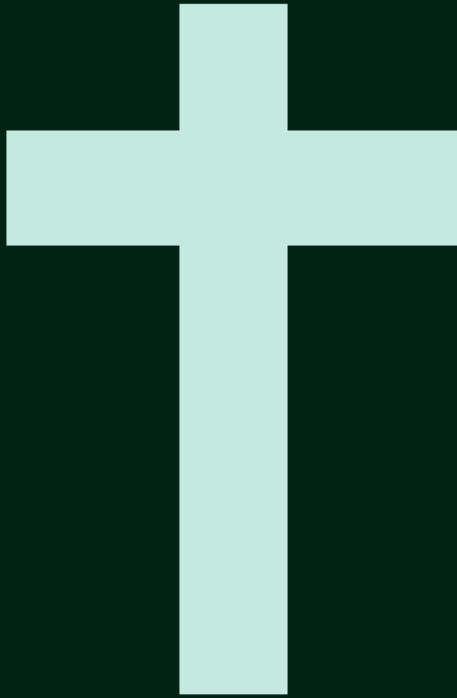

Deus ekawẽntup Kawẽn
iisuat ekawẽn

New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)

Contents

Mateus	1
Marcos	59
Lucas	93
João	149
Atos	191
Romanos	251
1 Coríntios	277
2 Coríntios	301
Gálatas	317
Eféios	326
Filipenses	335
Colossenses	341
1 Tessalonicenses	347
2 Tessalonicenses	352
1 Timóteo	355
2 Timóteo	362
Tito	367
Filemom	370
Hebreus	372
Tiago	391
1 Pedro	397
2 Pedro	404
1 João	409
2 João	415
3 João	416
Judas	417
Apocalipse	419

Deus ekawēntup Kawēn iisuat ekawēn
New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

Language: Mundurukú

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mundurukú [myu], Brazil

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mundurukú

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

ISBN 978-1-5313-0459-1

PDF generated on 21 Sep 2016 from source files dated 21 Sep 2016

82289dff-6b79-5335-974c-563b93a888ae

This print-on-demand edition of Scripture is designed, produced, and provided at cost by the Digital Bible Society. This is made possible through partnerships with the Bible League of Canada, Open Doors International and other missions and translation agencies. We are deeply grateful for the sacrifices made in translating this edition of Scripture and the generosity of others in making this Bible available to you.

To order additional copies of this Bible or hundreds of translations like it or to learn more about our ministries and the mission of Scripture distribution in every language, we invite you to visit www.DBS.org (USA), www.BibleLeague.ca (Canada), and www.OpenDoors.org (Europe). May God bless your work in sharing and teaching these Scriptures, until, as it is written, the earth is *“filled with the knowledge of the glory of the LORD, as the waters cover the sea.”* (Habakkuk 2:14)

JESUS CRISTO MUWĒĠAP EKAWĒNTUP—MATEUS EMUDUPMUBARAKTUP

¹ Kuyjeayū Jesus Cristo diwatwat. Ixe Jesus tiwat ijop'in ma Davi dak, Abraão dak. Ixe Davi Abraão naxeġebit osunuy. Kuyjeayū osodop ip. Tobuyū osodop ip. Ite diwatwat ma. Ibūrū ma osodop ip: ² Isaque ebay Abraão osunuy. Jacó ebay Isaque o'e. Judá ebay Jacó osunuy—Judá kitpiyū ebay dak. ³ Peres ebay Judá osunuy, Zera ebay dak. Ixi Tamar osunuy. Esrom ebay Peres osunuy, Zera ebay dak. Ixi Tamar osunuy. Esrom ebay Peres osunuy. Arão ebay Esrom osunuy. ⁴ Aminadabe ebay Arão osunuy. Nasom ebay Aminadabe osunuy. Salmom ebay Nasom osunuy. ⁵ Boaz ebay Salmom osunuy. Raabe Boaz xi osunuy. Obede ebay Boaz osunuy. Obede xi Rute osunuy. Jessé ebay Obede osunuy.

Imĕn o'e. 14 em osodop—14 gerações osodop.

⁶ Davi ebay Jessé osunuy—kuyibit kukukat ebay. Salomão eba y Davi osunuy. Urias tayxibuk Salomão xi osunuy. ⁷ Roboão ebay Salomão osunuy. Abias ebay Roboão osunuy. Asa ebay Abias osunuy. ⁸ Josafá ebay Asa osunuy. Jorão ebay Josafá osunuy. Uzias ebay Jorão osunuy. ⁹ Jotão ebay Uzias osunuy. Acaz ebay Jotão osunuy. Ezequias ebay Acaz osunuy. ¹⁰ Manassés ebay Ezequias osunuy. Amom ebay Manassés osunuy. Josias ebay Amom osunuy. ¹¹ Jeconias ebay Josias o'e, Jeconias kitpiyū ebay dak.

Imĕn Josias o'e, itakomaayū Israel naxeġebitbit tujowatwan pima Babilônia eipi be. Imĕn o'e dak. Wara'at 14 em osodop—14 gerações osodop.

¹² Tujowat puje, Salatiel ebay ixē Jeconias osunuy. Zorobabel ebay Salatiel osunuy. ¹³ Abiúde ebay Zorobabel osunuy. Eliaquim ebay Abiúde osunuy. Azor ebay Eliaquim osunuy. ¹⁴ Sadoque ebay Azor osunuy. Aquim ebay Sadoque osunuy. Eliúde ebay Aquim osunuy. ¹⁵ Eleazar ebay Eliúde osunuy. Matā ebay Eleazar osunuy. Jacó ebay Matā osunuy. ¹⁶⁻¹⁷ José Maria itop osunuy. Jacó Maria itop ebay osunuy. Jesus Maria'it osunuy. Cristo i ibutet, ixē Jesus putet.

Imĕn o'e dak. Warara'at 14 em osodop—14 gerações osodop. Ibūrū ma Jesus tobuyū.

¹⁸ Jesus Cristo kapap. Jesus xi José wadip osunuy. Maria i ibutet osunuy. Yukreġ o'e, jewebumūn awap. Deus biōġbuk o'ġu'ukreġ.

¹⁹ Yukreġ puje, José iboam itaybit o'e. Icĕmat osunuy José. Maria musūsūn pin ġu osunuy ibaripyū etabun. Imĕnpuye José ibu'u osunuy jewebumūn. Iba'arĕm suiwat ojuy.

²⁰ José bit ijop i'e pin pima, Deus ekawĕn tojtjot'ukat ma oajĕm José kay, jexeyxey bima. — José! — io'e. — Davi diwacat ĕn! Epararam ġu juy Maria eju jewebumūn ām—ewadip eju. Deus biōġbuk Xipan o'ġu'ukreġ. ²¹ I'it je'kap—aġokatkat'it'it. Ibuten Jesus i esubutetmōġ. I'it puten. Judeuyū bewi ikĕrĕat ju'uk je'e ipiat'ajoap puxim — io'e—Deus ekawĕn tojtjot'ukat o'e José be.

²² Soat ijop o'jebapuk. Deus o'e jekawĕn muwĕnuwĕn'ukayū be iap taġ o'jebapuk. ²³ Imĕn ixē o'e apĕn Deus o'e iap taġ:

Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop. Ayacat yukreġ je'e. Ayacat i'it je'kap. Aġokatkan je'e.

Yaypan'isuat je'it ġukap. Emanuel i ibuten je'e, i.

(Emanuel o'e Deus omuy wuyweju.)

²⁴ Jewurūġ puje, José o'e soat Deus ekawĕn tojtjot'ukato'e cebe. Deus ekawĕn taġ José o'jewebumūn Maria eju. ²⁵ I'it kap awap, o'jepo ġu buk ceweju. Maria'it o'subutetmōġ Jesus i, ikap puje.

2

¹ O'kap Jesus Belém ka be, Judéia eipi be. Ġejuje itaybit cīcāyū oajĕm Jerusalém ka kay. Kasopta jujuap itaybit cīcā ip. Herodes Judeuyū kukuk'ukat pima, oajĕm ip. Kaxijĕmap eipi bewi oajĕm ip.

² — Poce bekicat omuy? — io'e ip. — Xeku Judeuyū kukuk'ukan em—ixē bekicat. Kasopta ocetajojo oceka be—kaxijĕmap eipi be. Tawaru ma o'jedaebapuk. Imĕnpuye

ocetaybit bekicat o'kap iam. Ya'ōbacaat xeku. Ocajēm ixe mubuyxi am — io'e ip.
³Imēnpuye Herodes yaḡuybabi'ūm o'e, Jerusalém ka watwat tak.

⁴Judeuyū epaīyū kukukayū o'tomuwā Herodes. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak o'tomuwā ixe. O'je'awero ip Herodes kay.

— Poce Deus emunaē je'kap? — io'e cebe ip.

⁵ — Belém ka be, Judéia eipi be — io'e ip Herodes pe. — Imēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuy tupmubararaḡ o'e—Deus ekawēntup. ⁶Kuy o'e:

Belém ka bewi eykukukat omuyku—Judá eipi bewi. Imēnpuye iboceayū je'e iboap ika muboḡuboḡ. Eykukukat Israel naxeḡebitbit mujujum je'e. Imēnpuye ikaboḡ je'e iboka, i.

Imēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuy tupmubararaḡ o'e—Deus ekawēntup — io'e ip.

⁷Ḡebye Herodes itaybit cīcāyū o'tomuwā—kaxijēmap eipi bewiayū. Iba'arēm o'tomuwā. Oajēm ip, o'tomuwā buye.

— Puju ixe kasopta o'jedaebapuk kabi be—eyeipi be? — i biḡ ma o'e—Herodes o'e.

Kasopta muwēnuwēn o'e ip Herodes eju.

⁸ — Epeju Belém ka kay — Herodes o'e cebe ip. — Bekicat kudadam cīcā epeju. Tobuxik puje, ixe awēḡ cuy epeyawēḡmuwēn owebe, owebe ijo am, ixe mubuyxin am — Herodes o'e itaybit cīcāyū be.

Herodes pit bekicat mubuyxin ojuy ḡu.

⁹⁻¹⁰Herodes ekawēn co buje, o'jēm ip. Belém ka kay o'ju ip. Cucum pima, kasopta o'ju cewap ip. Icockok cīcā ip o'e waram, tajojom puye. Cum. Cum. Cum. O'jedaecū. Bekicat tuk'a ase o'jedaecū.

¹¹Oajēm ip uk'a kay. Oōm ip.

Ḡebye bekicat o'jojo ip. Ixi eju osunuy bekicat—Maria eju. O'jēḡ'aecōḡcōḡ ip bekicat topabe, imubuyxin am. Jebubut mūn'a o'yadomudip'uk ip. Ibubun o'ḡūm ip Maria be. Ouro o'ḡūm ip. Darut'a o'yaūm ip. Tade'outup o'tupūm ip—mirradup. Soat o'ḡūm ip bekicat peam.

¹²Xet. O'jexeyxey ip, jexet pima.

— Epeyepit ḡu juy Herodes kay — Deus o'e cexey bi.

Imēnpuye o'jepit ip jeipi kay wara'at e daḡwi ma.

¹³Itaybit cīcāyū ijēm puje, Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jebapuk José kay—Maria itop kay. Ixet pima, jexey bi o'jebapuk. O'jekawēn José eju.

— Ecenapōn cuy Egito eipi kay — io'e José be. — Bekicat etujupa'um, ixi dak. Bomaku epesop cuy — i'e'em cebe. — Ajēm puje, epesop cuy Egito eipi be, Herodes bekicat kudadam puye. Ixe kudadam je'e yaokam — io'e José be. — Emukuyjo buje, epeju juy Egito eipi bewi — io'e Deus ekawēn tojtjot'ukat.

— Hm hm — José o'e.

¹⁴O'jenapōn. Egito eipi kay o'ju ip. Bekicat o'tujupa'um ixima daḡ, ixi dak.

¹⁵Oajēm ip. Osodop ip Egito eipi be Herodes itait pima, osodop ip. Ce'ū buje, o'jepit ip jeka be.

Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat cuk adi o'jekawēn kuyjeayū be.

Egito eipi bewi okpot otomuwā, i juk o'e Deus, io'e.

Imēn Deus o'e. Ipot muwēnuwēn o'e. Jesus muwēnuwēn o'e. José itait pima, Deus ja'ō mucūḡ ām o'ḡuḡē.

¹⁶Wara'at e daḡ itaybit cīcāyū epit puje, Herodes itaybit o'e jemuḡuykuku iam. Cekay ip itakoma jījā o'e. Te'e ma o'e.

Kuy bima kasopta o'jedaebapuk—xepxep koato bima. Iboam osunuy itaybit Herodes. Imēnpuye jebekitkit o'ḡuju xepxep koatoayū yaokam, pūḡ koatoayū dak yaokam. Kap'isuat tak ip o'yaokaka.

O'ḡuju Belém ka be—Belém ka tēḡ ma dak. ¹⁷Imēn Deus tak o'ḡuḡē. Ja'ō mucūḡ ām o'ḡuḡē. Jeremias kuyje imēn kawēnwēn o'e Deus a'ō daḡ.

¹⁸Kuyje Jeremias o'e:

Raquel o'ya'ŕjojo ip—Rama ka beacat. O'tõtôn cĭcā Raquel ya'öberen. Iğuycũğ cĭcā o'e ixe. Iba'ore iboceayū be Raquel mucok am. Bekitkit'üm'üm kay o'tõtôn. O'tõtôn jenaxeğebitbit oe'ü'ü buye, o'ğuy'üm puye, i juk o'e Jeremias Deus a'ö dağ.

¹⁹Herodes e'ü buje, Deus ekawēn tojtjot'ukat waram o'jebapuk José kay. Ixet pima jexey bi o'jebapuk. Egito eipi be o'jebapuk.

²⁰O'jekawēn José eju.

— Kuy oe'ü ip—bekicat aoka pinayū — io'e cebe. — Bekicat etujowat, ixi dak. Israel eipi kay epeju juy — io'e José be.

— Hm hm — José o'e.

²¹Aripit. O'jepit Israel eipi kay. Bekicat o'tujupit, ixi dak. O'jepit ip. ²²Imēnpit iparara o'e José Herodes ipot puxim—Arquelau buxim. Judéia eipi kukukan o'e Herodes'üm tieğ Arquelau. José iboam itaybit pima, iparara o'e Judéia eipi be jajēm am. Galiléia eipi be o'ju ip José jeparara pibun. O'ju ip, waram ma jexeyxey buye.

— Eğuy ğu juy Judéia eipi be — Deus o'e José be, jexeyxey bima.

²³Oajēm ip Nazaré ka kay. Osodop ip Nazaré ka be, Judéia eipi be. Imēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū juk o'e ip bekicat muwēnuwēn pima.

Nazaré ka wat je'babuk xeku, i.

Soat ma apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e iap tağ o'jebapuk. Imēnpit soat etabun xipat'üm cĭcā osodop ip—Nazaré ka wat.

3

¹Ğe bujeat kabia João Batista o'ju. Judéia eipi be o'ju—Jordāodi be—uk'a'umat pe. O'ju, Jesus Nazaré ka be bima. Ipi juacat mutaybitbin oeku ixe João.

²— Epeyepere juy ikērēat muğēğēap. Deus soat kukanap kabia jajēm dao ma. Deus a'öbi ijocyū muju am jajēm — io'e ipi juacat pe.

³⁻⁴Camelodap muğēğē osunuy João doti. Jekpumūnpu dak ixee muğēğē osunuy. Ixat osunuy arobidadek puximat, eit koğūnpi dağ tak.

Kuyje Isaías ixe João muwēnuwēn o'e Deus a'öbi Israel naxeğebit pe.

Ağokatkat jewāwām uk'a'umat pe, i. Imēn jewāwām: “Soat e juy epesuemukacüğ wuykukat ajēm ām,” i. “Ie juy epesuemudim ceku am,” i, io'e.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup.

⁵Ğe buje isu ma Jerusalém ka watwat o'ju ip João kay. O'ju João ekawēn a'ŕjo am. Soat Jordāodi wābu korerenayū dak o'ju, Judéia eipi beacat tak. ⁶Soat ip o'jewemubatisasan Jordāodi be. O'jewemubatisasan João be. O'ğubatisasan ixe João.

— Deus etabun ikērēat kuğ oceju. Imēnpit ikērēat epere pin oce'e. Imēnpuyecemubatisasan cuy ece — io'e ip João be.

Ijop ekawēn muwēnuwēnayū o'ğubatisasan João. ⁷Fariseuyū cucum o'e ip jewemubatisasan Jordāodi be. Saduceuyū dak cucum o'e ip.

João o'jekawēn cebe ip—Fariseuyū be, Saduceuyū be dak.

— Deus xewi eyenapōn pin, eykay itakoma buye. Eyenapōn pin ikērēat ipi cĭcāat puxixim. Abu jeymüküjjo eyenapōn ām? — io'e. — Puybu'it'it buxim eyju. Wuye'ūap mubapukatpu buxim eyju — io'e. — Apēn puybu o'jenapōn wuykat pewi wuykat mupik pima, imēn tak eyenapōn pin Deus o'supi'ajoiat pewi — io'e. ⁸— Cüğ ma juy epeku soat etabun. Ikērēat cuy epeyepere — io'e.

Imēn soat itaybit e'em iğuycũğ cĭcā ip ikērēat e'e buye iam, ğasū cüğ ma je'ku ip iam tak.

⁹— Tüibe Deus ipiat supi'ajoiat ğu wuywebe, wuyju Abraão naxeğebitbit puye iān purut eyju e'em — io'e João cebe ip. — Cedağ ğu eyju jewağuydadam. Iba'ore ğu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxeğebitbiyūm, jekay küyjobitayūm — io'e. ¹⁰— Ğaxın ma o'a kukat jajēm ya'a'e'umat'ip takat am, yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak ğaxın ma ipiat supi'ajoiat küyjobit'ümayū be, eywebe — João o'e.

¹¹— Wara'acat omuyku onomuju. Ixe obodi ma ya'öbuyxi. Soat podi ma ya'öbaca. Ōn ip ajo peğap ğu cebeam? Cedağ ğu kuka oce ixe a'öbuywatwat'ukan, oboğ ğu buye. Ōn ma

eymubatisasan idibi be. Ixe bit Deus biōḡbuk ḡuōm eywebe, ya'ō daḡ eyeku am. Apēn daxa be taixee mupik, imēn tak Deus biōḡbuk pe ikērēat ḡuy'ū. ¹² Wuyju taixee xikxiḡ tumūntata mujēm ām taixee bewi. Tumūntata muxipanpan wuyju tamūn'a be. Taixee mupikpiḡ daxa be. Imēnpuxim Deus kūyjobicayū muwajejēm kūyjobit'ūmayu xewi. Kūyjobicayū ixe xe jeedop soat em. Kūyjobit'ūmayū bit soat em ipiat supi'ajojo — Joāo o'e cebe ip—Fariseuyū be, Saduceuyū be dak.

¹³ Jesus oajēm Jordāodi be, ixe jemubatisaan Joāo be. Joāo bit ibu'u o'e Jesus mubatisasan.

¹⁴ — Okay du ejut? — Joāo o'e Jesus pe. — Ōn ḡu bit. Ēn acā juy ece omubatisan — io'e Joāo Jesus pe.

¹⁵ — Ḡasū ma — io'e Joāo be. — Omubatisasan cuy ece. Imēn cuy ace, cūḡ ma wuyeku am Deus etabun.

— Xipat — Joāo o'e.

O'ḡubatisan.

¹⁶ Idibi bewi o'jeu Jesus. Kabi ma o'jekoce. Pukaso jo'iat o'jojo pupum—Ibiōḡbuk xipacat. Jesus kay oajēm. Oōm Ibiōḡbuk xipacat cebe—Jesus pe.

¹⁷ Ḡebye Deus o'jekawēn kabi bewi.

— Ite okpot—wemukukpinput — io'e. — Soat em ocokcok cīcā cekay — Deus o'e.

4

¹ Ḡaxīn ma Ibiōḡbuk xipacat Jesus o'tujowat uk'a'ūmat pe. O'tujowat, ibiōḡbuk kērēayū kukukat pe ibuyxijo am. ² Uk'a'ūmat pe osunuy Jesus ade kabia—40 kabia. 40 ixima dak osunuy. Jekōnkōn ḡu osunuy. Repi'ajojom cīcā osunuy.

³ Ibiōḡbuk kērēayū kukukat oajēm Jesus kay.

— Jesus — io'e. — Deus ipot ēn pima, a'ōbi ma wita'a juy eyamuwexat pāo'am, ere jījā buye — io'e.

⁴ — Ap! — io'e. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Wuyetabēḡ wuyxat o'om puye ḡu—Deus wuymutacin puye, i. Wuyju jekukum, Deus a'ōbuyxi buye acā, i — io'e Jesus.

⁵ Ḡebye ibiōḡbuk kērēayū kukukat Jesus o'tujowat Jerusalēm ka be, Deus a'ōbi ika xipacatka be.

Deus eju kawēnwēnap'a kay oajēm ip—yaboḡat'a kay. O'jeu ibo uk'a jeje. Uk'a yaberenat'a o'yadop. O'jomōḡ ibo uk'abi jeje.

⁶ — Ēn Deus ipot pima, ecewemuy'at ijop'abi jejewi ipi ju — io'e. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus ekawēn tojtjot'ukayū ḡuju xipan ekum am, i. Ixeyū jeak ekay wita'a be ei mucakcakap puxim, i — io'e.

— Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e Satanás. — Deus ekawēntup tomuju ecewemuy'at — io'e.

⁷ — Ap! — io'e Jesus.

“Cēm paxi Deus ja'ō daḡ e'em?” i'ūmḡu juy epe'e, i — io'e Jesus.

— Imēn tak e'em Deus ekawēntup — io'e Jesus.

⁸⁻⁹ Ḡebye ibiōḡbuk kērēayū kukukat Jesus o'tujowat co'a kay—yaberenat'a kay.

Ibocewi soat o'ḡubapuk Jesus pe. Jebacaap, ipi juacat, ipi juacat muju'ukayū; soat ip o'jojo. Idip cīcā ma osodop ip. Ixe biōḡbuk kērēat kukukat ja'ōbuyxi ojuy Jesus pe. Imēnpuye ixe o'e Jesus pe:

— Soat kuka ijop o'ḡūm ewebe, owap ēn a'ecūḡcūḡ puje, omubuyxin puje dak — io'e.

¹⁰ — Ap! — io'e Jesus. — Ecenapōn oxewi, Satanás! Deus ekawēntup e'em:

“Xipat ēn” i juy epe'e Deus pe acā, i. Deus a'ō kay acā epesop kūyjobin—eykukukat a'ō kay, i — Jesus o'e.

¹¹ Imēneju o'jenapōn ibiōḡbuk kērēayū kukukat Jesus xewi. Deus ekawēn tojtjot'ukayū oajēm ip Jesus buywat am ḡebye bit.

¹²Itaybicayū Jesus pe o'ḡuwēn ip João omuy daomūnmūnap'a be iam. Imuwēn puje, o'ju Galiléia eipi be Jesus.

¹³Jesus o'ju Cafarnaum ka kay. Nazaré ka bewi o'ju. Oajēm. Osunuy Cafarnaum ka be iodi xe—Galiléiadi xe. Zebulom eipi be osunuy, Naftali eipi be dak.

¹⁴Kuyje Isaías juk o'e Deus a'ōbi:

¹⁵Judeu'ūmayū kabiaat cīcāat o'Jojojo ip—yoboḡat. Jeipi be o'Jojojo ip—Galiléia watwat, iodi wābu watwat, Jordāodi winabuat ka watwat tak. Zebulom watwat o'Jojojo ip, Naftali watwat tak. ¹⁶Kabiokboḡ pe kaxikxik'iyāyū kabiaat o'Jojojo. Kabiaat cīcāat oajēm kuy je'ū ojuyayū kay, i juk o'e Isaías.

O'jekawēn kuyjeayū be.

¹⁷Ibocewi Jesus kawēnwēn o'e adeayū be.

Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere! Eyḡuycūḡ cuy epesop, ikērēat kuḡ puye. Deus soat kukanap kabia jajēm dao ma—kabi beat soat kukanap — io'e.

Imēn soat em kawēnwēn o'e Jesus.

¹⁸Pūḡ kabia Jesus Pedro o'Jojojo, André dak. André Pedro kitpit osunuy. Pedro butet osunuy Simão Pedro i. Ixeyū o'Jojojo Jesus. Xīḡxīḡ'i bima Galiléiadi wābu be o'Jojojo. Axima bubuap xikxiḡ ip o'e iodi be, axima bubu'ukayū osodop ip puye.

¹⁹— Epesot okay, oweju jekuku am — Jesus cebe ip. — Axima bubu'ukayūm cuk adi epesop. Iḡasū kawēn idipat epeḡuwēnuwēn ijodiat pe imutabun ip okay — io'e Jesus cebe ip.

²⁰Axima bubuap o'suiwat ip dao ma.

O'ju ip Jesus kay, ceweju jekuku am.

²¹Jesus wara'acayū o'Jojojo—xepxepayū—Tiago, João dak. O'Jojojo, ibocewi cucum pima. João Tiago kitpit osunuy. Zebedeu ipotpoyū osodop ip. Kobe be osodop ip Zebedeu eju. Axima bubuap muwaketken o'e ip.

— Epesot okay, oweju jekuku am — Jesus o'e Zebedeu ipotpoyū be.

²²Kobe o'suiwat ip, jebay dak. O'suiwat ip cekobe be.

O'ju ip Jesus kay. Dao ma o'ju ip, Jesus eju jekuku am.

²³O'ju Jesus soat taḡ—Galiléia eipi daḡ. Adeayū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be. Kawēn idipat muwēnuwēn o'e adeayū be. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e. Iwātaxipiyayū o'ḡu'ada'ada. Ibacā'ūmayū mubacacan o'e Jesus.

²⁴Imēneju itaybicayū Jesus awēḡ o'ḡuwēnuwēn. Soat Síria eipi beacat o'jekūyjojo. Soat iwātaxipiyayū: ipi kuḡayū, ibiōḡbuk kērēat kuḡayū, yaḡuybabi'ūm'ukayū, ijebit e'ūat puximayū; soat ip o'tujowat Jesus kay. Soat ip o'ḡu'ada. ²⁵Adeayū o'ju ip Jesus tomuju—ade jījā. Galiléia eipi bewiyāyū, Dez Cidades ka bewiyāyū, Jerusalém ka bewiyāyū, Judéia eipi bewiyāyū, Jordāodi winabu wiayū; soat ip o'ju Jesus tomuju.

5

¹Adeayū jojom pima, o'ju Jesus, ade jījā ip puye. Co'a kay o'ju. O'jeu co'a daḡ. Oabik iboce. Cebekitkit oajēm Jesus kay—ceweju etaybitbinayū.

²Ḡebuje o'jekawēn jebekitkit pe. Imutaybitbin o'e Jesus.

³— Icocok okay itabutpinayū, jetaybicap puye — io'e Jesus. — Itaybit ip Deus oce mubacananan pima acā, Deus a'ō daḡ oceku iam. Icocok ip, soat em Deus xe jeedop puye.

⁴— Waayū dak icocok ip — Jesus o'e. — “Epetōtōn ḡu juy epesop,” Deus waayū be e'em. Imēnpuye icocok cīcā je'e ip — io'e Jesus.

⁵— Icocok ya'ōkadidim warara'cat kukayū. Xipacat je'jat ip Deus xewi—apēn Deus o'e'e iap taḡ.

⁶— Icocok cīcā jeedop ip—Deus xe cūḡ cīcāyū. Apēn idibi kay wuyju, wuybipuruk pima, imēn tak Deus bikuyap kay ixeyū dak jajēm. Apēn puybit kay dak wuyrere bima, imēn tak Deus bikuyap taḡ jeku pin ip. Imēnpuye Deus ibikuyap je'ḡūm cebe ip—cūḡ cīcāyū be. Icūḡ cīcā e'em ip — io'e Jesus.

⁷— Icocok cīcā jeedop wara'acat kay itabotaidabotbocayū — io'e. — Deus tak itabotaidabotbot jeenuy cekay ip — io'e Jesus.

⁸— Icockcok cīcā jeedop ip—yağuy'isuayū. Deus cocom jeedop ip — io'e Jesus.

⁹— Icockcok itakomaat mudinudin'ukayū. Jekpotpoyū buxim Deus tak jukuk ip — io'e Jesus.

¹⁰— Icockcok cīcā jeedop ip—Deus bikuyap tağ jekuku'ukayū. Ipiat ajojom ip, Deus bikuyap tağ jekukum puye. Imēnpit soat em Deus xe jeedop ip — io'e.

¹¹— Okay eyetabut puye, adeayū itakoma jeedop eykay. Imēnpit eycokcoğ ma epesop — io'e cebe ip. — Eycokcoğ ma epesop, eymuymuy ip pima, xipat'üm eykuk ip pima dak, eyawēğ mukērērērēm ip pima dak. Eycokcoğ ma epesop itakomaayū imēn jeykuk, okay eyetabut puye — Jesus o'e. ¹² Imēn tak kuyjeayū Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipan ġu o'jukuk ip. Eycokcoğ cīcā epesop. Kabi be bit, Deus xe bit, ade kuğ epesop—idipat kuğ — io'e Jesus.

¹³ O'jekawēn jebekitkit pe. Wuymutaybinap muwēnuwēn o'e Jesus—imēnpuximap ekawēn.

— Ipi juacat pima eyju, kawta buxim epesop — io'e. — Kawta tayu buye, xipat cīcā. Imēnpit takō'om puje, xipat ġu kuka. Te'e ma kuka atakuk. Apēğām tak takuğ kuka acesop? Taxik am acā. Taxik puje, tamucakucağ kuka wuyju — io'e Jesus.

Imēnpuximap kawēnuwēn o'e Jesus. Kawta wuyxat mukun. I'o pin wuyju, wuyxat pe kawta opop puye. Imēnpuxim Jesus kay itabucayū ekukuap cuy ipi juacat mudim. Jekuku ojuy ipi juacat Deus a'ō dağ, Jesus kay itabucayū ekukuap jojo buye.

Tayu'üm pima bit, xipat ġu kuka kawta. Acetaxik kuka, tamucak am. Imēnpuxim tak cebekitkit Jesus kay itabut'üm'üm jekukum pima bit, xipat ġu kuka, ipi juacat mudim'üm kuka buye.

¹⁴⁻¹⁶ Ipi juacat etabixe kabiahamat puximayū epesop — io'e Jesus. — Xipan eyekukuap cocom pima ip, Deus awēğ mubuyxin jeedop ip—wuyebay awēğ—kabi beat awēğ — io'e Jesus. — Apēn e dağ wuyjojo but, kabiaham pima; imēnpuxim Deus awēğ buxin put warara'acayū, xipan eyju jekukum pima — io'e Jesus.

— Ipi juacat eyju bima, kabiaat puxim epesop — io'e. — Ağokaxiri co'a be wuysukamuy bima, ika ba'arēm ġu o'sukadop. Ikamunēm pa'ore. Kuy bi ma ikabapuk soat pe, co'a jeje buye — io'e. — Eyju dak iba'arēm ġu epesop, xipan epekuku bima. Soat pe eyekukuap je'bapuk. Imēn ipi juacat pe kabiaat puxim eyju, itaybit ip puye ajo xipat Deus xe iam, eyekukuap cocom ip pima — io'e.

— Lamparina musop puje, ico diotpe ġu ajomuy. Uk'a be acejomōğ imūn ceje. Um ma ajomuy kabia i'e am soat uk'a beat kay, soat ijo but am.

¹⁷ O'jekawēn Jesus jebekitkit pe.

— Epeyewağuy ġu juy “Osodot teku Moisés ekawēn mu'üm ām, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat imutaybitbinap mu'üm ām tak” i. Imēğām ġu ojot. Ojot ma imutaybit am apēn ape iboap ekawēn osodop iam — io'e Jesus. ¹⁸— Moisés ekawēn i'üm pa'ore cebe ip. Soat Deus o'e iap tağ je'bapuk — io'e Jesus. — Kabi oi'üm kuka, ipi dak. Deus ekawēn pit i'üm ġu. Pūğ a'ō dak ka'ūma ma i'üm. Soat epa'ūmap jajēm. Iboap ekawēn tak jeedop—Moisés ekawēn. Iboap kay ġebum cuy epesop — io'e.

¹⁹— Imēnpit pūğpūğ Moisés ekawēn kay ġu. Kūyjobit ġu ip Moisés ekawēn kay. Warara'acayū mutaybitbin ip kūyjobit'üm ām Moisés ekawēn kay. Kabi be bima, Deus xe bima, “Teku Deus a'ō kaysū ā. Xipatput acā teku,” i je'e soat kūyjobit'ūmayū be.

— Pūğpūğ ma Moisés ekawēn kay jījā. Kūyjobit cīcā ip. Warara'acayū mutaybitbin ip kūyjobit am Moisés ekawēn kay. Kabi be bima, Deus xe bima, “Teku Deus a'ō kay jījāat. Xipacat teku,” i je'e soat kūyjobicayū be.

²⁰— Oğuwēn eywebe: Deus bikuyap tağ eyeku bimap acā, eywebe ajēm put Deus kay. Fariseuyū bodi ma Deus bikuyap tağ eyeku'üm pima, Deus xe ġu epesop soat em—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū bodi ma dak — io'e Jesus.

²¹— Eyju juk epeya'ıjojo apēn Moisés o'e iam.

Epeyaoka ġu juy. Pūğ em tak ka'ūma. Wara'at o'yaokaiat epetujowat cuy ibimāmāat ekawēn coco'ukat pe, i — Jesus o'e.

²² — Ōn pit e'em eywebe: Soat cuy epetujowat ibimāmāat ekawēn coco'ukat kay—jewaḡo kay itakomaayū. Iboce ipiat supi'ajoat itakomaat pe. “Ka'ūmaat ma ēn,” i'e'e'ukat pe bit itakomaat podi ma ipiat supi'ajoat ibimāmāat ekawēn coco'ukayū kukukat a'ō daḡ. “Akpidapi,” i'e'e'ukat pit daxaboḡ kay je'ju—ipiat'ajoat ka kay — io'e.

²³⁻²⁴ — Imēneju eykitpit epeḡudin cuy, eykay itakoma bima. Iūmūmap epesuiwat Deus eju kawēnwēnap'a be. Ajo epetojot imōḡ ām Deus etabixeat'a be, ijop epesuiwat. Epeju juy eykitpit kay, imudin am — io'e Jesus. — Epeju juy, juk epeōm ma'ḡu Deus tuk'a be. Epeju juy, eyju ḡebum puye “Okitpit itakoma okay,” i — io'e Jesus.

— Eykitpit mudin puje acā, epeyepit iūmūmap ūm ām Deus pe — io'e Jesus.

²⁵ — Eybure eymuymuy bima, eyweroap teida'ūm pima, dao ma juy epeḡudin eybure. Xipan epyekawēn — io'e Jesus. — Cucum pima ibimāmāat ekawēn coco'ukayū kay, xipan epyekawēn cebe — io'e. — Imēn eyekawēn'ūm pima, imudin'ūm pima, eymuymuyat eydujowan ibimāmāat ekawēn coco'ukayū xe. Ixeyū eydujowan daomūnmūnap'a kukat kay, eymōḡ ām daomūnmūnap'a be. Eyenapōn pa'ore kuka epe'e ibocewi bit — io'e.

²⁶ — Icēmān ōn e'em eywebe. Daomūnmūnap'a be epesop soat em. Soat ḡu eyweroap teida'ūm pima, jeymujēm ḡu ip daomūnmūnap'a bewi — io'e Jesus cebe ip.

²⁷ — Moisés o'jekawēn kuyjeacat pe — Jesus o'e.

Ecepo ḡu juy wara'at ayacat eju—etayxi eju acā. Aoyū dak jepo ḡu juy ip wara'at aḡokatkat eju—jektop eju acā, i — io'e.

— Eytaybit iboam — io'e Jesus. ²⁸ — Imēnpit ōn e'em eywebe: Ayacat kay aḡ pima eyju, dabi'o pin pima dak, kuy ceweju jepo iap co'i epe'e. Eyaḡuy be ma kuy ibapuk ayacat kay — io'e Jesus. ²⁹ — Imēnpuye epeyerere juy jeakap ikērēat kay. Eyba'at kadiata'ūm pima bit purut, kuka ikērēat epeḡuḡē. Imēn ikērēat epeḡuḡē ḡu ipiat'ajoap puxixim — io'e—Jesus o'e.

Imēn Jesus o'e, Jesus xe wuyta wuybikuyap puxim. Wuybikuyap pewi wuyju ikērēat kay bima, iboap ibikuyap taḡ jekukum ḡu juy acesop. Puḡ ēm tak ka'ūma.

³⁰ — Epeyerere juy ikērēat muḡeḡēap tak — io'e Jesus. — Eyba'at kadiatpu'ūm pima bit purut, kuka eybum ikērēat epeḡujurūḡ. Imēn ikērēat epeḡuḡē ḡu, ipiat'ajoap puxixim — io'e Jesus.

Imēn Jesus o'e, Jesus xe wuyba wuye'eap puxim. Wuye'eap pewi wuyju ikērēat mubapuk pima, iboap e'eap taḡ jekukum ḡu juy acesop. Jepere juy wuyju.

³¹ — Moisés o'jekawēn waram kuyjeacat pe.

Aḡokatkat jetayxi epere pin pima, otayxim ḡu ēn ḡasū bit iaptup cuy tupūm cebe. Imēn cuy etupūm cebe, cepere am, i — Jesus o'e.

³² — Ōn pit e'em eywebe: Aḡokatkat jetayxi epere buje, jetayxi wara'at eju o'jepo ḡun ma'ḡu, ixē aḡokatkat ikērēat kuḡ Deus xe. Ixe ayacat waram jewebumūn puje, ikērēat kuḡ Deus xe, itop ikērēat o'ḡuḡē buye. Wara'at aḡokatkat tak ixē ayacat eju jewebumūn puje, ikērēat kuḡ Deus xe — io'e Jesus.

³³ — Moisés o'jekawēn.

Icēmān cuy epe'e. Eyb'um ḡu juy eytabucap kay epesop. Eya'ō daḡ cuy epeku soat em. Eya'ō kay juy epesop—ajo imuḡēap ojuy iap kay. Kuy juk epyekawēn Deus pe: ‘Wa'ō kay'ūm pima, ipiat osupi'ajoat owebe,’ i juk epe'e. Imēneju eya'ō kay juy epesop, i — io'e Jesus.

³⁴ — Ōn pit e'em eywebe: Eytatabucap epe'e bima, epyekawēn ḡu juy Deus pe: “Wa'ō kay'ūm pima, ipiat osupi'ajoat owebe,” i ḡu juy epe'e. Pūḡ em tak ka'ūma — io'e Jesus. — “Eytaybit icēmān kabi kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe,” i'ūmḡu dak cuy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, “Eytaybit icēmān Deus kake,” i bima bit purut ka epe'e, kabi Deus abikbikap puxim puye. Imēn pima pit purut ka epe'e, Deus kabi be omuyiat puye.

³⁵ — “Eytaybit icēmān ipi kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe,” i'ūmḡu dak cuy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, “Eytaybit icēmān ipi o'ḡuḡēiat kake,” i bima bit purut ka epe'e, ipi Deus imūnka buxim puye. Imēn pima bit purut ka epe'e, Deus ipi o'ḡuḡē buye.

— “Etaybit icēmān Jerusalém ka kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe,” i dak ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, “Etaybit icēmān Jerusalém ka watwat kukukat kake,” i bima bit purut ka epe'e, Deus Jerusalém ka watwat kukukat cīcāat puye.

— Imēneju epe'e ġu juy soat pe. Pūġ em tak ka'ūma. Soat kake ip, Deus a'ōbiat ebapukpukap puye.

³⁶— “Etaybit icēmān wa'a kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe,” i dak ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn ġu juy epe'e, eywebe iba'ore buye yaypan'isuat waram ebapuk am, yaypan cīcā buje; eywebe iba'ore buye dak yaypan cīcā ebapuk am, yaypan'isuat pima — io'e Jesus.

³⁷— I juy epe'e, “Icēmān,” i. I dak epe'e, “Ka'ūma,” i. Imēn acā epeyekawēn cuy, ibiōġbuk kērēayū kukukat pewi beku wara'at ekawēn ajēmġem puye—dapxi iap ekawēn ajēmġem puye — io'e.

³⁸— Moisés cuk o'jekawēn.

Aġokatkat ta'ūm pima, eyju dak wara'at epesutamūm, i. Agokatkat tūy'uk puje, wara'at tak epetūy'uk cuy, i — io'e Jesus.

³⁹— Ōn pit e'em eywebe: Ikērēm eykukayū eyba'at kadi eydopaoka buje ip, wara'at kadi koreren epe'e eydopa, wara'at kadi eydopaoka am — io'e Jesus. — Ikērēm ġu juy ip epejukuk — io'e. ⁴⁰— Eyekamixa kay ip pima, ibimāmāayū kay eydujowan pima, epeġūm cuy cebe ip. Eyekabek tak epeġūm — io'e Jesus. ⁴¹— Wara'at ka bewiat sorara a'ōbi pūġ kilometroat taġ jebubut eymudujowan puje, epeyetujowat cuy xepxep kilometroat taġ.

⁴²— Eyxewi iojuy buje, epeġūm cuy cebe. Eyweju o'jekawēn pima: “Eybutut epeġūm cuy owebe darem. Waram iūmūm eywebe ma,” i; darem cuy epeġūm cebe — io'e Jesus.

⁴³— Kuyje Moisés o'jekawēn.

Eyduk'a xeyū xipan epejukuk, i. Eykay itakomaayū bit xipan ġu juy epejukuk, i — io'e Jesus.

⁴⁴— Ġasū oce eywebe: Eykay itakomaayū xipan cuy epejukuk. Xipan ġu eykukayū beam cuy epeyekawēn Deus eju — io'e Jesus. — “On odin ip cekay,” i juy epe'e, kawēnwēn pima Deus pe.

⁴⁵— Imēn jekukum pima, kabi beat ipotpoyūm epe'e. Soat peam Deus kaxi o'ġuju kabi be—xipacayū beam, xipat'ūmayū beam tak — io'e Jesus. — Soat peam tak Deus muba'at o'ġuju ipi kay—icūġat peam, cūġ'ūmat peam tak — io'e. ⁴⁶— Eykayayū acā ikukpin eyxe bima, imēn xipat Deus xe du? Ka'ūma. Apēnpuye Deus a'ōbi xipacat ūmap wiwim eyju? Jeyipi iecuġap peam dinheiro bubu'ukayū imēn tak ixeyū xe jekayayū ikukpin jekuku ip—eyxe cekay'ūm cīcāayū imēn jekuku ip. Eykay'ūmayū dak xipan cuy epejukuk — io'e Jesus. ⁴⁷— Eybureyū eju acā eyekawēn puje, ajo ġu e'em cīcā eyju. Imēn tak Deus kay itabut'ūmayū jekuku ip.

⁴⁸— Wuyebay xipat cīcāat soat em. Ixe buxim cuy epesop—wuyebay icēmat puxim cuy epesop—kabi beat puxim — io'e Jesus.

6

¹O'jekawēn Jesus jebekitkit pe.

— Eyday'em'um cuy epesop — io'e Jesus. — Wara'acayū be eyjojoap puxim ġu cūġ ma epekuku — io'e. — Imēn cuy epeġuġē ġu ixeyū be eyjojoap puxim. Imēn epeġuġē bima, Deus xewi ka'ūmġu jeyjat, eye'eap puye. Ixe kabi beat xewi ka'ūmġu epejat — io'e ya'ījojo'ukayū be. ²— Imēnpuye ibubutbet'ūmat kay eyetabotaidabotbot pima, cebe eyebutbut'in iūmūm pima, eyawēġ epeyawēġmupōġpōġ ġu juy — Jesus o'e. — Eymuġuykuku'ukayū jawēġ mupōġpōġ ojuy ip imēn ma. Deus uk'a be jawēġ mupōġpōġ ip, e daġ tak. Jebureyū ekawēn kay jījā ip, “Xipat cīcāat ēn,” i bima cebe ip. Iboap ekawēn kay jījā ip. Icēmān oce eywebe. Jebikuyap taġ je'jat ip. Imēnpit ka'ūma ma je'jat Deus xewi — io'e Jesus ya'ījojo'ukayū be.

³— Eyju bit ibubutbet'ūmat pe iūmūm pimap, iba'arēm ma juy epeġūm, jebure jījāat cuy itaybit ġu iūm ām je'e — io'e cebe ip. ⁴— Iba'arēm iūmūm pima eyju, ixē kabi beat

o'jojojo—wuyebay. Xipacat je'gūm eywebe. “Xipat ēn oxe,” Deus e'em eywebe — io'e Jesus.

⁵— Eyju bit warara'acat muḡuykuku'ukat puxim ḡu juy epesop. Soat etabutpe ip kawēn pin Deus eju. Deus eju kawēnwēnap'a be kawēn pin ip soat etabutpe—uk'a ukpibubu daḡ tak. Warara'acat pe jejojoan acā ip kawēnwēn Deus eju. Warara'acat kawēn ām ojuy ip. “Xipat ip. Deus kay jījā ip,” i. Warara'acat o'jewaḡuy cebe ip ojuy ip. Warara'acat ijojom ip iap acā je'jat ip. Deus xewi bit ka'ūma ma je'jat ip.

⁶— Eyju bit eyduk'a be juy epeōm, Deus eju kawēn ām — Jesus o'e cebe ip. — Eyduk'a exīntabi juy epetomudip, warara'acat pe eyjojoap puxim. Epetomudip, kawēn ām kabi beat eju—ijo ba'oreat eju—wuyebay eju. Deus imēn eyjojo. Xipacat je'gūm eywebe. “Xipat ēn oxe,” i'e'em tak eywebe — io'e Jesus cebe ip. ⁷— Deus eju kawēnwēn pima, eyejooyuyap ade em ḡu juy epyekawēn — io'e. — Imēn Judeu'ūmayū o'jekawēn ip Deus baroyū be. Tūybe ocekawēn kay ya'ījojo je'e oceju ade ma kawēnwēn puye iān je'e ip. ⁸— Eyju bit ka'ūma. Imēn epyekawēn ḡu juy Deus eju. Deus eyebay buxim. Kabi beat teku. Eyekawēn awap, itaybit ajo-kuḡ ḡu eyju iam — io'e.

⁹— Imēn cuy epe'e, Deus eju kawēnwēn pima: “Bay!” i juy epe'e kabi beat pe. “Soat cuy ibuyxin ebute kuḡ jeenuy,” i. ¹⁰“Ḡaxīn ma juy soat kukukan eḡuy,” i dak. “Soat kukukan eḡuy bima, ipi juacat cuy jekukum jeedop ip ebikuyap taḡ apēn kabi beacat cucum ip ebikuyap taḡ,” i. ¹¹“Ḡasū ocesan cuy eḡūm ocewebe,” i. ¹²“Apēn oceju ḡebum ḡu apēn warara'acayū be juk adi warēmtaḡ ocejuk iap kay; imēn tak ḡebum ḡu juy eḡuy apēn cuk adi ikērēat oceḡujurūḡrūḡ iap kay,” i dak. ¹³“Oca'ō mubacanuan cuy eḡuy ocewebe ikērēat mujurūḡap puxim. Ikērēat tak eju'uk cuy ocewebewi,” i dak cuy epe'e — io'e Jesus.

— Imēn ma juy epe'e Deus eju kawēnwēn pima — io'e. ¹⁴— Eyju ḡebum'ūm pima apēn warara'acayū be juk adi ikērēm eykuk iap kay; ikērēat epeḡujurūḡrūḡ cīcā ma'ḡu, Deus tak jeḡebu ḡu apēn juk adi ikērēat epeḡuḡḡḡ iap kay. Kabi beat jeḡebu ḡu—wuyebay — io'e. ¹⁵— Eyju ḡebum pima bit apēn warara'acayū be juk adi ikērēm eykuk iap kay, Deus tak jeḡebu apēn juk adi ikērēat epeḡuḡḡḡ iap kay. Wuyebay xeku — io'e Jesus.

¹⁶— Deus kay ḡebumap kay jekōnkōn'ūm pima eyju, eyḡuycūḡcūḡ ḡu juy epesop. Eymuḡuykuku'ukayū iḡuycūḡcūḡ oekuku ip, Deus kay ḡebumap kay jekōnkōn'ūm pima ip. Iḡuycūḡcūḡ oekuku ip, soat itaybit ojuy, “Teku Deus kay ḡebumap kay jekōnkōn'ūm ḡu iam. Jebureyū juk o'jekawēn ip. “Deus kay jījāat teku,” i. Imēnpuye jebikuyap taḡ cuk o'jat ip—soat ma. Iboap kay ḡebum cuy eyju — io'e Jesus. ¹⁷— Eyju bit Deus kay ḡebumap kay jekōnkōn'ūm pima, epewewedopawuywuy juy. Epewewedapmusem cuy dak — io'e. ¹⁸— Imēn wara'acayū itaybit ḡu ip teku jekōnkōn'ūm ḡu iam. Deus acā je'e itaybit iba'arēm jekōnkōn'ūm teku iam. Ijo ba'oreat acā itaybit. Xipacat je'gūm eywebe. “Xipat ēn oxe,” i dak e'em Deus eywebe — io'e Jesus.

¹⁹O'jekawēn jebekitkit pe.

— Eywebeam ade bubut epeḡuxipan ḡu juy epesop — Jesus o'e. — Ijoce imuxipan ḡu juy. Ijoce kopi'i eybubut jo'o. Hi'ep eybubut iokok an e'em Ibukurukat eyduk'a be om'om eybubut tujupa'um am — io'e. ²⁰— Kabi be bit Deus xe epesop soat em. Eycokcok cīcā epesop. Kopi'i kake ḡu Deus xe. Hi'ep kake ḡu dak. Ibukurukayū kake ḡu dak — io'e. ²¹— Eybubut ijodi bima soat em ḡebum epesop eybubut kay. Kabi be eyḡuy pin pima bit, ḡebum epesop kabi beat kay. Imēnpuye eycōkcōk cīcā epesop Deus xe soat em — io'e Jesus.

²²— Wuyeta kabiaap puxim. Wuyjebit peam ixē kabiaap. Wuyetadip pima soat ijo but wuywebe. Kabia daḡ ajeku. Soat ijobucap wuyekukuap puxim—Deus xe cūḡ ma wuyekukuap puxim. ²³— Wuyetakērē bima bit, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok taḡ ajeku. Kabiok taḡ jekukuap ikērēat mujurūḡrūḡap puxim. Imēnpuye kabiaap kabiok e'em pima, kabiok cīcā e'em wuywebeam. Ikērēat mujurūḡrūḡ cīcā wuyjuyū.

²⁴— Pūḡ'a be, uk'a be bima, iba'ore ibuywatwat'ukat pe xepxepayū beam kapik am. Kariwayayū wara'at taḡtaḡtaḡ e'em pima, itakoma kuka o'e pūḡ kay, jekariwa kay, wara'at jekariwa ikuk pin cīcā bima. Kūyjobit kuka o'e pūḡ a'ō kay, wara'at a'ō kay kūyjobit'ūm

pima. Imēnpuxim dinheiro kay jījā bima, Deus kay jījā ġu epe'e — io'e Jesus. ²⁵ — Imēnpuyey oġuwēn eywebe: Eyaġuy'ūm ġu juy epesop eybubut kay — Jesus o'e cebe ip. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmġu juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi acetikōn?” i'ūmġu dak cuy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceġuōm wuydotim?” i'ūmġu dak cuy epe'e. Xipat eyxat kuġ pima, eydoti kuġ pima dak. Imēnpit ibodi ma xipat soat em Deus xe eydop am — io'e.

²⁶ — Ġebum cuy epesop wasū kay — io'e Jesus. — Pupum ip kabi be. Taidadam ġu ip. Jeku beat tak pupum ġu ip, jeku bewiat mūn'a be imōġ ām. Imēnpit Deus ixat ūmūm cebe ip—wasūyū be. Deus xe wasū teiboġ ġu—wuyebay xe—kabi beat xe. Imēnpit aġ cekay ip. Imēnpuxim wuykay dak soat em aġ. ²⁷ Ade koato mabuk wetabēġ oġuy iap kay ġebum cīcā bima, eyetabēġ xe'e? Ka'ūma. Ġaxīn ma acō'i epe'ū.

²⁸ — Pām eydoti dak? Apēnpuyey eyaġuybabi'ūm eydoti kay? Eyaġuybabi'ūm ġu juy. Ġebum cuy epesop apēn tūmūntitit aypapan iap kay. Tūmūntitit kapikpiġ ġu. Jesay muġēġēm ġu dak ip. ²⁹ Icēmān ōn e'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Idip cīcāat kuġ osunuy—jesay kuġ. Salomāo dipap podi ma bit titip tip taġatip. ³⁰ Ġasū ma tūmūntitit titetabēġ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Titip Deus a'ōbi. Imēnpuxim ja'ōbi dak eyemukaypinut je'ġūm eywebe. Eyetabutsu ma'ġu cekay — io'e Jesus. ³¹ — Imēnpuyey eyaġuybabi'ūm ġu juy epesop. “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmġu juy epe'e. “Ajo paxi acetikōn?” i dak. “Ajo paxi aceġuōm?” i dak — io'e. ³² — Judeu'ūmayū yaġuy'ūm iboap kay—soat kay. Eyebayat pit itaybit eyju ikuġ'ūm pima iam—kabi beat.

³³ — Koap ġebum cuy epesop Deus soat kukan je'e iap kay—Deus ebikuyap kay dak. Imēn ġebum pima, Deus soat je'ġūm eywebe. Eyxan je'ġūm, eydotim tak — io'e.

³⁴ — Imēneju eyaġuybabi'ūm ġu juy epesop kuyajeat kabia kay. Kuyaje jajēm pima, eyetaybit epe'e ajo o'jebapuk ixe kabia iam—ajo xipat, ajo xipatpūt tak. Ġasū bit eyaġuybabi'ūm ġu juy epesop kuyajeat kabia kay — io'e Jesus.

7

¹ O'jekawēn jebekitkit pe.

— “Eykerē jījā Deus xe,” i'ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn tak Deus “Eykerē oxe,” i'ūmġu je'e eywebe. ² “Ikērēat kuġ ēn,” i'ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn e'em'ūm pima, Deus “Ikērēat kuġ eyju,” i'ūmġu dak je'e eywebe. Apēn warara'acat pe eyekawēnap puxim Deus tak je'e eywebe ajo xipat jexe, ajo xipat ġu jexe. Warara'acat pe epeġūm pima, Deus tak je'ġūm eywebe. Apēn cuk epeġūm iap puxim epejat — io'e Jesus.

³ Wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn o'e Jesus—imēnpuximap ekawēn. Jebekitkit pe imuwēnmuwēn o'e, itaybit am ip. Warara'acat ekukuap mukorēm ām, wuyekuku bima, imukorēmap tōm puxim Jesus xe, ip puxim tak cexe. Imēnpuyey Jesus o'jekawēn jebekitkit pe.

— Te'e ma eyju jeakaġ eybure eta beatōmtōm kay, eyeta beap'ip cocom'ūm pima. ⁴ Te'e ma eyju e'em cebe: “Ma. Otōmtōm'uk eta bewi,” i, eyeta beap'ip cocom'ūm pima — io'e Jesus. ⁵ — Eyju jewemuġuykukukum. Koam eyeta beap'ip cuy epeyop'uk.

— Yop'uk puje, iba'ore ġu je'e eywebe tōmtōm'uk am eybure eta bewi. Yop'uk puje, xipan epe'e ijojom — io'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbin warara'acat kay ġu juy acejeak iam—wuyekay acā juy acejeak ikērēat muġē buje iam—yopit ma ikērēat muġē buje iam yoboġ ma ikērēat muġē buje iam tak.

⁶ — Wekawēn icēmān — io'e Jesus. — Soat pe ġu juy epeġuwēn wekawēn. Akurice buximayū be ġu juy epeġuwēn, wa'ō kay ġu ip puyey. Ya'ōpuruġ jede ip. Warēmtaġ webekitkit o'jukuk ip — Jesus o'e. — Xipat ma wekawēn. Soat pe ġu juy wekawēn epeġuwēn. Dajebaro buximayū be dak ġu juy epeġuwēn. Itaybit ġu ip ya'ōdip ma iam. Ixeyū be wekawēn kawēn te'e maap puxim — Jesus o'e cebe ip.

⁷ O'jekawēn jebekitkit pe.

— Deus xewi juy epejooyu. Iojuyjuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokudada. Ikudadam pima, epetobuxik. Ixe xewi iojuyjuyap xīntabi be taġtaġtaġ'iap puxim. Xīntabi be

tağtağtağ'i bima, tomudip'uk ip eymuōm ām. ⁸ Soat ojuyjuy'ukat je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xīntabi tağtağtağ'iat pe xīntabi tomudip'uk ip — io'e.

⁹ — Wita'a ġu epeyaūm eyipotpot pe “Pāo'a kay ōn,” i'e buje. Ka'ūma ma ey'in wita'a o'yaūm kuka cebe pāo'a yaūmap tieğ. ¹⁰ Puybu ġu epesubuūm cebe, “Axima kay ōn” i'e buje. Ka'ūma ma ey'in puybu o'subuūm kuka cebe aximaūmap tieğ. ¹¹ Eyju ikērēat kuğ. Imēnpit eyju ma xipacat ūmūm eyipotpoyū be. Apēn eyju iūmūmap podi ma eyebayat pit xipacat ūmūm jexewi iojuyjuy'ukayū be—kabi beat pit. ¹² Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imēnpuye xipan cuy warara'acat epejukuk. Iju Moisés ekawēn, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emumutaybitbinap tak.

¹³ Jesus tak o'jekawēn.

— Epeōm cuy xīntabi itok'it tağ. Xīntabi itokboğ pit daxaboğ kay wuymujujuap e ma—ipiat'ajojoap kay. E pa'ore'ūmat e. Xīntabi itokboğ. Ade wuyjuyū ie dağ jekukum. ¹⁴ Xīntabi itok'it pit e pa'oreat e xīntabi. Wuytait'icap e. Pūğpūğ ma wuyjuyū ie dobuxikxiğ.

¹⁵ Jesus dak o'jekawēn jebekitkit pe.

— Eyday'em'um cuy epesop eymuğuykuku ojuyayū kay—jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kay. Omuyku ip. Ovelha jo'i ma'ġu ip jajēm, badi bit ip ika'uyayū buxim, akurice buxim. Eykay itakomaayū ma ip, xipacat co'iyayū ma'ġu ip jajēm — io'e. ¹⁶ — Eyetaybit widaōhō ya'a'e ġu e'em—uva'a iam. Eyetaybit tak aru'ip tağ figo'a'e ġu e'em iam. Imēn eyetaybit widaōhō, aru'ip tak. Ya'a nomuju eyetaybit iboyūm. Imēnpuxim tak eyetaybit je'e abuyū jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū iam. Xipat'ūm cekukuap tomuju eyetaybit ixeyūm.

¹⁷ — Yopxipacat'ip ya'a xipat e'em. Yopxipat'ūmat'ip ya'a dak xipat ġu ma e'em.

¹⁸ Yopxipacat'ip pit yaku'ūm an ġu aypatpan. Yopxipat'ūmat'ip tak yaku an ġu aypatpan.

¹⁹ Yop yaku'ūmat'ip soat wuyju ixixiğ, takatkan daxa be ixik am. ²⁰ Apēn yopxipat'ūmat'ip ya'a dak xipat ġu ma e'em; imēnpuxim jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipat ġu jeku.

— Imēneju eyetaybit epe'e pebicayū jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipat'ūm cekukuap tomuju — io'e Jesus.

²¹ — Deus soat kukanap kabia je'e ip owebe: “Ēn ocekukukat,” i. Soat pit jeōm ġu Deus xe kabi be—webay ibikuyap tağ ceukuibiyū acā—kabi be omuyat a'ō kayayū acā — Jesus o'e.

²² — Ğebuject kabia Deus abuyū ikērēat kuğ iap ġuwēn. Adeayū je'e'e ip owebe: “Ocekukukat! A'ōbi ocekuku. Xipacap oceğuwēnuwēn—Deus soat kukukaniap muwēnuwēn oceju,” i. “A'ōbi ibiōğbuk kērēayū oceğujēmujem wuyjuyū xewi,” i dak je'e. “A'ōbi ocewebe i'e ba'oreat oceğubapukuk,” i dak je'e.

²³ — Ğebuject ōn je'a'ōbu.

— “Wetaybit ġu oğuy eyjum. Pūğ em tak ka'ūma,” ioce'e — Jesus o'e. — “Wede epe'e oxewi. Ikērēat muğēğēm acā epekuku,” ioce'e dak — Jesus o'e.

²⁴ — Wa'ōkayayū itaybicat puxim ip—ağokatkat puxim ixeyū wekawēn coco'ukayū. Ixe ağokatkat uk'a o'yamuy wita'a jeje. Uk'a'abi'ip o'yopmuy wita'a jeje. ²⁵ Muba'at oajēm wita'a jejeiat'a kay—muba'atxixi. Muba'at idibi o'timuboğ. O'tiajēm. Kabidoxixi dak o'subidoakaka. Imēnpit o'ya'at ġu yacem puye, wita'a jeje buye — io'e Jesus cebe ip.

²⁶ — Wa'ō dağ ġu jekuku'ukayū itaybit'ūmat puxim—waramtağ ma uk'a o'yamuyiat puxim ip—wekawēn kay'ūmayu. Wa'ijojom ip. Inaka kuyjobit ġu ip wa'ō kay. Warēmtağ uk'a o'yamuyiat puxim—ağokatkat puxim—yağuyba'arēmat puxim. Ixe ağokatkat uk'a o'yamuy ipi ju, ka'oririt pe. Cem ġu o'yamuy.

²⁷ — Muba'at oajēm ka'oririt peat'a kay. Idibi o'tiajēm—tiboğati. Kabido dak o'subidoajēm. O'subido'at bidoboğ ya be. O'ya'at. Iğo'a o'ya'ūm cīcā, o'ya'at puye — io'e Jesus.

²⁸ Soat yağuybabi'ūm ip osodop, Jesus ekawēn epere buje.

— Wara'an wuymutaybitbin Jesus — io'e ip. — Idim cīcā teku wuymutaybitbin — io'e ip.

²⁹ Ja'ōbi imutaybitbin Jesus osunuy. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū buxim ġu imutaybitbin osunuy.

8

¹ Ġuyjom o'kop Jesus co'a bewi. Ade dak o'kop ip Jesus tomuju. ² Kopkom pima, ierepat oajēm Jesus kay, jemu'ada am. O'jeg'āecōġcōġ cewap, Jesus ya'ōbuyxiat puye.

— Kariwa — io'e Jesus pe. — Ebu'u'ūm pima, omu'adam ece — io'e Jesus pe.

³ — Obu'u ġu. Jemu'ada ōn — Jesus o'e. O'jebaepucūġ. O'ġucay. O'je'ada dao ma. Ierep topibit xipat o'e.

⁴ — E'adaap cuy eġuwēn ġu warara'acat pe — io'e. — Paī kay juy eju — io'e. — Ecewemubapuk cebe emu'adaam itaybit am — io'e. — Xepxem cuy pukaso eġūm paī be Moisés ekawēn taġ. Imēn ece'e soat ijoceayū itaybit am Jesus ierepat o'ġu'ada iam. Ēn pit eġuwēn ġu e'adaap. Paī ma juy ġuwēn e'adaap — Jesus o'e ierep tūibit pe.

— Hm hm — io'e.

⁵ Cafarnaum ka be Jesus ajēm puje, sorarayū kukukat oajēm. Jesus kay oajēm.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. ⁶ — Obuywatwat'ukat opop oduk'a be. Ipi jījā opop. Jebit oe'ūat puxim. Iwātaxipi jījā ma. Ikop pa'orean — io'e Jesus pe.

⁷ — Ijom puk ōn pit, imu'ada am — Jesus o'e.

⁸ — Ka'ūma, Kariwa — io'e. — Eju ġu juy oduk'a kay, wa'ōbuyxi'ūm puye, Judeu'ūmat ōn puye. A'ōn ma juy eġu'ada. “Ece'ada juy,” i ēn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada — io'e Jesus pe.

⁹ — Ōn tak warara'acat mujujum. Wa'ō kay kūyjobit ip wesorarayū. Pūġ pe ōn e'em, “Ejēm,” i bima, je'jēm. Wara'at pe ōn e'em, “Ejot,” i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe ōn e'em, “Imēn cuy ece,” i bima, imēn je'e.

— Apēn wesorarayūm wa'ō kay, imēn tak a'ōbi ma obuywatwat'ukat je'ada — io'e Jesus pe.

¹⁰ Iboap co buje, Jesus itabēġ o'e.

— Soat Judeuyū etabucap podi ma itabut okay iġo sorarayū kukat, Judeu ġu ma'ġu — io'e Jesus jenomujuacayū be. ¹¹ — Adeayū jajēm ip Deus dopap pe—Judeu'ūmayū, mesa koreren jabik ām Abraō eju, Isaque eju dak, Jacó eju dak. Soat eipi bewi jajēm ip. Pūġ ixeyū'in kaxijēmap ka bewi jajēm ip. Wara'acayū ixeyū'in kaxiajēmap ka bewi jajēm ip, kabi beate soat kukan pima. Icoġcok cīcā e'em ip — io'e Jesus. ¹² — Ajēmjēm ip pima, Deus Israel naxeġebitbit joxik ip wūy ma kabiokboġ pe. Iboce ma tōtōn jeedop. Tūy yēyēy ipi bun jeedop — io'e Jesus jenomujuacayū be.

Ipiat'ajoap ka be iap muwēnuwēn o'e Jesus—kabiokat ka be iap.

¹³ — Eju eduk'a kay — Jesus o'e sorarayū kukukat pe. — Kuy ebuywatwat'ukat o'je'ada, okay etabut puye — io'e Jesus.

O'je'ada ġebuje bit. Ibuywatwat'ukat o'je'ada.

¹⁴ O'ju. Jesus oajēm Pedro duk'a be. Oōm. Pedro daxijo o'jojojo. Ipa'i jījā opop xeku.

¹⁵ Jesus o'ġucay ipa'iat. O'subaixik. Imēnpuye ipa'i'ūm o'e. Xipat o'e. O'kop cama bewi. Jesus xat o'ġuġē cebeam.

¹⁶ Katpuje ma iboceayū ibiōġbuk kērēat kuġayū o'tujowat ip Jesus kay. Imu'ada am, o'tujowat ip. Ade osodop ip—iwātaxiapiayū. Ibioġbuk kērēayū o'ġujēm Jesus ikukayū bewi.

— Epejēm — io'e cebe.

O'ajēm ip Jesus a'ōbi. Iwātaxiapiayū dak o'ġu'ada'ada.

¹⁷ Isaías juk o'jekawēn kuyjeayū be. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat juk o'jekawēn. Jesus muwēnuwēn o'e.

Iwātaxiapiayū o'ġu'ada xeku, ibaca'ūmayū dak, i juk o'e kuyjeayū be.

Jesus o'ġujēm xipat'ūmayū jemumukukayū xewi—ibiōġbuk kērēayū. Imēn Jesus e'ep puye, soat itaybit o'e icēmān Isaías'ūm ekawēn iam.

¹⁸ Adeayū o'je'awero ip Jesus kay. Timudek pin Jesus, ade buye.

— Ġa'a — io'e. — Iodi atimudek cuy.

¹⁹ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat tak oajēm.

— Omutaybitbin'ukat — io'e cebe. — Soat ka dağ ojekuku eweju ejuap tağ — io'e.

²⁰ — Tapu — Jesus o'e. — Oweju jekukuayū ya'ümġu jedopdopap'a — io'e cebe—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat pe. — Kak ikūykēy. Wasū dak topipe. Ōn pit ka'Ūma. Ya'ümġu odopdopap'a — io'e—Jesus o'e—soat waġo o'e.

²¹ — Kariwa! — io'e wara'at Jesus pe. — Koap webay'ūm ojokot. Ġebuje cum puk ōn eweju — io'e Jesus eju jekukuat.

²² — Kā'ā. Ejot cuy okay — Jesus o'e cebe. — Deus ekawēn kay'ūmat jebadipyū'ūm'ūm jokot. Ēn pit ka'ūma. Oweju juy ejekuku — io'e.

²³ Kobe be oōm Jesus. O'timukek ip, wīnābu o'timudek ip—Jesusyū.

²⁴ Timudekdeğ pima ip, kabidoxixi oajēm. Oajēm iodi kay. Topapūn kobe o'e idibim, kabidoxixi ajēm puje. Kobe dağacat iparara ip o'e kabido buxixim. Jesus pit ixet kobe be.

²⁵ Jesus o'ġuwurūğ ip—ceweju etaybitbinayū.

— Kariwa! — io'e ip. — Ocedaxijom ece. Akōm wuyju!

²⁶ O'jewurūğ Jesus.

— Apēğām puxim eparara? — io'e. — Apēnpuye eyetabutbūt okay? — io'e ipararaayū be. — Epararam ġu juy epesop. Okay juy eyetabut cīcā.

— Ebidopon! — io'e kabido be. — Edipon! — io'e iodi be. Imēnpuye kabidoxixi o'subido'ūm. Iodi dak tistem cīcā o'e Jesus a'ōbi.

²⁷ — Apen ibo o'jebapuk? — io'e ip. — Abu sute? Kabidoxixi o'subido'ūm ya'ōbi. Iodi dak kūyjobit ya'ō kay — io'e ip. Jesus muwēnuwēn o'e ip jewewebe.

²⁸ Kabido'ūm puje, o'timudek ip. Gadara eipi dağ oeku Jesus. Xepxep osodot ip—ibiōğbuk kērēat kuğayū. Ika'u jījā o'e ip. Ce'ū'ūayū mōğmōğap pewi osodot ip. Bomaku nuynuuy soat em. Ixeyū buxixim, e dağ kapkap ġu o'e ip—ibo ka watwat—Gadara ka watwat.

²⁹ — Deus ipot ēn — io'e ip Jesus pe. — Ağ cuy ocesūy. Jajēm ġu juy ocekey ipiat'ajoan ocewebe ipi ūm awap ma — io'e ip Jesus pe.

³⁰⁻³¹ — Ite ağokat kayū xewi ocemujēm puje, ocemujum ece dajebaro be—ibiōğbuk kērēayū o'e cebe. Imēn ma o'e ip, dajebaro bomaku wurūrūrūğ puje—ade dajebaro.

³² — Epejēm — Jesus o'e.

O'jēm ip ağokat kayū xewi.

O'ju dajebaro kay. Oōm. Imēnpuye dajebaroyū daudam o'jenapōn co'a pēnpēn tağ. Iodi be o'kop ip. Oakōmkōm ip. Jeabokaboğ ip oap.

³³ Dajebaro kukukayū owatwat ip. Soat muwēnuwēn o'e ip ağoka watwat pe. Dajebaro aokaap awēğ muwēnuwēn o'e ip ağoka be. Ibiōğbuk kērēat kuğ topibiyū awēğ tak yawēğ muwēnuwēn cīcā o'e ip.

³⁴ Ġebuje Jesus o'topabe ip—ağoka watwat—soat.

— Ejēm cuy oceka bewi — io'e Jesus pe.

9

¹ O'jēm. O'jepit Jesus. Jeipi be o'jepit—Cafernaum ka be. O'jepit, waram timudek puje.

² Ağoka watwat ijebit e'ūat o'tujowat Jesus kay. Ixexecap pe ixē ijebit e'ūat o'tujowat ip. Jesus itaybit o'e cekay itabut ip iam. Imēnpuye o'jekawēn ijebit e'ūat pe:

— A'ōcam cuy — io'e cebe. — Ikērēat kuy oju'uk ewebewi, tapu. Iboap ikērēat kay ġebum ġu oce, i'uk puje — io'e. — Pūğ em tak ka'ūma — io'e—Jesus o'e ijebit e'ūat pe.

³ — Ite Jesus “Deus co'i ōn,” i napa ma teku e'em — Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū napa ma o'e.

Pūğpūğ ixeyū'in napa ma o'e jewewebe.

⁴ Jesus itaybit o'e apēn jewağuydadam ip iam.

— Apēnpuye ikērēm epeyewağuy? — io'e Jesus Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be.

⁵ — “Ikērēat oju'uk ewebewi,” i kuy oce cebe — io'e. — Imēnpit eyetabut ġu ikērēat'uk put owebe iap kay — io'e. — “E'āy,” i oce ibima, “Ecexīğxīğ,” i dak, eyetabut ġu kuka epe'e okay — io'e.

⁶ — Soat waḡo ðn — Jesus o'e. — Wa'ðbi teku oḡu'ada. Imu'adaap co buje, “Ja'ðbi ma teku o'ḡu'ada,” i epe'e — io'e cebe ip.

Ḡebu je Jesus o'jekawën ijebit e'üat pe.

— E'äy — io'e cebe. — Eju eduk'a kay. Exexecap cuy etujowat eweju — io'e.

⁷ O'äy. Jexexecap kuḡ o'ju jeduk'a kay.

⁸ Adeayü iparara jïjã o'e ip, iboap tobuxik puje.

— Ka'ümḡu xipacat Deus co'iat — io'e ip. — Deus Jesus a'ð mubacaat puye. Imënpuye ixe Jesus pe ikërëat i'uk put wuyxewi — io'e ip.

⁹ Ibocewi Mateus o'jojo Jesus.

Oajëm Jesus Mateus kay. Ixe Mateus xik'i osunuy jekapikpikap'a be—iecuḡap edinheiro bubuap'a be.

— Ejot. Oweju ejeku — io'e Mateus pe.

O'äy. Oeku Jesus eju.

¹⁰ Mateus tuk'a be oajëm ip—adeayü, jekõn ãm. Oabikbik mesa koreren iecuḡap edinheiro bubu'ukayü, Deus xe ikërëan e'e'ukayü dak, Jesus tak, Jesus eju etaybitbinayü dak. Soat ip oabikbik mesa xe jekõn ãm.

¹¹ — Apënpuye ixeyü eju eymutaybitbin'ukat jekõnkõn—iecuḡap edinheiro bubu'ukayü eju? Ikërëat muḡëḡë'ukayü eju dak? — Fariseuyü o'e Jesus etaybitbinayü be. Imën kawënwën o'e ip, Jesus jekõnkõn o'jojo ip puye.

¹²⁻¹³ O'jede ḡu imutaybitbinayü. Jesus pit Fariseuyü o'ya'ïjojo. O'jekawën.

— Iwätaxipi'ümayü wuyanüḡtata'ukat kay je'ju ḡu—iwätaxipipiyü acã — io'e. — Imënpuxim ðn tak jewexe xipacayü nomuwã ãm ḡu ojot—xipat'ümayü nomuwã ãm acã. Ikërëat uk am ixeyü bewi ojot. Imënpuye cekõn ikërëat muḡëḡë'ukayü eju — io'e.

— Cum cuy eyju eymutaybitbinayü kay — io'e — eytaybit am apën Deus ekawëntup e'em iam — io'e Jesus Fariseuyü be. — Imën opop ibararakat:

Idip ma oxe warara'acayü eyetabotaidabotbot pima. Imënpit idip ḡu oxe warara'acayü kay ḡu eyetabotaidabotbot pima, obuyxi am carneiroyü mupiḡ ma'ḡu eyju, i — io'e.

— Imënpuye ijoce jewexe xipacayü nomuwã ãm ḡu ojot—xipat'ümayü nomuwã ãm acã — io'e Jesus.

¹⁴ João Batista eju etaybitbinayü oajëm ip Jesus kay.

— Apënpuye Fariseuyü jekpiwan ma jewemurere Deus eju kawën ãm—oceju dak, eweju etaybitbinayü bit jekõnkõn ip pima? — io'e ip.

¹⁵ — Oweju etaybitbinayü jekõnkõn, ðn ceweju ip puye. ðn pit ceweju ip'üm pima, jekõnkõn ḡu ip. Jekpiwan ma jewemurere ip Deus eju kawën ãm. Imën soat itaybit e'em iḡuycüḡ cïcã ip iam. ðn iwadip puxim. Iwadip cexe ip pima, abu ixeyü'in iḡuycüḡ e'em—jewebumünap epeta be tomuwäibiyü'in? Ka'üma ma! Imënpuxim oweju etaybitbinayü jekõnkõn ip. Jewebumünap epeta be tomuwäibiyü buxim ip — io'e Jesus.

¹⁶ Jesus wuymutaybinap ekawën o'ḡuwën cebe ip—imënpuximap ekawën. Imën o'ḡuwën.

— Paḡo iisuan ḡu imuwaketken wuyju—toti iorokat muwaketken. Iisuat pit imuwaket puje, jewa'i'in biḡ ma idieḡboḡ e'em — io'e Jesus.

¹⁷ — Uva'abidi tiisuati dak acetimõḡ yayisuat'a daḡ — io'e Jesus. — Ya iisuat taḡ'üm pima, o'jeabaḡ kuka — io'e. — Imënpuye uva'abidi tiisuati acetimõḡ timün'a be—yayisuat'a be, uva'abidi cediepyat puxixim, tiporoyat puxixim, timun'a'ümap puxixim — io'e Jesus João Batista eju etaybitbinayü be.

Iboam e'em pima, “Wekawën paḡo iisuat puxim, uva'abidi tiisuati buxim tak,” i'e ojuy osunuy. Imën Jesus o'e. Kawën iisuat ma Jesus ekawën o'e ḡasü bit. Fariseuyü ekawën taḡ ḡu o'e, Saduceuyü ekawën taḡ ḡu o'e dak.

¹⁸ Judeuyü kukukat tak oajëm Jesus kay. Ixe osunuy Deus eju kawënwënap'a kukukat. O'jëḡ'aecõḡcõḡ Jesus topa be, ibuyxi am.

— Odaxit ḡaxin ma oe'ü — io'e Jesus pe. — Ejot pima bit, eḡu'ada. Jetait — io'e Jesus pe. — Ebuesubumõḡ ijeje bima, je'ada odaxit — io'e.

¹⁹ — Ğa'a — io'e.

O'ju ip—Jesusyū. ²⁰⁻²¹ Cucum pima, pūğ ayacat oajēm Jesus tomuju, cesay mucay am—Jesus ekabek ukpu mucay am. 12 koato bun ma ixe ayacat iwātaxipipin o'e, doybucukuğ ğu buye.

— Cesay mucay buje ma, oce'ada — ixe ayacat o'e jewebe ma.

Jesus ekabek o'ğucay. ²² O'jekorepën Jesus.

Ğebu je Jesus ayacat o'jojojo.

— A'ōcam cuy — io'e ayacat pe. — Etabut okay. Imēnpuye ğaxın ma eceje'ada — io'e.

Dao ma o'je'ada ixe ayacat.

²³ Oajēm ip Judeuyū kukukat tuk'a kay. Ade wāwām ip osodop. Jebubut'uk muydedeayū dak o'jojojo Jesus. Imuydedem ip Judeu babi dağ. Cebabi dağ tak wāwā ip osodop.

²⁴ — Ce'ū ğu teku. Yaypan'isuat ixet ā — io'e Jesus wāwāyū be. Jesus itaybit o'e yaypan'isuat'üm oe'ū iam. Inaka waram imutain. Imēnpuye “Ixet ā,” io'e. Wāwāibiyū bit jewaywayway ip o'e Jesus kay. Jesus o'e cebe ip:

— Epejēm uk'a bewi — io'e.

O'ğujēm.

²⁵ Ijēm pu je, Jesus oöm yaypan'isuat kay. O'subaixik. Dao ma o'je'ada. Itait o'e waram ğuto ce'ū topibit, Jesus o'subaixik puye. Ixe o'kop—ce'ū topibit.

²⁶ Ipi juayū ce'ū topibit awēğ o'yawēğmupōğ ip. Jekawēnwēn o'e ip soat tağ—soat ibo eipi dağ.

²⁷ Jesusyū eipi kukukat ka bewi cēm pu je, xepxep o'ju Jesus tomuju—ita'ūmayū.

— Etabotaidabotbon cuy eğuy oce kay — io'e ip. — Ocemu'ada am — io'e ip Jesus pe—Davi'üm naxeğebit pe—Judeuyū ajojoyū'üm'üm kukukat naxeğebit pe.

²⁸ Oajēm ip Jesus kay, ixe jeduk'a be ömöm pima.

— Eyetabut tu okay—eyemu'ada ön iap kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Hm hm — io'e ip. — Ocetabut, kariwa.

²⁹⁻³⁰ O'sutamucay Jesus ita'ūmayū. O'je'ada.

— Eyju eyetabut okay buye, ön jeymu'ada — io'e Jesus itā'üm topibiyū be. Itate o'e, Jesus o'sutada buye.

— Eymu'adaap epeğuwēn ğu juy eybureyū be—ka'ūma be ma — io'e Jesus.

³¹ Imēnpit je'adaap o'ğuyōğpōğ ip soat kaka dağ.

³² Jesusyū uk'a be cēm cēm pima, iboceayū ibiōğbuk kērēat kuğat o'tujowat Jesus kay. Cekawēn pa'oreat o'e ixe, ibiōğbuk kērēat kuğ puye. O'tujowat ip Jesus pe, imu'ada am.

³³ O'je'ada Jesus a'öbi. Ağokatkat pewi ibiōğbuk kērēat cēm pu je, xipan o'jekawēn ma, o'je'ada buye.

— Abu yağuyğuy imēn o'jebapuk iam? — adeayū o'e ip jewewebe. — Ka'ūma ma ijo'iat imēn wuyjojo ğu Israel eipi be—wuyeipi be — io'e ip.

³⁴ Imēnpit Fariseuyū o'jekawēn. Napa ma o'jekawēn ip.

— Jesus ibiōğbuk kērēat mujēmjēm cebewi ibiōğbuk kērēayū kukukat a'öbi—Satanás a'öbi — io'e ip napa ma.

³⁵ O'ju Jesus ikaboğatka dağ, ika'icatka dāğ tak. O'ju ağoka watwat mutaybitbin. Judeuyū Deus eju kawēnwēnap'a be imutaybitbin o'e. Deus soat kukanap o'ğuwēnuwēn soat pe—kawēn idipat. Imēn ma imutaybitbin ip oeku. Ibomaayū mu'ada'adam oeku: iwātaxipipiayū, ibaca'ūmayū dak—soat mu'ada'adam oeku. ³⁶ Itabotaidabotbot ma iboka watwat kay Jesus osunuy, yağuybabi'üm osodop puye. Ovelha buxim ip, jekukat'üm pima ip. Imēnpuxim ika beacat ikukuk'ukat'ūmayu osodop ip, ka'ūmğu ibuywatwat'ukat puye.

³⁷ Imēneju Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū be.

— Kadai ya ade opop—kadai'a—yaopat'a. Pūğpūğ pit omuyku ip yabu am — io'e cebe ip.

³⁸ — Epeyekawēn cuy kapikpik'ukayū kukukat pe. I juy ep'e cebe: “Kapikpik'ukayū eğuju juy kadai'a bu am,” i — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

Imēn Jesus kawēnwēn o'e, Jesus eju adeayū ceku pin ip puye. Apën kadai ya ade o'yadap—kadai'a yaopat'a; imēn tak adeayū ceku pin ip Deus emunaē eju. Imēnpit

pũğpũğ oekuku Jesus kawēn muwēnuwēn ijodiacat pe. Imēnpuye imuwēnuwēn'ukayū kukat eju juy jekawēn ip Deus eju.

— Adeayū juy eğju ekawēn muwēn ām — i juy e'em ip cebe.

10

¹ Jesus 12 beayū o'tomuwa—jeweju etaybitbin'ukayū. O'tomuwa, ja'ōbi soat mu'ada am—iwātaxipiayū mu'ada am, ibiōğbuk kērēayū mujēm ām tak—ja'ōbi imujēm ikuğayū bewi—soat ip pewi. Ja'ōbacaap o'ğūm cebe ip—12 beayū be.

²⁻⁴ 12 beayū ibutet 12 butet pe osodop ip. Ibūrū ma ibutet osodop ip—Jesus emumujuyū butet: Koapat Simão i, André i, Tiago i, João i, Filipe i, Bartolomeu i, Tomé i, Mateus i, wara'at Tiago, Tadeu i, wara'at Simão, Judas Iscariotes i. Ibūrū ma ibutet osodop ip.

Wara'at putet Pedro i ibutet osunuy—Simão butet. André Pedro kitpit osunuy. Tiago, João dak, Zebedeu ipotpoyū osodop. João Tiago kitpit osunuy. Mateus iecuğap peam Israel naxeğebitbit kay dınheiro bubu'ukat osunuy. Wara'at Tiago Alfeu ipot osunuy. Wara'at Simão Israel eipi kay cıcaat osunuy. Judas Iscariotes ğuyjom Jesus o'ğūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ibūrū ma osodop ip—12 beayū—Jesus eju jekuku'ukayū.

⁵⁻⁶ 12 beayū o'ğju Jesus.

— Epeju Israel naxeğebitbit kay — io'e cebe ip. — Itabidaoyū buxim ip — io'e. — Ovelhayū buxim ip — io'e Jesus. — Wara'at eipi bewiayū kay epeju ğu — io'e 12 beayū be. — Israel naxeğebitbit kay acā juy epeju. Judeu'ūmayū kay ğu epeju, Samaria eipi beayū kay ğu dak — io'e. ⁷— “Ijasun Deus soat kukan je'e,” i juy epe'e Judeuyū be, Israel naxeğebitbit pe cucum pima eyju — Jesus o'e 12 beayū be.

⁸ — Iwātaxipiayū epeğ'u'ada juy ip — io'e cebe ip. — Ce'ū'üayū dak epeğutait. Waram jetaip ip — io'e Jesus. — Ierepayū epeğ'u'ada juy — io'e cebe ip. — Ibiōğbuk kērēayū dak epeğujēm cuy ibiōğbuk ikērēat kuğayū bewi — io'e Jesus. — Imēn epe'e juy wa'ōbi—ce'adaap epe'e juy. Epeteida ğu juy. Imēn ām cuk oğūm wa'ōbacaap eywebe teidam ğu — io'e Jesus cebe ip.

⁹ — Dınheiro epetujowat ğu juy eyweju. Ouro epetujowat ğu, prata dak ka'ūma. Cobre dak ka'ūma. Epetujowat ğu juy dınheiro mün'a be. ¹⁰ Cucumap pubut mün'a dak epeyadujowat ğu juy. Xepxem cuy epetujowat ğu—eydoti, pũğ ma acā. Sandália dak ka'ūma. Eyba'ip tak epeyoptujowat ğu juy. Eybuywacayū ma juy eyxan je'ğūm. Imēnpuye eybubut epetujowat ğu juy — io'e Jesus.

¹¹ — Ajēm pima ağoka be jeduk'a be eyğuyğuy pinat epetobuxik cuy. Ixe duk'a be juy epesopsop, ibo ağoka be bima — io'e Jesus. ¹² — Ixeyū duk'a be òmòm pima, epeyekawēn tuk'a beayū eju. Kato juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹³ — Ğebye eyekawēn kay ya'ōpicũğcũğ je'e ip. Ya'ōpicũğcũğ je'e ip, eyekawēn kay buye. Imēnpit wara'acayū eyekawēn kay'üm pima bit, ya'ōpicũğcũğ ğu je'e ip. Epajēm cexe ip. Imēnpit te'e ma epe'e, “Wuykabia,” cebe ip. “Epeòm,” i ğu je'e ip, eyekawēn kay'üm puye.

¹⁴ — Eykay'ūmayū bewi epejēm cuy, eyekawēn kay'ūmayū bewi dak. Cēm pima eyesandália epeğupoyoy, “Deus ipiat supi'ajoat eywebe ya'ō kay'üm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe. Imēn cuy epe'e cebe ip, ağoka bewi wan pima, uk'a bewi wan pima — Jesus o'e 12 beayū be.

¹⁵ — Deus kũyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Gomorra ka watwat pe dak. Ixeyū be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supi'ajoat, eyekawēn com ip ibu'u buye. Iboap kay ğebum cuy epesop — io'e.

¹⁶ — Ya'ōpicũğ cuy epesop — io'e cebe ip. — Eymujum òn. Ovelha buximayū eyju. Widayū parakpe eyju ovelhayū buxim. Imēnpuxim eykay itakomaayū parakpe eyju. Ovelhayū be bit i'e baõre akuriceyū be. Imēnpuxim eywebe i'e ba'ore eykay itakomaayū be.

— Wa'ōbi eyju buje, itaybit cıcaayūm epesop. Ağ cıca juy epesop. Dao ğu juy yetakomām cekay ip — io'e Jesus.

¹⁷ — Ağ cuy epesop — io'e. — Eykay itakomaayū jeydaomūn. Jeydujowat ip wuyekawēn coco'ukayū be. Jeymupokupok ip Deus eju kawēnwēnap'a be jetakomaap kay. Ixee bum jeymupokupok ip — Jesus o'e. ¹⁸ — Eyju webekitkit puye jeydujowat ip ipi kukayū be, kariwayayū be dak. Jeydujowat itaybit am eyetabucap xipat cexe ip iam ma, eyetabucap xipat'um cexe ip iam pit. Kawēn idipat epeḡuwēn cebe ip, Judeuyū'ūmayū be dak — io'e Jesus. ¹⁹ — Eyaḡuybabi'um ḡu juy epesop, eyetaybit'um puye ajom epeyekawēn iam, apēn epeyekawēn iam tak. Eydujowatwan pima ip, Deus o'ḡuwēn eywebe ajom epeyekawēn iam. Imēn jeymutaybin. ²⁰ Wa'ōbi juy epeyekawēn. Imēn epeyekawēnwēn Deus biōḡbuk ma kawēnwēn je'e eywebewi—Wuyebay biōḡbuk — Jesus o'e cebe ip.

²¹ — Adeayū jebadipyū kay itakoma je'e, ixeyū webekitkit puye. Iwaḡo jekitpit tujowat cekay itakomaayū be yaoka am. Ikitpit tak jewaḡo tujowat yaoka am. Ipotpit tak itakoma jijā je'e jebay kay. Jebay tujowat cebe ip, yaoka am — io'e. ²² — Soat ixeyū itakoma jijā je'e eykay, eyju webekitkit puye. Ipiat pibun eyetaxi bima, Deus a'ō daḡ jekukum cuy eyju. ḡuyjom Deus jeymuyu, cexe soat em eyedop am — io'e.

²³ — Eywebe ipiat supi'ajojo bima, epeyenapōn cuy. Imēn e'e ip pima pūḡ ka be, epeyenapōn cuy wara'at ka be—aḡoka be — io'e cebe ip. — Soat waḡo ōn — Jesus o'e. — Waram wajēm awap, ade aḡoka daḡ epeju—Israel naxeḡebitbit eipi daḡ — io'e Jesus.

²⁴ — Imutaybitbin'ukat podi ḡu je'e jewewu etaybitbinayū itaybit ip. Kariwa dak podi ḡu dak je'e jekapikpiḡ'ukayū kapikpiḡ ip. ²⁵ Imēnpuye kapikpiḡ'ukayū icokcoḡ cuy jeedop ip, jekariwa buximayū ip puye. Itaybitbinayū dak icokcoḡ cuy jeedop ip jemutaybitbin'ukat buximayū ip puye. Ijoceayū cekariwa a'ō ya'ōmuy ip pima, “Belzebu teku,” i bima ip, cebekitkit a'ō dak ijo'i ma ya'ōmuy je'e ip. Cekariwa omuy ip pima, cebekitkit tak imuy ip cekariwa muymiyap podi ma — io'e Jesus.

²⁶ — Eypararam ḡu juy epesop ixeyū e'eap puxixim — io'e jebekitkit pe. — Yajuyjuyat jewedobuxik ḡuyjom. Iba'arēmat ibapak je'e soat xe. ²⁷ Imēnpuxim ajo oḡuwēn eywebe, kawēnwēn wuyewewu ma, ijop epeḡuwēn soat pe ḡuyjom — io'e. — Ibdadaap kay epeya'ijojo, ijop soat pe epeḡuwēn ḡuyjom — Jesus o'e.

²⁸ — Eypararam ḡu juy epesop eyaoka ojuyayū buxixim — io'e jebekitkit pe. — Wuyejebit aoka but ip. Imēnpit wuybiōḡbuk aoka ba'ore cebe ip — io'e. — Deus puxim pit cuy eypararam epesop. Wuyejebit muy'um put cebe, wuybiōḡbuk tak. Ipiat'ajojoap pe imu'um put — Jesus o'e.

²⁹ — Xepxep pe pidiwe dei tei'it ma—pūḡpūḡ centavo ma—wasū yopīcat tei. Imēnpit pūḡ wasū yopīcat at'an pima, Deus itaybit ixē wasū o'at iam. Deus a'ōbi acā je'at — Jesus o'e. ³⁰⁻³¹ — Deus xe teibōḡ ḡu wasūdei. Imēnpit aḡ cekay. Imēnpuxim wuykay dak aḡ soat em. Deus itaybit wuyadap peburūdap iam. Imēneju eyaḡuybabi'um'um ḡu juy epesop. Deus soat itaybit wuyekuku iam — io'e.

³² — Eyju “Jesus ebekitkiyū oceju,” i soat pe e'em pima, ōn tak “Teyūku webekitkit,” i oce webay be—kabi beat pe — io'e Jesus jewewu etaybitbinayū be. ³³ — Eyju bit e'em warara'acayū be, “Jesus bureyū ḡu oceju,” i bima, ōn tak “Iteyū bure ḡu ōn,” i oce Webay be—kabi beat pe — io'e Jesus.

³⁴ — Epeyewaḡuy ḡu juy: “Jesus osodot kaba'um wuydop am,” i. Ojot puye, ipi watwat pe wara'at taḡtaḡtaḡ ma jekuku. Itakoma je'e ip jewewekay. Pajam jewaokakam je'e ip — Jesus o'e. ³⁵⁻³⁶ — Ibadipyū itakoma cīcāyū je'e jewewekay, pūḡpūḡ ixeyū'in okay itabut puye — Jesus o'e. — Cebay ma okay je'e. Ipot pit okay ḡu je'e. Ixi ma okay je'e. I'iyū okay ḡu je'e—ayacayū. I'it tayxi okay ḡu je'e. Yuktayxi okay je'e. Imēneju wara'at taḡtaḡtaḡ ma jeku ip — Jesus o'e cebe ip.

³⁷ — Eyebay kayap podi ma okay'um pima, oweju jekukuayū ḡu epesop, eyxi kayap podi ma dak, eyekpotpoyū kayap podi ma dak, eydaxityū kayap podi ma dak. ³⁸ Owebeam je'ū ibu'u'umat puximayū acā webekitkit ma xe. Korosa jeje je'ū ām, korosa dujuwatwan ōn pima, webekitkit tak cucum onomuju. Cucum ip korosa kuḡ, je'ū ām. Apēn aḡokatkat korosa dujuwatwan cucum, korosa jeje jebamupayam je'ū ām; imēnpuxim cuy epeku soat em owebeam je'ū ibu'u'umat puxim.

³⁹ — Eye'ü bima, òn ma obuyxi eyxe buye, ibin ma soat em eyetabêg epesop Deus xe. Eywebe ma jewağuyğuy: “Òn ma obuyxiat,” i bima bit, soat em ipiat'ajojoap pe epesop eye'ü buje — Jesus o'e cebe ip.

⁴⁰ — Ğasü epeju Israel naxeğebitbit kay. Wa'òbi epeju — Jesus o'e jeweju etaybitbinayü be. — Püğ ixeyü'in eyewebe je'e, “Epeòm,” i. Imênpxim ma owebe dak je'e ip — io'e Jesus. — Imênpxim ma oğujiat pe dak je'e ip — io'e. ⁴¹ — Deus ekawên muwênuwên'ukat pe dak je'e, “Eòm,” i. Ixe dak iòm pin, Deus ekawên muwênuwên'ukat puye. Iòm pin. Imênpuye Deus cekapikaptei je'ğüm cebe, kapikaptei ümüm pima jekawên muwênuwên'ukat pe.

— Cüğ cîcât pe dak je'e, “Eòm,” i. Ixe dak iòm pin, cüğ cîcât puye. Iòm pin je'e. Imênpuye Deus cekapikaptei je'ğüm cebe, kapikaptei ümüm pima cüğ cîcât pe. ⁴² Wara'acat webekit'isuat pe idibi ma tiüm ticukati, ixe webekit puye, Deus tak xipacat je'ğüm idibiümat pe — io'e. — Iboap kay ğebum cuy epesop — io'e Jesus.

11

¹ Ibocewi o'ju Jesus ağokaxiriyü be. Wüy ğu osodop boyüku. 12 beayü muju bujep, ağokaxiri beayü mutaybit am o'ju. Deus ekawên muwênuwên oeku Jesus.

² João Batista Cristo awêg o'yawêğcoco daomünmünap'a be. Bekitkit o'ğuju Jesus kay. Jeweju etaybitbinayü o'ğuju João. O'ğuju, ja'ò daxijo am.

³ — “Deus emumuju ajêmap wiwim oceju,” i juy epe'e cebe — io'e João. — “Èn ma du ixe? Wara'at ğu xe'e ocejowiwi?” i juy epe'e cebe — io'e João.

— Hm hm — io'e ip.

João a'ò daxijo am o'ju ip.

Oajêm ip cekay—Jesus kay.

— Èn ma du omuykuiat? Wara'at ğu xe'e ocejowiwi? — io'e ip Jesus pe.

⁴ — Epeyepit cuy João kay — io'e cebe ip. — Epejojojoap cuy epeğuwên João be, epeküjyojoap tak — io'e. ⁵ — Ita'üm topibiyü o'e itate ğasü. Taokêrê topibiyü dak xipan ip o'e jexîğxîğ ğasü. Ierep topibiyü dak xipan o'e ğasü. Ya'òpi'üm topibiyü dak ya'òpipe o'e ip. Jeküjyjom ip o'e. Ce'ü topibiyü dak waram itabêg o'e ğasü. Tadaibotbocayü dak kawên idipat cocom ğasü—Deus ipot awêg cocom.

⁶ — Imêneju: “Ecockoğ eğuy okay etabut am ebu'u'üm pima. ‘Ite ğu omuykuiat,’ ie'em pima bit, ecockoğ ğu eğuy,” i juy epe'e João be — io'e Jesus.

— Hm hm — io'e ip.

⁷ Cêmcêm ip pima, Jesus João o'ğuwên ibo ka beayü be.

— João jom cuk epeku uk'a'ümat pe — io'e Jesus. — Pâm ixe João? Ajo-buxim ixe o'e? Ip'ün'ün kay kabido ajêm puje, je'ipe'adedem. Yağuykorerenayü ite'ip puxim, soat em jeweğuy muwarurururun puye. João bit yağuykoreren ğu. It'e'ip puxim ğu. ⁸ João doti teiboğ ğu. Teiboğat kukayü adeayü kukat tuk'a be opop ip—ibubut adeayü. ⁹ João bit ibubut adeat ğu. Deus ekawên muwênuwên'ukat xeku. Warara'acat podi ma João ya'òbuyxi—Deus ekawên muwênuwên'ukayü bodi ma.

¹⁰ — Imên Deus ekawêntup e'em—João muwêğaptup:

Ğğ cuy epesop, ie'em Deus, i. Wemumuju oğuju ewap ajêm puje, emuxipan am, i. Imên e'em Deus ekawêntup—João muwêğaptup — io'e.

¹¹ — Kuyjeayü bodi ma João ya'òbuyxi. Ka'üma ma omuy João Batista jo'i ya'òbuxian. Deus xe bit—kabi beat xe bit—yopicat João bodiat ya'òbuyxiat wekawên kayayü'in — Jesus o'e. ¹² — Ixe João Deus awêg o'yawêğtojtot ipi juacat kay—Deus soat kukanap awêg. Iboap awêğcocom pima ip, cekay jîjâ ip, Deus xe nuynuy pin cîcâ ip puye. Imên ğasü dak cekay jîjâ ip — io'e. — Deus xe ajêm pin ip — io'e.

¹³ — João ajêm awap, Deus ekawên muwênuwên'ukayü dak iboap awêg cuk o'yawêğtojtot—soat ip. Imên tak Moisés ekawên tup e'em — io'e Jesus. ¹⁴ — Iboap awêg kay eyetabut pima, eyetabun tak Elias jajêmiap João jo'i ma oajêm. ¹⁵ Epeya'òpicügçüg cuy epesop — io'e Jesus cebe ip.

¹⁶ Jesus waram o'jekawên adeayü eju.

— Oġuwēn eywebe, abu-buxim ġasuwacat iap iam eyetaybit am. Bekitkit puxim ixeyū—pasiaham ip iap pe pubutbucayū buxim. Jewāwāwām ip jebureyū—bekitkiyū.
¹⁷ “Tēġtēġ’a oceyamuyde eywebe ya’iġo am. Eydaobu’u’u eyju bit da’i’in,” ie’em ip. “Wa ocesop jewexe i’ūmccocom. Eybu’u eyju bit oceweju totōn,” ie’em ip. Iġoyū buxim ġasuwacat — io’e Jesus.

¹⁸ — João Batista oajēm eykay. Ixe vinhodi o’tikōn ġu. Ire oeku Deus eju jekawēn ām. Soat pit napa ma e’em João muwēnuwēn: “Ibiōġbuk kērēat kukat teku,” i.

¹⁹ — Soat waġo ōn. Ojot eykay. Soat xat o’om ojeku, soat tikōnkōn tak. Soat pit napa ma e’em omuwēnuwēn: “Ika’o’on’ukak teku,” i. “Teku iecuġap peam dinheiro bubu’ukak pure,” i dak. “Teku ikērēat mujurūġrūġ’ukak pure,” i dak — io’e. — Wuyju Deus emumutaybitbinap taġ jekukum pima bit, warara’acayū je’e omuwēnuwēn, João muwēnuwēn tak, “Deus xe cūġ ma wuymutaybitbin,” i — Jesus o’e.

²⁰ Jesus tak o’jekawēn iboceat pe. Ikērēan e’e’ukayū muwēnuwēn o’e Jesus. Ikērēat eperē’ūmayū muwēnuwēn o’e. Ikērēat kuġ o’e ip. Imēnpit iġuycūġ ġu ip ikērēat kay. Jesus a’ōbi iba’oreat cuk o’jebapuk ixeyū etabun. Jesus a’ōbi o’jebapuk. Imēnpit ikērēat mujurūġrūġ. Imēn o’e—Corazim ka watwat o’e, Betsaida ka watwat tak, Cafarnaum ka watwat tak.

²¹ — Karem ma ipiat epesupi’ajo jġjā, Corazim ka watwat! — Jesus o’e. — Karem ma ipiat epesupi’ajo jġjā, Betsaida ka watwat — io’e. — Ka’ūma buk epejojoioiap cuk adi oġubapukpuk eyetabut pe eyka be bima — io’e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikērēat mujurūġrūġap o’jepere ip—ibo ka watwat. Itabut kajuk ip Deus kay — io’e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucacat o’ġuōm ip jedotim. Daxa daypibewiaptōm tak kajuk o’tōmōġ ip jabi jeje. Imēn kajuk o’e ip, “Oceġuycūġ cġcā ikērēat kuġ oceju buye” iap mubapuk am; “Ġasū bit ikērēat aġuġē ġu” iap tak mubapuk am jebureyū be — io’e.

²² — Deus kūyjobit’ūmayū be ipiat supi’ajoat iap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supi’ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Imēnpit Tiro ka be iap podi ma, Sidon ka be iap podi ma dak eywebe ipiat supi’ajoat. Iboap kay ġebum cuy epesop — io’e Jesus Corazim ka watwat pe, Betsaida ka watwat pe dak.

²³ — Cafarnaum ka watwat! — io’e. — Deus jeymuyū ġu kabi kay — io’e Jesus. — Jeymukop ipiatpi’ajojoap kay bit. Ka’ūma buk epejojoioiap cuk adi oġubapukpuk eyetabut pe eyka be bima oce — io’e. — Iboap mubapuk pima Sodoma ka be, ikērēat kajuk o’jepere ip. Deus kajuk aġoka o’sukamupik ġu — io’e Jesus.

²⁴ — Deus kūyjobit’ūmayū be ipiat supi’ajoat iap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi’ajoat, Tiro ka watwat tak. Imēnpit Sodoma ka be iap podi ma Deus ipiat supi’ajoat eywebe. Iboap kay ġebum cuy epesop — io’e Jesus Cafarnaum ka watwat pe.

²⁵⁻²⁶ — Jesus o’e ġebuje bit.

— Bay — io’e. — Ēn acā soat kukukat—kabi beacat kukukat, ipijuacat kukukat tak — io’e. — Apēn ēn e’em iap mubapukpuġ ēn jewexe itaybit cġcāyū be ġu—imutaybitbin’ūmayū be acā — io’e. — Ixeyū acā wekawēn imutaybitbin ēn. Imēn xipat oxe. Ocokcok cġcā imēn ebikuy buye. Ocokcok cġcā xipat exe buye dak — io’e Deus pe.

²⁷ — Soat ma juk Webay o’ġūm owebe — io’e cebe ip. — Warara’acacat ġu itaybit abu Deus ipot iam—cebay acā. Imēnpuxim warara’acacat ġu itaybit abu ipote bay iam—ipot acā. Jebay mubapuk am, ipot ibikuy bima acā warara’acacat itaybit je’e abu Deus iam — Jesus o’e cebe ip.

²⁸ — Okay epesot. Ikērēat oju’uk eywebewi — io’e Jesus cebe ip. Deus a’ō kay kūyjobit ojuj ip. Imēnpit kūyjobit ġu ip.

²⁹ — Eymutaybitbin oce. Webekitkit e’em. Wa’ōpuruġ’ūmat ōn. Waġuybabibi. Yoboġat pin ġu owexe. Eywebewi ikērēat oju’uk. ³⁰ Wa’ō kayap iba’ore ġu imuġē ām. Kūyjobit am okay dak iba’ore ġu eywebe. Wara’at ikērēat kay eyebu’um epe’e, eywebewi ikērēat oju’uk puyē — Jesus o’e soat pe.

12

¹Ġebuje Jesusyū o'ju trigodip taġ. Sábado bima o'ju, Judeuyū jebodoydoyap kabia bima. Trigodadot o'tadot'uk ceweju etaybitbinayū. Trigoda o'tabu ip, jerere buye. O'ta'o'o ip.

²Ta o'om pima, Fariseyū ixeyū o'jojojo. Jesus eju etaybitbinayū o'jojojo ip.

— Ak'il! — Fariseyū o'e Jesus pe. — Eweju etaybitbinayū Moisés ekawēn taġ ġu jekuku ip. Jebodoydoyap kabia be kapikpiġ ip. Cūġ ma ġu e'em ip. Trigodadot uk'uġ ip. Imēnpuye ikērēat kuġ ip, wuywebe jebodoydoyap kabia be kapikpi buye — io'e cebe.

³⁻⁴— Tā. Ikērēat kuġ ġu ip — io'e Jesus. — Kuyje Davi oōm Deus eju kawēnwēnap'a be. Ire bima, oōm Davi, cewejuyū dak. Deus emesa bewi paō'a o'ya'o'o ip—Deus etabixe o'yamōġ ip iat'a—paīyū be acā ya'o pi ġu iat'a. Moisés ekawēn taġ ġu ijop'a o'ta'o'o ip—Daviyū. Apēn Davi o'e'e iaptup opop Deus ekawēntup pe. Kuy epetupcoco—iboaptup — io'e Fariseuyū be.

⁵— Deus eju kawēnwēnap'a be paīyū kapikpiġ ip soat kabia. Jebodoydoyap kabia jekukum ip Moisés ekawēn taġ ġu yaboġat'a be. Wara'at taġ jekukum ip, kapikpiġ puye. Imēnpit ikērēat kuġ ġu ip Deus xe. Iboaptup ekawēn eyetaybit—Deus ekawēntup. Kuy epetupcoco—iboaptup tak — io'e Jesus.

⁶— Icēmān ocekawēn eywebe. Deus eju kawēnwēnap'a Israel naxeġebitbit o'yamuy—yaboġat'a. O'yamuy ip, wuyju yamubuyxin am. Imēnpuye Deus eju kawēnwēnap'a kukukayū ya'ōbacaayū. Imēnpit ya'ōbaca jījāat omuy ijoce ġasū — io'e Jesus cebe ip.

Jewebe ma o'e Jesus, “ya'ōbaca jījāat” i'e'em pima.

⁷Warara'acayū kay eyetabotaidabotbocap kay ōn, i Deus juk o'e — io'e Jesus cebe ip. Owebeam carneiro mupikap kay ġu bit ōn—eyetabotaidabotbotap kay acā, i — io'e Jesus.

Ijoptup ekawēn eyetaybit pima, “Ikērēat kuġ ip,” i kajuk epe'e ġu ikērēat kuġūmayū muwēnuwēn pima — io'e Jesus Fariseyū be. ⁸— Soat waġo ōn. “Epeyekapik cuy,” i ōn i'em pima jebodoydoyap kabia be dak, cedaġ kuka o'e eyekapikap Deus xe — Jesus o'e.

⁹O'ju Jesus ibocewi. Oajēm Deus eju kawēnwēnap'a kay—Judeuyū e'aweroroap'a kay. Oōm.

¹⁰Ġebuje aġokatkat o'tobuxik iġo'a be. Pūġbūnū'a o'subūnū'anūy ibūnū'akērē.

Pūġpūġ o'je'aweroiayu'in Jesus muymuy ojuy ip.

— Jesus Moisés ekawēn taġ ġu jekukum — i'e ojuy ip warara'acayū be. Imēnpuye:

— Jebodoydoyap kabia bima, xipat tu exe ibūnū'a kērēat mu'ada am? Imēn tu Moisés ekawēn taġ ma? — io'e ip Jesus pe.

¹¹⁻¹²— Xipat Moisés ekawēn taġ warara'acayū ikukpin wuyxe bima — Jesus o'e Fariseuyū be. — Jebodoydoyap kabia bima eyōhō o'at pima ipikūykūy be i'uk'uġ ip ipikūykūy bewi—ixe ovelha — io'e. — Abū jeōhōyū uġ ġu? Ka'ūma ma. Ovelha ikukpin ip, jeōhōyū buye. Imēnpuye i'ūġ ip. Imēn tak wuyju ovelha bodi ma wuykukpin Deus xe. Imēnpuye xipat Moisés ekawēn taġ wuywebe xipacat muġē ām jebodoydoyap kabia be — io'e Jesus.

¹³— Paya'i ece ebu — io'e ibūnū'a kērēat pe. O'jewebūmupaya. O'je'ada ibūnū'a kērē topibit. Wara'atpunu'a jo'i o'e. Ibūnū'adip o'e.

¹⁴Fariseuyū bit o'jēm yabewi. O'jewede ip Jesus xewi. O'jewawē ip Jesus aoka am, kapikpiġ Sábado kabia be buye. ¹⁵Imēnpuye Jesus o'ju ibocewi. Fariseuyū ekawēn itaybit puye, o'ju. Adeayū o'ju Jesus tomuju. Iwātaxipipiayū o'ġu'ada'ada—soat ip.

¹⁶— Wawēġ epeyawēġmuwēn ġu juy. Pūġ em tak ka'ūma — io'e cebe ip.

¹⁷Ibo o'jebapak apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e iap taġ—apēn Isaías kuyje o'e iap taġ.

¹⁸Deus o'e: Ija otaēiat—obuywatwat'ukat—ōn cekay jījāiat—omucokcokcok'ukat. Obiōġbuk ojomōġ cebe. Ajo cūġ ma oxeiap ġuwēn soat pe—Judeu'ūmayū be.

¹⁹Ya'ōxixiġ ġu je'ku. Jewāwām ġu je'ku. Soat ka daġ tak kawēnwēn ġu je'ku.

²⁰Ikērēan e'e jījāayū daxijo xeku ikērēat pewi. Okay itabut cīcā'ūmayū ġutabut cīcā okay. Imēn ma je'kuku soat pewi ikērēat uk'uġ—Deus kayayū bewi. ²¹Soat ipi juacat Deus emunaē kay je'e, i.

Imĕn Isaías o'ġuwĕn kuyjeayū be.

²² Ġe buje iboceayū aġokatkat o'tujowat. Ita'umat osunuy ixē aġokatkat. Cekawĕn pa'oreat tak o'e ixē, ibiōġbuk kĕrĕat imuyde'um'umm puyē. O'tujowat ip. O'je'ada Jesus a'ōbi. Ijōjom o'e, o'je'ada buyē. Xipan kawĕnwĕn o'e—ibiōġbuk kĕrĕat kuġ tūibit o'e, o'je'ada buyē. ²³ Iboceayū yaġuybabi'um o'e ip—soat ip.

— Davi naxeġebit paxi sute? — io'e ip.

Jesus muwĕnuwĕn o'e ip.

²⁴ Fariseuyū bit Jesus awĕġ o'yawĕġcoco.

— Ixē Jesus ibiōġbuk kĕrĕayū o'ġujĕm aġokatkayū bewi Belzebu a'ōbi—ibiōġbuk kĕrĕayū kukukat a'ōbi—Satanás a'ōbi ma — i napa ma o'e ip.

²⁵ Jesus itaybit osunuy apĕn ixeyū jewaġuyġuy iam.

— Pūġ eipi watwat jewewēju ma jewaoka buje, jewemu'um ip. Pūġ ka kukukat jebekitkit mujĕm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'uma ma. Pūġ tiwat kukukat pe jebekitkit mujĕm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'uma ma — io'e Fariseuyū be. ²⁶ — Imĕnpuxim Satanás pe jebekitkit mujĕm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'uma ma. Imĕn Satanás a'ōbacaap mu'um kuka o'e. Imĕneju Satanás ja'ōbacaap umum ġu owebe ibiōġbuk kĕrĕayū mujĕm am—jebekitkit mujĕm am — io'e Jesus. ²⁷ — Belzebu a'ōbi ōn ibiōġbuk kĕrĕat mujĕmjĕm pima, abu a'ōbi dak eyebekitkiyū imujĕmjĕm ip? Jewemuġuykukukum eceju iap mubapukpuġ cĭcā eyebekitkiyū.

²⁸ — Deus biōġbuk a'ōbi ibiōġbuk kĕrĕayū oġujĕm. Belzebu a'ōbi ġu oġujĕm. Ibiōġbuk kĕrĕayū o'jĕm ip puyē, kuy eyetaybit Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuġ ōn eyewebe iam — io'e cebe ip.

²⁹ — Wuyōm pa'ore wuykay isapka'oreat tuk'a be ibubut pu am. Imukiriġ acā koam — io'e. — Imukirik puje bit, wuyōm put soat pu am—uk'a beap pu am — io'e Jesus.

Imĕn Jesus o'e, jebacaap Satanás ebacaap podi ma buyē. Ibodi ma buyē, Jesus pe ibiōġbuk kĕrĕayū mujĕm put ikukayū xewi.

³⁰ — Imĕn tak okay'umat itakoma okay — io'e Jesus. — Webekitkit mu'awerom obuywatwat'umat imuypōġpōġpōġ—webekitkit muypōġpōġpōġ — io'e. ³¹ — Imĕnpuyē oġuwĕn eyewebe. Ipi juacayū be Deus muymuy buje, iboap imuymuyap kay soat em Deus ġebum ġu je'e. Deus iboap ju'uk cebewi ip. Ixeyū be Deus biōġbuk muymuy buje bit, iboap imuymuyap kay soat em Deus ġebum je'e. Cebewi ip iboap i'uk pa'ore Deus pe; apĕn eyju napa ma e'em, “Ijop e'eap Satanás a'ōbi o'jebapuk,” i. Imĕn tak kuy eyetaybit Deus a'ōbi ijop e'eap o'jebapuk iam — Jesus o'e.

³² — Soat waġo ōn — io'e Jesus. — Omuyuy buje ip, Deus jeġebu ġu iboap kay soat em. Iboap ju'uk cebewi ip. Deus biōġbuk muymuy ip pima bit, Deus jeġebu iboap kay soat em—ġasū, waram tak ġebum je'e. Iboap kuġ jeedop ip soat em—ikĕrĕat kuġ—Deus biōġbuk muymuyap kuġ — io'e Jesus.

³³ — Wuyetaybit yopkĕrĕat'im. Yopkĕrĕat'ip puyē, ya'a e'em yakĕrĕat'a. Wuyetaybit yoptipat'im tak. Yoptipat'ip puyē, ya'a e'em yadipat'a. Yoptipat'ip, ya'a dak soat em jeenuy yaku. Yapkĕrĕat'ip pit, ya'a dak soat em jeenuy yakĕrĕat'a. ³⁴ Imĕn puybu tuytipatpu buximayū eyju, ikĕrĕat kuġ cĭcā buyē. Iba'ore dak eyewebe idipat ekawĕn muwĕn am. Apĕn wuyju jewaġuyġuy wuywebe, imĕn wuyju e'em. Imĕn tak iba'ore ġasūacat pe idipat ekawĕn muwĕn am, yaġuykĕrĕ buyē. ³⁵ Apĕn xipacat idipap uk'uġ imuxipanpanap'a bewi, imĕn tak wuyaġuydip pima, wuyekawĕn tak idip ma e'em, wuye'eap tak. Wuyaġuy nomuju ma wuyju jekawĕnwĕn. Xipat'umat idi'umap uk'uġ imuxipanpanap'a bewi. Imĕn tak wuya'ġuydip'um pima, wuyekawĕnkĕrĕ e'em, wuye'eap tak — io'e Jesus cebe ip.

³⁶⁻³⁷ — Oġuwĕn eyewebe. Wuyekawĕntip pima, “Idip ma eyju oxē,” i je'e Deus wuywebe kūyjobit'umayū be ipiat supi'ajoap kabia. Wuyekawĕnkĕrĕ bima bit, “Ikĕrĕat kuġ eyju oxē,” i je'e Deus wuywebe.

— Deus ipiatpi'ajoan kūyjobit'umayū be iap kabia bima te'e ma juk adi acekawĕn iap aġuwĕn Deus pe — io'e Jesus.

³⁸ — Ocekukukat! — Fariseuyū o'e cebe. — Ka'ūma buk ocejojoioiap eġubapuk cuy ocewebeam — io'e ip.

Imēn tak Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū o'e Jesus pe.

³⁹ — Ka'ūma — io'e. — Ikērēat kuġ eyju. Deus kay eyetabut ġu. Ka'ūma buk eyejojoioiap co pin eyju. Imēnpit oġubapuk ġu eywebeam. Jonas awēġ acā ka'ūma buk eyejojoioiap tieġ e'em eywebeam—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat awēġ — Jesus o'e.

⁴⁰ — Soat waġo ōn — io'e Jesus. — Ixe Jonas osunuy ebapūġ kabia axima yoboġat uk pe. Ebapūġ ixima osunuy dak. Apēn Jonas osunuy axima yoboġat uk pe, imēnpuxim ma oġuy ebapūġ kabia ipi be, ebapūġ ixima dak — io'e Jesus. — Deus a'ōbi ixe Jonas o'jēm axima yoboġat uk pewi. Cejēmap Nínive ka watwat pe ka'ūma buk o'jojoioiap osunuy. Ōn tak imēnpuxim Deus a'ōbi waram ocetai't we'up tomukadi — io'e Jesus.

⁴¹ — Kuyje Nínive ka watwat iġuyčūġ o'e ip ikērēat kuġ puye ip — Jesus o'e. — Ikērēat mujurūrūġap o'jepere ip—ikērēat e'e'ukayū. O'jepere ip, Jonas pe Deus ekawēn o'tojot puye. Deus ipiatpi'ajoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia Nínive ka watwat je'bapuk soat etabut pe. Ixeyū je'e ġasūacat pe: “Eyju ikērēat kuġ Deus xe,” i, eyju wekawēn kay'ūm puye. Jonas kay o'e ip Deus ekawēn muwēnuwēn pima Jonas. Ōn pit Jonas etaybicap podi ma wetaybit cīcā Deus ekawēn muwēn ām. Imēnpit eyju wekawēn kay ġu — Jesus o'e.

⁴² — Kuyje kaxi etajoreġat ka kukat oajēm wūyat ka bewi. Ayacat oajēm Salomāo ekawēn co am—itaybit cīcāat ekawēn co am.

— Deus ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia ixe ayacat je'bapuk soat etabi xe. “Ikērēat kuġ eyju Deus xe,” i je'e ġasūacat pe, eyju wekawēn kay'ūm puye. Salomāo kay o'e ixe, taybit cīcāp muwēnuwēn pima Salomāo. Ōn pit Salomāo etaybicap podi ma wetaybit cīcā. Imēnpit eyju wetaybicap kay ġu — Jesus o'e.

⁴³ — Aġokatkat pewi ibiōġbuk kērēat cēm puje, ixe ibiōġbuk jekukum idibi'ūmat taġ, jebodoyap kudadam. Jebodoyap pit tobuxik'ūm pima kuka o'e jewebe ma: “Jepin ma ōn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e. — Jepitpin.

— Yajēm puje, ixe aġokatkat tobuxikxiġ. Ka'ūmġu ibiōġbuk kērēat opop ixe aġokatkat pe ġasū. Ixe aġokatkat uk'a buxim—yabuk'a buxim—yabi'ōġ'ōġat'a buxim—yaxipanat'a buxim. ⁴⁴ Imēnpuye ixe ibiōġbuk kērēat cēm cēm ma'ġuto. 7 beayū dobuxikxiġ—ibiōġbuk kērēayū dobuxikxiġ—ibodi ma xipat'ūmayū dobuxikxiġ. Ixeyū dak ōmōm ixe aġokatkat pe—7 beayū. Ōmōm koapat ibiōġbuk kērēat eju. Kuy bima ixe aġokatkat tadaybot osunuy. Ġasū bit ibodi ma tadaybot o'e. Imēnpuxim ma dak ġasūayū jeedop. Ikērēat ġubapukpkuk cīcā ip — io'e Jesus.

⁴⁶ Ixi oajēm Jesus kay—ikitpitpit tak. Warara'acat pe kawēnwēn pima oajēm ip. Akiju osodop ip.

— Ocekawēn pin Jesus eju — io'e ip iboceayū be.

⁴⁷ — Exi oajēm, ekitpityū dak — io'e—puġ aġokatkat o'e Jesus pe. — Akiju opop ip. Cekawēn pin ip eweju — io'e Jesus pe.

⁴⁸ — Icēmān iġo oxiat. Boyūku okitpitpicat — io'e Jesus.

⁴⁹ Pacuġ'i o'e jebekitkit kay.

— Webekitkit pit oxi jo'i oxe, okitpitpit co'i dak — io'e. ⁵⁰ — Kabi beat a'ō kay buye, okitpitpit co'i oxe, wuyixit co'i dak ip, oxi jo'i dak ip—Deus bikuyap taġ jekuku'ukayū — io'e Jesus.

13

¹ Ixe kabiam ma Jesus o'jēm uk'a bewi. Iodi kay oajēm. Oabik iodi wābu be. ² Ade jījā o'je'awero Jesus xe. Imēnpuye kobe be oōm ixe. Oabik kobe be. Adeayū bit kapurūġ pe ma osodop ip kacūġcūġ'i.

³ Ġebeuje o'jekawēn adeayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn o'e adeayū be. Adeap muwēnuwēn o'e. Koap imēn o'e:

— Aġokatkat o'ju — Jesus o'e. — Jekadai damuduudu am o'ju. ⁴ Tamududum pima, xepxepa o'ta'at. E bitako daġ o'ta'at — io'e Jesus. — Ixeda wasūyū o'ta'o'o, ajēmjēm pima ip — io'e Jesus.

⁵ — Wara'ata karatūg'a parak tağ o'ta'at. Ade ġu ka'wi o'e iboce. Ierūn ma o'e ka'wi. Imēnpuye dao ma kadai o'tanokap — io'e Jesus. ⁶ — Imēn tak kaxiepiat e ajēm puje, kaxie o'ğuy'ū ibo kadai — io'e. — Ikaraw o'e. Oe'ū tābujū ba'ore buye — io'e Jesus.

⁷ — Wara'ata widaohoda picūğ pe o'ta'at. Widaoho yaypan pima, iğo kadai o'tipmu'ūm.

⁸ — Wara'ata ma katō be o'ta'at. Iğoda o'ta'acoğ. Katō be o'ta'acoğ — io'e Jesus. — Ta'ade o'e. Pūğpūğ kadai be ta'adesu o'e—30 be o'e ta—katō peata. Wara'at kadai be ta'ade o'e—60 be o'e ta. Wara'at kadai be ta'ade jījā o'e—100 be o'e ta — io'e. ⁹ — Wekawēn eyetaybit pin pima, eya'ōpicūğcūğ cuy wa'ō kay — io'e.

¹⁰ Ğebuje 12 beayū oajēm Jesus kay.

— Apēnpuye ocemutaybitbinap ekawēn acā ecekawēn ijoceayū eju? — io'e ip.

¹¹ — Itaybit ġu ip puye Deus soat kukan je'e iam. Iba'arēm ijoceayū be. Eyju bit emutaybitbin ōn, eyetaybit am kabi beat soat kukan je'e iam — io'e Jesus. ¹² — Xipan'ūm ya'tjo buje, yopīt ma juy eyetaybin. Xipan ya'tjo buje bit, yoboğ cuy eyetaybin—ade jījā. ¹³ Imēnpit ijoceayū mutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn ōn cebe ip. Jeakağ ip. Inaka ijojom ġu ip. Wekawēn pa'arēm cexe ip, wekawēn cocom ma'ğū ip — io'e Jesus 12 beayū be.

¹⁴ — Isaías cuk o'jekawēn apēn ġasū o'jebapuk ġasūacat pe iam. Ğasūacat muwēnuwēn o'e kujje.

Ya'tjojom je'e ip iboceayū. Imēnpit itaybit ġu ip je'e. Ijojom je'e ip. Imēnpit itaybit ġu je'e ip ajom sute e'em iam. ¹⁵ Jağuyumu'ūm ojuy ip: Ja'ōpi o'jew'a'ōpinomudip ya'tjoap puxim. Jeta o'sutanomudip ijoap puxim. Imēn'ūm pima bit kadi ijojom ip, ya'tjojom tak. Imēn'ūm pima bit kadi ip itaybit o'e. Okay itabut kuka o'e ip. Ōn kuka adi ip oğū'ada, ikērēat uk'uğ cewebewi, io'e Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

— Ğasūacat muwēnuwēn pit o'e — Jesus o'e.

Imēn Jesus o'e itaybit ġasūacat itaybit pin pima, ip kajuk iğuycūğ ikērēat kuğ puye iam—ikērēat kajuk o'jere ip, kajuk Deus ikērēat o'ju'uk ixeyū bewi buye iam.

¹⁶ — Eyju bit eycokcok epesop. Eyju ijojo pin. Ya'tjo pin tak. Eyeta itaisuata jo'i — Jesus o'e 12 beayū be. — Wekawēn kayap eyeta itaisuataate iap puxim. Eya'ōpipe iap puxim tak. Imēnpuye soat wekawēn epeya'tjojo. Imēnpuye eyetaybit soat wekawēn. Soat epjojojo, apēn cuk ocece iap.

¹⁷ — Kuyje ajo eyju ijojom iap co pin cīcā osodop ip ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū, Deus xe cūğ cīcāyū dak. Imēnpit o'jojojo ġu ip. Ajo eyju kūyjojom iap co pin cīcā ip osodop. Imēnpit o'jekūyjo ġu ip. Ğebu'i juy epe'e iboap kay — Jesus o'e.

¹⁸ — Epeya'tjojo juy kadaida mududumap ekawēn kay, eyetaybit am apēğape ibo wekawēn iam — io'e 12 beayū be. ¹⁹ — Deus ekawēn a'tjojoayū iğoda buxim—e be ta'at'anata buxim. Deus soat kukan ekawēn ya'tjojo ip. Imēnpit itaybit ġu ip apēğape Deus ekawēn iam. Satanás oajēm cekay ip—Deus ekawēn a'tjojoayū kay. Yağuyba'ūm'ūm ip cekawēn kay—Deus ekawēn kay, Satanás oajēm ip cekay buye — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ — Wara'acayū Deus ekawēn o'ya'tjojo ip. Ixeyū iboapta buxim ip—karatūg'a parak tağata buxim ip. Dao ma Deus ekawēn cocom o'e ip. Koap icokcok cīcā e'em ip—iwojoayū.

²¹ Imēnpit kadai tabue'umat puxim ip. Deus ekawēn badi ġu ōmōm cebe ip. Ibureyū itakoma cekay ip. Ipiat supi'ajoat cebe ip. Imēneju ibu'u ip jetabut am Deus kay.

²² — Warara'acayū o'ya'tjojoayū widaoho parak tağata buxim. Ixeyū Deus ekawēn o'ya'tjojo ip. Imēnpit soat em ġebum ip jemukaypinput kay. Tuybe ocokcok cīcā oce dinheiro kuğ pima iān e'em ip. Deus ekawēn kay ip yopīt ma itabut. Deus ekawēn muwēnuwēn ġu ip warara'acayū be—jebureyū be — io'e.

²³ — Warara'acayū o'ya'tjojoayū iğoda buxim—katō beata buxim. Ixeyū Deus ekawēn kay jījā ip. Apēğape Deus ekawēn iam ip itaybit. Deus ekawēn tağ jekukum ip. Ixeyū duk'a xeyū dak Deus ekawēn tağ jekukum, Deus ekawēn a'tjojom pima. Ade Deus ekawēn kay itabut jeedop ip. Ade ip e'em soat ka dağ—Deus kay itabucayū. Kadai'ip puxim ixeyū—ya'a'eat'ip puxim. 30 be o'e takuğ'iat'ip puxim ip, 60 be o'e takuğ'iat'ip puxim tak, 100 be o'e takuğ'iat'ip puxim tak — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be.

²⁴Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e Jesus. Imēnpuye wara'acat tak imuwēnuwēn o'e iboceayū be—wuymutaybitbinap—imēnpuximap ekawēn.

— Deus soat kukanap muwēnuwēn pimap, kat pe wuyju tiotatam pimap puxim — io'e Jesus. — Wuyju tiotatam pimap tiotataat jekat pe xipacata o'taida.

²⁵— Ixet. Ixima dağ oajēm ip—itakomaayū. Ixidipta o'tadum ip trigoda paraktağ—trigoda jo'iata. O'tadum ip. O'jenapōn itakomaayū — Jesus o'e.

²⁶— Ğejuje ixidip o'jedipuk kadai paraktağ, yaypapan pima. ²⁷Imēnpuye ibuywat-wat'ukayū o'jekawēn ip jekariwa be.

— “Kariwa,” io'e ip. “Xipacata du etadum ekat pe?” io'e ip.

— “Hm hm,” io'e.

— “Abu ixidipta o'tadum kadai paraktağ?” io'e ip.

²⁸— “Okay itakomaayū o'tamudu,” io'e.

— “Ixidip tu acetip'uk tu?” io'e ip.

²⁹— “Iba'ore,” io'e cebe ip. “Trigodip kuka epetip'uk, ixidip uk'uğ pima. Imēnpuye trigodip'ukap puxixim tip uğ ğu eyju,” io'e.

³⁰— “Imēneju ixidip tiptop cuy trigodip'ukap puxim. Yaypan pima, tip pupu'ukayū be ocekawēn: ‘Koap ixidip puk epetip'uk tipmūnmūn ām, daxa be tip mupik am. Trigodip pit epetipu, ta'uk am tip pewi, oduk'a be tamōğ ām,’ ioce'e tip pupu'ukayū be. Soat tarun pimap, tip pupum ip,” i — io'e Jesus. Imēn Jesus iboceayū mutaybitbin o'e.

³¹Jesus waram o'jekawēn iboceayū be. Wuymutaybitbinap o'ğuwēn—imēnpuximap ekawēn. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap mostardada buxim — io'e Jesus. ³²— Iboda wuykat pe atadada. Ta'ıcata mostardada, taidadam pima. Warara'ata bodi ma ta'it ma. Imēnpuxim Deus soat kukanap koap ma pūğpūğ ma ikukan. Ade ğu cekay itabucayū. Mostardada bit aypapan cīcā, taida buje. Wara'at kadai bodi ma aypapan e'em. Wasū ajēmjēm jedopi mōğ ām tāku jeje, yaypan pima. Imēnpuxim Deus soat kukanap ğuyjom pit ade jījā ikukan. Ade cekay itabucayū — io'e Jesus.

³³Jesus waram o'jekawēn—wuymutaybitbinap—imēnpuximap ekawēn. Imēn o'jekawēn.

— Deus soat kukanap pāo'a muyhuhuptōm puxim — io'e Jesus iboceayū be. — Trigonōm kuğ osunuy ayacat—ebapūğ copo. Ixe ayacat pāo'a muyhuhuptōm o'tōmpu. O'tōmōğ trigonōm pe. O'tōmupinā. Soat tağ o'jenōmupōğpōğ—trigonōm tağ. Imēnpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awēğ coco—kabi beat soat kukan je'e iap awēğ — io'e Jesus.

³⁴Imēn o'jekawēn Jesus iboceayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn acā o'jekawēn cebe ip. Soat em o'jekawēn Jesus imēn ma.

³⁵Imēn o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e'e iap. O'jekawēn ixet: Wuymutaybitbinap ekawēn acā ceweju ip oğuwēnwēn. Ya'ōba'arēm ipi ebapuk ebi kaap ekawēn oğuwēnwēn, i.

Imēn cuk o'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat.

³⁶Ğejuje Jesus o'ju uk'a be. Adeayū xewi o'ju. Imutaybitbin'ibiyū oajēm ip Jesus kay.

— Iba'arēm ocewebe. Ocewebe juy eğuwēn apēğape—ixidip muwēnuwēn iape — io'e ip Jesus pe.

³⁷— Kā — io'e. — Ağokatkat co'iat ōn. Xipacata o'taidaiat co'i ōn. Soat wağo ōn. ³⁸Ikak soat ipi beayū co'i. Xipacata Deus kay itabucayū jo'iat. Ixidip Satanás kay itabucayū jo'iat—ibiōğbuk kērēayū kukukat kay itabucayū jo'i. ³⁹Itakomat ibiōğbuk kērēat kukukat co'i. Tabubuap co'i ipi jucayū'ūmap. Tip pupu'ukayū Deus ekawēn tojtot'ukayū jo'iyū — io'e Jesus.

⁴⁰— Imēn e'em ipi'ūmat kabia, ipi juacat'ūmap. Apēn wuyju ixidip pupum pima, tip mupik am; imēnpuxim je'e ipi juacat'ūmap. ⁴¹Soat wağo ōn. Wa'ō dojtot'ukayū oce'gudot, soat xipat'ūmayū uk am xipacap pewi, wara'acat pe xipat'ūmat muğēğē'ukayū dak.

⁴² — Ğebuje jomōğ ip daxaboğ pe, ipiat'ajojoap pe. Iboce ip jeedop jetōtōn. Tüy yeiyei je'e ip ipi bun.

⁴³ — Soat Deus a'ō kay kūyjobit pin pima, Deus ebekitkit jeedop ip isop Deus xe. Kaxi buxim ip isop jeedop, Deus soat kukan pima. Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — io'e Jesus.

⁴⁴ Jesus iboceayū mutaybitbin o'e. Deus soat kukanap kabia muwēnwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia teiboğat puxim—xipacap puxim — io'e Jesus. — Ikat pe iba'arēmat puxim — io'e. — Ağokatkat ibo xipacap o'tobuxik wara'at kat pe. Cekay jījā o'e. Imēnpit waram o'ğunēm. Icocok cīcā o'e. Soat ikuğat o'ğūm wara'acat pe dinheiro bu am ma.

— Waram o'jepit. Ibo kat o'jat kat iwat xewi. Imēnpuxim wuywebe ġasū dak ajo wuyju ikuğiat iūm put, Deus xe wuynuy am. Soat iūm put wuywebe, wuynuy pin cīcā cexe buye — io'e Jesus.

⁴⁵ — Deus soat kukanap kabia wara'acat puxim tak—ağokatkat jekukuap puxim — io'e Jesus. — Pérola'a kudadamat ixē. Teiboğat'a kudadam o'e.

⁴⁶ — Ixe ağokatkat pérola'a o'yadobuxik—yaboğat'a. Ade dinheiro o'ğūm yadeim—perola'a deim. Soat ikuğat o'ğūm wara'acat pe, dinheiro bu am ma — io'e Jesus.

— Ibocewi oajēm perola'a kukukat pe. Yaboğat'a o'yabu yakukat xewi. Imēnpuxim wuyju dak. Wuybikuyap pupum Deus xewi. Wuywebe ajo wuyju ikuğiat iūm put Deus pe, cexe wuynuy am, Deus soat kukan pima wuynuy pin cexe buye — io'e Jesus.

⁴⁷ — Deus soat kukanap axima bubuap puxim tak — io'e Jesus. — Ağokatkayū ixē axima bubuap o'joxik iodi be. Ade o'jat ip ibubuap pe—axima — io'e Jesus. ⁴⁸ — Ibubuap topapūn pima, ixē ağokatkayū tojjon ka'oririt kay, axima naē ām. Kaxik'ik'i o'e ip ibubuap akokorenen. Taēhēm o'e ip ibubuap pewi. Xipacat ico be ip mōğmōğ. Xipat'ūmat ixikxiğ ip — Jesus o'e.

⁴⁹⁻⁵⁰ — Imēn je'e ipi'ūmat kabia — io'e. — Deus ekawēn tojtjot'ukayū jajēm ijodi wuyjuyū naēm—xipat'ūmayū naēm xipacayū xewi. Jajēm ip xipat'ūmayū xik am daxaboğ pe, ipiat'ajojoap pe. Ibocewi jeedop ip tōtōn xipat'ūmayū. Tüy yeiyei ip je'e ipi bun — io'e.

⁵¹ — Ijop ekawēn eyetaybit tu—soat? — io'e jeweju etaybitbinayū be.

— Hm hm — io'e ip. — Kuy ocetaybit.

— Xipat — io'e Jesus.

⁵² — Deus soat kukan pima, Moisés ekawēn imutaybitbinayū webekitkin je'e—soat ip. Bekicat ebay buxim ip. Ibubut muxipanpanap'a bewi iisuat uk'uğ, kuyat uk'uğ tak xeku. Imēnpuxim ixeyū dak itaybit cīcā Moisés ekawēn. Ijop ekawēn kuyat uk'uğap puxim. Wekawēn pit iisuat uk'uğap puxim — io'e Jesus cebe ip.

⁵³ Imutaybitbinap epere buje, Jesus o'ju jeka kay—Nazaré ka kay. ⁵⁴ Oajēm. Iboceayū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be. O'yağuybabi'ūm iboceayū.

— Apēn sute soan itaybit imēn? — io'e ip. — Apēn xe'e sute o'ğubapuk wuywebe i'e ba'oreap? — io'e ip jewewebe.

⁵⁵ — José ipot ġu du sute? — io'e ip jewewebe.

— Karepiğa ipot ġu du sute? — iboceayū o'e. Tüybe Jesus José ipot iān o'e ip.

— Maria i xixi butet ġu du? — io'e ip. — Ikitpityū butet Tiago i, José i, Simon i, Judás i. Soat ip ikitpityū ġu du? — io'e ip jewewebe. ⁵⁶ — Iixityū dak ijoce ma ġu du wuyweju—soat iixityū? — io'e ip. — Apēn cuk sute itaybit cīcā ġasū? — io'e ip.

⁵⁷ Itakoma ip o'e cekay.

— Wuyju bit kūyjobin ġu juy ajop ixē a'ō kay, ixē wuyjo'iat puye — i napa ma o'e ip.

— Soat ka dağacat ibuyxim ma Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuğ. Jaypanap ka beayū bit ibuyxim ġu ikuğ—ipi beayū bit, uk'a beayū bit tak — io'e Jesus.

⁵⁸ Ade ġu o'ğubapuk Jesus—Deus a'ōbacaap. Iba'ore o'e, ipi beayū itabut'ūm cekay buye.

14

¹ Herodes Jesus awëg o'yawëgçoco. Ipi kukukat osunuy ixé Herodes iğebujeat—Galiléia epi kukukat.

² — Ixe ağokatkat João Batista i ibutet — Herodes o'e, tūybe iboap icēmān iān o'e buye. Imēn kawēnwēn o'e jebuyawatwat'ukayū be. Jesus muwēnuwēn o'e.

— Waram ġuto o'jetait João je'ūap tomukadi — i cedağ ġu o'e. — Imēnpuye Deus a'ōbaca am wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ teku — Herodes o'e.

³ Kuy bima Herodes jebekitkit o'ğuju João kay. João uk puje, o'ğukirikirik. O'ğukirikirik imōğ ām daomūnmūnap'a be. Ayacat cekayap puye, o'jomōğ—Herodías cekayap puye. Herodes kitpit tayxi osunuy ixé ayacat—Filipe tayxi. Imēn daomūnmūnap'a be Herodes João o'ğūōmat, João ekawēn puye.

⁴ — Cūğ ġu ewebe ixé ayacat kuk am. Deus xe cedağ ġu ekitpit tayxi eju jewewbumūn ām—ixé Herodías eju jewebumūn ām — i juk o'e João ipi kukukat pe—Herodes pe.

⁵ Imēnpuye Herodes João aoka ojuj. Imēnpit Judeuyū xe João Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Imēnpuye Herodes iparara o'e Judeuyū buximim.

⁶ Peta bima bit Herodías it o'jebapuk da'īn Herodesyū etabut pe. O'jebapuk Herodes kapap epeta buye. Cekay jījā o'e Herodes—ayacat yaypan'isuat kay.

⁷ — Da'i'iap kay jījā ōn — io'e yaypan'isuat pe. — Emukaypinput eğuwēn owebe — io'e. — Deus etabun ōn e'em ewebe emukaypinput oğūm ewebe — Herodes o'e. — Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe, wa'ō dağ ġu iūm pima — io'e.

⁸ — Ijoe ma João Batista a prato be eyaūm owebe — io'e. Imēn yaypan'isuat o'e.

— Imēn ece, o'it — i juk o'e cebe ixi.

Imēnpuye yaypan'isuat o'e imēn ma. ⁹ Yaūm pin ġu o'e Herodes. Ibu'u o'e. Iğuycūğ o'e, yaypan'isuat imēn o'e buye. O'yaūm an pit cebe, jekawēn puye, itakoyiyayū buye dak—jewejuayū buye. Jekawēn tağ o'yaūm.

¹⁰ — Daomūnmūnap'a kay eju — io'e sorara be. — João a eya'uk — io'e cebe.

¹¹ — Hm hm — sorara o'e.

O'ju. O'ya'uk. O'yadojot prato be. O'yaūm ayacat'isuat pe. Imēn Herodes juk itaybit João oe'ū iam.

O'yadujowat jexi kay ixé.

Imēneju Herodes tūybe João'ūm waram o'jetait iān o'e, Jesus awëg yawëgçocom pima.

¹² João eju oekuku'iyayū oajēm João'ūm kay. Ijebit o'tujowat witabikūy be, ikot am.

Jebabim ikot puje, o'ju ip. Oajēm Jesus kay. João'ūm awëg muwēnuwēn o'e ip.

¹³ Tobuxik puje, o'jēm Jesus adeayū xewi. O'ju kobe dağ ağoka'ūmat kay. Oajēm. Adeayū dak o'ju ip. E dağ pit o'ju ip, Jesus cucumap awëg cuk o'yawëgçoco ip puye. Oajēm ip ağoka'ūmat pe, Jesus ajēm awap.

¹⁴ Kobe bewi cēm puje, Jesus ade jījā o'jojojo. Itabotaidabotbot o'e cekay ip.

Ġebuje iwātaxipipiyayū o'ğū'ada Jesus.

¹⁵ Jesus eju etaybitbin'ukayū o'jekawēn cebe.

— Katpuje ma oexe buye, jexat pupu am ip eğuju ağoka kay — io'e ip. — Ijoeayū eğuju juy. Ka'ūmğu ixat ijoe, ağoka'ūmat puye — io'e ip. — Iteyū juy eğuju jexat pupu am dinheiro deim — io'e ip Jesus pe.

¹⁶ — Ka'ūma — Jesus o'e. — Je'ju ġu juy ixeyū, jexat pum. Eyju ma ixan epeğūm cebe ip — io'e.

¹⁷ — Pūğpūğ ma ixat kuğ oceju — io'e ip. — Cinco be ma pāo'a opop. Axima dak opop—xepxep ma — io'e ip.

¹⁸ — Pāo'a epeyadojot, axima dak — io'e jeweju etaybitbinayū be.

¹⁹ — Soat epabikbik. Xixixixik'i — io'e warara'acayū be—adeayū be.

Kaxixixik'i osodop ip. Pāo'a o'yabu Jesus. Axima dak o'jat. Xepxep ma o'jat.

Ġebuje Deus eju o'jekawēn. Jeapūnpūn o'e kabi kay.

— Bay, ên xipat — io'e. — Pão'a eyaüm ocexat'am — io'e. O'yadakat jebum. O'yaümüm jeweu etaybitbinayü be. O'yaümüm ip iboceayü be. Imên Jesus o'yamu'acoğ. Ya'ade jījā o'e. Ceweu etaybitbinayü o'yaüm adeayü be. ²⁰O'jo'o'o soat ip. Ibēgbēğ ip o'e.

Cepoyat puje, Jesus eju etaybitbinayü o'jat ico be. 12 be ico o'ğunopapün ip cepoyan—pão'a epoyan, axima epoyan tak. ²¹Ağokatkayü 5 mil be osodop ip. Aoyü dak bekitkit eju, ade ip osodop. Adeayü osodop ip—jekōnkōnayü.

²²— Owap cuy wīnābu epeju kobe dağ — io'e jeweu etaybitbinayü be. — Eyju cucum pima, ijoceayü mujum puk ōn ika be — io'e.

— Hm hm — io'e ip.

Ōmōm ip kobe be. O'ju. ²³Warara'acayü o'ğuy pit Jesus ika be.

Co'a kay jağepüğ ma o'ju, jekawēn ām Deus eju. Oajēm. Kabiok pima co'a jeje osunuy jağepüğ ma.

²⁴Kobe dağayü bit iodi bicūğpe o'e ip. Wūy ma ipi bewi o'e ip. Tipodoy tiboğ cīcā o'e. Kobe mupokupoğ o'e kabidoxixi buye. Kopüğ. Kopüğ. Kopüğ. O'subidoajēm topabe.

²⁵Kaxi jēm awap ma xīğxīğ o'e. Idibi adopa dağ xīğxīğ o'e.

Oajēm jeweu etaybitbinayü kay. ²⁶Iparara jījā o'e ip. Tūybe axik sute iān o'e ip iodi adopa dağ xīğxīğ puye.

— Axik tu sute? — io'e ip.

O'jewāwā ip, iparara jījā buye.

²⁷— Axik ma ġu ōn. Eya'ōcam cuy epesop. Eypararam ġu juy. Ōn ā — Jesus o'e cebe ip.

²⁸— Kariwa! — Pedro o'e. — Ên pima, “Ejot idibi jeje,” i ece owebe. “Ejot ijodi,” i juy ece owebe — Pedro o'e cebe.

²⁹— Ejot — io'e.

O'jēm kobe bewi. Xīğxīğ o'e idibi adopa dağ, ajēm ām Jesus kay. ³⁰Iparara bit o'e tipodoy buye. Imēnpuye oakōm pin.

— Kariwa! — io'e. — Odaxijom ece iodi bewi — io'e ya'ōberen.

³¹O'jebumupaya Jesus dao ma. O'subuiixik Pedro. O'jat. Jesus Pedro o'jat.

— Etabutbüt ma okay — io'e cebe. — Etabun cīcā juy okay — io'e Jesus.

³²Kobe be oām—xepxem. Kabido o'subido'üm ġebuje bit.

³³— Icēm. Deus ipot ên — kobe beayü o'e ip Jesus pe.

Jesus oibuyxin ip.

³⁴⁻³⁵Iodi mudək puje, Genesaré eipi kay oajēm Jesusyü. Jesus itaybit o'e ip—Genesaré watwat. O'ju ip eipi dağ—soat tağ. Iwātaxipīpiayü dakoykoy o'e ip—soat. Iwātaxipīpiayü o'tojotjot ip Jesus kay.

³⁶— Iwātaxipīpiayü esay ukpi mucay pin cīcā je'ada am — io'e ip Jesus pe. Genesaré watwat o'e ip.

— Ha'a — Jesus o'e.

O'je'ada ip—soat o'ğucay'iyü—soat iwātaxipi topibiyü.

15

¹Fariseuyü oajēm Jesus kay Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayü eju. Jerusalém ka bewiayü osodop ip—soat ip.

(Kuyje Fariseuyü oekuku ip aypapayü'üm'üm ekawēn tağ.

— Jekōn awap jewebuwywuy'uk'üm pima, xipat ġu wuyxe — io'e ip kuyje. Imēnpuye Fariseuyü oajēm Jesus kay.)

²— Apēnpuye eweju etaybitbinayü jewebu wuywuy'uk ġu ip, jekōn awap? — io'e ip Jesus pe. — Xipat ġu imên — io'e ip. — Wuyajojoyü'üm'üm ekawēn tağ ġu ip jekukum, jewebuwywuy ġu ip puye — io'e ip cebe.

³— Pām eyju? — Jesus o'e. — Apēneju Deus ekawēn tağ ġu eyju jekukum? Apēneju wuyajojoyü'üm'üm ekawēn tağ acā eyju jekukum? Deus ekawēn tağ ġu eyju jekukum — io'e Jesus cebe ip.

⁴— Xīpan cuy ebay ejukuk, exi dak, i.

Imên Deus ma juk o'e — io'e Jesus.

Jebay muymuy'ukat cuy epeyaoka, jexi muymuy'ukat tak, i. Imên Deus o'e — io'e Jesus. ⁵ — Eyju warara'acat muküyjojom pima bit, e'em: “ ‘Dinheiro kuka adi oğüm eywebe eybuywat am,’ i juy epe'e eyebay be,” ie'em eyju bit warara'acat muküyjojom — io'e Jesus. ⁶ — Eyju dak e'em warara'acat pe: “ ‘Ĝebuje cūğ ma e'em ewebe ebay jukukuk xipan'üm pima,” i — io'e Jesus. — Imên ma ajojoyü'üm'üm ekawên tağ ip jekukum, Deus a'ô mubuyxi'üm'ümay eyju — Jesus o'e Fariseuyü be.

⁷ — Wuyjuyü muğuykuku'ukayü eyju — io'e Fariseuyü be. — Kuyje ma juk Isaías emuwên icēmān. Imên o'e:

⁸ “ ‘Deus kay oceju,’ i napa ma e'em iteyü wuyjuyü,” i. “ ‘Imēnpit okay ġu ip,” i e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus. ⁹ “ ‘Ēn xipat,’ i te'e ma e'em ip,” i. “ ‘Imēnpit xipat ġu òn ip cexe,” io'e Deus, io'e Isaías. “ ‘Deus ekawên eymutaybitbin oceju bit,’ i napa ma e'em ip. Imēnpit wuyjuyü ekawên acā adeayü mutaybitbin ip,” ie'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

¹⁰ Ĝebuje Jesus adeayü o'tomuwā. Oajēm ip.

— Ya'òpicüğcūğ cuy epesop, eyetaybit am — io'e cebe ip. ¹¹ — Ajo òmòm eybi be iap ġu eyemukêrêrêrên ġu — io'e. — Ajo cēmçēm eybi bewi acā eyemukêrêrêrên — io'e. — Iboap kay juy epeğebu — io'e cebe ip.

¹² — Etaybit tu Fariseuyü itakoma ekay iam—ekawên puye, itakoma iam? — ceweju etaybitbinayü o'e Jesus pe.

¹³ — Wetaybit — Jesus o'e. — Kadaidip webay o'taidagüiptip ju'uk Deus. Apên wuyju tipkêrêatip ju'uk ku bewi; imēnpuxim Deus fariseuyü emumutaybitbinap ju'uk wuyağuy bewi — io'e Jesus.

¹⁴ — Eyağuybabi'üm ġu juy itakomaayü kay — io'e. — Ikukukat ita'umat puxim ip—Fariseuyü. Ikukukat ita'umat pima, jekukukat tomuju wara'at ita'umat cucum pima, xepxem ma ip at'an je'e ipiküyküy be, ita'umayü ma ip puye.

¹⁵ Ibocewi Pedro o'e:

— Wuywebe òmōmap ġu wuyemukêrêrêrên—wuybinün peat acā iat ekawên iba'arēm ocexe. I juy ece ocewebe apēğape ekawên, iba'arēm puye — io'e Jesus pe.

¹⁶ — Eyju adeayü buxim: ka'ümğü eyetaybit — io'e Jesus. ¹⁷ — Ajo òmòm eybi be, ijop kapkam eydada be. Ğuyjom cēmçēm eywebewi — io'e. ¹⁸ — Ajo cēmçēm eybi dağwi, ixe eyemukêrêrêrên, eybinün pewi cēmçēm puye — io'e. ¹⁹ — Soat em ijodiat jewağuydadam ikêrêat kay: warara'acat aokakam ip, warara'acat tayxi kaykay'uk ip, aoyü kaykay'uk ip, warara'acat pubut tujupa'üm'üm'uk ip, warara'acat awēğ mukêrêrên 'uk ip, warara'acat awēğtatam ip. Soat eybinün pewi jebapukpuğ, soat em ikêrêat kay ġebum puye acā — Jesus o'e. ²⁰ — Ijodiatat ikêrêat mujurüğrüg'uk, aypapa'üm'üm ekawên tağ jebewuwuywuy'üm puye ġu—soat em ikêrêat kay ġebum puye acā. Iğo ağuykêrêat acā eyemukêrêrêrên. Iboam eytaybit ġu buk? — io'e jeweju etaybitbinayü be.

²¹ Ibocewi o'ju. Jesus Tiro ka tēğ ma o'ju. Sidom ka tēğ ma dak oeku.

²² Ayacat oajēm Jesus kay—Canaā eipi wat—Judeu'umat.

— Kariwa! — io'e ya'òberen. — Etabotaidabotbon cuy okay. Ibiōğbuk kêrêat kuğ o'it, ipiat'ajojom cīcā ibiōğbuk kêrêat kuğ puye — io'e Jesus pe—Davi diwacat pe.

Ayacat ma i'it osunuy. ²³ O'jede ġu Jesus. Imēnpuye Jesus eju etaybitbinayü o'jekawên ip Jesus pe.

— Soat em ixe ayacat wuynomuju ma ya'òkarey. Esu'it mu'ada juy. Ĝebuje juy eğunapōn — io'e ip Jesus pe.

²⁴ — Iba'ore — io'e. — Deus omuju Israel naxeğebitbit kay acā — Jesus o'e. — Itabidaoat puximayü kay—ovelha buximayü kay — io'e.

²⁵ Jesus wap o'jēğ'aecōğcōğ ayacat.

— Kariwa — io'e. — Obuywan ece — io'e.

²⁶ — Ka'üma. Xipat ġu oxe, bekicat xat'a yaxixiğ pima, akurice be ya'om — io'e.

²⁷ — Icēmān, Kariwa — io'e. — Imēnpit akuriceyü wuyxat epoyat o'om. Mesa bewi i'at puje, akurice io'om.

²⁸ — Ka — io'e. — Wetaybit ġasū okay etabut cīcā iam — io'e. — Ebikuyap taġ e'it mu'ada oce — io'e.

Ġasū ma je'it o'je'ada.

²⁹ Ibocewi o'ju iodi be—Galilíadi be. O'jeu. Oajēm co'a jeje Jesus. Oabik.

³⁰ Jesus kay oajēm ip—ade jījāyū. Taokērēayū dujotjon ajēmjēm o'e ip, ita'ūmayū dak, jekawēn pa'oreayū dak, warara'acayū iwātaxipipiayū dak. Jesus kay imu'ada am ip o'tojot.

Oajēm ip. O'jomōġ Jesus wap. Soat ip o'jomōġ. Soat ip o'je'ada. ³¹ Yaġuybabi'ūm o'e ip—adeayū, xīġxīġ pa'ore topibiyū o'jojojo ip puye. Yaġuybabi'ūm o'e ip, kawēn pa'ore tūibiyū dak o'jojojo ip puye. Ita'ūm topibiyū tate o'e.

— Ka'ūmġu xipacat Deus co'iat. Israel naxeġebitbit Deus mubuyxi. Ixe a'ōbi o'je'ada ip — io'e yaġuybabi'ūmayū.

³² Ġebuje Jesus jeweju etaybitbinayū o'tomuwā.

— Wetabotaidabotbot adeayū kay — io'e Jesus. — Iba'ca'ūm ip, ixat'ūm puye. Irere ip. Xepxep xet oweju ip jekukum. Ġasū bit ixat'ūmġu ip o'e. E daġ jeku am iba'ore e'em cebe ip, irere jījā buye, ibaca'ūm puye ip. E daġ ma ip kuka o'tao'ūm'ūm repibun puye dak — Jesus o'e jeweju etaybitbinayū be. — Obu'u kawēn ām cebe ip: “Eyduk'a kay juy epeyepit,” i, irere buye — io'e.

³³ — Pomawi pāo'a oceyabu soat muykōn ām? — io'e ip. — Ya'ūmġu uk'a iġo ka be. Iba'ore yabu am — io'e ip.

³⁴ — Pebūrū pāo'a opop? — io'e cebe ip.

— 7 be — io'e ip. — Pūġpūġ ma axima'it'it tak — io'e ip.

³⁵ — Kaxikxik'i epabik — Jesus o'e iboceayū be—adeayū be.

Oabikbik ip ipi ju.

³⁶ Pāo'a o'yabu Jesus—7 beat'a. Axima dak o'jat. O'jekawēn Jesus Jebay be—Deus pe.

— Bay! — io'e. — Xipat ēn, ocewebeam ocexat eġūm — io'e.

Soat xat o'takat Jesus—pāo'a, axima dak. O'yamu'acoġ cīcā. Ya'ade jījā o'e. Ade axima dak, imu'acoġ puye. Iūmūm o'e jeweju etaybitbinayū be. Cexat ūmūm o'e ip iboceayū be.

³⁷ Soat ip o'jo'o'o ip. Ibeġbeġ iboceayū o'e. Ixat o'jepoyat. 7 beap ico be o'ġunopapūn ip cepoyan—axima epoyan, pāo'a epoyat'am tak. Jesus eweju etaybitbinayū o'ġunopapūn. O'tujowat ip. ³⁸ 4000 beayū o'jekōn ip—aġokatkayū. Bekitkiyū dak o'jekōn ayacayū eju.

³⁹ Ġebuje Jesus ixeyū ibeġbeġayū o'ġuju. Kobe daġ Jesus pit o'ju Magadā ka kay.

16

¹ Fariseuyū oajēm ip, Saduceuyū dak. Oajēm ip Jesus kay. Pūġpūġ ajēmjēm o'e Jesus eju kawēn ām.

— Ocewebe i'e ba'oreat eġubapuk cuy ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Deus a'ōbacaap co buje, acetabun ēn Deus xewiat iap kay — io'e ip. Iboap muwēn o'e ibuyxijo am.

²⁻⁴ — Oġubapuk ġu juy — Jesus o'e cebe ip. — Ġasūacat ikērēat kuġayū ip. Deus kay itbut'ūmayū ip. Eywebe i'e ba'oreat oġubapuk ġu.

— Kan pima eyju e'em, “Kuyajeat kabia idip ma e'em, kabi ipakpuk puye,” i. Kabia isum pima eyju e'em, “Muba'at oajēm ġasū, kabi ipakpuk puye, kabikerere buye dak,” i. Eyetaybit cīcā apēnape kabi ipakpukat iam, kabi kay aġ puye. Imēnpit eyetaybit ġu apēnape oce'e'eap iam. Ajo juk o'jebapuk Jonas pe iap puxim pit ġuyjom je'babuk eyetabun — io'e Jesus.

Imēn Jesus o'jekawēn cebe ip, itaybit puye ip apēnape kabi ipakpukat iam, ijojom pima ip. Imēnpuxim Jesus e'e'ap cuk o'jojojo ip. Itaybit kuka o'e ip Jesus bacaap Deus xewi osunuy iam.

— Kuyje Jonas o'jēm axima boġat uk pewi. Icēmān kuyjeacat pe i'e ba'oreat o'e. Imēnpuxim ġasū aġokatkak waram ġuto itait je'e, ce'ū'ūayū dopap pewi cēm puje xeku. Ġasūacat pe i'e baōreat je'e xeku waram itaicap. Wara'at ġu eywebe i'e ba'oreat ġubapuk eyetabun—xeku waram itaicap acā Deus ġubapuk — io'e Jesus.

Ibocewi Jesusyū o'ju ip wara'at ka be.

⁵ O'timudek ip. Oajēm wara'at ka be.

Pão'a o'yadujawat ġu Jesus eju etaybitbinayū, ġebum'lūm puye ip.

⁶— Aġ cuy epesop Fariseuyū epāo'a muyuhuhuptōm kay, Saduceuyū enōm kay dak — Jesus o'e cebe ip.

⁷Ġebuje o'jekawēn ip jewewebe.

— Jesus imēn o'jekawēn wuywebe, pāo'a wuyadojot ġu buye — io'e ip.

Cedaġ ġu o'e ip. ⁸Jesus pit ixeyū ekawēn o'ya'ljojo.

— Yopīt ma eyetabut okay — io'e cebe ip. — Apēnpuye eyewewebe kawēnwēn eyju: “Imēn xeku o'e, wuyju pāo'a kuġ ġu buye,” i? Imēn ġu juy epe'e — io'e Jesus. ⁹— Eyetaybit ġu buk? — io'e cebe ip. — Ġebum ġu du eyju 5 be pāo'a oyaūm 5000 beayū xat'am iap kay? Ġebum cuy epesop iboap kay — io'e. — Ġebum ġu du eyju pebūrū ico epeġunopapūnpūn yaepoyan? Ġebum cuy epesop iboap kay dak — io'e.

¹⁰— Ġebum ġu du eyju 7 be pāo'a oyaūm 4000 beayū xat'am iap kay? Ġebum cuy epesop iboap kay dak. Ġebum ġu du eyju pebūrū ico epeġunopapūnpūn yaepoyan? Ġebum cuy epesop iboap kay dak.

¹¹— Eyetaybit gu buk tu pāo'a muwēnuwēn ġu ōn iam? Eyetaybin cuy. Aġ cuy ixeyū be pāo'a muyuhuhuptōm kay—Fariseuyū epāo'a muyuhuhuptōm kay, Saduceuyū epāo'a muyuhuhuptōm kay dak — io'e cebe ip.

¹²Imēneju itaybit ip Jesus pāo'a muyuhuhuptōm i'e buje, Fariseuyū emumutaybitbinap i'e ojuj osunuy, Saduceuyū emumutaybitbinap tak. Imēn ip o'ġukūyjo. Xipāt ġu cemumutaybitbin ip. Deus xe cedaġ ġu ip imutaybitbin—Fariseuyū, Saduceuyū dak. Wuyjumut muġuykuku'ukayū ip osodop.

¹³O'ju ip Cesaría eipi tēġ ma—Filipe eipi tēġ ma. Oajēm.

— Abu xe'e ōn wuyjuyū xe? — io'e cebe ip—soat waġo o'e.

¹⁴— “Teku waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em ip—pūġpūġ e'em ip — io'e ip. — “Teku João Batista—waram ġuto o'jetait'iat,” pūġpūġpūġ e'em — io'e ip. — “Teku Elias—waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip. — “Teku Jeremias—waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip. — “Teku kuyjeat—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat—waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip.

¹⁵— Pām eyju? — io'e. — Abu ōn eyxe bit? — io'e.

¹⁶— Cristo ěn — Simão Pedro o'e Jesus pe. — Deus emunaē ěn. Soat em itaicat ipot ěn—Deus ipot ěn — io'e Jesus pe.

¹⁷— Icēmān, Simão — Jesus o'e. — Ijoceayū dak iboap ekawēn o'ġuwēn ġu ip ewebe—Deus acā—webay acā—kabi beat acā. Ecokcok ěn, João ipot, — io'e.

¹⁸— Icēmān oġuwēn ewebe: ěn Pedro. “Deus ipot ěn,” exe iap ekawēn kay itabucayū webekitkin e'em ip, itabut puye ip. Okay itabucayū oe'ū ip ma'ġu, jetaat waram, ibaca jījā buye. Satanás ebekitkit bacaap podi ma e'em okay itabucayū bacaap.

¹⁹— Ajo cūġ ma exe ijoce, iboap tak cūġ ma je'e Deus xe kabi be — io'e Pedro be. — Ajo bit cūġ ġu exe ijoce, iboap tak cūġ ġu je'e Deus xe kabi be. Imēnpuye a'ōbi Deus emunaē kay itabucayū jeedop ip Deus xe—okay itabucayū. Deus soat kukan pima, cexe jeedop ip — Jesus o'e Pedro be.

²⁰— Ġasū dak cuy omuwēnuwēn epekuku ġu wara'acayū be. “Teku Deus emunaē,” i'ūmġu juy epeku — io'e jewēju etaybitbinayū be.

²¹Jesus jewēju etaybitbinayū mukūyjojo o'e apēn kuka o'jebapuk cebe iam.

— Jerusalēm ka be oju — io'e cebe ip. — Ika watwat xipan ġu okuk soat ip—Judeuyū kukukayū, paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. Ipiat'ajom ōn, ixeyū buye — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Waoka ip — io'e Jesus. — Imēnpit xepxep xet kap puje bit, waram ocetaat — io'e Jesus.

²²Pedro ibodi ma o'tujowat jewēju, kawēn ām.

— Jaoka ġu ip. Deus bikuyap tomuju ġu, Kariwa — io'e Pedro. — Je'bapuk'ūma — io'e. Imēn Pedro o'e Jesus pe. Imukorēm pin, Pedro xe xipāt ġu kuka o'e imēn pima bit.

²³O'jekorepēn Jesus.

— Mūg ece! — io'e Pedro be. — Satanás ekawēn puxim ēn kawēnwēn. Satanás tak ibu'u owebe we'ū ām adeayū beam. Deus aḡuy daḡ ḡu ēn jewaḡuyḡuy—ipi juacat aḡuy daḡ acā ēn. Imēnpuye Deus bikuyap taḡ jekuku am, ēn omubu'un ojuy — io'e Jesus Pedro be.

²⁴ Ḡebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Oweju jeku pin pima, eywekay ma eyaḡuyba'ūm cuy; eybu'um ḡu dak cuy eye'ū ām owebeam; wa'ō daḡ tak cuy epeku — io'e cebe ip.

²⁵ — Imēneju owebeam eye'ū buje, soat em eyetai epesop Deus xe eye'ūap tomukadi. Eybu'u eye'ū ām owebeam pima bit, epajēm ḡu Deus kay — io'e. ²⁶ — Ajo-kuḡ tak epesop soat tarekrek kuḡ ipi juat kuḡ, eybiōḡbuk ipiatpi'ajojoap pe imēnpit? Ka'ūma kuḡ ma! — Jesus o'e cebe ip. Tei'ūmḡu soat em Deus xe wuydopapteim — io'e.

²⁷ — Soat waḡo ōn — Jesus o'e, kawēnwēn pima jewebeap pe ma. — Ocepit ma wekawēn totojot'ukayū eju, webay a'ōbacaap eju dak, idip cīcaap eju dak. Yajēm puje, teim je'ḡūm soat pe—apēn oekuku iapteim — io'e. — ²⁸ Pūḡpūḡ pit jeedop wajēmap wiwim itabēḡ—ijodiat. Oxe xe ma jeedop ip, soat kukan ōn pima. Wajēmap co'ūm puje, je'ū ḡu ip — io'e Jesus—soat waḡo o'e.

17

¹ 5 xet kap puje, o'ju ip co'a kay—yaumat'a kay. Jesus ebapūḡ ma o'tujowat—Pedro, Tiago dak, João dak. Tiago kitpit osunuy ixē João. Jaḡepūḡ ma o'tujowat ip.

Oajēm ip. ² Co'a jeje Jesus o'jewemuwarurun ebapūḡayū wap. Kaxi sopsepap puxim topasopsep o'e—Jesus topa. Iisuat puxim jekabek—Jesus ekabek. Irut cīcā o'e.

³ Ḡebuje Moisés'ūm o'jebapuk, Elias'ūm tak. O'jebapuk ebapūḡayū wap. Jesus eju jekawēn ām o'jebapuk ip. O'jekawēnwēn ip Jesus eju.

⁴ Kawēnwēn epere buje, Pedro o'e Jesus pe:

— Kariwa — io'e. — Xīpat ma wuyju ijoce am. Xīpat exe bima, xijap ojomōḡ ijoce. Pūḡ edopam ojomōḡ. Wara'at Moisés'ūm dopam ojomōḡ, wara'at Elias'ūm dopam — io'e Jesus pe.

⁵ Kabikerereat tak oajēm cekay ip—Jesusyū kay. Isopsepat osunuy. Ixeyū dak o'yajuy isopsepan. Deus isopsepat pidasewi o'jekawēn—kabikererereat pidasewi.

— Teku okpot. Ikuḡpin cīcāat oxe. Omucokcokap cīcā okpot. Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop ya'ō kay — io'e—Deus o'e. Imēn kawēnwēn o'e Deus. Jesus muwēnuwēn o'e.

⁶ Ijo buje, ebapūḡayū o'jēḡ'aecōḡcōḡ ip. Iparara jījā o'e ip Deus kabikerereat pidasewi o'jekawēn puye. ⁷ Jesus pit o'jēḡ'aecōḡcōḡ'iyayū o'ḡucay.

— Epe'āy juy — io'e cebe ip. — Eypararam ḡu juy epesop — io'e.

⁸ Jeakaḡ ip pima, Jesus ma o'jojo ip. Ka'ūmḡu warara'acayū o'jojo ip. O'āy ip. O'kop ip Jesus eju. O'kop ip co'a jejewi. ⁹ Kopkom pima, Jesus o'jekawēn ebapūḡayū eju.

— Ḡasū ḡu juy epejojoip epeḡuwēn warara'acayū be — io'e cebe ip. — Ḡuyjom pit epeyawēḡmuwēnuwēn put, waram wetait puje — io'e—soat waḡo o'e.

¹⁰ — Apēnpuye Moisés ekawēn ocemutaybitbin'ukayū e'em, “Koap Elias'ūm omuyku,” i? — io'e ebapūḡayū Jesus pe.

Imēnpuye Jesus kawēnuwēn o'e. Elias muwēnuwēn o'e.

¹¹ — Elias'ūm awēḡ itaybit ḡu buye ip — io'e Jesus. — Elias'ūm co'iat kuy oajēm, soat muxipan am—wajēmap peam imuxipan. Adeayū aḡuymuwarurun itabut am ip Deus kay — io'e Jesus. ¹² — Imēn Elias'ūm co'iat kuy oajēm ma ijoceayū kay. Ixeyū bit ixem itaybit ḡu o'e—Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū. Warēmtaḡ ma ip o'jukuk. Ikērēm cīcā ip o'jukuk. O'ḡudadaibotbon cīcā ip. Imēn ma ōn tak ipiat osupi'ajojo, xīpan ḡu ip okuk puye — io'e Jesus—soat waḡo o'e.

¹³ Imēn Jesus eju etaybitbin'ukayū itaybit o'e Jesus ekawēn—João Batista ajēmap ekawēn. ¹⁴ Jesusyū oajēm adeayū kay. Iboceat o'jēḡ'aecōḡcōḡ—aḡokatkat. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap.

¹⁵ — Okpot kay etabotaidobotbon cuy, Kariwa — io'e. — Axik opop cebe. Ipiat'ajojom ibiōḡbuk kērēat pibun — io'e aḡokatkat Jesus pe. — Ade em o'at'at daxa be. Ade em oakōmkōm idibi be — io'e.

¹⁶ — Eweju etaybitbin'ukayū kay otojot. Okpot otojot. Imēnpit itaybit ġu ip ibiōġbuk kērēat mujēm ām. Iba'ore cebe ip okpot mu'ada am — io'e Jesus pe.

¹⁷ — Deus kay itabut'ūmayū eyju! — Jesus o'e. — Soat em wara'at taġ epeyaġuyġuy buye, eyetabut'ūm Deus kay. Soat em ikērēan e'e buye dak. Puġin oġuy eyxe? Ade koato eyxe oġuy bima dak, kuka eyeabut'ūm ma epesop okay. Imēnpit ekpot etojot cuy okay ġasū — io'e cebay be. O'tojot.

¹⁸ Ibiōġbuk o'ġukorēm Jesus.

— Ejēm — io'e Jesus ibiōġbuk kērēat pe. O'jēm jekukat xewi—āġokatkat ipot xewi. O'je'ada ġaxin ma ibiōġbuk kērēat kuġ topibit.

¹⁹ Yaġepūġ ma bima, oajēm ip Jesus kay. Jesus eju etaybitbinayū oajēm.

— Apēnpuye ocewebe ibiōġbuk kērēat mujēm pa'ore? — io'e ip cebe.

²⁰ — Deus kay eyetabubūt puye — Jesus o'e. — Deus kay eyetabucap yopit pima, ka'ūmġu iba'ore kuka eywebe. Eyetabucap yopit pima, mostardada buxim acā okay eyetabucap pima, kuka epe'e co'a be: “Ecenapōn ijocewi. Wara'at ka be eju juy,” i. Iġo'a dak o'jenapōn kuka wara'at ka be — io'e cebe ip.

²¹ — Deus a'ōbi'ūm pima bit, o'jēm ġu kuka ip—ibiōġbuk kērēayū. O'jēm ġu kuka ip ikukukayū bewi. Deus kay ġebum pima, wuyju jekōnkōn ġu e'em acā o'jēm ip, Deus eju wuyekawēnwēn'uk pima dak — io'e Jesus.

²² Ġejuje o'je'aweroro Jesusyū Galilēia eipi be.

— Soat waġo ōn — Jesus o'e cebe ip. — Ipi juacayū odujowan ip oaoka pinayū kay. ²³ Okay itakomaayū oaoka ip. Imēnpit ebapūġ kabia kap puje, ōn pit waram ocetai Deus a'ōbi — io'e aweroayū be. Imēn Jesus o'e buye, iġuycūġcūġap kuġ ma acā ip o'e—aweroayū o'e.

²⁴ Cafarnaum ka kay oajēm ip. Israel naxeġebitbit pewi dinheiro bubu'ukayū osodop ibo ka be. Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam ibubum o'e ip.

— Emutaybitbin'ukat dinheiro je'ġūm tu ibubu'ukayū be Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam? — io'e ip Pedro be.

²⁵ — Hm hm — Pedro o'e. — Je'ġūm — io'e.

O'jepit. Dexe. Jesus o'jekawēn Pedro eju.

— Apēn xipat exe, Simāo? — io'e. — Abu-bewi ipi kukukayū dinheiro je'jat ip? Jekpotpoyū bewi du? Wara'acayū bewi ġu xe'e? — io'e Pedro be.

²⁶ — Jekpotpoyū bewi ġu—wara'acayū bewi acā — io'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Imēnpuye ipi kukukat ipotpoyū dinheiro je'ġūm ġu ip dinheiro bubu'ukayū be — io'e Jesus. — Imēnpuxim Deus ipot tak dinheiro je'ġūm ġu juy Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū be.

²⁷ — Inaka wuyju dinheiro aġūm cebe ip — Jesus o'e. — Itakomān ġu juy ip wuykay. Eju iodi kay — io'e Pedro be. — Piġa ejoxik cuy idibi be — ie'em. — Axima juy eju'uk piġa bewi koap ma. Axima bi ixik puje, dinheiro'a eyadobuxik axima bi be. Axima bi bewi eyabu juy — io'e.

— Ibo'a eyadujowat dinheiro bubu'ukayū kay Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū bewi—dinheiro'a. Yamuxipanpanayū dei je'e owebewi, ewebewi dak — io'e Jesus Pedro be.

— Hm hm — io'e Pedro.

O'ju. O'yabu. O'yaūm.

18

¹ Ġaxin ma oajēm ip—imutaybitbinayū. Oajēm Jesus kay, Pedro cēm awap.

— Abu je'e ya'ōbuyxian wuy'in warara'acat podi ma, Deus xe acesop pima? — io'e ip Jesus pe.

² Imēnpuye Jesus bekiat o'tomuwā jekadi am. Jesusyū bidase cūġ'i osunuy bekiat.

³⁻⁴ — Wara'acat podi ma wuyetabun ibuyxiat pin'ūmat. Bekiat puxim ix. Iġasū xipacat xeku Deus xe, soat kukan pima ōn. Iboap kay juy ġebum epesop — io'e Jesus cebe ip. — Wara'at taġ jekukum epesop — io'e cebe ip. — Bekiat puxim cuy epesop. Apēn ite bekiat

ya'òbaca pin ġu, imēn tak eyju eya'òbaca pin ġu juy epesop. Eya'òbaca pin'ūm pima, xipan epeyeku Deus xe. Eya'òbaca pin pima, Deus xe ġu epesop, soat kukan pima òn — io'e Jesus.

⁵ — Eyju xipan bekitkit kuġ pima, xipan okuġ tak epesop — io'e Jesus. Ijop bekitcat Jesus itabun'isuat puxim. Jesus tieġ Jesus kay itabun'isuat ju'kuk xipan pima, Jesus tak ju'kuk xipan ijo'iat.

⁶ — Bekicat mubu'un puje okay itabut am, ikērēat mujurūġrūġ eyju, okay itabucat mubu'un puje. Imubu'un puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat eykay. Imēn ey'e awap, xipat kuka juk o'e wita'a yaboġat'a mukirik am eyaġobu eju iodi be eymuakōm — io'e cebe ip. ⁷ — Oġuycūġ cīcā, eyju wara'acat mubu'un pima, okay jetabut am. Okay itabucat ikērēan e'e ip, warara'acat cocom ip pima—ikērēan e'e'ukayū jojom ip pima. Imēnpuye ikērēan e'e'ukayū itabotaidadotbot cīcā jeedop ip, wara'at osubuyxijo buye.

⁸ — Epeyepere juy ikērēat muġuġēap eybōmbicuk pima bit purut ka. Eybu'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeġuġē ġu. Imēn eyajēm Deus kay, ikērēat muġeġēm ġu buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay pūġpu bima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe xepxepu ma—daxa epirēm'ūmap pe.

— Epeyepere juy ikērēat mujurūġrūġap. Ey'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeġu-jurūġrūġ ġu. Imēn kuka eywebe ipiat'ajoap puxixim, daxa epirēm'ūmap pe eyjuap puxixim. Imēn eyajēm Deus kay, ikērēat kay ġu epekuku buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay taokērēat pima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe taokērēat'ūmat ma—daxa epirēm'ūmap pe.

⁹ — Epeyepere juy jeakap ikērēat kay. Eyeta'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeġēġē ġu, ipiat'ajoap puxixim, daxa epirēm'ūmap pe eyjuap puxixim. Imēn ikērēat muġēġē'ūm pima, eyajēm Deus xe, ikērēat kay ġu buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay pūġta bima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe xepxepa ma—daxa epirēm'ūmap pe.

¹⁰ — Eyday'em'um cuy epesop — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Okay itabun'isuayū mubekitkin ġu juy epesop. Iocē eywebe, Deus ekawēn tojtot'ukayū ixeyū kuġ soat em. Deus ekawēn tojtot'ukayū jebikuyap taġ cepit put ip Deus kay, ceweju kawēn ām—webay eju—kabi beat eju. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop — io'e Jesus cebe ip. ¹¹ — Soat waġo òn. Ijodi ojt ikērēat mujurūġrūġ'ukat taxijo am — Jesus o'e. — Imēnpuye okay itabun'isuayū mubekitkin ġu juy epesop — io'e cebe ip.

¹² Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip ġebuġe bit.

— Apēn kuka o'e jeōhōyū kukukat, iōhō oitabidao bima? Jeōhō kudadam je'e xeku. 100 be iōhōyū—ovelha. Pūġ ixeyū'in pit oitabidao bima, kudadam je'e. Co'a koreren taġ warara'acat kōnkōn pima, je'ju itabidaoat kuda am. 99 beayū bewi je'ju — io'e.

¹³ — Icēmān òn e'em eywebe, itabidao topibit tobuxik puje, icokkok cīcā ma je'e, jeōhō o'tobuxik puye. Icockok cīcā je'e itabidaoat kuġ oexe buye. Itabidao'ūmayū kay icokkokap podi ma je'e itabidaoat kay icokkokap — Jesus o'e cebe ip. ¹⁴ — Jeōhōyū kukukat ibu'u jeōhō be itabidao am. Imēnpuxim Deus ibu'u pūġ pe ma okay itabun'isuayū be ma wūy ma jedop am jexewi—wuyebay xewi—kabi beat xewi — io'e Jesus.

¹⁵ — Eykitpit ikērēat eywebe e'em pima, epeyekawēn ceweju. Iboap ikērēat muwēnuwēn cuy epesop. Eyaġuypūġ ma epeyekawēn eykitpit eju. Eyekawēn kay bima, eyburewēn epesop—eykitpit, eyju dak — io'e Jesus. ¹⁶ — Eyekawēn kay'ūm pima bit, eyweju epetujowat pūġ, xepxep eyekawēn co am. Waram cuy epeyekawēn eykitpit eju. Eywejuayū juy imēn e'e'eap ya'tjo.

— Ya'tjo buġe, soat jekawēn put wuyjuyū be: “Aceya'tjo soat e'e'eap. Imēn o'e,” i. Imēn xepxep ekawēn taġ, ebapūġ ekawēn taġ ġu xe'e'i. Imēn opop ibararak Deus ekawēntup pe — io'e Jesus.

¹⁷ — Ixeyū ekawēn kay'ūm pima dak, okay itabucayū mukūyjom cuy eyju, jeawero puġe ip. Ixeyū ekawēn kay'ūm pima bit, Judeu'ūmat puxim epejukuk—eykipit epejukuk. Wuywebewi iecuġap peam dinheiro bubu'ukat puxim epejukuk—cekay'ūmat puxim — io'e cebe ip.

¹⁸ — Icēmān e'em ōn eywebe. Ipi juacat pe, “Deus xe cūg ma ekukuap,” i ey'e buje, kabi be bima iboap kukuap cūg ma je'e. Ipi juacat pe, “Deus xe cūg gū ekukuap,” i ey'e buje bit, kabi be bima iboap kukuap cūg gū je'e Deus xe — Jesus o'e cebe ip.

¹⁹ — Xepxem kawēnwēn pima eyju Deus eju pūg taḡ ma, eybikuyap taḡ ma webay je'e eywebeam—kabi beat je'e — io'e cebe ip. ²⁰ — Xexep xe'e, ebapūg ma xe'e omubuyxi am jeawerom pima, ōn tak e'em ixeyū xe — io'e.

²¹ Ğebuje Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Ocexe ibuyxiat — io'e. — Pebūrū em cuy oceḡebu gū ikērēat kay? —owebe okitpit ikērēan e'eap kay? 7 em ma du? — io'e Jesus pe.

²² — Ka'ūma — Jesus o'e. — 7 em gū ma. Ade em ma—490 em ma — io'e Pedro be.

²³ Pedro ekawēn buye, Jesus o'jekawēn iboceayū be. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e. O'jekawēn iboceayū mutaybitbin.

— Webay ipi kukukat puxim — io'e Jesus. — Kabi beat webay. Imēnpit ipi kukukat puxim. Ipi kukukat oajēm jekapik'ukayū kay. Kapik'ukayū bewi ceweroaptei bu am, oajēm ipi kukukat.

²⁴ — Koap em kapik'uk'ukat o'tujot ip jekariwa be. Ade jījā ceaweroap o'e—mil be dinheiro'a—prata muḡēḡēat'a. ²⁵ Imēnpit ixē kapik'uk'ukat kaka gū dinheiro. Cedinhoiro o'e gū ceaweroap teida am. Imēnpuyē jekariwa ja'ōbi o'ḡuju soat tuk'a beat ūm ām, teida am—itayxi ūm ām, ipotpoyū ūm ām tak. ²⁶ O'jēg'aecōḡcōḡ cewap.

— “Imēnpuk,” io'e jekariwa be. “Oteida ḡuyjom soatei,” io'e kapik'uk'ukat.

²⁷ Kapik'uk'ukat a'ō buye, cekariwa itabotaidobot o'e cekay.

— “Eaweroaptei eḡūm gū juy owebe,” cekariwa o'e cebe. “Pūg em tak ka'ūma,” io'e kapik'uk'ukat pe.

— “Xipat cīcāat ēn,” io'e kapik'uk'ukat.

²⁸ — O'ju. Kapik'uk'ukat o'ju jebureyū kay—kapik'ukayū kay. Dao ma o'topabijuk jekapik'apayū. Pūg ma ceaweroap 100 dinheiro osunuy. Yopīt ma dinheiro osunuy. O'jat jebure yaḡobu eju.

— Ğebuje o'yaḡobuaha.

— “Eaweroap owebe eteida,” io'e.

²⁹ O'jēg'aecōḡcōḡ cewap.

— “Obure!” io'e. “Etabotaidobot okay,” io'e. “Ōn soat oteida ḡuyjom—weaweroap,” io'e jebure be.

³⁰ — Ixe imēnpit: “Ap!” io'e. “Ĝaxi ma ōn cekay,” io'e.

— “Iba'ore. Dinheiro kuḡ gū ōn,” io'e.

Imēnpuyē ibure daomūnmūnap'a be o'ḡuju.

— “Eaweroap teida buje acā, ecejēm,” io'e ibure.

³¹ Warara'acat kapik'ukayū itakoma ip o'e jebure awēḡ cocom pima.

— Ğebuje ip jeipi kukukat pe o'ju. Soat o'ḡuwēn ip jeipi kukukat pe — io'e Jesus.

³² — Ğebuje kapik'uk'ukat ekariwa o'tomuwā.

— “Kapik'uk'ukat,” io'e. “Xipat'umat,” io'e cebe. “Juk ece owebe, 'Imēnpuk. ḡuyjom cuy oteida,' i. Imēnpuyē eteida'ūmap kay kuy ḡebum gū oce. ³³ Wetabotaidobot oḡuy ekay ōn pit. Imēnpuxim ma juy eḡuy ēn tak ebure kay,” io'e — io'e Jesus.

³⁴ — Kariwa itakoma jījā o'e kapik'uk'ukat kay. Imēnpuyē o'ḡuju daomūnmūnap'a be ipiat'ajo am.

— “Teida buje acā dak ecejēm,” io'e cebe. ³⁵ Eyju dak eyetabotaidobot'ūm pima eywaḡoyū kay, ikērēat kay ḡebum puyē; imēnpuxim webay dak—kabi beat tak itabotaidobot gū je'e eykay, ikērēat kay ḡebum puyē — io'e Jesus cebe ip.

19

¹ Jekawēn epere buje, Jesus Galiléia eipi bewi o'ju. Jepitpin o'e Jesusyū. Judéia eipi kay oajēm. Wara'at kadi be ma oeku. Jordāodi wīnābu ma oeku. ² Adeayū o'ju Jesus tomuju. Ade jījā. O'ju ibo ka beayū—iwātaxipiyū Soat o'ḡu'ada. Judéia eipi be o'ḡu'ada Jesus.

³ Fariseuyū oajēm ip cekay waram. Jesus a'ō muwarurunap ojuy ip.

— Wuyawēwēap tağ tu wuytayxi epereperem, wuyxe cūğ'ūmap tağ jekukum pima xeku? — io'e ip cebe.

⁴ — Epetupco juy Deus ekawēntup — Jesus o'e cebe ip. — Imēn ibodup e'em:

Kuyje soat muğēğē'ukat ağokatkat o'ğugē, ayacat tak. Ixeyū o'ğugē xepxem ma jekuku am, i — io'e Jesus.

⁵⁻⁶ — Imēnpuye Deus o'jekawēn cebe ip—ağokatkat pe, ayacat pedak.

Jetayxi bu buje, ağokatkat cēm cēm jebay duk'a bewi, jetayxi eju cucum. Jektop pu buje, ayacat tak jektop eju cucum, i.

Xepxep ma ip. Imēnpit pūğat puxim ip o'e jewekuğ soat em jeweweju ip cucum puye. Imēnpuye eytayxi juy epeyepere ğu. Pūğat puxim eyju Deus a'ōbi. Deus xe eyju pūğ ma — io'e Jesus.

⁷ — Apēneju Moisés o'e: “Eytayxi epere pin pima, ‘Otayxim ğu ece ğasū bit’ iaptup cuy epetupmubararak. Ğe buje ibodup epetupm ayacat pe, epere am,” i?

⁸ — Moisés imēn o'e, eybu'u jījā buye ya'ō dağ jeku am. Kuyje bit imēn ğu o'e. Kuyje Deus soat o'ğugē.

⁹ — Ibocewi e'em ōn eywebe. Ağokatkat jetayxi epere buje, wara'at pu am pima, ikērē cīcāat muğēğēm. Itayxi koapat jektop eju acā o'jepo. Imēn pima, ixē ağokatkat ikērēat muğēğēm itayxi be. Imēnpuye ikērēat o'ğubapukpuk ixē ağokatkat — Jesus o'e.

¹⁰ — Ibu'u'u ip pima jewewekay, xipat kuka o'jewebumūn ğu — io'e ip—Jesus eju etaybitbinayū o'e cebe.

¹¹ Ğe buje Jesus o'jede.

— Soat pe ğu ōn e'em imēnpit. Pūğpūğ ma iğo ekawēn tağ jekukum. Deus ixeyū mubacan'ūm pima, iba'ore cebe ip jağepūğ ma jeku am.

¹² — Iğo ekawēn tağ jewebumūnmūn ğu ip Deus a'ōbi. Deus soat kukanap kay jījā ip. Imēnpuye jewebumūnmūn ğu ip. Warara'acat pit jewebumūnmūn ğu ip—ağokatkayū. Jewebumūnmūn ğu jekapap pibun; iba'ore cebe ip ayacat mu'ukreğ am. Warara'at tak jewebumūnmūn ğu pūğ ma o'subudakacap pibun; iba'ore cebe dak.

— Imēneju soat pe ğu ōn e'em. Iğo ekawēn kayayū be acā ōn e'em. Cekay butayū iğo ekawēn tağ cuy jekukum ip — io'e.

¹³ Ğe buje iboceayū bekitkit o'tojot ip Jesus kay. Bekicat yabi jeje jebumōğ ām, o'tojot Jesus kay. Bekicat peam kawēn ām Deus eju, o'tojot ip.

— Bekicat cuy epetojot ğu juy Jesus kay — io'e ceweju etaybitbinayū iboceayū be. Imēn iboceayū o'ğukorēm ip.

¹⁴ — Ğē jeedot ip bekitkit okay — Jesus pit o'e. — Imubu'un ğu juy okay imudot am. Ixe bekitkit oxē yajēm pin ip. Imēnpuxim Deus soat kukanap kabia soat ip yajēm pin oxē—okay itabucayū — io'e. — Imēnpuye epeğudot cuy okay — io'e.

¹⁵ O'jebumōğ bekitkit abi jeje, bekicat peam kawēn ām Deus pe. O'ju.

¹⁶ Pūğ em ibubut adeat oajēm Jesus kay.

— Omutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe. — Soat em Deus xe oğuy pin wetait. Apēn xipacat oce'e juy, soat em cexe oğuy am? — io'e.

¹⁷ — Apēnpuye ecekawēn owebe, “Apēn xipacat oce'e juy?” i. Pūğ acā xipat cīcāat. Deus xeku. Apēn wuy'e'ajoyū'ūm'ūm pe Moisés o'e iap tağ cuy jekukum ecesop — io'e. — Imēn jekukum pime, etait eğuy cexe soat em.

¹⁸ — Ajo a'ō dağ cuy oceku Moisés ekawēn'in? — io'e.

— Iğo a'ō dağ — io'e Jesus.

Warara'acat epeyaoka ğu juy, i. Wara'acat tayxi kay ğu juy, i dak. Eybukuruğ ğu juy epesop, i dak. Warara'at awēğ mukērērērēn ğu juy epesop, i dak. ¹⁹ Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i dak. Eyxeat ikukpin epejukuk eyewekup puxim, i dak — io'e Jesus.

²⁰ — Ijop ekawēn tağ ojekukuku—soat tağ — io'e. — Ajo dak ğuto oğūğē? — io'e.

²¹ — Soat tağ oweju jekuku am, ebubut cuy eteida—soat ma. Ibo juy dīnheiro tei'ūma eğūm tadaibocayū be — io'e. — Imēn e'e buje, ade je'e ebubut kabi be — io'e.

— Ğebu je ejot okay, oweju jekuku am soat em — io'e Jesus.

— Iba'ore — io'e.

²² Iğuycūğ cīcā o'e, Jesus ekawēn puye, ibubut ade jījā buye. Tacup o'e jebubun. O'jenapōn ixe.

²³ Ğebu je Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Iba'ore jījā ibubut adeat ōm ām Deus xe kabi be — io'e cebe ip. — Ibu'u jījā ip Deus a'ō kay ām, itabut cīcā ip jebubut kay buye. ²⁴ Camelo ikap pa'ore awi daobi'atok tağ. Imēnpit ibodi ma iba'ore ibubut adeat ōm ām Deus xe, kabi be — io'e.

²⁵ Jawağuy muğēğēm o'e ip, iboap co buje.

— Abu jewedaxijo but? — io'e ip.

²⁶ Imēnpuye Jesus o'jeak cekay—iboceayū kay.

— Wuywedaxijo ba'ore soat em Deus xe wuydop am — io'e cebe ip. — Deus pe bit soat i'e but — io'e. — Deus pe soat daxijo but — io'e Jesus.

²⁷ — Pām oceju? — Pedro o'e. — Kuy soat ocesuiwat eweju jeku am. Ajo dak ocejat? — io'e.

²⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe. Soat wağō ōn — io'e Jesus. — Ipi be wepit puje, iisu e'em soat ma ipi dağ. Xik'i e'em ōn. Israel diwacayū kay ya'ijojo oce'e. Wa'ōbuyxi jījāat oce'e. Ajo xipat Deus xe iap oğuwēn cebe ip—ajo xipat'ūm Deus xe iap tak. Eyju ma dak Israel diwacayū epeyewede—12 beayū diwacayū. Eyju dak xixik'i epesop. Epeğuwēn cebe ip ajo xipat Deus xe iap, ajo xipat'ūm Deus xe iap tak.

²⁹ — Owebeam soat xewi o'juaiyū ade jījā je'jat ip. 100 beat je'jat ip. Jeduk'a bewi o'juaiyū, jeipi bewi o'juaiyū dak, jebadipyū xewi o'juaiyū dak; jewağō xewi o'juaiyū, jekitpit xewi o'juaiyū, jebay xewi o'juaiyū, jexi xewi o'juaiyū, jekpotpoyū xewi o'juaiyū, jedaxityū xewi o'juaiyū—soat ip ade jījā xipacat je'jat ip. Deus xe dak itait jeedop ip soat em — io'e Jesus.

³⁰ — Ade ya'ōbuyxiayū'in yopīcayūm jeedop ip. Ade yopīcayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e Jesus.

20

¹ Deus soat kukan pima, uva'a kuğ jekat peat puxim ixe. Xeku kapikpikayū kudadam o'e, jewebeam kapik am. Imēn Jesus ekawēn o'e jewejuacat mutaybit am. Wuymutaybitbinap muwēnuwēn o'e—imēnpuximap ekawēn.

— Ixe uva kuğ jekat peat o'ju jebuywatwacayū kudadam. Kabia isum o'ju, jekat pe tujowat am — io'e. — O'ju — io'e.

² — “Ğasū epeju, okat pe obuywat am,” io'e cebe ip—soat pe. “Pūğ kabia oteida—eyekapikapteim. Okat pe eyepere buje, oteida. Pūğ isurūğat'a eyekapikaptei e'em—prata'a,” i.

Imēn o'e cebe ip, iboaptei ibabi dağ o'e buye—jeka beecat pabi dağ.

— “Xipat,” io'e ip.

Imēnpuye soat o'ju ip ikat pe, ibuywan.

³ — Kabia isusu ma o'ju waram kapikpikayū kuda am. 9 hora bima o'ju. O'tobuxik warara'acayū—xerem ğu pēnpēnayū.

— Oajēm ka'ūmğu pēnpēnayū kay. Ceaweroroap pe oajēm—tarekrek muxipanap'a be.

⁴ — “Epeju okat pe. Oteida eywebe eykapikaptei—ajo cūğ ma iaptei,” io'e cebe ip.

— “Hm hm,” io'e ip. “Ebuywan oceju,”.

⁵ Imēnpuye ip o'ju.

— Kariwa waram o'ju. Kaxicuğ ma waram o'ju. Uvadip kat iwat o'ju. Warara'acayū o'tujowat jekat pe, kapik am.

— Katpujesu warara'acayū o'ğuju jekat pe, kapik am tak. 3 hora bima o'ğuju.

⁶ — Katpuje oeku. 5 hora bima, oeku. Warara'acayū o'tobuxik—ka'ūma pēnpēnayū. Ceaweroroap pe ip o'e.

— “Apēnpuye eyju kabia bun kapikpiğ ğu?” io'e cebe ip.

⁷ — “O'e ğu ocewebe buye, oceju ğu,” io'e ip.

— “Ğasū bit eyju dak ōn jeymuju. Oteida eywebe,” io'e.

— “Hm hm,” io'e ip.

Imēnpuye o'tujowat jekat pe, kapik am.

⁸ — Kaxi cēm pima, ixe uvadip kat iwat jedinhoiro kukukat o'tomuwā.

— “Kapikpikibiyū etomuwā juy, cekapikaptei ūm ām,” io'e. “Katpuje ajēmibiyū ekapikaptei juy eḡūm cebe koam. Ĝebu je katpujesu ajēmibiyū be juy eḡūm. Ĝebu je kaxicuḡ ajēmibiyū be. Ĝebu je kabia isusu ajēmibiyū be. Kabia isu ajēmibiyū ekapikaptei eḡūm kanomūm,” io'e cebe.

— “Hm hm,” io'e jekariwa be.

⁹ — Katpuje ajēmibiyū o'tomuwā 5 hora be ajēmibiyū. Cekapikaptei o'ḡūm cebe ip, ajēm puje. Pūḡ kabia ekapikaptei o'ḡūm cebe ip. O'jat. O'ju ip.

¹⁰ — Kabia isu ajēmibiyū ekapikaptei o'ḡūm kanomūm. Tūybe ade ocejat ocekapikaptei iān o'e ip. Imēnpit ibitbit ma ip o'jat jedinhoiro—jekapikaptei—katpuje ma ajēmibiyū ekapikaptei, kabia isu ajēmibiyū ekapikaptei dak. ¹¹ Imēnpuye uvadip kat iwat kay ip o'e jemāmāmām.

¹² — “Katpuje acā kapikpig o'e ip—wara'acayū. Cūḡ ḡu o'e tei jo'iat kuka ocedei,” io'e ip. Jemāmāmā ip. “Pūḡ hora acā kapikpig o'e ip. Ocejū bit kapikpig soat em ma—kabia isum pima, kaxicuḡ pima dak. Kajepi kuḡ cīcā ocejū, kapikpig puye,” io'e ip.

¹³ — “Obure,” io'e uvadip kat iwat jemāmāmāmaat pe. “Xipat ōn. Oḡūm ekapikaptei wa'ō daḡ. Cūḡat ōn.

— “Pūḡ kabia ekapikaptei oteida—eyekapikapteim,' i'e buje, ēn tak 'Xipat,' iece owebe,” io'e jemāmāmāmaat pe. ¹⁴ “Imēn eywebe oḡūm, katpuje ma ajēmibiyū be dak oḡūm,” io'e. “Teku ekapikaptei,” io'e. “Etu jopit eduk'a kay,” io'e.

¹⁵ — “Etakoma ḡu okay eḡuy, odacup ḡu buye,” io'e cebe. “Wedinhoiro ma beku,” io'e. “Ōn būrūku poro teida pin,” io'e uvadip kat iwat jemāmāmāmaat pe.

¹⁶ — Imēntak — Jesus o'e. — Deus icēmat cīcāat. Ajo xipat cexe iam, ajo xipat ḡu cexe iam kawēnwēn je'e soat pe. Soat ijo'in ma je'e — io'e Jesus. — Imēnpuye ade ya'ōbuyxiayū'in yopīcayūm jeedop ip. Ade yopīcayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e.

¹⁷ Jerusalēm ka kay cucum pima, Jesus jewēju etaybitbinayū jewekay o'tomuwā adeayū parakpewi. O'jekawēn cebe ip.

¹⁸ — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop! — io'e cebe ip. — Jerusalēm ka kay cum wuyju — io'e Jesus. — Soat waḡo ōn. Iboceayū osubamukirik, okay itakomaayū be odujowat am—paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. “Ikērēat kuḡ ēn ocexe,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Eje'ū juy,” i je'e ip owebe — io'e.

¹⁹ Judeu'ūmayū be odujowat ip — io'e. — Owaywayway jījā je'e ip. Omupokupok ip. Korosa jeje oba mupaya ip. Oaoka ip. Imēnpit xepxep xet kap puje, waram ḡuto ocetait — io'e 12 beayū be.

²⁰ Ĝebu je Zebedeu tayxi oajēm Jesus kay. Je'iyū eju oajēm—aḡokatkayū eju. Ojēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap. Ibkuyap kay o'e Jesus xewi.

²¹ — Ajo-kay ēn? — io'e Jesus cebe.

— O'iyū dak imēn cekay, pūḡ xik'i eba'at kadi, wara'at eba'ūḡat kadi. Imēn ōn cekay, ēn soat kukan puje — io'e. — I juy ece owebe: “Ekawēn taḡ oce'e ewebe,” i — io'e Jesus pe.

²² — Iba'ore — Jesus o'e cebe ip. — Eyetaybit pūn'ūma eyju iboap ojuyuy oxewi. Apēn owebe ipiat o'supī'ajoat ip iap puxim tu eywebe dak ipiatsupī'ajoat ip? — io'e.

— Hm hm — io'e ip. — Ocewebe dak ipiatsupī'ajoat ip apēn ewebe ipiat o'supī'ajoat ip iap puxim — io'e Zebedeu ipotpoyū.

²³ — Ha'a — io'e Jesus. — Apēn owebe ip ipiat o'supī'ajoat iap puxim ma eyju dak ipiat epesupī'ajoat — io'e cebe ip. — Imēnpit wa'ōbi ḡu jeedop ip oba'at kadi—webay a'ōbi acā jeedop ip. Wa'ōbi ḡu jeedop ip oba'ūḡat kadi—webay a'ōbi acā jeedop ip. Deus a'ōbi acā ixeyū iboka kaxikxik'i jeedop—Deus o'taēiyū — io'e Jesus.

²⁴ Warara'acat iboam co buje bit, itakoma o'e ip xepxepayū kay—Zebedeu ipotpoyū kay. 10 beayū itakoma o'e ip.

²⁵ Imēnpuye Jesus:

— Epesot cuy okay — io'e cebe ip—soat pe. — Eyetaybit Judeu'ümayü kukukayü soat em ya'öpuruğ jebekitkiyü mujujum iam — io'e cebe ip. — Ikkukayü soat em biğ ma jebekitkiyü mukapikpiğ'uk ip iam — io'e. — “Oca'öbuyxi jîjâ,” i'e'em ip jebekitkit pe soat em. ²⁶Eyju bit ka'üma. Imên ğu juy epewekuk. Eyju bit kariwaboğ pin pima, warara'acat puywatwan cuy epesot. ²⁷Ya'öbuyxian pin pima, eybureyü beam tei'üma epyekapikpiik cuy — io'e Jesus.

²⁸— Imëntak soat wağo òn — Jesus o'e. — Warara'acat pe obuywat am ğu ojot ijodi. Warara'acat puywatwat'ukan ojot. Adeayü daxijo am ma ojot. Soat em itabëğ jeedop ip kabi be, cewebeam oje'ü buye — io'e Jesus.

²⁹Jericó ka bewi o'ju ip—Jesusyü—adeayü. Jesus tomuju o'ju ip. ³⁰Xepxepayü oabik e bitako dağ—ita'ümayü.

— Jesus ijoma kapkam — adeayü o'e ita'ümayü be.

Ğebu je ya'öberen o'tomuwā ip Jesus kay.

— Davi naxeğebit ên. Etabotaidabotbon cuy eğuy oce kay — ita'ümayü o'e Jesus pe.

³¹— Mūğ'i juy epesop! — io'e adeayü.

O'ğukoreñ. Imēnpit biğ ma o'jewāwā ya'öberen.

— Kariwa! — io'e ma'ğuto. — Davi naxeğebit ên. Etabotaidabotbon cuy eğuy oce kay — io'e ip Jesus pe.

³²O'jecü Jesus.

— Epesot okay — io'e ita'ümayü be.

O'ju ip cekay—Jesusu kay.

— Ajo-kay eyju oxewi? — io'e cebe ip.

³³— Ocetadam ece — io'e ip jekariwa be.

— Jetada òn — io'e Jesus. ³⁴— Ita'ümayü kay wetabotaidabotbot — io'e.

Ita o'sutamucay itamudim am.

Iboap e isum ma o'jewetada. O'jecöan ip. Jesus tomuju o'ju ip, o'je'ada buye.

21

¹Jerusalém ka tēğ pima Jesusyü, oajēm ip Betfagé ka kay. Co'a bicüğpe osunuy—Oliveiradip'a bicüğpe.

Ibocewi jewēju etaybitbinayü o'ğuju Jesus. Xepxep o'ğuju. Wara'at ağoka kay o'ğuju.

²— Epeju juy ağoka kay—wuywapat ka kay — io'e. O'ğuküyo.

— Bomaku epeju. Dao ma jumenta epetobuxik. I'tit'it' eju ma juy epetobuxik — io'e. — İkirikirik opop ip. Epeğuwekap cuy.

— Imuwekap puje, epetojot okay jumenta, i'tit tak — io'e Jesus xepxepayü be.

— Hm hm — io'e ip. — Ocetojot cuy.

³— “Ajo pēnpēn eyju?” i'e'em iboceayü eywebe bima, “İkuğ'üm puye, oce kariwa jumenta kay, i'tit'it kay dak,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus. — “Ha'a. Epetujowat ğaxın ma,” iboceayü je'e eywebe — Jesus o'e. — Okay imujujum je'e — Jesus o'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁴¹¹Jesus a'öbi o'ju ip. Jumenta o'tobuxik ip. İkirikirik osunuy. O'ğuwekap ip. I'tit'it tak o'ğuwekap ip.

Jesus kay o'tujuajēm. Jeekabek jumento ukxabi jeje o'jomōğ ip. Oabik Jesus iekabek ceje jumento ukxabi jeje. Ade jîjâ iboceayü jeekabek o'ğupayapaya ip Jesus wap e dağ, ya'öbuyxi cexe ip puye.

— Xıpat cıcaat Jesus — io'e adeayü—Jesus wap cuibiyü, tomujuayü dak. — Davi naxeğebit teku. Deus kuy imucokcokcoğ, Deus a'öbi oajēm teku wuykay buye. Deus ya'öbuyxi jîjâ. İdip cıca — io'e ip ya'öberen, icokcok cıca buye.

Jerusalém ka kay oajēm Jesus. Soat Jerusalém watwat yağuybabi'üm o'e ip, jetabiba'arēm puye.

— Abu sute? — io'e ip.

— Jesus teku — adeayü o'e cebe ip. İtaybicayü o'e. — Nazaré ka wat teku. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat teku—Galilía eipi bewiat — io'e ip.

Imĕn soat o'jebapuk apĕn Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukat o'tupmubararak Deus a'ōbi. Imĕn juk adi o'jekawĕn:

Jerusalĕm watwat cuy epeḡukūyjo: “Eykkukat omuyku. Jumento ukxabi jeje xik'i omuy—jumenta'it'it ukxabi jeje. Ya'ōdidiat eykukukat je'e,” i juy epe'e — i juk o'e—Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukat o'e.

¹² Oajĕm Jesus puca deidada'ukayū kay. Deus eju kawĕnwĕnap'a be osodop ip, puca bubu'ukayū dak. Yabogat'a be osodop ip. Dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ḡuy'at. Wūn'il Pukaso deidada'ukayū abikbikap o'ḡudu'udu. Batku! Yabikbikap o'ḡuy'at Jesus. O'ḡujĕm soat ip.

¹³ — Deus ekawĕntup e'em:

Oduk'a soat ka daḡwacat oweju kawĕnwĕnap'am je'e, i'e'em Deus ekawĕntup. Eyju bit Deus tuk'a epeyamuwexat ibukurukat dopdopap'am Jesus o'e cebe ip. Imĕn o'e Jesus, dinheiro bu am, Deus tuk'a be ajĕmjĕmayū muḡuykukum ip puye.

¹⁴ Taokĕrĕayū oajĕm Jesus kay. Ita'ūmayū oajĕm. Deus eju kawĕnwĕnap'a be osodop ip. Soat o'ḡu'ada Jesus—ita'ūm topibiyū, taokĕrĕ topibiyū dak.

¹⁵ — Xipat cīcāat teku — bekicat o'e, Jesus muwĕnuwĕn o'e. — Davi naxeḡebit teku — i'e'em ip.

Idip ma o'jekawĕn ip. Paīyū kukukayū bit itakoma o'e ip Jesus kay, Deus eju kawĕnwĕnap'a be ma bekicat o'jekawĕn puye, ade o'ḡu'ada buye dak. Moisés ekawĕn imutaybitbin'ukayū dak itakoma o'e.

¹⁶ — Eya'ījojo ḡu du bekitkit ekawĕn? — io'e ip Jesus pe.

— Hm hm — Jesus o'e. — Oya'ījo ma. Imĕn taḡ Deus ekawĕntup e'em:

Deus bekitkit o'ḡutaybit cedaḡ ma jawĕḡmudim am—yopīcat tak, i.

Iboaptup cuk epetupcoco ḡu du? — io'e Jesus. — Iboam eyetaybit — io'e paīyū kukukayū be.

¹⁷ O'ju Jesus Jerusalĕm ka bewi. Betānia ka kay oajĕm. Jexecap ka kay oajĕm.

¹⁸ Kabia bima, o'jepit Jerusalĕm ka be. Jepitpin pima, ire o'e Jesus. ¹⁹ Figueira'ip o'yopcoco, jepitpin pima. E bidase osunuy ibo figueira'ip.

Oajĕm yopkay—figueira'ip kay. O'yadobuxik ḡu figueira'a. Ya'ūmḡu figueira'a. Tup acā o'tuptobuxik. Tōh!

— A'a'e ḡu ece'e — io'e Jesus figueira'ip pe. — Waram ma dak ka'ūma — io'e.

Ḡejuje figueira'ip dao ma o'je'ip'e'ū.

²⁰ Jesus eju etaybitbinayū yopco buje, yaḡuybabi'ūm o'e ip.

— Apĕneju dao ma iḡo'ip yoporo ḡasū? — io'e ip.

²¹ — Soat em eyetabut okay bima, eyju dak kuka epe'e apĕn figueira'ip pe oce iap puxim. Epeyopmupuruk kuka — Jesus o'e cebe ip. — Ka'ūma ibo bit. Eywebe dak i'e but ite co'a be: “Wede ece ijocewi. Aakōm cuy idixidi be,” i. Imĕn yaakōm, Deus yamuakōm puye, Deus kay eyetabut puye. ²² Deus kay eyetabut pima, epejoojoy epejat, Deus eju kawĕnwĕn pima dak — io'e Jesus.

²³ Jay. Waram oajĕm ip Jerusalĕm ka be. Deus eju kawĕnwĕnap'a be oōm ip. Adeayū mutaybitbin o'e Jesus yaboḡat'a be. Imutaybitbin pima, paīyū kukukayū oajĕm, Judeuyū kukukayū dak.

— Abu-a'ōbi ĕn jekukum? Deus a'ōbi du? Abu-a'ōbi ijop e'eap taḡ jekukum ĕn? — paīyū kukukayū o'e cebe.

Imĕn tak Judeuyū kukukayū o'e cebe.

²⁴ — Koap cuy eyju ma omukūyjom cuy epe'e apĕn oce — Jesus o'e. — Iboap muwĕn puje, ōn tak ocede eywebe eyetaybit am abu-a'ōbi jekukum ōn iam.

²⁵⁻²⁷ — Abu-a'ōbi juk oeku João Batista? Abu-a'ōbi juk ocemubatisasan o'e xeku? Deus a'ōbi ma du eyxe? Ijodiat a'ōbi ḡu xe'e eyxe? — io'e Jesus cebe ip.

— Ocetaybit ḡu — io'e ip Jesus pe.

Imĕn o'jekawĕn ip Jesus pe, jeyaḡuy daḡ.

— Cebe wuy'e buje, “Deus a'ōbi,” i, “Apĕnpuye dak eyetabut ḡu João kay?” i kuka o'e wuywebe — io'e ip jewewebe.

— “Ijodiat a'ōbi,” i wuy'e bima bit, adeayū itakoma kuka o'e ip wuykay, ixeyū xe João Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat puye — io'e ip jewewe be.

Imēneju o'jekawēn ip Jesus pe: — Ocetaybit ġu — io'e ip.

— Kā — io'e. — Abu-a'ōbi João Batista oeku iap epeġuwen ġu owebe. Ōn tak oġuwēn ġu eywebe abu-a'ōbi ōn jekukum iap — io'e Jesus.

²⁸ Jesus o'jekawēn tak.

— Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wekawēn kay — Jesus o'e iboceayū be. Wuymutaybinap ekawēn o'ġuwēn. Uvadip kat iwat muwēnuwēn o'e.

— Ixe uva'a kukat xepxep ipotpoyū osodop. Koapat pe o'jekawēn: “Okpot,” io'e cebe. “Kapiġ cuy ēn ġasū okat pe.”

²⁹ — “Ap!” io'e.

Imēnpit ġūyjom o'jewaġuy: “Kapiġ cuy ōn webay beam,” i.

Imēnpuye o'ju jebay kat pe kapiġ.

³⁰ — Wara'at pe o'jekawēn—cebay o'jekawēn: “Okpot,” io'e wara'at pe. “Kapiġ cuy ġasū okat pe.”

— “Hm hm,” io'e. “Kapiġ puk ōn. Cum puk ōn,” io'e jebay be.

Imēnpit o'ju ġu jebay kat pe.

³¹⁻³² — Pebicat jebay bikuyap taġ oeku? — Jesus o'e iboceayū be.

— Koapat ma — io'e ip.

— Cūġ ma epeyekawēn — Jesus o'e. — Yapoayū ixē koapat puxim ip, iecuġap peam dinheiro bubu'ukayū dak. Ibxim ip, João kay itabut puye ip. Deus soat kukan pima, ixeyū dak Deus xe jeedop ip. Eyju bit ka'ūma! João oajēm imuwēn ām apēn cūġ ma Deus etabun iap. Eyju bit eyetabut ġu cekay. Cekay itabucayū epejojo. Imēnpit eyetabut ġu João kay — io'e Jesus. — Ikērēāt kuġ epesop. Imēnpit eyġuycūġ ġu epesop ikērēāt kay—eyetabut'ūmap kay. Deus a'ō kay jekuku pin ġu eyju — Jesus o'e paīyū kukukayū be, Judeyū kukukayū be dak.

³³ Waram tak o'jekawēn Jesus—wuymutaybitbinap ekawēn—imēnpuximap ekawēn. Aġokatkat jekat o'tiotaap muwēnuwēn o'e.

— Aġokatkat uva bune o'subunedaída — io'e Jesus. — Pere ġebujep — Jesus o'e.

— Ġebuje korara o'ġuġē jekat etako daġ. Uvadip koreren o'jomuy. Pere. Uva'abidi muwesōġsoġap tak o'ġuġē jekat pe.

— Ġebuje uvadip wiwimap'a o'yamuy jekat pe—kadaidip wiwiap'a—umat'a. Pere. O'jepere.

— Ġebuje uvadip wiwimayū o'jomuy jekat pe, uvadip wiwi am bomaku. Uva'a o'yaūm cuy ip ikat iwat pe. Imēn teim ip iūm cuy uvadip iwat pe.

— Ikat iwat wara'at eipi kay o'ju. Iboma omuy wara'at eipi be.

³⁴ — Yabubuap ekaxi ajēm puje, jebuywatwat'ukayū o'ġuju jekada'i'a bu am—pūġpūġ'a jekat peat'a'in.

³⁵ — Oajēm ip uvadip wiwiayū kay.

— “Ijo'a bum ocesot,” io'e ip. “Ikat iwat a'ōbi ocesot,” io'e ip.

— “Ap!” uvadip wiwiayū o'e.

Ibu'u ip o'e yaūm ām. Uvadip wiwiayū oajēmiayū o'jat ip. Pūġ ixeyū'in o'yaoka ip. Poġ. Wara'acayū ixeyū'in o'yabuġbuġ ip wita'am. Warara'acayū ixeyū'in yaokakam ip. O'jenapōnpōn ip—ikat iwat buywatwat'ukayū.

³⁶ — Waram ġuto wara'acayū o'ġuju ixē kadaidip iwat. Jebuywatwat'ukayū o'ġuju cekay ip—uvadip wiwiayū kay. Ade o'ġuju.

— Oajēm ip. Uvadip wiwiayū bit oajēmiayū o'jat ip. Pūġpūġ o'yaokaka ip. Wara'acayū o'yaoka ip. Warara'acat o'yabuġbuġ ip. Imēnpuye ibuywatwat'ukayū o'jepit jekariwa kay—ikat iwat kay.

³⁷ — Imēneju ikat iwat jekpot o'ġuju cekay ip—uvadip wiwiayū kay. Tūybe ibuxim ip okpot jukuk iān o'e—ikat iwat o'e. O'ġuju. Jekpot o'ġuju.

³⁸ — Oajēm ipot cekay ip. Ajēmjēm pima, o'jojojo ip.

— “Ga'a,” io'e ip jewewebe. “Ayaoka. Ikat iwat ipot teku. Cebay e'ū buje, ite ma uvadip iwan je'e. Ayaoka juy. Imēn tip iwacayūm acesop!” io'e ip — io'e Jesus. ³⁹— Ipot o'jat ip. O'tujowat ip. Ikat etako be o'yaoka ip. Poğ.

⁴⁰— Ikat iwat waram ajēm puje, apēn je'e jekat peayū be? — Jesus o'e ya'tjojoayū be.

⁴¹— Uvadip wiwiayū aokam — io'e ip. — Ajēm puje, yaoka. Ipiat supi'ajoat cebe ip, yaoka ip. Wara'acayū jomuy tip wiwi an. Ğe buje ixeyū uva'a yaūm ip, yarum puje — io'e ip Jesus pe.

⁴²— Imen e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū o'e, “Ite'a xipat ğu wita'a,” i, i. Yakērē o'e cexe ip, i. O'yaxik ip, i. Warara'acat pit o'e, “Ite'a yadip ma,” i, i. Uk'a muycemucemat'am o'e, i. Iboap xipat cīcā wuyxe, Deus imēn o'e buye, i'e'em Deus ekawēntup.

Iboaptup epetupcoco ğu du? — io'e Jesus cebe ip.

Iğo'a Cristo buxim—yamucemucemat'a.

⁴³— Juk epetupcoco — io'e Jesus.

— Imēneju Deus soat kukan pima, ixex ğu epesop. Ixe bikuyap e'e'ukayū acā ixex xeejodop ip — io'e Jesus paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

⁴⁴— Iğo'a jejewi je'at puje, o'jewenōmnōmnōm kuka. Ijodiat ceje iğo'a at puje, tōm a kuka o'e ip — io'e Jesus.

Iboap ekawēn o'ğuwēn Deus a'ōbi ōn jekukum iam ixeyū mukūyjoap ojuy.

⁴⁵Paīyū kukukayū Jesus ekawēn o'ya'tjojo ip, Fariseuyū dak. Ade wuymutaybitbinap ekawēn o'ya'tjojo. Deus ekawēn itaybit o'e ip ixeyū muwēnuwēn o'e iam.

— Jesus ijop ekawēn o'ğuwēn wuyukorēm ām — io'e ip jewewebe.

⁴⁶Jesus daomūn ojuy o'e ip. Iparara bit o'e ip adeayū buxixim. Adeayū xe Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e, ibuye iparara o'e ip Jesus daomūn ām.

22

¹ Waram Jesus o'jekawēn jewejuayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn—imēnpuximap ekawēn. Ipi kukukat muwēnuwēn o'e jewejuayū mutaybit am.

²— Deus wuynomuwā jewekay iap ipi kukukat adeayū o'tomuwā jekpot ewebumūnap epeta kay iap puxim. Ixe ipi kukukat peta o'ğugē, jekpot o'jwebumūn puye — io'e Jesus.

³— Jebuyawatwat'ukayū o'tomuwāiyū be o'ğuju tomuwā ām, jekpot epeta beam ip tomuwā ām, puybit o am. O'ju ip. O'tomuwā. Imēnpit o'takoyiyū oajēm ğu ip, taobu'u ip puye.

⁴— Wara'acayū o'ğuju ğuto—jebuyawatwat'ukayū.

— “I juy epe'e o'tomuwāiyū be: ‘Kuy biopak oyaoka—biopak'it'it tak. Soat ma opop, peta be i'o am. Epesot cuy,’ i. ‘Ade puybit puye,’ i,” ixex o'e—ipi kukuk'ukat o'e jebuyawatwat'ukayū be.

O'ju ip.

⁵— O'tomuwāiyū bit osodot ğu. O'taobu'un ip. Jewaywayway ip o'e. Oajēm ğu ip peta kay. O'ju ip wara'at ka be. Pūğ ixeyū'in kadaidip pe o'ju. Wara'acayū tarekrek mūn'a be o'ju ip. O'ju ğu peta be. Peta iwat ekawēn kay ğu o'e ip.

⁶— Ğe buje wararar'acat ixeyū'in ibuyawatwat'ukayū o'jat ip. Xipan ğu o'jukuk ip. O'yaoka ip. Oe'ū. Poğ. ⁷Ipi kukukat itakoma jījā o'e ibuye. Sorarayū o'ğuju, jemunomuwāiyū aokam, ağokaxirixiri kasukamuy'ūm ām.

⁸— Ğe buje jebuyawatwat'ukayū be o'jekawēn. “Kuy peta opop, okpot jwebumūn puye. Imēnpit wemunomuwāiyū xipat'ūmayū. Imēnpuye ixeyū ajēmap cūğ ğu oxex,” io'e.

⁹— “Epeju juy e dağ, uk'a ukpibubu dağ tak,” io'e jebuyawatwat'ukayū be. “Wara'acayū epetakoy—e dağayū. Soat cuy epetakoy—epetobuxikiayū,” io'e.

— “Hm hm,” io'e ip.

¹⁰O'ju ip. O'takoy. E dağayū o'takoy. Soat pupum ip o'e—o'tobuxikiayū—xipacayū, xipat'ūmayū dak.

— O'tujowat ip jekariwa kay. Imēnpuye yanopapūn o'e jwebumūnap'a cemudakoyūm.

¹¹ — Ğebuje jemudakoyayū kay oajēm. Ipi kukukat oajēm, ijo am. Jewebumūnap ekabek kuḡ'ūmat o'tobuxik.

¹² — “Apēnpuye juk eōm, obure?” io'e. “Jewebumūnap ekabek kuḡ ḡu ēn,” io'e cebe. O'jede ḡu, yaḡuybabi'ūm o'e buye.

¹³ — “Epesubamūnmūn cuy—ceba, sui dak epesuimūnmūn,” io'e ipi kukukat jebikuyap e'e'ukayū be. “Epejoxik cuy kabiokboḡ pe, wuy Deus wi,” io'e ixē ipi kukukat. “Bomaku aḡokatkayū tōtōn jeedop. Tūy dak ip jenūy yeiyei je'e ip ipi bun,” io'e — io'e Jesus, o'ya'ijoiayū be imutaybitbin pima.

¹⁴ — Ade ma o'takoyiayū e'em ip. Pūḡpūḡ pit o'taēiayū e'em ip—Deus o'taēiayū — io'e Jesus ixeyū be.

Ibūrū ma o'e Jesus ekawēn. Imēn o'jekawēn Jesus ade ma Deus kay o'takoy buye. Imēnpit pūḡpūḡ acā ip Jesus eju jekukum. Pūḡpūḡ acā Deus xe.

¹⁵ Fariseuyū o'jeawero ip, Jesus a'ō muwarurun ojuj ip puye.

— Apēn Jesus ekawēn aḡukorēm? — io'e ip jewewebe.

¹⁶ Jewewebe imēn kawēn puje, Fariseuyū jewēju etaybitbinayū o'ḡuju ip Jesus kay. Herodes ebekitkit tak o'ḡuju ip. Oajēm soat ip.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip Jesus pe. — Soat em ēn icēmān e'em. Apēn Deus ibikuy ocewebe jeku am iam ēn ocemutaybitbin. “Iḡo du xipat exe?” i'ūmḡu ēn e'em warara'acat pe emutaybit am. Kacūḡ kadiat cocoap tomuju ḡu ēn e'em “Teku xipat,” i — io'e ip.

¹⁷ — Cedaḡ tu exe dinheiro ūmūm oceju bima Roma ka kukukat peam? — César peam? Ixe wuyedinheiro ojujuy cebeam teidadam—César beam. Teida buje, wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu kuka ajeku? — io'e ip.

¹⁸ Imēnpit Jesus itaybit ikērēm okuk pin ip iam.

— Apēnpuye eyju wa'ōmuwarurun ojuj? — io'e. — Omuykukum ojuj eyju — io'e cebe ip. ¹⁹ — Dinheiro isurūḡat cuy epetojot owebe—pūḡ'a'in—dinheiro'a yaūm Roma ka kukukat peat'a'in — io'e cebe ip.

O'yadojot ip dinheiro isurūḡat'a—yopīcat'a—prata muḡēḡēat'a.

²⁰ — Abu-biōḡbuk ija'a be—dinheiro'a be? — io'e. — Abu-butet tak ija'a be?

²¹ — César biōḡbuk, ibutet tak — io'e ip.

— Imēnpuye iḡo'a César pubut'a—dinheiro'a — io'e. — Cemuojuyuy epeḡūm César be wuyeipi kukat pe — io'e. — Deus pe dak cuy epeḡūm cemuojuyuy — io'e.

²² Iboap ekawēn buye, mūḡ ma osodop ip. O'jēm ma ip Jesus xewi. O'yaḡuybabi'ūm ip.

— Ya'ōmuyyit pa'ore wuywebe — io'e ip jewewebe.

²³ Ixe kabiam Saduceuyū oajēm Jesus kay. Judeuyū osodop ip. Tūybe wuye'ū buje waram ḡuto acejetait ḡu iān o'e ip.

²⁴ — Ocemutaybitbin'ukat! — io'e ip Jesus pe. — Moisés juk kuyjeayū mutaybitbin osunuy:

Iwaḡo e'ū buje, jekitpit jewebumūn cuy jewaḡo'ūm tayxibuk eju, itayxibuk i'tit'et'ūm pima, i. I'tit'et' pima, iwaḡo'ūm tieḡ ipotpot kuka o'e i'tit, i.

— Imēneju ocetaybit ḡu abu-tayxim e'em ixē ayacat iam, waram ce'ū'ūayū etait puje — io'e ip cebe. ²⁵ — 6 beayū osodop ip iwaḡo kitpityū. Iwaḡo jewebumūnat o'e. Oe'ū, jekpotpet'ūm puxe ma. Imēnpuye pūḡ ixeyū'in o'jewebumūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju—jewaḡo nomujuat. ²⁶ Oe'ū ixē dak. Jekpotpet'ūm puxe ma. Imēnpuye wara'acat o'jewebumūn itayxibuk eju—pūḡ ixeyū'in. Oe'ū ixē dak. Jekpotpet'ūm puxe ma. Imēn o'jewebumūn ip—ikitpipiyū—soat ip. Pūḡpūḡpūḡ ma o'jewebumūn ip itayxibuk eju. Soat oe'ū ip—pūḡpūḡpūḡ ma.

²⁷ Ibocewi ixē ayacat i'tit'et' puxe ḡu ma ixē dak oe'ū. ²⁸ Imēn pima, ajo cūḡ ma exe? Abutayxim je'e ixē ayacat waram ḡuto wuyetait puje? Soat ip o'jewebumūn ixē eju—7 beayū — io'e ip Jesus pe.

²⁹ — Cedaḡ ḡu eyju jewaḡuyḡuy — Jesus o'e. — Tūybe waram acetait ḡu iān eyju. Eyetaybit ḡu Deus ekawēn iam. Deus bacaam tak eyetaybit ḡu. Deus warara'acat podi ma jebacaap kuḡ iam — Jesus o'e.

³⁰ — Waram jetai puje, wuyjuyū jewebumūnmūn ġu ip. Kabi beat co'i ip je'e—Deus ekawēn tojtjot'ukat co'i — Jesus o'e cebe ip.

³¹⁻³² — Imēntak Deus oe'ūiyū kukukat ġu—itabēġayū kukukat acā. Imēnpit juk o'jekawēn ixē:

Ōn Deus, i. Abraão itabut mabuk okay, Isaque dak, Jacó dak, i.

Imēn Deus cuk o'e. “Itabut ip okay,” io'e Deus, waram ġuto ip o'jetait puye. Ce'ū'ūiyū ġu itabut Deus kay—itabēġayū acā.

— Imēneju wuyetaybit ce'ū'ūiyū waram ġuto itabēġ jeedop ip iam. Wuyetaybit tak Deus ce'ū'ūiyū kukukat ġu iam, Deus ekawēntup e'em. Epetupco — io'e Jesus.

³³ Adeayū iboap co buje, yaġuybabi'ūm o'e ip, imutaybitbinap puye.

³⁴ Fariseuyū bit Saduceuyū o'ġuyūmūġ iap awēġ co buje, o'jewero ip Jesus pe. ³⁵ Pūġ ixeyū'in o'jekawēn Jesus eju. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat osunuy xeku. Jesus a'ōmuwarurun ojuy xeku.

³⁶ — Ocemutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe. — Pu-ġu Moisés ekawēn'in yoboġ cīcā wuy mukūyjobit am? — io'e Jesus pe.

³⁷ — Iġo ekawēn:

Deus cuy ikukpin cīcā epejukuk, i. Warara'acat kukpinap podi ma juy epejukuk. Eyxe ikukpin cīcā buye, ibikuyap taġ cuy epeku soat em; xipacat kay dak cuy epesop ġebum, i.

³⁸ — Imēn imubararakap opop Deus ekawēn tup pe. Iġodup kay kūyjobin cīcān ma epesop. Iġodup wara'atup podi ma — io'e cebe ip. ³⁹ — Wara'at tak ixē ekawēn'in yobōġ cīcā wuy mukūyjobit am.

Imēn e'em:

Xipan cuy warara'acat epejukuk eyewekukap puxim ma, i.

⁴⁰ Iġodup pewi soat tup o'jebapuk—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emumutaybitbinap tup, Moisés ekawēntup tak, soat o'jebapuk iġodup pewi.

⁴¹ Fariseuyū eawero buje, Jesus o'jekawēn cebe ip.

⁴² — Abu ipot ixē Cristo? Abu Deus emunaē? — Jesus o'e cebe ip.

— Davi naxeġebit xeku — io'e ip.

⁴³⁻⁴⁴ — Apēnpuye ixē Davi kuyje o'jekawēn Deus biōġbuk a'ōbi: “Cristo okukukat,” i? Imēn o'tupmubararak kuyje:

Cristo okukat—Deus emunaē, i. Deus o'jekawēn Cristo be, i. “Xik'i. “Ekay itakomaayū a'ōbacaap cuy oġuy'ūm,” io'e, i. “A'ō kay kūyjobin jeedop ip,” io'e, i. “Ēn ixeyū kukan'ūm pima, oxe ma juy eġuy,” io'e, i.

⁴⁵ Davi juk o'e Cristo be—Deus emunaē be: “Ēn ma okukukat,” io'e. Imēnpuye ibapuk ma wuyxe Davi naxeġebit acā ġu Cristo osunuy—Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus.

⁴⁶ Ibocewi ka'ūmġuat o'jede Jesus pe. Cede ba'ore osodop ip Jesus pe. Ya'ōbabi'ūm ip o'e Jesus a'ōbu am.

23

¹ Ġebuje Jesus o'jekawēn adeayū be, jewēju etaybitbinayū be dak.

² — Fariseuyū itaybit cīcā ip Moisés ekawēn imutaybit am, Moisés ekawēn itaybitbin'ukayū dak itaybit. Imutaybitbin cuy ip ja'ōbi, itaybit puye Moisés ekawēn muwēn ām — io'e Jesus. ³ — Imēnpuye soat cuy epe'e ya'ō daġ kūyjobin cuy epeku soat i'e'e iap taġ. Imēnpit cekukuap taġ ġu juy epeku, Deus kay kūyjobit'ūm ip puye. Deus ekawēn imutaybitbin ip. Deus a'ō kay bit kūyjobit'ūm — io'e Jesus cebe ip.

⁴ — Ixeyū e'em warara'acayū be: “Moisés ekawēn taġ cuy epeku—soat taġ,” i. Imēnpit soat taġ ġu ixeyū dak jekukum Moisés ekawēn taġ — io'e. — Eybuywatwan ġu ip Moisés ekawēn taġ eyeku am. Pūġ em tak ka'ūma — io'e Jesus.

⁵ — Soan ma e'em ip warara'acat pe jejojoan. Deus ekawēntupat ekawēn mubarararaġ ip wara'atup pe. Ibo dup mōġmōġ ip tupmūn pe—tuperenaptup. Iġo mūn pe mōġmōġ ip jedopa'a daġ, jeba daġ tak warara'acat pe tup mūn jojoan. Imēn ojuy ip ixeyū kay warara'acat aġuy daġ, “Deus kay cīcāat teku,” i warara'acat pe i'e am.

— Jesay iwaruat kuḡ ip jekukum warara'acat muak am jekay. Jesay ukpi mubōḡubōḡ ip warara'acat pe jejojo an.

⁶ — Petatam pima kariwawayū nuyap pe abik ojuy ip. Ya'ōbuyxiat tūyap pe abik ojuy ip Deus eju kawēnwēnap'a be, jebureyū be jejojo am. ⁷ Icokcok cīcā ip warara'acat “Eya'ōbuyxi jījā” i'e buje cebe ip, adeayū etabixe tarekrek pupuap pe. Icokcok warara'acat “Omuyaybitbin'ukat” i'e buje cebe ip. Imēn icokcok cīcā ip warara'acat pe ibuyxim ikuk am soat etabut pe.

⁸ — Ikitpitpiyū buximayū eyju bit—soat — io'e Jesus jewējuayū be. — Ōn ma eykukukat. Wara'acat pit ka'ūma. Imēnpuye i'ūmḡu juy warara'acayū eywebe, “Ocemuyaybitbin'ukat,” i, eyju ikitpitpiyū buxim puye — io'e Jesus. ⁹ — Ipi ju bima, “Warara'acat podi ma ya'ōbuyxiat ēn,” i'ūmḡu juy epe'e. Pūḡ ma soat podi ma ya'ōbuyxiat—kabi beat acā—wuyebay acā — io'e. ¹⁰ — Warara'acayū “Okukukayū eyju,” i'ūmḡu juy ip eywebe. Imēn cuy ḡu ip, ōn acā eykukukat puye. Ōn Deus emunaē — io'e Jesus. ¹¹ — Ya'ōbuyxiat podi ma eyewēju, eybuywatwat'ukat ma e'em — io'e. ¹² — Ya'ōbuyxi pin'ūmat yoboḡ e'em Deus xe — io'e.

¹³ O'jekawēn Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imuyaybitbin'ukayū be dak.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo! Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju! Iba'ore warara'acat pe itaybit am ajo xipat Deus xe iam. Xipat Deus xep ekawēn itaybit ḡu ip. Deus kay kūyjobit ḡu ip, iboap ekawēn epeḡuwēn ḡu buye. Deus kay eyju kūyjobit ḡu. Warara'acat mubu'u'un tak eyju Deus xe wuynūyap puxixim—Deus kay wuyjuap puxixim.

(¹⁴ — Karem ma ipiat epesupi'ajo! Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imuyaybitbin'ukayū be dak. — Itayxibuk muḡuykukukum eyju, ibubut pu am — io'e. — Ibut ma eyju jewexe kawēnwēn Deus eju, “Teku ya'ōbuyxiat,” i'e ojuy eyju warara'acat pe. Deus pit ipiat supi'ajoat eywebe warara'acat pe ipiat supi'ajoat podi ma — io'e Jesus.)

¹⁵ — Karem ma ipiat epesupi'ajo, Fariseuyū, Moisés ekawēn imuyaybitbin'ukayū dak — io'e Jesus. — Soat taḡ jekukum eyju wara'acat kudadam. Ikudadam cīcā eyju, imutabun am—Deus kay imutabun am—eyetabucap puxim imutabun am.

— Imutabun puje, imuwexaxan eyju ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayūm. Ipiat'ajojoap kay cumayūm ip imuwexaxan eyju. Eybodi ma xipat ḡu ip — io'e.

¹⁶ — Karem ma ipiat epesupi'ajo. Ya'ōpi'ūmat puximayū eyju. Imēn ma warēmtaḡ ma warara'acat mutaybitbin eyju — Jesus o'e cebe ip. — Warara'acat mutaybitbin eyju: “'Etabit icēmān De us eju kawēnwēnap'a omuy iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam tak,' i epe'e bima, cedaḡ ma epesop Deus xe eya'ō daḡ ḡu ma'ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

— Wara'at imuyaybitbin eyju dak. “'Etabit icēmān Deus eju kawēnwēnap'a be ouro opop iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān ōn e'em ewebe iam tak,' i epe'e bima, cedaḡ ḡu kuka epe'e Deus xe, eya'ō daḡ ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

¹⁷ — Eyetaybit ḡu! Ajom xe'e eyetaybit? Ka'ūma ma! Ya'ōpi'ūmat puximayū eyju. Ajo yoboḡ'ḡ Deus xe—ceweju kawēnwēnap'a du? Yabeat ouro ḡu xe'e? Deus eju kawēnwēnap'a yaboḡ ma. Ouro xipat Deus eju kawēnwēnap'a be buye — io'e.

¹⁸ — Warēmtaḡ ma eyju warara'acat mutaybitbin. Warara'acat pe e'em eyju, “Wara'at pe epe'e bima, 'Etabit icēmān wūnca mupikpikap'a caixa'a opop Deus eju kawēnwēnap'a be iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam tak,' i. Imēn e'em pima, cedaḡ ma epesop Deus xe eya'ō daḡ ḡu ma'ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

— Warara'acat pe e'em eyju dak: “Wara'at pe epe'e bima, 'Etabit icēmān wuyju wūnca ūmūm paī be imupik am iḡo'a be iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam tak,' i. Imēn e'em pima, cūḡ ma kuka epesop Deus xe, eya'ō daḡ ḡu ma'ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

¹⁹ — Ya'ōpi'ūmat puximayū eyju! Abuat ḡasū ma ibaca eyxe? Wūnca mupikpikap'a ma du? Ya'a jeje imōḡap ḡu xe'e? Wūnca mupikpikap'a ma yabaca — io'e. — Ajo-mōḡ'i buje iat

Deus pubut ma e'em. Imēnpuye imōḡap bacaap podi ma wūnca mupikipikap'a ma ibaca — io'e Jesus.

²⁰ — Imēneju wuyekawēn taḡ cuy ace'e, “Oce'e xe'e Deus eju kawēnwēnap'a be, wūnca mupikipikap'a be,” i bima. Imēn ma kawēnwēn pima, wūnca mupikipikap'a muwēnwēn tak wuyju—soat imōḡap tak — io'e Jesus.

²¹ — Imēneju warara'acat pe e'em pima: “Apēn etaybit icēmān Deus eju kawēnwēnap'a oyamuy iam; imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam,” i bima, eya'ō daḡ cuy epeku. Imēn Deus eju kawēnwēnap'a muwēnuwēn pima, Deus muwēnuwēn tak, Deus omuy buye ibo'a be.

²² — Imēneju warara'acat pe e'em pima: “Apēn etaybit icēmān kabi kake iam; imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam,” i bima, eya'ō daḡ cuy epeku. Imēn kabi muwēnuwēn pima, Deus abikbikap muwēnuwēn tak, Deus muwēnuwēn tak, Deus omuy jabikbikap ceje xik'i buye — io'e.

²³ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju! — i dak o'e cebe ip. — Soat em eybubut mu'awerorom 10 be, pūḡat ūm ām eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunukunaptup ūmūm Deus pe, erva-doce dak ūmūm, puybit mude'o'onaptup tak ūmūm. Xipat eywebe iboap ūmūm Deus pe. Imēnpit soat Moisés ekawēn kay kūyjobit ḡu eyju, soat Deus a'ō kay'ūm puye. Soat ḡu cūḡ ma epeḡuḡē Deus etabun. Deus a'ō kay juy epe'e. Warara'acayū xipan cuy epejukuk. Warara'acayū kay eyetabotaidabon cuy. Soan cuy epe'e cūḡ ma Deus etabun. Cūḡ ma jījā epeḡūm puybit mukunukunaptup pewi—yopīcat pewi. Imēnpit soat em epekuku Deus kay kūyjobitsū ma — io'e Jesus.

²⁴ — Warara'acayū kukuk'ukayū eyju! — io'e Jesus. — Imēnpit ya'īopi'ūmat co'iyayū eyju. Tikōnkōnat puxim eyju. Tikōnkōnapti mukapkam teku paḡo daḡ, ikoēro uk am tikōnkōnapti bewi. Imēnpit camelo uk pin ḡu tikōnkōnapti bewi — Jesus o'e. Imēn o'jekawēn Jesus itaybit am ip. Ikoēro yopīcat ūmūmap puxim. Deus xe yoboḡ pit warara'acayū xipan ajukuk iap. Imēnpuye camelo Deus xe yoboḡat puxim.

²⁵ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — Jesus o'e Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbinayū be dak. Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju. Kopo iokokat puxim eyju. Kacūḡ kadi acā eyju kopo wuywuy, prato wuywuy dak. Yabi bit ka'ūma. Yabi okok cīcā. Prato buxim eyju dak. Eyokok. Ade bubut epejat. Iparaḡ epejat warara'acat pubut, ibui bewi ip. Ade eybubut imēn ibu ibit. Eydacup puye, epejat. Imēnpuye prato iokokat puxim eyju.

²⁶ — Ya'īopi'ūmat puximayū eyju! Ikērēan ḡu juy epesop. Epejat ḡu juy wara'acayū bubut. Eydacum ḡu juy epesop. Xipan ma epeku — io'e Jesus fariseuyū be.

²⁷ — Karem ma epesupi'ajojo! — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Ce'ūat topap puxim eyju, ce'ū'ūayū dao kuḡ ibima. Yarucat'a ika beat'a—wita'a. Yadip'a o'yajojoiyū xe. Ikūydip ḡu iḡo'a'a binūn pe, witabikūy be. Ikūykērē jījā badi, ce'ūat tao opop puye. Iḡēmat tak — io'e. ²⁸ — Imēnpuxim badi ma eyju ikērēat kuḡ cīcā, dapxi jījāyū dak eyju. Kacūḡ kadi bit eyju xipacayū jo'i — io'e Jesus cebe ip.

²⁹ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Eyju Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm etaypi mubapukap'a epeyamuy wita'a. Ixeyū'ūm'ūm kay ḡebum am epeyamuy—Deus xe xipan e'e'ukayū'ūm'ūm kay. I dip cīcāat epeḡuḡē — io'e Jesus.

³⁰ — Epekawēn: “Kuyje cetaait pima, kajuk Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat oceyaoka ḡu,” i'e'em eyju te'e ma. “Ocedobuyū'ūm'ūm ekukuap taḡ ḡu kuka ocejeku,” i dak e'em eyju te'e ma.

³¹ Te'e ma imēn e'em eyju. Ibpuk e'em soat xe eyju eydobuyū'ūm'ūm naxeḡebitbit—o'yaokaiaiyū naxeḡebitbit, cekukuap co'i eyju dak jekukum puye.

³² — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — io'e cebe ip. — Ikērēat cuy epeḡuḡē eydobuyū'ūm'ūm co'i ixeyū ekapikap. Ikērēat co'i juy epeḡuḡē. Eydobuyū'ūm'ūm ekapikap muḡēḡē juy epe'e. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokaap muḡēḡē juy epe'e — io'e. — Imēn cuy epeḡēḡē kuyjeayū'ūm'ūm ekapikap epere am — io'e.

³³ — Puybu buxim eyju—wuye'üap puybu tüypiat puxim, ikêrê jījāat kuḡayū eyju buye. Puybu'it'it puxim tak. Iba'ore eywebe ipiat'ajojoap ka bewi eyenapōn ām — io'e Jesus.

³⁴ — Ōn e'em eywebe: Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū oḡuju eykay, itaybit cīcāayū dak, wekawēn imutaybitbin'ukayū dak, i. Pūḡpūḡ epeyaoka—ixeyū'in. Wara'acayū epesubamupaya korosa be, ce'ū ām. Wara'acayū epeḡupokupok Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixeyū epeḡujēm soat ka bewi. Wara'at ka kay, wara'at ka kay epeḡuju ip — io'e Jesus cebe ip.

³⁵ — Imēneju soat ibapuk je'e eywebe. Ipiat'ajojoap pe ibapuk je'e. Eydobuyū'ūm'ūm ikêrēat kuḡ'ūmayū o'yaoka ip. Koap Abel'ūm o'yaoka ip. Ikêrēat o'ḡuḡē ḡu Abel'ūm. Kanomūm Zacarias'ūm o'yaoka ip—Baraquias ipot. Deus eju kawēnwēnap'a be bima, o'yaoka ip, wūnca mupikapupikap'a xe bima. Eyju eyukpiwat ma soat ixeyū'ūm'ūm aoka am. Soat ibapuk je'e eywebe ipiat'ajojoap pe — io'e Jesus.

³⁶ — “Eyju ma karem ma ipiat epesupi'ajojo,” i ōn e'em. Ḡasūayū be ipiat supi'ajojoat Deus—soat supi'ajojoat — io'e Jesus.

³⁷ — Jerusalēm ka watwat! — io'e cebe ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokakam eyju—Deus emumujuyū. Yabuḡbuḡ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay. Jedaudaum jexi eḡebadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay ḡu. Eybu'u jījā eyetabut am okay, eykukpin cīcā a'ḡu oxe — Jesus o'e. ³⁸ — Jeywat ōn aḡokatkat jeduk'a iwacap puxim — Jesus o'e. ³⁹ — Imēnpuye icēmān ōn e'em eywebe. Waram ojo ḡu eyju waram wajēm'ūm pima. Wajēm puje: “Deus xipan wuykukukat a'ōbi yajēm'ibit jujuk,” i epe'e — Jesus o'e.

24

¹ Ḡebye o'jēm Jesus. Deus eju kawēnwēnap'a bewi o'jēm—yabogat'a bewi. Ijēm puje, imutaybitbin'ukayū oajēm Jesus kay.

— Ak'i — io'e ip Jesus pe. — Uk'a yadipat'a ijoceat'a. Eyajo juy — io'e ip. Imēn ip kawēnwēn o'e ade o'yadop ibo ka be buye—Deus tuk'a'ayū.

² — Soat ma epejojojo ḡu du? — io'e Jesus. — Ya'ade opop ijoce. Imēnpit ya'dop ḡu ḡuyjom pit — io'e. — Soat' je'aedu. Xepxep'a jewa'atēḡtēḡ ḡu je'e—wita'a — io'e Jesus.

³ O'ju Oliveira'a be—co'a be. Xik'i osunuy iboma. Oajēm ip cekay—Jesus kay. Ceweju etaybitbinayū oajēm. Jaḡepūḡ pima, oajēm ip cekay.

— Puḡūn soat'a je'aedu? — io'e ip Jesus pe. — Puḡūn je'bapuk? Pām ēn? Puḡūn ajēm waram? Puḡūn Deus ipi ḡu'ūm? — io'e ip.

⁴ — Ḡuyjomsūm — io'e Jesus. — Koap ma eymuḡuykuku pinayū jajēm ip eykay. Kawēnwēn jajēm ip. Epeya'tjojo ḡu juy iboap ekawēn. Eyday'em'um epesop ixeyū be eymuḡuykukuap puxixim — io'e. ⁵ — Adeayū omuyku. “Cristo ōn ma—Deus emunaē,” i napa ma je'e ip. Warara'acayū itabun je'e ip. Ixeyū ade ḡuḡuykuku — io'e Jesus. ⁶ — Jenopaḡoḡōmap muwēnuwēn e'em ip. Yaokakaap epeya'tjojo. Eyparam ḡu juy epesop. Imēn cuy je'bapuk. Imēnpit soat puk oi'ūm ḡu. ⁷ Pūḡ eipi watwat nopaḡoḡōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūḡ ka watwat nopaḡoḡōm je'e wara'at ka watwat eju. Pūḡ ka daḡ ipi jexixim. Wara'at ka beayū iren je'ku ip — Jesus o'e cebe ip. ⁸ — Yopīt ma ipiat supi'ajojo ip koam—ipi juayū. I'itpin'isumapi jo'i ma je'e koam. Ḡuyjom pit ipiat supi'ajo jījā ma ip — io'e.

⁹ — Ḡebye ipiatpi'ajojoap kay jeydujowat ip. Jeydujowat ip eyaokam. Kawēnwēn je'e ip eymuwēnuwēn: “Ocexe yukpiwan teku. Oe'ū juy ocexe,” i. Soat itakoma je'e eykay—wuyjuyū, pariwayū, warara'acayū. Soat ma ipi juacayū. Soat eykay ḡu jījā je'e okay eyetabut puye — io'e Jesus cebe ip—jeweju etaybitbinayū be.

¹⁰ — Ixe kabia ade ip wuywat. Itabut okayayū oibu'un okay. Eymuwēnuwēn je'e ip eykay itakomayū be, ipiat'ajoan eywebe. Eykay'ūm cīcā je'e ip. ¹¹ Jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū jajēm ip—ade. Imēnpuye ade ḡuḡuykuku ip. Imuḡuykuku'ukayū e'em ip. ¹² Imēn ikêrēat ade e'em iboce.

— Imēneju xipan ḡu ip jewekuk. Xipan warara'acat kukap suiwat ip. ¹³ Pūḡpūḡ okay itabucayū jeedop ip, wajēm puje. Ipiatpi'ajojom ma'ḡu ip okay ibu'u'ūm pima, ixeyū idaxijo Deus itakomaayū xewi — io'e Jesus. ¹⁴ — Wawēḡ muwēnuwēn je'e ip—Jesus soat

kukukat awëg. Kawën idipat muwënuwën je'e ip. Soat eipi dağ ijop awëg muwënuwën je'e ip—soat eipi watwat itaybit am. Icëmân itaybit ip — io'e Jesus cebe ip. — Imën soat mu'ûmap kabia jajëm — io'e Jesus cebe ip.

¹⁵ — Imëneju ipararu jîjâat epejojo Deus eju kawënwënap'a be—yaboğat'a be—bodiat'a be—Deus nuynuyap'a be. Daniel'ûm ekawën tağ epejojojo—Deus ekawën muwënuwën'ukat ekawën tağ. (Eyetaibin cuy epesop ijoptup coco'ukayû!).

¹⁶ — Ipararu jîjâat iğo'a be bima, jenapôn cuy ip co'a bicüg kay—Judéia eipi watwat — io'e.

Imën kawënwën o'e Jesus. Apën je'bpak gÿujom iap muwënuwën o'e Jesus, itaybit puye.

¹⁷ — Eyduk'a eakiju bima, epeôm gÿu juy eyduk'a be eybubut pum—yabeat pum — io'e.

¹⁸ — Eykat pe bima, epeyepit gÿu juy eyduk'a kay eyeekabek pum — io'e. — Epejat gÿu juy. Dao ma epeyenapôn — io'e Jesus. ¹⁹ — Ixeyû kabia dağ iba'ore jîjâ je'e yukregâyû enapôn âm, je'it mutitinayû enapôn âm tak. ²⁰ “Ihi bima gÿu juy ocenapônnap, tirem puye, kajuk puye dak,” i juy epe'e Deus pe. “Sábado bima gÿu dak cuy, jebodoydoyap kabia buye,” i — io'e Jesus.

²¹ — Ixeyû kabia dağ soat ipi juayû ipiat supi'ajojo jîjâ. Ibiatpi bit ipiat asupi'ajo gÿu, Deus pe ipiat mubapuk'isum — io'e. — Waram pit ibiatpi gÿu acesupi'ajo—ixeyû kabia dağ acâ — io'e. ²² — Deus pe ipiatpi'ajojoap kabia mu'ûm'ûm pima, ka'ûma ma kuka o'jewedaxijo. Imënpit: “Pÿgÿûg kabia ipi watwat supi'ajojo,” i'e'em Deus. “Pÿgÿûg kabia acâ,” i'e'em Deus, jemunaëyû daxijo am, ikukpin cicâ cexe buye — io'e.

²³ — Wara'acat je'e eywebe napa ma: “Ak'! Gôku Cristo—wuydaxijojo'ukan—Deus emunaë,” i. “Ak'! Gôku ixë,” i dak. Imën i'e buje, eyetabun gÿu juy epesop ixeyû ekawën kay — io'e. ²⁴ — Jewexe Deus emunaëhëyû je'bpak, jewexe Deus ekawën muwënuwën'ukayû dak. Wuymucoatcoanap gÿu'bpak ip Deus ebekitkiyû muğuykuku ojuy. Eywebe i'e ba'oreat gÿu'bpak ip imuğuykuku ojuy. ²⁵ Apën gÿujom jajëm ip adeayû muğuykuku ojuy iap kuy oğuwën eywebe. Gëbu'i epe'e wekawën kay, ixeyû be eymuğuykukuap puxim — io'e. ²⁶ — Ixeyû je'e napa ma: “Ak'! Teku uk'a'ûmat pe,” i. Imën i'e buje, epeju gÿu juy uk'a'ûmat pe. Ixeyû je'e dak napa ma: “Ak'! Teku ikaba'arëmatka be,” i. Imën i'e buje, eyetabun gÿu juy iboap kay — io'e Jesus jewëju etaybitbinayû be.

²⁷ — Soat wağo ôn. Xiririkxiririkiat jesopsom kaxijëmap kadiwi i'acap kadibe. Iboap co'i ôn oajëm. Imën wajëm puje, soat itaybit je'e ip. Iba'arëm gÿu wajëmap je'e. ²⁸ Urupuyû je'awerorom iğëmat kay i'o am. Imënpuxim Deus jajëm ipiatpi'ajoan ikërëat mujurügrüg'ukayû be — io'e Jesus.

²⁹ — Ipiatpi'ajojoap kabia kap puje, kabi beacat muycëmcëmap iaruaru je'e — io'e. — Kaxiepiat kaxiepi gÿu je'e. Kabiok je'e. Kaxiamat tak kaxiamat gÿu je'e. Kabiok je'e. Kasoptayû dak ida'at kabi kadiwi — io'e.

³⁰ — Gëbuje okop ipi kay. Soat tötôn je'e ip—ipi juacayû—soat ip. Soat wağo ôn. Ojojo ip kabikererëat tağwi kopkom. Wa'ôbacaap kuğ okop, odipap kuğ tak. ³¹ Parasuy jo'iat Deus gÿuyde—yoboğat. Jekawën tojtjot'ukayû gÿuju soat tağwi. Cemunaëhëyû gÿu'awero ip. Soat tağwi gÿu'awero ip—ipi dağwi — io'e Jesus.

Imën Jesus waram jeedocap o'ğuwën jewëju etaybitbinayû be.

³² — Gëbum cuy epesop wajëmap kay, figueira'ip kay gëbum pima. Figueira'a bikit cëm puje, “Koato ijasun ma,” i'e'em eyju, dup cëm pima — io'e. ³³ — Imënpuxim ipiat'ajojoap kabia ajëm pima, “Gaxîn ma Deus emunaë jajëm,” i juy epe'e. Wekawën puye, eyetaibit epe'e — io'e Jesus. ³⁴ — Gäsüayû'in iboap coco je'û awap, soat pe wekawën jebapug—soat ma. Gëbum cuy epesop iboap kay — io'e Jesus jewëjuacat pe. ³⁵ — Kabi i'ûm, ipi dak; wekawën pit i'ûm gÿu. Wekawën kayayû bit soat em jeedop — io'e Jesus.

³⁶⁻³⁷ — Soat wağo ôn. Waram oajëm ôn. Abu itaybit wajëm âm? Ka'ûma ma itaybit ip wajëm âm. Deus ekawën tojtjot'ukayû itaybit gÿu—kabi beayû. Ôn tak wetaybit gÿu. Webay acâ itaybit. Ka'ûma ma owiwim pima, oajëm. Imënpuxim tak Noé kabia be ka'ûma ma iwiwim pima muba'atxiri oajëm kuyje — io'e Jesus. ³⁸ — Muba'atxiri ajëm awap, soat ip tikônkôn'uk osodop. Jekônkôn'uk ip osodop. Jewëbumünmün'uk ip osodop. Imën ma

osodop, kobexixi be Noé òm awap. ³⁹ Itaybit ġu osodop ip ajo je' bapuġ iam. Kobexixi be Noé òm puje acā, muba'atxiri ajēm puje acā itaybit o'e ip. Itabut ġu ip Noé kay osodop. Imēnpuye muba'atxiri wiwim ġu ip. Imēnpuye dak soat ip oakòm. Wajēm puk pima, imēn ma dak. Ka'ūma ma wajēmap wiwim je'e — io'e Jesus.

⁴⁰ — Wajēmap kabia be xepxep kapikpiġ e'em jekat pe—aġokatkayū. Pūġ ixeyū'in tujowat jewēju—Deus emunaē eju. Wara'acat tujowat ġu. ⁴¹ Trigo muġēġēap ka be xepxep trigo muġēġēm e'em—aoyū. Imuġēġēm pima, pūġ ixeyū'in tujowat jewēju—Deus emunaē eju. Warara'acat tujowat ġu — io'e. ⁴² — Aġ cuy epesop — io'e cebe ip. — Eyetaybit ġu buye pujuat kabia eykukukat jajēm iam — io'e Jesus.

⁴³⁻⁴⁴ — Ixima daġ uk'a beat iwiwim pima, ibukurukat ajēmap puxim, iōmap puxim; ixet ġu kajuk ixē uk'a beat — io'e Jesus cebe ip. — Imēnpuxim wuyju wuykukukat wiwim'ūm pima, ixē dak imēnpuxim jajēm — io'e Jesus.

⁴⁵ — Kariwa jekapik'ukat kay pimaap, itaybit cīcāat kudadam je'e. Xipacat muġēġē'ukat kudadam je'e. Iġo kapik'ukat warara'acayū kukuk'ukat kariwa a'ōbiat. Irere bima ip, soat em ixat je'ġūm ip cebe—warara'acayū be—kapik'ukat be. Jexat o am awero am ip cebe, icūġ ām je'ġūm. ⁴⁶ Jekariwa a'ō kay kūyjobin pima, iġo kapik'ukat icokcok je'e jekariwa ajēm puje. ⁴⁷ Icēmān òn e'em eywebe — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece—soat ma,” i je'e cekariwa iġo kapik'ukat pe. ⁴⁸ Imēnpit je'ġūm ġu wara'at pe—kapik'ukat pe, “O'jekuyan ma wekariwa,” i'e'em puye. Ikērēat kuġ xeku. ⁴⁹ Ibureyū mupokupoġ je'e. Tikōnkōn je'e ika'oayū eju. Jekōnkōn tak je'e ceweju ip. ⁵⁰ Jekariwa wiwim ġu xeku. Itaybit ġu je'e pu kabia wekariwa jajēm iam, pu ehora iam tak.

⁵¹ — Iwiwim'ūm pima, je'pit cekariwa. Ipiat supi'ajoat jekapik'ukat pe. Jekapik'ukat ipiat supi'ajo wuyjuyū muġuykuku'ukayū ipiat supi'ajojoap co'i. Ixeyū tōtōn cīcā ip je'e ipiat'ajojoap ka be. Ipi kuġ puye, tūy yeiyei ip je'e dak — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

25

¹ Deus soat kukuanap kabia muwēnuwēn o'e Jesus o'ya'ijojoiyū mutaybitbin pima. Imēnpuye wuymutaybitbinap muwēnuwēn o'e itaybit am ip. Imēnpuximap ekawēn muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia ayacayū cucumap kabia buxim — io'e Jesus. — Ixe ayacayū yaypan'isuayū osodop ip—10 beayū. Jewebumūnat kay o'ju ip lamparina kuġ. Jewebumūnat dopabijuk am o'ju ip. ² 5 beayū ixeyū'in yaġuysacayū osodop ip. Warara'acayū 5 beayū yaġuyba'arēmayū osodop — Jesus o'e. ³ — Yaġuyba'arēmayū o'tidujowat ġu ip daxadi—lamparina beapti. O'tidujowat ġu ip timūn'a be. ⁴ Yaġuysacayū acā o'tidujowat daxadi timūn'a be.

⁵ — Ixet pin ip. Etapok'i e'em. Ixet osodop ip—10 beayū. Ixet, ibun jewebumūnat puye. Xet.

⁶ — Iximadakpe iboceayū o'tomuwā 10 beayū be.

— “Ak'!” io'e ip. “Jewebumūnat oajēm,” io'e ip. “Epeju cekay, topabijuk am,” io'e ip 10 beayū be.

⁷ — O'ġuwurūġ ip. O'kop ip—10 beayū. Lamparina mudipudim osodop ip, imusopusop am.

⁸ — Ġebuje yaġuyba'arēmayū o'jekawēn yaġuysacayū be.

— “O'ti'ūm. Imēnpuye iba'ore ocewebe lamparina musop am. Daxadi petiūm cuy ocewebe,” i ip o'e.

⁹ — “Ap!” yaġuysacayū o'e. “Iba'ore ocewebe tiūm am eywebe. Pūġti ma ocedaxadi. Epeju, ti buam. Dinheiro juy epeġūm warara'acayū be—tideim,” io'e ip.

O'ju ip, tibu am.

¹⁰ — Jewebumūnat oajēm peta muġēġēat tuk'a kay. Cucum pima ip daxadi bum, oajēm. O'ju jewebumūnat eju yaġuysacayū. O'ju ceweju, kuy buye ip. Oōm ip ceweju.

— Bik. O'tomudip ip xīntabi.

¹¹ — Oajēm ġuyjom. Yaġuyba'arēmayū oajēm. O'tomuwā.

— “Kariwa!” io'e ip. “Xĩntabi etomodip'uk ocewebeam,” io'e ip.

¹²— “Wetaybit ġu ma eyjum,” io'e cebe ip — io'e—Jesus o'e.

Pere. Imēn 10 beayū be kawēnwēnap pi o'jepere Jesus. Apēn ixē jewebumūnat kay 10 beayū oekuku, imēnpuxim wuyju be jekukum, Deus soat kukan pima. Pūġ wuy'in iwiwim je'e Deus soat kukanap kabia bima. Warara'acayū wuy'in iwiwim ġu je'e.

¹³— Aġ cuy epesop ekariwa jajēmap kay — io'e Jesus iboceayū be. — Eyetaybit ġu buye puju eyekariwa jajēm iam. Ajo hora iam eyetaybit ġu. Ajo kabia iam eyetaybit ġu. Aġ cuy! — io'e cebe ip.

¹⁴Waram Jesus o'jekawēn iboceayū be. Deus soat kukanap kabia muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia aġokatkat cuap kabia buxim — io'e Jesus. — Ixe cucum o'e wūy ma. Wara'at eipi be cucum o'e. Cucum awap, kapikpik'ukayū o'tomuwā—jebuywatwat'ukayū. Jebubut o'ġūm cebe ip. O'ġūm imuxipanpan am.

¹⁵Dinheiro'a o'yaūm cebe ip. Ajo-xe imuxipanpan pucāt o'yaūm cebe ip. Pūġ ixeyū be 5 mil iat'a o'yaūm. Wara'acat pe 2 mil iat'a o'yaūm. Warara'at pe pūġ mil iat'a o'yaūm—dinheiro'a.

— Ibocewi o'ju wara'at eipi be.

¹⁶— Ġebuje 5 mil iat'a juk o'yabuiat wara'at dinheiro'a o'yabu—wara'at 5 mil iat'a. Imēnpuye 10 mil iat'a kuġ o'e. ¹⁷Wara'at ibuywatwat'ukat ijo'i ma o'ġuġē dinheiro'am—ibo 2 mil iat'am. Imēnpuye 4 mil iat'a kuġ o'e. ¹⁸Yabi beat pit ibo pūġ mil iat'a o'yamōġ ipikūykūy be. O'jokot. Batku. O'yamōġ. Pere.

¹⁹— Ade xet kap puje, oexe. Cekariwa oexe. O'jekawēn jekapikpik'ukayū be. Jedinheiro'a muwēnuwēn o'e. ²⁰Imēnpuye 5 mil iat'a juk o'jat iat dinheiro'a o'yadojot jekariwa be—10 mil iat'a o'yadojot.

— “Juku, Kariwa,” io'e. “Ijoce edinheiro'a—5 mil iat'a. Wara'at oyabu—wara'at 5 mil iat'a. Soat ebubut'a. Edinheiro'am ġasū—10 mil iat'a. Wara'at 5 mil oyabu ibo 5 mil iap,” io'e jekariwa be — io'e Jesus.

²¹— “Xipāt,” cekariwa o'e cebe. “Xipacāt ěn. Wedinheiro'a muxipan cīcā ěn. Yopīt ma o'e. ěn pit wa'ō daġ imuxipanpan cīcā owebeam.

— “Imēneju ade obubut muxipan ece owebeam,” io'e — io'e Jesus.

— “Ġa'a! Peta oġuġē ġasū. Acekōnkōn,” io'e cekariwa.

²²— Imēnpuye dak 2 mil iat'a juk o'yabuiat dinheiro'a oyadojot dojot ixē be—jekariwa be. 4 mil iat'a o'yadojot.

— “Juku, Kariwa!” io'e. “Ijoce edinheiro'a—2 mil iat'a. Wara'at'a oyabu—wara'at 2 mil iat'a. Soat edinheiro'am ġasū. 4 mil iat'a oyabu ibo 2 mil iap,” io'e cebe — io'e Jesus.

²³— “Xipāt,” cekariwa o'e cebe. “Xipacāt ěn. Wedinheiro'a muxipanpan cīcā ěn. Yopīt ma o'e. Wa'ō daġ imuxipanpan cīcā eġuy owebeam.

— “Imēneju ade bubut cuy eġuxipan owebeam,” io'e — io'e Jesus.

— “Ġa'a! Peta oġuġē ġasū. Acekōnkōn,” io'e cekariwa.

²⁴— Ġebuje pūġ mil iat o'yabuiat o'jekawēn ixē be—jekariwa be.

— “Kariwa!” io'e. “Kuy juk wetaybit edacup iam—warara'at ekat pewi ejat iam—etiotata'ūmap kat pewi,” i napa ma o'e cebe. “Kuy juk wetaybit ekapikpik'ūmat pewiata etabu iam,” i napa ma o'e dak. ²⁵“Oparara ebuxim ibuye. Edinheiro'a oyamōġ ipikūykūy be—mil iat'a. Juku,” io'e. “Edinheiro'am—ebubut'am.”

²⁶— “Ibu'u'uat ěn,” cekariwa o'e. “Ikērēat kuġ ěn. Etaybit tu warara'at ekat pewi ojat iam? Wekapikpik'ūmat pewiata otabu iam etaybit tu? ²⁷Imēn etaybit pima, wedinheiro'a eyaūm cuy dinheiro'a muxipanpan'ukat pe wara'at dinheiro'a bu am owebeam,” io'e. “Wepit puje, eyaūm kuka owebe,” io'e.

²⁸— “Dinheiro'a juy epeyabu cebewi—pūġ mil iat'a,” cekariwa o'e warara'acayū be. “Epeyaūm cuy wara'at pe—10 mil iat'a kuġat pe,” io'e kapikpikayū be. ²⁹“Imēn ma. Adeat kukat pe wara'at je'ġūm ip. Imēnpuye ade jījā ikuġ e'em. Imēnpit yopīcat kukat xewi ixē yopīcat je'jat ip,” io'e cekariwa. ³⁰“Ite ibu'u'uat tak epejoxik cuy kabiokboġat ka be—tōtōnap ka be—tūy yeiyeiat ka be,” io'e cekariwa — io'e Jesus. Imēn Jesus soat o'e

iboceayū imutaybit am. Cekariwa dinheiro muxipatpan cīcāayū o'ju ip peta be ceweju. Imēnpuxim Deus a'ō kayayū jeedop ip Deus xe soat em. Ipikūykūy be cekariwa dinheiro mōgāt pit o'joxik ip kabiokboğāt ka be. Imēnpuxim Deus ipiat supī'ajoat ja'ō kay'ūmayū be. Imēn Jesus imutaybitbin o'e.

³¹ Jesus o'jekawēn waram iboceacat pe.

— Soat wağo òn. Odipap kuğ wajēm puje, soat kukan oce'e. Deus ekawēn tojtjot'ukayū jajēm ip oweju. Jay. Ajo xipat Deus xe iap oceğuwēn, ajo xipat ġu iap tak.

³²⁻³³ — Ipi juacayū je'awero owap. Apēn ovelha kukuk'ukat ovelhayū o'taē bodeyū bewi, imēnpuxim òn tak ipi juacayū bewi wa'ō kayayū otaē—kūyjobitbicayū. Kacūğcūğ'i jeedop ip oba'at kadi. Kūyjobitbit'ūmayū bit oba'ūğ kadi kacūğcūğ'i jeedop ip.

³⁴ — Cūğ'i buje, ocekawēn oba'at kadiayū be.

— “Deus kuy eymucocok cīcā. Webay kay juy epesot! Eyka be juy epeōm—kuy osukamuxipaniap ka be. Deus kuy ipi muğēğēm pima, cuk eyka muğē dak,” ioce'e cebe ip. ³⁵ “Epeōm! Xipan cīcā juk adi eyju okuk. Ore bima, puybit cuk adi epeğüm owebe. Obipuruk pima, idibi juk adi epetiüm owebe. Oka be'üm pima, xipan cuk adi eyju okuk eyduk'a be. ³⁶ Ka'ümğū wekamixa bima, kamixa juk epeğüm owebe. Owātaxipi bima, epajēm obuywat am. Òn daomūnmūnap'a be bima, epajēm okay,” ioce'e cebe ip.

³⁷ — “Kariwa!” Deus xe cūğ cīcāyū e'em. “Ere jekukum ejojo ġu oceju. Puybit cuk oceğüm ġu ewebe. Ebipuruğ jekukum tak ejojo ġu oceju. Idibi juk ocetiüm ġu ewebe,” i'e'em ip. ³⁸⁻³⁹ “Ewātaxipi ġu ejojo oceju. Cuk ocajēm ġu ekay ebuywat am, ēn daomūnmūnap'a be bima,” i. “Eduk'a'e'ūma jekukum ejojo ġu oceju. Oceju ġu xipan ekuk cuk acesop oceduk'a be. Kamixa dak cuk oceğüm ġu ewebe,” i'e'em ip.

⁴⁰ — “Owebe epeğüm ġu,” ioce'e cebe ip. “Imēnpit webekitkit pe epeğūmiap owebe epeğūmiap puxim. Omubuyxin cīcā webekitkit. Yopīt ma ip ipi juacat etabun. Imēnpit ixeyū be epeğūmiap, owebe epeğūmiap puxim ma,” ioce'e. — Soat kukan oce'e — io'e.

⁴¹ — Ğe buje òn e'em cebe ip—oba'ūğ kadiayū be. “Deus xe ikērēat mujugrūğrūğ'ukayū eyju. Imēnpuye Deus jajēm eykay ipiat'ajoan eywebe. Epeyenapōn cuy oxewi. Ipi-atpi'ajojoap pe soat em epesop—daxaboğ pe—ibiōğbuk kērēayū kukukat ka be. Deus o'ğūğē ibiōğbuk kērēayū kukukat kam—ixe ekawēn tojtjot'ukayū kam tak,” ioce'e — io'e Jesus. ⁴² — “Xipan ġu juk adi okuk epesop. Ore bima, puybit cuk adi epeğüm ġu owebe. Obipuruk pima, idibi juk adi epetiüm ġu owebe. ⁴³ Oka be'üm pima, xipat ġu juk adi eyju okuk eyduk'a be. Ka'ümğū wekamixa bima, kamixa juk adi epeğüm ġu owebe. Owātaxipi bima, kuy obuywatwan ġu epesop. Òn daomūnmūnap'a be bima, epajēm ġu okay,” ioce'e cebe ip — Jesus o'e.

⁴⁴ — “Kariwa!” Deus xe ikērēat mujurūğrūğ'ukayū e'em. “Ere jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye puybit cuk oceğüm ġu ewebe. Ebipuruğ jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye idibi juk ocetiüm ġu ewebe. Ewātaxipi ġu ejojo oceju. Imēnpuye juk ocajēm ġu ekay ebuywat am. Ēn daomūnmūnap'a be ġu eğuy. Imēnpuye juk ocajēm ġu ekay,” i. “Eduk'a'e'ūma jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye oceju ġu xipan ekuk cuk acesop oceduk'a be. Ejojo ġu oceju, ekamixa'üm pima. Imēnpuye kamixa juk oceğüm ġu ewebe,” i'e'em ip.

⁴⁵ — “Webekitkit pe ġu epeğüm iap, owebe ġu epeğüm iap puxim,” ioce'e cebe ip. “Ipi juacat etabun webekitkit yopīt ma. Imēnpit ixeyū be ġu epeğüm iap, owebe ġu epeğüm iap puxim,” ioce'e—soat kukan oce'e — Jesus o'e. ⁴⁶ — Imēntak ixeyū je'ju ipiatpi'ajojoap pe jedop am — io'e Jesus. — Deus xe cūğ cīcāyū acā jeedop ip Deus tēğ ma—itait jeedop ip soat em Deus xe — io'e Jesus jewējuayū be.

26

¹ Wuymutaybinap ekawēn mutaybitbin epere buje, Jesus o'jekawēn jewējuacat pe.

² — Eyetaybit xepxep xet kap puje, Páscoa epeta jajēm iam. Ijop Páscoa bima, ijoccat odujowat okay itakomaayū kay obamupaya am. Korosa be oba mupaya ip. Waoka ip — io'e Jesus—soat wağo o'e.

³ Ğe buje paĩyũ kukukayũ o'jeawero ip uka yaboğ cĩcāat'a be—ibuyxi jĩjāat tuk'a be—Caifās tuk'a be. Judeuyũ kukukayũ dak o'jeawerowero. ⁴ O'jewağuyda soat ip. Jesus daomũnũnap muwēnuwēn o'e ip. Apēn oce'e iam kawēnuwēn o'e jewewebe. Yaoka ojuy ip iba'arēm.

⁵ — Páscoa bima bit Jesus ataomũn ğu, adeayũ be wuyaokaap puxim — io'e ip jewewe be. Ixe Páscoa epeta bima Judeuyũ pāo'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhaptōmtēm'umat'a. Ijop epeta muğēğēm pima, apēn Deus wuye'ajojoyũ'um'um o'ğujēm Egito eipi bewi iap kay ğebum'uk ip osodop.

^{6,7} Irep tũbit tuk'a be ayacat oajēm—Simão duk'a be. Jesus xik'i o'e jekōnkōn jewēju itaybitbinayũ xe. Tide'oati kuğ oajēm Jesus kay. Jesus'a abi be o'timōğ Betânia ka be. O'timōğ timũn'a bewi—wita'a muğēğē'a bewi—alabastro'a muğēğē'a bewi. Tideiboğ cĩcā ixedi tide'oati. ⁸ Imēnpuye itakoma ip o'e ayacat kay Jesus eju etaybitbinayũ.

— Te'e ma iğodi tide'oati mu'um teku — io'e ip. ⁹ — Tide'oati deida buje, kajuk teiboğ o'jat! Ade kuka juk dinheiro isurũğat o'jat prata muğēğē. Tadaybotbocayũ be kuka juk dinheiro o'ğũm — io'e ip. ¹⁰ Jesus itaybit apēn kawēnuwēn ip iam. Imēnpuye o'jekawēn cebe ip.

— Ite mukorēmrmēm ğu bit cuy epe'e — io'e cebe ip. — Xipacan ma teku o'e owebe. Apēnpuye eyetakoma ite kay? Eyetakoma ğu juy epesop cekay — io'e Jesus cebe ip. ¹¹ — Tadaybotbocayũ soat em ma eyxe — io'e. — Eybikuy bima, ixeyũ buywan put eywebe. Őn pit soat em ğu oğuy eyxe. Soat em ğu xipacan ey'e but owebe — io'e. ¹² — Ite ayacat ojebit o'ğude'on, oje'ũ ğu buk ma'ğũ. Wetabēğ pima ma kuy omude'on witabikũy be omōğ awap — io'e. ¹³ — Okay itabucayũ ijop ekawēn ğuwēnuwēn soat kaka dağ—kawēn idipat. Apēn ite ayacat o'tidĩ wa be iap ğuwēnuwēn tak ip soat kaka dağ. Soat ka watwat ğebum je'e apēn ixo'e iap kay. Ğebum cuy epsop iboap kay — io'e cebe ip.

¹⁴ Ğe buje Judas Iscariotes oajēm paĩyũ kukukayũ kay. Pũğ 12 beayũ'in ixo'e Judas osunuy.

¹⁵ Ixe o'jekawēn paĩyũ kukukayũ be.

— Pebũrũ epeteida owebe Jesusũmap teim? — Judas o'e.

— 30 be prata'a — io'e ip.

— Xipat — Judas o'e.

O'yaũm ip. ¹⁶ Imēnpuye Judas oeku:

— Pu kabia Jesus puap kabia? — io'e jewewebe ma.

Imēn oekuku kudadam.

Ğe buje bit ma ağu Judas oeku Jesus pu ojuy itakomaayũ be iũm ām.

¹⁷ Oajēm ip Jesus kay—12 beayũ. Páscoa epeta osunuy. Iboap epetam Judeuyũ pāo'a o'o'uk—yamuyuhuhaptōmtēm'umat'a. Ovelha dak aokaka'uk osodop ip Páscoa epeta bima—koopat kabia bima.

— Poce ovelha ocejoyoy peta ajēm pima? — io'e ip Jesus pe.

¹⁸ — Epeju juy okay itabucat pe—ağokatkat pe — io'e. — Jerusalém ka be xeku omuy. I juy epe'e cebe: “ ‘Omuyku eduk'a kay,' wuymutaybitbin'ukat o'e ewebe. 'Páscoa be i'o am omuyku, oweju etaybitbin'ukayũ dak,' io'e ewebe,” i. “ ‘On oje'ũ ğasũ,' io'e dak ewebe,” i dak. Imēn cuy epe'e cebe — io'e Jesus jewēju etaybitbinayũ be.

¹⁹ — Hm hm — io'e ip.

O'ju ip Jerusalém ka be.

Oajēm. Jesus kay itabucat tuk'a oãm. Apēn cuk ixo'e, Jesus kay itabucat pe o'e ip—soat ma. Iğo'a be ovelha o'joyoy ip peta ajēm pima. Soat muxipanpan o'e ip peta beam.

²⁰ Katpuje ma Jesus oajēm. Oabik mesa koreren 12 beayũ eju. O'jekōnkōn ip iğo'a be.

²¹ Jekōnkōn pima ip, o'jekawēn 12 beayũ eju.

— Icēmān ōn e'em eywebe. Pũğ ey'in jekawēn okay itakomaayũ be. Poce oğuyiap ğuwēn ixeyũ be, odobuxik am. Imēn oũm epe'e okay itakomaayũ be waoka am — io'e cebe ip.

²² Iğuycũğcũğ cĩcā ip o'e.

— Kariwa! Őn xe'e? — io'e'e ip pũğpũğpũğ.

²³ — Oweju pāo'a mudirem pũğ pe ma prato be cekōnkōnat okay itakomaayũ be oũm waoka am. ²⁴ Soat wağo ōn. Apēn oje'ũ iap tup tağ oje'ũ—Deus ekawēntup tağ — io'e

Jesus. — Karem ġu ipiat supi'ajo oūmat pit. Xipat kuka adi a'ġu ixex bit o'jebapuk'ūma — io'e Jesus.

²⁵ — Omutaybitbin'ukat! — Judas o'e—itakomaayū be Jesusūmat o'e. — Ōn tu jeūm itakomaayū be?

— Hm hm. Ēn ma — io'e Jesus jeūmat pe.

²⁶ Jekōnkōn ip pima, Jesus pāo'a o'yabu.

— Bay! Xipat ěn — io'e Deus pe. — Ocxat'am eyaūm ocewebe — io'e.

O'yamuweka. O'yaūm jeweju etaybitbinayū be.

— Juku — io'e Jesus. — Epeya'o. Ijop'a ojebit — io'e cebe ip. — Pāo'a muwekaap puxim ip obamupaya — io'e.

²⁷ Uva'abidi dak o'timōġ tikōnkōnap pe.

— Bay! Xipat ěn — io'e Deus pe. — Ocxati etiūm ocewebe — io'e.

O'tiūm cebe ip.

— Juku — io'e. — Ijopti juy epetikōn—soat eyju juy epetikōn — io'e 12 beayū be.

²⁸ — We'ū buje jedoyekereren oce “Adeayū bewi ikērēat oju'uk,” io'e Deus puye. Imēnpuye Deus ijop kērēat kay ġebum ġu. Adeayū ġuisun Deus ekawēn iisuat xe. Cūġ ma jeedop ip cexe—Deus xe — io'e. ²⁹ — Waram ġu otikōn uva'abidi soat ipi watwat webay a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Soat ipi watwat ya'ō kaykūyjobin pima bit, tiisuati otikōn uva'abidi — io'e Jesus.

³⁰ Jekōn puje, jebibododon ip o'e Deus kay. O'ju ip.

Oajēm ip—soat ip. Co'a kay oajēm—Oliveiradip'a kay. Jay. Jesus o'jekawēn cebe ip—jewejuayū be. Xīġxīġ pima co'a jeje, Jesus o'jekawēn.

³¹ — Ijop exima eyju operem — io'e. — Epeyenapōn okay itakomaayū buxixim. Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn:

Ovelha kukuk'ukat oyaoka, i. Soat ip jepōġpōġ iōhōyū, i.

Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn — io'e.

Imēn kawēnwēn o'e Jesus jeweju etaybitbinayū kukukat puye. Imēnpuxim ovelha kukukat Jesus puxim. Jesus eju etaybitbinayū ovelha buxim kuka ip. Ovelha jepōġpōġ ip jekukukat'ūm pima. Jesus etaybitbinayū jepōġpōġ kuka ip, Jesus e'ū buje.

³² — Imēnpit we'ūap tomukadi Deus waram ġuto omutait. Oju eywap Galilēia eipi be — io'e Jesus cebe ip.

³³ — Soat ip jepere—ebureyū. Ekay itakomaayū buxixim iparara buye, ip jepere. Ōn pit jepere ġu. Pūġ em tak ka'ūma — Pedro o'e.

³⁴ — Tapu, icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus Pedro be. — Ijop exima ma “Obure ġu teku,” i napa ma ece'e ebapūġ em — io'e. — Sapokay ede awap “Obure ġu teku,” i napa ma ece'e — io'e Jesus.

³⁵ — Oce ġu ma buk, “Obure ġu teku,” i, eweju waokaap puxim — io'e Pedro. Soat cewejuayū imēn o'e'e.

³⁶ Ġebuje Jesusyū o'ju kadaihiaptip kay—Ġetsēmani ka kay.

— Jocebuku epabikbik — io'e jewejuayū be. — Bomaku buk ōn cum, Deus eju jekawēn ām — io'e cebe ip.

Oabik ip.

³⁷ Pedro o'tujowat, Zebedeu ipotpoyū dak. Ebapug o'tujowat. Iġuycūġ cīcā Jesus o'e.

³⁸ — Oġuycūġap pibun je'ūmat co'i ōn — io'e ebapūġayū be. — Epabik — io'e. — Aġ cuy epesop — io'e. — Oweju epeyeak cuy.

³⁹ Bosusu o'ju, jebay eju jekawēn ām. O'jepo ipi ju jeġuycūġap pibun.

— Bay! — io'e. — Ewebe iba'ore'ūm pima, omuwedem ece, owebe ipiat'ajoap puxim. Wa'ōbi bit we'ū pin ġu. Ēn ebikuy bima bit oje'ū — io'e Deus pe.

⁴⁰ Aripit. O'jepit. Oajēm ebapūġayū kay. Ixet ip osodop.

— Pedro — io'e Jesus. — Eywebe iba'ore du eyġuy pūġ hora ma oweju jeak am? ⁴¹ Aġ cuy epesop! — io'e cebe ip — ebapūġayū be. — Xen ġu juy epesop. Deus eju juy epeyekawēn eywebe ikērēat mujurūġap puxim—eywebe Satanas a'ō kay kūyjobicap puxim — io'e. —

Eybu'u jjiã ikêrêat muğê ãm. Imênpit ikêrêat epeğuğê eya'òbaca'ùm puye. Imêneju Deus eju juy epeyekawên, ixè a'òbacaap kuğ eyeku am — io'e Pedro be.

⁴² O'ju waram.

— Bay! — io'e waram Deus pe. — Ewebe iba'ore'ùm pima, omuwedem ece, ip owebe ipiat'ajoap puxim. Ên ebikuy bima bit, oje'ũ — io'e Deus pe.

⁴³ Aripit. Jesus waram o'jepit ebapũğayũ kay. Ixet ma'ğuto ip osodop. Itaxeabaca o'e ip, xet pibun.

⁴⁴ Waram o'ju jebay kay, jekawên ãm. Kuyat ekawên puxim waram o'jekawên Deus eju.

⁴⁵ Aripit. O'jepit ebapũğayũ kay.

— Eyxet mabuk ğu du? — io'e cebe ip. — Jebodoydoy mabuk ğu du eyju? — io'e. — Soat wağo òn. We'ũap kabia kay òn ajêm — io'e. — Ğasũ okay itakomaayũ oũm ip ikêrêat mujurũrũğ'ukayũ be waoka am. ⁴⁶ Epe'ây! — io'e cebe ip. — Ak'i juy epe'e! Itakomaayũ be oũmat omuyku. Ğã'ã okay itakomaayũ atopabijuk — io'e cebe ip.

⁴⁷ Jesus kay Judas oajêm. Kawênwên pima, oajêm. 12 beayũ'in osunuy Judas. Jesus eju jekuku'uk osunuy. Ade oajêm ip—paja kukuğayũ, jeba'ip kukuğayũ dak. Oajêm ip, Jesus kudadam Judeuyũ kukukayũ a'òbi, paĩyũ kukukayũ a'òbi dak.

⁴⁸ — Oyağobukõn'ibit cuy epejat. Ixe Jesus — Judas juk o'e cebe ip—Jesusũm cekay itakomaayũ beiat.

— Ocejat cuy — i juk o'e ip—Judas ejuayũ.

⁴⁹ Isum yajêm:

— Wuykat, omutaybitbin'ukat! — Judas o'e Jesus pe.
O'yağobukõn.

⁵⁰ — Obure — io'e Jesus. — Apên ên e'em iap, ğasũ ma juy ece — io'e. Oajêm ip Jesus xe, ibu am. ⁵¹ Imênpuye Jesus ejuat jepaja o'ju'uk iyuk pewi. O'suğuybu'uk pajam paĩyũ kukukat ebekit ğuybu ikibi.

⁵² — Paja ejomõğ cuy iyuk pe — Jesus o'e. — Pajam wara'at o'yaokaiat ixè dak pajam yaoka ip — io'e Jesus.

⁵³ — Òn cekay bima, webay 12 mil beat o'ğuju kuka—jakawên tojtjot'ukayũ. Ğaxĩn ma kuka o'ğuju okay itakomaayũ buxim — io'e jewējuacat pe. ⁵⁴ — Deus ekawên tojtjot'ukayũ ajêm puje bit, iba'ore kuka o'e owebe we'ũ ãm Deus a'ò dağ pit. Imên put ma owebe—we'ũ but ma — io'e Jesus.

⁵⁵ Ixe ehora bima, Jesus o'jekawên yajêmibiyũ be—adeayũ be.

— Ade kabia juk adi oğuy Deus eju kawênwênap'a be—yaboğat'a be. Imukũyjojom cuk adi oğuy. Eyju bit odaomũn iğo'a be ğu bit. Eyju dak epesot odaomũn ãm paja kukuğ, eyba'ip kukuğ tak, ibukurukat taomũğap puxim — io'e cebe ip. — Ibukurukat ğu on pit! — io'e cebe ip.

⁵⁶ — Kuy bima o'tupmubararak ip Deus ekawêntup apên ip odaomũniaptup — io'e. — “Ibukurukat taomũğap puxim ixè taomũn ip,” i'e'em iğodup — io'e. — Imên ma odaomũn ip ğasũ dak — io'e Jesus.

Soat ip Jesus o'jepere ceweju etaybitinayũ. Soat ip o'watwat.

⁵⁷ O'jacayũ o'tujowat ip. Jesus o'tujowat ip Caifás kay—paĩyũ kukukat kay. Iboceayũ juk o'jeawero ip Caifás tuk'a be. Judeuyũ kukukayũ o'jeawero ip, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayũ dak. ⁵⁸ Pedro bit Jesus nomuju o'ju. Wũy ma o'ju. Paĩyũ kukukat tuk'a naxĩnõm pe oajêm. Oabik sorarayũ parakpe. Oabik, ijo am—apên je'bapuk Jesus pe iap co am.

⁵⁹ Paĩyũ kukukayũ o'je'awero ip, yawêğ mukêrêrêrên'ukayũ kudadam, pũğ tağ ma Jesus muymuy am, Jesus aokam dapxi a'ò nomuju. Soat o'je'awero ip—paĩyũ kukukayũ, Judeuyũ kukukayũ, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayũ dak—soat o'je'aweroiayũ.

⁶⁰ Oajêm ip je'aweroayũ kay. Ade oajêm—yawêğ mukêrêrêrên'ukayũ. Imênpit iba'ore o'e Jesus awêğ mukêrê ãm. ⁶¹ Xepxep oajêm ğebuje bit—wuymuğuykuku'ukayũ.

— Ite aḡokatkat o'e: “Deus eju ekawēnwēnap'a oyamuy'ūm put—yaboḡat'a. Imēnpit oyamuy put waram ebapūḡ kabiam,” i — io'e xepxepayū—dapxiyū. ⁶² Imēnpuye paīyū kukukat ma o'āy, jekawēn ām.

— Apenpuye ecede ḡu awēḡ mukērērēnayū be? — io'e. — Icēm tu ip e'em? — io'e Jesus pe.

⁶³ Jesus mūḡ ma osunuy.

— Deus emunaē ēn pima, eḡuwēn cuy ocewebe — koapat paīyū kukukat o'e Jesus pe. — Deus a'ōbi—soat em itaicat a'ōbi eḡuwēn cuy. Deus emunaē ēn tu? Deus ipot tu ēn? — io'e.

⁶⁴ — Hm hm. Ixe ipot ma ōn — io'e. — Soat waḡo ōn. ḡuyjom ojojom epe'e. Xik'i oḡuy Deus xe iba'at kadi. Ixe Deus soat podi ma ya'ōbacaat. Cexe ōn pima ojojom epe'e. Soat kukukan oce ixe eju. ḡuyjom ijodi waram ojut. Kabikerereat taḡwi okop — io'e Jesus.

⁶⁵ Imēneju jeekabek o'ḡuwek paīyū kukukat, jetakoma pibun.

— Deus muymuy teku — i napa ma o'e.

Jesus muwēnuwēn o'e.

— Epeya'ījojo kuy ixe ekawēn. Wara'acayū ḡu ajokudada Jesus awēḡ mukērērēn ām — io'e cebe ip—o'je'aweroweroiyū be. ⁶⁶ — Ajo cūḡ ma eyxe? Apēn tak ace'e Jesus pe? — io'e cebe ip.

— Ikērēat kuḡ teku Deus xe — i napa ma o'e ip—ibimāmāyū ekawēn coco'ukayū. — Imēnpuye ayaoka — io'e ip.

⁶⁷ O'je'aweroiyū o'ḡuxiuxi Jesus dopa be—jebidi. Jetakoma pibun o'ḡuxiuxi. O'yaokaka ip.

Pūḡ ixeyū'in Jesus dopa o'topaoka.

⁶⁸ — Cristo! — io'e ip cebe. — Abu edopaoka oce'in?

Imen o'jekawēn ip, kuy Jesus o'topamuekabek paḡōm puye.

⁶⁹ Pedro dak xik'i osunuy uk'a daxirōḡ pe. Paīyū kukukat ebuywatwat oajēm—ayacat'isuat. Oajēm Pedro kay.

— Ēn tak mo Jesus eju ejeku—ḡaliléia eipi bewiat eju — io'e Pedro be.

⁷⁰ — Ōn ḡu. Apēn ēn e'em? Ixe bure ḡu ōn — i napa ma o'e Pedro, soat ya'ījojom pima.

⁷¹ O'ju yanaxinōm pe. Wara'at ayacat'isuat ixe Pedro o'jojojo.

— Ite Jesus ejuibit — io'e iboceayū be. — Nazaré wat ejuibit — i.

⁷² — Ixe eju oceku ḡu — Pedro o'e. — Ixe bure ḡu ōn. Deus itaybit Jesus wetaybit ḡu iam — i napa ma o'e Pedro.

⁷³ Ibunbun pima, oajēm cekay iboceayū.

— Icēman — io'e ip. — Apēn ēn kawēnwēn, imēntak ḡaliléia watwat kawēnwēn ip. Imēnpuye ocetaybit Jesusyū'in ēn iam — io'e ip Pedro be.

⁷⁴ — Dapxiyū eyju! — i napa ma o'e Pedro. — Ixe bure ḡu ōn! Ceweju ōn pit oceku ḡu — i napa ma o'e. — Ōn icēmān e'em'ūm pima, Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe — Pedro o'e.

Sapokay o'jede ḡejuje bit.

⁷⁵ Jesus a'ō kay Pedro o'jeḡebu.

— Sapokay ede awap, abapūḡ em ece'e, “Jesus bure ḡu ōn,” i — i juk o'e Jesus Pedro be. Iboap kay o'jeḡebu Pedro. O'ju uk'a naxinōm pewi. O'tōn cīcā Pedro. Iḡuycūḡ cīcā o'e, ikērēat o'ḡuḡē buye.

27

¹ Kabia isum soat o'je'awero ip—Judeuyū kukukayū, paīyū kukukayū dak. O'je'awero ip, Jesus aokaap muwēnuwēn ām.

² Jesus o'jacayū o'subamukirik ip jekukukat a'ōbi. O'tujowat ip. O'ju ip Jesus eju.

Pilatso kay o'ju ip—ipi kukukat kay.

³ Judas pe itakomaayū Jesus dujowat aokam iap co buje, o'ju waram Judas paīyū kukukayū kay. O'yadujowat dinheiro'a—prata'a—30 beat'a. Iḡuycūḡ o'e, o'ḡuḡēap puye. Oajēm cekay—paīyū kay, Judeuyū kukukayū kay dak. Itakomaayū be Jesusūmat oajēm.

⁴⁵ O'yaxik prata'a Deus ekawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Batku!

— Ikêrêat kuḡ ḡu Jesus. Ōn ma ikêrêat kuḡ, Jesus omuyap oḡuwên eywebe buye. Iḡasū bit ip kuy o'tujowat yaoka am. O'tujowat, cekay itakomaayū be ōn iūm puye — io'e.

— Ēn ma ikêrêat kuḡ a'ōbi ma—oceju ḡu bit. Ekpiwan ma — io'e ip.

O'jenapōn Judas. Oe'ū Judas'ūm. O'jewaḡobumukirik. O'jewemutoro. Oe'ū.

⁶Ḡebye: dinheiro'a o'yabu ip.

— Ijop'a yamōḡ pa'ore wuywebe Deus edinheiro mūn'a be — io'e paīyū kukukayū. Jewewebe o'e ip. — Cūḡ ḡu kuka o'e Moisés ekawên taḡ ijop'a Jesus aokaap ma dei an puye — io'e ip.

⁷Imêneju o'je'awewero ip. Apên xe'e ace'e iap muwênuwên o'e ip. Imênpuye iḡo'a yaūm ip itīḡ'a buximat'a muḡēḡē'ukat pe jekat teim. Imên iboap kat o'jat ip. O'jat ce'ū'ūayū kot am iboce—Jerusalēm ka bewi'ūmayū kot am. ⁸Jesus aokaapteim ip o'jat iapka i osunuy ika butet. Ḡasū dak imên ibutet. ⁹Imên o'jebapuk Jeremias ekawên taḡ—Deus a'ō muwênuwên'ukat ekawên taḡ. Kuyje Jeremias o'e:

Israel naxeḡebitbit kukukayū dinheiro'a o'yadujowat ip—prata'a—30 beat'a. Ijop edinheiro juk o'ḡuwên ip itakomaayū be Deus emunaē oḡūm iaptei o'e iap, i. ¹⁰O'yaūm ip itīḡ'a buximat'a muḡēḡē'ukat pe ikat teim. Deus a'ōbi o'yaūm ip, i juk o'e Jeremias.

¹¹Oajēm Pilatos kay Jesus o'jaciayū—ipi kukukat kay.

— Judeuyū kukukat tu ěn? — io'e Pilatos Jesus pe.

— Ēn ma iboam e'em — io'e Jesus.

¹²Jesus tak o'jomuymuy ip—Judeuyū kukukayū, paīyū kukukayū dak. Jesus o'jede ḡu bit ixeyū be.

¹³— Soat eya'ījojo ḡu du ixeyū o'e iap? — Pilatos o'e Jesus pe.

¹⁴O'jede ḡu bit. Pūḡ em tak ka'ūma. Pilatos yaḡuybabī'ūm cīcā o'e, Jesus o'jede ḡu buye.

¹⁵⁻¹⁷Ḡebye soat o'je'awero ip Pilatos xe. Judeuyū o'je'awero ip.

— Abu oḡujēm cuy daomūnmūnap'a bewi? — Pilatos o'e cebe ip. — Barrabás ma du? — io'e. — Jesus Cristo ḡu xe'e? — io'e. — Pebicat oḡujēm cuy? Cristo butetecat tu? io'e Judeuyū be—adeayū be.

Imên Pilatos o'e, imên ibikuy buye. Páscoa epeta bima ipi kukukat Judeuyū emunaē mujēmjēm'uk osunuy daomūnmūnap'a bewi. Imujēmjēm'uk, jekpiwan ma. Ikêrêat kuḡ cīcāat osunuy daomūnmūnap'a be iboap Páscoa bima. Barrabás i osunuy ibutet. Soat ma itaybit ip ixem. ¹⁸Imênpit Pilatos itaybit paīyū kukukayū itabutkarey o'e ip Jesus kay iam. Itaybit jetabutkarey pibun Jesus o'tujowat ip iam.

¹⁹Pilatos tayxi dak ja'ō dujowacat o'ḡuju. Ja'ōdaxijom o'ḡuju jektop kay. Ipi kukukat pe ibocecat aweroroap pe o'ḡuju. Iboce Pilatos xik'i osunuy Jesus awēḡ co am. Oajēm ya'ōdujowacat.

— “Ixe Jesus cūḡat,” etayxi o'e — ya'ōdujowacat o'e itop pe. — “Jesus oajēm wexeybi,” i. “Ipiat osupi'ajo jījā wexey ixē buye,” i — io'e ya'ōdujowacat. — “Ikêrêat cuy eḡuḡē ḡu cebe—Jesus pe,” i dak — ya'ōdujowacat o'e Pilatos pe.

²⁰⁻²¹— Pebicat oḡujēm cuy daomūnmūnap'a bewi? — Pilatos o'e waram o'je'aweroiyū be.

— Barrabás — io'e ip.

Imên o'je'aweroiyū o'e paīyū kukukat ekawên puye, Judeuyū kukukayū ekawên puye dak.

— “Barrabás,” i juy epe'e Pilatos pe — paīyū kukukayū juk o'e o'je'aweroiyū be. — “Jesus cuy esubamupaya korosa be,” i juy epe'e Pilatos pe — i juk o'e ip.

Imênpuye o'je'aweroiyū o'jekawên ip Pilatos pe.

— Barrabás eḡujēm cuy daomūnmūnap'a bewi — io'e o'je'aweroiyū.

²²— Pam Jesus? Ite butet Cristo i. Apên tak oce cebe? — Pilatos o'e o'je'aweroiyū be.

— Esubamupaya juy korosa jeje, yaoka am — io'e ip.

²³— Ikêrêat o'jukuk ḡu teku—pūḡ em tak ka'ūma! — io'e Pilatos. Imênpit biḡ ma ya'ōberen o'jewāwā ip.

— Esubamupaya juy korosa be, yaoka am.

²⁴O'je'aweroiyū mukaba'ūm pa'ore o'e Pilatos pe. Jekaba'ūm ḡu o'je'aweroiyū.

Ibuje, Pilatos idibi o'tibu. O'jewebuwyuywuy o'je'aweroiayū etabun, imutaybit am ip ōn ġu okpiwat iam.

— Ōn ġu okpiwat Jesus aoka am. Eyju ma epeyaokaat — io'e Pilatos.

²⁵ — Ipiat acesupi'ajo — io'e ip. — Wuyipotpot tak, yaokaap puye — io'e ip.

²⁶ Ğe buje Pilatos Barrabás o'ġujēmat daomūnmūnap'a bewi. Jesus pit imupokupoġ ip o'e ixee muġōġēbum Pilatos a'ōbi. Ya'ōbi Jesus o'tujowat ip o'je'aweroiayū be, yaoka am, korosa be ibamupaya am.

²⁷ Ğe buje sorarayū Jesus o'tujowat iecuġap tuk'a be. Pilatos a'ōbi o'tujowat ip. O'je'awero ip warara'acayū xe—o'tomuwāayū—sorarayū—jewējuacat'in ma. O'je'awero ip iwaywayway am—Jesus waywayway am. Soat ip sorarayū oajēm. ²⁸ Jesus esay o'ju'uk ip. Iekabek o'ġuōm ip—ipakpukat—iecuġap eekabek puximat. ²⁹ Widaohobune o'subunemuwakēn ip yakorenen ma. O'jomōġ ip yakorenen. Imēn o'ġuġē ip Jesus pe, Judeuyū kukukat puximan imubapuk am, iwaywayway am. Iba'ip o'yopmōġ ibui be, iba'at kadi. O'jēġ'aecōġcōġ ip cewap iwaywayway am.

— Ēn ma Judeuyū kukukat! — io'e ip, iwaywayway am. — Warara'acat podi ma ēn a'ōbuyxi — io'e ip, iwaywayway am.

³⁰ O'ġuxiuxi ip Jesus ceje. O'yamupāupā ip iba'im. Iwaywayway o'e ip. Pere.

³¹ Ğe buje iekabek ipakpukat o'ju'uk ip. Cesay ip waram o'ġuōm. O'tujowat ip yaokam—iba mupaya am korosa be.

³²⁻³³ O'ju ip co'a kay—Gólgota'a kay. Gólgota'a “ce'ūat aririt'a” iape. Cucum pima ip, Cirene ka wat o'topabijuk. Simāo i ibutet osunuy. Ixe Simāo o'ġuju ip ibuywat am—Jesus puywat am, korosa dujowat am. ³⁴ Vinhodi tiūm ojuy ip Jesus pe. Iboceat o'tupmuwekoy uva'abidi be wuyipimu'ūmapti be. O'tikō'ajo Jesus. Tikōn pin ġu o'e.

— Ap! — io'e.

³⁵ Ğe buje sorarayū Jesus o'subamupaya ip korosa be. Cesay bubum o'e ip—sorarayū. Dado xikxiġ o'e ip Jesus tiotpe.

— Abu cesay je'jat? — io'e ip jewewebe.

³⁶⁻³⁸ Tupmubararakaptup kuġ o'e ip sorarayū. Tupmubararara'ġ o'e ip Jesus puten. Tūbye ajo-ikērēan ip o'e iān tak ip o'tupmubararak: “Ibutet Jesus i. Judeuyū kukukat teku,” i. Ibodup tupararakatup o'tupmōġ ip korosa be, Jesus abi ase.

Ğe buje xepxep o'subamupaya ip wara'at korosa be. Ibukurukayū osodop ip—xepxep. Jesus pa kadi o'subamupaya ip. Pūġ ma Jesus pa'at kadi osunuy; wara'at iba'ūġat kadi.

Oabik ip Jesus kay jeak am. Iwiwim o'e ip. ³⁹ Wara'acayū kapkam o'e ip korosa etako daġ. Yaaruaru. Iwaywayway o'e ip.

⁴⁰ — “Deus eju kawēnwēnap'a oyamu'ūm—yaboġat'a,” i juk ece — io'e jewaywaywayayū Jesus pe. — “Ebpūġ kabiam wara'at'a kuka oyamuy,” i juk ece — io'e ip. — Ecewe daxijo juy — io'e ip. — Deus ipot ēn pima, ekop korosa ejuwi — io'e ip Jesus pe.

⁴¹ Paīyū kukukayū dak Jesus kay jewaywayway o'e ip. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak ixe kay jewaywayway ip, Judeuyū kukukayū dak. Soat ip jewaywayway o'e ip.

⁴² — Teku wara'acayū daxijo'uk osunuy — io'e ip. — Imēnpit jededaxijo ba'ore cebe je'ūap puxim. Israel eipi kukukat ġu du? Ġaxīn ma korosa ejuwi kop puje, ocetabut oce'e cekay — io'e ip.

⁴³ — Deus kay itabut teku. Deus cekay bima, Deus o'taxijo juy ġasū — io'e ip. — O'taxijo juy teku o'e buye, “Deus ipot ōn,” i — io'e ip.

⁴⁴ Ibukurukayū dak imēn o'e Jesus pe—ceweju ibamupaya'ibiyū.

⁴⁵ Xaxi wuyase bima, kabiok o'e ibo kabia—Jesus e'ūap kabia. Soat taġ o'e kabiok—Judeia eipi daġ. Kaxicuġ pima, katpuje bima dak. Ebpūġ hora bun kabiok oeku.

⁴⁶ Katpuje ya'ōberen o'jewāwā Jesus.

— Eli, Eli, léma sabactani? — io'e.

“Deus, apēnpuye ēn opere?” iboap ekawēn iape. ⁴⁷ Iboceayū Jesus ekawēn o'ya'ījojo ip.

— Elias nomuwāwām teku — io'e ip, xipan ġu ip o'jekūyjo buye.

⁴⁸ Iboceat o'jedau idibi bubuap munopapūn ām uva'abidim—tideiboğ'ūmatim. Ixe dak idibi bubuap o'jomōğ ip'abi be.

Ğebuje o'yopmuyu Jesus pe imutitit am.

⁴⁹ — Mēnpuk — warara'acayū o'e. — Omuyku paxi Elias taxijo am — io'e ip.

⁵⁰ Waram o'jewāwā Jesus ya'ōberen. Oe'ū ğebuje. Jekpiwan ma oe'ū. ⁵¹ (Oe'ū bima pağo Deus eju kawēnwēnap'a be osunuy—yaboğat'a be—uk'a exıntabi nomudipap epağo. Jekpiwan ma ixe pağo o'jewek, Jesus e'ū buje. O'jewek kabi kadi wi ipi kay. Ipi o'jexixi ibo ka be. Wita'a o'je'aewekwek. Jesus oe'ū bima, o'je'aewekwek ip.

⁵²⁻⁵³ Jesus waram ğuto itait puje, ce'ū'ūayū dopap o'tomodip'uk ip, ipi jexixixi buye. O'tomodip'uk ğuyjom. Oe'ūayū itait o'e waram—Deus kay itabucayū'ūm'ūm. O'jēm jedopap pewi.

O'ju ip Jerusalém ka kay—Deus xe xipacat ka kay.

Adeayū kay o'jebapuk ip—ce'ū osodopiyū.)

⁵⁴ Sorarayū kukukat o'jojojo, cewejuayū dak. Soat o'jebapukiap o'jojojo ip, Jesus oe'ū bima. Ipi jexixixim o'jojojo ip. Soat o'jojojo ip—Jesus kay jeakayū. Iparara jījā o'e ip.

— Icēmān — io'e ip. — Itē ağokatkat'ūm Deus ipot osunuy — io'e ip.

⁵⁵ Aoyū dak o'jojojo ip wūy wi—Jesus nomuju tūibiyū—ibuywatwat tūibiyū. Cēmcēm pima Ğaliléia eipi bewi ibuywatwan ip o'e. Ade osodop ip. ⁵⁶ Ixeyū aoyū parakpe ebapūğ aoyū osodop ip. Ibūrū ma ip osodop: Maria Madalena, wara'at Maria dak, Zebedeu ipotpoyū xi dak. Wara'at Maria Tiago xi osunuy, José xi dak.

⁵⁷⁻⁵⁸ Katpuje ma Arimatéia ka wat oajēm Pilatos kay. José i ibutet osunuy—ade ibubutbecat—Jesus kay itabucat.

— Jesus'ūm jebit mukop pin oce — io'e Pilatos pe.

— Ha'a — io'e. — Ijebit cuy eğukop — io'e.

⁵⁹ O'ju José korosa ka. Ijebit o'ğukop korosa ejuwi. Jesus'ūm o'ğukabekbek pağōm—irucan—iisuan.

⁶⁰ O'tujowat ce'ū'ūay'ū dopap kay. Ixe'ūm o'jomōğ witabikūy be—jemukūymuğēkūy be. Kuy o'sukūymuğē je'ūap puxim.

Ğebuje wita'a o'yamuyypen witabikūy nomudip'am. Yaboğat'a o'yamōğ.

Ğebuje José o'jenapōn. ⁶¹ Maria Madalena dak xik'i o'e witabikūy xe, wara'at Maria dak.

⁶² Kuyaje paīyū kukukayū o'je'awero Pilatos wap Sábado bima. Fariseuyū dak o'je'awero.

⁶³ — Kariwa! — io'e ip Pilatos pe. — Itait pima, Jesus cuk o'e: “Ebabūğ kabia bima, waram wetait oce. Ojebapuk ğuto,” i — io'e ip. — Imēn wuymuğuykukum xeku — i napa ma o'e ip.

Itabut'ūm ip. Tūybe napa ma e'em iān o'e ip.

⁶⁴ — Imēnpuye juy esukūywiwiat. Sorarayū eğuju juy ebapūğ kabia topam ip, witabikūy wiwi am — io'e ip. — Imuju'ūm pima, Jesus kay itabucayū jajēm ip ixima dağ ijebit pu am. Ğebuje ip napa ma jījā je'e: “Jesus o'je'ada,” i. Xeku juk o'e: “Deus emunaē oce,” i — io'e ip Pilatos pe. — Koapat podi ma je'e ip napa jījā ma — io'e ip.

⁶⁵ — Ma — io'e. — Sorarayū oğuju eyweju ikūy wiwi am — io'e Fariseuyū be.

— Hm hm — io'e ip. — Cum oceju.

⁶⁶ O'ju ip Jesus'ūm topap kay. Wita'a mudek bōrōbu o'subumupaya ip Pilatos a'ōbi—ikūy nomudipap'a pidase. Sorarayū o'jomōğ ip. Ikūy wiwiayū o'jomōğ ip.

Aripit. O'jepit ip jeduk'a be—Fariseuyū, paīyū kukukayū dak.

28

¹ Domingo bima Maria Madalena o'ju, wara'at Maria dak. Jesus'ūm dopap kay oajēm ip. Oajēm kabia isum. ² (Kuy o'jebapuk Deus ekawēn tojtjot'ukat kabi bewi. Jesus'ūm dopap pe o'jebapuk. Imēnpuye ipi o'jexixi. Wita'a o'ya'uk Jesus'ūm dopap pewi. Oabik ibo yaboğat'a jeje. ³ Osusuy isopsep ān. Xiririkxiririkiap puxim osunuy. Kabidiğ buximat co'i iekabek. Irut cīcā osunuy. ⁴ Sorarayū iparara jījā o'e ip—topap wiwimayū. Ce'ū'ūayū buxim ip o'e iparara. Jexixixim ip Deus ekawēn tojtjot'ukat puxixim.)

⁵ Oajēm ip. Maria Madalena oajēm, wara'at Maria dak. O'jekawēn cebe ip. Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn.

— Eypararam ġu juy epesop. Epeyepere. Wetaybit Jesus'ūm kudadam eyju iam—ibamupaya'ibit kudadam iam.

⁶ — Ijocce ġu bit xeku. Itait waram ġuto xeku apēn cuk o'e iap tağ — io'e. — Epesot. Epejojo Jesus'ūm topap — io'e.

⁷ — Ijo buje, dao ma epeju juy Jesus eju etaybitbit topibiyū kay — io'e aoyū be. — I juy epe'e cebe ip: “Jesus waram ġuto o'jetait. Cum eywap Galiléia eipi be. Iboce ixē juy epejojo,” i. Wekawēn kay ġebum cuy eyju — io'e cebe ip—Deus ekawēn tojtjot'ukat o'e. — Hm hm — io'e ip.

⁸ Dao ma o'ju ip witabikūy bewi. O'ju Jesus eju imutaybitbit topibiyū kay. Iparara o'e ip. Imēnpit icokkok cīcā o'e ip. O'jedau ip, imukūyjo am. ⁹ Daudaum pima ip, Jesus aoyū o'tobede.

— Wuykabia — io'e.

O'jēga'ecōğcōğ ip Jesus wap. O'suibu ip, ibuyxim ikuk am.

¹⁰ — Eypararam ġu juy — io'e cebe ip. — Okitpitpiyū be epeyekawēn cuy: “Epeju juy Galiléia eipi kay, ijo am,” i — io'e aoyū be.

¹¹ Cucum o'e ip imuwēn ām cebe ip.

Sorarayū dak o'ju ip Judeuyū epaiyū kukukayū kay. Pūğ o'ju—iwiwim topibiyū'in. O'ju ip Jerusalēm ka be. Soat o'ğuwēn ip paīyū kukukayū be o'jebapukiap.

¹² Ğebuje paīyū kukukayū o'je'awero ip—Judeuyū kukukayū dak. Jesus awēğ o'yawēğmuwēn ip.

Ğebuje dinheiro o'ğūm ip sorarayū be—Jesus'ūm topap wiwim topibiyū be.

¹³ — I juy epe'e Jesus awēğ tobuxik pinayū be: “Jesus'ūm o'tujowat ip ixima be ma. Jesus eju jekukuk topibiyū o'tujowat ip. Ocexet pima, o'tujowat ip,” i juy epe'e — io'e ip sorarayū be.

¹⁴ — Ipi kukukat iboap co buje, ocejekawēn ceweju. “Ocekokkok cekapikap kay—sorarayū ekapikap kay,” ioce'e cebe. Imēn itakoma ġu je'e eykay — io'e ip—paīyū kukukayū o'e sorarayū be.

¹⁵ — Ha'a — io'e ip. — Oceju dak imēn Jesus awēğ oceyawēğmuwēn. Dinheiro o'jat ip paīyū kukukayū xewi, o'ğūm puye. Apēn paīyū kukukayū o'e iap tağ o'e ip. Imēnpit iboap ekawēn napaat acā o'e.

Imēneju ibo awēğ te'e ma o'yawēğmuypōğpōğ soat Judeuyū dağ. Ğasū dak o'yawēğmuypōğpōğ ip—ibo awēğ.

¹⁶ Galiléia eipi be onze beayū o'ju ip. Jesus o'e iap tağ o'ju ip. Oajēm ip co'a kay, Jesus dobede am.

¹⁷ Iboce Jesus o'jojojo ip. O'jēga'ecōğcōğ ip o'e, ibuyxin ikuk am. Pūğpūğ pit o'jetabiebarēm.

¹⁸ Oajēm Jesus ixeyū tēğ ma.

— Wa'ōbi soat cucum ip—soat ipi juacayū, soat kabi beayū dak — io'e Jesus cebe ip—jejojoayū be.

¹⁹ — Epeju juy soat kay—soat ipi juayū kay — io'e cebe ip. — Imutaybit am ip, epeju juy. Wawēğ cuy epeyēkūyjo imutaybitbin ip. Imubatisasan ip epeju juy wa'ōbi, webay a'ōbi dak, Ibiōğbuk Xīpacat a'ōbi dak—Deus biōğbuk a'ōbi — io'e.

²⁰ — Soat cuk adi oce eywebe iap cuy epe'e soat pe—ipi juacayū be — io'e Jesus onze beayū be. — Okay soat ip imukūyjobit am, wawēğ epe'e — i dak o'e cebe ip. — Ipi opop pima, oju ġu eywebewi. Soat em oğuy eyxe. Eyxe oğuy iap kay ġebum cuy epesop — io'e Jesus.

— Xīpat — io'e ip Jesus pe. — Ēn ma ejekuku oceweju soat em — io'e ip.

Ibūrū ma

JESUS CRISTO MUWĒĠAPTUP—MARCOS EMUDUPMUBARAKTUP

João Batista wara'acat awēwēap ekawēn

¹ Ijoptup pe ibararak opop Jesus Cristo ekawēn—kawēn idipat ekawēn—Deus ipot ekawēn. ² Ixe o'Jebapuk ijodi apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararakup ekawēn taḡ—Isaías emudupmubararakup ekawēn taḡ.

Deus o'e: wemumuju oḡuju ewap emubapuk am ewebeam, i. ³ Ixe wemumuju jewāwāwām uk'a'ūmat pe: E juy epesuemudim wuykukukat kap am, i'e'em. Epesue-mucūcūcūg cuy ixe em, i'e'em.

⁴ Ibo ekawēn taḡ João Batista o'Jebapuk uk'a'ūmat pe. O'Jebapuk ijodiat mubatisasan, Deus ekawēn muwēnuwēn tak.

— Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere — io'e ijodiat pe. — Epeyewemubatisaan cuy “Ikērēat o'gujurluḡ ḡu ḡasū bit” i'e am soat pe. Imēn ey'e buje, Deus ikērēat ju'uk eyebewi — io'e.

⁵ Ade ma o'ju João kay cekawēn co am. Judéia eipi beayū o'ju, Jerusalém ka beayū dak.

— Ikērēat cuk adi oḡujurūḡrūḡ — io'e ip. — Ḡasū bit cuy oḡujurūḡ ḡu — io'e ip.

Imēnpuye ip o'ḡubatisaan Jordāodi be. ⁶ Ixe João doti camelodap muḡēḡḡ. Yukpumūnpu kuḡ oeku ixee muḡēḡḡ. Arobidadek puximat o'o'uk osunuy. Eit koḡūfpi daḡat o'o'uk tak osunuy João. ⁷ Imēn o'e ijodiatat pe:

— Wara'at omuyku onomukadi. Ixe ḡu itaybitbit cīcā obode ma. Owebe bit suiu'uk pa'ore ka'ūma ma ōn puye — io'e. ⁸ — Idibi be ōn eymubatisasan. Ixe bit lbiḡbuk xipacat ḡuōm eywebe eykukan — io'e.

⁹ Jesus oajēm João kay. Nazaré ka bewi o'jēm—Galiléia eipi beatka bewi, ika'itcatka bewi. Oajēm João kay jemubatisaan am. João Jesus o'ḡubatisaan Jordāodi be. ¹⁰ Idibi daḡwi jey isum kabi ikoce o'jojo. Deus biḡbuk o'jojo. Pukaso buxim o'kop jekay. ¹¹ Deus o'jekawēn kabi kadiwi.

— Okpot ēn—oxe ikukpin cīcāat! — io'e. — Ocokkok cīcā ekay — io'e Jesus pe.

¹² Ḡebuje Deus biḡbuk Jesus o'ḡuju uk'a'ūmat kay. ¹³ Quarenta kabia bun oeku iboce. Satanás te'e ma ikērēat o'ḡujurūḡat cebe. Puca dak oeku iboce—ika'uyū. Deus ekawēn tojtjot'ukayū bit oajēm Jesus buywan. Ibuywatwan ip osodop.

¹⁴ Daomūnmūnap'a be ip João muōm puje, Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn o'e. Galiléia eipi daḡ oeku imuwēnuwēn. Kawēn idipat muwēnuwēn oeku soat kaka daḡ.

¹⁵ — Ḡaxīn ma Deus soat ijodiatat kukukan je'e — io'e. — Ixe be soat kukukat iap ehora oajēm. Imēnpuye ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere! Eyetabun cuy kawēn idipat kaywuydaxijojoap ekawēn kay — io'e.

¹⁶ Ḡebuje Jesus xepxep axima bubu'ukayū o'jojo. Galiléiadi wābu daḡ cūḡcūḡ pima ip o'jojo iodi wābu daḡ. Simão o'jojo, André dak. André Simão kitpit osunuy. Axima bubum ip osodop ūrūm. ¹⁷ Jesus o'e cebe ip:

— Epesot cuy oweju — io'e. — Axima bubu'ukayūm cuk adi epesop. Ḡasū bit kawēn idipat epeḡuwēnuwēn ijodiat pe imutabun ip okay — io'e.

¹⁸ Imēnpuye ip dao ma jēḡrū o'suiwat axima bubuap. Jesus eju ix o'ju.

¹⁹ Bosusu o'ju ḡebuje Jesus. Xepxep o'jojo—Tiago, João dak. João Tiago kitpit osunuy. Zebedeu ipotpoyū osodop ip. Jekobe be ip osodop axima bubuap muwaketken axima bu ojuy. ²⁰ Ijo isum ma Jesus o'tomuwā ip.

— Epesop cuy oweju — io'e.

Jebay o'suiwat ip. Ceweju ip kapikpik'ukayū dak o'suiwat ip jebay xe kobe be. Jesus eju ip o'ju soat em jeku am ceweju.

²¹ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay ebadipipayū eju—jeweju etaybitbinayū eju.

Jebodoydoyap kabia bima oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Iḡo'a beayū o'ḡutaybinbin.

²²— Idim cīcā teku wuymutaybitbin! — io'e ip. — Moisés ekawēn wuymutaybitbin'ukayū buxim ġu ite wuymutaybitbin. Wuyejajoyū'ūm'ūm a'ōbi wuymutaybitbin ixeyū ma. Jesus pit ja'ōbi ma wuymutaybitbin — io'e ip jewewebe.

²³ Ġebuje aġokatkat oōm iġo'a be ibiōġbuk kērēat kukat. Ibiōġbuk kērēat cebe osunuy. O'jewāwā ya'ōberen Jesus kay.

²⁴— Jesus, Nazaréka bewiat, apēn ēn em ocewebe? — io'e. — Ocemuy'ūm tu ejot? — io'e. — Wetaybit abu ēn iam. Ēn Deus emumudot. Ikērēat kuġ ġu ēn—soat taġ eisu — io'e.

²⁵ Imēnpit Jesus ibiōġbuk kērēat o'ġukorēm.

— Ecemūġ cuy! — io'e. — Ejēm cuy cebewi! — Jesus o'e.

²⁶ Ġebuje ibiōġbuk kērēat aġokatkat o'ġukutukutu jġjā. O'jewāwā ya'ōberen. O'jēm cebewi. ²⁷ Imēnpuye o'jojjo'iaiyū o'jewetakaka jġjā ip.

— Ajo sute? — io'e ip. — Ya'ōbuyxiat teku! — io'e ip. Ibiōġbuk kērēat kūyjobit ixē a'ō kay. Ixe itaybit ibiōġbuk kērēat mujēm ām wuyjuyū jebit pewi! — io'e ip. — Kawēn iisuan tu ite wuymutaybitbin? — io'e ip jewewebe.

²⁸ Imēneju soat Galiléia eipi daġayū Jesus awēġ o'yawēġcoco ip.

²⁹ Ġebuje Jesus o'jēm iġo'a bewi. O'ju Simāo duk'a kay, André duk'a kay. Pūġ'a uk'a iwat osodop ip—Simāo, André dak. O'ju Tiago eju, João eju dak. ³⁰ Simāo daxiġo ipa'i jġjā opop.

— Simāo daxiġo ipa'i jġjā — io'e ip Jesus pe.

³¹ Jesus o'ju cekay. O'subaixik. O'ġu'aġobucēġ. Ipa'iat oi'ūm ġebuje bit. Xipat o'e. Ipa'i topibit ixan o'ġūm cebe ip—Jesusyū be.

³² Katpuje ade iwātaxipipiyū o'tujowat Jesus kay ibo ka watwat. Axik kukukayū dak o'tujowat cekay. ³³ Soat aġoka watwat o'je'awero ip uk'a esūntabi be.

³⁴ Ġebuje Jesus o'ġu'ada'ada ip iwātaxipipiyū. Kiiih. Ade osodop ip iwātaxipipiyū. Soat iwarururu osodop iwātaxipi cexe ip. Ade axik o'ġujēmjēm cebewi ip. Itaybit axik osodop ip Jesus Deus emunaē iam. Jesus pit ixeyū be o'ġuwēnat ġu.

— Abu ōn iam cuy epeġukūyjo ġu ip — io'e cebe ip.

³⁵ Ġebuje Jesus o'kop kuyġu. Kaxi jēm awap o'kop. O'jēm uk'a bewi. O'ju uk'a'ūmat kay. Iboce o'jekawēn Deus eju.

³⁶ Ġebuje Simāo o'jēm uk'a bewi. O'ju Jesus kudadam, cewejuayū dak. O'tobuxik ip.

³⁷— Soat ijoceayū ekudadam! — io'e ip cebe.

³⁸— Ijoce ġu oġuy — io'e Jesus pit. — Ġa'a juy wara'at ka watwat kay — io'e. — Kawēn idipat muwēn pin ōn wara'at ka watwat pe. Ixeyū be dak ojot imuwēn ām — Jesus o'e cebe ip.

³⁹ Ibocewi soat kaka daġ oekuku ip Jesusyū—Galiléia eipi daġ. Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Axik mujēmujēm oekuku ip ibo eipi watwat pewi.

⁴⁰ Aġokatkat oajēm Jesus kay ierepat. O'jēġ'aecōġcōġ cewap Jesus ya'ōbuyxiat puye.

— Omu'ada pin pima, iba'ore ġu ewebe — io'e Jesus pe.

⁴¹ Ġebuje Jesus itabotaidabotbot o'e ierepat kay. O'jebaepacūġ cekay. O'ġucay.

— Emu'ada pin ōn — io'e. — Kuy ōn emu'ada — io'e.

⁴² Ierep tūibit o'je'ada ġebuje bit. Xipat o'e.

⁴³— Eduk'a kay juy ecepit — io'e Jesus ya'ōpuruġ cebe. ⁴⁴— E'adaap cuy eġuwēn ġu warara'acat pe — io'e. — Paī kay juy eju — io'e. — Ecewemubapuk cebe — io'e. — Xepxem cuy pukaso eġūm paī be Moisés ekawēn taġ. Imēn ece'e soat ijoceayū itaybit am Jesus ierepat o'ġu'ada iam. Ēn pit eġuwēn ġu e'adaap. Paī ma juy ġuwēn e'adaap — io'e ierep topibit pe.

⁴⁵ Imēnpit ierep tūibit kūyjobit'ūm osunuy. Jesus a'ō kay ġu osunuy. O'jēm Jesus xewi. Je'adaap o'ġuwēnuwēn soat pe jebureyū be. Imēnpuye soat kaka daġ o'yawēġcu ce'adaap awēġ. Imēnpuye Jesus pe ibapuġ ceku ba'ore o'e ikaboġatka be. Uk'a'ūmat taġ acā oeku. Ade ma'ġu o'ju ip cekay soat kaka daġwi je'adaap ojuy.

2

¹ Xepxep kabia kap puje, Jesus o'jepit Cafarnaum ka kay.

— Jesus jeduk'a be omuy — io'e ibo ka beayū jewewebe.

² Imēnpuye adeayū o'je'awero ip Jesus duk'a etakobe. Ka'ūmǵu topap o'e warara'acat pe iōm ām uk'a be. Ade osodop ip uk'a be, uk'a esūǵtabi xe dak. Jesus Deus ekawēn ixeyū mukūyjojom o'e.

³ Ğebuje ebadipdip aǵokatkayū oajēm Jesus kay. Jebure dujuajēm ojuy ip—ijebit e'ūat.

⁴ Imēnpit tujuajēm pa'ore o'e ip Jesus kay ade jījā Jesus akokoreren ip puye. Imēnpuye ebadipdipayū o'jeu uk'a abi jeje. Uk'a ip o'yabimutok Jesus ase. Ijebit e'ūat o'ǵukop ip ixexecap pe. O'ǵukop ip Jesus wap.

⁵ — Teyūku itabut okay — io'e Jesus jewebe ma.

Ğebuje Jesus o'jekawēn ijebit e'ūat pe.

— Tapu, ikērēat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

⁶ Pūǵpūǵ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū kaxikxik'i osodop ip i'go'a be. Jawaǵuydadam osodop ip.

⁷ — Teku napa ma e'em! — io'e ip jewewebe. — “Deus co'i ōn,” i napa ma teku e'em — io'e ip. — Abu-be ikērēat uk put wuywebewi—Deus pe acā — io'e ip jewewebe.

⁸ Jesus itaybit o'e apēn jewaǵuydadam ip o'e iam.

— Apēnpuye dak eyju imēn jewaǵuydadam? — io'e. ⁹ — “Ikērēat oju'uk ewebewi,” i kuy oce cebe — io'e. — Imēnpit eyetabut ǵu ikērēat'uk put owebe iap kay — io'e. — “E'āy,” i oce ibima, “Ecexiǵxiǵ,” i dak, “Exexecap cuy etujuxe eduk'a be,” i dak, eyetabut ǵu kuka epe'e okay — io'e. ¹⁰ — Soat waǵo ōn — io'e. — Wa'ōbi teku oǵu'ada. Imu'adaap co buje, “Ja'ōbi ma teku o'ǵu'ada,” i epe'e — io'e cebe ip.

¹¹ Ğebuje Jesus o'jekawēn ijebit e'ūat pe.

— E'āy — io'e cebe. — Exexecap cuy ejat — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e Jesus cebe.

¹² Ğebuje ijebit e'ū topibit o'āy. Jexexecap o'jat. O'jēm soat etabun. Imēneju soat itabēǵbēǵ o'e ip ijojom.

— Ajojojo ǵu buk imēǵat — io'e ip jewewebe — Ka'ūmǵu xipacat Deus co'iat — io'e ip.

¹³ Jesus waram o'jēm. O'ju iodi kay—Galiléadi kay. Adeayū o'ju ikudadam. O'tobuxik ip. Ixeyū mutaybitbin o'e.

¹⁴ Kapkam pima Jesus Levi o'jojojo. Levi Alfeu ipot osunuy. Iecuǵap edinheiro bubu'ukat osunuy. Xik'i osunuy dinheiro bubuap'a be.

— Ejot. Oweju ejeku — Jesus o'e cebe.

Levi o'jēm dinheiro bubuap'a bewi. O'ju Jesus eju.

¹⁵ Ğebuje Jesus o'ju Levi duk'a kay. O'jekōn ceweju. Ade iecuǵap edinheiro bubu'ukayū awerom osodop ip iǵo'a be. Jekōnkōn ip o'e Jesus eju, ceweju etaybitbinayū eju dak, ade ikērēat muǵēǵē'ukayū dak. Ade jījā osodop ip Jesus eju jekuku'ukayū. ¹⁶ Pūǵpūǵ Fariseuyū'in ixeyū o'jojojo—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. Ikērēan e'e'ukayū eju Jesus jekōnkōn o'e iap o'jojojo ip—iecuǵap edinheiro bubu'ukayū eju iap tak.

— Apēnpuye ekariwa jekōnkōn ikērēat muǵēǵē'ukayū eju, iecuǵap edinheiro bubu'ukayū eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayū be. Imēn xipat ǵu — io'e ip.

¹⁷ Iboap co buje, Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Iwātaxipi'ūmayū bit wuyanūǵtata'ukat kay je'ju ǵu—iwātaxipipiayū acā — io'e. — Imēnpuxim ōn tak jewexe xipacayū nomuwā ām ǵu ojot—xipat'ūmayū nomuwā ām acā. Ikērēat uk am ixeyū bewi ojot — io'e.

¹⁸ Koap pima João Batista eju etaybitbinayū jekpiwan ma jewemureren ip osodop Deus eju kawēn ām, Fariseuyū dak. Imēnpuye ade o'ju Jesus kay.

— João eju etaybitbinayū jekpiwan ma jewemureren Deus eju kawēn ām, Fariseuyū eju etaybitbinayū dak — io'e ip. — Eweju etaybitbinayū bit jekōnkōn. Apēnpuye dak? — io'e ip cebe.

¹⁹ Ğebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Oweju etaybitbinayū jekōnkōn, ōn ceweju ip puye — io'e. — Tomuwā'ibiyū cucum pima jewebumūnap epeta kay, jekōnkōn cīcā ip. Iwadip cexe ip pima, jekōnkōn cīcā ip — io'e. ²⁰ — Ġuyjom pit iwadip ju'uk ip ceparakpewi — io'e. — I'uk puje, jekōn ġu ip — io'e. — Imēnpuxim, ōn ixeyū eju'ūm pima, oweju etaybitbinayū jekpiwan ma jewemuren ip Deus eju jekawēn ām — io'e. ²¹ — Paġo iisuat ajoinūm ġu toti iorokat eju—iwekwekat eju imuwaket am — io'e Jesus. — Paġo iisuat inūm puje paġo iorokat eju, biġ ma kuka o'jewekwek. Iwekat biġ ma kuka o'e yoboġ — Jesus o'e ma'ġuto. ²² — Uva'abidi tiisuati atimuōm ġu ixee muġġēġē'a be—timūn'a be—yaokokat'a be — io'e. — Yaokokat'a be tiisuati muōm puje, kuka o'jeapaw. Uva'abidi kuka o'jediepu. Uva'abidi mūn'a dak kuka o'jeaewenōmnōm. Imēnpuye tiisuati atimuōm timūn'a be yaisuat'a be — io'e Jesus.

Iboam e'em pima, “Wekawēn paġo iisuat puxim, uva'abidi tiisuati buxim tak” i'e ojuy osunuy.

²³ Ġebuje Jesus kapkam o'e trigodip taġ Sábado kabia be—jebodoydoyap kabia be. Kapkam o'e jeweu etaybitbinayū eju. Kapkam pima ceweju etaybitbinayū o'tadot'uk, jere buye. ²⁴ Imēnpuye Fariseuyū o'jekawēn Jesus eju.

— Ak'i juy ece! — io'e ip. — Eweju etaybitbinayū kapikpiġ Sábado kabia be! Trigo dadot uk'uġ ip! — io'e ip. — Cūġ ġu e'em ip! — io'e ip. — Imēn e'em Moisés ekawēntup: jebodoydoyap kabia be juy epeyekapik ġu, i — io'e ip.

²⁵ Ġebuje Jesus o'jede Fariseuyū be.

— Epetupcoco ġu du apēn Davi o'e'e iaptup—Deus ekawēntup? — io'e cebe ip. — Ire bima, Davi oōm Deus eju kawēnwēnap'a be jebureyū eju. ²⁶ Ixe kabia be Abiatar paīyū kukukat osunuy. Pā'o'a o'ya'o Daviyū—iġo beat'a—Deus etabixe o'yamōġ ip iat'a. Moisés ekawēntup e'em: Deus etabixeat'a ya'opi, i — io'e. — Paīyū be acā ya'opi ġu — i'e'em Deus ekawēntup — io'e. — Imēnpit Davi o'ya'o, paī ġu ma'ġu. O'yaūm jebureyū be dak — io'e. — Deus pit “Ekērē oxe,” io'e ġu cebe ya'o buje. Apēnpuye dak eyju e'em owebe “Eweju etaybitbin'ukayū cūġ ġu e'em,” i? — io'e Jesus. ²⁷ — Te'e ġu Deus o'e: Pūġ kabia be juy epeyekapik ġu, i. Imēn ixe o'e ijodiat ebodoy am — io'e. ²⁸ — Soat waġo ōn. “Epeyekapik cuy,” i ōn e'em pima Sábado kabia be dak, cedaġ kuka o'e Deus xe — Jesus o'e.

3

¹ Sábado kabia be Jesus oōm ma'ġuto Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Iġo'a be aġokatkat osunuy. Pūġbūnū'a o'subūnū'anūy ibūnū'akērē. ² Fariseuyū o'jeak cīcā Jesus kay Jesus ibūnū'a kērēat ġu'ada paxi jebodoydoyap kabia be iap com. Jesus muymuy ojuy ip. “Moisés ekawēn taġ ġu ēn jekukum” i'e ojuy ip Jesus pe. “Jesus kapikpiġ jebodoydoyap kabia be—Sábado kabia be” i'e ojuy ip Jesus muymuy am.

³ — Ejot cuy ijoce — Jesus o'e ibūnū'a kērēat pe.

⁴ Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju ġebuje bit.

— Wuyeyapapayū'ūm'ūm xe cedaġ tu osunuy wuywebe xipacat muġē ām jebodoydoyap kabia be? — io'e cebe ip. — Cūġ ġu xe'e wuywebe ikērēat muġē ām? Cedaġ tu warara'acat aoka am? Cedaġ ġu xe'e warara'acat daxijo am Sábado kabia be? — io'e. Mūġ. O'jemūġ ip. Cede ba'ore ip o'e.

⁵ Ġebuje Jesus o'jeak cekay ip. Itakoma o'e cekay ip, Fariseuyū itabotaidobot'ūm ibūnū'a kērēat kay buye. Iġuycūġ tak o'e ibu'u ip jemutaybin jekawēn puye.

— Paya'i ece ebul — io'e ibūnū'a kērēat pe.

Ġebuje o'jewebumupaya. Ibūnū'adip o'e. ⁶ Imēnpuye Fariseuyū o'jēm yabewi. O'jewede ip Jesus xewi. O'je'awero ip Herodes ebekitkit eju—Judeuyū kukukat ebekitkit eju. O'jewawē ip Jesus aoka am kapikpiġ Sábado kabia be buye.

Jesus o'ju iodi wābu be jeweu etaybitbin'ukayū eju—Galiléiadi wābu be.

⁷ Ġebuje ade o'ju ip Jesus kay. Soat ka daġwi o'ju ip: Galiléia eipi daġwi, Judéia eipi daġwi dak, ⁸ Jerusalém ka bewi dak, Iduméia eipi daġwi dak, Jordāodi wīnābu wi dak, Tiro ka tēġatka bewi dak, Sidom ka tēġatka bewi dak. Jesus idipat o'ġuġē iam o'jekūyjo ip. Imēnpuye ade jījā ma o'ju ip cekay. Kiiih. ⁹ Jesus o'jekawēn jeweu etaybitbin'ukayū eju.

— Kobe epeğudim owebeam adeayū be omukuğap puxim — io'e cebe ip.

¹⁰ Kuy bima Jesus ade ma o'ğū'ada'ada. Imēnpuye soat iwātaxipiyayū ajēm ojuy ip osodop imucay ojuy.

— Omu'ada paxi ixē? — io'e ip jewebe ma.

¹¹ Jesus dobuxik puje ip ibiōğbuk kērēayū kukukayū o'jēğ'aecōğcōğ cewap “Teku ya'ōbuyxiat,” i'e'em jewebe ma buye. O'jewawā ip ya'ōberen:

— Ēn Deus ipot — io'e ip.

¹² — Epeğuwēn ġu juy warara'acat pe: “Teku Deus ipot” i — Jesus pit o'e ya'ōpuruğ cebe ip.

¹³ Ğe buje Jesus o'jeu co'a dağ. Jemukaypinayū o'taē jeweju jeku am. Oajēm ip cexe. ¹⁴ 12 beayū o'taē.

— Soat em cuy epeku oweju — io'e cebe ip. — Deus wuydaxijojom iap ekawēn cuy epeğuwēnuwēn soat ka dağ — io'e cebe ip. ¹⁵ — Wa'ōbacaap oğūm eywebe ibiōğbuk kērēat mujēm ām ikukukayū bewi — io'e.

¹⁶ Ibūrū ma ibutet osodop ip—taē'ibiyū butet: Simāo, i, Tiago i, João i ¹⁷⁻¹⁹ André i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, Tadeu i, Simāo i, Judas iscarיותes i. Ibūrū ma ibutet ip. Jesus wara'at o'subutetmōğ Simāo buten. Wara'at ibutet Pedro i osunuy. João Tiago kitpit osunuy. Jesus wara'at o'subutetmōğ João buten—Tiago buten tak. Boanerges i wara'at ibutet ip osunuy. Boanerges ibaca ip xiririap puxim iape. Zebedu ipotpoyū ip osodop xepxep. Wara'at Tiago Alfeu ipot osunuy. Simāo jeipi kay jījāat osunuy. Judas Iscarיותes ġuyjom Jesus o'ğūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ibūrū ma osodop ip 12 beayū—Jesus emumujuyū. ²⁰ Ibocewi Jesus o'ju jebure duk'a be.

Ade ma'ğuto oajēm ip Jesus kay. Cekōn pa'ore o'e cebuxim ip, ceweju etaybitbinayū dak. ²¹ Ibadipyū iboam jekūyo buje, o'ju ip Jesus dujupit ojuy jeduk'a be. Tūybe Jesus yakpidapin iān o'e ip jekōnkōn'um puye.

²² Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū oajēm cekay—Jerusalēm ka bewiayū. Jesus ip o'jomuymuy adeayū be.

— Jesus jekukum ibiōğbuk kērēayū kukukat a'ōbi—Belzebu a'ōbi—Satanás a'ōbi — i napa ma o'e ip Jesus muymuy. — Ixe ja'ōbacaap ūmūm Jesus pe ibiōğbuk kērēat mujēm ām adeayū bewi — io'e ip napa ma.

²³ Imēnpuye Jesus jemuyuy ojuyayū o'tomuwā jewekay—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. O'jekawēn ceweju ip. “Napa ma eyju e'em” i'e ojuy. Wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip.

— Satanás a'ōbi ġu ōn imujēmujēm — io'e. — Satanás owebe ibiōğbuk kērēat mujēmujēmān pima, jebekitkit kuka juk ixē o'ğujēm! Imēnpit Satanás a'ōbi ġu ōn imujēmujēm — io'e. ²⁴ — Pūğ ka kukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! — io'e. ²⁵ — Pūğti watwat kukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! — io'e. ²⁶ — Imēnpuxim Satanás jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! Imēneju Satanás ja'ōbacaap ūmūm ġu owebe ibiōğbuk kērēat mujēm ām—jebekitkit mujēm ām — io'e Jesus. ²⁷ — Wuyōm pa'ore wuykay isapka'oreat tuk'a be ibubut pu am. Imukiriğ acā koam — io'e. — Imukirik puje bit, wuyōm put soat pu am—uk'a beat pu am — io'e. — Imēnpuxim Satanás a'ōbacaap mu'ūm'um pima, iba'ore kuka o'e wuywebe Satanás ebekitkit a'ōbacaap mu'ūm ām — io'e Jesus.

²⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Wuywebe ikērēat muğē buje, Deus iboap ju'uk wuywebewi—ikērēat ju'uk — io'e. — Wuywebe Deus muymuy buje dak, Deus iboap ju'uk wuywebewi—ikērēat ju'uk — io'e. ²⁹ — Wuywebe Deus biōğbuk muymuy buje bit, Deus iboap ju'uk ġu wuywebewi. Iboap i'uk pa'ore Deus pe. Iboap kuğ acesop soat em—ikērēat kuğ, ibiōğbuk muymuyap kuğ — Jesus o'e.

³⁰ — Ēn ibiōğbuk kērēat a'ōbi jekukum — i juk o'e ip Jesus pe. Imēnpuye Jesus imēn o'ya'ōbu ip imukūyjojom ip.

³¹ Ixi o'ju Jesus kay, ikitpitpit tak. Akiju osodop ip.

— Jesus etomuwā — io'e ip kakijuayū be. — Ceweju ocekawēn pin — io'e ip.

Kaxikxik'i osodop ip Jesus akokoreren akijuacat.

³²— Exi akiju omuy, ekitpitpit tak — io'e ip Jesus pe. — Eweju cekawën pin ip — io'e ip cebe.

³³— Icēmān iḡo oxiat. Boyūku okitpitpicat — io'e Jesus.

³⁴Jesus o'jeak jexeayū kay. O'jekawën ceweju ip.

— Warara'acayū bit oxi jo'i oxe, okitpitpit co'i dak — io'e. ³⁵— Deus bikuyap taḡ jekuku'ukayū okitpitpit co'i oxe, oixīt co'i dak ip, oxi jo'i dak ip — io'e.

4

¹Jesus waram adeayū o'ḡutaybin iodi wābu be. Ade jījā o'je'awero ip cexe. Imēnpuye Jesus oōm kobe be. Oabik kobe bitakobu jeje iwābu tēḡ. Adeayū bit kapurūḡ pe osodop ip ya'tjōjom. ²Wuymutaybitbinap ekawën o'ḡuwën Jesus. Ade o'ḡutaybin ip.

³— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip. — Aḡokatkat o'ju jekat pe jekadai damuduudu am. ⁴Tamududum pima xepxepta o'ta'at ipi ju e bitako daḡ — io'e.

— Wasüyū oajēm. O'ta'o'o ip taduduata—cekadaida—e bitako daḡata — io'e Jesus.

⁵— Ibocewi wara'ata o'ta'at karatūḡ'a paraktaḡ. Ade ḡu ka'wi o'e iboce. Ierūn ma o'e ka'wi. Dao ma o'tanōkap ka'wi ierūn puye — io'e. ⁶— Imēnpit kaxiepi bima kaxie kadai o'ḡukaraw. O'ḡuy'ū. Oe'ū tābujū ba'ore buye — io'e.

⁷— Wara'ata o'ta'at widaoho parakpe. Yaypan pima widaoho kadai o'ḡu'um. Oe'ū. O'jewa'ada ḡu — io'e.

⁸— Wara'ata bit o'ta'at katō be. O'tanōkap. Xipan o'yaypan. Ta'ade o'e. Pūḡpūḡ kadai be ta'adesū o'e—30 be o'e ta—katō peat. Wara'at kadai be ta'ade o'e—60 be o'e ta. Wara'at kadai be ta'ade jījā o'e—100 be o'e ta — io'e. Jesus imēn wuymutaybitbinap ekawën o'ḡuwën.

⁹— Wekawën eyetaybit pin pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e.

¹⁰Adeayū epit puje, pūḡpūḡ o'ya'tjōjo'iaiyū oajēm Jesus kay. 12 beayū eju oajēm ip.

— Iba'arēm ekawën ocexe — io'e ip cebe. — Apën ocemutaybin ojuy eḡuy kadaida mududuap ekawën muwēnuwën? — io'e ip.

¹¹— Kawën ibapukan òn eymutaybitbin — io'e. — Ibaḡuḡ ma apën Deus soat ipi daḡayū kukukan je'e iap muwēnuwën òn eywebe — io'e. — Kuy bima iboam o'ḡutaybin ḡu. Warara'acayū mutaybitbin pit òn iba'arēmān, wa'ō kaykūy ip puye — io'e. ¹²— Iba'arēmān òn ixeyū mutaybitbin. Ya'tjōjom ip. Imēnpit itaybit ḡu ip. Jekūyjojom ip. Imēnpit wekawën pa'arēm cexe ip. Itaybit pima bit kuka juk iḡuycūḡ o'e ip ikērēat kuḡ puye. Ikērēat tak kuka juk o'jepere ip. Ikērēat epere buje ip kuka juk Deus ikērēat o'ju'uk ixeyū bewi — io'e. ¹³— Kadai damuduuduap ekawën iba'arēm eyxe. Apēntak eyetaybit epe'e owebe wara'at muwën puje wuymutaybitbinap ekawën muwën puje? Wara'at muwën puje dak, wekawën pa'arēm je'e eyxe — io'e.

¹⁴— Apēḡape ibo wekawën iam òn jeymutaybin. Kadaida mududuap Deus ekawën muwēnuwēnap puxim — io'e. ¹⁵— Deus ekawën coco'ukayū kadaida buxim — io'e. — Pūḡpūḡ cekawën coco'ukayū e bitako daḡata buxim — io'e. — Deus ekawën co isu, Satanās ajēmjēm cekay ip — io'e. — Yaḡuyba'um'um ip cekawën kay—Deus ekawën kay — io'e.

¹⁶— Warara'acayū karatūḡ'a paraktaḡata buxim—Deus ekawën coco'ukayū — io'e Jesus. — Koap icokkok e'em ip Deus ekawën co am. ¹⁷Kadai tābube'umat puxim Deus ekawën badi ḡu òmōm cebe ip. Ibureyū e'em: “Teyūku Deus ekawën kay,” i, iwaywayway am. Ibureyū itakoma cekay ip. Ipiat supī'ajoat cebe ip. Imēneju ibu'u ip jetabut am Deus kay — io'e.

¹⁸— Warara'acayū widaoho parak taḡata buxim Deus ekawën coco'ukayū. Deus ekawën cocom ip — io'e. ¹⁹— Imēnpit soat em ḡebum ip jemukaypinput kay. Tūybe ocokkok cīcā oce dinheiro kuḡ pima iān e'em ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Deus ekawën kay bit ip yopīt ma itabut, soat kay itabikuku jebubun puye. Deus ekawën muwēnuwën ḡu ip warara'acat pe jebureyū be — io'e.

²⁰— Warara'acayū bit katō daḡata buxim Deus ekawën coco'ukayū — io'e. — Cekawën co buje, cekawën kay jījā ip. I dipat mujurūḡrūḡ ip soat peam. Kadai'ip puxim

ixeyū—ya'a'eat'ip puxim. 30 be o'e takuḡ'iat'ip puxim ip, 60 be o'e takuḡ'iat'ip puxim tak, 100 be o'e takuḡ'iat'ip puxim tak — io'e.

²¹ Jesus wara'at kawēn o'ḡuwēn jewēju etaybitbinayū be—12 beayū be dak—wuymutaybitbinap ekawēn.

— Lamparina musop puje, ico diotpe ḡu ajomuy — io'e. — Wuyxexecap tiotpe ḡu dak ajomuy. Um ma ajomuy kabia i'e am wuykay—soat ijo but am — io'e. ²²— Soat wuyxe iba'arēmat ibapuk je'e. ḡasū ade ma wuyetaybit'ūmat. ḡuyjom pit wuyetaybin ace'e soan ma — io'e. ²³— Wekawēn co pin pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy — io'e.

Imēn o'ḡuwēn “Wekawēn eyetaybin puje, warara'acat pe juy epeḡuwēn dao ma eyaḡuyba'ūmap puxim” i'e ojuy.

²⁴— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Xipan'ūm ya'tjo buje, yopīt ma juy eyetaybin. Xipan ya'tjo buje bit, yoboḡ cuy eyetaybin — io'e. ²⁵— Wara'an eyetaybit pin pima, wara'an ma eyetaybit epesop. Ya'tjom eybu'u buje bit, kuy juk epeya'tjoioiap kay jeyaḡuyba'ūm — io'e.

²⁶Jesus waram wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn.

— Deus soat ipi daḡacat kukukan iap kadai aypapanap puxim — io'e. — Aḡokatkat o'taida jekat pe — io'e. ²⁷— Taida buje, soat exima xexen ma. Kabia isum kopkom. Nōjēmjēm. Aypapan. Aḡokatkat pit itaybit ḡu apēn aypapan iam. ²⁸Kadai jekpiwan ma jewa'adadam. Koap ducpēmcēm. Taipuk cēmcēm ḡuyjom. Kanomūm dajēmjēm taipuk taḡ—tajakata — io'e. ²⁹— Tarum'isum kadai bubum kat iwat kadai bubuap kaxi oajēm puye — io'e. — Imēnpuxim eya'ōbi ḡu warara'acayū itabut je'e Deus kay—Deus a'ōbi acā — io'e. Jesus imēn wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn.

³⁰Jesus waram o'jekawēn.

— Deus ade jījāyū kukukan je'e — io'e. — Ajo-buxim xe'e je'e? Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop iboap ekawēn kay — io'e. ³¹— Deus soat ipi daḡacat kukukan iap mostardada buxim—e da jo'iat puxim. Ipi be taida buje, ta'tit ma mostardada. Warara'ata bodi ma ta'tit ma. Aypapan cīcā taida buje bit. ³²Wara'at kadai bodi ma aypapan e'em. Tākuboḡ e'em. Wasū jedopi mōḡmōḡ tāku jeje — io'e. — Imēnpuxim ḡasū Deus pūḡpūḡayū kukukat. ḡuyjom pit adeayū kukukan je'e — io'e.

³³Jesus ibo ekawēn puximat o'ḡuwēnuwēn adeayū be. Deus soat kukukan je'e iap ekawēn o'ḡuwēnuwēn cebe ip. Imēnpuye itaybit put ip. ³⁴Adeayū mutaybitbin pima wuymutaybitbinap ekawēn acā o'ḡuwēn—kawēn iba'arēmat acā. Jewēju etaybitbinayū mutaybitbin pima bit, ibapuḡ ma o'ḡutaybin ip. Kawēn iba'arēmat ḡu o'ḡuwēn cebe ip—ibapukat ma.

³⁵Ixe kabia kabioḡkabioḡ'i bima, Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinay'u be.

— Ḗa'a iodi wīnābu aju — io'e.

³⁶Cewēju etaybitbinayū o'jewemuwēn ip adeayū be. Jesus kuy kobe be osunuy. Jewēju etaybitbinayū o'tujowat jewēju. Warara'acayū dak o'timudek jekobe daḡ ma ip.

³⁷Ḗejuje kabidoxixi oajēm cekobe kay. O'subidoajēm cekay ip—Jesus kay, jewējuayū kay dak. Kobe be diōmōm o'e tipodoyat. Kobedi tiboḡ o'e. Kobe munopapūn ojuy o'e idibim.

³⁸Imēnpit Jesus ixet osodop kobe ukpu be. Ixet jadipi jeje.

Ḗejuje cewēju etaybitbinayū Jesus o'ḡuwurūḡ.

— Ocemutaybitbin'ukat! Ak'adit ma du ēn ocekey? — io'e ip. — Je'ūm wuyju! — io'e ip cebe.

³⁹Jesus o'āy.

Ḗejuje Jesus kabidoxixi o'ḡukorēm.

— Ebidopon! — io'e kabidoxixi be. — Edipon! — io'e iodi be.

Kabido dao ma o'subido'ūm. Tipō o'e iodi. ⁴⁰Imēneju Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Apēnpuye dak eyparara? Eyetabut ḡu du Deus kay? — io'e.

⁴¹Iparara jījā ip o'e.

— Abu dak sute? — io'e ip jewewebe. — Cekawēn acā kabido o'subidomu'üm! Dao ma o'timupon iod! — io'e ip.

5

¹Jesus wīnābu oajēm jewēju etaybitbinayū eju. Oajēm ip Gerasa eipi be. ²Kobe bewi Jesus cēm puje, aḡokatkat osodot ce'ū'ūayū mōḡmōḡap pewi. Ibiōḡbuk kērēat kukat osunuy. ³Ixe ukā be ḡu osunuy—ce'ū'ūayū mōḡmōḡap pe acā, ibiōḡbuk kērēat kuḡ puye.

⁴Ade em Gerasa eipi watwat cuk adi ibiōḡbuk kērēat kuḡat o'taomūnmūn ip. Correntebum cuk adi o'taomūnmūn ip, cabobum tak. Ḡasū bit taomūn pa'ore ip osodop. Iba'ore osodop ip correntebum tak. Ade em ma juk adi o'taomūnmūn ip correntebum, cabobum tak. Imēnpit ixe aḡokatkat correntebu o'subumuwekapkap. Ixe cabobu o'subudakatkat. Ixe muwaḡōn pa'ore o'e soat pe. ⁵Kabia bun, ixima bun tak ce'ū'ūayū mōḡmōḡap taḡ oekuku ibiōḡbuk kērēat kuḡat. Co'a daḡ tak oekuku. Soat em jewāwāwām oekuku. Jewemuwerikweriḡ wita'am oekuku. Jewemudadaibotbon oekuku.

⁶Wūywi ma Jesus co buje, ibiōḡbuk kērēat kuḡat o'jedau Jesus kay. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap ya'ōbuyxi cexe buye.

⁷⁻⁸— Ibiōḡbuk kērēat, ejēm cuy aḡokatkat pewi — Jesus o'e.

Ibiōḡbuk kērēat kuḡat o'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus, apēn ēn em owebe? — io'e. — Ēn Deus ipot—soat podi ma ya'ōbacaat ipot! — io'e. — Ipiat'ajoan ḡu juy ēn owebe, Deus etabutpe wuyju buye — io'e Jesus pe.

⁹⁻¹⁰— Apēn ebutet? — Jesus o'e.

— Obutet Ade i, ade oceju buye — io'e. — Ijop ka bewi ḡu juy ibiōḡbuk kērēat eḡujēm — io'e aḡokatkat Jesus pe.

¹¹Ade jījā dajebarayū wurūrūrūḡ osodop ip iboce co'a daḡ.

¹²— Dajebarayū be juy eḡuōm — io'e. — Ḡā ocemuōm cebe ip — aḡokatkat o'e.

¹³— Ha'a — io'e. — Epeōm cuy cebe ip — Jesus o'e.

Ibocewi ibiōḡbuk kērēayū o'jēm aḡokatkat pewi. Oōm ip dajebarayū be.

Ade jījā osodop ip dajebarayū. Kiiih. 2000 be acō'i osodop ip. Daudaum o'jenapōn ip co'a pēnpēn taḡ. O'kop ip iod be. Oakōm ip. Jeabokaboḡ oap ip iod be. Poḡ. Oe'ū'ū ip.

¹⁴Imēneju dajebarayū kukukayū owatwat ip.

— Jesus ibiōḡbuk kērēayū o'ḡuōm dajebarayū be — io'e ip warara'acayū be. — Oap ip ade — io'e ip.

O'ḡuwēn ip ikaboḡatka watwat pe, koḡūnpi watwat pe dak. Ade o'ju ip apēn o'jebapuk iap com.

¹⁵O'ju ip Jesus kay. Ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'jojo ip. Ḡasū bit tadaibot ḡu o'e. Xik'i osunuy. Totite o'e ḡasū bit. Yaḡuysat o'e ḡasū bit. Imēneju itabēḡbēḡ ip o'e ijojom.

¹⁶Ibocewi o'jojo'iaiyū apēn o'jebapuk iap o'ḡuwēn oajēm'iaiyū be.

— Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm aḡokatkat pewi — io'e ip. — O'ḡuōm dajebarayū be — io'e ip. — Oakōm ip iod be. O'jeabokabok ip. Oap ip — io'e ip.

¹⁷Imēneju:

— Ejēm cuy oceka bewi — io'e ip Jesus pe Gerasa eipi watwat.

¹⁸Imēnpuye Jesus oōm kobe be jejēm ām.

Kobe be iōm puje ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'ju Jesus kay.

— Eweju ōn tak cum — io'e. — Exe ma onuy pin — io'e Jesus pe.

¹⁹— Ap — io'e Jesus pit. — Oweju ḡu ejot. Eduk'a be juy eju, ebureyū kay — io'e Jesus cebe. — “Kariwa ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm owebewi,” i juy ece cebe ip — Jesus o'e. — “Kariwa juk xipan okuk,” i juy ece cebe ip — Jesus o'e.

— Ha'a — io'e.

²⁰Ḡebuje o'ju jeka kay. 10 beatka daḡ oekuku: — Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm owebewi — i'e'em soat pe. Iboam jekūyjo buje:

— Ajo iba'ore cekay—Jesus kay? — io'e jewewebe.

²¹Ḡebujep Jesus iod o'timudek ma'ḡuto kobe daḡ. Timudek puje, ade jījā ip o'ju topabe ka'oririt pe. Kiiih.

²² Judeuyū e'aweroroap'a kukukat o'ju Jesus kay—Deus eju kawēnwēnap'a kukukat. Ibutet Jairo i osunuy. Taxitxet osunuy. Taxit 12 koato osunuy. Jesus dopabijuk puje, o'jēg'aecōgōcōg cewap, Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

²³ — Tapu, odaxit oe'ū pin — io'e. — Egot cuy oduk'a be — io'e. — Ebu juy esubumōg cebe imu'ada am. Esubumōg cuy cebe ce'ūap puxim — io'e Jesus pe.

²⁴ Imēnpuye Jesus o'ju ceweju—Jairo eju.

Ibocewi ade ip o'ju Jesus nomuju. Icēgsūg ip o'e ade jījā buye. ²⁵ Iboce ayacat tak osunuy. Ade koato ma toybucukbucuḡ ḡu osunuy—12 koato ma. ²⁶ Ade wuyanūḡtata'ukayū ixe ayacat anūḡtata'uk ip osodop. Imēnpit biḡ ma xipat'ūm cīcā o'e. Soat jedinhoiro o'ḡu'ūm janūḡtataaptem. O'jexere ḡu. Biḡ ma xipat'ūm cīcā o'e.

²⁷⁻²⁸ Ixe ayacat Jesus iwātaxipipi mu'ada'adaap awēḡ o'yawēḡcoco.

— Jesus esay mucay buje, oce'ada — ayacat o'e jewebe ma.

Ḡebuje o'ju Jesus tēḡ adeayū parakpe—aweromayū parakpe. ²⁹ Jesus esay o'ḡucay warara'acat eta'ūmpi. Cesay mucay'isum ma o'toybucuk. Xipat o'e ḡebuje bit.

³⁰ Wa'ōbacaan aco'i oḡu'ada iam itaybit o'e Jesus pit. O'jekorepēn adeayū parakpe ḡebuje bit.

— Abu wesay o'ḡucay? — io'e.

³¹ — Tā! — io'e ceweju etaybitbinayū. — Adeayū wuyukuḡukuḡ iap cocom ḡu du ēn? — io'e ip. — Apēnpuye ēn e'em “Abu wesay o'ḡucay?” i? — io'e ip.

³² Imēnpit Jesus o'jeakak soat kay. Abu wesay o'ḡucay iat kudadam o'jeakak. ³³ Ayacat itaybit o'e Jesus omu'ada iam. Imēnpit iparara o'e Jesus itakoma je'e okay iap puxixim. Ikarabakbak tak o'e jeparara pibun. O'jēg'aecōgōcōg Jesus wap.

— Ōn ma esay oḡucay — io'e cebe. — Ēn cuk omu'ada — io'e.

³⁴ Imēnpuye:

— Tū'ū, kuy ece'ada etabut okay buye — io'e Jesus. — Ecepit cuy eduk'a be — io'e. — Ecokocōḡ cuy eḡuy — io'e. — Kuy ece'ada. Xipat ecesūy ḡasū bit — io'e.

³⁵ Jesus puk kawēnwēn ma ayacat eju bima, Jairo duk'a bewiayū oajēm cekay—Jairo kay.

— Iḡuje, edaxit'ūm kuy oe'ū — io'e ip. — Wuymutaybitbin'ukat eḡuwa'ūm ḡu ḡasū bit — io'e ip.

³⁶ Imēnpit Jesus ak'adit ma o'e oe'ū iap awēḡ kay.

— Eḡuycūḡ ḡu juy eḡuy — Jesus o'e Jairo be. — Etabun pit cuy eḡuy okay — io'e.

³⁷ Ḡebuje Jesus ebapūḡayū acā o'tujowat jeweju. Pedro o'tujowat jeweju, Tiago dak, João dak. João Tiago kitpit osunuy. Ibūrū ma o'tujowat jeweju.

³⁸ O'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a kukukat tuk'a kay—Jairo duk'a kay. Ade osodop ip tuk'a be. Wawa ip osodop. Jewāwāwām ya'ōberen ip osodop yaypan'isuat'ūm cocom.

³⁹ Uk'a be jeōm puje, Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Apēnpuye eyju wawa? Eya'ōkarey jījā oxel! — io'e cebe ip. — Yaypan'isuat ce'ū ḡu—ixet ā! — Jesus o'e wawaayū be.

Jesus itaybit o'e yaypan'isuat'ūm oe'ū iam. Inaka waram imutain. Imēnpuye:

— Ixet ā — io'e.

⁴⁰ Wawaayū itaybit o'e yaypan'isuat'ūm oe'ū iam. Imēnpuye Jesus o'jowayway ip. Jesus soat ip o'ḡujēm uk'a bewi.

Ibocewi Jesus yaypan'isuat'ūm ebay o'tujowat jeweju, ixi dak, ebapūḡayū dak—jeweju etaybitbin'ukayū. O'ju ip ce'ūat kay. Oajēm. ⁴¹ Ce'ūat o'subaixik.

— Talitá cumi — Jesus o'e ja'ōm cebe.

(Talitá cumi “Tu'ū, aḡobucēḡ ece” i ōn e'em ewebe iape wuya'ōm).

⁴² Ce'ū topibit waram o'jetait. O'je'aḡobucēḡ ḡebuje bit. O'kop. O'jexiḡxiḡ. Imēnpuye o'jojo'iyū itabēḡbēḡ o'e ip ijojom.

⁴³ — Ixan cuy eḡūm cebe — Jesus o'e ixi be. — “Jesus waram odaxit'ūm o'ḡutait” i'ūmḡu juy epe'e warara'acayū be — io'e cebe ip.

6

¹Jesus o'ju ibocewi. O'ju jaypanapka kay. Oajēm Nazaré ka be jewewu etaybitbin'ukayū eju. ²Sábado bima ade o'gutaybin Deus eju kawēnwēnap'a be. Jebodoydoyap kabia be ip o'gutaybin.

Ade ixē ekawēn o'ya'ijojo ip. Ya'ōpicūgčūg ip o'e cekawēn kay.

— Apēntak iḡo aḡokatkat itaybit soan kawēn? — io'e ip jewewewu. — Abu dak ixē o'gutaybitbin? Wuywebe i'e ba'oreap mubapukpuḡ ḡoku — io'e ip. ³— Iḡo ḡu du karepiḡa? — io'e ip. — Maria it ma ḡoku. Tiago waḡo ma ḡoku. José waḡo dak. Judas waḡo dak. Simão waḡo dak — io'e ip. Iixityū dak ijoce ma wuyweju ma — io'e ip. — Wuyju bit kūyjobin ḡu juy ajop ixē a'ō kay, ixē wuyjo'iat puyē — i napa ma o'e ip.

⁴Imēnpuyē Jesus o'jekawēn cewewu ip.

— Soat ka daḡacat ibuyxim ma Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuḡ — io'e. — Jaypanap ka beayū bit ibuyxim ḡu ikuḡ — Jesus o'e cebe ip.

⁵Nazaré ka be bima ade em ḡu Deus a'ōbacaap o'ḡubapuk, itabut'ūm ip puyē.

— Itabut'ūm cīcā ip okay — Jesus o'e jewewe ma.

Warara'acayū bit ixē kay jījā o'e. Imēnpuyē jebu o'jewebumōḡ cebe ip—iwātaxipiyayū be. O'ḡu'ada'ada ip.

Ḡuyjom wuyjuyūxirixiri daḡ oekukuku. Imutaybitbin ip oekukuku.

⁷Jesus 12 beayū o'tomuwā jewekay. Xepxepxem ip o'ḡujuju warara'acat ka daḡ.

Ḡebuje o'jekawēn cewewu ip.

— Wa'ōbi ma ibiōḡbuk kērēat epeḡujēmjēm ikuḡayū bewi — io'e cebe ip. ⁸— Eyba'ip acā epeyoptujowat eyjuap taḡ — io'e cebe ip. — Eyxan pit epetujowat ḡu, sacola dak ka'ūma, dinheiro isurūḡat tak ka'ūma. ⁹Eyesandália dak epetujowat — io'e. — Eyewebeat acā eydoti epetujowat—xepxem pit ka'ūma — io'e. ¹⁰— Pūḡka be eyajēm puje, pūḡ'a be ma epesopop uk'a be. Pūḡ'a be ma epesop iḡo ka be bima — io'e. ¹¹— Pūḡka be eyajēm puje, ibo ka watwat pe eykukpin'ūm pima, wara'atka kay juy epeju — io'e. — Ibo ka watwat eya'ijo pin'ūm pima, epejēm cuy ibo ka bewi. Cēm pima eyesandália epeḡupoyoy “Deus pe ipiat pi'ajoat puje eywebe, ocekipiwatpi ḡu oce'e,” i'e'em cebe ip — io'e. — “Eyju ma eykupiawat Deus ekawēn kay'ūm puyē,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹²Imēneju 12 beayū o'ju. Ade mukūyjom oekukuku ip kawēn idipan.

— Ikērēat muḡēḡeap epeyepere juy — io'e ip. — Cūḡ ma juy epeku — io'e ip adeayū be.

¹³Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmujēm ip soat pewi. Ixēpti o'timōḡmōḡ ip iwātaxipiyayū a jeje imu'ada am.

¹⁴Ḡebuje ipi kukukat Herodes Jesus awēḡ o'yawēḡtobuxik soat kaka daḡ o'jeawēḡepōḡpōḡ puyē. Tūybe waram ḡuto o'jetait'iat teku iān o'e ip adeayū.

— João Batista teku — io'e ip pūḡpūḡ. — Waram ḡuto o'jetait teku je'ūap tomukadi — io'e ip. — Imēnpuyē Deus a'ōbacaam wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ teku — io'e pūḡpūḡpūḡ.

¹⁵— Ka'ūma — io'e warara'acat pit. — Elias'ūm teku — io'e ip. — Waram ḡuto o'jetait — io'e ip.

— Ka'ūma — io'e warara'acayū bit. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ūm teku — io'e ip. — Waram ḡuto o'jetait'iat teku — io'e ip. — Kuyje osunuyiat teku — io'e ip.

¹⁶Imēnpit ipi kukukat Herodes Jesus awēḡ co buje, imēn o'jekawēn.

— Oxe bit teku João Batista — io'e. — Kuy bima wemu'a'uk teku. Imēnpit waram ḡuto o'jetait — io'e.

¹⁷⁻¹⁹Kuy bima Herodias Filipe tayxi osunuy. Ikuat Herodes kitpit tayxi osunuy. Herodes pit Herodias o'jat jetayxim. Imēnpuyē João Batista o'e Herodes pe:

— Deus xe cedaḡ ḡu ewebe jewebumūn ām ekitpit tayxi eju — i. Imēnpuyē Herodias itakoma jījā o'e João kay. João aoka ojuy o'e. Imēnpuyē Herodes João o'ḡuōmat daomūnmūnap'a be jetayxi be yaokaap puxim. Herodias pe João aoka ba'ore o'e, Herodes xe João ya'ōbuyxi buye.

²⁰— João cūḡ cīcā — io'e Herodes. — Xipat cīcā ixē—ikērēat kuḡ ḡu — io'e.

Herodes João muxipanpan osunuy daomünmünap'a be yaokaap puxim. Herodes pe João ekawên co buje, yağuybabi'üm'üm osunuy. Inaka João ekawên co pin cîcâ osunuy.

²¹ Ğe buje Herodes peta o'ğugê jekapap kabia kay ğebum am. Peta boğ cîcâ o'ğugê ip. Herodes ya'ðbuyxiayü o'tomuwâ peta kay jebekitkiyü. Sorarayü kukukayü dak o'tomuwâ, Galiléia eipi beayü dak—kariwawa ecuğapap. Peta kabia bima Herodias o'e jewebe ma:

— Ğasü ma João oyaokaat — i.

²² Ibocewi Herodias it oöm peta muğêğêap'a be. Ayacat osunuy yaypan'isuat. O'jeda'i'in Herodes etabutpe, ceweju jekônkônayü etabutpe dak. Da'i'iap co buje, icocok o'e ip. Imênpuye:

— Ajo-kay ên oxewi? — io'e Herodes yaypan'isuat pe. — Emukaypin cuy oğüm ewebe — io'e. — Ade obubut weipi be. Ipidaseat ma oğüm ewebe — io'e. ²³ — Deus etabun ðn e'em ewebe — io'e. — Soat emukaypin cuy oğüm ewebe — io'e. — Ipidase juy oğüm ewebe obubut. A'ð kay je'e ip webekitkiyü — Herodes o'e.

²⁴ Ixe yaypan'isuat o'jêm. O'ju jexi kay.

— Mamâi, ajo dak ojojuy? — io'e jexi be.

— “João Batista a juy eya'ukat. Eyaüm owebe,” i juy ece cebe — io'e ixi.

²⁵ Herodes kay yaypan'isuat o'jepit ipi kukukat kay ğebuje bit.

— João Batista a juy eyaüm owebe parato be — io'e ipi kukukat pe. — Ğaxîn ma juy eyaüm owebe — io'e jexi a'ðbi.

²⁶ Ipi kukukat Herodes iğuycûğ o'e. Ibu'u jîjâ ya'uk an osunuy.

— Soat emukaypin cuy oğüm ewebe — i juk o'e yaypan'isuat pe jeweju jekônkônayü etabutpe. Imênpuye isüsün o'e jebureyü buxim. “Oyaüm ğu ewebe” i' eap puxim isüsün o'e.

²⁷ Ğe buje o'jekawên sorara be.

— João a juy eya'uk — io'e. — Eyadojot cuy owebe — io'e sorara be ipi kukukat.

Sorara o'ju. João a o'ya'uk daomünmünap'a be. ²⁸ O'yadujupit parato be. O'yaüm yaypan'isuat pe. Yaypan'isuat o'yadujowat jexi be. O'yaüm cebe.

²⁹ João'üm e'ü âm jeküyjo buje, ceweju oekuku'iyäyü o'ju Herodes kay. João'üm jebit o'tujowat ip. Jebabim o'jomöğ ip witaliküy be.

³⁰ Ixe be juk o'ğuju'iyäyü o'jepit Jesus kay. Soat cuk o'e'e ip iat o'ğuwên ip cebe, soat cuk o'ğutaybitbitbin iap tak. ³¹ Ade jîjâ ajêmjêm ip o'e Jesus kay, ceweju etaybitbin'ukayü dak. Cêmcêm tak o'e ip cexewi ip. Ixeyü dak cekôn pa'ore o'e ade ip puye.

Imênpuye Jesus o'jekawên ceweju ip.

— Eyaðobire jîjâ — io'e. — Ğa'a aju uk'a'ümat kay jebodoy am. Wuyju acâ aju — Jesus o'e cebe ip.

— Ğa'a — io'e ip.

³² Ğe buje o'ju ip uk'a'ümat kay. Kobe dağ ip o'ju. Ixeyü acâ o'ju jebodoy am.

³³ Ijêm puje ip, ade kapurüğ tağayü Jesusyü o'jojojo.

— Jesus o'jêm jeweju etaybitbinayü eju — io'e ip jewewebe. — Ğa'a aju kapurüğ tağwi ixeyü dopabe — io'e ip.

Imênpuye o'jedau ip kapurüğ tağ. O'jedau ip Jesusyü dopabijuk am. Soat kaka dağwi o'ju ip. Jesus ajêm'üm awap ma oajêm ip.

³⁴ Kobe bewi jejêm puje, Jesus ade jîjâ o'jojojo. Itabotaidobot o'e cekay ip.

— Teyüku ovelhayü buxim oxe—jekukat'ümayü buxim — Jesus o'e jewebe ma.

Ade ma ip o'ğutaybin.

³⁵ Kaxi ipi têğ pima ceweju etaybitbinayü o'ju Jesus kay.

— Ijoe ya'ümğü uk'a — io'e ip. — Ka'ümğü wuyxan. Kuy katpuje jîjâ — io'e ip. ³⁶ — Adeayü juy eğuyipit ağoka kay — io'e ip. — Eğuyipit ip ikatêğatka be jexat pu am — io'e ip.

³⁷ — Eyju ma ixan epeğüm cebe ip — Jesus o'e cebe ip.

— Apêntak pão'a oceyabu soat xat'am? — io'e ip. — Pão'a deim kuka o'e teiboğ cîcâ. 200 dinheiro isurüğat kuka o'e—prata muğêğê — io'e ip.

(Püğ dinheiro isurüğat prata muğêğê püğ kabia ekapikapteim osunuy).

³⁸ — Pebūrū'a eyju pāo'a kuḡ? Epeju buk eyetaybit am — Jesus o'e.

O'ju ip jetaybit am. Itaybit puje ip o'jepit.

— 5 be pāo'a kuḡ oceju, xepxep axima kuḡ tak — io'e ip Jesus pe.

³⁹ — Epe'e juy adeayū be “Epbik cuy tip kireat ceje,” i — Jesus o'e.

⁴⁰ Soat ip awerom oabikbik. Ade jījā osodop ip. Pūḡ eawero 50 be wuyjuyū osodop ip. Wara'at eawero 100 be osodop ip. Wara'at eawero 50 be osodop ip. Wara'at eawero 100 be osodop ip. Ade jījā osodop ip. 5000 aḡokatkat osodop ip—pāo'a omayū. Ixeyū tayxiyū dak ya'om, ipotpoyū dak, taxityū dak.

⁴¹⁻⁴⁴ Ḡebuje Jesus o'jekawēn jebay eju—Deus eju. Pāo'a o'yabu. Axima dak o'jat xepxep. Ixe dak o'jeapūn kabi kay. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, ēn xipāt — io'e. — Pāo'a eyaūm ocebat'am — Jesus o'e Deus pe.

Pāo'a o'yadakat.

— Juku pāo'a — io'e jeweu etaybitbinayū be.

Cinco be pāo'a o'yadap. Imēnpit Jesus o'yamu'acoḡ. Ya'ade jījā o'e. Ceweju etaybitbinayū o'yaūm adeayū be. Xepxep axima osodop. Jesus pit axima o'ḡu'acoḡ. Imēnpuye ade jījā o'e. Axima dak o'ḡūm jeweu etaybitbinayū be. O'ḡūm ip adeayū be. Soat ip o'jo'o'o—5000 beayū—aḡokatkayū. Soat ip ibeḡbeḡ o'e, Jesus o'ḡu'acoḡ puye.

Ibocewi ceweju etaybitbinayū cepoyat o'jat. Ico be ip o'ḡuōm. 12 be o'ḡunopapūn ip cepoyan—pāo'a epoyat'am, axima epoyan tak.

⁴⁵ Ḡebujeap tomukadi:

— Epeōm cuy kobe be — Jesus o'e jeweu etaybitbinayū be. — Wīnābu epeju owap. Betsaida ka kay juy epeju — io'e.

Jesus “Eyduk'a be juy epeyepit,” i'e'em pima adeayū be, ceweju etaybitbinayū o'ju wīnābu.

⁴⁶ Tuk'a be adeayū muju buje, Jesus o'ju co'a kay jekawēn ām Deus eju.

⁴⁷ Kabiok pima Jesus jaḡepūḡ ma o'e kapurūḡ pe. Imēnpit kobe daḡayū iodi bicūḡ pe o'e ip—ceweju etaybitbinayū. ⁴⁸ Jesus ip o'jojojo—kobe daḡayū—tibicūḡ peayū. Pipim jekoykoy o'e ip kabido o'subidoajēm topabe buye.

O'ju cekay ip kabiakabia'i bima—kaxi jēm awap ma. Kuyḡu o'ju tibicūḡ peayū kay. O'kop co'a daḡwi. Idibi adopa daḡ xīḡxīḡ o'ju. Cekay ip o'ju. ⁴⁹ Jesus o'jojojo ip idibi adopa daḡ xīḡxīḡ pima. Tūybe ite axik iān o'e ip. Jesus co buje soat ip o'jewāwā jeparara pibun.

⁵⁰ Iparara jījā ip o'e.

— Eya'ōcam cuy epesop! Eypararam ḡu juy! Ōn ā! — Jesus o'e.

⁵¹ Ibocewi Jesus oōm kobe be ceweju ip. Kabido o'subido'ūm ḡebuje bit. Dao ma o'tipon. Imēnpuye o'jekuy ip. Yaḡuybabi'ūm o'e ip. O'jojojo ḡu buk ip imēḡat. ⁵² Ixe kabido o'subidomupon iap o'jojojo ip. Inaka teku Deus a'ōbacaap kuḡ jekukum iap kay itabut ḡu ip. Pāo'a o'yamu'acoḡ iap o'jojojo ip. Inaka:

— Ka'ūma ma ite jo'i ya'ōbuyxi — i'ūmḡu o'e ip.

Itabut ḡu o'e ip cekay.

⁵³ Iodi mudek puje ip, Jesusyū oajēm Genesaré eipi be. O'jemūḡ ip ebikopap pe. Kobe ip o'ḡukirik ka'oririt pe.

⁵⁴ Kobe bewi ijēm isum ma ip itaybit o'e teyūku Jesusyū iam ibo ka watwat. ⁵⁵ Daudaum o'ju ip uk'a'a daḡ iwātaxipipiayū dakoykoy. O'tujowat ip Jesus kay. Dobaptup ceje o'tujowat ip. Iwātaxipipiayū o'tujowat ip adeayū o'e “Jesus omuyku ijoce” iap pe. ⁵⁶ Aḡoka daḡ Jesus oeku, ikaboḡatka daḡ tak, biopak kukukayū ka daḡ tak. Yajēm puje jebureyū iwātaxipipiayū o'jomōḡ je'aweroroap pe.

— Ḃḡ esay ukpi oceḡucay — io'e ip Jesus pe. Soat ip o'je'ada o'ḡucay'iyayū. Soat iwātaxipipiayū xipāt o'e.

7

¹ Fariseuyū o'je'awero ip Jesus kay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak—Jerusalém ka bewiyū. ²⁻⁴ Aypapayū'um'um ekawēn taḡ jekuku'uk osodop ip Fariseuyū, soat warara'acayū Judeuyū dak. Jebu'isu bima dak ip jebuwuywuy'uk ma osodop. Tūybe ade

em wuybuwuy'üm pima wuykêrê Deus xe iân o'e ip. Imênpuye ade em jebuwuy'üm pima, o'jekôn ñu ip. Tarekrek pupuap pewi jepit puje, o'jekôn ñu ip ade em jebuwuy'üm pima. Ade ma ajojoyü'üm'üm ekawên tağ jekuku'uk osodop ip—kuyjeayü'üm'üm ekawên tağ. Imênpuxim soat em ma kopo'abi wuywuy'uk ip osodop, kamuti'abi wuywuy'uk tak ip osodop, kajarão'abi wuywuy'uk tak ip osodop. Jesus eju etaybitbinayü bit ade em'üma o'jwebuwuy jekôn pima—püğ em ã. Fariseuyü iboap o'jojjo.

⁵Ğe buje Fariseuyü o'jekawên Jesus eju, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü dak.

— Eweju etaybitbinayü wuyajojoyü'üm'üm ekawên tağ ñu jekukum — io'e ip cebe. — Cedağ ñu ip jekukum. Ade em'üma jwebuwuywuy'uk ip jekôn ãn — io'e ip imuymuy ip.

⁶Ğe buje Jesus o'jekawên ceweju ip. Ixeyü o'ğukorêm.

— Kuyje ma juk Isaiás emuwên icêmân — io'e. — Imên o'e jemudupmubararaktup pe: Deus e'em:

“Deus kay oceju” i napa ma e'em iteyü wuyjuyü, i. Imênpit okay ñu ip, i'e'em Deus, i juk o'e Isaiás — io'e Jesus. ⁷“Ën xipat,” i te'e ma e'em ip owebe, i. Imênpit xipat ñu òn ip cexe, io'e Deus, io'e Isaiás. “Deus ekawên eymutaybitbin oceju bit,” i napa ma e'em ip. Imênpit wuyjuyü ekawên acã adeayü mutaybitbin ip, i'e'em Deus, i juk o'e Isaiás — io'e Jesus.

⁸— Eyju Deus ekawên iwatiwan aypapayü'üm'üm ekawên tağ eyeku am — io'e Jesus Fariseuyü be, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü be dak. ⁹— Deus ekawên kay ñu eyju—aypapayü'üm'üm ekawên kay acã! Jewexe eyetaybit cícã! — io'e. ¹⁰⁻¹³— Moisés o'e kuyje:

Xipan cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i.

Waram o'e ğuto:

Jebay muymuy'ukat cuy epeyaoka—jexi muymuy'ukat tak, i.

Imên Moisés o'e — io'e. — Imên eyju warara'acayü muwa'üm'üm cebay buywat am, ixi buywat am tak. “Dinheiro kuka adi oğüm eywebe eybuywat am,’ i juy epe'e eyebay be,” i eyju bit e'em warara'acat muküyjojom — io'e Jesus. “Imênpit ibo edinheiro oğüm cuy Deus pe,’ i juy epe'e eyebay be,” i'e'em eyju bit warara'acat muküyjojom — io'e Jesus. — “Ğasü iba'ore owebe eybuywat am,’ i juy epe'e cebe ip,” i eyju e'em imuküyjojom ip — io'e Jesus. — Imên eyju Deus ekawên kay ñu. Deus ekawên ñu warara'acayü mutaybitbin eyju—eyekawên acã. Deus ekawên tağ ñu eyju jekukum—eyekawên tağ acã. Soan eyju e'em cedağ'ümân — Jesus o'e Fariseuyü be.

¹⁴Ğe buje Jesus waram adeayü o'tomuwã jewekay.

— Eya'òpicüğcüg cuy apên òn em iap kay — io'e cebe ip. — Eyetaybin cuy epesop! — io'e.

¹⁵— Wuywebe iòmōmap ñu wuymukêrêrêrên—wuybinün peat acã! — io'e. ¹⁶— Wekawên eyetaybit pin pima, xipan cuy eya'òpicüğcüg! — io'e.

¹⁷Jesus o'jêm adeayü xewi.

Ğe buje oôm uk'a be jeweju etaybitbinayü eju. O'jekawên ip ceweju—Jesus eju.

— “Wuywebe iòmōmap ñu wuymukêrêrêrên—wuybinün peat acã,” i kuy ece adeayü be — io'e ip. — Iba'arêm ekawên ocexe — io'e ip.

¹⁸⁻¹⁹— Eyju dak eyetaybit ñu du wekawên? io'e. — Adeayü-buxim wekawên pa'arêm tu eyxe? — Jesus o'e. — Eya'òpicüğcüg cuy epesop wa'ò kay. Eyxat òmōm eybinün pe ñu—eydada be acã! Ğuyjom cêmçêm ñu to eywebewi — io'e. — Imêneju eyxat ñu eybukêrêrêrên — io'e.

Jesus iboam i'e buje “Soat i'opi ñu wuywebe” iam imutaybin ojuy ip o'e.

²⁰— Ixat ñu ijodiacat mukêrêrêrên — io'e. — Ijodiacat ikêrêat mujurüğrüg soat em ikêrêat kay ğebum puye — io'e. ²¹— Soat em ijodiat ğebum ikêrêat kay. Imênpuye soat em ikêrêat kay jewağuydadam ip: aoyü kaykay dak ip, warara'acat pubut tujupa'um'um tak ip; warara'acat aokakam tak ip, ²²warara'acat tayxi kaykay dak ip; itabikuku dak ip warara'acat pubut kay; ikêrêat mujurüğrüg tak ip; napapa'uk tak ip; warara'acat muğuykuku ojuy dak ip; cekawênkêrê dak ip; itabutkarey dak ip; warara'acat awêgtatam

tak ip; yoboğan pin tak ip; yağuyba'arēm tak ip — io'e Jesus. ²³ — Ijodiacat ikērēat mujurūgrūg jexat o'om puye ġu—soat em ikērēat kay ġebum puye acā — Jesus o'e.

Imēn Jesus jewējuayū o'ġutaybitbin

²⁴ Ibocewi Jesus o'ju Tiro ka kay, iġo ka tēġatka kay dak. Oōm uk'a be jenuy ām. Ibu'u osunuy warara'acat pe itaybit am Jesus omuy ijoce iam. Imēnpit cemunēm pa'ore osunuy.

²⁵ Ġebuje Jesus uk'a be omuy iam o'jekūyjo ayacat. Ixe ayacat it axik kuġ osunuy jewebe—ayacat'it'it. Je'it mu'adaap ojuy o'ju Jesus kay. O'jēg'aecōgōcōg cewap. ²⁶ Grego a'ōm kawēnwēn'ukat osunuy ayacat. Judeu ġu osunuy. Sirofenícia eipi bewiat osunuy.

— O'it axik kuġ — io'e. — Eġujēm cuy cebewi — io'e Jesus pe.

²⁷ — Ap! — io'e. — Judeu ġu ēn — io'e. — Koap puk ōn webekitkit puywan—Judeuyū buywan. Ġuyjom acā Judeu'ūmayū osubuywan — io'e. — Cedaġ ġu wuywebe webekitkit xat pum iūm ām akurice be. Icēm ġu du? — io'e Jesus ibuyxijojom.

²⁸ — Icēmān ēn e'em, Kariwa — ayacat o'e. — Imēnpit akuriceyū bekitkit pi nōmnōm acap wiwim mesa diotpe — io'e. — Ōn tak ewebe obuywacap wiwim akurice be ibi nōmnōm acap wiwiap puxim — io'e ayacat.

²⁹ — Icēmān ēn e'em — io'e. — Imēnpuye juy ecepit eduk'a kay — io'e. — Axik kuy oġujēm e'it pewi — io'e.

³⁰ O'jepit je'it kay. Je'it o'tobuxik po'i jexexecap pe. Axik kuy o'jēm cebewi. Xipat o'e.

³¹ Ġebuje Jesus o'jēm Tiro ka tēġatka bewi. Jepitpin pima o'kap Sidom ka daġ, 10 beatka daġ tak. O'ju iodi kay Galilía eipi beati kay.

³² Ġebuje ibureyū ya'ōpi'ūmat o'tujowat Jesus kay. Ya'ōpi'ūmat ya'ōbabi'ūm tak osunuy. — Ebu juy esubumōg ya'ōpi'ūmat pe imu'ada am — io'e ip Jesus pe.

³³ Ġebuje Jesus ya'ōpi'ūmat o'tujowat adeayū parakpewi. Jaġepūg ma o'tujowat. O'jewebumuy ya'ōpi'ūmat a'ōpi be. O'jexi. Jebidim ya'ōpi'ūmat kō o'sukōmucay. ³⁴ Kabi kay jeapūnapūn pima, o'jepidowat.

— Efatá! — Jesus ja'ōm o'e cebe.

(Efatá “a'ōpi juy ja'ōpietok” iape). ³⁵ Ya'ōpi'ūmat o'jea'ōpietok ġebuje. O'jekōewut tak. Xipan o'e jekūyjojom. Xipan o'e kawēnwēn tak. Jesus o'jepit adeayū kay ya'ōpi'ūm tūibit eju.

³⁶ — Jesus ya'ōpi'ūmat a'ōpi o'ya'ōpimutok iap awēg epeguwēn ġu warara'acayū be — io'e Jesus adeayū be.

Imēnpit biġ ma ip o'ġuwēnuwēn yawēg.

³⁷ Yawēg coco'ukayū itabēgbēg o'e ip ijojom.

— Xipan acā xeku e'em — io'e ip jewewebe. — Ixe a'ōbi ya'ōpi'ūm tūibiyū jekūyjojom o'e ġasū bit. Ixe a'ōbi ya'ōkērē tūibiyū xipan kawēnwēn o'e ġasū bit — io'e ip.

8

¹ Ġuyjom ġuto adeayū oajēm Jesus kay. Ebpūg kabiabun ixeyū mutaybitbin osunuy Jesus. Ixat ip oi'ūm. Jesus jewēju etaybitbinayū o'tomuwā jewekay.

² — Wetabotaidabotbot iteyū kay — io'e. — Xepxep xet oweju ip jekukum. Ġasū bit ixat'ūmġu ip o'e — io'e. ³ — Jeduk'a kay ip imuyipit puje, e daġ ma kuka juk ip o'tao'ūm'ūm repibun — io'e. — Pūgūg wūywi oajēmjēm — Jesus o'e jewēju etaybitbinayū be.

⁴ — Apēn iteyū xan acejat? Ka'ūmġu ijoce — io'e ip Jesus pe.

⁵ — Pebūrū'a eyju pāo'a kuġ? — Jesus o'e.

— 7 be ma — io'e ip.

⁶ — Epabik cuy ipi ju — Jesus o'e adeayū be—jexat kuġ'ūmayū be o'e.

Ġebuje Jesus ixan o'jat. 7 be o'yabu pāo'a.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Eyaūm ocexat'am pāo'a — Jesus o'e Deus pe.

Pāo'a o'yadakat. O'yamu'acoġ cīcā. Ya'ade jījā o'e.

— Juku. Epeyaūm cuy adeayū be — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

Yaūmūm o'e cebe ip ixeyū be yamu'ē'ē ām adeayū be. O'yamu'ē'ē ip cebe ip. ⁷ Axima kuġ o'e ip pūgūg ma.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Axima eġūm ocewebe — Jesus o'e Deus pe.

— Judaku — io'e. — Epeğüm cuy adeayū be — io'e jeweu etaybitbinayū be. O'yamu'ē'ē ip adeayū be.

⁸ Gebuje soat ip o'jo'o'o adeayū. Ibeğbeğ o'e ip Jesus pāo'a o'yamu'acoğ puye. Ceweu etaybitbinayū cepoyat o'jat ip. Axima epoyat o'jat ip, pāo'a epoyat'a dak. ⁷ be o'yamunopapūn ip cepoyan yoba'a. ⁹ Ade jījā wuyjuyū o'jo'o'o. Ebadipdip mil o'jo'o'o.

Ġebuje Jesus adeayū o'ğuyipit ip tuk'a kay. ¹⁰ Ixe oōm kobe be jeweu etaybitbinayū eju. O'ju ip Dalmanuta eipi be.

¹¹ Fariseuyū o'ju Jesus kay. Jesus buyxijo ojuy ip o'ju.

— Ocewebe i'e ba'oreat cuy eğubapuk ocewebe — io'e ip. — Iboap co buje, acetabun ēn Deus xewiat iap kay — io'e ip cebe.

¹² Imēn o'e ip Jesus buyxijoap ojuy. Jesus iğuycūğ o'e jekay itabut am ibu'u ip puye.

— Ap! — io'e cebe ip. — Eyju e'em "Ocewebe i'e ba'oreat cuy eğubapuk ocewebe," i — io'e. — Imēnpit eybu'u'u eyetabut am okay. Imēnpuye eywebe i'e ba'oreat oğubapuk ġu eywebe — io'e.

¹³ Ibocewi Jesus Fariseuyū o'suiwat. Oōm kobe be. O'ju wīnābu jeweu etaybitbinayū eju. ¹⁴ Pūğ'a ma pāo'a kuğ o'e ip kobe be. O'yağuyba'ūm ip wara'at'a dujowat am jexat'am.

¹⁵ Jesus o'jekawēn ceweu ip.

— Fariseuyū epāo'a muyuhuhuptōm kay ġu juy epesop, Herodes ebekitkit epāo'a muyuhuhuptōm kay ġu dak — Jesus o'e.

¹⁶ — Apēnpuye dak ixe kawēnwēn ocewebu pāo'a muyuhuhuptōm? — io'e ip jewewebe. — Imēn kawēnwēn ocewebu pāo'a kuğ'ūm puye wuyju — io'e ip.

¹⁷ Jesus itaybit o'e apēn ip o'jekawēn jewewebe iam. Imēnpit pāo'a muyuhuhuptōm i'e buje, Fariseuyū emumutaybitbinap i'e ojuy osunuy.

— "Pāo'a kuğ ġu wuyju," i'ūmġu juy epe'e! — io'e. — Wekawēn pa'arēm tu eyxe? Eyetaybit ġu du? — io'e. ¹⁸ — Eyetaybit ġu eyetate ma'ġu. Jekūyjojom ġu eyju, eya'ōpiehe ma'ġu — io'e. — Eyağuyba'ūm wa'ōbacaam ma pāo'a oyamu'acoğ iap kay — io'e. ¹⁹ — Pāo'a oyaūm 5000 beayū xat'am iap kay ġebum ġu du eyju? Pebūrū'a yoba'a epeyamunopapūnpūn yaepoyan? — io'e cebe ip.

— 12 beat'a yoba'a — io'e ip.

²⁰ — Ġebum ġu du eyju 7 be pāo'a oyaūm 4000 beayū xat'am iap kay? — io'e. — Pebūrū ico epeğunopapūnpūn yaepoyan? — io'e.

— 7 be ico — io'e ip.

²¹ — Eyetaybit ġu du ka'ūmān ma iba'ore owebe iam? — io'e Jesus.

²² Jesus oajēm Betsaida ka be jeweu etaybitbinayū eju. Iğo ka watwat ağokatkat o'tujowat Jesus kay—ita'ūmat.

— Ita'ūmat cuy eğucay imu'ada am — io'e ip Jesus pe.

²³ Ġebuje Jesus ita'ūmat o'subaixik. O'tujowat ağoka bewi. Jebidi o'timōğ ita'ūmat eta be. Jebu o'subumōğ cebe.

— Ijojom tu ēn? — io'e.

²⁴ Ita'ūmat o'jeak.

— Ağokatkayū jojom ōn — io'e. — Imēnpit awaydip co'i ip cūğcūğ oxe — io'e.

²⁵ Jesus jebu o'subumōğ ma'ğuto ita be xipan ġu ijojom puye. Kabia o'e ijojom ġebuje bit. Xipan o'e ijojom.

²⁶ Ġebuje Jesus ita'ūm tūibit o'ğuyipit tuk'a kay.

— Eceptit cuy eduk'a be — io'e. — Eju ġu juy ikaboğatka kay — io'e.

²⁷ Ġebuje Jesus o'ju jeweu etaybitbinayū eju. O'ju ip ağoka kay ika'icatka kay. Cesaría eipi dağ o'kap ip—Filipe eipi dağ. E dağ pima ip o'jekawēn ceweu ip.

— Abu xe'e ōn wuyjuyū xe? — Jesus o'e cebe ip.

²⁸ — "Teku waram ġuto o'jetait'iat," i'e'em ip soat wuyjuyū — io'e ip. — "Teku João Batista—waram ġuto o'jetait'iat," i'e'em warara'acayū — io'e ip. — "Teku Elias—waram ġuto o'jetait'iat," i'e'em warara'acayū — io'e ip. — "Teku kuyjeat—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat—waram ġuto o'jetait'iat," i'e'em warara'acayū — io'e ip.

²⁹ — Abu òn eyxe bit? — io'e.

— Èn Cristo—Deus emunaẽ ãn — Pedro o'e.

³⁰ — Omuwẽn ãu juy epe'e — io'e Jesus. — Adeayũ be: “Teku Deus emunaẽ,” i ãu juy epe'e cebe ip — io'e.

³¹ Jesus jaokaap o'ãuwẽn jeweju etaybitbinayũ be.

— Soat waão òn — io'e. — Ipiatpi'ajom cĩcã òn — io'e. — Judeuyũ kukukayũ okay'ũm cĩcã je'e, Moissẽ ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak, Judeuyũ epaĩyũ kukukayũ dak — io'e. — Oaokaat ip. Xepxep xet kap puje waram ocetait — io'e Jesus.

³² Cekawẽnbapuk cĩcã o'e cebe ip.

Ãebu je Pedro Jesus o'tujowat warara'acayũ xewi.

— “Oaokaat ip,” i'ũmãu juy ece! — io'e Jesus pe.

³³ Jesus o'jekorepẽn. Warara'acayũ jojom pima, jeweju etaybitbinayũ jojom pima dak, Pedro o'ãukorẽm.

— Mũã ece! — io'e. — Satanás ekawẽn puxim ãn kawẽnwẽn. Satanás tak ibu'u owebe we'u'ũ ãm adeayũ beam! Deus aãuy daã ãu ãn jewaãuyãuy—Satanás aãuy daã acã — io'e.

³⁴ Ãebu je Jesus adeayũ o'tomuwã jewekay, jeweju etaybitbinayũ dak. O'jekawẽn ceweju ip.

— Oweju jeku pin pima, eywekay ma eyaãuyba'ũm cuy; eybu'um ãu dak cuy je'ũ ãm owebeam; wa'õ daã tak cuy epeku — io'e. ³⁵ — Eybu'u je'ũ ãm owebeam pima, epe'ũ'ũ. Owebeam ey'ũ buje bit, soat em eyetait epesop kabi be eye'ũap tomukadi, kawẽn idipat muwẽn ãm eye'ũ buje dak — io'e. ³⁶ — Ajo-kuã tak epesop soat tarekrek kuã ipi daãtak kuã, eybiõãbuk ipiatpi'ajoap pe imẽnpit? Ka'ũma kuã ma! — io'e. ³⁷ — Tei'ũmãu soat em Deus xe wuydopaptem. ³⁸ Ñasũacat ikẽrãat mujurũãrũã. Deus kay jetabucap o'jepere ip. Okay'ũm cĩcã ip. Wa'õ kay ãu dak. Soat waão òn. “Jesus ebekitkiyũ ãu oceju bit,” i'e'em ip. Wepit puje òn tak “Webekitkiyũ ãu eyju,” i oce'e cebe ip. Ocepit ma. Idip cĩcã je'e wepicap. Deus ekawẽn tojtjot'ukayũ eju ocepit—idip cĩcãayũ eju — io'e.

9

¹ — Deus soat kukukan pima ka'ũma ma ixẽ jo'ian je'e ya'õbacaan. Ixe xe ma epesop ixẽ soat kukukan pima. Ijo'ũm puje epe'ũ'ũ ãu pũãpũã ey'in — io'e Jesus.

² ⁵ xet kap puje Jesus Pedro o'tujowat jeweju, João dak, Tiago dak. O'ju ip co'a kay—yaumat'a kay. Oajẽm ip. O'jeu ip.

Ãebu je Jesus o'jewemuwarurun itabun ip. ³ Cesay isopsep cĩcã o'e. Irut cĩcã o'e. Iba'ore wuywebe say murun am cesay rucap co'iam.

⁴ Ãebu je aypapayũ'ũm'ũm o'jebapuk iboce. Kabi kadiwi o'jebapuk ip. Moissẽ o'jebapuk, Elias dak. ⁵ Kawẽnwẽn osodop ip Jesus eju. Pedro o'jekawẽn Jesus eju.

— Ocemutaybitbin'ukat, xipat wuyju ijoceam — io'e Pedro. — Ebapũã xijap cuy ocejomõã—pũã edopam, wara'at Moissẽ dopam, wara'at Elias dopam — io'e.

⁶ Itaybit ãu o'e jede am jeparara pibun. Pedro bureyũ dak iparara ip o'e. ⁷ Kabikerereat o'jebapuk. O'ãuba'arẽm ip Jesusyũ.

Ãebu je Deus o'jekawẽn kabikerereat pewi.

— Teku okpot — io'e. — Ikukpin cĩcã oxẽ. Eya'õpicũãcũã cuy epesop ya'õ kay — io'e.

⁸ Ceweju etaybitbinayũ jeakaã pima, xepxepayũ o'jeu ma'ãguto—kabi kadiwi oajẽm'iyayũ. Wara'acat ãu o'jojo ip—Jesus acã.

⁹ Ãebu je Jesus o'jekawẽn jeweju etaybitbinayũ eju. Co'a daãwi kopkom pima o'jekawẽn ceweju ip.

— Ñasũ ãu juy epejojoiap epeãuwẽn adeayũ be — io'e. — Soat waão òn — io'e. — We'ũ buje waram ocetait. Waram wetait puje acã juy epeãuwẽn epejojoiap — io'e.

¹⁰ Imẽneju kũyjobit osodop ip Jesus a'õ kay. O'jojoiap o'ãuwẽn ãu ip warara'acat pe. Imẽnpit jeweweju ma ip o'jekawẽn.

— Apẽnpuyẽ ixẽ o'e “Waram ãuto ocetait,” i? — io'e ip jewewebe ma.

¹¹ — Apẽnpuyẽ Moissẽ ekawẽn ocemutaybitbin'ukayũ e'em “Elias koam omuyku,” i? — io'e ip Jesus pe.

¹² — Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Elias co'iat koam omuyku adeayū muisun ām. Adeayū aḡuyumuwarurun je'e itabut am ip Deu kay — io'e. — Kuyje omuwēḡaptup ip o'tupmubararak. Imēn e'em ibodup:

Ite ipiat supi'ajo jījā, i. Warēmtaḡ ma ip ixē jukuk, i. Itakoma jījā je'e ip cekay, i'e'em ibodup — io'e Jesus.

¹³ — Icēmān ōn e'em eywebe. Elias co'iat kuy oajēm. Warēmtaḡ ma ip o'jukuk. Ikērēm cīcā ip o'jukuk — io'e Jesus. — O'ḡudadaibotbon cīcā ip. Kuyjeatup ekawēn taḡ ikērēm ip o'jukuk — io'e.

¹⁴ Warara'acayū kay, jeweju etaybitbinayū kay yajēm puje, ade jījā wuyjuyū o'jojojo yakokoreren ip. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū Jesus eju etaybitbinayū a'ōxikxiḡ o'e ya'ōberen.

¹⁵ Jesus co buje adeayū itabēḡbēḡ o'e ip ijojom. O'jedau ip cekay—Jesus kay.

— Ajēm tu? — io'e ip Jesus pe.

¹⁶ — Oajēm — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju oweju etaybitbinayū a'ōxikxiḡ? — io'e.

¹⁷ — Ocemutaybitbin'ukat, axik opop okpot pe — io'e pūḡ. — Ixe axik okpot a'ōmu'ūmu'ūm, ya'ōpimu'ūmu'ūm tak. ¹⁸ Axik pe ixē bu buje, okpot muy'at'an. Ibdopabok cēm cēm ibi bewi dak, jenūyekūnūy kūnūy dak, ibaca'ūm e'em tak — io'e cebay. — Imēnpuye okpot otojot ekay. Ajēm awap “Axik cuy epeḡujēm okpot pewi,” i juk oce eweju etaybitbinayū be. Imēnpit iba'ore o'e cebe ip imujēm ām — io'e Jesus pe.

¹⁹ — Eyetabut ḡu Deu kay — io'e adeayū be. — Puḡūn oḡuy eyxe? Ade koato eyxe oḡuy bima dak, kuka eyetabut'ūm ma epesop okay — io'e. — Yaypan'isuat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ Imēnpuye yaypan'isuat o'tujowat ip.

Jesus co buje, axik yaypan'isuat o'ḡukutukutu jījā. Ipi ju o'at. O'jejorojoro dak ipi ju. Ibdopabok o'jēm ibi bewi.

²¹ — Puju ku ite ekpot o'e imēn? — io'e Jesus cebay be.

²² — Bekin pin ma — io'e. — Ade em imuy'at'an daxa be. Imu'akōmkōm idibi be imuy'ūap ojuy. Etabotaidobotbon cuy eḡuy ocekey — io'e. — Ocebuywan cuy ece ewebe i'e but pima — io'e.

²³ — “I'e but ewebe bima,” i'ūmḡu juy ece! Okay etabut pima etaybit ece'e soat i'e but owebe iam — io'e Jesus.

²⁴ — Wetabut cīcā ḡu — io'e cebay. — Wetabutsū ma. Obuywan cuy ece wetabut cīcā am — io'e ya'ōberen ḡebuḡe bit.

²⁵ Adeayū o'jedau cekay ijo am. Ixeyū jo buje, Jesus axik o'ḡukorēm.

— Ejēm cuy cebewi — io'e wuyjuyū a'ōmu'ūmu'ūm'ukat pe, ya'ōpimu'ūmu'ūm'ukat pe.

— Waram pit eōm ḡu juy cebe — io'e.

²⁶ ḡebuḡe axik o'jewāwāwā ya'ōberen. Ixe dak yaypan'isuat o'ḡukutukutu jījā. O'jēm cebewi. Yaypan'isuat ce'ūat puxim o'e. Imēnpuye:

— Oe'ū teku — io'e adeayū.

Tūybe ce'ū iān o'e ip.

²⁷ Imēnpit Jesus yaypan'isuat o'subaixik. O'ḡu'aḡobucēḡ. Yaypan'isuat o'āy. Xipat o'e.

²⁸ Ukā be Jesus ōm puje, ceweju etaybitbinayū o'jekawēn ceweju.

— Apēnpuye ocewebe axik mujēm pa'ore o'e? — io'e ip.

²⁹ — Soat em ma Deu eju kawēnwēn'uk'ūm pima, iba'ore wuywebe ite buximat mujēm ām — Jesus o'e.

³⁰⁻³¹ Jesus waram ḡuto je'ūap o'ḡuwēn je'ūm awap. Jesus Galilēia eipi daḡ oeku jeweju etaybitbinayū eju. Imutaybin ojuy ip oeku. Imēnpuye ibu'u o'e warara'acayū be itaybit am poce omuy iam.

— Soat waḡo ōn — io'e. — Oūm ip okay itakomaayū be — io'e Jesus. — Oaokam ip. Xepxep xet kap puje bit, waram ocetait — io'e Jesus.

³² Imēn imutaybin ojuy o'e. Imēnpit pēḡape ite o'e iam itaybit ḡu o'e ip. Ade em cuk adi o'e'e cebe: — Ekawēn pa'arēm ocexe — i. Imēnpuye ibisūsūn o'e ip “Pēḡape ēn e'em” i'e am cebe.

³³⁻³⁴ Ibocewi Jesus o'ju Cafarnaum ka be jewewu etaybitbinayū eju.

E dağ pima jewa'ōxikxiğ ip.

— Ōn ma warara'acat podi ma wa'ōbuyxiat! — io'e ip soat.

Oexexe ip Cafarnaum ka be.

Ĝebuĵe Jesus o'jekawēn ceweju ip. Ukā be bima o'jekawēn ceweju ip.

— Apēn cuk epe'e eyewewebe e dağ pima? — io'e.

O'jede ĝu ip, e dağ pima “Ōn ma warara'acat podi ma wa'ōbuyxiat,” i juk o'e ip puye. O'jewemusūsūn ip jede am.

³⁵ Jesus oabik.

— Eya'ōpicūğcūğ cuy — io'e. — Yoboğan pin pima, yopican cuy epesop. Soat puywatwan tak cuy epesop — io'e Jesus.

³⁶ Ixe dak bekicat o'subuixik. O'tujuajēm cepidase ip. O'yakobot. O'jekawēn ma'ğuto jewewu etaybitbinayū eju.

³⁷ — Bekitkit xipan cuy epejukuk, eyju webekitkit puye — io'e. — Xipan bekitkit kuğ pima, xipan okuğ tak epesop. Xipan okuğ pima, xipan omudocat kuğ tak epesop — io'e Jesus.

³⁸ Ĝebuĵe João o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ağokatkat cuk ocejojo — io'e. — Ibiōğbuk kērēat mujēmujēm o'e ijodiacyū bewi “Jesus a'ōbi ōn jemujēm,” i'e'em — io'e. — “Imēmēn ĝu bit,” i juk oce cebe, ixe wuyewu jekuku'uk'ūm puye — io'e.

³⁹ Imēnpit Jesus o'jede:

— “Imēmēn ĝu bit,” i'ūmĝu juy epe'e cebe — io'e. — Wa'ōbi wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ pima, dao ĝu kuka omuy — io'e. ⁴⁰ — Wuykay itakoma'ūmat wuykadiat — io'e.

⁴¹ — Icēmān ōn e'em eywebe. Wara'acat idibi tiūm eywebe tikōn ām eyju Cristo ebekitkit puye. Deus tak xipacat je'ğūm cebe — io'e.

⁴² — Bekicat mubu'un puĵe okay itabut am, ikērēat mujurūğrūğ eyju, okay itabucat mubu'un puĵe. Imubu'un puĵe, Deus cuy ipiat supi'ajoat eykay. Imēn ey'e awap, xipat kuka juk o'e wita'a yaboğat'a mukirik am eyağobu eju idibi be eymuakōm. Imubu'un'ūm piam Deus kuka juk ipiat o'supi'ajoat ĝu eywebe — io'e. ⁴³ — Eybum ikērēat mujurūğrūğ pima, epewewbudakat cuy — io'e. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be pūğpu bima dak. Xipat ĝu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe xepxepu ma—daxa epirēm'ūmap pe — io'e.

⁴⁴ — (Iboce iohē ĝu—soat em ma ierep. Daxa dak jepirēmrmēm ĝu). ⁴⁵ Ikērēat mujurūğrūğ ām soat em eyju buĵe, epewewidakat cuy — io'e cebe. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be eyeicuğ tak. Xipat ĝu kuka o'e eywebe eyxik am ipiat'ajojoap pe xepxep im ma — io'e. ⁴⁶ — (Iboce iohē ĝu—soat em ierep. Daxa dak jepirēmrmēm ĝu). ⁴⁷ Eyetam ikērēat mujurūğrūğ pima, epeweweta'uk cuy! — io'e. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be pūğ etam tak—soat ma Deus a'ō kay iap pe. Xipat ĝu kuka o'e eywebe eyxik am daxaboğ pe xepxep eta bima — io'e. ⁴⁸ — (Iboce iohē ĝu—soat em ierep. Daxa dak jepirēmrmēm ĝu. Iboceayū soat em ipiatpi'ajojom e'em) — io'e Jesus.

⁴⁹ — Wuyju puybit muyunuyun iğēmap puxim. Imēnpuxim Deus tak ipiat pi'ajoan wuywebe, wuywebe ikērēat mujurūğap puxixim — io'e. ⁵⁰ — Kawta tayu bima, xipat cica. Tayu'ūm pima bit, xipat ĝu. Apēğām tak takuğ kuka acesop? Taxik am acā. Kawta tayuat pit xipat. Xipan cuy epewewekuk eyju dak — io'e.

10

¹ Jesus oajēm Judéia eipi kay. Jordāodi winābu oajēm.

Ĝebuĵe ade jīā wuyjuyū o'je'awero ma'ğuto Jesus kay. Adeayū mutaybitbin'uk osunuy iap puxim imutaybitbin ma'ğuto o'e waram. ² Fariseuyū oajēm. O'jekawēn ip ceweju ya'ōmukorēm oju.

— Wuyawēwēap ekawēn tağ tu wuytayxi epererem? — io'e ip Jesus pe.

³ — Apēn wuy'ajore Moisés o'e kuyje? — io'e.

⁴ — “Eytayxi epere ojuy bima otayxim ġu ece ġasū bit iaptup cuy epetupmubararak cekay,” i juk o'e Moisés — io'e ip. — “Epetupūm cebe eytayxi be. Tup ūm puje, xipat eytayxi epere am,” i juk o'e Moisés — io'e ip Jesus pe. — Itayxi epereap cūġ ma osunuy Moisés xe. Pām exe? — io'e ip cebe ya'ōmuwarurunap ojuy.

⁵ — Moisés imēn o'e eybu'u jījā ya'ō dag jekum puye — io'e Jesus. ⁶ — Kuyje bit imēn ġu o'e. Kuyje Deus soat o'ġuġē — io'e. — Aġokatkat o'ġuġē, ayacat tak. Ixeyū o'ġuġē xepxem ma jekuku am. ⁷⁻⁸ Imēnpuye jetayxi bu buje, aġokatkat cēmcēm jebay duk'a bewi. Jetayxi eju cucum. Jektop pu buje ayacat tak cēmcēm jexi duk'a bewi. Jektop eju cucum. Xepxep ma ip. Imēnpit pūġat puxim ip o'e jewekuġ soat em jeweweju ip cucum puye. ⁹ Deus xe ip pūġ ma. Imēnpuye eytayxi juy epeyepere ġu — io'e Jesus.

¹⁰ Ġuyjom uk'a be oōm ma'ġuto Jesus, ceweju etaybitbinayū dak.

— Ekawēnpa'arēm ocexe — io'e ip Jesus pe. — Ocetayxi epeream cuy ocemutaybin — io'e ip cebe.

¹¹ — Aġokatkat jetayxi epere buje wara'at pu am jetayxim, ikērēān e'em koapat pe—jetayxi be — io'e. ¹² — Imēnpuxim ayacat jektop epere buje wara'at pu am jektom, ikērēān e'em koapat pe jektop pe — io'e cebe ip.

¹³ Iboceayū je'iyū o'tujowat ip Jesus kay Deus cuy xipan jeykuk i'e am.

— Bekitkit ġu juy epetujowat Jesus kay — io'e ceweju etaybitbinayū bit cebe ip.

¹⁴ Jesus itakoma o'e jeweweju etaybitbinayū kay bekitkit tujowat ojuyacat o'ġukorēmrmēm ip puye.

— “Bekitkit ġu juy epetujowat Jesus kay,” i'ūmġu juy epe'e — io'e cebe ip. — Āġ jeedot ip okay — io'e. — Ixeyū buximayū jeeōm kabi be soat Deus a'ō kay kūyjobit pima. Jeeōm ip ibu'u'ūm puye ip Deus pe jekukan — io'e. ¹⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Bekitkit ibu'u'ūm puye ip jekuk an. Deus pe eykuk an eybu'u bima, Deus xe ġu epesop soat Deus a'ō kay kūyjobit pima — io'e.

¹⁶ Bekicat o'yakobot. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, xipan cuy iteyū bekitkiyū ejukuk — io'e.

¹⁷ Ibutut adeat o'ju Jesus kay. Jesus cu ojuy bima aġokatkat daudaum oajēm cekay—yaypan'isuat. O'jēġ'aecōġcōġ cewap, Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

— Kariwa, — io'e. — Ēn xipat cīcā. Soat em Deus xe onuy pin wetait. Apēntak oce soat em cexe onuy ām? — io'e Jesus pe.

¹⁸ — Apēnpuye ēn e'em owebe “Xipat cīcā ēn,” i? — io'e. — Ka'ūmġu xipacat—Deus acā — io'e. ¹⁹ — Kuy etaybit apēn Moisés o'e wuye'ajojoyū'ūm'ūm pe iam — io'e. — Imēn o'e: warara'acat epeyaoka ġu juy, i; wara'acat tayxi kay ġu juy, i dak; eybukuruġ ġu juy epesop, i dak; napa ġu juy epe'e, i dak; warara'acat epeġuġuykukuku ġu juy, i dak; xipan cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i dak. Imēn Moisés o'e kuyje. Kuy etaybit ijom soan — io'e Jesus.

²⁰ — Kariwa, soat ijop ekawēn taġ ojekukuku bekin pin ma — io'e.

²¹ Jesus xe ibubut adeat ikukpin cīcā o'e.

— Wara'an puk ece ġu — io'e. — Eju — io'e ibubut adeat pe. — Soat ebubut cuy eteida. Ibo juy dinheiro tei'ūma eġūm tadaybocayū be — io'e. — Imēn e'e buje, ade je'e ebubut kabi be — io'e. — Imēn e'e buje juy ejot oweju — io'e Jesus.

²² Cekawēn co buje iġuycūġ cīcā o'e. Itakoma dak o'e. Iġuycūġ ma o'jēm Jesus xewi ibubut ade jījā buye. Tacup o'e jebubun. O'ju ġu Jesus eju.

²³ Imēnpuye Jesus jakokoreren o'jeak adeayū kay. Ixe dak o'jekawēn jeweweju etaybitbinayū eju.

— Iba'ore jījā ibubut adeat ōm ām kabi be — io'e. — Ibu'u jījā ip Deus a'ō kay am, itabut cīcā ip jebubut kay buye — io'e.

²⁴ Ceweju etaybitbinayū itabēġbēġ o'e ip ijojom cekawēn co buje.

Imēnpuye Jesus o'jekawēn ma'ġuto ceweju ip.

— Tapupuyū, iba'ore jījā ijodiactat ōm ām kabi be. Ibu'u ip Deus a'ō kay am — io'e. ²⁵ — Camelo ikap pa'ore awi daobi'atok taġ. Imēnpit ibodi ma iba'ore ibubut adeat ōm ām kabi be — io'e.

²⁶ Jawaḡuyumuḡēḡēm o'e ip.

— Abu be dak jewedaxijo but? — io'e ip.

²⁷ Ḡebuje Jesus o'jeak cekay ip.

— Wuywedaxijo ba'ore soat em Deus xe wuydop am — io'e cebe ip. — Deus pe bit wuydaxijo but. Soat i'e but Deus pe — io'e Jesus.

²⁸ — Kariwa! Kuy soat ocesuiwat eweju jeku am — io'e Pedro.

²⁹⁻³⁰ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Eyju okay jījā. Eyju kawēn idipat muwēn pin cīcā soat kaka watwat pe. Imuwēḡap ojuy eybubut epere buje, ade epejat wara'at eybubun. Eyduk'a epere buje, ya'ade epeyabu eyduk'am—100 beat'a. Eywaḡo epere buje, “owaḡo” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eykitpit epere buje, “okitpit” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eyxi epere buje “oxi” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eyebay epere buje “webay” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eybekitkit epere buje, “webekitkit” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eykat epere buje ade epejat eykan—100 be. Warara'acayū je'e itakoma eykay. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Guyjom pit Deus xe epesop kabi be. Soat em epesop cexe eyetabēḡ — io'e. ³¹ — Ade ya'ōbuyxiayū'in yopicayūm jeedop ip. Ade yopicayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e Jesus.

³² Waram Jesus je'ūmap o'ḡuwēn. Jeweju etaybitbinayū eju cum o'e e daḡ Jerusalém ka kay. Jesus o'ju koap. Ḡasū ixeyū o'ju tomuju. Yaḡuybabi'ūm'ūm ip osodop. Iparara osodop ip warara'acayū ixeyū nomujuayū. Jesus 12 beayū o'tomuwā jewekay.

³³ — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop! — io'e cebe ip. — Jerusalém ka kay cum wuyju. Soat waḡo ōn. Oūm ip okay itakomaayū be, paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. “Ikērēat kuḡ ēn Deus xe, ocexe dak,” i je'e ip owebe — io'e. — “Eje'ū juy,” i je'e ip owebe — io'e. — Judeu'ūmayū be oūm ip — io'e. ³⁴ — Owaywayway jījā je'e ip. Jetakomaap pibun ip omuxi. Omupokupok ip. Ḡebuje oaoka ip — io'e. — Xepxep xet kap buje bit, waram ḡuto ocetait — io'e Jesus.

³⁵ Ḡebuje Tiago oajēm Jesus kay, João dak. Zebedeu ipotpoyō osodop ip.

— Kariwa — io'e ip. — Ocemuojujuy eḡūm ocewebe — io'e ip.

³⁶ — Ajo ojuyjuy eyju oxewi? — io'e Jesus.

³⁷ — Soat kūyjobit a'ōkay bima āḡ ocabik exe ixeyū kuk am eweju—pūḡ oce'in eba'at kadi, wara'at eba'ūḡat kadi — io'e ip. — Soat kūyjobit a'ō kay iap idip cīcā je'e — io'e ip.

³⁸ — Ap! — io'e. — Eyetaybit pun'ūma eyju iboap ojuyjuy oxewi. Apēn osupi'ajo iap puxim tu eyju dak epesupi'ajo? — io'e.

³⁹ — Hm hm — io'e ip. — Oceju dak ipiat ocesupi'ajo ebuxim ma.

— Imēn ma — io'e. — Ipiatpi'ajojom pima bit, “Ipiat esupi'ajoat ḡu juy ocewebe,” i du epe'e? — io'e Jesus.

— Ap! “Ipiatpi'ajoat ḡu juy ocewebe,” i'ūmḡu oce'e! — io'e ip.

⁴⁰ — Ha'a — io'e Jesus. — Obuxim ma eyju dak ipiat epesupi'ajo — io'e. — Ōn ḡu bit e'em: “Abik cuy oba'at kadi oba'ūḡat kadi,” i. Webay imēn i'e but. Ixe ma oweju adeayū kukayū nuy ām o'ḡuxipan. Ixe ma je'e abuyū jabik iboce iap — io'e Jesus.

⁴¹ Xepxepayū ekawēn co buje, warara'acayū ceweju etaybitbinayū itakoma o'e ip cekay ip—Tiago kay, João kay dak. ⁴² Imēnpuye: — Epesot cuy okay — io'e Jesus cebe ip.

— Eyetaybit Judeu'ūmayū kukukayū soat em ya'ōpuruḡ jebekitkiyū mujujum iam — io'e cebe ip. — Ikukukayū soat em e'em “Oca'ōbuyxi jījā,” i. Biḡ ma ip jebekitkiyū mukapikpiḡ,” io'e. ⁴³ — Eyju bit—imēn ḡu juy epewekuk. Kariwaboḡ pin pima, warara'acat puywatwan cuy epesop! — io'e. ⁴⁴ — Ya'ōbuyxian pin pima, tei'ūma epyekapik cuy warara'acat peam — io'e Jesus. ⁴⁵ — Imēntak soat waḡo ōn. Warara'acat pe obuywat am ḡu ojot ijodi. Warara'acat puywatwat'ukan ojot. Adeayū daxijo am ma ojot. Soat em itabēḡ jeedop ip kabi be, oje'ū buye — io'e.

⁴⁶ Ibocewi Jesus oajēm Jericó ka be jeweju etaybitbinayū eju. O'jēm ip Jericó ka bewi wuyjuyūxirixiri eju.

Ḡebuje Jesus oajēm ita'ūmat kay. Ita'ūmat xik'i osunuy e bitakobe. Ibutet Bartimeu i osunuy. Timeu ipot osunuy. Kapkamayū xewi dinheiro ojuyjuy'uk osunuy ita'ūm puye.

⁴⁷ — Jesus Nazareno omuyku — io'e ip kapkamayū Bartimeu be. Iboap co buje, ita'ūmat o'jewāwā Jesus kay. O'jewāwā ya'oberen.
 — Jesus! Ēn Davi'ūm naxegebit — io'e — wuye'ajoyoyū'ūm'ūm kukukat naxegebit — io'e.
 — Etabotaidabotbon cuy eḡuy okay! — i o'jewāwā ya'oberen.
⁴⁸ Imēnpuye adeayū ita'ūmat o'ḡukorēm.
 — Ecemūḡ! — io'e ip. — Ecewāwā ḡu juy! — io'e adeayū Bartimeu be. Imēnpit biḡ ma o'jewāwā ya'oberen.
 — Jesus! Davi'ūm naxegebit! Etabotaidabotbon cuy eḡuy okay — io'e.
⁴⁹ Ibocewi Jesus o'jecū e bidase.
 — Ita'ūmat cuy etomuwā — io'e Jesus adeayū be. Ita'ūmat o'tomuwā ip.
 — Epararam ḡu eḡuy! — io'e ip cebe. — E'āy. Jesus enomuwāwām — io'e ip ita'ūmat pe.
⁵⁰ Bartimeu jeekabek o'joxik ḡejuje jecokcok pibun. Dao ma o'āy. Jesus kay o'jedau.
⁵¹ — Ajo-kay ēn oxewi? — io'e Jesus ita'ūmat pe.
 — Ocemutaybitbin'ukat, wecoat pin oce! — io'e ita'ūmat.
 ḡejuje Jesus o'jekawēn ita'ūmat eju.
⁵² — Ecepti cuy eduk'a kay — io'e. — Kuy ece'ada okay etabut puye — io'e Jesus.
 Ita'ūm tūibit o'jecoan ḡejuje bit. Dao ma o'e ijojom. Xipan o'jojojo. Ixe dak o'ju Jesus eju e daḡ.

11

¹ Jesusyū oajēm Jerusalén ka be. Jerusalém ka tēḡ pima ip oajēm Betfagé ka tēḡ Betânia ka tēḡ tak, Oliveira dip'a tēḡ tak. Jesus xepxep jeweu etaybitbinayū o'ḡuju ikaboḡatka be—Jerusalém ka be.

² — Epeju juy aḡoka kay—wuywapatka kay — io'e cebe ip. — Eyajēm'isu ma jumento epetobuxik—yaypan'isuat, ikirikat, yakpi jeje ibit'ūmat. Epeḡuwekap cuy — io'e. — Epetojot cuy okay — io'e cebe ip. ³ — “Apēnpuye eyju jumento dujowan?” i'e buje eywebe ijoceat, “Ocekariwa buk cekay darem ma,” i juy epe'e cebe. “Ḡaxīn ma waram ocetujupit eykay,” i juy epe'e cebe — io'e Jesus.

⁴ O'ju ip. Oajēm ip jumento kay. Jumento o'tobuxik ip—yaypan'isuat. Uk'a ukpibubu be o'tobuxik ip. Ikirik xintabi be o'tobuxik ip. O'ḡuwekap ip.

⁵ — Apēnpuye eyju jumento dujowan? — io'e iboceayū cebe ip.

⁶ — Ocekariwa buk cekay darem ma — io'e ip. — Ḡaxīn ma waram ocetujupit eykay — io'e xepxepayū cebe ip.

— Ha'a. Epetujowat — io'e iboceayū xepxepayū be.

⁷ Jumento o'tujowat ip Jesus kay. Jeekabek ip o'jomōḡ jumento ukxabi jeje. Jesus oabik iekabek ceje jumento ukxabi jeje. ⁸ Adeayū jeekabek o'ḡupayapaya ip Jesus ajēmap taḡ e daḡ. Warara'acayū uktup o'tuptakat koḡūnpi daḡatup. O'tupmōḡmōḡ ip e daḡ.

— Wuyekabek ajomōḡ cuy e daḡ — io'e ip. — Ya'ōbuyxiat omuyku! Uktup atupmōḡ ixe dobede am — io'e ip jewewebe.

⁹ Jesus wap iju'ibiyū o'jewāwā ya'oberen icokcok cīcā buye, tomujuayū dak.

— Deus xipat cīcā! — io'e ip. — Teku omuyku Deus a'ōbi! — io'e ip ya'oberen. — Deus a'ōbacaap kuḡ teku! Teku xipat cīcā — io'e ip. ¹⁰ — Teku ijodiacat kukukan jenuy apēn cuk adi Davi wuy'ajoreyū kukukan osunuy iap puxim. Deus ya'ōbuyxi jījā. Idip cīcā! — io'e ip Jesus mucokcokcoḡ.

¹¹ ḡejuje Jesus oajēm Jerusalém ka be. Oōm Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. O'jeak soat kay—uk'a beat kay. O'ju jeweu etaybitbinayū eju, Betânia ka be jexet am. O'ju ip katpuje jījā buye. Xet. O'xet ip Betânia ka be.

¹² Kuyaje Jesusyū o'jēm Betânia ka bewi. Cucum pima Jesus ire o'e. ¹³ Wūy wi figueira'ip o'yopcoco—yoptuptepat'ip. Yajom o'ju ya'a'e paxi iam. Yop xe yajēm puje o'yadobuxik ḡu. Tup acā o'tuptobuxik ya'a'e ḡu buk puye.

¹⁴ Ḡasū bit a'a'e ḡu ecesūy wuyjuyū be ya'oap puxim! — io'e Jesus yop pe.

Ceweju etaybitbinayū iboap o'ya'tjojo ip.

¹⁵ Ğe buje Jesusyū oajēm ma'ğuto Jerusalém ka be. Oōm ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be. Itakoma o'e wuyjuyū muğuykukuku'ukayū kay—uk'a eaki korerenayū kay. Puca deidada'ukayū o'ğujēm uk'a bewi, puca bubu'ukayū dak. Wūn'i. Jesus dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ğuy'at. Wūn'i. Pukaso deidada'ukayū abikbikap tak o'ğuy'at jetakoma pibun.

¹⁶ — Ğasū bit cuy eybubut epetujukap ğu Deus eju kawēnwēnap'a dağ—yaboğat'a dağ — io'e ya'ōpuruğ cebe ip.

¹⁷ Uk'a beayū mutaybitbin o'e.

— Imēn e'em Deus kawēntup:

Oduk'a soat ka dağwiacat oweju kawēnwēnap'am je'e, i'e'em Deus ekawēntup.

Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e Jesus. — Eyju bit oduk'a be ajēmjēmayū muğuykukukum dinheiro bu am. Imēn oduk'a epeyamuwexat ibukurukat dopdopap'am — io'e.

¹⁸ Jesus ekawēn o'ya'ıjojo paıyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Itakoma jıjā o'e ip cekay. “Apēntak Jesus aceyaoka?” iap kay ip o'jewauğuy. Adeayū bit “Jesus itaybit cıcā Deus ekawēn ocemutaybit am” i'e'e'uk osodop ip. Imēnpuye paıyū kukukayū iparara o'e ip Jesus aokaap puxim.

— Apēn tak iba'arēm ma Jesus aceyaoka? — io'e ip jewewebe.

¹⁹ Katpuje Jesusyū o'jēm ikaboğatka bewi. O'jepit ip Betânia ka be jexet am. Xet. O'xet ip.

²⁰ Kabia'isu ma o'kop ip. O'jēm ip ma'ğuto. O'kap ip figueira'ip tēğ ma. O'yopkaraw ğasū bit tābu dağwi. ²¹ Pedro ğebum o'e “Ğasū bit a'a'e ğu ecesūy” io'e iap kay.

— Ocemutaybitbin'ukat, ak'i ece! — io'e Pedro. — Eyopmukorēmiat'ip o'yopkaraw—figueira'ip — io'e.

²² — Eyetabun cuy epesop Deus kay! — io'e Jesus. ²³ — Deus kay eyetabut pima, “Wede ece ijocewi” i'e but eywebe co'a be, “İdixidi be juy aakōm” i dak — io'e. — Eyetabut pima, Deus co'a yamuakōm idixidi be — io'e. — “Yaakōm paxi?” i ey'e'üm pima, yamuakōm tak — io'e. ²⁴ — Deus xewi iojuy buje, eyetabun cuy epesop “İte ma Deus je'ğūm owebe” iap kay. Eyetabut pima, epejat ma — io'e. ²⁵ — Deus eju kawēnwēn pima, eyağuyba'üm cuy epesop apēn cuk adi wara'acat pe ikērēm eykuk iap kay. Eyağuyba'üm puje, eyebay dak kabi beat yağuyba'üm apēn cuk adi ikērēat epeğūğē iap kay. İkērēat ju'uk eywebewi — io'e Jesus. ²⁶ — Apēn cuk adi warara'acat pe ikērēm eykuk iap kay eyağuyba'üm'üm pima bit, Deus tak yağuyba'üm ğu apēn cuk adi ikērēat epeğūğēğē iap kay — io'e Jesus.

²⁷ Oajēm ma'ğuto ip Jerusalém ka be. Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be xığxığ pima paıyū kukukayū o'ju Jesusyū kay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeyū kukukayū dak.

²⁸⁻³⁰ — Abu-a'ōbi ija'a beacat eğujēm? — io'e ip Jesus pe. — Abu dak “Eğujēm cuy,” i juk o'e ewebe? — io'e ip cebe.

— Abu-a'ōbi João Batista'üm ijocecat mubatisasan'uk osunuy? — io'e Jesus. — Deus a'ōbi du? İjodiat a'ōbi ğu xe'e? — io'e cebe ip. — Eywebe iboap muwēn puje, ōn tak abu-a'ōbi ōn jekukum iap oğuwēn eywebe — io'e Jesus.

³¹ İboap co buje o'jekawēn cıcā ip jewewēju.

— Apēn kuka ace cebe? — io'e ip jewewebe. — “Deus a'ōbi” i wuy'e buje, “Apēnpuye dak eyetabut ğu epesop cekay?” i kuka o'e Jesus wuywebe — io'e ip jewewebe. ³² — “İjodiat a'ōbi,” i wuy'e buje bit, adeayū kuka itakoma jıjā o'e wuykay — io'e ip. — Soat ip itabut João Batista'üm Deus a'ōbi oekuku iap kay — io'e ip jewewebe.

³³ İmēnpuye:

— Ocetaybit ğu — io'e ip Jesus pe.

— Ka — io'e. — Abu-a'ōbi João Batista oeku iap epeğuwēn ğu owebe. Ōn tak abu-a'ōbi ōn jekukum iap oğuwēn ğu eywebe — io'e.

— Ağokatkat uvadip o'tiptaida — io'e Jesus. — Tiptaida buje, korara o'ğugē. Uvadip koreren korara o'jomuy. Uva'abidi muwesōgsōgāp o'ğugē. Uvadip wiwiap'a o'yamuy—umat'a. Warara'acayū o'jomuy tip wiwi an. Uva'a'in kuka o'yaūm tip-wiwi'ukayū be ya'ade tip wiwiapteim. Wara'at'a'in kuka o'yabu jexat'am. Kadai iwat wara'at ka kay o'ju.

²— Yabubuap ekaxi ajēm puje, kadai iwat jebuywatwat'ukayū o'ğuju tip wiwi'ukayū kay jekadai'a bu am.

— “Oxat'a juy epeyadujupit okay,” io'e cebe ip — io'e Jesus.

³— Imēnpit tip wiwi'ukayū ibuywatwat'ukayū o'jat. O'yaokaka ip. Ibui puğ ma ip o'ğuyipit kadai iwat kay. Oajēm ip — io'e Jesus.

⁴— Waram ġuto wara'at jebuywatwat'ukat o'ğuju. O'yamupāupā ip. Warēmtaksuğ ip o'e cebe. O'jepit ip jebui puğ ma kadai iwat kay — io'e Jesus.

⁵— Waram ġuto warara'acayū jebuywatwat'ukayū o'ğuju. Pūğpūğpūğ ma imujum. Imēn ma ikērēm ip o'jukuk. Pūğpūğ o'yamupāupā ip. Warara'acayū o'yaokaka ip. Poğ. Oe'ū'ū ip. O'jepit ip jebui puğ ma kadai iwat kay — io'e Jesus.

⁶— Pūğ ma o'jepoyat cexe—ipot acā — io'e Jesus. — Cexe ikukpin cīcā osunuy. Amām jekpot ma o'ğuju.

— “Ibuxim ip okpot jukuk,” kadai iwat o'e jewebe ma — io'e Jesus.

⁷— Imēnpit uvadip wiwi'ukayū o'jekawēn jewewēju. “Ak'! Kadai iwat ipot omuykul!” io'e ip jewewebe. “Cebay e'ū buje, ite ma kadai iwan je'e. Ġa'a ayaoka. Wuyju ma uva dip iwan ace'e!” io'e ip jewewebe — io'e Jesus.

⁸— Ġebuje ipot o'jat ip. O'yaoka ip. Poğ. Oe'ū. Xik. Ijebit o'joxik ip uva dip pewi — io'e Jesus.

Imēn wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip.

⁹— “Āğ puk jeedop ip,” i du je'e uva dip iwat? — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be. — Imēn ġu je'e! Ixe je'ju jekadaidip wiwi'ukayū aoka am — io'e. — Warara'acayū jomuy uva dip wiwian — io'e. ¹⁰— Imēn e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū o'e “Ite'a xipat ġu wita'a” i, i. Yakērē o'e cebe ip, i. O'yaxik ip, i. Warara'acat pit o'e “Ite'a yadip ma” i, i. Uk'a muycemucemap'am o'e, i. ¹¹Iboap xipat cīcā wuyxe, Deus imēn o'e buye, i'e'em Deus ekawēntup.

Iboaptup epetupcoco ġu du? — io'e Jesus cebe ip—Judeuyū kukukayū be.

¹²Iboap ekawēn co buje:

— “O'yaxik'iyayū buxim eyju!” i'e ojuy osunuy Jesus wuywebe — io'e ip jewewebe. — “Tip ipot o'yaoka'iyayū buxim eyju” i'e ojuy osunuy wuywebe — io'e ip jewewebe.

Jesus daomūn ojuy o'e ip. Imēnpit iparara o'e ip ixe daomūnap puxim adeayū buxim iparara buye. Imēnpuyē Jesus o'suiwat ip—taomūn ojuyayū. Ixeyū dak o'jar be. Teida buje

¹³Ġebuje Judeuyū kukukayū Fariseuyū o'ğuju ip Jesus kay. Iecuğap Herodes ebekitkit tak o'ğuju ip cekay. Ixeyū o'ğuju ip Jesus a'ōmuwarurun ojuy. “Ēn iecuğap muymuy” i'e ojuy osodop ip. ¹⁴Oajēm ip.

— Kariwa — io'e ip. — Soat em ēn icēmān e'em — io'e ip. — Apēn Deus ibikuy ocewebe jeku am iam ēn ocemutaybitbin — io'e ip. — “Iğo du xipat exe?” i'ūmğū ēn e'em warara'acat pe emutaybit am. Kacūğ kadiat cocoap tomuju ġu ēn e'em “Teku xipat” i — io'e ip. — Roma ka kukat wuyedinheiro ojuyjuy cebe teidadam—César be. Teida buje wuyawēwēap ekawēn tağ ġu kuka ajeku? ¹⁵Aceteida xe'e? Aceteida ġu xe'e? — io'e ip.

César ip o'jomuyat pin Jesus pe. Imēnpit Jesus itaybit o'e wa'ōmuwarurun ojuy ip iam.

— Apēnpuyē eyju wa'ōmuwarurun ojuy? — io'e. — Dinheiro isurūğat cuy epetojot owoebe. Ojojo buk — io'e Jesus.

¹⁶Dinheiro isurūğat o'tojot ip cekay.

— Abu-biōğbuk ija be dinheiro be? — io'e. — Abu-butet tak ija be? — Jesus o'e.

— César biōğbuk, ibutet tak — io'e ip.

¹⁷— Cemuojuyjuy epeğūm César be—wuyēipi kukat pe — io'e. — Deus pe dak cuy epeğūm cemuojuyjuy — io'e Jesus.

— Itaybitbin ma o'jede — io'e ip jewewebe.
Iba'ore o'e ip cebe ya'öbu am.

¹⁸ Saduceuyü o'ju Jesus kay ġebu je bit. Tüybe wuye'ü bu je waram acejetait ġu iän o'e ip. O'jekawën ip ceweju.

¹⁹ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Imën Moisés wuymutaybitbin:

Iwaġo e'ü bu je, jekitpit jewebumün cuy jewaġo'üm tayxibuk eju itayxibuk i'tit'e'üm pima, i. I'itkap pu je, iwaġo'üm ipot tieġ kuka o'e i'tit, i.

Imën Moisés o'ġutaybin kuy je — io'e ip. — Imën e'em Deus ekawëntup — io'e ip. ²⁰ — 7 be ikitpitpiyü osodop ip — io'e ip. — Koapat o'jewebumün. Ixe koapat'üm jekpotpet'üm puxen ma oe'ü — io'e ip. ²¹ — Ġebu je ikitpit o'jewebumün jewaġo'üm tayxibuk eju. Ixe tomjuat'üm tak jekpotpet'üm puxen ma oe'ü. Imënpuxim ma oe'ü wara'at'üm ikitpit'üm tomjuat'üm — io'e ip. ²² — Ibocewi 7 beayü soat o'je webumünmün ip jewaġo'üm tayxibuk eju — püġ eju ma. Soat ip oe'ü'ü jekpotpet'üm puxen ma. Soat oe'ü ip pima, ayacat'üm tak oe'ü — io'e ip. ²³ — Waram ce'ü'üayü eta it pu je, abu-tayxim xe'e je'e? — io'e ip. — Soat 7 beayü o'jewebumünmün ip ceweju — io'e ip Jesus pe ya'öbuap ojuj.

²⁴ — Ijo'i ġu eyju e'em iboam — io'e Jesus. — Cedaġ ġu eyju jewaġuyġuy. Eyetaybit ġu Deus ekawën. Eyetaybit ġu Deus warara'acat podi ma ja'öbacaap kuġ iam — io'e. ²⁵ — Waram jeta it pu je, wuyjuyü jewebumünmün ġu ip — io'e. — Kabi beat co'i ip je'e—Deus ekawën tojot'ukat co'i — io'e Jesus. ²⁶ — Moisés emutp mubararakkup epetupcoco ġu du—wuye'ü bu je waram acejetait iatup? — io'e. — Deus ekawën ibararak popo kadai o'jedipesop iaptup pe. Deus o'e Moisés pe:

Ön Deus, i. Abraão itabut mabuk okay, Isaque dak, Jacó dak, i.

Imën Deus o'e Moisés pe. Kuy je ixe'yü'üm'üm oe'ü—Abraão'üm, Isaque'üm tak, Jacó'üm tak. Imënpit: “Itabut mabuk ip okay,” io'e Deus — io'e Jesus. ²⁷ — “Itabut ip okay,” io'e Deus, waram ġuto ip o'jeta it puy e. Ce'ü'üayü ġu itabut Deus kay—itabëġayü acā. Cedaġ ġu jijj eyju e'em. “Wuye'ü bu je waram ġu acejetait,” i te'e ma eyju e'em — io'e.

²⁸ Moisés ekawën imutaybitbin'ukat kuy juk oajëm Jesus kay. Jesus ekawën o'ya'ijjo—ya'öbu ojujyayü eju iap ekawën.

— Aiyuuui! Itaybitbit cġā o'jede — io'e jexeayü be. — Moisés ade ma wuymutaybitbin cedaġ wuyeku am Deus etabutpe iam — io'e Jesus pe. — Pu ġu ixe ekawën'in yoboġ cġā wuy muküjjobit am? — io'e.

²⁹ — Imën Moisés o'e — io'e Jesus.

Eya'öpiciġcġü cuy epesop, Israel naxeġebitbit, i. Püġ ma Deusat, i. Ixe kay wuyetabut, i. Ka'ümġu wara'at deus, i. ³⁰ Deus cuy ikukpin cġā epejukuk, i. Warara'acat kukpinap podi ma juy epejukuk. Eyxe ikukpin cġā buye, ibikuyap taġ cuy epeku soat em; xipacat kay dak cuy epesop ġebum; kapikpiġ tak cuy epesop cebeam, i.

Imën Moisés wuymutaybitbin — io'e Jesus. ³¹ — Wara'at tak ixe ekawën'in yoboġ cġā wuy muküjjobit am. Imën o'e:

Xipan cuy warara'acat epejukuk eyewekukap puxim ma, i — io'e Jesus.

— Ade ma Moisés wuymutaybitbin. Ijop ekawën'in kay bit cuy küjjobin cġā ma epesop — io'e Jesus.

³² Ġebu je Moisés ekawën imutaybitbin'ukat o'e:

— Kariwa — io'e Jesus pe — Etabitbit ma ën e'em — io'e. — Icēmān ën e'em — io'e. — Püġ ma Deusat omuy. Ka'ümġu wara'at deusat — io'e. ³³ — Ikukpin cuy Deus ajukuk warara'acat kukpinap podin ma — io'e. — Wuyxe ikukpin puy e, ibikuyap taġ cuy ajeku soat em; xipacat kay dak cuy ajop ġebum; kapikpiġ tak cuy ajop cebeam — io'e. — Xipan tak cuy warara'acat ajukuk wuyewekukap puxim — io'e. — Deus icokcok e'em wuywebe wünca üm pu je pa'iyü be imupik am cetabixe. Ibodi ma bit icokcok e'em wuywebe xipan warara'acat kuk pu je wuyewekukap puxim — io'e. — Wuyxe ikukpin cġā bima dak icokcok cġā e'em — io'e.

³⁴ Ya'öetaybit o'jede iap co bu je, Jesus o'e cebe:

— Wüy ġu ën Deus ka wi — io'e. — Jeküjjobin ojuj ën Deus a'ö kay — io'e.

— Abu be jede but Jesus pe? — io'e ip soat ya'ijo'ibiyū Jesus edeap co buje.

³⁵Ibocewi Jesus wuyjuyū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be.

— Apēnpuye “Cristo Davi naxeğebit—Deus emunaē,” i'e'em Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū? — io'e Jesus. ³⁶— Davi o'jekawēn Deus biōğbuk a'ōbi. Imēn ixē e'em ixē emudupmubararakup pe:

— Mudup okukat—Deus emunaē, i. Deus o'jekawēn Cristo be, i. Xik'i Ekay itakomaayū a'ōbacaap cuy oğū'um, io'e, i. A'ō kay kūyjobin jeedop ip, io'e, i. Ēn ixeyū kukan'um pima oxema juy eğuy, io'e, i.

Imēn Davi kuyje o'tupmubararak Deus biōğbuk a'ōbi — io'e Jesus. ³⁷— “Ēn ma okukukat,” io'e Davi Cristo be—Deus emunaē be. Imēnpuye ibapuk ma wuyxe Davi naxeğebit acā ġu Cristo osunuy—Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus.

Adeayū icokcok cīcā ip o'e Jesus ekawēn co buje.

³⁸⁻³⁹— Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū ekukuap puxim ġu juy epeku — io'e Jesus adeayū be. — Eymuğuykukukum ip. Jesay iwaruat kuğ ip jekukum warara'acat muyak am jekay. Jewexe ip ya'ōbuyxi jījā. Soat etabutpe ce'aweroroap pe warara'acayū ya'ōbuyxim jewēju ip kawēnwēn pima, icokcok e'em ip — io'e. — Kariwayayū abikbikap pe yabik pin ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Petatam pima icokcok e'em ip koap jekōn am kariwawa ekōn'um awap ma — io'e. ⁴⁰— Itayxibuk muğuykukukum ip ibubut pu am — io'e. — Ibun ma ip jewexe kawēnwēn Deus eju “Teku ya'ōbuyxiat” i'e oju warara'acat pe. Deus pit ipiat supi'ajoat ixeyū be warara'acat pe ipiat supi'ajoat podi ma — io'e Jesus.

⁴¹Ğe buje Jesus oajēm dinheiro mūn'a kay. Ya tēğ ma oabik Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be. Iboce ajēmjemayū jojom o'e ya be jedinheiro mōğmōğayū jojom. Ibubut adeayū dinheiro mōğmōğ ip o'e ade.

⁴²Ğe buje itop'um e'ū'ibit oajēm—ibubut kuğ'umat. Dinheiro isurūğat o'jomōğ ya be xepxep. Ixeyū xepxep isurūğat tei'it ma osodop. ⁴³⁻⁴⁴Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Ak'i juy epesop ixē ayacat kay—ibubut kuğ'umat kay—itop'um e'ū'ibit kay — io'e. — Ixeyū ma ade jexewiat'in o'jomōğ dinheiro ibubut adeayū — io'e. — Deus xe bit ade ġu o'jomōğ ip. Ade kuğ mabuk ip. Ixē ayacat yopīt ma o'jomōğ jedinheiro. Deus xe bit ade jījā o'jomōğ, soat jexewiat o'jomōğ puye—jexat puap oju ma o'jomōğ puye — io'e. — Ajo-kuğ ġasū ixē ayacat? Ka'uma kuğ ma! Imēnpuye Deus xe ixē ayacat warara'acat pe o'jomōğiap podi ma o'jomōğ — io'e Jesus.

13

¹Deus eju kawēnwēnap'a bewi Jesus cēm puje, ceweju etaybitbinat o'jekawēn ceweju uk'a jojom pima.

— Kariwa, ak'i juy ece! — io'e. — Wita'a yaboğ cīcā ġu du? Uk'a yadip cīcā! — io'e.

²— Ite'a yadip cīcā du exe? Xipat cīcā du ite'a exe? — io'e Jesus. — Xepxep'a jewa'atēğtēğ ġu je'e wita'a. Soat'a je'aedu — io'e Jesus.

³Ğuyjom Jesus oabik Oliveira dip'a bicūğpe—co'a bicūğpe. Oabik Deus eju kawēnwēnap'a weğūn—yaboğat'a weğūn. Ebadipdip ceweju etaybitbinayū o'jekawēn ceweju. Jağepūğ pima Pedro o'jekawēn ceweju, Tiago dak, João dak, André dak—ebadipdip.

⁴— Puğūn soat'a je'aedu? Ajo je'bapuk iboap em pima? Ajo ġubapuk Deus je'aedu awap? — io'e ip.

⁵⁻⁶Ğe buje Jesus ixeyū o'ğutaybin.

— Adeayū omuyku “Deus omudot,” i napa ma e'em warara'acayū be. “Jesus Cristo òn,” i napa ma je'e ip soat pe. Ixeyū ade ġuğuykuku. Imēneju eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymuğuykukuap puxim! — io'e. ⁷— “Jenopağōğōm ip ijoxin ma,” i warara'acayū e'em pima, “Jenopağōğōm ip wūyat eipi be,” i'e'em pima dak, eypararam ġu juy epesop. Imēn cuy je'bapuk. Imēnpit soat puk oi'um ġu — io'e. ⁸— Pūğ eipi watwat nopağōğōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūğ ka watwat nopağōğōm je'e wara'at ka watwat eju.

Ipi jexixi ijoce, iboce dak soat ka dağ. Reren cîcâ je'e ip soat ka dağ. Yopît ma ipiat supi'ajo ip koam ipi dağayû. I'itpin'isumapi jo'ma je'e koam. Ğuyjom pit ipiat supi'ajo jîjâ ma ip — io'e. ⁹ — Eyday'em'um cuy epesop ixeyû be eymuğuykukuap puxim — io'e. — Eykay itakomaayû jeydaomûn. Jeydujowat ip ibimâmâyû ekawên coco'ukayû be. Jeymupokupok ip Deus eju kawênwênap'a be. Jeydujowat ip iceguğayû etabixi, ipi kukukayû etabixi dak, eyetabut okay buye. Kawên idipat epeğuwên cebe ip — io'e. ¹⁰ — Kawên idipan soat ka dağayû mukûyjojom'ûm pima, ipi buk i'ûm ğu. ¹¹ Jeydaomûn ip. Ika kukukayû etabixi ip eydujowat puje, eyağuybabi'ûm ğu juy epesop. “Apên paxi oce'e?” i'ûmğû juy epe'e. Ixeyû etabixi buje, Deus ma jeymutaybin apên epe'e iam. Eya bewi ğu juy epeğuwên. Deus biðğbuk cuy jeymutaybin imuwên âm — io'e. ¹² — Ixe kabia bima adeayû jeadipiyû kay itakoma je'e, ixeyû webekitkit puye. Iwağo jekitpit je'ğûm cekay itakomaayû be yaoka am. Ikitpit tak jewağo je'ğûm yaoka am. Cebayû dak jekpot je'ğûm cebe ip yaoka am. Ipotpetayû dak itakoma je'e jebay kay. Jebay je'ğûm ip cebe yaoka am — io'e. ¹³ — Soat itabut'ûmayû itakoma jîjâ je'e eykay, eyetabut okay buye. Ipiatpi'ajojom ma'ğû eybu'u ğu okay bima, Deus jeydaxijo. Jeydakoy jexeam — io'e.

¹⁴ — Ipararu jîjâat epejojo — io'e. — Imðğpiat pe jeedop—Deus eju kawênwênap'a be — io'e. — (Eyetaaybin cuy epesop ijudup coco'ukayû!). Ipararu jîjâat iğo'a be bima, jenapôn cuy ip co'a bicîğ kay Judêia eipi watwat — io'e. ¹⁵ — Eyduk'a eakiju bima, epeðm ğu juy eyduk'a be yabeat pum — io'e. ¹⁶ — Eykat pe bima, epeyepit ğu juy eyduk'a kay eyesay bum — io'e. ¹⁷ — Ixeyû kabia dağ iba'ore jîjâ je'e yukreğayû enapôn âm, je'it mutitinayû enapôn âm tak. ¹⁸ “Ihi bima ğu juy ixeyû eğudot ipiatpi'ajo an ocewebe,” i juy epe'e Deus pe. ¹⁹ — Ixeyû kabia dağ soat ipi dağayû ipiat supi'ajojo jîjâ. Ibitpi bit ipiat asupi'ajo ğu Deus pe ipi mubapuk isum — io'e. — Waram pit ibitpi ğu acesupi'ajo—ixeyû kabia dağ acâ — io'e. ²⁰ — Deus pe ipiatpi'ajojoap kabia mu'ûm'ûm pima, ka'ûma kuka o'jewedaxijo. Imênpit: “Püğpüğ kabia acâ ipi watwat supi'ajojo,” io'e Deus kuy bima. “Püğpüğ kabia acâ,” io'e Deus, taxijo am o'taê'iyayû ikukpin cîcâ cexe buye — io'e.

²¹ — Wara'acat je'e eywebe napa ma “Ak'! Teku Cristo—wuydaxijojo'ukan Deus emunaê,” i. “Ak'! Ğoku Cristo,” i dak je'e. Imên i'e buje, eyetabun ğu juy epesop ixeyû ekawên kay — io'e. ²² — Jewexe Deus emunaêhêyû jebapuk, jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukayû dak. Wuymucoatcoanap ğubapuk ip Deus emunaêhêyû muğuykuku ojuy. Deus a'ðbacaap ğubapuk ip imuğuykuku ojuy. ²³ Ğuyjom jajêm ip adeayû muğuykuku ojuy iap kuy oğuwên eywebe. Ğebu'i epe'e wekawên kay ixeyû be eymuğuykukuap puxim — io'e.

²⁴⁻²⁵ — Ipiatpi'ajojoap kabia kap puje kabi beacat muycemcemap iaruaru je'e — io'e. — Kaxiepiat kaxiepi ğu je'e. Kabiok je'e. Kaxiamat tak kaxiam ğu je'e. Kabiok je'e. Kasopta dak ida'at kabi kadiwi — io'e. ²⁶ — Ğebuje okop ipi kay. Kabikerreat tağwi okop. Soat wağo ðn. Wa'ðbacaap kuğ okop, odipap kuğ tak. Soat ipi dağayû je'e “Jesus warara'acat podi ma ya'ðbaca,” i. “Warara'acat podi ma idip,” i je'e ip. “Abu ixê jo'iat? Ka'ûma ma,” i je'e ip — io'e. ²⁷ — Ğebuje Deus jekawên totojot'ukayû ğuju soat tağwi. Ixeyû ğuju jemunaêhêyû kay. Jemunaêhêyû ip ğu'awero soat tağwi. Kabi dağwi ixeyû ğu'awero ip, ipi dağwi dak — io'e.

Jesus waram jedocap o'ğuwên jewēju etaybitbinayû be.

²⁸ — Ğebum cuy epesop wajêmap kay figueira'ip kay ğebum pima — io'e. — Figueira'a bikit cêm puje, “Koato ijasûn ma,” i'e'em eyju, dup cêm pima dak — io'e. ²⁹ — Imênpuxim soat ipi dağayû ipiatpi'ajojom pima, “Ğaxîn ma Jesus jajêm,” i juy epe'e — io'e. ³⁰ — Ğasûayû'in iboap coco ip je'û awap. Ğebum cuy epesop iboap kay! — io'e. ³¹ — Kabi i'ûm, ipi dak. Wekawên pit i'ûm ğu. Wekawên kayayû bit soat em jeedop — io'e.

Imên Jesus o'jekawên jewēju etaybitbinayû eju.

³² — Itaybit ğu ip wajêmap kabiam, ipiatpi'ajoap kabiam tak — io'e. — Deus ekawên totojot'ukayû itaybit ğu ibo kabiam. ðn Deus ipot. ðn tak wetaybit ğu ibo kabiam. Webay acâ itaybit — io'e. ³³ — Eyetaaybit ğu puje oajêm iam. Imêneju epejowiwi juy ağ. Wajêmap wiwim cîcâ juy epesop — io'e. ³⁴ — Wajêmap kariwa epicat puxim — io'e. — Kariwa o'jêm

jeduk'a bewi. "Ijocce ma epesop," io'e jebuywatwat'ukayū be — io'e. — "Epeyekapik oka be," io'e cebe ip — io'e. — Jeduk'a exĩntabi wiwi'ukat pe "Ijocce ma eġuy warara'acat pe obubut tujupa'umap puxim," io'e kariwa — io'e. — "Wepicap wiwim cuy epesop," io'e cebe ip — io'e Jesus.³⁵ — Ixe kariwa buxim òn tak — io'e. — "Puġūn paxi waram wekariwa je'pit?" i eyju e'em. Katpuje paxi ocepit. Iximadakpe paxi ocepit. Kabiakay paxi ocepit. Kabia'isu paxi ocepit. Eyetaybit ġu pūġūn ocepit iam — io'e.³⁶ — Imēnpuye juy epejowiwi aġ. Ocepicap wiwim cuy epesop. Obu'u jĩjā eyxen ma eydobuxik am wepit puje! — io'e.³⁷ — "Epejowiwi juy aġ," i òn e'em soat pe. "Epejowiwi juy aġ," i òn e'em eywebe dak — io'e Jesus jeweju etaybitbinay ū be.

14

¹ Xepxep kabia peta e awap cekay itakomaayū Jesus daomūn ojuj ip—Páscoa epeta e awap. Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhaptōmtēm'umat'a. Ijop epeta muġēġēm pima apēn Deus wuydobuyū'um'um o'tujujēm Egito eipi bewi iap kay ġebum'uk ip osodop. Iba'arēm Jesus daomūn ojuj ip. Paĩyū kukukayū Jesus aoka ojuj osodop ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Jesus kay itakoma osodop ip.

² — Petatam pima bit Jesus ataomūn ġu adeayū be wuyaokaap puxim — io'e ip jewebebe.

³ Jesus Betânia ka be osunuy. Simão duk'a be osunuy—ierep tūibit tuk'a be. Jekōnkōn pima ayacat oajēm Jesus kay. Timūn'a kuġ oajēm—wita'a muġēġē'a kuġ. (Wita'a butet alabastro i osunuy). Tide'oati otinuy ya be. (Tide'oati butet nardo i osunuy). Judeuy'u ce'ūat mude'o'o'uk ip osodop nardodim. Tideiboġ cīcā otinuy. Ayacat oajēm Jesus kay. Timūn'a ū o'su'ūkaka. Tideo'ati o'tidi Jesus a be Jesus ikukpin cīcā cexe buye. ⁴ Iboceayū bit pūġpūġ itakoma o'e ayacat kay ixe o'tidi buye.

— Ak'i! Etdidi! — io'e ip. — Etimukereren — io'e ip ayacat pe. ⁵ — Tide'oati deida buje, kajuk teiboġ ejat! Ade kuka juk dinheiro isurūġat ejat prata muġēġē — io'e ip. — 300 be kuka juk ejat! Tadaybotbocayū be kuka juk dinheiro eġūm — io'e ip cebe.

Ya'òpuruġ ip ayacat o'ġukorēm o'timukereren puye.

⁶ — Āġ jeenuy ayacat jekpiwan — Jesus pit o'e. — Epeġukorēm ġu juy — io'e. — Cekaykay ġu! Xipacan ma teku o'e owebe! — io'e. ⁷ — Tadaybotbocayū soat em ma eyxe — io'e. — Eybikuy bima, ixe'yū buywan put eywebe. Òn pit soat em ġu oġuy eyxe. Soat em ġu xipacan ey'e but owebe — io'e. ⁸ — Ite ayacat tide'oati kuġ osunuy. Tiūm put owebe. Ojebit o'ġude'on, oje'ū ġu buk ma'ġu. Wetabēġ pima ma kuy omude'on okot awap — io'e. ⁹ — Okay itabucayū kawēn idipat ġuwēnuwēn soat kaka daġ. Apēn ite ayacat o'tidi wa be iap ġuwēnuwēn tak ip soat kaka daġ. Soat ka watwat ġebum je'e apēn ixe o'e iap kay. Ġebum cuy epesop iboap kay — io'e Jesus.

¹⁰ Ġebuje Judas Iscariotes o'ju paĩyū kukukayū kay.

— Jesus cuy oġūm eywebe yaoka am — io'e cebe ip.

Ixe Judas Iscariotes 12 beayū'in osunuy.

¹¹ Ixe ekawēn co buje, icokkok cīcā o'e ip paĩyū kukukayū.

— Dinheiro juy oceġūm ewebe iūmapteim — io'e ip Judas pe.

Imēnpuye "Ġasū du Jesus ūm put owebe paĩyū kukukayū be?" i'e'em jewebe ma oeku. Cekay itakomaayū be Jesus ūmap kudadam oeku.

¹² Jesus o'jekōn jeweju etaybitbinayū eju Páscoa epeta bima. Páscoa epeta bima Judeuyū ovelha aokaka'uk osodop ip—koapat kabia bima. Soat ip pāo'a o'o'uk osodop—yamuyuhuhaptōmtēm'umat'a. Ixe kabia be ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Poce wuyxan oceġuġē Páscoa epeta be i'o am? — io'e ip.

¹³ Ġebuje Jesus xepxepayū o'ġuju Jerusalém ka kay jeweju etaybitbinayū.

— Epeju juy ikaboġatka be — io'e cebe ip. — Aġokatkat epetobuxik—idibi mūn'a kuġat. Ceweju juy epeju — io'e. ¹⁴ — Uk'a be iōm puje, epeōm cuy ceweju — io'e cebe ip. — "Ocekariwa e'em: 'Apu'a be juy ocekōn Páscoa kabia oweju etaybitbinayū eju?' i," i juy epe'e iġo duk'a iwat pe — io'e Jesus. ¹⁵ — Ixe jeduk'a yabimubapuk eywebe—umat'abi,

yabiboğat'abi — io'e. — Kuy mesa kake iğo'abi be, abikbikap tak. Soat ixipan je'e kuy — io'e. — Iğo'abi be ovelha juy epejoyoy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

¹⁶ Ğe buje ceweju etaybitbinayū o'ju ikaboğatka be. Soat o'tobuxik ip apēn cuk cebe ip Jesus o'e iap tağ. Iğo'a be ovelha ip o'joyoy Páscoa kabia be i'o am.

¹⁷ Kabiğ pima Jesus oajēm iğo'a be jeweu etaybitbinayū eju—12 beayū eju. Oabik ip mesa akokoreren. ¹⁸ Jekōnkōn pima Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Pūğ ey'in oūm okay itakomaayū be waoka am—oweju jekōnkōnat ma — io'e.

¹⁹ Iğuycūğcūğ o'e ip.

— Ōn xe'e? — io'e'e ip pūğpūğpūğ.

²⁰ — Pūğ eyju'in — io'e Jesus. — Oweju prato be pāo'a o'yamuerep'iat ma — io'e. ²¹ — Soat wago ōn. Apēn oje'ū iaptup tağ oje'ū—Deus ekawēntup tağ — io'e. — Karem ğu ipiat supi'ajo oūmat pit. Xipat kuka adi a'ğū ixē bit o'jebapuk'ūma — io'e Jesus.

²² — We'ūap kay ğebum cuy epesop — io'e Jesus cebe ip.

Jekōnkōn o'e jeweu etaybitbinayū eju. Jekōnkōn pima Jesus pāo'a o'yabu.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Pāo'a eyaūm ocewebe — io'e Jesus Deus pe.

O'yamuweka. O'yaūm cebe ip.

— Juku, epeya'o — io'e cebe ip. — Ite ojebit — Jesus o'e. — Pāo'a muwekaap puxim ip obamupaya — io'e.

²³ Tikōnkōnap o'jat. Uva'abidi o'tinuy tikōnkōnap pe.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Uva'abidi etiūm ocewebe — io'e Deus pe.

Tikōnkōnap o'ğūm cebe ip. Soat ip o'tikōn.

²⁴ — Juku. Epetikōn. Ite odoy — io'e Jesus. — We'ū buje odoy jedoyekoreren “Adeayū bewi ikērēat oju'uk,” io'e Deus puye — io'e. — Imēnpuye Deus adeayū ğuisun. Cūğ ma jeedop ip cexe—Deus xe — io'e. ²⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Waram ğu otikōn uva'abidi soat ipi watwat Deus a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Soat ipi watwat ya'ō kay kūyjobin pima bit, tiisuati otikōn uva'abidi — io'e Jesus. Imēn Jesus o'e cebe ip: — We'ūap kay ğebum cuy epesop — i.

²⁶ Ğe buje soat ip o'jebibododon Deus kay. Umat'a bewi ip o'kop. O'ju ip co'a bicūğpe—Oliveira dip'a bicūğpe.

²⁷ Oajēm ip Oliveira dip'a bicūğpe. Jesus waram o'jekawēn ceweju ip.

Soat eyju operem — io'e. — Epeyenapōn — io'e. — Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn: Ovelhayū kukukat oyaoka, i. Soat ip jepōğpōğ iōhōyū, i.

Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn — io'e Jesus. ²⁸ — Imēnpit we'ūap tomukadi Deus waram ğuto omutait. Ōn ovelha kukukat puxim. Okay itabucayū ovelhayū buxim. Oju eywap Galiléia eipi be — io'e.

²⁹ — Soat ip jepere obureyū. Ōn pit jepere ğu — io'e Pedro.

³⁰ — Tapu, icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus Pedro be. — Ijop exima ma: “Obure ğu teku,” i napa ma ece'e ebapūğ em — io'e. — Xepxep em sapokay ede awap: “Obure ğu teku,” i napa ma ece'e — io'e Jesus.

³¹ — Oce ğu ma buk “Obure ğu teku,” i, eweju waokaap puxim — io'e Pedro. Ya'ōpuruğ o'jede. Soat cewejuayū imēn o'e'e.

³² Ğe buje o'ju ip kadaihiaptip kay. Kadaihiaptip putet Getsēmani i osunuy.

— Jocebuku epabikbik — io'e Jesus. — Deus eju buk ōn jekawēn — io'e jeweu etaybitbinayū be.

³³ Ibocewi Jesus o'ju kawēn ām Deus eju. Pedro o'tujowat jeweu, Tiago dak, João dak. Iğuycūğ cīcā o'e. Yağuy'ūm o'e ipiatpi'ajoap kay.

³⁴ — Je'ūmayū jo'i ōn oğuycūğap pibun — io'e. — Ağ cuy epesop ijoce — io'e.

³⁵ Bosusu Jesus o'ju. Iboce o'jepo ipi ju jeğuycūğap pibun.

Ğe buje o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Odaxijom ece we'üap puxim, ên odaxijo pin pima — io'e Deus pe. — Ipiat esupi'ajoat ġu owebe — io'e. ³⁶— Bay — io'e. — Webay ên. Soat iba'ore ġu ewebe. Omuwedem ece ip owebe ipiat'ajoap puxim. Wa'ôbi bit we'ü pin ġu. Ên ebikuy bima bit, oje'ü — io'e Deus pe.

³⁷ Ġebeje ebapüġayü kay o'jepit—Pedro kay, Tiago kay dak, João kay dak. Ixet ma ip o'tobuxik.

— Simão Pedro — io'e. — Exet ma du? — io'e. — Püġ hora dak tu aġ pa'ore ewebe? ³⁸ Aġ cuy epesop! — io'e cebe ip ebapüġayü be. — Xen ġu juy epesop. Deus eju juy epeyekawên eyewebe ikêrêat muġêap puxim—eywee Satanás a'ô kay küyjobicap puxim — io'e. — Eybu'u jîā ikêrêat muġê am. Imênpit ikêrêat epeġuġê eya'ôbaca'üm puye. Imêneju Deus eju juy epeyekawên ixé a'ôbacaan kuġ eyeku am — io'e cebe ip.

³⁹ Ġebeje bosusu o'ju waram. Kuyat ekawên puxim waram o'jekawên Deus eju. ⁴⁰ Jesus waram o'jepit ebapüġayü kay. Ixet ip o'tobuxik ma'ġuto. Itaxeabaca o'e ip xet pibun.

— Apên tak Jesus pe acejede? Wuyxexet teku wuydobuxik — io'e ip jewewebe.

⁴¹ Jesus waram o'jepit bosusu. Waram o'jekawên Deus eju. Waram ġuto o'jepit ebapüġayü kay.

— Eyxet mabuk tu? — io'e cebe ip. — Jebodoydoy mabuk tu eyju? — io'e. — Kuy o'e xexecap! Soat waġo ôn. We'üap kabia kay ôn ajêm — io'e. — Ġasü oüm ip ikêrêat mujurüġrüg'ukayü be waoka am. ⁴² Epe'ây! — io'e cebe ip. — Ak'i juy epe'e! Oümat omuyku! Ġa'a atopabijuk ip — io'e.

⁴³⁻⁴⁴ Judas oajêm Jesus kay. Yajêm puje, Jesus kawênwên mabuk osunuy jewēju etaybitbinayü eju. Ixe Judas 12 beayü'in osunuy. Jesus eju jekuku'uk osunuy.

— Wuyajêm puje juy owebe yaġobukôn'ibit cuy epejat — i juk o'e ixé Judas jewējuayü be—Jesus aoka ojuyayü be. — Cem ma juy epetujowat — i juk o'e cebe ip.

Ixe Judas oajêm Jesus kay. Ceweju adeayü oajêm paja kukuġ, jeba'ip kukuġ tak. Païyü kukukayü ixeyü o'ġuju Jesus daomün am, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü dak, Judeuyü kukukayü dak. ⁴⁵ Yajêm'isum ma Judas o'ju Jesus kay.

— Ocemutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe.

⁴⁶ Judas eju oajêmiayu Jesus o'jat. Cem ma o'taomün ip. ⁴⁷ Imênpuje Jesus ejuat jepaja o'ju'uk iyuk pewi. Païyü kukukayü ebekit ġuybuikibi o'suġuybuikibika. O'suġuybu'uk pajam.

⁴⁸ Ġebeje Jesus o'jekawên oajêmiayu eju.

— Eyju dak epesot odaomün am paja kukuġ, eyba'ip kukuġ tak ibabikurukat taomünap puxim — io'e cebe ip. — Ibukurukat ġu ôn pit! — io'e. ⁴⁹— Ade kabia adi oġuy eyxe. Imuküyjojom'uk cuk adi oġuy Deus eju kawênwênap'a be—yaboġat'a be — io'e. — Iġo'a be ġu bit eyju odaomün. Kuy bima o'tupmubarak ip Deus ekawëntup apên ip odaomün iaptup — io'e. — “Ibabikurukat taomünap puxim ixé taomün ip,” i'e'em iġodup — io'e. — Imên ma odaomün ip ġasü dak — io'e Jesus.

⁵⁰ Ġebeje soat ip Jesus o'jepere ceweju etaybitbinayü. Soat ip o'watwat.

⁵¹ Jesus daomünmün ip pima aġokatkat o'ju Jesus nomuju—yaypan'isuat. Jeekabek kuġ acā oeku. Iekabek o'jat ip Jesus daomünayü. Yaypan'isuat taomün ojuy ip. ⁵² Imênpit jeekabek o'suiwat jedaomünap puxim. Toti'üm ma o'jenapôn jeparara pibun.

⁵³⁻⁵⁴ Ġebeje taomün'ibiyü Jesus o'tujowat païyü kukukat kay.

Wüy ma Pedro o'ju Jesus nomuju jeparara pibun. O'ju païyü kukukat tuk'a kay. Imênpit tuk'a naxinôm pe osunuy. Xik'i osunuy sorarayü parakpe. Jewewewem o'e daxa etako be.

Ġebeje païyü kukukayü o'je'awero ip Judeuyü kukukayü dak, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü dak. Ixeyü ma ibimämäyü coco'ukayü osodop ip. O'je'awero ip ibimämäyü ekawên cocoap'a be. O'je'awero ip Jesus xipat ġu iap mubapukap ojuy yaoka am. ⁵⁵ Ibimämäyü ekawên coco'ukayü warara'acayü kudadam o'e ip Jesus muymuy am. Ibikuy o'e ip xepxepayü be püġ taġ ma Jesus muy am. Jesus aoka ojuy ip. ⁵⁶ Adeayü napa ma ip

Jesus o'yawëgmukërërëñ. Imënpit pũg tağ ğu o'yawëgmukërërëñ ip—wara'at tağtağ-tağ ma. Jesus muymuy jĩjã o'e ip. ⁵⁷ Warara'acayũ imën napa ma Jesus o'yawëgmukërërëñ soat etabutpe.

⁵⁸ — “Ijop'a Deus eju kawënwënap'a oyamu'ũm—ijodiat emuamuy'a oyamu'ũm,” i kuy juk o'e ite ma — i napa ma o'e ip. — “Xepxep xet kap puje wara'at'a oyamuy,” i kuy juk o'e ite — io'e ip napa ma. — “Ijodiat emuamuy'am ğu je'e,” i juk o'e — i napa ma o'e ip. — Imën ixekawën oceya'l'jojo — io'e ip napa ma.

⁵⁹ Imënpit pũg tağ ğu ip o'yawëgmukërërëñ—wara'at tağtağtağ ma.

⁶⁰ Ixeyũ ekawën co buje paĩyũ kukukat o'ãy soat wap jekawën ãm Jesus eju.

— Apënpuye ecede ğu awëgmukërërëñayũ kay? — io'e. — Icëm tu ip e'em? — io'e Jesus pe.

⁶¹ Imënpit Jesus mũğ ma osunuy. O'jede ğu.

— Ēn tu Deus emunaë? — io'e. — Soat wuyju e'em: “Ēn xipat cĩcã,” i Deus pe. Ixe ipot tu ěn? — io'e Jesus pe.

⁶² — Hm hm — io'e Jesus. — Ixe ipot ma òn — io'e. — Soat wağo òn — io'e. — Ojojom epe'e. Xik'i oğuy Deus xe ibaata kadi. Ixe Deus soat podi ma ya'òbacaat. Cexe òn pima ojojom epe'e. Soat kukukan oce ixekawën eju. Ğuyjom ijodi waram ojet. Kabikerereat tağwi okop — io'e Jesus.

⁶³⁶⁴ Iboap co buje paĩyũ kukukat jesay o'ğuwek jetakoma pibun.

— Tũybe Deus jo'i òn iãn teku e'em — io'e. — Kuy epeya'l'jojo ixekawën — io'e. — Warara'acayũ ğu ajokudada ixekawën mukërërëñ ãm. Deus muymuy teku — io'e. — Apëntak ace'e cebe? — io'e cebe ip.

— Ğa'a ayaokaat — io'e ip. — Ikërëat kuğ teku Deus xe — i napa ma o'e ip ibimãmāyũ ekawën coco'ukayũ.

⁶⁵ Jesus o'ğuxiuxi ip pũğpũğ ixeyũ'in jetakoma pibun ma. Jesus o'topamuekabek ip pağõm. O'yaokaka ip.

— Abu aokakam i ece! — io'e ip iwaywayway am.

Jesus pu buje sorarayũ dak jebum o'yaokaka. Soat tağ ma o'yaokaka ip.

⁶⁶ Pedro mabuk uk'a daxirõğ pe bima, paĩyũ kukukat puywatwat'ukat o'ju Pedro kay. Ayacat o'ju cekay. ⁶⁷ Ixe ayacat Pedro o'jojoko jewewewem daxa etako be. O'jeak cĩcã cekay.

— Ēn tak mo Jesus eju ejeku—Nazaré ka bewiat eju — io'e Pedro be ayacat.

⁶⁸ — Òn ğu! Apën ěn e'em? Ixe bure ğu òn! — i napa ma o'e Pedro.

Ibocewi Pedro o'ju uk'a ekorara exĩntabi be. Sapokay o'jede ğebuje bit. ⁶⁹ Ixe ibuywatwat'ukat waram Pedro o'jojoko iboce.

— Jesus bure tedaku! — io'e iboceayũ be.

⁷⁰ Imënpit Pedro napa ma o'e ğuto:

— Ite bure ğu òn — i.

Ibũnbũn pima iboceayũ o'jekawën Pedro eju.

— Ocetaybit ěn. Ejojo oceju ceweju. “Ite bure ğu òn,” i'ũmğũ juy ece! — io'e. — Ēn tak Galilėja eipi bewiat! — io'e.

⁷¹ — Dapxi ěn! — i napa ma o'e Pedro. — Ixe bure ğu òn! Ceweju òn pit oceku ğu — i napa ma o'e. — Òn icëmãn e'em'ũm pima, Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe — Pedro o'e.

⁷² Sapokay waram o'jede ğebuje bit. Pedro Jesus a'ò kay o'jegebu.

— Ijop exima ma: “Ite bure ğu òn,” i napa ma ece'e ebapũğ em — i juk o'e Jesus cebe. — Xepxep em sapokay ede awap: “Ite bure ğu òn,” i napa ma ece'e — i juk o'e Jesus cebe. Iboap kay o'jegebu Pedro. O'jewemuğuycũğ cĩcã. O 'tõn.

15

¹ Kabia isum paĩyũ kukukayũ o'je'awero ip, Judeuyũ kukukayũ dak, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayũ dak, ibimãmāyũ ekawën coco'ukayũ dak. O'je'awero ip jewawë ãm apën Jesus aceyaoka iam. Jesus o'subamukirikat ip.

O'tujowat ip Pilatos kay—Judėja eipi kukat kay. Pilatos o'jekawën Jesus eju.

² — Ēn tu Judeuyũ kukukat? — io'e Pilatos Jesus pe.

— Ēn imēn e'em owebe — io'e Jesus.

³Jesus o'jomuyumy jījā ip Pilatos pe paīyū kukukayū.

⁴— A'ōpicūg cuy ece! Emuyumy jījā ip — io'e Pilatos Jesus pe. — Apēnpuye ēn jedem gū? — io'e Jesus pe.

⁵Imēnpit Jesus mūg ma osunuy. Imēnpuye Pilatos yağuyabi'ūm o'e.

— Apēnpuye mūg ma teku e'em? — io'e jewebe ma.

⁶⁻⁷Ağokatkat daomūnmūnap'a be osunuy—iecuğap ebekitkit eju jenopağoğ'o'ibiyū xe. Ibutet Barrabás i osunuy. Soat ip cuk wara'acat o'yaoka daomūnmūnap'a beayū iecuğap ebekitkit eju jenopağoğ'om pima. Páscoa epeta bima iecuğap pūg ma taomūnmūnat mujēmjēm'uk osunuy daomūnmūnap'a bewi. Adeayū emuojuyjuy mujēmjēm'uk osunuy.

⁸⁻¹¹Gebuje adeayū o'je'awero Pilatos xe—iecuğap xe.

— Ijop epeta bima taomūnmūnat mujēmjēm'uk eğuy — io'e ip. — Pūg cuy eğujēm gāsū dak ocewebe, — io'e ip Pilatos pe.

Paīyū kukukayū itabutkarey o'e ip Jesus kay adeayū cekay jījā buye. Imēnpuye o'tujowat ip Pilatos pe. Pilatos itaybit osunuy paīyū kukukayū itabutkarey Jesus kay iam. Paīyū kukukayū kuy o'e adeayū be: — Barrabás cuy epejoojuy Pilatos pe imujēmān daomūnmūnap'a bewi — i.

— Judeuyū kukukat mujēmān pin tu eyju owebe? — io'e Pilatos Judeuyū be.

— Ap! — io'e ip paīyū kukukayū.

¹²— Apēntak oce ite ağokatkat pe—Judeuyū kukukat i eyju e'em pe? — io'e ma'ğuto Pilatos adeayū be.

¹³— Esubamupayaat korosa be imuy'ū ām — io'e ip.

¹⁴— Apēnpuye osubamupayaat? Ikērēat o'jukuk gū teku—pūg em tak ka'ūma! — io'e Pilatos.

Imēnpit biğ ma ya'ōberen o'jewāwā ip:

— Esubamupayaat korosa be imuy'ū ām — i.

¹⁵Imēnpuye Pilatos Barrabás o'ğujēmat daomūnmūnap'a bewi. O'ğujēmat adeayū mucok-cokap ojuy. Jesus o'tujowacat sorarayū be.

— Jesus cuy epeğupok ixee muğēğēbum — io'e sorarayū be. — Epesubamupaya korosa be imuy'ū ām — io'e cebe ip.

Imēn Pilatos o'e adeayū mucokcokap ojuy.

¹⁶Ğebuje sorarayū Jesus o'tujowat iecuğap tuk'a kay. Tuk'a eaki be o'tujowat. Warara'acayū o'takoy ip sorarayū—jewejuacat'in ma.

— Ğa'a ite ma ajowaywayway — io'e ip jebureyū be.

¹⁷Iwaywayway am iekabek ip o'ğūōm cebe—ipakpukğūğūnat. Widaohobune o'subunemuwakēn ip yakoreren am. O'jomōğ ip yakoreren.

¹⁸— Ēn ma Judeuyū kukukat! — io'e ip iwaywayway am. — Warara'acat podi ma ēn a'ōbuyxi — io'e ip iwaywayway am.

¹⁹O'yamupāupā ip im. O'ğuxiuxi ip. O'jēğ'aecōğcōğ ip cewap iwaywayway am: — Soat podi ma ēn a'ōbuyxi — i'e'em cebe. ²⁰Iwaywaywayap epere buje iekabek o'ju'uk ipakpukğūğūnat. Cesay ip waram o'ğūōm cebe. O'tujujēm ip uk'a eaki bewi ibamupaya am korosa be imuy'ū ām.

²¹Tujujēm pima oajēm ip ağokatkat kay. Ağokatkat ajēmjēm o'e koğūnpi bewi. Ibutet Simão i osunuy. Cirene ka bewiat osunuy. Alexandre ebay osunuy, Rufo ebay dak.

— Korosa juy ejukuk Jesus pe ikukap puxim — io'e sorarayū ixee Simão be.

²²Jesus o'tujowat ip co'a kay. Gólgota i co'a butet osunuy. (Gólgota ce'uat aririt'a iape wuya'ōm). Oajēm ip. ²³Iboceat mirradup o'tupmuwekoy uva'abidi be wuypip-imu'ūmāptim.

— Juku! Etikōn — io'e ip Jesus pe.

— Ap! — io'e bit.

O'tikōn gū.

²⁴Ğebuje sorarayū Jesus o'subamupaya ip korosa be. Tapoa o'jomōğ ip Jesus bu be, sui be dak. Korosa o'jomōğ ip ipikūykūy be. Imēn ma o'subamupaya ip. Karatūğ'a buximat'a ip

o'yamuju ipi ju—yabarakat'a. O'yamuju ip Jesus esay bu am. Imên Jesus esay o'ġu'ê'ê'ê ip jewewedaġ. ²⁵Xaxi jeum pima Jesus o'subamupaya ip korosa be—9 hora bima.

²⁶— “Apênpuye dak o'subamupaya ip imuy'ü âm?” i je'e ip kapkapayü — io'e Pilatos jewebe ma.

Imênpuye o'tupmubararakat apênpuye o'subamupaya ip iaptup. “Judeuyü kukukat teku” iaptup o'tupmubararakat Pilatos. O'tupmôġ ip korosa be Jesus abi ase. ²⁷Jesus pa mupayapayam pima xepxep ibukurukayü dak o'subamupaya ip wara'at korosa be. Püġ ma Jesus pa'at kadi osunuy. Wara'at iba'üġat kadi osunuy. ²⁸Deus ekawên tup o'tupmubararakat ip kuyje. Imên e'em ibodup:

Ikêrêat mujurüġrüġ'ukat kukap puxim ixek dak o'jukuk ip, i.

Jesus pa o'subamupaya ip ijoptup ekawên taġ.

²⁹Ġebuġe korosa etako daġ kapkapayü Jesus muymuy o'e. Jesus o'jowaywayway jġġ ip.

— “Deus eju kawênwênap'a oyamu'üm—yaboġat'a,” i juk ece — io'e ip cebe. — “Xepxep xet kap puje, wara'at'a oyamuy,” i juk ece — io'e ip Jesus pe iwaywayway am. ³⁰— Ecedaxijo juy! Etaybitbit pima juy korosa ejuwi ekop e'üap puxim — io'e ip cebe iwaywayway am.

³¹Imênpuxim paŷyü kukukayü dak Jesus o'jowaywayway jeweweu ma ip, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü dak.

— Teku warara'acayü daxiġo'uk osunuy. Imênpit jewedaxijo ba'ore je'üap puxim — io'e ip jewewebe. ³²— Teku juk o'e: “Deus emunaê ôn,” i, “Judeuyü kukukat ôn,” i dak — i napa ma o'e ip. — Teku Deus emunaê bima, juy je'kop korosa ejuwi je'üap puxim — io'e ip. — Ikop puje, bit kuka wuyetabut ace'e cekay — io'e ip jewewebe.

Ceweju ibamupaya'ibiyü dak Jesus o'jomuymuy jġġ ibukurukayü.

³³Xaxi wuyase bima kabiok o'e soat taġ Judéia eipi daġ. Ibun ma kabiok oeku. Ebaġüġ hora bun kabiok oeku.

³⁴Katpuje Jesus o'jewāwā ya'öberen.

— Eloí, eloí, lemá sabactani? — io'e ja'ôm.

(Ijop ekawên, Deus, Deus, apênpuye ên opere iape wuya'ôm).

³⁵Iboap o'ya'ġojo ip iboceayü.

— Eya'öpicüġcüġ cuy epesop! Elias nomuwāwām teku! — io'e ip, xipan ġu ip o'jeküyjo buye.

³⁶Iboceat o'jedau idibi bubuap munopapün âm uva'abidim—tideiboġ'ümati. Ixe dak idibi bubuap o'jomôġ ip'abi be.

Ġebuġe o'yopmuyu Jesus pe timutitit am.

— Mênpuġ! — io'e. — Omuy paxi Elias imukop am korosa ejuwi — io'e.

³⁷Jesus o'jewāwā ya'öberen. Poġ. Oe'ü. ³⁸Paġo Deus eju kawênwênap'a be osunuy—yaboġat'a be—uk'a exıntabi nomudip epa'go. Jekpiwan ma ixek paġo o'jewek Jesus e'ü buje. O'jewek kabi kadi wi ipi kay. ³⁹100 be sorarayü kukat cüġ'i osunuy Jesus wap. Apên Jesus oe'üiap o'jojojo.

— Icemân ite'üm Deus ipot osunuy — io'e.

⁴⁰Jesus korosa eju bima, aoyü dak iboce ijojom osodop. Wüy wi ip ijojom osodop—Jesus cocom. Ixeyü aoyü parakpe ebaġüġ aoyü osodop ip. Ibürü ma ip osodop: Maria Madalena, Salomé, wara'at Maria dak. Wara'at María José xi osunuy—Tiago xi dak—yaypan'isuat xi. ⁴¹Ixeyü aoyü Jesus eju oekuku Galiléia eipi daġ pima. Ibuywatwan oekuku ip. Ade warara'acayü aoyü dak osodop ip korosa xe. Jerusalém ka be oajêm ip ceweju kuy bima. Soat ip Jesus kay jeakaġ osodop.

⁴²Katpuje jġġ o'e. Kuyaje Sábado je'e—Judeuyü xe jebodoydoyap kabia. Kabiöġkabiöġ'i bima jexat tata'uk ip osodop Judeuyü Sábado bima jekapikap puxim. ⁴³Kabiöġkabiöġ'i bima José o'ju Pilatos kay. Ixe José Arimatéia ka bewiat osunuy. Ixe ibimāmāyü ekawên coco'ukat osunuy. Ya'öbuyxi jġġ dak osunuy soat xe. Deus pe soat kukukan iap wiwim osunuy. Iparara'üm o'ju Pilatos kay. Oajêm.

— Jesus'üm jebit mukop pin oce — io'e Pilatos pe.

⁴⁴— Kuy du ix'e'üm oe'ü? — io'e Pilatos. Imēnpuye 100 be sorarayū kukat o'tomuwā.

— Kuy ma du oe'ü Jesus? — io'e sorarayū kukukat pe.

⁴⁵— Hm hm. Kuy ma — io'e sorarayū kukukat.

— Ha'a — io'e José be. — Ijebit cuy eḡukop — io'e.

⁴⁶Ḡebuje José Jesus'üm jebit o'ḡukop korosa ejuwi. Kuy juk paḡo o'jat—xipacat—irucat. Ijebit o'ḡukabekbek ixem paḡōm. O'jomōḡ witabikūy be.

Wita'a yabo'gat'a o'yamuypen witabikūy nomudip'am. ⁴⁷Xepxep Mariayū osodop iboce. Maria Madalena iboce osunuy. Wara'at Maria José xi osunuy—yaypan'isusu xi. Poce Jesus'üm jebit o'jomōḡ ip iap o' jojojo ip.

16

¹Sábado jebodoydoyap kabia Judeuyū xe. Kaxi at puje, waram ip jekapikipiḡ ma'ḡuto.

Kaxi at puje ebapūḡ aoyū tide'oati o'tibu. O'tibu ip Jesus'üm jebit mude'on am. Ebapūḡ aoyū o'ju: Maria Madalena, Salomé dak, wara'at Maria dak—Tiago xi. Ixeyū ebapūḡayū o'ju.

²Domingo bima o'ju ip witabikūy kay—kabia'isum ma—kaxi jēm'isum ma.

³— Abu wita'a uḡ ocewebe—witabikūy nomudip'a? — io'e ip jewewebe.

⁴Imēn o'jekawēn ip ikūynomudip'a yaboḡ cīcā buye. O'jeak ip witabikūy kay. Kuy wita'a yawede o'yadobuxik ip. ⁵Oōm ip witabikūy be. Deus xewiat o'jojojo ip—yaypan'isuat. Xik'i osunuy iba'at kadi. Cesay irut cīcā osunuy.

Ḡebuje o'jewetakaka ip aoyū.

⁶— Epeyekuy ḡu! — io'e cebe ip. — Wetaybit Jesus kudadam eyju iam. Nazaré ka bewiat kudadam eyju—korosa be ibamupaya'ibit kudadam — io'e. — Ijoce ḡu opop. Kuy o'jetait waram — io'e. — Ak epe'e topap kay. Topap acā — io'e. ⁷— Epeju juy ḡasū bit — io'e aoyū be. — Ceweju etaybitbin oekuku'iyayū juy epeḡukūyjo — io'e. — Pedro dak cuy epeḡukūyjo. “Kuy o'jetait waram,” i juy epe'e cebe ip. “Cum eywap Galiléia eipi kay,” i juy epe'e cebe ip — io'e. — “Iboce ma epetobuxik apēn ix'e kuy o'e eywebe iap taḡ,” i juy epe'e cebe ip — io'e. — “Waram o'jetait'iat cuy epetobuxik,” i juy epe'e cebe ip — io'e—yaypan'isuat o'e.

⁸Ḡebuje o'jēm ip. Owatwat ip witabikūy bewi jeparara pibun. Ikarabakbak o'e ip jeparara pibun. Kabi bewiat ekawēn o'ḡuwēn ḡu ip warara'acayū be iparara jījā ip puye.

⁹Jesus waram o'jetait kabi'isum. Waram o'jetait Domingo bima. Koam o'jebapuk Maria Madalena kay—kuy bima cebewi 7 be ibiōḡbuk kērēayū o'ḡujēmiat kay. ¹⁰⁻¹¹Jesus eju oekukuiayū wawa o'e iḡuykitkit ip Jesus kay buye. Wawa ip pima Maria Madalena o'ju ixeyū mukūyjom.

— Wuyekariwa waram o'jetait! — io'e cebe ip. — O'jebapuk okay. Ojojojo — io'e Maria.

Imēnpit itabut'üm o'e ip Maria ekawēn kay.

— Dapxi ēn — io'e ip Maria be.

¹²Ḡuyjom Jesus o'jebapuk xepxepayū kay. Iwarun ma o'jebapuk cekay ip. O'jebapuk cekay ip cucum pima koḡūnpi be. ¹³Imēnpuye ixeyū o'jepit warara'acayū kay—jebureyū kay.

— Wuyekariwa itabēḡ ma'ḡuto! Ocejajojo! — io'e ip cebe ip.

— Dapxi eyju — io'e ip xepxepayū be.

Itabut'üm o'e ip ixeyū ekawēn kay.

¹⁴Ḡuyjom o'jebapuk 11 beayū kay. Jekōnkōn ip pima, o'jebapuk cekay ip. O'ḡukorēm ip itabut'üm puye waram o'jetait iap ekawēn kay.

— Apēnpuye eyetabut ḡu okay? — io'e. — Oweju oekukuiayū kuy o'e eywebe: “Wuyekariwa waram o'jetait,” i — io'e. — Eyetabut ḡu ixeyū ekawēn kay. Eybu'u jījā eyetabut am waram ocetait iap ekawēn kay — io'e.

Imēn ip o'ḡukorēm.

¹⁵— Epeju juy soat kaka daḡ — io'e Jesus. — Soat ka daḡayū be juy kawēn idipat epeḡuwēn — io'e. ¹⁶— Okay itabut pima, jemubatisananan pima dak, Deus taxiyo — io'e. — “Eykerē oxe,” i je'e Deus okay itabut'ūmayū be bit. “Soat em ipiat epesupi'ajo,” i dak je'e — io'e.

¹⁷ — Deus ja'òbacaap je'ğũm okay itabucayũ be ka'ũma ma ajojoiap mubapuk am soat etabutpe — io'e. — Iboap a'òbacaam ibiògbuk kërëayũ ğujëmjem ip ikuğayũ bewi — io'e. — Warara'acat a'òm jekawën ip iisuan — io'e. ¹⁸ — Itaybit'ũma puybu tũypiatpu mucay buje, je'ũ ğu ip — io'e. — Itaybit'ũma tipiat kòn puje, je'ũ ğu ip — io'e. — Iwãtaxipipiyũ jeje jebu mōğ puje, je'ada ip — io'e Jesus.

¹⁹ Kariwa Jesus imën o'jekawën jeweu etaybitbinayũ eju.

Cekawën epere buje, Deus Jesus o'ğuyu kabi kay. Oabik Deus xe ixë eju soat kukukan.

²⁰ Ibocewi ceweu etaybitbinayũ o'jem. Soat ka dağ o'ju ip. Kawën idipat muwënuwën oekuku ip. Wuyekariwa Jesus ixeyũ buywatwan osunuy. Soat etabutpe ka'ũma buk ajojoiap mubapukpuğ oekuku ip ixë a'òbi. Imëneju adeayũ itabut o'e ip ixeyũ ekawën kay.

JESUS CRISTO MUWĒĠAPTUP LUCAS EMUDUPMUBARARAKTUP

^{1,2} Teófilo, ên a'ôbuyxi soat xe ocexe. Ōn ijjudup mubararaġ ewebeaptum—apên cuk adi Jesus Cristo o'e'e wuyetabutpe iaptup. Kuy bima warara'acayū apên ixē Jesus Cristo o'e'e iaptup o'tupmubararak. Koap o'jekawên ip ixē eju oekuku'iyū eju ixē e'eap o'jojō'iyū eju dak. Ixeyū a'ôbi juk ixē e'eaptup o'tupmubararak ip. ³ Ōn pit cuk oce owebe ma:

— Ōn tak cuy ocekawên ceweju ip — i. — Soat eju ixeyū ejujuy ocekawên — i juk oce owebe ma. — “Apên ixē Jesus o'e'e?” i juy oce cebe ip — i juk oce owebe ma.

Imênpuye ixeyū eju juk ocekawên. Soat cuk o'ġuwên ip owebe. Ōn tak apên o'e'e ip iaptup otupmubararak ewebeaptum ġasū bit, Teófilo. ⁴ Ijudup co buje, ên tak ece:

— Ixeyū juk adi icēmān omutaybitbin apên Jesus Cristo o'e'e iam — i.

⁵ Teófilo, koam apên o'jebapuk Zacarias pe iap oġuwên ewebe, apên o'jebapuk itayxi be iap tak. Herodes Judéia eipi watwat kukukat pima, Zacarias itabêġ osunuy. Judeuyū epaī osunuy ixē Zacarias. Kapikpik'uk osunuy Abias ebekitkit eju Deus eju kawênwênap'a be. Abias ebekitkit tak paīyū osodop ip. Zacarias tayxi Arāo badip osunuy—paīyū kukukat badip. Itayxi butet Isabel i osunuy. ⁶ Ixeyū xepxepayū cūġ ma ip osodop Deus xe. Kūyjobit ip osodop soat Deus a'ô kay. Deus bikuyap taġ jekuku'uk ip osodop. ⁷ Bekicat kuġ ġu ip osodop, itayxi i'tit ta ba'ore buye. Yabut osunuy. Zacarias tak aypa osunuy.

⁸ Ġebuje Zacarias o'ju Deus eju kawênwênap'a kay—yaboġat'a kay. Ibo'a be kapikpiġ osunuy Deus etabixē paī buye. Kapikpiġ osunuy Abias ebekitkit eju. ⁹ Jebabi daġ ibadipyū juk Zacarias o'taē iōm ām badiat'a be. ¹⁰ Ōōm tōmte'otōm mupik am Deus etabixē. Adeayū dak Deus eju kawênwênap'a eakiju ip osodop. Akiju kawênwên ip osodop Deus eju, Zacarias badi tōmte'otōm mupikupij pima.

¹¹ Ġebuje Deus ekawên tojtōt'ukat oajēm Zacarias kay. Cūġ'i osunuy tōmte'otōm mupikupikap'a ba'at kadi—caixa'a jo'iat'a ba'at kadi. ¹² Zacarias yaġuy'ūm o'e ixē Deus ekawên tojtōt'ukat co buje. Iparara jījā o'e.

¹³ Ġebuje Deus ekawên tojtōt'ukat o'jekawên Zacarias pe.

— Tapu, epararam ġu juy eġuy — io'e. — Apên cuk adi ece cebe iap o'ya'ijōjo Deus — io'e. — Ġasū ma emumuojuy je'ġūm ewebe — io'e. — Etayxi ekpon ġukap. Joāo i juy ibuten je'e — io'e. ¹⁴ — Eycokcoġ cīcā ma epesop bekicat kap puje. Adeayū dak icokcok cīcā je'e eyweju. ¹⁵ Ekpot ya'ôbuyxian je'e Deus xe. Uva'abidi juy idikōn ġu, wuymuka'o'onapti dak. Ibiōġbuk xipacat a'ôbi ixē jeku jekap'isum piap — io'e. ¹⁶⁻¹⁷ — Ekpot Judeuyū aġuymuwarururun je'e ixeyū be Deus kay am, wuykukukat kay am tak. Deus biōġbuk a'ôbacaap kuġ ixē jeku Elias ekukuap puxim. Ka'ūma buk ocejojōjoiap mubapukpuġ jeku. Ixē omuyku wuykukukat ajēm awap. Ixē cebayū aġuymuwarururun je'e ixeyū be waram ġuto jebekitkiyū kay am. Ixē Deus a'ô kay'ūmayū aġuymuwarururun je'e ixeyū be waram ġuto kawên icēmat taġ jeku am. Ixē ijodiacat ġubikuy wuykukukat ajēmap wiwi am — io'e.

Imên Deus ekawên tojtōt'ukat o'jekawên Zacarias pe.

¹⁸ Ġebuje Zacarias o'jekawên Deus ekawên tojtōt'ukat pe.

— Iba'ore ma owebe okpotpet am — io'e. — Kuy aypa oce. Otayxi dak yabut kuy — io'e.

¹⁹ — Gabriel i obutet — io'e. — Deus etabixē cūġ'i ōn nuynuy. Deus ma omudot jekawên ām eweju. Ixē omudot iboap awēġ muwên ām ewebe—yawēġ tipatawēġ muwên ām ewebe. ²⁰ Ēn pit etabut ġu wa'ô kay — io'e. — Imênpuye ekōmbicaca ecesūy. Ede ba'ore ecesūy. Wekawên taġ cebapuk puje bit, waram ġuto ede but ece'e. Soat ma je'bapuk ixē kabia be apên ōn e'em ewebe iap taġ — io'e.

²¹ Adeayū dak Deus eju kawênwênap'a bewi Zacarias jēmap wiwim ip osodop.

— Apênpuye dak Zacariasibun cīcā Deus eju kawênwênap'a be? — io'e ip jewewebe kakijuayū.

²² Ğe buje Zacarias oajēm akijuayū kay. Cekawēn pa'ore o'e cebe ip. Imēnpuye itaybit ip o'e Deus eju kawēnwēnap'a be bima Zacarias jexey jo'iat o'jojojo iam. Jekawēn oju akijuayū eju. Cekawēn pa'ore bit o'e. Imēnpuye jebum acā o'jekawēn ceweju ip.

²³ Deus eju kawēnwēnap'a be jekapikap epere buje, Zacarias o'jepit jeduk'a kay.

²⁴ Ğuyjom ma itayxi o'yukreğ—Isabel. Pūğpōğbi kaxi jeduk'a be ma osunuy Isabel.

²⁵ — Okukukat xipat cīcā oxē! — io'e Isabel. — Koap cuk adi oğuy osūsūn, o'it'et'ūm puye — io'e. — Ğasū bit osūsūn ğu oce o'ukreğ puye — io'e Isabel jewebe ma.

²⁶⁻²⁷ Ğe buje Deus jekawēn tojtjot'ukat o'ğuju yaypan'isuat kay—ağokatkat eju o'jepo ğu'iat kay. O'ğuju cekay Isabel 6 kaxi yukeğ puje. Deus ekawēn tojtjot'ukat putet Gabriel i osunuy. Oajēm ağokatkat eju o'jepo ğu'iat kay. Ixe ayacat Galilėia eipi be osunuy. Nazarė ka be osunuy. Maria i ibutet osunuy. José wadip osunuy. José Davi badip osunuy. ²⁸ Oajēm Deus ekawēn tojtjot'ukat Maria kay.

— Tū'ū, ecokcoğ cuy eğuy — io'e. — Deus xipat cīcāt je'ğūm ewebe. Wuykukukat soat em jekukum eweju — Gabriel o'e.

²⁹ Maria yağuybabi'ūm o'e cekawēn co buje.

— Apēnpuye dak imēn teku odobededem? — io'e Maria jewebe ma.

³⁰ — Tū'ū, epararam ğu juy eğuy — io'e. — Deus xe ekukpin cīcā — io'e. ³¹ — Je'ukreğ. Ağokatkat eceğukap e'in. Jesus i juy esubuteta — io'e. ³² — Ya'ōbuyxian je'e e'it — io'e. — “Deus ipot teku,” i je'e soat ijodiat. “Soat podi ya'ōbacaat ipot teku,” i je'e ip. Deus ixe jomuy Judeuyū kukukan. Kuy bima Davi Judeuyū kukukat osunuy—Jesus eajot. Imēnpuxim Jesus Judeuyū kukukan je'e. ³³ Soat em ma imēn Jacó naxeğebitbit kukukan jeeny. Wara'at ğu jomuy ixe dieğ ixeyū kukukan — Gabriel o'e Maria be.

³⁴ — Apēn xe'e dak osu'itkap? Ocepo ğu mabuk a'ğū ağokatkat eju — io'e Maria Deus ekawēn tojtjot'ukat pe.

³⁵ — Ibiōğbuk xipacat jajēm ekay — io'e. — Je'ukreğ soat podi ma ya'ōbacaat a'ōbi—Deus a'ōbi. Imēnpuye bekicat ikērėat kuğ ğu je'e. Deus ipon je'e. ³⁶ Ğebum cuy eğuy ebadip kay—Isabel kay — io'e. — Ixe Isabel o'yukreğ yabut ma'ğū. Kuy ağokatkat opop yuk pe. “I'tit ta ba'ore teku,” io'e'e ip kuy bima. Ğasū bit 6 kaxi yukreğ. ³⁷ Ka'ūma ma iba'ore Deus pe — io'e.

³⁸ — Ha'a — Maria o'e. — Deus okukukat. Deus a'ōbi soat je'babuk owebe apēn ēn e'em owebe iap tağ — Maria o'e. Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jēm cexewi.

³⁹ Ğaxīn ma Maria o'ju Isabel kay. Dao ma o'ju co'a'uat kapēn pe. Judėia eipi be o'ju. Isabel ka be o'ju. Jay. Oajēm. ⁴⁰ Oōm Zacarias duk'a be—Isabel duk'a be. Isabel o'tobede. ⁴¹ Joroh. Isabel ukpeat o'jajoro yuk pe Maria be Isabel dobede buje. Ibiōğbuk xipacat a'ōbacaap kuğ osunuy Isabel.

⁴² Ğe buje Isabel o'jekawēn ya'ōberen Maria eju.

— Deus xipat cīcā! — io'e. — Deus xipacat ūmūm ewebe. Ecokcok soat cokcokap podi ma—aoyū cokcokap podi ma. “Ēn xipat cīcā,” i je'e adeayū e'uk peat pe. ⁴³ Deus xipacan e'em owebeam tak! Ēn okukukat xi. Inaka okay ajēm, wa'ōbuyxi ğu ma'ğū — io'e. ⁴⁴ — Ewebe odobede buje, o'uk peat o'jajoro jecokcok pibun — io'e. ⁴⁵ — “Soat je'babuk owebe apēn okukukat e'em owebe iap tağ,” i ēn e'em. Imēnpuye Deus xipacan e'em ewebeam — Isabel o'e.

⁴⁶ Ğe buje Maria o'jekawēn Isabel eju.

— “Wuykukukat soat podi ma xipat,” i ōn e'em — io'e.

⁴⁷ — Ocokcok cīcā Deus xipan okuğ puye—odaxijojo'ukat xipan okuğ puye — io'e.

⁴⁸ — Ixe acā okukukat. Odadaybot ma dak. Imēnpit ixe soat em ağ okay — Maria o'e. — “Deus xipacan ixe ayacat o'jukuk,” i je'e soat ka watwat omuwēnuwēn — io'e. — Ğasū imēn je'e ip, ğuyjom tak — io'e.

⁴⁹ — Ixe ka'ūma buk ocejojojoiap o'ğubapuk owebe. Soat podi ma ixe ya'ōbaca — io'e. — Ibuyxim cuy ibutet ajukuk — io'e.

⁵⁰ — Deus itabotaidabotbot cīcā ibuyxim jekukayū kay. Wuydobyū'ūm'ūm kay itabotaidabotbot cīcā osunuy. Ġasūayū kay dak itabotaidabotbot—soat kay. Ġuyjomayū kay dak itabotaidabotbon jeedop — io'e.

⁵¹ — Deus ja'ōbacaap o'ġubapukpuk. Yoboġan pinayū o'ġuyppōġpōġ. Ixeyū e'eap o'ġu'ūm — io'e.

⁵² — Ika kukukayū o'ġujēm jenuyap pewi. Ya'ōbuyxi'ūmayūm o'e ip. Ya'ōbuyxi'ūmayū o'jomuy ixeyū nuyap pe. Ya'ōbuyxiayūm o'e ip — io'e.

⁵³ — Tadaybotbocayū be xipat cīcāat o'ġūmġūm. Soat kuġ ip o'e. Ibutut adeayū bit ibuipuk o'ġujēmjēm — io'e.

⁵⁴ — Ixe Israel naxeġebitbit o'subuywatwan cīcā—ja'ō kay kūyjobicayū o'subuywatwan cīcā. Xipan wuydobyū'ūm'ūm o'jukukuk apēn cuk adi o'e'e iap taġ — io'e.

⁵⁵ — Xipan wuydobyū'ūm'ūm o'jukukuk—Abraão'ūm o'jukukuk, cenaxeġebitbit'ūm'ūm tak o'jukukuk. Ja'ō daġ soat em ġebum osunuy ixeyū kay. Soat em ixē ġebum osunuy ixeyū kay xipan ikuk am — io'e—Maria o'e.

⁵⁶ Ebapūġ kaxi Maria Isabel xe osunuy.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be.

⁵⁷ Ija kaxi ajēm puje, Isabel o'su'itkap aġokatkat.

⁵⁸⁻⁵⁹ Bekicat 8 kabia bima ibadipyū oajēm ixē duk'a xeyū dak. Oajēm ip ikap'isuat taypu'aġobixeedakat am “Deus ebekit teku” i'e am. Soat ibadipyū icokkok cīcā o'e ip.

— Deus xipan cīcā ija xi o'jukuk — io'e ip. Ibutetaat ojuy ip.

— Zacarias i juy asubutetaat cebay butet kadin ma — io'e ip jewewebe.

⁶⁰ — Ap! — ixi bit o'e. — Ibo ġu je'e ibutet—João i acā — io'e ixi.

⁶¹ — Ebadipyū butet João i'ūmġu — io'e ip ixi be.

⁶² Ġebuje o'jekawēn ip cebay eju.

— Apēn ekpot puten je'e? — io'e ip cebay be.

Jebum acā o'jekawēn cebay, cekawēn pa'ore buye. ⁶³ “Taperadup cuy etupūm owebe” iape, cebay o'e jebum cebe ip. O'tupūm ip cebe.

Ibocewi o'tupmubararak cebay. Ibutet João i iaptup o'tupmubararak. Soat ip itabēġbēġ o'e ijojom. Zacarias i cebay je'e tūybe iān o'e ip.

⁶⁴ Cebay cekawēn put o'e ġebuje bit. Xipan o'jekawēn ġuto.

— Deus xipat cīcā — io'e. — Ka'ūma ma ixē jo'iat ya'ōbuyxiat — io'e.

⁶⁵ Imēneju yaġuybabi'ūm o'e ip tuk'a xeyū. João kapap awēġ o'yawēġmuwēnuwēn ip soat ka daġ—Judéia eipi daġ, co'a'uat kapēn taġ tak. ⁶⁶ O'yawēġtobuxik'iyayū jewaġuydadam ip osodop João kapap awēġ kay.

— Apēn xe'e je'e ite bekicat yaypan pima? — io'e ip jewewebe. Imēn o'jekawēn ip, João Deus a'ōbacaap kuġ oeku buye.

⁶⁷ Ġebuje Zacarias apēn ġuyjom je'bapuk iap o'ġuwēn—ikap'isuat ebay. Iboap o'ġuwēn lbiōġbuk xipacat a'ōbi.

⁶⁸ — Ġa'a ace Deus pe “Ka'ūmġu ejo'iat,” i. Ixe Deus kay itabut ip osodop Israel naxeġebitbit. Jebekitkiyū o'subuywan. Jebekitkiyū o'taxijo — io'e.

⁶⁹ — Deus wuydaxijo'ukat o'ġudot wuykay. Ya'ōbacaat o'ġudot wuykay. Wuydaxijo'ukat Davi naxeġebit—Deus a'ō kay kūyjobicat naxeġebit — io'e.

⁷⁰ — Ixe wuydaxijo'ukat ya'ōbacat jījā. Ka'ūma ma ixē jo'i ya'ōbaca. Imēnpuxim kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e Deus a'ōbi—soat taġ iisuayū o'e'e — io'e.

⁷¹ — “Deus wuydaxijo wuykay itakomaayū be wuyaokaap puxim. Ixe wuykay'ūmayū a'ōbacaap ġu'ūm ixeyū be wuyaokaap puxim,” i'e'e'uk osodop ip — io'e Zacarias.

⁷² — Deus itabotaidabotbot osunuy wuydobyū'ūm'ūm kay apēn kuy o'e'e iap taġ. “Wekawēn taġ oce,” io'e Deus. Jekawēn taġ o'e'e soat em ma. Cekawēnkērē ġu osunuy—cekawēntip cīcā — io'e.

⁷³ — Ixe o'jekawēn wuydobyū'ūm eju—Abraão'ūm eju. “Jedaxijo ōn ekay itakomaayū bewi; ebekitkiyū dak otaxijo,” io'e Abraão be — io'e.

⁷⁴ — “Jeybuywan ōn eypararam ġu kapik am owebeam,” io'e Abraão be — io'e.

⁷⁵ — “Cūḡ ma epesop oxe,” io'e. “Ikērēat kuḡ ḡu epesop oxe,” io'e. “Soat em epesop oxe eyetaiṭ,” io'e. Ixe o'e apēn cuk adi o'e'e iap taḡ — io'e Zacarias.

⁷⁶ — Bekit — Zacarias o'e jekpot pe—ikap'isuat pe — Wuykukukat wap eceju soat muxipan am ixe mudot am. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukan ece'e—soat podi ma ya'ōbacaat ekawēn muwēnuwēn'ukan — io'e.

⁷⁷ — Adeayū be ece'e “Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i. “Deus jeydaxijo,” i ece'e cebe ip — io'e Zacarias.

⁷⁸ — Imēn Deus itabotaidabotbot cīcā wuykay. Yukpiceḡē ḡu wuykay. Wuydaxijojoap kabia jajēm ixe a'ōbi. Ixe jajēm kabia buxim.

⁷⁹ — Ixe kabiok pe jekuku'ukat puximayū ḡukabia. Je'ūap puxim ipararaayū ḡukabia. Ixe wuymutaybitbin je'e wuywebe xipan jewewekuk am. Kaba'ūm acesop wuyewewēju.

— Imēneju adeayū je'e ewebe: “Ēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat,” — io'e ikap'isuat ebay.

Imēn Zacarias apēn ḡuyjom je'bapuk iap o'ḡuwēn Deus a'ōbi.

⁸⁰ Bekicat o'yaupan. Kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Uk'a'ūmat pe osunuy Judeuyū kay jeju'ūm pima—Judeuyū mutaybitbin'ūm pima.

2

¹ Ixeyū kabia be Augusto cartadup o'tupmubarak—soat ka kukat. O'tupmuju soat pe jebekitkiyū be. Bekitkit, eykapap ka kay juy epeju eybutet mubararak am taperadup pe i'eaptup o'tupmuju. ² Ka'ūma ma iḡo eipi watwat o'ḡuweḡūn ijoptup muju awap. Jebekitkit o'ḡuweḡēḡat Cirēnio Síría eipi watwat kukat pima. ³ Imēnpuye soat ixe ebekitkit o'ju jebutet mubararak am taperadup pe. Jekapap ka be ip o'ju.

⁴ Imēnpuye José dak o'jēm Galiléia eipi bewi—Nazaré ka bewi. O'ju Judéia eipi be—Belém ka be—Davi osunuyiat ka be. Ixe José o'ju Davi diwat osunuy buye. ⁵ O'ju jebutet mubararak am Maria eju—jetayxi eju. Maria yukreḡ osunuy. ⁶ Ixeyū Belém ka be bima, Maria o'yukpasuk.

⁷ Ḡebye Maria o'su'itkap koapat—aḡokatkat. Ikap'isuat o'yamuekabek paḡōm. O'ḡuyxet biopak xat mūn pe—cucuayū nuyap'a be topap'ūm puye.

^{8,9} Kabi bewi Deus ekawēn tojtjt'ukat tak o'kop ovelha kukukayū kay. Koḡūnpi be osodop ip Belém ka tēḡ ma. Ovelha kukuḡ ip osodop ixima be. Deus o'ḡukabia ovelha kukukayū akokoreren. Iparara jījā ip o'e kabia jo buje, idip cīcā ma'ḡu kabia.

¹⁰ Ḡebye Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn cewēju ip.

— Eypararam ḡu juy epesop — io'e. — Kawēn idipat otojot imuwēn ām eywebe eymucokcok am. Kawēn idipat otojot soat pe imuwēn ām ijodiat pe. ¹¹ Eydaxijojo'ukat o'kap ḡasū. Davi osunuyiat ka be o'kap — io'e. — Soat kukat ixe—ipi daḡat kukat. Cristo i ibutet — io'e Deus ekawēn tojtjt'ukat. ¹² — Ixe ikap'isuat iekabek paḡōm. Po'i biopak xat mūn pe. Imēn ōn eymukūyjojom eywebe tobuxik am — io'e cebe ip.

¹³ Ḡebye warara'acayū o'jebapuk kabi kadiwi Deus ekawēn tojtjt'ukayū.

— Ka'ūma ma Deus co'iat — io'e ip. — Soat podi ma ixe ya'ōbuyxi — io'e ip.

¹⁴ — Ka'ūmḡu Deus co'iat xipacat — io'e kabi kadiwiayū. — Kaba'ūm jeedop ip soat ijodiakat—Deus emumukukpinyū — io'e ip.

¹⁵ Waram ip o'jeu kabi kay Deus ekawēn tojtjt'ukayū.

Cexewi Deus ekawēn tojtjt'ukayū cēm puje, o'jekawēn ip jewewēju ovelha kukukayū.

— Ḡa'a aju — io'e ip. — Belém ka kay juy aju — io'e ip. — Apēn Deus o'e wuywebe iap cuy ajojo — io'e ip jewewebe.

¹⁶ Dao ma ip o'ju.

Oajēm ip. Ixeyū dak ikap'isuat o'tobuxik José eju, Maria eju dak. Po'i osodop biopak xat mūn pe.

¹⁷ Ikap'isuat tobuxik puje, ikapap awēḡ muwēnuwēn oekuku ip soat ka daḡ. Apēn Deus ekawēn tojtjt'ukayū bekicat kapap o'ḡuwēn cebe ip iap muwēnuwēn oekuku ip soat ka daḡ. ¹⁸ Itabēḡbēḡ ip o'e cēm paxi iam o'ya'ījojiayū ma. ¹⁹ Maria bit soat em ḡebum osunuy

apĕn je'it o'kap iap kay. Iboap kay jewaġuyumuġĕġĕm osunuy. ²⁰ Ovelha kukukayū o'jepit koġūnpi be.

— Ēn xipat cīcā — io'e ip Deus pe. — Idir cīcāat ocejojo — io'e ip. — Idim cuk ĕn ocemukūyjo — io'e ip.

Soat o'tobuxik ip apĕn Deus ekawĕn tojtjot'ukat o'e cebe ip iap taġ. Imĕnpuye:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — io'e ip.

²¹ 8 xet kap puje cebaydaap Jesus daypu'aġobuxee o'suxeedakacat Judeuyū babim. Yukreġ awap Deus ekawĕn tojtjot'ukat o'e Maria be: — Jesus i ibuten je'e — i. Imĕnpuye Jesus i o'subutetaat ip.

²²⁻²³ Ģeube cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalĕm ka kay. Jetayxi eju o'tujowat. O'tujowat ip ikap'isuat mubapuk am paī be Moisés ekawĕn taġ. Ibararak opop wuykukukat ekawĕntup pe:

Aġokatkat kap puje—koopat kap puje, ixē ikap'isuat Deus ebekit ma, i.

Imĕneju cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalĕm kay imubapuk am Deus etabixe Deus eju kawĕnwĕnap'a be. ²⁴⁻³⁰ Imĕn e'em wuykukukat ekawĕntup:

Bekicat kap puje, wūnca juy eġūm paī be ixē be imupik am Deus etabixe, i. Xepxep pukaso juy eġūm, i. Pukaso kuġ'ūm pima, xepxep coot cuy eġūm, i.

Imĕn e'em wuykukukat ekawĕntup. Imĕneju cebaydaap oajĕm Jerusalĕm ka be ikap'isuat mubapuk am Deus etabixe.

Ģeube Ibiōġbuk xipacat Simeāo oōmat Deus eju kawĕnwĕnap'a be—yaboġat'a be. Cebaydaap tak Jesus o'tujajĕm Deus eju kawĕnwĕnap'a be pukaso ūm ām paī be Moisés ekawĕn taġ. Simeāo Jesus o'takoy jebakopixirik ceje.

Ixe Simeāo Jerusalĕm ka be osunuy. Cūġ cīcā osunuy Deus xe. Itabut cīcā osunuy Deus kay. Judeuyū daxijojo'ukat ajĕmap wiwim osunuy. Ibiōġbuk xipacat ixē mutaybitbin'uk osunuy. Ibiōġbuk xipacat o'e Simeāo be kuy bima:

— Eje'ū ġu wuykukukat co'ūm pima—soat taxijo am Deus emunaē jo'ūm pima — i.

Ģeube Simeāo Deus o'ġuwĕnuwĕn xipan.

— Okukukat — io'e. — Ģasū ōn iju jojom — io'e. — Soat taxijo am etaēiat cocom ōn — io'e. ³¹ — Soat etabixe juk etaēiat cocom ōn — io'e. — Ģasū bit we'ū but ocokoġ — Simeāo o'e. — Ēn acā okukukat — io'e. — Ģasū ōn iju jojom apĕn cuk ece owebe iap taġ — io'e. ³² — Kabiaap puxim je'e ixē. Judeuyūmayū mutaybitbin je'e — io'e. — Ebekitkiyū dak kūyjobin jeedop ip warara'acat a'ō kay ġu—ixē a'ō kay acā—Israel naxeġebitbiyū — io'e. — Edipap kuġ jeedop ip — io'e Deus pe.

³³ Cebaydaap, ixi dak itabĕġbĕġ ip osodop Simeāo ekawĕn cocom—bekicat muwĕnuwĕnap cocom.

³⁴⁻³⁸ — Xipan cuy ikap'isuat ebayū ejukuk — Simeāo o'e Deus pe.

Ģeube Simeāo o'jekawĕn Maria eju—ikap'isuat xi eju.

— A'ōpicūġ cuy eġuy — io'e. — Deus cuk ixē bekicat o'taē — io'e. — Inaka adeayū iju kay ġu jījā je'e Judeuyū'in. Deus pit ixeyū ġu'ūm. Ēn tak eġuycūġ cīcā ece'e — io'e. — Ipiat ecesupi'ajo jījā paja ewebe ōmap puxim — Simāo o'e Maria be. — Warara'acayū bit iju kay jījā je'e. Icokkok cīcā jeedop ip cekay. Deus imĕn adeayū aġuy mubapukpuġ je'e soat pe — io'e Simeāo Maria be.

Bekicat ebayū Deus eju kawĕnwĕnap'a be bima, Ana oajĕm cekay ip. O'jekawĕn Deus eju.

— Bay, ĕn xipat cīcā — io'e Deus pe—Ana o'e.

Ixe Ana bekicat o'kapiap o'ġuwĕn adeayū be Jerusalĕm ka watwat pe—Deus jebekitkit taxijoap wiwi'ukayū be. Ixe Ana Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukat osunuy. Fanuel daxit osunuy. Aser diwat osunuy. Yabut cīcā osunuy. Yaypan'isu bima juk o'jewebumūn. 7 koato jektop xe osunuy. Kuy ma itop'ūm oe'ū. Ixe Ana 84 koato osunuy ġasū. Deus eju kawĕnwĕnap'a bewi o'jĕm ġu. Soat em ma iġo'a be nuynuy—kabiam, ixima daġ tak. — Ēn xipat cīcā — i'e'e'uk osunuy Deus pe soat em. Deus eju kawĕnwĕn'uk osunuy. Jekpiwan ma jewemureren'uk osunuy ceweju jekawĕn ojuy.

³⁹Deus ekawēn taḡ paī be bekicat mubapuk epere buje, cebayū Jesus o'tujupit jeka kay. Nazaré ka kay ip o'jepit—Galiléia eipi be. ⁴⁰Bekicat o'yaipan. Ibaacan o'e. Jeadipiyū bodi ma itaybican o'e. Deus xipacat ūmūm'uk osunuy cebe.

⁴¹Jesus ebayū waram o'ju ip Jerusalém ka kay. Soat em Páscoa epeta be cucu'uk ip osodop Jerusalém ka kay. ⁴²12 koato bima, Jesus o'ju ḡuto jebaydaap, ixi iat eju, peta be cucu'uk puye.

⁴³Peta epere buje, cebayū ma o'jepit ip jeka be. Jesus pit o'jecū Jerusalém ka be. Itaybit ḡu ip osodop cecūam. ⁴⁴Tūybe Jesus wuybadipiyū eju o'jepit iān o'e ip cebayū. Jepitpin o'ju ip e daḡ jeka kay. O'xet ip e bidase. Jesus o'jokudada ip jeadipiyū daḡ, jebureyū daḡ tak. ⁴⁵Ka'ūmḡu. O'tobuxik ḡu ip. Imēnpuye ikudadam o'jepit ḡuto ip Jerusalém ka be. Ebapūḡ kabia ikudadam oekuku ip.

⁴⁶Ḡebuje Jesus o'tobuxik ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Xik'i osunuy Moisés ekawēn Judeuyū mutaybitbin'ukayū xe—ayapayū xe. Cekawēn cocom osunuy. Kawēnwēn osunuy ceweju ip. ⁴⁷Jesus kay jījā ip o'e soat cekawēn cocoayū, itaybit cīcā buye, cūḡ cīcā jededem puye dak.

⁴⁸Jesus tobuxik puje, cebayū itabēḡbēḡ ip o'e ijojom.

— Tapu — io'e ixi Jesus pe. — Edaobu'u du eḡuy jepin? — io'e. — Ocaḡuybabi'ūm cīcā ocesop ekudadam—ōn, ebyadaap tak — io'e—jekpot pe o'e.

⁴⁹— Ai, apēnpuye dak okudadam epeku? — io'e. — Eyetaybit ḡu du webay duk'a be juy ōn iam—Deus eju kawēnwēnap'a be? — io'e—jexi be o'e.

⁵⁰Imēnpit Jesus ekawēn iba'arem o'e cexe ip.

⁵¹Ibocewī o'jepit jebayū eju Jesus. Oajēm jeka be—Nazaré ka be. Jebaydaap a'ō kay kūyjobit osunuy. Ixi dak soat em ḡebum osunuy apēn Jesus cuk adi o'e'e cebe iap kay. ⁵²Ixe Jesus tak jebureyū bodi ma itaybican o'e. O'yaipan. Ikukpin cīcā osunuy Deus xe, jexeyū xe dak.

3

¹⁻²Ḡebuje Deus o'jekawēn João Batista eju—Zacarias ipot eju. João uk'a'ūmat pe osunuy.

— Wekawēn cuy eḡuwēnuwēn itaybit'ūmayū be — Deus o'e João be.

O'jekawēn João eju Tibério Roma ka kukat pima. 15 koato kuy ika kukat osunuy. O'jekawēn ceweju Pōncio Pilatos Judéia eipi kukat pima dak, Herodes Galiléia eipi kukat pima dak, Lisānias Abilene eipi kukat pima dak, Filipe Ituréia eipi kukat pima dak. Ixe Filipe Traconites eipi kukat tak osunuy. Filipe Herodes kitpit osunuy. O'jekawēn João eju Anás Judeuyū epaiyū kukukat pima. Caifás tak Judeuyū epaiyū kukukat osunuy. ³Imēnpuye Jordāodi wābu daḡ oeku João.

Ḡuyjom João Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn adeayū be.

— Eyḡuycūḡcūḡ cuy epesop ikērēat kuḡ puye — io'e cebe ip. — Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere — io'e. — Epeyewemubatisasanat cuy — io'e. — Imēn ey'e buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi — io'e. ⁴— Imēntak e'em Isaías emudupmubararaktup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup:

Aḡokatkat jewāwāwām uk'a'ūmat pe, i. Imēn jewāwāwām:

Soat e juy epesuemucacūḡ wuykukukat ajēmap em, i. Ie juy epesuemudim ceku am, i. ⁵Kabioreḡreḡat cuy epeḡudim, i. Ipiweḡūn je'e, i. Co'a dak epeyamueḡūḡūn, i. Iebixirik taḡ cuy epesuemujēm, i. Wakenat e be epesuemujēm, i. Soat iekērēate iedip cīcā je'e, i. ⁶Wuydaxijo am Deus emunaē coco ip soat ijodiācat, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup — io'e João adeayū be.

⁷Imēnpuye adeayū o'ju João be jemubatisanan.

Ḡebuje João adeayū o'ḡukūyjo.

— Deus itakoma eykay, ikērēat kuḡ cīcā buye — io'e. — Ipiat supi'ajoat eywebe, ikērēat kuḡ puye — io'e. — Eynapōn pa'ore Deus xewi — io'e. ⁸— Cūḡ ma juy epeku kuy ikērēat mujurūḡrūḡap ocepere iap mubapuk am warara'acayū be — io'e. — Tūybe Deus ipiat supi'ajoat ḡu wuywebe wuyju Abraão naxeḡebitbit puye iān purut eyju e'em — João o'e. —

Imĕn ġu juy epe'e — io'e. — Iba'ore ġu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxeġebitbiyūm — io'e. ⁹ — Ġaxĭn ma o'a kukat jajĕm ya'a'e'ūmat'ip takat am yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak ġaxĭn ma ĩpiat supi'ajoat kŷyjobit'ūmayū be — João o'e.

¹⁰ — Apĕntak oce'e ĩpiat pi'ajoap puxim? — io'e ip João be.

¹¹ — Xepxep eyekabek kuġ pima, pŷġ cuy epeġūm ikuġ'ūmat pe — io'e. — Puybit kuġ pima, epeġu'ē'ē juy ikuġ'ūmat pe — io'e.

¹² Iecuġap peam dinheiro bubu'ukayū dak oajĕm João be jemubatisanan.

— Pām oceju? Apĕntak oce'e? — io'e ip João be.

¹³ — Iecuġap emumubudei bodi ġu juy epejat cebekitkit pawi—ixē emumubudei acā — io'e João.

¹⁴ — Pām oceju? — io'e ip sorarayū dak.

— Puyxibun ġu juy dinheiro epejat warara'acat xewi — io'e. — Napa ġu juy epe'e dinheiro bu am warara'acat xewi. Jemāmāmām ġu juy epesop eyekapikaptēi kuġ—eyccoġ acā — io'e.

¹⁵ Soat ġebum cĭcā o'e ip João ekawĕn kay.

— Ite du Deus emunaē soat taxijo am? — io'e ip jewewebe.

¹⁶ Ġebuje João o'jekawĕn soat pe.

— Ōn ma eymubatisanan idibi be — io'e. — Wara'acat pit omuyku. Obodi ma ixē ya'ōbuyxi. Soat podi ma ya'ōbaca. Ōn pit ajo pĕġap ġu cebeam? Cedaġ ġu kuka oce ixē a'ōbuywatwat'ukan, oboġ ġu buye. Ōn ma eymubatisanan idibi be. Ixe bit Deus biōġbuk ġuōm eywebe ya'ō daġ eyeku am. Ixe dak ĩpiat supi'ajoat eywebe cŷġ ma eyeku am. ¹⁷ Wuyju taixee xixiġ tŷmŷntata mujĕm ām taixee bewi. Tŷmŷntata muxipanpan wuyju tamŷn'a be. Taixee mupikpiġ daxa be. Imĕnpuxim Deus kŷyjobicayū muwajĕm kŷyjobit'ūmayū xewi. Kŷyjobicayū ixē xe jeedop soat em. Kŷyjobit'ūmayū bit soat em ĩpiat supi'ajojo — io'e João.

¹⁸ Imĕn adeayū awĕwĕm oeku João. Kawĕn idipat muwĕnuwĕn oeku.

¹⁹⁻²² Adeayū mubatisanan epere buje, João Jesus o'ġubatisanan.

Ġebuje Jesus kay ĩbiōġbuk xipacat o'kop. Jesus Deus eju kawĕnwĕn pima, o'kop. Pukaso jo' o'kop ĩbiōġbuk xipacat.

Ġebuje Deus o'jekawĕn kabi kadiwi.

— Ĕn okpocat — io'e. — Ocokcok cĭcā ekay — Deus o'e Jesus pe.

Ġŷyjom Herodes João o'ġuōmat daomŷnmŷnap'a be. Ixe Herodes Galilĕia eipi kukat osunuy. Kuy bima João o'e Herodes pe:

— Cedaġ ġu ewebe ekitpit tayxi bum etayxim—Herodias bum — i. — Ĕn ikĕrĕat kuġ — io'e Herodes pe.

Herodes ikĕrĕat kukuk'uk osunuy. Waram ikĕrĕat o'jukuk ġasū dak. João ikĕrĕat o'jukuk ġu. Inaka Herodes João o'ġuōmat daomŷnmŷnap'a be.

²³ Jesus 30 koato bima ĩjodiacat mutaybitbin o'e. — Jesus José ipot — io'e'ē ip adeayū.

²⁴ José ebay butet Eli i osunuy. Eli ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. Levi ebay butet Melqui i osunuy. Melqui ebay butet Janai i osunuy. ²⁵ Janai ebay butet José i osunuy. José ebay butet Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Amós i osunuy. Amós ebay butet Naum i osunuy. Naum ebay butet Esli i osunuy. Esli ebay butet Nagai i osunuy. Nagai ebay butet Maate i osunuy. ²⁶ Maate ebay butet Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Semei i osunuy. Semei ebay butet José i osunuy. José ebay butet Joda i osunuy. ²⁷ Joda ebay butet Joanā i osunuy. Joanā ebay butet Resa i osunuy. Resa ebay butet Zorobabel i osunuy. Zorobabel ebay butet Salatiel i osunuy. Salatiel ebay butet Neri i osunuy. Neri ebay butet Melqui i osunuy. ²⁸ Melqui ebay butet Adi i osunuy. Adi ebay butet Cosā i osunuy. Cosā ebay butet Elmādāo i osunuy. Elmādāo ebay butet Er i osunuy. ²⁹ Er ebay butet Josué i osunuy. Josué ebay butet Eliĕzer i osunuy. Eliĕzer ebay butet Jorim i osunuy. Jorim ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. ³⁰ Levi ebay butet Simeāo i osunuy. Simeāo ebay butet Judá i osunuy. Judá ebay butet José i osunuy. José ebay butet Jonā i osunuy. Jonā ebay butet Eliaquim i osunuy. ³¹ Eliaquim

ebay butet Meleá i osunuy. Meleá ebay butet Mená i osunuy. Mená ebay butet Matata i osunuy. Matata ebay butet Natá i osunuy. ³²Natá ebay butet Davi i osunuy. Davi ebay butet Jessé i osunuy. Jessé ebay butet Obede i osunuy. Obede ebay butet Boaz i osunuy. Boaz ebay butet Salá i osunuy. Salá ebay butet Nasson i osunuy. Nasson ebay butet Aminadabe i osunuy. ³³Aminadabe ebay butet Admim i osunuy. Admim ebay butet Arni i osunuy. Arni ebay butet Esrom i osunuy. Esrom ebay butet Peres i osunuy. Peres ebay butet Judá i osunuy. ³⁴Judá ebay butet Jacó i osunuy. Jacó ebay butet Isaque i osunuy. Isaque ebay butet Abraão i osunuy. Abraão ebay butet Tera i osunuy. ³⁵Tera ebay butet Nacor i osunuy. Nacor ebay butet Seruque i osunuy. Seruque ebay butet Ragaú i osunuy. Ragaú ebay butet Faleque i osunuy. Faleque ebay butet Éber i osunuy. Éber ebay butet Sala i osunuy. ³⁶Sala ebay butet Cainá i osunuy. Cainá ebay butet Arfaxade i osunuy. Arfaxade ebay butet Sem i osunuy. Sem ebay butet Noé i osunuy. Noé ebay butet Lameque i osunuy. ³⁷Lameque ebay butet Musalém i osunuy. Musalém ebay butet Enoque i osunuy. Enoque ebay butet Jarete i osunuy. Jarete ebay butet Maleleel i osunuy. Maleleel ebay butet Cainá i osunuy. Cainá ebay butet Enos i osunuy. ³⁸Enos ebay butet Sete i osunuy. Sete ebay butet Adão i osunuy. Adão Deus ipot osunuy, Deus o'gũgẽ buye.

4

¹Jordãodi bewi Jesus epit puje, Ibiõgbuk xipacat o'tujowat uk'a'umat pe. Jesus aũyadada'uk osunuy Ibiõgbuk xipacat. ²Uk'a'umat tağ oeku 40 kabia. Jesus Ibiõgbuk xipacat a'õbacaap kuğ osunuy. Ibiõgbuk kërëayũ kukukat tak Jesus o'subuyxijo iboce. Te'e ma ikërëat mujurũğat ojuy Jesus pe iboce. 40 kabia Jesus jekõnkõn ġu osunuy. Ire jĩjã osunuy.

³Ġebuje ibiõgbuk kërëayũ kukukat o'jekawën Jesus eju.

— Ēn Deus ipot pima, a'õbi ma wita'a juy eyamuwexat pão'am — io'e Jesus pe.

⁴— Ap! — io'e Jesus. — Imën e'em Deus ekawëntup: “Wuyetabëğ wuyxat o'om puye ġu—Deus wuymutaicin puye acã,” i — io'e.

⁵Ibocewi ibiõgbuk kërëayũ kukukat Jesus o'tujowat umat pe. Soat eipi o'ğubapuk cebe. Dao ma soat eipi dağacat o'ğubapuk cebe. Soat ip o'jojojo.

⁶— Ōn cuy emuy soat eipi watwat kukukan — io'e. — Wa'õbi soat eipi watwat kukukan ecesũy — io'e. — “Ēn acã ocekekukat,” i je'e ip ewebe — io'e. — Ibutut adeayũ kukukan ecesũy wa'õbi — io'e. — Soat ma iũm put owebe omunaë be, soat podi ma õn wa'õbaca buye — io'e napa ma. ⁷— “Ēn xipat,” i ěn e'em owebe bima, soat oğũm ewebe — io'e. — A'õbuyxian ecesũy wa'õbi — io'e Satanás Jesus pe.

⁸— Ap! — io'e Jesus. — Imën e'em Deus ekawëntup: “‘Xipat ěn,’ i juy epe'e Deus pe acã,” i. “Deus a'õ kay acã epesop kũyjobin—eykukukat a'õ kay,” i — Jesus o'e Satanás pe.

⁹Ibocewi o'tujowat Jerusalém ka be. O'jomõğ Deus eju kawënwënap'abi jeje—yaboğat'abi jeje.

— Ēn Deus ipot pima, ecewemuy'at ijop'abi jejewi ipi ju — io'e Satanás. ¹⁰— Imën e'em Deus ekawëntup: “Deus jekawën tojtjot'ukayũ ġuju xipan ekuk am,” i. “Ixe'yũ jedaxijo ewebe xipat'umat ebapukap puxim,” i. ¹¹“Ixe'yũ jeak ekay wita'a be eimucakcakap puxim,” i — io'e Satanás.

¹²— Ap! — io'e Jesus. — “Cëm paxi Deus ja'õ dağ e'em?” i'ũmğũ juy epe'e — io'e Jesus.

¹³Ġebuje ibiõgbuk kërëayũ kukukat o'jewede Jesus xewi. O'jëm cexewi Jesus puyxijoap epere buje. Te'e ma Jesus pe ikërëat mujurũğat ojuy. O'jëm.

— Waram ġuto osubuyxijo jĩjã — io'e jewebe ma ibiõgbuk kërëayũ kukukat—Satanás.

¹⁴Jesus o'jepit Galiléia eipi kay. Ibiõgbuk xipacat a'õbacaap kuğ oeku. Soat ibo eipi watwat yajëmaw awëğ o'yawëğtobuxik.

¹⁵Ġebuje Jesus kawën idipan ip o'ğutaybitbin Deus eju kawënwënap'a be.

— Soat podi ma Jesus xipan wuymutaybitbin — io'e ip ya'ijjoayũ. — Ka'ũmğũ ixex jo'iat xipacat — io'e ip.

¹⁶ Jesus o'ju jaypanap ka kay—Nazaré ka kay. Jay. Oajēm. Jebodoydoyap kabia bima Judeuyū ōmōm'uk ip osodop Deus eju kawēnwēnap'a be. Sábado bima ip ōmōm'uk osodop. Jesus oōm jeweju ip iġo'a be. O'āy Deus ekawēntup com iġo'a becat pe ya'ījo am.

¹⁷ Ġebuje iġo'a kukukat Deus ekawēntup o'tupūm Jesus pe—Isaías emudupmubararak-tup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararak-tup. Jesus o'tupmupaya. Pūġtup o'tuptobuxik. Imēn e'em itedup:

¹⁸ Deus biōġbuk owebe nuynuy, i. Imēnpuye ixē onaē owebe kawēn idipat muwēn ām tadaybotbocayū be, i. Ixe omuju owebe: “Taomūnmūnayū daomūnmūnap'a bewi ġujēm ip” i'e am taomūnmūnayū be, i. Ixe omuju owebe: “Ita'ūmayū itate je'e ip” i'e am ita'ūmayū be, i. ¹⁹ Ixe omuju owebe tadaybotbocayū mujēm ām imudadaybotbot'ukayū xewi, i. Ixe omuju owebe: “Ġaxīn ma Deus jebekitkit idaxijo” i'e am soat pe, i.

²⁰ Imēn e'em itedup. Jesus ibodup o'tupcoco ya'ōberen. Otupmupirik. Waram o'tupūm yakukukat puywatwat'ukat pe. Oabik.

Soat iġo'a becat o'jeak cīcā Jesus kay.

— Apēntak teku? — io'e ip jewewebe.

²¹ Ġebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Ġasū bit soan o'jebapuk ijudup peat ekawēn taġ—ġasū otupcocoiatup ekawēn taġ — io'e.

²² Soat xe Jesus xipat cīcā osunuy iġo'a becat xe.

— Jesus ekawēn soat podi ma cekawēntip! — io'e ip jewewebe. — Teku José ipot ġu du? — io'e ip jewewebe.

²³ Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— “Tapu, ecewanūġta juy,” i wuyju e'em wuyanūġtata'ukat pe — io'e. — Iboap kuka epe'e owebe dak. “Ocejojojo ġu bukiap cuy eġubapuk ocewebe ijo am apēn cuk adi eġubapukpuk Cafarnaum ka be bima,” i aco'i eyju e'em owebe — Jesus o'e. ²⁴ — Icēmān ōn e'em eywebe. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat jaypanap ka be bima, ibo ka watwat ixē ekawēn kay ġu — io'e. ²⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Kuyje Deus Elias o'ġuju pūġ kay itop e'ū'ibit kay—Sarepta ka beat kay—Judeu'ūmat kay—Sidom eipi beat kay. Ixeyū kabia daġ soat kaka beayū irere oekuku. Ka'ūmġu muba'at osodop ebapūġ koato, ipidaseat koato dak. Soat ip irere jījā osodop. Imēnpuye ade itop e'ū'ibiyū tadaibotbot cīcā osodop ixeyū kabia daġ—Judeuyū. ²⁶⁻²⁷ Imēnpit Deus Elias o'ġuju Judeuyū kay ġu—Sarepta ka becat kay acā—Sidom ka tēġatka becat kay acā — Jesus o'e. — Deus Eliseu o'ġuju Naamā kay imu'ada am. Eliseu Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Naamā ierepat osunuy. Ade ierepayū Judeuyū eipi daġ osodop ip ixeyū kabia daġ. Imēnpit Eliseu warara'acat ġu o'ġu'ada. Naamā acā o'ġu'ada — Jesus o'e.

²⁸⁻²⁹ Iboap ekawēn co buje oitakomān cīcā ip Jesus kay Deus eju kawēnwēnap'a beayū. Jesus o'tujujēm ip jeka bewi.

Jesus o'tujuu ip co'a bicūġ kay yaoka am. Aġoka ibo'a pēnpēn taġ o'sukadop. Co'a bicūġ pewi yaborom Jesus muy'at ojuj ip. ³⁰ Imēnpit Jesus o'kap cepidase ip. Jeju pinap taġ o'ju.

³¹ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay—Galiléia eipi beat ka kay, ikaboġatka kay. Judeuyū o'ġutaybitbin Deus eju kawēnwēnap'a be jebodoydoyap kabia be. Soat esemana imutay-bitbin'uk ip osunuy.

³² — Cūġ cīcā ma Jesus wuymutaybitbin — io'e ip. — Jesus ja'ōbi ma wuymutaybitbin — io'e ip.

³³ Ġebuje aġokatkat o'jewāwā iġo'a beat—ibiōġbuk kērēat kukat. O'jewāwā ya'ōberen ibiōġbuk kērēat cebe buye.

³⁴ — Jesus, apēn ēn em ocewebe? — io'e Jesus pe—Nazaré ka bewiat pe. — Ocemuy'ū ām tu ejot? — io'e. — Wetaybit ēn — io'e. — Ēn Deus ipot—ikērēat kuġ'ūmat ipot — io'e.

³⁵ Ġebuje Jesus ibiōġbuk kērēat o'ġukorēm.

— Ecemũg — io'e Jesus cebe. — Ejēm cuy aḡokatkat pewi — io'e ibiōḡbuk kērēat pe.

Aḡokatkat pewi o'jēm ipi ju imuy'at'an pima. Imēnpit warēmtaḡ ḡu aḡokatkat o'jukuk cēmcm̄ pima. ³⁶Imēnpuye itabēḡbēḡ o'e ip ijojom—ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm iap cocomayū.

— Jesus ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm ja'ōbi — io'e ip. — Ya'ōbacaat teku — io'e ip jewewebe. — Itaybit ibiōḡbuk kērēat mujēm ām — io'e. — Imēnpuye cēmcm̄ ip ya'ōbi — io'e ip.

³⁷Soat ka daḡ Jesus awēḡ o'yawēḡcu—Galilēia eipi korerenat ka daḡ.

³⁸Ibocewi Jesus o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi.

O'ju Simão Pedro duk'a kay. Oajēm. Cereḡ. Oōm. Simão daxijo osodop ibo'a be. Ipa'i jījā osodop.

— Ipa'iat eḡu'ada — io'e ip Jesus pe.

³⁹Ḡebuḡe Jesus o'ju ipa'iat kay. Pa'i o'ḡukorēm.

— Ejēm cebewi — Jesus o'e pa'i be.

Imēnpuye pa'i o'jēm. Xipat o'e. Ipa'i topibit o'kop ḡebuḡe bit. Ixat o'ḡuḡē Jesus peam, ceweuayū beam tak.

⁴⁰Kaxi at puḡe ibo ka watwat iwātaxipiyū o'tujowat Jesus kay imu'ada am. Soat kuḡ ip osodop iwātaxipi. Jesus o'jewebumōḡ cebe ip—soat pe. Soat ip o'ḡu'ada'ada. Adah.

⁴¹Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmjēm ikukayū bewi. Poxerewun. O'jēm.

— Ēn Deus ipot — io'e ip ya'ōberen—ibiōḡbuk kērēayū o'e. Itaybit ip osodop Jesus Deus emunaē iam. Inaka Jesus ibu'u osunuy ixeyū be iboap muwēn ām.

— Ōn Deus emunaē iap epeḡuwēn ḡu juy — io'e cebe ip.

⁴²Kabia'isum Jesus o'jēm Simão Pedro duk'a bewi. Poxerewun. O'ju uk'a'ūmat pe. Jay. Oajēm. Adeayū Jesus kudadam o'e ip. Jay. Oajēm ip Jesus kay.

— Ejēm ḡu juy ocexewi. Ijoce ma juy eḡūy — io'e ip Jesus pe.

Ḡebuḡe o'jekawēn cewēju ip.

⁴³— Warara'acayū be dak kawēn idipat oḡuwēn—wara'atka watwat pe dak — io'e. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy oce cebe ip — io'e. — Deus cuk omudot ibo ekawēn muwēn ām — io'e Jesus.

⁴⁴Imēnpuye kawēn idipat muwēnuwēn oeku Deus eju kawēnwēnap'a be. Judēia eipi daḡ imuwēnuwēn oeku—soat kaka daḡ.

5

¹Adeayū o'jewemuwunuwun ip Jesus ekawēn co pin cīcā buye. Jesus cūḡ'i osunuy iodi wābu ka'oririt pe. Iodi Genesaré eipi be o'tinuy. Genesaré i tibutet osunuy. Adeayū jewemuwunuwun ip Deus ekawēn co pinayū.

²Ḡebuḡe Jesus xepxep kobe o'jojojo kapurūḡ pe. Axima bubu'ukayū jekobe be ḡu ip osodop. Kuy o'jēm ip. Axima bubuap wuywuy ip osodop kapurūḡ pe. ³Jesus oōm pūḡ pe ixeyū ekobe be—Simão ekobe be.

— Kobe eḡuwun — io'e. — Eḡuwun cuy kapurūḡ pewi — io'e Jesus Simão be.

Xik. Jesus oabik kobe be. Kobe be bima adeayū o'ḡutaybin—kapurūḡ peayū o'ḡutaybin.

⁴Imutaybin pu'u bima, o'jekawēn Simão eju—kobe iwat eju.

— Tibucūḡ pe aju axima bum — io'e.

Tibucūḡ pe ip o'ju.

— Axima bubuap cuy eḡuakōm tibucūḡ pe axima bu am — io'e Simão be.

⁵— Kariwa, ixima bun oceku axima bu ojuy — io'e Simão. — Ocejat ḡu. Imēnpit waram oceḡuakōm imēn ēn e'em ocewebe buye — io'e.

Sa. Axima bubuap o'ḡuakōm.

⁶Ḡebuḡe axima o'jat ade. Xeresu ḡu axima. Kurekoh. Axima bubuap jewek ojuy axima poxi pibun. ⁷Wēḡwēḡ'i o'e ip jebureyū kay—wara'at kobe beacayū kay. Jebureyū o'takoy yajēm ām jebuywat am. Ibureyū oajēm ibuywat am. Xepxep kobe o'ḡuporan ip aximām. Imēnpuye kobe jepiriḡ ojuy axima poxi pibun.

⁸Iboap co buḡe, Simão Pedro o'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap jexe ya'ōbuyxi buye.

— Okukukat, wede ece oxewi — io'e. — Ōn ma ikērēat kuḡ. Ēn pit a'ōbuyxi. Oxe ḡu juy eḡuy — io'e—Simão o'e.

⁹ Simão itabēḡ o'e ijjom, soat cewejuayū dak. Itabēḡbēḡ ip o'e ijjom ade jījā axima buye. ¹⁰ Warara'acayū dak itabēḡbēḡ ip o'e ijjom—Tiago, João dak. Ixeyū xepxepayū Zebedeu ipotpoyū ip osodop. Simão eju kapikpik'uk ip osodop axima bubum.

Ḡebuje Jesus o'jekawēn Simão eju.

— A'ō'cam cuy eḡuy — io'e Simão be. — Ḡasū bit axima bubu'ukan ḡu juy eḡuy, — io'e. — Kawēn idipat muwēnuwēn'ukan cuy eḡuy adeayū be imutabut am ip Deus kay — io'e. — Ha'a — io'e.

¹¹ Ḡebuje Simão o'ju Jesus kay, cewejuayū dak. Putwedū'i. Jekobe o'tujuu ip kapurūḡ pe. Soat o'suiwat ip ibun Jesus eju jeku am. Soat em Jesus eju oekuku ip.

¹² Ikaboḡatka be bima aḡokatkat oajēm Jesus kay—ierepat. O'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap jexe ya'ōbuyxi buye.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. — Ebu'u'ūm pima, omu'adam ece — ierepat o'e.

¹³ Pucūḡ. Jesus o'jebaepucūḡ cekay.

— Obu'u ḡu emu'adam — io'e. — Ḡaxīn ma ḡn jemu'ada — io'e.

Jesus a'ōbi ierep topibit dao ma o'je'ada. Xīpat o'e.

¹⁴ — Emu'adaap eḡuwēn ḡu juy warara'acayū be — io'e Jesus cebe. — Ḡasū bit paī kay juy eju — io'e. — Eōhōyū'in cuy eḡūm paī be imupik am Deus etabixe ece'ada buye. Eḡūm cuy cebe Moisés ekawēn taḡ. Eōhōyū'in cuy eḡūm cebe e'adaap mubapuk am soat ka watwat pe — io'e.

¹⁵ Imēnpit soat ka watwat Jesus awēḡ o'yawēḡtobuxik ip—ierepat o'ḡu'ada iap awēḡ. Imēnpuye adeayū o'je'awero ip ixē ekawēn co am. O'je'awero ip Jesus pe jewemu'ada am tak. ¹⁶ Jesus pit o'jēm cexewi ip. Poxerwun. Cexewi ip cēmēm'uk osunuy jekawēn am Deus eju. Uk'a'ūmat pe kawēnwēn'uk osunuy Deus eju.

¹⁷ Ḡebuje Jesus adeayū o'ḡutaybitbin kawēn idipan. Fariseuyū kaxikxik'i osodop iboce, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Judeuyū osodop ip. Jesus ekawēn co ojuy osodop ip. Oajēm ip soat kaka daḡwi—Galilēia eipi daḡwi, Judēia eipi daḡwi dak, Jerusalēm ka bewi dak. Jesus iwātaxipipiayū mu'ada'adam osunuy Deus a'ōbacaap kuḡ puye.

¹⁸ Ḡebuje aḡokatkayū oajēm Jesus kay. Cexīḡxīḡ pa'oreat o'tujuajēm ip Jesus kay. Jay. Uk'a be tujuōm ojuy ip cexīḡxīḡ pa'oreat mōḡ am Jesus wap. ¹⁹ Imēnpit tujuōm pa'ore ip o'e uk'a yapora buye. Imēnpuye o'jeu ip uk'a abi jeje. Weru. Kawi'a'a o'ya'uk ip. Cabobum cexīḡxīḡ pa'oreat o'ḡukop ip yabitokat taḡwi. Kop. O'ḡukop ip ixexecaptup pe. O'ḡukop ip Jesus wap imu'ada am. Uk'a beayū parakpe o'ḡukop ip. ²⁰ Jesus itaybit o'e teyūku itabut okay iam.

Ḡebuje Jesus o'jekawēn cexīḡxīḡ pa'oreat pe.

— Tapu — io'e. — Ikērēat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

²¹ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, Fariseuyū dak jewaḡuydadam o'e ip Jesus ekawēn kay.

— Ite be ikērēat'uk pa'ore wuywebewi. Deus pe acā i'uk put — io'e ip jewewebe. — Teku Deus muymuy — io'e ip napa ma.

²² Jesus itaybit o'e apēn ip o'e jewaḡuydadam iam.

²³ — Apēnpuye dak eyju imēn jewaḡuydadam? — io'e. — Iba'ore ḡu owebe “Ikērēat kuy oju'uk ewebewi” i'e am cebe — io'e. — Iba'ore ḡu dak owebe “E'āy” i'e am cebe, “Ece'ada,” i dak — io'e. — Ka'ūma ma iba'ore owebe — io'e. ²⁴ — Soat waḡo ḡn. Ḡasū cexīḡxīḡ pa'oreat eju ocekawēn eymutaybit am owebe ikērēat'uk put ijodiat pewi iam. Deus a'ōbacaap kuḡ ḡn ijodi bima dak — io'e cebe ip.

— E'āy! Cexīḡxīḡ cuy — Jesus o'e cexīḡxīḡ pa'oreat pe. — Cūḡcūḡ cuy eju — io'e. — Exexecaptup cuy etupu — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e cebe.

²⁵ Cexīḡxīḡ pa'ore topibit o'je'ada. O'āy. Cūḡcūḡ ma o'e adeayū etabutpe. Jexexecaptup o'tupu. Kuruk. “Ka'ūmḡu ejo'iat xīpacat,” i'e'em Deus pe bima, o'ju jeduk'a be. ²⁶ Imēneju ibo ka watwat itabēḡbēḡ ip o'e ijjom, o'jexīḡxīḡ puye.

— O'je'ada xeku — io'e ip. — Xīg̃xīg̃ o'e xeku — io'e ip.
Yaḡuybabi'ūm ip o'e.

— Ka'ūma buk cexīg̃xīg̃ pa'oreat o'ḡu'ada wuyetabutpe — io'e ip jewewebe. — Ḡasū acā cexīg̃xīg̃ pa'oreat mu'adaap ajojojo — io'e ip jewewebe.

²⁷ Ḡebuje Jesus o'jēm. Porewuh. Cucum pima Levi o'jojojo. Levi dinheiro bubu'uk osunuy iecuḡap peam. Ixe Levi kapikpiḡ osunuy iecuḡap pe teidadaap'a be.

— Ejot cuy okay — io'e Jesus. — Oweju juy ejeku — io'e.

²⁸ Imēnpuye o'ju Jesus kay. Soat o'suiwat ibun Jesus eju jeku am.

²⁹ Ḡebuje Levi Jesus o'takoy jekōn ām jewēju. O'ju. Oajēm. Jay. Adeayū awerom osodop Levi dukta be—iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayū, warara'acayū dak. Jesus o'jekōn ceweju ip.

³⁰ Ḡebuje Fariseuyū Jesus o'jomuymuy Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak—Fariseuyū ebekitkit.

— Apēnpuye dinheiro bubu'ukayū eju eyju jekōnkōn, ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayū be.

³¹ Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Iwātaxipi'umat ḡu cucum wuyanūḡtata'ukat kay—iwātaxipiat acā — io'e. ³² — Imēnpuxim cūḡ ma jekuku'ukayū nomuwā ām ḡu ojot—ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū nomuwā ām acā — io'e. — Ojot “Eyḡuyucūḡcūḡ cuy epesop ikērēat kuḡ puye” i'e am cebe — io'e Jesus. — “Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere” i'e am tak ojot — io'e Jesus.

³³ — João eju etaybitbinayū soat em jekpiwan ma jewemureren xipat je'e am Deus xe — io'e ip Jesus pe. — Deus eju kawēnwēn tak ip soat em — io'e ip cebe. — Fariseuyū eju etaybitbinayū dak ade em ip jekpiwan ma jewemureren jekawēn ām Deus eju — io'e ip. — Eweju etaybitbinayū bit repi'ajojom ḡu. Jekōnkōn ip — io'e ip. — Apēnpuye ip repi'ajojom ḡu? — io'e ip. Jesus muymuy ojuy osodop ip.

³⁴ — Iba'ore oweju etaybitbinayū be jekpiwan ma repi'ajo am ōn ceweju ip puye — io'e Jesus. — Ōn iwadip puxim — io'e. — Iwadip cexe ip pima, ka'ūma ma jekpiwan ma repi'ajojom jewebumūnap epeta be tomuwa'ibiyū. Jekōnkōn acā ip — io'e Jesus. ³⁵ — Ḡuyjom pit iwadip je'jēm cexewi ip. Ijēm puje bit, jekpiwan ma repi supi'ajo ip — io'e. — Ōn ixeyū xe'ūm pima, oweju etaybitbinayū dak jekpiwan ma repi ip supi'ajo — io'e Jesus.

³⁶ Ḡebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip. Imēn o'ḡuwēn.

— Iwuywuy'ūmat ḡu ajoinūm iokokat muwaket am — io'e. — Iwuywuy'ūmat inūm pima, kuka o'jewek. Iwuywuy'ūmat kuka o'jewa'i — io'e. ³⁷ — Uva'abidi atimuōm yaokokat'a be ḡu timun'a be tiisuati—yaisuat'a be acā — io'e. — Yaokokat'a be timuōm puje, tidai e'em — io'e. — Yaokokat'a timun'a kuka o'jeaebaḡ. Uva'abidi dak kuka o'jediepyu — io'e. — Timūn'a dak kuka o'ya'ūm — io'e. ³⁸ — Imēnpit tiisuati atimōḡ yaisuat'a be timūn'a be — Jesus o'e. ³⁹ — Uva'abidi kōn puje kuyati kōn puje, tiisuati kay ḡu ace'e — io'e. — “Kuyati tiku e'em uva'abidi,” i wuyju e'em — Jesus o'e. — Imēnpuxim kuyjeat ekawēn kay bima, wekawēn kay ḡu kuka epe'e — io'e.

6

¹ Jebodoydoyap kabia be ceweju etaybitbinayū trigodadot o'tadot'uk cucum pima ku daḡ Jesus eju. ² O'tamukitikitik ip jebui be. O'ta'o'o ip.

— Apēnpuye eyju ta'uk'uḡ? — io'e Fariseuyū cebe ip. — Kapikpi wuywebe jebodoydoyap kabia be — io'e ip.

Tamukitikitikap kapikap osodop Fariseuyū xe. Imēnpuye Jesus o'jomuymuy ip.

³ — Apēn cuk o'e Davi, ibureyū dak, irere bima? — io'e Jesus. — Iboap ekawēntup epetupco ḡu du? — io'e Jesus Fariseuyū be. ⁴ Ixe Davi oōm Deus eju kawēnwēnap'a be. Pāo'a o'yabu—Deus etabixe yamōḡmōḡ'ibit'a. O'ya'o. O'yaūm jebureyū be ya'opiat'a. Paīyū be acā ya'o pi ḡu o'yadop — io'e. — Iboap ekawēntup epetupco ḡu du? ⁵ Soat waḡo ōn — Jesus o'e Fariseuyū be. — Ōn pit e'em apēn i'epi wuywebe jebodoydoyap kabia be iap, apēn i'epi ḡu iap tak — io'e Jesus.

⁶ Ğe buje Jesus ibakêrêat o'tobuxik. Jebodoydoyap kabia be o'tobuxik. Oôm ma'ğuto Deus eju kawênwênâp'a be. Ibo'a be o'ğutaybitbin. Ibo'a be ağokatkat osunuy. Püğpa ibakêrê osunuy—ibaatpa. ⁷ Jesus kay ağ cîcâ o'e ip Fariseuyü, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü dak.

— Jebodoydoyap kabia be dak paxi ğu'ada? — io'e ip jewewebe.

Fariseuyü “Jesus Moisés ekawên tağ ğu jekukum” i'e ojuy napa ma.

⁸ — Omuymuy pin teyüku — io'e Jesus pit jewebe ma.

Ğe buje Jesus o'jekawên ibakêrêat pe.

— E'ây — io'e. — Ejot cuy ijoce soat pe ejo am — io'e.

Ibakêrêat o'ây. O'ju ibo'a beayü wap.

⁹ Ğe buje Jesus o'jekawên Fariseuyü eju, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü eju dak.

— Jebodoydoyap kabia be Moisés ekawên tağ tu wuywebe xipan i'e am? Ikêrêan i'e am ğu xe'e? — io'e. — Warara'acat taxijo am cekawên tağ tu? Warara'acat aoka am ğu xe'e? — io'e.

¹⁰ Ğe buje Jesus o'jeak soat kay.

— Pacüğ ece eba — Jesus o'e ibakêrêat pe.

O'jepacüğ. Ibadip o'e. ¹¹ Imênpuye Fariseuyü itakoma jÿjâ ip o'e Jesus kay, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü dak, jebodoydoyap kabia bima o'subamudim puye. O'je'awero ip. O'jewawêwê ip pêñ paxi ace'e Jesus pe i'e am.

¹² Ğuyjom Jesus o'ju co'a be jekawên âm Deus eju. Ixima bun o'jekawên ceweju.

¹³ Ğe buje 12 beayü o'taê jeweju etaybitbinayüm. Kabia'isum ixeyü o'taê.

— Wa'öbi epeju wekawên muwên âm soat pe — io'e ixeyü be—12 beayü be.

¹⁴⁻¹⁶ Ibürün ma ip ibutet osodop: Simão i, André i, Tiago i, João i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, wara'at Simão i, Judas i, wara'at Judas i. Ibürün ma ip ibutet osodop. Ibürün ma o'taê jeweju etaybitbinayüm. Tiago Alfeu ipot osunuy. Jesus Simão wara'an o'subuteta. Pedro i wara'at ibutet osunuy. Xepxep putet osunuy Simão butet. Jeipi kay jÿjâat i dak ibutet osunuy. André Pedro kitpit osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Xepxep putet osunuy Judas putet. Iscariotes i dak ibutet osunuy. Ixe Judas ğuyjom Jesus o'ğüm cekay itakomaayü be yaoka am.

¹⁷ Ibocewî Jesus co'a dağwi o'kop jemunaëyü eju—12 beayü eju.

Ğe buje adeayü oajêm Jesus kay. Warara'acayü kuy Jesus xe osodop ip—ceweju etaybitbinayü. Adeayü kawêğünat pe o'je'awero Jesus xe. Wüywi ip oajêm. Judéia eipi dağwi oajêm ip, Jerusalém ka bewi dak, Tiro ka bewi dak, Sidom ka bewi dak. ¹⁸ Oajêm ip Jesus ekawên co am, jemu'ada am tak. Ibiöğbuk kêrêat kukayü dak oajêm cekay imujêm âm. Jesus ibiöğbuk kêrêat o'ğujêmuğêm ikukayü bewi. Imênpuye Jesus mucay ojuy ip imu'ada am. ¹⁹ Ixe be imu'ada but osunuy Deus a'öbaçaap kuğ puye. Soat o'ğ'u'ada'ada iwätaxipipiyü.

²⁰ Jesus o'jeak jeweju etaybitbinayü kay. O'jekawên cebe ip. Koap o'jekawên tadaybot-bocayü be.

Eycokkok cîcâ eyju — io'e. — Eybubutbet ğu ğasü. Imênpit Deus eykukukat — io'e.

²¹ — Eycokkok cîcâ eyju. Ğasü acâ eyrere. Ğuyjom pit eybeğbeğ epesop — Jesus o'e. — Eycokkok cîcâ eyju. Ğasü acâ eyju wa. Ğuyjom pit jewaywayway epesop. ²² Eycokkok cîcâ juy epesop warara'acat itakoma eykay bima, eywebe “Oceweju ğu juy epeku—eyju soat wağo ebekitkit puye” i'e buje dak, warara'acat eymuymuy bima dak, warara'acat eyawêğmukêrêrêrên pima dak — io'e. ²³ — Eycokkoğ cîcâ juy epesop warara'acat warêmtağ eykuğ pima eyju webekitkit puye — io'e. — “Eycokkoğ cuy epesop,” i'ön e'em eywebe — io'e. — Kabi be ade kuğ epesop idipat kuğ. Warêmtağ ma Deus ekawên muwênwên'ukayü kukuk'uk osodop ip eydobyü'üm'üm kuyje — Jesus o'e.

²⁴ Ğe buje Jesus o'jekawên ibubut adeayü be.

— Karem ğu eydadaybot epesop — io'e. — Ğasü eybubut ade — io'e. — Kapikpiğ'üm pima dak soat kuğ eyju ğasü ma. ²⁵ Karem ğu eydadaybot epesop. Ğasü acâ eybeğbeğ. Ğuyjom pit eyrere epesop. Karem ğu eydadaybot epesop. Ğasü acâ eyju jewaywayway. Ğuyjom pit

wawa epe'e. Eyğuyçüğçüğ epesop — io'e. ²⁶— Karem ğu eydadaybot epesop, warara'acat xipan eymuwēnuwēn pima. Imēnpuxim xipan jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kukuk'uk ip osodop eydobyū'üm'üm kujje — Jesus o'e.

²⁷ Ğe buje soat pe o'jekawēn.

— Ōn kawēnwēn soat eju eyweju—soat wa'įjojoayū eju — io'e. — “Ey kay itakomaayū burem cuy epesop,” i ōn e'em eywebe — io'e. — “Xipan cuy ixeyū epejukuk,” i ōn e'em — io'e. ²⁸ — “Xipan cuy omuyuy'ukayū ejukuk,” i juy epe'e Deus pe. Deus eju juy epeyekawēn warēmtağ eykukayū beam — io'e.

²⁹ — Püğ kadi warara'acat pe eydopaoka buje, epeyaoka ğu juy. Ğğ puk wara'at kadi jeydopaoka. Warara'acat pe eyekabek pu buje, Ğğ cuy eyekamixa dak ju'uk. ³⁰ Eyxewi iojuy buje, epeğüm cuy soat pe. Warara'acat pe darem eybubut pu buje, “Obubut cuy epetujupit okay,” i'ümğü juy epe'e cebe ip. ³¹ Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imēnpuyey xipan cuy warara'acat epejukuk — io'e.

³² — Eykayayū acā ikukpin eyxe bima, “Deus cuy xipacat je'ğüm ocewebe,” i'ümğü juy epe'e. Cekayayū ikukpin ikērēat mujurüğrüg'ukayū xe dak. ³³ Xipan eykayayū kuğ acā bima, “Deus cuy xipacat je'ğüm ocewebe,” i'ümğü juy epe'e. Ikērēat mujurüğrüg'ukayū dak xipan jekayayū kuğ — io'e.

³⁴ — Eyju darem iümüm warara'acat pe waram tujupit okay iam eyetaybit puye. Imēn iümüm pima, “Deus cuy xipacat je'ğüm ocewebe,” i'ümğü juy epe'e. Ikērēat mujurüğrüg'ukayū dak darem ma iümüm wara'at ikērēat mujurüğrüg'ukat pe dinheiro buap ojuy cexewi — io'e. ³⁵ — Ikērēat mujurüğrüg'ukayū ekukuap puxim ğu juy epekul — io'e. — Warēmtağ ğu juy eykay itakomaayū epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk. Darem ma epeğüm cebe ip ibubut puap ojuy ğu. Imēn eyeku buje, ade xipacat kuğ epesop kabi be. Deus ebekitkiyüm epesop. Soat podi ma ya'ōbacaat ebekitkiyüm epesop. “Ēn xipat,” i'ümğü e'em adeayū Deus pe. Deus pit soat em xipacat iümüm cebe ip—soat pe—ikērēat mujurüğrüg'ukayū be dak. ³⁶ Wuyebay itabotaidabotbot soat kay wuykay. Ixe buxim eyju dak eyetabotaidabotbon cuy epesop warara'acat kay — io'e.

³⁷ — “Ekērē jįā Deus xe,” i'ümğü juy epe'e warara'acat pe. Iboap e'em'üm pima, Deus tak “Eykerē oxē,” i'ümğü je'e eywebe. “Ikērēat kuğ ēn,” i'ümğü juy epe'e warara'acat pe. Imēn e'em'üm pima, Deus “Ikērēat kuğ eyju,” i'ümğü dak je'e eywebe. Ğebum ğu juy epesop apēn cuk adi warara'acat warēmtağ eykuk iap kay. Ğebum'üm pima, Deus tak Ğebum ğu je'e apēn cuk adi warēmtağ wara'acat epejukuk iap kay — io'e.

³⁸ — Warara'acat pe epeğüm pima, Deus tak je'ğüm eywebe. Apēn cuk epeğüm iap puxim epejat. Yoboğat epeğüm pima, eyju dak yoboğat epejat. Topapün epejat—iwajem, ibikbiğ tak, kutukutu'i ma dak, cüğ'i ma dak. Apēn warara'acat pe eyju iümap puxim Deus tak je'ğüm eywebe — io'e.

³⁹ Ğe buje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip.

— Ita'ümat pe emubapuk pa'ore wara'at ita'ümat pe — io'e. — Ita'ümat pe wara'at ita'ümat tujowat puje, xepxem ma kuka ip o'at ipiküyküy be. ⁴⁰ Eyetaybitbin pima, eyemutaybitbin'ukat podi ğu eyetaybit. Eyewemutaybitan cīcā bima bit, eyemutaybitbin'ukat co'i eyetaybit epe'e — io'e.

⁴¹ — Te'e ma eyju jeakağ eybure eta beatōmtōm kay, eyeta beap'ip cocom'üm pima. ⁴² Te'e ma eyju e'em cebe: “Tapu, ma, otōmtōm'uk eta bewi,” i, eyeta beap'ip cocom'üm pima. Eyju jewewemuğyukukum. Koam eyeta beap'ip cuy epeyop'uk. Yop'uk puje, iba'ore ğu je'e eywebe tōmtōm'uk am eybure eta bewi — io'e.

⁴³ — Yoptipat'ip pe yakērēat'a'e ğu—yadipat'a'e acā. Imēnpuxim yopkērēat'ip pe yadipat'a'e ğu—yakērēat'a'e acā. ⁴⁴ Yajo buje, wuyetaybit ace'e pubeat'ip poro iam. Asāo'a bubum wuyju widaoho'ip tağwi ğu—asāo'ip tağwi acā. Banka'a bubum wuyju arū'ip tağwi ğu—banka'ip tağwi acā. ⁴⁵ Imēnpuxim xipacayū ma xipacat mujurüğrüg. Xipat'ümayū bit ikērēat mujurüğrüg. Apēn wuyju jewağuyğuy iap puxim wuyju kawēnwēn. Ikērēat kay jewağuyğuy bima, ikērēan wuyju e'em. İdipat kay jewağuyğuy bima bit, xipacan wuyju e'em — io'e.

⁴⁶ — Eju te'e ma e'em owebe “Ēn ocekurat,” i, wa'ō kay kūyjobit'ūm pima — io'e.
⁴⁷ — Abu-buxim okay ajēmjemayū iap oḡuwēn eywebe—abu-buxim wa'ō kayayū iap tak, ajo-buxim wa'ō daḡ jekuku'ukayū iap tak. ⁴⁸ Itaybicat puxim ip—aḡokatkat puxim. Ixe aḡokatkat uk'a o'yamuy. Koap ipikūykūy o'sukūykot. Ikūyberen o'sukūykot. Wita'a o'yadobuxik badi. Uk'a'abi'ip o'yopmuy iḡokūy be badiat'a jeje—wita'a jeje. Cem uk'a o'yamuy. Kabidoxixi oajēm iḡo'a kay, muba'atxiri dak. Muba'at idibi o'timuboḡ. O'tiajēm iḡo'a kay. Imēnpit o'ya'at ḡu yacem puye—wita'a jeje buye. Wa'ō kayayū ixe aḡokatkat puxim—cem jeduk'a o'yamuy'iat puxim — Jesus o'e.

⁴⁹ — Wa'ō daḡ ḡu jekuku'ukayū bit warēmtaḡ uk'a o'yamuy'iat puxim—wa'ō kay'ūmayū. Wa'l'ijjom ip. Inaka kūyjobit ḡu ip wa'ō kay. Warēmtaḡ uk'a o'yamuy'iat puxim ip—aḡokatkat puxim. Ixe aḡokatkat uk'a o'yamuy ipi ju. Cem ḡu o'yamuy. Idibi o'tiajēm iḡo'a kay—tiboḡati. Dao ma o'ya'at. O'ya'ūm cīcā. Wa'ō daḡ ḡu jekuku'ukayū ixe aḡokatkat puxim—wa'ō kay kūyjobit'ūmayū. Cem'ūma jeduk'a o'yamuy'iat puxim ip — Jesus o'e.

7

¹ Adeayū be jekawēn epere buje, Jesus o'ju Cafarnaum ka kay. Oajēm. Sorarayū kukat ibo ka be osunuy. ² Ixe ibuywatwat'ukat iwātaxipi o'e—kariwa xe ikukpinat. Oe'ū pin ibuywatwat'uikat.

³ Ḡe buje sorarayū kukat pūḡpūḡ Judeuyū kukukayū o'ḡuju Jesus kay. O'ḡuju ip Jesus Cafarnaum ka be iam o'jekūyjo buye.

— “Ejot cuy obuywatwat'ukat mu'ada am,” i juy epe'e Jesus pe — io'e sorarayū kukat ixeyū be.

O'jēm ip. Poxerewun. Jay. ⁴ Oajēm ip. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Cemuojujuy juy eḡūm ixe sorarayū kukat pe — io'e ip Jesus pe. — Xipat cīcā ixe ocexe — io'e ip. ⁵ — Ocebadiipyū ikukpin cīcā ixe xe — io'e ip. — Deus eju kawēnwēnap'a o'yamuyat ocewebeap'am — io'e ip.

⁶ Imēnpuye Jesus o'ju ceweju ip.

Sorarayū kukat tuk'a wī wūy'ūm pima, sorarayū kukat jebureyū o'ḡuju Jesus dopabe. O'ḡuju ip ja'ōmuwēn ām cebe. O'jēm ip. Poxerewu. Jay. Ibureyū oajēm Jesus kay. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Ocebure ocemudot ja'ōmuwēn ām ewebe — io'e ip Jesus pe. — A'ōmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

— “ ‘Kariwa, ecewemuwa'ūm ḡu juy oduk'a kay edot am,’ i juy ece,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “ ‘Osūsūn emudon oduk'a be. ⁷ Cedaḡ ḡu emudot am oduk'a be wa'ōbuyxi'ūm puye,’ i juy ece cebe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “ ‘ ‘Ece'ada juy,” i ēn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada. ⁸ Ōn tak warara'acat mujujum. Wa'ō kay kūyjobit ip wesorarayū. Pūḡ pe ōn e'em “Ejēm” i bima, je'jēm. Wara'at pe ōn e'em “Ejot” i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe ōn e'em: “Imēn cuy ece,” i bima, imēn je'e,' i juy ece Jesus pe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Imēn ja'ōmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

⁹ Iboap co buje Jesus itabēḡ o'e ixeyū ekawēn cocom. O'jekorepēn adeayū kay.

— Soat Judeuyū etabucap podi ma itabut okay iḡo sorarayū kukat, Judeu ḡu ma'ḡu — io'e.

¹⁰ Ḡe buje Jesus kay o'ḡuju'iyayū o'jepit sorarayū kukat tuk'a kay. Ibuywatwat'ukat o'tobuxik ip—iwātaxipi topibit. Kuy xipat o'e Jesus a'ōbi.

¹¹ O'ju jewēju etaybitbinayū eju. Ade warara'acayū dak o'ju ceweju. Naim ka be o'ju ip.

¹² Jesusyū oajēm ikaboḡatka exīntabi be—Naim ka exīntabi be. Jay.

Ibocewi aḡokatkatayū yaypan'isuat'ūm tujujēmjem ip o'e ikaboḡatka bewi ikot am. Ce'ūat xibuk i't'et ḡu osunuy wara'at. Jaḡepūḡ ma dak osunuy ce'ūat xibuk. Itop'ūm e'ū'ibit osunuy. Adeayū o'ju ce'ūat xibuk eju ibo ka watwat.

¹³ Wuykukukat Jesus ite jo buje, itabotaidabotbot cīcā o'e ce'ūat xibuk kay.

— Wa ḡu, tū'ū — Jesus o'e ce'ūat xibuk pe.

¹⁴ O'ju ce'ūat kay. Ce'ūat tujujēmjemap o'ḡucay. Ce'ūat tujujēmjemayū o'jecū ip e bidase.

— Tapu — Jesus o'e. — Ağobucēğ ece — io'e ce'uat pe.

¹⁵ Ğe buje ce'ũ topibit itabēğ o'e. O'je ağobucēğ. O'jekawēn.

Ğe buje Jesus o'jekawēn ce'ũ topibit xi eju.

— E'it waram ğuto o'jetait — Jesus o'e cebe.

¹⁶ Imēnpit soat imu'adaap cocoayũ yağuybabi'ũm cĩcã ip o'e.

— Ka'ũmğũ ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat wuykay osodot—ya'õbuyxiat — io'e ip jewewebe. — Deus osodot jebekitkit com — io'e ip.

¹⁷ Ibocewi Judéia eipi watwat Jesus ce'uat o'ğũ'ada iap awēğ o'yawēğtobuxik—soat ka watwat.

¹⁸ Ceweju etaybitbinayũ be Jesus ce'uat o'ğũ'ada iam João mukũyjo buje, João xepxepayũ o'tomuwa jewekay—jeweju etaybitbinayũ. ¹⁹ Ixeyũ o'ğũju ja'õmuju am wuykukukat Jesus kay.

— “Deus emunaē ajēmap wiwim oceju,” i juy epe'e cebe — io'e João. — “Ēn tu ixē? Wara'at ğu xe'e ocejowiwi?” i juy epe'e cebe — io'e João.

Poxerewun. O'jēm ip.

²⁰ Jay. Oajēm ip Jesus kay.

— João Batista ocemudot ekay — io'e xepxepayũ Jesus pe. — “Ēn tu omuykuiat? Wara'at ğu xe'e ocejowiwi?” i juk o'e João ocewebe — io'e ip Jesus pe.

²¹ Ğasũ Jesus tak adeayũ o'ğũ'ada'ada João emumudotyũ etabutpe. Iwãtaxipiplayũ o'ğũ'ada'ada. Ibiõğbuk kērēat o'ğũjēmujēm ikuğayũ bewi. Ita'ũmayũ o'sutada. Ierepayũ o'ğũ'ada'ada. Jesus tak o'jekawēn xepxepayũ eju—João emumudotyũ eju.

²² — Epeyepit cuy João kay — io'e cebe ip. — Epejojojiap cuy epeğuwēn João be, epeyekũyjojiap tak — io'e. — Ita'ũm topibiyũ itate o'e ğasũ. Taojere topibiyũ dak xipan ip o'e xĩğxĩğ ğasũ. Ierep topibiyũ dak xipat o'e ğasũ. Ya'õpi'ũm topibiyũ dak ya'õpipe o'e ip. Jekũyjojom ip o'e. Ce'ũ topibiyũ dak waram itait o'e ğasũ. Itadaybotocayũ dak kawēn idipat cocom ğasũ — io'e. ²³ — Imēneju eycockoğ epesop okay eyetabut am eybu'u'ũm pima — io'e Jesus. — “Ite ğu omuykuiat,” i'e'em pima bit, eycockoğ ğu epesop — io'e xepxepayũ be—João emumudotyũ be.

²⁴ Jesus João o'ğuwēn adeayũ be, cemumudotyũ jēm puje.

— João jom cuk epeku uk'a'ũmat pe — io'e Jesus. — Ipi'ũn'ũn kay kabido ajēm puje je'ipe'adededem. Yağuykorererēnayũ ite'ip puxim, soat em jewağuyumuwarururun puye. João bit yağuykorerēn ğu. Wita'a buxim pit ixē. ²⁵ João doti teiboğ ğu. Teiboğat kukayũ adeayũ kukat tuk'a be opop ip—ibubut adeayũ. ²⁶ João bit ibubut adeat ğu—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat acã. Wara'at Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ bodi ma João ya'õbuyxi.

²⁷ Imēn Deus ekawēntup e'em—João muwēğaptup:

Ağ cuy epesop, i'e'em Deus, i. Wemumuju oğũju ewap soat ajēm puje emuxipan am, i. Imēn e'em Deus ekawēntup—João muwēğaptup — io'e. ²⁸ — Ka'ũma ma omuy João jo'i ya'õbuyxian. Deus xe bit, yopĩcat João bodiat ya'õbuyxiat cebekitkiyũ'in — Jesus o'e.

²⁹ Iboap ekawēn co buje, — Cũğ cĩcã Deus — io'e soat ma, iecuğap peam dinheiro bubu'ukayũ dak. João ixeyũ o'ğũbatisfasan. ³⁰ Fariseuyũ bit ibu'u jĩjã osodop ip Deus bikuyap tağ jeku am, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ dak. Ixeyũ ğu bit o'ju João kay jemubatischen am—wara'acat acã—iecuğap peam dinheiro bubu'ukayũ acã, wara'at ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ dak.

³¹ Ğe buje Jesus waram o'jekawēn adeayũ eju.

— Abu-buxim ğasũacat? Ajoap oğuwēn eywebe abu-buxim ip iap mubapuk am eywebe?

³² Bekitkit puxim ixeyũ—pasiaham ip iap pe pubutbucayũ buxim. Jewãwãwãm ip jebureyũ kay bekitkiyũ.

— “Tēğtēğ'a oceyamuyde eywebe ya'ĩjo am. Eydaobu'u'u eyju bit da'i'in,” i'e'em ip. “Wa ocesop jewexe i'ũmcom. Eybu'u eyju bit oceweju tũn,” i'e'em ip. Ijoyũ buxim ğasũacat — Jesus o'e.

³³ — João Batista oajēm eykay. Ixe jekpiwan ma irere oeku Deus eju jekawēn âm. Eyju bit napa ma e'em ixē muwēnuwēn: “Ibiõğbuk kērēat kukat teku,” i. ³⁴ Soat wağo õn. Ojot

eykay. Soat xat o'om ojeku, soat tikōnkōn tak. Eyju bit napa ma e'em omuwēnuwēn: “Ka'o'on'ukat teku,” i. “Teku iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat pure,” i dak. “Teku ikērēat mujurūgrūḡ'ukat pure,” i dak — io'e. ³⁵ — Wuyju Deus emumutaybitbinap taḡ jekukum pima bit, warara'acayū je'e “Deus cūḡ ma wuymutaybitbin,” i — Jesus o'e.

³⁶ Ḡebye Fariseu Jesus o'tomuwā jējuju jekōn ām. Simāo ibutet osunuy. Jesus o'ju Fariseu duk'a be. Oajēm. Oabik jekōn ām ceweju.

³⁷ Ḡebye ayacat oajēm Jesus kay. Ixe ayacat ibo ka wat osunuy. Ikērēat mujurūgrūḡ'ukat osunuy. Ixe itaybit o'e Jesus jekōnkōn Fariseu duk'a be iam. Imēnpuye tide'oati o'tidojot Jesus kay timūn'a be. Timūn'a waenōm muḡēḡē jo'i osunuy—alabastro muḡēḡē osunuy.

³⁸ Oajēm Jesus kay. Xik'i osunuy Jesus nōḡpikadi, sui xe. Wa osunuy. Iḡuycūḡ osunuy juk adi ikērēat o'ḡuḡē iap kay. Jesus i o'suimubot jetadim. O'suisup jadam. O'suikōn. O'suimude'o'on tide'oatim. Imēn o'e Jesus ikukpin cīcā cexe buye. ³⁹ Iboap o'jojjo Fariseu—Jesus emunomuwā.

Ḡebye Fariseu o'jekawēn jewebe ma.

— Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu? — io'e jewebe ma. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pima, itaybit kuka o'e abu ite ayacat wuimurerem iam — io'e. — “Ejēm cuy oxewi,” i kuka o'e cebe — io'e te'e ma. — Ite ayacat ikērēat mujurūgrūḡxiat — io'e Fariseu jewebe ma.

⁴⁰ Ḡebye Jesus o'jekawēn Fariseu be.

— Simāo — io'e. — Kawēn puk ōn eweju — io'e.

— Ha'a — io'e. — Ecekawēn puk, kariwa — io'e.

⁴¹ — Xepxep aḡokatkat cewero ip osodop jekariwa eju. Pūḡ ixeyū'in ceweroap boḡ jījā osunuy. 50 dinheiro osunuy cewero. Wara'acat ixeyū'in ceweroap boḡbuḡ ā osunuy. 50 dinheiro isurūḡat osunuy cewero. ⁴² Xepxem ma teida ba'ore o'e ip jekariwa be. Ixe kariwa bit o'e cebe ip: “Teidam ḡu eyju owebe,” i. “Ka'ūmḡu ḡasū bit je'e oweju eyeweroap,” i. Abu-xe ixe kariwa ikukpin cīcā je'e ixeyū'in? — Jesus o'e. — 50 dinheiro isurūḡat cewero tūibit xe xe'e? 50 dinheiro isurūḡat tūibit xe ḡu xe'e? — Jesus o'e.

⁴³ — 500 dinheiro isurūḡat cewero tūibit xe aco'i — Simāo o'e. — Cekariwa o'e ixe be: “Teidam ḡu eyju owebe,” i. “Ka'ūmḡu ḡasū bit je'e oweju eyeweroap,” i. Imēnpuye ixe xe aco'i cekariwa ikukpin cīcā je'e — Simāo o'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Ixe xe ma ikukpin o'e cekariwa — io'e.

⁴⁴ Jesus o'jekorepēn ayacat kay. Waram o'jekawēn Simāo be bit—Fariseu be.

— Ak'i juy ece ite ayacat kay — io'e. — Eduk'a be oōm puje, ēn ma idibi etiūm ḡu wuiwuyaptim wuybabi daḡ — io'e. — Ite bit wui o'suimubot jetadim. Wui o'suisup jadam — io'e. ⁴⁵ — Ēn ma waḡobu eyaḡobukōn ḡu wuybabi daḡ. Ite bit oibu'un ḡu wuikōn ām — io'e.

⁴⁶ — Ēn ma wa'a eyamude'on ḡu aseptim wuybabi daḡ. Ite bit wui o'suimude'on tide'oatim — io'e. ⁴⁷ — Icēmān ōn e'em ewebe. Ite ayacat ikērēat kuḡ—ade jījāat kuḡ. Imēnpit Deus soat o'ju'uk. Ikērēat o'ju'uk cebewi, cexe Deus ikukpin cīcā buye. Wuywebewi Deus yopīt ma ikērēat uk puje, ikukpin cīcā ḡu Deus wuyxe—ikukpinpūn ā — Jesus o'e. — Ade ikērēat uk puje bit, ikukpin cīcā e'em wuyxe — Jesus o'e Fariseuyū be.

⁴⁸ Ḡebye Jesus o'jekawēn ayacat eju.

— Ikērēat kuy oju'uk ewebewi — Jesus o'e cebe.

⁴⁹ Imēneju ceweju jekōnkōnayū o'jekawēn jeweweju.

— Abu ite ikērēat'uk'uk'ukan! — io'e ip jewewebe.

⁵⁰ — Deus kuy edaxijo, cekay etabut puye — Jesus o'e ayacat pe. — Kaba'ūm cuy eḡuy ḡasū bit — io'e.

8

¹ Ibum'ūm pima Jesus kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn. Ikaboḡatka daḡ oeku ika'icatka daḡ tak. Deus soat kukukan je'e iap muwēnuwēn oeku. ²⁻³ 12 beayū Jesus eju oekuku ip, aoyū dak. Jesus cuk ixeyū aoyū o'ḡu'ada. Ibiōḡbuk kērēat tak cuk o'ḡujēm cebewi ip. Maria Jesus eju oeku, Joana dak, Susana dak, ade warara'acayū dak. Madalena i osunuy wara'at

Maria butet. 7 be ibiōḡbuk kērēat cuk o'ḡujēm ixē Maria bewi. Joana Cuza tayxi osunuy. Herodes pubut kukukat ixē Cuza osunuy—Galiléia eipi kukat pubut kukukat. Ixeyū aoyū jebubut'in iūmūm'uk osodop ip Jesus pe, 12 beayū be dak. Jesus eju oekukuku ip Jesus xat muḡōḡēm.

⁴ Ade ka bewi o'je'awero ip Jesus kay cekawēn com. Adeayū e'awero buje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

⁵ — Aḡokatkat kadaida o'tamudu jekat pe — io'e Jesus. — Tamududum pima, ta'ade ḡu o'ta'at e bitako daḡ. Cūḡcūḡayū o'tamucakucak e bitako daḡ puye — io'e Jesus.

⁶ — Ibocewi wasūyū ixeda o'ta'o'o. Tamududum pima wara'ata o'ta'at karatūḡ'a jeje. O'jedae'ū idibi'ūm puye. O'tanokap ḡu. ⁷ Tamududum pima wara'ata o'ta'at widaoho nuybi be. Da aypapan o'e widaoho nuybi be — io'e Jesus.

⁸ — Ibocewi widaoho kadai o'ḡu'ūm. Wara'ata bit o'ta'at katō be. Imēnpuye xipan o'yaypan. Kadaim o'e. Pūḡ pe kadai be ta'ada jījā o'tadop—100 be o'tadop — io'e Jesus. — Wa'ījo pin pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — Jesus o'e adeayū be.

⁹ Ḡe buje ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Apēnape ibo kawēn? — io'e ip.

¹⁰ — Deus soat kukukan je'e — Jesus o'e. — Deus ibikuy eywebe eyetaybit am iboam. Imēnpuye ibapuḡ ma ḡn eymutaybitbin. Warara'acayū be bit imutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn ḡn. Jeakaḡ ip. Inaka ijojom ḡu ip. Wekawēn pa'arēm cexe ip wekawēn cocom ma'ḡu ip — Jesus o'e.

¹¹ — Apēnape ibo kawēn jeymukūyjo ḡn. Deus ekawēn kadaida buxim—tamudu'ibita buxim — Jesus o'e. ¹² — Deus ekawēn cocomayū'in e bitako daḡata buxim. Deus ekawēn cocom ip. Cekawēn co'isum pit Satanás ajēmjēm cekay ip ibiōḡbuk kērēayū kukukat. “Te'e ma eyju iboap cocom,” i napa ma e'em Satanás cebe ip. “Iboap ekawēn kay eyetabun ḡu juy epesop,” i napa ma e'em. Imēn Satanás imubu'u'un ip itabucap puxim Deus kay. Ixeyū mubu'u'un Deus pe ixeyū daxijoap puxim — io'e Jesus.

¹³ — Warara'acat karatūḡ'a jejeata buxim Deus ekawēn cocomayū — io'e Jesus. — Cekawēn co buje, icokcok e'em ip. Wekawēn kay jījā ip. Imēnpit darem ma itabut ip tābube'ūmat puxim. Deus kay jetabucap epereperem ip. Warara'acat ixeyū be ikērēat mujurtūḡat puje, ibu'un ip Deus kay jetabut am — Jesus o'e.

¹⁴ — Warara'acat widaoho daḡata buxim Deus ekawēn cocomayū. Wekawēn cocom ip. ḡuyjom pit soat em ḡebum ip jemukaypin kay. Adem ibu pin ip jebubun. Jebikuyap taḡ ip jeku ojuy, jemucokcokcoḡ. Warēmtaḡ ip jeku ojuy. Imēnpuye ibu'u ip jetabut am Deus kay — Jesus o'e.

¹⁵ — Warara'acat katō beata buxim Deus ekawēn cocomayū. Deus ekawēn cocom ip. Cekawēn kay jījā ip. Oibu'un ḡu ip jetabut am Deus kay. Ixeyū xipat Deus xe. Cūḡ ma ip cexe ixeyū. Cekawēn muwēnuwēn ip warara'acayū be imutabut am ip Deus kay. Warara'acat mutabunat kadai buxim—ya'a'eat puxim — Jesus o'e.

¹⁶ Ḡe buje Jesus wara'at kawēn o'ḡuwēn.

— Imusop puje lamparina kuka ajomuy ḡu ico'a'a diotpe — io'e. — Ajomuy ḡu dak kuka wuyxexecap tiotpe. Um kuka ajomuy uk'a be ḡmōm'ukayū be kabiok taḡ iōmap puxixim.

¹⁷ Imēnpuxim soat imunēm'ibit kuka o'tobuxik ip. Wara'acat pe ya'ījoap puxim kawēnwēn ām tak itaybit je'e soat — io'e.

¹⁸ — Imēneju juy eya'ōpicūḡcūḡ epesop wa'ō kay — io'e. — Eyaḡuyba'ūm ḡu juy epesop wekawēn kay. Xipan eya'ōpicūḡ pima, waram jeyetaybin wekawēn. Xipan'ūm pima bit, jeyaḡuyba'ūm wekawēn kay — io'e.

¹⁹ Ixi ajēm ojuy oeku Jesus kay jekawēn ām, ikitpitpiyū dak. Cekay yajēm pa'ore o'e ip adeayū buye.

²⁰ — Exi omuy akiju, ekitpitpiyū dak — io'e ip. — Ejo pin ip — io'e ip.

²¹ Ḡe buje Jesus o'jekawēn adeayū be.

— Deus ekawēn coco'ukayū oxi jo'i oxe, okitpitpiyū jo'i dak — io'e. — Kūyjobicayū oxi jo'i oxe, okitpitpiyū jo'i dak — io'e.

²² Ğuyjom Jesus oöm kobe be jeweju etaybitbinayū eju. Xik. Oabik.

— Ğa'a wīnābu aju — io'e cebe ip.

Timudek ojuy o'ju ip. ²³Timudekdeğ pima, Jesus o'xet. Tibicūğ pe bima kabidoxixi oajēm iodi kay. Idibi o'tiöm kobe be tipodoy buye. Kobe ipoxi o'e idibim. Jepiriğ ojuy o'e ip. Jakōmap puxixim iparara ip o'e. ²⁴Imēnpuye ceweju etaybitbinayū Jesus o'ğuwurūğ.

— Kariwa! — io'e ip. — Akōm wuyju!

Wūrūh. O'jewurūğ. Jewurūğ puje, Jesus kabido o'subidomukorēm. Tipodoyat o'tipon. Iodi tipo o'e.

²⁵Imēnpuye itabēğbēğ ip o'e ijojom dao ma o'tipon iap cocom.

— Apēnpuye eyetabut ğu Deus kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Abu dak sute? Kabido kūyjobit ya'ō kay. Tipodoyat tak kūyjobit ya'ō kay — io'e ip jewewebe.

²⁶Oajēm ip wīnābu—Gerasa eipi watwat kay, o'timudek puye. Gerasa eipi Galilía eipi weğūn opop. Jesusyū oajēm.

²⁷⁻²⁹Ğejuje Jesus o'jēm kobe bewi. Oajēm ağokatkat kay. Ikaboğatka wat osunuy ixē. Ibiōğbuk kērēat kukat osunuy ixē. Ika'uat puxim osunuy. Toti'üm jekuku'uk osunuy kuy bin ma. Uk'a be ğu osunuy. Ce'u'üayū mōğmōğap tağ ma oeku.

— Ejēm cuy ağokatkat pewi — io'e Jesus ibiōğbuk kērēat pe.

Imēn Jesus o'e ibiōğbuk kērēat pe ağokatkat kuku'uk puye. Ixe ağokatkat daomunmun'uk osodop ip ibo ka watwat cabobum, correntebum tak kuy bin ma. Imēnpit cabobu, correntebu dak o'subudakatkat ixē. Ibiōğbuk kērēat ixē mujuju'uk osodop uk'a'ümat pe. Jağepūğ ma oeku uk'a'ümat tağ.

Jesus cocom pima, o'jewāwā ixē ağokatkat. O'jēğ'aecōğcōğ Jesus wap, jexe ya'ōbuyxi buye.

— Apēn ēn em owebe, Jesus? — io'e. — Ęn Deus ipot—soat podi ma ya'ōbacaat ipot — io'e ya'ōberen. — Ipiat esupi'ajoat ğu juy owebe — io'e cebe.

³⁰Ibocewi Jesus o'jekawēn ağokatkat pe.

— Apēn ebutet? — io'e Jesus.

— Ade i — io'e.

Ade i ibutet osunuy ade ibiōğbuk kērēat cebe buye.

³¹Ğejuje ixeyū ibiōğbuk kērēayū o'jekawēn Jesus pe.

— Ocemujum ğu juy ipiat'ajojoap kay — io'e. — Dajebaroyū be acā juy ocemujum ece — io'e ip Jesus pe.

³²Imēn o'e ip ade dajebaroyū co'a pēnpēn tağ wūrūrūrūğ puye.

— Ha'a — io'e Jesus.

³³O'jēm ip ağokatkat pewi Jesus a'ōbi. Oöm ip dajebaroyū be. Imēnpuye dajebaroyū daudau ip owat co'a pēnpēn tağ. O'kop ip iodi be. Oakōmkōm ip. O'süm ip. Poğ. Oap ip.

³⁴Dajebaroyū kukukayū iboap o'tobuxik tak. O'jenapōn ip. Jesus ibiōğbuk kērēat o'ğūōm dajebaroyū be iap muwēnuwēn cekuku ip ikaboğatka watwat pe, koğūnpi watwat pe dak.

³⁵Ğejuje o'jekūyjo'iyayū o'ju dajebaroyū'üm'üm com. Oajēm ip Jesus kay. Jay. Ibiōğbuk kērēat kuğ tüibit o'tobuxik ip Jesus xe. Xik'i osunuy Jesus xe. Totite o'e. Yağuyat o'e. Yağuyba'üm o'e ip oajēm'iyayū. ³⁶Imēnpuye o'jojojo'iyayū ma Jesus ibiōğbuk kērēat o'ğujēm iap o'ğuwēn soat pe. ³⁷Ibo eipi watwat pit Jesus o'ğujēm jeka bewi—Gerasa eipi watwat. Jesus o'ğujēm ip jeparara pibun.

O'jēm Jesus ixeyū xewi. Porewuh. Oöm kobe be waram timudek am. Xik. Oabik.

³⁸Ibiōğbuk kērēat kuğ tüibit oajēm tak Jesus kay.

— Ğğ eweju oju — io'e Jesus pe. — Eweju ma ojeku — io'e.

³⁹— Ap! Obu'u. Oweju ğu juy. Ecepit cuy eduk'a be — io'e ibiōğbuk kērēat kuğ tüibit pe. — “Deus xipan cuk okuk,” i juy ece cebe ip eduk'a beayū be — io'e cebe.

Ğejuje ibiōğbuk kērēat kuğ tüibit o'jepit jeduk'a kay. Soat kaka dağ oeku.

— Jesus ibiōğbuk kērēat o'ğujēm owebewi — i'e'em oeku.

Jesusyū dak waram o'timudek.

⁴⁰ Waram Jesus epit puje, Galiléia eipi watwat icokcok o'e iwiwim ip puye. Ağokatkat oajēm Jesus kay. ⁴¹ Jairo i ixē ağokatkat putet osunuy. Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat osunuy ixē. O'jēg'aecōgcoḡ Jesus topabe Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

⁴² — Ejot cuy oduk'a kay — io'e Jesus pe. — Odaxit ce'ū pin — io'e.

Doze koato Jairo daxit osunuy. Wara'at taxit ka'ūmḡu. Pūḡ ma osunuy.

— Ġa'a — Jesus o'e.

E daḡ cucum pima, adeayū o'ju ip Jesus nomuju. Jesus o'ḡukuḡukuḡ ip, ade buye.

⁴³ E daḡ cucum pima ayacat oajēm Jesus kay. Jesus tōḡpikadiwi oajēm. Ixe ayacat iwātaxipi o'e. Doybucukcuḡ ḡu osunuy 12 koato bun. Imēnpuye jedinhoiro o'ḡu'ūm januḡtataapteim. Dinheiro kuḡ ḡu o'e. Ka'ūma ma kuka o'ḡu'ada ayacat. ⁴⁴ Jesus esay ukpu o'ḡucay ixē. O'toybucuk ḡebuje bit. O'je'ada.

⁴⁵ Ḡebuje Jesus o'e:

— Abu omucay? — i.

— Ōn ḡu — io'e soat.

— Kariwa — Pedro o'e. — Adeayū ekuḡukuḡ — io'e. — Akokoreren ip ade — io'e.

⁴⁶ — Pūḡ'in ixeyū'in omucay — io'e. — Wetaybit iboam. Deus a'ōbacaap o'jēm owebewi — io'e.

⁴⁷ Imēneju ayacat o'e jewebe ma:

— Wemunēm pa'ore oce — i.

Ixe dak oajēm Jesus dopabe. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. Tūybe Jesus omukorēm iān o'e. O'jēḡ'aecōgcoḡ Jesus topabe.

Ḡebuje ixē ayacat je'adaap o'ḡuwēn soat etabun.

— Esay oḡucay omu'ada am — io'e Jesus pe. — Eekabek ukpu mucay buje, oce'ada — io'e cebe.

⁴⁸ — Tū'ū — Jesus o'e. — Ece'ada, okay etabut puye. Kaba'ūm cuy eḡuy ḡasū bit — io'e ayacat pe.

⁴⁹ Ağokatkat oajēm tak Jairo kay—Jesus xeat kay. Jairo duk'a bewiat oajēm. Oajēm ayacat pe Jesus kawēnwēn pima.

— Edaxit'ūm kuy oe'ū — io'e. — Kariwa Jesus eḡuwa'ūm ḡu juy — io'e.

⁵⁰ Jesus pit iboap co buje, o'jekawēn Jairo eju.

— Eḡuycuḡ ḡu juy eḡuy — io'e Jesus cebe. — Etabun cuy eḡuy okay — io'e. — Etabut pima, je'ada, oe'ū ma'ḡu edaxit — io'e.

⁵¹ Ḡebuje Jesus oajēm Jairo duk'a kay. Pūḡpūḡ ā o'ḡuōmat jeweju. Pedro oōm ceweju, João dak, Tiago dak, yaypan'isuat'ūm ebay dak, ixī dak. ⁵² Soat ibo'a beayū dak wawa ip osodop yaypan'isuat'um cocom. Jewāwāwām ip osodop. Imēnpuye Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— “Wawa ḡu juy epesop,” i ōn e'em — io'e cebe ip. — Ixe ce'ū ḡu—ixet acā — io'e Jesus.

⁵³ Waram ḡuto oḡu'ada iam itaybit puye, “Ixet acā” io'e. Imēnpit Jesus o'jowayway ip, ixē'ūm oe'ū iam itaybit ip puye uk'a beayū.

⁵⁴ Ḡebuje Jesus Jairo daxit'ūm pa o'subaixik.

— Tū'ū, aḡobucēḡ ece — io'e cebe.

⁵⁵ O'ḡu'aḡobucēḡ ḡebuje bit waram ḡuto o'jetait puye. Itabēḡ ma o'e ḡasū bit.

— Ixat epeḡūm cebe i'o am — Jesus o'e.

⁵⁶ — Ak'i — io'e ip cebay. — Waram ḡuto o'jetait — io'e ip.

— Waram ḡuto imutaicap cuy epeḡuwēn ḡu warara'acayū be — Jesus tak o'e cebay be. Icokcok cīcā o'e waram o'jetait puye.

9

¹⁻² Waram pima Jesus 12 beayū o'tomuwā jeweju etaybitbinayū. Ja'ōbacaap o'ḡūm cebe ip.

— Ibiōḡbuk kērēat cuy epeḡujēm wa'ōbi — io'e cebe ip. — Iwātaxipipiayū juy epeḡu'ada wa'ōbi — io'e cebe ip. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e soat pe — io'e.

³ Ixeyū mujum pima o'jekawēn ceweju ip.

— Ade ġu juy epetujowat eyjuap taġ — io'e cebe ip. — Eyba'ip ġu epelyoptujowat, dinheiro mün tak ka'üma, eyxat tak ka'üma, dinheiro dak ka'üma. Eyekamixa dak püğ ma epetujowat — io'e.

⁴— Aġoka be eyajēm puje, wara'at'a bebebe ġu juy epesop—püğ'a be ma — io'e. ⁵— Ibo ka watwat ibu'u eykuġ pima, juy epejēm ibo ka bewi. Wara'at ka kay juy epeju. Eyjēm puje ka'wi epeġudu eyei bewi “Deus ipiat supi'ajoat eywebe ya'ō kay'üm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe — io'e.

⁶Imēneju 12 beayu o'jēm. Soat kaka daġ oekuku ip. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip. Iwātaxipipiyū mu'ada'adam oekuku ip.

⁷Guyjom Herodes Jesus e'eap o'ya'ijjo—Galilía eipi kukat. Tübye Jesus waram ġuto o'jetaitiat iän o'e ip adeayū. Tübye Jesus João Batista iän o'e ip püğpüğayū.

— João Batista waram ġuto o'jetait je'üap tomukadi — i te'e ma o'e ip Jesus muwēnuwēn.

⁸Tübye Elias'üm waram o'jebapuk ijodi je'üap tomukadi iän o'e ip warara'acayū. Tübye Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'üm waram ġuto o'jetait—kuyjeat'üm iän o'e ip warara'acayū. Imēnpuye Herodes yaġuy'üm o'e Jesus e'eap co buje.

⁹— Abu sute? — io'e Herodes jewebe ma. — Ōn ma João oya'ukat — io'e. — Soat ip ite e'eap muwēnuwēn — io'e jewebe ma.

Imēneju Herodes Jesus co pin cīcā osunuy.

¹⁰Jesus emumujuyū epit puje, soat o'ġuwēn ip Jesus pe. Apēn cuk adi o'e'e ip iap o'ġuwēn ip cebe.

Ibocewi Jesus ip o'tujowat jeweju.

O'jēm ip adeayū xewi. O'ju ip Jesus eju Betsaida ka kay. ¹¹Adeayū bit o'ju Jesus nomuju, kuy o'jēm iam itaybit ip puye. Oajēm ip adeayū.

Ġejuje Jesus icokkok o'e jenomuju iju buje ip. Ġaxīn ma Deus soat kukukan je'e iap o'ġuwēn cebe ip. Iwātaxipipiyū o'ġu'ada. ¹²Imēnpit katpuje jījā o'e. Imēnpuye 12 beayū o'ju kawēn am Jesus eju.

— Ajo kuka o'jo'o ip? Ka'ümġu puybit ijoce — io'e ip Jesus pe. — Eġuypit cuy ip tomukay ma. Ikatēġatka kay juy ip eġuju ixat pu am — io'e ip cebe. — Ixeyū juy eġuju ixet am — io'e ip. — Ijoce bit ya'ümġu uk'a ixet am ip — io'e ip.

¹³— Eju ma ixat epeġüm cebe ip — io'e Jesus pit jeweju etaybitbinayū be.

— Apēntak suteyū xan acejat? — io'e ip Jesus pe. — Cinco be ma pāo'a kuġ oceju. Axima kuġ tak xepxep ma oceju — io'e ip. — O'e ġu kuka cebeam ip. Pomawi dak puybit suteyū xan acejat? — io'e ip Jesus pe.

¹⁴Imēn o'e ip ade jījā buye. 5000 aġokatkayū osodop ip Jesus ekawēn cocom.

— Adeayū epeġuabik — Jesus o'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

¹⁵Soat oabik ip. Kaxikxik'i ip o'e.

¹⁶Ġejuje Jesus ixat o'jat. Akoh. Pāo'a o'yabu—cincio beat'a. Axima o'jat xepxepat. Ixe dak o'jeapūn kabi kay. Apūn.

— Bay, xīpat cīcā ēn — Jesus o'e Deus pe. — Ocxan eġubapuk ocewebe i'o am — io'e.

Ixat o'takatkat jebum. Pāo'a o'yadakatkat. Pan. O'yaümüm 12 beayū be yaüm am adeayū be. Iümüm pima o'ġu'acoġ axima. 12 beayū ixat o'ġümġüm adeayū be. Soat ip o'jo'o. Ibeġbeġ ip o'e. ¹⁷12 beayū cepoyat o'ġuxipan. O'jomōġ ip ico be. 12 be ico o'ġunopapūn ip cepoyan. Imēn Jesus yopīcat o'ġu'acoġ adeayū xan.

Ġejuje Jesus adeayū o'ġuyipit tuk'a kay. Irerem ġu ip o'ġuyipit—ibeġbeġ acā.

¹⁸Waram pima Jesus o'jekawēn Deus eju. Jaġepüğ ma kawēnwēn o'e ceweju. Ceweju osodop ip 12 beayū.

Ġejuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Abu dak ōn adeayū xe? — io'e Jesus cebe ip.

¹⁹— Ēn João Batista püğpüğayū xe — io'e ip. — “Teku João Batista,” i te'e ma e'em ip. “Teku Elias,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip. — “Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat—waram ġuto o'jetaitiat,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip.

²⁰ — Pām eyju? Abu dak òn eyxe? — io'e.

— Èn Cristo ma — io'e Pedro. — Deus pe wuydaxijo am taé'ibit èn — Pedro o'e.

²¹ — Iboap pit cuy epeḡuwèn ḡu warara'acayū be — Jesus o'e cebe ip. ²² — Soat waḡo òn. Òn pit ipiat osupi'ajo — io'e. — Paŷyū kukukayū itakoma jŷjā je'e okay, Moisés ekawèn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak. Waoka ojuy je'e ip. Waoka ip ḡuyjom. Xepxep xet kap puje bit, waram ocetai — Jesus o'e.

²³ ḡejuje Jesus o'jekawèn soat eju—cekawèn cocomayū eju.

— Oweju jeku pin pima eybikuyap taḡ ḡu juy epeku—obikuyap taḡ acā — io'e. — Wekawèn taḡ cuy epeku — io'e. — Eybu'um ḡu juy epesop eye'ū àm owebeam — io'e. ²⁴ — Obikuyap taḡ eyeku buje, soat em Deus xe eyetait epesop eye'ū buje — io'e. — Eybikuyap taḡ eyeku buje bit, wŷy ma Deus wi epesop — io'e. ²⁵ — Eye'ū buje soat em wŷy ma Deus wi epesop pima, te'e ma eyju soat pupum ijodi eybubun. ²⁶ Soat waḡo òn. Waram ojut ijodi Deus ekawèn tojtjot'ukayū eju—ikèrèat kuḡ'ūmayū eju. Waram ojot webay a'òbi. Soat je'e owebe: “Ka'ūmḡu ejo'iat ya'òbuyxiat,” i. “Ka'ūmḡu ejo'iat idipat,” i dak. Okay eybu'u bima, òn tak obu'un ma oce eykay wedot puje. Wa'tjo am eybu'u bima, òn tak obu'un ma oce eya'tjo am — io'e. ²⁷ — Icēmān òn e'em eywebe — io'e. — Deus soat kukukan je'e. Pŷḡpŷḡ puk ijodiacat je'ū ḡu iboap com'ūm pima — Jesus o'e.

Jesus imèn waram jedocap o'ḡuwèn cebe ip.

²⁸ 8 xet kap puje, Jesus o'ju Pedro eju, João eju dak, Tiago eju dak. O'ju ip co'a kay jekawèn àm Deus eju.

²⁹ Oajēm ip. Jay. Jesus o'jekawèn Deus eju. Kawènwèn pima o'jedopaewarurun. Iekabek irut cĭcā o'e. Isopsep cĭcā o'e. ³⁰ Xepxep aḡokatkayū dak o'jekawèn Jesus eju—kuyayū, kuy oe'ū'iyayū. Moisés o'jekawèn, Elías dak. ³¹ Idip cĭcā osunuy cebapukap. O'jekawèn ip jeweweju.

— Kariwa! — io'e Pedro. — Xipat cĭcā wuyju ijoceam. Xijap cuy ocejomōḡ ebapŷḡ — io'e. — Pŷḡ ewebeam je'e, wara'at Moisés peam je'e. Wara'at Elías peam je'e — io'e.

Pedro imèn o'e itaybit'ūm apèn oce iam puye. Yaḡuybabi'ūm o'e. ³⁴ Kabikerereat tak Pedro o'ḡuba'arēm, Tiago dak, João dak. Kabidiḡ pe ip o'e. Iparara ip o'e kabidiḡ pe jeba'arēm puye.

³³ ḡejuje Pedro o'jekawèn Jesus eju xepxepayū cēm pima.

— Kariwa! — io'e Pedro. — Xipat cĭcā wuyju ijoceam. Xijap cuy ocejomōḡ ebapŷḡ — io'e. — Pŷḡ ewebeam je'e, wara'at Moisés peam je'e. Wara'at Elías peam je'e — io'e.

Pedro imèn o'e itaybit'ūm apèn oce iam puye. Yaḡuybabi'ūm o'e. ³⁴ Kabikerereat tak Pedro o'ḡuba'arēm, Tiago dak, João dak. Kabidiḡ pe ip o'e. Iparara ip o'e kabidiḡ pe jeba'arēm puye.

³⁵ ḡejuje kabikerereat pewi Deus ekawèn ip o'ya'tjojo.

— Xeku okpot — io'e Deus. — Wemunaē xeku — io'e. — Kŷyjobin cuy epesop ya'ò kay — io'e Deus.

³⁶ Ibocewi Jesus acā o'jojojo ip. Kuy o'jēm xepxepayū. Warara'acat pe ḡu apèn cuk o'jojojo ip iap o'ḡuwèn ip—jewewebe acā. O'jojojo ma'ḡu ip. O'ḡuwèn ḡu bit ip.

³⁷ Kuyaje Jesus co'a bewi o'kop ebapŷḡayū eju. ³⁸ Adeayū oajēm Jesus kay. Aḡokatkat o'jekawèn Jesus eju—ceparakpeat ip.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e. — Okpot cuy esubuywan! ³⁹ Pŷḡ ma okpot. Axik pe ikukuk puje, pipim imuy'at'an ipi ju, jewāwāwām ya'òberen, ibidopabokbek e'em, imuwerikweriḡ — io'e. — Ibu'u o'e cēm cebewi — io'e. ⁴⁰ — “Axik cuy epeḡujēm okpot pewi,” i kuy oce eweju etaybitbinayū be. Imēnpit imujēm pa'ore o'e cebe ip — cebay o'e Jesus pe.

⁴¹ — Tāh! — io'e. — Eyetabut'ūm cĭcā okay — io'e Jesus iboceayū be. — Xipat ḡu eyju — io'e. — Puḡūn tak oḡuy eyxe? Ibum ma okpiceḡē eyetabut'ūmap cocom! — Jesus o'e. — Ekpot cuy etojot okay — Jesus o'e cebay be.

⁴² ḡejuje axik pipim aḡokatkat'it'it o'ḡuy'at Jesus kay ajēmjēm pima. O'ḡuwerik cĭcā.

— Ejēm cuy aḡokatkat'it'it pewi — io'e axik pe.

Aḡokatkat'it'it pewi o'ḡujēm. Waram ḡuto o'ḡūm cebay be.

⁴³ — Soat podi ma Deus ya'ōbaca — io'e ip soat o'jojolo'iyāyū.

Ġebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju. Adeayū itabēḡbēḡ ip o'e ijojom, axik o'ḡujēm puye. Ġebum osodop ip apēn Jesus o'ḡujēm iap kay.

⁴⁴ — Eyaḡuyba'ūm ḡu juy wa'ō kay — io'e cebe ip. — Soat waḡo ōn. Warara'acayū oūm okay itakomaayū be — io'e. — Ġebum cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip.

⁴⁵ Imēnpit cekawēn pa'arēm o'e ceweju etaybitbinayū xe.

— Apēḡgape dak cekawēn? — io'e ip jewewebe ma. Imēnpit isūsūn ip o'e “Apēḡgape dak ekawēn?” i'e am cebe.

⁴⁶ Ibocewi jewa'ōxixkiḡ o'e ip ceweju etaybitbinayū.

— Abu omuy ya'ōbuyxiat wuy'in warara'acat podi ma? — io'e ip jewewebe.

⁴⁷ Jesus itaybit osunuy yaḡuy ip iam. Imēnpuye bekicat o'tojot jexe am.

⁴⁸ Ġebuje o'jekawēn ceweju ip.

— Cexe okukpin puye xipan ite bekicat kuḡ pima, xipan okuḡ tak epe'e — io'e. — Xipan okuḡ pima, omudocat kuḡ tak xipan epe'e — io'e. — “Ōn pit wa'ōbuyxi” i'e'em'ūmat ya'ōbuyxi Deus xe — io'e Jesus.

⁴⁹ Ġebuje João o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Aḡokatkat cuk ocejojolo. A'ōbi ma ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm'Uk osunuy — io'e. — “Imēn ḡu bit cuy,” i juk oce cebe, wuyweju'ūm puye — io'e João.

⁵⁰ — Imukorēm'rēm ḡu juy — io'e Jesus pit. — Wuykay itakoma'ūmat wuykadiat — Jesus o'e.

⁵¹ Kabi kay waram Jesus euap ekabia ajēm pin pima: — Jerusalém ka kay juy oju — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be. Iju pin o'e ibo ka kay. ⁵² Ja'ōdujowacayū o'ḡuju jewap. O'ju ip. E daḡ pima aḡoka be oajēm ip Jesus nuyap'a muxipan am—Samaría eipi watwat ka be.

⁵³ Ibo ka watwat pit Jesus kay ḡu o'e, Jerusalém ka kay cum puye. Ibu'u o'e ip imu'abiḡ jeka be. ⁵⁴ Imēnpuye Tiago o'jekawēn Jesus eju, João dak.

— Kariwa — io'e ip. — Ebikuy du ocewebe daxa mudot am kabi bewi ijop ka watwat muy'ū ām? — io'e ip.

⁵⁵ — Ap — io'e Jesus pit cekay ip jekorepēn puje. — Epeḡuy'ū ḡu juy ip — io'e. O'jēm ip ibo ka bewi.

⁵⁶ Soat kaka daḡ oekuku ip wara'atka daḡ. ⁵⁷ E daḡ cucum pima, aḡokatkat oajēm Jesus kay.

— Soat ka daḡ ojekuku ewēju ejuap taḡ — io'e Jesus pe.

⁵⁸ — Oweju du eku pin? — io'e Jesus. — Kak ikūykēy — io'e. — Wasū topipe. Soat waḡo ōn. Imēnpit ya'ūmḡu odopdopap'a. Eku pin tu oweju? — io'e cebe.

⁵⁹ Ġebuje Jesus oajēm wara'at aḡokatkat kay.

— Oweju juy ejeku — io'e cebe.

— Ġasū ḡu. Ġuyjom acā — io'e. — Āḡ webay'ūm ojokot — io'e cebe.

⁶⁰ — Āḡ Deus ekawēn kay'ūmat jebadipyū'ūm'ūm jokot — io'e. — Ēn pit oweju juy ejeku — io'e. — Deus soat kukukan je'e i'e'e'ukan cuy eḡuy — io'e cebe.

⁶¹ Wara'at aḡokatkat oajēm Jesus kay.

— Kariwa, ewēju juy ojeku — io'e. — Oduk'a beat pe buk ōn jekawēn. “Cum puk ōn,” i buk oce cebe ip — io'e Jesus pe.

⁶² — Biopak kuḡ ipi kotkon pima cekorepēn puje, ipi kocap wakēnwakēn'i kuka o'e — io'e Jesus pit. — Imēnpuxim etabut am ebu'u bima, te'e ma kuka ece Deus soat kukukan je'e iap ekawēn muwēnuwēn'ukan — io'e Jesus.

10

¹ Iboap tomukadi wuykukukat Jesus 70 beayū o'taē kawēn idipat muwēn ām adeayū be. Xepxepxem ma ip o'ḡuju jewap.

— Soat kaka daḡ cuy epeju — io'e cebe ip. — Ōn tak oju eynomuju — io'e cebe ip. ² — Jeymuju ōn apēn aḡokatkat jekat peat'a bum jebuywatwat'ukat mujuap puxim — io'e. — Apēn ya'ade opop kat pe kadai'a yaopat'a iap puxim ade opop ipi ju

Deus ekawên itaybit'ûmayû. Ade ġu bit Deus ekawên muwênuwên'ukayû. Imênpuye imuwênuwên'ukayû kukat eju juy epeyekawên—Deus eju. “Adeayû juy eġuju ekawên muwên âm,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³ — Epeju juy ġasû — io'e. — Ōn ma dak jeymuju. Deus ekawên muwênuwên pima, ovelha'it'it puxim epesop—widayû pidaseat puxim, ikêrêat kay jġjāyû pidase buye — io'e.

⁴ — Sacola ġu juy epetujowat eyjuap taġ, dinheiro mûn tak ka'ûma, eyeiuk tak ka'ûma — io'e. — Ibun ġu juy epesop kawênwên warara'acat eju e bidase — io'e.

⁵ — Uk'a be eyôm puje, “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ûm ip jedop am,” i juy epe'e — io'e. ⁶ — Xipan jewewekuġ ip pima, kaba'ûm ip jeedop iġo'a watwat. Jewewekay itakoma ip pima bit, te'e ma “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ûm ip jedop am,” i epe'e — io'e cebe ip.

⁷ — Iġo'a be ma epesop uk'a be — io'e. — Soat cuy epejo'o ajo ip o'ġûm eywebe iap. Soati juy epetikôn ajo ip o'tiûm eywebe iapti. Eysûsûn ġu juy epesop eyxat pu am cexewi ip. Cekapikapte juy ateida kapikpik'ukat pe — Jesus o'e.

⁸ — Aġoka be eyajêm puje juy ajo ip o'ġûm eywebe iap epejo'o xipan ip eykuġ pima. ⁹ Iwâtaxipipiayû juy epeġu'ada—ibo ka watwat. “Ġaxîn ma Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e cebe ip — io'e.

¹⁰ — Aġoka be eyajêm puje, “Epeôm cuy oduk'a be,” i'e'em'ûm ip pima uk'a ukpibubu daġ cuy epeju. ¹¹ “Ka'wi opop ocei eju—eyka beat ka'wi,” i juy epe'e cebe ip. “Ka'wi mududum ocei bewi eyukpiwat puye, Deus ekawên co pin'ûm puye,” i juy epe'e cebe ip. “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e. “Eyetaybit ġu iboam, wekawên kay'ûm puye,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹² — Icêmân ôn e'em eywebe. Deus kÿyjobit'ûmayû be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat. Ixeyû be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supi'ajoat, eyekawên com ip ibu'u buye — io'e Jesus.

¹³ Ġebuje Jesus wara'at kaka watwat o'ġuwên.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo jġjā, Corazim ka watwat — Jesus o'e. — Karem ma ipiat epesupi'ajo jġjā, Betsaida ka watwat — io'e. — Ka'ûma buk epejojoiap cuk adi oġubapukpuk eyetabutpe eyka be bima — io'e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikêrêat mujurûġrûġap o'jepere ip ibo ka watwat. Itabut kajuk ip o'e Deus kay — io'e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucat o'ġuôm ip jedotim. Daxadaypi be dak kajuk o'e ip kaxixkik'i. Imên kajuk o'e ip oceġuycÿġ cġā ikêrêat kuġ puye iap mubapuk am jebureyû be, ġasû bit ikêrêat aġujurûġ ġu iap mubapuk am tak — io'e.

¹⁴ — Deus kÿyjobit'ûmayû be ipiatpi'ajoap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Ixeyû be iat podi ma bit eywebe ipiat supi'ajoat — io'e Jesus.

¹⁵ — Cafarnaum ka watwat — io'e. — Deus jeymuyu ġu kabi kay — io'e Jesus. — Jeymukop ipiat'ajojoap kay — io'e.

¹⁶ — Eyekawên kayayû wekawên tak ip cekay — io'e jewēju etaybitbinayû be. — Eykay'ûmayû ôn tak ip okay ġu. Okay'ûmayû omudocat tak ip cekay ġu — Jesus o'e. — Epeju juy ġasû — io'e. — Wekawên cuy epeġuwênuwên soat ka watwat pe — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

Ibun cġā ip oekuku kawên idipat muwênuwên.

¹⁷ Ġebuje icocok cġā ip o'jepit Jesus kay — 72 beayû. O'jekawên ip Jesus eju.

— Kariwa, ibiôġbuk kêrêayû kÿyjobit oca'ô kay, a'ôbi oceju jekukum puye — io'e ip Jesus pe.

¹⁸ — Hm hm — io'e Jesus. — Kabi bewi Satanás at'anap ojojojo. Dao ma o'at xiriririkiat puxim — Jesus o'e.

¹⁹ — Eya'ôpicÿġcÿġ cuy epesop wa'ô kay — Jesus o'e. — Wa'ôbacaap cuy oġûm eywebe. Wa'ôbi juy epeku soat em. Puybu epesubumucak tÿypiatpu. Dat tak epeġucak. Ka'ûma bit jeyaoka. Eykay itakomaayû dak o'e ġu eywebe, wa'ôbi eyju jekukum puye. ²⁰ Imênpit eycokcoġ cuy epesop ibiôġbuk kêrêat cêm cêm eya'ôbi iap kay ġu—kabi beatup pe eybutet ibararak opop iap kay acā — Jesus o'e.

²¹ Jesus ibiōḡbuk xipacat a'ōbi icokcok cīcā o'e ḡbeuje bit.

Ḡbeuje Jesus o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Ēn acā soat kukukat—kabi becat kukukat, ipi juacat kukukat tak — io'e. — Jewexe itaybit cīcāyū xewi eḡunēmiap eḡubapuk itaybit'ūmayū be — io'e. — Ixeyū be acā iboap eḡubapuk, imēn ebikuy buye, xipat exe buye dak — io'e Deus pe.

²² — Soat ma juk webay o'ḡūm owebe — io'e. — Warara'acat ḡu itaybit cīcā abu Deus ipot iam—cebay acā. Imēnpuxim warara'acat ḡu itaybit cīcā abu ipot ebay iam—ipot acā. Iboap mubapuk am ipot ibikuy bima acā, warara'acat itaybit je'e abu Deus ipot iam — Jesus o'e cebe ip.

²³ Ḡbeuje Jesus jebidadam o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju warara'acat pe ya'ḷjoap puxim.

— Eycokcok wekawēn cocom puye — io'e. ²⁴ — Kuyje ajo eyju ijojomap co pin cīcā osodop ip ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū, ika kukukayū dak. Imēnpit o'jojojo ḡu ip. Eymukūyjojomap co pin cīcā ip osodop. Imēnpit o'jekūyjo ḡu ip — Jesus o'e.

²⁵ Ḡbeuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat oajēm Jesus kay. O'jekawēn Jesus eju cekawēn puyxijo ojuy.

— Kariwa — io'e. — Apēntak oce soat em Deus xe onuy ām? — io'e.

²⁶ — Apēn e'em wuyawēwēap ekawēntup? Apēn iboaptup wuymutaybitbin exe? — Jesus o'e.

²⁷ — Imēn e'em wuyawēwēaptup — io'e aḡokatkat.

— Deus kay jījā juy epesop, i. Ixe Deus eykukukat, i. Ixe bikuyap taḡ jekukum pima, ixe kay jījā epesop; soat em xipacat kay ḡebum pima dak; ya'ō kay kūyjobit pima dak; ixe aḡuy daḡ jewaḡuyḡuy bima dak, i. Imēn cuy epeku, i. Xipan cuy eyxeat epejukuk eyewekukap puxim, i.

Imēn e'em wuyawēwēap ekawēntup — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat.

²⁸ — Icēmān ēn e'em — Jesus ma o'e. — Imēn eku buje, soat em Deus xe ecesūy etait — io'e.

²⁹ — Abu oxeat pit? — io'e ixe bit jewedayo ojuy.

³⁰ Imēnpuye Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn abu wuyxeat iam imutaybit am. — Aḡokatkat kopkom o'e Jerusalém ka bewi — Jesus o'e cebe. — Ixe aḡokatkat cu ojuy Jericō ka kay. Judeu osunuy. Cucum pima ibukurukayū ixe o'topabijuk e daḡ.

— Oajēm ip cekay. Toti o'ju'uk ip. Soat o'jat ip cexewi ibubut. O'yaokaka jījā ip. Je'ūje'ūm ip o'suiwat ebidakpe.

³¹ — Paī cucum o'e ixe e daḡ. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako daḡ. O'subuywan ḡu — Jesus o'e. ³² — Imēntak paī buywatwat'ukat oajēm ixe e daḡ cucum pima. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako daḡ—paī buywatwat'ukat. O'subuywan ḡu — io'e.

³³ — Ḡbeuje bit Samaria eipi bewiat oajēm cucum pima ixe e daḡ. Samaria eipi watwat Judeuyū kay'ūm cīcā ip. Ixe jo buje, itabotaidabotbot o'e je'ūje'ūmat kay. O'ju cekay taxijo ojuy. ³⁴ Posūḡti o'timōḡ werowero be—uva'abidi, ixepiti dak. Werowero o'jomūnmūn paḡōm.

— Je'ūje'ūmat o'tujowat powatwat ajēmjēmap'a kay. Jejumento akpi jeje o'tujowat. Xipan ixe o'jukuk iḡo'a be.

³⁵ — Kuyaje xepxep jedinhoiro o'jat isurūḡat, teiboḡat, prata muḡēḡē. O'ḡūm uk'a iwat pe je'ūje'ūmat kukapteim.

— “Xipan cuy ite ejukuk,” io'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. — “Ijop edinheiro'ūm pima, wara'at oḡūm ewebe wedinhoiro wepit puje,” Samaria eipi bewiat o'e — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn.

³⁶ — Ebaḡūḡayū je'ūje'ūmat o'jojojo—ibukurukayū emuaokaka — io'e. — Abu xipan o'jukuk jexeat kukap puxim? — Jesus o'e.

³⁷ — O'subuywan'iat — io'e Jesus pe.

— Ixe ekukuap co'i juy ejeku — Jesus o'e. — Warara'acat puywatwat'ukan cuy eḡuy — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat pe.

O'jēm Jesus xewi.

³⁸Waram pima Jesus oōm aḡoka be jewēju etaybitbinayū eju. O'ju ip ayacat kay—Marta kay.

— Oduk'a be juy epesop — Marta o'e Jesusyū be.

— Ma — io'e ip.

³⁹Marta duk'a be ip osodop. Marta kibit tak uk'a be osunuy. Ikibit putet Maria i osunuy.

Ĝebuje Maria Jesus ekawēn o'ya'ijoyo jījā jewemutaybin ojuy. Maria ma xik'i osunuy Jesus xe cekawēn cocom. ⁴⁰Marta bit kapikipiḡ osunuy ixat tatam, ixat tojtotjon tak. Yaḡuybabi'ūm o'e jekapikap kay cekapikap ade buye.

Ĝebuje Marta o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ak'ḡu du ēn okay? Okibit oibu'un obuywat am. Waḡepūḡ ma ōn wuyxat tatam, wuyxat tojtotjon — io'e. — “Ewaḡo juy esubuywan,” i juy ece cebe — io'e Jesus pe.

⁴¹— Ap — io'e Jesus Marta be. — Ĝebum cīcā ēn wuyxataap kay—ekapikap kay. Aḡuykoreren soat kay ekapikap kay. ⁴²Maria bit wekawēn co pin cīcā. Soat em ḡu wuyxat dopdom. Soat em pit Maria ḡebum wekawēn kay jeenuy — io'e Jesus.

11

¹Waram pima Jesus o'jekawēn Deus eju. Pereh. O'jepere.

Ĝebuje ceweju etaybitbinat o'jekawēn ceweju—12 beayū'in.

— Kariwa — io'e. — João kuy jewēju etaybitbinayū o'ḡutaybin kawēn ām Deus eju. Imēnpuxim oceju dak cuy ocemutaybin ece — io'e Jesus pe.

²— Imēn cuy epe'e, Deus eju kawēnwēn pima — Jesus o'e.

— “Bay, soat cuy ip jeedop ibuyxim ebudet kuḡ,” i juy epe'e Deus pe—kabi beat pe — io'e. — “Ĝaxīn ma juy soat kukukan eḡuy,” i dak cuy epe'e cebe — io'e.

³— “Soat kabia ocexan cuy eḡūmḡūm ocewebe,” i dak.

⁴— “Oceju ḡebum ḡu apēn wara'acat cuk adi warēmtaḡ ocekukiap kay,” i dak. “Imēnpuye ḡebum ḡu juy eḡuy apēn cuk adi ikērēat oceḡujurūḡrūḡ iap kay,” i dak cuy epe'e cebe.

— “Oca'ōmubacacan cuy eḡuy ocewebe ikērēat kukap puxim,” i dak cuy epe'e — io'e.

— Imēn ma juy epe'e Deus eju kawēnwen pima — Jesus o'e.

⁵Ĝebuje Jesus waram adeayū o'ḡutaybin.

— Apēn kuka epe'e powatwat ajēm puje pāo'a kuḡ'ūm pima? — io'e. — Cum aco'i eyju eybure kay iximadakpe. “Obure, pāo'a kay ōn pūḡ'a ma,” i aco'i epe'e cebe. ⁶“Wara'at obure oajēm oduk'a be jekuap taḡwi,” i aco'i epe'e cebe. ⁷“Ya'ūmḡu pāo'a. Ya'a'e bima oyaūm kajuk,” i aco'i epe'e cebe. Ixe eybure je'e eywebe badiwi: “Okaykay ḡu juy,” i. “Kuy oduk'a exīntabi otomudip,” i du je'e? “Webekitkit kuy ixexet,” i du je'e eywebe? “Kuy ōn po'i” i du je'e? “Okop pa'ore yaūm ām ewebe,” i du je'e? Imēn tu je'e eywebe? — Jesus o'e. ⁸— Ka'ūma! Imēn ḡu je'e — io'e. — Eybure je'kop yaūm ām eywebe. Eybure buye ḡu yaūm eywebe. Ibun eyju yaojujuy buye bit kuka o'yaūm — io'e.

⁹— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus xewi juy epejoojuy. Iojuyjuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokudada. Ikudadam pima epetobuxik. Ixe xewi iojujuyjuy xīntabi be taḡtaḡtaḡ'iap puxim. Xīntabi be taḡtaḡtaḡ'i bima, tomudip'uk ip eymuōm ām.

¹⁰Soat ojujuy'ukat je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xīntabi be taḡtaḡtaḡ'iat pe xīntabi tomudip'uk ip — io'e.

¹¹— Puybu ḡu juy epesubuūm eyipotpot pe “Axima kay ōn” i'e buje. ¹²“Sapokay dopsa kay ōn” i'e buje, dat epeḡūm ḡu cebe. ¹³Eyju ma xipacat ūmūm eyipotpotyū be ikērēat kuḡ ma'ḡu eyju. Eyju xipacat ūmūmap podi ma eyebayat pit xipacat ūmūm eywebe—kabi beat. Ibiōḡbuk xipacat je'ḡūm soat pe jexewi iojujuy'ukat pe — io'e Jesus. Imēn Jesus ijodiadat o'ḡutaybin.

¹⁴Ĝebuje Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm aḡokatkat pewi. Ixe ibiōḡbuk kērēat aḡokatkat muyde'ūm'ūm'uk osunuy. Cekawēn pa'ore osunuy aḡokatkat.

Aḡokatkat pewi ibiōḡbuk kērēat cēm puje bit, xipan o'jekawēn. Imēnpuye adeayū icokcok cīcā ip o'e. ¹⁵ Warara'acayū bit o'jekawēn ip jewewebe.

— Belzebu a'ōbi Jesus ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm cebewi—ibiōḡbuk kērēayū kukat a'ōbi—Satanās a'ōbi — io'e ip napa ma.

¹⁶ — Ka'ūma buk ocejojojoiap cuy eḡubapuk ēn Deus a'ōbi ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm iap mubapuk am owebe — io'e ip warara'acat warēmtaḡ ceuap ojuy.

¹⁷ Imēnpit Jesus itaybit osunuy apēn ixeyū jewaḡuyḡuy iam.

Ḡebye Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Pūḡ eipi watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip. Imēnpuxim pūḡ'a watwat uk'a watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip — io'e. ¹⁸ — Imēnpuxim Satanās ebekitkit jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip. Jewaoka buje, ikoro ḡu ip je'e. Imēnpuye “Belzebu a'ōbi ēn ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm ijodiat pewi,” i eyju e'em napa ma owebe — io'e. ¹⁹ — Belzebu a'ōbi ōn ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm pima, abu a'ōbi dak eyebekitkiyū imujēmjēm ip? Jewemuḡuykukukum eyju iap mubapukpuḡ cīcā eyebekitkiyū. ²⁰ Belzebu a'ōbi ḡu ōn ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm—Deus a'ōbi acā. Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuḡ ōn eywebe imujēmjēm pima — io'e Jesus.

²¹ Ḡebye Jesus meḡapekawēnku boku iap o'ḡubapuk cebe ip.

— Ibacaat nobano kuḡ jeduk'a wiwim pima, ibukurukat pe iōm pa'ore tuk'a be ibubut pu am. ²² Ibacaat podiat ajēm puje bit ixē kuka ibacaat o'ḡuwun pipim jeōm ām. Ibaca jījāat o'e kuka cebe. Cenobano kuka o'jat. Soat ibubut kuka o'jat. Ibubut kuka o'ḡu'ē'ē jebureyū be — io'e.

²³ — Okay'ūmat itakoma okay. Imu'awerom obuywatwat'uk'ūmat imuypōḡpōḡpōḡ — io'e.

²⁴ — Aḡokatkat pewi ibiōḡbuk kērēat cēm puje, idibi'ūmat taḡ jekukum jebodoyap kudadam. Jebodoyap tobuxik'ūm pima kuka o'e jewebe ma “Jepin ma ōn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e.

²⁵ — Jepitpin. Yajēm puje, ixē aḡokatkat tobuxikxiḡ. Ka'ūmḡu ibiōḡbuk kērēat opop ixē aḡokatkat pe ḡasū. Ixē aḡokatkat uk'a buxim—yabi'ōḡ'ōḡat'a buxim—yaxipanat'a buxim — io'e.

²⁶ — Ibocewi ixē ibiōḡbuk kērēat cēm cēm ma'ḡuto. 7 beayū dobuxikxiḡ—ibiōḡbuk kērēayū dobuxikxiḡ—cebodi ma xipat'ūmayū dobuxikxiḡ. Ixeyū dak ōmōm ixē aḡokatkat pe 7 beayū. Kuy bima ixē aḡokatkat tadaybot osunuy. Ḡasū bit ibodi ma tadaybot o'e — Jesus o'e.

²⁷ Iboam i'e buje ayacat o'jewāwā Jesus kay—adeayū parakpe at.

— Icokcok cīcā juy exi—emukapat—emuytitit'ukat! — io'e Jesus pe.

²⁸ — Hm hm — Jesus o'e. — Deus ekawēn coco'ukat pit oxī cokcokap podi ma icokcok—cekawēn taḡ jekuku'ukat tak — io'e.

²⁹ Ḡebye Jesus o'jekawēn adeayū be—jakororenen je'aweromayū be.

— Xipat'ūm cīcā ḡasūacat! — io'e Jesus. — “Ka'ūma buk ocejojojoiap cuy eḡubapuk owebe,” i eyju e'em owebe — io'e. — “Ēn Deus a'ōbi jekukum iap cuy eḡubapuk owebe,” i eyju te'e ma e'em. Ade ḡu oḡubapuk eywebe epejojo ḡu buk iap. ³⁰ Pūḡ ma oḡubapuk eywebe. Jonas kay juy ḡebum epesop. Kuy bima Deus Jonas o'ḡuju Deus soat podi ma ya'ōbaca iap mubapuk am Nínive ka watwat pe. Deus Jonas waram ḡuto o'ḡutait ce'ūap tomukadi soat podi ma wa'ōbaca iap mubapuk am iḡo ka watwat pe. Imēnpuxim Deus omudot eykay ḡasū dak. Ōn soat waḡo — io'e.

³¹ — Xaxi etajoreḡatka kukat je'bapuk soat etabixe—ayacat — io'e. — “Teyūku ikērēat kuḡ oxē,” i Deus e'emap kabia bima, ixē ka kukat je'bapuk — io'e. — Ḡasūacat tak je'bapuk ixē kabia be. “Ikērēat kuḡ eyju Deus xe,” i je'e ibo ka kukat ixeyū be. Ixē ayacat oajēm wūyotka bewi Salomāo ekawēn co am—itaybit cīcāat ekawēn co am. Ōn eyxē ḡasū. Salomāo etaybicap podi ma ōn wetaybit cīcā. Imēnpit eyju wekawēn kay ḡu — Jesus o'e.

³² — “Teyūku ikērēat kuḡ oxē,” i Deus e'emap kabia bima, Nínive ka watwat je'bapuk soat etabutpe. Ixeyū je'e ḡasūacat pe: “Eyju ikērēat kuḡ Deus xe,” i. Nínive ka watwat oibu'un

ikêrêat mujurûğâm. Ikêrêat mujurûğrûğap o'jepere ip Jonas pe Deus ekawên muwên puje. Òn eyxe gâsû. Jonas etaybicap podi ma wetaybit cîcâ Deus ekawên muwên âm. Imênpit eyju wekawên kay ġu — Jesus o'e.

³³ — Imusop puje, lamparina aġunêm ġu ico diotpe. Ipikÿkÿy be ġu ajomuy. Um acâ ajomuy uk'a be òmômâyû be soat co am — Jesus o'e. ³⁴ — Imênpuxim wuyeta lamparina buxim. Wuyetadip pima, soat ijo but wuywebe. Kabia dağ ajeku. Wuyetakêrê bima, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok tağ ajeku. Kabiok tağ jekukuap ikêrêat mujurûğrûğap puxim. ³⁵ Ağ cuy epesop ikêrêat mujurûğap puxim. ³⁶ Ikêrêat mujurûğrûğ'ûmap kabia be jekukuap puxim. Ikêrêat mujurûğrûğ'ûm pima, kabia buxim wuyju — Jesus o'e.

³⁷ Jesus ekawên epere buje Fariseu o'jekawên ceweju.

— Ejot cuy oduk'a be jekôn âm — io'e.

O'ju ceweju. Oabik jekôn âm. ³⁸ Jekôn pima Jesus Judeuyû babi dağ ġu o'jewebuwy. Imênpuye Fariseu itabêğ o'e ijjom.

³⁹ Ġebu je Jesus o'jekawên ceweju ip.

— Fariseuyû — io'e. — Kacûğkadi acâ eyju kopo wuywy, prato wuywy dak. Yabi bit ka'ûma. Yabikok cîcâ. Prato buxim eyju dak eyokok, eyetabikuku jîjâ buye, ikêrêat mujurûğxi buye dak — io'e. ⁴⁰ — Eyağuyba'arêm! Kacûğkadiat o'ğugêiat badiat tak o'ğugê. ⁴¹ Eybubut'in cuy epeğûm tadaybotbocayû be. Iûmûm pima, xipat epesop Deus xe — io'e.

⁴² — Karem ma ipiat epesupi'ajojo — Jesus o'e Fariseuyû be. — Soat em eybubut mu'awerorom 10 be. Pûğat ûmûm eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunukunaptup ûmûm Deus pe, arrudadup ûmûm tak, posûğ puximatup ûmûm tak, puybit peaptup ûmûm tak. Xipat eywebe iboap ûm âm Deus pe. Imênpit cedağ ġu warara'acat kuğ eyju—warêmtağ ma! Deus ikukpin ġu eyxe. Imên xipat ġu! Xipan cuy warara'acat epejukuk. Ikukpin cuy Deus epejukuk — io'e.

⁴³ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyû — Jesus o'e. — Eyju abik ojuy ya'òbuyxiat tÿyap pe Deus eju kawênwênap'a be. Eycokkok cîcâ warara'acat pe ibuyxim eykuk am soat etabutpe — io'e.

⁴⁴ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyû — Jesus o'e. — Eyetaybit Judeu be ce'ûat etaypi jeje cexîğxîğpi iam. Eyju wuyjuyû'ûm'ûm etaypi buxim iba'arêmat puxim. Wuyju itaypi dağ kapkam itaypi opop ijoce iam wuyetaybit'ûm puye. Imênpuxim eyju warara'acat pe ikêrêat mujurûğan — io'e.

⁴⁵ Ġebu je Moisés ekawên imutaybitbin'ukat o'jekawên Jesus eju.

— Tapu, ên oceju dak ocemukorêmrêm imên e'em Fariseuyû be bima — io'e.

⁴⁶ — Hm hm — Jesus o'e. — Eyju dak karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Warara'acat ukxabi be ipoxiat mōğmōğat puxim eyju. Eyju e'em warara'acat pe: “Moisés ekawên tağ cuy epeku—soat tağ” i. Imênpit soat tağ ġu eyju dak jekukum ixe ekawên tağ — io'e.

⁴⁷ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Eydobuyû'ûm'ûm ade Deus ekawên muwênuwên'ukayû'ûm'ûm o'yaoka. Ixeyû'ûm'ûm etaypi mubapukap'a epeyamuy wita'a yadipat'a. ⁴⁸ Iğo'a muymuy bima, “Ocedobuyû'ûm'ûm cûğ ma oekuku,” i eyju e'em napa ma. Ixeyû'ûm'ûm ekukuap tağ eyju dak warêmtağ ma jekukum. ⁴⁹ Imênpuye kuyje Deus o'e:

Wekawên muwênuwên'ukayû juy oğuju cekay ip wa'òdujowatwat'ukayû dak, i. Pûğpûğ ip yaoka ixeyû'in, i. Ipiat supi'ajoat ip warara'acayû be dak, i — Jesus o'e.

— Imên Deus o'e kuyje, itaybit soan puye. ⁵⁰⁻⁵¹ Deus ipiat supi'ajoat gâsûacat pe cekawên muwênuwên'ukayû'ûm'ûm o'yaoka buye. Kuy jîjâ ixeyû'ûm'ûm o'yaoka ip. Deus ipi mujurûğ puje, ixeyû'ûm'ûm o'yaoka ip. Koap Abel'ûm o'yaoka ip. Kanomûm Zacarias'ûm o'yaoka ip. Deus eju kawênwênap'a be bima o'yaoka ip, iôhō mukupikap xe bima. Deus ipiat supi'ajoat gâsûacat pe ikêrêat o'ğujurûğrûğ ip puye — io'e.

⁵² — Karem ma ipiat epesupi'ajo — Jesus o'e Moisés ekawên imutaybitbin'ukayû be. — Eyju warara'acat muğuykukukum kawên icêmân itaybicap puxim ip. Eyetabut ġu kawên icêmat kay. Eyju warara'acat mubu'u'un tak kawên icêmat kayap puxim — io'e.

⁵³ Ibocewi Jesus cēm puje itakoma jījā o'e ip Jesus kay Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, Fariseuyū dak. Jesus o'jomuymuy ip. Jawa'ōmukorēm'rēm o'e ip. Ixe ekawēn cocom cīcā ip o'e. Yawēgmukērērēn ojuy ip. Cekawēn puyxijo ojuy ip. ⁵⁴ Ixe warēmtaḡ e'em pima, kuka o'jomuymuy ip. Warēmtaḡ e'em pima, kuka o'yawēgmukērērēn ip.

12

¹ Tak ḡu ip o'ju Jesus kay—ade jījā. Jewemucakucakan ip o'e, ade buye.

Ḡejuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū be—12 beayū be.

— Aḡ cuy epesop Fariseuyū be eymuḡuykukuap puxim — io'e. — Ixeyū emumutaybitbinap pāo'a muyuhuhaptōm puxim. Ixeyū emumutaybitbinap taḡ ḡu juy epeku — io'e. — Jewexe ip xipat. ² Yajuyuyat jewedobuxik ḡuyjom. Iba'arēmat ibapuk je'e soat xe. ³ Kabiok taḡ epeyekawēn iap ya'ījojo ip kabiam. Badiat'a be eybidadadam epeyekawēn iap ḡuwēn ip soat a'ōpiju — io'e. — Imēneju warara'acat muḡuykukukum ḡu juy epesop xipat oceju iam. Fariseuyū ekukuap puxim ḡu juy epeku — io'e.

⁴ — Obureyū — io'e. — Eyaoka ojuyayū buxim ḡu juy eypararam epesop. Ixeyū be eyaoka but ma. Ḡuyjom pit eybiōḡbuk mu'ūm pa'ore cebe ip. ⁵ Deus buxim acā juy eypararam epesop. Ixe be bit wuyaoka pi ḡu. Wuye'ū buje dak ipiat'ajojoap pe wuybiōḡbuk xik put cebe. Imēneju juy ixe buxim eypararam epesop — io'e.

⁶ — 5 be pidiwe dei tei't ma—pūḡ centavo ma. Deus pit yaḡuyba'ūm ḡu wasūyū kay. Pūḡ kay dak yaḡuyba'ūm ḡu. ⁷ Deus itaybit wuyadap pebūrūdap iam. Deus xe teiboḡ ḡu wasūdei. Imēnpit aḡ cekay. Imēnpuxim wuykay dak aḡ soat em. Imēneju eyaḡuybabi'ūm'ūm ḡu juy epesop — io'e.

⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe. Soat waḡo ōn. Eyju “Jesus ebekitkiyū oceju,” i'e'em pima, ōn tak “Teyūku webekitkit,” i oce Deus ekawēn tojtot'ukayū be. ⁹ Eyju e'em warara'acayū be “Jesus bure ḡu oceju,” i bima, ōn tak “Itēyū bure ḡu ōn,” i oce Deus ekawēn tojtot'ukayū be. ¹⁰ Soat waḡo ōn. Omuymuy bima, eyju ikērēat kuḡ Deus xe. Deus iboap ju'uk eywebewi ikērēat. Ibiōḡbuk xipacat muymuy bima bit, Deus iboap ju'uk ḡu eywebewi ikērēat — io'e.

¹¹ — Warara'acayū jeydujowat Deus eju kawēnwēnap'a be ipi kukukayū dopabe dak, iecuḡap dopabe dak. Eydujowat puje, eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop eywedayo am. “Pēn paxi oce,” i'ūmḡu juy epe'e — io'e. ¹² — Ixeyū dopabe eydujowat puje Ibiōḡbuk xipacat jeymukūyjo jekawēn ām — io'e.

¹³ Ḡejuje aḡokatkat o'jekawēn Jesus eju adeayū parakpeat.

— Tapu — io'e. — “Ebay'ūm pubut cuy eḡu'e'ē ekitpit pe,” i juy ece owaḡo be — io'e Jesus pe.

¹⁴ — Ap! — io'e. — Deus cuk omudot eykay eyemāmāap coco am ḡu, ce'ūat pubut mu'ē'ē ām ḡu dak — io'e.

¹⁵ — Eyetabikukum ḡu juy epesop! Soat em Deus xe wuyetai'acesop ade wuybubut pupum puye ḡu—cekay wuyetabut puye acā — io'e.

¹⁶ Ḡejuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn aweromayū be.

— Ibutub adeat kat katō be osodop. O'jewa'ada jījā. Ya'ade o'e — io'e. ¹⁷ — Imēnpuye ibubut adeat o'jekawēn jewebe ma.

— “Okat pewiat mūn'a yaboḡ ḡu,” io'e. “Apēntak oce? Je'e ḡu, ya'ade jījā buye,” io'e jewebe ma — io'e Jesus. ¹⁸ — “Imēn ma oce. Okat pewiat mūn'a oyamuyat—yaboḡbuḡat'a. Yaboḡat'a oyamuyat,” io'e jewebe ma. “Yamuyisuat'a be okat pewiat oḡuxipan, soat obubut tak,” io'e jewebe ma. ¹⁹ — “'Ocockoḡ oḡuy, ade obubut puye,' i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma. “'Soat kuḡ oḡuy,' i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma. “'Kapikipiḡ ḡu oḡuy jebodoydoy acā, jekōnkōn acā dak, tikōnkōn acā dak,' i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma ibubut adeat — Jesus o'e.

²⁰ — Imēnpit Deus o'jekawēn ixe ibubut adeat pe.

— “Aḡuyba'arēm!” io'e. “Ade jījā juk adi eḡuxipan ewebeam ma,” io'e Deus. “Ijop kabiok ma ece'ū,” io'e. “Abu je'jat ebubut e'ū buje?” io'e Deus — io'e Jesus.

²¹ — Pūḡpūḡayū soat em ḡebum apēn xe'e wara'at'in ojat obubun iap kay. Deus kay ḡebum ḡu ma'ḡu ip. Ixe aḡokatkat puxim ip—yadaodaot puxim — Jesus o'e.

²² — Imēnpuye eyaḡuy'ūm ḡu juy epesop eybubut kay — io'e jewēju etaybitbinayū be. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmḡu juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceḡuōm wuydotim?” i'ūmḡu dak cuy epe'e. ²³ Xipat eyxat kuḡ pima, eydoti kuḡ pima dak. Ibodi ma bit xipat soat em Deus xe eydop am — io'e.

²⁴ — ḡebum cuy epesop wasū iokat kay — io'e. — Taidadam ḡu ip. Jeku beat pupum ḡu dak ip. Jeku bewiat mūn'a'e ḡu ip. Imēnpit Deus ixat ūmūm cebe ip—wasūyū be. Deus xe teiboḡ ḡu wasū. Imēnpit aḡ cekay ip. Wuykay dak aḡ soat em ma. ²⁵ Ade koato mabuk wetabēḡ oḡuy iap kay ḡebum cīcā bima, eyetabēḡ xe'e? Ka'ūma. ḡaxin ma aco'i epe'ū. ²⁶ Iboap iba'ore eywebe bima, te'e ma eyaḡuy'ūm ijodiap kay—eydoti kay, eyxat kay dak — io'e.

²⁷ — ḡebum cuy epesop koḡūnpi daḡatit kay, apēn dit aypapan iap kay. Kapikiḡ ḡu tūmūntitit. Jedoti muḡēḡēm ḡu dak ip. Icēmān ōn e'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Iḡip cīcāat kuḡ osunuy jesay kuḡ. Salomāo dipap podi ma bit titip tip taḡatip.

²⁸ ḡasū ma tūmūntitit titetabēḡ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Deus a'ōbi titip. Ja'ōbi dak eyemukaypinput je'ḡūm eywebe eyetabutsū ma'ḡu cekay — io'e Jesus.

²⁹ — “Ajo paxi acejo'o,” i'ūmḡu juy epe'e, “Ajo paxi aceḡuōm,” i dak — io'e. ³⁰ — Deus kay itabut'ūmayū yaḡuy'ūm iboap kay. Wuyebayat pit itaybit wuyju ikuḡ'ūm pima iam—kabi beat. ³¹ ḡebum cuy epesop Deus acā wuykukukat iap kay. Iboap kay ḡebum pima, Deus soat je'ḡūm eywebe. Eyxan je'ḡūm, eydotim tak — io'e.

³² — Eypararam ḡu juy epesop — io'e. — Wuyebay Deus eykukukat ovelha kukuk'ukat puxim. Ixe ibikuy eywebe jekukan — Jesus o'e.

³³ — Eybubut'in cuy epeteidaat eyedinheiro bu am — io'e. — Ixe dinheiro juy epeḡūm tadaybotbocayū be. Iūmūm pima eybubut ade epe'e kabi be. Eybubut iwekwek ḡu je'e kabi beat. I'ūm ḡu dak. Ka'ūmḡu ibukurukat kabi be eybubut tujupa'um am. Kopi'i eybubut jo'o ḡu kabi be. ³⁴ Eybubut ijodi bima, soat em ḡebum epesop eybubut kay. Kabi be bima bit ḡebum epesop kabi beat kay — io'e.

³⁵⁻³⁶ — Kariwa ajēmap wiwimap puxim cuy epesop wajēmap wiwim — io'e. — Ixe kariwa juk o'ju jewebumūnap epeta kay. Cepicat wiwim ibuywatwat'ukayū. Lamparina kuḡ ip — isopsepat kuḡ. Jekariwa ajēmap wiwim ip xīntabi nomudip'uk am cebeam yajēm puje, cetaḡtaḡ puje. ³⁷ Aḡ ip tobuxik puje icokkok je'e ip ixeyū ibuywatwat'ukayū jekariwa ajēm puje. Icēmān ōn e'em eywebe. Ixe kariwa jeōm jeduk'a be. Ixat je'ḡūm cebe ip. “ḡa'a acekōn,” i je'e jebuywatwat'ukayū be. ³⁸ Iximadak pe, iximadak pepu i aco'i jajēm. Yajēmap wiwim ip tobuxik puje, icokkok je'e ip ixeyū ibuywatwat'ukayū. ³⁹⁻⁴⁰ Imēnpuxim cuy aḡ epesop wepicap wiwim—soat waḡo epicap wiwim. Ocepit eyju wepicap wiwim'ūm pima, aḡ'ūm pima dak. Ibukurukat ajēmap ehoram itaybit pima, jeduk'a kajuk o'yaiwat ḡu uk'a iwat. O'yaiwat ḡu puyxibut'ūm iōmap puxim. Imēnpuye juy aḡ epesop wepicap kay — io'e Jesus.

⁴¹ ḡebuje Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ēn ijop ekawēn muwēnuwēn ocewebe ya'tjo am acā du? Soat pe ya'tjo am ḡu xe'e? — io'e.

⁴² — Ōn ijop ekawēn muwēnuwēn xipan jekariwa bubut kukayū be ya'tjo am—ityaybicayū be ya'tjo am — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece,” i'e'em kariwa cebe ip. “A'ō kay jeedop ip kūyjobin warara'acayū obuywatwat'ukayū,” i'e'em kariwa. “Ixeyū xan cuy eḡūmḡūm,” i'e'em cebe, cedaḡ kapikiḡ puye — io'e. ⁴³ — Jekariwa a'ō kay kūyjobin pima, ixe ibuywatwat'ukat icokkok je'e jekariwa ajēm puje. ⁴⁴ Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece,” i je'e kariwa ixe jebuywatwat'ukat pe. ⁴⁵ — “O'jekuyan ma wekariwa,” i'e buje bit, ḡebuje'isum ma jajēm cekariwa. Kapikiḡ'ūm pima jajēm. Ixe ibuywatwat'ukat warara'acayū kaykay bima, jajēm. Jekpiwan ma jekōnkōn cīcā bima jajēm. Ika'o bima, jajēm. ⁴⁶ Jebuywatwat'ukat yajēmap wiwim'ūm pima jajēm, yajēmam itaybit'ūm pima dak. Imēnpuye cekariwa ipiat supī'ajoat jebuywatwat'ukat

pe. Jebuywatwat'ukat ġuju kūyjobit'ūmayū dopap pe jenuy am. ⁴⁷ Apēn jekariwa ibikuy osunuy jekapikam iam itaybicat yoboġ ipiat supi'ajojo jewemuxipan'ūm pima, kūyjobit'ūm pima dak. Yoboġ ipiat supi'ajojo itaybit puye. ⁴⁸ Apēn jekariwa ibikuy osunuy iam itaybit'ūmat pit yopīt ma ipiat supi'ajojo kūyjobit'ūm pima. Yopīt ma ipiat supi'ajojo itaybit'ūm puye. Ade ikuġat cuy ade je'ġūm warara'acat pe. Ade o'jatiat xewi juy ade acejooyu — io'e.

⁴⁹ — Daxa buxim okop ijodiacat pe wara'at taġtaġtaġ ma jewaġuy ām — Jesus o'e. — Iboap wekapikap. Wekapik epere ojuy ōn. ⁵⁰ “Warara'acat ipiat supi'ajojo ewebe,” i juk o'e Deus owebe. “Aokam ip,” i juk o'e. Deus bikuyap taġ weku pin cīcā soat em. Soat em ġebum ōn iboap kay. ⁵¹ Tūybe teku osodot kaba'ūm wuydop am iān eyju e'em. Imēġām ġu ojut. Ojut ijodiacat pe wara'at taġtaġtaġ ma jeku am. ⁵² Ibadipyū wara'at taġtaġtaġ ma jeku ōn ojut puye. Xepxepayū pūġ taġ ma jeku ip. Ixeyū badipyū bit wara'at taġ ma jeku ip ebapūġayū. ⁵³ Cebay ma okay je'e. Ixe ipot pit okay ġu je'e. Ixi ma okay je'e. Ixe'it pit okay ġu je'e. Yuktayxi ma okay je'e. Ixe ayacat uktoyxi bit okay ġu je'e. Imēneju wara'at taġtaġtaġ ma jeku ip — Jesus o'e.

⁵⁴ Ġebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū be.

— Kaxi'acap pewi kabikerereat ebapuk puje “Muba'at omuyku,” i eyju e'em. Icēmān ajēmjēm. ⁵⁵ Kaxietajoreġat pido ajēm puje “Kaxiepi jījā ġasū,” i eyju e'em. Icēmān kaxiepi je'e. ⁵⁶ Eyetaybit muba'at ajēm iam kabi kay aġ puye. Eyetaybit kaxiepi je'e iam kabido jojom puye. Imēnpit eyetaybit ġu ajo ġuyjom je'bapuk eywebe iam wekawēn cocom ma'ġu eyju. Wekawēn pa'arēm eyxe — io'e.

⁵⁷ — Eyju jewawēwēm ġu dak cedaġ ma eyeku am. ⁵⁸ Eykay itakomaat e'em eywebe “Eyweroap cuy epeteida owebe,” i. “Teida'ūm pima, jeydujowan ōn ibimāmāyū ekawēn coco'ukat kay,” i. Imēn i'e buje, ixe juy epeġudin e daġ pima. E daġ pima itakomaat mudin'ūm pima, ixe jeydujowat ibimāmāyū ekawēn coco'ukat kay. Ibimāmāyū ekawēn coco'ukat tak jeydujowat sorarayū kay. Sorarayū jeymuōm daomūnmūnap'a be. ⁵⁹ Soat ġu eyweroap teida'ūm pima, jeymujēm ġu ip daomūnmūnap'a bewi — Jesus o'e.

13

¹ Ġebuje pūġpūġayū o'jekawēn Jesus eju.

— Iecuġap Pilatos Galilía eipi watwat'in o'yaokaat — io'e ip. — O'yaokaat ip Deus eju kawēnwēnap'a be bima, wūnca ūmūm pima paī be imupik an Deus etabixe — io'e ip.

² — “O'yaokaat ixeyū aġokatkayū warara'acat podi ma xipat'ūm puye—Galilía eipi watwat podi ma,” i du eyju e'em? ³ Imēn ġu juy epe'e'e! Icēmān ōn e'em eywebe. Ikērēat epere'ūm pima, Deus kay eyetabut'ūm pima dak, ipiat'ajojoap kay epeju eyju dak — io'e.

⁴ — Waram pima oap ip Siloé ka watwat 18 beayū. Oap ip uk'a o'je'aedu buye—umat'a. O'ġucak ip. “Oap ip soat podi ma xipat'ūm puye—Jerusalém ka watwat podi ma,” i du eyju e'em? Imēn ġu juy epe'e'e! ⁵ Ikērēat epere'ūm pima, Deus kay eyetabut'ūm pima dak, ixeyū buxim epeju ipiat'ajojoap kay eyju dak — io'e Jesus.

⁶ Ġebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū be—figueira'ip ekawēn.

— Aġokatkat figueira'ip o'yoaptaida jekat pe, uvadip pe — io'e Jesus. — Oajēm figueira'ip kay figo'a kudadam. ⁷ O'yadobuxik ġu. Imēnpuye o'jekawēn uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

— “Tapu, ebapūġ koato juk adi oajēm ija'ip kay figueira'ip kay,” io'e cebe — io'e. — “Yaopap ekaxi bima juk adi oajēm figo'a kudadam,” io'e — io'e. — “Ya'ūmġu. Oyadobuxik ġu. Te'e ma ijop'ip omuy. Eyopxik cuy,” io'e uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

⁸ — Ġebuje tipwiwi'ukat o'jekawēn tip iwat pe — io'e Jesus.

— “Kariwa, jewebuyxijo buk,” io'e. “Ijop koato ġu eyopxikat,” io'e. “Oyokobidoġ cuy yokobi koreren. Tūmūntūntūn otūnmōġ yokobi koreren,” io'e. ⁹ “Wara'at koato bima ya'a'e bima, xipat je'e. Ya'a'e'ūm pima bit oyopxik,” io'e tip iwat pe — Jesus o'e.

¹⁰⁻¹² Waram pima Jesus Deus eju kawēnwēnap'a beayū o'gutaybin. Sábado bima ip o'gutaybin jebodoydoyap kabia bima. Jesus ayacat o'jojjo i'go'a be. Ixe ayacat ikokpiwakun osunuy ade koato—18 koato bun. Ikokpiwakun osunuy ibiōgbuk kērēat a'ōbi. Ce'ağobucēğ pa'ore osunuy ibiōgbuk kērēat a'ōbi. Jesus ixe o'ğudot jekay.

— Tū'ū — io'e. — Ōn jemu'ada — io'e.

¹³ O'jwebumōğ ixe jeje. O'ğu'ada ġejuje bit. O'sukokpimucūğ. O'sukokpimudim. Ikokpicūğ o'e.

— Bay, xipāt cīcā ēn owebeam — io'e Deus pe. ¹⁴Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat pit itakoma o'e Jesus kay, jebodoydoyap kabia bima ayacat o'ğu'ada buye. Tūybe imu'ada pi jebodoydoyap kabia be iān o'e. Imu'adaap kapikap co'i osunuy cexe.

— Seis kabia bima cūğ ma wuywebe wuyekapik am — yakukuk'ukat o'e i'go'a beayū be. — Jebodoydoyap kabia be bit epesot ġu jemu'adaan—wara'at kabia be acā — io'e cebe ip.

¹⁵ ġejuje Jesus o'jekawēn i'go'a beayā be.

— Tūybe imu'ada pi wuywebe iān eyju e'em — io'e. — Jebodoydoyap kabia bima epeğuwepak ġu du ehōyō—biopak? — io'e. — Jumento dak epeğuwepak ġu du tujujēm ām korara bewi idibi kōn ām? Soat eyju eyōhō muwekapkam soat kabia bima—jebodoydoyap kabia bima dak. ¹⁶ Imēnpuyē cedağ ma owebe ixe ayacat mu'ada am ġasū. Abraão naxeğebit puxim itabut ixe. 18 koato bun Satanás ixe ayacat kokpi muwakunkun'uk osunuy—ibiōgbuk kērēayū kukukat — io'e Jesus.

¹⁷ Cekay itakomaayū ma isūsūn o'e ip Jesus edeap co buje. Warara'acayū bit icokkok o'e ip Jesus kay.

— Ka'ūma buk ocejojoiap mubapukpuğ Jesus wuyetabutpe — io'e ip. — Idip cīcāt mubapukpuğ wuyetabutpe — io'e ip.

¹⁸ ġejuje Jesus waram wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn.

— Apēn je'e Deus soat kukukan pima? — io'e. — Apu ekawēn tak oğuwēn iboam eymukūyjo am? — io'e.

¹⁹ — Ağokatkat mostardada o'taida jekat pe. Mostardada ta'it ma. O'yaypan cīcā bit. Mostarda'im o'e. Yoboğ o'e. Wasūyū jedopi o'jomōğmōğ takū dağ. Imēnpuxim koap Deus ade'ūmayū kukukan je'e. Ģuyjom pit soat kukukan je'e — Jesus o'e.

²⁰ — Apu ekawēn tak oğuwēn waram eymukūyjo am Deus soat kukukan je'e iam? — io'e. ²¹ — Trigonōm kuğ osunuy ayacat—ebapūğ copo. Ixe ayacat pāo'a muyuhuhuptōm o'tōmpu. O'tōmōğ trigonōm pe. O'tōmupinā. Soat tağ o'jenōmepōğpōğ trigonōm tağ. Imēnpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awēğ coco — io'e.

²² ġejuje Jesus o'ju Jerusalēm ka kay. Cucum pima soat ka dağ oekuku—ika'icatka dağ, ikaboğatka dağ tak. Soat kaka dağ imutaybitbin oekuku.

²³ ġejuje ağokatkat o'jekawēn Jesus pe.

— Kariwa, taxijojoi'ibiyū xepxep ma du je'e? — io'e. ²⁴ — Tapu, okay eyetabucap xīntabi be wuyōmap puxim. Eyetabun cuy epesop okay! — io'e. — Kabi kayat exīntabi itokboğ gu—itok'it ma — io'e. — Soan cuy epe'e kabi be eyōm ām! Icēmān ōn e'em eywebe. Adeayū ōm ojuy je'e. Imēnpit iōm pa'ore je'e ip. ²⁵ Uk'a iwat je'kop xīntabi nomudim. Tomudip puje, eyōm pa'ore epesop. Kacūğkadī epesop. Xīntabi be tağtağtağ'i epesop. “Kariwa, ocewebe xīntabi etomudip'uk oceōm ām,” i epe'e. Imēnpit kariwa je'e eywebe “Wetaybit ġu pomawiacat eyju iam,” i — Jesus o'e. ²⁶ — “Jekōnkōn tak ocesop eweju,” i epe'e cebe. “Ocemutaybitbin cuk ejeku oceka dağ,” i epe'e. ²⁷ Imēnpit kariwa je'e eywebe: “Icēmān ōn e'em eywebe. Wetaybit ġu dak pomawiacat eyju iam,” i. “Eyōm pa'ore ijoce eyju ikērēat kuğ oxē buye. Epejēm,” i je'e — io'e Jesus. ²⁸ — ġejuje epetōtōn. Eyğuycūğcūğ cīcā ma epesop. Deus soat kukukan pima, Abraão cexe jeenuy, Isaque dak, Jacó dak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak Deus xe jeedop ip. Wūy wi ixeyū epejojjo. “Wūy ma juy epesop owi,” i je'e Deus eywebe. ²⁹ Adeayū jajēm soat eipi dağwi—kaxijēmap kadiwi, kaxi'acac kadiwi dak, kaxijēmapcoreğwi dak, kaxiejoreğwi dak. Soat ip jabik jekōn ām Deus ka be Deus soat kukukan pima — Jesus o'e.

³⁰ — Koapayū kanomūmayūm je'e. Imēnpuxim kanomūmayū koapayūm je'e — Jesus o'e.

³¹ Ğebuĵe isum ma Fariseuyū oajēm Jesus kay.

— Aoka ojuy Herodes—oceipi kukat — io'e ip Jesus pe. — Ecenapōn cuy ijocewi ixē be aokaap puxim — io'e ip.

— Ocenapōn ġu — io'e. — Deus ibikuy bima acā oje'ū. Herodes eymuġuykukuku'ukat kak puxim — Jesus o'e. — Epeju juy cekay. Wa'ō juy epeya'ōmuwēn cebe. ³² “Ġasū, kuyaje dak ibiōġbuk kērēat oġujēmjēm ijodiāt pēwi,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Iwātaxipiyū oġu'ada'ada,” i juy epe'e. “Kuyajebusu wekapikap oġu'ūm,” i. ³³ “Oje'ū. Imēnpit wekupinap taġ ojeku ġasū, kuyaje dak, kuyajebusu dak,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Eka be ġu oje'ū, Jerusalēm ka be acā,” i juy epe'e Herodes pe — io'e Jesus.

³⁴ — Jerusalēm ka watwat, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokakam eyju — io'e Jesus. — Yabuġbuġ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay. Jedaudaum jexi eġebadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay ġu. Eybu'u jġjā eyetabut am okay, eykukpin cġcā a'ġu oxe — Jesus o'e.

³⁵ — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Jeywat ōn aġokatkat jedukā iwacap puxim — Jesus o'e. — Icēmān ōn e'em eywebe. Waram ojo ġu eyju waram wajēm'ūm pima. Wajēm puje, “Deus xipan wuykukukat a'ōbi yajēm'ibit jukuk,” i epe'e — Jesus o'e.

14

¹ Jebodoydoyap kabia bima Jesus o'ju aġokatkat tuk'a kay—Fariseu duk'a kay—ya'ōbuyxiat tuk'a kay. Sábado bima o'ju. Jekōn ām ceweju o'ju.

² Iyēuhuhuat Jesus xe osunuy. Uk'a beayū o'jeak Jesus kay. Tūybe imu'ada pi osunuy jebodoydoyap kabia be iān o'e ip. Imu'ada buje, kuka o'jomuymuy ip.

³ Ğebuĵe Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju dak.

— Wuyawēwēap ekawēn taġ tu iwātaxipiat mu'ada am jebodoydoyap kabia bima? Cedaġ ġu xe'e? — Jesus o'e.

⁴ Ya'ōbu'u osodop ip jedem. Mūġ ma ip osodop.

Ğebuĵe Jesus iyēuhuhuat o'subaixik. O'ġu'ada. Iyēuhuhu ġu o'e. Xipat o'e. O'ġuyipit tuk'a be.

⁵ Ğebuĵe waram o'jekawēn Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

— Soat eyju kapikiġ jebodoydoyap kabia be — io'e. — Ipiġyūkyū be eyipot at puje, epeju'uk ġu du kuka jebodoydoyap kabia bima? Eyeōhō biopak at puje dak, epeju'uk ġu xe'e kuka? Dao ma kuka epeju'uk! Imēnpuye te'e ma eyetakoma okay — io'e.

⁶ Ya'ōbu ba'ore o'e ip cebe.

⁷ Ğebuĵe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn jekōn ām takoy'ibiyū be. Ixeyū takoy'ibiyū kariwa boġat nuyap pe abik ojuy ip o'e. Imēnpuye ijop ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

⁸ — Jewebumūnap epeta be eydakoy buje, kariwa yoboġat tūyap pe ġu juy epabik—ka'ūmaap tūyap pe acā — io'e. — Kariwa yoboġat aco'i o'takoy ip—eybodiāt.

⁹ Kariwa yoboġat tūyap pe eyabik puje, eydakoyat jajēm eykay. “Wedē'i ece. Ēn kariwa ġu,” i je'e eywebe — io'e. — “Iġo bit kariwa. Iġo abik pin enūyap pe,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buje, eysūsūn epe'e. Jeymuabik ka'ūmaap tūyap pe — io'e. ¹⁰ — Eydakoy buje juy epeju. Ka'ūmaap tūyap pe juy epabik. Eydakoyat pe iboap co buje, jajēm eykay. “Obure, kariwa yoboġat tūyap pe juy abik, ēn kariwa buye,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buje, eyweju jekōnkōnayū xe eya'ōbuyxiayūm epe'e — io'e. ¹¹ — Eya'ōbuyxian pin pima, Deus xe eya'ōbuyxi ġu epesop. Eya'ōbuyxian pin'ūm pima bit, cexe eya'ōbuyxiayūm epesop — io'e Jesus.

¹² Ğebuĵe Jesus o'jekawēn jedakoyat pe.

— Peta muġēġēm pima, ibubut adeayū acā ġu juy etomuwā. Ibubut adeayū acā ġu juy etomuwā, ebureyū acā ġu dak, ewaġoyū acā ġu dak, ebadipyū acā ġu dak, eduk'a xecat kariwaat acā ġu dak. Ixeyū waram cuy jenomuwā apēn cuk ixeyū enomuwāap puxim. Apēn cuk eġūm iap puxim ejat. ¹³ Peta muġēġēm pima tadaybocayū dak etomuwā, taokērēayū dak, taojereayū dak, ita'ūmayū dak. ¹⁴ Ixeyū be waram iūm pa'ore ewebe

apĕn cuk cebe ip eġm iap puxim. Deus pit xipacat je'ġm ewebe. Waram ġuto cūġ ma jekuku'ukayū'ūm'ūm etait puje, Deus xipacat je'ġm ewebe — io'e.

¹⁵ Ceweju jekōnkōnat o'jekawēn Jesus eju ibo ekawēn co buje.

— Deus soat kukukan pima icokcok cīcā je'e ceweju cekōn'ibit — io'e.

¹⁶ — Hm hm — Jesus o'e. — Abuyū jekōn Deus eju iap oġuwēn eywebe — io'e. — Aġokatkat petaboġ o'ġuġē. Jebureyū o'tomuwā—ibubut adeayū — io'e.

¹⁷ — Soat ixipan pima jebuywatwat'ukat o'ġuju jemunomuwayū dakoy am. O'ju.

— “Kuy soat ixipan,” io'e. “Epesop cuy wekariwa epeta be,” ibuywatwat'ukat o'e tomuwā'ibiyū be — io'e Jesus.

¹⁸ — Imēnpit tomuwā'ibiyū “Ocedaobu'u,” io'e ibuywatwat'ukat pe. O'taobu'un ip peta kay.

— “Ipi ojat okat mōġ ām,” io'e ibuywatwat'ukat pe — io'e Jesus. — “Cum puk ōn ipi jom,” io'e. “Imēnpuye odaobu'u ekariwa epeta be,” io'e. “Imēn cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus. ¹⁹ — “10 be ojat biopak,” wara'acat o'e. “Cum puk ōn ibuyxijom ip,” io'e. “Imēnpuye odaobu'u ekariwa epeta be. Imēn cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus.

²⁰ — “Kapsu ma juk ocewēbūmūn ayacat eju,” wara'acat o'e. “Oju ba'ore ekariwa epeta be. Imēn cuy ece cebe,” io'e — io'e Jesus.

²¹ — Imēneju ibuywatwat'ukat o'jepit jekariwa kay—peta iwat kay. Taobu'u'uyū a'ō o'ya'ōmuwēn jekariwa be — Jesus o'e. — Iboap co buje cekariwa itakoma jījā o'e. — “Tadaybocayū juy etojot wepeta kay taobu'u'uyū dieġ,” io'e jebuywatwat'ukat pe. “Cexiġxiġ pa'oreayū juy etojot, taokērēayū dak, ita'ūmayū dak,” io'e. “Dao ma eju ikaboġatka kay,” io'e. “Uk'a ukpibubu daġ cuy eju, e daġ tak,” io'e. “Soat ip etojot wepeta kay,” io'e cebe — io'e Jesus.

²² — O'ju ikaboġatka kay. Tadaybocayū o'tojot jekariwa duk'a be.

— “Kariwa,” io'e. “Otojojot ip a'ōbi,” io'e. “Imēnpit eduk'a be wuydop pun mabuk,” io'e — io'e Jesus.

²³ — “Waram cuy eju tadaybocayū kay,” io'e cebe. “E daġ cuy eju, koġūnpi daġ tak. Eġuōm ip oduk'a be yamuporan am. 'Epesot cuy wekariwa epeta be,' i juy ece cebe ip,” io'e — Jesus o'e. ²⁴ — “Ōn soat kukukan pima koap tomuwā'ibiyū jekōn ġu oweju—pūġ tak ka'ūma,” io'e peta iwat — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn jeweju jekōnkōnat pe.

²⁵ Waram pima Jesus o'jekawēn adeayū be. Ceweju jekuku'uk osodop ip. O'jekawēn ceweju ip.

²⁶ — Oweju eyeku pin pima, okay jījā ma juy epesop — io'e. — Eyebay kayap podi ma okay'ūm pima, webekitkin ġu epe'e, eyxi kayap podi ma dak, eytayxi kayap podi ma dak, eyebekitkit kayap podi ma dak, eywaġo kayap podi ma dak, eykibit kayap podi ma dak, eykipit kayap podi ma dak. Jewekayap podi ma okay'ūm pima dak, webekitkin ġu epe'e — io'e. ²⁷ — Owebeam je'ū ām eybu'u bima, webekitkin ġu epe'e, oweju jekum eybu'u bima dak — io'e Jesus.

²⁸ — Yaberenat'a muy pin pima, koam kuka yamuyapte i epeġuweġūn — io'e. — “Je'e paxi wedinheiro?” i juy epe'e eyewewebe ma. ²⁹ Imuweġūn'ūm pima yamuy epere ba'ore kuka o'e eywebe. Imuweġūn'ūm pima eyedinheiro kuka oi'ūm ipi kayat muy buje. Ipi kayat'a jojoayū kuka eywaywayway — io'e. ³⁰ — “Ak'i juy epe'e iġo'a kay,” i kuka o'e ip. “Yaberenat'a muy ojuy. Imēnpit o'yamuy ġu cedinheiro oi'ūm puye,” i kuka o'e ip eywaywayway — io'e Jesus.

— Uk'a muy pin pima wuyju e'em “Je'e paxi wedinheiro?” i. Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, “Ipiat'ajojom pima paxi kuka ocebu'un?” i juy epe'e eyewewebe ma — io'e Jesus.

³¹ — Wara'at ka kukat eju jenopaġōġō ojuy bima, aġoka kukat koam kuka o'jewawē jebureyū eju—itaybit cīcāayū eju. “Wuyesorarayū adesū—10,000 beayū,” i kuka o'e cebe ip. “Wuykay itakomaayū esorarayū bit ade jījā—20,000 beayū,” i kuka o'e cebe ip. “O'e paxi wuywebe ixeyū mu'ūm ām?” i kuka o'e — io'e. ³² — Itaybit cīcāayū be: “Iba'ore wuywebe” i'e buje, ipi kukukat iparara kuka o'e. Oibu'un kuka jenopaġōġōm. Jexewi wūy

bima, jebekitkit kuka o'ġuju cekay ip jekay itakomaayū mudin am — io'e. — “Ġa'a juy acenopaġōġōm ġu,” i kuka o'e cebe — io'e Jesus.

— “O'e paxi wesorarayū be itakomaayū mu'ūm ām?” i'e'em ipi kukukayū. ³³ Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, “Ġuyjom paxi ocebu'un?” i juy epe'e eyewewebe ma. Soat eybubut iwan eybu'u bima, webekitkin ġu epesop — Jesus o'e.

³⁴ — Kawta xipat. Imēnpit takō'ōm puje, te'e ma kuka atakuk. ³⁵ Tamuyun pa'ore wuywebe. Taxik am acā xipat. Imēnpuxim okay eybu'u bima, te'e ma kuka epe'e: “Cristo ebekit ōn,” i. Wekawēn a'ljo pin pima juy xipan epeya'ljo.

15

¹ Ġejuje iecuġap peam dinheiro bubu'ukayū o'ju Jesus kay, warara'acayū ikērēat mujurūġrūġ'ukayū dak. O'ju ip Jesus ekawēn com.

² Ġejuje Fariseuyū Jesus o'jomuymuy Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Ite aġokatkat ikērēat mujurūġrūġ'ukat purem. Jekōnkōn ceweju ip — io'e ip.

³ Iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip jemuymuyayū be.

⁴ — Eyju 100 be eyōhō kuġ aco'i—ovelha kuġ — io'e. — Pūġ oitabidao bima, wara'acat eyōhō kuka epesuiwat koġūnpi daġ itabidaoat kuda am. Tobuxik'ūm pima kuka epeju itabidaoat kuda am. Epejokuda kuka tobuxik puje. ⁵ Tobuxik puje, eycokkok kuka epe'e. Eya'ōpi'a jeje kuka epejomōġ. Eyduk'a be kuka epetujuxe. ⁶ Eyduk'a be eyōm puje, eybureyū kuka epetomuwā, eyduk'a xeyayū dak. “Oceōhō ocetobuxik! Eycokcoġ cuy oceweju,” i kuka epe'e cebe ip — io'e. — “Ovelha ocetobuxik—itabidao oekuiat,” i kuka epe'e. ⁷ Icēmān ōn e'em eywebe. Itabidao oekuiat puxim ikērēat mujurūġrūġap o'jepere iat—ovelha buxim — io'e. — Imēnpuye Deus icokkok e'em ade cūġayū kay. Imēnpit jekay ikērēat mujurūġrūġ'ukat etabun puje, ibodi ma icokkok e'em Deus, ikērēat mujurūġrūġap epere buje dak — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

⁸ Ġejuje Jesus wara'at ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Ayacat 10 be dinheiro kuġ—isurūġat kuġ—teiboġat kuġ—prata muġēġē kuġ. Pūġ ma o'jepa'ūm. Imēnpuye ixē ayacat lamparina o'ġusop jedinheiro kuda am.

— Jedinheiro o'jokudada. Jedukā o'yabi'ōġ jedinheiro kudadam. Tobuxik'ūm pima ikudadam mabuk — io'e.

⁹ — Tobuxik puje, jebureyū o'tomuwā ayacat, jeduk'a xeyayū dak. “Wuycokcoġ cuy ajop wedinheiro otobuxik puye—isurūġat—cepa'ūm'ibit,” i'e'em ixē ayacat cebe ip.

¹⁰ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus ekawēn tojtjot'ukayū icokkok e'em pūġ ma itabun Deus kay buje—ikērēat mujurūġrūġap epere buje dak. Ixē ayacat cokkokap puxim icokkok e'em — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū be.

¹¹ Ġejuje Jesus wara'at ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

¹² — Aġokatkat xepxep ipotpot kuġ osodop. Ikitpit o'jekawēn jebay be. “Bay,” io'e. “Ebubutei'in cuy eġūm owebe obubuteim,” io'e. “E'ūap wiwim ġu ōn obubut pu am,” io'e jebay be — io'e Jesus. — Imēnpuye cebay jebubutei o'ġu'ē'ē jekpotpoyū be—xepxepayū be. Ade ma o'ġūm cebe ip — Jesus o'e.

¹³ — Ibum'ūm pima ikitpit jebubut o'jat. O'ġuxipan. Oibu'un jebay xe. O'jenapōn jebay xewi. Poxerewun. O'jēm jebay duk'a bewi. O'ju wūyatka kay. Jay. Oajēm. Ibo ka be te'e ma jebubut o'ġu'ūm. ¹⁴ Ūm. O'ġu'ūm. Warēmtaġ ma o'ġu'ūm soat — Jesus o'e. — Muba'at'ūmġu oeku. Ibum cīcā oeku. Imēnpuye ibo ka watwat irere jġā ip o'e. ¹⁵ Ikitpit tak ire jġā o'e ibubut oi'ūm puye — Jesus o'e. — Ikitpit o'ju ibo ka beat kay. O'jekapik ixē aġokatkat eju. Ixē aġokatkat ikitpit o'ġuju jeōhō muykōn ām—dajebaro muykōn ām — Jesus o'e. ¹⁶ — Ikitpit dajebaro xat'a kay o'e jexat'am, reren cīcā buye. Imēnpit o'ġūm ġu cebe — Jesus o'e. ¹⁷ — Ġejuje ikitpit o'yaġuysan. O'jewaġuy. O'jekawēn jewebe ma.

— “Webay eju kapikpik'ukayū ma soat kuġ jexat kuġ,” io'e jewebe ma. “Ōn pit ijoce oje'ū repibun!” io'e jewebe ma — io'e Jesus. ¹⁸ — “Jepin puk ōn webay kay,” io'e jewebe ma. “Ocekawēn webay eju,” io'e. “‘Bay,’ i juy oce cebe. ‘Ikērēat kuġ ōn Deus xe, exe dak,’

i juy oce cebe,” io'e. ¹⁹“‘Ōn ekpot. Imēnpit ekpon ġu juy oce ġasū bit, a'ōmubuyxi'ūm'ūm ojeku buye. Eweju ocekapik acā dinheiro bu am,' i juy oce webay be,” io'e ikitpit jewebe ma — io'e Jesus.

²⁰— Ġebuje o'jēm wūyat ka bewi. O'jepit jebay kay. Cebay duk'a wi wūy bima, cebay bit ikitpit o'jojo. Tadaybot cīcā o'e jekpot ibubut kuġ'ūm puye. Itabotaidabotbot cīcā o'e jekpot kay — io'e.

— Ġebuje cebay o'jedau jekpot kay. O'topabijuk. O'yakobot. O'yaġobukōn jecokcokap kuġ. ²¹Ipot o'jekawēn jebay eju. “Bay,” io'e. “Ikērēat kuġ ōn Deus xe, exe dak, a'ōmubuyxi'ūm'ūm ojeku buye,” io'e. “Ekpon ġu oce ġasū bit. Eweju ocekapik acā,” io'e ipot jebay be — io'e Jesus. — “Ka'ūma!” io'e cebay bit. “Okpon ma ēn soat em,” io'e — io'e Jesus. ²²— Cebay o'jekawēn jebuywatwat'ukayū be ġebuje bit. “Daosuwl!” io'e. “Xipacat cuy oġūm okpot pe,” io'e cebay. “Iekabek cuy epetojot—xipacat,” io'e. “Epeġuōm cuy okpot pe,” io'e cebay. “Ibumūn cuy epeġuōm ibu be,” io'e. “Suiyuk cuy epeġuōm sui be,” io'e cebay. ²³“Biopak'it'it cuy epejat—kuy aġuxep'iat,” io'e. “Epeyaoka juy,” io'e. “Ġa'a peta aġuġē,” io'e. “Ġa'a acewemucokcoġ,” io'e. ²⁴“Tūybe okpot'ūm oe'ū iān cuk oce,” io'e. “Ġasū bit wetaybit oce itabēġ ma iam,” io'e. “Warēmtaġ ma oeku wūyat ka daġ,” io'e. “Ġasū bit cexe,” io'e cebay. “Ġa'a peta aġuġē,” io'e. Icokcok cīcā o'e ip — Jesus o'e. — Petatam o'e ip. Jeda'i'in o'e ip — io'e.

²⁵— Tuk'a be jewemucokcoġ ip pima, wara'at ipot tak jekat pe osunuy kapikipiġ—koapat. Oexe jebay duk'a be. Uk'a wi wuy'ūm pima, cedarukrekat'a a'ō o'ya'ōdobuxik, da'i'iaiyū a'ō dak. ²⁶Jebay eju kapikip'ukat o'tomuwā. “Ajo pēnpēn i'eaayū?” io'e iwaġo cebe. ²⁷“Petatam ip ekitpit oexe buye,” io'e kapikip'ukat. “Ebay biopak'it'it o'yaokaat—kuy aġuxep'iat,” io'e. “O'yaokaat, xipan oexe buye,” io'e — Jesus o'e.

²⁸— Imēnpit iwaġo itakoma o'e. Taobu'u jījā o'e uk'a be jeōm ām jekitpit tobede am — Jesus o'e. — Ġebuje cebay oajēm jekpot kay akiju—koapat kay. “Eōm cuy,” io'e cebay jekpot pe—koapat pe — io'e Jesus. ²⁹— “Ap!” io'e. “Ade koato juk adi ocekapikipik cīcā eweju,” io'e. “Puju oġuy kūyjobit'ūm a'ō kay? Soat em cuk adi a'ō kay oġuy,” io'e. “Imēnpit cuk bode'it'it eyaokaat ġu owebe peta muġē ām obureyū beam,” io'e jebay be iwaġo — io'e Jesus. ³⁰— “Ite ekpot peam pit eyaoka,” io'e. “Soat edinheiro o'ġu'ūm yapoyū eju jepoapteim,” io'e jebay be — io'e Jesus. — “Cexe buje bit, ēn peta muġēġēm!” io'e. “Biopak'it'it aokakam ēn,” io'e iwaġo — Jesus o'e.

³¹— “Tapu,” io'e. “Soat em ēn oweju. Obubut ebubun je'e soat,” io'e. ³²“Tūybe okpot'ūm oe'ū ekitpit'ūm iān cuk oce,” io'e. “Ġasū bit wetaybit oce itabēġ ma iam. Warēmtaġ ma oeku wūyatka daġ,” io'e. “Ġasū bit xipan oexe,” io'e. “Imēneju cedaġ ma wuywebe peta muġē ām, wuy mucokcok am tak,” cebay o'e — Jesus o'e. — Ikērēat mujurūġrūġap o'jepereiat jebay kay o'jepit'iat puxim — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuy mutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

16

¹Ġebuje Jesus wara'at ekawēn o'ġuwēn jeweju etaybitbinayū be.

— Ibubut adeat jedinheiro o'ġūm aġokatkat pe imuxipan am jewebeam — io'e.

— “Warēmtaġ ebubut mu'ūmu'ūm edinheiro kukat,” io'e ibureyū ibubut adeat pe — Jesus o'e.

²— Imēnpuye ibubut adeat jekaxero o'tomuwā. “‘Warēmtaġ ebubut mu'ūmu'ūm edinheiro kukat,' i'e'em obureyū owebe,” io'e ibubut adeat — io'e Jesus. — “Cūġ ġu ēn oubut kuġ,” io'e. “Imēnpuye soat ip cewero oweju iaptup etupmubararak omutaybit am,” io'e. “Ġasū bit ēn kapiġ ġu oweju,” io'e — io'e Jesus. — “Wara'at ma ojomuy edieġ,” io'e. Cekaxero o'jēm.

³— Ġebuje cekaxero o'jekawēn jewebe ma.

— “Apēntak oce ġasū bit?” io'e jewebe ma. “Wekariwa o'e owebe 'Ġasū bit ēn kapiġ ġu oweju,' i,” io'e jewebe ma. “Iba'ore owebe kapik am kat pe, obaca'ūm puye,” io'e. “Osūsūn

oce warara'acat xewi dinheiro ojuy am," io'e jewebe ma. "Wetaybit apên oce iam," io'e.
 4 "Wekariwa oġuġuykuku," io'e jewebe ma. "Ixe eju òn kapikpiġ'ùm pima, warara'acayū
 je'e owebe: 'Eòm cuy oduk'a be eġuy am,' i," io'e jewebe ma cekaxero — io'e Jesus.

⁵ — Imêneju cekaxero ceweroap kuġayū o'tomuwā. Pūġpūġpūġ ma ip o'tomuwā.
 Pūġpūġpūġ ma ip ceweju o'jekawën.

— "Pebürü eweroap wekariwa eju?" io'e koap oajëmiat pe.

⁶ — "Ade jġā omuyku ixepi weweroap teida am—100 be bahi'uk," io'e.

— "Juku. Eweroaptup etupu," io'e. "Ade ġu omuyku bahi'uk ixepim weweroap teida
 am—50 ma iam cuy eġubararak tup pe," io'e cekaxero koap oajëmiat pe — Jesus o'e.

⁷ — "Pām ên? Pebürü eweroap wekariwa eju?" io'e warara'acat pe.

— "Ta'ade omuyku weweroap teida am trigoda—1000 be trigoda," io'e.

— "Juku. Eweroaptup etupu. "Ade ġu omuyku weweroap teida am trigoda—800 be iam
 cuy eġubararak," cekaxero o'e cebe — Jesus o'e.

⁸ — Imēnpuye kaxero itaybit cġāat osunuy jekariwa xe, imuġuykuku'uk ma'ġu — io'e
 Jesus.

— "Etaybit cġā," io'e cekariwa jekaxero be — Jesus o'e. — Itaybit cġā ġu Deus ekawën
 kayayū jebubut kuġ. Cekawën kay'ūmayū bit itaybit cġā jebubut kuġ — Jesus o'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawën o'ġuwën cebe ip.

⁹ — Ceweroap teibubu'ukat ekukuap puxim ġu juy epeku — io'e Jesus. — Eybubut'in
 cuy epeġūm tadaybotbocayū be iburem am ip. Cebe ip iūmūm pima, ixeyū eybureyū
 jeydobe kabi be eyexe buje. Soat em kabi be epesop — Jesus o'e. ¹⁰ — Eyju cedaġ yopicat
 kuġ pima, cedaġ ma yoboġat tak epejukuk. Warēmtaġ yopġcat kuġ pima bit, warēmtaġ
 ma yoboġat tak epejukuk — io'e. ¹¹ — Eyju warēmtaġ ijodiap kuġ pima—dinheiro kuġ,
 Deus kabi beat je'ġūm ġu eywebe—idip cġāat. ¹² Eyju warēmtaġ wara'acat pubut kuġ
 pima, ka'ūma ma wara'at je'ġūm eywebe eybubun. ¹³ Pūġ'a be uk'a be bima, iba'ore
 ibuywatwat'ukat pe xepxepayū beam kapik am. Kariwayayū wara'at taġtaġtaġ e'em pima,
 itakoma kuka o'e pūġ kay jekariwa kay, wara'at jekariwa ikukpin cġā bima. Kūyjobit kuka
 o'e pūġ a'ō kay wara'at a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Imēnpuxim dinheiro kay jġā bima, Deus
 kay jġā ġu kuka epe'e — io'e Jesus.

¹⁴ Soat Fariseuyū iboap o'ya'ġjojo. Ixeyū Jesus o'jowaywayway dinheiro kay jġā ip puye.

¹⁵ Ġebu je Jesus o'jekawën Fariseuyū eju.

— "Cūġ ma oceju Deus xe," i napa ma eyju e'em warara'acat pe — io'e. — Deus pit itaybit
 ajo kay eyju ġebum iam. Ijodiap xe xipat cġāat Deus xe xipat ġu — io'e.

¹⁶ — Moisés ekawën taġ jekuku'uk osodop ip kuyjeayū, Deus ekawën muwēnuwën'ukayū
 dak. Ġuyjom pit João Batista o'e'e adeayū be: "Deus soat kukukan je'e," i. Deus ekawën
 muwēnuwën'ukayū imēnpuxim imuwēnuwën ġasū dak soat ip. Ġasū adeayū ibikuy Deus
 pe jekukan. ¹⁷ Kabi i'ūm, i'pi dak. Deus pe wuyawēwēap ekawën pit i'ūm ġu—pūġ em tak
 ka'ūma — io'e. — Soat em cedaġ cġā wuywebe wuyeku am ixekawën taġ — io'e Jesus.

¹⁸ — Aġokatkat jetayxi epere buje, wara'at pu am jetayxim, ikērēat kuġ Deus xe.
 Imēnpuxim cepere'ibit eju jewebumūn puje, ikērēat kuġ Deus xe aġokatkat — io'e cebe
 ip.

¹⁹ Ġebu je Jesus wuymutaybitbinap ekawën o'ġuwën cebe ip.

— Aġokatkat jexat o'jo'o'o—iku jġāat o'jo'o'o — io'e. — Ibutut adeat osunuy. Ixat ku
 jġā osunuy. Jesay idip cġāat kuġ osunuy. ²⁰ Tadaybocat tak oabik ixekawën ibubut adeat tuk'a
 exġntabi be—aġokatkat. Xġntabi xe abikbik'uk osunuy soat kabia. Lázaro i tadaybocat
 putet osunuy. Ade werowero kuġ osunuy ixekawën Lázaro daġ soat taġ. ²¹ Oabik iboce ibinōmnōm
 kay itabiku buye, cemesa be jedudumat o pin puye. Imēntak akuriceyū oajēm cewerowero
 kōnkōn ām.

²² — Lázaro'ūm e'ū buje, Deus ekawën tojotjot'ukat ixekawën o'tujuu Abraão kay—Deus
 xeat kay. Iku jġāat o'om osunuy Abraão eju. Ixe ibubut adeat'ūm pit oe'ū. Aġokatkayū
 ixekawën o'jokot.

²³ — Ğebuje ibubut ade osunuyiat Abraão o'jojojo wũy wi. Ipiat'ajojoap pewi o'jojojo. Lázaro dak o'jojojo Abraão xe.

²⁴ — “Ajot!” io'e ibubut ade tüibit Abraão be. “Etabotaidabotbon cuy eğuy okay,” io'e ya'öberen. “Lázaro juy eğudot okay idibi be ibu'abi muakõm âm okõ mucuk am idibim,” io'e. “Ipiat'ajojom cĩcã õn daxa be,” io'e.

²⁵ — “Ka'ũma, oğuju ğu,” io'e Abraão bit. “Etabẽğ pima, ade idip cĩcãat kuğ cuk adi eğuy. Lázaro bit ikẽrãat kuğ cuk adi osunuy itabẽğ pima. Ĕn ma ecokcok cuk adi eğuy. Ixe bit tadaybot osunuy. Ğebum cuy eğuy iboap kay. Ğasũ bit ixe ma icokcok. Ĕn pit ipiat'ajojom,” io'e.

²⁶ — “Imẽntak katek omuy wuypidase. Itediakat pe iju ba'ore iğodi kay eykay. Ibodiakat pe dak tot pa'ore ijodi ocekey. Iba'ore cebe ip katek puye,” Abraão o'e.

²⁷ — “Ajot,” io'e Abraão be. “Eya'opicũğ cuy wa'õ kay! Lázaro juy eğuju webay duk'a kay, okitpitpiyũ kay,” io'e. ²⁸ 5be opop ip webay duk'a be. Eğuju ixeyu mukũyjo am ipiat'ajojoap pe tocap puxim,” io'e.

²⁹ — “Ka'ũma,” io'e. “Oğuju ğu,” io'e Abraão. “Ekitpitpiyũ Moisés ekawẽntup kuğ, Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ emudupmubararaktup kuğ tak,” io'e. “Kũyjobin cuy ekitpitpiyũ jeedop ibo dup a'õ kay,” io'e.

³⁰ — “Ajot, ebu'um ğu juy ixe muju am,” io'e. “Ce'üat tomukadi waram o'jetait'iat co buje bit, iğuycũğ je'e ip ikẽrãat kuğ puye,” io'e. “Ikẽrãat mujurũğrũğap jepere ip,” io'e ibubut ade tüibit.

³¹ — “Ka'ũma. Oğuju ğu,” Abraão o'e. “Ekitpitpiyũ kũyjobit'ũm Moisés a'õ kay. Kũyjobit'ũm tak ip Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ a'õ kay. Ce'ü'üayũ dopdopap pewiat tobuxik puje dak, waram ğuto o'jetait'iat tobuxik puje, itabut ğu je'e ip. Imẽnpuye oğuju ğu cekay ip,” Abraão o'e — Jesus o'e.

Ğebum ğu juy epesop apẽn ixe juk adi ikẽrãat o'ğujurũğrũğ iap kay iap ekawẽn

17

¹ Ğebuje Jesus o'jekawẽn jewēju etaybitbinayũ eju.

— Adeayũ wuymubu'un wuyetabucap epere am — io'e. — Imẽnpit Deus ixeyũ ğuju ipiat'ajojoap kay. ² Warara'acat pe okay itabut'isuat mubu'un puje, ikẽrãat kuğ ip Deus xe. Imẽnpuye imutabut'ũm awap xipat kuka wuywebe ixeyũ aoka am—yağobu eju wita'a mukirik am yapoxiat'a mukirik am ticoğ pe imuakõm âm. Xipat ğu wuye'ũ âm. Ibodi ma xipat ğu wuyju am ipiat'ajojoap kay. Ikẽrẽm ğu juy epesop eyewewebe—idim acã — io'e.

³ — Eybure be ikẽrãat mujurũğ puje juy epeğukũyjo. Ikẽrãat kay iğuycũğ pima, ğebum ğu juy epesop apẽn cuk adi ikẽrãat o'ğujurũğ iap kay. ⁴ Sete em acõ'i ikẽrãat mubapukpuğ eywebe pũğ kabia. ⁷ em tak “Oğuycũğ ikẽrãat oğubapuk ewebe buye” i'e buje, juy ğebum ğu epesop apẽn cuk adi ikẽrãat o'ğujurũğrũğ iap kay — io'e Jesus.

⁵ Ğebuje cemumujuyũ o'jekawẽn jekukukat eju—Jesus eju.

— Ocebuyan cuy ece biğ ma ocetabut am Deus kay — io'e ip cebe.

⁶ — Deus kay eyetabutbũt pima, eyemuojuy je'ğũm eywebe — io'e. — “Ixe-ip cuy eyop'uk tãbu dağwi” i'e buje cebe, Deus yop'uk. “Eyoptaida juy ticõğ pe” i'e buje, Deus yoptaida — io'e.

⁷ — Eya'õpurũğ eybuywatwat'ukat kuğ—eykat kotkot'ukat kuğ—eyõhõ kukuk'ukat kuğ—ovelha kukuk'ukat kuğ — io'e. — Jekapikap pewi yajẽm puje, “Xik'i buk. Ecebodoy,” i'ũmğũ eyju e'em cebe. ⁸ “Oxan cuy ejoda,” i'e'em eyju cebe. “Dao ma eğudot okay,” i dak. “Wekõn epere buje acã ecekõn,” i'e'em eyju cebe. ⁹ Eybuywatwat'ukat eya'õ dağ kapikpiğ ceja, “Xipat cĩcã eyju,” i'ũmğũ eyju e'em cebe. ¹⁰ Deus a'õ dağ jekukum pima, “Xipat cĩcã eyju,” i'ũmğũ juy epe'e eyju dak. “Ocekukat a'õ dağ oceku,” i acã juy epe'e — Jesus o'e. Imẽn Jesus o'jekawẽn jewēju etaybitbinayũ eju.

¹¹ Jesus o'ju Jerusalém ka kay. Kapkam o'e Galiléia eipi dağ, Samaria eipi dağ tak.

¹² Ğebuje 10 be ierepayũ Jesus o'topabijuk ağoka be yajẽm pima. Kacũğcũğ'i osodop ip bosusu cewi.

¹³— Jesus! Kariwa! — io'e ip y'öberen. — Etabotaidabotbon cuy eġuy ocekey! — io'e ip Jesus pe.

¹⁴Ixe'yū jo buje, o'jekawēn ceweju ip.

— Epeju juy paī kay, ixē be eyjo am — io'e ierepayū be.

O'ju ip.

Jeju buje ip o'je'ada ierep topibiyū. Xipat o'e ip.

¹⁵Ġebuje pūġ ma o'jepit Jesus kay ixeyū'in je'adaap tobuxik puje.

— Deus, ēn xipat cīcā — io'e.

¹⁶O'jġēg'aecōġcōġ Jesus topabe ya'öbuyxi jexe buye.

— Xipat cīcā ēn, Kariwa — io'e. — Ēn omu'ada — io'e ya'öberen.

Samaria eipi beat osunuy ixē o'jepitiat.

¹⁷Ġebuje Jesus o'jekawēn ceweju.

— Dez be ġu du oġu'ada? — io'e. — Pu warara'acayū—9 beayū? — io'e Jesus. ¹⁸— 9 beayū ġu o'jepit “Xipat cīcā ēn omu'ada” i'e am Deus pe. Ite Samaria eipi beat acā o'jepit — io'e jexeayū be. ¹⁹— E'āy — Jesus o'e cēġ'aecōġcōġ'ibit pe. — Ōn emu'ada, etabut okay buye — io'e.

²⁰Waram pima Fariseuyū o'jekawēn Jesus pe.

— Puġūn Deus soat kukukan je'e? — io'e ip.

— Ixe soat kukukan pima, ibapuk ġu je'e wuyxe — io'e. ²¹— “Bomaku Deus soat kukukan,” i'ūmġu ace'e, “Jodiku Deus soat kukukan,” i'ūmġu dak — io'e. — Ibpapuk ġu warara'acat xe. Deus wuykukukan pima, wuywebe nuynuy — io'e Jesus.

²²Ġebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju—12 beayū eju.

— Ġuyjom ojo pin cīcā epesop—soat waġo jo pin. “Ocebikuy jījā ġaxīn ma soat waġo jajēm ocekey,” i epe'e — io'e. — “Ocebikuy pūġ kabia ocexe am,” i epe'e — io'e Jesus. — Imēnpit eyxe ġu oġuy — Jesus o'e.

²³— Warara'acayū napa ma je'e eywebe “Ak'i juy epe'e,” i, “Soat waġo o'jepit,” i, “Bomaku omuy,” i. “Soat waġo o'jepit,” i je'e ip eywebe. “Joceku omuy,” i napa ma je'e ip. Epeju ġu juy okudadam ya'öbi ip. Eyetabun ġu juy epesop ixeyū a'ö kay — Jesus o'e.

²⁴— Wepit puje, eyetaybit epesop—soat waġo epit puje — io'e. — Xiririkiat soat taġ kabiam. Jodiwiku kabiam, bodiwidaku. Soat ijodiat xiririkiat cocom. Imēnpuxim soat ijodiat wepicap jojo. ²⁵Imēnpit koam cuy ipiat osupi'ajo — io'e. — Ade ġasūacat okay ġu je'e — io'e.

²⁶— Wepit puje, ijodiat jeku apēn Noé kabia be juk adi oekuku ip iap puxim.

²⁷Jekōnkōn'uk osodop ip Noé itabġġ pima, tikōnkōn'uk tak, jewebumūnmūn'uk tak. Aġ'ūm pima, dao ma muba'atxiri oajēm — io'e.

— Kobexixi be Noé ōm puje, muba'atxiri oajēm soat kay ipi juacat kay. Soat ipi juacat o'ġu'ūm. Oe'ū'ū ip — io'e. ²⁸— Imēnpuxim ip oekuku Ló itabġġ pima — io'e. — Jekōnkōn'uk osodop ip, tikōnkōn'uk tak, jebubut pupu'uk tak, teidada'uk tak, taidada'uk tak, uk'a muymuy'uk tak. Sodoma ka watwat aġ'ūm pima dao ma Deus daxa o'ġudot i'ġo ka kay.

²⁹Sodoma ka bewi Ló jēm puje, Deus daxa isopat o'ġudot kabi kadiwi daxa daxik tak. Soat ibo ka watwat'ūm'ūm o'ġu'ūm — io'e. ³⁰— Soat waġo ōn. Wepit puje ka'ūma ma wepicap wiwim je'e. Apēn kuyje oekuku ip iap puxim jeku ip ijodiat — io'e.

³¹— Wepit puje, jeduk'a be ġu juy jeōm akijuat yabeat pu am — io'e. — Jepit ġu juy jeduk'a kay jekat peat. ³²Ġebum cuy epesop Ló tayxi epit ojuyap kay — io'e. ³³— Oburemap tomuju eybu'u je'ūm pima, soat em ipiat'ajojoap pe epesop eye'ū buje. Je'ūm eybu'u'ūm pima bit, soat em Deus xe epesop eye'ū buje — io'e.

³⁴— Wepicap exima be xepxepayū ixet ip jeedop pūġ pe ma kama be. Deus pūġ ma tujowat jeweju. Wara'at pit suiwat. ³⁵Imēnpuxim xepxep aoyū tadedem ip jeedop. Deus pūġ ma tujowat jeweju. Wara'at pit suiwat. ³⁶Xepxep aġokatkat jekat pe kapikpiġ ip je'e. Deus pūġ ma tujowat jeweju. Wara'at pit suiwat — io'e.

³⁷— Poma ip tujowat, Kariwa? — io'e ip Jesus pe.

— Urupuyū je'awerorom iġēmat kay i'o am. Imēnpuxim Deus ja'jēm ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be — io'e Jesus.

18

¹ Ğe buje Jesus wuy mutay bit binap ekawēn o'ğuwēn jeweu etay bit binayū be soat em cuy epyekawēn wēn Deus eju iam ixeyū mutay bit am, eybu'un ğu juy epesop Deus eju jekawēn ām iam tak.

² — Ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat osunuy ikaboğatka be — io'e Jesus. — Tūybe Deus ya'ōbuyxi ğu iān o'e. Warara'acat kuğ tak ibuyxim ğu osunuy — Jesus o'e.

³ — Itop'ūm e'ūibit ade em ma ajēmjēm ixe ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat kay — io'e. — O'taobu'un ğu cekay. — “Obuywan cuy ece okay itakomaat pe okaykayap puxim,” io'e'e itop'ūm e'ūibit — Jesus o'e.

⁴ — Ade kabia ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat ibu'u osunuy itop'ūm e'ūibit puywan. Ğuyjom pit o'jekawēn jewebe ma. “Deus ya'ōbuyxi ğu oxe,” io'e jewebe ma — io'e. — “Warara'acat tak ibuyxim ğu ojukung,” io'e jewebe ma — io'e. ⁵ — “Imēnpit ixe itop'ūm e'ūibit cuy osubuywan ixe be omu'ukpiceğēğap puxim,” io'e jewebe ma — io'e. — “Ibuywan'ūm pima, soat em kuka oajēmjēm okay, omu'adaodao kuka,” io'e jewebe ma — Jesus o'e.

⁶ — Ixe ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat itop'ūm e'ūibit o'subuywan jemu'ukceğēap puxim cūğ ğu ma'ğu jekukum — io'e. ⁷ — Pām Deus? Eyxe Deus ibu'u du jemunaēhēyū buywan—soat kabia, soat ixima be dak jekay jewāwāwā'ukayū buywan— “Obuywatwan cuy ece” i'e'e'ukayū buywan? ⁸ Ibu'u ğu ixeyū buywan — io'e. — Soat em ağ cekay ip. Ğaxīn ma ixeyū buywan — io'e. — Soat wağō òn. Ocepit cuy ijodi. Wepit puje Deus kay itabucayū xe'e otobuxik? Tobuxik pin cīcā oxe. Imēnpuye juy eybu'un ğu epesop Deus eju jekawēn ām — Jesus o'e.

⁹ Ğe buje Jesus wara'at ekawēn o'ğuwēn jewexe xipacayū be—warara'acat mubuyxi'ūm'ūmayū be— “Oceju acā xipāt Deus xe” i'e'e'ukayū be.

¹⁰ — Xepxep ağokatkat o'ju Deus eju kawēn wēnap'a kay—yaboğat'a kay — io'e. — Oajēm ip Deus eju jekawēn ām. Pūğ Fariseu osunuy. Wara'at iecuğap peam dinheiro bubu'ukat osunuy — io'e.

¹¹ — Ğe buje Fariseu o'jekawēn Deus eju. Jağepūğ ma cūğ'i osunuy. Jewexe ya'ōbuyxi jījā osunuy. Imēn o'jekawēn:

— “Deus,” io'e. “Ococok oce warara'acat puxim ğu òn etabixe buye,” io'e. “Ixyū ma itabikuku warara'acat pubut kay. Òn pit ka'ūma,” io'e. “Ixyū ma warēmtağ ma jekukum. Òn pit ka'ūma,” io'e. “Ixyū ma jepopom warara'acat tayxi eju. Òn pit ka'ūma,” io'e. “Iğō buxim ğu dak òn—iecuğap peam dinheiro bubu'ukat puxim ğu,” io'e. ¹² “Pūğ semana be xepxep kabia okpiwat ma òn jewemurereen kawēn ām eweju,” io'e Deus pe. “Wedinheiro'in òn iūmūm ewebe,” io'e. “10 be ikuğ pima, pūğ ma òn iūmūm ewebe,” io'e — Jesus o'e.

¹³ — Iecuğap peam dinheiro bubu'ukat pit cūğ'i osunuy wūy ma Fariseu wi. Isūsūn osunuy kabi kay jeak am ya'ōbuyxi'ūm cexe buye. Yatoro ma o'jekawēn Deus eju. O'jewekūmpiokaka jeğuycūğap pibun, ikērēat kuğ puye — io'e. — “Deus,” io'e — io'e. — “Ikērēat kuğ òn,” io'e — io'e. — “Imēnpuye etabotaidabotbon cuy eğuy okay,” io'e — io'e Jesus.

¹⁴ — Icēmān òn e'em eywebe — Jesus o'e. — Jeduk'a be ixeyū epit puje, Fariseu ğu cūğ ma o'e Deus xe—iecuğap peam dinheiro bubu'ukat acā — io'e. — Eya'ōbuyxian pin cīcā bima, eya'ōbuyxian ğu epesop Deus xe. Eya'ōbuyxian pin'ūm pima bit, eya'ōbuyxian epesop cexe — Jesus o'e.

¹⁵ Ğe buje Jesus eju etay bit binayū warara'acat o'ğukorēm. O'ğukorēm ip Jesus kay mucayan bekitkit tojtjotj puye. ¹⁶ Imēnpit:

— Ebekitkit cuy epetojot okay — io'e Jesus cebayū be ip.

Ğe buje Jesus o'jekawēn jeweu etay bit binayū eju—12 beayū eju.

— Bekitkit mubu'un ğu juy okay imudot am — io'e. — “Epeju ğu juy Jesus kay,” i'ūmğū juy epe'e cebe ip. Deus ixeyū buximayū kukukan je'e soat kukukan pima. ¹⁷ Icēmān òn e'em eywebe. Bekitkit ibu'u ğu Deus pe jekukan. Imēnpuxim Deus pe eykukan eybu'ūm pima, cexe epesop ixe soat kukukan pima — io'e.

¹⁸ Ğe buje ağoka kukat oajēm Jesus kay. O'jekawēn Jesus eju.

— Tapu — io'e. — Ēn xipat, cedağ ocemutaybitbin puye — io'e. — Apēntak oce soat em Deus xe onūy ām? — io'e Jesus pe.

¹⁹ — Apēnpuye dak ēn e'em owebe “Ēn xipat,” i? — Jesus o'e. — Ka'ūmğū xipacat—Deus acā — io'e. ²⁰ — Etaybit Deus pe wuyawēwēap ekawēn — io'e. — “Warara'acat tayxi kaykay ġū juy epesop,” io'e Deus. “Warara'acat epeyaoka ġū juy,” i dak. “Eyetaikum ġū juy warara'acat pubut kay,” i dak. “Napa ġū juy epe'e,” i dak. “Ibuymim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak,” i dak o'e Deus wuywebe — Jesus o'e.

²¹ — Soat tağ ibiat ekawēn tağ cuk adi ojekuku bekin piman ma — io'e.

²² Iboap co buje, Jesus waram o'jekawēn cebe.

— Pūğ ma buk omuy ewebe i'e am — io'e. — Soat ebubut cuy eteida dinheiro bu am. Dinheiro juy eğūm ikuğ'ūmayū be — io'e. — Īm puje, ebubut ade ece'e kabi be — io'e. — Ğejuje juy ejot. Oweju juy ejeku — io'e Jesus.

²³ Īğuycūğ cīcā o'e iboap co buje, ade jījā ibubut puye. Tacup osunuy. Ibu'u o'e jebubut ūm tadaybotbocayū be. Xerewun. O'jēm Jesus xewi.

²⁴ Ağoka kukat cemap co buje, Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju—iğuycūğat cēmap co buje.

— Iba'ore jījā ibubut adeat Deus pe jekukan — io'e Jesus. ²⁵ — Iba'ore camelo be ikap am awi daobi'atoğ. Imēnpuxim iba'ore jījā ma ibubut adeat Deus pe jekukan, ibu'u ip puye — io'e.

²⁶ — Abu be dak kuka o'e taxijo but? — io'e o'ya'ijōjo'iyayū.

²⁷ — İjodiat pe jewedaxijo ba'ore — io'e. — Deus pe bit iba'ore ġū soat ma — Jesus o'e.

²⁸ Ğejuje Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Ocejū bit soat ocesuiwat eweju am — Pedro o'e Jesus pe.

²⁹ — İcēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Deus bikuyap tağ eybadip iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyduk'a beayū aco'i epesuiwat, eytayxi dak, eywağo dak, eyebay dak eyxi dak, eybekitkit tak. ³⁰ Deus bikuyap tağ iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyetaik pima Deus xipacat je'ğūm eywebe. Eye'ū buje dak waram ġuto epeyetaik — io'e. — Soat em Deus xe epesop — Jesus o'e.

³¹ Adeayū parakpewi Jesus 12 beayū o'tujowat. O'jekawēn ceweju ip.

— Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip. — Jerusalēm ka kay aju — io'e. — Soat wağo ōn. Kuyjeayū emudupmubararaktup ekawēn tağ adeayū warēmtağ ma ip okuk — io'e. ³² — İxeyū oūm Judeu'ūmayū be okay itakomaayū be. Owaywayway ip je'e. Warēmtağ ma ip okuk. Omuxixuxi ip. Omupokupok ip. ³³ Oaoka ip. Imēnpit xepxep xet kap puje, waram ġuto ocetaik — io'e Jesus cebe ip—12 beayū be.

³⁴ Imēnpit 12 beayū xe cekawēn pa'arēm osunuy Jesus ekawēn.

— Apēnape ite e'em? — io'e ip jewewebe. — Cekawēn pa'arēm ocewebe — io'e ip.

³⁵ Jericó ka be Jesus ajēm pima, ita'ūmat dinheiro o'joojuy kapkapayū xewi. ³⁶ E bitako dağ xik'i bima kapkapayū daobiwēğ cocom ixē ita'ūmat.

— Apēnpuye eyju kapkam ijoma? — io'e kapkapayū be.

³⁷ — Jesus ijoma kapkam puye—Nazaré ka bewiat — io'e ip cebe.

³⁸ Ğejuje ita'ūmat o'jewāwā Jesus kay.

— Jesus! — io'e. — Davi naxeğebit ēn! — io'e. — Etabotaidabotbon cuy eğuy okay — io'e ya'ōberen.

³⁹ Imēnpuye kapkapayū ita'ūmat o'ğukorēm.

— Ecemūğ cuy! — io'e ip.

Imēnpit biğ ma o'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus! — io'e ma'ğuto. — Davi naxeğebit ēn! Etabotaidabotbon cuy eğuy okay — io'e.

⁴⁰ Jesus oajēm ita'ūmat kay. O'jecū e bidase.

— İxe ita'ūmat epetojot okay — io'e jexeacat pe.

O'tojot. O'jekawēn cebe, yajēm puje.

⁴¹ — Ajo-kay ēn oxewi? — io'e—Jesus o'e.

— Wetadam ece — io'e.

⁴²— Jetada ðn — io'e Jesus. — Etate ece'e Deus kay etabut puye — io'e.

⁴³Jesus iboap e isum ma o'jewetada. Jecoatcoan o'e. Ixe dak o'ju Jesus eju.

— Ka'ümngu ejo'iat xipacat — io'e Deus pe.

Imêneju soat o'jojjo'iyäy:

— Ka'ümngu ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe.

19

¹Jesus oajëm ikaboğatka kay—Jericó ka kay. Kapkam oeku ibo ka dağ. ²Ibo ka be ağokatkat osunuy. Ibutet Zaquëu i osunuy. Iecuğap peam dinheiro bubu'ukat osunuy. Ibutet adeat osunuy.

³Ixe dak Jesus co ojuy o'e. Imënpit Jesus co ba'ore osunuy taoapin puye. Ijo ba'ore osunuy adeayü Jesus akokoreren oekuku buye.

⁴Imënpuye Zaquëu o'jedau Jesus topabe. Jesus co am o'jeu figueira'ip eju. O'jeu ijop'ip tēğ ma je'kap iam itaybit puye.

⁵Ibo'ip tiotpe yajëm puje, Jesus o'jeapin Zaquëu kay.

— Zaquëu — io'e. — Ekop cuy! — io'e. — Daosuw! — io'e. — Eduk'a be ðn cum — Jesus o'e.

⁶Zaquëu dao ma o'kop ip ejuwi. Icozcok o'e Jesus tuk'a be cu ojuy buye.

— Ejot cuy oduk'a be — io'e Jesus pe.

⁷Iboap o'jojjo'iyäy Jesus o'jomuyuy ip jeweweju.

— Jesus o'ju Zaquëu duk'a be — io'e ip jewewebe. — Ixe Zaquëu ikërëat mujurügrüğü! — io'e ip jewewebe.

⁸Ğebye Zaquëu o'jekawën Jesus eju jeduk'a be.

— Kariwa — io'e. — A'ðpicüğ cuy eğuy. Ikërëat cuk adi oğujurügrüğüap cuy ocepere. Obubut'in oğüm ikuğ'ümayü be. Ipidase oğüm cebe ip — io'e. — Adeayü muğuykukukum cuk adi oğuy dinheiro — io'e. — Ebadipdip dinheiro juy oğüm püğ dinheiro ojat'iat pe soat pe — io'e Zaquëu.

⁹— Zaquëu, Deus edaxijo ğasü bit — io'e Jesus. — Xipat ixe be edaxijo am ën Abraão naxeğebit puye. ¹⁰Soat wağo ðn. Ijodi ojot ikërëat mujurügrüğü'ukat kudada am. Ixeyü daxijo am ojot — io'e Jesus.

¹¹Adeayü be iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawën o'ğuwën cebe ip. Jerusalém ka be Jesus oajëm pin. Tübye ğaxin ma Deus soat kukukan je'e iän o'e ip adeayü. Imënpuye iboap ekawën o'ğuwën Jesus.

¹²— Kariwa yoboğat co ojuy wüyatka kay — io'e Jesus. — Wüyatka watwat ixe kariwa yoboğat muy ojuy jekukan. ¹³Iju'üm pima 10 beayü o'ğudot jewekay jebuywatwat'ukayü. Püğpüğpüğ ma o'ğüm soat pe dinheiro isurüğat. Soat ip püğpüğpüğ o'e ikuğ. “ðn ijocë'üm pima, epeyekapik ijop kuğ dinheiro kuğ wara'at pu am—dinheiro bu am,” io'e ixe kariwa cebe ip. ¹⁴Imënpit cebekitkityü'in itakoma osodop ip jekariwa yoboğat kay. Imënpuye itakomaayü jebureyü o'ğuju jekariwa nomuju jekawën am ceweju. E dağ ip o'e cebe: “Ekay ğu oceju,” i. “Ocekukat pin ğu ewebe,” io'e ip cebe e dağ — Jesus o'e.

¹⁵— Ğebye o'ju wüyat ka kay — io'e. — Wüyatka be bima ibo ka watwat ixe kariwa yoboğat o'jomuy jekukan. Ade ka kukan ip o'jomuy. O'jëm wüyatka bewi. Jay. Oajëm ğuto jeka be — io'e. — Jebuywatwat'ukayü o'tomuwä jewekay. 10 be dinheiro o'ğümğüm cebe'iyäy o'tomuwä. Itaybit pin o'e pebürü paxi ip dinheiro o'jat wara'at iam — io'e Jesus.

¹⁶— Ğebye ibuywatwat'ukat oajëm jekariwa kay — io'e. — “Kariwa,” io'e. — “Püğ dinheiro eğüm owebe isurüğat. 10 be ojat wara'at,” io'e — Jesus o'e.

¹⁷— “Xipat ën,” io'e. — “Xipan cıcä juk adi ecekapik,” io'e. — “Xipan cuk adi ecekapik püğat kuğ ewebe oğüm'iat kuğ—dinheiro kuğ—yopıcat kuğ,” io'e. — “Imënpuye 10 be ağoka kukan ecesyü,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

¹⁸— Ibocewi wara'at oajëm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Kariwa,” io'e. — “Ixaat kuğ pima, 5 be ojat wara'at,” io'e wara'acat — Jesus o'e.

¹⁹— “5 be ikaboğatka kukan ecesyü—wüyat eipi ka kukan,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

²⁰ — Ibocewi wara'at oajēm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Juku, kariwa,” io'e. “Ed-inheiom. Pūg ma,” io'e. “Ocekapik ġu wara'at pu am. Oġuekabek pit paġōm,” io'e. ²¹ “Oparara ebuxim, ěn warara'acat mudadaybotbon puye,” io'e. “Ĕn ibubum warara'acat xewi iūmūm ġu ma'ġu,” io'e. “Ĕn ibubum cexewi ip taidadam ġu ma'ġu,” io'e ibuywatwat'ukat — Jesus o'e.

²² — “Xipat'ūm cīcā ěn,” io'e kariwa. “Ajo pēġap ġu ěn?” kariwa o'e ya'ōberen jebuywatwat'ukat pe. “‘Ocekapik ġu wara'at pu am,' i ěn e'em owebe. ‘Oġuekabek paġōm,' i ěn e'em owebe,” io'e. ‘Ĕn warara'acat mudadaybotbon,' i ěn e'em owebe,” io'e. ‘Ĕn ibubum warara'acat xewi iūmūm ġu ma'ġu,' i ěn e'em owebe,” io'e. “‘Ĕn ibubum cexewi ip taidadam ġu ma'ġu,' i ěn e'em owebe,” io'e. ²³ “Apēnpuye dak dinheiro eġūm ġu dinheiro muxipanpan'ukat pe ixe be wara'at pu am? Ixe be iūm puje, wara'at kuġ kajuk ece'e dinheiro kuġ,” io'e kariwa — Jesus o'e.

²⁴ — “Pūg ma ikuġat pui bewi juy cedinheiro epejat,” io'e kariwa jexeayū be. 10 be ikuġat pe juy epeġūm,” io'e — Jesus o'e.

²⁵ — “Kariwa, imēn ġu bit,” io'e ip. “Teku kuy 10 be ikuġ!” io'e ip kariwa be.

²⁶ — “Imēn ma ōn e'em,” io'e kariwa bit. “Adeat kukat pe wara'at je'ġūm ip. Ade'ūmat kukat xewi bit je'lat ip,” io'e kariwa — Jesus o'e.

²⁷ — “Okay itakomaayū juy epetojot ijoce,” io'e. “‘Ocekukat pin ġu ewebe,' i juk o'e ip owebe,” io'e. “Ixe'yū juy epetojot ijoce,” io'e. “Ixe'yū ma epeyaoka wetabixe,” io'e kariwa — Jesus o'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

²⁸ Jesus iboap e buje, o'ju Jerusalēm ka kay. Jeweju etaybitbinayū wap o'ju Jesus. ²⁹ Oajēm ip Betfagē ka xe, Betānia ka xe dak, co'a xe. Co'a butet Oliveira dip'a i osunuy. Ajēm pima xepxepayū o'ġuju wara'atka be jeweju etaybitbinayū.

³⁰ — Epeju juy aġoka kay—wuywapatka kay — io'e xepxepayū be. — Iboce jumento'it'it epetobuxik—ikirikat—yakpi jeje'ibit'ūmat. Ixe jumento'it'it epeġuwekap — io'e cebe ip.

³¹ — Ixe juy etojot ijoce — io'e. — “Apēnpuye dak eyju jumento'it'it muwekapkam?” i'e buje ip, “Ocekariwa cekay, ikuġ'ūm puye,” i juy epe'e cebe — io'e cebe ip.

³² O'ju ip xepxepayū.

Oajēm ip jumento'it'it kay. O'tobuxik ip apēn cuk Jesus o'e iap taġ. ³³ Imuwekapkam pima ōhō iwat o'jekawēn cebe ip.

— Apēnpuye eyju jumento'it'it muwekapkam? — io'e ōhō iwat.

³⁴ — Ocekariwa cekay, ikuġ'ūm puye — io'e xepxepayū.

— Ha'a — io'e.

³⁵ O'tujowat ip Jesus kay. Oajēm. Jumento'it'it akpi jeje jeekabek o'jomōġ ip. Ceweju etaybitbinayū Jesus o'ġuju jumento'it'it akpi jeje—iekabek ceje. ³⁶ Jerusalēm ka xe Jesus ajēm pima, adeayū jeekabek o'ġupayapaya ip Jesus wap e daġ ya'ōbuyxi cexe ip puye.

³⁷ Jesus o'tobede jījā ip ġebuje. Icokkok cīcā ip o'e Oliveira dip'a pēnpēn taġ kopkom pima—soat cebekitkit. O'jewāwā ip Jesus kay.

— Deus xipat cīcā — io'e ip ya'ōberen. — Teku ka'ūma buk ajojojoiap mubapukpuġ jekukum — io'e ip. ³⁸ — Wuykukukat omuyku Deus a'ōbi — io'e ip jewewebe. — Ka'ūma ma ixe jo'iat idipat! — io'e ip. — Kaba'ūm jeedop ip kabi watwat — io'e ip. — Deus cuy xipacat je'ġūm cebe — io'e ip Jesus cocom pima.

³⁹ Imēneju Fariseuyū o'jewāwā Jesus pe adeayū parakpewi.

— Tapu — io'e ip. — “Epeyemūġ cuy,” i juy ece eweju etaybitbinayū be, warēmtaġ ma ip e'em puye — io'e ip.

⁴⁰ — Iteyū mūġ'i bima, wita'a ma kuka o'jeawāwā odobede am — io'e.

⁴¹ Jajēm puje, Jerusalēm ka kay o'jeak Jesus. O'tōn ika jojom pima ade ika watwat kūyjobit'ūm puye. O'jekawēn ika jojom pima.

⁴² — Jerusalēm ka watwat, Deus omudot eydaxijoap ojuy kaba'ūm eydop am — io'e Jesus. — Obikuy jījā ġasū ma eymutaybit am iboam. Eyju bit eybu'u ixe be eydaxijo am. Imēnpuye wekawēn ba'arēm eyxe — io'e. ⁴³ — Imēnpuye ġuyjom eykay itakomaayū korara

jo'iat jomuy ip eyka koreren jeōm ām eyaokaka am — io'e. — Ka'wi muḡēḡē ip jomuy. Jeymukoreren ip eyenapōnap puxixim. Jeyakodip ip — io'e. ⁴⁴— Jeymu'ūm ip. Soat eyka watwat ḡu'ūm ip. Ka'ūma ma jepoyat. Ikaboḡatka sukamu'ūm cīcā ip. Wita'a yamudu ip—soat'a uk'a muḡēḡēap'a. Pūḡ'a iwat ḡu ip wara'at'a jeje. Deus omudot eydaxijo am. Eyju bit okay ḡu. Ḡasū ocedaxijo pin Deus iam eyetaybit ḡu. Imēnpuye soat ip jeymu'ūm. Pūḡ tak epeyepoyat ḡu. Soat ip jeymu'ūm — io'e Jesus.

⁴⁵Jesus oajēm Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboḡat'a kay. Ya be oōm. Aḡokatkayū o'ḡujēm uk'a ekorara bewi—ōhō deidada'ukayū.

⁴⁶— Imēn e'em Deus ekawēntup: “Oduk'a bit cuy yanuy Deus eju kawēnwēnap'am” i — io'e cebe ip. — Eyju bit epeyamuwexat ibukurukayū munēmap'am — io'e cebe ip.

⁴⁷Jesus adeayū mutaybitbin osunuy soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be.

Ḡebuḡe paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy oeku ip—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, warara'acayū dak—Judeuyū kukukayū. Jesus aoka ojuy osodop ixeyū ma.

⁴⁸Adeayū bit Jesus ekawēn kay jījā osodop. Imēnpuye Jesus aoka ba'ore o'e cekay'ūmayū be.

20

¹Jesus imutaybitbin pima paīyū kukukayū oajēm cekay. Oajēm ip Jesus kawēn idipat muwēnuwēn pima Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Oajēm ip Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju, Judeuyū kukukayū eju dak. ²Soat ip o'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi juk ija'a beayū eḡujēm? — io'e ip. — Abu-a'ōbi ēn jekukum? — io'e ip. — Iboam cuy ocemukūyjom ece — io'e ip.

³— Eyju ma omukūyjom cuy epe'e — Jesus o'e. ⁴— Abu-a'ōbi ḡu juk João ijodiat mubatisasan oeku? Deus a'ōbi du? Ijodiat a'ōbi ḡu xe'e? Iboam cuy epe'e omukūyjom — io'e cebe ip.

⁵Ḡebuḡe o'jewa'ōxikxik ip jeweweju.

— Apēn xe'e acejede? — io'e ip. — “Deus a'ōbi” i'e buje cebe, “Apēnpuye juk eyetabut ḡu João kay?” i je'e Jesus wuywebe — io'e ip. ⁶— “Ijodiat a'ōbi,” i'e buje bit cebe, adeayū wuyabuḡbuḡ je'e wita'am, ixeyū xe João Deus a'ōbi juk adi oeku buye — io'e ip jewewebe.

⁷Imēnpuye:

— Ocetaybit ḡu abu-a'ōbi juk João ijodiat mubatisasan oeku iam — io'e ip cebe.

⁸— Ōn tak jeymukūyjo ḡu abu-a'ōbi ōn jekukum iam — io'e Jesus.

⁹Ḡebuḡe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn adeayū mukūyjo am Deus a'ōbi ōn jekukum iam.

— Aḡokatkat ibune'īcatpune o'taida uvabune — io'e Jesus. — Ixe uvadip iwat aḡokatkayū o'jomuy tip wiwi an. “Wekadaidip cuy epetipwiwi,” io'e cebe ip. O'ju wara'at ka be ixeyū aḡokatkayū tip wiwim pima. Ibut cīcā osunuy wara'at ka be — io'e. ¹⁰— Yaopap ekaxi bima tip iwat uva'a kay o'e. Jebuywatwat'ukat o'tomuwā.

— “Eju juy wekadaidip kay,” io'e. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e. Imēn jebuywatwat'ukat o'ḡuju uva'a bum. O'jēm. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit tip wiwi'ukayū ibuywatwat'ukat o'yamupāupā tip iwat buywatwat'ukat. O'ḡujēm ip tip pewi. Ibui puḡ ma o'ḡujēm ip. Pūḡ'a dak ip o'yaūm ḡu cebe. Jebui puḡ ma o'jepit tip iwat pe — Jesus o'e.

¹¹— Ibocewi tip iwat wara'at o'ḡuju uva'a kay jebuywatwat'ukat.

— “Eju juy uvadip kay wekadaidip kay,” io'e wara'at pe. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e.

— Xerewun. O'jēm ibuywatwat'ukat. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit ixe wara'acat tak o'ḡujēm ip. Ixe dak ip o'yaokaka jījā. Warēmtaḡ ma o'jukuk ip. Ibui puḡ ma o'ḡujēm ip. Pūḡ'a dak ip o'yaūm ḡu cebe. Jebui puḡ ma o'jepit kadai iwat pe — io'e.

¹²— Ibocewi wara'at o'ḡuju uva'a kay jebuywatwat'ukat. Ixe wara'acat oajēm tip pe. Ixe dak ip o'yamupāupā. Ixe dak o'ḡujēm ip tip pewi. Jebui puḡ ma o'jepit tip iwat pe — io'e.

— Imēn kadaidip wiwi'ukayū ebapūḡayū o'ḡujēm tip pewi. Tip iwat buywatwat'ukayū o'ḡujēm ip. Ebapūḡ em ip ibui puḡ ma o'ḡuyipit kadaidip iwat kay.

¹³— Imēneju tip iwat o'jekawēn jewebe ma.

— “Apên paxi oce?” io'e jewebe ma. Okpot cuy oġuju tip kay yabum,” io'e. “Oxe ikupin cîcâat cuy oġuju. Ibuyxim ma ip okpot jukuk,” io'e jewebe ma.

¹⁴— Kadaidip tip iwat jekpot o'ġuju tip kay. Xerewun. O'ġêm. Jay. Oajêm tip pe. Imênpit ipot co buje, tip wiwi'ukayū o'jekawên jewewebe.

— “Ġa'a tip iwat ipot ayaoka,” io'e ip jewewebe. “Cebay e'ū buje, teku soat je'jat jebay'ūm pubut,” io'e ip. “Tip kukan je'e,” io'e ip. “Ġa'a ayaoka. Wuyju ma ibubut ajat. Wuyju ma tip kukan acesop,” io'e ip jewewebe.

¹⁵— Tip iwat ipot o'tujujêm ip tip pewi. Kacūġ kay o'tujowat ip. Ipot'ūm o'yaoka ip — io'e Jesus imutaybitbin.

— Apên je'e tip iwat jekpot'ūm o'yaoka'iaiyū be? — io'e Jesus ja'ġojomayū be. ¹⁶— Oġuwên eywebe. Kadaidip iwat je'ju tip wiwi'ukayū kay. Yaoka ip. Warara'acayū jomuy ixeyū'ūm'ūm tieġ jekadaidip wiwi an — io'e.

— Cêm tu? — io'e Jesus ekawên cocoyū. — Imên xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

¹⁷— Icēmān — io'e Jesus. — Omuwēġaptup imên e'em:

“Ite'a wita'a xipat ġu,” io'e uk'a muymuy'ukayū jewewebe, i. Ite'a o'yaxik ip, i. Imênpit o'yaxikiat'a xipat cîcâat'am o'e, i. Wara'at'a muycemap'am o'e ce'aedup puxim, i.

Imên e'em Deus ekawêntup—omuwēġaptup — io'e Jesus. ¹⁸— Iġo'a jejewi je'at puje, o'jebenōmnōmnōm kuka. Ijodiat ceje iġo'a at puje, tōm ā kuka o'e ip — io'e.

Iboap ekawên o'ġuwên Deus a'ōbi ōn jekukum iam ixeyū mukūyjoap ojuy.

¹⁹O'ya'ġjojo'iaiyū oitakomān Jesus kay ibo ekawên cocom puye—Moisés ekawên imutaybitbin'ukayū, paīyū kukukayū dak.

— Jesus ijop ekawên o'ġuwên wuymukorēm ām — io'e ip jewewebe.

Imênpuje Jesus pu ojuy o'e ip. Imênpit iparara o'e ip adeayū buxim. ²⁰Ixeyū dak dinheiro o'ġūm aġokatkayū be Jesus ekawên puyxijo am.

— Jewexe juy Jesus ekawên kay epeku — io'e ip. — Ixe dobatban cuy epeku — io'e ip cebe. — Ixe ekawên puyxijjom cuy epeku — io'e ip. — Warēmtaġ ma aco'i jekawên — io'e ip. — Warēmtaġ ma cekawên puje, iecuġap kay juy atujowat — io'e ip. — Iecuġap a'ōbi acā yaoka but wuywebe — io'e ip.

O'ju ip Jesus kay. Jay. Oajêm ip.

²¹— Tapu — io'e ip. — Ocetaybit cedaġ ma ēn kawēnwēn iam. Cedaġ ma ēn ocemutaybitbin tak — io'e ip cebe. — Kocūġ kadi kay ġu ēn aġ—badiat kay acā — io'e ip.

Imên o'e ip ya'ġjojoayū muġuykuku ojuy Jesus kay oceju iam.

²²— Cedaġ tu exe wuywebe dinheiro ūm ām soat xe ya'ōbuyxiat pe—wuyeipi kukat pe—César be? Aceġūm ġu xe'e? — io'e ip Jesus pe.

²³Jesus pit o'e jewebe ma: — Iteyū wekawên puyxijo ojuy — i.

²⁴— Dinheiro isurūġat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip—jedobatbanayū be—jekawên puyxijo ojuyacat pe.

— Juku — io'e ip.

O'ġubapuk cebe.

— Abu-biōġbuk ija cebe? — io'e. — Abu-butet tak? — io'e.

— César biōġbuk—soat xe ya'ōbuyxiat biōġbuk — io'e ip. — Ixe butet tak opop cebe — io'e ip.

²⁵— César emukaypin cuy epeġūm cebe — io'e. — Deus emukaypin pit cuy epeġūm cebe — io'e Jesus.

²⁶Jesus ekawên puyxijo ba'ore o'e cebe ip soat etabun. Cede ba'ore o'e ip. Mūġ ma osodop ip.

— Itaybit cîcā teku jede am — io'e ip. — Ya'ōmuyipit pa'ore wuywebe — io'e ip jewewebe.

²⁷Saduceuyū oajêm Jesus kay. Saduceuyū Judeuyū dak osodop ip. Tūybe wuye'ū buje acejetait'ūma waram iān o'e ip. O'jekawên ip Jesus eju.

²⁸— Tapu — io'e ip. — Moisés Deus pe wuyawēwēaptup cuk adi o'tupmubararak ocewebeaptum — io'e ip. — Imên e'em ibodup:

Ağokatkat wağo'üm e'ü buje, ikitpit puk cuy jewebumün jewago'üm tayxibuk eju itayxibuk i't'et'üm pima, i. Jewebumün cuy imu'ukreg am, bekicat muaypan am jewago'üm tieg, i.

²⁹ Imën Moisés o'tupmubarak — io'e ip.

Ğebeje 7 beayü o'ğuwën ip Jesus pe—ikitpitpiyü.

— Koapat o'jewebumün. Ixe koapat'üm oe'ü jekpotpet'üm pima ma — io'e ip. ³⁰— Ğebeje jewağo'üm tomjuat o'jewebumün jewağo'üm tayxibuk eju. Ixe tomjuat'üm oe'ü jekpotpet'üm pima ma'ğuto — io'e ip. ³¹— Ibocewi warara'acayü o'jewebumünmün jewağo'üm tayxibuk eju 5 beayü—koapat tayxibuk eju—püğ eju ma. Soat ip o'jewebumünmün ceweju. Jekpotpet'üm pima ma oe'ü'ü ip soat ma — io'e ip. ³²— Soat ip ce'ü buje, ayacat'üm tak oe'ü. ³³ Soat o'jewebumünmün ceweju 7 beayü. Imëneju waram wuyetait puje, abutayxim xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

³⁴⁻³⁵ Ğebeje Jesus o'jekawën Saduceuyü be.

— Ijodiat ma jewebumünmün — io'e. — Waram o'jetait'iyü bit jewebumünmün ğu. Deus ixeyü o'ğutait ce'üap tomukadi. Jewebumünmün ğu ip. ³⁶ Waram o'jetait'iyü waram ğu je'ü, Deus ekawën tojtot'ukat puxim ip puye. Deus ipotpoyü ip, Deus ixeyü o'ğutait ce'üap tomukadi buye — io'e Jesus. ³⁷— Napa ma eyju e'em "Waram acejetait ğu," i. Waram epeyetai — io'e. — Waram acejetait wuye'ü buje iam cuk adi o'ğutaybitbin Moisés — io'e. — Ixe Moisés tipsopat ekawëntup o'tupmubarak. "Deus Abraão kukukat, Isaque kukukat tak, Jacó kukukat tak," i juk o'e Moisés, ce'ü'ü ip puje. ³⁸ Deus ce'üat kukukat ğu—itaicat kukukat acã. Imënpuye wuyetaybit ixeyü'üm'üm waram o'jetait ce'üap tomukadi iam. Soat itait Deus xe—itaicayü, waram o'jetait'iyü dak — Jesus o'e.

³⁹ — Etaybit cîcã ma jede am — io'e Moisés ekawën imutaybitbin'ukat.

⁴⁰ Ya'öbabi'üm ip o'e Jesus a'öbu am.

⁴¹ Jesus pit o'e cebe ip:

— Addeayü e'em "Deus emunaë Davi naxeğebit," i — io'e Jesus cebe ip. ⁴² — Imën e'em Davi Salmodup pe:

Deus o'e okukukat pe: "Xik'i abik oba'at kadi," i. ⁴³ "Ekay itakomaat a'öbacaap oğu'üm," i. Küyjobit jeedop ip a'ö kay, i — io'e.

⁴⁴ — Imën Davi e'em Salmodup pe—jebibodonaptup pe — io'e. — Davi o'e Deus emunaë be "Okukukat" i. Imënpuye Deus emunaë Davi naxeğebit acã ğu osunuy. Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus cebe ip.

⁴⁵ Ğebeje Jesus o'jekawën jeweju etaybitbinayü eju. 12 beayü eju o'jekawën adeayü a'öpîju.

⁴⁶ — Eyday'em'lum cuy epesop Moisés ekawën eymutaybitbin'ukayü be eymuğuykukuap puxim — io'e. — Tüybe soat podi ma oca'öbuyxi iân e'em ip — io'e. — Jesay ukpi wënëğwënëğân ip jekukum soat pe jejojoan. Icocok cîcã ip warara'acat pe ibuyxim ikuk am soat etabutpe — io'e. — Kariwa yoboğat tūyap pe abik ojuy ip Deus eju kawënwën'ap'a be. Peta kabia be dak cucum ip kariwa yoboğat tūyap kay yabikap ojuy. ⁴⁷ Ağokatkat'üm e'ü buje, itayxibuk pubut pupum ip. Cekawën wa'üm cîcã ip Deus eju warara'acat pe "Eyetaibit cîcã Deus eju kawën âm" i'e am cebe ip. Jewexe Deus eju ip kawënwën. Deus xe ğu ip ya'öbuyxi—jewexe acã. Imënpuye soat podi ma ipiat supi'ajo ip — io'e Jesus.

21

¹ Ğebeje Jesus o'jeak dinheiro mün'a kay—isurüğat mün'a kay. Dinheiro mün'a Deus eju kawënwën'ap'a be o'yanuy. Ibutut adeayü dinheiro möğmög ip o'e iğo'a be. Xeresu ğu o'jomög mög ip ya be.

² Ğebeje Jesus ayacat o'jojo—itop'üm e'uubit—tadaybocat. Ixe ayacat dinheiro isurüğat o'jomög iğo'a be—xepxep ä o'jomög. Xepxepatei teibog ğu osodop—tei'it ma.

³⁻⁴ — Icëmân ön e'em eywebe — Jesus o'e jexeayü be. — Ibutut adeayü ma ade o'jomög mög ip. Yopit ma bit jexewiat'in o'jomög mög ip ya be jedinheiro'in. Ixe ayacat pit soat jexewiat o'jomög jedinheiro. Ka'üma ma o'jepoyat cexe. Tei'icat o'jomög. Inaka

soat o'jomōḡḡ jedinheiro. Jexat pu ojuyap tak o'jomōḡḡ. Imēnpuye Deus xe ayacat teiboḡ o'jomōḡḡ tei'tit ma'ḡu wuyxe. Deus xe warara'acat podi ma o'jomōḡḡ — io'e Jesus.

⁵Ḡebuḡe ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Tapu, ak'i juy ece — io'e ip. — Deus eju kawēnwēnap'a yadip cīcāl — io'e ip. — Wita'a muḡḡḡḡ'a yadip cīcāl — io'e ip. — Adeayū juk adi jedinheiro o'ḡūmḡūm yamudipaptem — io'e ip.

⁶— Icemān — io'e Jesus cebe ip. — Yadip cīcā ḡasū. Ḡaxīn ma bit soat'a je'aedu. Xepxep'a jewa'awebotbon ḡu je'e wita'a — io'e Jesus.

⁷— Tapu, puḡūn xe'e je'aedu? — io'e ip. — Ajo je'bapuk ḡasū je'aedu iam ocemutaybit am? — io'e ip.

⁸— Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuḡuykukuap puxim! — io'e. — Napapa'ukayū jajēm. “Cristo ḡn,” i napa ma je'e ip warara'acat pe. “Ijodiat taxijojo'ukan Deus emunaē ḡn,” i napa ma je'e ip. “Ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e,” i napa ma je'e ip. Eyetabun ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay — io'e. ⁹— Soat kaka daḡ nopaḡḡōḡom je'e ip—ijoxīn ma, wūy dak. Nopaḡḡōḡomap awēḡ tobuxik puje, eyaḡuykorereren ḡu juy epesop. Imēn cuy je'e koam. Imēnpit soat i'ūmap kabia oajēm ḡu buk.

¹⁰— Pūḡ eipi watwat nopaḡḡōḡom je'e wara'at eipi watwat eju. Pūḡ ka watwat nopaḡḡōḡom je'e wara'at ka watwat eju. ¹¹Soat kaka daḡ ipi jexixi. Soat ka daḡ je'e reap. Soat ka daḡ je'e iwātaxipipi ade. Xipat'ūm cīcāat je'bapuk. Wuymparararanap tak je'bapuk kabi be — io'e.

¹²— Iboap ebapuk awap itakomaayū jeydaomūn. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Jeydujowat ip Deus eju kawēnwēnap'a be Judeuyū be eymuymuy am. Daomūnmūnap'a be ip jeymuōm. Jeydujowat ip iecuḡap dopabe ika kukukayū dopabe dak, okay eyetabut puye.

¹³Ixeyū dopabe bima juy kawēn idipat epeḡuwēn cebe ip — io'e. ¹⁴— “Apēn paxi oce'e cebe ip?” i'ūmḡu juy epe'e. “Apēn paxi ocedewayo?” i'ūmḡu dak cuy epe'e. Eyaḡuybabi'ūm'ūm ḡu juy epesop apēn paxi ocedewayo iap kay. ¹⁵Ḡn ma jeymutaybin jedem ixeyū dopabe bima. Eya'ōmuyyit pa'ore je'e cebe ip eykay itakomaayū be — io'e. ¹⁶— Eyebay ma jeyūm eykay itakomaayū be eyaoka am, eywaḡoyū dak, eybadipyū dak, eybureyū dak. Ixeyū ma ey'in yaoka pūḡpūḡ. ¹⁷Soat eykay ḡu jījā je'e okay eyetabut puye — io'e. ¹⁸— Ḡn pit soat em aḡ oḡuy eykay. Soat em ḡn xipan jeykuk. ¹⁹Eyetabun cuy epesop okay ipiat'ajojom ma'ḡu eyju. Soat em Deus xe epesop eye'ū buje — io'e Jesus.

²⁰— Sorarayū be Jerusalém ka mukoreren puje, eyetaybit epesop ḡaxīn ma ip ikamu'ūm iam. ²¹Jerusalém ka koreren pima, jewat cuy ip co'a kay jaokaap puxim Judéia eipi watwat. Jeka bewi juy ip je'jēm ḡu ikaboḡatka watwat. Ikaboḡatka kay ḡu juy ip jenapōn koḡūnpi watwat. ²²Jenapōn ḡu juy ip ixē kabia be Deus jekay itakomaayū be jeweḡḡ puye. Ixe soat pe jeweik jemudupmubararaktup ekawēn taḡ—kuyjeatup ekawēn taḡ — io'e.

²³— Yukreḡayū ipiat supi'ajojo jījā ixē kabia be, jekūm pe je'it kukayū dak. Judéia eipi watwat ipiat supi'ajojo jījā. Deus ipiat supi'ajoat Judeuyū be itakoma jījā buye. ²⁴Cekay itakomaayū Judeuyū yaokaka pajam. Warara'acat ip taomūn. Taomūnmūn ip tujowat wara'at ka daḡ. Jerusalém ka sukamu'ūm Judeu'ūmayū. Imēn je'bapuk Judeu'ūmayū soat kukukan pima — Jesus o'e.

²⁵— Iwaruat je'bapukpuk kaxiepiat pe, kaxiaat pe dak, kasopta be dak. Soat ka watwat yaḡuybabi'ūm'ūm cīcā je'e. Yaḡuybabi'ūm'ūm je'e ip soati jediexixi jījā buye, tipodoy jījā buye dak. ²⁶Soat kabi becat muycemcemap jearere. Soat ya'ōca'ūm je'e jeparara pibun. Ya'ōca'ūm je'e ip iparuarat ebapuk puje — io'e.

²⁷— Ḡebuḡe ip ojo — io'e Jesus. — Kabikerereat eju oajēm puje ip ojo — io'e Jesus. — Soat waḡo ḡn. Ixeyū ojo. “Ka'ūma ma ejo'iat ya'ōbacaat,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Soat podi ma edip,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. ²⁸— Iboap ebapuk puje, ḡaxīn ma taxijojom epe'e. Imēnpuye eycoḡcoḡ cuy epesop. Eya'ōcam cuy epesop — io'e. Imēn Jesus o'jekawēn cebe ip.

²⁹Ḡebuḡe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn jexeyū be.

— Figueira'ip cuy epeyopcoo, wara'at'ip tak. ³⁰Tupkireatup cēm puje, eyetaybit ġaxīn ma koato je'e iam. ³¹Imēnpuxim ipararuat ebapuk puje, eyetaybit epe'e ġaxīn ma Deus soat kukukan je'e iam — io'e.

³²— Icēmān ōn e'em eywebe. Soat ġasūacayū e'ū awap soat je'apuk wekawēn taġ. ³³Kabi i'ūm, i'pi dak. Wekawēn pit i'ūm ġu. Soat em wekawēn kay itabut jeedop ip adeayū — io'e.

³⁴— Aġ cuy epesop wajēmap kay — io'e. — Puybitxim ġu juy epesop kawedixim ġu dak, tarekrek pupuxim ġu dak — io'e. — Aġ cuy epesop wēpit pujeap kay. ³⁵Aġ'ūm pima epeyekuy wēpit puje puca ekuyap puxim ibu buje. ³⁶Imēnpuye soat em ma aġ cuy epesop wēpicap kay. Soat em cuy epeyekawēn Deus eju — io'e. — “Bay, ocemutaxin cuy eġuy ipiat'ajoap puxim,” i juy epe'e Deus pe. “Bay, ocebuyatwan cuy eġuy soat waġo kay ocajēm puje ocesūsūnap puxim,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³⁷⁻³⁸ Soat kabia Jesus adeayū mutaybitbin'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Kabia'isum adeayū je'aweroro'uk ip osodop iġo'a be Jesus ekawēn com. Kabioġkaboġ'i bima o'jepitpit Jesus Oliveira dip'a bicūġpe xexen.

22

¹ Peta ajēm pima paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Peta butet Páscoa i osunuy. ² Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk osodop—yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Soat kabia Jesus aoka ojuy oekuku ip paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Apēn ġu xe'e aceyaoka? — io'e ip jewewebe. Adeayū eta'ūm pima ip yaoka ojuy oekuku, adeayū buxim iparara ip puye.

³⁻⁴ Ġebu je Judas o'ju paīyū kukukayū kay oibu'un Jesus kay buye. Kūyjobit o'e Satanás a'ō kay. Ixe Judas xepxep putet osunuy. Iscariote i wara'at ibutet osunuy. 12 beayū'in osunuy ixe. Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukayū kay dak o'ju. Jekawēn ām ceweju ip o'ju. Oajēm cekay ip. Jay.

— Ōn ma Jesus oġūm eywebe yaoka am — io'e. — Apēn xe'e oġūm eywebe? — io'e Judas.

⁵ Icokcok cīcā ip o'e paīyū kukukayū, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukayū dak.

— Ocewebe Jesus ūm puje, dinheiro oce'ġūm ewebe iūmapteim — io'e ip Judas pe.

⁶ — Ha'a, dinheiro juy eġūm owebe — io'e cebe ip.

Imēneju soat kabia paīyū be Jesus ūm ojuy oeku Judas. Adeayū eta'ūm pi iūm ojuy oeku.

⁷⁻⁸ Peta ajēm puje, Jesus Pedro o'ġuju ikaboġatka be, João dak. Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk osodop ip yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Ovelha aokaka'uk ip osodop Páscoa epeta bima. Imēnpuye Jesus Pedroyū o'ġuju soat muxipan am.

— Ikaboġatka be juy epeju — io'e. — Ovelha juy epejat. Epeyaoka juy. Epejoyoy juy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e cebe ip—Pedro be, João be dak.

⁹ — Pu'a be xe'e oceyoyoy wuyxat? — io'e ip.

¹⁰ — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop! — io'e. — Ikaboġatka be eyōm puje, aġokatkat eydopabijuk—idibi mūn'a kukat. Ixe nomuju juy epeju — io'e. — Ixe be uk'a be iōm puje, eyju dak epeōm iġo'a be — io'e. ¹¹ — Uk'a iwat pe juy epeyekawēn. “Ocemutaybitbin'ukat o'jew'a'ōmudot ewebe,” i juy epe'e cebe. “ ‘Pu'abi be ebikuy omujum jekōn ām oweju etaybitbinayū eju Páscoa kabia bima,’ i juk o'e ocemutaybitbin'ukat,” i juy epe'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. ¹² — Uk'a iwat yabimubapuk eywebe umat'abi, yaboġat'abi, soat opop iat'abi — io'e. — Ibo'abi be juy ovelha epejoyoy wuyxan — io'e cebe ip.

¹³ O'ju ip ikaboġatka be. Apēn cuk adi Jesus o'e cebe ip iap taġ o'tobuxik ip soat taġ. Ovelha o'joyoy ip iġo'abi be.

¹⁴ Jekōn pima Jesus o'jekawēn jemumujuyū eju—12 beayū eju. Kaxikxik'i osodop ip mesa be.

¹⁵ — Páscoa xat o pin cīcā ōn eyweju ijop epeta bima — io'e. — Ġaxīn ma juy ōn ipiat'ajom — io'e. ¹⁶ — Deus soat kukukan'ūm pima Páscoa xat ojo'o ġu. Imēnpit Deus soat kukukan pima, ojo'o waram — io'e.

¹⁷ Ġebu je Jesus uva'abidi o'timuōm tikōnkōġap pe.

— Bay, ên xipat cîcā — io'e Deus pe.

Tikōnkōgāp o'gūm jewēju etaybitbinayū be.

— Juku — io'e. — Epetikōn. Epetimu'ê'ê eyewewebe — io'e. ¹⁸— Ijodi ġu waram uva'abidi otikōn. Deus soat kukukan pima bit, waram otikōn — io'e Jesus.

¹⁹ Ğebuje pāo'a o'yabu.

— Bay, ên xipat — io'e Deus pe.

O'yadakat. O'yaūm cebe ip.

— Iju'a ojebit — io'e. — Eywebeam oje'u. Ya'o buje we'ūap kay juy ġebum epesop — io'e cebe ip.

²⁰ Jekōn epere buje, uva'abidi o'tiūm cebe ip.

— Ijudi kōn puje, odoymukererenap kay juy ġebum epesop — io'e. — Ğasū Deus ikērēat ju'uk eywebewi odoymukereren puye, oje'ū buye. Ikērēat ju'uk eywebewi apēn kuyje ixē o'e iap tağ — io'e Jesus. ²¹— Mesa be xik'i owejuat ma oūm okay itakomaayū be — io'e.

²²— Soat wağō òn. Oje'ū apēn cuk adi webay ibikuy osunuy iap tağ. Imēnpit Deus ipiat supi'ajoat oūmat pe — io'e.

²³— Abu xe'e wuy'in kuka Jesus o'gūm cekay itakomaayū be? — io'e ip jewewebe Jesus eju jekōnkōnayū.

²⁴ Ğebuje Jesus eju etaybitbinayū o'jewa'òbubu jeweweju.

— Abu wuy'in soat podi ma ya'òbuyxian je'e? — io'e ip jewewebe.

O'jewa'òxixik ip. ²⁵ Jesus o'jekawēn cebe ip.

— “Kūyjobin cuy epesop wa'ò kay,” i'e'em ijodiat kukukayū jebekitkit pe. “Kariwa yoboğat òn,” i'e'em ip — io'e. — Ijodiat bure ip adeayū xe. ²⁶ Eyju bit imēn ġu juy epesop. Kariwa yoboğat pin pima, ya'òbuyxi'ūmat puxim cuy epeku — io'e Jesus cebe ip. — Warara'acat kukukat pin pima juy ibuywatwan ip epesop — io'e cebe ip. ²⁷— Abu kariwa yoboğat? — io'e. — Jekōn ãm mesa be xik'iat tu? Ixat tojtjot'ukat ġu xe'e? Jekōn ãm mesa be xik'iat ma kariwa yoboğat. Imēnpit eyxe bima wuyxat tojtjot'ukat puxim cuk adi ojekuku. Warara'acat puywatwan cuk adi ojekuku — io'e Jesus. ²⁸ Eybu'un ġu juk adi epesop okay, warara'acat a'ġu ipiat o'supi'ajoat owebe — io'e. ²⁹— Kuy bima webay o'e owebe “Soat kukukan ecesūy,” i. Imēnpuxim “Eyju dak soat kukukayūm epesop oweju,” i òn e'em eywebe. ³⁰ Òn soat kukukan pima, wemesa be epeyekōn oweju — io'e. — “Eyju ikērēat kuğ Deus xe,” i epe'e kūyjobit'ūmayū be. “Eyju ikērēat kuğ ġu Deus xe,” i dak cuy epe'e kūyjobicayū be. Imēn epe'e Israel naxeğebitbit pe—12 be tiwatwat pe — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

³¹— Simāo — io'e Jesus Simāo Pedro be. — Eya'òpicūğ cuy — io'e. — Satanás kuy o'e owebe “Simāo buyxijo pin òn, itabut paxi je'e wa'ò kay iam,” i — io'e Jesus Simāo be. — Satanás itabucayū xewi emujēm pim apēn wuyju tarekretata mujēmjēm taixee bewi iap puxim — io'e. — “Ha'a. Esubuyxijo,” i juk oce Satanás pe — io'e Jesus. — “Soat cuy esubuyxijo oweju etaybitbinayū,” i juk oce cebe — io'e Jesus. ³²— Imēnpit kuy ocekawēn Deus eju ewebeam. “Simāo juy esubuywan itabucap epereap puxim,” i oce Deus pe — Jesus o'e. — Waram okay etabun pima, eykitpitpiyū juy esubuywan itabut cîcā am ip okay — io'e Jesus.

³³— Kariwa, jeiwat ġu òn — io'e Simāo Jesus pe. — Obu'un ġu ekay — io'e. — Daomūnmūnap'a be dak cuy oju eburem. We'ūap kay ma juy oju eburem — io'e Pedro.

³⁴— Pedro — io'e. — Sapokay ede'ūm awap, ebapūğ em “Ixe bure ġu òn,” i ece'e — io'e Jesus pit.

³⁵ Ğebuje o'jekawēn wara'acayū eju—jewēju etaybitbinayū eju.

— Patorōn kuğ'ūm cuk adi òn eymuju, sako kuğ'ūm tak, bolsa kuğ'ūm tak, eyiuk kuğ'ūm tak — io'e. — Irerem tu juk adi epekuku? — io'e.

— Ka'ūma. Xipan cuk adi ocekuku — io'e ip.

³⁶— Ğasū bit — io'e cebe ip — patorōn kuğ pima juy epetujowat eyekuap tağ — io'e. — Sako kuğ pima juy epetujowat. Payao kuğ'ūm pima juy eyeekabek epeteida ibu am — io'e.

³⁷— Imēn e'em Deus ekawēntup—omuweğaptup:

“Ikērēat muḡēḡē'ukat ēn,” i napa ma ijodiat e'em Deus emunaē be, i. Ibodup ekawēn taḡ je'e ip owebe ḡasū — io'e Jesus.

³⁸ — Kariwa, ak'i ece — io'e ip. — Xepxep oceju payao kuḡ — io'e ip.

— O'e ma burut — io'e.

³⁹ Ibocewi o'jēm ip jekōnkōnap'a bewi umat'abi bewi.

Jesus o'ju co'a kay—Oliveira dip'a kay—cucu'uk osunuyiap'a kay. Ceweju etaybitbinayū dak o'ju tomuju. ⁴⁰ O'jekawēn ceweju ip yajēm puje.

— Epeyekawēn cuy Deus eju eywebe ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴¹ Jesus o'jewerūḡ jeweju etaybitbinayū xewi. Bosusu o'ju. Jaḡēpūḡ ma o'e.

Ḡejuje Jesus o'jekawēn Deus eju. Jēḡ'aecōḡcōḡ o'jekawēn.

⁴² — Bay, ebu'u bima bit ipiat esupi'ajoat ḡu owebe — io'e Deus pe. — Imēnpit obikuyap taḡ ḡu juy ece—ebikuyap taḡ acā — io'e.

⁴³ Ibocewi Deus ekawēn tojtot'ukat o'kop kabi kadiwi Jesus a'ōmucan am.

⁴⁴ Biḡ ma ja'ōbuxim o'jekawēn Deus eju. Jeḡuycūḡat pibun ma oe'ū pin. Topa'adiayey o'e toy buxim, iḡuycūḡ cīcā buye. O'jedopadoyebot ipi ju.

⁴⁵ Deus eju jekawēn epere buje o'āy. Kirik'āy. Jeweju etaybitbinayū kay oajēm. Jay. Ixexet ma ip o'tobuxik. Ixexet ip jeḡuycūḡap kuḡ ip yoboḡ cīcā buye.

⁴⁶ — Apēnpuye eyxexet? — io'e. — Epeywurūḡ cuy! — io'e cebe ip. — Epeyekawēn cuy Deus eju eywebe ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴⁷ Warara'acayū dak oajēm Judas eju. Ixe Judas warara'acayū wap oajēm jaku Jesus iam imutaybin am ip. Ixe 12 beayū'in osunuy.

Oajēm Jesus kay Judas. Oajēm Jesus aḡobu kōn ām tobede am.

⁴⁸ — Judas — io'e Jesus. — Soat waḡo ōn — io'e. — Waḡobu kōn tu ēn oūm ām okay itakomaayū be? — io'e.

⁴⁹ Ḡejuje Jesus eju etaybitbinayū itaybit o'e Jesus pum ip iam.

— Kariwa, oceyaoka du ip pajam? — io'e ip Jesus pe.

⁵⁰ Pūḡ ixeyū'in tak paīyū kukukat puywatwat'ukat o'suḡuybu'uk pajam. Tep. Iba'at kadiat ḡuybu o'suḡuybu'uk.

⁵¹ — Imēn ḡu bit epesop! — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be.

Cay. O'suḡuybumucay. O'suḡuybumuwedap. Ḡuybudip o'e.

⁵² Ḡejuje Jesus o'jekawēn Judas ejuayū eju—paīyū kukukayū eju, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukayū eju dak, Judeuyū kukukayū eju dak.

— Epajēm odaomūn ām ibukurukat taomūnap puxim — io'e. — Eyba'ip kukuḡ epajēm — io'e Jesus. ⁵³ — Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be juk adi oḡuy. Epesot ḡu juk adi odaomūn ām iḡo'a be bima — io'e. — Ḡasū bit okuk put eywebe eybikuyap taḡ. Eybikuyap taḡ eyeku but ḡasū. Kabiokboḡ taḡ jekuku'ukayū kukat ijodiat kukat ḡasū. Satanás ijodiat kukat ḡasū. Eyju dak kūyjobit ixe a'ō kay — io'e Jesus.

⁵⁴ Judas ejuayū Jesus o'jat. O'tujowat ip paīyū kukukat duk'a kay. Pedro dak o'ju Jesus nomuju. Wūy ma oeku Jesus nomuju. Oajēm ip.

⁵⁵ Ḡejuje daxa o'ḡusop ip paīyū kukat tuk'a xe, uk'a ekorara be. Oabikbik ip daxa etako be. Pedro xik'i o'e ixeyū parakpe.

⁵⁶ Ḡejuje ayacat Pedro o'jojojo—yaypan'isuat—paīyū kukukat puywatwat'ukat. O'jojojo Pedro daxa ekabia daḡ puye. O'jeak cekay.

— Ixe dak Jesus eju oeku — io'e ixe ayacat.

⁵⁷ — Ka'ūma — Pedro bit o'e napa ma. — Tū'ū, ixe bure ḡu ōn — io'e napa ma jebuap puxim.

⁵⁸ Wara'acat Pedro o'jojojo ibun'ūm pima aḡokatkat.

— Ēn tak ejeku Jesus eju — io'e cebe.

— Ka'ūma — Pedro o'e. — Jekukum ḡu ōn ceweju. Ojeku ḡu ōn pit ceweju — io'e napa ma.

⁵⁹ Pūḡ hora kap puje, wara'acat o'jekawēn.

— Icēmān ēn ma Jesus eju ejeku — io'e. — Galiléia eipi bewiat ēn — io'e Pedro be.

⁶⁰ — Tapu — Pedro bit o'e. — Wetaybit ġu apĕn ĕn e'em iam — io'e napa ma. — Ixe bure ġu ĕn pit — io'e napa ma.

Sapokay o'jede iboam i'e buje. Kariwa Jesus o'jekorepĕn.

⁶¹ Ģebu je o'jeak Pedro kay. Pedro dak o'jeġebu Jesus a'ĕ kay—kuy bimaap a'ĕ kay.

— Ebpauġ em napa ma ece'e “Jesus bure ġu ĕn,” i — i juk o'e Jesus Pedro be.

⁶² Kacuġ kay Pedro o'ju. Jesus bure ġu ĕn iap kay o'jeġebu. Imĕnpuye o'tĕn cĭcā.

⁶³ Iwiwi'ukayū Jesus o'jowayway—o'jat'iyū. Jesus o'ġupokupok ip. ⁶⁴ Jesus eta o'sutamuekabek ip paġĕm.

— Abu emupok exe? — io'e ip cebe iwaywayway am.

⁶⁵ Jesus o'jomuymuy jĭjā ip. Warĕmtaġ ma ip Jesus o'jukuk.

⁶⁶ Ģebu je Judeuyū kukukayū o'je'awero ip, paĭyū kukukayū dak, Moisés ekawĕn imutaybitbin'ukayū dak. Judeuyū awĕwĕ'ukayū yoboġayū ip osodop. Kabia'isum ip o'je'awero. Jesus o'tujowat ip ixeyū kay. Waram ġuto Jesus o'jowaywayway ip.

⁶⁷ — Ĕn tu Deus emunaĕ? — io'e ip. “Cemunaĕ bima bit cuy ece ocewebe,” io'e ip Jesus pe.

— Ĕn eymukūyjo bima, okay eyetabut ġu kuka epe'e — io'e Jesus pit. ⁶⁸ — Omukūyjom cuy epe'e i ĕn e'em eywebe bima, kuka omukūyjom ġu epe'e. ⁶⁹ Imĕnpit soat waġo ĕn. Ģaxĭn ma oabik Deus ba'at kadi—soat podi ma ya'ĕbacaat ba'at kadi. Ixe jo'i wa'ĕbaca oġuy — io'e Jesus. — Jewejojo'i ma ocesop oca'ĕbacaap kuġ — io'e.

⁷⁰ — Deus ipot tu ĕn? — io'e ip Jesus pe.

— Eyju ma iboam e'em — io'e.

⁷¹ — Apĕġām kuka warara'acat atakoy Jesus muy am? Kuy o'e! Kuy ixekawĕn oceya'ĭjojo — io'e Judeuyū kukukayū. Deus muymuy xeku — io'e ip napa ma.

Oĭbu'un ip awerom.

23

¹ Ģebu je Jesus o'tujowat ip Pilatos kay—iecuġap kay. Jesus o'jomuymuy ip Pilatos pe.

² — Ite aġokatkat warĕmtaġ ma ocemutaybitbin — io'e ip Pilatos pe napa ma. — “Kūyjobin ġu juy epesop wuyeipi kukat a'ĕ kay,” i'e'em Jesus ocewebe — io'e ip napa ma. — “Eyedinhoiro juy epeġum ġu César be—wuyeipi kukat pe,” i'e'em ocewebe — Judeuyū napa ma o'e Pilatos pe. — “Adeayū kukukat ĕn,” i'e'em teku — io'e ip napa ma Judeuyū. — “Deus emunaĕ ĕn,” i'e'em teku — io'e ip.

³ — Judeuyū kukukat tu ĕn? — Pilatos o'e Jesus pe.

— Ĕn ma iboam e'em — io'e Jesus.

⁴ — Ite aġokatkat ikĕrĕat kuġ ġu oxe bit — io'e Pilatos soat pe paĭyū kukukat pe, je'awero'ibiyū be dak.

⁵ — Warĕmtaġ ma teku ebekitkit mutaybitbin — io'e ip napa ma Pilatos pe. — Koap warĕmtaġ ma Galilĕia eipi watwat mutaybitbin oekuku. Soat taġ imutaybitbin oekuku—Judĕia eipi daġ. Ģasū ijoce oajĕm. Teku ebekitkit mubu'u'un César a'ĕ kayap puxim — io'e ip napa ma.

⁶ — Teku Galilĕia eipi bewiat tu? — io'e Pilatos cebe ip.

— Hm hm — io'e ip.

⁷ Imĕnpuye Pilatos Jesus o'ġuju Herodes kay, Herodes Galilĕia eipi kukukat puye, Jesus tak Galilĕia eipi bewiat puye dak. Ixe Herodes Jerusalĕm ka be osunuy ixeyū kabia be.

⁸ Oajĕm ip Herodes kay. Herodes Jesus o'jojojo. Icockok cĭcā o'e ijojom pima. Kuy bima Herodes ijo pin osunuy Jesus awĕġ o'yawĕġtobuxik puye.

— Wuywebe i'e ba'oreat paxi ġubapuk wetabutpe? — io'e jewebe ma.

⁹ O'jekawĕn Jesus eju.

— Abu-a'ĕbi ĕn jekukum? — io'e cebe. — Ojojojo ġu buk iat mubapuġ tu ebu'u wetabutpe? — io'e cebe.

Mūġ ma osunuy Jesus pit. ¹⁰ Paĭyū kukukayū dak Jesus o'jomuymuy jĭjā, Moisés ekawĕn imutaybitbin'ukayū dak.

¹¹ Herodes tak Jesus o'jowayway jĳĳā. Warĕmtaĳ ma Jesus o'jukuk, cesorarayū dak. Cesay idipat o'ġuōm ip Jesus pe iwaywayway am.

Ġebujep waram Jesus o'ġuju Pilatos kay. ¹² Ixe kabia dak Herodes Pilatos burem o'e. Kuy bima itakoma jĳĳā osodop ip jewewekay.

¹³ Ġebuje Pilatos paĳyū kukukayū o'tomuwā, Judeuyū kukukayū dak, warara'acat tak Judeuyū. ¹⁴ O'jekawĕn cebe ip.

— Ite aġokatkat epetojot okay — io'e. — “Ite aġokatkat warĕmtaĳ ma ocemutaybitbin,” i juk epe'e owebe — io'e. — Kuy ocekawĕn ceweju eyetabun — io'e. — Oxe bit ikĕrĕat o'ġujurūġ ġu—pūġ em tak ka'ūma — io'e. — Te'e ma eyju e'em “Ikĕrĕat kuġ teku,” i — io'e. ¹⁵ — Herodes tak o'jekawĕn ceweju — io'e. — Herodes xe dak ikĕrĕat kuġ ġu — io'e. — Imĕnpuye waram Jesus o'tujupicat ip ocekap. Cedaġ ġu ocewebe bit yaoka am. ¹⁶ Imĕnpuye imupok puje oġuwekap jekpiwan ma iju am — io'e Pilatos.

¹⁷⁻¹⁸ — Ap! — io'e adeayū ya'ōberen Pilatos pe — Ite aġokatkat eġujĕm ġu — io'e ip. — Eyaoka ma! — io'e ip. — Barrabās pit eġujĕm daomūnmūnap'a bewi. Ite aġokatkat pit eġujĕm ġu — io'e ip ya'ōberen.

Iġo epeta bima Pilatos pūġ ma daomūnmūnap'a beat mujĕmjĕm'uk osunuy. Ixe Barrabās daomūnmūnap'a be osunuy. ¹⁹ Kuy bima ixe Barrabās iecuġap ebekitkit eju o'jenopaġōġōm. Jenopaġōġōm pima wara'acat o'yaoka. Imĕnpuye daomūnmūnap'a be osunuy.

²⁰ Ġebuje Pilatos ma Jesus muwekap ojuy o'e.

— Jesus ma oġuwekap — io'e adeayū be.

²¹ Adeayū bit Jesus pamupayaat ojuy korosa be ce'ū ām.

— Jesus cuy epeyaokaat! — io'e ip Pilatos pe. — Jesus juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen.

²² — Apĕnpuye dak osubamupayaat? — io'e Pilatos. — “Ikĕrĕat o'ġujurūġ ġu,” i ōn e'em — io'e. — Cedaġ ġu wuywebe yaoka am — io'e. — Oġupokupokat acā. Imupokupok puje, juy oġuwekap — io'e.

²³ — Ap! — io'e ip. — Jesus esubamupayaat korosa be — ixeyū bit o'e.

Imĕn o'e ip ade em ma. Ya'ōberen o'jewāwā ip. Imĕnpuye:

²⁴ — Iteyū bikuyap taġ oce, biġ ma cewāwāwāap puxim ip — io'e Pilatos jewebe ma. — Ixeyū etabun imuwekap pa'ore owebe — io'e jewebe ma.

— Ha'a — io'e adeayū be—aweromayū be. — Eybikuyap taġ cuy oce — io'e Pilatos cebe ip.

²⁵ Imĕnpuye Pilatos Barrabās o'ġujĕmat daomūnmūnap'a bewi—iecuġap ebekitkit eju o'jenopaġōġōm'iat o'ġujĕmat—wara'acat o'yaoka'iat o'ġujĕmat—adeayū o'joojuy imujĕm ām'iat o'ġujĕmat. Jesus pit o'ġūm adeayū be.

— Eybikuyap taġ cuy epe'e cebe — io'e Pilatos. Jesus o'jat ip.

²⁶ Ġebuje sorarayū Simāo o'jat. Cirene ka bewiat o'jat ip—koġŭnpi bewi aġĕm'ibit. O'jat ip Jesus korosa dujowan co'a kay bima. Korosa o'jomuy ip Simāo a'ōpi'a jeje. O'tujowacat Jesus nomuju. ²⁷ Adeayū dak o'ju Jesus nomuju.

Aoyū dak o'tōn cĳcā Jesus kay. Iġuycūġ cĳcā ip o'e Jesus kay.

²⁸ Imĕnpit Jesus o'jekorepĕn cekay ip.

— Tū'ū'ūyū — io'e cebe ip—Jerusalĕm ka watwat pe—aoyū be. — Eyewewekay acā juy epetōtōn—okay bit ka'ūma — io'e. — Ey'iyū kay dak cuy epetōtōn — io'e.

²⁹ — Ipiat epesupi'ajojo. Ipiat'ajojom pima soat je'e “Icokcok e'em i'it kapkap'ūmayū, i'it'it'ibit'ūmayū dak, i'it muytin'ūm'ibiyū dak,” i — io'e Jesus. ³⁰ — Adeayū ce'ū pin je'e ixe kabia be ipiat'ajojom puye. “Ocejeje juy a'a'at ocemuy'ū ām,” i je'e ip co'a be. “Ocemenĕm cuy,” i je'e ip co'a'ūn'a be — io'e. ³¹ — “Imĕn yopkicat'ip kukuġ pima, apĕn xe'e kuka yopkarawat'ip o'jukuk ip?” i'e'em eyju — io'e Jesus waayū be.

Imĕn Jesus o'e cebe ip warĕmtaĳ ip jekuġ puye.

³² Xepxepayū dak o'tujowat ip Jesus eju yaoka am—iecuġap a'ō kay'ūmayū.

³³ Co'a be yajēm puje Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje. Ce'uat'a ririt'a i omuy co'a butet. Iecuğap a'ō kay kūyjobit'ūmayū dak o'subamupaya ip wara'at pe korosa be—xepxepayū. Pūğ korosa o'jomuy ip ipikūykūy be Jesus ba'at kadi. Wara'at o'jomuy ip iba'ūğat kadi. Jesus tak o'jekawēn Deus eju.

³⁴ — Bay — io'e. — Ğebum ğu juy apēn ip warēmtağ okuk iap kay, itaybit ğu ip ajo pēnpēn oceju iam puye — io'e Jesus.

Ğebuje dado o'joxikxik ip Jesus pa o'subamupaya'iyayū. Jesus esay mu'ē'ē ām jewewebe o'joxikxik ip ipi ju. Dado karatūğ'a buxim o'yanuy. Ibararuk o'yanuy. ³⁵ Adeayū dak osodop Jesus cocom. Judeuyū kukukayū bit warēmtağ o'e ip Jesus pe iwaywayway am.

— Teku warara'acat o'taxijo — io'e Judeuyū kukukayū. — Teku Deus emunaē bima, juy jewedaxijo — io'e ip iwaywayway am. — Deus pe wuydaxijo am o'ta'ē'ibit pima juy jewedaxijo — io'e ip.

³⁶ Sorarayū dak Jesus o'jowaywayway. Uva'abidi ūm ojuy ip o'e cebe tikōn ām—tideiboğ'ūmati.

³⁷ — Ēn Judeuyū kukukat pima juy ecedaxijo — io'e sorarayū.

³⁸ Taperadup toro'i oeku korosa eju Jesus abi ase—tupararukatap—Judeuyū kukukat teku iap mubapukatup.

³⁹ Ğebuje wara'at korosa ejuat Jesus o'jomuymuy—iecuğap a'ō kay kūyjobit'ūmat.

— Ēn Deus emunaē bima, ocedaxijom cuy ece — io'e ya'ōberen Jesus pe. — Ecedaxijo dak cuy — io'e.

⁴⁰ Wara'at ejuat pit jebure o'ğukorēm korosa ejuat.

— Eparara ğu du Deus puxim? — io'e jebure be. — Wuyeweweu ma wuyju je'ūm korosa eju. ⁴¹ Cedağ wuywebe je'ū ām ikērēat cuk adi ağujurūğrūğiap teim — io'e. — Ite bit o'ğujurūğrūğ ğu ikērēat — io'e.

⁴² — Jesus — io'e ixe wara'at. — Ğebum cuy okay eğuy ēn soat kukukan pima — io'e Jesus pe.

⁴³ — Icēmān ōn e'em ewebe, ğasū ma ēn oweju ecesūy onuyapka be—idip cīcāatka be — io'e Jesus ixe wara'at pe.

⁴⁴⁻⁴⁵ Pağo oicuk jekpiwan ma—Deus eju kawēnwēnap'a beat epağo—xīntabi nomudip epağo. Oicuk ipidase ixe pağo bit.

Kaxi wuyase bima kabiok o'e soat tağ i'pi dağ. Kaxiepiat o'jepirēm. O'jekabia ğu. Ibun ma kabiok oeku—ebapūğ ehora.

⁴⁶ Ğebuje Jesus o'jekawēn Deus pe.

— Bay — io'e. — Ağ cuy eğuy okay. Je'ūm cuy ōn ebikuyap tağ — io'e ya'ōberen.

Oe'ū. ⁴⁷ 100 be sorarayū kukat o'jeak cekay. Apēn oe'ū iap o'jojajo.

— A'ōbuyxi soat podi ma — io'e Deus pe. — Icēmān ite ağokatkat ikērēat kuğ ğu osunuy — io'e.

⁴⁸ Korosa be ce'ūap com o'je'awero'iyayū dak o'jepit ip jeduk'a be. O'jepit ip jewekūmpi okakam jeğuycūğap pibun. ⁴⁹ Jesus bureyū dak wūywūy ma korosa wi ip osodop, aoyū dak—Galilēia eipi bewi Jesus eju yajēm'ibiyū. Kacūğcūğ'i osodop ip Jesus e'ūap cocom.

⁵⁰ Ğebuje José o'ju Pilatos kay—Arimatēia ka bewiat—Judēia eipi bewiat. Ixe Judeuyū awēwē'ukat yoboğat osunuy. Xipat cīcā osunuy. Cūğ cīcā osunuy. Soat xe ya'ōbuyxi osunuy. ⁵¹ Warara'acayū juk adi Jesus aoka ojuy osodop ip Judeuyū awēwē'ukayū yoboğayū. José bit ka'ūma. Deus soat kukukan iap wiwim osunuy José bit. ⁵² Oajēm Pilatos kay ixe José.

Ğebuje korosa ejuwi Jesus'ūm jebit mukop ojuy o'e.

— Jesus'ūm jebit cuy oju'ukat — io'e Pilatos pe.

— Eju'uk cuy — io'e Pilatos.

⁵³ O'ju i'ūğ. Oajēm. Jesus'ūm jebit o'ju'uk korosa ejuwi José. Jesus'ūm jebit o'jomūnmūn pağōm—idip cīcāan, irucan. Imūnmūn epere buje, o'tujowat witabikūy kay. Jesus'ūm jebit o'jomōğ witabikūy be ikūykot'isuatkūy be.

⁵⁴ Sexta-feira osunuy. Katpuje jījā o'e. Ğaxin ma jebodoydoyap kabia Judeuyū be.

⁵⁵ Aoyū o'ju José eju—Galiléia eipi bewiyū. Witabikūy o'sukūyjojo ip. Apēn Jesus'ūm jebit o'jomōg'iap o'jojo ip.

⁵⁶ Ibocewi o'jepit ip jeduk'a be. Tōmte' oatōm o'tōmuwekoy ip Jesus'ūm jebit mude'onap ojuy. Kuyaje acā ijebit mude'on ojuy ip osodop, kuy jebodoydoyap kabia buye. Kapikpi kuka o'e kuyaje.

24

¹ Judeuyū ebodoydoyap kabia bima aoyū o'jebodoy jawēwēap ekawēn tağ. Kabia'isum pit waram o'ju ip witabikūy kay. Domingo bima ip o'ju. Tōmte' oatōm tujowan o'ju ip Jesus'ūm mude'on ojuy. Jay. Oajēm ip.

² Yajēm puje wita'a o'yadobuxik ip yawede—ikūynomudip'a. ³ Oōm ip witabikūy be. Jesus'ūm jebit o'tobuxik ġu ip. ⁴ Yağuybabi'ūm cīcā ip o'e tobuxik'ūm puye.

— Apēn xe'e ixe o'e? — io'e ip jewewebe.

Xepxep ağokatkayū dak o'jebapuk aoyū wap—kabi bewiyū. Cesay kuğ osodop ip isopsupat kuğ. ⁵ Jeparara pibun ma ip o'jēg'aecōgōg cewap ip. Ağokatkayū dak o'jekawēn aoyū be.

— Tū'ū'ūyū — io'e ip. — Apēnpuye eyju itaicat kudadam ce'uat topapkūy be? — io'e ip.

⁶ Ixe ijocce ġu. Deus ixe o'ğutait waram. O'ğuyu kabi kay — io'e ip. — Ğebum cuy epesop ixe a'ō kay—Galiléia eipi be bima iap a'ō kay. ⁷ “Soat wağo òn,” i mo o'e eywebe. “Ikērēat mujurūgrūg'ukayū be oūm ip,” i mo o'e eywebe — io'e ip. — “Obamupaya ip korosa be. Oje'ū. Imēnpit xepxep xet kap puje waram ocejetait,” i mo o'e eywebe — io'e aoyū be ixeyū ağokatkayū.

⁸ Ğebye Jesus a'ō kay o'jeğebu ip. O'jēm ip witabikūy bewi. ⁹ Aripit. O'jepit onze beayū mukūyo am apēn cuk ip o'jojo iam. Jay. Oajēm ip. Soat o'ğuwēn ip onze beayū be—Jesus eju oekuku'iyū be, warara'acayū be dak. ¹⁰ Maria Madalena soat o'ğuwēn Jesus emumujuyū be, Joana dak, Tiago xi dak, warara'acayū dak. Tiago xi butet Maria i osunuy. Soat o'ğuwen ip Jesus emumujuyū be. ¹¹ Warēmtağ ma tūybe aoyū kawēnwēn iān o'e ip. Itabut ġu ip o'e cekawēn kay.

¹² Pedro bit dao ma o'ju witabikūy kay. Oajēm. O'jeerot. Itaburuh. O'jetaburut witabikūy kay. Pağo acā o'jojo—idip cīcāat—irucat. Wara'at pit o'jojo ġu.

— Ka'ūmġu Jesus! — io'e.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be. Yağuybabi'ūm cīcā o'e.

— Apen xe'e o'e ip Jesus'ūm jebit pe? — io'e jewebe ma. — Poma xe'e ijebit o'tujowat ip? — io'e.

¹³ Ixe kabia be xepxep Jesus eju oekuku'iyū o'ju Emaús ka kay. Emaús ka 10 kilometros osunuy Jerusalém ka wi. ¹⁴ E dağ ip kawēnwēn oeku. Apēn Jesus'ūm o'tobuxik ġu ip witabikūy be iam kawēnwēn ip oeku. ¹⁵ Kawēnwēn pima Jesus oajēm ixeyū kay—xepxepayū kay. Ceweju ip o'ju e dağ. ¹⁶ Jesus o'jojo ip. O'jetabiebarēm ip Jesus teku iam. Tūybe Jesus ce'ū mabuk opop iān o'e ip.

¹⁷ — Apēn eyju kawēnwēn e dağ? — io'e Jesus cebe ip.

Topağuycūġcūğ o'jecūcū ip. ¹⁸ Ixeyū'in o'jede Jesus pe. Cleopas i ibutet osunuy.

— Soat Jerusalém ka watwat itaybit apēn o'jebapuk ibo ka be ġasū iam. Ēn acā etaybit ġu! — io'e.

¹⁹ — Apēn xe'e o'jebapuk? — io'e Jesus cebe ip.

— Apēn Jesus pe o'e ip iap awēğ eyawēğtobuxik ġu du—Nazaré ka bewiat pe iap awēğ? — io'e. — Ixe Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Soat xe ya'ōbuyxi osunuy. Ocejojo ġu iap mubapukpuğ oekuku Deus a'ōbi. Ixe juk cedağ ocemutaybitbitbin — io'e. ²⁰ — Paīyū kukukayū wuyka kukukayū dak Jesus o'ğūm Judeu'ūmayū be yaoka am. Jesus pa o'subamupaya ip korosa be — io'e. ²¹ — Oceju bit tūybe ixe Judeuyū taxijo iān cuk adi oce'e — io'e. — Inaka ebapūğ kabia kuy o'kap ce'ūap kabia. ²² Imēnpit oce'in ip ocağuy mubabi'ūm aoyū — io'e. — Witabikūy be o'ju ip kabia'isum. Ikudadam ip oeku — io'e. ²³ — Jesus'ūm jebit o'tobuxik ġu ip ikūy be — io'e. — Ocekay o'jepit ip — io'e. — “Deus

ekawēn tojtot'ukayū ocejoyojo,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe. — “Kabi bewiat ocejoyojo,” i mo o'e ip ocewebe — io'e. — “Jesus waram o'jetait,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe. ²⁴— Wara'at ocebureyū o'ju witabikūy kay — io'e. — Apēn aoyū o'e iap tağ o'tobuxik ip — io'e. — Jesus pit o'jojoko ġu ip — io'e Jesus pe.

²⁵— Eyetaybin wa'ūm cīcā Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm ekawēn — io'e Jesus cebe ip. — Eyetabun wa'ūm cīcā! ²⁶ Cedağ osunuy Deus xe Cristo imēn ipiat'ajo am, je'ū ām tak—wuydaxijo am Deus emunaē. Cedağ osunuy waram kabi kay jeu am soat kukukan—Deus co'i ya'ōbacaan—Deus co'i idipan — io'e Jesus cebe ip.

²⁷ Jemuwēnuwēñaptup ekawēn o'ğukūyjojo ip soatup ekawēn—Deus ekawēntup ekawēn—Moisés emudupmubararaktup ekawēn, soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup ekawēn tak. Iboaptup ekawēn o'ğukūyjojo ip.

²⁸ Imēn oajēm ip jejuapka kay—Emaús ka kay.

— Bosusu ma buk oju — Jesus o'e cebe ip.

²⁹— Ocexe juy eğuy — ixeyū bit o'e. — Katpuje jījā o'e kuy. Kabioğ wuyju — io'e xepxepayū Jesus pe.

Imēnpuye Jesus o'ju ceweju ip cexe ip jenūy ā. Oōm ip tuk'a be.

³⁰ Ğebuje Jesus pāo'a o'yabu jekōn pima ceweju ip.

— Bay, ēn xipat — io'e Deus pe.

O'yadakatkak. O'yaūm cebe ip. ³¹ Jetaan ip o'jeak. Teku Jesus iam itaybit ip o'e. Imēnpit Jesus o'jepa'ūm.

³²— Oca'ōxabida karabakbakān oce'e e dağ oceweju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn pima — io'e ip jewewebe.

³³ Ğebuje o'jēm ip mesa bewi. Aripit. O'jepit ip Jerusalēm ka kay. Jay. Oajēm ip.

Ğebuje onze beayū o'tobuxik ip—jebureyū. Awerom ip o'tobuxik.

³⁴— Wuykukukat waram o'jetait — io'e ip xepxepayū be. — Simāo itaicat o'jojoko — io'e ip.

³⁵ Ğebuje xepxepayū apēn Jesus o'e cebe ip iap o'ğuwēn jebureyū be.

— Jesus o'jebapuk ocekey e dağ — io'e ip. — Pāo'a dakat puje, ocetaybit oce'e teku Jesus iam — io'e xepxepayū cebe ip.

³⁶ Dao ma Jesus o'jebapuk aweromayū kay imēn kawēnwēn pima ip.

— Kaba'ūm cuy epesop — io'e.

³⁷ O'jekuy ip. Iparara jījā ip o'e. Tūybe axik iān o'e ip.

³⁸— Apēnpuye eykuykuykuy? — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju e'em “Cēm tu Jesus waram o'jetait?” i? Apēnpuye eyetabut ġu okay? — Jesus o'e. ³⁹— Ak epe'e obu kay, wui kay dak. Ğoku tapoa kuybut — io'e. — Obu kukuğ cuy epe'e — io'e. — Wui kukuğ tak cuy epe'e. Asubit'ūm! Axik tu ōn eyxe? Axik taohe ġu. Ōn pit odaohe — io'e Jesus.

⁴⁰ Imēn e'em pima, o'jewebumubapuk cebe ip. O'jeweimubapuk.

⁴¹ Imēnpit itabut ġu ma buk o'e ip Jesus kay jecokkok pibun, yağuybabi'ūm'ūm ip puye.

— Ajo opop eyxe i'o am? — Jesus tak o'e cebe ip.

⁴² Axima yoyoy o'ğūm ip cebe i'o am. ⁴³ O'jat. Etabutpe ip o'jo'o.

⁴⁴ Ğebuje o'jekawēn ceweju ip.

— Moisés apēn warēmtağ itakomaayū okuk iaptup o'tupmubararak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak — io'e. — Davi dak apēn warēmtağ ip okuk iaptup o'tupmubararak Salmodup pe—jebibododonaptup pe — io'e. — Ixeyū'ūm'ūm emudupmubararaktup pe iap tağ ma ip okuk ikērēm — io'e. — Eyweju ōn pima iboap oğuwēn eywebe — io'e Jesus.

⁴⁵ Ixeyū mutaybitbin o'e apēnape Deus ekawēn iam.

⁴⁶— Imēn e'em iğodup:

Deus emunaē juy ipiat supi'ajo, i. Je'ū juy, i. Xepxep xet kap puje, waram jetait ġuto, i. ⁴⁷ Ixe a'ōbi itabucayū juy kawēn idipat ġuwēn soat ka watwat pe, i. Koap Jerusalēm ka watwat pe juy ġuwēn ip, i. Ğuyjom wara'atka watwat pe juy ġuwēn ip, i. “Ikērēt

mujurũgrũgãp cuy epeyepere,” i juy je'e ip, i. “Ikêrêat mujurũgrũgãp eperê buje, Deus ikêrêat ju'uk eywebewi,” i juy je'e ip, i.

Imên e'em iğodup, — io'e Jesus. ⁴⁸ — Wekawên epeya'ijojô. We'ũap tak epejojô ma. Soat ka watwat pe juy iboap epeğuwên — io'e Jesus cebe ip. ⁴⁹ — “Jeya'ômucan òn,” io'e webay eywebe — io'e. — Webay a'òbi òn jeya'ômucan — io'e Jesus. — Deus pe eya'ômucanap wiwim cuy epesop ikaboğatka be—Jerusalém ka be — io'e. — Ğaxîn ma juy jeya'ômucan — io'e cebe ip.

⁵⁰ Jesus ixeyũ o'tujowat Betânia ka be.

Ğebuje o'jekawên Deus eju cebeam ip.

— Bay, xipan cuy teyũku ejukuk — io'e Deus pe.

⁵¹ Bosusu o'ju cexewi ip Deus eju kawênwên pima.

Ğebuje Deus o'tujowat jewekay, kabi kay.

⁵² — Bay, ên xipat cĩcã — io'e ip Deus pe tujowacap cocoayũ. — Ka'ũma ma ejo'iat ya'òbacaat — io'e ip cebe.

Ğebuje o'jepit ip Jerusalém ka kay. Icokcok cĩcã ip osodop. ⁵³ Deus eju kawênwênap'a be osodop ip soat em—yaboğat'a be. — Bay, ka'ũma ma ejo'iat ya'òbuyxiat — i'e'em ip osodop.

JESUS CRISTO MUWĒĠAP EKAWĒNTUP—JOÃO EMUDUPMUBARAKTUP

¹ Jesus Cristo oajēm Deus mubapuk am ijodiayū be. Ipi muḡē awap Deus mubapuk'ukat kuy osunuy. Deus xe osunuy. Deus co'i osunuy. ² Ixe Deus xe osunuy ipi muḡēm pima. ³ Deus eju ixē soat o'ḡuḡe—ipi daḡat, kabi beat tak. Ka'ūma ma kajuk o'e ipi daḡ ixē imujurūḡ'ūm pima. ⁴ Ja'ōbi dak ixē itabēḡayū mujurūḡrūḡ'uk osunuy. Ixe icēmān wuymutaybitbin'uk osunuy Deus ekawēn—apēn kaxi wuy mukabiahama puxim. ⁵ Ixe oajēm ijodi Deus ekawēn wuy mutaybin am. Ade jīā ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū osodop ijodi. Imēnpit ixē ekawēn muwēnmu'ūm pa'ore osodop ip.

⁶ Ixe ajēm awap Deus warara'acat o'ḡudot ijodi aḡokatkat. Ja'ōbi o'ḡudot. João i ibutet osunuy. ⁷ Oajēm Jesus Cristo muwēn ām—kabiap puximat muwēn ām ijodiayū be. Ixe o'ḡuwēnuwēn adeayū mutabun am cekay. ⁸ João ma ixē Deus mubapuk'ukat ḡu osunuy. Oajēm ixē muwēn ām acā.

⁹ — Ixe kawēn icēmāt wuy mutaybitbin je'e — io'e João. — Ixe jajēm ijodi — io'e João. — Soat mutaybitbin jeku Deus ekawēn — io'e João.

¹⁰ Deus mubapuk'ukat oajēm ipi kay. Ijodi oekuku. Soat ipi daḡacat ixē emumuḡē osodop ip. Inaka ibu'u o'e ip jetabun cekay. ¹¹ Jebadipyū kay oajēm—Judeuyū kay. Inaka itabut ḡu o'e ip cekay. ¹² Warara'acayū bit ixē kay osodop ip. Itabut ip osodop ixē kay. Imēnpuye:

— Deus ebekitkiyū eyju ḡasū, okay eyetabut puye — io'e cebe ip.

¹³ Bekitkit jebapukpuḡ ijodi ayacat'uk pewi kapkam puye; aḡokatkat aoyū dabi'o pin e'em puye dak; aḡokatkat jekpot mujurūḡ pin puye dak. Imēn ḡu bit wuyju Deus ebekitkin e'em. Ijodiayū Deus ebekitkin e'em Deus ibikuy buye acā. ¹⁴ Deus mubapuk'ukat ijodian o'e. Jesus Cristo ijodian o'e. Wuyxe osunuy. Pūḡ ma Deus ipot osunuy. Wara'at ka'ūmḡu—ixē acā. Ijodiayū ikērēat mujurūḡrūḡ oekuku. Inaka ixē xe ikukpin cīcā osodop ip. Icēmān ixē Deus ekawēn wuy mutaybitbin'uk osunuy. Imēnejū:

— Warara'acat podi ma teku idip — i juy ace'e'e wuyewewebe.

¹⁵ João Batista abu Deus mubapuk'ukat iap muwēnuwēn oeku adeayū be. Ixe imēn o'e:

Omuykuiat ma ya'ōbuyxi, i. Ōn pit ka'ūma, i. Okap awap ixē itabēḡ osunuy iwaḡo ma'ḡu ōn, i. Imēnpuye obodi ma ya'ōbuyxi ixē ma, i. Ixe kuy oḡuwēn eywebe, io'e — João o'e. Imēn abu Deus mubapuk'ukat iap muwēnuwēn oeku João Batista.

¹⁶ Soat kabia ixē xe wuykukpin cīcā ikērēat mujurūḡrūḡ ma'ḡu wuyju. Soat podi ma xipan wuykuḡ, ixē xe wuykukpin puye.

¹⁷ — Eyju cūḡ ma Deus xe cekawēn taḡ jekukum pima — i juk adi o'e'e Moisés'ūm wuydobyū'ūm'ūm pe. — Deus xe eykukpin cīcā ikērēat mujurūḡrūḡ ma'ḡu eyju — i juk adi o'e'e Jesus Cristo bit.

Ixe kawēn icēmāt muwēnuwēn oekuku. ¹⁸ Ka'ūma ma Deus o'jojojo buk. Ixe ipot pūḡ ma. Ipot acā o'jojojo. Ipot ikukpin cīcā jebay mubapuk'ukat osunuy wuywebe. Deus mubapuk'ukat ixē.

¹⁹⁻²⁸ Judeuyū kukukayū jepaīyū o'ḡuju João Batista kay. O'ḡuju ip jekawēn ām ceweju. Jerusalēm ka beayū osodop ip ixeyū Judeuyū kukukayū. Paiyū buywatwat'ukayū dak o'ḡuju ip. Levitayū i ibuywatwat'ukayū butet osunuy. Fariseuyū ixeyū o'ḡuju João kay. Betânia ka xe o'jekawēn ip. Jordāodi wīnābu o'jekawēn ip. João iboceayū mubatisasan osunuy ijudi be. Oajēm ip João kay. Jay. João ibu'u ḡu o'e jekawēn ām ceweju ip.

— Abu ēn? — io'e ip João be.

— Cristo ḡu ōn — io'e João. — Ijodiayū daxijojo'ukan Deus emunaē ḡu ōn.

— Abu ēn? — io'e ma'ḡuto ip. — Elias du ēn? — io'e ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu ēn? Waram ḡuto du ekop ocekey? Kuyjeat tu ēn? — io'e ip cebe.

— Ka'ūma — io'e. — Elias ḡu ōn.

— Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu ēn—ocemumuwiīat? — io'e ip.

— Ka'ūma — io'e. — Eyemumuwiwiiat ġu òn — io'e.

— Abu ên? — io'e ma'ġuto ip. — Abu ên iap cuy eġuwên ocewebe. Abu ên iap muwên pin oceju ocemudocayū be — io'e ip João be.

— Uk'a'ūmat pe wuyjuyū mukūyjojom pit òn — io'e João. — “Ikêrēat mujurūġrūġap cuy epeyepere,” i òn e'em cebe ip. “Wuykukukat jajēm,” i òn e'em. “Kūyjobin cuy epesop ya'ò kay,” i òn e'em cebe ip — io'e. — Imên òn e'em cebe ip Isaías ekawên taġ—kuyat ekawên taġ—Deus ekawên muwênuwên'ukat ekawên taġ — io'e.

— “Deus ekawên muwênuwên'ukat ġu òn,” i juk ece ocewebe, “Eymumuwiwiiat ġu òn,” i dak, “Elias ġu òn,” i dak — io'e ip. — Apênpuye dak ên wuyjuyū mubatisasan? — io'e ip.

— Òn ma ijodiayū mubatisasan idibi be — io'e João. — Wara'at pit omuy wuyparakpe. Eyetaybit ġu ixem. Deus ekawên eymutaybitbin cuk adi ojekuku. Ġasū bit ixexem jeymutaybin. Omuykuiat ya'òbuyxiat. Òn pit ixexem jo'i'ūmġu. Wa'òbuyxi ġu òn pit ixexem buxim — io'e João.

²⁹ Kuyaje João jekay Jesus ajēmap o'jojjo.

— Ak'i juy epe'e! — io'e João adeayū be. — Teku Deus emunaē. Paīyū cordeiro aokaka'uk osodop ip ikêrēat uk am wuydobuyū'ūm'ūm pewi — io'e. — Imênpuxim teku je'ū ikêrēat uk am wuywebewi — io'e. ³⁰— Ixe oġuwên eywebe kapusu — io'e. — “Ġasū bit wara'at Deus ekawên jeymutaybin,” i juk oce eywebe. “Okap awap ixexem kuy itabēġ osunuy iwaġo ma'ġu òn,” i juk oce eywebe. “Imênpuye ixexem ya'òbuyxiat. Òn pit ixexem jo'i'ūmġu. Wa'òbuyxi ġu òn pit” i juk oce eywebe — io'e. ³¹⁻³³— Òn pit wetaybit ġu oġuy abu ixexem osunuy iam. Imênpit Israel naxeġebitbit mutaybin ojuy oġuy abu Deus emunaē iam. Imênpuye ojot ijodiacat mubatisasan — io'e. — Òn pit wetaybit ġu oġuy abu ixexem iam — io'e João. — Imênpit Deus cuk o'e owebe: “Obiōġbuk je'kop wemunaē kay,” i. “Ixe be jeedop,” i. “Ixe epejojjo,” i. “Ixe jebiōġbuk ġuôm ijocayū be,” i. Imên omudocat cuk o'e owebe — io'e—João o'e.

Imên João Jesus muwênuwên oekuku.
— Deus biōġbuk ojojjo — io'e João. — O'kop kabi kadiwi. Pukaso jo'i osunuy ibiōġbuk. Jesus abi jeje o'jecūġ — io'e João. ³⁴— Ixe ma ojojjo. Ixe Deus ipot. Iboap oġuwên eywebe — io'e João ibocayū be.

³⁵ Kuyaje João Batista waram Jesus o'jojjo. João cūġ'i osunuy jewēju etaybitbinayū eju—xepxepayū eju. ³⁶ Jesus cūġcūġ o'e cewap ip.

— Ak'i juy epe'e! — io'e João. — Teku Deus emunaē — io'e. — Cordeiro e'ūap co'i teku je'ū ikêrēat uk am wuywebewi — io'e.

³⁷ Iboap co buje, Jesus kay o'ju ip João eju etaybitbinayū—xepxepayū. João ip o'suiwat Jesus kay jeju am.

³⁸ Jesus o'jekorepên.

— Ajo-kudadam eyju? — io'e Jesus.

— Ocemutaybitbin'ukat, pocce ên? — io'e ip.

³⁹— Ġa'a onuynuyap'a kay aju — io'e Jesus.

O'ju ip Jesus eju. Oajēm ip Jesus nuynuyap'a be. Katpuje ip oajēm—16 hora bima. Uk'a be ip oôm. Jesus eju ip osodop ixexem kabia. ⁴⁰Pūġ ma ixeyū'in André i osunuy—xepxepayū'in. André kuy João ekawên itaybit osunuy. Imêneju Jesus eju o'ju. Ixe André Simão kitpit osunuy.

⁴¹ Ġebu je André o'ju Simão kay—jewaġo kay.

— Cristo ocetobuxik — io'e Simão be.

(Wuydaxijo am Deus emunaē iape Cristo.)

⁴² O'tujowat Jesus kay. Jesus Simão o'jojjo.

— Ên aco'i Simão — io'e. — João ipot aco'i ên. Wara'at ebuten ġasū — io'e. — Ojomōġ ebuten. Céfo i ebuten je'e — io'e Jesus.

(Céfo Pedro iape Grego a'ôm, wita'a iape Mundurukú a'ôm).

⁴³ Kuyaje:

— Cum puk òn Galiléia eipi kay — io'e Jesus.

Jesus Filipe o'tobuxik e daġ pima.

— Filipe, oweju juy ejeku — io'e.

⁴⁴ Filipe Betsaida ka bewiat osunuy, André dak, Simão Pedro dak. Pũgka bewiat ip osodop.

⁴⁵ Ğe buje Filipe Natanael o'tobuxik.

— Deus emunaẽ ocetobuxik — io'e Natanael be. — Moisés ixẽ muwẽğaptup o'tupmubararak kuyje — io'e. — Deus a'õbi o'tupmubararak. Deus ekawẽn muwẽnũwẽn'ukayũ'ũm'ũm tak ixẽ muwẽğaptup o'tupmubararak. Jesus i ibutet. Josẽ'ũm ipot ixẽ, Nazaré ka bewiat — io'e.

⁴⁶ — Apẽn ãn e'em? — io'e Natanael. — Nazaré ka bewi ğu Deus emunaẽ jajẽm — io'e.

— Ejot cuy ijom — io'e Filipe bit.

⁴⁷ Jesus Natanael o'jojojo ajẽm pima.

— Ak'i juy epe'e — Jesus o'e jeweuacat pe. — Teku Israel naxeğebit — io'e. — Wuymuğuykukuku'ukat ğu teku! Icẽmãn e'e'ukat ma teku! — io'e.

⁴⁸ — Ğn pit ojojo ğu buk — io'e. — Apẽntak ãn etaybit õn? — io'e Natanael.

— Filipe be enomuwã buje õn ejojo wũy ma'ģu ãn — io'e Jesus. — Ğn figueira'ip kabicuk pe bima ejojo õn — io'e. — Wa'õbacaam õn ejojo — io'e.

⁴⁹ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e. — Ğn ma Deus ipot — io'e. — Icẽmãn ãn ma Israel naxeğebitbiyũ kukukat — io'e.

⁵⁰ — Etabut okay, “Ğn figueira'ip kabicuk pe bima ejojo õn,” i juk oce buye. “Jesus itaybit cĩcã,” i ãn e'em. Ğuyjom pit obacaap ojomõğ ijodiacyũ be. Iboap epejojojo. “Soat podi ma Jesus ya'õbaca,” i ece ğe buje bit — io'e. ⁵¹ — Icẽmãn õn e'em eywebe — io'e Jesus soat pe ijodiacyũ be. — Soat wağõ õn — io'e. — Koce'i je'e kabi. Deus ekawẽn tojtjot'ukayũ je'kop okay. Jeu dak ip oxewi. Soat iboap epejojojo — io'e Jesus cebe ip.

2

¹ Xepxep xet kap puje Jesus o'ju jewebumũnap epeta kay. O'ju jeweu etaybitbinayũ eju—12 beayũ eju. Judeuyũ peta muğẽğẽ'uk osodop ip jewebumũn puje. Canã ka be peta o'ģuğẽ. Ibo ka Galilẽa eipi be o'sukadop. ² Jesusyũ juk o'tomuwã ip. Ixi dak o'ju ceweu ip.

³ Ğe buje uva'abidi kay o'e ip o'ti'ũm puye.

— Uva'abidi o'ti'ũm — io'e xixi Jesus pe.

⁴ — Aĩ — io'e Jesus. — I'e but ğu iboap owebe. Ğasũ bit cũğ ğu owebe Deus a'õbacaap mõğ ãm.

⁵ Ğe buje xixi o'ju peta iwat a'õbuywatwat'ukayũ kay.

— O'ti a'õ kay juy epe'e — io'e cebe ip.

⁶ Idibi mũn'a o'yadop iboce 6 be. Wita'a muğẽğẽ o'yadop yaboğat'a. 80 litro opop pũğ'a be idibi, 100 litro dak. Judeuyũ jewebuwywuy'uk ip osodop jekõn puje, jekõn epere buje dak. Jevasília wuywuy'uk osodop ip soat em. Imẽnpuye ti'ade o'tidop iğõ'a be.

⁷ O'jekawẽn ibuywatwat'ukayũ be ixẽ Jesus.

— Idibi juy epetibu ite'a munopapũn ãm—pote'a munopapũn ãm — io'e. — Epeya-munopapũnpũn cuy ip idibim — io'e.

Idibi o'eimuõm ip pote'a be. Yanopapũn o'e.

⁸ — Ti'in cuy epeti'uk yabewi — Jesus o'e cebe ip. — Eyekariwa kay juy epetidujowat — io'e.

O'ti'uk ip yabewi. O'tidujowat ip jekariwa kay.

⁹ Idibim ğu o'e. Uva'abidim o'jediewexat. Peta iwat o'tikõn. Peta iwat ma itaybit ğu o'e abu o'timuwexat uva'abidim iam. O'ti'uk'iaiyũ bit itaybit o'e.

Ğe buje peta iwat jewebumũniat o'tomuwã.

¹⁰ — Soat oceju koam tikujjãti ãmũm ocebureyũ be. Ibeğbeğ ip pima, oceju tikõõmati ãmũm cebe ip. Ğn pit imẽn ğu e'em. Ğasũ acã tikujjãati ãmũm ãn ocewebe! — io'e.

¹¹ Imẽnēju ceweu etaybitbinayũ oitabun cekay.

— Deus a'õbacaap kuğ teku — io'e ip.

Jesus idibi o'timuwexat uva'abidim. Jesus koam wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapuk Caná ka beayū etabutpe Galiléia eipi be. Ōn Deus a'ōbacaap kuğ iap o'ğubapuk adeayū be.

¹² Iboap tomukadi Jesus o'ju Cafarnaum ka be. O'ju jexi eju, jekitpityū eju dak, doze beayū eju dak. Ade xet ġu osodop ip iğo ka be—pūğpūğ ā.

¹³ Ğebu je o'ju Jerusalém ka kay jeweu etaybitbinayū eju. O'ju ip Judeuyū epeta kay. Peta mujurūğrūğ'uk osodop ip Judeuyū jeğebu am Egito eipi bewi Deus wuydobuyū'üm'üm o'tujujēm iap kay. Páscoa i iğo epeta butet osunuy. ¹⁴ O'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboğat'a kay. Oajēm. Oōm. Adeayū o'jojoho ya be. Biopak teidada'ukayū o'jojoho uk'a naxirōğ pe. Carneiro teidada'ukayū dak o'jojoho. Pukaso deidada'ukayū dak o'jojoho. Soat ip o'jojoho yanaxirōğ pe. Ajēmjēmayū edinheiro mutrokakan ip osodop warara'acayū.

¹⁵ Jesus oitakomān uk'a becat kay. Ixibu o'subumukirik bōrōbum. Iōhōyū o'ğuwat ya bewi soat. Bioooh. Aki kay o'ğujēm. Dinheiro mutrokakan'ukayū dak o'ğujēm. Biopak deidada'ukayū dak o'ğujēm. Carneiro deidada'ukayū dak o'ğujēm. Soat ip o'ğujēm. Buğ. Dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ğuy'at. Duooh. O'jedu. Soat o'ğudu dinheiro isurūğat mesa bewi.

¹⁶ — Soat cuy epetujēm ite'a naxirōğ pewi! — io'e Jesus pukaso deidada'ukayū be. — Webay duk'a be ġu juy epeteadada! — io'e.

¹⁷ O'jeğebu ip Deus ekawēn kay doze beayū. Ibodup pe ibararak opop:

Bay, ijop'a eduk'a! i. Inaka warēmtağ e'em ip ite'a be, i. Imēnpuye wetakoma jījā, i.

¹⁸ Ğebu je Judeuyū kukukayū o'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi iteyū eğujēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi? — io'e ip Jesus pe. — Deus a'ōbacaap cuy ejomōğ ocewebe — io'e ip. — Iboap mōğ puje, “Cūğ ma cebe iteyū mujēm ām,” i kuka oce'e — io'e ip.

¹⁹ — Eywebe Deus eju kawēnwēnap'a muy'at puje, wara'at'a juy oyamuy ōn ma — io'e Jesus. — Xepxep xet kap puje, wara'at'a oyamuy uk'a — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ — Iba'ore ewebe wara'at'a muy ām xepxep xet — io'e ip. — Ocejū ite'a muymuy ade koato—46 koato — io'e ip Jesus pe.

²¹ Jesus ekawēn cekawēn pa'arēm o'e cexe ip. “Uk'a” i'e buje, jejebit o'ğuwēn Jesus.

²² Ce'ū'ūayū xewi Deus pe Jesus muyu buje, Jesus ekawēn kay o'jeğebu ip doze beayū.

— Deus ekawēntup pe ibararak icēmān — io'e ip. — Jesus icēmān o'e'e ocewebe — io'e ip jewewebe.

²³ Adeayū oitabun Jesus kay ixē Jerusalém ka be bima—Judeuyū Páscoa epeta muğēğēm pima. Ōn Deus a'ōbacaap kuğ iap o'ğubapukpuk Jesus. Iboap co buje itabut o'e ip cekay. Imēnpit Pūğpūğayū yopit ma itabut o'e. ²⁴ Jesus pit itaybit osunuy apēn ixeyū jewağuyğuy iam. Imēnpuye ibapuğ ġu o'jewemwēn cebe ip. ²⁵ Abu-be Jesus e'em: — Apēn teku jewağuyğuy — i? Ka'ūma be ma. Jewewebe ma itaybit osunuy.

3

^{1,2} Ixima be Nicodemos oajēm Jesus kay. Nicodemos ya'ōbuyxiat osunuy. Judeu osunuy. Fariseu osunuy.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e Jesus pe. — Ocetaybit ēn ocemutaybitbin'ukat iam. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'ukat ēn. Deus a'ōbacaap mōğmōğ'ukat ēn. Abu-be Deus a'ōbacaap mōğ put? Deus bikuyap tağ jekuku'ukat pe acā! Ocexe ēn Deus xewiat — io'e Nicodemos.

³ — Icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus. — Waram eykap'üm pima, iba'ore Deus pe eykukan — io'e.

⁴ — Apēn kuka dak waram akap aypa bima? Iba'ore! — io'e Nicodemos. — Waram xe'e kuka aōm wuyxi uk pe? Iba'ore! — io'e.

⁵⁻⁶ — Aoyū uk pewi wuykap puje, wuyebay ipotpoyēm acesop — io'e Jesus. — Deus biōğbuk a'ōbi bit Deus ebekitkiyūm acesop. Wuyağuyisum aceku. Icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus. — Idibi be eymubatisasan'üm pima Deus eykukukan ġu je'e, Deus biōğbuk eywebe'üm pima dak — io'e. ⁷ — “Deus ebekin cuy eğuy,” i ōn e'em ewebe — Jesus o'e. — “Ağuyisum cuy ejeku,” i ōn e'em ewebe. Ağuyabi'üm ġu juy eğuy wa'ō kay — io'e

Nicodemos pe. ⁸— Kabido jekpiwan ma pidojulum. Kabido a'ljojom pit wuyju. Eyetaybit ġu poma pidojulum iam, pomawi o'subidodot iam tak. Imēnpuxim eyetaybit ġu dak apēn kuka Deus ebekitkiyūm acesop ibiōġbuk a'ōbi iam — io'e.

⁹— Apēn paxi kuka o'jebapuk? Ekawēn pa'arēm oxe — io'e Nicodemos.

¹⁰— Ēn Israel naxeġebitbit mutaybitbin'ukat—Judeuyū mutaybitbin'ukat — io'e Jesus. — Ēn pit a'ōbuyi adeayū xe. Apēnpuye dak wekawēn pa'arēm exe? — io'e. ¹¹— Icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus. — Wetaybicap muwēnuwēn ōn. Kuy ojojoiat muwēnuwēn ōn. Inaka ēn wekawēn kay ġu — io'e. ¹²— Ipi daġayū e'eap muwēnuwēn pima, etabut ġu wekawēn kay. Kabi beayū e'eap muwēn puje, iboap kay dak etabut ġu kuka epe'e — io'e. ¹³— Warara'acat ġu o'kop kabi kadiwi o'jojoiap muwēn ām ipi daġacat pe. Ōn acā okop — io'e. — Soat waġo ōn — io'e. ¹⁴— Moisés puybujoiatpu o'subumu'ay ip-takūbi daġ—bronzē muġēġēbu. Uk'a'ūmat pe o'subumu'ay kuyje. Iġobu kay ceak'ibiyū oe'ū ġu puybu nuy pibun. O'je'ada ip soat. Imēnpuxim itakomaayū obamupaya korosa be we'ū ām. Soat waġo ōn — io'e. ¹⁵— Okay itabucayū yaġuyisum jeku ġasū—soat ip. Soat em itait jeedop ip Deus xe je'ū buje dak — io'e Jesus. ¹⁶— Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye jekpot o'ġudot wuykay. Pūġ ma ipot. Ixe ipot kay wuyetabut pima, soat em ġu wuye'ū acesop. Ce'ū'ūayūm ġu acesop. Waram acejetait. Soat em wuyetait acesop Deus xe — io'e. ¹⁷— “Ipiat osupi'ajoat eywebe ikērēat kuġ eyju oxe buye,” i'e ojuy ġu Deus. Imēnpuye jekpot o'ġukop ipi kay. O'ġudot ipi daġayū daxijo am ipiatpi'ajoajoap kay cuap puxim — io'e. ¹⁸— Deus ipot pūġ ma. Deus e'em ġu “Ikērēat kuġ eyju oxe,” i jekpot kay itabucayū be. Deus kuy o'e “Ikērēat kuġ eyju oxe,” i itabut'ūmayū be bit, jekpot kay itabut'ūm puye. ¹⁹Deus ipot osodot ipi kay apēn ikērēat Deus xe iap mubapuk am wuywebe, apēn cūġ ma iap mubapuk am tak. Ixe kabiaap puxim. Ijodiayū bit ikērēat mujurūġrūġ. Kabiok taġ jekuku'ukat puxim ip. Imēnpuye ip ibu'u jetabut am Deus ipot kay — io'e. ²⁰— Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū ibu'u jījā jemutaybinan ajo ikērē Deus xe iam. Imēnpuye Jesus ekawēn a'ljojom ġu ip. Ibu'u jījā ip warara'acat pe itaybit am ikērēat mujurūġrūġ teyūku iam. Kabiok taġ jekuku'ukat puxim ip — io'e. ²¹— Idipat mujurūġrūġ'ukayū bit itabut Deus ipot kay, ōn pit Deus ekawēn taġ jekukum iap mubapuk am warara'acat pe. Kabia daġ jekuku'ukat puxim ip — io'e.

Imēn Jesus o'jekawēn Nicodemos eju.

²²Ġuyjom Jesus o'ju Judéia eipi kay. Jeweju etaybitbinayū eju o'ju—doze beayū eju. Iboceayū mubatisasan osodop ip. ²³João Batista dak Enom ka be osunuy. Imubatisasan ip osunuy iboceayū mutaybit am teyūku João Batista ebekitkiyū iam. Salim ka xe osunuy tiboġ puye. Adeayū cucum o'e João kay. Imēn João imubatisasan ip osunuy, ²⁴daomūnmūnap'a be ġu buk puye. ²⁵João eju etaybitbinayū o'jewa'ōixkix ip Judeu eju.

— Abu ġu cūġ ma wuyjuyū mubatisasan teyūku webekitkiyū iap mubapuk am? — io'e ip jewewebe. — Jesus ġu xe'e? — io'e ip. — João Batista ġu xe'e? — io'e ip jewewebe.

²⁶Imēnpuye o'jekawēn ip João eju.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Aġokatkat iboceayū mubatisasan ġasū! Kuy bima ixe oceweju oeku Jordāo wīnābu bima — io'e ip. — Ixe juk adi eġuwēn ocewebe — io'e ip. — Soat iboceayū cum cekay acā oceju ixe ebekitkiyūm ġasū bit i'e am — io'e ip.

²⁷— Ococok cīcā adeayū cum Jesus kay buye — io'e João bit. — Deus acā wuymōġmōġ wuya'ōbuyxian — io'e. ²⁸— “Ōn pit Cristo ġu—Deus emunaē ġu ōn,” i juk adi oce eywebe — io'e João. — “Deus acā omudot tot awap,” i juk adi oce eywebe. Kuy wekawēn epeya'ljojo — io'e João. ²⁹— Wuywebumūn puje jewebumūnat jetayxi bum — io'e João. — Jewebumūnat pure bit jewebumūnat xe nuynuy. Ibure icocok e'em jewebumūnat icocok puye. Jewebumūnat pure buxim ōn — io'e João. — Ōn tak ococok cīcā adeayū cum Jesus kay ya'ōkayayūm — io'e. ³⁰— Ade jījā je'e ip Jesus a'ō kayayūm. Wa'ōkayayū bit ade ġu je'e ip—pūġpūġ ā. Imēnpit ococok cīcā — io'e João.

Imēn João o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

³¹Kabi kadiwi oajēmiat itaybit cīcā. Soat podi ma itaybit. Ipi daġat pit ka'ūma. Itaybit ipi daġayū e'e am. Ipi daġayū e'e am acā kawēnwēn. Kabi bewiat pit itaybit cīcā. ³²O'jojoiap

muwēnuwēn ixe. O'ya'ljoiap muwēnuwēn tak. Inaka pūḡpūḡ acā itabut ya'ō kay. ³³Ixe a'ō kay itabucat pit e'em: — Deus cūḡ wuykuḡ — i soat pe jebureyū be.

³⁴Deus emumudot Deus ekawēn muwēnuwēn. Cebay tacup ḡu. Jebiōḡbuk muōmōm jekpot pe. Imēnpuye soat em jebay biōḡbuk a'ōbi jekukum ipot. ³⁵Deus xe jekpot kukpin cīcā. Imēnpuye soat ja'ōbacaap o'ḡūm jekpot pe.

— Okpot pit wa'ōbaca jo'i — io'e Deus.

³⁶Deus ipot kay itabucat yaḡuyisum jeku ijodi bima. Ce'ū buje itait jeenuy Deus xe. Itabut'ūmat pit Deus xe ḡu ma jeenuy itait. Soat em Deus itakoma jījā cekay—ja'ō kay kūyjobit'ūmat kay.

4

¹⁻³Ibocewi Jesus o'jēm Judéia eipi bewi, Fariseuyū Jesus awēḡ o'yawēḡtobuxik puye. Adeayū juk Fariseuyū o'ḡukūyjojo.

— Ade ḡu João Batista eju etaybitbinayū — io'e Fariseuyū be. — Jesus eju etaybitbinayū bit ade jījā — io'e ip. — Ade ibocecat mubatisasan Jesus — i napa ma o'e ip.

Imēnpit Jesus ḡu ibocecat mubatisasan osunuy idibi be—ceweju etaybitbinayū acā.

Jesus epit ojuy Galiléia eipi kay jeweju etaybitbinayū eju.

⁴— Ḡa'a aju Samaria eipi daḡ — io'e Jesus.

— Ḡa'a — io'e ip.

⁵Ibocewi oajem ip aḡoka be—Sicar ka be. Kuyje Jacó jekat o'ḡūm jekpot pe—José be. Sicar ka José katpuk tēḡ ma o'sukadop.

⁶Jesus o'ju idibikūy kay. Iḡokūy Jacó juk o'sukūykat kuy bima. Jesus taopipi o'e cūḡcūḡām. Jebodoy am oabik. Oabik idibikūy xe o'sukopibareren puye. Kaxicuḡ o'e.

⁷⁻⁸Jesus eju etaybitbinayū o'ju aḡoka be jexat pum.

Ijēm ip puje, ayacat oajēm ikūy be—Samaria eipi beat. Idibi bu ojuy oajēm.

Ḡebuje Jesus o'jekawēn ayacat eju.

— Etibu buk wekōnaptim — io'e Jesus.

⁹— Ap! — io'e. — Ēn Judeu. Ōn pit Samaria eipi beat — io'e ayacat. — Apēnpuye ěn e'em owebe “Etibu buk wekōnaptim,” i? — io'e.

Judeuyū ibu'u jījā osodop Samaria eipi beat ewa'e bewi jekōn ām. Imēnpuye ayacat o'e ibu'u jewa'e beati ūm Jesus pe.

¹⁰— Deus tei'ūma iūmūm wuywebe. Etaybit ḡu iboam — io'e. — “Etibu buk wekōnaptim,” i oce webe. Etaybit ḡu dak abu ōn iam — io'e. — Etaybit ōn ibima, “Etibu buk wekōnaptim,” i kuka ece owebe. Oxewi tiojuyjuy bima, ekōnaptim kuka otiūm owebe. Itedi kōn puje, aḡuyisum eceku. E'ū buje dak soat em etait ecesūy Deus xe — io'e Jesus.

¹¹— Tapu — io'e. — Tibubuap kuḡ ḡu ěn — io'e. — Ikūyberen cīcā idibikūy. Pomawi kuka ijōdi etibu—wuymutaitcapti? — io'e. ¹²— Ocedobu'ūm ya'ōbuyxi osunuy—Jacó'ūm — io'e ayacat. — Soat xe ya'ōbuyxi osunuy. Ixe'ūm itekūy o'sukūykat ocewebeam kuyje. Ixe Jacó'ūm tikōnkōn'uk osunuy itekūy bewiati. Cebekitkiyū dak tikōnkōn'uk osodop, iōhōyū dak. Ya'ōbuyxi osunuy ixe'ūm Jacó'ūm. Ēn pit ibodi ma'ḡu a'ōbuyxi? — io'e Jesus pe.

¹³— Itekūybewiati kōn puje, waram tak ebipuruk ece'e — io'e Jesus. ¹⁴— Wemudiūmti kōn puje bit, waram ebipuruk ḡu ece'e—pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Wemudiūmti bit tiwaru. Idi'a buxim je'e webe—tiapep'ūmati buxim. Imēnpuxim je'e wemudiūmti. Tiapap ḡu je'e. Wemudiūmti kōn puje, waram eybipuruk ḡu epe'e. Itedi kōn puje, eyaḡuyisum epeku ijodi. Soat em eyetait epesop Deus xe eye'ū buje dak — Jesus o'e cebe.

¹⁵— Tapu — io'e. — Itedi buk etiūm owebe! — io'e. — Etiūm waram obipurukap puxim — io'e. — Etiūm puk waram ijoce tibum wajēmap puxim — io'e Jesus pe.

¹⁶— Ektop cuy eḡudot okay — io'e cebe. — Ektop eju juy ecepit — io'e.

¹⁷— Tā — io'e. — Oktoptep ḡu — io'e.

— Icēmān ēn e'em "Oktoptep ġu," i — io'e. ¹⁸ — Cinco beayū eju juk a'ġu ecewewumūn—emumukukukyū eju — io'e. — Ġasū ewejuat ektop ġu — io'e. — Imēn ikērē Deuſ xe — io'e. — Icēmān ēn e'em pit "Oktoptep ġu," i — io'e.

¹⁹ — Tapu — io'e. — Ġasū bit iba'arēm ġu o'e oxe. Ēn Deuſ ekawēn muwēnuwēn'ukat ma — io'e ayacat. ²⁰ — "Cūġ ma wuywebe Deuſ kay ġebum ma ijoce ma—co'a be—Gerazim'a be," i juk adi o'e ocedobuyū'ūm'ūm. Eyju bit Judeuyū. "Cūġ ma wuywebe Deuſ kay ġebum am wara'atka be ġu—Jerusalém ka be acā," i eyju e'em — io'e. — Abyūyū icēm ġu e'em exe? — io'e Jesus pe.

²¹⁻²² — Tū'ū, eya'ōpicūġcūġ cuy wa'ō kay — io'e Jesus. — Eyju Samaria eipi beayū — io'e. — Eyju e'em Deuſ pe "Ēn ma oceukukukat," i. Imēnpit eyetaybit ġu abu ixe iam. Ocejju bit Judeuyū. Ocejju bit oċetaybit abu ixe iam. Deuſ Judeu o'taē ijodiayū daxiġo'ukan, — io'e. — Ġuyjom ma "Ēn oceukukukat," i juy ace'e wuyebay be Gerazim'a be acā," i'ūmġu epe'e; "Jerusalém ka be acā," i'ūmġu dak. Soat ka daġ "Ēn oceukukukat," i epe'e'e cebe — io'e. ²³ — Ġaxīn ma Deuſ pe eykukukan epesop — io'e. — Ixe bikuyap taġ epeku. Ixe ekawēn kay kūyjobin epesop. Imēn eyeku buje, Deuſ kay ġebum epesop soat em. Eyebay ibikuy imēn ma eyeku am — io'e Jesus. ²⁴ — Deuſ ijebitbet ġu. Ijo ba'ore eywebe — io'e. — Ixe kay juy ġebum epesop iġojom ġu ma'ġu. Ixe biōġbuk a'ōbi juy epesop ġebum cekay. Cekawēn taġ tak cuy epesop ġebum cekay—kawēn icēmat taġ — io'e Jesus.

²⁵ — Wetaybit Cristo omuyku iam. Wuydaxiġo am Deuſ emunaē omuyku — io'e ayacat. — "Deuſ emunaē ixe," i wuyju e'em, "Wuydaxiġo ixe," i dak — io'e. — Yajēm puje soan oċemutaybin ixe — io'e.

²⁶ — Ōn ma Cristo — Jesus o'e ayacat pe. — Ōn ma kawēnwēn eweju — io'e.

²⁷ Iboam e buje, ceweju etaybitbinayū o'jepit Jesus kay jexat kuġ. Yaġuybabi'ūm o'e ip ibapuġ ma Jesus ayacat eju kawēnwēn puye. Imēnpit:

— Ajo-kay ēn ayacat xewi? — i'ūmġu o'e ip Jesus pe.

— Apēnpuye ēn kawēnwēn ayacat eju? — i'ūmġu dak ip o'e cebe.

²⁸ Ġebuje ayacat o'jepit jeka kay. O'ju jeka beacat kay. Timūn'a o'yaiwat idibikūy xe. Jay. Oajēm.

²⁹ — Epesot cuy aġokatkat com — io'e cebe ip—jeka beacayū be. — Idibikūy xe omuy — io'e. — "Ēn cuk adi ikērēat eġujurūġrūġ," i juk o'e owebe — ayacat o'e. — Ixe xe'e Cristo? — io'e. — Ixe xe'e Deuſ emunaē? — io'e ayacat.

³⁰ O'ju ip Jesus kay. O'jēm ip aġoka bewi.

³¹ Aġoka bewiayū ajēm awap ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Oċemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Juku wuyxat — io'e ip. — Ġa'a acekōn! — io'e ip.

³² — Oxat ġu omucokcokcoġ—wara'at acā. Eyetaybit ġu iboam — io'e—Jesus o'e.

³³ — Warara'acat xe'e ixat o'tojot cebe? — io'e ip jeweweju.

³⁴ — Eyju ma eycokcok eyxat kuġ pima. Ōn pit ocokcok omudocat bikuyap taġ weku am — io'e. — Omudocat kapikap o'ġūm owebe. Ocokcok oce wekapikap mu'ūm ām — Jesus o'e cebe ip. ³⁵ — "Ebadipdip kaxi kap puje, wuyku beat'a yaop je'e," i eyju ma e'em. "Ġaxīn ma yaop," i ōn pit e'em eywebe. Imēnpuxim eyxe adeayū ibu'u jemutabun am okay. "Ak'i epe'e iteyū kay—ajēmjēmayū kay," i ōn pit e'em — Jesus o'e. — "Ġaxīn ma ip itabun okay," i — io'e. ³⁶ — Kadaidada'ukat jekapikapei bubum, jeku beat'a bubu'ukat tak. Icocok e'em ip jeku beat'a kuġ pima. Imēnpuxim omuwēnuwēn'ukat icocok je'e warara'acat pe itabut puje, warara'acat mutabunbun'ukat tak. Itabucayū soat em itait jeedop ip webay xe kabi be — Jesus o'e. ³⁷⁻³⁸ — Ōn cuk eymuju omuwēn ām adeayū be. Icēmān wuyju e'em "Wara'at taidadam. Wara'at pit yabubum," i. Imēnpuxim pūġpūġayū omuwēnuwēn. Warara'acayū itabut'ūmayū mutabunbun. Adeayū epeġutabun ġasū cebe ip omuwēn puje. Itabut je'e ip warara'acayū kuy omuwēn puye — Jesus o'e.

³⁹⁻⁴⁰ Ġebuje aġoka bewiayū oajēm cekay—Jesus kay. Oitabun ip cekay. Ade oitabun Samaria eipi watwat. Itabut ip o'e ayacat o'jewemuwēn puye.

— "Ikērēat eġujurūġrūġrūġ," i juk xeku o'e owebe — i juk ayacat o'e cebe ip. Itabut ip o'e cekay.

— Ocexe juy eḡuy — io'e ip Jesus pe.

— Ha'a. Oḡuy — io'e.

Xet. Xet. Xepxep xet osunuy iḡo ka be. ⁴¹ Warara'acayū Jesus kay itabut o'e cekawēn co buje. Ade jījā itabut o'e cekay.

⁴² — Koap ma ekawēn oceya'ijōjo. Imēnpuye ocetabut cīcā ixē kay — io'e ip ayacat pe. — Ixe ekawēn oceya'ijōjo ḡasū bit. Ixe ipi daḡacat taxijōjo'ukat wuyxe — io'e ip.

⁴³ Xepxep xet o'kap. Jesus waram o'ju Galilēia eipi kay. Ixe ka Galilēia eipi be o'sukadop—Nazaré ka.

⁴⁴ — Warara'acayū xe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ya'ōbuyxi. Jeka beacat xe bit ka'ūma — i juk o'e Jesus.

⁴⁵ Galilēia eipi watwat pit Jesus o'topabijurūḡ. Icokcok ip o'e. Jesus osunuy ya'ōbuyxi cexe i Peta muḡēḡēm ip osodop Jerusalém ka be. Jerusalém ka be bima Jesus e'eap o'jojojo ip. Ja'ōbacaap mōḡmōḡap o'jojojo ip. Imēnpuye icokcok ip o'e Jesus dopabijurūḡ puje.

⁴⁶ Jesus o'jepit Caná ka kay—idibi o'timuwexat uva'abidim iat ka kay. Caná ka Galilēia eipi be o'sukadop. Ipi kukat ebekit iḡoka be osunuy—Caná ka be. Ixe ipot iwātaxipi jījā osunuy. Po'i osunuy ipot Cafarnaum ka be. Oe'ū pin ipot jewātaxiapi pibun.

⁴⁷ — Jesus oajēm ijoce, adeayū o'e ipi kukat ebekit pe. Oajēm Judēia eipi bewi — io'e ip cebe.

Ipi kukat ebekit o'ju Jesus kay. Jay. Oajēm.

— Ejot cuy oduk'a be — io'e. — Okpot eḡu'ada! — io'e Jesus pe. — Oe'ū pin okpot — io'e.

⁴⁸ — Deus ja'ōbacaap mōḡmōḡap coco'ūm puje, kuka eyetabut ḡu epe'e okay — io'e Jesus — wuywebe i'e ba'oreat mubapukpukap coco'ūm puje dak.

⁴⁹ — Kariwa — io'e. — Ejot cuy okpot e'ū awap — io'e.

⁵⁰ — Ecepit cuy eduk'a be — io'e Jesus. — Ekpot kuy o'je'ada. Oe'ū ḡu — io'e.

Iwātaxipi topibit ebay itabut o'e Jesus a'ō kay. Aripit. O'jepit jeduk'a kay. Jesus eju ḡu o'jepit—jaḡepūḡ ma. ⁵¹ Jeduk'a be kapikpik'ukayū ixē o'topabijuk e daḡ—jeduk'a be yajēm pima.

— Ekpot oe'ū ḡu — io'e ip. — O'je'ada jījā — io'e ip cebay be.

⁵² — Poce kaxi bima o'je'ada? — io'e.

— Wuyase bima o'je'ada kapusu — io'e. — Ipa'iat oi'ūm — io'e ip cebay be.

⁵³ — Wuyase bima ma Jesus o'jekawēn oweju — io'e cebay. — “Ekpot kuy o'je'ada,” io'e owebe — io'e.

Imēneju itabut o'e Jesus kay. Tuk'a beacat tak itabut o'e ip cekay—soat ip.

⁵⁴ Imēn Jesus waram wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapuk adeayū etabutpe—Galilēia eipi beacat etabutpe. O'ḡubapuk Judēia eipi bewi ijēm puje.

5

¹ ḡuyjom Jesus waram o'ju Jerusalém ka kay. Oajēm. Judeuyū peta muḡēḡēm osodop ibo ka be. ² Jerusalém ka be idibi'it'iti o'tinuy. Betesda i tibutet osunuy Judeuyū a'ōm. Ovelha muōmōmap exīntabi xe o'tinuy ixedi—aḡoka ekorara exīntabi xe. Pūḡpōḡbi iwātaxiapiat nuyap'a o'yadop idibi'it'iti akokoreren. ³ Ade iwātaxiapiayū kapopo'i osodop joyū'abeku. Ita'ūmayū osodop ip, cexīḡxīḡ pa'oreayū dak, ijebit e'ūayū dak. Timukoruyap wiwim ip osodop iwātaxiapiayū. ⁴ Deus ekawēn tojtjot'ukat ajēmjēm'uk osunuy iḡodi be. Idibi mukoruy buje, iwātaxiapiayū kopkop'uk ip osodop idibi kay. Koap kopat acā o'je'ada. ⁵ Jesus oajēm iḡodi xe.

ḡebuḡe Jesus aḡokatkat o'jojojo iḡodi xe. Ixe aḡokatkat ade koato iwātaxipi osunuy. ³⁸ koato iwātaxipi osunuy. ⁴ Ade koato po'i osunuy jewātaxiapi kuḡ. Jesus itaybit o'e iboam.

— Tapu, e'ada pin tu? i — io'e Jesus cebe.

⁷ — Hm hm — io'e aḡokatkat. — We'ada pin oce. Imēnpit ka'ūmḡu obure odujukop am idibi kay timukoruy buje — io'e. — Okop pa'ore. Okop pin pima, warara'acat ma kom. Ixe ma o'je'ada — io'e. — Ōn pit ka'ūma — io'e.

⁸ — E'āy — io'e Jesus. — Exexecaptup cuy etupu — io'e. — Xīḡxīḡ ece — io'e.

⁹ O'je'ada ġebuġe bit aġokatkat. Jexexcaptup o'tupu. Xiġxiġ o'e. Xipat o'e. Judeuyū xe jebodoydoyap kabia osunuy. Sábado osunuy. ¹⁰ Imēnpuye Judeuyū kukayū o'jekawēn aġokatkat eju—ce'ada'ibit eju.

— Jebodoydoy oceju ijop kabia. Cūġcūġ ġu — io'e ip. — Ka'ümġu wuyekapikap ġasū. Wuymutaybitbinap taġ ġu ħn e'em — io'e ip. — Cūġ ġu ewebe exexcaptup tujowat am ġasū. Kapikpiġ ħn exexcaptup tujowatwan — io'e ip.

¹¹ — “Exexcaptup cuy etupu,” i juk o'e owebe omu'adaat — io'e. — “Xiġxiġ ece,” io'e owebe — io'e ce'ada'ibit.

¹² — Abu o'e ewebe “Exexcaptup cuy etupu,” i; “Xiġxiġ ece,” i dak? — io'e ip. — Apēn ibutet? — io'e ip.

¹³ Imēnpit ce'ada'ibit itaybit ġu o'e jemu'adaat puten. Imu'ada buje, Jesus dao ma o'jēm adeayū parakpewi. Imēnpuye ce'ada'ibit itaybit ġu o'e ibuten.

¹⁴ Jesus ce'ada'ibit o'tobuxik ġuyjom. Deus eju kawēnwēnap'a be o'tobuxik—yabo'gat'a be.

— Kuy ece'ada — io'e. — Ikērēat cuy eġjurūġ ġu waram ewātaxipinap puxim — io'e Jesus imu'ada'ibit pe.

— Hm hm. Ikērēat oġjurūġ ġu — io'e.

¹⁵ Ce'ada'ibit o'jēm. O'ju Judeuyū kukayū kay.

— Kuy bima wetaybit ġu oġuy abu omu'ada iam — io'e. — Ġasū bit wetaybit oce ibuten — io'e. — Jesus i ibutet — io'e cebe ip.

¹⁶ Imēnpuye Judeuyū kukayū Jesus kaykay o'e ip. Yaoka ojuj ip Jesus aġokatkat o'ġu'ada jebodoydoyap kabia be buye.

¹⁷ Imēneju Jesus o'jekawēn cebe ip.

— Webay soat kabia jekapikap kuġ e'em. Imēnpuxim ōn tak wekapikap kuġ e'em — io'e Jesus cebe ip.

¹⁸ Imēnpuye Jesus aoka ojuj ip Judeuyū kukayū.

— Jesus o'jekapik jebodoydoyap kabia be. Aġokatkat o'ġu'ada — io'e ip. — Imēn cūġ ġu Deus xe — i napa ma ip o'e. — Jesus o'e “Deus webay,” i — io'e ip. — “Deus webay” i'e'em pima, “Deus a'ōbacaap co'i ōn tak wa'ōbaca,” i'e'em tak — io'e ip. — Imēnpuye juy ayaoka — io'e ip.

Imēn o'jekawēn ip jewewēju.

¹⁹ Ġebuġe Jesus o'jekawēn Judeuyū kukayū eju.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus ipot ōn. Wa'ōbi ġu ōn e'em—webay a'ōbi acā. Webay e'eap cocom ōn. Webay e'eap taġ acā ōn e'em, ixē ipot puye — io'e. ²⁰ — Webay xe okukpin cīcā. Webay a'ōbi iwātaxipiat mu'ada'ada'uk oġuy. Iđip cīcā o'e iwātaxipiat mu'adaap. Iboap podi ma idipat ġubapuk webay — io'e Jesus. — Eyetabēġbēġ epe'e iboap cocom—webay e'eap cocom — io'e. ²¹ — Webay ce'ū'ūayū mutaicin. Waram ip itait. Kabi kay ixeyū muyuhum. Ōn tak waram ce'ū'ūayū mutaicin. Obikuy bima waram imutaicin ōn ixē ipot puye — io'e. ²² — Deus ġu e'em ijodiatat pe “Eykērē oxē,” i. Owebe ma webay e'em “Ĥn ma ece ‘Ikērēat kuġ eyju Deus xe,’ i ijodiatat pe — io'e Jesus. ²³ — Imēnpuye adeayū je'e owebe “Ĥn Deus ipot,” i. “A'ōbuyxi jījā ħn,” i. “Deus tak ya'ōbuyxi jījā,” i je'e ip. Warara'acayū xe wa'ōbuyxi'ūm pima, webay dak kuka o'e ya'ōbuyxi ġu. Omudocat tak kuka o'e ya'ōbuyxi ġu cexe ip — io'e Jesus. ²⁴ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wa'ō kay kūyjobicayū yaġuyisum jekukum—omudocat kay itabucayū — io'e. — Soat em Deus xe jeedop ip itait — io'e. — “Ikērēat kuġ eyju oxē,” i'ümġu je'e Deus okay itabucayū be. “Soat em ipiatpi'ajoat eywebe,” i'ümġu dak je'e cebe ip — io'e Jesus. — “Soat em ipiatpi'ajojoap pe juy epesop,” i'ümġu je'e cebe ip— “Soat em oxē ma juy epesop,” i acā — io'e Jesus. ²⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Deus ipot ōn. Ġaxīn ma o'jēm eyxewi. Oajēm waram. Wajēm puje, wa'ōberen ocewāwā. Ce'ū'ūayū wa'įjojo. Waram ġuto jetait ip wa'ōberen wewāwā buje. ²⁶ Warara'acat Deus mutaicin ġu. Ja'ōbi ma itabēġ e'em. Wa'ōbi ma ōn tak wetait — io'e. — Ōn tak webay jo'i — io'e. ²⁷ — Soat waġo ōn. Webay a'ōbi acā ōn e'em pūġpūġayū be “Eykērē ġu Deus xe,” i. Ya'ōbi acā “Eykērē Deus

xe,” i òn e'em warara'acayū be — io'e.²⁸ — Eyağuybabi'ūm ġu juy epesop wekawēn kay. Ġuyjom ma ce'ū'ūayū wa'ījojo — io'e.²⁹ — Ce'ū'ūayū xewi jeu ip jedopap pewi. Xipacat mujurūgrūğ'ukayū jeu kabi kay. Soat em Deus xe jeedop ip. Ikērēat mujurūgrūğ'ukayū dak jeu. “Eykērē oxe,” i je'e Deus cebe ip. Ixeyū ġuju ipiat'ajojoap pe — io'e.

³⁰ — Wa'ōbi ġu òn kawēnwēn—pūğ em tak ka'ūma. Obikuyap tağ ġu òn jekukum—omudocat bikuyap tağ acā. Kuy owebe Deus e'eat tağ acā òn kawēnwēn. Imēneju cūğ ma owebe “Ikērēat kuğ eyju Deus xe” i'e am pūğpūğayū be; “Xipat eyju Deus xe” i'e am warara'acayū be — io'e.³¹ — Òn acā omuwēnuwēn pima, “Deus a'ōbi òn e'em,” i'e'em pima, “Dapxi ēn,” i kuka juk epe'e. Wa'ō kay eyetabut ġu kuka epe'e — io'e Jesus.³² — Wara'acat tak omuwēnuwēn. Webay dak omuwēnuwēn. Ixe icēmān e'em. Wetaybit icēmān ixe omuwēnuwēn iam — io'e.³³ — Eybureyū juk epeğuju João Batista kay — io'e Judeuyū kukukayū be. — Ixe João icēmān omuwēnuwēn oeku.³⁴ “Xipan cuy epe'e omuwēnuwēn,” i'ūmğu òn pit e'em warara'acayū be. “João icēmān omuwēnuwēn oeku,” i òn e'em eywebe, eydaxijo ojuy òn puye — io'e Jesus.³⁵ — Lamparina kuğ pima wuyetaybit poma aju iam. João Batista lamparina buxim osunuy. João Deus ekawēn muwēnuwēn oeku. Imēnpuye eyetaybit cūğ ma jeku am Deus xe iam. Darem ma eycockoğ epesop ixe ekawēn com — io'e.³⁶ — João omuwēnuwēn oeku. Adeayū okay itabut o'e. Webay a'ōbi wa'ōbacaap mōgmōğ ojeku eyetabutpe. Iboap tobuxik puje adeayū e'em owebe “Ebay juk omudot ocekey,” i.³⁷ Webay omuwēnuwēn. Omudocat omuwēnuwēn. Eyju bit kuyjobit ġu webay a'ō kay. Webay kay eyetabut ġu dak — io'e Jesus.³⁸ — Webay juk omudot ijodi. Webay a'ōmupubutbun eyju bit, eybu'u jījā eyetabut am okay buye — io'e.³⁹ — Eyju Deus ekawēntup cocom cīcā. “Deus ekawēn tağ jekukum pima, cebekitkiyūm acesop,” i eyju e'em. “Soat em Deus xe acesop wuyetait,” i dak eyju e'em. Imēnpit Deus ekawēntup tak omuwēnuwēn — io'e.⁴⁰ — Inaka eybu'u jījā eyetabut am okay. Okay eyetabun pima, soat em epesop eyetait Deus xe — io'e.⁴¹⁻⁴² — Wetaybit apēn eyju jewağuyğuy iam. Wetaybit cīcā eyju Deus kay ġu jījā iam — io'e Jesus.

— Imēnpuye eywebe ibuyxim okukap kudadam ġu òn — io'e Jesus.⁴³ — Webay a'ōbi ojot. Imēnpit eyju eyetabut ġu jījā okay. Ja'ōbi warara'acat tot puje bit, ixe kay kuka eyetabut epe'e — io'e.⁴⁴ — Pūğ ma Deusat. Kaūmğu wara'at. Eyju bit Deus pe xipan eymuwēnuwēnap kudadam ġu—wuyjuyū be xipan eymuwēnuwēnap kudadam acā. Imēneju eybu'u jījā eyetabut am okay — io'e.⁴⁵⁻⁴⁶ — Eyju te'e ma e'em “Moisés emudupmubararaktup tağ oceju jekukum,” i. “Imēnpuye oceju cūğ cīcā Deus xe,” i eyju te'e ma e'em — io'e. — Moisés cuk adi omuwēnuwēn Deus ekawēntup pe. Imēnpuye Moisés a'ō kay eyju kuyjobit pima, wa'ō kay dak kuka juk kuyjobit epe'e. “Teyūku ikērē,” i'ūmğu òn pit e'em webay be. Deus acā je'e eywebe “Eykērē oxe, Moisés a'ō kay kuyjobit'ūm puye,” i.⁴⁷ Moisés emudupmubararaktup kay eyetabut ġu. Imēnpuye wa'ō kay dak iba'ore eymutabut am — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be.

6

¹Ibocewi Jesus iodī o'timudek—Galiléia eipi beati. Tiberíades tibutet osunuy.

²Ġebuje adeayū o'ju Jesus kay.

— Jesus juk adi iwātaxipiayū o'ģu'ada'ada. Wuywebe i'e ba'oreat o'ģubapukpuk — io'e ip. — Waram tak paxi iwātaxipiat ġu'ada? — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye o'ju ip tomuju. ³O'jeu Jesus co'apēn pe. Jeweju etaybitbinayū eju oabik—doze beayū eju. ⁴Judeuyū epeta wap osodop ip—Páscoa epeta wap.

⁵⁻⁶Ġebuje Jesus adeayū o'jojo.

— Teyūku oğubeğbeğ ixan — io'e jewebe ma. — Filipe du itabut adeayū mubeğbeğ put Jesus pe iap kay? — io'e Jesus jewebe ma. Imēnpuye:

— Apēn xe'e juy pāo'a aceyabu iteyū xat'am—soat xat'am? — io'e Jesus Filipe be.

⁷— 6 kaxi be wuyekapikap teim pāo'a bu buje, kuka o'e ġu adeayū xat'am — io'e Filipe.

⁸Wara'acat o'jekawên Jesus eju jeweju etaybin'ibiyü'in. André o'jekawên ceweju. Simão Pedro wağo osunuy André.

⁹— Ak'il! — io'e André. — Yaypan'isuat otobuxik. Cinco be pã'o'a kuğ. Axima kuğ tak xepxep — io'e. — Imênpit apëğãm kuka ajat cexewi? O'e ğu kuka adeayü xat'am — io'e.

¹⁰— “Epabik cuy,” i juy epe'e adeayü be — Jesus o'e jeweju etaybitbinayü be.

O'jekawên ip adeayü be. Oabikbik ip adeayü kap'idiip ceje, tip'ade o'tiptop puye. Ade jijã ip osodop. Cinco mil ağokatkayü osodop aoyü parakpe, bekitkiyü parakpe dak.

¹¹Ğe buje Jesus pã'o'a o'yabu. O'jekawên Deus eju.

— Bay, ên xipat — io'e cebe. — Ocexat'am eyamudot ocewebe — io'e.

O'yaüm doze beayü be pã'o'a. Yaümüm pima o'yamu'aren cıcã. Ya'ada jijã o'e. Doze beayü pã'o'a o'yaümüm kaxikxik'iyü be. Axima dak o'ğüm doze beayü be. Lümüm pima o'ğ'u'aren cıcã. Doze beayü o'ğümğüm cebe ip—kaxikxik'iyü be. Kuy jemu'opinput o'jat ip. Ibeğbeğ ip o'jekôn. ¹²Soat ip ibeğbeğ o'e Jesus ixat o'ğ'u'aren cıcã buye.

— Ceapoyat'a juy epeyabu — io'e Jesus doze beayü be. — Epeyamuxipan — io'e. — Axima epoyat tak cuy epejat. Epeğuxipan cuy — io'e. — Epejat cuy ierepap puxim — io'e cebe ip.

¹³Soat cepayat ip o'jat. Pağeiro'a jo'iat'a be o'ğüöm ip. O'yamuporan ip cepoyan. Doze be o'yamunopapün pa'ğeiro'a jo'iat'a.

¹⁴Imên Jesus wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapuk soat etabutpe. Ixat o'ğ'u'aren cıcã. Imênpuye:

— Ite ma Deus ekawên muwënuwën'ukat! — io'e ip jewewebe o'jojojo'iyü. — Ade koato ma ixë ajëmap wiwim ocesop — io'e ip jewewewbe ma.

¹⁵Jesus dakoy ojuy ip o'e. “En ma juy ocejukan ece” i'e ojuy ip cebe.

— Odakoy ojuy ip jekukukan — io'e. — Ğasü bit obu'u ixeyü kukukan — io'e Jesus jewebe ma.

Imëneju o'jepit jenomukay ma. Jağepüğ ma o'ju co'a dağ.

¹⁶Kabiogkabiog'i bima ceweju etaybitbinayü o'kop iodi kay—doze beayü. ¹⁷Iodi mudek ojuy ip.

— Ğa'a accepit Cafarnaum ka be — io'e ip jewewebe.

Kobe be ip oöm. Kabiok o'e. Jesus oajëm ğu buk. ¹⁸Tipodoyboğ cıcã o'e kabidoboğ puye. Daum cıcã kobe tipodoy dağ. ¹⁹Wüy jijã o'jekoykoy ip. 5 kilometro o'jekoykoy ip. Jesus o'jojojo ip. Xiğxiğ oeku idibi adopa dağ Jesus. Yakömkëm ğu tipodoy dağ. Xiğxiğ. Ti'adopa dağ cüğcüğ ma oajëm. Oajëm pin kobe kay. Iparara jijã ip o'e ti'adopa dağat tobuxik puje—xiğxiğat tobuxik puje.

— Ajo xe'e teku ti'adopa dağat? — io'e ip jewewebe.

²⁰— Eypararam ğu juy epesop — io'e. — Wara'at ğu òn. Òn ma — io'e Jesus.

²¹Iparara ğu ip o'e doze beayü Jesus ekawên co buje. Icokcok cıcã ip o'e. Imênpuye:

— Eöm kobe be — io'e ip cebe.

Kobe dak o'jemüğ winäbu. Jejuap ojuy ka be o'jemüğ. Muğ.

²²Kuyaje tomukudadaayü Jesus o'tobuxik ğu.

— Apu Jesus? — io'e ip jewewebe. — Püğ ma juk kobe ijoce osodop kapusu — io'e ip. — Jesus pit oöm ğu ibo be kobe be — io'e ip. — Ceweju etaybitbinayü acã juk oöm kobe be. Ixe bit ka'üma — io'e ip. — Apoma o'ju? — io'e ip jewewebe.

²³Kawënwën pima winäbuayü oajëm jekobe dağ. Tiberiades ka bewi ip oajëm. O'jemüğ ip. Muğ. Wuyjuyü be pã'o'a o'op pe o'jemüğ ip. Jebay eju kapusu wuykukukat Jesus o'jekawên iap pe o'jemüğ ip.

²⁴— Jesus pit ijoce ğu omuy — io'e ip—tomukudadaayü o'e yajëm'ibiyü be. — Ceweju etaybitbinayü dak ijoce ğu omuy — io'e ip. — Ğa'a atimudek eyekobe dağ — io'e ip.

— Ğa'a — io'e ip.

Imênpuye ip oöm kobe be—Tiberiades ka bewiyü ekobe be. Poroğ. Oöm ip soat. Toktek. O'timudek ip winäbu. Cafarnaum ka ebikopap pe ip o'jemüğ Jesus kudadam.

— Ğa'a Jesus ajokudada!

— Ğa'al — io'e ip.

²⁵ O'tobuxik ip. Winābu ip o'tobuxik.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Puje ajēm ijocce? — io'e ip. — Ekudadam oceku — io'e ip Jesus pe.

²⁶ Ğebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus cebe ip. — Kapusu pāo'a epeyabu oxewi. Eybeğbeğ epesop oxewiat'am. Ğasū epesot okudadam “Ēn xīpat cīcā” i'e am ğū—pāo'a o pin puye acā — io'e Jesus cebe ip. ²⁷— Eyxat kay acā ğū juy epeyeğebu. Eybeğbeğ eyxan ijodi bima acā — io'e. — Wara'at tak opop eyxat eyağuyumisusunap xat — io'e. — Ixe xat o buje, eyağuyisum epeku ijodi bima. Soat em epesop eyetait Deus xe eye'ū buje dak — io'e. — Soat wağo ōn. Deus webay. “Obikuyap tağ ěn jekukum soat em,” i juk o'e Deus owebe — io'e. — “Imēnpuye ěn ma ibiat xat ūmūm'uk eğuy wuyjuyū be,” i juk o'e owebe — io'e. — Eyju dak Deus bikuyap tağ cuy epekuku soat em ma — io'e.

²⁸— Apēn xe'e oceku soat em Deus bikuyap tağ? — io'e ip Jesus pe.

²⁹⁻³¹— Deus e'em “Wemumudot kay eyetabun cuy epesop,” i — io'e. — Ōn ma Deus emumudot — io'e. — Okay eyetabut puje, Deus bikuyap tağ eyju jekukum — io'e Jesus.

— Ocedobuyū'ūm'ūm pāo'a jo'iat'a o'o'uk ip osodop uk'a'ūmat tağ pima — io'e ip Jesus pe. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Moisés pāo'a mudodot'uk osunuy cekay ip—kabi bewiat'a, i — io'e ip.

— Deus a'ōbi Moisés ja'ōbacaap mōğmōğ'uk osunuy pāo'a jo'iat'a mudodon — io'e ip. — Pām ěn? A'ōbacaap cuy ejomōğ ocetabutpe — io'e ip. — Imōğ puje ocetabut oce'e ekay — io'e ip.

³²— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus cebe ip. — Ja'ōbi ğū Moisés pāo'a jo'iat'a mudodot'uk osunuy eydobuyū'ūm'ūm pe—Deus a'ōbi acā. Moisés Deus xewiatxat ğū imudodot'uk osunuy cekay ip. Deus pit jexewiatxat mudodon eywebe—eyağuyumisusunap xat — io'e Jesus. ³³— Deus cuk omudot jexewi kuyje pāo'a jo'iat'a mudocap co'i — io'e. — Ōn kabi kadi wiatxat co'i ojot ijodiat ağuyumisun am — io'e. — Okay itabucayū yağuyisum jeku — io'e. — Ōn ijodiat ağuyumisusun'ukat — io'e.

³⁴— Kariwa — io'e ip Jesus pe. — Ibiatxat cuy eğūm ocesan. Soat em cuy eğūmğūm ocewebe.

³⁵— Ōn Deus xewiatxat — Jesus o'e. — Ōn ma ijodiat ağuyumisusun — io'e. — Okay eyetabut puje, soat em eycokcoğ epesop ibeğbeğat co'i. Okay eyetabut puje soat em eycokcoğ epesop ibipuruk'ūmat co'i — io'e Jesus. ³⁶— “Eybu'u eyetabut am okay,” i juk adi ocece eywebe — io'e Jesus. ³⁷— Webay pūğpūğayū mutabunbun okay. Imēnpuye itabut ip okay. “Eyetabun ğū juy epesop okay,” i'ūmğū ōn pit e'em cebe ip—itabun ojuyayū be—pūğ pe dak ka'ūma — io'e. ³⁸— Kabi kadiwi juk oajēm obikuyap tağ weku am ğū. Omudocat bikuyap tağ weku am oajēm — io'e. ³⁹— Soat em ağ ōn okay itabucayū kay. Imēnpuye jatabucap epererem ğū ip—pūğ tak ka'ūma. Waram ixeyū oğuyū kabi kay ce'ū'ūayū muyuap kabia be. Oğuyū ip omudocat bikuyap tağ — io'e Jesus. ⁴⁰— Okay itabucayū oğuyū ce'ū'ūayū xewi, webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be — io'e. — Soat ip jeedop itait Deus xe soat em—abu ōn iam itaybicayū. Imēn webay ibikuy — io'e Jesus.

⁴¹Imēneju Jesus ekawēn kay ğū ip o'e Judeuyū kukayū. Jewa'ōxixkiğ o'e ip jeweweju.

— “Ōn Deus xewiat,” i teku e'em — io'e ip. — “Kabi kadiwiat xat co'i ōn,” i teku e'em — io'e ip. ⁴²— Jesus ma teku! — io'e ip jewewebe. — José'ūm ipot teku — io'e ip te'e ma. — Wuyetaybit ixim, cebay'ūm tak. Apēntak “Deus xewi ojot,” i teku e'em? Dapxi teku — io'e ip te'e ma.

⁴³— Wa'ōxixkiğ ğū juy epesop — io'e Jesus. ⁴⁴— Webay wuyjuyū mutabunbun okay—omudocat — io'e. — Imutabun'ūm pima, kuka itabut ğū ip o'e okay. Okay itabucayū acā oğuyū kabi kay. Webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be ip oğuyū. Soat em jeedop ip webay xe — io'e. ⁴⁵— Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'tupmubarak. Imēn ibararak opop tup pe:

Deus soat wuyjuyū ğutaybin, i.

Imên e'em iğodup pe — io'e. — Webay ekawên co buje, itabut ip okay ijodiatcat, webay be imutaybin puje dak — io'e. ⁴⁶— Pũğ ma webay o'jojjo. Warara'acat pit ka'ũma — io'e. — Ōn acã webay ojojjo — io'e. ⁴⁷— Icēmãn òn e'em eywebe — io'e—Jesus o'e. — Okay eyetabut pima, soat em epesop eyetait Deus xe eye'ũ buje — io'e. ⁴⁸— Ōn ma Deus xewiatxat — io'e. — Ijodiat ağuyhuisusun òn — io'e. ⁴⁹— Wuydobuyũ'ũm'ũm mana'a o'o'uk osodop uk'a'umat pe bima. Inaka oe'ũ'ũ ip. ⁵⁰Kabi bewiat kay eyetabut puje, Deus wi wũy ğu epesop — io'e. ⁵¹— Ōn ma kabi bewiat — io'e. — Kabi bewi ojet ijodiat ağuyhuisusun am. Okay itabucayũ yağuyisum jeku ijodi bima. Soat em jeedop ip itait Deus xe ce'ũ buje. We'ũ buje, oẽn osuẽnũm ijodiat xatên — io'e.

⁵²Iboap co buje jewa'òxixxiğ ip o'e Judeuyũ kukukayũ.

— Apẽntak sute jeẽn iẽnũm wuywebe iẽn'o am? — io'e ip jewewebe.

Jesus ekawên cekawên pa'arêm osunuy ixeyũ xe—Judeuyũ kukayũ xe. (Oẽn'oat okay itabucat iape. Imẽnpit itaybit ğu ip osodop iboam.)

⁵³— Icēmãn òn e'em eywebe — io'e Jesus. — Soat wağo òn. Oẽn'o'ũm pima Deus ebekitkin ğu epe'e. Odoy kòn'ũm pima dak cebekitkin ğu epe'e — io'e. ⁵⁴— Oẽn'o buje bit, Deus ebekitkin epesop. Odoy kòn puje dak, cebekitkin epesop. Soat em epesop Deus xe eyetait — io'e. — Oẽn'oat oğuy kabi kay webay ce'ũ'ũayũ muyuap kabia be. Odoy kónat oğuy ibo kabia be — io'e. ⁵⁵— Wuyjuyũ mutaicinatên oẽn. Odoy wuyjuyũ mutaicinatoy — io'e Jesus. ⁵⁶— Obiõğbuk omuy oẽn'oat pe—odoykónat pe — io'e. — Obiõğbuk a'òbacaap kuğ jekukum ip. Ōn tak pũğ tağ ma jekukum ceweju ip — io'e Jesus. ⁵⁷— Webay ja'òbi ma itabẽğ soat em ma. Ixe ma omudot. Ōn tak wetabẽğ ijodi webay a'òbi — io'e. — Imẽnpuxim òn ma okay itabucayũ ağuyhuisusun. Yağuyisum jekukum ip wa'òbi—oẽn'oayũ — io'e—Jesus o'e. ⁵⁸— Imên ma kabi kadi wiatxat — io'e. — Pã'o'a jo'iat'a buxim ğu—wuydobuyũ'ũm'ũm xat puxim ğu. Wuydobuyũ'ũm'ũm pã'o'a jo'iat'a o'o'uk ip osodop — io'e. — Oe'ũ'ũ ip—ya'o'o'ukayũ'ũm'ũm ma. Kabi bewiat xat òn. Soat em jeedop ip itait Deus xe oẽn'o'ayũ — io'e—Jesus o'e.

⁵⁹Jesus iboam o'e Judeuyũ e'aweroroap'a be—Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Iğo'a beacat mutaybinbin osunuy Cafarnaum ka be. Oẽn'oat okay itabucat iape. Odoykónat tak okay itabucat iape. Imẽnpit cekawên pa'arêm osunuy ixeyũ xe. ⁶⁰Imẽnēju:

— Cekawên pa'arêm cica wuyxe — io'e ip jewewebe cekawên o'jojjo'iyũ. — Cekawên kay ğu wuyju — io'e ip.

⁶¹Warara'acayũ be jemukũyjo'ũm pima, Jesus itaybit o'e ixeyũ ekawên. Imẽnpuye o'jekawên ceweju ip.

— Wekawên pa'arêm tu eyxe? — io'e. — Eybu'u du eyetabut am okay wekawên kay'ũm puy? — io'e Jesus. ⁶²— Soat wağo òn. Wekawên pa'arêm eyxe bima, eyetabut ğu okay — io'e. — Kabi kay waram omuyuap tobuxik puje dak eyetabut ğu kuka epe'e okay — io'e. — Oka kay wepicap co buje dak kuka eyetabut ğu epe'e okay — io'e Jesus. ⁶³— Ijodiat ağuyhuisusun oẽn o'o am ğu — io'e. — Deus biõğbuk acã ijodiat ağuyhuisusun — io'e. — “Oẽn cuy epesuẽn'o,” i juk oce eywebe — io'e. — Imẽnpit okay eyetabun cuy epesop iam eymutaybin oju oğuy — io'e. — Wekawên kay eyetabut pima, obikuyap tağ epeku—eyağuyisum epeku — io'e Jesus. ⁶⁴— Imẽnpit pũğpũğ ey'in itabut ğu okay — io'e Jesus.

(Jesus kuy itaybit o'e abuyũ ibu'u osodop itabut am okay iam. Itaybit o'e abu oũm okay itakomaayũ be iam tak. Kuy bima itaybit o'e iboam doze beayũ naẽ buje.)

⁶⁵— Soat ğu eyetabut okay — io'e. — Webay emumutabunbunyũ acã itabut je'e okay. Kuy iboap oğuwẽn eywebe — io'e.

⁶⁶Kuy bima ceweju oekuku'iyũ Jesus kay ip ibu'u o'e, cekawên kay'ũm puy.

Ğebye oibu'un ip Jesus eju jeku am. ⁶⁷Jesus o'jekawên doze beayũ eju—jeweju etaybitbinayũ eju.

— Pãm eyju? — io'e. — Eyju dak tu eybu'un oweju? — io'e.

⁶⁸— Kariwa — io'e Simão Pedro. — Abu-eju kuka oceku? — io'e Jesus pe. — Ĕn acã apẽn itabucayũ yağuyisum jekukum iap ekawên muwẽnuwẽn ocewebe — io'e. — Ĕn acã Deus xe

epesop iap ekawên muwênuwên ocewebe — io'e. ⁶⁹ — Ekay acã ocetabut — io'e. — Ocexe ên acã Deus emumudot — io'e. — Ocexe ên acã xipacat — io'e. — Ên acã ikêrêat ejukuk ãu — io'e—Simão Pedro o'e.

⁷⁰ — Õn cuk eynaë — io'e Jesus. — Doze beayü juk otaë — io'e. — Imênpit pũg ey'in Satanás a'ókayan o'e — io'e.

⁷¹ Jesus Judas o'ãuwên—Simão Iscariotes ipot o'ãuwên. Ixe Judas doze beayü'in osunuy. Inaka Jesus ùm ojuy o'e cekay itakomaayü be yaoka am.

7

¹Ibocewi Jesus Galiléia eipi daã oeku. Judeuyü kukukayü Judéia eipi be osodop ip. Ixeyü Jesus aoka ojuy. Imênpuye Judéia eipi daã o'ju ãu Jesus. ²Judeuyü epeta wap osunuy. Cepetaboã cãcã osunuy. Xijap mögmög'uk ip osodop. Xijap pe dopdom osodop ip ião epeta bima.

³ãebu je ikitpiyü o'jekawên Jesus eju.

— Ejêm cuy ijocewi — io'e ip Jesus pe. — Judéia eipi kay juy eju — io'e ip. — A'õbacaap cuy ejomög a'õ kayayü etabutpe ixeyü be “Teku ya'õbaca jijã” i'e am — io'e ip. ⁴— Iba'arêm ãu wuyju e'em xipan jewemuwên pin pima. Eju juy — io'e ip. — Ka'üma buk ocejojoioiap cuy eãubapuk — io'e ip. — Xipan jewemuwênat cuy soat pe — io'e ip.

⁵Jesus kitpiyü imên o'e itabut'üm cekay buye.

⁶— Cũg ãu mabuk oju am peta kay — io'e Jesus. — Cũg ma bit eyju am. Soat em cũg ma eyju am. ⁷Deus kay'ümayü eykay ãu itakoma ip. Okay bit itakoma jijã ip “Ikêrêat mujurügrüã eyju,” i'õn e'em cebe ip puye — io'e. ⁸— Eyju ma peta kay epeju — io'e jekitpiyü be. — Õn pit oju ãu ião epeta kay. Cũg ãu mabuk oju am — io'e Jesus.

⁹Jesus imên o'e jekitpiyü be. O'jêm ip ikitpitpiyü. Jesus pit Galiléia eipi be osunuy pũgpũg xet.

¹⁰Ebapũg xet kap puje, Jesus o'ju peta kay. Soat eta'ümpi ma o'ju. Iba'arêm ma o'ju.

¹¹⁻¹³ãebu je Jesus o'jokudada ip Judeuyü kukukayü. Petatam pima o'jokudada ip.

— Apu Jesus? — io'e ip jewewebe.

Adeayü ibidadada ma jekawênwên osodop Judeuyü kukukayü be ja'õdobuxikap puxim. Jesus peam jewa'õxixiã ip osodop.

— Xipat cãcã teku — io'e pũgpũg ixeyü'in.

— Ka'üma — io'e warara'acayü bit. — Wuymuãuykukuku'ukat teku — io'e ip napa ma.

Adeayü imên ibidadada ma jekawênwên ip o'e.

¹⁴Jesus o'ju Deus eju kawênwênap'a kay—yaboãt'a kay. Peta muãgãgãm pima o'ju. Ião'a beacat mutaybitbin osunuy.

¹⁵Judeuyü kukukayü Jesus ekawên kay ãu ip o'e.

— Apênpuye dak sute itaybit? — io'e ip. — Wuymutaybitbin'ukat xe ãu osunuy jemutaybinan. Cũg ãu cexe wuyjuyü mutaybin am — io'e ip soat pe ião'a beacat pe.

¹⁶— Wa'õbi ãu ñn adeayü mutaybitbin—omudocat a'õbi acã — io'e Jesus. ¹⁷— Wa'õbi du eyxe ñn eymutaybitbin? Pãm ãuto Deus a'õbi? — io'e. — Deus bikuyap taã jeku ojuyat itaybit je'e Deus a'õbi ñn eymutaybitbin iam — io'e cebe ip. ¹⁸— Pũgpũgayü Deus a'õbi ãu ijodiat mutaybitbin—ja'õbi acã. Cũg ãu imutaybitbin ip. “Xipan omuwênuwên cuy epe'e,” i'e'em ip ya'ijjo'ibiyü be. Warara'acayü bit Deus a'õbi ijodiat mutaybitbin—jemudocat a'õbi. “Xipan Deus muwênuwên cuy epe'e,” i'e'em ip. Icêmãn e'em ip. Napa ãu ip e'em.

¹⁹Moisés Deus ekawên cuk adi o'ãuwênuwên eydobyü'üm'üm pe kuyje. Imênpit soat eyju kũyjobit ãu iboap ekawên kay. Abu ey'in iboap ekawên kay kũyjobit? Ka'üma ma! Eyju dak waoka ojuy. Apênpuye? — io'e Jesus.

²⁰Adeayü Jesus ekawên o'ya'ijjo Deus eju kawênwênap'a beacayü.

— Akpidapi ên — io'e ip napa ma adeayü Jesus pe. — Ka'üma ma aoka ojuy — io'e ip Jesus pe.

Itaybit ãu ip osodop adeayü Jesus aoka ojuy iam Jerusalém ka be powatwat.

²¹ — Jebodoydoyap kabia be wa'ôbacaap ojomôg pûg em ma — io'e Jesus. — “Cûg ġu teku e'em,” i juk adi epe'e iboap co buje. “Sábado be kapikpiġ teku,” i juk adi epe'e — io'e. ²² — “Wuydobuyû'üm'üm ekawên taġ aġokatkat'it'it epetaypu'aġobixeedakat,” io'e Moisés kuyje. “Ikap'isuat epetaypu'aġobixeedakat teku Deus ebekit iap mubapuk am,” io'e Moisés kuyje. Jebodoydoyap kabia bima dak eyju ixeedakatkan Moisés ekawên mupubutbunap puxim — io'e. ²³ — Sábado bima eyju ixeedakatkan Moisés ekawên mupubutbunap puxim. Sábado bima owebe iwātaxiapiat mu'ada buje bit, eyetakoma juk adi epe'e okay! “Ēn jebodoydoy ġu! Kapikpiġ ěn,” i eyju e'em owebe. “Ēn Moisés ekawên mupubutbun,” i eyju e'em owebe. “Ikêrêat mujurûgrûg ěn,” i eyju e'em owebe — io'e Jesus. ²⁴ — Dao ġu “Ēn ikêrêat mujurûgrûg,” i juy epe'e warara'acat pe — io'e. — Tûybe teku ikêrêat mujurûgrûg iân eyju e'em. Cekuku am eyetaybit'üm pima, “Ēn ikêrêat mujurûgrûg,” i'ümġu juy epe'e'e — io'e Jesus.

²⁵ — Ite aoka ojuy ġu du wuyka kukayû? — io'e ip Jerusalém ka watwat jewewebe. ²⁶ — Ak'i juy epe'e — io'e ip. — Ijoce ma omuy — io'e ip. — Soat etabutpe teku kawênwên — io'e ip. — Imênpit ka'üma ma ibubum — io'e ip. — Wuyka kukayû dak itabut xe'e Jesus Deus emunaë iap kay? — io'e ip jewewebe. ²⁷ — Teku Deus emunaë ġu wuyxe — io'e ip Jerusalém ka watwat'in. — Deus emunaë ajêm puje, abu xe'e itaybit je'e pomawi osodot iam? Ka'üma ma! Imênpit wuyetaybit pomawi teku osodot iam — io'e ip.

²⁸ Jesus adeayû mutaybitbin mabuk osunuy Deus eju kawênwênap'a be—yaboġat'a be. — Eyetaybit ġu abu ôn iam — io'e Jesus. — Eyetaybit ġu pomawi ojot iam. Wa'ôbi ġu ojot—omudocat a'ôbi acã. Ixe icêmân e'em soat em. Eyetaybit ġu abu ixe iam — io'e. ²⁹ — Ôn pit wetaybit ixem — io'e. — Ojot cexewi. Ixe ma omudot ijoce — io'e Jesus.

³⁰ Imêneju itakomaayû Jesus daomûn ojuy ip. Deus pit jewebe ma o'e: — Jesus daomûn ġu buk ip — i. Imênpuye ka'üma ma o'jat.

³¹ Tak ġu o'ya'ljojo'iyayû bit itabut o'e ip Jesus kay. Ade jîjã itabut o'e.

— “Deus emunaë ja'ôbacaap jomôg,” i wuyju e'em — io'e ip. — Ite aġokatkat ja'ôbacaap mōġmōġ cîcã. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ ite ma. Imêneju ite ma Deus emunaë ocexe — io'e ip.

³² Imênpuye Jesus daomûn ojuy o'e ip Fariseuyû. Adeayû Jesus muwênuwên iam o'jekûyjo ip Fariseuyû. Fariseuyû eju paÿyû kukukayû Deus eju kawênwênap'a wiwi'ukayû o'ġuju Jesus daomûn âm.

³³ — Darem ma buk ôn eyxe — io'e Jesus adeayû be. — Ğaxîn ma ocepit omudocat kay — io'e. ³⁴ — Okudadam epeku. Odobuxik ġu eyju. Ojuap kay eyju ba'ore — io'e.

³⁵ — Apoma sute je'ju? — io'e Judeuyû kukukayû. — Poce iba'ore kuka wuywebe tobuxik am? — io'e ip. — Je'ju du sute Judeuyû xe jenuy âm Grécia eipi watwat xe jenuy âm? — io'e ip. — Ipôġpôġayû kay du sute je'ju Judeu'ümayû mutaybit am? — io'e ip. ³⁶ — “Okudadam epeku,” i juk o'e ocewebe — io'e ip. — “Imênpit eyju odobuxik ġu,” i juk o'e — io'e ip. — “Ojuap kay eyju ba'ore,” i juk o'e — io'e ip. — Cekawên pa'arêm ocexe — io'e ip Fariseuyû, paÿyû kukukayû dak.

³⁷ Waram Jesus o'jekawên peta muġêġëayû be. Peta epere buje o'jekawên cebe ip. Ibo kabia yoboġ cîcã osunuy Judeuyû xe.

— Wuybipuruk pima, idibi kay jîjã wuyju — io'e. — Abu yaġuyisum ceku pin cîcã? — io'e Jesus ya'ôberen. — Eyetabun cuy epesop okay! — io'e. — Okay eyetabut pima, eyaġuyisum epeku — io'e Jesus. ³⁸ — Okay itabucayû be idibi buxim jeenuy badi — io'e. — Imênpuye yaġuyisum ip jeku — io'e. — Imên e'em Deus ekawêntup — io'e—Jesus o'e.

³⁹ Imên e buje Deus biôġbuk o'ġuwên Jesus. Deus biôġbuk ômôm Jesus kay itabucayû be. Jesus iboam o'e ipi kay Deus biôġbuk ajêm awap. Ixe oajêm ġu buk, Jesus jebay xe jenuy âm o'jeu ġu buk puye.

⁴⁰ Jesus ekawên co buje pûg taġ ġu o'jekawên ip adeayû—wara'at taġtaġtaġ ma.

— Teku Deus ekawên muwênuwên'ukat—ocemumuwiwiit ma — io'e pûġpûġ ixeyû'in.

⁴¹ — Deus emunaë teku — io'e warara'acayû.

— Ka'ūma — io'e warara'acayū bit. — Deus emunaē ġu tekku. Teku Galiléia eipi bewiat! — io'e ip. — Deus emunaē Galiléia eipi bewi ġu jajēm — io'e ip.

⁴² — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Davi naxeġbit Deus emunaē, i. Belém ka be je'kap—Judéia eipi be, i. Davi osunuyiat ka be je'kap, i — io'e ip.

— Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e ip.

⁴³ Pūġ taġ ġu ip o'jekawēn adeayū Jesus muwēnuwēn. Jawa'ōdawunuwun ip osodop.

⁴⁴ Jesus daomūn ojuy ip yawiwi'ukayū. Imēnpit o'taomūn ġu buk ip.

⁴⁵ Jesus kuġ ġu yawiwi'ukayū o'jepit. Oajēm ip kuy o'ġuju'iyayū kay—paīyū kukukayū kay, Fariseuyū kay.

— Apēnpuye Jesus epetojot ġu? — io'e ip yawiwi'ukayū be.

⁴⁶ — Ixe ekawēn kawēntip cicā ocexe! Abu-buxim ixe kawēnwēn? Ka'ūma buxim ā! — io'e ip.

⁴⁷ — Eyju dak eymuġyukuku du ixe? — io'e ip Fariseuyū. ⁴⁸ — Ya'ōbuyxiayū itabut ġu ip cekay—pūġ tak ka'ūma — io'e ip. — Ocejū dak ocetabut ġu cekay—pūġ tak ocetabut ġu ma — io'e ip. ⁴⁹ — Adeayū bit itaybit ġu Moisés ekawēn. Imēnpuye Deus e'em cebe ip “Eykērē oxe,” i, “Ipiat osupi'ajoat eywebe,” i — io'e ip. — Iteyū acā itabut cekay—Moisés ekawēn itaybit'ūmayū acā — io'e ip Fariseuyū yawiwi'ukayū be.

⁵⁰ Nicodemos pit o'jede Fariseuyū be—jebureyū be. Ixe Nicodemos ibimāmāmayū ekawēn coco'ukat osunuy. Kuy bima o'ju Jesus kay jekawēn ām ceweju.

⁵¹ — Jesus puk atujajēm ġu wuykay cekawēn co am, imuymuy'ukayū ekawēn co am tak — io'e Nicodemos. — Cekawēn co'ūm pima, “Ite juy ayaokaat, ikērēat kuġ puye,” i'ūmġu juy ace'e. Imēn Moisés cuk adi wuymutaybitbin — io'e Nicodemos.

⁵² — Galiléia eipi bewiat co'i ēn kawēnwēn. Deus ekawēn itaybit'ūmat co'i ēn kawēnwēn — io'e ip Nicodemos wayway. — Ite aġokatkat napa ma e'em “Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ōn,” i. Deus ekawēntup cuy etupco! — io'e ip Nicodemos pe. — “Ka'ūmġu Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat Galiléia eipi beat,” i'e'em ibiatup — io'e ip Nicodemos pe.

⁵³ Soat ip o'jepit jeduk'a be.

8

¹ Jesus pit o'ju co'a kay—Oliveira dip'a kay.

² Kabia isum Jesus waram o'jepit Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Adeayū o'je'awero Jesus ekawēn co pin puye. Ixe oabik. Adeayū mutaybitbin o'e.

³ Ġebuje Fariseuyū eju Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū ayacat o'tojot Jesus kay. Ayacat itoptep ma'ġu osunuy. Inaka warara'acat itop kay itabiku osunuy. Warara'acat itop eju o'tobuxik ip Fariseuyū. O'tojot ip Jesus kay. Adeayū etabutpe ip o'tojot.

⁴ — Kariwa — io'e ip Jesus pe. — Ite ayacat ocetobuxik wara'acat itop eju. Imēnpuye ocetojot ekay — io'e ip. ⁵ — Moisés o'e wuydobuyū'ūm'ūm pe: “Wara'acat itop eju jepopomat cuy epeyabuġbuġ wita'am,” i. Imēn Moisés ocemutaybitbin. Pām ēn? Apēn ēn ece'e? — io'e ip Jesus pe.

⁶ Imēn o'e ip Jesus pe. Tūybe cūġ'ūma jede iān o'e ip. “Cūġ ġu ēn e'em,” i'e ojuy ip Jesus pe. “Moisés ekawēn taġ ġu ēn e'em,” i'e ojuy ip cebe.

Jesus o'je'aetoro. Ipi mukorepkorem o'e jebum. Koreh. Yatoroh ipi mukorepkorem o'e.

⁷ — Apēn ēn ece'e? — io'e ip waram.

Kirik'āy. O'āy.

— Ey'inat ikērēat kuġ'ūm pima, ixe juy koam wita'a yamuju cekay ayacat abuġ am — io'e Jesus cebe ip.

⁸ Waram o'je'aetoro. Waram jebum ipi mukorepkorem. Koreh.

⁹ O'jēm ip cekawēn co buje. Koap aypapayū o'jēm ōn tak ikērēat kuġ iam itaybit puye. Warit. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Ġuyjom warara'acayū o'jēm yaypan'isuayū. Warit. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Soat ip o'jēm. Jesus acā o'jepoyat. Ayacat Jesus xe o'e cūġ'i.

¹⁰ Kirik'ây. Jesus o'ây. O'jeak ayacat kay.

— Tũ'ũ — io'e. — Apõma o'ju ip “Ën ma ikêrêat kuğ cĩcã Deus xe,” i'e ojuyayũ? “Ĝa'a ayaoka wita'am,” i'e ojuyayũ? — io'e—Jesus o'e.

¹¹ — Kariwa — io'e. — Ka'ũmũ ip — io'e. — O'jẽm ip — io'e. — Weiwat xeyũku.

— “Ikêrêat kuğ cĩcã ãn,” i'ũmũ ãn tak e'em ewebe — io'e Jesus. — Eju juy — io'e. — Waram pit eğujurũğ ğu ikêrêat — io'e Jesus.

¹² Waram pima Jesus o'jekawẽn adeayũ eju.

— Kabia buxim ãn — io'e. — Deus ekawẽn eymutaybitbin ãn cũğ ma eyeku am. Okay itabucayũ kabiok tağ jekuku'ukayũ buxim ğu. Ikêrêat mujurũğrũğ'uk ğu ip. Cũğ ma ip jekukum kabia dağ jekuku'ukat puxim. Yağuyisum jekukum ip — io'e.

¹³ — Ën acã xipan jewemuwẽnuwẽn — io'e Fariseuyũ. — Cũğ ğu ãn kawẽnwẽn — io'e ip napa ma.

¹⁴ — Cũğ ma ãn kawẽnwẽn — io'e Jesus. — Eyetaybit ğu pomawi ojet iam, poma ãn cum iam tak — io'e. — Õn pit wetaybit pomawi ojet iam, poma ãn cum iam tak — io'e. — Cũğ ma ãn kawẽnwẽn wetaybit puye — io'e. ¹⁵ — Eyju e'em “Cũğ ma ãn kawẽnwẽn,” i, eyxe warara'acat e'eap ibapuk'ũm ma'ğũ. Imẽn ğu ãn pit e'em — io'e. ¹⁶ — “Cũğ ğu ãn kawẽnwẽn,” i ãn e'em pima bit, cũğ ma kuka oce. Cũğ ma kuka oce, omudocat tak imẽn e'em puye. Webay omudot. Pũğ tağ ma oceju e'em — io'e. ¹⁷ — Imẽn e'em Moisés ekawẽntup:

Xepxepayũ pũğ tağ ma kawẽnwẽn pima, “Teyũku icẽmãn e'em,” i kuka o'e ip ya'ĩjojo'ibiyũ, i — io'e Jesus.

¹⁸ — Õn ma xipan jewemuwẽnuwẽn. Webay dak xipan omuwẽnuwẽn—omudocat. Pũğ tağ ma omuwẽnuwẽn oceju—õn, webay dak — io'e.

¹⁹ — Poce omuy ebay? — io'e ip Jesus pe.

— Etetaybit ğu abu ãn iam, abu webay iam tak — io'e. — Abu ãn iam eyetaybit pima, abu webay iam tak kuka eyetaybit epe'e — io'e.

²⁰ Imẽn Jesus o'e Deus eju kawẽnwẽnap'a be—yaboğat'a be. Adeayũ mutaybitbin osunuy. Dinheiro muõmõmap'a xe imutaybitbin osunuy. Cekay itakomaayũ Jesus daomũn oju. Imẽnpit o'taomũn ğu ip taomũnap kabia ğu buk puye.

²¹⁻²⁴ Waram Jesus o'jekawẽn Judeuyũ kukukayũ eju.

— Ğaxĩn ma o'jẽm ijocewi — io'e Jesus. — Te'e ma epeku okudadam eydaxiyoap oju. Epe'ũ Deus pe eywebewi ikêrêat uk'ũm pima. Ojuap kay eyju ba'ore — io'e. — “Epe'ũ Deus pe ikêrêat uk'ũm pima,” i kuy oce eywebe. Õn Deus xewiat iap kay eyetabut'ũm pima, epe'ũ Deus pe eywebewi ikêrêat uk'ũm pima — io'e Jesus.

— “Ojuap kay eyju ba'ore,” i teku e'em — io'e ip Judeuyũ kukayũ. — Jewaoka du sute? — io'e ip jewewebe.

— Eyju ma ipi dağacat. Õn pit kabi bewiat — io'e Jesus. — Eyju ma jewağuyğuy ijodiat ağuy dağ. Õn pit ka'ũma.

²⁵ — Abu ãn? — io'e ip.

— Iebikam piman ma juk ocewemuwẽn abu ãn iam — io'e. ²⁶ — Adeat muwẽn pin mabuk ãn eywebe. “Cũğ ğu eyju kawẽnwẽn” i'e pin mabuk oce eywebe. Omudocat ekawẽn muwẽnwẽn acã ãn. Ixe icẽmãn e'em — io'e Jesus.

²⁷ Jesus jemudocat muwẽn puje, jebay o'ğuwẽn. Iboap ekawẽn pit Judeuyũ kukayũ itaybit ğu.

²⁸ — Soat wağõ ãn — io'e Jesus. — Obamuapay epe'e we'ũ am korosa be. Obamupaya buje, “Icẽmãn xeku kabi bewiat,” i epe'e. “Ja'õbi ğu xeku oeku—jebay a'õbi acã,” i epe'e — io'e. — “Wuyebay e'eap muwẽnwẽn xeku oeku,” i epe'e — io'e Jesus. ²⁹ — Soat em omudocat bikuyap tağ ãn jekukum. Imẽnpuye soat em ağ okay. Ixe opere ğu — io'e Jesus.

³⁰ Imẽneju ade oitabun Jesus kay—ya'ĩjojo'ukayũ'in.

³¹ Jesus waram o'jekawẽn Judeuyũ kukukayũ eju. Pũğpũğ ixeyũ'in o'e: — Teku icẽmãn e'em — i.

— Wekawên kay küyjobit pima, oweju etaybitbinayüm epesop — io'e Jesus. ³²— Kawên icêmat muwênuwên òn eywebe — io'e. — Kawên icêman eyetaybit pima cekariwa be imudadaybotbot'ibiyü buximayüm ãu epesop — io'e cebe ip.

³³— Abu ocemudadaybotbot'uk osunuy? Ka'üma ma! — io'e ip. — Abraão naxegebitbit oceju! — io'e ip. — Apênpuye ên e'em ocewebe “Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyü buximayüm ãu epesop,” i? — io'e ip.

³⁴— Icêman òn e'em eywebe — io'e Jesus. — Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyü be iba'ore jekariwa epere am. Imênpuxim ikêrêat mujurügrüg'ukat pe iba'ore ikêrêat mujurügrüg'ap epere am, Satanás ixê ekariwa buye — io'e. ³⁵— Cekariwa be imudadaybotbot'ibit ma soat em ãu cekariwa duk'a be dopdom. Kariwa imujêm pin pima, ãujêm. Kariwa ipot pit, soat em jebay duk'a be dopdom. Cebay ixê ãujêm ãu — io'e. ³⁶— Òn ma Deus ipot. Owebe eydaxijo buje, Satanás ãu eykukukan jeenuy — io'e. — Imênpuye ikêrêat mujurügrüg'ap epere but epesop — io'e. ³⁷— Icêman eyju Abraão naxegebitbit — io'e. — Inaka eyju oaoka ojuy wa'õ kay küyjobit'üm puye — io'e—Jesus o'e. ³⁸— Webay be omutaybitbinap muwênuwên òn eywebe. Satanás ebekitkit eyju. Ixê ekukuap taã eyju dak jekukum — io'e Jesus.

³⁹⁻⁴⁰— Ka'üma! Ocedobu'üm ekukuap co'i oceju jekukum—Abraão'üm ekukuap co'i — io'e ip te'e ma.

— Deus kawên icêmat o'ãuwên owebe — Jesus o'e. — Iboap ekawên acã oãuwên eywebe. Inaka eyju ma oaoka ojuy kawên icêmat kay'üm puye — io'e. — Abraão bit kawên icêmat kay küyjobit cîcã osunuy. Abraão naxegebitbit eyju. Ixê'üm ekukuap co'i ãu bit eyju jekukum — Jesus o'e. — Apênpuye dak? — io'e. ⁴¹— Satanás ekukuap co'i eyju jekukum — io'e.

— Satanás ekukuap co'i ãu oceju jekukum—Deus ekawên taã ma — io'e ip. — Deus acã ocebay — io'e ip.

⁴²— Deus xewi ojot. Wa'õbi ãu ojot. Ixê ma omudot — io'e Jesus. — Deus eyebay bima, kajuk okupin eyxe oãuy — io'e. ⁴³— Wekawên kay jeküyjobin pin ãu eyju. Imênpuye wekawên pa'arêm eyxe — io'e. ⁴⁴— Ibiõgbuk kêrêayü kukat ebekitkiyü eyju—Satanás ebekitkiyu — io'e—Jesus o'e. — Apên ixê ikêrêat mujurügrüg'iap co'i eyju dak ikêrêat mujurügrüg' — io'e. — Ixê warara'acat aokaka'uk osunuy ipi mujurüg' isum. Ğasü dak wuyjuyü muy'ü'ü'uk ixê — io'e. — Kawên icêmat kay küyjobit'üm osunuy ixê — io'e. — Iba'ore ixê be kawên icêmat kay küyjobit am. Icêm ãu teku e'em. Napa ma e'em. Napa ma e'em pima, je'e pinap taã e'em cexe. Dapxi teku — io'e. — Icêm'ümân e'em ip ixê ebekitkiyü. ⁴⁵ Icêmat òn pit e'em eywebe — io'e. — Inaka eyetabut ãu wekawên kay — io'e. ⁴⁶— Ka'üma ma icêman e'em owebe “Ikêrêat mujurügrüg' ên” i — io'e. — Icêman wekawên. Apênpuye eyetabut ãu wekawên kay? — io'e. ⁴⁷— Küyjobit ip cekawên kay Deus ebekitkit. Eyju bit Deus ebekitkit ãu. Imênpuye Deus ekawên kay ãu eyju — io'e Jesus Judeuyü kukukayü be.

⁴⁸— Icêman oceju e'em ewebe “Ibiõgbuk kêrêat a'õbi ên e'em” i, “Akpídapi ên,” i dak — io'e ip. — “Cüg'üma ên jekukum Samaria eipi wat puxim,” i oceju e'em ewebe. Icêman oceju e'em — io'e ip.

⁴⁹— Icêm ãu eyju e'em — Jesus o'e. — Ibiõgbuk kêrêat a'õbi ãu òn e'em. Webay kuã òn ibuyxim. Eyju bit obuyxim ãu okuã — io'e. ⁵⁰— Òn ma obuyxim okuã kudadam ãu — io'e. — Webay bit obuyxim okuã. Ixê obuyxim ãu okukat ãuju ipiat'ajojoap pe — io'e. ⁵¹— Icêman òn e'em eywebe — io'e. — Wekawên taã jekuku'ukat soat em ãu jeedop ce'ü'üayü xe — io'e Jesus.

⁵²— Ibiõgbuk kêrêayü kukat a'õbi ên kawênwên — i napa ma o'e ip Judeuyü kukukayü. — Abraão'üm oe'ü. Deus ekawên muwênuwên'ukayü'üm'üm tak oe'ü'ü. “Wekawên taã jekuku'ukat soat em ãu jeedop ce'ü'üayü xe,” i ên pit e'em — io'e ip. ⁵³— Ocedobu'üm oe'ü—Abraão'üm. Abraão bit toto osunuy ya'õbuyxiat. Ixê'üm podi du a'õbuyxi? — io'e ip. — Deus ekawên muwênuwên'ukayü'üm'üm tak oe'ü'ü. Ixeyü'üm'üm pit toto osodop ya'õbuyxiayü. Ixeyü'üm'üm podi du a'õbuyxi? — io'e ip. — Abu dak ên? — io'e ip Jesus pe.

⁵⁴— Õn ma xipan jewemuwēnuwēn pima, abu kuka wa'ō kay o'e? Ka'ūma ma! — io'e. — Webay bit xipan omuwēnuwēn. “Ka'ūmǵu okpot co'iat ya'ōbuyxiat,” i'e'em ixē. “Ēn acā ocekekukat,” i te'e ma eyju e'em webay be — io'e Jesus. ⁵⁵— Eyju ma eyetaybit ǵu abu ixē iam. Õn pit wetaybit ixem. “Wetaybit ǵu ixem,” i òn e buje, napa ma kajuk oce. Eybuxim kajuk oce dapxi. Imēnpit wetaybit cīcā ixem. Kūyjobit òn cekawēn kay — io'e. ⁵⁶— Wuydobu'ūm Abraão'ūm itaybit o'e ipi kay teku jajēm wuydaxijojo'ukan iam. Imēnpuye icokcok o'e — io'e Jesus.

⁵⁷— Aypa ǵu ēn — io'e ip. — Cinquenta koato ǵu buk ēn — io'e ip. — Abraão ejojojo ǵul — io'e ip. — Icēm ǵu ēn e'em — io'e ip Jesus pe.

⁵⁸— Icēmān òn e'em eywebe — io'e Jesus. — Abraão kap awap ma kuy wetabǵē oǵuy — io'e.

⁵⁹Ǵebuje wita'a o'yabu ip Jesus kay yamuju am Judeuyū kukukayū. Yaoka ojuy ip napa ma tūybe e'em iān. Jesus pit o'jemunēm adeayū parakpe. Xerewun. O'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi—yaboǵat'a bewi. Akiju o'jēm.

9

¹Ǵebuje Jesus ita'ūmat o'jojojo doze beayū eju cūǵcūǵ pima. Ikap puje ma ita'ūm osunuy. Dinheiro ojuyjuy'uk osunuy ita'ūm puye.

²— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ceweju etaybitbinayū. — Apēnpuye ite ita'ūm o'kap? Ita'ūm o'kap ite ma ikērēat mujurūǵrūǵ puye du? — io'e ip. — Pām ǵuto cebay ikērēat mujurūǵrūǵ puye du? Pām ǵuto ixi ikērēat mujurūǵrūǵ puye du? — io'e ip.

³— Ita'ūm ma o'kap ikērēat mujurūǵrūǵ puye ǵu, cebay ikērēat mujurūǵrūǵ puye ǵu dak, ixi ikērēat mujurūǵrūǵ puye ǵu dak — io'e Jesus. — Deus ja'ōbacaap jomōǵ wuyetabutpe jabeku. Imēnpuye ita'ūm o'kap — io'e. ⁴⁻⁵— Apēn kaxi wuyemukabiahā am iap puxim òn tak Deus ekawēn ijodiat mutaybitbin ijodi bima cūǵ ma ceku am ip. We'ū buje kabiok je'e — io'e. — Deus omudot kapik am jewebeam ja'ōbacaap mubapukpuk am. Deus peam cuy acejekapik wuyekapik put pima. Ǵuyjom iba'ore je'e wuywebe wuyekapik am cebeam.

⁶O'jexi ipi ju. Xih. A'a'a. Ka'wi o'ǵu'a'a jebidim. Wūnxik. Poroǵ. Ka'wi'a'a o'yamuy ita'ūmat eta be imu'ada am. (14) Judeuyū ebodoydoyap kabia be o'yamuy ita be imu'ada am.

⁷— Eju juy idibi'it'iti be—Siloédi be — io'e Jesus. — Ecededopawuy juy idibim — io'e. (Siloé timudot'ibiti iape wuya'òm).

Xīǵxīǵ. O'ju jewedopawuy.

Jay. Oajēm idibi'it'iti kay. O'jewedopawuywuy. Boroboro'i. Itate o'e. O'jeu. Jecoatcoan o'e.

⁸Imēnpuye ita'ūm tūibit tuk'a etakobeayū o'jekawēn ip jeweweju, ita'ūm tūibit o'jojojo'iayū dak.

— Ijocē dinheiro ojuyjuy'uk osunuyiat ǵu du sute? — io'e ip jewewebe.

⁹— Ijocē osunuyiat teku — io'e ip pūǵpūǵpūǵ.

— Ka'ūma. Ijocē osunuyiat ǵu teku — io'e warara'acayū. — Ixe-buximat acā teku — io'e ip.

— Õn ma ijocē dinheiro ojuyjuy'uk oǵuy — io'e ita'ūm tūibit. ¹⁰— Apēn etate ǵasū? — io'e ip cebe.

¹¹— Aǵokatkat oajēm okay — io'e ita'ūm tūibit. — Ibutet Jesus i — io'e. — Ka'wi o'ǵu'a'a. O'yamuy weta be weta mu'ada am. “Eju juy Siloédi be,” i juk o'e owebe — io'e. — “Ecededopawuy juy,” i dak — io'e. — Imēnpuye oju. Ocededopawuy. Wetate oceu — io'e ita'ūm tūibit. — Wecoan put oce — io'e.

¹²— Poce omuy ixē Jesus? — io'e ip.

— Iye. Wetaybit ǵu — io'e.

¹³Ǵebuje Fariseuyū kay tuk'a etakobeayū ita'ūm tūibit o'tujowat.

¹⁴⁻¹⁶— Apēn ecedetada ǵasū? — io'e ip Fariseuyū ita'ūm tūibit pe.

— Ka'wi'a'a o'yamuy weta be — io'e. — Ocededopawuy. Wetate ǵasū oce — io'e.

— Itadaat o'jekapik jebodydoyap kabia be—Sábado bima — io'e ip Fariseuyū. — Moisés ekawēn tağ ġu ite jekukum. Deus a'ōbi ġu ite e'em — i napa ma o'e ixeyū Fariseuyū.

— Ikērēat mujurūğrūğ'ukat ġu itadaat! Apēn kuka ikērēat mujurūğrūğ'ukat pe wuywebe i'e ba'oreat mubapuk put? — io'e warara'acayū.

Imēneju pūğ tağ ġu ip Jesus muwēnuwēn o'e Fariseuyū. Wara'at tağtağtağ ma kawēnwēn ip o'e.

¹⁷ — Pām ēn? — io'e ip ita'ūm tūbit pe. — Ixe etadaat. Abu ixexe? — io'e ip.

— Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat xeku — io'e ita'ūm tūbit.

¹⁸ Judeuyū kukuk'ukayū ibu'u ip o'e jetabut am ita'ūm tūbit a'ō kay. — Ita'ūm ġu teku osunuy — io'e ip itabut'ūm puye.

Imēnpuye ita'ūm tūbit ebay o'ğudot ip, ixi dak. O'jekawēn ip ceweju ip yajēm puje.

¹⁹⁻²⁰ — Ekpot tu iğo? — io'e ip cebay be.

— Hm hm. Okpot iğo — io'e cebay.

— Ita'ūm tu o'kap? — io'e ip.

— Hm hm, ita'ūm ġoku o'kap.

— Apēn tak o'jewetada ġasū? — io'e ip cebayū be.

²¹ — Wetaybit ġu bit apēn xe'e o'jewetada iam — cebay o'e. — Wetaybit ġu abu ixexe o'ğū'ada iam — io'e. — Iğo eju ma juy epeyekawēn — io'e ip Judeuyū kukukayū be. — Ite ma jewetadaap ġuwēn eywebe. Bekit ġu ġoku — io'e ip.

²² Imēn o'jede ip, Judeuyū kukukayū buxim iparara buye. Judeuyū kukukayū juk o'e jebekitkit pe:

— “Jesus Deus emunaē,” i eyju e'em pima, eymuōmat ġu kuka oce'e Deus eju kawēnwēnap'a be — i.

²³ Imēnpuye iparara o'e ip Judeuyū kukukayū buxim. Imēnpuye ixeyū o'e:

— Bekit ġu ġoku — i. — Je'adaap ġuwēn eywebe — i. — “Apēn ece'ada?,” i juy epe'e cebe — io'e ip.

²⁴ Fariseuyū waram ita'ūm tūbit o'tojocat jewekay.

— Deus etabutpe wuyju nuynuy — io'e ip. — Imēnpuye icēmān ma juy ece — io'e ip Fariseuyū. — Etadaat ikērēat mujurūğrūğ'ukat — io'e ip napa ma. — Ocetaybit iboam — io'e ip.

²⁵ — Wetaybit ġu ikērēat kuğ xe'e ixexe iam — io'e ita'ūm tūbit. — Wetaybit wetate ġu ojop iam. Ģasū bit wetate ma oce — io'e.

²⁶ — Apēn sute o'e ewebe? — io'e ip. — Apēn etada? — i waram o'e ip.

²⁷ — Kuy juk iboap oğuwēnuwēn eywebe — io'e. — Eyju bit eyetabut ġu wa'ō kay. Apēn eyju dak waram wa'ijo pin eyxe? — io'e ita'ūm tūbit. — Ixe ebekitkiyūm pin paxi eyju dak? — io'e cebe ip.

²⁸ — Ap! Ixe ebekitkiyūm pin ġu oceju! — io'e ip. — Ekawēnkērē jījā ocexe! — io'e ip.

Oitakomān ip ita'ūm tūbit kay. O'ğukorēm cīcā ip.

— Ēn ma ite ebekit — io'e ip. — Oceju bit Moisés ebekitkit — io'e ip. ²⁹ — Ocetaybit Deus a'ōbi Moisés e'e'uk osunuy iam. Ocetaybit ġu abu a'ōbi sute e'em iam — io'e ip.

³⁰ — “Abu-a'ōbi sute e'em?” i eyju e'em — io'e. — “Deus a'ōbi ite wetada,” i ōn pit e'em — io'e. — Iboap iwaru jījā oxo — io'e. ³¹ — Wuyetaybit Deus ikērēat mujurūğrūğ'ukat ekawēn a'ijojom ġu ibuywat am iam. Jebikuyap tağ jekuku'ukat ekawēn a'ijojom pit ibuywat am. Jebuyxim jekukat ekawēn a'ijojom Deus. ³² Ka'ūma ma teku ita'ūm o'kap'iat o'sutada iap awēğ o'yawēğtobuxik. Kuyje dak iboap awēğ o'yawēğtobuxik ġu — io'e. — Ģasū bit Jesus wetada — io'e. ³³ — Deus a'ōbi'ūm pima, iba'ore kajuk o'e cebe wetada am. Deus a'ōbi ma ite wetada — io'e ita'ūm tūbit.

³⁴ — Warara'acat podi ma ikērēat kuğ ēn! Eta'ūm ekap ikērēat kuğ cīcā buye! — io'e ip napa ma. — Ēn tu ocemtaybin pin? Ejēm cuy ocexewi! — io'e ip. — Ejēm cuy Deus eju kawēnwēnap'a bewi! — io'e ip. — Waram cuy eōm ġu ijop'a be — io'e ip. O'ğujēm ip itakoma ita'ūm tūbit kay buye.

³⁵ Ģebye Jesus ita'ūm tūbit o'tobuxik. O'tobuxik Fariseuyū be ixexe mujēm iap awēğ tobuxik puje. O'jekawēn ceweju.

— Tapu, ên pit tu etabut Deus ipot kay? — io'e Jesus.

³⁶— Abu sute, Kariwa? — io'e ita'üm tüibit. — Ixe juy eġubapuk omutabut am — io'e.

³⁷— Ixe jojom ên ġasū—eweju kawênwênat cocom — io'e. — Õn ma ixe — io'e Jesus.

³⁸O'jêġ'aecôġcôġ Jesus wap Jesus ya'ôbuyxi cexe buye.

— Kariwa, wetabut oce ekay ġasū bit — io'e.

³⁹— Püġpüġ ipi daġayū'in cūġ ma Deus xe wedot puye. Okay itabucayū cūġ ma cexe. Itateayū buxim ip — io'e Jesus. — Warara'acayū bit ikêrê cexe. Itabut'ūmayū ikêrê cexe — io'e. — “Wetaybitsū mabuk Deus ekawên. Imênpit wetaybin pin cīcā,” i'e'em warara'acayū. Ġuyjom ixeyū itabut je'e okay — io'e Jesus. — Warara'acayū bit te'e ma e'e'em “Wetaybit Deus ekawên,” i. Itabut ġu je'e ip okay. Ita'ūmayū buxim ip — io'e.

⁴⁰— Te'e ma du oceju e'em “Ocetaybit Deus ekawên,” i? — io'e ip Jesus pe, püġpüġ Fariseuyū'in.

⁴¹— “Ocetaybitsū ma Deus ekawên. Imênpit ocetaybin pin cīcā,” i ey'e buje, ikêrêat kuġ ġu kajuk epe'e Deus xe. Imênpit te'e ma eyju e'em “Ocetaybit cīcā Deus ekawên,” i. Imênpuye ikêrêat kuġ eyju cexe — io'e Jesus.

10

¹Ġe buje Jesus wuymutaybitbinap ekawên o'ġuwên adeayū be. Ovelha ekawên o'ġuwên cebe ip.

— Icêmân òn e'em eywebe — io'e. — Ovelha ekorara be iôm pinat, xīntabi be ġu òmôm pima. “Teku ovelha bu pin,” i wuyju e'em. “Teku ovelha dujupa'um'um'ukat,” i wuyju e'em — io'e Jesus. ²— Ovelha kukuk'ukat pit korara exīntabi be òmôm — io'e. ³— Korara exīntabi wiwi'ukat xīntabi muyekweġ ovelha kukat òm âm. Ovelha jekukat a'jjojom. Ikukat jeôhō nomuwāwām ibuten e'em. Jeôhō mujēmjēm akiju korara exīntabi be jekorara bewi — io'e. ⁴— Imujēm puje cucum jeôhōyū wap. Ovelha jekukat nomuju cucum jekukat a'ôm itaybit ip puye. ⁵Wara'acat nomuju bit taobu'u ip cum. Itaybit ġu ip wara'acat a'ôm. Jekukat a'ôm acā itaybit ip. Wara'acat puxim pit jenapônpon ip itaybit'üm ya'ôm puye — io'e Jesus.

⁶Ovelha ekawên o'ġuwên Jesus. Xepxep pe o'jekawên. Ovelha muwēnuwên pima, jekay itabucayū dak o'ġuwên. Imênpit cekawên pa'arêm o'e cexe ip—adeayū xe.

⁷Waram Jesus o'jekawên cebe ip.

— Icêmân òn e'em eywebe — io'e. — Xīntabi daġ ovelha òmôm korara be. Korara be bima abu-be ixeyū muy'ū but? Ka'ūma be ma. Imênpuxim soat em aġ òn okay itabucayū kay — io'e Jesus. ⁸— Ovelha itaybit ġu dujupa'um'um'ukat a'ôm. Imênpuxim okay itabucayū itabut ġu icêm'ūma wuymutaybitbin'ukayū ekawên kay. Wajēm awap osodot'iaiyū icêm ġu wuyjuyū o'ġutaybitbin — Jesus o'e. ⁹— Xīntabi daġ ovelha òmôm korara be. Cēm cēm ip jexat kudadam. Korara be bima abu-be ixeyū muy'ū but? Ka'ūma be ma! Imênpuxim wuyjuyū okay itabun puje soat em aġ òn ixeyū kay. Abu-be ixeyū muy'ū but? Ka'ūma be ma! — io'e Jesus. ¹⁰— Tujupa'um'um'ukat ma ajēmjēm ovelha dujupa'um âm, ixeyū aoka am tak. Òn pit ojet ijodiat aġuymuisun am. Okay itabucayū yaġuyisum jekukum. Ojet ixeyū mucokcok am — io'e. — Okay itabucayū icokcok cīcā — io'e. ¹¹— Okay itabucayū kuġ òn xipan ikukat jeôhō kuġ xipan iap puxim — io'e. — Ovelha kukat puxim òn. Obu'u ġu we'ū âm warara'acat pe okay itabucayū aokaap puxim — io'e. ¹²— Ovelha kukukat a'ôbuywatwat'ukat ikukukat ġu. Dinheiro bu am acā kapikpiġ. Ovelha iwat ġu—ibuywatwat'ukat acā. Ovelha iwatiwan kak ajēm puje. Jenapônpon kak puxim iparara buye. Kak ovelha bubum. Ovelha muwatwan soat taġ. ¹³— Ibuywatwat'ukat jenapônpon dinheiro bum acā kapikpiġ puye. Ibu'u ovelha kuġ, cexe ikukpin'üm puye. ¹⁴¹⁵Ovelha kukukat puxim òn—xipacat puxim — Jesus o'e. — Wetaybit webay. Webay dak itaybit òn. Imênpuxim òn tak wetaybit okay itabucayūm. Ixeyū dak itaybit òn — io'e. — Obu'u ġu we'ū âm okay itabucayū e'üap puxim — io'e Jesus. ¹⁶— Soat ġu ovelha püġ ekorara be. Imênpuxim soat ka daġacat itabut je'e okay — io'e Jesus. — Wa'ô kay je'e ip küyjobit. Püġ taġ ma ip jeku — io'e. — Soat ixeyū kukan oġuy — io'e Jesus. ¹⁷— Oje'ü okay itabucayū e'üap puxim. Waram ġuto òn pit ocetait we'ü buje. Imêneju webay xe

okukpin cīcā obu'u'ūm puye we'ū ām — io'e.¹⁸ — Obu'u we'ū ām pima, iba'ore kajuk o'e warara'acat pe bit oaoka am. “Ece'ū” i juk o'e webay owebe. “Waram ġuto etait ece'e,” i dak. Wukpiwatpi ma oje'ū, webay ukpiwatpi dak. Wukpiwatpi ma waram ġuto wetait oce'e, webay ukpiwatpi dak — io'e Jesus.

¹⁹ Imēneju pūġ taġ ġu ip Jesus ekawēn o'ġuwēn—wara'at taġtaġtaġ ma Judeuyū kukukayū.

²⁰ — Ibiōġbuk kērēat kuġ teku — io'e ip napa ma ade ixeyū'in. — Imēnpuye yukpidapi — io'e ip napa ma. — Apēnpuye dak eyju ixē a'ġojom? — io'e ip.

²¹ — Ibiōġbuk kērēat kukat pit imēn cekawēn pa'ore! — io'e warara'acayū bit. — Apēn kuka ibiōġbuk kērēat kukat ita'ūmat o'sutada? — io'e ip Jesus pe jededem. — Iba'ore itada am ibiōġbuk kērēat kukat pe — io'e ip.

²²⁻²⁴ Waram pima Judeuyū kukukayū o'ju Jesus kay. Jerusalēm ka beayū peta muġġġēm ip osodop Judeuyū. Peta muġġġēm ip osodop apēn kuyjeayū Deus eju kawēnwēnap'a o'yamudim iap kay ġebum am. Ihi bima peta mujurūġrūġ'uk osodop ip. Jesus Deus eju kawēnwēnap'a etaybu daġ cūġcūġ o'e—Salomāo emuamuy'a etaybu daġ. Oajēm ip Jesus kay Judeuyū kukukayū. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Ēn tu Cristo—Deus emunaē? — io'e ip. — Iba puġ cuy eġuwēn ocewebe — io'e ip. — Ade kabia emuwēnap wiwim ocesop — io'e ip. — Iba'arēm acā ěn kawēnwēn ocewebe. Ēn Deus emunaē bima, Cristo bima, ibapuġ cuy eġuwēn ocewebe — io'e ip.

²⁵ — Kuy juk adi ocekemuwēnwēn eywebe—ade em ma — io'e Jesus. — Imēnpit eyetabut ġu wa'ō kay — io'e. — Webay a'ōbi wa'ōbacaap ojomōġmōġ eyetabutpe — io'e. — Teku Deus emunaē iap mubapukpuġ oġuy eywebe — io'e.²⁶ — Imēnpit eyetabut ġu wa'ō kay, okay eyetabut'ūm puye — io'e.²⁷ — Okay itabucayū kūyjobit wa'ō kay ovelha jekukat a'ō kayap puxim — io'e Jesus. — Wetaybit ixeyū e'eam. Wekawēn taġ jekukum ip ovelha jekukukat a'ōm itaybicap puxim — io'e.²⁸ — Ixeyū aġuymuīsusun ōn. Warara'acayū bit ixeyū ju'uk ġu obuwi bewi—pūġ tak ka'ūma. Soat em itait jeedop ip Deus xe je'ū buje — io'e.²⁹ — Webay ixeyū o'ġutabun okay weōhōyū buximayūm. Warara'acat podi ma ja'ōbacaap kuġ webay. Abu-be ixeyū uk put webay bui bewi—weōhōyū uk put? Ka'ūma be ma! — io'e.³⁰ — Jawa'ōca jojo'i oceju webay eju — io'e Jesus.

³¹ Iboap co buje, waram wita'a o'yabu ip Jesus abuġ ojuy am Judeuyū kukukayū.

³² — Webay a'ōbi juk adi wa'ōbacaap ojomōġmōġ eyetabutpe—ade ma — io'e Jesus. — Apēnpuye dak eyju wabuġ ojuy wita'am? — io'e Jesus.

³³ — “Ekērē Deus xe, juk adi a'ōbacaap ejomōġmōġ puye,” i'ūmġu oceju e'em ewebe — io'e ip. — “Ekawēnkērē Deus xe,” i acā oceju e'em ewebe — io'e ip. — Ēn ijodiat acā. Imēnpit “Oceju jewa'ōca jojo'i ma webay eju,” i napa ma ěn e'em — io'e ip jetakoma pibun. — Imēneju abuġ ojuy oceju — io'e ip Jesus pe.

³⁴ — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Eyju dak Deus a'ōbiayū — io'e Deus kuyje, i.

Deus kuyje o'e “Deus a'ōbiayū eyju” i jekawēn muwēn ām taēhē'ibiyū be — io'e.³⁵ — Deus ekawēntup napa ġu e'em—pūġ em tak ka'ūma. Icēmān e'em. Wuyetaybit iboam — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be.³⁶ — Ōn ma Deus cuk onaē ijodiat taxiġo am. Ōn ma ixē omudōt — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju napa ma e'em “Ekawēnkērē Deus xe,” i, “Jewa'ōca jojo'i oceju webay eju,” i ōn e'em puye? — io'e Jesus.³⁷ — Webay a'ōbi'ūm pima, eyetabun ġu juy epesop okay — io'e.³⁸ — Wekawēn coco am eyetabut'ūm pima, eyetabun cuy epesop wa'ōbacaap mōġmōġap coco am — io'e. — Eyetabun puje “Jesus ya'ōbaca cebay a'ōbacaap co'i,” i ep'e — io'e.

³⁹ Imēneju Jesus daomūn ojuy ma'ġuto ip Judeuyū kukukayū. Jesus pit o'jenapōn jenaomūnap puxim.

⁴⁰ Wara'at ka kay o'ju Jesus. Toktek. Jordāodi waram o'timudek. Jay. Oajēm João Batista be adeayū mubatisasan osunuy iatka kay. Wīnābu osunuy.

⁴¹⁻⁴² Ġebeje ade ibo ka watwat o'tabun Jesus kay—Jordāodi wīnābuyū.

— João Batista ma wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapukpak ġu — io'e ip adeayū jewewebe. — Imēnpit ixe aḡokatkat muwēnuwēn'uk osunuy ocewebe. Icēmān João ixe o'ğuwēnuwēn — io'e ip.
Imēnpuye Jesus kay itabut o'e ip adeayū.

11

¹ Lázaro iwātaxipi o'e. Maria kipit iwātaxipi o'e—Betânia ka beat. Imēnpuye iixiyū Lázaro wātaxiapi awēḡ o'yawēḡmuju Jesus kay. Betânia ka watwat osodop ip—Maria, Marta dak, Lázaro dak.

² Ġuyjom ixe Maria wuykukukat i o'suimude'on tide'oatim. Ixe o'suimupuruk jadam. Imēn o'e jexe Jesus ikukpin cīcā buye.

Yawēḡtujowacat oajēm Jesus kay. Jay.

³⁻⁴ — Kariwa — io'e Jesus pe. — Lázaro iwātaxipi jījā — io'e. — Exe ikukpinat iwātaxipi o'e — io'e.

— Kuy wetaybit — io'e Jesus. — Iwātaxipi jījā opop — io'e. — Ce'ū buje dak jeedop ġu ce'u'ūayū xe. Ġuyjom adeayū je'e “Deus soat podi ma ya'ōbaca; soat podi ma idip,” i — io'e. — “Deus ipot tak ya'ōbaca—soat podi ma ya'ōbaca,” i je'e ip — io'e Jesus.

⁵ Jesus xe Marta ikukpin cīcā osunuy. Maria dak ikukpin cīcā osunuy, Lázaro dak. ⁶ Inaka Jesus xepxep xet osunuy jenuyap ka be iwātaxiapiat awēḡ tobuxik puje. O'ju ġu buk Lázaro kay. Xet. Xet.

⁷ Ġebuje Jesus o'jekawēn 12 beayū eju—jeweju etaybitbinayū eju.

— Ġa'a bukto accepit Judéia eipi kay waram — io'e.

⁸ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Iboceat abuḡ ojuy ḡaxin ma wita'am—Judeuyū kukukayū. Waram tak tu iboce eju pin? — io'e ip Jesus pe.

⁹⁻¹⁰ — Hm hm — io'e. — Wekapik put mabuk owebe. Pūḡ kabia be doze hora kabiaham wuyju — io'e. — Ixima be cūḡcūḡat kuka o'at kabiok puye. Kabia daḡ cūḡcūḡat pit kuka o'at ġu kaxi imukabiahham puye. Imēnpuxim Deus bikuyap taḡ jekuku'ukat je'ū ġu jekapikap mu'um'um pima. Ġa'a aju. Oaokam ġu buk ip, we'ūap kabia oajēm ġu buk puye — io'e.

¹¹ Waram Jesus o'jekawēn ceweju ip—doze beayū eju.

— Wuybure, Lázaro opop ixet — io'e—Jesus o'e. — Ōn pit cum ixe muwurūḡ ām — io'e.

¹² — Kariwa — io'e ip. — Ixet pima, kuka o'je'ada — io'e ip.

¹³ Jesus itaybit o'e Lázaro'um oe'ū iam. Imēnpit — Lázaro ixet — io'e cebe ip. Imēnpuye tūybe Lázaro ixet iān o'e ip 12 beayū. ¹⁴ Imēnpuye Jesus ibapuḡ o'jekawēn cebe ip.

— Lázaro'um oe'ū — io'e.

Imēn o'e ixeyū mutaybit am.

¹⁵ — Oju ġu cekay ce'ū awap — io'e. — Ġasū bit wa'ōbacaap oḡubapuk eywebe eymutabun am okay. Wa'ōbacaap kay eyetabut cīcā bima, ocokcok oḡuy. Ġa'a aju ixe'um kay ḡasū bit — io'e doze beayū be.

¹⁶ — Ġa'a wuyju dak aju ceweju. Āḡ itakomaayū wuyju dak wuyaoka Jesus aoka buje — io'e Tomé—jebureyū be o'e, xepxem ikap'ibit.

O'ju ip Lázaro'um com.

¹⁷⁻¹⁸ Jesusyū oajēm Betânia ka xe. Betânia ka Jerusalém ka etako o'sukadop. Ebaḡūḡ kilometro o'sukadop Jerusalém ka bewi. Lázaro'um kay yajēm awap oe'uiap awēḡ o'yawēḡtobuxik Jesus.

— Lázaro'um o'ḡuōm ip witabikūy be — io'e ip Jesus pe. — Ebadipdip xet omuy ikūy be — io'e.

¹⁹ Lázaro'um ixiyū mudiu ip o'e—Marta, Maria dak. Ade ibureyū ixeyū muḡuycūḡap mu'um ojuy ip o'e. ²⁰ Jesus omuyku iap awēḡ Marta o'yawēḡtobuxik.

Ġebuje Marta o'ju Jesus dopabe. Jesus e daḡ mabuk oeku. Maria bit jeduk'a be osunuy. ²¹ Jay. Oajēm Jesus kay.

— Kariwa — io'e Marta. — Ën ijoce bima, okipit'üm kajuk oe'ü ġu — io'e. ²² — Imēnpit Deus emujoojuyjuy je'ġüm ewebe. Wetaybit iboam. Deus eju okipit'üm peam ekawēn puje, Deus jekawēn a'ġjojo — io'e.

²³ — Ekipit'üm waram jeu ce'ü'üayü xewi — io'e Jesus Marta be.

²⁴ — Wetaybit ix'e'üm waram jeu iam — io'e Marta. — Waram wuyeu buje, ix'e'üm tak jeu—wuyebay soat ce'ü'üayü muyuap kabia be — io'e Marta.

²⁵ — Ōn ma ce'ü'üayü mutaicit'ukat — io'e Jesus. — Wa'ōbi ce'ü'üayü waram ġuto jetait — io'e. — Okay itabucat e'ü buje, waram ġuto jetait. Soat em jeedop ip itait Deus xe — io'e Jesus. ²⁶ — Okay itabucat ce'ü'üayü xe ġu jeenuy—Deus xe acā. Etabut tu iboap kay? — io'e Jesus Marta be.

²⁷ — Hm hm, wetabut, Kariwa — io'e. — Ën Deus emunaē oxe — io'e. — Deus ipot ēn — io'e. — Ocemumuwiwi ēn. Wetabut iboap kay — io'e Marta.

²⁸ Jesus eju jekawēn epere buje, Marta o'jepit jekibit tomuwā ām. Ya'ōapīn ma Maria o'tomuwā uk'a beacat pe ja'ġjojoap puxim.

— Tü'ü — io'e. — Ejot puk — io'e. — Wuyekariwa omuyku jexem — io'e. — E daġ omuyku — io'e. — Enomuwāwām — io'e jekibit pe, Maria be. — Ejot puk — io'e.

²⁹ Maria o'ju Jesus dopabe e daġat topabe. ³⁰ Jesus aġoka be oexe ġu mabuk. Wüy mabuk oeku. E daġ mabuk oeku. Marta be jedopabijukap pe mabuk osunuy. ³¹ Judeuyü o'ju Maria nomuju—Lázaro'üm duk'a beacat—iixit muġuycūġap mu'üm ojuyayü. Ixeyü etabixewi Maria o'jēm jeduk'a bewi. Imēnpuye o'jēm ip ix'e nomuju. Tüybe ite witabiküy be cum wa am iān o'e ip. ³² Jay. Maria oajēm Jesus kay. O'jēġ' aecōġcōġ cewap.

— Kariwa — io'e. — Ën ijoce bima, okipit'üm kajuk oe'ü ġu — io'e Maria.

³³ Maria o'tōn. Maria eju yajēm'ibiyü dak wawa osodop ip Lázaro'üm cocom. Jesus iġuycūġ cicā o'e wawaayü jojom. Tadaybotbot cicā ip cexe o'e wawaayü.

³⁴ — Poce ix'e'üm epeġuōm? — io'e Jesus.

— Kariwa, ejot puk — io'e ip. — Ejojo buk — io'e ip.

³⁵ Jesus o'tōn ġebuje bit. Ah. Wa. Imēnpuye:

³⁶ — Ak'i cekay — io'e ip Judeuyü. — Lázaro'üm ikukpin cīcā osunuy cexe — io'e ip.

³⁷ — Ita'üm tübit o'sutadada teku — io'e warara'acayü ixeyü'in. — Iba'ore ġu du juk o'e cebe Lázaro mu'ada am ce'üap puxim? — io'e ip jewewebe.

³⁸ Ġebuje Jesus o'ju witabiküy kay—Lázaro'üm muōmapküy kay. Iġuycūġ cīcā o'e. O'ju Marta eju, Maria eju, Lázaro'üm cocoayü eju dak. Yaboġat'a o'yanuy wita'a iküy nomudip'am. Iküynomudip cem osunuy.

³⁹ — Iküynomudip'a juy epeyamuwede — io'e Jesus.

— Kariwa, eyamuwedeat ġu juy — io'e Marta. — Iġēm xeku opop. Ebadipdip xet opop witabiküy be — io'e.

⁴⁰ — “Okay etabut pima, Deus ja'ōbacaap kuka o'jomōġ etabutpe,” i kuy oce ewebe — Jesus o'e. — Etabun cuy eġuy — io'e.

⁴¹ Iküynomudip'a o'yamuwede ip iküy etako bewi. Jesus o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Soat em ēn wa'ġjojom — io'e. — Imēnpuye “Ën xipat cīcā,” i ōn e'em ewebe — io'e Jesus jebay be. ⁴² — Bay, soat em wekawēn cocom ēn — io'e. — Eweju ōn kawēnwēn ijoceayü be wa'ġjo am—ixeyü mutabut am teku Deus emumudot iap kay — io'e Jesus Deus pe, jebay be.

⁴³ Jebay eju jekawēn epere buje, Jesus ya'ōberen o'jewāwā Lázaro'üm kay.

— Lázaro, ejēm cuy! — io'e.

⁴⁴ Ce'ü topibit o'jetait waram. O'jēm witabiküy bewi. Soat taġ ijebit taġ imünmün mabuk oeku paġōm. Yamünmün mabuk oeku.

— Eju'uk cuy paġo cebewi — io'e Jesus.

O'ju'uk ip paġo.

⁴⁵ Imēneju oitabun ip Jesus kay Judeuyü ma—Maria ejuacayü ma—adeayü—Jesus Lázaro'üm o'ġutait iap o'jojo'iyü ma. ⁴⁶ Warara'acayü bit o'ju Fariseuyü kay.

— Jesus Lázaro'üm o'ġutait waram — io'e ip Fariseuyü be.

⁴⁷ Ğe buje paĩyũ kukukayũ o'je'awero ip Fariseuyũ eju, jewāwēwē'ukayũ eju dak. O'jewāwē ip jeweweju.

— Apēn kuka dak ace Jesus pe? — io'e ip jewewebe. — Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ adeayũ etabutpe. Imēnpuye ade itabut cekay — io'e ip. ⁴⁸— Apēn kuka dak ace cebe ja'ōbacaap mōḡap puxim? — io'e ip jewewebe. — Apēn kuka dak ace adeayũ be jetabucap puxim? — io'e ip. — Itabut puje ip Jesus pe jekukukan je'e ip. Jesus pe jekukukan pima, Roma ka kukat jebekitkit kuka o'ḡudot wuykay — io'e ip. — Wuyka kuka ip o'sukamu'ũm. Deus eju kawēnwēnap'a dak kuka ip o'yamu'ũm. Soat ka daḡ kuka ip wuymuypōḡpōḡpōḡ. Wuydobuyũ'ũm'ũm ekawēn taḡ ḡu kuka ajeku — io'e ip jewewebe.

⁴⁹Caifás o'jekawēn warara'acat eju—jawēwē'ukayũ eju. Ixe Caifás paĩyũ kukukat osunuy ixe koato be.

— Eyetaybit'ũmān! — io'e Caifás jewewewē'ukayũ be. ⁵⁰— Cũḡ ma ixe aḡokatkat e'ũ ām. Xipat kuka o'e pũḡ pe aḡokatkat pe je'ũ ām soat e'ũap tieḡ—wuye'ũap tieḡ — io'e—Caifás o'e.

⁵¹Deus ibikuy osunuy Jesus e'ũ ām soat e'ũ'ũap puxim. Caifás pit itaybit ḡu osunuy imēn Deus ibikuy iam.

— Xipat kuka o'e pũḡ pe aḡokatkat pe je'ũ ām soat e'ũap puxim—wuye'ũap tieḡ — i juk o'e itaybit ḡu ma'ḡu.

Caifás jaḡuy daḡ ḡu imēn o'e—Deus aḡuy daḡ acā. ⁵²Ixe je'ũ Judeuyũ e'ũ'ũap tieḡ. Warara'acayũ e'ũ'ũap tieḡ tak je'ũ. Je'ũ Deus ebekitkiyũ be pũḡ taḡ ma jeku am. ⁵³Imēneju apēn paxi Jesus aceyaoka iam jekawēnwēn oekuku ip jeweweju Judeuyũ kukukayũ.

⁵⁴Imēnpuye Jesus ibapuḡ ḡu oeku Judeuyũ kukukayũ etabun Judéia eipi daḡ. O'jēm ibocewi. Wara'atka be o'ju—Efraim ka be. Ibo ka uk'a'umat xe o'sukadop. Iboka be osunuy doze beayũ eju—jeweju etaybitbinayũ eju.

⁵⁵Ade Judeuyũ o'ju Jerusalém ka kay. Peta muḡēm ip o'ju. Iḡo epeta bima apēn Deus wuydobuyũ'ũm'ũm o'tujujēm Egito eipi bewi iap kay ḡebũm ip osodop. Soat ka daḡwi o'ju ip Jerusalém ka kay. Peta muḡē awap o'ju ip jewemuisun am jebabi daḡ.

— Jewemuisun puje, xipat acesop Deus xe — io'e ip jewewebe.

⁵⁶⁻⁵⁷Paĩyũ kukukayũ o'jekawēn peta muḡēḡēayũ eju—Fariseuyũ dak.

— Poce Jesus nuyām eyetaybit pima, epeḡuwēn cuy ocewebe — io'e ip. Iboam o'e ip Jesus daomũn ojuy buye. Imēnpuye Jesus ajēmap wiwim cīcā osodop ip adeayũ.

— Jesus omuyku du peta kay? — io'e ip jewewebe. — Omuyku ḡu xe'e? — io'e ip. Deus eju kawēnwēnap'a be o'jekawēn ip jewewebe adeayũ—yaboḡat'a be.

12

¹Jesus waram o'ju Lázaro kay—waram ḡuto o'jetait'iat kay. Betânia ka be osunuy Lázaro. O'ju peta muḡē awap. Seis kabia kuka Páscoa epeta ip o'ḡuy'at. Oajēm doze beayũ eju. ²Marta puybit mōḡmōḡ o'e Jesus pe i'o am, doze beayũ be dak. Lázaro jekōnkōn o'e Jesusyũ eju.

³Ğe buje Maria tide'oati o'tibu. Ti'ade o'tibu. Nardo i tibutet osunuy. Tiwekoykeyati ḡu o'tinuy—nardodi acā. Tideiboḡ cīcāati o'tinuy. Puy. O'suiabi Jesus i. O'suisup jadam. Tide'okuati o'tinuy. Soat taḡ o'e uk'a yabi de'o. De'oooh. Imēn o'e Maria ma. ⁴Judas Iscariotes pit Maria o'ḡukorēm—Simão ipot. Ixe Judas doze beayũ'in osunuy. Ixe Judas Jesus o'ḡũm cekay itakomaayũ be ḡuyjom Jesus aoka am cebe ip. Ixe bit Maria o'ḡukorēm.

⁵— Apēnpuye iḡodi o'tideida ḡu dinheiro bu am? — io'e—Judas o'e jebureyũ be. — 300 dinheiro isurūḡat kuka tidei o'e! — io'e. — Tidei kajuk aḡũm ibubut'ũmayũ be — io'e Judas Iscariotes. (Pũḡ dinheiro isurūḡat pũḡ kabia be wuyekapikapei osodop).

⁶Judas Iscariotes doze beayũ edinheiro mũn kuḡ oeku. Imũn pewi i'uk'uk'uk osunuy jewebe ma.

— Apēnpuye dak o'tideida ḡu? — io'e dinheiro kay pin puye. Itabotaidabotbot ḡu osunuy ibubut'umat kay.

⁷ — ãġ cuy Maria jeenuy kaba'üm — io'e Jesus Judas pe. — Ijudi o'timuxipan we'ü awap ojebit mude'onaptim — io'e. ⁸ — Soat em eybubut'in iüm put epesop ibubut'umayü be — io'e. — Owebe bit ka'üma. Darem ma eyxe oġuy — io'e.

⁹ Ğebuje ade Judeuyü o'ju Jesus kay. Jesus Betânia ka be omuy iap awëġ o'yawëġcoco ip. Imënpuye ip o'ju Jesus com. O'ju ip Lázaro jom tak—Jesus o'ġutait'iat com—waram o'jetait'iat com.

¹⁰⁻¹¹ Ade Judeuyü oibu'un païyü kukukayü a'õ kay küyjobit am. Jesus a'õ kay acã küyjobit o'e ip Lázaro'üm waram o'ġutait puye. Imënpuye o'jewawë ip païyü kukukayü.

— Ğa'a Lázaro ayaoka! — io'e ip.

¹²⁻¹⁹ O'jojojo'ibiyü Jesus e'eap o'ġuwënuwën warara'acayü be—Jerusalém ka beayü be. — Icëmân Jesus Lázaro'üm o'tomuwã wita'biküy bewi — io'e'e ip adeayü be. — Icëmân Jesus waram Lázaro'üm o'ġutait — io'e'e ip. — Jesus ma ja'õbacaap möġmõġ — io'e'e ip.

Jerusalém ka be õm pasuġ pima Jesus jumento'it'it o'tobuxik. Deus ekawën taġ e ojuy—kuyjeatup ekawën taġ. Xik. Oabik jumento'it'it akpi jeje. Imën e'em Deus ekawëntup—kuyjeatup:

Jerusalém ka watwat, eyġuycũġcũġ ġu juy epesop, i. Eykukukat omuyku jexem eykay, i.

Jumento'it'it akpi jeje omuyku jexem, i.

Imën e'em Deus ekawëntup. Imënpuye Jerusalém ka be Jesus oajëm jumento'it'it akpi jeje Deus ekawën taġ.

Ğebuje Jesus kay o'ju Jerusalém ka beayü. Ade ma ip o'ju, Jesus omuyku iap awëġ o'yawëġtobuxik puye. Kuy ip oajëm Páscoa epeta muġë ãm. O'ju ip Jesus dopabijuġ, Jesus wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ iap awëġ o'yawëġtobuxik puye. Namusudup o'tupupu ip. Jesus kay o'ju ip tup kukuġ. Imën Judeuyü ya'õbuyxiat tobedede'uk ip osodop kuyje.

— Deus xipat cícã! — io'e ip Jesus pe. — Ēn ma omuyku ya'õbi! — io'e ip. — Ēn ma ocekukukat—Israel naxeġebitbit kukukat! Deus cuy xipacat je'ġüm ewebe! — io'e ip Jesus pe.

Jumento'it'it akpi jeje Jesus oajëm Jerusalém ka be Deus ekawëntup pe ibararak iap puxim—kuyjeatup puxim. Iboap iba'arëm osunuy doze beayü xe Jesus õm puje. Waram kabi be Jesus eu buje bit o'jeġebu ip iġodup peap ekawën kay.

— Iġodup peap ekawën puxim Jesus jumento'it'it akpi jeje oajëm Jerusalém ka be — io'e ip jewewebe. — Ixe juk ocemuju jumento'it'it tobuxik — io'e ip jewewebe.

Fariseuyü bit o'e jewewebe:

— Ak'i juy epe'e! — io'e ip. — Soat ma cekay itabut — io'e ip. — Te'e ma wuyju e'em adeayü be “Ixe kay eyetabun ġu juy epesop,” i — io'e ip jewewebe.

²⁰ Ğebuje Gregoyü Jesus co pin o'e—Grécia eipi watwat. Adeayü eju kuy oajëm ip Jerusalém ka be peta muġë ãm. ²¹ O'ju ip Filipe eju kawën ãm. Ixe Filipe Betsaida ka bewiat osunuy. Galiléia eipi bewiat osunuy. O'ju ip Filipe be.

— Tapu — io'e ip Filipe be. — Jesus co pin oceju — io'e ip.

²² Filipe o'ju André muküyo am.

— Gregoyü Jesus co pin — io'e Filipe André be.

Xepxem ip o'ju Jesus muküyo am. Oajëm ip cekay.

— Gregoyü ejo pin — io'e ip Jesus pe.

²³ Ğebuje Jesus o'jekawën xepxepayü be. Adeayü etabutpe o'jekawën ceweju ip.

— Soat waġo õn — io'e Jesus. — Ğaxïn ma oje'ü. Ğuyjom pit waram ġuto ocetait. “Soat podi ma a'õbuyxi!” i je'e adeayü we'üap puye, waram ġuto wetaicap puye dak — io'e Jesus.

²⁴ — Kadaida taida buje, ipi be atamõġ — io'e. — Tamõġ puje, tae'üata jo'i tadop ipi be ma. Pũġta ma tadop ipi be. Kadai aypan puje bit, ta'ade tadop kadai daġ — io'e.

Imën Jesus o'jekawën je'üãm, waram jetaicam tak, ġuyjom ade tiwatwat itabut je'e okay iam tak.

²⁵ — “Ocebu'u jĩã ipiat'ajom,” i wuyju e'em pima, “Ocebu'u jĩã oce'ü ãm,” i dak, “Imënpuye ocekupinap taġ acã oceju,” i dak, ace'ü. “Ocebu'u ġu ipiat'ajom,” i wuyju e'em pima bit, “Ocebu'u ġu oce'ü ãm,” i dak, “Deus bikuyap taġ acã oceku,” i dak, wuyaġuyisum

aceku ijodi. Soat em Deus xe acesop wuye'ü buje dak — io'e Jesus. ²⁶— Obikuyap tağ jeku ojuyat küyjobin cuy wa'ō kay. Obikuyap tağ jekuku'ukat oxe ma jeenuy. Webay dak je'e cebe “Ēn xipat oxe,” i — io'e Jesus.

²⁷— Wağuybabi'üm cīcā oce — Jesus o'e jewebe ma. — “Bay, obuywan ece we'üap puxim,” i du oce webay be? — io'e jewebe ma. — Ka'ūma! Imēn ġu juy oce cebe. We'ü ām ma ojot ijodi — io'e jewebe ma. ²⁸— Bay — io'e Deus pe. — Edipap cuy eğubapuk soat pe ijodiat pe “Deus idip cīcā” i'e am ip — io'e jebay be.

Deus o'jekawēn kabi kadiwi ġebu je bit.

— Odipap kuy oğubapuk cebe ip — io'e jekpot pe—Jesus pe. — Ğasū adeayū e'em owebe “Soat podi ma edip,” i. Waram tak oğubapuk warara'acayū be “Soat podi ma edip” i'e am owebe — io'e Deus.

²⁹Adeayū kacūğcūğ'i osodop iboce. Tūybe o'jexirikxirik iān o'e ip pūğpūğ ixeyū'in. Tūybe Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn cebe iān o'e ip warara'acat ixeyū'in.

³⁰Ġebu je Jesus o'jekawēn ijoceat eju.

— Ixe o'jekawēn kabi kadiwi omukūyjo am ġu—eymukūyjo am acā — io'e Jesus. ³¹— Ğaxīn ma Deus je'e soat pe okay itabut'ūmayū be: “Eyju ikērēat kuğ oxe,” i. Ğaxīn ma itabut'ūmayū kukukat a'ōbacaap o'gu'üm. Abu-kukukan je'e? Ka'ūma ma! — io'e. ³²— Okay itakomaayū omuyu korosa eju oaoka am — io'e. — Omuyu buje adeayū itabut je'e okay — io'e Jesus ijoceat pe.

³³Jesus iboam o'e imutaybin am ip osubamupaya ip korosa eju we'ü ām iam.

³⁴— Moisés ekawēntup e'em:

Cristo je'ü ġu—Deus emunaē, i.

Soat em itabēğ e'em, i.

Imēn Moisés ekawēntup e'em — io'e ip ya'įjojo'ibiyū. — Ēn pit e'em “Soat wağō ōn,” i, “Soat wağō subamuyup ip ce'ü ām,” i dak. Deus emunaē du soat wağō? — io'e ip Jesus pe.

³⁵— Ōn kabiaap puxim — io'e. — Ojot ijodiat mutaybin am Deus ekawēn — io'e. — Darem ma ijodi oğuy eymutaybinbin. Okay eyetabun cuy epesop eyetabun put pima. Eyetabun cuy epesop ipiatpi'ajojoap pe eyjuap puxim. Kabiok tağ jekuku'ukayū itaybit ġu poma oceju iam. Imēnpuxim itabut'ūmayū itaybit ġu ipiatpi'ajojoap kay oceju iam — Jesus o'e. ³⁶— Ōn eyxe bima, eyetabun cuy epesop okay — io'e. — Eyetabun puje webekitkiyūm epesop. Kabia dağ jekuku'ukayū buximayūm epesop. Ikērēat mujurūğrūğ'uğ ġu epesop. Eyağuyisum epeku — io'e.

Jesus o'jēm adeayū xewi iboam e buje.

³⁷Soat em ma Jesus wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'uk osunuy adeayū etabun. Inaka ibu'u jįjā ip osodop jetabut am cekay. ³⁸Imēn cuk adi o'tupmubararak Isaías'üm kuyje—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'üm:

Kariwa, kawēn icēmāt muwēnuwēn ocekukuku adeayū be, i. Imēnpit itabut ġu ip o'e ocekawēn kay, i. Soat podi ma a'ōbaca ēn iap iba'arēm o'e cexe ip, i.

Imēn ibararak opop tup pe. Itabut ġu ip o'e Jesus kay apēn kuyjeayū Isaías'üm ekawēn kay itabut'ūmap puxim.

³⁹Judeuyū kukukayū ibu'u o'e jetabut am Jesus kay, Isaías'üm emudupmubararaktup e'ajep puxim o'jebapuk cebe ip puye. ⁴⁰Imēn Isaías'üm ekawēn:

Deus iteyū adeayū o'yağuyubabi'üm, i. Imēnpuye itabut ġu osodop ip, Deus a'ōbacaap co ma'ğū ip, i. Itabut ġu osodop ip Deus ekawēn co ma'ğū ip, i. Ikērēat mujurūğrūğap o'jepere ġu ip, i. Itabut ġu osodop ip Deus kay ixe be ikērēat uk am cebewi ip, i.

Imēn Isaías'üm ekawēn. ⁴¹Isaías'üm iboam o'e kuyje Jesus soat podi ma idip iam itaybit puye. Imēnpuye Jesus o'ğuwēnuwēn.

⁴²Ade Judeuyū kukukayū oitabun ip Jesus kay. “Jesus kay ocetabut,” i'ümğū bit e'em oekuku ip Fariseuyū buxim jeparara pibun. Jetabucap muwēnuwēn ġu ip oekuku Fariseuyū be ixeyū mujēmap puxim Deus eju kawēnwēnap'a bewi. ⁴³Deus mucokcok pin ġu ip osodop—ijodiat mucokcok pin acā. Fariseuyū mucokcok pin ip osodop.

⁴⁴Ġebu je Jesus o'jekawēn adeayū be.

— Okay itabucayū omudocat kay dak itabut ip — io'e. ⁴⁵— “Deus ipot teku” i'e'e'ukat “Deus o'ğudot ijodi,” i'e'em tak. ⁴⁶Ijodi juk ojet Deus ekawēn eymutaybin am. Okay itabucayū ikērēat mujurūgrūğ ğu. Yağuyisum jeku ip — io'e. — Kabiok tağ jekuku'ukayū buxim ğu ip—kabia dağ jekuku'ukayū buxim acā — io'e. ⁴⁷— Wa'tjo buje, kūyjobit'üm wa'ō kay bima, “Ikērēat kuğ eyju Deus xe” i'ümğü òn pit e'em eywebe. Ijodi ojet “Ikērēat kuğ eyju Deus xe” i'e am ğu adeayū be. Adeayū daxijo am acā ojet — io'e. ⁴⁸— “Ikērēat kuğ eyju Deus xe,” i òn ğu e'em okay'ūmayū be, wa'ō kay'ūmayū be dak. Warara'acat pit imēn je'e ixeyū be webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be — io'e. — Deus acā “Ikērēat kuğ eyju oxe,” i je'e ixeyū be. Imēn Deus je'e cebe ip wekawēn tağ ğu ip puye — io'e Jesus. ⁴⁹— Wa'ōbi ğu juk adi ojekukuku — io'e. — Owebe webay e'eap acā juk adi oğuwēnuwēn eywebe. Wara'acat ğu oğuwēnuwēn eywebe. Iboap acā oğuwēnuwēn — io'e. ⁵⁰— Deus ekawēn tağ eyeku buje, eyağuyisum epeku ijodi. Deus xe epesop eye'ū buje dak. Wetarybit iboam — io'e. — Owebe webay o'e'e iap acā òn e'em — io'e Jesus.

13

¹Jesus jebekitkiyū kay jījā osunuy soat kabia ipi dağ pima. Jesus itaybit o'e ğaxīn ma oje'ū iam, ğaxīn ma oceu webay kay iam tak. Eykukpin cīcā oxe iap o'ğubapuk cīcā jebekitkit pe je'ū awap.

Páscoa epeta ajēm pima, ²Jesus jekōnkōn o'e doze beayū eju. Judas Iscariotes Jesus ūm ojuy o'e cekay itakomaayū be. Ixe Judas Simão Iscariotes ipot osunuy. Ibiōğbuk kērēayū kukukat a'ōbi Jesus ūm ojuy yaoka am. ³Soat em Jesus itaybit osunuy webay soat ja'ōbacaap o'jomōğ owebe iam. Deus xewi ojet iam tak itaybit osunuy. Ğaxīn ma ocepit Deus kay iam tak itaybit osunuy.

⁴Je'ūap muwēnuwēn pima, kirik'āy, o'āy. Jesus o'āy mesa xewi. Jeekabek o'ju'uk. Kuruk. Toaya o'jat. Mūn. O'jomūn jekpu dağ. ⁵Jewegu etaybitbinayū i wuy am o'ju. Wa'e co'iat'a be idibi o'timōğ. O'suiwuy koapat i. O'suisup toayam. Pereh. Wara'acat o'suiwuy. O'suisup. Pereh.

⁶Oajēm Simão Pedro kay. Simão ibu'u o'e Jesus pe jeiwuy an.

— Kariwa — io'e Simão. — Ēn tu wuiwuy? — io'e.

⁷— Hm hm. Etaybit ğu buk apēnpuye paxi ite wuiwuywuy iam — io'e Jesus Simão be. — Ğuyjom pit etaybit ece'e — io'e.

⁸— Ap! Wuiwuy ğu juy ece—pūğ em tak ka'ūma! — io'e Simão bit.

— Eiwuy'üm pima, obuerm ğu eğuy — io'e Jesus.

⁹— Kariwa — io'e. — Wuiait ğu esuiwuy — io'e. — Wa'a dak eyawuy — io'e. — Oba dak — io'e Simão Pedro Jesus pe.

¹⁰— Oajok'iat iokok ğu—iisu ma! — io'e. — Dao ğu jajok waram. Jeiwuy acā — io'e. — Wuyjuyū bewi Deus pe ikērēat'uk puje, iisuat puxim ip. Deus kuy ikērēat o'ju'uk eywebewi. Pūğ pewi bit ka'ūma. Ite ikērēat kuğ mabuk jewebe. Ixe iokokat puxim — io'e.

¹¹Jesus kuy itaybit o'e abu oūm ixeyū'in okay itakomaayū be iam. Imēnpuye:

— Pūğ pit ey'in ikērēat kuğ mabuk jewebe — io'e.

¹²Ixeyū i wuy buje, Jesus jeekabek o'ğūōm waram. O'jepit ip mesa kay. Oabik ma'ğuto jeweju etaybitbinayū eju.

— Eyetaybit ğu du apēnpuye òn eyeiwuywuy iam? — io'e Jesus. ¹³— “Ēn ocekkukat,” i eyju e'em owebe, “Ēn ocemutaybitbin'ukat,” i dak. Cūğ ma eywebe iboam e'em — io'e.

¹⁴— Ōn eykukukat. Eymutaybitbin'ukat tak òn — Jesus o'e. — Inaka eyeiwuywuy oce warara'acat puywatwat'ukat co'i — io'e. ¹⁵— Ōn eyeiwuywuy, eykukukat ma'ğū òn. Eyju dak obuxim eybu'um ğu juy epesop warara'acat puywatwat am. ¹⁶Eykukukat warara'acat puywatwan pima, eyju dak eybu'um ğu juy epesop warara'acat puywatwat am. Eymujuat warara'acat puywatwan pima, eyju dak eybu'um ğu juy epesop warara'acat puywatwat am — io'e. ¹⁷— Ōn eykukukat. Inaka juk eyeiwuywuy oce. Jewebuywatwan cuy epesop obuxim. Jewebuywatwan pima, eycockoğ epesop. ¹⁸Soat pe ğu eywebe iboap muwēnuwēn

ōn. Wetarybit cīcā wemunaēyū ekukuam. Pūg ey'in oūm okay itakomaayū be waoka am. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Obiwaḡodada'ukat ma ikērēm cīcā okuk, i.

Imēn ibararak opop Deus ekawēntup pe. Ğaxīn ma je'babuk owebe iḡodup ekawēn puxim — io'e.

¹⁹— Iboap muwēnuwēn ōn eywebe waoka awap — io'e. — Imēḡap ebapuk puje ibodi ma eyetabun epesop soat em wa'ō daḡ ōn e'em iap kay — io'e. ²⁰— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wemumujyū kay itabucat okay dak itabut. Okay itabucat omudocat kay dak itabut — io'e Jesus doze beayū be.

²¹Iboam buje, Jesus iḡuycūḡ cīcā o'e.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Ey'inat oūm okay itakomaayū be — io'e ibapuḡ ma.

²²O'jeakakak ip jewewekay.

— Abu paxi kuka o'ḡūm cekay itakomaayū be? — i'e'em ip jewewebe ma.

²³Doze beayū'inat xik'i osunuy Jesus tēḡ ma—Jesus emumukukpinput. ²⁴Simāo Pedro jebum o'jewēḡwēḡ Jesus tēḡat pe.

— "Abu eūm ekay itakomaayū be?" i juy ece cebe — io'e.

²⁵Jesus tēḡat wurūḡ'i o'ju Jesus kay iboap muwēn ām cebe.

— Kariwa, abu sute? — io'e Jesus pe.

²⁶— Minka'o be pāo'a oyamuakōm — io'e Jesus. — Pūḡ pe oyaūm. Ixe ma oūm okay itakomaayū be — io'e.

Kuruko. O'yabu. O'yamuakōm. Wūntok. Yadirem pima, o'yaūm Judas pe—Simāo Iscariotes ipot pe.

²⁷Pāo'a bu buje, Judas Jesus kay oibu'un. Satanás a'ōkayan o'e.

— Dao ma juy ece e'e pinap taḡ — Jesus o'e Judas pe.

²⁸⁻²⁹Tūybe Judas o'ju Jesus a'ōbi wuyxat pum peta be wuyemumu'om iān o'e ip pūḡpūḡ mesa watwatyū'in. Tūybe Judas o'ju wuyedinheiro'in iūm ām ibubut'ūmayū be iān o'e ip warara'acayū ixeyū'in. Jesus ekawēn pa'arēm o'e mesa watwat pe.

³⁰Pāo'a o'yabu Judas. Kurukoh. O'jēm ḡebuje bit. Warara'acat xewi o'jēm. Xerewun. Cūh. Kabiok taḡ o'jēm.

³¹Judas cēm puje, Jesus o'jekawēn onze beayū eju.

— Soat waḡo ōn — io'e. — Ğaxīn ma oje'ū. Odipap ḡasū webay ḡubapuk. Soat je'e "Jesus idip cīcā," i. "Deus idip cīcā," i we'ūap puye — io'e. ³²— Owebe "Deus idip cīcā" i'e buje, Deus tak e'em "Okpot idip cīcā," i. Ğaxīn ma imēn je'e — io'e. ³³— Bekitkit — io'e. — Ibun ḡu oḡuy eyxe. Okudadam epeku. "Ojuap kay eyju ba'ore epesop," i kuy oce Judeuyū kukukayū be — io'e. — Imēn eywebe dak ōn e'em — io'e. ³⁴— Wara'an ma ōn jeymutaybin ḡasū bit — io'e Jesus. — Eykukpin cīcā juk adi epesop oxē. Imēnpuxim cuy eyju dak eykukpin ma epeyewekuk — io'e Jesus. ³⁵— Eykukpin jewewekuḡ pima, "Teyūku Jesus ebekitkiyū," i je'e soat ijodiayū — io'e.

³⁶— Kariwa — io'e Simāo Pedro. — Poma ēn cum? — io'e.

— ḡasū eyju ba'ore ojuap kay — io'e Jesus. — ḡuyjom pit epesot okay — io'e.

³⁷— Kariwa — io'e ma'ḡuto Simāo. — Apēnpuye oju ba'ore ejuap kay ḡasū? Ekay jījā ōn. Obu'u ḡu we'ū ām owebe epereap puxim. Warara'acayū "Jesus eju ejeku bima, jaokam oce'e," i'e'em pima dak, jeiwat ḡu ōn — io'e.

³⁸— Ebu'u ḡu du e'ū ām ewebe opereap puxim? — io'e Jesus. — Icēmān ōn e'em ewebe. Ebapūḡ em "Jesus ejuat ḡu ōn pit," i napa ma ece'e. Sapokay ede awap imēn ece'e — io'e. — Ğaxīn ma napa ma imēn ece'e — io'e.

14

¹— Eyaḡuykorereren ḡu juy epesop — Jesus o'e onze beayū be. — Eyḡuycūḡcūḡ ḡu juy epesop — io'e. — Kuy eyetabun Deus kay. Okay dak cuy eyetabun epesop — io'e. ²— Ya'ade opop webay ka be uk'a—ijodiacat dopdop'am — io'e. — Cum ōn eydopdopap'a muxipan am. Icēmān ōn e'em eywebe. Icēm'ūm pima, iboam kajuk oce ḡu eywebe — io'e. ³— Cum

ôn. Eydopdopap'a oyamuxipan eyajêmjêmap'am — io'e. — Eydakoy ocepit eydopdopap'a muxipan puje — io'e. — Onuyapka kay ôn jeydujuxe. Onuyapka be epesop soat em — io'e.

⁴ — Eyetaybit poma ôn cum iam — io'e Jesus. — Eyetaybit tak apên iboce epeju iam — io'e.

⁵ — Kariwa — io'e Tomé. — Poma eju? Ocetaybit ġu. Apên tak ocetaybit oce'e enuyap ka kay oceju am? — io'e Tomé.

⁶ — Okay itabucat mujujukm ôn webay nuyap ka be — io'e. — Okay itabucat mutaybitbin ôn kawên icêmân—Deus ekawên. Okay itabucat yağuyisum jekukum wa'ôbi — io'e. — Abuyû je'ju webay kay? Okay itabucayû acâ! Ôn ma okay itabucat oğuju webay kay—warara'acat pit ka'ûma — io'e. ⁷ — Eyetaybit abu ôn iam pima, eyetaybit kuka juk epesop abu webay iam — io'e. — Ğasû bit kuy eyetaybit webay e'eam, apên cuk adi ocece iap epejojo buye — io'e Jesus.

⁸ — Kariwa — io'e Filipe. — Ebay juy eğubapuk ocewebe. Wuyebay juy ejojoat ocewebe. O'e kuka ocewebe ixex am — io'e Filipe.

⁹ — Püğ xet ġu oğuy eyxe — io'e Jesus. — Eyetaybit ġu buk tu abu ôn iam, Filipe? — io'e. — Abu ôn iam itaybicat itaybit abu webay iam tak — io'e. — Apênpuye ên pit e'em "Ebay juy ejojoat ocewebe," i? — io'e. ¹⁰ — Püğ tağ ma oceju jekukum—ôn, webay dak — io'e. — Filipe, eyetabut ġu du iboap kay? — io'e Jesus. — Wekawên muwênuwên'uk ġu oğuy eywebe—webay ekawên muwênuwên acâ — io'e. — Püğ tağ ma kawênwên oceju—ôn, webay dak. Wa'ôbi ġu ôn jekukum—webay a'ôbi acâ — io'e. ¹¹ — "Püğ tağ ma oceju jekukum—ôn, webay dak," i ôn e'em eywebe. Eyetabun cuy epesop wekawên kay. Wekawên kay eyetabut'ûm pima, eyetabun cuy epesop okay wa'ôbacaap coco am — io'e. ¹² — Icêmân ôn e'em eywebe. Okay itabucayû wekukuap puxim jeku. Owebe Ja'ôbacaap mōğmōğap podi ma wa'ôbacaap jomōğ ip, webay kay oju buje — io'e. ¹³ — Eyju e'em owebe "Ebikuyap tağ cuy ece owebe," i bima, eyemuojuyju oğüm eywebe—soat oğüm eywebe — io'e. — Imênpuye "Ka'ûmğ Deu co'iat xipacat," i je'e soat ijidiacat. ¹⁴ Eyju e'em owebe "Ebikuyap tağ cuy ece owebe," i bima, soat eyemuojuyju oğüm eywebe — io'e Jesus.

¹⁵ — Eyxe okukpin pima, küyjobin cuy epesop wa'ô kay — io'e. ¹⁶ — Ôn kawênwên webay eju. "Ibuywatwat'ukan cuy eğuju okay itabucayû kay," i oce webay be — io'e. — Ixe jebiōğbuk ġudot eykay eybuywatwat'ukan. Soat em ixex jeenuy eyxe. Icêmân eymutaybitbin jeenuy. ¹⁷ Itabut'ûmayû be iba'ore ixex ekawên kay küyjobit am. Ixe e'eap iba'arêm cexex ip. Itaybit ġu ip ixex e'eam. Eywebe bit ixex nuynuy. Imênpuye eyxe ixex e'eap ibapuk — io'e. ¹⁸ — Jeyperex ġu ôn. Ocepit eykay — io'e. — Eyağuyagepüğ ġu epesop — io'e. ¹⁹ — Ğaxîn ma Deus kay'ûmayû ojo ġu. Eyju bit waram ojo. Eyağuyisum epeku, waram ġuto wetait puje — io'e. ²⁰ — Püğ tağ ma ôn jekukum webay eju. Eyju dak püğ tağ ma jekukum oceweju. Oceju dak püğ tağ ma jekukum eyweju. Eykay eybuywatwat'ukat ajêm puje, iboap iba'arêm ġu je'e eyxe — io'e. ²¹ — Wa'ô kay jijâyû xex okukpin—wa'ô kay küyjobicayû xex. Webay xex dak ixeyû ikukpin je'e. Oxex dak ikukpin cîcâ oce'e. Abu ôn iam ixeyû oğutaybin. Itaybit cîcâ je'e ip abu ôn iam — io'e Jesus.

²² — Kariwa — io'e Judas — Apên tak ên iboam ocetaybin itabut'ûmayû mutaybin'ûm pima? — io'e.

(Iscriotes ġu osunuy ixex Judas—wara'at Judas acâ).

²³ — Wa'ô kay jeedop ip küyjobin okayayû — io'e. — Webay xex ixeyû ikukpin je'e. Ojot ixeyû kay webay eju. Soat em ixeyû xex ocesop—ôn, webay dak — io'e. ²⁴ — Okay'ûmayû bit küyjobit ġu wa'ô kay. Wa'ôbi ġu ôn iboap muwênuwên eywebe—webay a'ôbi acâ. Ixex juk omudot ijodi — io'e. ²⁵ — Iboap muwênuwên ôn eywebe eyxe bima. ²⁶ Webay jebiōğbuk ġudot eykay. Obikuyap tağ ġudot. Ixex eybuywatwat'ukat. Ixex xipat cîcâat. Soan ma eymutaybin jeenuy. Ade ma ôn cuk adi eymutaybinbin oğuy. Ixex eybuywatwan jeenuy wekawên kay eyağuyba'ûmap puxim — io'e. ²⁷ — Itabut'ûmayû be eyağuyukorerenapmu'ûm pa'ore. Ôn pit wağuyukoreren ġu. Imênpuye eyağuyukorerenap oğü'ûm. Eyağuyukoreren ġu juy epesop ojuap kay. Eyğuycūğcūğ ġu juy epesop — io'e. — Eyparam ġu juy epesop — io'e. ²⁸ "Cum ôn," i juk oce eywebe — io'e. — "Waram tak eykay ocepit," i juk oce. Iboap kuy epeya'ijojo. Webay kay ôn cum. Wa'ôbuyxi. Webay

bit obodi ma ya'ôbuyxi. Imênpuye eycockoğ cuy epesop cekay ojuap kay. Eyxe okukpin pima, eycockoğ kuka epesop ojuap kay — io'e. ²⁹— Oju awap iboap muwênuwên òn eywebe. "İcêmân adi xeku o'e ocewebe," i epe'e oju buje — io'e. ³⁰— Ğaxîn ma Deus kay'ûmayû kukukat omuyku — io'e. — Imêneju buk eyweju òn kawênwên darem. İxe wa'ôbacaap mu'ûm pin. Imênpit itaybit ğu — io'e. ³¹— Ğa'a aju. Apên webay o'e owebe iap tağ òn jekukum, oxe ikukpin cîcâ buye. İtabut'ûmayû oğutaybin webay a'ô dağ òn jekukum iam — io'e.

15

¹— Òn uvabune buxim — io'e Jesus. — Webay uvadip puxim. ²Okay itabucayû ibune'îcat puxim. Webay bikuyap tağ jekum ibu'u'uayû ya'ûmatpune buxim. Ya'a'e'ûm pima ibune'îcat uk'uğ tip kukat. Imênpuxim webay jebikuyap tağ jekum ibu'u'uayû mujênjêm itabucayû xewi. Kadaidip iokokatpune xixxiğ ya'ade i'e am. Imênpuxim webay itabucayû mukÿyjojom ixeyû be ikêrêat mujurûğap puxim. İxeyû mukÿyjojom biğ ma jebikuyap tağ jeku am — io'e. ³— Webay kuy ikêrêat o'ju'uk eybewi, wekawên kay kÿyjobit puye — io'e. ⁴— Mûğ'i juy epeku oweju — io'e. — Oweju jekukum pima, òn tak eyweju mûğ'i ojeku. İbune'îcatpune uvabune be'ûm pima, kuka o'yajêm ğu uva'a. Imênpuxim mûğ'i oweju eyeku'ûm pima, webay bikuyap tağ ğu epeku — io'e. ⁵— Uvabune buxim òn — i waram o'e Jesus. — Eyju ibune'îcatpune buxim. Obikuyap tağ jekukum pima, xipan ma epeku Deus xe. Mûğ'i eyweju òn tak jekukum. Obikuyap tağ jekukum'ûm pima bit, ajo eye'e'eap xipat je'e Deus xe? Ka'ûma ma! — io'e. ⁶— Mûğ'i oweju jekum eybu'u bima, apên uvadip iwat ya'ûmatpune kukap puxim Deus tak jeykuk—ya'ûmatpune xikap puxim. Wûn. İbune xik puje ibunekaraw e'em. İbune e'ûatpune mu'awerom uvadip kukat. Aweroh. İbunemupikupiğ daxa be. Wûn. Pik. Hoğ. ⁷Mûğ'i juy epeku oweju! Wa'ô dak juy kÿyjobin epesop! Oweju eyeku buje, Deus soat epejoojuyiat je'ğûm eywebe — io'e. ⁸— Deus bikuyap tağ eyju jekukum pima, soat ijodiat je'e webay be: "Ka'ûmğu ejo'iat xipacat," i — io'e. — İtaybit je'e ip eyju webekitkiyû iam — io'e. ⁹— Eyju eykukpin cîcâ oxe webay xe okukpinap co'i. Eycokcoğ cuy epesop Jesus xe oceukupin iap kay ğebum. ¹⁰Webay a'ô kay òn kÿyjobit. Imênpuye ocokkok soat em webay xe okukpin iap kay ğebum. Imênpuxim wa'ô kay kÿyjobit pima, eycockoğ epesop Jesus xe oceukupin iap kay ğebum — io'e.

¹¹— İboap oğuwên eywebe ey mucokkok am. Wa'ôcokkok cîcâ. Obu'u eywebe eycockoksû âm. Obikuy eywebe eycockok cîcâ âm wa'ôcokkok puxim — io'e. ¹²— "Oxe xipan eykukap puxim cuy xipan epeyewekuk," i òn e'em eywebe — io'e. ¹³— Wuybureyû e'ûap puxim wuye'û âm wuybu'u'ûm pima, soat ijodiat je'e "Ak'i juy epe'e! Teyûxeku ibureyû ikukpin cîcâ," i. "Warara'acat podi ma ikukpin cexe ip," i je'e ip — io'e. ¹⁴— Wa'ô kay kÿyjobit pima, obureyûm epesop — io'e. ¹⁵— "Eyju oweju kapikpik'ukayû â," i'ûmğu òn e'em ğasû eywebe. Kapikpik'ukat itaybit ğu jekariwa e'eam. Webay owebe ie'eap pit oğuwên eywebe soat. İboap oğuwên eywebe eyju obureyû buye — io'e. ¹⁶— Eyju ma onaë ğu eykukan. Òn pit eynaë obureyûm. Òn cuk eymuju omuwên âm warara'acayû be imutabun am ip okay. Okay jetabucap jepere ğu ip. İbu'u ğu ip je'e itabut am okay. Obikuyap tağ webay eju kawênwên pima, soat epejoojuyiat je'ğûm eywebe — io'e. ¹⁷— İmênpuye "Xipan cuy epeyewekuk," i òn e'em eywebe — io'e.

¹⁸— Deus kay'ûmayû itakoma eykay. Koap pit okay itakoma ip osodop. İboap kay ğebum cuy epesop — io'e. ¹⁹— Eyju Deus kay'ûmayû kadi bima, eykay kuka ip o'e. "Teyûdaku wuykadiacat," i kuka ip o'e. Imênpit òn eymuwe'uk Deus kay'ûmayû xewi. Deus kay'ûmayû kadi ğu eyju. Imênpuye itakoma jîjâ ip eykay — io'e. ²⁰— Kuy juk ocece eywebe iap kay ğebum cuy epesop. "İkêrêm cîcâ ip wuyekariwa o'jukuk. Wuyju bit ikêrêm ğu wuykuk ip," i'ûmğu juy epe'e eyewewebe. Deus kay'ûmayû ipiat o'supi'ajoat owebe. Imênpuye eywebe dak ip jopi'ajoat. Yopît ma wa'ô kay ip osodop. Imênpuye dak eya'ô kay je'e ip yopît ma — io'e. ²¹— Eywebe ipiat supi'ajoat ip, eyju webekitkit puye. Eywebe ipiat supi'ajoat ip, omudocat kay itabut'ûm puye — io'e. ²²— İjodi oajêm. Deus ekawên cuk adi oğuwênuwên ixeyû be. Wekawên kay ğu bit ip o'e. Odot'ûm pima, "İkêrêat kuğ

eyju oxe, wekawên kay'üm puye ya'tjojom ma'ġu," i'ümġu kajuk o'e Deus ixeyü be. Ğasü bit "Ikêrêat kuġ ġu oceju" i'e ba'ore cebe ip Deus pe. ²³ Okay itakomaat webay kay dak itakoma — io'e. ²⁴ — Wa'ôbacaap mōġmōġ cuk adi ojekuku soat etabutpe. Soat a'ôbacaap podi ma wa'ôbacaap mōġmōġ ojekuku. Okay ġu bit ip o'e. Imōġmōġ'üm pima, "Ikêrêat kuġ eyju oxe, okay eyetabut'üm puye, wa'ôbacaap mōġap cocom ma'ġu eyju," i'ümġu kajuk o'e Deus ixeyü be. Ğasü bit ikêrêat kuġ ip cexe. Inaka itakoma jġjä ip okay, webay kay dak — io'e. ²⁵ — Ixeyü muwênuwên Deus jekawêntup pe—kuyatup pe:

Ikêrêm'üm a'ġu ip ojukuk, i.

Inaka ip oitakomân okay, i.

Itakoma ip okay iġodup ekawên puxim — Jesus o'e.

²⁶ — "Ebiōġbuk cuy eġuju okay itabucayü kay," i oce'e cebe—webay be — io'e Jesus. — Ixe ġudot eybuywatwat'ukan. Ixe icêmân e'e'ukat. Ixe ma omuwên eywebe — io'e. ²⁷ — Eyju dak cuy epesop omuwênuwên ijodiayü be. Ōn ijodiat mutaybitbin pima, oweju juk adi epekuku. Imênpuye juy epesop omuwênuwên ġasü bit — io'e.

16

¹ — Imên ōn e'em eywebe okay eyetabucap epereap puxim — io'e. ² — Eykay itakomaayü jeymuōmat ġu Deus eju kawênwênap'a be. Jeyaoka ip. Eyaoka buje, tūybe Deus bikuyap taġ wuyju jekukum iân je'e ip — io'e. ³ — Ikêrêm jeykuk ip abu ōn iam itaybit'üm puye, abu webay iam tak. ⁴ Ğasü iboap muwênuwên ōn ġuyjom eyeġebu am apên ōn eymukūyjojo iap kay — io'e. — Warêmtaġ eykuk puje, "Imên kuka ip wuykuk," i juy epe'e eyewewebe — io'e Jesus jewēju etaybitbinayü be.

— Kuy bima a'ġu eyxe ma oġuy — io'e. — Imênpuye juk iboam ġu ōn eymukūyjo. ⁵ Ğasü bit ocepit omudocat kay. Ka'üma ma ey'in pit e'em owebe "Poma ên cum?" i. ⁶ Eyġuycūġcūġ cġcā imên ōn e'em puye. ⁷ Wepit'üm pima, xipat ġu kuka o'e eywebe. Wepit pima bit, xipat je'e eywebe. Wepit'üm pima kuka eybuywatwat'ukat osodot ġu. Oju buje bit ixe oġudot eykay. Imênpuye eycokcoġ cuy epesop ojuap kay — io'e. ⁸ — Ixe dot puje, "Soat eyju ikêrêat kuġ Deus xe," i je'e soat pe ipi daġayü be. "Deus acā itaybit eymucūġ ģm," i dak je'e. "Ipiat supi'ajoat Deus ikêrêat mujurūġrūġ'ukayü be," i dak je'e — io'e. ⁹ — "Soat eyju ikêrêat kuġ Deus xe," i je'e, okay itabut'üm ip puye — io'e Jesus. ¹⁰ — Eyju ojo ġu waram, Deus jewekay odujuu buye — io'e. — Imênpuye "Deus acā itaybit eymucūġ ģm," i je'e Deus biōġbuk — io'e. ¹¹ — Deus kuy o'e "Deus kay'ümayü kukukat soat em jeenuy ipiatpi'ajojoap pe—Satanás," i. Imênpuye "Ipiat supi'ajoat ikêrêat mujurūġrūġ'ukayü be Deus," i je'e Deus biōġbuk — io'e Jesus.

¹² — Ade mabuk ōn imuwên pin eywebe. Ğasü bit iba'ore eywebe eyetaybin am wekawên, eyġuycūġcūġ cġcā buye — io'e. ¹³ — Ibiōġbuk xipacat icêmân e'e'ukat. Ixe ajêm puje soan kawên icêmân eymutaybin jeenuy. Ja'ōbi ġu ixe ġuwên. Kuy o'ya'tjojoiap acā ġuwên. Ğuyjom acejebapukiap tak ġuwên eywebe — io'e. ¹⁴ — Ixe obuyxim okuk. Itaybit wekawên je'e. Icêmân soat wekawên ġuwên eywebe — io'e. ¹⁵ — Webay e'eap taġ ōn tak e'em. Imênpuye cuk adi ocece eywebe "Deus biōġbuk wekawên ġuwên eywebe," i — io'e.

¹⁶ — Ğaxîn ma eyju ojo ġu. Ğuyjom pitapit waram eyju ojo — io'e Jesus.

¹⁷ — Apên ite e'em wuywebe? — io'e ip jewewebe jewēju etaybitbinayü. — Ite e'em "Ğaxîn ma eyju ojo ġu," i. "Ğuyjom pitapit eyju waram ojo," i — io'e ip. — "Imên je'bapuk webay kay oju buye," i teku e'em wuywebe — io'e ip jewewebe. ¹⁸ — Apênpuye ite e'em "Ğuyjom pitapit waram eyju ojo," i? — io'e ip. — Cekawên pa'arêm cġcā wuyxe — io'e ip jewewebe.

¹⁹ Jesus itaybit o'e teyüku "Apên tak ên e'em ocewebe?" i'e ojuy owebe iam. Imênpuye waram o'jekawên cewēju ip.

— "Apên ên ocemutaybin pin?" i du eyju e pin owebe? — io'e Jesus. — "Ğaxîn ma eyju ojo ġu," i juk oce eywebe — io'e. — "Ğuyjom pitapit waram eyju ojo," i dak cuk oce — io'e. — Wekawên pa'arêm tu eyxe? — io'e Jesus. ²⁰ — Icêmân ōn e'em eywebe. Wawa jġjä juy epesop we'ü buje — io'e. — Itabut'ümayü bit wa ġu je'e. Darem ma eyġuycūġcūġ

epesop. Ğuyjom pit eyğuyçüġcüġ ġu epesop—eycokkok ā — io'e. — Eyğuyçüġap i'üm — io'e. ²¹ — I't kam pima, ayacat iğuyçüġ e'em je'it pibun. Je'it kap puje bit, ipiat kay ġebum ġu e'em. Içokkok e'em je'it kuġ puye. ²² Imēnpuxim eyju dak. Ğasū eyğuyçüġcüġ oju buye. Ğuyjom pit waram eyjojom oce. Eycokkok cīcā ma epe'e ġebuje bit. Abu-be eycokkokap mu'üm put ixē kabia be? Ka'ūma be ma! — io'e. ²³ — Eybuywatwat'ukat ajēm puje bit, ixē ma jeymutaybin — io'e. — Imēnpuye “Ocemutaybin cuy ece,” i'ümġu epe'e owebe ma — io'e. — “Ekawēn pa'arēm ocexe,” i'ümġu dak epe'e owebe — io'e Jesus. — Içēmān ōn e'em eywebe. Obikuyap taġ cexewi iojuyjuy bima, webay soat eyemuojuyjuy je'ġüm eywebe — io'e. ²⁴ — Obikuyap taġ epejoojuy ġu buk. Püġ em tak ka'ūma — io'e. — Ğasū bit cuy epejoojuy cexewi! — io'e. — Eyemuojuyjuy epejat. Ibu buje, eycokkoksū ġu epesop—eycokkok cīcā ma — io'e.

²⁵ — Koap puk cuk adi ibapuġ ġu ocekawēn eywebe — io'e. — Ijodiat mutaybitbinap ekawēn acā oġuwēnuwēn eywebe. Ğuyjom pit ibapuġ ma webay ekawēn oġuwēn eywebe — io'e. ²⁶ — Ibabuġ owebe imuwēn puje, obikuyap taġ cuy epejoojuy webay xewi. Ōn acā ġu webay xewi ojojuy eywebeam — io'e. ²⁷ — Eyju dak cuy epejoojuy. Webay eyekawēn ya'ījo, ixē xe eykukpin cīcā buye. Webay xe eykukpin cīcā, eyxe okukpin puye; “Içēmān Jesus osodot Deus xewi,” i eyju e'em puye dak — io'e. ²⁸ — Içēmān webay xewi juk ojot. Ipi kay juk ojot—ijodi. Oje'ū. Ipi daġwi ojēm ġasū. Webay kay juy ocepti — io'e Jesus.

²⁹ — Ğasū bit ēn iba'arēm ġu kawēnwēn ocewebe — io'e onze beayū Jesus pe. — Ibabuġ ma ēn kawēnwēn ġasū bit — io'e ip. ³⁰ — Etaybit soan ma. Etaybit apēn oceju jewağuyğuy iam. Ēn ocemukūjojom, “Apēn ēn e'em ocewebe,” i'ümġu ma'ğū oceju e'em — io'e ip. — Imēnpuye “Deus xewi teku osodot,” i oceju e'em ġasū — io'e ip.

³¹ — Eyetabut tu epe'e okay? — io'e Jesus. ³² — Ğaxīn ma bit epewatwatwat eydukā daġ. Opere eyju eyaokaap puxim. Waġepüġ ma oğuy opere buje. Imēnpit odadaybot ġu oğuy, webay soat em oxe buye — io'e. ³³ — Itabut'ūmayū ma ipiat supi'ajoat eywebe. Ōn pit kuy Deus kay'ūmayū kukat a'ōbacaap oġu'üm. Imēnpuye eya'ōcam cuy epesop! Imēn ōn e'em eywebe eypararaap puxim. Eyağuykorereren ġu, müġ'i oweju buye — io'e.

17

¹ Iboam e buje, Jesus o'je'apūn kabi beat kay—jebay kay. O'jekawēn jebay eju.

— Bay — io'e. — Ğaxīn ma oje'ū. Ōn ma ekpot. Odipap cuy eġubapuk adeayū be. Ōn tak edipap cuy oġubapuk cebe ip — io'e. ² — Püġpüġpüġayū juk eġutabun okay ipi dağayū'in. A'ōbacaap cuk eġüm owebe. Imēnpuye okay itabucayū yağuyisum jekukum wa'ōbi — io'e jebay be. ³ — Ēn acā Deusat. Ka'ümġu wara'at. Ōn ma emumudot—Jesus Cristo. Ijodiat yağuyisum jeku okay itabun puje, ekay itabun puje dak — io'e. — Soat em exe ma jeedop ip ce'ū buje — io'e. ⁴ — Wekapikap cuk adi eġüm owebe. Ipi daġ pima abu ēn iap cuk adi oġuwēnuwēn edipap mubapukpuġ. Ğasū wekapikap oġu'üm — io'e Jesus.

⁵ — Bay — io'e Jesus. — Exe bima soat kabi beecat odipap mubapukpuk'uk ip osodop—ekawēn tojtjot'ukayū. Ipi mujurūġ awap odipap mubapukpuk'uk ip osodop. Waram cuy odipap mubapukpuġ ip jeenuy, exe wajēm puje — io'e.

⁶ Jesus jekay itabucayū o'ğuwēn jebay be ġebuje bit.

— Püġpüġayū juk eġutabun okay ipi dağayū'in — io'e. — Ebekitkiyūm osodop ip. Ixeyū eġutabun okay. Ixeyū itabucayū be emuwēnuwēn ojekuku. Kūyjobit o'e ip a'ō kay — io'e Jesus jebay be. ⁷ — Itaybit ip ġasū a'ōbi acā ōn emuwēnuwēn iam — io'e. ⁸ — Apēn cuk adi ecece iap ma oġuwēnuwēn soat pe okay itabucayū be. Wa'ō kay ip osodop. Itaybit o'e ip icēmān Deus xewi Jesus osodot iam. Itabut o'e ip Deus ma Jesus o'ğudot iap kay — io'e Jesus.

⁹ — Bay, ixeyū beam ma ōn kawēnwēn eweju—onze beayū beam — io'e. — Itabut'ūmayū beam ġu ōn kawēnwēn—okay emumutabunyū beam acā — io'e. — Ebekitkiyū ixeyū. ¹⁰ Soat okay itabucayū ebekitkiyū. Imēnpuye webekitkiyū dak ip. Adeayū odipap cocom webekitkiyū cüġ ma jekukum puye — io'e.

¹¹— Bay, soat podi ma a'òbaca. A'òbacaap cuk adi eḡūm owebe. A'òbacaap co'i wa'òbaca. Ḡaxīn ma oajēm ma'ḡuto ekay. Ōn ma ipi daḡ ḡu ojeku. Okay itabucayū bit ipi daḡ ip jeku.

— Bay — io'e. — Pūḡ em ikērēat ejukuk ḡu. Imēnpuxim aḡ cuy eḡuy ixeyū kay cūḡ ma ip ceku am wekuap co'i, ekuap co'i dak — io'e. ¹²— A'òbacaap cuk adi eḡūm owebe. Ōn ixeyū xe bima, a'òbi ma juk adi aḡ oḡuy cekay ip itabucap epereap puxim. Ka'ūma ma ixeyū'in oibu'un okay. Pūḡ acā oibu'un—jetabucap epereperemxi acā. Apēn ixē jetabucap o'jepere iap ibararak opop Deus ekawēntup pe. Iḡodup ekawēn taḡ jetabucap jepere ḡasū — io'e.

¹³— Bay, ḡaxīn ma'ḡuto oceptit ekay — io'e Jesus. — Ijoce bima bit ōn kawēnwēn ewebe onze beayū beam ixeyū mucokcok am ocokcokap co'i. Obu'u icokcoksū ām ip. Obikuy icokcok cīcā ām ip ocokcokap co'i — io'e. ¹⁴— Ekawēn cuk adi oḡuwēnuwēn cebe ip. Ekay'ūmat ekukuap puxim ḡu ōn jekukum. Ixeyū dak ekay'ūmat ekukuap puxim ḡu jekukum. Imēnpuye ixeyū kay itakoma o'e ip itabut'ūmayū, ekay'ūmayū — io'e. ¹⁵— Bay, “Okay itabucayū juy etujujēm ipi daḡwi,” i'ūmḡu ōn pit e'em ewebe. “Ixeyū juy eḡuxipan ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kukukat xewi,” i ōn pit e'em ewebe — io'e. ¹⁶— Itabut'ūmat ekukuap puxim ḡu ōn jekukum. Imēnpuxim itabut'ūmat ekukuap puxim ḡu jekukum ip okay itabucayū — io'e. ¹⁷— Bay, ixeyū juy eḡuwexat soat em ebikuyap taḡ jekuku'ukayūm. Ekawēn cocoam cuy ip eḡuwexat. Ekawēn acā kawēn icēmat — io'e. ¹⁸— Ēn cuk omudot ijodiat mutaybin am kawēn icēmān. Imēnpuxim ixeyū oḡuju ijodiat mutaybin am kawēn icēmān — io'e. ¹⁹— Oḡe'ūn'ūn ḡasū, oxe ixeyū ikukpin puye. Ebikuyap taḡ oje'ū ixeyū dak ebikuyap taḡ ceku am — io'e. ²⁰— Onze beayū beam acā ḡu ōn kawēnwēn eweju. Bay. Warara'acayū itabut je'e okay, ixeyū omuwēnuwēn puye. Ixeyū beam tak ōn kawēnwēn eweju—ḡuyjom itabunayū beam — io'e. ²¹— Bay, “Ixeyū juy esubuywan pūḡ taḡ ma ip ceku am,” i ōn e'em ewebe. Bay, pūḡ taḡ ma ēn jekukum oweju. Ōn tak pūḡ taḡ ma eweju jekukum.

— Bay — io'e. — Obikuy wuyekukuap co'i ceku am ip. Wuyekukuap taḡ jekukum pima, itabut'ūmayū je'e “Deus Jesus emumudot,” i — io'e. ²²— Bay, a'òbacaap cuk adi ejomōḡ owebe. “Ojo'i ēn tak a'òbaca,” i juk adi ece owebe, Bay. Imēnpuxim “Ojo'i eyju dak eya'òbaca,” i ōn e'em okay itabucayū be. Imēn ōn e'em cebe ip pūḡ taḡ ma ceku am ip wuyekukuap co'i — io'e Jesus. ²³— Pūḡ taḡ ma ōn jekukum ixeyū eju. Ēn tak oweju pūḡ taḡ ma jekukum. Imēneju pūḡ taḡ ma jekukum ip wuyekukuap co'i. Wuyekukuap co'i jekukum pima, itabut'ūmayū itabut je'e ēn ma omudocat iap kay. Deus xe wuyekukpin apēn jekpot ikukpin cexe iap co'i iap kay dak itabut je'e ip — io'e. ²⁴— Exe okukpin cuk adi oḡuy ipi mujurūḡ puje. “Wa'òbacaap co'i ēn tak a'òbaca,” i juk adi ecece owebe.

— Bay — io'e. — Onze beayū juk adi eḡutabun okay. Obikuy wuydopap pe ixeyū dop am okpot wa'òbacaap co'i ya'òbaca iap co am — io'e. ²⁵— Bay — io'e. — Soat em ēn cūḡ ma e'em. Ikērēat ejukuk ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Itabut'ūmayū itaybit ḡu abu ēn iam. Ōn pit wetaybit cīcā abu ēn iam. Onze beayū itabut cebay teku o'ḡudot ijodi iap kay — io'e. ²⁶— “Webay xe eykukpin cīcā,” i juk adi cece cebe ip. Iboap oḡuwēn cebe ip cewemukupin am ip exe okukpinap co'i. Iboap oḡuwēn cebe ip pūḡ taḡ ma weku am ceweju ip — io'e Jesus. Imēn Jesus o'jekawēn cīcā jebay eju.

18

¹Jebay eju jekawēn epere buje, Jesus o'jēm Jerusalém ka bewi. Jeweju etaybitbinayū eju o'jēm. Kadidi daḡwi o'ju ip—Cedromti daḡwi. Kadaidip o'tiptop kadidi wīnābu. Jesus o'ju ibodip pe onze beayū eju. Oajēm ip kadaidip kay. ²Ade em Jesus cuk adi oekukuku ibodip taḡ doze beayū eju. Imēnpuye Judas itaybit osunuy ibodim Cedromtim. Judas Jesus ūm ojuy cekay itakomaayū be.

³Judas o'ju Jesus kay. O'ju kadaidip pe. O'ju sorarayū eju, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū eju dak. O'ju ip paīyū kukukayū a'òbi, Fariseuyū a'òbi dak. O'ju ip lamparina'a kukuḡ jebui be, jeba'ip kukuḡ tak, wexiktak kukuḡ tak. Oajēm ip cekay—Jesus kay. ⁴Jesus

kuy itaybit o'e soan—apên owebe je'ibapuk iam. O'ju ajëmayü dopabe—Judasyü dopabe. O'jekawën ceweju ip.

— Abu-kudadam epesot? — io'e—Jesus o'e.

⁵ — Jesus kudadam oceju — io'e ip. — Nazaré ka bewiat kudadam oceju — io'e ip.

— Ğejujeat ma'ġu òn — io'e Jesus.

⁶ “Ğejujeat ma'ġu òn” i'e buje, soat ip o'jewede cexewi ajëm ojuyayü. O'at ip ipi ju Jesus ekawën co buje. Waram Jesus o'e:

— Abu-kudadam eyju? — i cebe ip.

⁷ Waram ip o'e:

— Jesus kudadam oceju — i. — Nazaré ka bewiat kudadam — i.

⁸ — “Ğejujeat ma'ġu òn,” i kuy oce eywebe — Jesus o'e. — Òn ma eyju okudadam. Owejuayü bit cuy epejat ġu. Āġ cuy je'jëm ip — io'e.

(⁹ — Bay, juk eġutabun'iyü jetaɓucap jepere ġu—püğ tak ka'üma — i juk Jesus o'e. Imënpuye — Āġ cuy je'jëm ip — io'e Judasyü be jeweu etaybitbinayü daomünap puxim, ixeyü be ipiat supi'ajoacap puxim).

¹⁰ Iboap co buje, Simão Pedro jepaja o'ju'uk iyuk pewi. Kiririk. Païyü kukukat puywatwat'ukat ġuybu o'suġuybu'uk iġuybuikibi dağ pajam. Tëğwün. Iba'at kadiat ġuybu o'suġuybu'uk. Ibuywatwat'ukat putet Malco i osunuy.

¹¹ — Odaxijom ġu juy paja kuğ! Ipiat osupi'ajo webay bikuyap tağ—kuyjeat ekawën tağ — io'e Simão Pedro be.

¹² Jesus o'jat ip Judasyü, sorarayü dak, sorarayü kukukayüdak, Deus eju kawënwënap'a wiwi'ukayü dak. O'subamukirik ip.

¹³ Koam Jesus o'tujowat ip Anás kay. Ixe Anás Caifás tadop osunuy. Caifás païyü kukukat osunuy ixekoato.

¹⁴ — Xipat wuywebe ite aġokatkat aoka am wuymuy'ü'üap puxim — i juk o'e ixekoato Caifás Judeyü kukukayü be.

(24) Anás Jesus o'ġujuat Caifás kay—païyü kukukat kay. Iböğbikiriğ o'ġujuat.

¹⁵ Simão Pedro o'ju Jesus nomuju. Warara'acat tak o'ju ceweju. Ixe dak onze beayü'in osunuy. Ixe wara'acat ma Jesus eju oöm païyü kukukat tuk'a ekorara be. Oöm païyü kukukat itaybit cīcā ixem puye. ¹⁶ Pedro bit uk'a ekorara exĩntabi xe osunuy. Oöm ġu buk uk'a ekorara be. Warara'acat o'jepit korara exĩntabi be. O'jekawën xĩntabi wiwi'ukat pe—ayacat pe.

— Āġ jeöm obure — io'e ayacat pe.

— Xipat — io'e cebe.

— Eöm cuy — iwiwi'ukat o'e Pedro be.

Oöm uk'a ekorara be.

¹⁷ — Jesus eju etaybitbinat ġu du ën? — ayacat o'e Simão Pedro be—xĩntabi wiwi'ukat o'e.

— Ka'üma — i napa ma o'e Simão Pedro. — Ceweju etaybitbinat ġu òn — io'e napa ma jebuap puxim.

¹⁸ Kajuk kuğ osunuy. Païyü kukukat puywatwat'ukayü daxanaböe o'taböemusop jeweweam. Daxa etako be kacügcüğ'i ip osodop daxae o'om jewewem ibuywatwat'ukayü, sorarayü dak. Pedro dak o'ju daxa etako be. Jewewem ip osodop.

¹⁹ Ğejujeat païyü kukukat o'jekawën Jesus eju.

— Eweju etaybitbinat e'eap cuy eġuwën owebe — io'e Jesus pe. — Apëğap ekawën ixeyü eġutaybitbinat? — io'e cebe.

²⁰⁻²¹ — Apënpuye ën e'em owebe ma “Apëğap ekawën ixeyü eġutaybitbinat?” i? Soat em ibapuğ ma ijoceat oġutaybitbinat — io'e Jesus. — Adeayü etabutpe oġutaybitbinat Deus eju kawënwënap'a be, yaboğat'a be dak — io'e. — Iba'arëm ġu oġutaybitbinat—püğ em tak ka'üma — io'e. — Wemumutaybitbinayü be juy ecekawën. “Apën eymutaybinat Jesus?” i juy epe'e cebe ip — io'e. — Itaybit ip — io'e Jesus.

²² Deus eju kawënwënap'a wiwi'ukat Jesus dopa o'topaokaka jebum cekawën co buje.

— Imên tu ên kawênwên paîyû kukukat eju? — io'e. — Cedağ ġu ên kawênwên! — io'e.

²³⁻²⁴ — Wekawên cūğ'ûm pima, iboap cuy eğuwên soat pe, ijoceacat pe — io'e Jesus. — Wekawên cūğ ma bima bit, apênpuye dak ên odopaokaka? — io'e.

Mūğ ma o'e. Jededem ġu.

²⁵ Pedro jewewewem mabuk o'e daxa etakobe. Cūğ'i osunuy warara'acayû parakpe.

— Ibakirikat eju etaybitbinat ġu du ên? — io'e ip Pedro be.

— Ôn ġu — io'e Pedro napa ma. — Iğo ejuat ġu ôn — i napa ma o'e.

²⁶ Warara'acat o'jekawên Pedro be ġebuje bit. Ixe wara'acat paîyû kukukat puywat-wat'ukat osunuy. Pedro emuğuybu'uk badip osunuy.

— Ôn ma ejojo iğo eju kadaidip pe! — io'e wara'acat.

²⁷ — Ôn ġu—warara'acat acā — io'e Pedro napa ma.

Ģebuje isum ma sapokay o'jede.

²⁸ Jesus o'tujujêm ip Caifás tuk'a bewi ceweju jekawên epere buje.

Ģebuje Caifás Jesus o'tujowacat iecuğap tuk'a kay—Pilatos tuk'a kay. O'tujowat ip kabia isum. Judeuyû oôm ġu iecuğap tuk'a be Pilatos Judeu'ûm puye. Tuk'a akiju ma ip osodop. Cedağ ġu kuka o'e ôm âm Judeu'ûmat tuk'a be Páscoa epeta muy'an pima. Ôm pima:

— Wuyisu ġu Deus xe — i kajuk o'e ip. — Peta xat o ba'ore wuywebe — i kajuk o'e ip.

Imêneju oôm ġu ip iecuğap tuk'a be—Pilatos tuk'a be.

²⁹ Imênpuye Pilatos o'jêm jeduk'a bewi. O'ju Judeuyû kukukayû eju jekawên âm.

— Jesus ikêrêat kuğ tu eyxe? — io'e Pilatos Judeuyû kukukayû be.

³⁰ — Hm hm — io'e ip. — Ocexe ma ite ikêrêat cuk adi o'jukuk. Ocedobuyû'ûm'ûm ekawên tağ ġu teku jekukum. Ên cuy ite eyaokaat — io'e ip.

³¹ — Eyju ma juy epetujujêm oxewi — io'e Pilatos. — Eyju ma juy ipiat epesupi'ajoat cebe eydobuyû'ûm'ûm ekawên tağ — io'e.

— Ap! — io'e ip. — Oca'ôbi ġu oceju ibamupaya oju ce'û âm—a'ôbi acā — io'e ip Pilatos pe—iecuğap pe. ³² (Jesus cuk adi o'e — Obamupaya ip we'û âm — i. Itaybit'ûm pima Judeuyû kukukayû o'jekawên Pilatos pe kuy o'e'e iap co'i—Jesus pe o'e'e iap co'i).

³³ Pilatos oôm ma'ğuto jeduk'a be. Jesus o'ğudocat jewekay.

— Judeuyû kukukat tu ên? — io'e Jesus pe.

³⁴ — Ağuy dağ tu iboam ên e'em owebe? — io'e. — Warara'acat ağuy dağ ġu xe'e? — io'e Jesus.

³⁵ — Wağuy dağ ġu! — io'e—Pilatos o'e. — Judeu ġu ôn pit — io'e Pilatos. — Judeuyû ma edojot okay. Apên ên tak ece ikêrêan? — io'e Jesus pe. — “Judeuyû kukukat ôn,” i du ên eêm? — io'e Jesus pe.

³⁶ — Eybuxim ġu ôn ijodiat kukukat — io'e. — Ôn ijodiat puximan pima kuka adi webekitkit o'jewaokaka okay itakomaayû eju. O'jewaokaka kuka adi ip Judeuyû be obuap puxim. Imênpuye ijodiat a'ôbi ġu ôn warara'acayû kukukat — io'e Jesus.

³⁷ — Ijodiat kukukat tu ên? — io'e Pilatos.

— Hm hm. Ikukukat ôn — io'e. — Kawên icêmat muwên âm okop ijodi. Kawên icêmat muwên âm okap. Kawên icêmat kay kûyjobicayû wekawên kay dak kûyjobit — io'e Jesus.

³⁸ — Ka'ûmğû kawên icêmat! — io'e Pilatos.

Ģebuje Pilatos Jesus eju jekawên o'jepere. O'jêm ma'ğuto jeduk'a bewi. O'jêm jekawên âm ma'ğuto Judeuyû kukukayû eju. Akiju ip osodop.

— Oxe ma ite ağokatkat ikêrêat o'jukuk ġu. Pūğ em tak o'jukuk ġu ma — Pilatos o'e cebe ip. — Cūğ ġu kuka o'e wuywebe yaoka am — io'e. ³⁹ — Páscoa epeta bima pūğ ma ôn imujêmjêm'uk daomünmünap'a bewi jekpiwan ma ceku am. Eybiky du owebe eykukukat mujêm âm jekpiwan ma ceku am—Jesus mujêm âm? — io'e Pilatos.

⁴⁰ — Ap! — io'e ip. — Ixe ġu juy eğujêmat — io'e ip ya'ôberen. — Barrabás pit eğujêmat — io'e ip. — Barrabás kay oceju! — io'e ip ya'ôberen.

(Ixe Barrabás jebureyû aokakaxi osunuy).

19

¹ — Jesus cuy epeyukxabimupokupok wuyukxabimupokupokapxeem — io'e Pilatos sorarayū be.

O'yukxabimupokupok ip sorarayū. ²Jesus waywayway pin ip osodop. Jesus ijodiat kukat iap waywayway pin osodop ip. Imēnpuye widaohobune o'subunemuwakēn ip yabeam. O'jomōg ip ya be ijodiat kukat a beat mōgāp co'i. Iekabek o'gūōm ip Jesus pe ijodiat kukat ekabek co'iat. O'gūōm ip iberenat—iremrumgūgūnat. O'gūōm ip iwaywayway am.

³ — Ak'i! Teku Judeuyū kukukat! — io'e ip Jesus waywayway am. Warara'acat ma ip o'topaokaka jebum.

⁴Pilatos waram o'ju jeduk'a ekorara be. Judeuyū kukukayū kay o'ju.

— Ak'i! — io'e. — Waram ixē otojocat eyetabixe am — io'e. — “Oxe bit ite ikērēat o'jukuk gū—pūg em tak ka'ūma,” i ōn e'em eywebe — io'e Pilatos.

⁵Imēnpuye ixē Jesus o'jēm uk'a bewi. Xerwun. O'ju Pilatos xe. Oajēm adeayū wap. Yabeat kuḡ mabuk osunuy—widaohobune kuḡ. Iekabek kuḡ mabuk osunuy—iremrumgūgūnat kuḡ.

— Ak'i juy epe'e — io'e Pilatos adeayū be. — Ijoce ma aḡokatkat — io'e cebe ip.

⁶ — Ite ba juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen paīyū kukukayū, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū dak.

O'jewāwā ip. Imēn o'e ip Jesus co buje.

— Ite ba juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen.

— Eyju ma juy epejat — io'e Pilatos cebe ip. — Eyju ma juy epesubamupaya korosa be — io'e. — Oxe bit cūḡ gū wuywebe yaoka am. Oxe ikērēat o'jukuk gū—pūg em tak ka'ūma — io'e.

⁷ — Cūḡ ma ocexe bit yaoka am cekawēnkērē buye — io'e Judeuyū kukukayū. — “Deus ipot ōn,” i juk adi o'e teku — io'e ip. — Imēnpuye ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ oceju yaokam — io'e ip.

⁸Pilatos iparara jījā ma o'e “Deus ipot ōn,” i teku e'em iap tobuxik puje. ⁹Waram oōm jeduk'a be Jesus eju kawēn ām.

— Apomawi ejot? — io'e Pilatos Jesus pe.

Imēnpit Jesus jededem gū.

¹⁰ — Ede pin gū du owebe? — io'e Pilatos. — Wa'ōbuyxi ōn. “Iteba juy epesubamuwekap,” i ōn e'em pima, jebamuwekap ip. Ekupinap taḡ eceku — io'e Pilatos. — “Epesubamupaya korosa be ce'ū ām,” i ōn e'em pima bit, jebamupaya ip e'ū ām — io'e—Jesus pe o'e.

¹¹ — A'ōbuyxi ēn Deus cuk a'ōbuyxian emuy buye — io'e Jesus. — Emuy'ūm pima, apēn kuka ece owebe? Ka'ūma ma! — io'e—Jesus o'e. — Ewebe oaokaan puje, ikērēat kuḡ ece'e Deus xe. Ebodi ma bit ekay odojocat pit ikērēat kuḡ je'e cexe — io'e.

¹²Iboap co buje, Pilatos Jesus pa muwekap ojuy jījā o'e.

— Jesus pa muwekap ojuy oce — io'e Pilatos jewebe ma.

— Roma ka kukat itakoma soat kay— “Ōn ma ijodiat kukat,” i'e'e'ukayū kay — io'e Judeuyū kukukayū Pilatos pe. — César itakoma cekay ip — io'e ip. — Ewebe ibamuwekap puje, César kuka itakoma o'e ekay dak — io'e ip Pilatos pe.

¹³ Pilatos waram Jesus o'tujowat jeduk'a eakiju. O'tujowat adeayū wap iboap co buje. Pilatos oabik ibimāmāmāat ekawēn coco'ukap pe. Gabatá i uk'a eakijuat putet osunuy. Gabatá wita'a muḡēḡē iape wuya'ōm. ¹⁴Sexta-feira kaxicuḡ osunuy. Sábado emap kabia Judeuyū jekaxipanpan ip o'e peta muy'an—Páscoa epeta muy'an.

— Ak'i juy epe'e — io'e. — Teku eykukukat — io'e Pilatos Judeuyū kukukayū be.

¹⁵ — Ite gū ocekkukat! i o'jede paīyū kukukayū. — Ite juy eyaokaat! — io'e ip ya'ōberen. — Ite juy eyaokaat — io'e ip. — Esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip jetakoma pibun. — Eykukukatpa du osubamupayaat korosa be? — io'e Pilatos.

— Pūḡ ma wuykukukat — io'e ip. — César acā wuykukukat — io'e ip paīyū kukukayū.

¹⁶Imēneju Pilatos jesorarayū o'tomuwā.

— Ite juy epejat — io'e cebe ip. — Epesubamupaya korosa be — io'e cebe ip.

¹⁷Jesus o'jat ip. Ibocewi o'jēm ip Pilatos duk'a bewi.

Ġebuje Jesus o'tujowat ip co'a kay. Wuyjuyū'aririt'a i co'a butet osunuy. (Gólgota i co'a butet osunuy Judeuyū a'ōm). Korosa kuġ o'ju Jesus. Jay. Oajēm ip. ¹⁸Iġo'a be sorarayū Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje ipiju. Taġtaġtaġ'i tapoam o'e ip. Ibubida be tapoa o'jomuy ip. Cēh. Korosa o'ġu'aġobucēġ ip ipikūykūy be. Bēġ. Warara'acayū be dak o'subamupaya ip korosa eju xepxepayūba. Wara'acat ceje o'subamupaya ip korosa jeje. Pūġ korosa o'jomuy ip ipikūykūy be Jesus ba'at kadi. Wara'at o'jomuy ip iba'ūġat kadi. Jesus ixeyū parakpe osunuy korosa eju. Toro'ih.

¹⁹Pilatos tak taperadup o'tupmubararakat. O'tupmōġat korosa eju. Tupararakatup o'tupcoco ip kapkamayū “Jesus teku,” io'e taperadup pe. “Nazaré ka bewiat—Judeuyū kukukat” io'e taperadup pe. ²⁰Iboaptup o'tupmubararak ip Judeuyū a'ōm, Romanoyū a'ōm tak, Gregoyū a'ōm tak. Jesus o'subamupayaiait ka Jerusalém ka tēġ ma o'sukadop. Imēneju iboaptup o'tupcoco Jerusalém ka be powatwatyū. ²¹Imēneju paīyū kukukayū o'jekawēn Pilatos eju.

— “Teku Judeuyū kukukat osunuy” iaptup ġu juy etupmubararak, “ ‘Ōn Judeuyū kukukat,’ i juk adi o'e teku” iaptup acā — io'e ip paīyū kukukayū.

²²— Ap! — io'e Pilatos. — Otupmuwarurun ġu juy wemudupmubararaktup — io'e.

²³Korosa eju Jesus pa mupaya buje sorarayū cesay mu'ē'ē ojuy ip jewewebe. Cesay osodop ebadipdip. Sorarayū dak ebadipdip osodop. Ibinūnpeat pit pūġ ma imuġēġē osunuy paġōm. linūnmūm ġu ikuġ osunuy. Soat iinūnmūm'umat kay o'e ip sorarayū.

²⁴— Ibinūnpeat aġuwek ġu juy — io'e ip jewewebe. — Ġa'a karatūġ'a jo'iat'a ayaxik ipi ju. Ya'at puje pūġ ma je'jat. Ya'at puje wuyetaybit ace'e abu je'jat iam — io'e ip jewewebe.

O'yaxik ip ipi ju. Deus ekawēntup e'em—kuyjeatup:

Wesay o'ġu'ē'ē ip jewewebe, i. Karatūġ'a jo'iat'a o'yaxik ip obinūnpeat pu am, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup. Sorarayū be yaxik puje Jesus ekabek pu am, iboaptup ekawēn taġ ip o'e.

²⁵Ġebuje Jesus jexi o'jojojo. Jesus xi korosa xe osunuy. Ixi kibit tak iboce osunuy. Maria Madalena dak iboce osunuy korosa xe. Wara'at Maria dak iboce osunuy—Clopas tayxi.

²⁶Jesus jexi o'jojojo. Doze beayū'inat ixi xe osunuy. Ixe Jesus emumukukpinput osunuy. Ixe dak Jesus cocom o'e.

— Tū'ū — io'e. — Teku jekuk ġasū jexi kukap co'i — io'e. ²⁷— Tapu — io'e jemumukukpinput pe. — Oxi juy ejukuk ġasū exi kukap co'i — io'e Jesus.

Ixe aġokatkat Jesus xi o'ġuōm jeduk'a be ġebuje bit. Jesus e'ū buje jexi kukap co'i ma xipan o'jukuk.

²⁸Jesus itaybit o'e soat wekapikap oġu'ūm iam.

— Obipuruk — io'e Jesus.

Iboam o'e Deus ekawēntup ekawēn taġ.

²⁹Uva'abidi o'tinuy iboce wa'e jo'iat'a be—tideiboġ'ūmati. Iboceat tibubuap o'ġuakōm iġodi be. O'jomuy ip ip'abi be hissopo'ip abi be. Bēġ'i. O'yopmuyu Jesus pe tikōn ām.

³⁰O'tikōn tibubuap pewi. Korotkorot'i.

— Soat wekapikap oġu'ūm — io'e Jesus.

O'je'aetore. Jekpiwan ma oe'ū.

³¹Ġebuje Judeuyū kukukayū ibamupaya'ibit mukop ojuy korosa ejuwi. O'ju ip kawēn ām Pilatos eju—iecuġap eju.

— Ocebu'u jījā jebodoydoyap kabia be korosa eju ce'ū'ūayū nuy ām — io'e ip. — Ibamupaya'ibit tao juy etaodakacat dao ma ce'ū ām — io'e ip Pilatos pe. — Ixeyū'ūm'ūm cuy eġukopat Sábado ajēm awap — io'e ip Pilatos pe.

Imēn o'e ip sexta-feira buye. Kuyaje Sábado—jebodoydoyap kabia. Judeuyū xe petaboġ cīcā osunuy. Imēneju ibu'u jījā ip osodop ixeyū'ūm'ūm nuy ām korosa eju Sábado bima—jebodoydoyap kabia bima.

³² Imêneju sorarayū o'ju korosa ejuayū kay. Wêg. Pa. Koapatao o'taodakat ip korosa ejuatao. Wêg. Pa. Wara'acatao dak o'taodakat ip—Jesus eju ibamupaya'ibitao. ³³ Sorarayū oajêm Jesus'um kay.

— Kuy oe'ū — io'e ip jewewebe.

Imênpuye Jesus'umtao o'taodakat ġu ip. ³⁴⁻³⁷ Imên e'em Deus ekawêntup:

Ixe dao taodakat ġu ip—pūgtao dak ka'ūma, i.

Tik. O'ya'ōxamutik. Sorara Jesus'um o'ya'ōxamutik obukaka'ukren. Wara'atup imên e'em—Deus ekawêntup:

Ya'ōxamutik'ibit kay jeakak ip wuyjuyū, i.

Kuyjeatup ekawên tağ o'jebapuk Jesus e'ū buje—Deus ekawêntup ekawên tağ. Jesus'um oe'ūiap o'jojoiat ce'ūap o'ġuwên ocewebe. Ocetaybit ixe icēmān e'em iam. Ocejū dak Jesus'um e'ūap muwēnuwēn eywebe dak eyetabun cekay am.

³⁸ José o'ju Pilatos kay Jesus'um jebit mukopap ojuy korosa ejuwi. Arimatéia ka bewiat osunuy ixe. Jesus kay itabut osunuy. Ibapuğ ġu bit Jesus kay wetabut i'e'e'uk osunuy warara'acayū be—iba'arēm mabuk. Ibapuğ ġu i'e'e'uk osunuy Judeuyū kukukayū buxim jeparara buye.

— Jesus'um jebit mukop ojuy òn pit korosa ejuwi — io'e José Pilatos pe.

— Ha'a — io'e Pilatos. — Esujebitmukop — io'e.

José o'ju Jesus'um kay—korosa ejuat'um kay. Ijebit o'ġukop korosa ejuwi.

O'tujowat witabikūy kay. ³⁹ Nicodemos o'ju José eju. Imude'o'onap kuğ o'ju. Ade ikuğ o'ju—45 kilo ikuğ. Iwekoykeyap osunuy imude'o'onap. Mirra'ip peati tiwekoykey o'e aloé'ip peati eju. Jesus'um jebit mude'o'on ojuy iğēmap puxim. Ixe Nicodemos kuy bima Jesus eju o'jekawēn ixima be. ⁴⁰ Xepxepayū Jesus'um jebit o'jat—José, Nicodemos tak. Imude'o'onap o'ġuwedi ip pağo dağ—xipacat tağ. Ijebit o'jomünmün ip ixem pağōm. Pereh. Imên ma Judeuyū wuyjuyū'um'um muxipanpan'uk ip osodop witabikūy be imuōm ām. ⁴¹ Kadaidip o'tiptop Jesus pamupayaap pe. Iğodip pe witabikūy o'sukūynuy—wuyjuyū'um'um muōmuōmapkūy. Ikūyisuatkūy o'sukūynuy. Ikūyisuatkūy be ce'ūat o'jomōğ ġu buk ip. ⁴² Sexta-feira osunuy. Sexta-feira bima jexat muxipanpan'uk ip osodop Judeuyū Sábado bima i'o'ibin. Sábado bima jebodoydoy'uk ip osodop. Witabikūy ibamupayaap tēğ ma o'sukūynuy. Imêneju Jesus'um o'jomōğ ip iğokūy be.

20

¹ Domingo bima Maria Madalena o'ju witabikūy kay. Kabiakabia'i bima o'ju. Kabiok ma bima buk o'ju. Ikūynomudip'a o'yajojo wita'a. Yaboğat'a o'yajojo. Tūybe wuyjuyū o'tujupa'um ijebit iān o'e Maria. Yawede o'yadobuxik tomudip'a. ² O'jedau Pedroyū kay. Oajêm cekay ip. Pūğ ixeyū'in Simão Pedro osunuy. Wara'acat Jesus emumukukpinput osunuy. Ixe dak Jesus eju etaybitbinat osunuy.

— Wuykukukat'um o'tujupa'um ip witabikūy bewi — io'e Maria xepxepayū be. — Poce xe'e ip ixe'um o'jomōğ? Ocetaybit ġu — io'e.

³ O'jēm Pedroyū jeduk'a bewi. O'ju ip witabikūy kay. ⁴ Xepxem ma o'ju ip daudaum. Warara'acat pit dao ma o'jedau. Koap oajêm witabikūy be. Jay. ⁵ Atoroh. O'je'atoro ikūy kay. Etaburut. O'jetaburut. Pağo o'jojojo irucat. Ijebit münmün o'jojojo. Imēnpit oōm ġu ikūy be. ⁶ Kanomūm Simão Pedro oajêm. Jay. Oōm witabikūy be Simão Pedro. Cereğ. Bodiku pağo osodop irucat xipacat. Ibo o'jojojo. ⁷ Wara'at pağo o'tobuxik—Jesus'um a dağ osodopiat. Yadağ osodopiat ijebit münmünap epağo xe ġu osodop. Wara'at pe ma osodop. Iekabek acā osodop ya'a o'yadopiat pe. Ka'umġu ijebit pit. ⁸ Wara'acat tak oōm ġasū—Jesus eju etaybitbinat—Jesus emumukukpinput. Badi o'jeak.

— Ak'i ece! Ka'umġu ijebit! — io'e jewebe ma. — Waram Jesus o'jetait! — io'e jewebe ma.

⁹ Deus ekawêntup imên e'em:

Deus ixe ġuyū ce'ū'ūayū xewi, i.

Kuy bima ibodup ekawên cekawên pa'arēm osodop cexe ip. Ġasū bit ibapuk o'e Jesus eju etaybitbinayū xe.

¹⁰ Xepxepayū ma o'jepit jeduk'a be.

¹¹ Maria Madalena bit waram o'ju witabikūy jom. Jay. Oajēm. Ikūy jojom osunuy itabēg ikūy etakobe. Wa osunuy. O'je'atoro. Atoroh. Axih. Wa o'e. O'jetaburut ikūy be.

¹² Deus ekawēn tojtjot'ukayū o'jojjo xepxepayū—kabi kadiwiayū. Cesay irucat kuğ ip osodop. Kaxikxik'i osodop ip Jesus'ūm osodopiap pe. Pūg ixeyū'in ya'a o'yadopiap pe osunuy. Wara'acat ixeyū'in sui o'suidopiap pe osunuy.

¹³ — Tū'ū — io'e ip Maria be. — Abu-kay ēn wa? — io'e ip.

— Okukukat'ūm kay — io'e. — Okukukat'ūm o'tujupa'um ip — io'e. — Imēnpuye ōn wa. Wetaybit ġu poce ip o'jomōg iam — io'e.

¹⁴ O'jekorepēn imēgāp e buje. Jesus cūg'i osunuy tōgpijadi. Jesus o'jojjo. Imēnpit itaybit ġu o'e ixem. O'jetabieba'arēm ixem. Tūybe ija ġu iān o'e.

¹⁵ — Tū'ū — io'e Jesus. — Abu-kay ēn wa? — io'e cebe. — Abu-kudadam ēn? — io'e.

Tūybe sute kadaidip wiwi'ukat iān o'e Maria cebe.
— Okukukat'ūm kudadam ōn — io'e. — Ēn tu ixē'ūm etujujēm? Poce ejomōgiap cuy eġuwēn owebe! — io'e. — Ōn ma oju ixē'ūm tujupit am — io'e.

¹⁶ — Maria! — io'e.

O'jekorepēn Jesus kay.

— Raboni — io'e ja'ōm—Judeuyū a'ōm.

(Raboni wekariwa iape).

¹⁷ — Obaixiğ ġu ece — io'e. — Webay kay buk oceu ġu — io'e Jesus. — Eju juy okitpiyū kay—oweju etaybitbinayū kay — io'e. — “Webay kay waram oceu—eyebay kay,” i juy ece cebe ip — io'e. — “Wuyebay Deus oxe, eyxe dak,” i juy ece cebe ip — io'e Jesus Maria be.

— Hm hm — io'e—Maria o'e.

¹⁸ Maria Madalena o'ju Jesus eju etaybitbinayū kay.

— Wuykukukat o'jojjo! — io'e cebe ip. — Waram o'jetait! — io'e.

Jewebe Jesus o'e'e iap o'ġuwēn cebe ip.

¹⁹ Kabiōg pima Jesus o'jebapuk jewēju etaybitbinayū kay. Ixe Domingo bima o'jebapuk cekay ip. Awerom ip osodop uk'a be. Cem ma'ġu tomudipdip osunuy xīntabi, Judeuyū kukukayū buxim iparara buye. Inaka Jesus o'jebapuk cekay ip.

— Kaba'ūm cuy epeyewekuk — io'e cebe ip.

²⁰ O'jewebumupaya cekay ip. O'jewa'ōxamubapuk cekay ip. Icockok cīcā ma ip o'e jekukukat tobuxik puje.

²¹ — Kaba'ūm cuy epeyewekuk — io'e waram Jesus. — Webay juk omudot ijodi. Imēnpuxim ōn tak jeymuju omuwēn ām ijodiat pe — io'e.

²² Jebido o'subidomuju cekay ip. Puw io'e.

— Obiōgbuk oġuōm eywebe — io'e. — Xipacat oġuōm eywebe — io'e cebe ip. ²³ — “Deus ikērēat ju'uk eywebewi” i ey'e buje, ikērēat ju'uk ixeyū bewi — io'e. — “Deus ikērēat ju'uk ġu eywebewi” i ey'e buje bit, ju'uk ġu ikērēat ixeyū bewi — io'e Jesus.

²⁴ Ġebuje Jesus o'ju Tomé kay—jewēju etaybitbinat kay. Ixe Tomé doze beayū'in osunuy. Xepxem ikap'ibit i ixē butet osunuy wara'at ibutet. Warara'acayū eju ġu ixē Tomé osunuy ixeyū kay Jesus ebapuk puje. Jesus o'jojjo ġu buk waram cetait puje. ²⁵ Imēnpuye warara'acayū o'jekawēn Tomé eju—ceweju etaybitbinayū.

— Tapu, wuykukukat ma ocejojjo! — io'e ip. — Waram ġuto o'jetait! — io'e ip.

— Dapxi eyju! — io'e. — Wetabut ġu oce waram ixē'ūm o'jetait iap kay — io'e. — Tapoa kūybut cocom'ūm pima, wetabut ġu oce — io'e. — Tapoa kūybut pe osubumōg'ūm pima dak, wetabut ġu oce — io'e. — Ya'ōxatikat pe osubumōg'ūm pima, wetabut ġu oce — io'e Tomé.

²⁶ 7 xet kap puje Jesus eju etaybitbinayū waram awerom osodop ip uk'a be. Tomé dak cexe ip o'e. Uk'a exīntabi tomudipcēm cīcā osunuy. Jesus pit oōm iġo'a be. Onze beayū kay waram o'jebapuk.

— Kaba'ūm cuy epeyewekuk — io'e Jesus cebe ip.

²⁷ Jesus dao ma o'jeak Tomé kay. Ak'i o'e. O'jekawēn ceweju—Tomé eju.

— Ak ece obubida kay — io'e Tomé be. — Tapoa kūybut cuy ejojojo obubida be — io'e. — Tapoa kūybut pe juy ebu esubumuōm — io'e. — Wa'ōxatikak pe juy ebu esubumuōm itikat kūybut pe icēmām poro iam — io'e Jesus. — “Ixe'ūm waram o'jetait ġu,” i'ūmġu juy ece — io'e. — Etabun cuy eġuy! — io'e.

²⁸ — Kariwa, wetabut ekay — io'e Tomé. — “Ēn ma Deusat,” i ōn e'em — io'e—Tomé o'e.

²⁹ — Etabut ojojom ėn puye — io'e Jesus. — Warara'acayū bit ojojo ġu. Inaka itabut je'e ip okay. Icockok cīcā ma ip je'e — io'e.

³⁰ Jesus ja'ōbacaap o'jomōġmōġ jeweu etaybitbinayū etabixe. Soat ġu ya'ōbacaap mōġmōġap mubarararaġ ōn ijudup pe. ³¹Pūġpūġ ā ōn imubarararaġ ijudup pe Jesus pe o'ġubapukpukiap. Iboap oġubararak eymutabut am Jesus Deus emunaē iap kay, Jesus Deus ipot iap kay dak. Iboap kay eyetabun pima, ixē a'ōbi eyaġuyisum epeku ijodi; eyetai epesop cexe eye'ū buje dak.

21

¹ġuyjom Jesus waram o'jebapuk jeweu etaybitbinayū kay. Iodi xe o'jebapuk cekay ip. Iodi butet Tiberiades i osunuy. O'je'awero ip 7 beayū ceweu etaybitbinayū. Iodi xe o'je'awero ip. Pūġ em ġu o'jebapuk ce'ū'ū'ibiyū xewi jēu buje. ²Ibūrū ma ibutet osodop ip: Simāo Pedro i, Tomé i, Natanael i, Zebedeu ipotpoyū xēpxēp, warara'acayū dak xēpxēp. Xēpxēm ikap'ibit i Tomé butet osunuy wara'at ibutet. Natanael Canā ka bewiat osunuy—Galiléia eipi bewiat. Ibūrū ma o'je'awero ip.

³ — Cum puk ōn axima bum — io'e Simāo Pedro jebureyū be.

— Ha'a — io'e ip. — Ocejū dak cum eweju ocejat pum — io'e ip.

Ixima daġ axima bubum ojuy ip. Kobe be ip oōm axima bu pinayū. Haham oeku ip. Imēnpit o'jat ġu ip. Te'e ma ip oeku.

⁴Jesus o'jebapuk iodi wābu be kabia buje. Imēnpit teku wuyekariwa iap iba'arēm o'e 7 beayū xe. Itaybit ġu o'e ip teku wuyekariwa iam. Wīnābu wi o'jewāwā cebe ip.

⁵ — Tapupuyū — io'e Jesus cebe ip. — Peburū axima epejat?

— Ka'ūma ma — io'e ip. — Ocejat ġu! Te'e ma oceku — io'e ip.

— Eyba'at kadi ma ūrū epeġuakōm — io'e Jesus. — Ġejuje bit ade ma epejat — io'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁶Tok. Ūrū o'ġuakōm ip jeba'at kadi. Ade o'jat ip axima. Ūrū mupuxik pa'ore o'e cebe ip axima poxi pibun.

⁷ — Ak' i juy ġokayku! Wuykukukat ma ġoku! — io'e Jesus emumukupinpu Simāo Pedro be.

Simāo Pedro jeekabek o'ġuōm jekukukat topabe jejuam. Jeekabek kuġ ġu kapikpik'uk osodop ip. Tip. O'jetip iodi be dao ma Jesus kay jajēm ām. ⁸Warara'acayū Jesus kay oajēm kobe daġwī. Oajēm ip ūrū mupuxikpuxiġ kobe ukpu bewī. Ade jījā osodop axima ūrū be. Wūy ġu ip osodop kapurūġ pewī—100 metros acā. ⁹Jay. Muġ. Jesus o'jojojo ip. Axima yoyoy o'e daxa be. Pāo'a kuġ tak osunuy.

¹⁰ — Axima'in epetojot—ġasū epejat'iat'in — io'e Jesus cebe ip.

— Hm hm — Pedro o'e.

¹¹Oōm kobe be axima bum. Ūrū o'ġuwekap. O'tujuu kapurūġ kay. Jay. Axima o'tojot. Ade osodop ūrū be axima yoboġat. 153 osodop ip. Inaka ūrū o'jewek ġu.

¹² — Ġa'a acekōn — io'e jeweu etaybitbinayū be.

— Ġa'a — io'e ip.

— Abu ėn? — io'e ġu ma cebe.

Itaybit o'e ip wuykukukat teku iam—waram o'jetaitiat teku iam.

¹³⁻¹⁴Jesus pāo'a o'yabu. Axima dak o'jat. O'ġūm cebe ip ixan.

¹⁵Ġejuje Jesus o'jekawēn Simāo Pedro eju—João ipot eju. O'jekawēn ceweu jekōn epere buje.

— Simāo — io'e Jesus. — Warara'acat kukpinap podi ma du okupin exe? — io'e.

— Hm hm, Kariwa — io'e Simāo. — Etaybit ebure ōn iam — io'e.

— Wekawên cuy eġutaybin itabun'isuayū — io'e Jesus. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apên ovelha kukat xipan jeōhō'it'it kukap puxim — io'e.

¹⁶ — Simão — io'e Jesus waram. — Okukpin tu exe?

— Hm hm, wekariwa — io'e. — Etaybit ebure òn iam.

— Wekawên cuy okay itabucayū eġutaybin — io'e. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apên ovelha kukat jeōhōyū kukap puxim — io'e.

¹⁷ — Simão — io'e Jesus waram. — Ebure du òn? — io'e.

Ebapūġ em imên o'jekawên Simão eju. Imênpuye Simão iġuycūġ o'e Jesus e'eap kay.

— Kariwa — io'e. — Etaybit soan. Etaybit òn ebure iam.

— Wekawên cuy itabucayū eġutaybin — io'e Jesus. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apên ovelha kukat jeōhōyū kukap puxim — io'e. ¹⁸ — Simão, icēmān òn e'em ewebe. Jaypan'isum ekpiwat ma jekuku'uk eġuy. Esay muōm puje, ekupinap taġ acā jekuku'uk eġuy. Aypa bima bit ecejebaepacūġ warara'acat pe ebamūn ām correntebum. Warara'acat jedujowat edaobu'unap taġ — io'e Jesus.

¹⁹⁻²⁴ Imên Jesus apên Pedro je'ū iam o'ġukūyjo. Apên Pedro Deus dipap ġubapukpuk iam tak o'ġukūyjo.

— Obikuyap taġ cuy ejeku — io'e Jesus Pedro be.

Jekorepên puje Pedro Jesus emumukukpinput o'jojjo. Cemumukukpinput doze beayū'in osunuy. Pedro nomuju o'e.

— Kariwa — io'e. — Apên je'bapuk ġuyjom ġobeku? — io'e Simão Pedro Jesus emumukukpinat co buje.

— “Apên je'bapuk ġobeku ġuyjom,” i'ūmġu juy ece owebe — io'e. — “Òn tu wekariwa bikuyap taġ jekukum?” i acā ece ewebe ma — io'e Jesus. — Obikuy bima bit kuka adi teku oe'ū ġu — io'e. — Obikuy bima, ijoce mabuk teku kuka adi osunuy waram wajēmap com — io'e. — Imên obikuy bima, ak'adit ma'ġu kuka eġuy iboap kay — io'e Jesus.

Imēneju itabucayū o'Jekawên cīcā jeweweju. Tūybe je'ū ġu iān o'e ip. Imēnpit:

— Teku je'ū ġu — i'ūmġu o'e Jesus. — Obikuy bima kuka adi teku ijoce mabuk jeenuy waram wajēmap com — i juk o'e Jesus.

Jesus eju oekukuiat ma apên Jesus cuk adi o'e'e iap o'ġuwēn ocewebe—Jesus xe ikukpinat. Jesus tēġ ma osunuy doze beayū eju jekōnkōn pima Jesus e'ū awap.

— Kariwa, abu oce'in je'ūm ekay itakomaayū be? — i juk o'e ce'ū awap. Ixe ma Jesus o'e'eiap o'ġuwēn ocewebe. Wuyetaybit ixe icēmān e'em iam. Ixe ekawēn mubarararaġ òn ijjudup pe—cartadup pe.

²⁵ Ade jījā ma osunuy Jesus e'eap. Soat ġu ixe e'eap o'ġubararak cemudupmubararaktup pe—ijjudup pe. Soat pit ixe o'e'e iap mubarararaġ pima, apoce dak kuka atupmōġ? Tup ade jījā ma kuka o'e ibiatup. O'e ġu kuka ipi daġ wuywebe ibiatup mōġ ām. Imên kuka o'e wuyxe.

Ibūrū ma.

JESUS CRISTO EMUMUJUYŪ E'EAP EKAWĒN

¹ Teófilo, kuy bima livrodup otupmubarak ewebeaptum. Apĕn ijodi bima Jesus cuk adi o'ġutaybitbiniaptup otupmubarak, apĕn ixē juk adi o'e'eiaptup tak. Soat iboap oġubararak kuyatup pe ewebeaptup pe.

² Kabi kay jeu awap Jesus doze be o'taē aġokatkayū. O'taē jewēju itaybin'ibiyūm. Taē'ibiyū o'ġutaybin Deus biōġbuk a'ōbi jeu awap. ³ 40 kabia ijodi oeku waram jetait puje. Ade em o'jebapukpuk jewēju etaybitbinayū kay. Itaybit cīcā ip o'e Jesus waram o'jetait iam, ade em ixē o'jojojo buye.

— Deus soat kukukan je'e — io'e ixē cebe ip.

⁴ Awerom pima Jesus o'jekawĕn ġuto ceweju ip.

— Epewatwat ġu juy Jerusalém ka bewi — Jesus o'e. — Ijop ka ma epesop. Ibiōġbuk xipacat ajĕmap pit cuy epejowiwi. Webay ixē ġudot eykay apĕn eywebe juk adi ocece iap taġ — io'e. ⁵ — Kuy bima João ijodiat mubatisasan osunuy idibi be — io'e cebe ip.

— Ġaxīn ma bit Deus biōġbuk jajĕm eykay. Ibiōġbuk xipacat jeōm eywebe — io'e Jesus. Jesus imĕn o'jekawĕn jewēju etaybitbinayū eju.

⁶ Waram Jesus emumujuyū o'je'awero ip. O'jekawĕn ip Jesus eju.

— Kariwa — io'e ip. — Ġasū du ocebadipyū'in ecejomuy ocekekukan—Judeuyū kukukan? — io'e ip.

⁷ — Eyetaybicap ġu iboam — io'e Jesus. — Webay acā itaybit. Ixē ja'ōbi ixeyū'in eykukukan iap kabia o'ġuweġūn. ⁸ Imĕnpit eywebe Ibiōġbuk xipacat ōm puje, Deus a'ōbacaap kuġ epekuku. Eya'ōcam omuwĕnuwĕn epekuku soat kaka daġ. Omuwĕnuwĕn epekuku Jerusalém ka watwat pe, Judéia eipi watwat pe dak, Samaria eipi watwat pe dak, wūyatka watwat pe dak — io'e.

⁹ Iboap muwĕn puje, Deus Jesus o'tujowat jewekay. Ceweju etaybitbinayū etabutpe o'tujowat. Aġ ip o'e cekay. Ceuap o'jojojo ip. Pa'ūm. O'jepa'ūm kabikerreat pe Jesus. Iba'arĕm o'e.

¹⁰ Kabi kay apūn pima aġokatkayū oajĕm Jesus eju oekuku'iaiyū kay—xepxepayū—cesayrucayū.

¹¹ — Tapupuyū — io'e ip. — Apĕnpuye dak eyju jeapūnapūn kabi kay? — io'e ip Jesus emumujuyū be—Galiléia eipi bewiaiyū be. — Deus Jesus o'tujowat eyxewi. O'ġuyū kabi kay. Ceuap epejojojo. Jeuap puxim waram je'pit — io'e aġokatkayū.

¹² Jesus emumujuyū o'jepit Jerusalém ka kay. O'jĕm ip co'a bewi—Oliveira dip'a bewi. Oliveira dip'a Jerusalém ka tĕġ ma o'yanuy—pūġ kilometro ma. ¹³ O'jeawero ip uk'a be—umat'abi be—Jerusalém ka be—kuy bima osodop ip iat'a be. Iburū ma ibutet osodop ip; Pedro i, João i, Tiago i, André i, Filipe i, Tomé i, Bartolomeu i, Mateus i, wara'at Tiago i, Simão i, Judas i. Tiago Alfeu ipot osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Simão jeipi kay jījāat osunuy. Iburū ma awerom ip osodop umat'abi be. ¹⁴ Pūġ taġ ma ip jewaġuyġuy osodop. Soat em je'aweroro'uk osodop ip Deus eju kawĕn ām. Aoyū dak je'aweroro'uk ip osodop ceweju ip. Maria cexe ip osunuy—Jesus xi. Jesus kitpitpiyū dak je'aweroro'uk ip osodop ceweju ip.

¹⁵ Awerom pima, Pedro o'āy itabucayū xewi. Ade jījā ip osodop Jesus kay itabucayū. 120 osodop ip. Pedro o'jekawĕn ceweju ip.

¹⁶ — Okitpitpiyū, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Kuyje Davi apĕn Judas kuka o'e iap o'ġuwĕn Deus biōġbuk a'ōbi. Ixē Davi ekawĕn ibararak opop Deus ekawĕn tup pe. Ixē Judas Jesus pu ojuyayū o'tujowat cekay. Ġasū o'jebapuk ibiat tup ekawĕn taġ—kuyatup ekawĕn taġ — Pedro o'e. ¹⁷ — Jesus ixē Judas o'taē kapik am ceweju — io'e. — Oceweju juk adi oekuku. ¹⁸ Imĕnpit ixē Judas Jesus o'ġūm itakomaayū be. Dinheiro o'jat Jesus ūmap teim — io'e Pedro. — Ipi o'jat ixem dinheiro. Iġo eipi be o'jewaġobia. Yabitorom o'at. O'je'ukedeġ. O'tūnpujĕm ijebit pewi. Oe'ū — io'e Pedro cebe ip. ¹⁹ — Soat

Jerusalém ka watwat ce'üap awëg̃ o'yawëgtobuxik ip. Imënpuye ibo eipi butet Aceldama i o'subuteta ip ja'ôm. (Aceldama aḡokatkat toy o'toyjēmiap ka iape wuya'ôm). ²⁰ Imën e'em Salmo dup:

Tuk'a juy yabibuḡ, i. Ka'üma ma juy je'e ya be, i.
Wara'at tup imën e'em:

Wara'at cuy jeenuy tūyap pe kapik am ixē dieḡ, i — io'e Pedro.

²¹⁻²² Imënpuye wara'at'in cuy ataë oceweju ceku am ixē'üm tieḡ. Wara'at'in cuy ataë wuykukukat Jesus waram o'jetait iap muwën ãm soat pe — io'e. — Jesus ocexe bima oceweju juk adi oekuku'iaiyū'in cuy ataë — io'e. — João'üm imubatisasan pima oceweju juk adi oekuku'iaiyū'in cuy ataë—Deus Jesus muyu buje kabi kay oceweju oekuku'iaiyū'in — io'e.

— Ibiat cuy ataë — io'e ip.

²³— José juy ataë — io'e pūḡpūḡayū.

— Barsabás cuy ataë—cūḡ cīcāat — io'e warara'acayū Pedro be.

— Matias cuy ataë — io'e ip warara'acayū bit.

²⁴ ḡe buje o'jekawën ip Deus eju.

— Bay — io'e ip. — Etaybit apën oceju jewaḡuyḡuy iam. ²⁵ Judas'üm oibu'un oceweju jeku am — io'e ip. — Oibu'un ekpot eju am. Jekapikap o'suiwat jejuap ka kay jeju am — io'e ip. — Abu ḡu xe'e ocetaë oceweju jeku am Judas'üm tieḡ? Barsabás tu ocetaë? Matias ḡu xe'e? — io'e ip Deus pe.

Imën o'jekawën ip Deus eju.

²⁶ ḡe buje yabararukat'a o'yaxik ip pūḡ'in ip taë ãm. Imën itaybit ip o'e abu Deus o'taë iam. Imën Matias o'taë ip jēju ip jeku am Judas'üm tieḡ. Ixe Matias onze beayū eju oekuku ḡe buje bit.

2

¹ Deus biḡḡbuk o'kop Jesus eju etaybitbinayū kay. Pentecostes bima o'kop. Pentecostes i kabia butet osodop. Pentecostes ajēm puje pūḡ pe ma ip osodop awerom itabucayū—Jesus eju etaybitbinayū dak—doze beayū. Judeuyū petata'uk osodop ip Pentecostes kabia be.

² Deus biḡḡbuk imën o'kop cekay ip. Kabi bewiata'ō o'ya'tjojo ip. Kabidoxixi a'ō buxim o'e kabi bewiat'a'ō. Kakixik'i osodop ip uk'a be. Soat ip o'ya'tjojo. ³ Daxae jo'iat o'jebapuk cekay ip. Daxae jo'iat o'kop ceperakpe ip—soat parakpe. Soat pe o'sueabik cebe ip. ⁴ Deus biḡḡbuk imën oôm soat pe cebe ip.

ḡe buje itabucayū warara'acat'a'ôm ma o'jekawën. Deus biḡḡbuk a'ōbi o'jekawën ip warara'acat a'ôm. ⁵ Ade powatwat Jerusalém ka be osodop ip—soat kaka daḡwiayū. Judeuyū etabucap puxim itabut ip osodop Deus kay.

⁶ Ixeyū a'ôm ekawën co buje, soat ip o'ju cekay ip ya'tjom powatwat. Yaḡuy'üm ip o'e itabucayū soat a'ôm kawënwën puye. Soat ip ja'ō ma o'ya'tjojo. ⁷ Imënpuye yaḡuy'üm ip o'e.

— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — io'e ip. — Soat ijoyū Galilía eipi watwat ma — io'e ip. — Imënpit ja'ôm ḡu kawënwën ip—wuya'ôm acā — io'e ip jewewebe. ⁸ — Apëntak soat wuyju wuya'tjojom—bekin pima wuyju kawënwënnap a'tjojom? — io'e ip. — Wuya'ôm ma ip kawënwën! — io'e ip jewewebe. ⁹ — Pártia eipi bewi ajot peta be, Média eipi bewi dak, Elão eipi bewi dak — io'e ip. — Mesopotâmia eipi bewi dak ajot, Judéia eipi bewi dak, Capadócia eipi bewi dak, Ponto eipi bewi dak, Ásia eipi bewi dak, ¹⁰ Frígia eipi bewi dak, Panfília eipi bewi dak, Egito eipi bewi dak, Líbia eipi bewi dak, Cirene ka bewi dak, Roma ka bewi dak — io'e ip. ¹¹ — Pūḡpūḡ wuy'in Judeuyū ma. Warara'acayū ka'üma. Ixeyū etabucap co'i wuyju dak wuyetabut Deus kay — io'e ip. — Creta eipi bewi dak ajot, Arábia eipi bewi dak. “Deus soat podi ma ya'ōbaca,” i'e'em ip itabucayū wuywebe. “Soat podi ma xipat ixē,” i'e'em ip wuywebe. Wuya'ôm ma kawënwën ip — io'e ip jewewebe.

¹² Imën o'e ip yaḡuy'üm puye. Yaḡuybabi'üm'üm o'e ip.

— Apënpuye wuya'ôm ip kawënwën? Ajom Deus wuymukūyo oju? — io'e pūḡpūḡ ce'in ip.

¹³ — Ika'o'o ip — io'e ip napa ma warara'acayū bit Jesus eju etaybitbinayū waywayway am.

¹⁴ Kirik'āy. Pedro o'āy jekawen am je'awero'ibiyū be. O'āy onze beayū eju. O'jekawēn ya'ōberen adeayū be.

— Tapupuyū Judeuyū, Jerusalēm ka wat, eya'ōpicūgūcūg cuy epesop wa'ō kay — io'e Pedro. ¹⁵ — Oceka'o'o ġu. Tūybe ip ika'o'o iān eyju e'em. Kaxicuġ mabuk 9 horas acā. Kabiam pit oceju uva'abidi kōnkōn ġu. Ōn jeymukūyjo apēnpuye oceju eya'ōm ma kawēnwēn iam — io'e.

¹⁶ — Apēn Joel juk adi o'e'e iap taġ oceju eya'ōm kawēnwēn ġasū. Soat a'ōm kawēnwēn. Imēn e'em Joel emudupmubararaktup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup:

¹⁷ “Ipi'ūm awap obiōġbuk oġuju eykay,” i'e'em Deus, io'e Joel. “Soat pe oġuōm,” i'e'em, io'e. “Enaxeġebitbit wekawēn ġuwēn,” i'e'em, io'e. “Aġokatkayū oġuyxeyxey wekawēn,” i'e'em, io'e. “Aypapayū dak oġuyxeyxey,” i'e'em, io'e. ¹⁸ “Obiōġbuk oġuju obuywatwat'ukayū kay—aġokatkayū kay, aoyū kay dak,” i'e'em Deus, io'e Joel. “Imēnpuye wekawēn ġuwēn ip,” i'e'em, io'e. ¹⁹ “I'e ba'oreat oġubapuk kabi be. Oġubapuk ipi juayū aġuy mubabi'ūm ām,” i'e'em, io'e. “Soat podi ma wa'ōbaca iap oġubapuk adeayū be,” i'e'em, io'e. “Doy jedoyebapuk. Daxa dak je'bapuk. Daxidiġ tak jediġebapuk,” i'e'em, io'e. ²⁰ Kaxiepiat kabiok je'e. Kaxi ipakpuk je'e doy-buxim. Imēn je'bapuk wuykukukat ajēm awap, io'e Joel. Ixe ajēmap kabia idip cīcā je'e. Yajēm puje ixe soat kukukan je'e—ipi juacayū kukukan, io'e Joel. ²¹ “Kariwa, odaxijom cuy ece” i'e'e'ukat ma Deus idaxijo, io'e Joel — io'e Pedro.

— Imēn Joel o'e Deus a'ōbi — Pedro o'e.

²² — Israel naxeġebitbit — io'e. — Eya'ōpicūgūcūg cuy wekawēn kay — io'e. — Jesus cuy oġuwēn eywebe—Nazaré ka bewiat. Ixe Jesus Deus a'ōbi wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ oeku. Wuymucoatcoanap mubapukpuġ oeku. Deus a'ōbacaap mubapukpuġ oeku. Eyetaybit iboam eyetabutpe ixe oeku buye — io'e Pedro adeayū be.

²³ — Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū Jesus o'jat. O'jat ip apēn Deus ibikuy osunuy iap taġ. Eyju ma ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ū ām—Judeuyū kukukayū be. ²⁴ Deus pit Jesus o'ġutait waram. Ce'ū buje Jesus o'ġuy ce'ūap pewi ibun topap puxim — io'e.

²⁵ — Deus a'ōbi Davi Jesus o'ġuwēn wuydobuyū'ūm'ūm pe kuyje — io'e.
— Imēn Davi o'e:

Okukukat, oparara ġu, soat em ēn aġ okay ibuye, soat em ēn obuywatwan ibuye dak, i.

²⁶ Ocokcok cīcā ma ōn e'em, io'e. Soat em “Deus, ēn xipat cīcā oxē” i ōn e'em, i. Wetaybit soat em exe oġuy iam, i. We'ū buje dak a'ġu oġuy ewiwim, i. ²⁷ Okukukat, obiōġbuk esuiwat ġu ce'ū'ūayū dopap pe, i. Wetaybit cīcā iboap kay, i. Ēn ojebit iwan ġu ierepap puxim, ōn xipat exe buye—ōn ekpot puye dak, i. ²⁸ Okukukat, waram adi ēn omutait, i. Ēn ma'ġu omukūyjo soat em wetabēġ oġuy exe iam, i. Omucokcokcoġ ece'e soat em exe oġuy buye, io'e—o'e Davi Deus a'ōbi — io'e Pedro.

²⁹ — Tapupuyū, ibapug ma juy Davi oġuwēn eywebe — io'e Pedro jebadipyū be. — Kuyje ma wuy'ajore'ūm oe'ū—ya'ōbuyiat'ūm oe'ū. O'jomōġ ip witabikūy be. Ġasū dak puk ixe'ūm mōġapkūy omuy ma. ³⁰ Ixe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. “Enaxeġebit wemunaēm je'e,” io'e Deus cebe. “Wemunaē soat kukukan je'e—Israel eipi watwat kukukan,” io'e Deus cebe. Soat em Davi iboap ekawēn kay ġebum osunuy. ³¹ Itaybit osunuy Deus jemunaē ġutait ce'ūap tomukadi iam. Imēn Cristo mutaicap o'ġuwēn imutait awap. Imēn o'e:

Deus jemunaē biōġbuk o'suiwat ġu ce'ū'ūayū dopap pe, i. Ijebit oierep ġu, i — io'e Pedro.

³² — Deus ixe Jesus waram o'ġutait ce'ūap tomukadi — io'e Pedro. — Waram cetait puje ocejojojo. Imēnpuye oceju iboap muwēnuwēn eywebe — io'e Pedro. ³³ — Deus Jesus o'ġuy kabi kay—jenuyap kay. Deus xe Jesus omuy ġasū. Soat kukukan Deus eju. Deus co'i ya'ōbaca. “Obiōġbuk oġuōm itabucayū be,” io'e Deus Jesus pe. Ġasū Jesus lbiōġbuk xipacat

o'ğudot ijodi apĕn Deus cuk adi o'e'e iap tağ — io'e Pedro. — Ixe a'ōbi oceju eya'ōm ma kawĕnwĕn. Imĕnpuye eyju eya'İjojom ġasū — io'e Pedro.

³⁴ — Davi'ūm jebit ġu o'jeu kabi kay ce'ū buje. Imĕnpuye Davi o'e:

“Oxe juy eğuy,” io'e Deus wuykukukat pe, i. ³⁵ “Ĝasū bit ekay itakomaayū a'ōbacaap oğū'ūm,” io'e, i. “Kūyjobin jedop ip a'ō kay,” io'e Deus, io'e Davi ajore wuy-dobuyū'ūm'ūm pe — io'e Pedro.

— Davi o'jewemuwĕn ġu—Jesus acā o'ğuwĕnuwĕn — io'e Pedro.

³⁶ — Wa'ō kay bit cuy eya'ōpicūğcūğ epesop — io'e. — Eyju ma ocekkukukat Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ū ām, Israel naxeğebitbit ma'ğuy eyju. Deus pit ixē o'jomuy wuykukukan. Deus ixē o'taē soat taxijo am—wuydaxijo am. İcĕmān òn e'em eywebe — io'e Pedro.

³⁷ Iboap co buje iğuycūğcūğ cīcā ip o'e.

— Tapupuyū, apĕn oce'e ġasū? — io'e ip Pedroyū be—Jesus emumujuyū be.

³⁸ — Eyğuycūğcūğ cuy epe'e ikĕrĕat kuğ puye — io'e. — İkĕrĕat mujurūğrūğap cuy epēyepere — io'e Pedro. — Jewemubatisasaan cuy epesop “Ĝasu bit Jesus Cristo ebekitkiyū oceju” i'e am soat pe — io'e. — Imĕn cuy epe'e Deus pe ikĕrĕat'uk am eywebewi. Imĕn ey'e buje İbiōğbuk xipacat jeōm eywebe—Deus emumudot — io'e. ³⁹ — “Obiōğbuk muōm pin òn eywebe,” io'e wuykukukat Deus kuy bima — io'e. — “Obiōğbuk oğūōm eywebe, eybekitkiyū be dak, eybadip'ūmayū be dak—soat wemunomuwayū be,” io'e Deus — io'e Pedro.

⁴⁰ Pedro imĕn ip o'yawĕwĕ.

— Ĝasūacat ikĕrĕat mujurūğrūğ cīcā — io'e. — Imĕnpuye Deus xe ġu ip jeedop ce'ū buje. Eyju bit İxeyū ekukuap puxīm ġu juy epeku — io'e. — Wūy ġu juy epesop Deus wi eye'ū buje — io'e Pedro. Imĕn Pedro ip o'yawĕwĕ.

⁴¹ Imĕneju adeayū itabut o'e Jesus kay, Pedro Jesus o'ğuwĕn puye. Tak ġu ip oitabun—3000 beayū. O'jewemubatisaan ip. Jesus a'ōkayayū eju ip oekuku ġebuje bit.

⁴² Itabun'isuayū mutaybitbin'uk ip osodop Jesus a'ōkayayū. Jewemukūyjojo'uk ip osodop. Jeburerexi osodop ip itabucayū. Jeweweju ip jekōnkōn'uk osodop. Jekawĕnwĕn'uk ip osodop Deus eju. Pāo'a o'o'uk osodop ip Jesus e'ūap kay ġebum am.

⁴³ Jesus emumujuyū Deus a'ōbacaap mubapukpuğ oekukuku soat etabut pe. Wuymu-coatcoanap mubapukpuğ ip oekukuku. Imĕnpuye adeayū itabĕğbĕğ o'e ip İjojom — Deus acā ya'ōbaca — i'e'em.

⁴⁴ Soat jeburerexi ip osodop Jesus kay itabucayū. Jebubut mu'ē'ē'uk osodop ip jewewebe.

⁴⁵ Ka'ūma ma tacup o'e jebure be. Jebubut taidada'uk ip osodop dinheiro bu am, jeipi dak. İxe dinheiro ūmūm'uk ip osodop tadaybocayū be—İbubut'ūmayū be. ⁴⁶ Soat kabia Deus eju kawĕnwĕnap'a be je'aweroro'uk ip osodop—yaboğat'a be. Jeweweju ip jekōnkōn'uk osodop jeduk'a be. Awerom jekōnkōn'uk ip osodop jebureyū eju. Imĕneju İcokcok cīcā ip osodop. Ka'ūma ma jewexe ya'ōca osunuy. Jewekay ġu ġebum osodop ip—jebure kay acā.

⁴⁷ — Ēn xipat cīcā ocewebe — i'e'e'uk ip osodop Deus pe. Soat itabut'ūmayū xe cūğ ma ip oekukuku.

Soat kabia Deus warara'acayū o'ğutabun Jesus kay. İxeyū dak wara'acayū itabucayū burem o'e.

3

¹ Pedro o'ju Deus eju kawĕnwĕnap'a be—yaboğat'a be. João eju o'ju. Katpuesu ip o'ju. İxe ehora bima Judeuyū kawĕnwĕn'uk ip osodop Deus eju iğō'a be. ² Ağokatkat İboce osunuy—taojereat. Jekap'İsum piap ma taojere osunuy. Soat kabia İbureyū tujowatwat'uk ip osodop iğō'a exİntabi be. Xİntabi butet İdipat i osunuy. Xİntabi be taojereat dinheiro o'juyuy'uk osunuy iğō'a be òmōmayū be. ³ İxe taojereat Pedroyū o'jojojo. İğō'a be òm pima o'jojojo ip.

— Dinheiro'in — io'e cebe ip.

⁴ Pedroyū o'jeak cīcā cekay.

— Ak'i juy ece ocejay — Pedro o'e.

⁵Taojereat o'jeak cīcā cekay ip. Tūybe dinheiro ūm ip owebe iān o'e.

⁶Pedro o'jekawēn cebe.

— Dinheiro kuḡ ḡu ōn — io'e. — Okukukat pit ja'ōbacaap ūmūm owebe. Ixe a'ōbi jemu'ada ōn. Edaadip ece'e Jesus a'ōbi—Nazaré ka bewiat a'ōbi. E'āy — io'e Pedro.

⁷Ḡebye Pedro taojereat pu o'subuijik iba'at kadi. O'ḡu'āy. Dao ma ikaḡobidip o'e. Sui dak suidip o'e. ⁸Ixe taojere osunuy'ibit o'joro. Icockok o'e jedaodip puye. O'jexīḡxīḡ. Oōm Deus eju kawēnwēnap'a be Pedroyū eju. O'jecūḡcūḡ iḡo'a be. Jejorojorom o'e jecockokap pibun.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em Deus pe o'jefore. — Odaomudim ēn — i'e'em.

⁹Soat iḡo'a beayū taojere tūibit o'jojo ip cūḡcūḡ pima. Deus pe “Ēn xipat cīcā” i'e'em pima, o'jojo ip. O'jekawēn ip jewewebe.

¹⁰— Ixe bit mo a'ḡu taojere osunuy — io'e ip. — Ixe bit xik'i mo a'ḡu nuynuy ijop'a exīntabi be—Idipat pe. Ixe bit mo a'ḡu dinheiro ojuyjuy'uk osunuy — io'e ip. — Apēnpuye dak ixe xipat o'jexīḡxīḡ? — io'e ip.

Taojere tūibit mu'adaap tobuxik puje itabēḡbēḡ o'e ip ijojom. Taojere tūibit ibu'u jījā o'e Pedroyū nomu eperem.

¹¹Soat iḡo'a beayū dak o'jedau ebapūḡayū kay—Pedroyū kay, taojere tūibit kay dak.

— Ak'i! — io'e ip. — Pedroyū taojereat o'taomudim — io'e ip jewewebe.

Pedroyū Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be osodop ip—yaboḡat'a ekorara be. Ixe korara butet Salomāo ekorara i osunuy.

¹²Adeayū jo buje, Pedro o'jekawēn cebe ip, Israel naxeḡbitbiyū be.

— Tapupuyū, wekawēn kay eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — io'e. — Apēnpuye eyju dak eyetabēḡbēḡ ocejojom? “Ite aḡokatkat taojereat o'taomudim ya'ōbaca jījā buye, cūḡ — ma Deus xe buye,” i te'e ma eyju e'em. Oca'ōbi ḡu o'je'ada—Jesus a'ōbi acā — io'e. ¹³— Ixe Jesus soat em ma kūyjobit Deus a'ō kay. “Ka'ūmḡu ixe jo'iat xipacat” i'e'em Deus Jesus muwēnuwēn. Wuyetabut ixe Deus kay. Wuy'ajojoyū'ūm'ūm tak itabut osodop ip cekay—Abraō'ūm, Isaque'ūm tak, Jacó'ūm tak. Eyju ma a'ḡu ixe Jesus epeḡūm cekay itakomaayū be yaoka am. Pilatos ma o'e “Jesus oyaoka ḡu ōn pit,” i. “Imujēm ōn eywebe yaokaap puxim,” io'e. Eyju bit “Ixe juy eḡujēm ḡu,” i mo a'ḡu epe'e iecuḡap pe—Pilatos pe. “Xipat ḡu teku,” i mo a'ḡu epe'e cebe. Jesus mo a'ḡu epejomuyum jījā. ¹⁴Ixe Jesus Deus bikuyap taḡ acā oekukuku. Ikērēat kuḡ ḡu osunuy Deus xe. Eyxe bit ikērēat kuḡ. “Ixe juy eyaokaat,” i mo a'ḡu epe'e Pilatos pe. Wara'acat o'yaoka'iat mujēm ojuy epesop daomūnmūnap'a bewi. ¹⁵Wuymutaicit'ukat pit mo a'ḡu epeyaokaat—wuymuissusun'ukat. Deus pit ixe o'ḡutait waram. Jesus ocejojojo waram cetait puje. Imēnpuye oceju waram cetaicap muwēnuwēn eywebe. ¹⁶Ite taojere osunuyiat cocom eyju. Eyetaybit cīcā ixem. Jesus a'ōbi oceju ocetaomudim. Soat etabutpe ocetaomudim Jesus kay ocetabut puye — io'e.

¹⁷— Obadipyū, wa'ō kay eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — io'e. — Eyju mo a'ḡu Jesus epeyaokaat eyetaybit'ūm puye. Wuyeyipi kukukayū dak itaybit ḡu osodop ip. Eyju mo a'ḡu eyetaybit ḡu ikērē jījā Jesus aokaam iam. Wetaybit iboam. ¹⁸Imēnpit kuyje “Deus emunaē juy ipiat supi'ajo,” io'e'e'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn cuk adi o'e ip Deus a'ōbi itaybit ḡu ma'ḡu ip — io'e. — Ḡasu bit kuy Jesus ipiat o'supi'ajo apēn cuk adi o'e'e ip iap taḡ. ¹⁹Ḡasū bit eyḡuycūḡcūḡ cuy epesop ikērēat kuḡ puye. Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere Deus pe ikērēat uk am eywebewi — Pedro o'e. — Eywebe ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi. Ixe jeydaxijo. ²⁰Wuybipuruk'ūmap puxim eycockoḡ epesop Deus pe eydaxijo buje. Ḡuyjom Deus waram Jesus ḡudot ijodi—jemunaē ḡudot—wuydaxijojo'ukat ḡudot. ²¹“Deus soat ḡuisun,” i juk adi o'e'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kuyje—ikērēat kuḡ'ūmayū. Deus soat ḡuisun. Imuisun'ūm pima Jesus kabi be mabuk jeenuy — io'e. ²²— Kuyje Moisés imēn o'e:

Deus wuybadipyū'in ḡuju eykay, i. Ixe Deus ekawēn ḡuwēn eywebe, i. Omudocap puxim ixe aḡokatkat ḡudot, i. Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop soat cekawēn kay, i. Ixe a'ō daḡ cuy

epeku, i. ²³Deus ipiat'supl'ajoat ixē a'ōkay'ūmayū be, i. Deus ebekitkiyū wi wūy ma jeedop ip ce'ū buye, i.

Imēn Moisés o'jekawēn kuyje — Pedro o'e. ²⁴— “Deus emunaē omuyku—ocebodi ma ya'ōbuyxiat,” i juk adi o'e'e ip soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Samuel imēn o'e'e tomujuayū dak. ²⁵Deus o'e Abraão be “Xipacat oğūm soat ipi juacat pe, enaxegebitbit cūg ma oxe buye,” i. Deus imēn jekawēn o'ğuwēn eydobuyū'ūm'ūm pe ā ğu—eywebe dak. Deus je'e eywebe apēn cuk adi o'e'e jekawēn muwēnuwēn'ukayū be iap tağ — io'e. ²⁶— Ğebuje Deus jekpot o'ğudot eykay—ja'ō kay kūyjobicat o'ğudot. Ibikuy osunuy eywebe ikērēat mujurūğrūğap eperē am. Ibikuy osunuy xipacat ūm ām eywebe. Imēneju jekpot o'ğudot eykay — io'e.

Pedro imēn Israel naxegebitbit o'ğukūyjo.

4

¹Deus eju kawēnwēnap'a beayū mukūyjojom pima, Judeuyū epaīyū oajēm Pedroyū kay. Iğo'a wiwi'ukayū kukat tak oajēm cekay ip, Saduceuyū dak. ²Pedroyū kawēnwēn mabuk o'e iğo'a beayū be.

— Wuye'ū buye waram acejetait Jesus waram o'jetait je'ūap tomukadi buye — io'e ip cebe ip.

Itakoma ip o'e Pedroyū kay iboam iğo'a beayū mukūyjojom puye. ³Imēnpuye o'jat ip. Daomūnmūnap'a be ip o'ğūōm. Ixe exima be jeperem ojuy ip daomūnmūnap'a be, kuy katpuje jījā buye. ⁴Cekawēn cocoayū dak itabut o'e ip Jesus kay. Ade jījā ip itabut o'e. 5000 be ağokatkayū oitabun.

⁵Kuyaje o'je'awero ip Jerusalēm ka be ya'ōbuyxiayū, Judeuyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Jewawēwē'ukayū yoboğayū ip osodop. ⁶Ana tak oajēm. Ixe Judeuyū epaīyū kukukat osunuy. Caifās tak oajēm, Alexandre dak, João dak. Warara'acayū dak oajēm paīyū kukukat badipyū. Soat ip o'je'awero. ⁷Pedroyū o'tojocat ip jewekay.

— Abu-a'ōbi taojere tūibit epeğū'ada? — io'e ip Pedroyū be. — Abu-a'ōbacaam epeğū'ada? — io'e ip cebe ip.

⁸Ğebuje Pedro o'jede jewawēwē'ukayū yoboğayū be. Deus biōğbuk cebe jījā osunuy. Imēnpuye ya'ōbacam o'jede cebe ip—Judeuyū kukukayū be.

⁹— Tapupuyū — io'e. — “Abu-a'ōbi taojere tūibit epeğū'ada?” i eyju e'em ocewebe, “Apēntak ixē epeğū'ada?” i dak — io'e. ¹⁰— Eyetaybin cuy epesop Jesus Cristo a'ōbi o'je'ada iam—Nazaré ka bewiat o'je'ada iam. Ixe xipat omuy eyetabutpe ğasū, Jesus Cristo a'ōbi o'je'ada buye. Eyju ma juk ixē Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ū ām. Deus pit ixē o'ğutait waram. O'ğuyū ce'ū'ūayū dopap pewi. Jesus a'ōbi ma ite taojere tūibit xipat cūg'i ijoce ğasū. ¹¹Imēn e'em Deus ekawēntup pe:

Uk'a muymuy'ukayū ite'a kay ğu osodop ip—wita'a kay ğu, i. Ite'a bit uk'a muycemap'am o'e, i.

Jesus muwēnuwēn iğodup — io'e Pedro. — Uk'a muymuy'ukayū ite'a kay'ūmap puxim eyju dak Jesus kay ğu — io'e. ¹²— Deus Jesus acā o'ğudot wuydaxijo am. Ka'ūmğū wara'at wuydaxijojo'ukat soat kaka dağ—Jesus acā — Pedro o'e.

Pedro imēn Judeuyū kukukayū o'ğukūyjojo—jewawēwē'ukayū yoboğayū. ¹³Ja'ōca o'jede ip Pedroyū. Iparara ğu ip o'e Judeuyū kukukayū buxim. Ya'ōca o'e ip. Imēnpuye Judeuyū kukayū itabēğbēğ o'e ip ijojom.

— Apēn tak iteyū oitaybitbin? — io'e ip. — Itaybit ğu ip apēn Deus ekawēntup e'em iam. Ya'ōbuyxi ğu ip. Apēnpuye dak iteyū xepxepayū iparara ğu wuybuxim? — io'e ip. Itaybit o'e ip Jesus eju oekuku ip iam.

¹⁴Imēntak taojere tūibit ceparakpe ip cūg'i osunuy. Imēnpuye Pedroyū imuymuy ba'ore o'e ip cebe. ¹⁵Pedroyū o'ğujēm ip jexewi.

— Epejēm cuy ijocewi ğasū bit — io'e ip Pedroyū be. Imujēm puje ip o'jewawē ip jewewēju.

¹⁶ — Apëntak ace'e iteyū aḡokatkayū be? — io'e ip jewewebe. — Icēmān wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapuk ip — io'e ip. — Soat Jerusalém ka watwat itaybit taojere tüibit o'ḡu'ada ip iam. “O'ḡu'ada ḡu ip” i'e ba'ore wuywebe. ¹⁷ Jesus awēḡ jawēḡepōḡpōḡpōḡ je'e soat ka daḡ — io'e ip. — Apëntak ace'e yawēḡmupōḡpōḡ'ūm ām? — io'e ip jewewebe. — “Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe,” i juy ace cebe ip wuya'ōpuruḡ — io'e ip. — “Waram warara'acayū be Jesus muwēn puje, ipiat cuy ocesupi'ajoat eywebe,” i juy ace cebe ip — io'e ip jewewebe.

¹⁸ Ḡebuḡe waram Pedroyū o'tojocat ip jewekay. Ya'ōpuruḡ o'jekawēn ip ceweju ip.

— Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe — io'e ip. — Waram cuy epeḡuwēn ḡu cekawēn — io'e ip Pedroyū be.

¹⁹ — Apëntak cedaḡ eyxe? — io'e Pedroyū bit cebe ip. — Eya'ō kay du oce'e? Deus a'ō kay ḡu xe'e? Apēn ḡu cedaḡ eyxe? — io'e ip. ²⁰ — Mūḡ ḡu juy ocesop. Jesus cuy oceḡuwēn. Jesus ocejojo ce'ūap tomukadi — io'e. — Jesus emumutaybitbinam cuk adi ocejekūyjo — io'e. — Imēnpuye cedaḡ ḡu ocewebe imuwēn'ūm ām warara'acat pe. Mūḡ ḡu ocesop. Ixe juy aḡuwēn — io'e Pedroyū.

²¹⁻²² Taojere tüibit ade koato osunuy—40 koato. Imēnpuye jewawēwē'ukayū yoboḡayū ipiat o'supi'ajoat ḡu Pedroyū be.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em o'e ip Deus pe adeayū, taojere tüibit o'je'ada buye. Imēnpuye: — Pedroyū be ipiat'ajoan pima, kuka oitakomān ocekey adeayū — io'e ip jewewebe jewawēwē'ukayū yoboḡayū.

Pedroyū bit waram o'ḡujēm jexewi ip.

— Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe — io'e ip Pedroyū be. — Jesus muwēn puje, ipiat cuy ocesupi'ajoat eywebe — io'e ip waram Pedroyū be.

²³ Pedroyū o'ju jebureyū kay—itabucayū kay. Apēn cuk ya'ōpuruḡ paīyū kukukayū o'jekawēn cebe ip iap o'ḡuwēn cebe ip, apēn Judeuyū kukukayū o'jekawēn cebe ip iap tak.

²⁴ Iboap co buje soat Jesus a'ōkayayū o'jekawēn ip Deus eju.

— Ocekukukat — io'e ip. — Soat muḡēat ēn. Kabi eḡuḡē, ipi dak, idibi dak, tiboḡ cīcāati dak — io'e ip. — Soat kaka daḡat tak eḡuḡē — io'e ip. ²⁵ — A'ōkay osunuy kuyje Davi ajore — io'e ip Deus pe. — A'ōmuwēnuwēn'uk osunuy. Jekawēnwēn'uk osunuy lbiōḡbuk xipacat a'ōbi. Ixe imēn o'e kuyje:

Apēnpuye dak Judeu'ūmayū itakoma jījā o'e ip? i. Apēnpuye dak te'e ma ixe aoka ojuy ip osodop? i. ²⁶ Ipi kukukayū o'je'awero ip soat ka kukukayū eju—ya'ōbuyxiayū eju, i. O'je'awero ip wuykukukat Cristo aoka am—emunaē aoka am, i.

Imēn Davi o'e kuyje — io'e ip Deus pe. ²⁷ — Ibo dup ekawēn taḡ ḡasū dak o'je'awero ip ijopka be — io'e ip. — Herodes o'je'awero Pōncio Pilatos eju, Judeu'ūmayū dak, Judeuyū dak — io'e ip Deus pe. — O'je'awero ip ekpot aoka am—Jesus aoka am—soat taḡ iisuat aoka am—a'ō kay kūyjobicat aoka am—wuydaxijo am emunaē aoka am — io'e ip. ²⁸ — Ixeyū Judeu'ūmayū itaybit ḡu Moisés ekawēn. Imēnpit apēn kuyje juk adi ecece iap taḡ e'em ip — io'e ip Deus pe.

²⁹ — Bay, aḡ cuy eḡuy ocekey — io'e ip Deus pe. — Jewawēwē'ukayū yoboḡayū itakoma jījā ocekey — io'e ip. — Ipiatpi'ajoat pin ip ocewebe — io'e ip. — Ocejue ebekitkiyū. Imēnpuye ocebuywan cuy eḡuy — io'e ip. — Oca'ōmucanucan cuy eḡuy oceparara'ūm ma kawēn idipat muwēn ām soat ka daḡ — io'e ip Deus pe. ³⁰ — A'ōbacaap cuy eḡūm ocewebe a'ōbi iwataxipipiayū mu'ada am — io'e ip. — A'ōbacaap cuy eḡūm ocewebe i'e ba'oreat mubapuk am soat etabutpe Jesus a'ōbi—ekpot a'ōbi—soat taḡ iisuat a'ōbi—a'ō kay kūyjobicat a'ōbi — io'e ip Deus pe.

Imēn o'jekawēn ip Deus eju. ³¹ Je'aweroroap'a o'jeaexixi ceweju cekawēn epere buje. lbiōḡbuk xipacat osodot soat kay ip. Ixe lbiōḡbuk xipacat oōm soat pe ixeyū be. Imēnpuye ip iparara'ūm cīcā oekuku Deus ekawēn muwēnuwēn soat itaybit'ūmayū be.

³² Soat Jesus kay itabucayū xipan ip o'e jewewekuḡ. Ade jījā ip osodop. Pūḡ taḡ ma ip jewaḡuyḡuy osodop.

— Ijop owebeam acā — i'ümġu o'e ip. Tacup ġu ip osodop jewewebe. Soat ip jebubut mu'ē'ē'uk osodop. ³³ Soat Jesus emumujuyū “Ocekukukat Jesus waram o'jetait je'ūap tomukadi,” i'e'e'uk osodop soat pe. Deus xipacat o'ġümġüm soat pe ixeyū be. ³⁴ Ka'ümġu tadaybocat o'e ceparakpe ip ka'ümān ma tacup puye. Ipi kukayū jeipi o'teida dinheiro bu am. Jeduk'a dak o'teida ip dinheiro bu am. Teiümüm'uk ip osodop Jesus emumujuyū be—doze beayū be. ³⁵ Ixe dinheiro mu'ē'ē'uk ip osodop tadaybotbocayū be.

³⁶ Ġebuje José dinheiro o'ġüm Jesus emumujuyū be. José jeipi kuġ osunuy. Jesus emumujuyū wara'at o'jomōġ ibuten. Wara'at ibutet Barnabé i osunuy. Barnabé wuya'ōmucanucan'ukat iape. Ixe Levi badip osunuy. Tip'aroro bewiat osunuy—Chipre eipi bewiat. Ixe jeipi kuġ osunuy. ³⁷ Jeipi o'teida dinheiro bu am. José ma soat ixe edinheiro o'ġüm Jesus emumujuyū be—Pedroyū be.

5

¹ Ananias pit te'e ma Deus muġuykuku ojuy o'e. Ixe Jesus kay itabut osunuy. Itayxi butet Safira i osunuy. Dinheiro o'jat. Ananias jeipi o'teida ixe dinheiro bu am. ² I'in o'ġuxipan jewebeam. Itayxi itaybit o'e i'in o'ġuxipan jewebeam iam. Soat ġu jedinheiro o'tujowat Pedroyū be iüm äm. I'in ä o'tujowat.

— Juku — io'e Pedroyū be. — Weipi dei. Soat tei — i napa ma o'e cebe ip.

³ Ġebuje Pedro ya'ōpuruġ o'jede cebe.

— Ananias — io'e. Satanás a'ō kay ěn ġasū — io'e. — Apĕnpuye Deus biōġbuk muġuykuku ojuy ěn? — io'e. — Apĕnpuye eipi dei'in eġuxipan ewebeam? — io'e. ⁴ — Koap pit a'ġu eipin ma osodop. Eipi dei ümüm pima, xipat kuka o'e. Iümüm'üm pima dak xipat kuka o'e — io'e. — Ka'üma ma o'e ewebe “Eipi juy eteida dinheiro bu am,” i — io'e. — Apĕnpuye dak ikĕrĕat eġujurūġ? Ocemuġuykuku ojuy ġu ěn. Deus muġuykuku ojuy acā ěn — io'e Pedro. — Ocewebe ġu ěn napa e'em—Deus pe acā — io'e Pedro.

⁵ Ananias dao ma oe'ü iboap co buje. Poġ. Imĕnpuye ce'ūap awĕġ tobuxikayū iparara jġjā ip o'e Deus muġuykukuap puxim.

⁶ Aġokatkayū oajĕm yaypan'isuayū. Ananias'üm o'ġuekabek ip paġōm. O'tujowat ip ibocewi. O'jomōġ ip witabikūy be jebabim.

⁷ Ananias'üm kot isum Safira oajĕm Pedro kay—ebapūġ ehora kap puje—Ananias'üm tayxibuk. Itaybit ġu mabuk osunuy jektop'üm oe'ü iam.

⁸ — Būrūnmaku du eipi dei osodop? — Pedro o'e Safira be. — Ektop o'e iat tei jo'i ma du ijop? — io'e.

— Hm hm. Ibo jo'in ma ipi dei — io'e napa ma Safira.

⁹ — Apĕnpuye dak mo a'ġu ikĕrĕat epeġujurūġ? — Pedro o'e. — Apĕnpuye dak eyju te'e ma mo a'ġu Deus biōġbuk muġuykuku ojuy? Imĕn mo a'ġu epeyewawĕ eyeweweju. Ak'i juy ece — io'e. — Witabikūy be ektop'üm o'jomōġ'iaiyū omuyku ijoce — io'e. — Omuyku ip uk'a exĩntabi be — io'e. — Ġasū ip jedujowat tak — io'e.

¹⁰ Ġebuje'isum ma Safira dak oe'ü. Poġ. Ce'ü o'at Pedro i xe.

Ġebuje yaypan'isuayū oajĕm waram. Ce'uat o'jojo ip. O'tujjĕm ip. O'jomōġ ip witabikūy be itop'üm xe. ¹¹ Soat Jesus kay itabucayū o'jekūyjo Ananias'üm e'üām, Safira'üm e'üām tak. Warara'acayū dak ixeyū'üm'üm e'üām o'jekūyjo ip. Imĕnpuye iparara jġjā ip o'e Deus xe ikĕrĕat mujurūġap puxim. Ibu'u o'e ip ikĕrĕat mujurūġ äm.

¹²⁻¹⁴ Soat Jesus emumujuyū je'aweroro'uk ip osodop Deus eju kawĕnwĕnap'a ekorara be—yaboġat'a ekorara be. Ijop ekorara butet Salomāo ekorara i osunuy. Jesus ebekitkit cūġ ma oekuku ip soat xe. Ade jġjā itabut o'e ip wuykukukat Jesus kay—aġokatkayū, aoyū dak. Warara'acayū iparara o'e ip Jesus kay jetabut am. Imĕnpuye o'je'awero ġu ip Jesus ebekitkit eju. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ ip oekuku Jesus emumujuyū. Ajojojo ġu buk iap mubapukpuġ oekuku ip Deus a'ōbi. Adeayū etabutpe Deus a'ōbacaap mubapukpuġ ip oekuku.

¹⁵ Ġebuje ade iwātaxipipiyū o'tujowat ip uk'a ukpibubu daġ. Iboce iwātaxipipiyū o'jomōġ ip jexexecap pe, jedipidup ceje dak. Jebureyū iwātaxipipiyū o'jomōġ ip Pedro

kapap pe. Iwātaxipipiyāyū o'jomōḡ ip Pedro ekabicuk pe imu'ada am. ¹⁶ Ade o'jēm ip Jerusalēm ka tēḡatka bewi. Iwātaxipipiyāyū o'tujowat ip Pedro kapap pe. Soat ip o'ḡu'ada'ada. Ibiōḡbuk kērēat kukayū dak o'tujowat ip. Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmjēm. Xipat o'e ip—soat.

¹⁷ Judeuyū epaiyū kukukat pit itabutkarey o'e Jesus emumujuyū kay. Paīyū kukukat ejuayū dak itabutkarey o'e ip cekay ip—Saduceuyū. Jesus emumujuyū o'taomūnat ip. ¹⁸ Daomūnmūnap'a be ip o'ḡuōmat. O'ḡuōmat ip ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū eju ikērēat mujurūḡrūḡ ḡu ma'ḡu ip.

¹⁹ Ibocewi Deus ekawēn tojtjot'ukat oajēm daomūnmūnap'a be Jesus emumujuyū kay. Ixima be oajēm. Xīntabi o'tomudip'uk—yoboḡat—ipoxiat. Jesus emumujuyū o'tujujēm iḡo'a bewi.

Tujujēm puje o'jekawēn ceweju ip.

²⁰ — Deus eju kawēnwēnap'a be juy epeju—yaboḡat'a be — io'e Jesus emumujuyū be. — Jesus kayayū yaḡuyisum jekukum iam cuy iḡo'a beayū epeḡukūyjo. Soat em Deus xe jeedop ip je'ū buje iam cuy ip epeḡukūyjo. Soan cuy ip epeḡukūyjo — io'e cebe ip.

— Imēn cuy oce'e — io'e ip.

²¹ Deus tojtjot'ukat ekawēn co buje Jesus emumujuyū kawēn idipat o'ḡuwēn yaboḡat'a beayū be.

— Jesus kayayū yaḡuyisum jekukum — io'e ip imukūyjojom.

O'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Kabia'isum ip o'ju. Kawēn idipan ip iḡo'a beayū o'ḡukūyjo.

Iboam e'em pima jewawēwē'ukayū yoboḡayū te'e ma Jesus emumujuyū o'ḡudocat jewekay daomūnmūnap'a bewi. Tūybe daomūnmūnap'a be ma ip opop iān o'e ip. Paīyū kukukat o'je'awero jebureyū eju. Judeuyū kukukayū o'tomuwā je'awero am—Israel naxeḡebitbit kukukayū, aypapayū dak. Ixeyū aḡokatkatayū jewawēwē'ukayū yoboḡayū ip osodop.

— Jesus emumujuyū juy epeḡujēm daomūnmūnap'a bewi — io'e ip te'e ma Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū be. — Epetojot ip ocekey — io'e ip te'e ma.

²² Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū o'ju daomūnmūnap'a be. Jesus emumujuyū o'tobuxik ḡu ip. O'jepit ip paīyū kukukat pe. Te'e ma o'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū.

²³ — Daomūnmūnap'a be ḡu ip Jesus emumujuyū — io'e ip. — Daomūnmūnap'a exīntabi cem cīcā ocetobuxik — io'e ip. — Yawiwiw mabuk ip osodop yawiwi'ukayū. Kacūḡcūḡ'i osodop ip xīntabixixi weḡūn. Ocetomudip'uk. Ka'ūma ma ocetobuxik badi. Jesus emumujuyū ocetobuxik ḡu — io'e ip ika kukukayū be—jewawēwē'ukayū yoboḡayū be.

²⁴ Iboap co buje yaḡuy'ūm o'e ip jewawēwē'ukayū yoboḡayū, paīyū kukukayū dak, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukat tak, warara'acayū dak paīyū yoboḡayū.

— Apēn o'jebapuk cebe ip? — io'e ip jewewebe. — Apēntak ace'e ḡasū? — io'e ip. — O'jēm ip iap awēḡ jeawēḡepōḡpōḡ soat ka daḡ — io'e ip.

²⁵ Aḡokatkat tak oajēm.

— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Epetaomūnmūn'iaiyū Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be opop ip. Iḡo'a beayū mutaybitbin ip — io'e jewawēwē'ukayū yoboḡayū be.

²⁶ Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukat o'ju Deus eju kawēnwēnap'a be Jesus emumujuyū kay. O'ju jebekitkit eju—yawiw'ukayū eju. Waram ḡuto Jesus emumujuyū o'taomūn ip. Imēnpit iparara ip o'e adeayū be jaokaap puxim.

— Ocejū warēmtaḡ iteyū kuḡ pima, adeayū kuka ocabuḡbuḡ iteyū kay jījā ip puye — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye xipan ip o'jukuk taomūnmūn pima. ²⁷ Waram Jesus emumujuyū o'tujowat ip jewawēwē'ukayū yoboḡayū be.

Ḳejuje paīyū kukukat o'jekawēn Jesus emumujuyū eju.

²⁸ — Kuy mo a'ḡu oca'ōpuruḡ oce'e eywebe “Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe,” i — io'e. — Eyju bit kūyjobit ḡu oca'ō kay — io'e. — Soat Jerusalém ka watwat mutaybitbin eyju. “Jewawēwē'ukayū yoboḡayū Jesus o'yaokaat,” i'e'em eyju napa ma — io'e.

²⁹ Ḡebuje Pedroyū o'jede cebe ip.

— Deus a'ō kay juy oceju kūyjobit — io'e. — Ocewebe iwarum ey'e buje eya'ō kay ḡu oce'e Deus a'ō kay acā — io'e. ³⁰ — Eyju ma Jesus epesubamupayaat korosa be. Eyju ma epeyaokaat — io'e. — Deus pit waram ḡuto ixē o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Wuydobuyū'ūm'ūm tak itabut osodop ip Deus kay — io'e. ³¹ — Deus a'ōbi ixē ya'ōbuyxian o'e ḡasū. Imēnpuye Deus xe omuy ḡasū. Wuykukukan o'e Deus a'ōbi. Wuydaxijojo'ukan o'e Deus a'ōbi. Deus ibikuy osunuy Israel naxeḡebitbit pe iḡuycūḡ i'e am ikērēat kuḡ puye. Ibikuy osunuy ikērēat mujurūḡrūḡap epere am cebe ip. Ibikuy osunuy ikērēat uk am cebewi ip. Imēnpuye Jesus wuydaxijojo'ukan o'e Deus a'ōbi. Oceju dak ocetaybit apēn Deus cuk adi o'e'e iam — io'e. ³² — Imēnpuye oceju ixē e'eap muwēnuwēn eywebe. Ibiōḡbuk xipacat tak iboap muwēnuwēn. Deus jebiōḡbuk muōmōm ja'ōkayayū be — Pedro o'e.

³³ Iboap co buje jewawēwē'ukayū yoboḡayū itakoma jījā o'e ip Jesus emumujuyū kay. Yaokaat ojuy ip.

³⁴ Ḡebuje aḡokatkat o'āy—jewawēwē'ukat yoboḡat. O'jekawēn jebureyū eju. Ixe Fariseu osunuy. Moisés ekawēn imutaybitbin'uk ip osodop Fariseuyū. Ixe butet Gamaliel i osunuy. Ya'ōbuyxi jījā osunuy soat xe jeka watwat xe. Imēn o'jekawēn jebureyū be.

— Taupuyū — io'e. — Koam puk ip aḡujēm — io'e. — Ḡa'a acewawē — io'e.

Jesus emumujuyū o'ḡujēm ip jewewāwā ap'a bewi. ³⁵ Gamaliel jebureyū o'yawē.

— Israel naxeḡebitbiyū — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Eyday'em'um cuy epesop! Xipan cuy iteyū aḡokatkayū epejukuk. Eyaḡuysan cuy epesop — io'e. ³⁶ — Kuy'ūm'ūm ma wara'at aḡokatkat osunuy. Ibutet Teudas i osunuy. “Soat podi ma wa'ōbuyxi,” i napa ma o'e'e warara'acat pe. Adeayū cewēju oekuku ip—400 beayū. Imēnpit wara'acat ixē Teudas o'yaoka. O'jepōḡpōḡpōḡ ixē a'ō kayayū. Soat oi'ūm ixē ekapikap — io'e.

³⁷ — Ḡebuje wara'at aḡokatkat tak osunuy. Ibutet Judas i osunuy. Galiléia eipi bewiat osunuy. Wuyeipi kukayū jebekitkiyū o'ḡuweḡūn ixeyū kabia daḡ. Ade oeku ip ixē Judas eju. Ixe Judas'ūm tak oe'ū. O'jepōḡpōḡpōḡ ip ixē a'ō kayayū. Soat oi'ūm ixē ekapikap — io'e.

³⁸ — Ḡasū dak imēn ma. Ka'ūmā ma juy ace'e iteyū aḡokatkayū be. Ijodiat a'ōbi jekukum pima, soat iteyū e'eap tak i'ūm. ³⁹ Deus a'ōbi jekukum pima bit, iteyū e'eap mu'ūm pa'ore wuywebe — io'e. — Iteyū e'eap mu'ūm pin pima, Deus eju kuka jewaokakam ace — io'e Gamaliel. Gamaliel ekawēn kay o'e ip jewewāwā'ukayū yoboḡayū. ⁴⁰ Waram Jesus emumujuyū o'ḡudocat ip. Sorarayū be ip o'yukxabiokakaat ixee muḡḡēm.

— Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe — io'e ip cebe ip.

Waram o'ḡujēm ip jexewi.

⁴¹ Ibocewi Jesus emumujuyū o'jēm jewewāwā'ukayū yoboḡayū xewi. Icockok cīcā o'jēm ip.

— Deus xe ocejukpin cīcā — io'e ip jewewebe. — Cedaḡ Deus xe ixeyū aḡokatkayū be oce'ukxabiokakaan. Ipiat ocesupi'ajo Jesus kay ocetabut puye — io'e ip.

⁴² Jesus o'ḡuwēnuwēn ip adeayū be. “Jesus wuydaxijo am Deus emunaē,” i'e'e'uk osodop ip. Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be imutaybitbin'uk osodop ip, jeduk'a be dak.

6

¹ Pūḡpūḡ itabucayū'in o'jemāmāmā ip jebureyū kay. Jesus kayayū biḡ ma oiacoḡ. Soat ip Judeuyū osodop. Grego a'ōm kawēnwēn'uk osodop ip pūḡpūḡ ixeyū'in. Hebraico a'ōm kawēnwēn'uk osodop ip warara'acayū. Ixeyū parakpe osodop ip itop'ūm e'ū'ibiyū tadaybotbcayū. Imēnpuye pūḡpūḡ itabucayū'in o'jemāmāmā ip jebureyū kay.

— Ocecat ūmūm ḡu ip ocewebe — io'e ip aoyū itop'ūm e'ū'ibiyū. — Jewewebe acā ip imu'ē'ē'ēm — io'e ip.

— Dapxi eyju! Eywebe dak oceju iūmūm! — io'e ip warara'acayū bit.

² Imēnpuye Jesus emumujuyū soat itabucayū o'tomuwā je'awero am. O'je'awero ip. Doze beayū o'jekawēn warara'acayū eju—Jesus kay itabucayū eju.

— Ocejū Deus ekawēn muwēnuwēn — io'e ip. — Ibo ma ocekapikap — io'e ip. — Xipat ġu ocewebe Deus ekawēn muwēnap epere am itop'ūm e'u'ibiyū xat mu'ē'ē ām — io'e ip. ³ — Imēnpuye, tapupuyū, 7 be aġokatkayū'in ataē ixať mu'ē'ē ām itop e'u'ibiyū be — io'e ip. — Wuybadipyū'in cuy ataē—itabut cīcāayū—itaybit cīcāayū—Deus biōġbuk a'ōkay jījāyū — io'e. — Ibiayū ma ataē — io'e. — Ijop ocekapikap oceġūm taē'ibiyū be. Ixeyū ma itop e'u'ibiyū xat ġu'ē'ē'ē — io'e ip. ⁴ — Ocejū bit soat em Deus eju kawēnwēn'uk ocesop — io'e. — Soat em ixe ekawēn imutaybitbin ocekuku — io'e ip.

⁵ Doze beayū ekawēn kay o'e ip soat itabucayū. Cekawēn taġ e ojuy ip.

Ġebuġe Jesus kay itabucayū 7 beayū o'taē. Ibūrū ma ibutet osodop ip—taē'ibiyū butet: Estēvão i, Filipe i, Prócoro i, Nicanor i, Timom i, Pármenas i, Nicolau i. Estēvão Deus kay itabut cīcāat osunuy. Deus biōġbuk a'ō daġ jekuku'uk osunuy. Nicolau Antioquia ka bewiat osunuy. Judeu ġu osunuy. Deus kay Judeuyū etabucap puxim pit itabut osunuy. Ibūrū ma ip osodop taē'ibiyū.

⁶ Jesus kay itabucayū ixeyū 7 beayū o'tujowat Jesus emumujuyū kay—doze beayū kay. Jesus emumujuyū o'jekawēn Deus eju ixeyū beam—7 beayū beam. O'jewebumōġ ip yabi jeje.

— Iteyū juy ixať ġu'ē'ē'ē itop e'u'ibiyū be — io'e ip soat a'ōpiju.

⁷ Imēneju adeayū oitabun ip Jesus kay. Deus a'ō kay oitabun ip. Deus ekawēn taġ oekuku ip. Ade jījā Jerusalm ka beayū itabut o'e ip Jesus kay, ade Judeuyū epāiyū dak.

⁸ Estēvão wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ oeku Deus a'ōbi. Adeayū o'ġucoatcoan Deus a'ōbacaap kuġ puye. Deus Estēvão buywatwan osunuy. ⁹ Pūġpūġayū bit Estēvão o'jomuymuy jījā Judeuyū'in. Ixeyū Judeuyū je'aweroro'uk ip osodop je'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Ce'aweroroap'a butet jekupinap taġ jekuku'ukayū e'aweroroap'a i osunuy. Cīrene ka bewi osodop ip ixeyū Judeuyū, Alexandria ka bewi dak. Cilícia eipi bewi ip osodop, Ásia eipi bewi dak. Estēvão a'ōxik o'e ip iġo'a be. ¹⁰ Deus biōġbuk pit Estēvão mukūyjojom osunuy. Imēnpuye ya'ōxik pa'ore ip osodop. ¹¹ Imēnpuye ya'ōxik ojuyayū dinheiro o'ġūm warara'acat pe napaap muwēġapteim—Estēvão awēġ mukērēnapteim.

— “Estēvão cūġ'ūma wuybadipyū mutaybitbin,” i juy epe'e napa ma — io'e. — “Estēvão Deus muymuy,” i juy epe'e napa ma — io'e ip cebe ip.

¹² Imēnpuye ixeyū napapa'ukayū Estēvão awēġ o'yawēġmukērēren soat a'ōpiju. Ya'ōxik ojuyayū adeayū o'ġutakomān Estēvão kay. Judeuyū kukukayū o'ġutakomān ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

Soat ixeyū o'ju Estēvão kay. Estēvão o'jat ip. O'tujowat ip jewawēwē'ukayū yoboġayū etabutpe. ¹³ Napapa'ukayū dak o'tujowat ip. Estēvão a'ō o'ya'ōdada jījā ip.

— Soat em tekū Deus eju kawēnwēnap'a muymuy—ikērēat kuġ ġu iat'a muymuy — io'e ip napa ma. — Soat em tekū Moisés ekawēn mupubutbun — io'e ip napa ma. ¹⁴ — Cekawēn cuk adi oceya'ijōjo! “Jesus Deus eju kawēnwēnap'a ġu'ūm yaboġat'a. Nazaré ka bewiat iġo'a ġu'ūm,” io'e ite napa ma — io'e ip napa ma. — “Moisés wuyawēwēap ekawēn ġuwarurun,” i juk adi o'e'e — io'e ip napa ma.

Estēvão a'ō o'ya'ōdada jījā ip.

¹⁵ Jewawēwē'ukayū yoboġayū o'jeak Estēvão kay ġebuġe bit. Estēvão dopa Deus ekawēn tojtōjtō'ukat topa jo'i o'e. Imēn o'jōjojo ip jewawēwēap'a beayū.

7

¹ — Icēm tu ixeyū e'em? — io'e paīyū kukukat Estēvão be.

² Estēvão o'jekawēn iboceayū be. Apēn Deus xipan je'ajōjoyū'ūm'ūm kukuġ osunuy iap o'ġuwēn cebe ip.

— Okotkotyū, owaġoġoyū, baybayū, wa'ō kay juy epesop — io'e. — Deus soat podi ma ya'ōbuyi — io'e. — Soat podi ma idip — io'e. — Ixe o'jebapuk wuydobu'ūm

kay—Abraão'üm kay kuyje. O'jebapuk cekay Mesopotâmia eipi be bima. O'jebapuk cekay Hará ka be ajêm awap. ³“Ejêm cuy eka bewi, ebadipyü xewi,” i mo a'ğu o'e Abraão be Deus. “Ekam osukamubapuk'iat ka be juy eju,” i mo a'ğu o'e. ‘Imênpuye Abraão o'jêm jeipi bewi—Mesopotâmia eipi bewi—Caldéia eipi bewi. Hará ka kay o'ju jenuy âm — Estêvão o'e.

— Ğuyjom Abraão ebay'üm oe'ü. Ce'ü buje Deus Abraão o'ğudot ijop ipi kay—wuyeipi kay. ⁵Deus ipi o'ğüm ğu Abraão be. Yopit tak o'ğüm ğu ipi. Imênpit “Soat ijop ipi eipim je'e,” i mo a'ğu o'e Deus Abraão be. “E'ü buje enaxeğebitbit eipim je'e,” io'e. Deus iboam o'e Abraão be ipotpet'üm pima — io'e.

⁶— Deus imên o'jekawên Abraão eju. Deus o'e cebe:

Obure, warara'acat eipi be jeedop ip enaxeğebitbit, i. 400 koato jeedop ip iboce, i. Iboceayü warêmtağ cîcâ enaxeğebitbit jukuk, i. Enaxeğebitbit ğudadaybotbon ip, i.

⁷Enaxeğebitbit ğupokupok ip yaoka am, i. Imênpit ipiat osupi'ajoat warêmtağ ixeyü kukayü be, i. Ğuyjom ibo eipi bewi je'jêm ip enaxeğebitbit, i. Ğe buje ijoce ma “Ën xipat cîcâ,” i je'e ip owebe, i mo a'ğu o'e Deus Abraão be — io'e Estêvão.

⁸— Deus waram o'jekawên Abraão eju.

— Ağokatkat'it'it epetaypu'ağobixeedakacat ikap'isum, i. Epetaypu'ağobixeedakacat “Oceju Deus ebekitkit” i'e am soat pe warara'acat pe, i mo a'ğu o'e Deus Abraão be — io'e Estêvão.

— Ğuyjom Isaque o'kap—Abraão ipot. ⁸ kabia bima ikap'isuat o'taypu'ağobixeedakacat Deus a'öbi. Isaque yayan puje o'jewebumün. Ğuyjom ixé ipot o'kap. Ibutet Jacó i osunuy — io'e Estêvão adeayü be.

— Jacó ipotpoyü ade osunuy. Doze be osodop ip ipotpoyü. Ixeyü doze beayü Judeuyü dobyü'üm'üm osodop ip. Wuyeipi kukukayü osodop ip — io'e Estêvão.

⁹— José Jacó ipotpoyü'in osunuy. Iwağoyü itabutkarey jîjâ o'e ip jekitpit kay—José kay. José o'teida ip Egito eipi kay cuayü be dinheiro bu am — io'e.

— Ibocewi José o'tujowat ip Egito eipi be teihem ğu kapik am — io'e. — Teihem ğu kapik'ik'uk osunuy Egito eipi kukukat peam—Faraó beam.

— Soat em Deus osunuy ağ José kay. ¹⁰Deus José buywatwat'uk osunuy ipiatpi'ajojom ma a'ğu. José itaybit cîcâan o'e Faraó xe, Deus ixé o'ğutaybitbin puye. Imênpuye Faraó José kay jîjâ o'e. “Ĝasü ên tak Egito eipi kukukan ecesüy oweju,” io'e Faraó José be. “Oduk'a kukukan tak ecesüy,” io'e cebe — io'e Estêvão.

¹¹— Ğuyjom Egito eipi dağayü jexat o'jokudada jîjâ, Canaã eipi dağayü dak. Ka'ümğü ixat osodop Egito eipi dağ, Canaã eipi dağ tak. Soat kaka dağ ire oekuku ip. Ixat tobuxik pa'ore o'e ip wuydobuyü'üm'üm, oi'üm puye — io'e.

¹²— Jacó o'jeküyjo tümüntata kake Egito eipi be iam. Iboam jeküyjo buje jekpotpoyü o'ğuju iboce—wuydobuyü'üm'üm o'ğuju. Trigoda bu am ip o'ğuju Egito eipi kay. Xepxep ekum o'ju ip trigoda bum. ¹³José o'jebapuk jewağoyü kay xepxep em oeku ibima. “Ïn eykitpit José,” io'e cebe ip. Faraó itaybit o'e ixeyüm—José wağoyüm — Estêvão o'e.

¹⁴— Imêneju José o'jewa'ömujü jebay be soat jewağoyü badipyü be dak. Ade osodop ip José badipyü—75 be osodop ip. “Epesot cuy Egito eipi be soat eyju,” io'e José cebe ip — io'e Estêvão.

¹⁵— Soat ip o'ju Egito eipi kay. José ebay o'ju, soat iwağoyü dak. O'ju ip jebadipyü eju. Iboce osodop ip. Jacó'üm oe'ü iboce. Soat Jacó'üm ipotpoyü'üm'üm tak oe'ü'ü iboce. Oe'ü'ü ip wuydobuyü'üm'üm. ¹⁶Ibocewi jebayü'üm'üm tao o'taodujowat ip jaka be taokot am ade koato kap puje. Wuydobubuyü'üm'üm tao o'taodujowat ip Jacó ka be—Siquém ka be Canaã eipi be. Kuy bima Abraão ibo eipi o'jat. Emor ipotpoyü xewi. Dinheiro o'ğüm isurüğat cebe ip ipi deim. Ibo ka be wuydobubuyü'üm'üm tao o'taomög ip witabikiyü be — io'e Estêvão.

¹⁷— Egito eipi be bima wuydobubuyü'üm'üm ade jîjâ ip osodop—Judeuyü. Püğ koato ğu ip osodop Egito eipi be—ade koato. Ĝaxîn ma je'jêm ip Egito eipi bewi apên Deus o'e Abraão be iap tağ. ¹⁸Wara'acat Egito eipi kukukan o'e. Ixé ipi kukukat itaybit ğu o'e José'üm, kuy ma ixé'üm oe'ü buye. Kuyjeayü mudadaybotbon cîcâ o'e ip. ¹⁹Kuyjeayü

o'ḡuḡuykukuku ip. Ipiat o'sup'i'ajojoat cīcā cebe ip. “Soat ikap'isusua'yū epejomōḡ akiju ce'ū ām eyipotpoyū,” io'e kuyjeayū be Egito eipi kukukat. Imēn o'e wuydobuyū acoḡap puxim — io'e Estêvão.

²⁰ Moisés o'kap ḡebeje. Idir cīcā osunuy. Ebpūḡ kaxi acā Moisés jexi xe osunuy. ²¹ Bekicat o'ḡujēm ip jeduk'a bewi. Imēnpit oe'ū ḡu — io'e.

— Imujēm puje Faraō daxit Moisés o'tobuxik—Egito eipi kukukat taxit. O'tujoōm jeduk'a be. Moisés o'ḡuaypan je'it muaypanap puxim. ²² Imēnpuye Moisés itaybit o'e soan. Egito eipi watwat o'ḡutaybitbitbin. Ya'ōbacaan o'e. Itaybit cīcāan o'e kawēn ām, soat muḡē ām tak — io'e Estêvão.

²³ — Moisés oajēm jebadipyū kay. Oajēm jebadipyū jo pin cīcā buye—Israel eipi watwat co pin cīcā buye. 40 koato osunuy.

²⁴ — Egito eipi wat warēm takuḡ Israel eipi bewiat o'jukuk yukpiwat ḡu ma'ḡu. Moisés o'jojo ip. Jebadip kay itabotaidabotbot o'e. Egito eipi wat'ūm o'yaoka jebadip kay jeweik pin puye. ²⁵ “Obadipyū itaybit Deus omudot tujujēm ām ip Egito eipi bewi iam,” io'e Moisés jewebe ma. Imēnpit ibadipyū itaybit ḡu o'e iboam — Estêvão o'e.

²⁶ — Kuyaje Moisés o'ju waram jebadipyū jom. Xepxepayū o'tobuxik jebadipyū. Jawaokakam o'e ip. O'ju jewaokakaayū mubu'un am. “Tapupuyū, apēnpuye dak eyju jewaokakam—ibadipyū eyju!” io'e cebe ip. ²⁷ Jebadip aokakaat pit Moisés o'ḡuwun. Ixe dak o'e Moisés pe: “Abu dak emudot ocekekukan?” i. “Abu dak emudot 'Cūḡ ḡu eyju jekukum' i'e am ocewebe?” io'e Moisés pe. ²⁸ “Kapsu Egito eipi wat eyaoka iat puxim tu ēn oaoka oju?” io'e Moisés pe. ²⁹ Imēnpuye Moisés o'jenapōn Egito eipi bewi jaokaap puxim — io'e.

— Midiā eipi kay o'ju. Osunuy. O'jewebumūn iboceat eju. Koapat o'kap ipot. ḡuyjom wara'at o'kap ipot. Moisés 40 koato osunuy Midiā eipi be — Estêvão o'e.

³⁰ — ḡebeje Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk Moisés kay. Uk'a'ūmat pe osunuy co'a xe. Co'a butet Sinai'a i osunuy. Moisés tip'aroro'it'it o'jojojo. Tipsop o'e. O'tipik ḡu bit.

³¹ Imēnpuye Moisés itabēḡ o'e ijojom. “Ajo xe'e ijop?” io'e jewebe ma. O'ju cetēḡ ma xipan tip co am. Deus o'jekawēn ceweju tip'aroro'it'it pewi. ³² “Ōn Deus,” io'e Moisés pe. “Edobuyū'ūm'ūm itabut osodop ip okay—Abraō, Isaque dak, Jacō dak,” io'e Deus cebe. Moisés ikarabakbak o'e jeparara pibun. Ibu'u o'e ijom iparara buye. ³³ Deus waram o'jekawēn ceweju. “Eyuk eju'uk ei bewi wa'ōbuyxi exe iap mubapuk am,” io'e Deus cebe. “Xipat cīcāatka mucakucaḡ ēn, ōn ijoce buye,” io'e. ³⁴ “Egito eipi watwat ikērēm cīcā webekitkit kuḡ,” io'e. “Ipiatpi'ajojom cīcā ip. Imēnpuye je'ūhū'ūm cīcā ip. Wetaybit iboam,” io'e Deus. “Ōn ma okop Egito eipi watwat xewi ixeyū dujujēm ām,” io'e. “ḡa'a aju,” io'e. “Ōn jemuju webekitkit tujujēm ām Egito eipi watwat xewi,” io'e Deus Moisés pe. Imēn Deus o'jekawēn Moisés eju — Estêvão o'e.

³⁵ — Deus Moisés o'ḡuypit Egito eipi be. Moisés o'ḡuypit ixe be jebekitkit tujujēm ām Egito eipi bewi—Judeuyū dujujēm ām. Deus ixe o'ḡuypit jekawēn tojtjt'ukat ebapuk puje cekay tip'aroro'it'it pewi. Deus ma ixe o'ḡuypit. Judeuyū bit ixe a'ō kay ḡu ip osodop. Judeuyū ma o'e Moisés pe: “Abu-dak emudot ocekekukan?” i. “Abu-dak emudot 'Cūḡ ḡu eyju jekukum' i'e am ocewebe?” io'e ip Moisés pe. Deus pit ixe o'jomuy Judeuyū kukukan, Egito eipi bewi Judeuyū dujujēm'jēm'ukan tak — io'e Estêvão.

³⁶ — Guyjom ixe Moisés wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk Egito eipi be bima, tibog cīcāati mudeḡ pima dak. Tibog cīcāati butet Tipakpekati i osunuy. Ixe Moisés Judeuyū o'tujujēm Egito eipi bewi. Ade koato uk'a'ūmat taḡ oekuku ip—40 koato. Wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk iboce dak.

³⁷ — Ixe Moisés o'e Israel naxeḡebitbiyū be:

“Deus jekawēn muwēnuwēn'ukat ḡudot eykay,” i. “Omudocap puxim ixe ḡudot,” i. “Eybadipyū'in ḡudot,” i.

³⁸ — Ixe Moisés Israel naxeḡebitbiyū xe osunuy uk'a'ūmat pe. Israel naxeḡebitbiyū o'je'awero ip Sinai'a etakobe. Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn Moisés eju iḡo'a jeje — io'e.

— Igo'a be Moisés o'jekawên wuydobyu'üm'üm eju—Israel naxegebitbit'üm'üm eju. Deus ekawên o'güwên cebe ip—wuyawewëap ekawên. Moisés iboap ekawên o'gubararak witadopa be topa'erünat topa be gÿujjom ocetaybit am iboam — Estêvão o'e.

³⁹— Gÿujjom wuydobyu'üm'üm oibu'un Moisés a'ô kay. Moisés kay'üm cîcâ ip o'e. Egito eipi kay jepit ojuy o'e ip. ⁴⁰Imênpuye o'jekawên ip Arão eju. O'jekawên ip Moisés co'a jeje ibun pima.

— “Wuyedeusyüm cuy eğuğë,” io'e ip Arão be. “Ixe'yü je'ju wuywap Egito eipi kayate mubapuk am wuywebe,” io'e ip. “Poce paxi omuy Moisés—Egito eipi bewi wuydujüemat?” io'e ip. “Ocetaybit gÿu poma paxi o'ju iam,” io'e ip Arão be napa ma.

⁴¹— Imênpuye biopak'it'it co'iat o'güğë ip ourom. Ovelha o'yaoka ip imöğãm biopak'it'it co'iat wap “Teku Deus” i'e am. Petatam o'e ip jedeusbaro kuğ puye, jemumuğë kuğ puye. Iokkok ip o'e. ⁴²Imênpuye Deus ibu'u o'e cekay ip itabut ip biopak'it'it co'iat kay buye. Tÿybe biopak'it'it co'iat Deus iân o'e ip. Tÿybe kaxiepiat Deus iân o'e ip, kaxiamat tak, kasoptayü dak iân o'e ip. Deus kay wuyetabucap puxim itabut o'e ip ixeyü kay. Imên cedağ'üm cîcâ o'e Deus xe. Imên e'em Deus ekawên muwënuwën'ukayü emudupmubararakup:

“Bekitkit, owebe gÿu ovelha ümüm'uk epesop uk'a'ümat pe bima—40 koato bima,” i'e'em Deus Israel naxegebitbit pe, i. “Eyedeusbaroyü be acâ iümüm'uk epesop—eyemumuğë be acâ,” i'e'em, i. ⁴³“Ibiöğbuk epeğuğëğë,” i'e'em, i. “‘Ocexe eyju acâ deus,’ i epe'e napa ma cebe ip,” i'e'em Deus, i. “‘Ocetabut eykay,’ i epe'e'e,” i'e'em Deus, i. “Tÿybe Moloque eyedeus iân epesop, Renfâ dak,” i'e'em, i. “Moloque duk'a dujowatwan epesop—torojo'a dujuwatwan—ya'icat'a dujowatwan,” i'e'em, i. “Moloque biöğbuk iğö'a be osunuy,” i. “Tÿybe kasopta jo'iat tak deus iân epesop,” i'e'em, i. “Renfâ i kasopta jo'iat putet osunuy,” i'e'em, i. “Imênpuye ipiat osupi'ajoat eywebe,” i'e'em, i. “Wÿyat eipi kay jeymuju ðn,” i. “Ïn jeymuju Babilônia eipi weğünat ka kay,” i.

Imên e'em Deus ekawên muwënuwën'ukayü emudupmubararakup — Estêvão o'e.

⁴⁴— Uk'a'ümat tağ jekukum pima wuydobyu'üm'üm Deus eju kawënwënap'a dujowatwan oekuku ip—ixee'a'a dujowatwan. Witadopa o'topadop iğö'a be—xepxeptopa—topaerünatopa. Deus ekawên ibararak osodop ixë dopa be. Iğö'a o'yamuğë ip apên Deus o'e Moisés pe iap tağ — Estêvão o'e.

⁴⁵— Moisés'üm e'ü buje Josué wuydobyu'üm'üm kukukan o'e. Josuéyü Deus eju kawënwënap'a o'yadujüjem uk'a'ümat pewi torojo'a—ixee muğëğë'a. O'yadujuajëm ip Canaã eipi be. Judeu'ümayü osodop ip iboce yajëm puje ip. Deus ixeyü Judeu'ümayü o'güjëm ibo ipi bewi wuydobyu'üm'üm top am. Deus eju kawënwënap'a o'yadujuajëm ip jējuweju Canaã eipi be — io'e adeayü be.

⁴⁶— Gÿujjom Davi o'e Deus pe: “Uk'a muy ojuy a'gÿu ðn eweju kawënwënap'am,” i — io'e. — Canaã eipi be bima Davi wuydobyu'üm'üm kukukan o'e. Davi ikukpin cîcâ osunuy Deus xe. Deus soat em idipat o'gÿudotdot cekay. Davi o'e: “Deus, uk'a muy ojuy a'gÿu ðn eweju kawënwënap'am,” i. “Jacó itabut osunuy ekay,” i. “Ïn tak wetabut ekay,” i. “Imênpuye uk'a muy ojuy a'gÿu ðn—ewebeap'am,” i. Imên Davi o'e Deus pe. ⁴⁷Imênpit Deus o'yamuyat Davi be gÿu. Davi gÿu Deus eju kawënwënap'a o'yamuy—ipot acâ. Salomão o'yamuy. ⁴⁸Deus pit uk'a be gÿu nuynuy—ijodiat emuamuy'a be gÿu. Ixe Deusat. Soat podi ma ya'ôbacaat. Kabi be bit nuynuy. Deus imên o'e jekawên muwënuwën'ukayü ekawên tağ:

⁴⁹Kabi wabikbikap puxim, i'e'em Deus. Ipi wuimöğmöğap puxim, i'e'em. Soat kuğ ðn kabi beacat kuğ—ipi dağacat kuğ tak, io'e. Apëntak ijodiat emuamuy'a be oğuy? i. ⁵⁰Ïn ma soat oğuğë. Ipi oğuğë, ipi dağacat tak, kabi dak, kabi beacat tak, i.

Imên Deus o'e ixeyü ekawên tağ — Estêvão o'e.

⁵¹— Tapupuyü, eya'öpücüçüçü cuy epesop wa'ô kay — Estêvão o'e jebadipyü be. — Kÿyjobit'üm cîcâ eyju! — io'e. — Eybu'u jÿjâ Deus ekawên com. Deus kay itabut'üm co'i eyju. Eybu'u jÿjâ Deus a'ô dağ eyeku am. Eyebayü ekukuap puxim eyju dak jekukum.

⁵²Warëmtağ cîcâ Deus ekawên muwënuwën'ukayü o'jukukuk ip eyebayü. Ka'üma ma

ixeyū'in xipan ip o'jukuk! Pūg tak ka'ūma. “Cūg cīcāat omuyku,” io'e'e ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn o'e'e ip yajēm awap. Imēn e'e'ukayū o'yaoka ip eyebayū — io'e Estêvão.

— Ġasū ma ixē cūg cīcāat epeġūm cekay itakomaayū be. Jesus i ixē butet. Ixe epesub-amupaya korosa eju. ⁵³Kuy juk Deus ekawēn epeya'ṭjojo Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pi bewi. Imēnpit ya'ōkay'ūm cīcā eyju — Estêvão o'e adeayū be, jebadipyū be.

⁵⁴Ya'ṭjo'ibiyū oitakomān Estêvão kay. Cekawēn co buje ip oitakomān. Yaoka pin o'e ip jetakoma pibun. ⁵⁵Estêvão bit Deus biōġbuk kuġ cīcā osunuy. O'jeapūn kabi kay. Deus dipap o'jojojo. Jesus tak o'jojojo. Cūg'ṭi osunuy kabi be Deus xe soat kukukan. Estêvão o'jekawēn ixē jojom pima.

⁵⁶— Ak'i juy epe'e — io'e. — Kabi ikoce ḡn ijjom — io'e. — Soat waġo jojom ḡn. Cūg'ṭi Deus xe soat kukukan — io'e.

⁵⁷Iboap co buje, ya'ṭjo'ibiyū biġ ma oitakomān cekay. O'jewāwā ip ya'ōberen.

— Ġa'a ayaoka — io'e ip ya'ōberen.

O'jewa'opinomudipdi ip waram ya'ṭjoap puxim. Adedem ip o'jedau cekay. ⁵⁸Kururuġ o'tujowat ip ikaboġatka eakiju. Jeekabek ip o'ju'uk'uk. O'jomōġ ip Saulo be imuxipan am. Ixe Saulo yaypan'isuat osunuy. Estêvão o'yabuġ ip wita'am.

⁵⁹Yabuġbuġ pima Estêvão o'jekawēn Jesus eju.

— Okukukat Jesus, oje'ū — io'e. — Ekay ojut — io'e.

⁶⁰O'jēġ'aecōġcōġ. Waram o'jewāwā ya'ōberen.

— Okukukat Jesus — io'e. — Ipiat cuy ecesupi'ajoat ġu teyūbeku wabuġbuġapteim — io'e Deus pe.

8

¹Oe'ū. Saulo dak Estêvão aokaap ojuy.

²Xipat cīcāayū Estêvão'ūm jebit o'jomōġ witabikūy be—Jesus kay itabucayū. I'ūmcocom cīcā o'e ip.

O'jepōġpōġpōġ ip soat ka daġ Jesus kay itabucayū. Pūġpūġ ixeyū'in o'jepōġpōġpōġ ip Judéia eipi daġ. Warara'acayū ixeyū'in o'jepōġpōġpōġ ip Samaria eipi daġ. Jesus emumujuyū bit o'jepōġpōġpōġ ġu—doze beayū. Jerusalém ka be ip osodop.

³Saulo dak Jesus kay itabucayū mu'ūm ojuy oekuku. Taomūn ām ḡmōm'uk osunuy ixeyū duk'a be. Aġokatkayū o'taomūnmūn, aoyū dak. Daomūnmūn'ap'a be ip o'ġuḡmōm. Saulo ipiat o'supi'ajoat cīcā cebe ip. ⁴Imēnpit Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip o'jepōġpōġ'iyayū—Jerusalém ka bewiayū. Soat ka daġ ip oekuku Deus ekawēn muwēnuwēn.

⁵Jesus kay itabucayū Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn Samaria eipi watwat pe. Filipe o'ju ikaboġatka be Samaria eipi beatka be. Ixe o'jepōġpōġpōġ'iyayū'in osunuy. Ibo ka be Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn.

— Deus Jesus o'taē soat taxijo am — io'e ibo ka watwat pe.

⁶Ibo ka watwat itabut cīcā o'e ip Filipe a'ō kay—Deus a'ōbacaan wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapukpuk puye.

⁷Ibiōġbuk kērēat o'ġujēmjmēm adeayū bewi. Ya'ōberen jewāwāwām o'jēm ip cebewi. Ade ijebit e'ū topibiyū dak o'ġu'ada'ada. Ade taojere topibiyū dak o'ġu'ada'ada. ⁸Imēneju icokcok cīcā ip o'e ibo ka watwat. Itabut o'e ip Jesus kay.

⁹Kuy bima Simão kay itabut cīcā ip osodop ibo ka watwat. Ixe Simão ya'ōbuyxiat osunuy adeayū xe, wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ wamoat puxim puye.

— Soat podi ma wa'ōbacaap kuġ ḡn — io'e soat pe napa ma.

¹⁰Imēnpuye tūybe teku ya'ōbaca jījā iān o'e ip. Soat Samaria eipi watwat itabut cīcā o'e Simão kay—ya'ōbuyxiayū, tadaybotbocayū dak.

— Teku ya'ōbaca jījā, Deus ja'ōbacaap o'ġūm cebe buye — io'e ip napa ma. — Teku Deus a'ōbi jekukum — io'e ip napa ma.

¹¹Ade koato Simão wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ oekukuku ibo ka beayū etabutpe. Imēnpuye adeayū itabut o'e ip cekay.

¹² Ğe buje Filipe Deus ekawēn o'ğuwēnuwēn ibo ka watwat pe—Simão nuyapka watwat pe.

— Deus soat kukukan je'e — io'e cebe ip.

Jesus Cristo o'ğuwēnuwēn cebe ip. Kawēn idipat o'ğuwēnuwēn. Imēnpuye itabut o'e ip Jesus kay. O'jewemubatisanat ip—ağokat kayū, aoyū dak. ¹³ Simão dak itabut o'e Jesus kay—wamo tūibit. O'jewemubatisanat. Filipe eju oeku. Filipe Deus a'ōbacaan wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapukpak adeayū etabutpe. Deus a'ōbacaap o'ğubapukpak cebe ip. Simão iboap o'jojo. Itabēğ cīcā o'e Filipe jojom.

¹⁴ Jesus emumujuyū Jerusalém ka be osodop ip. Samaria eipi watwat awēğ o'yawēğtobuxik ip.

— Samaria eipi watwat itabut o'e Deus ekawēn kay — io'e ip.

Imēnpuye ixeyū Pedro o'ğuju Samaria eipi kay. João dak ip o'ğuju.

¹⁵ Pedroyū oajēm Samaria eipi watwat kay—Jesus kay itabucayū kay. O'jekawēn ip Deus eju.

— Ebiōğbuk cuy eğūōm cebe ip — io'e Deus pe, ¹⁶ ibiōğbuk oōm ğu buk cebe ip puye.

“Wuykukukat Jesus ebekit òn ğasū” i'e am o'jewemubatisanaan ip. Imēnpit Deus biōğbuk oōm ğu buk cebe ip.

¹⁷ Ğe buje jebu o'subumōğ ip itabucayū abi jeje. Deus biōğbuk oōm cebe ip ğe buje bit.

¹⁸ Pedroyū ixeyū abi jeje jebu mōğ puje Deus biōğbuk oōm cebe ip iap o'jojo Simão. Imēnpuye ixē Simão dinheiro ūm ojuy o'e Pedro be ibubabi bu ojuy.

¹⁹ — Ebubabi bu pin òn — Simão o'e Pedro be. — Juku. Edinheirom — io'e cebe ip. — A'ōbacaap cuy eğūm owebe dak imēn e'e am — io'e. — Wetaybit pin Deus biōğbuk muōm am wara'acat pe — io'e Pedro be.

²⁰ Pedro itakoma o'e Simão kay. Ya'ōpuruğ o'jede cebe.

— Tūybe Deus emumuīm ojat wedinheirom iān ēn e'em — io'e Simão be. — Deus cuy jemuju ipiat'ajojoap kay edinheiro kuğ! — io'e ya'ōpuruğ. ²¹ — Iba'ore ewebe kapik am Deus beam oceweju. Ikērēat kuğ ēn Deus xe. ²² Eğuycūğ cuy eğuy, ikērēat kuğ puye — io'e cebe. — Ikērēat mujurūğrūğap cuy ecepere — io'e cebe. — “Ikērēat mujurūğ ojuy òn,” i juy ece Deus pe. “Ikērēat cuy eju'uk owebewi,” i juy ece cebe. Imēn e'e buje Deus ğebum ğu je'e apēn cuk adi ikērēat eğujurūğrūğ iap kay. ²³ Ēn pit etabutkarey jījā warara'acat kay. Ikērēat kay acā ēn — io'e Pedro ya'ōpuruğ Simão be.

²⁴ Simão iparara o'e Pedro ekawēn co buje.

— Owebeam cuy ecekawēn Deus eju — Simão o'e. — Ecekawēn cuy ceweju owebe apēn cuk ece iap ebapukap puxim — io'e Pedroyū be.

— Ha'a. Ocekawēn cuy — io'e.

²⁵ Pedroyū o'jepit Jerusalém ka kay. Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip Samaria eipi watwat pe jaka kay jexexem pima—Jerusalém ka kay. Wuykukukat o'e'e iap muwēnuwēn oekuku ip, apēn cuk adi o'jebapuk cebe ip iap muwēnuwēn tak. Ade ka dağ ip oekuku Samaria eipi dağ. Ade ka watwat pe Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip jexexem pima.

²⁶ Deus ekawēn tojtōt'ukat o'jekawēn Filipe eju—kabi kadi wiat.

— Ecewemuxipan cuy — io'e. — Kaxietajoreğat ka kayat e dağ cuy eju—Jerusalém ka bewiat e dağ, Gaza ka kayat e dağ. Ixe e uk'a'ūmat tağ opop — io'e Filipe be.

— Hm hm — io'e. — Cum puk òn — io'e.

²⁷ Dao ma o'ju. Ixe e dağ o'ju.

Etiópiya eipi bewiat Deus ekawēntup cocom oeku ixē e dağ. Jepitpin o'e jeipi kay—Etiópiya eipi kay. Ya'ōbuyxi jījāt osunuy. Etiópiya eipi kukukat buywatwat'ukat osunuy. Etiópiya eipi kukukat ayacat osunuy. Ipi kukukat putet Candace i osunuy. Etiópiya eipi kukukat edinheiro kukukat osunuy. Kuy bima o'ju Jerusalém ka be “Ēn xipat cīcā oxē” i'e am Deus pe. ²⁸ Jepitpin o'e Jerusalém ka bewi. Jeipi kay jepitpin o'e—Etiópiya eipi kay. Cavalu emumupuxikpuxik tağ oeku. Xik'i osunuy jabikbikap pe Deus ekawēntup cocom ya'ōberen. Kuyjeatup cocom oeku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup cocom—Isaías emudupmubararaktup cocom.

²⁹ — Ixe ecarro juy etomuixik — Deus biōḡbuk o'e Filipe be.

³⁰ Filipe o'jedau carro nomuju. Aḡokatkat a'ō o'ya'tjojo ya'ōberen tupcocom puye. Isaías emudupmubararaktup cocom oeku.

— Ibabuk tu exe iḡodup ekawēn? — io'e Filipe Etiópia eipi bewiat pe.

³¹ — Ka'ūma. Cekawēn pa'arēm oxo — io'e. — Apēntak kuka cekawēn pabuk o'e oxo? — io'e. — Kaka ḡu omutaybinat ijoce — io'e. — Ejot cuy ijoma — io'e. — Eōm cuy wecarro be — io'e. — Xik'i abik oxo — io'e Filipe be.

³² Jesus muwēḡgaptup cocom oeku. Imēn e'em iḡo dup:

Yaoka am tujowan pima, ovelha wa ḡu, i. Imēnpuxim ixe dak o'tōn ḡu, i. Mūḡ ma e'em cordeiro jexeedap'uk'uḡ pima, i. Imēnpuxim ixe dak mūḡ ma osunuy ikērēm cīcā ip o'jukuk pima, i. ³³ Warēmtaḡ cīcā ip o'jukuk, i. “Ikērēat kuḡ teku” io'e ip napa ma, i. Ka'ūma ma o'e “Ikērēat kuḡ ḡu” i. O'jomuymuy jījā ip, i. Ipotpet ḡu jeenuy, o'yaoka ip puye, i.

Imēn e'em iḡo dup. Iḡo dup cocom oeku ixe Etiópia eipi bewiat.

³⁴ — Apēḡape ijop ibararakat ijudup pe? — io'e. — Abu-muwēnuwēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ijudup pe? — io'e. — Jewemuwēnuwēn tu? Wara'acat muwēnuwēn ḡu xe'e? — io'e Filipe be.

³⁵ Filipe o'ḡukūyjo mēḡapeku tedupeku ibararak opop iam. Kawēn idipat o'ḡuwēn cebe. Jesus o'ḡuwēn cebe.

³⁶ Ḣebuḡe idibi o'tidobuxik ip e daḡ cucum pima.

— Ak'i juy ece — io'e Etiópia eipi bewiat Filipe be. — Jodiku idibi! — io'e. — Cedaḡ tu owebe omubatisaan? — io'e.

³⁷ — Jesus kay etabut pima, cedaḡ kuka o'e — io'e.

— Wetabut Jesus Cristo Deus ipot iap kay — io'e.

³⁸ Etiópia eipi bewiat jecarro o'ḡuycū. O'kop Filipe eju. O'kop ip idibi be. Filipe Etiópia eipi bewiat o'ḡubatisaan.

³⁹ Idibi bewi ceu buje ip Deus biōḡbuk Filipe o'tujujēm ibocewi. Imēnpuye Etiópia eipi bewiat waram ḡu Filipe o'jojo. Inaka o'ju ma'ḡuto e daḡ jeka kay. Icoḡcok cīcā osunuy.

⁴⁰ Filipe o'jebapak Azoto ka be. Ibocewi puḡ ka daḡ ḡu oeku—ade ka daḡ. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku soat kaka daḡ. Cesaréia ka be o'ju ibocewi.

9

¹ Saulo o'ju Judeuyū epaiyū kukukat kay, itakoma jījā wuykukukat Jesus a'ōkayayū kay buye. Warēmtaḡ suykukukat Jesus a'ōkayayū kuḡ oekukuku. Taomūn ojuy ip oekukuku. Soat aokaka ojuy oekukuku. Imēnpuye o'ju Judeuyū epaiyū kukukat kay. O'jekawēn ceweju.

² — Cum ḡn Damasco ka kay — io'e cebe. — Cartadup cuy etupūm owebe — io'e. — Damasco ka be bime otuptujowat Judeuyū e'aweroroap'a kukayū be—Deus eju kawēnwēnap'a kukayū be. Ixeyū aco'i Jesus a'ōkayayū ḡubapuk owebe carta dup ūm puje — io'e. — Tobuxik puje otujupit ip ijoce Jerusalém ka be — io'e. — Ekay ip otujupit. Taomūnmūn ip otujupit—aḡokatkayū, aoyū dak — Saulo o'e.

— Ha'a — io'e. — Eyju juy — io'e. — Imēn cuy ece — io'e.

³ Damasco ka kay Saulo o'ju. E daḡ pima Damasco ka tēḡ pima, dao ma kabi bewiat ekabia oikabia. Yakokorenen kabia jījā o'e. ⁴ Akoh! O'jeako. O'at ipi ju jeakoat pibun.

Ḣebuḡe wuykukukat o'jekawēn Saulo eju. Saulo kabi kadiwiat a'ō o'ya'tjojo.

— Saulo — io'e. — Apēnpuye ēn warēmtaḡ okuḡ? — io'e—kabi beat o'e.

⁵ — Abu ēn tak, Kariwa? — io'e.

— Ekukukat Jesus ḡn — io'e. — Warēmtaḡ ma ēn okuḡ — io'e. — Ḣn ma juk adi ipiat esupi'ajojoat owebe — io'e. ⁶ — E'āy — io'e Saulo be. — Ikaboḡatka be juy eōm. Iboka be bima, aḡokatkat oḡudot ekay. Apēn ēn em iam cuy jemukūyjo — io'e wuykukukat. Imēn kabi beat o'jekawēn Saulo eju. ⁷ Imēnpuye cewejuayū o'jecūcū jījā ip. O'jekōbidaekuḡ ip jeparara pibun. Mūḡ ma ip o'e. Kabi kadiwiat a'ō o'ya'tjojo ip. Imēnpit o'jojo ḡu ma ip.

⁸ Saulo o'āy ipi juwi. Wedak. O'jetaewedakwedak. Imēnpit ijojom ḡu. Imēnpuye cewejuayū

iba com ma o'tujowat Damasco ka be. ⁹Ebapūg kabia ibo ka be osunuy ijojom ġu. Jekōnkōn ġu osunuy, tikōnkōn ġu dak.

¹⁰Wuykukukat o'jebapuk Ananias kay cexeybi. Ananias Damasco ka be osunuy. Jesus kay itabut osunuy. Wuykukukat o'jekawēn cebe cexeybi.

— Ananias — io'e.

— Ajo, okukukat? — io'e.

¹¹— Uk'a ukpibubu dağ cuy eju—cūgāt ka ukpibubu dağ — io'e. — Ağokatkat cuy ejokudada iboce—Tarso ka bewiat — io'e. — Ibutet Saulo i — io'e. — Judas duk'a kay juy eju — io'e. — Saulo omuy ixē duk'a be. Kawēnwēn oweju. ¹²Ixe juk ağokatkat o'jojoo jexeybi. Ixe ağokatkat putet Ananias i osunuy cexeybi — io'e. — Ananias o'jewebumōğ yajeje itada am iap o'jojoo jexeybi — io'e. — Soat iboap o'jojoo jexeybi — wuykukukat o'e Ananias pe.

¹³— Okukukat, odaobu'u — io'e. — Oparara oce. Obureyū kuy omukūyjo apēn ixē ağokatkat e'em iam — io'e. — “Saulo juk adi ipiat o'sup'i'ajojoat Jesus a'ōkayayū be—Jerusalēm ka watwat pe,” i juk o'e ip owebe — io'e. ¹⁴— “Ixe Paulo oajēm ijoce paīyū kukukayū a'ōbi,” i'e'em ip owebe — io'e Ananias. — “Ixe oajēm wuydaomūn ām—Jesus eju kawēnwēn'ukayū daomūn ām,” i'e'em ip owebe — io'e Ananias.

¹⁵— Epararam ġu juy eğuy — io'e. — Eju juy cekay — wuykukukat o'e. — Ōn ma ixē Saulo otaē kapik am owebeam. Ġaxin ma ixē omuwēn adeayū be—Judeu'ūmayū be, ipi kukukayū be dak, Judeuyū be dak — io'e. ¹⁶— “Ēn cuy ipiat ecesup'i'ajo jījā ēn wekawēn muwēnuwēn puye,” i oce kuy cebe — wuykukukat o'e Ananias pe.

¹⁷Ananias o'ju Saulo kay. Judas duk'a be o'ju. Jay. Oajēm. Cereğ. Oōm. Jebu o'jebumōğ Saulo abi jeje.

— Tapu — io'e. — Ēn okitpit — io'e. — Wuykukukat a'ōbi ojet ekay — io'e. — Jesus o'jebapuk ekay ijop ka kay ajēm pima — io'e. — Ixe ma omudot ekay — io'e. — Waram etada am omudot. Deus biōğbuk muōm ām ewebe omudot — io'e Saulo be.

¹⁸Axima xee jo'iat dao ma o'jedu Saulo eta bewi. Cecoat put o'e. O'āy Saulo. O'jewemubatisaat “Jesus ebekit ōn ġasū” i'e am soat pe. ¹⁹Jexat o'om o'e waram. Oibacan waram.

Saulo Jesus o'ğuwēnuwēn Damasco ka watwat pe. Ade kabia osunuy Damasco ka be. Warara'acayū xe osunuy Jesus a'ōkayayū xe. ²⁰Itabun'isum Jesus o'ğuwēnuwēn soat pe ibo ka watwat pe. Jesus o'ğuwēnuwēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be.

²¹— Jesus Deus ipot — io'e'e'e soat pe.

O'ya'ijojo'iaiyū yağuy'ūm o'e.

— Ite ağokatkat ġu xe'e juk adi Jesus a'ōkayayū taomūnmūn oekukuku? — io'e ip jewewebe. — Ite ağokatkat ġu xe'e juk adi ixeyū aoka ojuy oekukuku? — io'e ip jewewebe. — Itabucayū daomūn ām ġu xe'e osodot ijoce? Paīyū kukukayū kay wuydaomūnmūn wuydujupit am ġu xe'e osodot? — io'e ip.

— Ite ma burut — io'e ip.

²²Imēnpit Saulo Jesus o'ğuwēnuwēn cīcā Judeuyū be—Damasco ka watwat pe Deus biōğbuk a'ōbacaap kuğ puye.

— Icēmān Deus Jesus o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e'e'e cebe ip.

Ibapuğ ip o'ğutaybitbin. Imēnpuye cede ba'ore o'e ip Judeuyū.

²³Ade xet kap puje Judeuyū Saulo aoka ojuy o'e ip. O'je'awero ip.

— Apēn xe'e Saulo ayaoka? — io'e ip jewewebe. ²⁴Saulo bit jaoka ojuy ip iap awēğ o'yawēğtobuxik. Judeuyū soat em ağ ma osodop ip ikaboğatka exīntabi be Saulo aokaap wiwim. Kabiam ip ağ ma osodop. Ixima be dak ip ağ ma. ²⁵Imēnpuye Jesus a'ōkayayū Saulo o'ğukop ağoka ekorara bodi yaokaap puxim. Ixima be o'ğukop ip. Pağeiro'a boğ pe o'ğukop ip. Saulo imēn o'jenapōn Damasco ka bewi.

²⁶Saulo o'ju Jerusalēm ka be warara'acayū kay—Jesus a'ōkayayū kay. Jay. Oajēm. Jesus a'ōkayayū eju ceku pin o'e. Inaka soat ip iparara o'e Saulo buxim. Tūybe warēmtağ ġasū dak wuykuk iān o'e ip. Tūybe Saulo itabut ġu Jesus kay iān o'e ip. ²⁷Barnabé bit Saulo

o'tujowat Jesus emumujuyū jom—doze beayū jom. Barnabé o'jekawēn Jesus emumujuyū eju.

— Saulo wuykukukat o'jojjo Damasco ka kayate dağ — io'e cebe ip. — Wuykukukat o'jekawēn ceweju. Saulo ya'ōcam Jesus o'ğuwēnuwēn Damasco ka watwat pe — io'e.

²⁸ Imēneju Jesus a'ōkayayū iparara ġu o'e ip Saulo buxim.

Ġebuje Saulo ya'ōcam wuykukukat o'ğuwēnuwēn Jerusalém ka watwat pe. Jesus a'ōkayayū eju oekukuku. ²⁹ O'ğuwēnuwēn Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū be. Ixeyū Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū Saulo a'ō o'ya'ōdada. Te'e ma ip Saulo aoka ojuy o'e. ³⁰ Jesus a'ōkayayū bit itaybit o'e Saulo aoka ojuy ip iam. Imēnpuye ip Saulo o'tujowat Cesaría ka kay yaokaap puxim.

— Xipat eju am Tarso ka kay—aypanap ka kay — io'e ip Saulo be.

³¹ O'ju. Imēneju itabucayū kaykay am ip oibu'un itabut'ūmayū. Ipiat o'supi'ajoat ġu cebe ip. Kaba'um ip osodop Judéia eipi watwat, Galiléia eipi watwat tak, Samaria eipi watwat tak. Warēmtağ itabucayū kukap o'jepere ip. Imēnpuye ip biğ ma oitabun Jesus kay. Deus a'ō dağ ip o'e jekukum. Deus biōğbuk ixeyū buywatwan osunuy. Imēnpuye tak ġu ip oitabun wuykukukat Jesus kay. Ade jījā ip oitabun.

³² Pedro oajēm Enéias kay. Soat ka dağ oekukuku. Jesus a'ōkayayū jom oekukuku. Lida ka be dak o'ju Jesus a'ōkayayū jom. ³³ Enéias o'tobuxik iğo ka be. Enéias ibun po'i osodop jexexcap pe—oito koato bun, ijebit e'ū buye. Pedro o'ju cekay.

³⁴ — Enéias — io'e. — Jesus Cristo jemu'ada — io'e. — E'āy — io'e. — Exexcap cuy eğuxipan eduk'a be eju am — Pedro o'e cebe.

O'je'ada ġebuje bit Enéias. Xipat o'e. ³⁵ O'āy. Adeayū ijebit e'ū topibit o'jojjo—iboceayū—Sarona ka watwat, Lida ka watwat tak. Imēnpuye kuyap jetabucap o'jepere ip. Wuykukukat Jesus kay acā oitabun ip.

³⁶ Jope ka be osunuy Jesus kay itabucat—ayacat. Ibutet Tabita i osunuy. Tabita Dorcas iape Grego a'ōm. Ixe soat em xipan warara'acat kukuk'uk osunuy. Xipat cīcā osunuy. Tadaybocayū buywatwat'uk osunuy soat em. ³⁷ Ixe ayacat oiwātaxipin. Oi'ū. Imēnpuye itabucayū ixe'um jebit o'jowuy jebabin. Dorcas'um o'tujowat ip umat'abi be.

³⁸ Ġebuje o'jekūyojo ip Pedro omuy Lida ka be iam. Lida ka Jope ka tēğ ma o'sukadop. Xepxep ağokatkat o'ğuju ip Lida ka be Pedro dakoy am. O'ju ip. Jay. Itabucayū oajēm Pedro kay.

— Ejot cuy oceweju — io'e ip Pedro be. — Oceka be juyaju—Jope ka be — io'e ip.

— Ga'a — io'e.

³⁹ Pedro o'ju ceweju ip. Oajēm Dorcas'um kay. Jesus kay itabucayū Pedro o'tujuu umat'abi be ce'uat kay. Itop'um e'ū'ibiyū osodop ip iğo'abi be ade—Dorcas'um pureyū. Wawa ip osodop i'ūmcocom. Jesay ip o'ğubapuk Pedro be.

— Dorcas'um ijop o'joinūm owebe — io'e ip Pedro be.

⁴⁰ Pedro soat ip o'ğujēm umat'abi bewi. O'jēm ip. O'jēğ'aecōğcōğ kawēn ām Deus eju. O'jekorenen ce'uat kay.

— Tabita — io'e. — Ağobucēğ ece — io'e ce'uat pe.

Ce'ū topibit o'jetaeweak. Ak. O'jeak Pedro kay. O'je'ağobucēğ. Oabik. Xik'i o'e. ⁴¹ Pedro ce'ū topibit o'subaixik.

— Kirik'āy'i — io'e.

O'ğū'āy.

Ġebuje Pedro warara'acayū o'tomuwā—Jesus kay itabucayū, itop'um e'ū'ibiyū dak.

— Epesot cuy ce'ū topibit com — io'e. — Waram o'jetait — io'e cebe ip.

⁴² Waram o'jetait iap awēğ o'jeawēğepōğpōğ soat tağ Jope ka watwat tağ. Imēnpuye adeayū itabut o'e ip wuykukukat Jesus kay. ⁴³ Pedro Jope ka be osunuy ade kabia. Simão duk'a be osunuy. Simão ixemuğēğ'ukat osunuy.

osunuy Deus xe. Itabut osunuy Deus kay Judeu ġin ma'ġu. Ibadipyū dak itabut osodop ip Deus kay, soat tuk'a beayū. Ade dinheiro ūmūm'uk osunuy tadaybotbocayū be. Deus eju kawēnwēn'uk osunuy. ³Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk Cornélio kay.

Katpuje o'jekawēn Cornélio eju—15 hora bima. Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jojojo. Cetēġ ma oajēm.

— Cornélio — io'e.

⁴— Ajo, Kariwa? — io'e.

Ipararam o'jeak cekay.

— Ekawēn cocom Deus jekawēnwēn ēn ceweju bima — io'e Cornélio be. — Deus itaybit ebubut'in iūmūm'uk eġuy tadabotbocayū be iam — io'e. — Imēnpuye Deus ġebum ekay — io'e.

⁵— Ġasū juy ebuywatwat'ukayū'in eġuju Jope ka be — io'e. — Ibo ka wat cuy etomuwā — io'e. — Pedro i ibutet. Ixe juy etomuwā — io'e. ⁶— Simāo duk'a be omuy—ixemuġeġe'ukat tuk'a be—tiboġ cīcāti wābu beat'a be — io'e. — Ixe juy etomuwā eduk'a be tot am — io'e.

⁷Kabi kay Deus ekawēn tojtjt'ukat epit puje, Cornélio ebapūġayū o'tomuwā jebuywatwat'ukayū. Xepxep ixeyū'in jeduk'a be kapikpik'ukayū osodop. Wara'at ixeyū'in sorara osunuy. Sorara Deus kay itabucat osunuy. ⁸Cornélio Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk cebe iap o'ġuwēn cebe ip.

Iboap muwēn puje ip o'ġuju Jope ka be Pedro dakoy am. Xerewun. Ebapūġayū o'ju—Cornélio emumujuyū. E bidase o'xet ip. Kuyaje o'ju ip. ⁹Jope ka tēġ o'e ip. Ijasūn ip pima Pedro jexey jo'iat o'jojojo kaxicuġ.

Pedro o'jekawēn Deus eju. O'jeu uk'a abi jeje kawēn ām ceweju. Uk'a abi yabicuġ ġu o'yanuy—yapo ma. ¹⁰Ire jġā o'e iboce. Cekōn pin o'e. Uk'a beayū Pedro xat tatam pima, Pedro jexey jo'iat o'jojojo. ¹¹Paġo boġ kopkom o'e kabi kadiwi. Paġo boġ o'jojojo Pedro jexey jo'iat pe. Paġo kabi kadiwi kopkom cekay iap o'jojojo jexey jo'iat pe. Paġo ierunboġ cīcā o'e. Ebadipdip abi eju yabikiririk o'e. Ixe paġo o'kop cexe. ¹²Warēmtaksuġ osodop paġo be—cūġcūġayū, wurūrūġayū dak, pupumayū dak.

¹³Ġebuje Deus o'jekawen Pedro eju jexeybi.

— Pedro — io'e. — Ixeyū juy eyaoka exan — io'e. — Yaoka buje juy ejo'o — io'e.

¹⁴— Ap! — io'e. — Ojo'o ġu, Kariwa — io'e. — Oxat ġu bit teku! — io'e. — I'o pi beku ocexe—Judeuyū xe — io'e. — Ōn pit beku ojo'o ġu—pūġ em tak ka'ūma! — io'e. — Ġasū dak ojo'o ġu — Pedro o'e.

¹⁵Deus waram o'jekawēn ceweju.

— Exan ma teyūku! — io'e. — Ōn ma exan oġūm. Imēnpuye “Oxat ġu bit teku,” i'ūmġu juy ece owebe — io'e. — “I'o pi beku ocexe,” i'ūmġu juy ece owebe — io'e Pedro be. — Ōn ma exan oġūm — io'e. — Imēnpuye i'o pi ġu exe — Deus o'e.

¹⁶Ebapūġ em Deus imēn o'jekawēn Pedro eju. Paġo o'jepa'ūm ibocewi. Waram o'jeu kabi kay.

¹⁷Pedro o'jewaġuyda jexey jo'iat kay.

— Apēn omutaybin ojuy o'e Deus? — io'e jewebe ma. — Apēġām iboap o'ġubapuk owebe? — io'e jewebe ma.

Ebapūġayū oajēm Pedro nuyap'a kay Pedro ġebum pima jexey jo'iat kay. Cornélio emumujuyū oajēm.

¹⁸— Pu'a be Simāo Pedro omuy? — io'e ip.

Oajēm ip Simāo nuyap'a exīntabi be.

— Ijoce du Simāo Pedro omuy? — io'e ip uk'a beayū be.

¹⁹Pedro uk'a abi jeje mabuk osunuy. Ġebum mabuk osunuy jexey jo'iat kay.

Ġebuje Deus biōġbuk o'jekawēn Pedro be.

— Ebapūġ aġokatkayū ekudadam—Judeu'ūmayū — io'e. — Oajēm ip enuyap'a be. ²⁰Ekop cuy ixeyū dopabe — io'e Pedro be. — Ceweju juy ip eju — io'e. — “Oju ġu xe'e ceweju ip?” i'ūmġu juy ece owebe ma — io'e. — Ōn ma ip oġuju edakoy am — io'e Pedro be.

²¹ O'kop. Ebapūḡayū dobedem o'ju.

— Okudadam eyju — io'e. — Apēḡām epesot ijoce? — io'e cebe ip.

²² — Cornélio ocemudot — io'e ip. — 100 be sorarayū kukukat ixē. Ixē cūḡ cīcā Deus xe — io'e ip. — Itabut cīcā Deus kay. Ya'ōbuyxi soat xe Judeuyū xe. Deus ekawēn tojtjot'ukat mo a'ḡu o'jekawēn Cornélio be—ocēkukukat pe — io'e ip. — “Pedro juy etomuwā,” i mo a'ḡu o'e cebe — io'e ip. “Pedro juy jeedot eduk'a be,” i mo a'ḡu oe cebe — io'e ip. “Cekawēn kay juy eya'ōpicūḡ eḡuy,” i mo a'ḡu o'e cebe — io'e ip Pedro be.

²³ — Ha'a — io'e. — Epeōm cuy ocēduk'a be — io'e. — Ijoce juy epexet — io'e.

— Ma — io'e ip.

O'xet ip iḡo'a be.

²⁴ Kuyaje Pedro o'kop. O'jewemuxipan. O'ju Cornélio emumujuyū eju. Cornélio kay ip o'ju Cesaréia ka be. Wara'acayū itabucayū dak o'ju Pedro eju—Jopé ka watwat. Xet. E bidase ip o'xet. Kuyaje o'ju ip. Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be. Cornélio kuy jebadiḡyū o'tomuwā jeduk'a be, jebureyū dak. Pedro ajēmap wiwim ip osodop. Pedroyū oajēm tuk'a be. Cornélio kay oajēm.

²⁵ Pedro ōm pima, Cornélio o'ju cekay tobedeam. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Pedro wap. Tūybe Pedro Deus iān o'e. ²⁶ Dao ma Pedro Cornélio o'ḡu'āy.

— Owap ḡu juy ecēḡ'aecōḡcōḡ — io'e. — E'āy — io'e. — Deus ḡu ōn—aḡokatkat acā — io'e.

²⁷ Ḣebye oōm ip tuk'a be kawēnwēn. Tuk'a beayū adeayū o'je'aweroro'iyū Pedro o'jojojo. Pedro o'jekawēn ceweju ip.

²⁸ — Oceju Judeuyū — io'e. — Eyetaybit ocexe oce'aweropi Judeu'ūmat eju iam. Imēnpit kapusu Deus mo a'ḡu wara'an ma omukūyjojo. “Cedaḡ ḡu ewebe 'Judeu'ūmat xipat ḡu' i'e am,” i mo a'ḡu Deus o'e owebe — io'e. ²⁹ — Imēnpuyē ojt eykay, Judeuyū ḡu ma'ḡu eyju. Eywebe onomuwā buje dao ma ojt — io'e. — Odaobu'u ḡu wedot am eykay — io'e. — Apēḡām eyju onomuwā? — Pedro o'e.

³⁰ Cornélio o'jekawēn Pedro eju.

— Tapu, kapusukuruy ijoce ma mo a'ḡu oḡuy ija'a be — io'e. — Katpuesū mo adi kawēnwēn oḡuy Deus eju. Dao ma Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jebapak okay—doti isopsepap kukat — io'e. ³¹ — O'jekawēn oweju. “Cornélio,” i mo a'ḡu o'e owebe. “Ekawēn cocom Deus, jekawēnwēn ēn ceweju bima,” i mo a'ḡu o'e owebe — io'e. — “Deus itaybit ebubut'in'in iūmūm'uk eḡuy tadaybotbocayū be iam,” i mo a'ḡu o'e owebe — io'e. ³² — “Ebuywatwat'ukayū'in cuy eḡuju Jope ka be,” i mo a'ḡu o'e owebe — io'e. — “Aḡokatkat cuy etomuwā. Pedro i ibutet. Simāo duk'a be ixē omuy—ixē muḡēḡē'ukat tuk'a be—tiboḡ cīcāati wābu beat'a be,” i mo a'ḡu owebe — io'e. ³³ — Imēneju dao ma obuywatwat'ukat oḡuju edakoy am — io'e. — Xipat cīcā ajēm okay — io'e. — Ḣasu soat wuyju ijoce Deus etabixē. Apēn Deus o'e owebe iap cuy eḡuwēn ocewebe. Soat cuy eḡuwēn ocewebe — io'e Pedro be.

³⁴ Pedro o'jekawēn ceweju ip—Judeu'ūmayū eju.

— “Judeuyū kay acā ōn,” i'e'em ḡu Deus. “Judeu'ūmayū kay ḡu ōn,” i'e'em ḡu Deus. Ḣasū bit wetaybit iboam — io'e. — Deus xipan soat kuḡ ijodiat kuḡ. Pūḡ taḡ ma ip ikuḡ — io'e. ³⁵ — Soat Deus a'ō daḡ jekuku'ukayū cūḡ ma cexe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Deus bikuyap taḡ jekuku'ukayū cūḡ ma cexe—soat ip — io'e.

³⁶ Ḣasu Deus kawēn idipat o'ḡudot ocewebe—Judeuyū be — io'e. — “Jesus Cristo kay eyetabut puje wetakoma ḡu oce eykay,” i'e'em Deus wuywebe. Ixē Jesus soat kukukat. ³⁷ “Ḣasū bit epewemubatisasaan cuy 'Waram ḡu ikērēt oceḡujurūḡ' i'e am eybureyū be,” io'e'e João Batista. Imēn o'e'e soat pe Judéia eipi watwat pe. Eyetaybit iboam — io'e.

³⁸ — Deus Jesus o'taē. Nazaré ka be osunuyiat o'taē. Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm cebe—Jesus pe. Ja'ōbacaap o'ḡuōm cebe. Jesus soat ka daḡ oekukuku xipacat muḡēḡēm wara'acat peam. Ibiōḡbuk kērēt o'ḡujēmjēm Satanás a'ō kayayū bewi. Jesus imēn oekukuku soat em Deus a'ōbi jekukum puyē — io'e. ³⁹ — Apēn cuk adi Jesus o'e'e iap ocejojojo Judéia eipi daḡ jekukum pima, Jerusalém ka be bima dak — Pedro o'e.

— Judeuyū kukukayū ma Jesus o'subamupaya korosa be yaoka am. ⁴⁰ Deus pit waram Jesus o'gutait — io'e. — Ebpūg kabia ce'ūap. Xepxep xet kap puje, Deus Jesus o'gutait waram — io'e.

— Jesus waram o'jebapak jewekay itabucayū kay. Deus a'ōbi o'jebapak. ⁴¹ Waram itait puje Jesus o'jebapak soat kay ḡu—ocekay acā. Ocekay o'jebapak kuy bima Deus ocenaē buye — io'e. — Deus cuk ocenaē ocewebe Jesus muwēn ām itaybit'ūmayū be — io'e.

— Deus pe waram imutait puje, oceweju Jesus o'jekōn, o'tikōn tak. ⁴² “Kawēn idipat cuy epeḡuwēnuwēn soat pe,” i mo a'ḡu o'e Jesus ocewebe — io'e Pedro. — “Deus Jesus o'taē ixē be “Teyūku ikērēat kuḡ Deus xe,” i'e am kūyjobit'ūmayū be. “Teyūku xipat Deus xe” i'e am kūyjobicayū be, i juy epe'e soat pe,” i mo aḡu o'e Deus ocewebe. “Imēn ixē je'e soat pe— itabēḡayū be, ce'ū'ūayū be dak, i juy epe'e soat pe,” i mo aḡu o'e ocewebe — io'e Pedro.

⁴³ — Kuyje dak Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū Jesus o'ḡuwēnuwēn. “Aḡokatkat omuyku,” io'e ip kuyje. “Cekay eyetabut pima, ja'ōbi Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” io'e'e'e ip. Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū imēn o'e'e'e Jesus muwēnuwēn — Pedro o'e.

⁴⁴ Pedro kawēnwēn pima Deus biōḡbuk o'kop Judeu'ūmayū kay.

Soat pe oōm—o'ya'ḡjo'o'iaiyū be—Judeu'ūmayū be. ⁴⁵ Yaḡuy'ūm cīcā ip o'e Judeuyū—Jesus kay itabucayū—Pedro ejuayū. Yaḡuy'ūm ip o'e Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm Judeu'ūmayū be buye. Tūybe wuywebe acā Deus jebiōḡbuk ḡuōm iān o'e ip.

⁴⁶ Ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn ip o'e Judeu'ūmayū.

— Deus, ēn xipat cīcā — io'e ip ya'ōba'arēmat'a'ōm.

Judeuyū iboap o'ya'ḡjo. Imēneju Pedro o'jekawēn jebureyū eju—Judeuyū eju.

⁴⁷ — Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm cebe ip — io'e. — O'ḡuōm cebe ip apēn cuk o'ḡuōm wuywebe iap co'i — io'e. — Imēnpuye cedaḡ ḡu du ocewebe ixeyū mubatisaan? — io'e. — Abu dak kuka o'e ocewebe “Cedaḡ ḡu,” i? — Pedro o'e.

⁴⁸ O'jekawēn Judeu'ūmayū eju dak.

— Epeyewemubatisasaan cuy “Wuykukukat Jesus ebekitkit oceju ḡasū bit” i'e am soat pe eybureyū be — io'e cebe ip.

O'jewemubatisaan ip.

— Ibum ma juy eḡuy ocexe — io'e ip Pedroyū be.

Imēnpuye Pedroyū ibun osodop ip cexe ip.

11

¹ Judéia eipi watwat o'yawēḡcoco ip—Jesus emumujuyū. Warara'acayū dak o'yawēḡcoco ip Jesus kay itabucayū. Judeu'ūmayū dak Deus ekawēn kay o'e iap awēḡ o'yawēḡcoco ip. ² Pūḡpūḡ Jesus a'ōkayayū'in iboap awēḡ kay ḡu o'e ip—Judeuyū. Tūybe soat Jesus kay itabucayū juy jedaypu'aḡobixeedakatkan iān o'e ip.

Jerusalém ka be Pedro ajēm puje ixeyū Judeuyū Pedro o'ḡukorēm.

³ — Pedro, apēn mo ēn tak ece? — io'e ip. — Apēnpuye mo ēn tak eōm Judeu'ūmat tuk'a be? — io'e ip. — Apēnpuye ēn tak mo ecekōn taypu'aḡobixeedakat'ūmayū eju? — io'e ip Pedro be.

⁴ ḡebye Pedro apēn o'jebapak cebe ip iap o'ḡuwēn cebe ip.

— Mēnpuk, obureyū! — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ puk! — io'e. ⁵ — Jope ka be bima kawēnwēn mo oce Deus eju. Wexey jo'iat ojojojo. Kabi kadi wi paḡo boḡ kopkom iap mo ojojojo wexey jo'iat pe — io'e. — Okay kopkom o'e. Yabikirikirik o'e ebadipip abi eju. ⁶ Xipan mo oceak cekay. Puca mo ojojojo—cūḡcūḡayū, wurūrūḡayū dak, pupumayū dak, widayū dak. Soat ip i'opi wuyxe — Pedro o'e.

⁷ — Deus mo o'jekawēn oweju. “Pedro,” i mo o'e owebe. “Ixejū juy eyaoka exan,” i mo o'e — io'e. ⁸ — “Ka'ūma, okukukat,” i mo oce cebe. “I'opi beku ocexe Judeuyū xe. Ojo'o ḡu buk,” i mo oce cebe — io'e Pedro. ⁹ — Imēnpuye Deus waram o'jekawēn oweju. “Exat ma ijop,” i mo o'e. “I'opiat beku' i'ūmḡu juy owebe,” i mo o'e owebe. “Ōn ma exan oḡūm.

Imēnpuye i'opi ġu ewebe,” i mo o'e owebe. ¹⁰Ebapūġ em Deus imēn o'jekawēn oweju. Paġo boġ waram o'jepa'ūm kabi kay — io'e.

¹¹— Ġebuje ebapūġ aġokatkayū oajēm ocesopiat'a kay. Cesaréia ka wat cuk ip o'ġujuat odakoy am. Cornélio i ibutet — io'e.

¹²— Ġebuje Deus biōġbuk o'jekawēn oweju — io'e. — “Oju xe'e Judeu'ūmat eju?” i'ūmġu juy ece owebe,” i mo o'e owebe — io'e. — Imēnpuye oju ceweju ip — io'e.

— Cornélio duk'a kay oju—Judeu'ūmat tuk'a kay — io'e. — Iboceayū dak o'ju ip oweju—6 beayū—Jope ka watwat — io'e. — Soat mo ocajēm Judeu'ūmat tuk'a be—Cornélio duk'a be—omudocat tuk'a be — io'e.

¹³— Cornélio mo apēn Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jebapuk jekay iap o'ġuwēn ocewebe: “Deus ekawēn tojtjot'ukat mo ojojojo,” i. “Cūġ'i mo oġuy oduk'a be,” i. “Ixe mo o'e owebe: 'Ebuyawatwat'ukayū'in cuy eġuju Jope ka be,' i,” i. “'Simāo Pedro juy etomuwā,' i,” i. ¹⁴“'Ixe kawēn idipat ġuwēn eywebe,' i,” i. “'Kawēn idipat co buje, Deus jedaxijo—ebadipyū dak taxijo' i,” i. Imēn Cornélio mo o'e ocewebe — Pedro o'e.

¹⁵— Iboam Cornélio e buje, Jesus mo oġuwēn cebe ip—Judeu'ūmayū be — io'e.

— Ōn kawēnwēn pima Deus biōġbuk o'kop cekay ip—Judeu'ūmayū kay. Cebe ip oōm. Apēn wuywebe oōm koap iap puxim oōm cebe ip. ¹⁶Imēneju wuykukukat ekawēn kay mo oceġebu. Wuykukukat mo o'e wuywebe: “Joāo idibi be imubatisasan oeku,” i. “Eywebe bit Deus biōġbuk jeōm,” i mo o'e wuywebe — io'e Pedro. ¹⁷— Deus ma jebiōġbuk o'ġuōm wuywebe wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Apēn kuy bima mo o'ġuōm wuywebe iap co'i jebiōġbuk o'ġuōm cebe ip ġasū. Cedaġ osunuy Deus pe jebiōġbuk muōm ām cebe ip. Imēnpuye “Cedaġ ġu Deus pe jebiōġbuk muōm ām cebe,” i'ūmġu oce ōn pit — Pedro o'e cebe ip.

¹⁸Pedro a'ijo buje Jerusalēm ka watwat o'jede ġu Judeuyū. Pedro mukorēmap o'jepere ip.

— Ka'ūmġu Deus co'iat xipacat! — io'e ip cebe. — Judeu'ūmayū dak ikērēat mujurūgrūġap epereap ojuy aco'i Deus — io'e ip. — Ibikuy aco'i ikērēat uk am cebewi ip. Soat em Deus xe jeedop ip je'ū buje — io'e ip. — Deus xipat cīcā! — io'e ip.

¹⁹Estēvāo e'ū buje o'jepōġpōġpōġ ip itabucayū. O'jepōġpōġpōġ ip warara'acayū ixe'yū be ipiat o'supi'ajoat cīcā buye. Pūġpūġ ixe'yū'in wūy ma o'ju. Fenicia eipi be o'ju ip. Chipre eipi be dak, Antioquia ka be dak. Ade kaka daġ jekukum pima Jesus o'ġuwēnuwēn ip jajēmapka watwat pe. Jesus o'ġuwēnuwēn ip Judeu'ūmayū be ġu—Judeuyū be acā.

²⁰Pūġpūġ ixe'yū'in o'ju Antioquia ka kay. Chipre eipi be osodopiyū o'ju ip Antioquia ka kay, Cirene eipi be osodopiyū dak.

Ġebuje kawēn idipat o'ġuwēnuwēn ip Judeu'ūmayū be—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū be.

— Jesus acā ocekkukat — io'e ip cebe ip.

²¹Deus ip o'subuywatwan cīcā wuykukukat Jesus muwēnuwēnayū. Imēneju adeayū oibu'un ip jetabut am jedobuyū'ūm'ūm ekawēn kay. Kuyap jetabucap o'jepere ip. Wuykukukat Jesus kay ip oitabun.

²²Ġebuje Jesus kay itabucayū apēn Antioquia ka watwat itabut o'e iap awēġ o'yawēġtobuxik ip—Jerusalēm ka watwat.

— Ade Judeu'ūmayū itabut o'e Jesus kay—Antioquia ka watwat — io'e itaybicayū.

Imēnpuye itabucayū kukukayū Barnabé o'ġuju Antioquia ka be. ²³⁻²⁴Xipat cīcāat osunuy Barnabé. Soat em Deus biōġbuk a'ō daġ oekukuku. Wuykukukat Jesus kay itabut cīcā osunuy.

Barnabé oajēm Antioquia ka be itabucayū kay—Jesus kayayū kay. Apēn cuk adi Deus xipacat o'ġūm iboceayū be iap awēġ tobuxik puje icokkok cīcā o'e. Soat ip o'ġutaybitbin Deus ekawēn.

— Eyetabun cīcā juy epesop wuykukukat Jesus kay! — io'e cebe ip. — Ya'ō daġ cuy epeku! Kūyjobin cuy epesop cekawēn kay — io'e cebe ip. Imēnpuye ade jījā oitabun wuykukukat Jesus kay.

²⁵ Ğe buje Barnabé Saulo o'takoy. Tarso ka be o'ju Saulo dakoy am. O'takoy. O'tobuxik. O'jekawën ceweju.

— Ğa'a accepit Antioquia ka be — io'e.

— Ğa'a — io'e.

²⁶ O'jepit ip—Barnabé, Saulo dak. Püĝ koato ibo ka be osodop ip. Je'aweroro'uk ip osodop itabucayū eju. Ade itabucayū mutaybitbin'uk ip osodop. Antioquia ka be bima soat em warara'acayū o'e: — Cristo ebekitkit — i Jesus kay itabucayū be.

²⁷ Püĝpüĝ Deus ekawën muwënuwën'ukayū oajëm itabucayū kay—Antioquia ka beayū kay. Oajëm ip Barnabé Antioquia ka be bima, Saulo dak. Jerusalém ka bewi ip oajëm. O'je'awero ip itabucayū eju. ²⁸ Püĝ ixeyū'in o'jekawën itabucayū eju. Ibutet Ágabo i osunuy. Deus biōĝbuk ixex Ágabo o'ĝukūyo apën ĝuyjom je'bapuk iam. Imënpuye o'jekawën ceweju ip.

— Wuyrere jijā acesop! Wuyxat i'üm soat ka daĝ — io'e cebe ip.

Cláudio ipi kukukan pima oireren ip apën kuy bima Ágabo o'e iap taĝ. ²⁹ O'je'awero ip Jesus kay itabucayū.

— Ğa'a dinheiro aĝuju warara'acayū be—itabucayū be—Judéia eipi watwat pe — io'e ip jewewebe. — Irere ip jekukum — io'e ip.

³⁰ Imën soat ip jedinhoiro muxipanpan'uk osodop ikuĝ pima. Imënpuye Barnabé o'ĝuju ip Saulo dak. O'ĝuju ip dinheiro üm äm itabucayū kukukayū be—irereayū kukukayū be.

12

¹ Ixeyū ekabia be Herodes Judeuyū kukukat osunuy. Ixe ipiat o'supi'ajoat Jesus kay itabucayū be. ² Koap Tiago o'yaokaat pajam. Tiago'üm oe'ü—João waĝo'üm.

³ Icoĝkok o'e ip Judeuyū o'yaokaat puye—itabut'ümayū. Imënpuye Herodes Pedro o'taomünat. O'taomünat Judeuyū petatam pima. Ixe epeta bima pã'o'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhuptömtëm'ümat'a.

⁴ Taomün puje Pedro o'ĝuömat daomünmünap'a be.

— Peta kap puje Pedro o'ĝujëm ĝuto daomünmünap'a bewi — Herodes o'e jewebe ma. — Ixe ekawën cuy oya'tjo soat etabut pe — io'e jewebe ma.

Sorarayū o'ĝuju Pedro wiwi am. 16 be sorarayū o'ĝuju. Ebadipipayū iwiwim o'e kabia buje. Ebadipipayū ĝuto iwiwim o'e ip kaxicuĝ. Ebadipipayū ĝuto iwiwim o'e ip katpuje. Ebadipipayū ĝuto iwiwim o'e ip ixima be. ⁵ Sorarayū ma xipan cīcā Pedro wiwim ip o'e cenapōnap puxim. Itabucayū bit kawënwën cīcā o'e ip Deus eju Pedro mujëm äm.

⁶ Herodes ma kajuk Pedro o'ĝujëm daomünmünap'a bewi kabia buje. Deus ekawën tojtjot'ukat pit o'ĝujëm ixima be. Deus ekawën tojtjot'ukat oajëm Pedro kay ixexima be. Pedro ixet osunuy daomünmünap'a be. Ixet osunuy xepxep sorarayū pidase. Cem ibakirik osunuy correntebum. Sorara aĝ osunuy daomünmünap'a exıntabi be—badiat exıntabi be. Wara'at tak kacūĝ kadiat exıntabi be osunuy aĝ. ⁷ Deus ekawën tojtjot'ukat o'jebapuk daomünmünap'a be. Dao ma oikabia. Jok. Pedro o'ĝujok jebum. O'ĝuwurūĝ.

⁸ — Daosuw! E'äy! — io'e cebe. — Ekop cuy okay! — io'e. O'jebuedu ipi ju Pedro bakirikpu—correntebu. Waram o'jekawën Pedro eju Deus ekawën tojtjot'ukat.

— Ekamixa juy eĝuöm — io'e. — Eyuk cuy eĝuöm — io'e cebe. Pedro o'ĝuöm.

— Eekabek cuy eĝuöm — io'e. — Ejot cuy onomuju — io'e cebe.

⁹ Ğe buje o'jëm ip—Pedro, Deus ekawën tojtjot'ukat tak. O'jëm ip ya bewi. Pedro o'jëm Deus ekawën tojtjot'ukat nomuju. Kacūĝ kay ip o'ju. Pedro itaybit ĝu o'e apën o'jebapuk okay iam. Tūybe wexeybi Deus ekawën tojtjot'ukat cocom ön iän o'e. ¹⁰ O'kap ip koapayū deĝ sorarayū deĝ. Waram o'ju ip. Ämap sorarayū deĝ ip o'kap. Oajëm ip kacūĝ kadiat exıntabi be. Yoboĝ cīcā osunuy. Cem cīcā osunuy. Icaat muĝeĝe osunuy. Ixe exıntabi kacūĝ kay wuyjëmjëm exıntabi osunuy. Ixe exıntabi jekpiwa ma o'jewenomudip'uk. O'kap ip cedaĝ. Kacūĝ pe ip o'jëm. Uk'a ukpibubu daĝ ip o'kap. Deus ekawën tojtjot'ukat Pedro o'suiwat. ¹¹ Pedro apën o'jebapuk cekay iam o'yaĝuysan ĝe buje bit.

— Wetaybit ġasū apĕn o'jebapuk okay iam — io'e jewebe ma. — Deus jekawĕn tojtjt'ukat o'ġudot omujĕm ām daomūnmūnap'a bewi — io'e jewebe ma. — Ixe omujĕm Herodes pe waokaap puxim — io'e. — Judeuyū ma waoka ojuy. Deus pit odaxijo ixeyū be waokaap puxim — io'e jewebe ma.

¹²Pedro o'ju Maria duk'a kay. Ixe Maria João Marcos xi osunuy. Ade Jesus kay itabucayū awerom osodop ip ixē duk'a be. Deus eju kawĕnwĕn o'e ip.

— Daomūnmūnap'a bewi Pedro juy eġujĕm — i'o'e'e ip Deus pe.

¹³Pedro o'ju xĭntabi be. Taġtaġtaġ io'e xĭntabi be. O'tomuwā tomudip'ukan. Ayacat oajĕm xĭntabi be—yaypan'isuat. Rode i ibutet osunuy. Oajĕm abu taġtaġtaġ io'e iap co am. ¹⁴Ixe yaypan'isuat itaybit o'e Pedro a'ōm. Icokcok cĭcā o'e. Xĭntabi o'tomudip'uk ġu. Badi oōm jebureyū mukūyjom—itabucayū mukūyjom.

— Pedro omuy xĭntabi be — io'e cebe ip.

¹⁵— Ġujeat ġu eku! — io'e ip. — Pedro ġu eku. Adaodao ma ece — io'e ip.

— Pedro ma eku — io'e. — Wadaodao ġu. Pedro ma.

— Pedro ġu eku — io'e ip. — Pedro eju jekuku'ukat acā eku—Deus ekawĕn tojtjt'ukat acā — io'e ip.

¹⁶Pedro taġtaġtaġ'i mabuk osunuy. Iōm pin o'e. Ibun pima acā xĭntabi o'tomudip'uk ip. Pedro o'jojo ip. Itabĕġbĕġ ip ijojom o'e.

— Pedro ma! — io'e ip.

Yaġuybabi'ūm ip o'e. ¹⁷Imĕnpit Pedro jebum o'e wĕġwĕġ'i ya'ōkareyap puxim.

Apĕn Deus o'ġujĕmat daomūnmūnap'a bewi iap o'ġuwĕn cebe ip Pedro.

— Deus omujĕmap cuy epeġuwĕn Tiago be, warara'acayū be dak wuykitpitpiyū be—itabucayū be — io'e.

O'jĕm ibocewi. Wara'at ka kay o'ju.

¹⁸Kabia buje Pedro o'tobuxik ġu taomūnmūnyū wiwi'ukayū. Yaġuybabi'ūm'ūm ip o'e Pedro ip o'tobuxik ġu ya be buye.

— Poma xe'e o'ju Pedro? — io'e ip. — O'jenapōn xe'e? — io'e ip jewebebe.

¹⁹Herodes Pedro o'ġudocat jewekay. Te'e ma jebuywatwat'ukayū o'ġuju Pedro kudadam. Tobuxik pa'ore o'e ip.

Ibocewi Herodes o'jekawĕn Pedro wiwim osodop'iaiyū be.

— Apĕn Pedro o'jĕm daomūnmūnap'a bewi? — io'e. Cede ba'ore o'e ip. Imĕnpuye Herodes jebuywatwat'ukayū o'ġuju Pedro wiwim osodop'iaiyū aokaan.

Herodes o'jĕm Judĕia eipi bewi. Cesarĕia ka kay o'ju. Ibo ka be osunuy.

²⁰Herodes itakoma o'e Tiro ka watwat kay, Sidom ka watwat kay dak. Kuy bima Herodes ebekitkiyū ixat tujowatwat'uk ip osodop Tiro ka watwat xan, Sidom ka watwat xan tak, ixat'ūm ip ika be buye. Ġasū bit oibu'un ip ixat tujowat am Herodes itakoma buye. Imĕneju Tiro ka watwat o'je'awero ip Sidom ka watwat eju. Ixeyū Herodes buywatwat'ukat purem o'e. Ibuywatwat'ukat putet Blasto i osunuy. Ya'ōbuyxiat osunuy. O'ju ip Blasto kay. O'jekawĕn ip Blasto eju.

— Ocebuyan cuy ece — io'e ip cebe. — Ecekawĕn cuy Herodes eju ocewebeam — io'e ip.

— Ocebikuy ixē be waram oceburem i'e am — io'e ip. O'jekawĕn ceweju Herodes mudinap ojuy. Herodes tak kabia o'ġuweġūn jekawĕn ām jebekitkiyū eju.

²¹Ixe ekabia bima ade jĭjā iboceayū o'je'awero ip cekay. O'je'awero ip Herodes a'ĭjo am. Herodes jesay o'ġuōm—idip cĭcāat. Oabik ipi kukukat abikbikap pe. Idip cĭcāat pe oabik. O'jekawĕn cĭcā aweromayū be. Kawĕnwĕn pima aweromayū o'jewāwā ip ya'ōberen.

²²— Aġokatkat ġu teku—oceweju kawĕnwĕnat—Deus acā! — i napa ma o'e ip.

Ixe Herodes jewexe ya'ōbuyxi jĭjā.

— Deus ġu ōn. Deus kukap puxim ġu juy epe'e okuġ — i'ūmġu o'e. — Deus acā ya'ōbuyxi—ōn pit ka'ūma — i'ūmġu o'e cebe ip.

²³Imĕnpuye Deus ekawĕn tojtjt'ukat Herodes o'ġuwātaxipin. Nasĕġpu o'tūnpu'o'o. Oe'ū.

²⁴Imĕneju adeayū Deus ekawĕn o'ya'tjojo ip. Soat kaka daġayū o'ya'tjojo ip.

²⁵ Barnabé, Saulo dak dinheiro o'tujowat Jesus ebekitkiyū be—Jerusalém ka beayū be.

13

¹ Dinheiro ūm puje ip o'jepit Antioquia ka kay. João Marcos o'ju ceweju ip. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip Antioquia ka be, Deus ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ibūrū ma ibutet osodop ip: Barnabé, i. Simão i, Lúcio i, Manaém i, Saulo i. Ibūrū ma ibutet osodop ip. Simão xepxep putet osunuy. Wara'at ibutet Topayōn i osunuy. Lúcio Cirene ka bewiat osunuy. Manaém o'yaypan Herodes eju, Galiléia eipi kukukat eju.

² Deus biōgbuk o'jekawēn ixeyū aḡokatkiyū eju. Awerom ip osodop. Deus eju kawēnwēn pima, jekpiwan ma jewemurenuren pima dak, Deus biōgbuk o'jekawēn ceweju ip.

— Ōn ma kuy Barnabé otaē kapik am owebeam, Saulo dak — io'e. — Imēnpuye ixeyū juy epeḡujēm kapik am owebeam — io'e cebe ip.

³ Deus eju kawēnwēn pima, jewemurenuren pima dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū Barnabé o'ḡujēm ibocewi, Saulo dak. O'jewebumōḡ ip Saulo abi jeje, Barnabé abi jeje dak. Imēn o'ḡujēm ip Deus a'ōbi.

^{4,5} Imuju'ibiyū o'ju Chipre eipi kay—tip'aweroroboḡ kay. Tip'aweroroboḡ putet Chipre i osunuy. Saulo o'ju Barnabé eju. João Marcos o'ju ixeyū buywatwat'ukan. O'ju ip apēn Deus biōgbuk o'e cebe ip iap taḡ. O'ju ip Selúcia ka daḡ Chipre eipi kay cum pima. Selúcia ka tiboḡcīcaati wābū osunuy. Oajēm ip. Jay. Oōm ip kobexixi be Selúcia ka be bima. O'timudek ip kobexixi daḡ. Oajēm ip Salamina ka be—tip'aweroroboḡ pe.

Iboce yajēm puje Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn ip. Oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be Deus eju kawēnwēnap'a be. Deus ekawēn muwēn ām ip oōm. ⁶⁻⁸ Soat tip'aweroro daḡ oekuku ip Deus ekawēn muwēnuwēn. Pafos ka be ip oajēm. Wamoat o'tobuxik ip ibo ka be. Wamoat putet Barjesus i osunuy. Barjesus xepxep ibutet osunuy. Wara'at ibutet Elimas i osunuy. Judeu osunuy wamoat. Ibukaypat osunuy. Ixe Barjesus tip'aweroroboḡ watwat muḡuykuku'uk osunuy.

— Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ōn — io'e'e cebe ip napa ma. Ixe wamoat Sérgio Paulo eju osunuy—iecuḡap eju. Sérgio Paulo itaybit cīcaat osunuy.

Ḡebye Sérgio Paulo Barnabéyū o'tomuwā. Deus ekawēn co am o'tomuwā ip.

— Deus ekawēn cuy eḡuwēn owebe — Sérgio Paulo o'e cebe ip.

Sérgio Paulo ma Deus ekawēn co pin cīcā osunuy. Barjesus pit ibu'u o'e Sérgio Paulo be Deus ekawēn coan. Imēnpuye Barjesus Barnabéyū awēḡ o'yawēḡmukērērēn. O'yawēḡmukērērēn ibu'u jījā buye Sérgio Paulo be Jesus kay itabut am. Barjesus Sérgio Paulo mubu'un ojuy osunuy Jesus kay itabucap puxim.

⁹⁻¹² Ḡebye Saulo o'jeak cīcā wamoat kay—Barjesus kay. Kūyjobit cīcā o'e Deus biōgbuk a'ō kay. Ya'ōpuruḡ o'jekawēn Barjesus pe—wamoat pe.

— Satanás ebekit ēn — io'e. — Xipacat kay ḡu ēn—pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Wuymuḡuykukukum ēn — io'e. — Soat em ēn ikērēat mujurūḡrūḡ — io'e. — Deus e ie cūḡ. Ēn pit wara'acayū mubu'u'un Deus e daḡ cequap puxim ip. Ēn ikērēat mujurūḡrūḡap epereperem ḡu. Imēnpuye Deus ipiat supi'ajoat ewebe ḡasū — io'e. — Deus jetamu'ūm cuk adi ikērēat eḡujurūḡrūḡ iap teim. Ade kabia ḡu eta'ūm ecesūy pūḡpūḡ ā — io'e wamoat pe—Barjesus pe.

Wamoat dao ma o'suta'ūm. Wuyjojom ḡu o'e. Warara'acat kudadam o'e jeba co am—jedujowat am. Imēneju iecuḡap Sérgio Paulo oitabun Deus ekawēn kay.

Deus ekawēn imutaybitbin osodop ip Barnabéyū. Paulo xepxep ibutet osunuy—Saulo i, Paulo i dak. Paulo i ibutet osunuy Grego a'ōm. Saulo i ibutet osunuy Hebreu a'ōm. Sérgio Paulo wuykukukat ekawēn kay jījā osunuy.

¹³ Ḡebye Paulo o'jēm Pafos ka bewi, cewejuayū dak. O'ju ip Perge ka kay Panflia eipi beatka kay. Kobexixi daḡ ip o'ju.

Ḡebye João Marcos o'jepit Jerusalém ka kay. Oibu'un Paulo eju, Barnabé eju dak. O'jeok cewejuwī ip.

¹⁴ Ğe buje Paulo oajēm Antioquia ka kay, Barnabé dak. Ijop Antioquia ka Síria eipi be ğu osunuy—Pisídia eipi be osunuy.

Sábado bima o'ju ip Judeuyū e'awerorop'a kay—Deus eju kawēnwēnap'a kay. Oabik ip.

¹⁵ Moisés ekawēntup o'tupcoco ip, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū ekawēntup tak. Uk'a kukukayū o'jekawēn Paulo'y eju.

— Ocebureyū — io'e. — Wuy mucokcok am Deus ekawēn muwēn pin pima juy epeyekawēn — io'e ip.

¹⁶ Ğe buje Paulo o'āy jekawēn ām. Wēġwēġ'i o'e jebum iġo'a beayū muymūġ ām. O'jekawēn cebe ip.

— Tapupuyū — io'e. — Pūġpūġ ey'in Israel naxeġebitbit—Judeuyū. Warara'acayū Deus kay eyetabut Judeuyū etabucap puxim — io'e. — Eya'ōpicūġcūġ cuy wa'ō kay — io'e. ¹⁷ — Deus kuyjeayū o'taē wuy'in. Judeuyū ma o'taē jebekitkiyūm. Wuyetabut ixe Deus kay — io'e. — Deus ip o'ġu'acoġ cīcā Egito eipi be bima — io'e. — Xipan cīcā ip o'jukuk. Egito eipi bewi ip o'tujujēm, ya'ōbaca jījā buye. ¹⁸ Uk'a'ūmat taġ oekuku ip pūġ koato ġu—40 koato bun. Deus yukpiceġe ġu bit ikuġ ip osunuy kūyjobit ġu ma'ġu ip. ¹⁹ Deus 7 be ipi watwat o'ġu'ūmu'ūm Canaā eipi watwat. Imu'ūm puje cebekitkit Canaā eipi o'jat jeipim — io'e.

²⁰ — Ğe buje Deus ibimāmāmāyū ekawēn coco'ukayū o'jomuy kuyayū kukukan. Canaā eipi be osodop ip ade jījā koato—450 koato. Jekawēn muwēnuwēn'ukayū o'jomuy ġūyjom ixeyū mukūyjojo'ukayūm. ²¹ Samuel koap osunuy Deus ekawēn muwēnuwēn'ukan. ġuyjom kuyjeayū o'e Deus pe: “Aġokatkat cuy ejomuy ocekkukan,” i — io'e Paulo.

— Imēnpuye Deus Saulo o'jomuy Canaā eipi watwat kukukan kuyayū kukukan. Saulo Quis ipot osunuy. Ixe Benjamim diwat osunuy. Ixe Canaā eipi watwat kukukat osunuy 40 koato. ²² Deus oibu'un Saulo be jebekitkiyū kukukan. Ixe o'ju'uk jebekitkit kukap puxim — io'e.

— Ğe buje Deus Davi o'jomuy jebekitkit kukukan Saulo dieġ. Davi Deus ebekitkit kukukat osunuy Deus bikuyap taġ, Deus imēn Davi o'ġuwēn:

Wetaybit Davi soat em obikuyap taġ jekukum iam, i. Ixe Jessé ipot wa'ō kay jekukum soat em ma, i.

²³ Deus imēn Davi o'ġuwēn. Deus o'e kuyje:

Davi naxeġebitbit oġuju eydaxijo am, i — io'e Paulo.

— Ğe buje Deus Jesus o'ġuju Judeuyū daxijo am apēn cuk adi o'e'e'e iap taġ — io'e. — Jesus Davi naxeġebit osunuy. ²⁴ João Batista oajēm Jesus adeayū mutaybitbin awap. Imubatisasan oeku. Ixe João Batista o'e Judeuyū be: “Eyġucūġcūġ cuy epesop ikērēat kuġ puye,” i. “Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere,” i. “Epeyewemubatisasaan cuy,” i.

²⁵ — João jekapikap eperem pima, imēn o'e Judeuyū be: “Tūybe ēn Deus emunaē iān eyju e'em owebe,” i. “Eyxe ōn Deus emunaē,” i. “Eyemuwiwi ġu ōn pit,” i. “Ya'ōbuyxi jījāat omuyku onomuju,” i. “Ōn pit wa'ōbuyxi ġu,” i. “Cedaġ ġu owebe we'atoro am suiuk muwepak am wa'ōbuyxi'ūm puye,” i.

João imēn o'e — io'e Paulo.

²⁶ — Obureyū — io'e. — Pūġpūġ ey'in Abraão naxeġebitbit. Warara'acat ey'in Judeuyū ġu. Inaka eyetabut Deus kay Judeuyū etabucap co'i — io'e. — Deus wuydaxijojoap awēġ o'yawēġmuwēn wuywebe — io'e. ²⁷ — Imēnpit Jerusalém ka watwat itaybit ġu o'e Jesus wuydaxijojo'ukat iam. Ika kukukayū dak itaybit ġu o'e ip iboam. Soat jebodoydoyap kabia be Judeuyū ya'ōberen tupcoco'uk ip osodop je'awerorop'a—Deus ekawēnmuwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup. Soat Sábado bima ip tupcoco'uk osodop. Imēnpit itaybit ġu ip apēġape xe'e ijoptup ekawēn iam. “Jesus cuy je'ū ikērēat kuġ puye,” io'e ip napa ma. Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e'e iap taġ Jesus o'yauka ip — io'e Paulo.

²⁸ — Ixeyū mo o'jekawēn Pilatos eju—iecuġap eju. Jesus ikērēat o'jukuk ġu—pūġ em tak ka'ūma. Inaka “Jesus cuy eyaokaat,” i mo o'e ip Pilatos pe. ²⁹ Imēn ibararak opop Deus ekawēn tup pe. Soan o'e'e ip Jesus pe apēn Deus emunaē jukuk ip iaptup ekawēn taġ. Apēn ip o'tupmubararak iap ekawēn taġ o'jebapuk ġasū — io'e.

— Iğodup ekawēn tağ soat ebapuk puje warara'acayū ma Jesus'ūm jebit mo o'ğukop korosa ejuwi. Witabikūy be adi o'jomōğ ip. ³⁰ Deus pit waram Jesus o'ğutait. O'ğuyū ce'ū'ūayū dopap pewi — io'e.

³¹ — Ğebuje waram o'jetait'iat o'jojojo ip Jesus eju oekukuiayū. Ibun oeku ip ceweju—Galilía eipi bewi ceweju o'jēm'iyū—Jerusalém ka kay ceweju o'ju'iyū. Ade kabia ceweju oeku ip waram o'jetait'iat eju — io'e.

— Ğasū ixeyū ma icēmān Jesus muwēnuwēn Judeuyū be. O'jojojo ip iap muwēnuwēn ip ğasū. ³²⁻³³ Oceju dak kawēn idipat muwēnuwēn eywebe. “Waram wemunaē oğutait waram ce'ūap puxim,” io'e Deus kuyje wuydobuyū'ūm'ūm pe. Ğasū Jesus o'ğutait apēn cuk adi o'e'e'e iap tağ. Imēn e'em Deus ekawēntup—Salmodup—jebidododonaptup—xepxeptupatup:

“Ēn okpot,” i'e'em Deus, i. “Ğasū ōn ebay oce,” i'e'em Deus, i.

Imēn e'em Salmodup.

³⁴ — Kuyje Deus o'e: “Waram wemunaē oğutait waram ce'ūap puxim,” i. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Xipacat oğūm ewebe,” i juk adi oce Davi be, i. “Obu'u ğu xipacat ūm ām ewebe,” i juk adi oce Davi be, i. Xipacat oğūm ewebe apēn cuk adi ocecece Davi be iap puxim, i.

³⁵ — Imēn e'em wara'atup pe jebidododonaptup—Salmodup:

Wetaybit ekpot'ūm iwan ğu ēn ierepap puxim iam, i. A'ō kay kūyjobit cīcāat iwan ğu ēn, i.

Ixe imēn Jesus o'ğuwēn. Imēn e'em Salmodup — io'e. ³⁶ — Icēmān Davi'ūm oe'ū. Itabēğ puje Deus ekawēn tağ oekukuku — io'e. — Icēmān Davi'ūm o'jomōğ ip witabikūy be jedobuyū'ūm'ūm etaypi tēğ. Davi'ūm ma oierep. ³⁷ Jesus'ūm pit oierep ğu Deus waram o'ğutait puye — io'e.

³⁸ — Obureyū — io'e. — Eyetaybin cuy epesop Deus ikērēat uk'uğ wuywebewi Jesus oe'ū buye iam. Ixe Jesus muwēnuwēn ōn eywebe. ³⁹ Moisés ekawēn tağ jekukum pima wuya'ōbaca ğu juk adi ajop waram ikērēat kukap puxim. Jesus kay wuyetabut pima bit Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe waram ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴⁰⁻⁴¹ Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup—kuyayū emudupmubararaktup:

Eyetabut'ūm cīcā eyju! i. Eybu'u jījā eyetabut am okay, i. Eyetabēğbēğ cuy epesop! Epeap eyetabut'ūm puye, i. Ōn Deus. Eywebe i'e ba'oreap oğubapuk eyetabutpe, i. Imēnpit eyetabut'ūm okay epe'e, i. Warara'acat pe eyemukūyjo buje dak, eyetabut'ūm okay epe'e, i.

Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup — Paulo o'e.

— Eyday'em'um cuy epesop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e iap tağ je'babupak puxim eywebe — io'e cebe ip—Judeuyū be.

⁴² Je'awerorap'a bewi Pauloyū jēm puje, Judeuyū o'jekawēn ceweju ip.

— Waram cuy epe'e ocemukūyjom iboam — io'e ip. — Wara'at Sábado juy ejot ğuto — io'e ip Judeuyū.

⁴³ Ce'awero eperē buje tak ğu ip o'ju Pauloyū kay—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak—Judeuyū etabucap co'i Deus kayayū. Pauloyū o'jekawēn ceweju ip.

— Soat em ma Deus xipan wuykuğ — io'e ip. — Soat em cuy ğebum epesop iboap kay — io'e ip Pauloyū.

⁴⁴ Waram pimaat esábado tak ğu o'je'awero Deus ekawēn com iğo ka beayū.

⁴⁵ Adeayū e'aweroap tobuxik puje Judeuyū oitabutkarey Pauloyū kay. Paulo ip o'ya'ōmuwarururun—Jesus kay itabut'ūmayū. O'jomuymuy jījā ip.

⁴⁶ Ğebuje Pauloyū iparara'ūm cīcā o'jekawēn ceweju ip—Judeuyū eju.

— Cedağ osunuy ocewebe koam Deus ekawēn muwēn ām eywebe, eyju Judeuyū buye — io'e. — Cekawēn kay ğu eyju bit — io'e. — Eybu'u Jesus pe eydaxijoan, eywebe ipiat'ajoap puxim — io'e. — Eybu'u eyağuyisum eyekuam — io'e. — Imēnpuye warara'acat pe juy

oceḡuwēn Deuſ ekawēn—Judeu'ūmayū be — io'e. ⁴⁷ — Imēḡām Deuſ cuk ocemuju. Kuyje Iſaiſat Criſto o'ḡuwēn. Imēn o'e:

Ōn cuk enaē wekawēn muwēn ām Judeu'ūmayū be, i. Kabia buje wuyetaybit wuyeku am, i. Imēnpuxim wekawēn co buje Judeu'ūmayū itaybit je'e apēn Deuſ soat taxijojom iam, i. Soat wekawēn kayayū otaxijo, i.

Imēn Deuſ o'e kuyje — io'e Paulo. — Imēnpuye Judeu'ūmayū be juy oceḡuwēn Deuſ ekawēn — Paulo o'e.

⁴⁸ Judeu'ūmayū icokcok cīcā ip o'e iboap co buje.

— Ka'ūmḡu Deuſ ekawēn co'i xipat — io'e ip. Soat itabut o'e Jeſuſ kay, jexe jenuy am Deuſ emunaēyū.

⁴⁹ ḡe buje Jeſuſ kay itabucayū wuykukukat ekawēn o'ḡuwēnuwēn soat pe itaybit'ūmayū be. Soat ibo eipi daḡ oekuku ip wuykukukat ekawēn muwēnuwēn.

⁵⁰ Judeuyū oitakomān Pauloyū kay. O'jewawē ip aḡokatkayū eju—ibo ka kukukayū eju. Aoyū eju dak o'jewawē ip—ya'ōbuyxiayū eju. Ixeyū aoyū Deuſ a'ō kay ip osodop. Imēnpit itakoma ip o'e Pauloyū kay.

Pauloyū ip o'yawēḡmukērērēn. Imēnpuye soat ip itakoma jījā o'e Pauloyū kay. Jeipi bewi ip o'ḡujēm. ⁵¹ O'jēm Pauloyū. Jeſandālia ip o'ḡupoyoy ibo ka bewi jejēm puje “Eyukpiwat Deuſ xe ocekawēn co pin'ūm puye” i'e am ibo ka watwat pe. ⁵² Itabucayū bit icokcok cīcā o'e—Antioquia ka beayū. Ibiōḡbuk xipacat cebe ip osunuy.

14

¹ Icōnio ka kay ip o'ju Pauloyū. Oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be—Deuſ eju kawēnwēnap'a be. Kawēn idipat o'ḡuwēn ip iḡo'a be. Imēnpuye tak ḡu ip oitabun Jeſuſ kay—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. ² Judeuyū kukukayū bit Pauloyū o'yawēḡmukērērēn—itabut'ūmayū. O'yawēḡmukērērēn ip Judeu'ūmayū be cekayap puxim. Imēnpuye itakoma o'e ip Pauloyū kay Judeu'ūmayū.

³ ḡe buje Pauloyū wuykukukat o'ḡuwēnuwēn soat pe—Icōnio ka watwat pe. Ibut cīcā ip osodop ibo ka be. Pūḡ kabia ḡu ip osodop Icōnio ka be, ade oitabun Jeſuſ kay buye. Iparara'ūma wuykukukat o'ḡuwēnuwēn ip.

— Deuſ xipan soat kuḡ wuykuḡ — io'e'e ip. Wuywebe i'e ba'oreap o'ḡubapukpuk ip Deuſ a'ōbi. Deuſ a'ōbacaap o'ḡubapukpuk ip soat etabutpe. Deuſ ibo ka watwat o'ḡutabun Pauloyū ekajwēn kay.

— Paulo icēmān e'em — io'e ip.

⁴ Imēneju pūḡ taḡ ḡu o'e ip Icōnio ka watwat—wara'at taḡtaḡtaḡ ma. Pūḡpūḡ ixeyū'in Judeuyū kay ip o'e. Warara'acayū bit Jeſuſ emumujuyū kay o'e.

⁵ ḡe buje pūḡpūḡ Icōnio ka watwat o'jekawēn jeka kukukayū eju—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.

— Ikērēm cuy ip ajukuk. Ayabuḡbuḡ cuy ip wita'am — io'e ip.

⁶ Pauloyū jaoka ojuyap o'yawēḡtobuxik. Imēnpuye dao ma o'jēm ip Icōnio ka bewi. Wara'at ka kay ip o'ju. Liſtra ka kay ip o'ju Derbe ka kay dak, iḡo ka korerenatka kay dak. Ixeyū ka Licaōnia eipi be opop. ⁷ Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip soat kaka daḡ soat pe ya'ījo am.

⁸ Taokērēat kay Pauloyū oajēm. Taokērēat Liſtra ka be osunuy. Ikap'isum pin ma taokērē osunuy. Cexīḡxīḡ pa'ore osunuy. ⁹ Soat Paulo o'e'eiap o'ya'ījojo. Paulo o'jeak cīcā cekay.

— Deuſ kay teku itabut jemu'adaam — Paulo o'e jewebe ma.

¹⁰ O'jekawēn taokērēat pe.

— E'āy — io'e. — Cūḡ'i ece — io'e ya'ōberen cebe.

Taokērē tūibit o'āy. Xipan o'jexīḡxīḡ. ¹¹ Paulo be imu'ada buje, o'jewāwā ip ya'ōberen Liſtra ka watwat.

— Deuſyū o'kop wuykay! — io'e ip ja'ōm. — Aḡokatkayū jojo'i ip! — io'e ip jewebebe.

Tūybe Pauloyū deusyū iān o'e ip. O'jewāwā ip Paulo a'ōm ḡu—ja'ōm ma.

¹² — Wuyedeuſ teku! — io'e ip napa ma. — Júpiter teku! — io'e ip Barnabé muwēnuwēn.

— Wuyedeuſ tedaku! — io'e ip napa ma. — Mercúrio teku! — io'e ip Paulo muwēnuwēn.

Imĕn o'e ip Paulo cekawĕnxi buye. Listra ka watwat edeusbaro butet Júpiter i osunuy, Mercúrio i dak.

¹³Ixeyū edeusbaro duk'a kukukat oajĕm Pauloyū kay—Júpiter tuk'a kukukat. Biopak o'tujuajĕm. Yaoka ojuy ip imupik am Pauloyū wap. Tūybe deus iān o'e ip. Tumūntitit o'titujuajĕm biopak akārāsū eju titmukirik am Pauloyū ya'ōbuyxi cekay ip puye. O'tujuajĕm ip aĝoka ekorara exĭntabi be. Júpiter tuk'a iboce o'yanuy. Tūybe teyūku wuyedeusyū iān o'e ip. ¹⁴Apĕn e ojuy ip ocewebe iam jetaybin puje, yaĝuybabi'ūm cĭcā Pauloyū o'e.

— Tūybe oceju deusyū iān o'e ip — io'e Paulo jebure be—Barnabé be.

Jesay o'ĝuwek ip jaĝuybabi'ūmap mubapuk am ibo ka watwat pe.

Pauloyū o'jedau ajĕmayū kay. O'jekawĕn ceweju ip.

¹⁵— Tapupuyū — io'e. — Imĕn ĝu juy epe'e ocewebe! — io'e. — Deus ĝu oceju—aĝokatkayū acā! — io'e. — Oceju dak eyjo'i ma — io'e. — Ocajĕm ijoce kawĕn idipat muwĕn ām eywebe. Eymubu'un am eyedeusbaroyū kay ocajĕm ijoce. Te'e ma eyetabut ixeyū kay — io'e ip Listra ka watwat pe. — Deusbaroyū kay eyetabucap cuy epeyepere! — io'e. — Deusat kay juy eyetabun epesop. Deusat soat em itait omuy. Ixe kay acā eyetabun cuy epesop — io'e. — Ixe kabi o'ĝuĝē, ipi dak. Tiboĝ cĭcāati dak o'timugē. Ixe soat o'ĝuĝē—kabi daĝat, ipi daĝat tak, tiboĝ cĭcāat daĝat tak — i'e'em ip. ¹⁶— Deus kuyjeayū o'jepere jekpiwan ma ip jeku am—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak — io'e. ¹⁷— Imĕnpit Deus xipacan e'e'uk osunuy soat peam ijodiat peam. Imĕn ōn soat podi ma xipat iam wuymutaybitbin. Ixe muba'at muajĕmjĕm kabi bewi wuywebe. Ixe kadai mu'aypapan wuywebe i'o am. Deus soat em wuyemukaypinpūt ūmūm wuywebe wuy mucokkok am. Deus imĕn xipan wuykuĝ ibikuy wuywebe wuyetabut am cekay buye — io'e ip. Imĕn Paulo Listra ka watwat o'ĝutaybin Deus ekawĕn.

¹⁸Listra ka watwat biopak aoka ojuy jĭjā tūybe Pauloyū deusyū iān o'e ip puye. Pauloyū bit o'ĝubu'un ip biopak aoka am.

¹⁹Judeuyū oajĕm Pauloyū kay—itabut'ūmayū. Oajĕm ip Antioquia ka bewi, Icōnio ka bewi dak. Listra ka be ip oajĕm. Ade o'ĝubu'un ip Pauloyū kay. O'ĝutakomān ip cekay ip.

Imĕnpuye Paulo o'yabuĝbuĝ ip yaokaap ojuy. Kururuĝ Paulo o'tujujĕm ip jeka bewi—Listra ka bewi. Kacūĝpe o'jepere ip. Tūybe oe'ū iān o'e ip. ²⁰Paulo bit o'āy Jesus kay itabucayū cekay ce'awero buje. Waram oōm Listra ka be.

Kuyaje Paulo o'kop Derbe ka be Barnabé eju. ²¹Kawĕn idipat o'ĝuwĕnuwĕn ip Derbe ka watwat pe. Imĕnpuye tak ĝu oitabun ip Jesus kay.

Ĝebuĝe o'jepit ip jedocap e daĝ ma. Listra ka daĝ ip o'jepit Icōnio ka daĝ tak, Antioquia ka daĝ tak. ²²Jesus a'ōkayayū jojom ip o'jepit. Ixeyū a'ōmucanucan oekuku ip. Yawĕwĕm ip oekuku. Paulo o'jekawĕn ceweju ip.

— Jesus kay eyetabucap cuy epeyepere ĝu — io'e. — Jesus kay wuyetabut pima, warara'acat ipiat supi'ajoat wuywebe — io'e.

— Ĝuyjom pit Deus xe acesop. Ixe soat kukukan pima, cexe ma acesop soat ya'ō kay kūyjobit pima — io'e cebe ip.

Paulo soat kaka daĝ oeku Barnabé eju.

²³Ixeyū dak aĝokatkayū o'taē Ixesus day itabucayū kukukayūm. Soat kaka daĝwi o'taē ip. Jekpiwa ma o'jewemurun ip jekawĕn ām Deus eju. Deus eju o'jekawĕn ip o'taē'ibiyū beam. Imĕn o'jekawĕn ip Deus eju:

— Ocekukukat — io'e ip Jesus pe. — Iteyū aĝokatkayū juy ejukuk xipan, ekay itabut ip puye — io'e ip Deus pe.

²⁴O'kop ip Panfĭlia eipi daĝ, Pisĭdia eipi daĝ tak.

²⁵Ĝebuĝe waram Deus ekawĕn o'ĝuwĕnuwĕn ip Perge ka be. Atália ka daĝ ip o'kop.

²⁶Antioquia ka kay ip o'ju waram. Kobexixi daĝ ip o'ju. Koap jejĕmap ka be ip oajĕm—Antioquia ka be.

— Xipan cuy ixeyū ejukuk kapikpiĝ pima—ekawĕnuwĕnuwĕn pima — i mo o'e itabucayū Deus pe ibo ka be koap cĕm pima.

²⁷ Oajēm ip ma'ḡuto Antioquia ka be jekapikap o'jepere ip puye. Paulo ekawēn co am o'je'awero ip soat Jesus a'ōkayayū.

Ḡebeje Paulo apēn Deus ixeyū buywatwanap o'ḡuwēn cebe ip. Apēn soat kaka daḡ oekuku ip iap o'ḡuwēn.

— Deus juk adi oca'ōmucanucan osunuy Jesus muwēnuwēn pima — io'e. — Judeu'ūmayū be ocemuju jekawēn muwēn ām — io'e. — Tak ḡu ip oitabun Jesus kay — io'e cebe ip.

²⁸ Ibo ka be osodop ip ūm kaxi. Jesus a'ōkayayū xe osodop ip ibun ma.

15

¹ Judeuyū o'ju Antioquia ka kay—Judéia eipi bewiayū. Oajēm ip.

Ḡebeje cedaḡ ḡu Jesus kay itabucayū o'ḡutaybin ip—Judeu'ūmayū o'ḡutaybin ip.

— Moisés ekawēn taḡ eyedaypu'aḡobixeedakat'ūm pima, Deus jeydaxijo ḡu — io'e ip napa ma itabucayū be.

² Imēneju Pauloyū o'jewa'ōxikxik cīcā ceweju ip Judéia eipi bewiacat eju. Imēnpuye Jesus a'ōkayayū itaybin pin o'e ip apēn ḡu paxi cūḡ ma wuyxe iam.

— Acesuxeedakat tu Moisés ekawēn taḡ? Acesuxeedakat ḡu xe'e? — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye ip Paulo o'ḡuju Jerusalém ka be, Barnabé dak, jebureyū dak.

— Jerusalém ka be juy epeju — io'e ip. — Epeju juy jekawēn ām Jesus emumujuyū eju—itabucayū kukukayū eju dak — io'e ip. — Epeyawawē juy ceweju ip. “Acesuxeedakat tu Moisés ekawēn taḡ? Acesuxeedakat ḡu xe'e?” i juy epe'e cebe ip — io'e ip.

³ Pauloyū o'jewemuwēn cebe ip. O'jēm ip Antioquia ka bewi.

O'ju ip itabucayū kukukayū kay. Cucum pima Fenícia eipi daḡ o'kop ip, Samaria eipi daḡ tak. Soat ka daḡ o'je'awero ip itabucayū eju cucum pima.

— Ade jījā Judeu'ūmayū kuyap jetabucap o'jepere ip — io'e ip. — Jesus kay ip oitabun — Pauloyū o'e cebe ip.

Icokcok cīcā ip o'e itabucayū iboap awēḡ tobuxik puje—Fenícia eipi watwat, Samaria eipi watwat tak.

⁴ Oajēm ip Jerusalém ka be. O'ju ip itabucayū kukukayū kay. Itabucayū kukukayū ip o'tobede, Jesus emumujuyū dak, wara'acayū itabucayū dak. Itabucayū kukukayū o'je'awero ip cexe.

Ḡebeje Paulo o'jekawēn cebe ip.

— Deus cuk adi ocebuywatwatn kawēn idipat muwēn ām — io'e. — Pūḡ ḡu Judeu'ūmat oitabun Jesus kay—ade jījā ma! — io'e Paulo.

⁵ Pūḡpūḡ pit Fariseuyū o'āy Paulo mukorēm ām—Jesus kay itabucayū.

— Ixeyū dak cuy Moisés ekawēn taḡ jeku, itabut ma'ḡu ip Jesus kay — io'e ip. — Jedaypu'aḡobixeedakat cuy ip cekawēn taḡ — io'e ip te'e ma. Imēnpuye Pauloyū o'jewa'ōxikxik cīcā Fariseuyū eju.

⁶ Ḡebeje Jesus emumujuyū o'je'awero ip Jesus kay itabucayū kukukayū eju. O'jewawēwē jījā ip.

— Apēntak cedaḡ wuywebe Judeu'ūmayū mutaybit am Jesus kay itabun ip puje? — io'e ip jewewebe. — “Moisés ekawēn taḡ cuy epeku,” i du ace'e cebe ip? Imēn ḡu xe'e ace'e cebe ip? — io'e ip jewewebe.

⁷ O'jekawēn cīcā ip jeweweju jewemudin ām. Iboan cīcā ip o'jewa'ōxikxik wara'at taḡtaḡtaḡ i'eap puxim.

Pedro o'jekawēn soat pe aweromayū be.

— Okitpitpityū — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wekawēn kay — io'e. — Kuy bima Deus onaē kawēn idipat muwēn ām Judeu'ūmayū be. Eyetaybit iboam — io'e. — Ixe mo omuju ibikuy osunuy ixeyū mutabut am jekay buye. ⁸Deus itaybit apēn wuyju jewaḡuyḡuy iam — io'e.

— Ixe mo jebīōḡbuk o'ḡudot Judeu'ūmayū kay apēn wuykay o'ḡudot iap co'i. Imēn Judeu'ūmayū kay dak ōn iam wuymutaybitbin o'e Deus. ⁹Soat ipi daḡayū ibit ma Deus xe. Soat jewejojo'i ma ip cexe. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk Judeu'ūmayū bewi Jesus

kay ip itabut puye. O'ju'uk apĕn wuywebewi ikĕrĕat o'ju'uk iap co'i — io'e. ¹⁰— “Cedağ ġu Deus pe jebiōġbuk muōm ām cebe ip, Moisés ekawĕn tağ ġu ip puye,” i du eyju e'em? — Pedro o'e. — Iba'ore osunuy wuydobuyū'ūm'ūm pe ixē ekawĕn tağ jeku am. Wuywebe dak iba'ore. Iba'ore kuka o'e Judeu'ūmayū be dak. Imĕnpuye “Moisés ekawĕn tağ cuy epeku,” i'ūmġu juy ace cebe ip—Jesus kay itabun'isuayū be. ¹¹Wuykukukat Jesus wuydaxijojom cekay wuyetabut puye. Wuydaxijojom xipan wuykuğ puye. Imĕnpuxim Judeu'ūmayū dak idaxijo itabun puje ip — Pedro o'e.

¹²Ĝuyjom Paulo yū o'jekawĕn aweromayū be.

— Deus mo ocemuju kawĕn idipat muwĕn ām Judeu'ūmayū be — io'e. — Deus a'ōbi juk adi wuywebe i'e ba'oreat oceğubapukpuk soat etabutpe — io'e. — Deus soat podi ma ya'ōbaca iap juk adi oceğubapukpuk itabutpe ip — io'e ip aweromayū be. Soat ip müğ osodop ya'ijojom.

¹³Ĝuyjom Tiago o'jekawĕn aweromayū be.

— Okitpitpityū — io'e. — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wekawĕn kay. ¹⁴Simāo Pedro ekawĕn epaya'ijojom kuy — io'e. — Deus xipan Judeu'ūmayū kuğ iam wuy mukūyjojo — io'e. — Deus Judeu'ūmayū o'taē itabut am jekay. Ixeyū dak o'taē jebekitkiyūm — io'e. ¹⁵— Iboap o'jebapuk kuyayū ekawĕn tağ—Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukayū emudupmubararaktup ekawĕn tağ — io'e. — Imĕn e'em iboaptup:

¹⁶“Ōn Deus,” i. “Waram ocepit ya'at'ibit'a mudim am—Davi duk'a mudim am,” i. “Yadipat'am je'e ma'ġuto,” i. “Soat xe ijodiat xe wa'ōbuyxian oğuy apĕn Davi ya'ōbuyxi osunuy iap co'i,” i. “Obikuyap tağ jeku ip waram,” i. ¹⁷“Soat kaka dağacat itabut je'e okay Judeu'ūmayū,” i. “Webekitkiyūm je'e ip,” i. ¹⁸Imĕn wuykukukat e'em, i. Kuyje ma iboap o'ğuwĕn, i.

Imĕn e'em iboaptup — io'e Tiago. — Imĕn cuk adi Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukayū o'e'e'e Deus a'ōbi — Tiago o'e.

¹⁹— “Imĕnpuye Judeu'ūmayū kaykay ġu juy ajop,” i ōn e'em — io'e Tiago. — “Jesus kay itabun'isuayū kaykay ġu juy ajop,” i ōn e'em — Tiago o'e. — Iboam acā juy ace Judeu'ūmayū be—itabun'isuayū be:

²⁰Deusbaroyū wap iĕnmōġ'ibitĕn cuy epesuĕn'o ġu, i. Wara'acat tayxi kaykay ġu juy epesop, wara'at itop kaykay ġu dak, i. Iĕntoyteyatĕn cuy epesuĕn'o ġu, i. Puca doy juy epetoykōnkōn ġu, i.

Iboam acā juy ace Judeu'ūmayū be—itabun'isuayū be — Tiago o'e.

²¹— Kuy bin ma opop Moisés ekawĕn wuy mutaybitbin'ukayū soat kaka dağ — io'e. — Ĝasū dak soat kaka dağ opop ip. Soat Sábado cekawĕntup cocom ip wuy'eaweroroap'a be—Deus eju kawĕnwĕnap'a be. Iboam acā juy ace cebe ip — Tiago o'e.

— Imĕn cuy ace! — io'e ip aweromayū.

²²⁻²³Soat ce'awero'ibiyū Tiago be jawĕwĕap kay ip o'e—soat Jesus emumujuyū, soat itabucayū kukukayū dak, soat itabucayū dak.

Ĝe buje Jesus emumujuyū cartadup o'tupmubararak itabucayū kukukayū. O'tupmubararak ip tup muju am warara'acayū awĕaptum—itabucayū awĕwĕaptum—Antioquia ka watwat awĕwĕaptum. Xepxep ağokat kayū o'ğuju ip cartadup tujowat am Antioquia ka watwat pe. Judas o'ğuju ip, Silas tak. Judas xepxep ibutet osunuy. Wara'at ibutet Barsabás i osunuy. Ixeyū xepxepayū ya'ōbuyxi ip osodop soat xe. Ixeyū xepxepayū cartadup o'tuptujowat Antioquia ka watwat pe. O'ju ip Paulo eju, Barnabé eju dak.

Cartadup imĕn o'e:

Oceju Jesus emumujuyū, itabucayū kukukayū dak, wara'acat itabucayū dak, i. Eykit-pitpiyū oceju, i. Kato mujujum oceju soat pe eywebe Judeu'ūmayū be, i. Kato mujujum oceju soat kaka dağacat pe—Antioquia ka watwat pe, Síria eipi watwat pe dak, i. ²⁴Kuy bima ağokat kayū mo a'ġu eyağuy mubabi'ūm'ūm oce'in, i. Ĝasū eyetaybit ġu apĕn oceku cedağ iam, i. “Moisés ekawĕn tağ eyedaypu'ağobixeedakat'ūm pima, Deus jeydaxijo ġu,” io'e ip napa ma eywebe, i. Oceju ġu mo a'ġu ixeyū oceğuju eykay, i. Ja'ōbi ma mo a'ġu

ip o'ju eykay, i. ²⁵ Imēnpuye juk a'ḡu oceje'awero pūḡ taḡ ma eyawē ām, i. Ḡasū xepxep aḡokatkayū ocetaē imuju am eyjom, i. Ixeyū cum Barnabé eju, Paulo eju dak, i. ²⁶ Pauloyū o'yaoka pin kuy bima, i. Inaka iparara'ūm ma wuykukukat Jesus Cristo muwēnuwēn oekuku ip, i. Imēnpuye ikukpin cīcā ip ocexe, i. ²⁷ Xepxepayū oceḡuju eykay—Judas, Silas tak, i. Ixeyū soat ḡuwēn eywebe ḡasū ocekawēn, i. ²⁸⁻²⁹ Iboam acā oceju e'em eywebe: Deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn cuy epesuēn'o ḡu, i. Puca doy juy epetoykōnkōn ḡu, i. Iēntoyteyatēn cuy epesuēn'o ḡu, i. Wara'at tayxi kaykay ḡu juy epesop, wara'at itop kaykay ḡu dak, i. Iboam acā juy oceju e'em eywebe, i. Iboap taḡ jekukum pima, cedaḡ epeku. Eywātaxipipem ḡu juy epesop. Ibūrū ma oceju e'em eywebe eyawēwēm, Deus biōḡbuk tak eyawēwēm, i. Imēn o'tupmubarakararak ip Judeu'ūmayū awēwēaptup itabucayū kukukayū Jerusalém ka be awerom pima.

³⁰ Ḡejuje taē'ibiyū cartadup o'tuptujowat ip Antioquia ka watwat kay—itabucayū kay. Judas o'tuptujowat, Silas eju. O'ju ip Barnabé eju, Paulo eju dak.

Yajēm puje soat itabucayū o'tomuwā ip je'awero am.

³¹ Ḡejuje ip o'tupūm cebe ip. Itabucayū kukukayū ya'ōberen o'tupcoco soat pe ya'ījo am. Soat ip icokkok o'e ibodup ekawēn co buje.

³² Judas Silas tak itabucayū o'yawēwē. Antioquia ka watwat o'yawēwē ip. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip. Deus ekawēn ip o'ḡutaybitbin. Imēnpuye biḡ ma ip itabut o'e Jesus kay. Icockok ip o'e jetabucap kuḡ. Pūḡ kabia ḡu osodop ip Antioquia ka be.

³³ Ibocewi o'jewemuwēn ip itabucayū be.

— Deus cuy xipan jeydujupit — itabucayū o'e cebe ip.

O'jepit ip Jerusalém ka be. Kuy bima o'ḡuju'iaiyū kay ip o'jepit. ³⁴ Imēnpit Silas o'jepit ḡu.

— Ijocce ma oḡuy — io'e. — Ocepit ḡu juy — io'e.

³⁵ Paulo dak Antioquia ka be osunuy, Barnabé dak. Wuykukukat ekawēn o'ḡuwēnuwēn ip adeayū be. Jebureyū eju wuykukukat ekawēn o'ḡuwēnuwēn ip.

³⁶ Ibun'ūm pima Paulo o'jekawēn Barnabé eju.

— Ḡa'a juy accepit — io'e. — Soat kaka daḡ cuyaju—kuy bima Deus ekawēn aḡuwēnuwēn iap kaka daḡ — io'e. — Wuynomukay juy accepit waram Jesus a'ōkayayū jom — io'e. — Ḡa'a accepit xipat paxi opop ip iam — io'e Barnabé be.

— Ḡa'a — io'e Barnabé.

³⁷ Barnabé ma João Marcos dujowat ojuj ceweju ip. ³⁸ Paulo bit ibu'u o'e tujowan.

— Oxe ma xipat ḡu João Marcos ju am wuyweju — Paulo o'e. — Koap pima mo wuyiwat — io'e. — Panfília eipi be bima, o'jepit — io'e. — Wuyweju bit mo oibu'un Deus ekawēn muwēn ām — io'e. — Obu'u oce ikuḡ — Paulo o'e.

³⁹ O'jewa'ōxikxik cīcā ip. Imēnpuye o'jeok ip jewewejuwi oibu'un ikuḡ puye.

Ḡejuje Barnabé João Marcos o'tujowat jewēju. Kobexixi be ip oōm. Tiboḡ cīcāati o'timudek ip. Chipre eipi be ip o'ju—tip'aweroroboḡ pe.

⁴⁰ Ḡejuje Paulo wara'at ma o'taē jewēju am. Silas o'taē jewēju am. Soat ikitpitpiyū o'jekawēn Deus eju cebeam ip—Antioquia ka watwat.

— Bay, xipan soat kuḡ ēn — io'e ip. — Iteyū xepxepayū juy ejukuk xipan — io'e ip Deus pe.

⁴¹ Paulo o'ju Silas eju. Síria eipi daḡ oekuku ip, Cilícia eipi daḡ tak. Deus ekawēn itabucayū mutaybitbin oekuku ip.

16

¹ Pauloyū o'ju Derbe ka be, Listra ka be dak. Listra ka be aḡokatkat osunuy. Jesus a'ōkayat osunuy. Ibutet Timóteo i osunuy. Paulo o'ju Timóteo kay. Timóteo xi Judeu osunuy. Ixe ayacat Deus ekawēn kay itabut osunuy. Cebay Judeu ḡu osunuy—Grego acā. ² Jesus a'ōkayayū Timóteo o'ḡuwēn Paulo be—Listra ka watwat, Icônio ka watwat tak.

— Timóteo xipat cīcā — io'e ip Paulo be.

³ Timóteo dujowat ojuy o'e jewēju jebuywatwat'ukan Paulo. Koap Paulo Timóteo o'taypu'ağobixeedakat Judeuyū babi dağ, ade Judeuyū osodop ika kay ip cumiat ka be buye. Itaybit cīcā osodop ip Timóteo Judeu'ūmat ipot iam, taypu'ağobixeedakat'ūm iam tak itxeyū Judeuyū.

⁴ Ğebye Paulo o'ju Silas eju, Timóteo eju dak. Soat kaka dağ ip oekuku Jesus kay itabucayū jojom. Jerusalém ka watwat pe jawēwēap muwēnuwēn oekuku ip. Jesus emumujuyū be jawēwēap muwēnuwēn oekuku ip—itabucayū kukukayū be jawēwēap muwēnuwēn. Mēnku Judeu'ūmayū jekuku iap muwēnuwēn oekuku ip.

— Kūyjobin cuy epesop eyawēwēap ekawēn kay — io'e ip itabucayū be soat kaka watwat pe.

Soat kaka dağ oekuku ip imukūyjojom.

⁵ Imēneju biğ ma itabut o'e Jesus kay. Soat kabia warara'acayū oitabun Jesus kay.

⁶ Deus biōğbuk Pauloyū o'ğjuuat ğu Ásia eipi be. O'ğjuuat ğu ip iboce Deus ekawēn muwēn ām. Imēnpuye Frígia eipi dağ ip oekuku Galácia eipi dağ tak. Kapurūğ tağ ip oekuku.

⁷ Ibocewi oajēm ip Mísia eipi tēğ ma. Bitínia eipi be cu ojuy ip. Deus biōğbuk pit o'ğjuuat ğu ip. ⁸ Imēnpuye Mísia eipi dağ o'timudek ip. Trôade ebikopap pe oajēm ip. Ibo ka tiboğ cīcāati xe osunuy.

⁹ Ğebye Paulo jexey jo'iat o'jojoho ixe exima. Trôade ka be bima o'jojoho. Ağokatkat o'jojoho jexey jo'iat pe. Macedônia eipi bewiat o'jojoho. Cūğ'i osunuy.

— Macedônia eipi kay juy ejot — io'e Paulo be jexey jo'iat pe. — Ocebuywan cuy ece — io'e Paulo be.

¹⁰ Paulo imēn jexey jo'iat o'jojoho. Ōn tak cuk Paulo xe oğuy Trôade ka be bima. Ōn Lucas—ijudup mubarararağat. Macedônia eipi kay a'ğū cu ojuy ocejewağuy Paulo exey jo'iat puye. Ocetaybit cīcā Deus cuk ocemuju Macedônia eipi kay kawēn idipat muwēn ām iam.

¹¹ Ğebye kobexixi be oceōm. Ocejēm Trôade ka bewi. Tiboğ cīcāati ocetimudek. Cūğ ma oceju tip'aweroro kay Samotrácia eipi kay. Kuyaje oceju Neápolis ebikopap kay.

¹² — Ğebye Filipos ka kay oceju. Filipos ka Macedônia eipi be opop. Ikaboğ cīcā ma o'sukadop. Wara'atka bodi ma ikaboğ o'sukadop—Macedônia eipi beatka bodi ma. César ebekitkit ibo ka o'sukada Roma ka kukat ebekitkit. ¹³ Ağoka bewi ocejēm Sábado kabia.

Idibi wābū kay oceju.

— Judeuyū ac'o'i kawēnwēn Deus eju ijoce — i juk a'ğū oce'e.

Aoyū awerom osodop ip iboce. Ocabik ma a'ğū ceparakpe ip—aweroayū parakpe.

¹⁴ Ğebye Deus ekawēn oceğuwēn cebe ip. Ayacat iboce osunuy. Ibutet Lídia i osunuy. Tiatira ka bewiat osunuy. Pağo idipat teidada'ukat osunuy. Deus kay itabucat osunuy. Deus Paulo ekawēn o'ğubapuk Lídia be itabut cīcā i'e am. Imēnpuye itabut cīcā o'e Jesus kay. ¹⁵ O'jewemubatisanat “Jesus ebekit ōn ğasū bit” i'e am soat pe. Lídia duk'a watwat tak o'jewemubatisanat ip, itabut puye. Lídia o'jekawēn ocewebe.

— Eyxe wuykukukat Jesus kay wetabut pima, oduk'a be juy epesop ğasū bit — io'e ocewebe.

Imēnpuye Lídia duk'a be ocesop Filipos ka be bima.

¹⁶ Ğebye ayacat ocedopabijuk—yaypan'isuat—cekarīwa be imudadaybotbot'ibit. Deus eju Judeuyū kawēnwēn'uk osodop iap kay cum pima, ocedopabijuk. Ibiōğbuk kērēat kuğ osunuy jewebe. Ibiōğbuk kērēat a'ōbi yaypan'isuat apēn ğuyjom je'bapuk iap muwēnuwēn'uk osunuy adeayū be. Ağokatkayū yaypan'isuat kukayū osodop ip. Ade dinheiro bubum ip osodop apēn ğuyjom je'bapuk eykay iap muwēğap teim. Ixe yaypan'isuat ocedopabijuk. ¹⁷ Jewāwāwām oekuku ocenomuju soat kabia. O'jekawēn ocekawēn coco'ukayū be.

— Teyūku Deus a'ō kay kūyjobicayū — io'e'e'e. — Ixe Deus soat podi ma ya'ōbuyxiat — io'e'e'e. — Apēn wuyewedaxijo but iap muwēnuwēn wuywebe — io'e'e'e ya'ōberen ocekawēn coco'ukayū be.

¹⁸ Iboap muwēnuwēn oekuku ocedobatban yaypan'isuat. Wara'at kabia dak. Wara'at kabia dak. Ade kabia iboap muwēnuwēn oekuku ocenomuju. Imēnpuye Paulo yukpicegēn o'e cekay. O'jekorepēn yaypan'isuat kay.

Ĝejuje Paulo o'jekawēn ibiōg̃buk kērēat pe—yaypan'isuat peat pe.

— Ejēm cuy yaypan'isuat pewi — io'e. — “Ejēm cuy,” i òn e'em ewebe Jesus a'òbi — Paulo o'e.

Ĝejuje'isum ma o'jēm cebewi. Xipat o'e.

¹⁹ Cebewi ibiōg̃buk kērēat cēmap co buje, yaypan'isuat kukayū oitakomān ip Paulo kay.

— Ĝasū bit ixē ibiōg̃buk kērēat a'òbi g̃uwēn g̃u — io'e ip. — Abu dinheiro je'g̃ūm ocewebe g̃asū bit? — io'e ip.

Pauloyū o'jat ip. Akiju ip o'tujowat. Jeka kukukat topabe o'tujowat ip imuymuy am.

²⁰ Ĝejuje o'jekawēn ip jeka kukukayū eju.

— Teyūku Judeuyū — io'e ip. — Wuyka watwat kaykay ip — io'e ip napa ma. — Iwaru ma ocemutaybitbin ip. Jebabim ip ocemutaybitbin — io'e ip. ²¹ — Cedağ̃ g̃u iteyū e'eap tağ̃ wuyeku am, wuyju Roma ka kukukat ebekitkit puye — io'e ip napa ma.

²² Ĝejuje ibo ka watwat oitakomān ip Pauloyū kay, imuymuy buje. Ika kukukayū Pauloyū eekabek o'g̃uwekuwek ip.

— Epeyukxabimupokupoğ̃ cuy daxadaypam — io'e ip.

²³ O'yukxabimupokupok cīcā ip. Daomūnmūnap'a be o'g̃uōm.

— Ağ̃ cuy epesop cekay — io'e ip daomūnmūnap'a kukukat pe. — Epejowiwi juy ip ijēmap puxim — io'e ip.

²⁴ Iboap co buje āmap'abi be Pauloyū o'g̃uōm iğ̃o'a kukukat. Badiat'abi be ip o'g̃uōm, “Xipan cīcā juy iteyū epejowiwi,” i juk o'e buye. Sui o'suimuōm ip iptok pe. O'jekağ̃obiece ip parakpe. Cem cīcā o'e ip. Ceok pa'ore ip o'e.

²⁵ Iximadakpe Pauloyū o'jebibododon Deus kay. O'jekawēn ip Deus eju. Ibibodo a'ijojom o'e ip soat daomūnmūnap'a beayū. ²⁶ Ipi o'jexixi g̃ejuje bit. Imēnpuye daomūnmūnap'abi'ip o'je'abi'ipekutu. Soat xīntabi dak jekpiwa ma o'jeorek. O'tomudip'uk. Ikağ̃obimuparakap'ip tak o'jeipeorek jekpiwan ma.

²⁷ Imēn cebapuk puje daomūnmūnap'a kukukat o'jewūrūg̃. Xīntabi tomudip'uk'uk o'jojajo. Tūybe taomūnmūnayū kuy o'jēm iān o'e. Imēnpuye jepaja o'ju'uk iyuk pewi jewaoka oju. ²⁸ Imēnpuye Paulo ya'òberen o'jewāwā.

— Ecewaoka g̃u juy — io'e ya'òberen. — Ocejēm g̃u buk — io'e. — Soat oceju ijoce mabuk — io'e yakukukat pe.

²⁹ — Wexiktak cuy eğ̃ūm owebe — io'e jebure be ya kukukat. — Etojot cuy kabia iam. O'g̃ūm cebe. Badi o'ju.

Pauloyū kay o'ju. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. O'jēg̃'aecōg̃cōg̃ Pauloyū dopabe.

³⁰ O'tujujēm ip yabewi.

— Obureyū — io'e. — Apēntak wewedaxijo but? — io'e.

³¹ — Etabun cuy eğ̃uy Jesus kay—wuykukukat kay — io'e. — Etabut pima Deus jedaxijo. Eduk'a watwat tak idaxijo — io'e ip.

³² Ĝejuje Paulo Deus ekawēn o'g̃uwēn yakukukat pe, soat tuk'a watwat pe dak. ³³ Soat ip oitabun wuykukukat Jesus kay. Daomūnmūnap'a kukukat Pauloyū o'yukxabiwuy iximadakpe ma.

Ĝejuje daomūnmūnap'a kukukat o'jewemubatisanat “Ĝasū bit Jesus ebekitkit oceju” i'e am jebureyū be. Soat tuk'a watwat tak o'jewemubatisanat. ³⁴ Pauloyū o'tujowat ip jeduk'a be. Puybit o'g̃ūm cebe ip.

— Juku eyxan — io'e. — Epejo'o — io'e.

Soat ip icokcok cīcā o'e Jesus kay itabut puye.

³⁵ Kabia buje Filipos ka kukukayū te'e ma sorarayū o'g̃uju daomūnmūnap'a beayū dakoy am—Pauloyū dakoy am.

— Pauloyū juy epeğ̃ujēm daomūnmūnap'a bewi — io'e ip sorarayū be.

³⁶ O'ju ip daomūnmūnap'a be. Ika kukukayū ekawēn o'g̃uwēn ip iğ̃o'a kukukat pe.

Ixe o'ju Pauloyū kay.

— “Pauloyū juy epeğujēm daomūnmūnap'a bewi,” i juk o'e ip oceka kukukayū — io'e yakukukat Pauloyū be. — Epejēm cuy — io'e ip. — Eyekupinap tağ cuy epeju — io'e Pauloyū be.

³⁷ Imēnpit Paulo ika kukukayū a'ō kay ġu o'e.

O'jekawēn sorarayū be Paulo.

— Ocejū soat eipi kukukat ebekitkit—César ebekitkit Roma ka kukat ebekitkit — io'e. — Soat etabutpe ip ocukxabiaokaka — io'e. — Ocedujowat ġu ip ibimāmāmamayū ekawēn coco'ukat kay ocekawēn co am — io'e. — Itaybit ġu mo a'ġu ip Pauloyū ikērēat o'ğujurūğ iam, o'ğujurūğ ġu iam tak, ocekawēn co'ūm puye. Jetaybitpun'ūma ip ocemuōm daomūnmūnap'a be — io'e. — Iba'arēm ma ip ocemujēm ojuy! — io'e. — Iba'arēm ġu juy ip ocemujēm — io'e. — Soat etabutpe juy ip ocemujēm — Paulo o'e.

³⁸ Imēneju sorarayū o'jepit ika kukukayū kay. Paulo ekawēn o'ğuwēn ip cebe ip.

— César ebekitkit teyūbitku — io'e ip. Imēnpuye ika kukukayū iparara jījā ip o'e César ebekitkit ukxabi mupok pi osodop buye.

³⁹ O'ju ip Pauloyū kay. Daomūnmūnap'a be ip o'ju.

— Ocejū juk a'ġu xipan ġu eykuk kapusu — io'e ip. — Imēnpit eyağuyba'ūm cuy iboap kay — io'e. — “Filipos ka kukukayū juk a'ġu ikērēm cīcā oceku,” i'ūmğuy juy epe'e — io'e ip. — Epejēm oceka bewi — io'e ip Pauloyū be.

⁴⁰ O'jēm ip daomūnmūnap'a bewi. O'ju ip Lídía duk'a be. Ixe duk'a be osodop ip kawēnwēn Jesus a'ōkayayū eju. O'yawēwē ip. O'jēm ip ibocewi.

17

¹ Pauloyū o'ju Tessalōnica ka kay. Cucum pima o'kap ip Anfípolis ka dağ, Apolōnia ka dağ tak. Oajēm ip Tessalōnica ka be. Ebapūğ esemana ibo ka be ip osodop. Judeuyū e'aweroroap'a ibo ka be o'yanuy—Deus eju kawēnwēnap'a. ² Ebapūğ Sábado bima iğo'a be o'jujuju ip. Oōm ip iğo'a be.

Ġebuje Paulo Deus ekawēn o'ğuwēnuwēn iğo'a beacat pe. Imutaybitbin o'e ip.

³ — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū juk adi Jesus Cristo o'ğuwēnuwēn — io'e. — Imēn e'em ip:

Deus emunaē juy ipiat supi'ajo, i. Je'ū juy, i. Waram imēnpit jetait, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup — io'e. — Ibodup ekawēn tağ o'jebapak Jesus pe — io'e. — Ōn ixe Jesus muwēnuwēn eywebe. Deus ixe Jesus o'taē wuydaxiyojo'ukan — Paulo o'e.

⁴ Iboap co buje ade Judeuyū oitabun Jesus kay. Pauloyū eju oekuku ip. Ade Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū dak oitabun Jesus kay—Deus kay itabut osodop'iyayū. Ade aoyū dak oitabun Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū—soat xe ibuyxiayū.

⁵ Warara'acayū bit oitabutkarey Pauloyū kay Judeuyū—itabut'ūmayū. Itabutkarey o'e ip ibadipdipyū oitabun Jesus kay buye. Itabutkareyayū ikērēat mujurūğrūğ'ukayū o'tomuwa je'awero am. Ibukapik'ūmayū o'tomuwa ip—kaycōm'ūmayū. O'je'awero ip itabutkareyayū Pauloyū o'jomuymuy buye. Itabutkareyayū warara'acayū o'ğutakomān ip Pauloyū kay. Puyxibut'ūm ip oōm Jasão duk'a be Pauloyū bu ojuy. Pauloyū dujowat ojuy ip aweromayū kay. ⁶ Pauloyū bit o'tobuxik ġu ip Jasão duk'a be. Imēnpuye Jasão o'jat ip Pauloyū nuyap pe, Pauloyū ka'ūm puye. Wara'acat itabucayū dak o'jat ip.

Ibocewi o'tujowat ip ika kukukayū kay. Pauloyū o'jomuymuy ip ika kukukayū be.

— Soat kaykay teyūku osodop! — io'e ip napa ma. — Soat kaka dağ ip oekuku wuybadipyū kaykay — io'e ip napa ma. — Wuyka be ġasū ip oajēm — io'e ip. ⁷ — Jasão ixeiyū o'tujuōm jeduk'a be tūy ām — io'e ip jeka kukukayū be. — Wuyeipi kukukat a'ōdadam ip—César a'ōdadam — io'e ip napa ma. — “César ġu soat kukukat—Jesus acā,” i napa ma e'em ip acewebe — io'e ip napa ma.

⁸ Iboap co buje ika kukukayū oitakomān Pauloyū kay Pauloyū wuyeipi kukukat a'ōdadam tūybe iān o'e buye. Adeayū dak oitakomān cekay ip. ⁹ Imēnpuye ika kukukayū dinheiro o'jat Jasãoyū xewi Pauloyū mujēmap teida am.

— Pauloyū juy epeğujēm wuyka bewi — io'e ip Jasāoyū be. — Ixeyū jēm puje waram eyedinheiro oceğūm eywebe — io'e ip.

Jasāoyū o'ğuyycat ip waram tuk'a be. ¹⁰ Imēnpuye Jasāoyū Pauloyū o'ğujēm jeka bewi. O'ğujēm ip ixima be. O'ğuju ip Beréia ka kay.

Pauloyū o'ju Beréia ka kay. Oajēm. Judeuyū e'aweroroap'a be ip oōm Deus eju kawēnwēnap'a be.

¹¹ Ğe buje Pauloyū Deus ekawēn Beréia ka watwat o'ğutaybitbin. Beréia ka watwat Tessalōnica ka watwat puxim ğu ip osodop. Itabut pin ip osodop icēmat a'ō kay. Paulo ekawēn coco'uk ip osodop. Soat kabia Deus ekawēn tup coco'uk ip osodop jetaybit am Paulo icēmān paxi e'em iam, icēmān ğu paxi iam tak. ¹² Imēneju ade ma oitabun Jesus kay. Ade Judeuyū itabut o'e ip cekay. Ade aoyū dak itabut o'e ip Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū—soat xe ya'ōbuyxiayū. Ade ağokatkayū dak itabut o'e Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū.

¹³ Ğe buje Judeuyū o'yawēğtobuxik Paulo Deus ekawēn muwēnuwēn Beréia ka be iap awēğ—Tessalōnica ka watwat. Imēnpuye Paulo kay ip o'ju. Oajēm ip. Paulo awēğ o'yawēğmukērērēn ip Beréia ka watwat pe. O'jomuymuy jījā ip. O'gubu'un ip Paulo a'ĵjo am.

¹⁴ Ğe buje itabucayū Paulo o'tujowat tiboğ cīcāati be. Silas pit Beréia ka be o'jecū, Timóteo dak. ¹⁵ Ibocewi Paulo o'tujowat ip Atenas ka be. Paulo dujowacayū o'jepit jeka be—Beréia ka be. Jepitpin pima, Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— “Ğaxīn ma juy epesot okay,” i juy epe'e Silasyū — io'e cebe ip. — “Ibun ğu juy epesot Beréia ka be,” i juy epe'e cebe ip—Silas pe, Timóteo be dak — io'e Paulo cebe ip.

¹⁶ Paulo yağuybabi'ūm'ūm o'e Atenas ka watwat kuğ. Silasyū ajēmap wiwim osunuy ibo ka be. Ade deusbaroyū kay itabut cīcā ip osodop Atenas ka watwat. Tūybe ade deusyū iān o'e ip Atenas ka watwat. Paulo o'yulkpiceğēn deusbaroyū biōğbuk cocom puye. Atenas ka watwat kuğ yağuybabi'ūm'ūm o'e.

¹⁷ Ğe buje Paulo o'jekawēn Atenas ka watwat eju. O'jekawēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Judeuyū eju o'jekawēn Judeuyū'ūmayū eju dak—Deus kayayū eju. Wuyjuyū e'aweroroap pe dak o'jekawēnwēn soat kabia aweromayū eju. ¹⁸ Itaybit cīcāayū dak o'jekawēnwēn Paulo eju—Estóicoyū, Epicureuyū dak. Ixeyū ağokatkayū itaybit cīcā osodop ip. Paulo o'ğuwēnuwēn ip jeweweju.

— Apēntak sute e ojuy itaybit'ūmat? — io'e ip.

— Deus muwēnuwēn teku oxo bit — io'e warara'acayū. — Wuyju bit wuyetaybit ğu i'em — io'e ip.

Imēn o'e ip, Paulo soat em Jesus muwēnuwēn oekukuku buye, wuye'ū buje waram acejetait iap muwēnuwēn oekukuku buye dak. Jesus buten itaybit ğu ip osodop.

¹⁹ Ğe buje itaybit cīcāayū Paulo o'tujowat je'aweroroap pe jeweweju kawēn ām. Je'aweroroap putet Areópago i osunuy.

²⁰⁻²¹ — Ekawēn iisuat cuy epeğuwēn ocewebe — i'e'e'uk osodop ip jewewebe Atenas ka watwat soat em.

Soat em iisuat muwēnuwēn oekuku ip iisuat cocom tak. Paulo o'ju je'aweroroap pe Atenas ka beayū eju.

— Ejot cuy oceweju ekawēn iisuat muwēn — io'e ip Paulo be. — Apēn etaybit iap cuy eğuwēn ocewebe — io'e ip. — Ekawēn iisuat cuy ocemutaybin ece. Wara'an ma ēn ocemutaybitbin — io'e ip. — Oceya'ĵjojo ğu buk iboap. Ocetaybin pin iboam — io'e ip Paulo be.

²² Ğe buje Paulo o'jekawēn cīcā ceweju ip iboce Areópago be.

— Atenas ka watwat — io'e Paulo. — Eyetabut cīcā deusbaroyū kay. ²³ Deusbaroyū biōğbuk cocom oekukuku ijoce. Pūğ'a oyajojo wit'a muğēğē—eyedeusbaroyū kay eyeğebubuap'a. Ibararak opop iğo'a eju. Imēn e'em: “Wara'at paxi omuy deus, i. Ocetaybit ğu buk ixem,” i. Ijop'a oceyamūğē cekay oceğebubuap'am,” i. Imēn ibararak opop iğo'a eju — Paulo o'e. — Ōn pit wetabut ixe kay. Ixe Deusat. Ka'ūmğu wara'at. Ōn wetaybit ixem,

eyju bit ka'ūma. Te'e ma iġo'a mo a'ġu epeyamuġġē, eyetaybit ġu ixem puye. Ixe ekawēn muwēnuwēn ōn eywebe. ²⁴ Kuyje ixe ipi o'ġuġġē, soat ipi daġacat tak. Ixe kabi beacat kukukat, ipi daġacat kukukat tak. Ixe bit wuyemu'amuy'a be ġu nuynuy. ²⁵ Ixe buywat pa'ore wuywebe. Ixe soatkuġ. Ka'ūma kay ixe. Ixe wuymutaicin, wuymu'ada'adam tak. Ixe wuyxat ūmūm wuywebe. Wuydoti dak iūmūm. ²⁶ Soat ka daġacat o'ġu'acoġ pūġ aġokatkat pawi. Jebikuyap taġ ip o'ġujuju soat kaka daġ. Poce ixeyū jeedop iap o'ġuwēnuwēn, poce ixeyū cum iap tak — io'e Paulo. ²⁷ — Deus imēn o'ġuwēn ixeyū etaybit am ixem, jekay jetabut am tak. Wūy ġu wuywi nuynuy—wuytēġ ma. Deus dobuxik pin pima, iba'ore ġu wuywebe tobuxik am. ²⁸ Wuyetait ixe itait puye. Soat taġ wuyju cūġcūġ cucum ixe aġ wuykay buye. Wuyju kake ixe kake buye — Paulo o'e. — Eybadipyū dak imēn o'e—tupmubararak'ukayū: “Deus ebekitkit wuyju dak,” i mo o'e ip. ²⁹ Deus ebekitkit wuyju. Imēnpit xipat ġu wuywebe i'e am: “Deus wita'a muġġēġē buxim” i, “Deus ouro muġġēġē buxim” i dak, “Deus prata muġġēġē buxim” i dak, “Wuyemu'amuġġēġē'a buxim” i dak — Paulo o'e.

³⁰ — Kuyje ma Deus ġebum ġu osunuy apēn ipi daġacat ikērēat o'ġujurūġrūġ iap kay, kawēn icēmān itaybit'ūm ip puye. Ġasū bit “Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere,” i'e em Deus soat pe wuywebe — Paulo o'e.

³¹ — Deus aġokatkat o'taē—Jesus o'taē — io'e. — Kabia o'ġuweġūn. Soat ijodiat je'bapuk Deus wap ixe kabia be. Abuyū ikērēat kuġ Deus xe iap Jesus ġuwēn. Abuyū ikērēat kuġ ġu iap tak ġuwēn. Cūġ ma ġuwēn itaybit puye. Deus pe waram Jesus mutait puje soat iboap o'ġubapuk soat pe wuywebe — Paulo o'e Atenas ka watwat be.

³² “Deus ce'ūat o'ġutait waram” i'e buje Paulo ekawēn o'jowaywayway ip Atenas ka watwat'in. Warara'acat pit Paulo ekawēn kay o'e ixeyū'in.

— Waram pima juy ġuto ejot iboam ocemutaybin am — io'e ip Paulo be.

³³ Paulo o'jēm cexewi ip.

³⁴ Pūġpūġ aġokatkayū oitabun ip Jesus kay. Paulo eju oekuku ip oitabun'iyayū. Pūġ ma itabucat putet Dionísio i osunuy. Ixe Areópago be je'aweroro'ukat osunuy. Ayacat tak itabut o'e Jesus kay. Damáris i ibutet osunuy. Pūġpūġ ā oitabun Jesus kay.

18

¹ Ġuyjom Paulo o'jēm Atenas ka bewi. Wara'at ka kay o'ju—Corinto ka kay.

² Paulo oajēm aġokatkat kay—Áquila kay. Áquila Roma ka bewiat osunuy. Kuy mo o'jēm Roma ka bewi jetayxi eju. Itayxi butet Priscila i osunuy. Áquila Judeu osunuy. Bekin pi ma Ponto eipi be osunuy. Kuy ma mo o'jēm ip Roma ka bewi Itália eipi bewi. Soat kukukat putet Cláudio i osunuy. O'jēm ip ixe Cláudio jeipi bewi Judeuyū o'ġujēmat puye. Oajēm Áquila kay Paulo. ³ Áquila torojo'a muġġēġē'ukat osunuy—ixee'a'a muġġēġē'ukat. Paulo dak ixee'a'a muġġēġē'ukat osunuy. Ixee'a'a deidada'uk ip osodop—Paulo, Áquila dak. Xepxem ip o'jekapikpik. Imēnpuye Paulo Áquila duk'a be osunuy Corinto ka be bima.

⁴ Ġebuje soat Sábado cucu'uk osunuy Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixe dak Jesus o'ġuwēnuwēn iġo'a be Judeuyū aġuymuwarururun ojuy, Judeu'ūmayū aġuymuwarururun ojuy dak.

— Icēmān Jesus acā Deus emunaē — i'e'e'uk osunuy cebe ip.

⁵ Silas tak oajēm Paulo kay, Timóteo dak. Macedônia eipi bewi ip oajēm. Jesus o'ġuwēnuwēn cīcā ip Judeuyū e'aweroroap'a be.

— Deus Jesus acā o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e'e'e'cebe ip.

⁶ Pūġpūġ Judeuyū'in Paulo ekawēn kay'ūm cīcā o'e. Paulo o'jomuymuy jījā ip. O'ya'ōdada jījā ip. Imēneju Paulo oibu'un ceweju ip je'awero am.

— Jesus ekawēn oġuwēn eywebe — io'e. — Inaka eyetabut ġu wekawēn kay — io'e. — Ipiat'ajojoap pe eyju buje, ōn ma okpiwat ġu Deus xe. Eyju bit eyukpiwat, cekay eyetabut'ūm puye — io'e Paulo. Paulo jesay o'ġuxikxik ixeyū xewi ijēm puje okpiwat ġu iap mubapuk am cebe ip.

⁷ Ibocewi o'jēm, Judeuyū cekawēn kay'ūm puye.

Tício Justo duk'a kay o'ju. Ixe duk'a Judeuyū e'aweroroap'a tēg ma o'yanuy—Deus eju kawēnwēnap'a tēg ma. Itabut osunuy Deus kay. Ixe duk'a be o'ju Paulo. Judeu'ūmayū be o'ju Jesus ekawēn muwēn ām.

Ĝe buje Paulo Jesus o'gūwēnuwēn Tício Justo duk'a be. ⁸ Crispo itabut o'e wuykukukat Jesus kay—ixe duk'a watwat tak. Ixe Crispo Judeuyū e'aweroroap'a kukukat osunuy. Itabut o'e Jesus kay gāsū bit. Warara'acayū dak oitabun Jesus kay. Tak ġu Corinto ka wat oitabun. Deus ekawēn co buje ip oitabun. O'jemubatisasanat ip “Jesus ebekitkiyū oceju gāsū bit” i'e am jebureyū be.

⁹ Ĝe buje jexey jo'iat o'jojojo Paulo. Wuykukukat o'jebapuk Paulo kay jexey jo'iat pe. Ixima be o'jekawēn Paulo eju.

— Epararam ġu juy eġuy — io'e Paulo be. — Mūg ġu juy eġuy — io'e. — Ebibu'um ġu juy eġuy wekawēn muwēn ām — io'e. ¹⁰ — Ōn ma exe oġuy — io'e. — Imēnpuye aoka ba'ore cebe ip — io'e. — Ade mabuk itabut je'e okay ijop ka watwat — wuykukukat o'e Paulo be jexey jo'iat pe.

¹¹ Imēnpuye Paulo ibun cīcā osunuy Corinto ka be. Pūg koato osunuy ibo ka be, koato ipidase dak. Soat em Deus ekawēn muwēnuwēn'uk osunuy ibo ka watwat pe.

¹² Ĝe buje Judeuyū Paulo kay ġu o'e ip. Paulo o'jat ip taomūn ojuy. O'tujowat ip Gálio be ya'tjo am. Gálio Grécia eipi kukukat osunuy. Iecuġap osunuy. Oōm ip ibimāmāayū ekawēn cocoop'a be. Paulo o'jomuyumuy ip.

¹³ — Teku ocemubu'un kuyat ekawēn taġ wuyeku am — io'e ip Gálio be. — “Xipat ma epesop Deus xe eydobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ jekukum ġu ma'ġu eyju,” i napa ma teku e'em wuywebe — io'e ip. — Eġukorēm cuy! — io'e ip.

¹⁴ Paulo jede ojuy o'e jemuyumuyayū be. Gálio bit:

— Ecede ġu juy — io'e Paulo be.

Gálio bit o'jede Judeuyū be.

— Judeuyū — io'e. — Ōn pit ite aġokatkat oġukorēm ġu — io'e. — Wuykukukat mupubutbun puje, ōn kajuk oġukorēm, ikērēat kuġ wuykukukat xe buje dak — io'e. ¹⁵ — Jawa'ōxixixixi eyju. “Teku wuybadip ekawēn mukērērērēn,” i'e'em eyju — io'e. — “Teku wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ ġu jekukum,” i'e'em eyju. Imēnpuye ōn pit oġukorēm ġu. Eyju ma juy epeġukorēm — io'e Judeuyū be. — Eyxe ma ikērēat kuġ. Oxe bit ikērēat kuġ ġu — io'e.

¹⁶ O'ġujēm ip ibimāmāayū ekawēn cocoop'a bewi. ¹⁷ Imēneju Judeu'ūmayū itakoma o'e ip Judeuyū kay, Paulo o'tujujēm puye. Imēnpuye Sóstenes o'jat ip Judeu'ūmayū. O'jat ip ixe Judeuyū e'aweroroap'a kukukat puye. O'ġupokupok cīcā ip ibimāmāayū ekawēn cocoop'a exĩntabi weġūn. Gálio bit ak'adit'ūma osunuy ixeyū kay.

— Āg ġupokupok ip — io'e jewebe ma. — Ōn ġu wukpiwat. Wa'ōbi ġu ip imupokupoġ — io'e.

¹⁸ Pūg kabia ġu Paulo Corinto ka be osunuy. Ibun ma osunuy Jesus a'ōkayayū eju. Ĝuyjom o'jewemuwēn cebe ip. Corinto ka bewi o'jēm. Síria eipi daġ cu ojuy.

¹⁹ Éfeso ka kay o'ju. Priscila o'ju ceweju, Áquila dak. Cencrécia ka daġ ip o'kap. Cencrécia ka be bima Paulo o'jakoeat apēn kuy bima Deus pe o'e iap taġ. Waram ip o'ju kobexixi daġ. O'timudek ip. Oajēm ip Éfeso ka be. Paulo oibu'un cewejuwi ip—Áquila ejuwi, Priscila ejuwi dak.

Ĝe buje Paulo Judeuyū o'tobuxik. Oōm je'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Jesus o'gūwēnuwēn cebe ip. O'jewa'ōxixixik Judeuyū eju.

²⁰ — Ibunbun ma juy eġuy ocexe — Judeuyū o'e cebe.

Paulo bit ibu'u o'e cexe ip.

²¹ — Ka'ūma — io'e. — Deus ibikuy bima bit ocepit eykay — io'e cebe ip.

O'jewemuwēn cebe ip. Éfeso ka bewi o'jēm. Kobexixi daġ o'ju.

²² Cesaréia ka ebikopap pe cemūg puje o'ju Jerusalém ka be. Itabucayū kay o'ju. O'tobede ip.

Ġebuje kapurūġ taġ o'ju Antioquia ka kay Síria eipi beat ka kay. ²³Jay. Oajġm. Ibum ma osunuy ibo ka be.

Ġebuje itabucayū o'ġutaybinbin. Soat kaka daġ imutaybitbin ip oekukuku. O'jġm Antioquia ka bewi. Kapurūġ taġ o'ju. Galácia eipi daġ oekukuku, Frígia eipi daġ tak. Jesus a'ōkayayū mutaybinbin oekukuku. Itabut cīcā ip o'e cūġ ma o'ġutaybinbin puye.

²⁴ Apolo oajġm Éfeso ka be. Apolo aġokatkat osunuy. Judeu osunuy. Alexandria ka bewiat osunuy. Idim cīcā o'jekawēnwēnwēn. Itaybit cīcā Deus ekawēn. ²⁵ Kuy bima wara'acat ixē o'ġutaybitbin wuykukukat e daġ wuyeku am iam. Jedokdokap kuġ o'ġutaybitbin ip. Cūġ ma o'ġutaybitbin apēn wuykukukat cuk adi oekuku iam. Itaybit osunuy apēn João Batista adeayū o'ġubatisasan ikērēat mujurūġrūġap o'jepere ip iap mubapuk am iam. Itaybit ġu bit osunuy apēn ġasū wuyju jewemubatisasanan “Jesus ebekitkit oceju” i'e am wuybureyū be iam. ²⁶Jecocokap kuġ osunuy imutaybitbin Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Áquila, Priscila dak Apolo o'tujowat jeduk'a be cekawēn co epere buje. Apēn wuykukukat e daġ ajeku iam o'ġutaybin ip. Itaybit'umapi o'ġutaybin ip—ixē o'ya'ġjojo ġu buk iam. Cūġ cīcā ma o'ġutaybin ip.

²⁷ Ibocewi Jesus kay itabucayū Apolo o'tomuwā ixē cu ojuy Grécia eipi kay buye.

— Cum puk ōn Grécia eipi kay — Apolo o'e.

— Ha'a — io'e ip.

Cartadup o'tupmubarak ip tupmuju am Apolo eju. O'tupmubarak ip Grécia eipi watwat peaptum—itabucayū beaptum. O'tupmubarak ip xipan cuy Apolo epejukuk iaptum.

Ġebuje Apolo itabucayū o'ġutaybitbin cīcā Deus ekawēn Grécia eipi be jajġm puje. Oitabun ip Jesus kay, Deus xe ikukpin ip puye. ²⁸ Apolo Judeuyū a'ōxikxiġ o'e soat etabutpe.

— Jesus acā Deus emunaē. Jesus acā o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e cebe ip. — Imēn ibararak opop Deus ekawēn tup pe — io'e cebe ip. Mūġ ma ip osodop. Ya'ōmuypit pa'ore cebe ip.

19

¹ Apolo Corinto ka be bima Paulo o'kap soat kaka daġ. Éfeso ka kay o'ju. Jay. Oajġm Éfeso ka be.

Ġebuje Jesus a'ōkayayū o'tobuxik. Doze be ip osodop. João Batista imubatisasan oeku ikērēat mujurūġrūġap epereap mubapuk am warara'acayū be. Itaybit o'e ip João emumutaybinbinam. ² Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Ibiōġbuk xipacat oōm tu eywebe, Jesus kay eyetabun puje? — io'e.

— Ka'ūma. Oōm ġu — io'e ip. — Ajo xe'e Ibiōġbuk xipacat? Ocejekūyjo ġu buk ixem — io'e ip.

³ — Abu-a'ōbi juk eymubatisasaan? — Paulo o'e.

— João Batista a'ōbi juk ocemubatisasaan — io'e ip.

⁴ — João ikērēat mujurūġrūġap o'jepere'iyū mubatisasan oeku — io'e. — Imubatisasan pima, “Wara'acat omuyku kanomūm. Ibutet Jesus i. Ixe kay juy eyetabun epesop,” i'e'e'uk osunuy João — io'e Paulo.

⁵ Iboap co buje o'jewemubatisasaan ip “Oceju Jesus ebekitkiyū ġasū bit—ixē acā ocekukukat” i'e am jebureyū be. ⁶ Paulo jebu o'subumōġ yabi jeje ip. Ibiōġbuk xipacat oōm cebe ip. Ya'ōba'arēmat a'ōm o'jekawēnwēn ip. Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn ip. ⁷ Doze be osodop ip—Jesus kay itabucayū.

⁸ Ġebuje Paulo Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be—Éfeso ka beat'a be. Ja'ōcam Deus ekawēn muwēnuwēn'uk osunuy ibo ka watwat pe.

— Ġaxīn ma Deus soat kukukan je'e — io'e ibo ka watwat pe.

Ibum osunuy ibo ka be imutaybitbin—ebapūġ kaxi. ⁹ Pūġpūġayū bit Paulo be jemutaybitbinap kay ġu o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus kay. Jesus o'jomuymuy ip adeayū be. Imēnpuye Paulo o'jeok cexewi ip—Jesus kay jetabut am ibu'u'uyū xewi.

Wara'at'a kay o'ju Jesus a'okayayū eju. Igo'a wuymutaybitbinap'a o'yanuy. Soat kabia Paulo imutaybitbin osunuy igo'a be. Igo'a be Tirano imutaybitbin'uk osunuy pūgpūg ehora dağ. Ixe imutaybitbin'um pima Paulo Jesus ekawēn imutaybitbin'uk osunuy. ¹⁰Imēn imutaybitbin'uk osunuy xepxep koato bun. Imēneju ade jījā wuykukukat Jesus ekawēn o'ya'ījojo—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Soat Ásia eipi watwat o'ya'ījojo.

¹¹Ġebuje Deus ja'ōbacaap o'gūm Paulo be wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am adeayū etabutpe—o'jojojo ġu buk ip iap mubapuk am. ¹²Imēnpuye adeayū Paulo epağo o'jat cexewi—pağonōmnōm, ikūmpi ekabek tak. Ixe pağo o'jomōğ ip iwātaxipiplayū be. O'je'ada'ada ip ixe pağo mōğ puje. Xipat o'e ip. Ibiōğbuk kērēat tak o'jēmjēm adeayū bewi ixe pağo mōğ puje.

¹³Ġebuje pūgpūg Judeuyū ibiōğbuk kērēat o'ğujēmjēm warara'acat pewi. Pūg ka be ġu ip osodop. Soat kaka dağ oekukuku ip. Ibiōğbuk kērēat mujēmjēm'uk oekukuku ip.

Paulo babim imujēm ojuy ip.

— Ocekukukat Jesus a'ōbi oceju e'em ewebe “Ejēm cuy cebewi,” i — io'e ip ibiōğbuk kērēat pe.

¹⁴Imēn imujēmjēm ip osodop 7 be ağokatayū. Ikitpitpityū osodop ip. Cebay butet Ceva i osunuy. Ceva Judeu osunuy. Judeuyū epaīyū kukukat osunuy. Jesus a'ōbi ibiōğbuk kērēat mujēmjēm'uk osodop ip adeayū bewi ikitpitpiyū.

¹⁵Jesus a'ōbi imujēm ojuy bima bit, ibiōğbuk kērēat o'jede cebe ip.

— Wetaybit Jesus — io'e. — Wetaybit Paulom tak — io'e. — Pām eyju? Abuyū eyju? Jesus a'okayayū ġu eyju oxe bit — ibiōğbuk kērēat o'e cebe ip.

¹⁶Ibiōğbuk kērēat kukat o'jerojoro cekay ip—7 beayū kay. Toti ip o'ğuwekuwek. O'watwat ip igo'a bewi 7 beayū. O'jenapōn ip soat iwekwek. Soat ip yaokaka o'jēm. Ibo o'jebapuk Éfeso ka be.

¹⁷Iboap awēğ o'yawēğtobuxik ip—Éfeso ka watwat, Judeuyū, Judeuyū'ūmayū dak. Iparara o'e ip te'e ma “Jesus a'ōbi ōn” i'eap puxim.

— Wuykukukat Jesus ya'ōbuysi jījā — io'e'e ip. Ade ixeyū'in oitabun wuykukukat Jesus kay.

¹⁸Ade wamomoyū dak oitabun Jesus kay. Apēn cuk adi ikērēat o'ğujurūğrūğ ip iap o'ğuwēn ip Paulo be. Itabut cīcā o'e ip Jesus kay. Jebukaypacap o'jepere ip.

¹⁹Ġebuje ibukaypacap ibararak osodop taperadup pe ibibodo. Oibu'un ip jebibododon. Warara'acat muy'ū am ip oibu'un. Jebukaypacaptup o'tupmu'awero ip tupmupik am soatup. O'tupmupik ip soat etabutpe. Teiboğ cīcā osodop tuptei. Tuptei 50,000 dinheiro osodop isurūğat prata muğēğē.

²⁰Imēneju warara'acayū oitabun Jesus kay. Tak ġu ip oitabun. Deus ekawēn kay jījā ip o'e, cūğ cīcā cexe ip puye.

²¹Ġebuje Paulo co ojuy Jerusalém ka kay. Deus a'ōbi cu ojuy o'e Macedōnia eipi dağ cu ojuy, Acaia eipi dağ tak.

— Jerusalém ka kay oju pin — io'e jewebe ma. — Ibo ka be oju buje Roma ka kay dak oju pin — io'e jewebe ma.

²²Xepxep jeweuayū'in o'ğuju jewap Macedōnia eipi be. Timóteo o'ğuju, Erasto dak. Ixe bit Ásia eipi be ibunbun mabuk osunuy.

²³Ġebuje Demétrio adeayū o'ğutakomān Jesus a'okayayū kay. O'ğutakomān ip, soat kaka dağayū oitabun Jesus kay buye. ²⁴⁻²⁵Demétrio pratam yamuğēğē'ukat osunuy. Diana kay je'e'eap'a'it'it'a muğēğē'ukat osunuy. Ade Éfeso ka watwat kapik'uk ip osodop Demétrio eju ibiat'a muğēğē. Ade dinheiro bubu'uk ip osodop ibiat'a muğēğēapeim. Tūybe Diana Deus iān o'e ip Éfeso ka watwat. Imēnpuye te'e ma Diana kay jījā ip osodop. Demétrio ibiat'a muğēğē'ukayū o'tomuwā je'awero am soat jewaju kapik'ukayū dak.

Ibocewi o'jekawēn cebe ip.

— Oburereyū — io'e. — Eyetaybit ade dinheiro bubum wuyju wuyekapikapeim iam.

²⁶Paulo bit adeayū mubu'u'un jetabut am Diana kay. “Ijdiat emumuğē Deus ġu,” i'e'em

ixe soat pe. Imēnpuye adeayū pu'u'un ip jetabut am Diana kay. Jetabucap epereperem ip — io'e.

— Itabut o'e ip Paulo ekawēn kay—Éfeso ka watwat, soat Ásia eipi watwat tak — io'e. — Imēn xipat ġu jġġā wuywebe! ²⁷ Imēn ibun pima, ajo be acejekapik? Wuyekapikap ka'umġu o'e. “Ibuxim ġu oce'e Diana duk'a!” i je'e ip adeayū—Ásia eipi watwat, soat ka daġayū dak — io'e. — “Diana Deus ġu,” i je'e ip — io'e.

²⁸ Imēneju Demétrio ekawēn cocoayū isapka'ore o'e Paulo kay.

Ġe buje o'jewāwā ip ya'oberen—Diana kay je'e'eap'a'it'it'a muġġē'ukayū.

— Diana ya'obuyxi jġġā! — io'e ip ya'oberen. — Soat ka watwat itabut cekay! — io'e ip. — Diana kay acā wuyetabut! Diana acā Deus! — i te'e ma o'e ip ya'oberen.

²⁹ Tūybe Diana Deus iān o'e ip. Imēnpuye soat'a'a daġ ip ya'oberen o'jewāwā.

Ade ip dao ma o'ju je'aweroroap'a kay—yaboġat'a kay. Cum pima ip xepxepayū o'jat Paulo eju jekuku'ukayū—Macedônia eipi bewiayū. Gaio o'jat ip, Aristarco dak. O'tujowat ip je'aweroroap'a be—yaboġat'a be. Tak ġu ip o'je'awero iġo'a be. ³⁰ Paulo om ojuy o'e iġo'a be. Imēnpit itabucayū o'ġuomat ġu. ³¹ Warara'acayū dak o'jewā'omuju Paulo be—Ásia eipi kukukayū—ibureyū.

— Eom ġu juy je'aweroroap'a be — io'e ip. — Aokam cuy ip — io'e ip Paulo be.

— Oom ġu — io'e.

³² Ġe buje aweromayū warēmtaġ ma o'jewāwā. Wara'at taġtaġtaġ ma ip jewāwāwām. Apġġām ijoce awerom wuyju iam itaybit ġu o'e ip. Inaka ya'oberen ma jewāwāwām ip. Itakoma jġġā ip o'e Paulo ejuayū kay, Judeuyū kay dak.

³³ Ġe buje Judeuyū itakomaayū mudin ojuy o'e. Imēnpuye Alexandre o'ġuju ip jewāwāyū dopabe. Alexandre itakomaayū mudin ojuy o'e. O'jebaeuru mūġ ma epesop i'e am aweromayū be.

³⁴ Teku Judeu iam itaybit puje, biġ ma ip o'jewāwā.

— Diana ya'obuyxi jġġā! — io'e ip ya'oberen. — Ixe Diana deus wuyxe soat xe, Éfeso ka watwat xe! — io'e ip ya'oberen.

Ibun cġcā ip o'jewāwā. Xepxep hora ya'oberen o'jewāwā ip. O'jewāwā ip tūybe Diana Deus iān o'e ip puye.

³⁵ Ġe buje aġokatkat jewāwāwāyū o'ġuymūġ. Ixe aġokatkat Éfeso ka kukukayū'in sunuy. Pa'orem cġcā jewāwāwāyū o'ġuymūġ. O'jekawēn cebe ip.

— Éfeso ka watwat, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wekawēn kay! — io'e. — Soat kaka daġayū itaybit ip Éfeso ka watwat Diana kay je'e'eap'a kukan iam—deus tuk'a kukan iam—kuy bima kabi bewi o'kopiat'a kukan iam. ³⁶ Abu kuka o'e: “Éfeso ka watwat itabut ġu Diana kay,” i? Ka'ūma ma! — io'e. — Imēnpuye juy epeyewāwā ġu — io'e. — Mūġ ma epesop! — io'e. — Warēmtaġ ġu juy epe'e'e! — io'e cebe ip. ³⁷ — Te'e ma juk iteyū aġokatkayū epetojot ijoce — io'e. — Diana kay je'e'eap'a beat o'tujupa'um ġu ip — io'e. — Diana nuyap'a o'jomuymuy ġu ip — io'e.

³⁸ — Demétrio, ceweju kapikpik'ukayū dak warara'acat muy pin pima, cum ip ibimāmāat ekawēn coco'ukat topabe — io'e. — Ade ip wuyka be. Ijoce ġu bit ip warara'acat jomuymuy—ibimāmāat ekawēn coco'ukat topabe acā — io'e. — Soat em ip je'awerorom.

³⁹ Ce'awero buje ip ceweju juy ip epeyekawēn — io'e. — Wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ cuy ajeku — io'e. — Cedaġ'ūm cġcā wuyju e'em ġasū bit — io'e. — Warēmtaġ wuyju e'em ġasū bit — io'e.

⁴⁰ — César ebekitkit kuka o'e wuywebe: “Cedaġ ġu juk adi epe'e'e,” i. “César a'ō daġ ġu juk epeye'awero,” i kuka o'e ip wuywebe — io'e. — Ipiat kuka o'supi'ajoat ip wuywebe — io'e. — “Cedaġ ma mo a'ġu oceju e'em” i'e ba'ore wuywebe — io'e cebe ip.

⁴¹ Soat aweromayū o'ġuyypit iboap epere buje. O'jepit ip jeduk'a be.

20

¹ Ce'aweroap epere buje Paulo Jesus kay itabucayū o'tomuwā je'awero am. O'jekawēn ceweju ip ya'ōmucan am. Ġuyjom:

— Cum puk òn — io'e cebe ip. — Macedônia eipi kay òn cum. Eybu'um ġu juy epesop Jesus kay — io'e cebe ip.

O'jëm Ēfeso ka bewi. O'ju.

²Ġebuje Macedônia eipi daġ oeku. Soat kaka daġ oekuku itabucayū jom. O'ġubikuy ip biġ ma itabut am Jesus kay.

³Grécia eipi kay oajëm. Ebpūġ kaxi ibo eipi be osunuy. Paulo ma tiboġ cīcāat mudek ojuy o'e Síría eipi kay jeju am. Judeuyū bit Paulo aoka ojuy ip. O'jewawē ip Paulo aoka am.

— Ġa'a juy ayaoka — io'e ip. — Kobexixi be iòm puje juy ayaoka — io'e ip.

Paulo o'jekūyjo jaoka ojuy ip iam. Imēnpuye oibu'un tiboġ cīcāati mudek am.

Fílipos ka kay Paulo o'ju. Kapurūġ taġ o'ju. Macedônia eipi daġwi o'ju. Warara'acayū o'ju ceweju itabucayū. ⁴Ibūrū ma ip o'ju Paulo eju: Sópattro, Aristarco, Segundo, Gaio, Timóteo, Tíquico, Trófimo. Sópattro Beréia ka bewiat osunuy. Pirro ipot osunuy. Aristarco Tessalônica ka bewiat osunuy, Segundo dak. Gaio Derbe ka bewiat osunuy. Tíquico Ásia eipi bewiat osunuy, Trófimo dak. Ibūrū ma ip o'ju Paulo eju—7 beayū. ⁵Jay. Oajëm ip. Òn tak cuk adi oġuy Filipos ka be. Òn Lucas. Ijudup mubarararaġ òn.

Ibocewi 7 beayū o'ju ocewap Tròade ka be ocewiwi am. Paulo odopabijuk Filipos ka be.

⁶Judeuyū peta muġēġëm osodop ixeyū kabia daġ. Imuġēġëm pima pāo'a o'o'uk osodop ip—yamuyuhuhaptómtēm'umat'a.

Ixe epeta kap puje Tròade ka kay oceju. Ocejëm Filipos ka bewi. Kobexixi be oceòm. Xet. Xet. Xet. Xet. Pūġpōġbi xet tiboġ cīcāati daġ oeku. Warara'acayū ocenomuixik pūġpōġbi xet kap puje—itabucayū—7 beayū. Ocenomuixik ip Tròade ka be. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. 7 xet ibo ka be ocesop.

⁷Katpuje oceje'awero soat itabucayū eju Sábado bima. Pāo'a o am oceje'awero Jesus e'ūap kay oceġebu am. Yaboġat'abi be oceje'awero—umat'abi be. Paulo ocemutaybitbin o'e umat'abi be, kuyaje wara'at ka kay cum puye. Ibun osunuy ocemutaybitbin. Iximadakpe mabuk ocemutaybitbin osunuy. ⁸Torotoro'i oeku lamparina'a umat'abi daġ yabimukabia am.

⁹Aġokatkat tak Paulo ekawēn o'jekūyjo iboce—yaypan'isuat. Ibutet Êutico i osunuy. Xik'i osunuy uk'aba'etatok pe. Xiiih. Oixet pin cīcā ibun osunuy kawēnwēn puye. Xet. O'xet. Wūn. Bēkū. Umwi o'at. O'ġu'āy ip. Kuy ce'ū. ¹⁰Paulo o'kop umat'abi bewi.

O'kop ce'ūat kay. Erot io'e. O'jeerot. Ce'ūat o'yakobut. O'jekawēn itabucayū eju.

— Epeyekuy ġu juy — io'e. — Ce'ū ġu tekul Itait ma — io'e.

¹¹Ġebuje umat'abi be ġuto oceju. Pāo'a oceyadakat iġo'abi be Jesus e'ūap kay oceġebu am. Ocejekōn. Paulo kabiam oibu'un kawēnwēnapi. Oikabia kawēnwēn. O'jëm kabia buje.

¹²Yaypan'isuat o'tujowat ip tuk'a be. Soat ip icokcok o'e i'at'ibit o'jetait puye.

¹³— Cum òn Assôs ka kay — Paulo juk o'e ocewebe. — Kapurūġ taġwi ma òn cum — io'e. — Iboce òn jeydopabijuk. Kobexixi daġwi juy eyju bit epeju — io'e ocewebe.

¹⁴Oceju Paulo wap. Kobexixi be oceòm. Oceju Assôs ka be. Paulo dak o'ju kapurūġ taġwi Assôs ka be. Ibo ka bewi ixet dak oòm kobexixi be oceweju.

Ġebuje oceju Mileto ka kay. Mitilene ka daġ oeku. ¹⁵Ocejëm Mitilene ka bewi. Kuyaje ocajëm tip'aweroro weġūn. Tip'aweroro butet Quios i osunuy. Kuyaje ocejemūġ wara'at tip'aweroro be. Ixe tip'aweroro butet Samos i osunuy. Kuyaje ocajëm Mileto ka be. ¹⁶Paulo ibu'u osunuy ibun jenuy am Ásia eipi be. Imēnpuye ocejecū ġu Ēfeso ka be. Ocepat ma. Jerusalém ka be yajëm pin o'e peta muġē awap—Pentecostes ekabia awap.

¹⁷Ġebuje Paulo Ēfeso ka watwat o'tomuwā Mileto ka be bima—Jesus kay itabucayū kukukayū. Mileto ka Efeso ka tēġ ma o'sukadap. O'tomuwā ip tot am jekay.

¹⁸Yajëm puje Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Oburereyū — io'e. — Ibun cuk oġuy eyxe. Wuykukukat peam kapikpiġ pima cedaġ ma juk adi ojekukuku. Ásia eipi bewi wajëm pujeap ojekukuku cedaġ. Eyetaybit wekukuam.

¹⁹“Soat podi ma wa'öbuyxi òn,” i'ümġu juk adi ocece eywebe. Oġuycūġ cuk adi ojekukuku warara'acayū ikērēat muġēġëm pima. Ipiat cuk adi osupīajojo. Judeuyū oaoka ojuy

bima. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi ojekukuku soat pe. ²⁰Obu'un ġu adi kawēn idipat muwēn ām eywebe. Soan ōn eymukūyjojo. Eymutaybitbinbin cuk adi je'awerorop'a be, eyduk'a be dak.

²¹ — Jesus muwēnuwēn cuk adi ojekukuku soat pe eywebe—Judeuyū be, Judeu'ūmayū be dak. “Eyġuyċūġcūġ cuy epesop ikērēat kuġ puye,” i juk adi ocece eywebe. “Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyerere,” i juk adi ocece eywebe. “Deus ekawēn taġ cuy epekuku,” i juk adi ocece eywebe. “Jesus Cristo kay eyetabun cuy epesop—wuykukukat kay,” i juk adi ocece eywebe. Imēn cuk adi eymutaybitbinbin ojekukuku. Eyetaybit soat iboam — io'e.

²² — Ġasū bit Jerusalém ka kay ōn cum. Deus biōġbuk a'ōbi ōn cum. Wetaybit ġu apēn je'babuk owebe Jerusalém ka be iam. ²³Ipiat cuy osupi'ajo ibo ka be. Obu ip ibo ka be. Omuōm ip daomūnmūnap'a be. Wetaybit iboam. Soat ka daġ ōn cucum pima, Deus biōġbuk kuy juk omukūyjojo iboam. ²⁴Imēnpit omuparararan ġu iboap. Waokapi ġu. Obikuy jījā bit soat wekapikap mu'ūm ām—Jesus Cristo o'ġūm owebe iap mu'ūm ām. Ixe juk o'e owebe “Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyerere,” i juy ece soat pe,” i. “Eyepere buje Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i juy ece soat pe,” io'e owebe. “Wuykukukat Jesus kay eyetabun puje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i juy ece cebe ip,” io'e. “Deus soat em xipan jeykuk,” i juy ece cebe ip,” io'e. “Obikuy jījā wekapikap mu'ūm ām,” io'e.

²⁵ — “Soat ipi daġacat je'e 'Deus acā wuykukukat,’ ” i juk adi ocece eywebe kuy bima. ²⁶⁻²⁷Ġasū bit wetaybit waram eyju ojo ġu ijodi iam. Imēnpit Deus ekawēn cuk adi oġuwēnuwēn eywebe. Deus pe eymukūyjojoap ekawēn tak oġuwēnuwēn soat pe eywebe. Abu be oġuwēn'ūm? Soat pe ma oġuwēn. Imēnpuye pūġ ey'in Jesus kay itabut'ūm pima, ōn ġu okpiwat. ²⁸Deus ekawēn taġ cuy epeku — io'e cebe ip. — Deus biōġbuk cuk eynaē Jesus kay itabucayū kukukayūm. Jesus ebekitiyū ip, ixe o'jedoyekereren cebeam ip puye — io'e. — Xipan cuy ip epejuk ovelha kukuk'ukat puxim — io'e.

²⁹ — Wetaybit ōn ijoce'ūm pima aġokatkayū jajēm eykay iam—ikērēat mujurūġrūġ'ukayū—ika'uat puximayū. Napaap ip ġuwēn eywebe Jesus kay eyetabucap epereap ojuy. Ovelha kay wida ajēmap puxim jajēm ip eykay. Adeayū ġuġuykukuku ip. Icēmān ġu ip ġutaybin—napaam acā. ³⁰⁻³¹Warara'acayū ġuġuykukuku ip jetabucap epereap ojuy. Imēneju aġ cuy epesop ixeyū be eymuġuykukuap puxim. Pūġpūġ ey'in tak warara'acayū ġuġuykukuku jetabucap epereap ojuy — io'e cebe ip.

— Ebabūġ koato ma juk adi eymutaybinbin oġuyġuyġuy. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi oġuyġuyġuy eywebe kabiam, ixima daġ tak — io'e. — Ekay wetabotaidoboton kapikipiġ cuk adi oġuyġuyġuy. Ġebum cuy epesop iboap kay — io'e cebe ip.

³² — Deus pit xipan cīcā jeykuk — io'e cebe ip. — Deus ekawēn kay juy epesop — io'e. — Ixe ekawēn kay bima, eypararam ġu epesop. Deus ekawēn kay bima, jeybu'un ġu Jesus kay eyetabut am. Deus xipacat ūmūm jebekitiyū be. Eywebe dak xipacat je'ġūmġūm — io'e. ³³ — Eyxe bima wetabikuku ġu juk oġuy eybubut kay eyxe bima, eyprata kay dak, eyeouro kay dak, eydoti kay dak. ³⁴Ōn ma kapikipik'uk oġuy obubut pu am, odoti bu am tak, owejuayū bubut pu am tak, owejuayū doti bu am tak. Eyju dak eyetaybit iboam. Imēn cuk adi ojekuku eyxe bima. ³⁵Eyju dak wekukuap puxim cuy epeku ġasū — io'e. — Acejekapik cīcā juy tadaybotocayū buywat am. Kuy imēn adi eymutaybitbinbin oġuy — io'e. — Wuykukukat Jesus imēn o'e:

Ibubu'ukat cōcokap podi ma iūmūm'ukat pit e'em, i. Imēn o'e wuykukukat Jesus Cristo — io'e. — Cekawēn kay ġebum cuy epesop — io'e cebe ip.

³⁶Paulo imēn o'jekawēn Jesus a'ōkayayū kukukayū eju—Éfeso ka bewiayū eju.

Iboap e buje Paulo o'jēġ'aecōġcōġ. O'jekawēn Deus eju. Soat Éfeso ka bewiayū dak o'jekawēn Deus eju. ³⁷Soat ip wawa o'e Paulo cēm puye.

Ġebuje Paulo ip o'yakobutbut. O'yaġobukōnkōn ip cēm puye. ³⁸Iġuyċūġcūġ ip o'e Paulo ekawēn kay, “Waram eyju ojo ġu ijodi,” io'e buye.

21

¹O'ju ip Paulo eju kobexixi kay. Ocejewemuwēn cebe ip. Ocejēm cexewi ip. Oceōm kobexixi be.

Tiro ka kay oceju. Cucum pima oceju tip'aweroro be. Ocajēm tip'aweroro be. Tip'aweroro butet Cós i osunuy. Kuyaje ocajēm Rodes ka ebikopap pe. Ibocewi ocajēm Pátara ka be.

²Wara'at kobexixi ocetobuxik. Oceōm cebe—Fenícia eipi kay cu ojuyat pe. Ocejek ebikopap pewi. ³Wara'at tip'aweroro ocetipcoco ġebuġe. Ibutet Chipre i osunuy. Ocekap wuyba'uġat kadi. Oceju Síria eipi be. Ocejemūġ Tiro ka ebikopap pe. Tiro ka Síria eipi be opop. Kobexixi be kapikpik'ukayū tarekrek tujujēm ojuy kobexixi bewi iboce. Imēn ocajēm Tiro ka kay.

⁴Jesus kay itabucayū ocetobuxik ibo ka be. Ibun ma ocesop cexe ip. 7 xet ocesop cexe ip. Ixeyū o'jekawēn Paulo eju Deus biōġbuk a'ōbi.

— Eju ġu juy Jerusalém ka be — io'e ip Paulo be. — Jaoka ip itakomaayū — io'e ip.

⁵Ocejēm puġe, itabucayū o'je'awero ocewebe jewemuwēn ām—aġokatkayū, aoyū dak, bekittak tak. Oceweju o'ju ip ebikopap pe. Ocejēġ'aecōġcōġ ka'oririt pe. Deus eju ocejekawēn.

— Cum puk oceju — i oce Tiro ka bewiayū be.

— Ha'a — io'e ip. — Deus cuy je'ju eyweju — io'e ip ocewebe.

⁶Oceōm kobexixi be. Ixeyū bit o'jepit jeduk'a be. Imēn ocejēm Tiro ka bewi. ⁷Kobexixi daġ oceju.

Ocejēm Ptolemaida ka kay. Itabucayū ocetobuxik. Pūġ kabia ocesop cexe ip.

⁸Kuyaje ocajēm Cesaréia ka be. Filipe ocetobuxik. Filipe kawēn idipat muwēnuwēn'ukat osunuy. Kuy bima Jerusalém ka watwat Filipe o'jomuy itabucayū buywatwat'ukan 6 beayū eju. Ixe duk'a be ocesop. ⁹Ixe ebadipdip taxit osunuy. Itoptep ġū ixeyū bit osodop. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip. Puġ kabia ġū ixe duk'a be ocesop.

¹⁰Aġokatkat tak oajēm ocekey. Oajēm Judéia eipi bewi. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Ágabo i ibutet osunuy. Apēn ġuyjom je'apup iam Deus ocemutaybitbin'uk osunuy. ¹¹Ixe Paulo ukpumūnpu o'subu'uk. Jebōġbi o'jomūnmūn Paulo ukpumūnpum. Jekaġobi dak o'jomūnmūn yukpumūnpum.

Imūnmūn eperē buġe, o'jekawēn Paulo eju.

— Deus biōġbuk omukūyjom — io'e. — Jerusalém ka watwat jedaomūn — io'e. — Jedaomūn ip apēn obōġbi mūnmūn iap puxim — io'e. — Jeūm ip Judeu'ūmayū be—itakomaayū be — io'e.

Ágabo imēn o'e Paulo be. ¹²Ġebuġe oceju ocejekawēn Paulo eju.

— “Eju ġu juy Jerusalém ka kay,” — i juk ocece ewebe — ioce cebe. — Jedaomūn ip — ioce.

— Eju ġu juy — io'e warara'acayū dak yaokaap puxim.

Itabucayū o'tōtōn Paulo iju pin puye—Cesaréia ka watwat.

¹³— Apēnpuye eyju wawa? — io'e Paulo. — Cum cuy ōn Jerusalém ka kay — io'e. — Omuġuycūġcūġ eyju? Apēnpuye eyju omudaobu'un ojuy? Wuykukukat Jesus ibikuy bima, obu'u ġu oce ixeyū be odaomūn ām. Obu'u ġu dak we'u ām. Wuykukukat Jesus a'ōbi acā ojeku — io'e.

¹⁴Paulo aġuymuwarurun pa'ore o'e ocewebe. Imēnpuye ocebu'un yaġuymuwarurun.

— Wuykukukat bikuyap taġ cuy ejeku — i oce cebe.

¹⁵Imēneju ocejewemuxipan Jerusalém ka kay oceju am. Oceju.

¹⁶Jay. Ocajēm Jerusalém ka kay. Jesus kay itabucayū o'ju oceweju. Ocedujowat ip Menasom kay Cesaréia ka watwat. Menason Chipre eipi bewiat osunuy. Kuyje ma itabucat osunuy Jesus kay. Ixe duk'a be ocesop.

¹⁷Jerusalém ka be ocajēm puġe itabucayū jom oceku. Iccokcok o'e ip ocajēm puġe.

¹⁸Kuyaje Paulo o'ju Tiago kay oceweju. Tiago xe awerom osodop ip itabucayū kukukayū—Jerusalém ka watwat. ¹⁹Paulo ixeyū o'tobede.

Ĝebuĵe:

— Deus ja'ōbacaap o'ĝubapukpukpuk Judeu'ūmayū be ōn ixeyū xe bima — io'e Paulo.
— Tak ĝu ip oitabun Jesus kay Judeu'ūmayū. Ade jĵĵā ip oitabun — io'e Paulo cebe ip.

²⁰— Ka'ūmĝu Deus co'iat xĵpacat! — io'e ip, iboap co buje.

Ĝebuĵe itabucayū kukukayū o'jekawēn Paulo eju.

— Xĵpit ma, ocekitpit — io'e ip. — Imēnpit etaybit ade Judeuyū itabut o'e Jesus kay iam — io'e ip. — “Jesus kay wuyetabut puje dak Moisés ekawēn taĝ cuy ajeku,” i'e'em pit ip — io'e ip. ²¹— “Paulo bit warēmtaĝ ma Judeuyū mutaybitbin Judeuyū'ūmayū ka be bima,” i'e'em ip napa ma — io'e ip Paulo be. — “Moisés ekawēn taĝ ĝu juy epeku,” i'e'em Paulo,” i'e'em ip — io'e ip. — “Eyipotpoyū juy epetaypu'aĝobixeedakat ĝu,” i'e'em Paulo,” i'e'em ip — io'e ip. — “Aypapayū'ūm'ūm ekawēn taĝ ĝu juy epeku ĝasū bit,” i'e'em Paulo,” i'e'em ip napa ma — io'e ip Paulo be. — Imēn emuymuy Judeuyū, itabut ma'ĝu ip Jesus kay — io'e ip. ²²— Kuy ip o'jekūyjo ijoce ajēmap awēĝ — io'e ip Paulo be.

²³— Oce'e'eap taĝ cuy ece — io'e ip Paulo be. — Ebadipdip aĝokatkayū jewemuisusun Deus xe, itabucayū — io'e ip. — “Ocewemuisun cuy,” i juk o'e ip Deus pe. ²⁴Ixeyū ebadipdipayū juy etujowat eweju. Wuybabi daĝ cuy ecewemuisun ceweju ip — io'e ip Paulo be. — Dinheiro juy eĝūm ebadipdipayū be yakoeapteim, iōhō buap teim tak. Iōhō juy ip je'ĝūm paĵyū be imupik am Deus etabixe. Imēn e'e buje, soat itaybit je'e icēm ĝu e'em ip Paulo muymuy iam — io'e ip. — Itaybit je'e ip ēn tak Moisés ekawēn taĝ jekukum iam — io'e ip Paulo be.

²⁵— Kuy oceje'awero Judeu'ūmayū awē ām — io'e ip. — Cartadup ocetupmju cebe ip— itabucayū be. Imēn e'em iĝodup: “Deusbaroyū wap iēnmōĝ'ibitēn cuy epesuēn'o ĝu,” i. “Puca doy juy epetoykōn ĝu,” i. “Iēntoyteyatēn cuy epesuēn'o ĝu,” i. “Wara'at tayxi eju ĝu juy epeyepo, wara'at itop eju ĝu dak,” i. Ibiatup ocetupmubararak ixeyū awēāptum — io'e ip. — Ocewebe yawēwēap taĝ cuy jeku ip — io'e ip Paulo be.

— Ma — Paulo o'e. — Eyekawēn taĝ cuy oce — io'e.

²⁶Paulo ixeyū be jawēap taĝ o'e. Ebadipdipayū o'tujowat jeweju. Kuyaje o'ju jewemuisun am Deus xe ceweju ip. Oōm Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboĝat'a be.

— Ĝaxĵn ma oceisu oce'e — io'e ip paĵyū be. — Oceisu bima, iōhō oceĝūm eywebe imupik am Deus etabixe — io'e ip paĵyū be.

Paulo iōhō kuka o'ĝūm ebadipdipayū muisunapteim 7 xet kap puje. Iboap tak o'ĝuwēn paĵyū be.

²⁷7 xet kapap wi ijawūn pima Judeuyū Paulo o'jojojo Deus eju kawēnwēnap'a be—Āsia eipi bewiaŷyū. Ixeyū Judeuyū adeayū o'ĝutakomān Pauloyū kay. Ixeyū Paulo o'jat.

²⁸O'jewāwā ip ya'ōberen adeayū be.

— Israel naxegebitbit! — io'e ip. — Ocebuywan cuy epe'e! — io'e ip. — Daosuw! — io'e ip. — Aĝokatkat cuy ajat — io'e ip. — Ixe warēmtaĝ wuymutaybitbin jekukum soat kaka daĝ — io'e ip napa ma.

— Ixe e'em adeayū be: “Judeuyū ikērēat kuĝ Deus xe,” i; “Moisés ekawēn taĝ ĝu juy epeku,” i dak — io'e ip napa ma. — Ixe Deus eju kawēnwēnap'a muymuy — io'e ip napa ma. — Judeu'ūmayū o'tujuōm ija'a be — io'e ip. — Ija'a mubuyxi'ūm'ūm cĵcā ip — Judeuyū napa ma o'e—Āsia eipi bewiaŷyū.

²⁹Tūybe Paulo Judeu'ūmat o'tujuōm Deus eju kawēnwēnap'a be iān o'e ip. Imēnpuye oitakomān ip Paulo kay. Ixe Judeu'ūmat putet Trófimo i osunuy. Éfeso ka bewiat osunuy. Koap pima Judeuyū Paulo o'jojojo Trófimo eju. Xepxem oekuku ip Jerusalém ka be—Paulo Trófimo eju. ³⁰Imēneju ade Jerusalém ka watwat o'jedau Paulo kay. Soat taĝwi o'jedau ip. Paulo o'jat ip. Kururuĝ o'tujujēm ip ija'a bewi. Akikay o'tujowat ip. Dao ma ija'a exĵntabi o'tomuĵip ip. ³¹Paulo aoka ojuy ip.

Adeayū dak o'jedau 1000 be sorarayū kukukat kay imukūyjom—Jerusalém ka wiwi'ukayū kukukat kay.

— Soat Jerusalém ka watwat jewaokakam! — io'e ip cebe. — Kawēn ikērē jĵĵā — io'e ip. — Jawaoka ojuy ip — io'e ip cebe.

³² Imēnpuye sorarayū kukukat dao ma o'jedau iḡo'a be. Ade jījā jesorarayū o'tujowat jeweju. 100 be sorarayū kukukayū dak o'tujowat jeweju.

O'jedau ip Paulo kay. Itakomaayū Paulo mupokupoḡ o'e. Oibu'un ip yaoka am sorarayū dobxik buje. 1000 be sorarayū kukukat oajēm. Jesorarayū o'ḡuju Paulo bum iḡo'a beayū be yaokaap puxim.

³³ — Epesubumukirik cuy correntebum—xepxepum — io'e sorarayū be.

— Abu ite aḡokatkan? — io'e yaoka ojuyayū be. — Apēn ite o'e eywebe? — io'e.

³⁴ Ḡejuje yaoka ojuyayū o'jewāwā ya'ōberen. Wara'at taḡtaḡtaḡ ma ip o'jewāwā. Imēnpuye 1000 be sorarayū kukukat pe itaybit pa'ore o'e apēnpuye Paulo aoka ojuy ip iam.

— Epetujowat cuy wuydopdopap'a be — io'e jesorarayū be.

³⁵ Sorarayū Paulo o'tujowat jedopdopap'a kay. Toptopap'a ewadaḡḡūn xe bima sorarayū ja'ōpi'a jeje Paulo o'tujuu itakomaayū be yaokaap puxim. ³⁶ Itakomaayū nomuju o'jedau ip Paulo bu ojuy.

— Epeyaoka juy! — io'e ip ya'ōberen.

³⁷ Ḡejuje Paulo o'jekawēn 1000 be sorarayū kukukat pe.

— Wekawēn put tu eweju? — io'e Grego a'ōm 1000 be sorarayū kukukat pe.

³⁸ — Etaybit tu Grego a'ōm? — io'e. — Egito eipi bewiat ḡu du ēn? — io'e. — Kuy bima ixē Egito eipi bewiat adeayū o'ḡu'awero jenopaḡoḡo ām Roma ka kukukat esorarayū eju. 4000 aḡokatkayū oekuku ip ceweju. 4000 beayū o'tujowat uk'a'ūmat pe. Warara'acat aoka ojuy ip o'e. Ēn ixē aḡokatkat ḡu du? 1000 be sorarayū kukukat o'e Paulo be.

³⁹ — Ka'ūma — io'e. — Ḡujuat ḡu ōn — io'e. — Wara'at ma ōn pit. Judeu ōn. Tarso ka be okap—Cilícia eipi be — io'e. — Tarso ka waypanap ka—ikaboḡatka — io'e. — Wekawēn pin cicā waoka ojuyayū be. Ḃḡ puk ocekawēn ceweju ip — Paulo o'e.

⁴⁰ — Ha'a. Ecekawēn puk — io'e.

Paulo cūḡ'i osunuy sorarayū dopdopap'a ewadaḡḡūn ceje. Wēḡwēḡ'i o'e jebum itakomaayū muymūḡ ām.

Ḡejuje Paulo o'jekawēn itakomaayū be. Ya'ōm ma ip o'jekawēn ceweju ip—Judeuyū a'ōm—Hebreu a'ōm.

22

¹ — Tapupuyū okitpitpiyū, baybayū — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Ocedewayo juy eywebe wa'ījoam — io'e.

² — Wuya'ōm ma teku kawēnwēn! — io'e ip Judeuyū.

Mūḡ o'e ip ya'ījo am. Paulo o'jekawēn ceweju ip.

³ — Ocedewayo juy — io'e. — Judeu ōn. Tarso ka be okap Cilícia eipi be — io'e. — Ijop ka be ma bit owaypan—Jerusalēm ka be Gamaliel be omutaybit am. Moisés ekawēn omutaybitbin osunuy. Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn omutaybitbin osunuy — io'e. — Kaypatpan ḡu ōn pit wetaybin. Soat eyju Deus bikuyap taḡ jeku ojuy. Ōn tak eybuxim cuk adi ibikuyap taḡ jeku ojuy oḡuy — io'e.

⁴ — Wetakoma jījā juk adi oḡuy Jesus a'ōkayayū kay—ieisuate daḡ jekuku'ukayū kay. Ixeyū kaykay jījā ma juk adi oḡuy. Ade ip otaomūnmūn. Daomūnmūnap'a be ip oḡuōmōm—aḡokatkayū, aoyū dak. Ade ip oyaokaat ixeyū'in. ⁵ Paīyū kukukayū itaybit imēn cuk adi ojekuku iam, Judeuyū kukukayū dak — io'e. — Ixeyū juk cartadup o'tupūm owebe—Judeuyū beaptum—Damasco ka watwat beaptum — io'e.

— Damasco ka kay juk oju. Jesus kay itabucayū daomūn ām oju. Ijocē taomūnmūn ip tujupit ojuy oju Jerusalēm ka be. Ipiat pi'ajoat ojuy cebe ip oju.

⁶ E daḡ cucum pima juk oajēm Damasco ka tēḡ ma. Kaxicuḡ oajēm. Dao ma oikabia jījā ma wakokorenen. ⁷ O'at ipiju wekuyap pibun.

— Ḡejuje kabi beat oya'ījojo. O'jekawēn oweju.

— “Saulo,” io'e. “Apēnpuye warēmtaḡ ma ēn okuḡ?” io'e owebe.

⁸ — “Abu ēn tak, Kariwa?” i oce cebe.

— “Jesus ōn,” io'e. “Nazaré ka be tūibit ōn. Ēn ma ipiat esupi'ajoat owebe,” io'e.

⁹Oweju oekukuiayū o'jekuy jījā. Kabiaat o'jojojo ip. Oweju kawēnwēnat a'ō bit o'jojojo ġu ip.

¹⁰— “Apēntak oce, Kariwa?” i oce.

— “E'āy,” io'e. “Damasco ka be juy eju,” io'e. “Ibo ka be aġokatkat apēn Deus ibikuy ewebe eku am iap ġuwēn ewebe,” io'e — Paulo o'e.

¹¹— Ġebuje wekabiokok ojekuku ixē kabiaat iepokat wetabimu'ūm'ūm puye. Owejuayū obacom okuġ. Imēn ocajēm Damasco ka be — io'e.

¹²Ibo ka be bima, aġokatkat oajēm okay. Ibutet Ananias i osunuy. Moisés ekawēn taġ jekuku'ukat osunuy. Xipat cīcā osunuy soat Damasco ka watwat xe—Judeuyū xe.

¹³O'jekawēn oweju.

— “Obure Saulo, eccoan waram,” i adi o'e owebe.

— Ġebuje'isum ma ocecoan. Oceak cekay — io'e Paulo. — Waram wetate buje Ananias o'jekawēn oweju.

¹⁴— “Saulo,” io'e. “Kuyje Deus enaē,” i adi o'e Ananias. “Ocedobuyū'ūm'ūm itabut osodop ip ixē kay. Ixē juk enaē ixē bikuyam etaybit am. Ixē juk enaē ewebe ixē buywatwat'ukat co am—cūġ cīcāat co am. Ixē juk enaē ibuywatwat'ukat pe emukūyjo am,” i adi o'e owebe. ¹⁵“Ixē ekawēn muwēnuwēn'ukan cuy eġuy,” i adi o'e. “Apēn ejojoioiap cuy eġuwēnuwēn, apēn eya'ījoioiap tak,” i adi o'e Ananias owebe — io'e Paulo.

¹⁶— “Ajo wiwim tak ēn? E'āy!” i adi o'e owebe. “Ecewemubatisaan cuy!” i adi o'e. “'Ikērēat cuy eju'uk owebewi,” i juy ece wuykukukat pe,” i adi o'e. “Imēn e'e buje, Deus ikērēat ju'uk owebewi,” i adi o'e owebe.

Imēn Ananias o'jekawēn owebe — Paulo o'e.

¹⁷— Jerusalém ka kay juk ocepit — io'e. — Deus eju kawēnwēnap'a be oju jekawēn ām Deus eju. ¹⁸Deus ekawēn kay ġebum pima wuykukukat o'jojojo wexey jo'iat pe — Paulo o'e.

— Ġebuje wuykukukat o'jekawēn oweju.

— “Daosuw!” i adi o'e owebe. “Ejēm cuy Jerusalém ka bewi. Ijopka beayū itabut ġu je'e ip ekawēn kay cedaġ ma'ġu ēn omuwēnuwēn,” i adi o'e owebe wexey jo'iat pe.

¹⁹— “Ka'ūma, Kariwa,” i adi oce. “Wekawēn kay itabut je'e ip,” i adi oce. “Soat ip itaybit apēn cuk adi ojekuku iam,” i adi oce cebe. “Itaybit ip apēn soat kaka daġ ojekuku iam, apēn Judeuyū e'awerorap'a be juk adi oīmōm itabucayū bu ojuy iam tak, apēn taomūnmūm ip cuk adi otujupitpit ijop ka be iam tak, apēn cuk adi ip oyaokaka iam tak, apēn cuk adi daomūnmūnap'a be ip oġuōmōm iam tak,” i adi oce cebe. ²⁰“Estêvão aokam pima, ōn tak cuk o'jojojo ip—ekawēn muwēnuwēn'ukat aokam pima,” i adi oce cebe. “Tūybe xipat yaoka am iān mo oce. Estêvão'ūm o'yaoka'iyū eekabek kuġ oġuy,” i adi oce. “Ġasū bit waġuyisun ma ōn jekukum. Soat ijoceayū itaybit iboam. Imēnpuye wekawēn kay je'e ip,” i adi oce wuykukukat pe.

²¹— “Ka'ūma,” i adi o'e. “Ejēm cuy ijocewi,” io'e. “Ewebe omuwēn puje, itabut ġu je'e ip ekawēn kay,” i adi o'e. “Ōn ma wūy ma jemuju. Judeu'ūmayū kay ōn jemuju,” i adi wuykukukat o'e owebe — Paulo o'e adeayū be.

²²Paulo ekawēn cocom cīcā ip osodop. “Judeu'ūmayū kay ōn jemuju” i'e buje bit, oibu'un ip ya'ījo am. O'jewāwā ip ya'ōberen.

— Epeyaoka juy! — io'e ip ya'ōberen. — Epeyaoka juy! — io'e ip. — Epejoxik akikay — io'e ip.

²³Ya'ōberen jewāwāwā ip o'e. Jesay wēġwēġān ip jetakoma jījā buye. Ka'wi o'joxikxik ip jetakomaap pibun. ²⁴1000 be sorarayū kukukat tak Paulo o'ġuōmat sorarayū dopdopap'a be—yaboġat'a be. Itaybin pin o'e apēnpuye adeayū ya'ōberen o'jewāwā iam. Imēnpuye o'jekawēn sorarayū be.

— Epeġupokupok cuy ixee muġēġēbum — io'e. — Ġuwēn paxi jekpiwacap jemupikupikap? Apēnpuye o'jewāwā ip ya'ōberen cekay iap ġuwēn paxi? — io'e sorarayū be.

²⁵Sorarayū Paulo o'subōġbimukirik imupokupok am.

Ġebuje Paulo o'jekawēn 100 be sorarayū kukukat eju.

— César ebekit òn—Roma ka kukukat ebekit òn — io'e. — Cedağ tu eywebe César ebekit mupokupok am? — io'e. — Eyju odujowat ġu buk ibimāmāmā'ukat ekawēn coco'ukayū dopabe — io'e. — Eyetaybit ġu ma buk òn ma xe'e okpiwat iam, pām ġuto ka'ūma iam — io'e.

²⁶ Imēneju 100 be sorarayū kukukat o'jekawēn 1000 be sorarayū kukukat eju. Apēn Paulo o'e cebe iap ekawēn o'ğuwēn cebe.

— Apēntak ēn em cebe? — io'e. — Ixe ağokatkat César ebekit — io'e.

²⁷ 1000 be sorarayū kukukat oajēm Paulo kay.

— Cēm tu ēn César ebekit? — io'e Paulo be.

— Hm hm — io'e.

²⁸ — Òn tak cebekit ma — io'e. — Ade wedinheiro oğū'üm cebekin em pima — io'e.

— Òn pit cebekit okapap ma — Paulo o'e.

²⁹ Dao ma o'jewede ip cexewi sorarayū—Paulo mupokupok ojuyayū. 1000 be sorarayū kukukat tak yağuybabi'üm o'e. Yağuybabi'üm o'e Paulo César ebekit iam itaybit puye, o'subōğbimukirikat puye dak. Soat ip oibu'un Paulo kaykay am.

³⁰ 1000 be sorarayū kukukat itaybin pin o'e apēnpuye Judeuyū Paulo o'jomuymuy iam. Paulo bōğbikirikpu o'subumuwekap kuyaje. Judeuyū ya'ōbuyxiayū o'tomuwā je'awero am. Paīyū kukukayū dak o'tomuwā ibimāmāmāat ekawēn coco'ukayū dak. Soat ip o'je'awero. 1000 be sorarayū kukat Paulo o'tujowat aweromayū dopabe—jewawēwē'ukayū yoboğayū dopabe.

23

¹ Paulo o'jeak jewawēwē'ukayū yoboğayū kay. — Oburereyū — io'e. — Apēn cedağ ma oxe iap tağ cuk adi ojekuku. Cedağ ma ġasū dak òn jekukum Deus etabutpe — io'e.

² Iboap co buje paīyū kukukat oitakomān Paulo kay. Paīyū kukukat putet Ananias i osunuy. Tūybe Paulo Deus muymuy iān o'e.

— Esubioka juy — io'e Paulo xeayū be. ³ — Deus cuy ipiat supi'ajoat ewebe ma — Paulo o'e paīyū kukukat pe. — Ocemuğuykukuku'ukat ēn! — Paulo o'e. — Ēn xik'i ijoce wa'ġjo am etaybit am wuydobuyū'üm'üm ekawēn tağ ocece iam pām ġuto ka'ūma iam. Imēn pit wuydobuyū'üm'üm ekawēn tağ ġu juk ēn tak obiokaat! — io'e Paulo.

⁴ — Ēn Deus epāiyū kukukat muymuy — cexeat o'e Paulo be.

⁵ — Obadipdiyū — io'e. — Wetaybit ġu juk ixē paīyū kukukat iam. Wetaybit pima bit imēn ġu kajuk oce cebe. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Eybadipiyū kukukat cuy epejomuymuy ġu, i.

Imēn Deus ekawēn tup e'em — Paulo o'e.

⁶ Paulo o'jeak Fariseuyū kay. O'jewāwā ya'ōberen.

— Obadipdiyū — io'e. — Fariseu òn! Webay dak Fariseu osunuy. Wetabut wuye'ū buje waram ġuto acejetait iap kay. Imēnpuye eyju wa'ġjojom ġasū eyetaybit am okpiwat paxi iam — io'e cebe ip.

Pūğpūğ jewawēwē'ukayū yoboğayū'in Fariseuyū ip osodop. Warara'acayū ixeyū'in Saduceuyū ip osodop. Paulo itaybit o'e iboam. ⁷ Imēneju o'jewāwā ya'ōberen — Fariseu òn — i. Ade osodop ip jewawēwē'ukayū yoboğayū. ⁸ Fariseuyū ma e'em — Wuye'ū buje waram ġuto acejetait — i. Itabut ip wuybiōğbuk kake iap kay, Deus ekawēn tojtjot'ukayū kake iap kay dak. Saduceuyū bit napa ma e'em: — Wuye'ū buje waram acejetait ġu — i. Itabut ġu ip wuybiōğbuk kake iap kay, Deus ekawēn tojtjot'ukayū kake iap kay dak. Paulo itaybit o'e pūğ tağ ġu ip itabut ip iam. Imēnpuye — Fariseu òn — io'e cebe ip.

⁹ Iboap co buje o'jewa'ōxikxik cīcā ip jeweweju jewawēwē'ukayū yoboğayū. Wara'at tağtağtağ ma o'e ip. Biğ ma ip o'jewāwā ya'ōberen. Fariseuyū Paulo dayoyom o'e—Moisés ekawēn imutaybitbit'ukayū.

— Ite ağokatkat ikērēat mujurūğrūğ ġu ocexe — io'e ip. — Warēmtağ ġu juy ajukuk! Ibiōğbuk xipacat aco'i o'jekawēn ceweju. Deus ekawēn tojtjot'ukat aco'i o'jekawēn ceweju — io'e ip.

¹⁰ Jewawēwē'ukayū yoboğayū o'jewa'ōxikxik cīcā. Imēnpuye jewaokaka ojuy ip.

— Paulo ġuwekap aco'i teyūku — io'e 1000 be sorarayū kukukat jewa'ōxixikayū jojom.

— Paulo juy epejat — io'e jesorarayū be. — Epetojot cuy wuydopdopap'a be jewa'ōxixik'ukayū be yaokaap puxim — io'e cebe ip.

Ya'ō dağ o'e ip sorarayū. O'tujowat ip jedopdopap'a be. Iğo'a be osunuy Paulo.

¹¹ Waram pimaat exima be wuykukukat o'jebapuk Paulo kay ya'ōmucan am. O'jekawēn ceweju.

— Paulo, a'ōcam cuy eğuy — wuykukukat o'e cebe—Paulo be. — Apēn cuk adi Jerusalém ka watwat pe ēn omuwēnuwēn iap puxim Roma ka watwat pe dak omuwēnuwēn cuy eğuy — Jesus o'e Paulo be.

¹² Kabia buje Judeuyū'in o'je'awero jewawē ām apēn Paulo aceyaoka iam.

— Ġa'a Paulo ayaoka — io'e ip. — Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn ġu, acetikōn ġu dak — io'e ip. — Yaoka'ūm pima juy Deus ipiat supi'ajoaat wuywebe — io'e ip jewewebe.

— Ġa'a — io'e ip.

¹³ Imēn o'jekawēn ip jewewebe Deus etabutpe. 40 be osodop ip imēn o'e'e'iyū ağokatkayū—Paulo aoka ojuayū.

¹⁴ Imēn jewawē buje ip o'ju paīyū kukukayū kay, Judeuyū kukukayū kay dak.

— Deus etabutpe juk ocejekawēn — io'e ip. — Pūğ tağ ma ocağuy — io'e ip. — “Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn ġu, acetikōn ġu dak,” i juk oce — io'e ip. — Imēnpuy Paulo juy epetomuwā ocewebe jekawēn ām ceweju — io'e ip. ¹⁵ — “Paulo juy eğudot ocekey—jewawēwē'ukayū yoboğayū kay,” i juy epe'e 1000 be sorarayū kukukat pe — io'e ip. — “Iwiwim oceju waram cekawēn co am,” i juy epe'e cebe — io'e ip. — “Cedağ ocewebe waram cekawēn co am,” juy epe'e cebe — io'e ip. — Imēnpit Paulo jajēm ġu jījā. E dağ iwiwim oce'e yaoka am — io'e ip Paulo aoka ojuayū paīyū kukukayū be—40 beayū o'e.

¹⁶ Imēnpit ağokatkat iboce osunuy—yaypan'isuat—Paulo ixit'it. Apēn Paulo aoka oju ip iam o'jekūyjo.

Ġebuje ixe yaypan'isuat o'ju Paulo kay imukūyjo am. Oōm sorarayū dopdopap'a be. Apēn cuk o'ya'ijojoiap o'ğuwēn Paulo be. ¹⁷ Paulo 100 be sorarayū kukukat o'tomuwā.

— Ite yaypan'isuat cuy etujowat 1000 be sorarayū kukukat kay, yawēğ muwēn pin cebe — io'e 100 be sorarayū kukukat pe.

¹⁸ Yaypan'isuat o'tujowat.

— Taomūnmūnat Paulo juk onomuwā ite yaypan'isuat tojon ekay — io'e. — Yawēğ muwēn pin ewebe — io'e 1000 be sorarayū kukukat pe—Cláudio Lísias pe.

¹⁹ Cláudio Lísias yaypan'isuat pu o'subuiixik. Iba com o'tujowat jewēju. O'tujowat wara'acat xewi ixeyū be ya'ijoiap puxim.

— Ajo-muwēn pin ēn owebe? — io'e.

²⁰ — Judeuyū o'jewawē — io'e. — Kuyaje je'e ewebe ip: “Paulo juy eğudot ocekey,” i — io'e. — “Kuyaje juy eğudot ocewebe waram cekawēn co am,” i je'e ip ewebe — io'e.

²¹ — Imēnpit emuğuykuku oju ip. Etibun ġu juy eğuy apēn je'e ip ewebe iap kay — io'e. — 40 ağokatkayū ebitako be Paulo kapap wiwim. “Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn ġu, acetikōn ġu dak,” i juk o'e ip jewewebe — io'e. — “Paulo aoka'ūm pima wuyekōn puje, Deus cuy ipiat supi'ajoaat wuywebe,” i juk o'e ip jewewebe — io'e. — Ġasū ma edeap wiwim ip — yaypan'isuat o'e Cláudio Lísias pe.

²² — Owebe eğuwēn iap cuy eğuwēn ġu wara'acat pe — io'e yaypan'isuat pe.

Yaypan'isuat o'ğuyipit tuk'a be.

²³ Ġebuje Cláudio Lísias xepxep 100 be sorarayū kukukayū o'tomuwā.

— 200 sorarayū juy epeğuxipanat iju am Cesaría ka kay — io'e cebe. — Iximadakpe juy epeju — io'e. — 70 cavalo akpi jejeayū juy je'ju. 200 warara'acayū dak je'ju sorarayū—obukaka'uk co'iat kukayū. ²⁴ Cavalo dak epeğuxipan Paulo beam. Xipan cuy Paulo epetujowat Félix dopabe—wuyecuğap dopabe — io'e 100 be sorarayū kukukayū be.

²⁵ Ġebuje cartadup o'tupmubararak tupmuju am Félix mukūyjoaptum. Imēn e'em ibo dup:

²⁶ Félix, ocecuḡap ĕn, i. Obutet Cláudio Lísias, i. A'öbuyxiat oxe, i. Kato mujujum ðn ewebe ijudup pe, i. ²⁷ Taomünmün aḡokatkat mujujum ðn ewebe, i. Judeuyü ixē o'jat, i. Yaoka ojujy ip, i. Ixe César ebekit iam omutaybin puje wesorarayü eju oju cekay, i. Otujupa'um yaoka ojujy'iajy xewi, i. ²⁸ Wetaybin pin oḡuy apēntak ite ikērēān o'e cebe ip iam, i. Imēnpuye ixē otujowat Judeuyü kukukayü dopabe—jewawēwē'ukayü yoboḡayü dopabe, i. ²⁹ "Ite aḡokatkat wuydobuyü'üm'üm ekawēn taḡ ḡu jekukum," i juk o'e ip owebe, i. Imēnpit wuyeipi kukukat o'jomuymuy ḡu. Cedaḡ ḡu wuywebe imuôm ām daomünmünap'a be, yaoka am tak, i. ³⁰ Ibocewi ip omuküjyo Judeuyü Paulo aoka ojujy iam, i. Imēnpuye ekay ðn Paulo mujujum, i. "Félix kay juy epeju Paulo awēḡ mukērērēn ām," i juk oce yawēḡ mukērērēn ojujyāy be, i. Bay'a, ewātaxipem ḡu juy eḡuy, i. Imēn o'tupmubararak. O'tupūm sorarayü be tup tujowat am Félix pe.

³¹ Ḡejuje sorarayü Paulo o'tujowat Cesaréia ka be. O'tujowat ip apēn 1000 be sorarayü kukukat o'e cebe ip iap taḡ. O'ju ip cavalo akpi jeje. Ixima be ip o'ju. Ixima bun oeku ip cūḡcūḡ. Kuyaje dak cūḡcūḡ ma. Jay. Oajēm ip Antipátride ka be. ³² Ibocewi sorarayü o'jepit Jerusalém ka kay—cavalo akpi jeje'ūmayü.

Ibocewi cavalo akpi jejeayü Paulo o'tujowat kabia buje. ³³ Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be. Iecuḡap tuk'a kay o'ju ip—Félix duk'a kay. O'tupūm ip Félix pe—Cláudio Lísias emudupmubararaktup. Paulo dak o'ḡūm cebe. ³⁴ Félix o'tupcoco.

Tupco buje Félix o'jekawēn Paulo eju.

— Ajo-eipi wat ĕn? — io'e.

— Cilícia eipi wat ðn — io'e.

³⁵ — Awēḡmukērērēnayü ajēm puje jenomuwā ðn a'tjo am — io'e Paulo be.

— Paulo epeḡuôm Herodes tüyap'a be—ika kukukat tüyap'a be—yaboḡat'a be — Félix o'e jesorarayü be. O'tujuôm ip.

24

¹ Judeuyü Paulo awēḡ o'yawēḡmukērērēn Félix pe. 5 xet kap puje paüyü kukukat oajēm iecuḡap kay—Félix kay. Cesaréia ka be oajēm. Ibutet Ananias i osunuy. Xepxep Judeuyü kukukayü dak oajēm ceweju. Ibimāmāat a'öbuywatwat'ukat tak oajēm ceweju ip. Ibutet Tértulo i osunuy. Oajēm ip cekay. Paulo awēḡmukērērēn ām ip oajēm. ² Félix Paulo o'tojocat.

Paulo ajēm puje Tértulo Paulo awēḡ o'yawēḡmukērērērēn Félix pe.

— Félix — io'e. — Ocecuḡap ĕn. A'öbuyxi jījā ĕn — io'e. — Soat em ĕn xipacan e'em ocewebeam. Etaybit cīcā wuyeipi kukan. Imēnpuye ocekokcok cīcā ekay. Ade kabia ka'ümḡu nopaḡo soat wuyeipi daḡ ĕn xipan ocekuḡ puye. ĕn idipan e'em ocewebeam. ³ A'öbuyxi jījā ĕn ocexe. Ocekokcok ĕn soan e'em ocewebeam puye. ⁴ Imēnpit ibun ḡu ocekawēn eweju. Imēnpuye eya'öpicūḡ cīcā buk — io'e.

⁵ — Ocetaybit soat em ite aḡokatkat ocebadipyü kaykayxi iam. Ite aḡokatkat soat kaka daḡ jekukum—jewaoka ojujyap mubapukpuḡ. Iwarum ma Judeuyü mutaybitbin. Ite Nazaré ka be tüübit kay itabucayü kukukat—Jesus kay itabucayü kukukat — io'e.

⁶ — Deus eju kawēnwēnap'a mubuyxi'üm ojujy—yaboḡat'a mubuyxi'üm ojujy — io'e napa ma. — Judeu'ümat tujowat ojujy iḡo'a be — io'e napa ma. — Imēnpuye ocejat — io'e. — Oceya'tjo kajuk ocetaybit am ocedobuyü'üm'üm ekawēn taḡ yukpiwat paxi iam, pām ḡuto ka'üma ma iam — io'e.

⁷ — 1000 be sorarayü kukukat pit oajēm Paulo kay. Cláudio Lísias oajēm — io'e. — Puyxibut ḡu o'tujupa'um ocexewi — io'e. — "Félix kay juy epeju yawēḡ mukērērēn ām," io'e Cláudio Lísias ocewebe. Imēnpuye ocajēm ekay — io'e Tértulo.

⁸ — ĕn tak cuy ecekawēn Paulo eju — io'e Félix pe. — Etaybit ece'e cedaḡ ma oceju Paulo awēḡ mukērērērēn iam — Tértulo o'e Félix pe.

⁹ — Tértulo icēmān e'em ewebe — soat warara'acayü Judeuyü dak o'e napa ma Félix pe. Soat ma ip imēn o'e.

¹⁰ Félix o'jepacūḡ Paulo kay ĕn pukto ecede iape. Paulo o'jewedayo Félix pe.

— Ocockok cīcā wewedayo am ewebe, ade koato ēn ocekawēn coco'ukat puye—Judeuyū ekawēn coco'ukat puye ibimāmāat ekawēn coco'ukat puye — io'e.

¹¹ — Kuy jījā ġu oajēm Jerusalém ka kay—doze kabia bima ma — io'e. — Wajēm “Ēn xipat cīcā oxe” i'e am Deus pe. Ēn tak etaybit icēmān ōn e'em iam. ¹² Abu-a'ōxikxiġ a'ġu oġuy? Ka'ūma ma! Ka'ūma kaykay ma'ġu oġuy Deus eju kawēnwēnap'a be, Judeuyū e'awerorop'a be — io'e. — Aġoka daġ tak ka'ūma kaykay ma'ġu oġuy — io'e. ¹³— Imēneju wa'ōmukorēnrēnap mubapuk pa'ore cebe ip wukpiwat ġu buye — io'e.

¹⁴ — Icēmān ōn e'em ewebe — io'e. — Wetabut Deus kay. Ixe kay dak ocedobuyū'ūm'ūm itabut osodop. Wetabut cekay apēn ġasū o'e'e wuywebe iap taġ. Judeuyū ġaxiāt ekawēn kay ġu ip ġebum. Kuyjeap ekawēn kay ma ip ġebum. Ģaxiāt ekawēn cedaġ ġu cexe ip. Wetabut Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup peat ekawēn kay. Wetabut soat Moisés pe wuyawēwēap ekawēn kay dak. ¹⁵Wetabut wuye'ū buje waram ġuto acejetait—xipacat mujurūġrūġ'ukayū, ikērēat mujurūġrūġ'ukayū dak iap kay. Obuxim iteyū Judeuyū dak itabut iboap kay — io'e.

¹⁶ — Apēn cedaġ oxe iap taġ ōn jekukum. Soan ōn e'em ikērēat kukap puxim Deus xe, ijodiadat xe dak. Deus itaybit wekuam, ijodiadat tak — io'e.

¹⁷ — Ade koato wūyat eipi daġ ojekukuku. Ģebuje ocepit oka kay. Kuy'ūm'ūm ma ocepit. Dinheiro ūm ām tadaybotbocayū be ocepit—Jerusalém ka watwat pe. Kuy bima Jesus kay itabucayū ixe dinheiro o'ġūm owebe iūm ām cebe ip. Obubut'in kuka ōn tak oġūm Deus pe — io'e.

¹⁸ — Ģebuje xepxep Judeuyū odobuxik Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Ásia eipi bewiayū odobuxik. Ocebabi daġ jewemuissusun oġuy Deus xe. Adeayū eju ġu ip odobuxik. Iġo'a beayū kaykay ġu ip odobuxik. Deus eju kawēnwēnap'a be ip odobuxik Deus pe wedinheiro ūmūm pima. ¹⁹⁻²⁰ Odobuxikayū oajēm ġu ijoce. Wawēġ mukērērēn pin pima juy jajēm ip ijoce wawēġ mukērērē ām ewebe — io'e. — Ajo oġuġē ikērēan cexe ip jewawēwē'ukayū yoboġayū dopabe bima? — io'e Félix pe.

— Jajēm cuy ip ijoce iboap muwēn ām ewebe. ²¹ “Ģasū eyju wa'ījojom wuye'ū buje waram ġuto acejetait iap kay wetabut puye,” i ōn pit mo oce cebe ip ya'ōberen. Iboap xe'e cedaġ ġu exe? — io'e Félix pe. — Wuye'ū buje waram acejetait iap kay wetabut. Imēnpuye Judeuyū wawēġ mukērērērēm ojuy — Paulo o'e. Imēn Paulo o'jewedayo Félix pe.

²² Félix itaybit cīcā kuy apēn Jesus a'ōkayayū itabut iam. Waram Paulo jo ojuy o'e. Wara'at kabia o'ġuweġūn waram Paulo a'ījo am.

— 100 be sorarayū kukukat ajēm puje juy waram a'ījom oce—Cláudio Lísias ajēm puje — io'e Paulo be.

²³ — Xipan teku ejukuk — io'e 100 be sorarayū kukukat pe. — Xipan cuy ejowiwi uk'a be — io'e. — Ibureyū juy tot pi ġu ijo am. Cemukaypinput cuy tojot pi ġu cebe — io'e 100 be sorarayū kukukat pe.

²⁴ Pūġpūġ xet kap puje Félix oajēm jetayxi eju. Itayxi butet Drusila i osunuy. Itayxi Judeu osunuy. Ixe dak Paulo o'tojocat. Jekūyjo pin o'e apēn wuyetabut Jesus Cristo kay iam. Paulo o'jekawēn ceweju ip.

²⁵ — “Xipan cuy epeku wetabutpe,” i'e'em Deus wuywebe — io'e Paulo. — “Jewawēwēm cuy epesop ikērēat mujurūġap puxim,” i'e'em — io'e. — Soat acejebapuk Deus xe — io'e. — Ixe kabia be abuyū ikērēat kuġ jexe iap ġuwēn, abuyū ikērēat kuġ ġu iap tak — Paulo o'e cebe ip.

Félix tak iparara o'e ikērēat mujurūġrūġ'uk osunuy buye.

— Ģasū bit cuy ejēm oxewi — io'e Paulo be. — Oba'orere'ūm pima waram ōn jedojocat — io'e.

Ibocewi Félix Paulo o'ġujuat ġu jeju pinap taġ iju am. Ade kaxi sorarayū Paulo wiwim osodop. ²⁶ Tūybe Paulo dinheiro je'ġūm owebe jemujēmapteim iān o'e Félix. Imēnpuye ade em Paulo o'tojotjocat jekay. Ade em o'jekawēnwēn ceweju. ²⁷ Imēn osunuy xepxep koato. Pórcio Félix jebureyūm Judeuyū muwexat ojuy. Imēnpuye Paulo o'jepere daomūnmūnap'a be jejēm puje.

Wara'at aḡokatkat oajēm Cesaría ka kay Félix dieḡ. Ibutet Pórcio Festo i osunuy. Judéia eipi kukukan o'e Félix dieḡ.

25

¹ Ebapūḡ xet kap puje Festo o'jēm Cesaría ka bewi. Jerusalém ka be o'ju Judeuyū kay. ² O'jekawēn paīyū kukukayū eju, Judeuyū kukukayū eju dak. Ixeyū waram Paulo o'jomuymuy cebe—Festo be.

³ — Paulo juy eḡudot ijoce Jerusalém ka be — io'e ip cebe. — Eḡudot cuy ocewebe waram ya'tjo am — io'e ip. Paulo aoka am ip o'jewawē. E daḡ iju buje yaoka ojuy ip. Imēnpit Festo o'jede cebe ip.

⁴ — Paulo taomūnmūn Cesaría ka be — io'e. — Ğaxīn ma ocepit iboce — io'e. ⁵ — Ey'in pit cuy je'ju oweju—iju pinayū—eykukukayū'in — io'e. — Paulo ikērēat o'ḡujurūḡ pima, iboam cuy ip omukūyjo Cesaría ka be — io'e.

⁶ Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Dez kabia Jerusalém ka be osunuy.

Ḡebuḡe Festo o'jepit Cesaría ka kay. Pūḡpūḡ Judeuyū kukukayū o'ju ceweju. Jay. Oajēm ip Cesaría ka be.

Kuyaje Festo Paulo o'tojocat. O'ju ibimāmāat ekawēn cocoap'a be. Oabik ipi kukukat abikbikap pe. Judeuyū kukukayū o'je'awero cexe—Jerusalém ka bewi oajēm'iaiyū.

⁷ Yajēm puje Paulo awēḡ o'yawēḡmukērērēn ip Jerusalém ka bewiaiyū.

— Paulo ikērē jījāān o'e — io'e ip napa ma. — Soat em ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuy — io'e ip napa ma. Imēnpit icēmān oceju e'em iap mubapuk pa'ore o'e cebe ip.

⁸ Ḡebuḡe Paulo o'jewedayo.

— Ikērēān oce ḡu — io'e. — Deus pe Judeuyū awēwēap ekawēn taḡ acā ōn jekukum. Deus eju kawēnwēnap'a ojomuymuy ḡu. Wuyeipi kukukat César dak ojomuymuy ḡu — io'e Paulo.

⁹ Festo bit Judeuyū mucokcoḡ ojuy. Imēnpuye:

— Jerusalém ka be du eju pin? — io'e. — Jerusalém ka be du ixeyū be awēḡ mukērērēnap co pin oxe? — io'e Paulo be.

¹⁰ — Apl — io'e. — Odaobu'u. Cūḡ'i oce ḡasū eyxe—César beam kapikpik'ukayū xe—Roma ka kukat ebekitkiyū xe — io'e. — Jerusalém ka be ḡu juy wawēḡ mukērērēnayū epeya'tjo—ijoce acā — io'e. — Ajom ḡu ikērēān oce Judeuyū be? Ka'ūma ma! Eyetaybit iboam. ¹¹ Pūḡ em ma ikērēat oḡuḡē ibima acā kuka epe'e waokam. Eyxe cedaḡ waokam ip ibima, “Omujēm cuy ece,” i'ūmḡu kuka oce. Iteyū be wawēḡ mukērērēnap icēm'ūm pima bit, cedaḡ ḡu waram oūm ām cebe ip. César kay bit oju pin ixē be wawēḡ mukērērēnayū a'tjo am. Soat eipi kukukat kay bit oju pin — Paulo o'e Festo be.

¹² O'jekawēn jeweweju jewawēwē'ukayū eju Festo. O'jekawēn Paulo eju.

— “César kay bit oju pin ixē be wawēḡ mukērērēnayū a'tjo am,” i ēn e'em owebe. Imēnpuye César kay ōn jemuju — io'e Festo.

¹³⁻¹⁴ Ibun'ūm pima wara'at eipi kukukat oajēm Cesaría ka be. Ibutet Agripa i osunuy. Jetayxi eju oajēm. Itayxi butet Berenice i osunuy. Oajēm ip Festo jom. Ade kabia osodop ip iboce.

Ḡebuḡe Festo Paulo o'ḡuwēn Agripa be.

— Félix aḡokatkat taomūnmūn o'jepere ijoce—Paulo i ibutet — io'e. — O'jepere iecuḡam oōm puje — io'e.

¹⁵ — Ōn Jerusalém ka be bima paīyū kukukayū Paulo o'ḡuwēn owebe Judeuyū kukukayū dak. Paulo kay ḡu jījā ip. “Teku ikērē jījāat o'ḡujurūḡrūḡ ocewebe,” i adi o'e ip owebe napa ma. “Paulo cuy eyaokaat,” i adi o'e ip owebe — io'e. ¹⁶ — Ōn cuk oce cebe ip “Cedaḡ ḡu wuywebe imēn e am Roma ka be,” i, “Wara'acat awēḡ mukērērēn puje, ikērēat o'ḡujurūḡ'iat ekawēn cocom wuyju,” i. “Cekawēn cocom wuyju ixē aḡokatkat etabutpe, yawēḡmukērērēnayū etabutpe dak,” i adi oce cebe ip. “Soat ip jekawēnwēn jeweweju bima, cekawēn cocom wuyju,” i adi oce cebe ip. “Yawēḡmukērērēn'ibit jewedayo but,” i adi oce cebe ip — io'e Festo.

¹⁷ Ğe buje Judeuyū oajēm ijoce okay. Obu'u ğu oġuy ya'tjo am ip — io'e. — Kuyaje oju ibimāmāat ekawēn cocoap'a be. Paulo otojocat — io'e.

¹⁸ Ğe buje Paulo awēġ o'yawēġmukērērēn ip. Tūybe “Paulo ikērēat o'ġujurūġ César be,” i je'e ip owebe iān oce. ¹⁹ Imēnpit “Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ ġu Paulo jekukum,” adi o'e ip owebe — io'e.

— Ğe buje Jesus o'ġuwēn ip owebe — io'e. — “Jesus'ūm oe'ū,” i adi o'e ip owebe — io'e Festo. — “Inaka waram o'jetait,” i adi o'e ip — io'e. — Judeuyū Paulo o'yawēġmukērērērēn iboap o'ġuwēnuwēn puye. ²⁰ Imēneju “Apēn xe'e kuka oce icēmān omukūyjo am,” i adi oce owebe ma. Paulo eju adi ocekawēn. “Jerusalém ka be du eju pin?” i adi oce cebe. “Ibo ka be du awēġmukērērēnayū oya'tjo?” i adi oce cebe — io'e. — “Ibo ka be du ocejekawēn eweju icēmān wetaybit am?” i adi oce cebe. ²¹ — Imēnpit Paulo adi o'e owebe: “Odaobu'u. César kay bit oju pin ixe be wawēġ mukērērēnayū a'tjo am,” i. Imēnpuye ōn adi oce sorarayū be: “Taomūnmūnat cuy eawējowiwi uk'a be,” i. “Ġuyjom oġuju César kay ya'tjo am,” i adi oce — Festo o'e Agripa be.

²² Agripa o'jede Festo be.

— Ōn tak ixe aġokatkat ekawēn co pin — Agripa o'e.

— Ha'a. Kuyaje juy eya'tjo — Festo o'e.

²³ Kuyaje Agripa oajēm ibimāmāat ekawēn cocoap'a kay Berenice eju. Oajēm ip jedoti dip cīcāat kuġ—ipi kukukat toti kuġ. Oajēm ip 1000 be sorarayū kukukayū eju. Warara'acayū eju dak ip oajēm—ya'ōbuxyiayū eju—Cesaréia ka watwat eju. Festo Paulo o'tojocat.

²⁴ Ğe buje Festo o'jekawēn Agripa eju aweromayū etabutpe.

— Agripa — io'e. — Soat ocewejuayū dak — io'e. — Ak epe'e ite aġokatkat kay — io'e. — Ōn Jerusalém ka be bima ade Judeuyū oajēm okay ite aġokatkat muymuy am — io'e. — Oajēm ip ijoce dak imuymuy am. Soat em e'em ip: “Ite aġokatkat cuy eyaokaat,” i. ²⁵ Oxe bit ka'ūma ma ikērēan o'e yaoka am — io'e.

— Ğe buje Paulo adi o'e owebe: “César juy wawēġ mukērērēnayū ya'tjo—wuyeipi kukukat,” i. Imēnpuye ijuju pin ōn César kay. ²⁶ Imēnpit apēn otupmubararak iam wetaybit ġu César mukūyjoaptum. Wetaybit ġu apēn ite o'e ikērēan iam tak — io'e.

— Paulo otojocat ewebe, Agripa — io'e. — Cūġ'i ijoce exe. Ēn tak a'ōpicūġ cuy eġuy ya'ō kay. Ewebe cekawēn co buje, wetaybit oce tupmubararak am César mukūyjoaptum — io'e. ²⁷ — Apēnpuye Judeuyū ixe o'jomuymuy iap muwēn pa'ore owebe. Imēnpuye cedaġ ġu taomūnmūn imuju am César kay. Cedaġ'ūm cīcā oxe — Festo o'e cebe ip.

26

¹ Ğe buje Paulo o'jewedayo Agripa dopabe. Agripa koam o'jekawēn Paulo be.

— Ecewedayo juy — io'e Paulo be.

Paulo o'jebueuru. O'jewedayo.

² — Agripa — io'e. — Ocewedayo edopabe — io'e. — Wuyeipi kukukat ēn — io'e. — Judeuyū omuymuy jījā. Napa ma e'em ip. “Ikērēan cīcā o'e'e teku,” i. Ocokcok cīcā wawēġmukērērēnayū a'ōmuypit am edopabe ³ etaybit cīcā Judeuyū babim puye, Judeuyū be jewa'ōxikxikap ekawēn tak. Imēnpuye ekpiceġēm ġu juy wa'tjo am — io'e.

⁴⁻⁵ Bekin pi ma ōn adi ojekuku Fariseuyū etabucap kuġ — io'e. — Fariseuyū jekukum Moisés pe wuyawēwēap ekawēn taġ cīcā ma. Soat Judeuyū itaybit apēn ojekuku bekin pi ma iam, okapap ka be bima iam tak, Jerusalém ka be bima iam tak. Imuwēn pin pima iboap muwēn put ip ewebe, ade koato itaybit ip iboam puye — io'e.

⁶ — Ğasū ēn wa'tjojom ijoce Deus waram ce'ū'ūayū ġutait iap kay wetabut puye — io'e. — “Waram ce'ū'ūayū oġutait,” io'e Deus kuyjeayū be. ⁷ Soat Judeuyū itabut Deus waram ce'ū'ūayū ġutait iap kay—doze be tiwatwat — io'e. — Imēnpuye “Ka'ūma ma ejo'iat xipacat,” i'e'em ip Deus pe. Imēn e'em ip kabiam, ixima be dak. Agripa, Judeuyū ma wawēġmukērērēn Deus waram ce'ū'ūayū ġutiat iap kay wetabut puye — io'e. ⁸ — Apēnpuye eyetabut ġu Deus waram ce'ū'ūayū ġutait iap kay? — io'e ja'tjojomayū be.

⁹— Kuy bima ikêrêm cîcâ Jesus kay itabucayû ojukukuk. Tûybe xipat cîcâ owebe imên ikuk am ip iân oce—Nazaré ka be tübit ebekitkit kuk am. ¹⁰Xipan'üm cîcâ ip ojukukuk Jerusálém ka be bima. Ade itabucayû oġuômôm daomünmünap'a be. Païyû kukukayû a'ôbi ocece iboam. “Ayaoka juy ip,” i'e'em pima ip, òn tak “Epeyaoka juy,” i oce. Ade em ipiat osupi'ajojoat cebe ip itabucap epereap ojuy. “Jesus Deus emunaê ġu,” i'e'e an ip cebe oġuy. ¹¹Imên cuk adi ojekuku soat kaka daġ, soat Judeuyû e'aweroroap'a daġ tak—Deus eju kawênwênap'a daġ. Wetakoma jîjâ juk adi oġuy cekay ip. Imênpuye tobatban ip oju wara'at ka kay. Ipiatpi'ajoan cebe ip oju taomün âm tak — io'e.

¹²— Imênpuye Damasco ka kay oju. Païyû kukukayû a'ôbi oju. Ade itabucayû daomünap ojuy oju. Apên o'jebapuk owebe iap cuy oġuwên ewebe, Agripa — Paulo o'e.

¹³— Kabia yoboġat ojojojo kaxicuġ. Kabi kadiwi ojojojo. Kabiam cîcâ o'e. Kaxie bodi ma isopsep o'e. Wakokoreren o'e kabia, owejuayû akokoreren tak. ¹⁴O'at ipi ju. Owejuayû dak o'at ipi ju — io'e.

— Ğe buje kabi kadiwiat o'jekawên oweju wa'ôm—Judeuyû a'ôm. “Saulo,” io'e. “Apênpuye ên ipiatpi'ajojoan owebe?” io'e. “Imên e'em pima jumento-buxim ên. Jumento jejorojorom jeiwat jemuju am jekpiokakam pima,” kabi kadiwiat adi o'e owebe.

¹⁵— “Abu ên, Kariwa?” i adi oce cebe.

— “Jesus òn,” i adi o'e owebe. “Ên ipiatpi'ajojoan owebe,” i adi o'e owebe. ¹⁶“E'ây,” i adi o'e owebe. “Cûġ'i eġuy edaocam,” io'e. “Òn ma ocebapuk ekay enaê âm wekawên muwênuwên'ukan,” i adi o'e owebe. “Òn enaê ewebe apên ġasû ejojojo iap muwên âm wara'acat pe. Wara'at tak oġubapuk ewebe ġuyjom. Iboap tak cuy eġuwênuwên wara'acat pe,” i adi o'e owebe. “Omuwênuwên'ukan eġuy adeayû be. ¹⁷Òn jekuk Judeuyû be aokaap puxim, Judeu'umayû be aokaap puxim tak,” i adi o'e owebe. “Ğasû òn jemuju Judeu'umayû be. Òn jemuju ewebe cûġ ma ixeyû mutaybit am. ¹⁸Òn jemuju cebe ip kabiok taġ cekuap puxixim ip—kabia daġ ceku am acâ ip—Deus bikuyap taġ acâ. Òn jemuju Satanás a'ô daġ cekuap puxixim—Deus kay itabut am acâ ip. Imên e'e buje Deus ikêrêat ju'uk cebewi ip. Deus pe o'taxijojo'iaiyû eju jeedop ip okay itabut ip puye,” Jesus adi o'e owebe — Paulo o'e.

¹⁹— Imênpuye, Agripa — io'e. — Apên kabi kadiwiat o'jekawên owebe wexey jo'iat pe iap taġ ojekuku — io'e.

²⁰— Ğe buje kawên idipat oġuwênuwên. Koam oġuwênuwên Damasco ka watwat pe. Jerusálém ka watwat pe dak oġuwênuwên, Judéia eipi watwat pe dak—soat pe. Judeuyû be oġuwênuwên, Judeu'umayû be dak. “Eyġuycûġcûġ cuy epesop ikêrêat kuġ puye,” i adi ocece cebe ip. “Ikêrêat mujurûġrûġap cuy epeyepere,” i. “Eyetabun cuy epesop Deus kay,” i. “Cedaġ cuy epekuku warara'acat pe itaybit am kuy ikêrêat mujurûġrûġap o'jepere ip iam,” i adi ocece cebe ip. ²¹Imênpuye Judeuyû obu Deus eju kawênwênap'a be. Waoka ojuy ip o'e. Deus pit obuywatwan osunuy — io'e.

²²— Jesus muwênuwên òn ġasû soat pe ijodiacat pe—ya'ôbuyxiayû be, ka'ûmaayû be dak. Imuwênuwên òn cebe ip Deus ekawên muwênuwên'ukayû emudupmubarakatup ekawên taġ. Imuwênuwên òn Moisés ekawêntup ekawên taġ tak. Iwarum ġu imuwênuwên òn. Cûġ ma imuwênuwên òn. ²³Imên e'em kuyatup:

Cristo juy ipiat supi'ajo wuydaxi'ajo'ukan Deus emunaê, i. Je'u juy, i. Ce'û buje juy waram itait je'e, i. Ixe koapat je'e wuy'in waram itait, i. Wuyju waram acejetait Cristo o'jetait waram puye, i. Iboap icêmân, i. Cristo iboap o'ġuwên Judeuyû be, Judeu'umayû be dak, i.

Imên e'em kuyatup — Paulo o'e Festo be.

²⁴Paulo imên jewedayo buje, Festo o'jewâwâ:

— Paulo, adaodao! — io'e napa ma. — Adaodao ên tupcocom cîcâ buye — io'e napa ma.

²⁵— Ka'ûma! Wadaodao ġu, Festo — io'e. — Waġuysat ma òn. Icêmân òn e'em ewebe — io'e.

²⁶Ğe buje Paulo o'jekawên ipi kukukat eju—Agripa eju.

— Agripa, wa'ôcam òn jewejom exe — io'e. — Etaybit icêmân òn e'em iam. Soat oġuwên Festo be iam kuy etaybit. Soat iboap o'jebapuk adeayû etabutpe — io'e. — Iba'arêm ġu

o'jebapuk — io'e. ²⁷ — Agripa — io'e. — Etabut tu Deus a'ōbi cekawēn muwēnuwēn'ukayū ekawēn kay? Wetarybit kuy etabut iam — io'e.

²⁸ — Tūybe dao ma Cristo kay oğutabun iān purut ēn — Agripa o'e Paulo be.

²⁹ — Xipat kuka o'e dao ma etabut am, dao'ūm pima dak — io'e. — Xipat cīcā kuka o'e soat eyju Cristo kay eyetabut am—ēn, soat wekawēn cocomayū dak — io'e. — Xipat kuka o'e eyju obuxim an. Xipat kuka o'e obuxim eyetabut pima. Obamūnmūnap puxim eybamūnmūn pima bit xipat ġu kuka o'e — Paulo o'e.

³⁰ Iecuğap Agripa o'jēm ibocewi. Festo dak o'jēm, Berenice dak, soat cewejuayū dak.

³¹ Kawēnwēn ma o'jēm ip.

— Ite ağokatkat xipat — io'e ip jewewebe. — Wuyxe bit ka'ūma ma o'e ikērēān. Cūğ ġu wuyxe taomūn ām, yaoka am tak — io'e ip.

³² — “César juy wawēğmukērēnayū ya'tjo,” i juk o'e'ūm pima, kajuk oğujēmat daomūnmūnap'a bewi — Agripa o'e Festo be.

27

¹ Paulo muju ap ojuy ip Roma ka kay Festo, Agripa dak. Kobexixi dağ ip o'ğuju Roma ka kay—Itália eipi beatka kay.

Ġebuje Paulo o'ğūm ip 100 be sorarayū kukukat pe, wara'acayū taomūnmūnayū dak. 100 be sorarayū kukukat putet Júlio i osunuy. Cesorarayū ijop eipi kukukat esorarayū osodop—César esorarayū. Ōn tak oju Paulo eju.

Imēn oceju Roma ka kay. Aristarco eju oceju—Macedōnia eipi bewiat eju—Tessalōnica ka bewiat eju. ² Kobexixi be oceōm. Ixe kobexixi Adramítio ka ebikopap pewiat osunuy. Soat Ásia eipi ebikopap tağ cum. Purewuh. Ocejēm Cesaréia ka bewi. Tiboğ cīcāati ocetimudek.

³ Kuyaje ocajēm Sīdom ka be. Jay. Júlio xīpan cīcā Paulo o'jukuk. Paulo iju pi ġu o'e jebureyū jom. Paulo bureyū iju pi ġu o'e Paulo buywat am.

⁴ Ibocewi waram oceju. Purewuh. Tiboğ cīcāati mudekdeğ oceku. Kabido o'subidoajēm ocedopa bewi. Imēnpuye tip'aweroroğ kay oceju wuyba'ūğat kadi. Tip'aweroro butet Čhipre i osunuy. ⁵ Totek. Tiboğ cīcāati ocetimudek. Cilícia eipi weğūn ocekap, Panflia eipi weğūn tak. Jay. Mirra ka be ocajēm Lícia eipi beatka be. Ibo ka be bima ocekap koapat pewi kobexixi bewi. ⁶ 100 be sorarayū kukukat wara'at o'tobuxik kobexixi. Ixe kobexixi Alexandria ka ebikopap pewiat osunuy. Cum Itália eipi kay. Poroğ. Oceōm ixe kobexixi be waram oceju am. ⁷ Pūğ kabia ġu daodaodao ġu oceju. Pa'orem cīcā Cnido ebikopap pe ocejemūğ. Mūğ.

Ooohh. Kabidoxixi o'subido'at ocedopa bewi. Iba'ore o'e ocewebe oceju pinap tağ kabidoxixi ocewap puye. Imēnpuye oceju tip'aweroro tēğ ma. Tip'aweroro butet Creta i osunuy.

Iboce kabidoxixi'ūmğū o'e—kabido'it ma o'e. Purewuh. Salmona eipi tēğ ma oceju. ⁸ Pa'orem cīcā oceju Creta eipi tēğ ma.

Ibocewi ocejemūğ ebikopap pe—Creta eipi be. Jay. Ebikopap putet Bons Portos i osunuy. İkaboğatka tēğ ma osunuy—Laséia ka tēğ ma. ⁹ İbun cīcā ocesop ibo ka be. Judeuyū epeta kuy o'kap Deus xe jemuisusunap epeta. Imēnpuye oceku pi oce'e kobexixi dağ. Kabidoxixi oeku kabiam, muba'atxiri dak.

Ġebuje Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

¹⁰ — Obureyū — io'e. — Tiboğ cīcāati dağ wuyju buje iba'ore jījā kuka o'e wuywebe. Wuyju buje bit soat wuybutut kuka oakōm, soat kobexixi beat tak — io'e. — Kobexixi dak kuka o'jepiriğ. Wuyju dak kuka aje'ū — io'e.

¹¹ Imēnpit 100 be sorarayū kukukat Paulo a'ō kay ġu o'e—kobexixi iwat a'ō kay acā, kobexixi mujuju'ukat a'ō kay dak.

Kobexixi iwat a'ō kay o'e kobexixi mujuju'ukat a'ō kay dak. ¹² Ocesopiat ebikopap xipat ġu osunuy ihi bun ocedop am kabidoxixi buye, muba'atxiri buye dak. Soat warara'acayū iju pin ibocewi. Wara'at ebikopap pe ajēm ojuy warara'acayū—Fenice ka ebikopap pe.

Ibo ka dak Creta eipi be osunuy. Kabidoxixi ġu ajēmjēm'uk Fenice ebikopap pe—kaxie tajoreġatpido acā. Imēneju iboce ihi mukap ojuy ip.

— Fenice ebikopap pe juyaju — io'e ip. — Kabido'üm puje juyaju — io'e ip.

¹³Kaxietajoreġatpido o'subidoajēm—ibidodipat. Kabido ibidoboġ ġu o'e—ibido'it ma. O'subidoajēm ocenomujuwi. Imēnpuye o'jekawēn ip jeweweju.

— Kabido ibidodip ġasū — io'e ip. — Ġa'a ajū — io'e ip. — Kabido juy wuydujowat wuyjupinap taġ — io'e ip.

Kobexixi muycūcūap o'ġuyū ip—ipoxiat, icaat muġēġē. Kabido xipan ocedujowatwan o'e. Ocejū tiwābū etako daġ—Creta eipi etako daġ.

¹⁴Ġuyjomsūm kabidoxixi o'subidoajēm ocekey. Oooooxx'i. O'subidoajēm ocedopa bewi jījā. O'subidoajēm kapurūġ kadiwi—Creta eipi kadiwi. ¹⁵O'subidoajēm kobexixi kay. Ixe kabido butet Nordeste i osunuy. O'subidoajēm ocedopa bewi jījā. Iba'ore o'e kobexixi mukorērēn ām kabidoxixi dopabe. Imēnpuye ocebu'un kobexixi mukorērēn ām. Kabido kobexixi o'tujowat. ¹⁶Ocejū wara'at tip'aweroro biōġ kay. Tip'aweroro butet Cauda i osunuy. Kabidoxixi'ūmġu o'e iboce—kabido'it ma. ¹⁷Kobe yopīcat kuġ tak ocesop. Kururuġ oeku kobexixi nomuju. Pa'orem kobe yopīcat oceġuyū idibi bewi. Oceġuyū kobexixi be.

Ibocewi kobexixi be kapikpik'ukayū correntebu o'subumukirik kobexixi koreren—ibuboġatpu. O'subumukirik ip kobexixi ewekaap puxim.

— Ka'oririt ijoce ma opop Lībia eipi — io'e ip. — Pipim kobexixi kakam iboce! — io'e ip. Iparara o'e ip ka'oririt pe kobexixi kakaap puxim. Imēnpuye kobexixi mujuap epaġo o'ġukop ip kapurūġ kay, kabidoxixi be kobexixi mujuap puxim. Kabidoxixi kobexixi o'ġuju ijuap taġ. Ocekat. Xet. Ocxet iboce.

¹⁸Kuyaje tarekrek o'joxikxik ip idibi be—kobexixi be tujowat ojuyap. O'joxikxik ip kobexixi poxi mu'üm ām. O'joxikxik ip tipodoyat ocemudekudekun cīcā buye. Ocekat. Xet. Ocxet iboce.

¹⁹Kuyajebusu kobexixi be kapikpik'ukayū kobexixi beat o'joxik ipoxiat. Jebum ip o'joxik. Xet. Xet. Xet. Xet.

²⁰Ade kabia ocejū kaxi jojom ġu, kasopta dak, kabidoxixi buye. Ocedwaxijo ba'ore.

²¹Ade kabia ocejekōnkōn ġu.

Ġebuje Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

— Oburereyū — io'e. — Eyju juk adi wa'ō kay ġu epesop. Creta ka be bima juk wa'ō kay ġu epesop. Creta ka bewi wuyjuap ġu.

— Wuyjēm'üm pima kajuk te'e ma soat tarekrek aġupa'üm ġu, xipat kajuk wuywebe dak — io'e.

²²— Ġasū bit eya'ōcam cuy epesop — io'e. — Kobexixi juy jepiriġ. Ka'ūma ma wuy'in pit jeep — io'e.

²³— Koapat exima Deus ekawēn tojtot'ukat o'jebapuk okay — io'e. — Deus ixē o'ġudot okay. Ixe Deus okukukat. Ixe Deus ebekit ōn. Cekawēn tojtot'ukat o'jekawēn oweju.

²⁴— “Paulo, epararam ġu juy eġuy,” io'e owebe — io'e Paulo. “Ajēm cuy César kay—Roma ka kukukat kay,” io'e. “Ōn aġ ekay, ewejuacat kay dak eye'ūap puxim, ěn cuk imēn ejoojuj oxewi buye,” io'e. “Deus je'e ewebeam apēn cuk ejoojuj cexewi iap taġ,” Deus ekawēn tojtot'ukat o'e owebe — io'e Paulo.

²⁵— Imēnpuye, eya'ōcam cuy epesop, oburereyū — io'e. — Deus kay wetabut. Apēn je'babuk wuywebe iap o'ġuwōn owebe Deus imēn ebapuk awap. Imēn je'babuk. ²⁶Imēnpit pipim cuy acejemūġ tip'aweroro be — Paulo o'e kobexixi beayū be.

²⁷Xepxep semana kap puje:

— Kapurūġ kay aco'i ajēmjēm ocejū — io'e kobexixi be kapikpik'ukayū.

Uhūm ocejū jekukum iximadakpe tiboġ cīcāati daġ. Tiboġ cīcāati butet Mediterrāneodi i osunuy. ²⁸Imēnpuye o'tibimuweġūn ip tibimuweġūnām. Tibiraat 36 metros o'e. Bosusu ocejū. Waram o'tibimuweġūn ip. Tibiraat 27 metros o'e—tibira ġūn ma.

²⁹ Iparara o'e ip wita'a be kobexixi kakaap puxim. Imēnpuye ebadipdip kobexixi muycūcūap o'guakōm ip. O'guakōm ip kobexixi ukpu bewi kobexixi muycū ām. O'jecū. Cucum ġu o'e ġasū—iwiwim acā. Kabia pin cīcā o'e ip.

³⁰ Ġebuġe kobexixi be kapikpik'ukayū kobexixi bewi jenapōn ojuy. Kobe'it'it o'ġukop ip tibog cīcāati be jewexe kobexixi muycūcūap muakōmkōm pima.

— Kobexixi muycūcūap muakōmkōm oceju — io'e ip napa ma ocewebe.

³¹ Imēnpit kobexixi bewi jenapōn ojuy ip. Paulo o'jekawēn l00 be sorarayū kukukat pe—wara'acat sorarayū be dak.

— Ixeyū kobexixi be kapikpik'ukayū watwat puje wuyewedaxijo ba'ore ace'e — io'e.

³² Imēnpuye sorarayū kobe'it'it ekabobu o'subudakat. Kobe'it'it o'at idibi be. Uhum o'jewede kobexixi xewi.

³³ Kabia'isum Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

— Epeyekōn ġasū bit — io'e. — 14 kabia eyaġuybabi'ūm'ūm epeku. Jekōnkōn ġu epeku — io'e. ³⁴Epeyekōn cuy eybaca am — io'e. — Eyaġuybabi'ūm'ūm ġu juy epsop — io'e. — Ka'ūma ma wuy'in je'ū — io'e.

³⁵ Paulo pāo'a o'yabu. O'jekawēn Deus eju pāo'a kuġ puye. Soat etabun o'jekawēn ceweju.

— Bay xipat cīcā ēn — io'e cebe.

O'yadakat. O'ya'o. ³⁶Imēneju soat ip waram o'ya'ōcan—kobexixi beayū. ³⁷Soat ip o'jekōn. Ade jījā ocesop kobexixi be. 276 be ocesop.

³⁸Ibeġbeġ puje kobexixi be kapikpik'ukayū tarekretata o'taxixik ip idibi be—badi o'tadop'iata—trigoda. O'taxixik ip kobexixi poxi mu'ūm ām. Jepiriġap puxim ip o'taxixik.

³⁹Kabia buje tinebabaat o'tobuxik ip kobexixi be kapikpik'ukayū. Tinebabaat kay oceju. Itaybit ġu o'e ip apoccat ipi iam. Ka'oririt ixē tinebabaat pe osodop. Adeġu wita'a o'yadop iboce. Kobexixi muymūġ ojuy ip iboce. ⁴⁰Imēnpuye kobexixi muycūcūapu o'subudakat ip. O'subudakat ip tinebabaat xe bima. Pilatokukatpu o'subumurore ip. Kobexixi mujujuap epaġo o'ġupaya ip kabido at am. Kobexixi o'ju ka'oririt kay.

⁴¹Imēnpit kabido kobexixi o'ġuyjayjay tibacaat ewebotbocap kay. Iboce kobexixi'a o'jeaece. O'jecuġ. Iju ba'ore o'e. Kobexixi ukpu o'jekpuewepak. Tipodoyat paca ma o'yukpumuweka. Imēn kobexixi o'jepiriġ.

⁴²Sorarayū taomūnmūnayū aoka ojuy dokdoġ jenapōnap puxim kapurūġ kay. ⁴³Imēnpit l00 be sorarayū kukukat ibu'u o'e Paulo e'ū ām. Taomūnmūnayū oyaokaat ġu sorarayū be.

— Kapurūġ kay epeyedok! — io'e taomūnmūnayū be. — Epakōm! — io'e l00 be sorarayū kukukat itaybit jedoġayū be.

⁴⁴— Kobexixi baġbaġ epejat! — io'e. — Kapurūġ kay juy epeju ip com! — io'e itaybit'ūm jedoġayū be.

Imēneju soat oceju kapurūġ pe.

28

¹Tip'aweroro kay ocajēm. Iboce bima ocetaybit ocesop tip puten. Tip putet Malta i osunuy.

²Tip'aweroro watwat oajēm ocekey. Ocedobede ip. Xipan cīcā ip ocekey. Daxa o'ġusop ip oceweve am kajuk kukuġ puye, muba'at oeku buye dak. ³Paulo daxadaypa o'taypabu. O'jomōġ daxa be.

Ġebuġe puybu o'jēm daxadaypa diotpewi. Paulo o'subua. Tore iān oeku Paulo bu eju. ⁴Iboceayū puybu o'subujojo tore iān Paulo bu eju. Imēnpuye o'jekawēn ip jeweweju.

— Wuyjuyū aokaka'ukat aco'i teku — io'e ip te'e ma. — Tibog cīcāati be oe'ū ġu. Puybu nuy pibun pit je'ū ikērēat o'ġujurūġ puye — io'e ip te'e ma jewewebe.

⁵Imēnpit buġ'i o'subuxik. Paulo o'subumuy'at daxa be. Iboceayū itabēġbēġ o'e ip Paulo jojom. ⁶Ibu ehuap wiwim o'e ip, ce'ūap wiwim tak. Ibu ma iwiwim osodop ip Paulo jojom. Imēnpit Paulo bu o'jebuehu ġu. Oe'ū ġu dak. Xipat ma osunuy. Imēnpuye o'jeaġuymuwarurun ip Paulo kay.

— Wuyjuyū ġu teku—deus ma! — io'e ip napa ma jewewebe.

⁷ Ġebuje Públjo ocenomuwā jeduk'a kay. Públjo Malta eipi kukukat osunuy. Ixe ka ocewewewear tēġ o'sukadop. Ocejju cekay. Iboce ocesop ebapūġ kabia. Xipan cīcā ocekuk. Ocxan o'ġīm ocewebe, soat ocemukuyinput tak.

⁸ Paulo o'ju Públjo ebay kay. Iwātaxipi osunuy. Ipa'i osunuy, yukpidi dak. Paulo o'jekawēn Deus eju Públjo ebay beam. Jebu o'subumōġ cebe. O'ġu'ada. Xipat o'e.

⁹ Ce'adaap awēġ tobuxik puje, ade iwātaxipiyū o'ju ip Paulo kay. Jay. Oajēm ip. Ixeyū dak o'ġu'ada'ada Paulo. Xipat ip o'e. ¹⁰ Imēnpuye ade ip jebubut o'ġīm ocewebe “Eyju xipat ocexe” i'e am ocewebe. Kobexixi be om ojuy bima ocemukuyinput o'jomōġ ip kobexixi be. Purewuh. Ocejēm tip'aweroro bewi.

¹¹ Ebapūġ kaxi kap puje oceju Roma ka kay. Ocejēm Malta eipi bewi. Wara'at taġ ocejēm kobexixi daġ. Ixe kobexixi Malta ebikopap pe osodop ihi bun. Ixe kobexixi Alexandria ebikopap pewiat osunuy. Kobexixi butet deusyū xepxep ikap'ibiyū i osunuy. ¹² Mūġ. Ocejemūġ Siracusa ebikopap pe. Iboce ocesop ebapūġ kabia.

¹³ Ibocewi tiwābu daġ oceju. Mūġ. Ocejemūġ Régio ebikopap pe. Kabido o'subidoajēm kaxietajoreġat kadiwi kuyaje. Purewuh. Waram ocejēm ibocewi. Pozuoli ebikopap pe ocejemūġ xepxep kabia kap puje. Jay. Kapurūġ pe oceju ibocewi. ¹⁴ Jesus ebikitkit ocebubuxik. 7 xet ocesop ixeyū xe.

Purewuh. Ibocewi kapurūġ taġ oceju. Roma ka kay oceju e daġ. ¹⁵ Jesus ebekitkit Pauloyū e daġ ajēmap awēġ o'yawēġtobuxik Roma ka watwat. Imēnpuye o'jēm ip ebidase ocedopabijuk am. Ocedopabijuk ip oceju Roma ka wuy'ūm'ūm pima. Ocedopabijuk ip Praça de Ápio ka be, Trēs Tavernas ka be dak. Paulo icokcok cīcā o'e ixeyū jo buje.

— Bay, xipan cīcā ēn ocekūġ — io'e Deus pe. ¹⁶ Imēn ocajēm Roma ka be.

Ġebuje 100 be sorarayū kukukat Paulo o'ġūm 1000 be sorarayū kukukat pe. Ixe Paulo o'ġūju daomūnmūnap'a be ġu—uk'a be acā. Jaġepūġ ma osunuy uk'a be. Imēnpit pūġ sorara ceweju osunuy soat em. Xet. Xet. Xet. Ebapūġ xet o'kap.

¹⁷ Ġebuje Paulo Judeuyū kukukayū o'tojocat jewekay Roma ka beayū.

Ce'awero buje Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Oburereyū — io'e. — Cedaġ cuk adi ojekukuku. Deus pe ocemukūyjojoap ekawēn taġ cuk adi ojekukuku, aypapayū'ūm'ūm ekawēn taġ tak. Ixeyū ekawēn ojomuymuy ġu—pūġ em tak ka'ūma — io'e. — Imēnpit Judeuyū obu Jerusalēm ka be. Oūm ip César ebekitkit pe. César ebekitkit o'jekawēn oweju. Ixeyū xe ikērēat oġujurūġ ġu—pūġ em tak ka'ūma. Cūġ ġu ixeyū xe odaomūn ām, waoka am tak — io'e cebe ip.

¹⁸ — César ebekitkit ma omujēm oju daomūnmūnap'a bewi. ¹⁹ Judeuyū bit ibu'u jījā osodop omujēm ām yabewi. Imēnpit “Judeuyū yukpiwat,” i'ūmġu adi oce. “César wawēġmukērēnayū ya'ljo,” i acā adi oce. ²⁰ Imēnpuye ōn eymudocat ijoce owebe eyjo am, eyweju jekawēn ām tak — io'e.

— Kuy bi ma wuydaxijo am Deus emunaē ajēmap wiwim Judeuyū. Ixe kay wetabut—Jesus kay. Imēnpuye obamūnmūn oce correntebum — Paulo o'e Judeuyū kukukayū be.

²¹ — Judéia eipi watwat cartadup o'tupmudot ġu ocekay—apēn Paulo e'em iaptup — io'e ip Paulo be. ²² — Ijoce oajēmjēm'iyayū dak “Paulo ikērēat o'ġujurūġ,” i juk o'e ġu ip ocewebe—Judeuyū — io'e ip. — Imēnpit ekawēn co pin cīcā oceju. Soat ka daġayū Jesus kay itabucayū muymuy. Imēnpuye etabucam cuy ocemukūyjo — io'e ip Paulo be.

²³ Imēnpuye kabia o'ġuweġūn ip waram Paulo ekawēn co am.

Ġebuje ade Judeuyū o'je'awero ip Paulo nuyap'a be ixē kabia. Kabia'isum Paulo apēn Deus soat kukukan o'e iap o'ġuwēnuwēn cebe ip. Kabi'isum piap imuwēnuwēn osunuy. Oikat imuwēnwēn.

— Jesus ma Deus emunaē — io'e cebe ip. — Deus Jesus ma o'taē soat ipi daġat taxijo am — io'e. — Ixe muwēġaptup Moisés emudupmubararaktup, soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup tak — io'e. — Jesus ma Deus emunaē — io'e.

²⁴ Xepxep ixeyū'in Paulo a'ō kay o'e. Itabut ip o'e Jesus kay. Warara'acayū bit itabut ġu o'e. ²⁵ Wara'at taġtaġtaġ ma jewaġuyġuy o'e ip.

Ade ixeyū'in Paulo a'ō kay ġu ip o'e. O'āy ip jeduk'a be jepit ojuy. Paulo o'jekawēn cebe ip.

— Kuyje Isaías icēmān o'e wuydobuyū'ūmūm pe — io'e. — Iboam Isaías o'e Deus biōġbuk a'ōbi. Imēn e'em ixē emudupmubararaktup:

²⁶ “Eju juy ixeyū wuyjuyū kay,” io'e Deus owebe, i. Imēn ece cebe ip: “Deus e'em: ‘Jekūyjom cīcā eyju. Imēnpit eyetaybit ġu. Jeakaġ cīcā eyju. Ijojom eyju. Imēnpit iba'arēm cīcā eyxe,’ i.” ²⁷ “Imēn ece cebe ip,” io'e Deus owebe, i. “Ixejū wuyjuyū itabut ġu, ibu'u ip jetabut am puye. Ya'ōpicūġcūġ ġu ip wa'ō kay jekūyjom'ūm puye,” io'e. “Ibu'u ip kawēn icēmat co am ibu'u ip jetabut am puye,” io'e. “Ibu'u ip ikērēat mujurūġrūġap epere am Deus pe ikērēat uk am cebewi,” io'e, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup—Deus ekawēntup — Paulo o'e.

²⁸ — Oburereyū — io'e Paulo Judeuyū be. — Eyetaybin cuy epe'e iboap ekawēn! Ġasū bit Judeu'ūmayū be juy kawēn idipat oceġuwēn. “Deus jeydaxijo,” i oce'e cebe ip. Ixejū bit xipan ya'tjo. Deus ixeyū acā idaxijo — io'e Judeuyū be.

²⁹ Imēneju Judeuyū o'jēm Paulo xewi. Jewa'ōxixiġ cīcā jeweweju ip o'jēm.

³⁰ Paulo kawēn idipat o'ġuwēnuwēn Roma ka watwat pe. Xepxep koato Roma ka be osunuy. Ixe ma jedinheiro o'ġūmġūm uk'a be jenuyapteim. Icocok o'e warara'acayū ajēm puje jejo am.

³¹ — Deus soat tiwatwat kukukan je'e — io'e cebe ip.

Cūġ ma ip o'ġutaybitbin. Wuykukukat Jesus Cristo o'ġuwēnuwēn cebe ip. Ka'ūma ma ixē o'ġuymūġ kawēn idipat muwēnap puxim. Soat pe wuykukukat Jesus Cristo ekawēn o'ġuwēnuwēn.

PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP ROMA KA WATWAT BEAPTUP

¹Cartadup mubarararaḡ òn eywebeaptum—Roma ka watwat peaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo beam kapikpik'ukat òn. Jesus Cristo emumuju òn. Deus cuk onaē.

— Wa'òbi omuwēnuwēn cuy eḡuy soat ka watwat pe — i juk o'e owebe. — Kawēn idipat acā juy eḡuwēnuwēn — i juk o'e owebe.

²— Kawēn idipat oḡuwēḡat soat pe ipi daḡacat pe — io'e Deus kuyje. Kawēn idipat muwēnuwēn osodop ip cekawēn muwēnuwēn'ukayū. Iboap ekawēn tak ibararak opop Deus ekawēntup pe. Wara'at ekawēn podi ma iboap ekawēn kawēn idip. Ka'umḡu xipat'umat iboap ekawēn'in. ³Iboap ekawēn co buje wuyetaybit abu Deus ipot iam. Ixe ipot wuykukukat—Jesus Cristo. Deus ipot ijodian o'e. Davi naxeḡebit osunuy—Judeuyū kukukat naxeḡebit. ⁴Ixe Jesus Deus co'i osunuy. Imēn ikērēat o'jukuk ḡu ipi ju bima—pūḡ em tak ka'ūma. Deus ja'òbacaan jekpot o'ḡutait ce'ūap tomukadi. O'ḡutait teku okpot iam wuymutaybit am, teku soat podi ma ya'òbaca iam wuymutaybit am tak. Ixe Jesus Cristo wuykukukat. ⁵Ixe xipan okuḡ. Ixe dak cuk onaē kawēn idipat muwēn ām soat kaka daḡ. Ixe emumuju òn. Imēnpuye soat ka daḡayū'in itabut je'e Cristo kay—pūḡpūḡpūḡ. Cristo ekawēn kay kūyjobit je'e ip. Ibuyxin ip Cristo jukuk. ⁶Eyju dak Deus cuk eynaē, Roma ka watwat. Jesus Cristo kadiayūm cuk eynaē. Ḡasū bit ixe kadiayūm epesop.

⁷Imēneju cartadup mubarararaḡ òn soat peaptum eywebeaptum, Roma ka watwat. Deus xe eykukpin cīcā. Ixe juk eynaē jebekitkiyūm.

— Bay, xīpan cuy Roma ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak, wuykukukat pe. — Ixeyū aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

⁸Roma ka watwat itabut cīcā Jesus Cristo kay iap awēḡ o'yawēḡtobuxik ip soat ka watwat. Imēnpuye ocokcok cīcā eykay. Imēnpuye:

— Bay, ēn xipat cīcā — i òn e'em Deus pe.

⁹Deus itaybit soat kabia òn ḡebum eykay iam. Kapikpiḡ cīcā òn Deus peam ocokcok cekay buye. Kawēn idipat muwēnuwēn òn soat kaka daḡ. Ixe ipot ekawēn muwēnuwēn òn. ¹⁰⁻¹¹Eyjo pin cīcā oce. Deus biòḡbuk omutaybitbin iam eymukūyjo pin cīcā òn. Ibiòḡbuk a'òbi eya'òmucan ojuy òn biḡ ma eyetabut am Jesus kay. Imēneju:

— Roma ka watwat com cuy omujum ece — i òn e'em cebe. — Ebikuy bima juy omujum ece — i òn e'em cebe.

Soat em imēn òn e'em Deus eju kawēnwēn pima. ¹²Òn acā ḡu jeya'òmucan eywebe biḡ ma eyetabut am. Jewewa'òmucanucan pit acesop biḡ ma wuyetabut am cekay. Biḡ ma eyetabut epe'e wetabucap co buje. Òn tak biḡ ma wetabut oce eyetabucap co buje.

¹³Okitpitpiyū, soat em cuk adi cu ojuy oḡuy eykay. Iboam eymukūyjo pin òn. Imēnpit soat em omuju'ūm'ūm osunuy. Eywebe Deus ekawēn muwēn pin cuk adi oḡuy biḡ ma eyetabut am Jesus kay apēn eybadipyū oitabun iap co'i—Judeu'ūmayū oitabun iap co'i.

¹⁴— Omuwēnuwēn cuy eḡuy soat kaka daḡayū be — i juk o'e Jesus Cristo owebe. Imēnpuye Cristo juy oḡuwēnuwēn soat pe—cewaḡōnayū be, cewaḡōn'ūmayū be dak. Deus ekawēn cuy oḡuwēnuwēn itaybicayū be, itaybit'ūmayū be dak. ¹⁵Imēnpuye obicokcok cīcā kawēn idipat muwēn ām eywebe, Roma ka watwat.

¹⁶Deus ja'òbacaan kawēn idipat kay itabucayū daxijojom. Koap Judeuyū daxijojom itabut puje ip. Judeu'ūmayū dak taxijojom itabut puje ip. Imēneju obisūsūn ḡu kawēn idipat muwēn ām soat ka watwat pe—obicokcok cīcā ma. ¹⁷Kawēn idipat co buje, wuyetaybit apēn Deus wuy mucūḡucūḡ iam.

— Jesus Cristo kay itabucayū acā cūḡ ma oxe — i'e'em Deus. Soat kabia: — Biḡ ma itabut ip cekay — i'e'em Deus.

Imēn e'em Deus ekawēntup: — Deus emumucūḡyū soat em itait jeedop ip Deus xe itabut ip puye, — i.

¹⁸ Deuſ kabi be omuy. Ixe itakoma jĳĳā jekay'ūmayū kay, ikērēat mujurūgrūg'ukayū kay. Ibu'u jĳĳā ip Deuſ ekawēn co am—kawēn icēmat co am, ikērēat mujurūgrūg' ojuy jĳĳā ip puye. Ikērēat mujurūgrūg'ukayū kawēn idipat muwēnap muba'oreren tak ip ibu'u warara'acayū dak itabut am ibuye. ¹⁹ Deuſ kuy apēn ixe e'em iam o'gūtaybin ijodiatat. Imēnpuyē Deuſ ipiatpi'ajojoan cebe ip. ²⁰ Deuſ ma ijo ba'ore wuywebe. Ixe bit soat o'gūgē ipi daḡacat. Ixe emumuḡē jo buje, wuyetaybit soat podi ma Deuſ ya'ōbaca iam—ya'ōbacaap i'ūm ḡu iam. Wuyetaybit tak ixe acā Deuſat iam. Kuyje itaybit osodop ip iboam ipi daḡacayū. Imēnpuyē “Deuſ kake iap iba'arēm wuyxe” i'e ba'ore cebe ip. ²¹ Itaybit ma'ḡu ip Deuſ kake iam. Imēnpit ibuyxim ḡu ip ikuḡ.

— Ēn acā Deuſat — i'e'em ḡu ip. — Ēn xipat cĳcā — i'e'em ḡu ip Deuſ pe. Cūḡ'ūma jewaḡuyḡuy ip. Kabiok taḡ jekuku'ukat itaybit ḡu poma oju iam. Imēnpuxim itaybit'ūma jewaḡuyḡuy ip. Yaḡuy'ūm ip.

²² — Ocetaybit cĳcā ma oceju bit — i te'e ma e'em ip.

Deuſ xe bit itaybit ḡu jĳĳā ip. ²³ Imēnpit Deuſ acā je'ū ḡu. Soat em itait nuynuy. Ixeyū bit ibu'u jĳĳā ibuyxim Deuſ kuk am, ijo ba'ore buye. Imēneju ijodiat co'iat muḡēḡēm ip wita'am, im tak, ourom tak. Soat ijodiatat pit je'ū. Soat em ḡu itait nuynuy ip. Wasū jo'iat tak imuḡēḡēm ip, puca jo'iat tak, jewururuḡat co'iat tak. Jemumuḡē wap jēḡ'aecōḡcōḡ ip “Eyju acā Deuſyū ocexe” i'e am cebe.

²⁴ Ikērēat mujurūḡ pin acā ip. Imēnpuyē jekupinap taḡ ceku am ip Deuſ o'jepere. Imēnpuyē yukpiwatpi ma ip jekukum ikērēat mujurūgrūḡ. Isūsūn'ūma ip jekukum jeweweju ikērēat muḡēḡēm. ²⁵ Imēnpuyē kawēn icēmat ip ibu'u napaap ekawēn kay am.

— Ēn acā a'ōbuyxi — i'e'em ip soat muḡēḡē'ukat pe ḡu—cemumuḡē be acā. Deuſ pe acā wuyē'e bit:

— Soat podi ma ēn a'ōbaca — i. Soat em ma juy imēn acece cebe.

²⁶ Soat muḡēḡē'ukat kuḡ ḡu ip ibuyxim—jemumuḡē kuḡ acā. Imēnpuyē Deuſ o'jepere ip ikērēat muḡē ān. Imēnpuyē aḡokatkat kay oibu'un ip aoyū. Jewenuy'ūnakēkēm ā ip o'e jeweweju. ²⁷ Imēnpuxim aḡokatkayū aoyū aoyū kay oibu'un. Aḡokatkayū acā o'e ip cekay jĳĳā. Jewenūn'o'om ā o'e ip. Imēḡap pit ikērē jĳĳā Deuſ xe. Imēneju jeweweju ma ip ipiat'ajojom xipat'ūm cĳcā ip puye.

²⁸ Deuſ ekawēn kay pin ḡu ip. Itaybin pin ḡu ip kawēn icēmān. Imēnpuyē Deuſ ip o'jepere ikērēat kay ḡebum am, warēmtaḡ ceku am tak. ²⁹ Imēnpuyē ka'ūma ma ixeyū'in cūḡ ma jekukum. Soat kabia warēmtaḡ cĳcā ip jekukum Deuſ etabutpe, jebureyū etabutpe dak. Ikērēat mujurūgrūḡxi ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Ikērēm warara'acat kuḡ ip. Itabutkarey ip warara'acat kay. Warara'acat aokakaxi ip. Dapxixi'uk cĳcā ip. Warara'acat muḡuykukukuxi ip. Soat em itakoma ip warara'acat kay. Warara'acat ekawēn mukērērēnxi ip. ³⁰ Warara'acat muymuyxi ip. Itakoma jĳĳā ip Deuſ kay. Ibuyxim ḡu warara'acat kuḡ ip. Jewexe ip ya'ōbuyxi.

— Oceju acā oca'ōbaca — i napa ma e'em ip jewawēḡmuboḡ am jewexe. Soat em: — Apēn ḡuto ace'e ikērēan? — i'e'em ip jewewebe. Kūyjobit'ūm cĳcā ip jebay a'ō kay. ³¹ Itaybit'ūm cĳcā ip apēn cūḡ ma iam, apēn cūḡ ḡu iam tak. Ja'ō daḡ ḡu ip jekukum. Ka'ūma ma ikukpin cexe ip. Itabotaidabotbot ḡu ip warara'acat kay.

³² — Ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū je'ju ipiat'ajojoap kay — i'e'em Deuſ. — Soat em jeedop ip ipiat'ajojom — i'e'em. Itaybit ip iboap ekawēn. Inaka ip biḡ ma buk ikērēat kay. Icockok ip e'em warara'acat pe ikērēat mujurūḡ ām, jebuxim i'eat pin ip puye.

2

¹ Eyju bit aco'i e'em eyewebe: — Ocebuxim'ūma ixeyū ikērēat kuḡ Deuſ xe — i.

Imēnpit ixeyū ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēnpuye eyju dak ikērēat kuḡ cexe. “Ikērēat kuḡ ḡu oceju bit” i'e ba'ore eywebe.

² — Ipiat osupi'ajoat eywebe, ikērēat kuḡ eyju buye — i'e'em Deus pit ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be.

Deus soat em cūḡ ma e'em. Imēnpuye wuyetaybit cūḡ ma ixē ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be iam. ³Oburereyū, tūybe Deus ocewebe ḡu ipiat supi'ajoat warara'acat pe acā iān eyju e'em. Inaka ixeyū ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēneju Deus ipiat supi'ajoat eywebe ixeyū beap co'i. Tūybe ocenapōn ipiatpi'ajoap puxim iān eyju e'em.

⁴ — Ḡaxīn ma aco'i ikērēat muḡēḡēap jepere ip — i'e'em Deus jewebe ma.

Imēnpuye soat em xipan eykuḡ. Yukpiceḡe ḡu eykuḡ.

— Ipiat osupi'ajoat ḡu buk cebe ip — i'e'em jewebe ma.

Ixe xipan eykuḡ ibikuy eywebe ikērēat mujurūgrūḡap epere am puye. Eyju bit e'em:

— Ḡa'a ikērēat aḡujurūgrūḡ — i. — Deus ipiat supi'ajoat ḡu wuywebe — i napa ma eyju e'em.

⁵Ḡuyjom Deus jetakomaap ḡubapuk ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be. Ibo kabia be ipiat supi'ajoat ixeyū be. Cūḡ ma ipiat supi'ajoat cebe ip. Eyju bit eybu'u jījā ikērēat mujurūgrūḡap epere am. Eybu'u jījā kūyjobit am ixē a'ō kay. Imēneju ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be ipiatpi'ajoat puje, warara'acat podi ma eywebe ipiat supi'ajoat.

⁶Ḡuyjom Deus apēn cuk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe ijodiakat pe. ⁷Pūḡpūḡ ijodiacyū'in xipacat mujurūgrūḡxi. Deus bikuyap taḡ ceku pin cīcā ip. Deus co'ian jedipap kudadam tak ip. Deus e'em cebe ip: “Eyju xipat oxē” iap kudadam tak ip. Deus xe jedop ip iap kudadam tak ip. Soat em itait jeedop ip cexe je'ū buje ixeyū ma. ⁸Warara'acayū bit jewekay acā ḡebum jewemucokcopak ojuy. Cūḡat o'jepere ip xipat'umat kay je'e am. Deus itakoma jījā jeenuy ixeyū kay. Ipiat supi'ajoat cebe ip. ⁹Deus ipiat supi'ajoat soat pe ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be. Warara'acat podi ma ipiat supi'ajoat Judeuyū be. Judeu'ūmayū be dak ipiat supi'ajoat. Ipiatpi'ajojom cīcā jeedop ip. Imēn Deus warēmtaḡ ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip. ¹⁰Deus xipacat mujurūgrūḡ'ukayū ḡuwarurun. Jesus Cristo jo'iyūm jeedop ip jedipap kuḡ, ja'ōbuyxiap kuḡ tak. Yaḡuybabibi jeedop ip soat em. Deus ixeyū aḡuymubabibin jeenuy. Imēn Deus apēn cūḡ ma ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip. Koap Judeuyū be ideida. Kanomūm Judeu'ūmayū be ideida. ¹¹Imēn Deus cūḡ ma soat kuḡ—Judeuyū kuḡ, Judeu'ūmayū kuḡ tak.

¹²⁻¹⁵ Judeu'ūmayū ma Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ ḡu ip, Deus Moisés pe o'ḡuwēn iap ekawēn tup kuḡ ḡu. Imēnpuye itaybit ḡu ip ixē ekawēn. Ikērēat mujurūgrūḡ ip. Inaka Deus ixeyū ḡuju ipiat'ajoap kay ikērēat mujurūgrūḡapetim. Imēnpit:

— Wekawēn taḡ ḡu juk adi epekuku — i'ūmḡu je'e cebe ip, ixē ekawēn tup kuḡ'ūm puye. — Cūḡ ma eyju oxē — i je'e Deus jekawēn coco'ukayū be ḡu—jekawēn taḡ jekuku'ukayū be acā. Imēn je'e. Judeu'ūmayū Moisés ekawēn tup kuḡ ḡu. Jekpiwatpin ma aco'i cekawēn taḡ jekukum ip itaybit ḡu ma'ḡu ip cekawēn. Cekawēn taḡ jekuku'ukat co'i ip ḡe buje bit. Ixeyū ekukuap co buje, warara'acayū e'em:

— Jebinūn pewi ma teyūku Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ jekukum cekawēn tup kuḡ ḡu ma'ḡu — i.

Jebinūn pewi ma ip itaybit apēn cedaḡ iam, apēn cedaḡ ḡu iam tak. Ikērēat mujurūḡ puje, “Ikērēat oḡujurūḡ,” i'eēm ip jewebe ma. Cūḡ ma jeku buje dak, “Cūḡ ma ōn jekukum,” i'e'em ip jewebe ma. Judeuyū bit Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ. Itaybit ip ixē ekawēn. Inaka ikērēat mujurūgrūḡ ip. Imēnpuye Deus ixeyū ḡuju ipiat'ajoap kay.

— Wekawēn taḡ ḡu juk adi epekuku — i je'e cebe ip.

¹⁶Ḡuyjom Deus Jesus Cristo jomuy apēn cuk adi oekuku ip iaptei teida am soat pe. Xipacat je'ḡūm xipacayū be xipacat muḡēḡēapetim. Kūyjobit'ūmayū bit ḡuju ipiat'ajoap kay kūyjobit'ūmapetim.

¹⁷Pām eyju? Ajo-kay eyju jeḡebubum?

— Oceju bit Judeuyū — i eyju e'em. — Oceju acā cūḡ ma Deus xe ixē be wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ puye — i eyju e'em.

Jewexe eya'ôbuyxi.

— Oceju acā Deus ocenaē jebekitkiyūm — i'e'em eyju te'e ma. ¹⁸ — Oceju acā ocetaybit apēn Deus ibikuy iam — i te'e ma eyju dak e'em. — Oceju acā ocetaybit apēn cūg ma iam, apēn cūg ġu iam tak, Deus pe wuyawēwēap ekawēn coco'uk puye — i te'e ma eyju e'em. ¹⁹ — Warara'acayū itaybit ġu apēn cūg ma iam, apēn cūg ġu iam tak — i eyju e'em. — Oceju acā ocetaybit — i te'e ma eyju e'em. — Warara'acayū itaybit ġu Deus ekawēn — i dak eyju e'em. — Soat podi ma oceju bit ocetaybit — i te'e ma eyju e'em. — Oceju acā warara'acayū oceġutaybitbin — i te'e ma eyju e'em. ²⁰ — Oceju acā itaybit'umayū mutaybitbin kawēn icēmān — i te'e ma eyju e'em. — Kawēn icēmān yaypan'isuayū mutaybitbin tak oceju bit — i te'e ma eyju e'em. — Oceju acā ocetaybit kawēn icēmān, kawēn cūgan, Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuġ puye — i te'e ma eyju e'em.

²¹ Warara'acayū mutaybitbin acā eyju jekukum. Jewemutaybitbin'ūma eyju bit jekukum.

— Warara'acat pubut epetujupa'um ġu juy — i eyju e'em warara'acat pe ma. Eyju dak tujupa'um'um ma.

²² — Warara'acat tayxi kaykay ġu juy epesop — i eyju e'em warara'acayū be. Eyju dak warara'acat tayxi kaykay ma.

— Deusbaroyū kay ġu juy epeku — i eyju e'em warara'acayū be.

Eyju bit ijodiat kay jījā Jesus Cristo kayap podi ma.

²³ — Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuġ oceju bit — i eyju e'em soat pe te'e ma.

Cekawēn taġ ġu eyju bit jekukum. Imēnpuye Judeu'umayū cekawēn tup kuġ'umayū Deus mubuyxi'um'um cūġ'ūma eyju jekukum puye. ²⁴ Imēn e'em Deus ekawēn tup: Judeuyū, Judeu'umayū Deus muymuy eyju cūġ'ūma jekukum puye, i.

²⁵ Imēntak Deus pe wuyawēwēap ekawēn kay kūyjobit pima, cūg ma eywebe ikap'isuat taypu'aġobixeedakat am teku Deus ebekit iap mubapuk am soat pe—Judeu'umayū be. Eyju ixeedatkan oceju Deus ebekitkiyū iap mubapukpuġ soat pe. Deus ekawēn kay kūyjobit'um pima bit, te'e ma ixeedatkan eyju, Deus ebekit'umat co'i eyju jekukum puye. ²⁶ Judeu'umayū bit jedaypu'aġobixeedatkan ġu. Deus pe wuyawēwēap ekawēn kay kūyjobit pima bit, Judeuyū jo'i e'em ip Deus xe—jebekitkiyū jo'i—kūyjobicayū jo'i.

— Eyju webekitkit — i'e'em Deus cebe ip ixeedakat ġu ma'ġu ip.

²⁷ Eyju ma eyxeedatkanat. Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuġ eyju. Imēnpuye eyetaybit cūg ma jeku am Deus xe iam. Inaka eyju kūyjobit'um cekawēn kay. Judeu'umayū bit ixeedakacap ġu ip. Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuġ ġu ip. Inaka cekawēn kay kūyjobit pima, ikērēat kuġ ġu ip Deus xe—Kūyjobicayū—Judeu'umayū. Eyju bit ikērēat kuġ cexe kūyjobit'um puye, Judeuyū. ²⁸ Wuyju Deus ebekitkit wuyxeedakacap tomuju ġu—ixe ekawēn kay kūyjobicap tomuju acā. Pūġpūġayū te'e ma e'em:

— Deus ebekitkit oceju — i. Te'e ma ip jexeedatkanat.

Te'e ma ip Deus ekawēn tup kuġ, kūyjobit'um ip puye.

— Webekitkiyū ġu eyju — i'e'em Deus ixeyū be, kūyjobit'um puye.

²⁹ Warara'acayū cūg ma e'em:

— Judeuat oceju bit — i. — Deus ebekitkiyū oceju — i dak.

Jebikuyap taġ ġu ip jekukum—Deus bikuyap taġ acā. Deus biōġbuk nuynuy cebe ip.

— Eyju ma webekitkiyū — i'e'em Deus ixeyū be, jexeedatkanat ġu ma'ġu ip. — Xipat cīcā eyju — i'e'em Deus cebe ip.

“Eyju xipat oxe” i'eap kudadam ġu ip ijodiat pe. Deus pe acā “Eyju xipat oxe” i'eap wiwim ip. Soat Deus ekawēn kay kūyjobicayū ebekitkiyū—Judeuyū, Judeu'umayū dak.

3

¹ — Jewewejo'i kūyjobicayū Deus ebekitkiyū bima, apeġām paxi wuyju judeuyū? — i du eyju e'em owebe? — Apēġām paxi wuyju wuydaypu'aġobixeedatkan? — i du eyju e'em owebe? — Xipat ġu aco'i wuyju Judeuyū iap — i du eyju e'em owebe?

² — Xipat cīcā ma wuyju Judeuyū iap — i òn pit e'em eywebe. Deus jekawēn o'ḡuwēn Judeu'ūmayū be ḡu—wuy'ajoyōyū'ūm'ūm pe acā. Imēnpuye wuyju Judeuyū iap xipat cīcā. Jekawēn o'ḡuwēn cebe ip ixeyū be imuwēn ām warara'acayū be.

³ — Imēnpit pūḡpūḡ wuy'ajoyōyū'ūm'ūm'in oibu'un ip ixekawēn taḡ jeku am — i du eyju e'em owebe? — Ḡasū acō'i Deus je'e ḡu wuywebeam apēn cuk adi o'e'e iap taḡ, cekawēn taḡ oibu'un ip puye — i du eyju e'em owebe?

⁴ — Ja'ō daḡ ma Deus je'e wuywebeam tak — i òn pit e'em eywebe. Soat ma napapa'uk. Deus pit napapa'uk ḡu. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Deus, ēn acā icēmān e'em, i. “Cūḡ'ūma ēn ocekuḡ” i napa ma e'em emuymuy'ukayū, i. Inaka ēn acā cūḡ ma soat kuḡ, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

⁵ — Cūḡ'ūma wuyeku buje bit, Deus acā cūḡ ma jekukum iap ibapuk e'em wuyekukuap cocoayū xe — i acō'i eyju e'em owebe.

Eyxe xipat wuywebe cūḡ'ūma jeku am warara'acayū mutaybit am Deus acā cūḡ ma iam. Imēnpuye:

— Cūḡ ḡu Deus pe ipiatpi'ajoan wuywebe warēmtaḡ wuyekukuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe.

Ijodiāt puxim òn kawēnwēn ḡasū, adeayū icēm ḡu e'em puye.

⁶ — Deus soat em cūḡ ma wuykuḡ — i òn pit e'em. — Deus cūḡ'ūma ibima, iba'ore kuka o'e ixekawēn be cūḡ ma apēn cuk adi ajekuku iap teida am soat pe wuywebe. Imēnpit ixekawēn cūḡ ma iboap ideida — i òn pit e'em.

⁷ — Cūḡ'ūma weku buje, “Deus acā cūḡ ma jekukum,” i je'e ip ocekuap cocoayū — i du eyju e'em owebe? — “Soat podi ma Deus cūḡ ma,” i je'e ip — i du eyju e'em owebe? — Imēnpuye warēmtaḡ cuy ajeku warara'acayū be “Deus acā cūḡ ma” i'e am — i te'e ma eyju e'em. — Imēnpuye cūḡ ḡu Deus pe ipiatpi'ajoan ocewebe warēmtaḡ ocekuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe. ⁸ Imēneju:

— Ḡa'a ikērēat aḡujurūḡ — i'ūmḡu juy ace. — Wuywebe ikērēat mujurūḡ puje, adeayū itabut je'e Deus acā xipat iap kay — i'ūmḡu juy ace. — Ḡa'a ikērēat aḡujurūḡ Deus acā xipat iam itabut'ūmayū mutaybit am — i'ūmḡu juy ace.

— Imēn e'em Paulo dak — i napa ma e'em omuymuy'ukayū dak.

Deus cūḡ ma ipiat supi'ajoat omuymuy'ukayū be.

⁹ Deus xe Judeu'ūmayū podi ma xipat tu wuyju Judeuyū buye? Ka'ūma! Jewewejo'i ma wuyju ikērēat kuḡ Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Wuywebe dak ikērēat mujurūḡrūḡap epere ba'ore. Kuy iboap oḡuwēn eywebe. ¹⁰ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ka'ūmḡu cedaḡ ma jekuku'ukat—pūḡ tak ka'ūma ma, i. ¹¹ Soat ip itaybit ḡu apēn cūḡ ma Deus xe iam, apēn cūḡ ḡu iam tak, i. Ka'ūmḡu Deus a'ō daḡ cekupinat, i. ¹² Wūy ma o'e ip Deus wi oitabidaoat puxim, i. Ka'ūmḡu xipacat mujurūḡrūḡ'ukat—pūḡ tak ka'ūma, i. ¹³ Cekawēnkērē jījā ip itaypi kecoat puxim, i. Napapa'uk cīcā ip, i. Warara'acat muymuyap cēmēm ikōmbie daḡwi ip puybu tūypiat puxim, i. ¹⁴ Warēmtakuḡ e'em ip warara'acat pe, i. ¹⁵ Itadaodao ip warara'acat ekawēn mukērērēnap kay, yaokaap kay dak, i. ¹⁶ Soat em jexeat cokcokap mu'ūm ojuy ip, i. Warara'acat mutabibin ip soat em, i. ¹⁷ Itaybit ḡu ip kaba'ūm jedop am warara'acat eju, i. ¹⁸ Itaybit ḡu ip Deus kuk am ibuyxim, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹ Ibo dup ekawēn icēmān! Imēn Deus Judeuyū awēwēm jekawēn. Wuyetaybit iboam. Imēnpuye te'e ma e'em ip Deus pe: — Oceju acā ekawēn taḡ jekukum — i. Judeu'ūmayū dak ixekawēn taḡ ḡu jekukum. Imēneju mūḡ ma ip Deus etabutpe soat ip ikērēat kuḡ puye—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. ²⁰ Ka'ūma ma soat ekawēn taḡ jekukum—Deus ekawēn taḡ. Imēnpuye abu be Deus e'em “Cūḡ ma juy epesop oxekawēn taḡ eyekuap tomuju” i? Ka'ūma be ma! Deus ekawēn wuyetaybit puje, wuyetaybit soat wuyju ikērēat kuḡ Deus xe iam.

²¹ Ḡasū bit apēn òn ipi watwat mucūḡcūḡ iap Deus o'ḡuwēn wuywebe.

— Eyju cūg ma e'em oxe eyawēwēap ekawēn taḡ eyekukuap tomuju ḡu — io'e Deus wuywebe. Imēn Moisés wuymutaybitbin tak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak iboam wuymutaybitbin.

²²— Eyju bit cūg ma oxe — i'e'em Deus ipi watwat pe Jesus Cristo kay itabut puje acā. Soat pe itabucat pe: — Ēn cūg ma oxe — i'e'em Deus—Judeu be—Judeu'umat pe dak.

²³ Soat ipi watwat ikērēat o'ḡuḡē. Ka'ūma ma ikērēat kuḡ ḡu. Wūy ma o'e ip Deus wi—warara'acat podi ma idipat wi, ikērēat kuḡ puye. ²⁴Deus pit ikērēat uk'uḡ wuywebewi Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye. Ikērēat muḡēḡēaptei o'teida je'ū ām. Imēnpuye wuyju cūg ma Deus xe ixē oe'ū buye. Deus tei'ūma wuy mucūḡucūḡ, ixē soat em xipan wuykuḡ puye. Cristo Jesus kay wuyetabun puje acā, wuy mucūḡucūḡ. ²⁵Deus Jesus Cristo o'ḡudot ijodi ce'ū ām wuywebeam. Ixē oe'ū ikērēat mujurūḡrūḡapteida am. Ixē kay wuyetabut puje, Deus ikērēat uk'uḡ wuywebewi. Jesus Cristo o'ḡudot ce'ū ām ōn cūg ma eykuḡ iam wuymutaybit am. Kuyje Deus ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū o'ḡuju ḡu ipiat'ajojoap kay. Yukupceḡe ḡu osunuy nuynuy ixeyū kuḡ.

— Ḡuyjom okpot je'ū soat peam — io'e jewebe ma. — Ixē kay itabucayū oḡuju ḡu ipiatpi'ajojoap kay — io'e jewebe ma. ²⁶Ḡasū bit: — Ḡebum ōn ipi watwat ikērēat mujurūḡrūḡ iap kay — i'e'em Deus. — Cuḡ ma kuka o'e owebe ipiatpi'ajoan cebe ip, ikērēat ip o'ḡujurūḡrūḡ iaptem — i'e'em ixē. — Ḡasū bit cūg ma kuka o'e owebe ikērēat uk am eywebewi, Cristo oe'ū buye — i'e'em Deus Jesus Cristo kay itabucayū be. — Eyju cūg ma oxe Jesus oe'ū buye — i'e'em itabucayū be.

²⁷Imēneju “Warara'acat podi ma cūg ma oceju bit,” i'e but tu wuywebe? Ka'ūma. I'e but ḡu wuywebe. Ka'ūma ma cūg ma Deus xe xipacat mujurūḡrūḡap tomuju. Cūg ma wuyju cebe Jesus Cristo kay wuyetabut puje acā. Imēnpuye “Warara'acat podi ma cūg ma oceju bit” i'e ba'ore wuywebe. ²⁸Wuyju cūg ma Deus xe xipacat mujurūḡrūḡap tomuju ḡu—Jesus Cristo kay wuyetabucap tomuju acā. Iboam wuyetaybit kuy. ²⁹Deus Judeuyū mucūḡ ojuy acā du? Ibu'u du Judeu'ūmayū mucūḡ ām? Ka'ūma! Ibikuy ma. Soat itabucayū mucūḡucūḡ ixē—Judeuyū mucūḡucūḡ, Judeu'ūmayū mucūḡucūḡ tak. ³⁰Imēnpuye pūḡ taḡ ma Deus soat kuḡ ipi watwat kuḡ. Jesus Cristo kay itabun puje acā Judeuyū mucūḡucūḡ. Cekay itabun puje acā Judeu'ūmayū mucūḡucūḡ tak. ³¹Imēneju:

— Moisés ekawēn taḡ ḡu ajeku—Deus o'ḡuwēn cebe iap ekawēn taḡ ḡu—Jesus Cristo kay wuyetabut puje — i'ūmḡu juy ace. Cekay wuyetabut pima dak, kuyjeat ekawēn cuy ibuyxim ajukuk.

4

¹— Ajoap tomuju Abraão cūg ma osunuy Deus xe? — i du eyju e'em owebe? Wuydobu'ūm Abraão'ūm Judeuyū dobu'ūm. Apēnpuye “Ēn cūg ma oxe” io'e Deus cebe iam ōn jeymutaybin.

²— Ēn cūg ma oxe — io'e Deus Abraão be.

Imēn Deus e'em xipacat muḡēḡēap tomuju ibima: “Warara'acat podi ma ōn cūg ma Deus xe” i kuka juk o'e Abraão. Imēnpit xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu “Cūg ma ēn oxe” io'e Deus cebe.

³Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão bit itabut osunuy Deus kay, i. Deus tak o'e cebe “Cūg ma ēn oxe” i, cekay itabut puje, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup. ⁴Wuyekapik puje wuyekapikaptei bubum wuyju. Tei'ūm iūm'ibit pupum ḡu wuyju. Wuyekariwa ceweroap wuyweju iap pupum acā wuyju. ⁵Imēn ḡu bit Deus wuykuḡ. Deus e'em:

— Ēn cūg ma oxe — i xipacat muḡēḡē'ukat pe ḡu—jekpot kay itabucat pe acā. Itabun puje acā:

— Ēn cūg ma oxe — i'e'em Deus ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat pe.

Ikērēat mujurūgrūg'uk osunuyiat cūg ma Deus xe xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu—Jesus kay itabucap tomuju acā.

⁶— Ēn cūg ma oxē, xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu, etabucap tomuju acā — i'e'em Deus. Imēnpuye cūgat icokcok cīcā e'em. Davi dak iḡoap cuk adi o'ḡuwēnuwēn. Imēn Davi o'e: ⁷Kuy bima kūyjobit'ūm osunuyiat icokcok e'em Deus pe cebewi ikērēat uk puje, i. Ikērēat mujurūgrūg'uk osunuyiat icokcok e'em Deus pe ikērēat mu'ūm puje, i. ⁸Cūgat kay ibu'u tūibit icokcok e'em, i. Deus apēn ixe juk adi ikērēat o'ḡujurūgrūg iap kay ḡebum'ūm pima, icokcok e'em, i.

Imēn Davi o'e kuyje.

⁹— Icokcok ip e'em — i mo adi a'ḡu o'e Davi. Abuyū icokcok soat em? Taypu'aḡobixeedakat'ibiyū acā du? Judeuyū acā du? Ka'ūma! Ixeedakat'ūm'ibiyū dak icokcok ma—Judeu'ūmayū. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão itabut o'e Deus kay, i. Deus o'e cebe “Ēn cūg ma oxē” i, cekay itabut puye, i.

¹⁰Puje “Cūg ma ēn oxē” io'e Deus Abraão be? Abraão jedaypu'aḡobixeedakacat puje du? Ka'ūma!

— Cūg ma ēn oxē — io'e ixeedakat'ūm pima.

¹¹ḡuyjom acā o'jedaypu'aḡobixeedakacat Abraão.

— Ēn cūg ma oxē — io'e Deus Abraão be ixeedakacat awap ma. — Ēn cūg ma oxē — io'e Abraão be, jekay itabut puye.

ḡuyjom o'jedaypu'aḡobixeedakacat “Ōn cūg ma Deus xe wetabucap tomuju” i'e am soat pe warara'acat pe. Abraão cūg ma osunuy Deus xe itabut puye. Cūg ma osunuy ixeedakacat'ūm awap ma. Imēnpuxim Judeu'ūmayū dak cūg ma Deus xe itabun puje. Cūg ma ip cexe ixeedakacat ḡu ma'ḡu ip. Imēneju Abraão ixeyū ebay jo'i Abraão etabucap co'i ip itabut Deus kay buye. ¹²Judeuyū etabun puje, cūg ma ip Deus xe. Cūg ma cexe jexeecukap tomuju ḡu, jetabucap tomuju acā. Abraão etabucap co'i ma ip itabut. Imēneju Abraão ixeyū ebay buxim Deus xe ixe buxim ixeedakacap tomuju ḡu—ixē buxim itabucap tomuju acā.

¹³— Wa'ōbi soat ka daḡacat kukan ecesūy — i juk o'e Deus Abraão be. — Enaxeḡebitbit tak soat ka daḡacat kukan je'e ip — i juk o'e. — Soat eipi oḡūm eywebe — i dak o'e Deus. Iba'ore soat pe wuywebe soat ekawēn taḡ jeku am—wuyawēwēap ekawēn taḡ. Imēnpuye Deus o'e: “Xipacat oḡūm ewebe,” i Abraão be wuyawēwēap ekawēn taḡ cekuap tomuju ḡu—itabucap tomuju acā; cūg ma Deus xe iap tomuju dak. ¹⁴Imēnpuye Deus xipacat ūmūm wuyawēwēap ekawēn taḡ jekuku'ukayū be acā ḡu. Ixeyū be acā iūmūm pima, te'e ma kuka juk ace wuyetabut Jesus Cristo kay; te'e ma dak kuka juk Deus o'e wuywebe “Xipacat oḡūm eywebe” i. ¹⁵Imēn Deus ipiatpi'ajojoan jekawēn kay kūyjobit'ūmayū be.

— Kūyjobit ḡu eyju wekawēn kay — i ḡu bit e'em cekawēn co'ūmayū be, itaybit ḡu ip cekawēn puye.

¹⁶Imēneju Deus tacup ḡu.

— Xipacat oḡūm ewebe, okay etabut puye — i juk o'e wuydobu'ūm pe—Abraão'ūm pe. Deus soat em ja'ō daḡ e'em wuywebe. Imēnpuye soat itabucayū xipacat je'jat Deus xewi Abraão buxim.

— Soat em wekawēn kay kūyjobicayū be acā xipacat oḡūm — i'ūmḡu o'e Deus. — Soat pe okay itabucayū be xipacat oḡūm — i acā o'e.

Imēneju Abraão wuyebay buxim Deus xe, ixe etabucap co'i wuyetabut puye. ¹⁷Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Wa'ōbi ade ka watwat je'e “Abraão wuyebay jo'i Deus xe, ixe etabucap co'i wuyetabut puye,” i, io'e Deus Abraão be, i.

Abraão itabut osunuy Deus kay. Ixe Deus waram ce'ū'ūay'u mutacin. Ka'ūmḡu osodop iat mubapukpuḡ ixe. Ixe Deus ja'ō daḡ ma juk adi Abraão kuḡ osunuy.

¹⁸— Enaxeḡebitbit ma jeedop ade jījā — i juk o'e Deus Abraão be. — Wa'ōbi ade ka watwat kukukan ecesūy — io'e.

Iboap kay itabut osunuy Abraão.

— Deus ja'õ dağ je'e owebe — i juk adi o'e Abraão jewebe ma.

Itabut cĭcā osunuy imujurūğ pa'oren ma'ğu ipot aypa buye. Owebe jekpot ūmap wiwim osunuy Deus cebe. ¹⁹Ixe aypa jĭjā osunuy. Ijasūn 100 koatoap wi osunuy.

— Okpotpet put ġu ma oce aypa oce buye — io'e jewebe ma. — Otayxi Sara dak i'it'et put ġu o'e yabut puye — io'e jewebe ma.

Inaka itabutbūt ġu osunuy Deus ekawēn kay—itabut cĭcā ma.

²⁰— Deus okpon je'ġūm ġu — i'ūmġu o'e Abraão. — Je'ġūm paxi? — i'ūmġu dak o'e.

Ixe bit itabut cĭcā osunuy Deus okpon je'ġūm iap kay aypa ma'ğu. Jawa'ōmucanucan osunuy, itabut Deus kay buye. Imēnpuye:

— Ēn soat podi ma xipan okuğ — i'e'e'uk osunuy Deus pe. ²¹— Soat iba'ore ġu Deus pe — i'e'e'uk osunuy Abraão. — Ja'õ dağ em owebe — i'e'e'uk osunuy. — Okpon je'ġūm ja'ōbacaan i'e'e'uk osunuy jewebe ma. ²²Imēne ju:

— Ēn cūğ ma oxo — i juk o'e Deus cebe.

Imēn Deus o'e Abraão itabut osunuy buye. ²³Ixe cūğ ma osunuy Deus xe iap ibararak opop Deus ekawēn tup pe. Abraão cūğ ma osunuy jetabucap tomuju iaptup o'tupmubararak kuyjeayū. Kuyjeayū mutaybit am acā ġu ibodup o'tupmubararak ip. ²⁴Wuymutaybit am tak ibodup o'tupmubararak ip.

— Eyju cūğ ma oxo — i je'e Deus wuywebe, ixe kay wuyetabun puje.

Ixe Deus Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi. Wuykukukat o'ġutait waram. ²⁵Deus Jesus o'ġudot ijodi ce'ū ām. Oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi Deus pe “Cūğ ma eyju oxo” i'e am wuywebe—o'ġutait'iat kay itabucayū be.

5

¹Imēneju Deus e'em wuywebe: — Cūğ ma eyju oxo — i, Jesus Cristo kay wuyetabun puye. Kuy bima kaba'ūm ajop Deus eju wuyetabun'ūm pima. Ğasū bit kaba'ūm ace Deus eju wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabun puye. ²Jesus Cristo kay juk o'e jebay be:

— Teyūku itabut okay — i.

Imēnpuye Deus xipan wuykuğ. Wuykokkok cĭcā ixe xipat wuykay buye. Ğuyjom Deus dipap co'i acesop. Wuykokkok cĭcā iboap wiwim. ³Iboap wiwim pima wuyju ipiatpi'ajojom ijodi. Wuyetaybit wuyetaxi acesop ipiatpi'ajojom puye iam. Imēnpuye ipiatpi'ajojom pima dak wuykokkok wuyju e'em. ⁴Ipiat'ajoam wuyetaxi bima, Deus e'em wuywebe:

— Xipat cĭcā eyju oxo — i.

Deus “Eyju xipat cĭcā oxo” i'e'em pima, wuykokkoğ acesop Deus xe acesop soat em iap wiwi am. ⁵Jewemuğuykukukum ġu wuyju Deus co'i acesop iap wiwi am. Ixe jebiōğbuk o'ġuōm wuywebe—xipacat o'ġuōm. O'ġuōm wuymukūyjo am eykukpin cĭcā oxo iam.

⁶Wuywebe xipacat muğē ba'ore bima Cristo oe'ū wuydaxijo am. Wuywebeam ixe oe'ū xipat'ūmayū beam. Deus “Eje'ū juy” i'e buje, oe'ū. ⁷⁻⁸Deus xe wuykukpin cĭcā. Imēnpuye ixe jekpot o'ġudot ce'ū ām wuywebeam. Wuyju ma wuybu'u je'ū ām warara'acat e'ūap puxim, cūğ ma'ğu ip jekukum, xipacat muğēğēm ma'ğu ip. Cristo bit ibu'u ġu osunuy je'ū ām wuywebeam ikērēat mujurūğrūğ ma'ğu wuyju. ⁹Ğasū wuyju cūğ ma Deus xe wuywebeam Cristo oe'ū buye—o'jedoyekereren puye. Cristo bureyū ma wuyju bit ġasū. Imēnpuye Deus wuymuju ġu ipiat'ajoap kay. ¹⁰Wuyetakoma juk adi ajop Deus kay. Deus pit wuymuwexat jebureyūm wuywebeam ipot oe'ū buye. Ğasū bit Cristo waram itait o'e. Deus wuydaxijo Cristo itait puye, wuyju ibureyū buye dak. ¹¹Wuykukukat Jesus Cristo juk wuymuwexat Deus bureyūm, ixe xe wuykukpin puye, wuywebeam oe'ū buye dak. Imēnpuye:

— Obureyū eyju — i'e'em Deus wuywebe.

Imēnpuye soat podi ma wuykokkok, wuyju Deus bureyū buye.

¹²⁻¹⁹Imēnpit ipi watwat ikērēat mujurūğrūğ'uk osodop ip Deus jekawēn muwēn awap Moisés pe. Deus pit ipiat o'supi'ajoat ġu cebe ip jekawēn tağ ġu juk adi oekuku ip iap teim, Moisés pe wuyawēwēap ekawēn muwēn awap. Adāo koap ikērēat o'ġujurūğ. Soat

ipi watwat o'jebapak ixē Adão bewi. Soat ixē ebekitkiyū ikērēat mujurūgrūg'ukayūm o'e Deus xe ixē ikērēat o'gūjurūg puye.

— Ikērēat mujurūgrūg'ukayū je'ū — i juk o'e Deus Adão be.

Imēnpuye soat ipi watwat je'ū'ūm gāsū dak. Soat wuye'ū'ē ace Adão buxim wuyju dak ikērēat mujurūgrūg puye. Soat cebekitkiyū ikērēat o'gurūgrūg Adão juk ikērēat o'gūjurūg iap co'i'ūmgu. Inaka oe'ū'ū ip soat—Adão badipyū, Moisés badipyū dak. Oe'ū'ū ip Adão koap ikērēat o'gūjurūg puye. Soat Adão ebekitkiyū ikērēat mujurūgrūg'ukayūm o'e Deus a'ō kay kūyjobit'ūm ip puye. Adão kūyjobit'ūm pima, soat ixē ebekitkiyū dak kūyjobit'ūmayūm o'e Deus xe. Imēneju soat ipi watwat ikērēat kuḡ o'e Deus xe pūḡ aḡokatkat ikērēat o'gūjurūg puye.

Soat Adão ebekitkiyū ixē buxim o'e—ikērēat kuḡ. Imēnpuxim Jesus Cristo kay itabucayū ixē buxim e'em—ikērēat kuḡ ḡu. Ixē Jesus Cristo oe'ū ikērēat uk am ipi watwat pewi—soat uk am. Imēnpuye soat em itait jeedop ip Deus xe cekay itabucayū. Adão kūyjobit'ūm o'e Deus a'ō kay. Imēnpuye soat ixē naxeḡebitbit je'ū'ūm. Jesus Cristo bit kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye soat em Deus xe itait jeedop ip cekay itabucayū. Pūḡ aḡokatkat kūyjobit'ūm osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye adeayū ikērēat mujurūgrūg'ukayūm o'e Deus xe. Kūyjobit'ūm cīcā ip osodop Adão buxim. Wara'at pit kūyjobit cīcā osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye Deus je'e adeayū be:

— Eyju cūḡ ma oxē — i.

Ixeyū adeayū kūyjobit Jesus Cristo buxim. Jewejojo'i ḡu bit osodop ip Adão Cristo eju. Jesus xipan wuykuḡ warara'acat podi ma. Ade Adão ebekitkiyū bit o'ju ipiat'ajojoap pe ixē pūḡ em ma ikērēat o'gūjurūg puye. Deus pit soat podi ma xipan wuykuḡ. Imēnpuye Cristo o'ḡudot ikērēat uk am soat pewi—ijodiatcat pewi. Deus tei'ūma adeayū daxijojom ijodiacyū daxijojom, pūḡ em ma Cristo oe'ū buye. Adão pūḡ ma osunuy. Soat ixē ebekitkiyū ikērēat mujurūgrūg'ukayūm o'e Deus xe, Adão ikērēat o'gūjurūg puye.

— Ikērēat kuḡ eyju oxē — i'e'em Deus soat pe Adão ebekitkiyū be Adão pūḡ em ikērēat o'gūjurūg puye. Deus e'em taxijo'ibiyū be bit:

— Ikērēat kuḡ ḡu eyju oxē — i, ade em ma'ḡu ip ikērēat o'gūjurūgrūḡ. — Webekitkiyū eyju — i'e'em cebe ip, ixē xipat wuykay buye.

Pūḡ aḡokatkat imēn ikērēat o'gūjurūḡ—Adão. Imēnpuye soat wuye'ū'ē ace. Wara'acat pit ikērēat kuḡ ḡu oe'ū—Jesus Cristo. Imēnpuye soat podi ma Deus xipan wuykuḡ.

— Cūḡ ma eyju oxē — i'e'em wuywebe—Jesus Cristo kay itabucayū be.

Imēneju soat em wuyetait acesop Deus xe. Soat kukukan acesop Cristo eju. Jesus e'eap Adão e'eap podi ma xipacat kuḡ.

²⁰⁻²¹ Imēntak Deus jekawēn o'ḡuwēn Adão ebekitkiyū mukūyjo am eyju ikērēat mujurūgrūḡ cīcā iam. Ipi watwat pit biḡ ma ikērēat o'gūjurūgrūḡ. Soat ipi watwat je'ū'ūm ikērēat mujurūgrūḡ puye. Je'ū buje ip wūy ma dopdom Deus wi. Deus pit warara'acat podi ma xipan wuykuḡ. Ixē Cristo o'ḡudot ce'ū ām ikērēat uk am wuywebewi. Imēnpuye wuye'ū buje soat wuyju Deus xe wuyetait acesop, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabun puje. Wuykukukat Jesus Cristo xe ma acesop soat em wuyetait

6

¹— Deus pit biḡ ma xipan wuykuḡ biḡ ma'ḡu wuyju ikērēat mujurūgrūḡ — i ḡn e'em eywebe.

Imēnpuye:

— Biḡ ma juy ikērēat aḡujurūgrūḡ, biḡ ma Deus xipan wuykuk am — i du eyju e'em owebe?

² Imēn ḡu juy e'em! Ce'ūat jepidowatwan ḡu o'e. Imēnpuxim wuyju dak ikērēat mujurūḡ pin ḡu ace'e Cristo kay wuyetabut puye. ³ Wuymubatisan puje, ḡāsū bit Jesus Cristo eju mūḡ'i ojeku iap mubapukpuḡ wuyju soat pe wuyjojoayū be. Ikērēat muḡḡḡap acepere kuy apēn ce'ūat jepidowatwanap epererem. Kuy eyetaybit iboam. 'Jesus eju kuy ip wuykot iap puxim ikērēat muḡḡ pin ḡu ace'e, ceweju kuy aje'ū iap puxim tak. Iboap mubapukpuḡ wuyju wuymubatisan puje. Cristo oe'ū jebay bikuyap taḡ. Wuyju dak Jesus Cristo bikuyap

tağ ajeku ġasū bit. Ja'ōbacaan Deus ixē waram o'ġutait. Soat podi ma Deus ya'ōbaca, idip tak. Jesus puxim wuyju dak acejetait waram. Imēneju ġasū dak wuyaġuy'isum ajeku.

⁵Imēntak Cristo jekpiwatpin ma oe'ū korosa be. Imēnpuxim wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikērēat aġujurūġ ġu. Deus ja'ōbacaap o'jomōġ Cristo be waram imutait puje. Imēnpuxim wuyju dak Cristo a'ōbacaap kuġ ġasū. Ikērēm cuk adi ajekuku iap kuy juk acepere. Wuyaġuy'isum wuyju jekukum ġasū bit ixē a'ōbacaap kuġ puye. ⁶Kuy bima juk adi ikērēat aġujurūġrūġ. Soat em ikērēat mujurūġrūġ'uk cuk adi ajop. Imēn jewemudadaybotbon cuk adi ajekuku. Cekariwa be imudadaybotbot'ibit enapōn pa'oreap puxim ikērēat mujurūġrūġap epereap pa'ore osunuy wuywebe. ġasū bit ikērēm cuk adi ajekuku iap acepere Jesus a'ōbacaap kuġ puye. Korosa be Jesus oe'ū ja'ōbacaap muōm ām wuywebe ikērēat mujurūġap puxim. Imēnpuye ikērēat aġujurūġ ġu ġasū bit. ⁷Ikērēat mujurūġrūġap epere but wuywebe. Ce'ūat jepidowatanap epereperem. Imēnpuxim wuyju dak ikērēat mujurūġrūġap acepere kuy. Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyū buximayū ġu wuyju ġasū bit. ⁸Cristo jekpiwatpin ma oe'ū. Wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikērēm cuk adi ajekukuiap acepere. Imēneju wuyetabut soat em wuyetait acesop Cristo xe iap kay. ⁹Deus Cristo waram o'ġutait ce'ūap tomukadi. Waram pit je'ū ġu. Abu-be ixē imuy'ū but? Ka'ūma be ma! Kuy wuyetaybit iboam. ¹⁰Pūġ em ma ixē oe'ū. Oe'ū ikērēat uk am soat pawi wuywebewi. Waram pit je'ū ġu. ġasū bit itabēġ omuy soat em Deus bikuyap taġ jeku am.

¹¹— Ikērēm cuk adi ajekukuiap kuy acepere — i juy epe'e'e eyewewebe. — Ikērēat aġujurūġ ġu ġasū bit — i juy epe'e'e. — Ce'ūat ġebum ġu o'e ikērēat muġēap kay — i. — Wuyju dak cuy ġebum ġu ace ikērēat muġēap kay — i juy epe'e'e eyewewebe. — Deus bikuyap taġ acā ajeku ġasū bit — i juy epe'e'e eyewewebe. — Mūġ'i wuykukukat Jesus Cristo eju ajeku ġasū bit — i juy epe'e'e eyewewebe.

¹²Imēneju ġebum ġu juy epesop ikērēat mujurūġrūġap kay. Ikērēat epeġuġē ġu eyjebit taġ. Ikērēat epeġuġē ġu eybinūnpe. Eybikuyap taġ ġu juy epeku—Deus bikuyap taġ acā. ¹³Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū cucum ipiat'ajojoap kay. Yaġuy'isum jekuku'ukayū bit kabi kay cucum. Kuy bima ikērēat mujurūġrūġ'uk cuk adi epesop. ġasū bit eyaġuy'isum eyju jekukum. Imēnpuye:

— Ēn ocejukan — i'ūmġu juy epe'e Satanás pe. — Ikērēat oceġujurūġ a'ōbi — i'ūmġu juy epe'e Satanás pe ma. Deus pe bit:

— Ēn acā ocejukukan soat em — i juy epe'e. — A'ōbacaap cuy eġuōm ocewebe cūġ ma oceku am — i juy epe'e cebe.

¹⁴ġasū bit cūġ ma wuyju Deus xe kuyat ekawēn taġ wuyju jekukum puye ġu—Deus xipan wuykuġ puye acā. Imēnpuye ikērēat aġujurūġ ġu.

— Ēn ma ocejukan — i'ūmġu ace'e Satanás pe.

¹⁵ġasū bit cūġ ma wuyju Deus xe kawēn kuyat taġ wuyju jekukum puye puye ġu—wuyawēwēap ekawēn taġ wuyju jekukum puye ġu dak. Deus xipan wuykuġ puye acā wuyju cūġ ma Deus xe. Imēnpuye:

— Aġuġē juy waram ikērēat! — i du eyju e'em? Imēn ġu juy e'em! ¹⁶“Ocekariwam cuy ece” i ey'e buje aġokatkat pe, eyekariwam je'e. Kūyjobin epesop ya'ō kay. Eyekariwa eperepere ġu ikukpin cīcā eyxe buye. Imēnpuxim ikērēat mujurūġrūġ'ukayū ikērēat muġēap epereperem ġu, ikērēat kay jījā ip puye. Imēnpuye soat em Deus wi wūy jeedop ip je'ū buje. Deus a'ō kay kūyjobicayū bit cūġat ekawēn epereperem ġu Deus a'ō kay jījā ip puye. Imēnpuye cūġ ma ip Deus xe. Deus xe itait jeedop ip je'ū buje. Kuy eyetaybit cīcā iboam. ¹⁷Kuy bima juk adi Satanás a'ō kay kūyjobit epesop. Kawēn idipat co buje bit, eyetabun epesop iboap ekawēn kay. Iboap ekawēn icēmān. Eycokcoġ epesop iboap ekawēn kay am. Eybikuy jījā iboap ekawēn taġ jeku am. Imēneju:

— Bay, Ēn xipat cīcā — i oceju e'em Deus pe.

¹⁸Deus kuy ja'ōbacaap o'ġuōm eywebe waram Satanás a'ō kay kūyjobicap puxim. ġasū bit Deus a'ō kayayūm epesop. Eybikuy epesop ikērēat muġē ām ġu—xipacat muġē ām acā.

¹⁹Kawēn ibapukan ōn kawēnwēn eywebe, apēn ikērēat acepere wuyaġuy'isum wuyeku am

iap iba'arēm eyxe buye. Kuy bima juk adi ikērēat kay ġebum epesop. Ikērēat mujurūgrūġ cuk adi epekuku. Xipat'ūmayū kukukat a'ō kay kūyjobin epesop. Ġasū bit cūġ ma juy epeku. Xipacat kay juy ġebum epesop. Deus a'ō kay juy kūyjobin epesop.

²⁰Ikērēat mujurūgrūġ'uk pima, Deus bikuyap taġ ġu epeku. ²¹Xipacat tu epejat ikērēat mujurūgrūġaptem? Ka'ūma! Eyetaybit ikērēat mujurūgrūġ'ukayū soat em Deus wi wūy ma jeedop ip iam. Ġasū bit eysūsūn epe'e ikērēat mujurūgrūġ'ukayū puye. ²²Deus a'ō kay kūyjobicayūm epesop ġasū bit. Deus kuy ja'ōbacaap o'ġuōm eywebe waram ikērēat muġēap puxim. Soat em eyju ixe mucokcokcoġ ġasū bit. Eye'ū buje soat em Deus xe eyetait epesop. ²³Kapikpik'ukat jekapikaptei bubum. Imēnpuxim ikērēat mujurūgrūġ'ukat Deus wi wūy ma jeenuy je'ū buje. Ixe wi wūy ma jeenuy ikērēat o'ġujurūgrūġiap teim.

— Soat em oxe eyetait epesop — i'e'em Deus wuywebe bit, wuykukukat Jesus Cristo eju muġ'ī wuyju jekukum puye.

Soat em ixe xe wuydopap tei'ūmat co'i. Kapikpiġ ġu wuyju iboap pu am. Tei'ūma Deus iūmūm wuywebe.

7

¹Okitpitpiyū, eyetaybin put apēn ōn em iam eyetaybit wuyawēwēap ekawēn puye. Wuyetabēġ pima acā wuyawēwēap ekawēn taġ wuyju jekukum. Wuye'ū buje bit iba'ore e'em. ²Imēnpuxim “Ayacat itoptep pima, jektop xe ma juy jeenuy itop itait pima” i'e'em iboap ekawēn. “Ektop eperem ġu juy wara'at pu am” i'e'em iboap ekawēn. Itop e'ū buje bit, ite ayacat itoptep'ūmat co'i e'em. Wuyawēwēap ekawēn mupubutbun ġu wara'at pu buje itop'ūm kuy oe'ū buye. ³Wara'at pu buje jektom koapat itop itait pima bit, ikērēat muġōġēm koapat pe jektop pe. Itop'ūm e'ū buje bit, ayacat ikērēat muġōġēm ġu wara'at pu buje. Wuyawēwēap ekawēn kuka o'ġupubun ġu wara'at pu buje. ⁴Okitpitpiyū, ixe ayacat puxim eyju. Wuyawēwēap ekawēn koapat'ūm itop'ūm puxim—kawēn kuyat. Jektop'ūm e'ū buje jektop eju ġu e'em ayacat. Imēnpuxim wuyju dak kawēn kuyat taġ ġu wuyju jekukum ġasū bit, Jesus Cristo ekawēn taġ acā. Ixe ekawēn taġ wuyju jekukum wuyju Cristo jebit'in puye. Ixe ebekitkiyūm acesop ġasū. Deus waram ixe o'ġutait. ⁵Kuy bima wuyekpiwatpin ma juk adi ajekuku. Imēnpit wuyawēwēap ekawēn co buje, wuybikuy juk adi ajop—ikērēat mujurūġ ām acā. Wuybu'u juk adi ajop kūyjobit am iboap ekawēn kay. Ikērēm wuyekuap epere'ūm pima, wūy ma kuka juk ajop Deus wi. ⁶Kuy bima wuyawēwēap ekawēn taġ cuk adi jeku ojuy ajop correntebum taomūnmūnat puxim. Ġasū bit Jesus oe'ū wuywebeam. Imēnpuye ġasū bit Deus bikuyap taġ wuyeku but. Ixe bikuyap taġ wuyju jekukum ġasū, “Obikuyap taġ cuy epeku” iap ibararak opop kawēn kuyatup pe buye ġu—ixe biōġbuk wuymuisusun puye acā.

⁷— Kawēn kuyat pit ikērē — i du ace'e? — Wuyawēwēap ekawēn pit ikērē — i du ace'e? Imēn ġu juy ace—pūġ em tak ka'ūma. Wuyawēwēap ekawēn cuk adi omutaybitbin apēn ikērē Deus xe iam. Wuyawēwēap ekawēn wuymutaybitbin eyetabikukum ġu juy epesop warara'acat pubut kay iam. Iboap ekawēn co'ūm pima, kuka juk wuyetaybit ġu ikērē Deus xe wuyetabikukuap iam. ⁸Iboap ekawēn co buje bit, wuyetaybit cuk ace ikērē Deus xe wuyetabikukuap iam. Imēnpit biġ ma juk adi wuyetabikukum ace warara'acat pubut kay iboap ekawēn cocom ma'ġu wuyju. Iboap ekawēn wuyetaybit'ūm pima, wuyetaybit ġu kuka ace apēn ikērē Deus xe iam. ⁹Kuy bima ōn tak wetaybit ġu juk adi oġuy wuyawēwēap ekawēn. Tūybe xipat cīcā ōn Deus xe iān cuk adi oce. Iboap ekawēn wetaybin puje bit, ikērēat kuġ ōn Deus xe iam tak wetaybit oce. ¹⁰Deus ibikuy osunuy soat ipi watwat pe top am ip soat em jexe itait. Imēnpuye jekawēn o'ġuwēn wuyawē ām. Imēnpit ikērēat kuġ ōn iam wetaybin puje:

— Iba'ore owebe Deus xe onuy ām ikērēat kuġ puye — i juk oce owebe ma. — Wūy ma oġuy Deus wi soat em, ikērēat kuġ puye — i juk oce owebe ma.

¹¹Tūybe xipat ōn Deus xe iān cuk adi oce kuy bima. Imēnpit ikērēat mujurūgrūġ'uk cuk adi oġuy. Imēn cuk adi ocevemuġuykuku, ikērēat mujurūġ ojuy buye. Wuyawēwēap ekawēn wetaybin puje bit, “Ikērēat kuġ ōn Deus xe” i juk oce owebe ma.

— Wūy ma oğuy cewi — i juk oce owebe ma.

¹² Inaka iboap ekawēn xipat—wuyawēwēap ekawēn. Ikērēat kuğ ġu. Soat ekawēn tağ xipat. Cūğ cīcā iboap ekawēn. Cekawēntip cīcā dak. ¹³ Wuyawēwēap ekawēn wetaybicap tomuju ġu Deus wi wūy ma oğuy. Soat em òn ikērēat kuğ iap tomuju acā cewi wūy ma oğuy. Iboap ekawēn xipat cīcā. Imēnpit iboap ekawēn wuymutaybitbin soat ipi dağacat ikērēat mujurūğrūğ iam. Iboap ekawēn wetaybit'um pima, tūybe xipat òn Deus xe iān cuk adi oce. Iboap ekawēn wetaybin puje bit, “Ikērēat kuğ òn Deus xe,” i juk oce owebe ma.

¹⁴ Wuyetaybit Deus jebiōğbuk a'ōbi wuyawēwēap ekawēn o'ğuwēn wuywebe iam. Òn pit ijodiat ma. Obuyxi ġu òn pit. Ikērēat mujurūğrūğ'ukat òn pit. ¹⁵ Xipacat mujurūğ pin ma'gu oxe. Òn pit xipacat mujurūğrūğ ġu. Ikērēat mujurūğ pin ġu ma'gu oxe. Òn pit ikērēat mujurūğrūğ. Wetaybit ġu apēnpuye imēn òn jekukum iam. ¹⁶ E bu'up tağ òn jekukum obu'u ma'gu jekum. Imēnpuye wetaybit wuyawēwēap ekawēn cūğ ma iam. Cūğ ġu ma'gu òn pit iam tak wetaybit. ¹⁷ Imēneju okpiwatpi ġu òn ikērēat mujurūğrūğ. Imēnpit ikērēat opop obinūnpe. Imēnpuye obinūn pewi ma òn ikērēat mujurūğrūğ. ¹⁸ Wetaybit ka'umğū xipacat opop owebe iam. Obikuy jījā xipacat mujurūğ ām. Inaka xipacat mujurūğ pa'ore owebe. ¹⁹ Imēn obikuy jījā xipacat mujurūğ ām. Inaka imujurūğrūğ ġu òn. Obu'u jījā ikērēat mujurūğ ām. Inaka soat em ma imujurūğrūğ òn. ²⁰ E bu'up tağ acā òn jekukum. Okpiwatpi ġu òn ikērēat mujurūğrūğ. Ikērēat mujurūğrūğ òn ikērēat opop obinūnpe buye.

²¹ Xipacat mujurūğ ojuy bima, imujurūğ pa'ore owebe xipat'umat opop obinūn pe buye. Imēğap ibapuk cīcā oxe. ²² Deus ekawēn kay jījā òn—soat ekawēn kay jījā—wuyawēwēap ekawēn kay jījā. ²³ Obikuy jījā ma xipacat mujurūğ ām. Imēnpit:

— Ikērēat oğujurūğ ojebin — i òn e'em owebe ma, ikērēat opop obinūnpe buye.

Taomūnmūnat puxim òn. Taomūnmūnat pe iba'ore ijēm ām daomūnmūnap'a bewi taomūnmūn puye. Imēnpuxim xipacat mujurūğrūğ pa'ore owebe obaca'um puye. ²⁴ Imēnpuye oğuycūğ cīcā. Abu kuka omubacan owebe ikērēat mujurūğap puxim—soat em ipiat'ajojoap pe onuyap puxim? ²⁵ Wuykukukat Jesus Cristo soat podi ma ya'ōbacaat. Ixe ma juy omubacan. Imēnpuye:

— Ēn xipat cīcā — i òn e'em Deus pe.

Kūyjobit cīcā òn e ojuy Deus a'ō kay. Òn acā bima bit, kuka juk ikērēat acā oğujurūğ—Jesus Cristo a'ōbacaap kuğ'um pima.

8

¹ Imēneju Deus Jesus Cristo eju mūğ'i jekuku'ukayū ġuju ġu ipiat'ajojoap kay. ² Deus cuk ja'ōbacaap o'ğūom wuywebe waram ikērēat muğēap puxim. Imēn Ibiōğbuk xipacat wuyminususun, wuyju Jesus Cristo eju mūğ'i jekukum pima. Imēneju aceju ġu ipiat'ajojoap kay. ³ Iba'ore wuyeku am wuyawēwēap ekawēn tağ, wuya'ōbaca'um puye. Imēnpuye ka'uma ma cūğ ma Deus xe iboap ekawēn tağ jekuap tomuju. Deus pit jekpot o'ğudot ijodi. Ijodian o'e. Ikērēat mujurūğrūğ'ukat co'ian o'e, ikērēat kuğ ġu ma'gu. Imēn ixe wuywebewi ikērēat ukaptei o'teida je'ū buje. O'teida ja'ōbacaap um ām wuywebe ikērēat muğēap puxim. ⁴ Imēn o'teida wuywebe wuyawēwēap ekawēn tağ wuyeku am. Ġasū wuya'ōbacaap kuğ ġu wuyju jekukum—Deus a'ōbacaap kuğ acā. Ibiōğbuk xipacat a'ō dağ tak wuyju jekukum. Imēnpuye wuyeku but wuyawēwēap ekawēn tağ. ⁵ Jebikuyap tağ jekuku'ukayū ma soat em ġebum jemukaypinput kay acā. Deus biōğbuk bikuyap tağ jekuku'ukayū bit Ibiōğbuk yağuydadam ip. ⁶ Imēn soat em jemukaypinput kay ġebumayū soat em ipiat supi'ajojo. Wūy jeedop ip Deus wi je'ū buje. Ibiōğbuk yağuydada'ukayū bit yağuy'isum jeku ijodi. Yağuybabi ip jeku ijodi—yağuykorereren ġu. Soat em Deus xe jeedop ip je'ū buje. ⁷ Jemukaypinput kay ġebumayū bit itakoma e'em Deus kay. Kūyjobit ġu ip Deus ekawēn kay—wuyawēwēap ekawēn kay. Iba'ore ma dak ixeyū be kūyjobit am iboap ekawēn kay. ⁸ Iba'ore jebikuyap tağ jekuku'ukayū be Deus mucokcok am.

⁹ Eyju bit eybikuyap tağ ġu jekukum. Deus biōğbuk bikuyap tağ eyju bit jekukum ġasū ixe biōğbuk eywebe bima. Cristo biōğbuk kuğ'umayū cebekitkiyū ġu. ¹⁰ Cristo biōğbuk kuğ pima, Cristo omuy eywebe iap puxim. Inaka eyjebit je'ū'um cuk adi ikērēat epeğujurūğrūğ

puye. Deus biōḡbuk pit waram jeymutait soat em Deus xe eyetai eydop am eyjebit e'ū ma'ḡu. Ixe waram jeymutait “Eyju cūḡ ma oxe,” i juk o'e Deus eywebe buye. ¹¹Deus ma waram Jesus Cristo o'ḡutait. Eyju dak Deus biōḡbuk kuḡ pima, Cristo mutaicap puxim waram jeymutait eye'ūap tomukadi. Eyjebit ḡuyu ce'ū'ūayū dopdopap pewi. Iisuat je'ḡūm eyjebin. Deus jebiōḡbuk a'ōbacaan iboap je'ḡūm eywebe—xipacat a'ōbacaan.

¹²Okpitpiyū, imēn Deus xipan wuykuḡ. Imēnpuye wuybikuyap taḡ ḡu juy ajeku. Wuyemukaypinput kay ḡu juy ḡebum ajop. ¹³Wuybikuyap taḡ jekukum pima, wuyemukaypinput kay ḡebum pima dak, wūy ma acesop Deus wi. Ipiat'ajojoap kay aceju. Deus biōḡbuk a'ōbacaan ikērēat mujurūḡrūḡ'ūm pima bit soat em cexe acesop wuyetai. ¹⁴Soat Deus biōḡbuk a'ō kay kūyjobicayū Deus ebekitkiyū. ¹⁵Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe. Ixe biōḡbuk wuy mudadaybotbon ḡu, wuy muparararan ḡu dak. Ixe wuy muy Deus ipotpoyūm. Imēnpuye:

— Bay — i wuy cokcoḡ wuyju e'em Deus pe, ixē biōḡbuk a'ōbi. ¹⁶— Bay — i wuyju e'em cebe, wuyetaybit puye Deus ebekitkiyū wuyju iam. Ixe biōḡbuk tak:

— Eyju Deus ebekitkiyū — i'e'em wuywebe.

¹⁷Imēn Deus ebekitkiyū wuyju. Imēnpuye wuyju dak jebekitkiyū be o'ḡuxipaniat'in ajat. Jekpot pe o'ḡuxipaniat'in wuyju dak ajat Cristo eju. Deus kay'ūmayū bit ipiat supi'ajojoat wuywebe Cristo a'ō kay wuyju buye. ḡuyjom pit Cristo dipap kuḡ acesop. Cristo soat kukan pima bit wuyju dak soat kukukayūm acesop ixē eju, ipiatpi'ajojom ma'ḡu wuyju ijodi.

¹⁸Ipiat'ajojom ma'ḡu wuyju ijodi bima. ḡuyjom pit xipat cīcā acesop. Ka'ūma ma ibo jo'iat xipacat. Imēnpuye wuyaḡuykorereren ḡu juy ajop ipiat'ajoap puxim. ¹⁹“Teyūku webekitkiyū” i Deus eap wiwim cīcā soat cemumuḡḡyū. “Okpot co'i ip ḡasū bit” i'eap wiwim cīcā ip. ²⁰⁻²¹Soat Deus emumuḡḡe je'ū'ūm. Imēn ixē emumuḡḡyū te'eam ma o'e. Jekpiwatpi ḡu ip te'eam o'e kuy bima. Te'e ma o'e ip Adāo ikērēat o'ḡujurūḡ puye.

— Te'eam jeedop ip ḡasū wemumuḡḡyū — i mo o'e Deus.

Inaka Deus soat ḡuisun iap wiwim cīcā ip. Ixe ebekitkiyū Jesus Cristo jo'i bima, Deus soat jemumuḡḡyū ḡuisun. Imuisun puje, je'ū ḡu ip. ²²ḡasū mabuk soat ma ipi daḡayū ipiat'ajojom omuisun'ūm puye. Ipiat'ajojom ip ayacat je'it piap o'supi'ajo'iat co'i. ²³Wuyrem. Wuybipuruḡ. Wuyewātaxipim. Xipat'ūmat jebapukpuḡ wuywebe. Imēneju je'ūh'ūm wuyju dak. Imēnpit Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe wuymutaybit am Jesus Cristo jo'iyūm epesop iam. “Teyūku okpot co'iyū” i Deus eap wiwim cīcā wuyju. Wuyjebit ḡuisuniap wiwim cīcā dak wuyju. ²⁴Wuy muisunap wiwim mabuk wuyju. Wuydaxijo buje, wuyetaybit ajop Deus ḡuyjom wuy muisun iam. Wuyemumuwiwi bu buje kuka juk iboap ajowiḡu ḡu. Abu kuy o'jatiat wiwim? Ka'ūma ma! ²⁵Imēnpit ijo'ibit'ūmat wiwim wuyju. Imēnpuye wuykupiceḡēm ḡu wuy muisunap wiwim.

²⁶Imēnpuxim Deus biōḡbuk kawēnwēn Deus eju wuywebeam. Wuybikuyap muwēnuwēn cebe.

— Apēn xe'e acejekawēn Deus eju? — i wuyju e'em. — Apēn xe'e acejoojuy cexewi? — i dak wuyju e'em.

Ceweju jekawēn ām wuyetaybit'ūm pima, je'ūhu'ūm acā wuyju. Deus biōḡbuk pit wuybuywatwan wuywebe jekawēn ām ceweju. Ixe wuya'ōmucanucan wuya'ōbaca'ūm puye. ²⁷Deus bikuyap taḡ ixē biōḡbuk kawēnwēn Deus eju cebekitkiyū beam. Deus itaybit wuyaḡuyda am. Itaybit ajo-kuḡ ḡu wuyju iam. Itaybit tak ajo ūm ojuy jebiōḡbuk wuywebe iam. ²⁸Deus xe wuykukpin cīcā. Jebikuyap taḡ cuk wuy naē jebekitkiyūm. Imēnpuye soat wuywebe je'babukiap xipat je'e wuywebe ixē a'ōbi. ²⁹Deus itaybit osunuy abuyū webekitkiyūm je'e iam ipi mujurūḡ awap.

— Okpot ixeyū waḡōm je'e — io'e kuyje. — Ade okpot kitpitpiyūm je'e — io'e.

Ixeyū ma o'tomuwā jekpot co'iyūm. ³⁰Imēn tomuwā'ibiyū o'taē jebekitkiyūm.

— Eyju cūḡ ma oxe — i'e'em taē'ibiyū be. — Okpot co'iyūm epesop — io'e imucūḡ'ibiyū be.

Deus dipap kuḡ acesop. Imēneju soat wuywebe jebapukiat xipat je'e wuywebe Deus a'ōbi, Deus ikukpin wuyxe buye.

³¹ Soat xipat je'e wuywebe iap kay ḡebum pima apēn xe'e ace'e? Deus wuywebe ja'ōbacaap ūm puje, te'e ma je'e wuykaykay kūyjobit'ūmayū. ³² Deus jekpot o'taxijo ḡu yaokaap puxim. O'ḡudot ma ijodi ce'ū ām soat peam wuywebeam. Ixe dak tacup xe'e je'e ḡasū soat ūm ām wuywebe—xipacat ūm ām? Tacup ḡu je'e! ³³ Deus ma e'em wuywebe:

— Ikērēat kuḡ ḡu eyju oxe — i.

Imēnpuye abu kuka o'e wuywebe: — Ikērēat kuḡ eyju Deus xe — i—Deus emunaēyū be? Ka'ūma ma! ³⁴ Jesus Cristo kuy oe'ū ikērēat mujurūḡrūḡap teida am. Imēnpuye ka'ūma be ma “Ikērēat cuk adi epeḡujurūḡrūḡiaptei juy epeteida,” i'e but wuywebe. Ixe dak waram ḡuto o'jetait. Deus xe ḡasū omuy. Deus a'ōbacaap co'i ixe ya'ōbaca. Ixe dak kawēnwēn Deus eju wuywebeam. ³⁵ Ijodiat pe Cristo mubu'un pa'ore ikukpin wuykuk am. Itabut'ūmayū aco'i ikērēm wuykuk. Ipiat aco'i ip supi'ajoat wuywebe. Wuymunapōn aco'i ip wuyka bewi. Wuyrem aco'i aceku. Wuydadaybot aco'i aceku. Wuyaoka pinap cocom aco'i aceku. Wuyaoka ip aco'i pajam. Ka'ūma be bit Cristo mubu'un put ikukpin wuykuk am. ³⁶ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ocaoka pinap cocom oceju soat kabia, ebekitkit oceju buye, i. Ovelha kukap puxim ip ocekuḡ—yaokam pimaap puxim, i.

Ibo dup ekawēn puxim xipat'ūmat jebapukpuḡ wuywebe. ³⁷ Inaka wuya'ōbacaap mu'ūm pa'ore ip. Soat em wuycockoḡ acesop ipiat'ajojom ma'ḡu wuyju, Cristo xe wuykukpin puye; ixe wuya'ōmucanucan puye dak. ³⁸ Imēn wuyetaybit cīcā ka'ūma be ma Deus mubu'un put ikukpin wuykuk am. Wuye'ū buje, ixe xe wuykukpin acesop, wuyetait pima dak. Deus ekawēn tojtot'ukayū be ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—kūyjobit'ūmayū be. Iecuḡcuḡapap pe dak ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—ijodiacyū—kūyjobit'ūmayū. Kabi watwat pe dak ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—kūyjobit'ūmayū. Ka'ūma ma ixe mubu'un ḡasū. ḡuyjom tak ibu'u ḡu je'e xipan wuykuk am. ³⁹ Ixe ibu'u ḡu xipan wuykuk am wuyju um pima, badi bima dak. Deus xe wuykukpin cīcā, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Imēnpuye ka'ūma be ma, Deus emumuḡē be ma ixe mubu'un put xipan wuykuk am.

9

¹⁻²— Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay—Judeuyū kay — i ōn e'em.

Imu'ūm pa'ore ma oḡuycūḡap. Icēmān ōn e'em eywebe. Cristo kay wetabut. Imēnpuye napapa'uk ḡu ōn. Ibiōḡbuk xipacat omuy owebe waḡuy mucūḡucūḡ. Imēnpuye napa ḡu ōn e'em:

— Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay—Judeuyū kay — i.

³Obikuy jījā Deus pe okitpitpiyū mutabun am Jesus kay. Obadipyū ip. Pūḡ ma ocedobu bit.

— Bay, wūy ma oḡuy Cristo wi soat em ipiat'ajojom ewebe obadipyū daxijoap teim — i ōn e'ojuy aco'i Deus pe.

⁴Obadipyū Israel naxeḡebitbit. Kuyje:

— Eyju webekitkiyū — io'e Deus cebe ip.

Deus ixeyū o'jomuy jebekitkiyūm. Deus jedipap o'ḡūm cebe ip jewejo'i i'e am.

— Xipan ōn jeykuk — i juk adi o'e'e Deus cebe ip. — Ade jījā je'e ip enaxeḡebitbiyū — i juk adi o'e'e cebe ip. — Ipi oḡūm eyipim — i juk adi o'e'e. Jekawēn o'ḡuwēn Moisés pe ixeyū awē ām. Icēmān ip Deus mubuyxixin.

— Eynaxeḡebit ma otaē ipi daḡayū daxijojo'ukan — i juk adi o'e'e Deus cebe ip.

⁵Israel ipotpot naxeḡebitbiyū ip—doze beayū naxeḡebitbiyū. Ijodi ikap puje Cristo dak ixeyū badim o'e. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbacaat.

— Soat podi ma ēn a'ōbuyxi — i juy acece cebe.

Soat em ma juy imēn acece.

⁶Deus ja'ō daḡ ḡu e'em, xepxep ā Judeuyū itabut ḡasū Deus kay buye — i'ūmḡu juy ace. Soat ḡu Israel naxeḡebitbit Deus emunaēyū—pūḡpūḡ ā. ⁷Soat ḡu Abraão naxeḡebitbit tak taxeḡebitbitcat Deus xe—pūḡpūḡ ā.

— Pūḡat taxeḡebitbit acā enaxeḡebitbitcat oxe—Isaque naxeḡebitbit acā — i juk o'e Deus Abraão be.

⁸ Imēneju wuyetaybit soat ḡu Abraão naxeḡebitbit Deus o'taē jebekitkiyūm iam. Deus a'ō daḡ o'kapiat taxeḡebitbit acā Deus ebekitkiyū. Wara'at taxeḡebitbit pit ka'ūma.

⁹ — Wara'at koato dak oajēm ekay ija ekaxi ma — i mo a'ḡu o'e Deus. — Ija ekaxi ma Sara i'it'et je'e — i juk o'e Deus Abraão be.

Imēn Deus o'jekawēn Abraão be.

¹⁰ Wara'at ekawēn tak oḡuwēn eymutaybit am soat ḡu Deus o'taē—pūḡpūḡ ā iam. Deus o'jekawēn Rebeca eju xepxepayū yuk pe bima—wuydobu Isaque ipotpoyū yuk pe bima.

¹¹⁻¹² — Iwaḡo kūyjobit jeenuy jekitpit a'ō kay — io'e Deus Rebeca be xepxepayū yuk pe bima.

Xipat'ūmat o'ḡuḡē ḡu buk ip—xipacat tak ka'ūma. Deus pūḡ ma jebekin o'taē. Wara'at pit ka'ūma. Apēn kuy bima jewaḡuyḡuy osunuy iap taḡ o'taē. Apēn ixeyū juk adi oekuku iap tomuju ḡu o'taē. Jebikuyap taḡ acā o'taē. ¹³ Imēn e'em Deus ekawēn tup: Jacó ikukpin o'e oxe, Esaú bit ikukpin ḡu oxe o'e, i.

Imēn o'tupmubararak ip Rebeca iyū muwēnuwēn.

¹⁴ Pūḡ ma o'taē, wara'at pit ka'ūma. Imēnpuye:

— Deus cūḡ ḡu — i du ace'e?

Imēn ḡu juy ace! ¹⁵ Imēnpuye:

— Wetabotaidabotbot pin pima, wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe. — Obu'u bima bit, wetabotaidabotbon ḡu oce — io'e cebe. Imēnpuye:

— Wemukaypinpucayū kay acā wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe.

¹⁶ Imēn Deus itabotaidabotbot wuykay “Etabotaidabotbon cuy eḡuy oce kay,” i wuyju e'ap tomuju ḡu, wuyju xipacat mujurūḡrūḡap tomuju ḡu dak. Ixe itabotaidabotbon wuykay, itabotaidabotbot pin puye acā. ¹⁷ Imēn e'em Deus ekawēn tup—Faraó be kujye o'jekawēn iaptup—Egito eipi kukukat pe o'jekawēn iaptup:

“Ōn ma juk emuy adeayū kukan,” io'e Deus, i. “Ade em wa'ōbacaap oḡubapukpuk etabutpe,” io'e Deus, i. “Imēnpuye soat kaka watwat itaybit je'e obuten. Itaybit ip je'e Deus soat podi ma ya'ōbacaat iam” i'e'em Deus, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup. ¹⁸ Imēneju Deus itabotaidabotbot jemukaypinpucayū kay. Kūyjobit'ūmayū mukūyjobit'ūm'ūm tak biḡ ma.

¹⁹ — Deus ma “Āḡ jeenuy itabut'ūmān” i'e'em Judeuyū be bima, cūḡ ḡu Deus pe i'e am cebe ip “Ipiat osupi'ajoat eywebe eyetabut'ūm puye,” i kuka ece te'e ma owebe. — Deus ibu'u bima, itabut pa'ore ip — i te'e ma kuka ece owebe.

²⁰ — Tapu, imēn ḡu juy ece — i ōn pit e'em.

Ecede ḡu juy Deus pe:

— Apēnpuye dak ēn imēn omuḡē? — i'ūmḡu e'em itīḡ'a bit jamuḡēat pe.

²¹ Wuyḡnōm muḡēḡē'ukat jebikuyap taḡ yamuḡēḡēm. Pūḡtōm pewi ma xepxep'a ya muḡēḡēm. Pūḡ'a yadeiboḡat'a yamuḡēḡēm. Wara'at'a bit yadei'icat'a yamuḡēḡēm. Jebikuyap taḡ ma yamuḡēḡēm.

²²⁻²⁴ Wuyḡnōm muḡēḡē'ukat puxim Deus Judeuyū kuḡ. Jebikuyap taḡ ma ip ikuḡ. Jetakomaap mubapuk ojuy osunuy kūyjobit'ūmayū be. Ja'ōbacaap mubapuk ojuy dak osunuy. ḡuyjom pit ipiat supi'ajoat cebe ip, kūymobit'ūm puye. Inaka toḡa osunuy jetakomaap kuḡ—ade koato. Ipiat o'supi'ajoat ḡu cebe ip. Warara'acayū nomuwāwām jebekitkiyūm pima, ipiat o'supi'ajoat ḡu Judeuyū be—kūyjobit'ūmayū be. Imēn Deus cuk wuynaē jebekitkiyūm. Pūḡpūḡ wuy'in Judeuyū. Warara'acayū Judeu'ūmayū. Deus pit soat wuynaē jebekitkiyūm.

— Ḡasū bit okpot kay itabucayū acā webekitkiyūm je'e — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma. Imēnpuye ixe juk wuynaē wuyetabut am Jesus kay.

— Wetabotaidabotbot eykay — i juk adi o'e'e jekpot kay itabucayū be. — Ojo'i je'e ip jedipap kuḡ okpot kay itabucayū — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma.

Imēḡap soat podi ma odip iam jekayayū mutaybitbin. ²⁵ Imēn Deus e'em Oséias emudupmubararaktup pe:

“Webekitkin'ūm topibiyū webekitkiyūm je'e,” io'e Deus, i. “Ikukpin ḡu ip osodop oxo iayū ikukpin je'e oxo,” io'e, i.

²⁶ “Eyju dak webekitkit ḡu,” i mo a'ḡu o'e Deus cebe ip pūḡ ka be ma, i. Ḡuyjom pit: “Webekitkit eyju—soat em itaicat ebekitkit,” i je'e Deus ibo ka be ma, i.

Imēn Deus e'em Oséias emudupmubararaktup pe, apēn Judeu'ūmayū dak Deus ebekitkin je'e iap tup pe.

²⁷ Isaías tak Israel naxeḡebitbit muḡēaptup o'tupmubararak:

Israel naxeḡebitbit ade jījā—ka'oririt puxim, i. Xepxep ā bit Deus idaxijo, i. ²⁸ Deus ipiat supi'ajoat soat kūyjobit'ūmayū be, i. Apēn kuy o'e'e iap taḡ ipiat supi'ajoat cebe ip, i.

Ḡaxin ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Pūḡ em ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i.

Imēn Isaías e'em jemudupmubararaktup pe. ²⁹ Wara'atup pe imēn ibararak—Isaías emudupmubararaktup pe—kuy bima o'tupmubararakiatup pe:

Wuykukukat soat podi ma ya'ōbacaat, i. Ixe pūḡ wuy'inat taxijo'ūm pima, soat kuka juk oap—apēn Sodoma ka watwat'ūm'ūm oap iap puxim—apēn Gomorra ka watwat'ūm'ūm oap iap puxim, i.

Imēn ibararak opop Isaías emudupmubararaktup pe—apēn Deus pūḡpūḡ ā Judeuyū idaxijo iap tup pe.

³⁰ — Apēnpuye ade Judeu'ūmayū itabut Jesus kay xepxep ā Judeuyū itabut pima? — i du eyju e'em owebe?

Apēn cūḡ ma aḡeku Deus xe iap o'jokudada ḡu Judeu'ūmayū. Inaka:

— Eyju cūḡ ma oxo — io'e Deus cebe ip, Jesus Cristo kay itabut ip puye.

³¹ Tūybe cūḡ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap tomuju iān o'e ip Judeuyū bit—Deus emunaēyū.

— Cūḡ ma eyju oxo — i'ūmḡu o'e Deus pit cebe ip, iboap ekawēn taḡ ceku ba'ore cebe ip puye.

³²⁻³³ Itabut ḡu ip osodop cūḡ ma wuyju Deus xe wuyetabucap tomuju iap kay. Imēnpuye:

— Cūḡ ma eyju oxo — i'ūmḡu o'e Deus cebe ip. Tūybe cūḡ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap tomuju iān o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus Cristo kay. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Pūḡ'a oyamuy Siāo ka be wita'a, i. Iḡo'a be Siāo ka watwat jeweikaka, i. Je'at'at ip ya be, i. Cekay itabucayū bit soat em icokcok jeedop ip jetabucap kuḡ, i.

Iboap tup ekawēn pe Cristo wita'a buxim e'em—Judeuyū jeweikaka'ibiyū buxim.

10

¹ Okitpitpiyū, obikuy jījā Deus pe obadipyū daxijo am.

— Bay, obadipyū juy etaxijo — i ōn e'em Deus pe. — Israel naxeḡebitbit cuy etaxijo — i ōn e'em cebe.

² Ixeyū dak ibikuy jījā Deus bikuyap taḡ jeku am. Kawēn icēmān pit itaybit ḡu ip. Apēn cūḡ ma aceku Deus xe iam itaybit ḡu ip. ³ Imēn itaybit ḡu ip osodop Deus acā wuy mucūḡucūḡ iam. Imēnpuye jaḡuy daḡ ma ip jewemucūḡ ojuy osodop. Deus wuy mucūḡucūḡ Jesus Cristo kay wuyetabut pima. Imēnpit ip ibu'u osodop jetabut am cekay. ⁴ Cristo oajēm ijodi wuy mucūḡ ām. Wuy mucūḡaptei o'teida je'ūām. Cekay wuyetabut pima acā, cūḡ ma acesop Deus xe. Imēnpit:

— Wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyeku buje cūḡ ma acesop Deus xe — i'e'em ip te'e ma.

⁵ Imēntak: “Cūḡ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyeku buje” i te'e ma e'e'ukayū o'yawē Moisés kuyje.

— Soat taḡ cekawēn taḡ ceku buje, kuka juk cūḡ ma o'e ip Deus xe — io'e Moisés cebe ip.

⁶ — Cristo kay eyetabut puje acā cūḡ ma eyju oxo — i'e'em Deus pit. — Ixe ey-mucūḡucūḡaptei kuy o'teida — i'e'em Deus.

Pūḡpūḡayū bit te'e ma e'em:

— Cristo o'teida ḡu buk — i.

Imēnpuye te'e ma e'em ip:

— Abu paxi jeu kabi kay Cristo mukop am wuymucūḡ ām?" i.

Imēn ip te'e ma e'em itabut'ūm puye ixē kuy o'kop ijodi wuymucūḡ ām iap kay.

⁷— Abu paxi je'kop ce'ū'ūayū dopdopap pe Cristo muyu am wuymucūḡ ām? — i te'e ma e'em ip.

Imēn te'e ma e'em ip itabut'ūm puye Cristo waram ḡuto o'jetait wuymucūḡ ām iap kay.

⁸Imēn e'em Deus ekawēn tup pit:

Eyetaybin put cūḡ ma wuyju Deus xe wuyetabun puje iam, i. Iboap ekawēn kuy epejojojo, i. Kuy iboap ekawēn epeḡuwēn, i. Kuy ḡebum epesop iboap ekawēn kay, i.

— Cristo kay eyetabun cuy epesop — i ōn e'em pima, iboap ekawēn imuwēnuwēn ōn.

⁹Imēneju Deus jeydaxijo. “Jesus ocekkukat,” i ey'e buje, Deus jeydaxijo. Deus waram Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi iap kay eyetabut pima, ixē jeydaxijo. ¹⁰Jesus kay wuyetabun puje, Deus e'em wuywebe: — Cūḡ ma eyju oxē — i. “Jesus ocekkukat,” i wuy'e buje dak, Deus wuydaxijo. ¹¹Imēn e'em Deus ekawēn tup: “Cekay itabucat soat em icokcok jeenuy jetabucap kuḡ,” i. ¹²Imēn Judeu Judeu'ūmat co'i Deus xe. Jesus Cristo soat kukukat—Judeu kukukat, Judeu'ūmat kukukat tak. Imēntak ixē soat em xipan soat kuḡ— “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e'em cebe iayū kuḡ—Judeuyū kuḡ, Judeu'ūmayū kuḡ tak. ¹³Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Obuywatwan cuy eḡuy, ocekkukat,” i'e'e'ukayū idaxijo—soat ip idaxijo, i.

¹⁴Ixe kay itabut'ūm pima bit, “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e ba'ore je'e cebe ip. Ixe ekawēn co'ūm pima, iba'ore je'e cebe ip jetabut am cekay. Warara'acat ixē ekawēn muwēn'ūm pima, ya'ijo ba'ore je'e cebe ip. ¹⁵Deus pe warara'acat muju'ūm soat ka be bima, ixē ekawēn muwēn pa'ore je'e cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Yawēḡtipat muwēnuwēn'ukat ajēmap xipat cīcā ocexe, i.

Imēn e'em kuyatup.

¹⁶Soat ḡu bit kawēn idipat kay o'e—xepxep ā. Imēn Isaías o'e Deus pe kuyje:

— Okukukat, abu xe'e itabut o'e wekawēn kay? Xepxep ā — i.

¹⁷Imēneju wuyetabut Cristo kay ixē awēḡ tobuxik puje acā. Ayawēḡtobuxik tak wara'acat yawēḡ muwēn puje acā.

¹⁸— Judeuyū bit kawēn idipat o'ya'ijojo — i ōn e'em eywebe.

O'ya'ijojo ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup—Isaías emudupmubararaktup:

Ixe'yū ekawēn o'ya'ijojo ip soat kaka daḡayū, i. Aḡoka'abi daḡ o'yawēḡmupōḡpōḡpōḡ, i. Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹Cristo ekawēn iba'arēm tu osodop Judeuyū xe? Iba'arēm ḡu. Imēn e'em Moisés emudupmubararaktup:

Eyju Judeuyū, i. Deus kuka Judeu'ūmayū ḡu o'taē jebekitkiyūm, i tete ma eyju e'em, i. Itaybit'ūmayū ḡu kuka o'taē jebekitkiyūm i tūybe e'em iān eyju, i. Eyetabutkarey epesop cekay ip, owebe webekitkiyū ixeyū naē buje, i. Eyetakoma epesop cekay ip, owebe webekitkiyū ixeyū naē buje, i.

Imēn e'em kuyatup.

²⁰Isaías iparara ḡu osunuy icēmān i'e am. Imēn e'em cemudupmubararaktup:

Ikudadam'umayū Deus o'tobuxik, i. Tomuwāwā'ūmayū kay o'jebapuk, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup.

²¹Imēntak Judeuyū o'ḡuwēn Isaías. “Kabia bun ‘Eyetabun cuy epesop okay,’ i juk adi o'e'e Deus kūyjobit'ūmayū be—jekawēn kay'ūmayū be,” io'e Isaías.

11

¹— Deus jebekitkit o'jepere—Judeuyū o'jepere — i du eyju e'em owebe?

— Ka'ūma! O'jepere ḡu — i ōn pit e'em.

Ōn tak Israel naxeḡebit. Abraão naxeḡebit ōn. Benjamin diwat ōn. ²Deus Judeuyū o'taē jebekitkiyūm kuyje ma—ipi mujurūḡ puje. ḡasū dak ixeyū o'jepere ḡu. Elias Israel

naxegebitbit o'ḡuwēnuwēn Deus pe. Eyetaybit ḡu du iboap ekawēntum? Imēn e'em ijjudup:

³ “Kariwa, ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'yaoka ip,” i. “Etabutpe tōmte'okuatōm mupikupikap'a o'yamukērērēn ip,” i. “Ōn acā ocepoyat ekay itabucayū'in,” i. “Ḡasū okudadam ip oaoka am,” io'e Elias Deus pe kuyje.

⁴ Imem Deus o'jede Elias pe:

“Ēn ā ḡu etabucat okay,” io'e Deus Elias be, i. “Ade ma osubuywan ixeyū be okay jetabucap epereap puxim—7,000 beayū,” io'e ixē bit, i. “Imēnpuye o'jēḡ'aecōḡcōḡ ḡu ip Baal wap—deusbaro wap 'Ēn acā deus,' i'e am cebe,” io'e Deus, i.

⁵ Elias itabēḡ osunuy bimaayū etabucap puxim ḡasū dak pūḡuūḡ ā itabut Judeuyū. Kuyje 7000 be osodop iayū buxim, ḡasū dak Deus pūḡpūḡ o'taē Israel naxegebitbiyū'in. Ixeyū o'taē, xipan ip ikuḡ puye. ⁶ Idipat o'ḡujurūḡrūḡ ip ibuye ḡu o'taē—jexe ikukpin ip puye acā. Idipat mujurūḡrūḡap tomuju wuynaē bima, jexe ikukpin tomuju ḡu kuka juk wuynaē.

⁷ Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay! Israel naxegebitbit ibikuy osodop Deus pe jemucūḡ ām. Imēnpit cūḡ ḡu o'e ip cexe. Xepxep ā ixeyū'in cūḡ ma o'e cexe—kuy o'taē'iayū acā. Apēn cūḡ ma acesop Deus xe iap iba'arēm osodop warara'acayū xe. Ya'ōpi'ūmayū buxim ip osodop Deus a'ō kay. ⁸ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Deus ixeyū oo'ḡubu'un jekay itabucan, i. Deus ekawēn iba'arēm cexe ip cekawēn cocom ma'ḡu ip, i. Ixeyū dak itabut ḡu cekay kawēn icēmat a'l'ojom ma'ḡu ip, i.

Ibodup ekawēn puxim ḡasū dak itabut ḡu ip Israel naxegebitbiyū. ⁹ Imēn Davi dak o'e:

Jewemuḡyukukukum ip jekukum, i. Cedaḡ'ūm cīcā ip jewaḡuyḡuy, i. Imēnpuye cūḡ ma Deus pe ipiatpi'ajoan cebe ip, i. Ixeyū juy jewemuḡyukuku wuyju wasū muḡyukukukum ibu am iap puxim, wuyju puca muḡyukukukum ibu am iap puxim tak, i. ¹⁰ Ita'ūmat puxim cuy jeku ip, i. Ipxoiat kukat puxim cuy ip ipiat supi'ajo, i.

Imēn Davi o'e kūyjobit'ūmayū be.

¹¹ Soat em ḡu bit jeedop ip cedaḡ'ūma je waḡuyḡuy Judeuyū—darem ma. Soat kabia ḡu Deus ipiat supi'ajoat ixeyū be—darem ma. Judeuyū ma kūyjobit'ūm osodop. Deus pit Judeu'ūmayū daxijjom Judeuyū etabtkarey am. Deus ibikuy Judeuyū etabtkarey am Judeu'ūmayū kay taxijo ip puye.

— “Wuyju dak cuy acetaban Deus kay ixē be wuydaxijo am,” i xe'e je'e Judeuyū io'e Deus jewebe ma.

¹² Judeuyū kūyjobit'ūm osodop. Imēnpuye Deus Judeu'ūmayū daxijjom o'e ḡasū. Itabut ḡu ip osodop Judeuyū. Imēnpuye Judeu'ūmayū itabut e'em ḡasū. Ḡasū Deus xipacat ūmūm Judeu'ūmayū be Judeuyū kūyjobit'ūm puye. ḡuyjom pit būrūmaku ip je'e itabut Judeuyū. Deus itaybit būrūku iam. Ixeyū itabun puje, ibodi ma xipacat je'ḡūm cebe ip.

¹³ Judeu'ūmayū, eywebe ma ōn kawēnwēn ḡasū. Deus cuk omuju ja'ōbi jekawēn muwēn ām eywebe. Ocokkok cīcā cekawēn muwēnuwēn. ¹⁴ Obadipyū itabtkarey je'e xe'e eykay, ade Judeu'ūmayū itabun puje. Obadipyū dak xe'e itabut je'e Jesus kay—Judeuyū. Imēn Jesus ixeyū'in idaxijo. ¹⁵ Deus Judeuyū kay'ūm pima, xipat o'e Judeu'ūmayū be. Deus bureyūm o'e ip. Deus pe waram Judeuyū kay buje bit, ibodi ma xipat je'e soat peam ijdiat peam. Waram ce'ūat mutaicap puxim xipat je'e.

¹⁶ Pāo'a ya'in ma xipat pima, soat'a daḡ xipat. Imēnpuxim tūmūn'ip'ip tābu xipat pima, soat'ip taḡ xipat. Imēnpuxim Deus kuy bima itabucayū kay bima, ḡasūayū kay dak je'e itabucayū kay. Abraão kuy bima itabucat osunuy. Deus ebekit osunuy. Imēnpuye ixē naxegebitbiyū dak Deus ebekitkiyū. ¹⁷ Wuyju oliveira'ip takū dakatkan tiptaḡat takū muy am ixē nakū dieḡ. Idibi mujjum wuyju iḡo dakū kay takū nojēm ām. Imēnpuxim pūḡpūḡ Judeuyū'in kuy o'takūdakatiatakū buxim. Ixeyū oibu'un Deus ebekitkiyūm itabut'ūm puye. Eyju bit Deus ebekitkiyūm epesop eyetabut puye. Eyju Judeu'ūmayū. Imēnpuye eyju o'takūmuyiatakū buxim—tiptaḡatakū buxim. ¹⁸ Tābu tābuetait takūkē buye ḡu. Takū bit takūetait tābube buye. Imēnpuye:

— Deus Judeuyū kay ḡu—ocekay acā — i'ūmḡu juy epe'e. — Ocejū acā ixē juk ocenaē jebekitkiyūm — i'ūmḡu juy epe'e.

¹⁹— Tiptağatakū muyap co'i Deus ocemuy jebekitkiyūm Judeuyū dieğ — i eyju aco'i e'em.
²⁰ İcēmān eyju e'em. İmēnpit takū dakacap puxim darem Deus Judeuyū kay ğu osunuy Cristo kay itabut'üm puye. Jebekitkiyūm cuk eymuy ixeyū dieğ Cristo kay eyetabut puye. İmēneju:

— Ocejū acā Deus ebekitkiyū — i'ümğū juy epe'e.

Eyday'em'um ma juy epesop eyetabucap epereap puxim! ²¹ Takūdakacap co'i Deus ipiat o'supi'ajoat Judeuyū be itabut'üm puye. İpiat o'supi'ajoat cebe ip takūat puxim ma'ğū ip. Eyetabut'üm pima, eywebe dak ipiat supi'ajoat. ²² Cristo kay itabut'üm puye Deus ipiatpi'ajoan Judeuyū be ibima, “Cūğ ma Deus,” i wuyju e'em. Cristo kay ip puye, Judeu'ūmayū kay jījā ibima dak, “Xipat cīcā Deus” i wuyju e'em. Eyju bit eyday'em'um cuy epesop Cristo kay eyetabucap epereap puxim. Eyetabucap epereap buje, eyju dak takūdakacatakū buxim epesop. ²³ Judeuyū oibu'un Deus ebekitkiyūm. İtabut ğu o'e ip cekay. İmēnpuye Deus tak oibu'un cekay ip takū dakat'ibit puxim. Waram ibikuy buje bit, waram Deus ebekitkiyūm jeedop ip waram o'takūdakat'iatakū muyap co'i. İba'ore ğu Deus pe imēğap. ²⁴ Eyju Judeu'ūmayū. Tiptağatakū buxim eyju. Tiptağatakū imēn atakūmuy oliveira'ip pe. İmēnpuxim kuy bima Deus ebekitkiyūm ğu epesop. Ğasū bit ixē ebekitkiyūm epe'e. İmēnpit Deus pe iba'ore ğu waram Judeuyū muy am jebekitkiyūm o'takūdakat'iatakū muyap puxim oliveira'ip pe. İtabun puje, waram ixeyū jomuy jebekitkiyūm.

²⁵ Soat em ğu Judeuyū ibu'u jeedop jetabut am Cristo kay. Deus Judeu'ūmayū mutabut-bun pima acā, ibu'u ip jeedop—Deus jemunaē'ibiyū mutabutbun pima. Deus iboam ibikuy osunuy kuy bima ma. Būrūmaku itabut je'e ip. Wuyxe bit iba'arēm osodop iboap. Ğasū acā ön iboap muwēnuwēn eywebe ibapuk o'e owebe ğasū bit puye. Okitpitpiyū, ğebum cuy epesop iboap kay “Deus ocejū acā juk ocenaē jebekitkiyūm” i ey'eap puxim. ²⁶ Deus soat Judeuyū idaxijo. İmēn e'em Deus ekawēn tup:

İpi watwat taxijojō'ukat jajēm Siāo ka watwat xewi, i. Soat ikērēat ju'uk Jacó naxeğebitbit pewi—Judeuyū bewi, i. ²⁷ İxeyū bewi ikērēat uk puje, apēn kuyje juk adi ocece cebe ip iap tağ oce, i.

²⁸ Pūğpūğ Judeuyū Jesus ekawēn kay ğu o'e ip. İmēnpuye ip Deus kay itakomaat co'i o'e. İboap puye eyetabut put Jesus Cristo kay, Judeuyū ğu ma'ğū eyju. Kuyje bit Deus Judeuyū o'taē jebekitkiyūm. Kuyje:

— Webekitkiyū eyju — io'e ixeyū ebika be—Abraão be, İsaque be dak, Jacó be dak.

İmēnpuye ikukpin cīcā ip cexe. ²⁹ Deus pit jewağuyumuwarururun ğu—pūğ tağ ma yağuy. “Xipan ixeyū ojujuk” i'e buje, xipan ma ixeyū jujuk. “Xeyūku otaē webekitkiyūm” i'e buje, ixeyū inaē jebekitkiyūm. ³⁰ İmēneju Deus itabotaidabotbot ğasū eykay, Judeuyū kuyjobit'üm pima. Kuy bima juk adi epesop kuyjobit'üm ixē a'ō kay. Ğasū bit itabotaidabotbot eykay. ³¹ Judeuyū kuyjobit ğu Deus a'ō kay ğasū, Deus itabotaidabotbot eykay buye. Ğuyjom pit itabotaidabotbon je'e ixeyū kay eykay itabotaidabotbocap co'i. ³² Jewejojō'i ma ip kuyjobit'ūmap kuğ Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. İmēnpuxim ma jewejojō'i ma itabotaidabotbon je'e cekay ip.

³³ Soat podi ma Deus xipat wuykay! Ka'ūma ma iba'arēm cexe. Soat podi ma itaybitbit tak. İba'ore wuywebe bit wuyetaybitbit am apēn ixē jewağuyğuy iam. İba'arēm wuyxe bit ixē jewağuymuğğēğemap. ³⁴ İmēn e'em Deus ekawēn tup:

Ka'ūma ma itaybit apēn Deus jewağuyğuy iam, i. Ka'ūma ma ixē awēwēm, i. ³⁵ Ka'ūma xe ma ixē eweroap opop, i.

İmēn e'em Deus ekawēn tup.

³⁶ Soat Deus emumuğē. Ya'ōbi soat kake. Cebeam tak kake soat. Soat kake “Soat podi ma ēn xipat ocexe” i'e am cebe.

— Soat podi ma Deus ya'ōbuyxi, idip tak — i juy ace cebe dak.

Soat em ma juy imēn acece.

Apên kuyje wînca ûmap puxim cuy epeyeweûm cebe. Deus itabotaidabotbot wuykay iap ibapuk cîcâ wuyxe. Imêneju kûyjobin cuy epesop ya'ô kay. Eycokcoğ cuy epeyekapik cebeam. Ibikuyap tağ cuy epeku imucokcok am. Ixe a'ô kay kûyjobit pima, te'e ğu kuka epe'e cebe “Ën xipat ocexe” i. Icêmân imên kuka epe'e. ²Deus kay'ûmat ekukuap puxim ğu juy epeku. Deus pe juy epeyewağuy muisunat. Ixe be eyağuy muisun puje, eyetaybit epe'e apên Deus ibikuy wuyeku am iam. Iboam eyetaybit pima xipan epeku itabutpe. Ikêrêat kuğ ğu epesop cexe. Soat em Deus mucokcokcoğ epeku.

³Deus kuy ja'ôbacaap o'ğûom owebe jekawên muwên âm soat pe. Imênpuye òn jeymukûyjo Deus bikuyap tağ eyeku am. Eyağuytoğ cuy epesop jewewekay. Ajo i'e but eywebe iap pe ma juy epeyekapik—wara'at pe bit ka'ûma. Deus ma o'ğûm eyekapik am. Ajo eyxe ibapuk imuğê âm iat Deus ma o'ğûm eywebe. ⁴Ade opop wuyjebit pe—wuyeta, wuyba dak, wuyi dak. Imênpit pûğpûğpûğ soat muğêğêm ip. Soat cewedapdepdapdep. Onejujusun ma. Soat wuyju ikuğiat wara'at puxim ğu—jexeat puxim ğu. Wara'at tak imênpuxim ma ikuğ. ⁵Imênpuxim tak wuyju—Jesus Cristo kay itabucayû. Ade wuyju. Pûğat puxim pit wuyju Cristo eju müğ'i wuyju jekukum puye. Jewebuywatwan wuyju wuyekapikap kuğ wuyjebit puxim. ⁶Deus xipan wuykuğ. Imênpuye ixe ja'ôbacaap ûmûm soat pe wuywebe wara'at pe jekapik am jebeam. Pûğpûğayû wuy'in ya'ôbacaap kuğ ixe ekawên muwên âm. Ixeyû juy jeedop imuwênwên. ⁷Warara'acayû wuy'in pit ya'ôbacaap kuğ warara'acat peam kapik am. Ixeyû juy jeedop warara'acat puywatwan. Warara'acayû wuy'in pit ya'ôbacaap kuğ warara'acat mutaybit am. Ixeyû juy jeedop warara'acat mutaybitbin. ⁸Warara'acayû wuy'in ya'ôbacaap kuğ warara'acat a'ômucan am. Ixeyû juy jeedop warara'acat a'ômucanucan. Warara'acayû bit ade kuğ jebubut kuğ. Tacum ğu juy jeedop ip. Ade ma juy jeğûmğûm ip ikuğ'ûmat pe. Warara'acayû bit ya'ôbacaap kuğ warara'acat kukan. Ya'ôpuruğ ğu juy jeedop ip ikuğ—ya'ôdidin ma. Warara'acayû bit ya'ôbacaap kuğ tadaybocayû buywat am. Icoccoğ cuy jeedop ip ixeyû buywatwan.

⁹Jewexe ğu ikukpin eyxeat epejukuk—icêmân. Ikêrêat kay ğu juy epesop. Xipacat acâ epeğujurûğ. ¹⁰Ikıtpıtyû eyju, Cristo kay eyetabut puye. Imênpuye xipan cuy epeyewekuk eyduk'a beat kukpinap co'i. Ibuyxim cuy epeyewekuk. ¹¹Eybu'u'um ğu juy epesop kapik am. Kapıkpik'ukayûm cuy epesop. Wuykuukat peam cuy epesop kapıkpığ. Eycokcokap kuğ cuy epesop kapıkpığ cebeam. ¹²Soat em Deus xe wuyetaıt acesop iap wiwim wuyju. Imênpuye eycokcoğ cuy epesop. Eyukpıceğêm ğu juy epesop xipat'ûmat jebapukpuğ eykay bima dak. Deus eju kawênwêğap cuy epeyepêğ. ¹³Eybutut'in cuy epeğûm ikuğ'ûmat pe—itabucayû be. Xipan cuy powatwat epeğûom eyduk'a be.

¹⁴Itabut'ûmayû eykaykay bima:

— Bay, ipiat cuy esupi'ajoat cebe ip — i'ûmğû juy epe'e Deus pe. — Xipan cuy ejukuk ip — i acâ.

¹⁵Icocokayû xe bima, eyju dak eycokcoğ epesop. Waayû xe bima, eyju dak epetôtôn. ¹⁶Pûğ tağ ma juy epeyewağuyğuy.

— Soat podi ma oceju xipat — i'ûmğû juy epe'e.

Ibuyxi'ûmat ekapıkap cuy epejoixik ğu.

— Soat podi ma ocetaybit cîcâ — i'ûmğû juy epe'e.

¹⁷Warara'acat pe ikêrêm eykuk puje, ikêrêm ğu juy epejukuk ikêrêm eykukaptem. Xipan cuy epeku soat etabutpe warara'acat pe eymuyuyap puxim. ¹⁸Eywebe iba'ore'ûm pima, kaba'ûm cuy epesop soat eju eyxeat eju. ¹⁹Okitpitıtyû, Deus acâ juy ipiat supı'ajoat ikêrêat kukayû be. Imênpuye epeyeweik ğu juy—pûğ em tak ka'ûma. Imên e'em Deus ekawên tup:

“Ôn ma oceweik,” i'e'em wuykukukat, i. “Ôn ma ipiat osupı'ajoat cebe ip ikêrêm eykukaptem,” i.

²⁰Imên e'em Deus ekawên tup:

Ekay itakomaat ire bima, eğuykôn cuy, i. Puybit cuy eğûm cebe, i. Ibipuruk pima, idibi juy etiûm cebe, i. Imên isûsûn cîcâ je'e, i. İğuycûğ je'e xipan'ûm ekuğ pima, i.

²¹ Ikêrêat muğêgê'ukayû be juy ikêrêat muğêan ġu eywebe. Xipacat'in cuy epeğugê ixeyû beam imubu'un am ip ikêrêat kay.

13

¹ Kûyjobin cuy ajop iecuğap ebekitkit a'ô kay. Deus ma ixeyû o'jomuyat ipi watwat kukan. Imênpuye soat ixeyû opop Deus a'ôbi. ² Imênpuye iecuğap ebekitkit a'ô kay'umat Deus o'jomuyat a'ô kay ġu. Ipiat supi'ajoat ip jeweju ma. ³ Xipacat mujurûğrûğ'ukayû ġu iparara iecuğap ebekitkit puxim—ikêrêat mujurûğrûğ'ukayû acâ. Ya'ôbuyxiayû buxim eyparara pin'ûm pima, xipacat cuy epeğujurûğ. Xipacat mujurûğ puje:

— Xipat ma eyju ocexe — i je'e ip eywebe.

⁴ Deus ma ixeyû o'jomuyat eykukan. Xipan eykuk ojuy ip. Eywebe ikêrêat mujurûğ puje bit, eypararam cuy epesop cebuxim ip. Deus ixeyû o'jomuyat ipiatpi'ajoan ikêrêat mujurûğrûğ'ukayû be. Imênpuye cûğ ma cebe ip ipiatpi'ajoan wuywebe. ⁵ Imêneju kûyjobin cuy epesop iecuğap ebekitkit a'ô kay. “Deus acô'i ipiat supi'ajoat ocewebe kûyjobit'ûm pima,” i wuyju e'em puye ġu kûyjobin cuy ajop ixeyû a'ô kay. Cedağ ma wuywebe kûyjobit am ixeyû a'ô kay buye juy kûyjobin ajop ya'ô kay ip.

⁶ Xipan kapikpiğ pima, Deus a'ôbi ip kapikpiğ eykukayû. Deus ma dinheiro bubu'ukayû dak o'jomuyat wuykukan. Imêneju wuyedinheirom wuyju dak imposto deidadam cebe ip. ⁷ Eyeweroap cuy epeteida cebe ip. Eipi etaxa dak cuy epeteida. Ibuyxim cuy iecuğap ebekitkit epejukuk. Ixeyû a'ô mupubutbun ġu juy epesop.

⁸ Eyeweroap kuğ ġu juy epesop. Eyeweroap cuy epeğû'ûm. Ikukpin warara'acat kuğ pima, wuyeweroap ateida iap puxim. Xipan warara'acat kuğ pima, Deus pe wuyawêwêap ekawên tağ wuyju jekukum. ⁹ Imên Deus wuyawêwêm:

— Warara'acat tayxi eju epeyepo ġu juy — i. — Warara'acat epeyaoka ġu juy — i. — Warara'acat pubut epetujupa'um ġu juy — i. — Eyetabikukum ġu juy warara'acat pubut kay — i.

Kanomûm tak imên wuyawêwêm:

— Xipan cuy eyxeat epejukuk apên xipan eyju jewekuğ iap puxim — i. Kanomûm eyawêwêap tağ eyeku buje, koap eyawêwêap tağ tak epeku. ¹⁰ Ikukpin wuyxeat kuğ pima, ikêrêm ġu ixê ajukuk. Imênpuye ikukpin wuyxeat kuğ pima, soat ekawên tağ wuyju jekukum—Deus ekawên tağ—wuyawêwêap ekawên tağ.

¹¹ Waram Jesus ajêmap kabia wûy ma osunuy wuyetabun puje. Ğasû bit wûy ġu o'e. Ğaxîn ma wuydaxijojoap kabia jajêm. Imênpuye xetxiat puxim ġu juy ajop. Wuyawêwêap ekawên tağ cuy ajeku. ¹² Wuykukukat ajêmap kabia kabiam wuyju bimân co'i. Kabiok ajêm pasuğ pimân co'i. Kuy kabia ijasûn, ġaxîn ma ixê jajêm puye. Imênpuye acepere juy ikêrêat mujurûğap! Ikêrêat mujurûğrûğ'ukayû kabiok tağ jekuku'ukayû buxim. Ğa'a ajeku Deus bikuyap tağ acâ! Sorara icaat kuğ jekukum jaokaap puxim. Cristo a'ôbacaap kuğ cuy ajeku waram wuywebe ikêrêat kukap puxim. ¹³ Cûğ ma juy ajeku wuysûsûnap puxim. Cûğ ma juy ajeku kabiam soat etabutpe jekukum iat puxim. Wuybaboroğ ġu juy ajeku. Wuyka'okêrêm ġu juy ajeku. Warara'acat tayxi kaykay ġu juy ajeku, warara'acat itop kaykay ġu dak. Wuysûsûğap ġu juy ajeku. Warara'acat a'ôdawutwun ġu juy ajeku. Wuyetabtkarey ġu juy ajop. ¹⁴ Wuyağuy dağ jekukum pima, ikêrêat mujurûğrûğ wuyju. Eyağuy dağ ġu juy epeku! Wuykukukat ja'ôbacaap ûmûm wuywebe sorarayû kukat jesorarayû be icaat ûmap co'i itakomaat yaokaap puxim.

— A'ôbacaap cuy eğûm ocewebe — i juy epe'e Jesus Cristo be.

14

¹ Eyukpiceğêm ġu juy epesop “Apên ġu xe'e kuka cûğ Deus xe?” i'e'e'ukayû kay—itabucayû kay. Jewa'ôxixkiğ ġu juy epesop ceweju ip yağuyumuwarurun am. ² Pûğpûğ itabucayû'in e'em:

— Cûğ ma wuywebe deusbaroyû wap iênmoğ'ibitên o am — i.

Imênpuye soat ên o'om ip. Warara'acayû bit e'em:

— Cûğ ġu wuywebe ibiat ên o am — i.

Imēnpuye iēn o'om ġu ip—kadai o'om acā ip. ³Iēn o'o'ukat — Etaybit'ūm cīcā — i je'e ġu kadai o'o'ukat pe. Kadai o'o'ukat tak: — Cedaġ ġu ēn jekukum iēn o'o'uk puye — i je'e ġu iēn o'o'ukat pe, Deus ixe kay buye. ⁴Cūġ ġu wuywebe “Cedaġ ġu ēn jekukum” i'e am warara'acat a'ōkayat pe. Deus a'ōkayat ixe. Cūġ pima, Deus acā je'e cebe “Cūġ ma ēn jekukum” i. Cūġ'ūm pima dak, “Cūġ ġu ēn jekukum” i je'e cebe. Wuykukukat ja'ōbacaap jeġūm cebe cūġ ma jeku am. Imēnpuye cūġ ma jeku.

⁵Pūġpūġ xe ma pūġpūġ kabia kabia'ipi. Warara'acayū xe bit ka'ūmġu kabia'ipiat. Soat kabia ma ipi ġu. Jewejojoi ma soat kabia ma cexe ip. ⁶Pūġpūġayū xe pūġpūġ kabia kabia'ipiat wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy ip. Iēn o'o'ukat tak soat ēn o'om wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ēn xipan ocekuġ. Iēn ūmūm ocoxatēn — i'e'em Deus pe.

Iēn om ibu'uat tak iēn o'om ġu wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ēn xipan ocekuġ. Soat em kadai ūmūm ocewebe ocexan — i'e'em Deus pe.

⁷Deus wuyekukuap cocom wuyetabēġ pima, wuye'ū buje dak, wuyju Cristo a'ō kayayū buye. ⁸Wuyetabēġ pima wuykukukat bikuyap taġ wuyju jekukum. Wuye'ū buje dak cexe acesop—wuykukukat xe. Imēneju wuykukukat a'ōkayayū wuyju wuyetabēġ pima, wuye'ū buje dak. ⁹Imēneju Cristo oe'ū. Waram ġuto o'jetait je'ūap tomukadi. Waram o'jetait soat itabucayū kukukan—itabēġayū kukukan, ce'ū'ūayū kukukan tak. ¹⁰Pām eyju? Apēnpuye dak eyju eykitpitpiyū muymuy? cūġ ġu eywebe imuymuy am. Ġuyjom soat wuyju acejebapuk Deus wap. Ixe apēn ijodi bima juk adi ajekuku iaptei ideida wuywebe. Xipacat je'ġūm xipacayū be xipacat mujurūġrūġapetim. Kūyjobit'ūmayū bit ġuju ipiat'ajojoap pe kūyjobit'ūmapetim. Imēnpuye cūġ ġu eywebe dak “Ikērēat kuġ eyju Deus xe” i'e am eykitpitpiyū be. ¹¹Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Soat ipi watwat jēġ'aecōcōġ owap kūyjobit wa'ō kay am, soat em wetait puye,” i'e'em Deus, i. “Soat ip ‘Ēn acā Deusat,’ i je'e owebe,” i'e'em, i.

¹²Imēneju soat wuyju apēn ijodi bima juk adi ajekuku iap aġuwēn Deus pe.

¹³Imēnpuye wuykitpitpiyū muymuyap cuy acepere. Cūġ ma juy ajeku wuykitpitpiyū etabutpe ixeyū be “Teku cedaġ'ūma jekukum” i'eap puxim. Cedaġ'ūm ixeyū xe bima juy ayaġuymuwarurun ġu. Āġ ip jeedop. ¹⁴Wuykukukat Jesus eju mūġ'ī ōn jekukum. Imēnpuye wetaybit soat i'opi ġu owebe iam. Warara'acat pe bit “Ibo i'opi owebe” i'e buje, i'opi ma o'e cebe. Ixe be i'o buje, cedaġ ġu jekukum, cedaġ ġu cexe buye. ¹⁵Eykitpitpiyū juy epeġuġuy cūġ ġu soat o'o am. Soat o'oap tomuju eykitpitpiyū muġuycūġ pima, ikukpin ġu ip eyxe. Cristo oe'ū eykitpitpiyū beam. Epeġubu'un ġu juy ip Jesus kay am soat o'oam. Ibu'u ip pima, soat em Deus wī wūy ma jeedop ip, ixeyū etabutpe ikukpin ġu ip epejujuk puye. ¹⁶Imēnpuye eykitpitpiyū xe xipat'ūm pima:

— Eyetaybit ġu eyju bit — i'ūmġu juy epe'e cebe ip. — Xipat ma iēn o am ocewebe bit — i'ūmġu juy epe'e cebe ip.

Ikukpin ġu ip ikuġ pima ip jeymuymuy.

— “Soat ēn xipat i'o am,” i te'e ma teyūku e'em — i je'e ip.

¹⁷Deus ma wuykukukat. Ixe ebekitkiyūm acesop wuyxat o'omap tomuju ġu, wuyxati kōnkōnap tomuju ġu ma dak. Cūġ ma wuyju jekukum pima bit, ixe ebekitkiyūm acesop, kaba'ūm warara'acat kuġ pima dak, wuycokcōġ jekukum pima dak. Deus biōġbuk wuy mucokcokcōġat. ¹⁸Imēn Cristo a'ō daġ jekukum pima, Deus mucokcokcōġ acesop. Ijodiactak tak e'em: — Teyūku cūġ ma jekukum — i.

¹⁹Imēneju xipan cuy acewewekuk wuyweweju kaba'ūm wuydop am. Jewewa'ōmucanucan cuy ajop biġ ma wuyetabut am Jesus kay. ²⁰Deus kuy juk eykitpitpiyū mutabun Jesus kay. Epeġubu'un ġu juy ip soat ēn o'oam. Soat i'opi ġu wuywebe. Inaka wuykitpit pe ikērēat mujurūġat puje, wuyju dak ikērēat mujurūġat soat o'om pima.

²¹Wuykitpit pe ikērēat aġujurūġat ġu juy! Wuyxe ma xipat soat ēn o'oap, uva'abidi kōnkōġap tak. Wuykitpit xe cedaġ'ūm pima bit asuēn'o ġu, atikōn ġu dak. ²²Soat o'oap eyxe xipat pima:

— Soat i'opi ġu ocewebe — i juy epe'e warara'acayū be ġu—Deus pe acā.

Cūḡ ma juy ajeku wuyaḡuy daḡ. Apēn xipat wuyxe iap taḡ wuyju jekukum pima, wuycockok ace'e. ²³Itabutbūt xipat ḡu xe'e owebe ibiat o am iap kay bima bit, iḡuycūḡ je'e i'o buje.

— Ikērēat ḡu xe'e o'gujurūḡ? — i je'e jewebe ma. — Deus xe'e ipiat supi'ajoat owebe? — i je'e jewebe ma.

Itabutbūt pima o'jo'o. Imēnpuye xipat ḡu tūybe osunuy cexe. Iboap xipat Deus xe iap kay wuyetabut'ūm pima, wuyju dak ikērēat mujurūḡrūḡ, iboap mujurūḡ puje.

15

¹Pūḡpūḡ wuy'in e'em: — Ocetaybit cedaḡ ma jeku am Deus xe iam — i. Wuyukpiceḡēm ḡu juy ajop “Apēn ḡu xe'e kuka cedaḡ ajeku Deus xe?” i'e'e'ukayū kay. Itaybitbūcayū buywatwan cuy ajop. Jewekay acā ḡu juy ajop ḡebum. ²Wuykitpitpiyū kay dak cuy ajop ḡebum. Wuykitpitpiyū kay ḡebum cuy ajop xipan ip ikuk am, Jesus kay itabut cīcā ip jedop am tak. ³Cristo dak jewekay ḡu ḡebum osunuy—warara'acayū kay acā. Cristo juk o'e Deus pe:

— Ikērēm ip cuk adi okuk apēn ip ikērēm ekuk iap co'i — i.

Imēn Cristo o'e Deus pe kuyje. ⁴Kuyjeayū Deus ekawēntup o'tupmubararak wuymutaybit am—soatup. Ibiatup kawēn wuymutaybitbin wuyetaxi'ūmap puxim ipiat kay. Wuya'ōmucanucan tak ibiatup ekawēn. Ibiatup ekawēn kay wuyetabut pima, Deus xe acesop iap acejowiwi jījā. ⁵Deus ma wuybuywatwan wuyetaxi am ipiat'ajo am. Wuya'ōmucanucan tak. Ixe eju ōn kawēnwēn eywebeam.

— Bay, Roma ka watwat a'ōmucanucan cuy eḡuy — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip ixeyū be warara'acat kay ḡebum am Jesus Cristo warara'acat kay ḡebum osunuy iap co'i — i ōn e'em cebe.

⁶Imēn ōn kawēnwēn eywebeam Deus eju, pūḡ taḡ ma eyeku am. Ceweju ōn kawēnwēn “Ka'ūmḡu ejo'iat xipacat” i'e am Deus pe—wuykukukat ebay be—Jesus Cristo ebay be.

⁷Imēneju xipan cuy epeyewekuk apēn Cristo xipan eykuk iap co'i. Xipan eyju jewekuḡ pima:

— Deus xipat cīcā aco'i, cebekitkiyū xipan jewekuḡ puye — i je'e eyjojoayū.

⁸Imēn Cristo oajēm ijodi. Judeuyū daxijojo'ukan o'e. Deus soat em ja'ō daḡ e'em iam ixeyū mutaybit am oajēm. Oajēm ijodi apēn Deus o'e kuyjeayū be iap taḡ—Judeuyū dabuyū'ūm'ūm pe iap taḡ. ⁹Judeuyū daxijojo'ukan o'e, Judeu'ūmayū be “Ēn xipan cīcā ocekuḡ, ocekey etabotaidabotbop puye” i'e am Deus pe. Imēn e'em Deus ekawēn tup—Davi emudupmubararaktup:

Imēneju “Soat podi ma ēn xipat cīcā,” i oce Deus pe Judeu'ūmayū a'ōpiju, i. Jebibododon oce ēn xipat cīcā i'e'em ewebe ya'ōpiju ip, i.

¹⁰Wara'atup tak imēn e'em—Moisés emudupmubararaktup:

Judeuyū ḡu eyju, i. Inaka eycokcoḡ cuy epesop soat Deus emunaēyū eju, i.

Imēn e'em iḡodup. ¹¹Wara'atup tak imēn e'em—Davi emudupmubararaktup:

— “Ēn acā a'ōbacaat,” i juy epe'e Deus pe — i ōn e'em Judeu'ūmayū be, i. — Soat eyju

“Ēn soat podi ma xipan ocekuḡ,” i juy epe'e cebe — i ōn e'em soat taḡacat pe, i.

¹²Wara'atup tak imēn e'em—Isaías emudupmubararaktup:

Bekicat je'kap—Jessé naxeḡebit, i. Ixe bekicat Judeu'ūmayū kukukan je'e, i.

Judeu'ūmayū dak ixe jowiwi jedaxijo am, i.

Imēn Isaías o'tupmubararaktup—Jessé naxeḡebit ekawēntup.

¹³Imēn Deus soat em jexe wuyetait acesop iap wiwian wuywebe. Ixe eju ōn kawēnwēn eywebeam:

— Bay, Roma ka watwat itabut ekay — i ōn e'em cebe. — Imucokcokcoḡ cuy ip eḡuy — i ōn e'em cebe. — Yaḡuymubabibin cuy ip eḡuy — i ōn e'em cebe.

Imēn ōn kawēnwēn Deus eju eywebe biḡ ma iboap wiwian jebiōḡbuk a'ōbacaan—Xipacat piōḡbuk a'ōbacaan.

¹⁴Okitpitpiyū, ōn ma wetaybit eyjum. Soat em eyju xipan warara'acat kuḡ. Soan eyetaybit. Eyetaybit tak Jesus Cristo ekawēn. Jewawēwē but eyeweweju. ¹⁵Inaka ijudup

pe osūsūn ġu wa'ōbapuġ eyawē ām eyaġuyba'ūmap puxim icēmat ekawēn kay. Osūsūn ġu Deus a'ōbiat ōn puye. ¹⁶Ixe Deus cuk onaē Jesus Cristo ekawēn muwēn ām Judeu'ūmayū be. Paī buxim Deus ekawēn muwēnuwēn ōn cebe ip—kawēn idipat muwēnuwēn. “Ēn soat podi ma a'ōbuyxi” i xeyū e buje, Deus icokcok e'em. Xipacayūm ip je'e Deus xe, Ibiōġbuk xipacat ixeyū muisun puje. ¹⁷Imēn kapikpiġ ōn Deus peam Jesus Cristo eju mūġ'i ōn jekukum puye. Imēnpuye:

— Ocokcok wekapikap kuġ — i ōn e'em Deus pe.

¹⁸Cristo ma wa'ōmucanucan osunuy owebe Judeu'ūmayū mutabun am jekay. Cūġ ma juk adi ocekawēnuwēn ceweju ip. Cūġ ma juk adi ojekukuku cetabutpe ip. Imēnpuye itabut ip o'e Jesus kay. Deus a'ō kay ip o'jekūyjobin, Cristo bikuyap taġ ōn jekukum puye. Obisūsūn ġu “Obuye adeayū itabut o'e” i'e am eywebe. ¹⁹Deus biōġbuk cuk adi ja'ōbacaap o'jomōġmōġ owebe. Imēnpuye wuywebe i'e ba'oreat oġubapukuk Judeu'ūmayū be. Itabēġbēġ o'e ip Deus a'ōbacaap cocom. Imēnpuye soat ka daġ cuk adi ojekukuku.

— Cristo kay eyetabun puje, Deus jeydaxiġo — i'e'em cuk adi ojekukuku. Koap Jerusalém ka watwat oġukūyjojo. Ibo ka bewi juk oġēm. Soat kaka daġ cuk adi ojekukuku adeayū mukūyjom, kawēn idipat muwēnuwēn. Wūyat eipi be oajēm ġebuje—Ilíría eipi be. ²⁰Kawēn idipat muwēn oġuy oġuy Jesus Cristo awēġ tobuxikayū be ġu—yawēġ tobuxik'ūmayū be acā, itaybit'ūm ip puye. ²¹Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Yawēġ tobuxik'ūmayū yawēġtobuxik, i. Yawēġpa'arēm ġu je'e cexe ip, i.

Imēnpuye ibo dup ekawēn taġ ōn kawēn idipat muwēnuwēn yawēġtobuxik'ūmayū be acā.

²²Eyjo am omuju'ūm'ūm osunuy soat em ma'ġu oju pin, yawēġtobuxik'ūmayū be ōn kawēn idipat muwēnuwēn puye. ²³Ade koato eyjo pin cuk adi oġuy. Imēnpit ġasū acā ijop kaka daġ kawēn idipat muwēġap oġu'ūm. ²⁴Imēnpuye ġaxīn ma aco'i oju eyjom. Espanha eipi kay cum pima eyjo pin oce. Eyxe dak ibun onuy buje, obuywan cuy epe'e Espanha eipi kay oju am. ²⁵⁻²⁶Ġasū bit ōn cum Jerusalém ka kay. Judeu'ūmayū jedinhoero mu'awero oġuy ip osodop—Macedōnia eipi beayū—Grécía eipi beayū dak. Iboap edinhoero ūm oġuy ip Jerusalém ka beayū be—Judeuyū be—itabucayū be—tadaybotbocayū be. Imēneju iboap edinhoero dujowan ōn iūm ām cebe ip. ²⁷Ixeyū Macedōnia eipi beayū Judeuyū ġu—Grécía eipi beayū dak. Imēnpit itabut ip o'e Jesus kay, Judeuyū kawēn idipat o'ġuwēn cebe ip puye—Jerusalém ka beayū. Imēnpuye ip jedinhoero ūm oġuy cebe ip. Xipat imēn Judeu'ūmayū be Judeuyū buywat am—jekitpitpiyū buywat am—tadaybotbocayū buywat am. ²⁸Imēneju ibiat dinheiro oġum cebe ip. Soat o'ġuxipan'iat oġum cebe ip. Iūm puje Espanha eipi kay oju. Espanha eipi kay cucum pima eyjom oju. ²⁹Eyxe wajēm puje, apēn Cristo xipan okuġ iap oġuwēn eywebe. Soat podi ma Cristo xipan okuġ iap oġuwēn ey mucocok am.

³⁰Okitpitpiyū, eyju dak eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay. Eyju xipan jewewekuġ Deus biōġbuk a'ō kay kūyjobit puye. Imēnpuye epeyekawēn cuy Deus eju owebeam. Owebeam Deus eju eyekawēnap oġuyjuy jġā ōn.

³¹— Paulo kay juy aġ eġuy Judéía eipi watwat pe yaokaap puxim—itabut'ūmayū be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe. — Jerusalém ka watwat cuy eġubikuy—itabucayū juy eġubikuy Paulo xewi ibo edinhoero bu am — i juy epe'e Deus pe.

³²Imēn cuy epeyekawēn owebeam Deus eju. Imēn kawēnwēn pima, ocokcok cīcā oajēm eykay. Deus ibikuy bima ocokcok cīcā oajēm eykay. Eyju dak omucocokcoġ epesop.

³³Okitpitpiyū, Deus wuyaġuy mubabibin'ukat.

— Roma ka watwat kay juy aġ eġuy — i ōn e'em cebe.

Imēn ma aġ jeenuy eykay.

16

¹Wuyixġ Febe oġuy eykay. Ixe Febe Jesus kay itabucayū buywatwat'ukat—Cencrécía ka watwat buywatwat'ukat. ²Imēnpuye ixeyū epeġuōm eyduk'a be tūy ām. Wuykukukat kay itabucayū juy aġuōm wuyduk'a be pūġ kay ma wuyetabut puye. Ixe Febe juk adi adeayū

buywatwat'uk osunuy. Õn tak cuk adi xeku obuywatwat'uk osunuy. Imēnpuye eywebe ibuywan put pima, eyju dak cuy epesubuywan!

³“Kato” i juy epe'e Priscila be, Áquila be dak. Ixeyū juk adi o'jekapikpik oweju Jesus Cristo beam. ⁴Oe'ū pin ip Áquilayū we'ūap puxim.

— Xipat cīcā eyju — i òn e'em cebe ip.

Imēn tak e'em soat Judeu'ūmayū—Jesus kay itabucayū. ⁵“Kato,” i juy epe'e Áquilayū duk'a be je'aweroro'ukayū be dak—Jesus kay itabucayū be.

Obure Epēneto be dak, “Kato,” i juy epe'e. Koap ixē oitabun Jesus kay Ásia eipi watwat'in. ⁶Maria be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi o'jekapikpik cīcā eywebeam. ⁷Obadipyū be dak, “Kato,” i juy epe'e—Andrōnico be, Júnias pe dak. Daomūnmūnap'a be osodop ip oweju. Doze beayū Jesus emumujuyū itaybit cīcā ixeyūm xepxepayūm. Ixeyū oitabun Cristo kay wetabut awap.

⁸Ampliato be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cīcā oxē wuykukukat kay ixē dak itabut puye. ⁹Urbano be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe dak oceweju juk adi Cristo muwēnuwēn oeku. Estáquis pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cīcā oxē. ¹⁰Apeles pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Cristo kay jetabucap kuḡ jekukum ixē soat etabutpe. Aristóbolo badipyū be dak, “Kato,” i juy epe'e—soat pe. ¹¹Obadip Herodião be dak, “Kato,” i. Soat wuykukukat kay itabucayū be dak, “Kato,” i juy epe'e—Narcisco badipyū be.

¹²Wuyixīt Trifena be dak, “Kato,” i juy epe'e, wuyixīt Trifosa be dak. Kapikpiḡ cīcā ip wuykukukat peam. Wuyixīt Perside be dak, “Kato,” i. Wuyxe ixē ikukpin cīcā. Ixe juk adi o'jekapikpik cīcā wuykukukat peam. ¹³Rufo be dak, “Kato,” i. Ixe dak kapikpiḡ cīcā wuykukukat peam. Ixe xi be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi xipan okuk je'it kukap co'i. ¹⁴Asíncrito be dak, “Kato,” i, Flegonte be dak, Hermes pe dak, Pátrobas pe dak, Hermas pe dak, ixeyū xeyū be dak—wuykitpitpiyū be. ¹⁵“Kato,” i juy epe'e Filólogo be dak, Júlia be dak, Nereu be dak, ixē ixīt pe dak, Olimpás pe dak, ixeyū xeyū be dak—Deus ebekitkiyū be.

¹⁶Epeyawakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe. Soat Cristo ebekitkiyū kato mujujum eywebe—soat ka watwat.

¹⁷Okitpitpiyū, jeyawē òn. Eyday'em'um cuy epesop cewejak'ūm jewewekayayū kay—eymutaybitbinap muwarururun ojuyayū kay—Cristo ekawēn muwarururun ojuyayū kay. Ixeyū burem ḡu juy epesop. ¹⁸Wuykukukat Cristo mucokcokcoḡ ḡu ip jekukukum—jemucokcokcoḡ acā. Idim cīcā ip kawēnwēn. “Eyju xipat cīcā” i'e'em ip warara'acat pe jekay am. Imēn ip itaybit'ūm'ūmayū muḡuykukukum. ¹⁹Soat kaka daḡayū kuy itaybit eyetabut cīcā Jesus kay iam. Imēnpuye ocokcok eykay. Obikuy jījā eyetaybit cīcā ām xipacat mujurūḡ ām. Ikērērēat mujurūḡ ām pit cuy òn eykay ḡu. ²⁰Deus ma Satanás a'òbacaap ḡu'ūm ḡaxīn ma ixē be waram wuymuḡuykukuap puxim. Ixe Deus wuyaḡuymubabibin'ukat. Wuykukukat Jesus Cristo xipan cuy jeykuk.

²¹Wuykitpit Timóteo kato mujujum eywebe. Ixe kapikpiḡ oweju. Wuykitpit Lúcio dak kato mujujum eywebe, Jasão dak, Sosípatro dak. Obadipyū ip.

²²⁻²³Gaio dak kato mujujum eywebe. Ixe duk'a be òn ḡasū. Ixe duk'a be Jesus kay itabucayū je'awerorom. Erasto dak kato mujujum eywebe. Ixe Corinto ka kukat edinheiro muxipanpan'ukat. Wuykitpit Quarto kato mujujum eywebe.

Õn tak—Tércio òn. Õn tak kato mujujum eywebe, pūḡ kay ma wuyetabut puye wuykukukat kay. Õn ijudup mubarararāḡ eywebeaptum Paulo a'òbi. ²⁴Wuykukukat Jesus Cristo cuy xipan jeykuk—soat jukuk. Imēn cuy jeykuk.

²⁵— Òn soat podi ma a'òbuyxi — i juy ace Deus pe.

Ixe be wuya'òmubacan put wuybu'up puxim Jesus kay. Jesus Cristo ekawēn muwēnuwēn cuk adi oḡuy—kawēn idipat muwēnuwēn. Kuyje Deus iboap ekawēn o'ḡuwēn ḡu ipi watwat pe. Kawēn iba'arēm osunuy soat xe ipi watwat xe. Ibun iba'arēm osunuy. ²⁶Iba'arēm ma juk adi iboap ekawēn muwēnuwēn'uk ip osodop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kuyjeayū be. Ḡasū bit ibapuḡ ma Deus a'òbiayū iboap ekawēn muwēnuwēn soat ka watwat

pe. Ixe Deus soat em itait. Ibapuğ ma o'ğuwēnat adeayū be itabut am Cristo kay, kūyjobit am tak ip ya'ō kay.

²⁷ — Soat podi ma edip — i juy acece soat em Deus pe. — Soat podi ma a'ōbuyxi — i dak. Imēn cuy ace cebe itaybit soan puye; ixe Jesus Cristo o'ğudot wuykay buye dak. Imēn cuy acece cebe. Ixe acā Deusat.

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Corinto ka watwat, cartadup mubararağ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Tupmubararağ òn wuykitpit Sòstenes eju. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ. ² Tupmubararağ oceju soat pe Deus ebekitkiyü be—wuykukukat Jesus Cristo kay itabucayü be. Deus cuk eynaë jebekitkiyüm Cristo eju müğ'i eyju jekukum puye. Soat ixë ebekitkiyü e'em:

— Ocebuywatwan cuy eğuy — i soat ka watwat. Ixë Jesus Cristo wuykukukat—ixeyü kukukat tak.

³ — Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyü ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

⁴ Deus soat em xipan eykuğ, Jesus Cristo eju müğ'i eyju buye. Imēnpuye:

— Bay, èn xipat cîcâ — i òn e'em Deus pe soat em ma.

⁵⁻⁶ Cristo juk adi oceğuwēnuwēn eywebe. Imēnpuye ixë a'ò dağ eyju jekukum ġasü. Soat kuğ eyju, Cristo eju müğ'i eyju jekukum puye. Imēnpuye eyetaybit kawēn icēmat muwēn âm. Ka'üma ma iba'arēm eyxe, eyetaybit cîcâ buye. ⁷ Imēnpuye soat kuğ eyju—Deus biöğbuk emumuüm kuğ. Deus waram wuykukukat Jesus Cristo ġubapuk soat ijodiatcat etabutpe. Ixë mubapukap wiwim eyju. Ixiwim pima soat kuğ eyju. Deus biöğbuk emumuüm kuğ. ⁸ Soat em Deus eya'òmucanucan jenuy eywebe eyetabucap epereap puxim. Imēnpuye ikērēat kuğ ġu epesop Deus xe wuykukukat Jesus Cristo ajēmap kabia be. Ixë kabia be abuyü xipat iap ġuwēn. Abuyü xipat ġu iap tak ġuwēn. ⁹ Deus soat em e'em ja'ò dağ. Ixë juk eynaë eywebe jekpot eju jeburere am—Jesus Cristo eju jeburere am. Ixë Jesus Cristo wuykukukat.

¹⁰⁻¹¹ Okitpitpiyü, Cloe badipyü bit cuk o'e owebe:

— Corinto ka watwat jewa'òdawutwun cîcâ jeweweju, Jesus Cristo kay itabut ma'ğü ip — i.

Imēnpuye jeymuküyjo òn, okitpitpiyü. Wuykukukat a'òbi òn jeymuküyjo Jesus Cristo a'òbi. Jawa'òxixiğ ġu juy epesop. Wara'at tağtağtağ ġu dak cuy epewawağuy—püğ tağ ma. Püğ tağ ma dak cuy epyekawēn soat em. Püğ tağ ma dak cuy eybikuy eyeku ma.

¹² Püğpüğ ey'in e'em: — Paulo kadiayü oceju bit — i. Warara'acayü e'em: — Apolo kadiayü oceju bit — i. Warara'acayü e'em: — Pedro kadiayü oceju bit — i. Warara'acayü e'em: — Cristo kadiayü oceju bit — i.

Iwarururum ma eyju e'em. ¹³ Wara'at tağtağtağ ma eyju e'em pima, eyju Cristo muweutun iap puxim. Òn ġu obamupaya ip korosa be we'ü âm eywebeam—Cristo acâ. “Paulo ebekin òn ġasü bit” i'e am acâ. Imēnpuye jewa'òdawutwun ġu juy epesop.

¹⁴⁻¹⁵ Imēnpuye te'e ma eyju e'em:

— Paulo juk omubatisasan jekadian — i.

Òn pit cuk imubatisasan teku okadiat iam ġu—püğ em tak ka'üma. Imēnpuye ocokcok oce ade ġu ey'in oğubatisasan puye—püğpüğ â. Crispo oğubatisasan, Gai dak. Warara'acayü bit aco'i ka'üma. ¹⁶ Icēmân. Wara'at kay oceğebu ġasü bit. Estēfanas tak cuk oğubatisasan. Ibadipyü dak cuk oğubatisasan. Wağuyba'üm warara'acat tak paxi juk oğubatisasan iap kay. ¹⁷ Ijodiat mubatisasan am ġu Cristo juk omuju—kawēn idipat muwēn âm acâ.

— Kawēn idipat muwēn puje, itaybit cîcâat ekawēn ġu juy eğuwēn—Jesus Cristo juk oe'üiap ekawēn acâ — i juk o'e owebe.

Itaybit cîcâat ekawēn imuwēn puje:

— Teku itaybit cîcâ — i kuka o'e ip wa'tjoayü.

— Jesus oe'ü korosa be wuywebeam — i'ümğü bit kuka o'e ip.

¹⁸ Korosa be Jesus oe'ü wuywebeam iap ekawēn co buje, Deus pe taxijo'ibiyü ma e'em:

— Deus ja'òbacaam wuydaxijojom jekpot oce'ü buye — i.

Ipiat'ajoap kay cumayü bit e'em:

— Apênpuye dak oe'ü? — i. — Te'e ma oe'ü — i napa ma e'em ip.

¹⁹ Imên e'em Deus ekawëntup:

Itaybit cîcâyü jewexe ip itaybit iap oğubapuk soat pe, i. Itaybit cîcâ ip ipi juacat xe, i. Oxe bit itaybit ġu, i.

²⁰ Ya'öbuixi ġu ip Deus xe itaybit cîcâat, ibabi jîjâat tak, xipan cekawênat tak.

— Ipi juayü xe teyüku itaybit cîcâ, itabut'ümayü xe—oxe bit ka'üma — i'e'em Deus.

— Ocejü cüġ ma Deus xe ocetaybit cîcâ buye — i te'e ma ip e'em.

²¹ — Ocetaybit Deus, soat podi ma ocetaybit puye — i'e'em te'e ma itabut'ümayü.

Deus pit soat podi ma itaybit.

— Eyetaybicap taġ ġu eyetaybit òn—eyetabucap taġ acâ — i'e'em Deus.

“Jesus oe'ü wuywebeam,” i'e'em pima:

— Eybidaodao — i'e'em itabut'ümayü wuywebe.

Deus pit wuydaxijom wuyetaybit soan puye ġu—jekpot oe'ü iap kay wuyetabut puye acâ.

²² — Wuywebe i'e ba'oreat cuy epeğubapuk ocetabun — i'e'em Judeuyü wuywebe. —

Wuywebe i'e ba'oreat mubapuk puje acâ kuka ocetabut oce'e — i'e'em Judeuyü ma. — Eywebe itaybit cîcâat ekawên imuwên puje acâ kuka ocetabut oce'e — i'e'em Judeu'ümayü.

²³ Wuyju bit imên ġu e'em.

— Cristo o'subamupaya ip korosa be ce'ü âm soat peam wuywebeam — i wuyju bit e'em.

Imên e'em pima:

— Eybidaodao ocexe — i'e'em Judeu'ümayü wuywebe. — Eyekawênkêrê jîjâ ocexe — i'e'em Judeuyü wuywebe.

²⁴ Deus emunaëyü xe bit Cristo oe'ü korosa be soat peam wuywebeam iap awëġ yawëġtip cîcâ—Judeuyü xe, Judeu'ümayü xe dak. Deus ja'öbacaap mubapukpuġ wuydaxijo am Cristo oe'ü buye. Jetaybicap mubapukpuġ tak wuydaxijo am.

²⁵ — Deus pit itaybit ġu — i te'e ma e'em itabut'ümayü.

Ixeyü xe itaybit'ümat pit, soat ijodiat etaybitbicap podi ma itaybit.

— Deus pit ya'öbaca ġu — i te'e ma e'em ip.

Ixeyü xe ya'öbaca'ümat pit soat ijodiat a'öbacaap podi ma ya'öbaca.

²⁶ Okitpitpiyü, ġebum cuy epesop apên kuy bima epesop iap kay, Deus pe eynaë awap iap kay. Ade ġu epesop itaybit cîcâyüm ipi watwat xe. Ya'öbuixiyüm tak ka'üma. Kariw-awayüm tak ka'üma. ²⁷ Deus pit abuyü ipi watwat xe itaybit'ümayü o'taë jebekitkiyüm itaybit cîcâyü musüsün âm. Abuyü ijodiatat xe ya'öbuixi'ümayü o'taë jebekitkiyüm ya'öbuixiyü musüsün âm. ²⁸ Deus ijodiat emumuymuyü o'taë jebekitkiyüm. Ijodiat emumupubutbunyü o'taë. Ijodiat xe ka'üm cîcâyü o'taë. Ixeyü ma o'taë ipi watwat xe yoboġat a'öbacaap mu'üm âm. ²⁹ Imêneju abu be xipan jewemuwên put? Ka'üma be ma! Xipan wuyewemuwên pa'ore ġasü dak Deus pe. ³⁰ Deus pit cuk eymuwedayo Jesus Cristo kay. Imênpuye jetaybicap möġmōġ wuywebe. Imênpuye Jesus Cristo eju müġ'i wuyju jekukum ġasü. Imênpuye:

— Cüġ ma eyju oxe — i'e'em Deus wuywebe. Deus ebekitkiyüm acesop. Ixe dak wuydaxijom. Wuya'ömucanucan wuywebe ikêrëat kukap puxim. ³¹ Imênpuye xipan ġu acewemuwên. Imên e'em Deus ekawëntup:

“Xipat cîcâ ocejü bit,” i'ümġu juy ace, i. “Wuykukukat soat em xipat cîcâ e'em wuykay,” i acâ juy ace, i.

2

¹⁻² — Wara'at ġu oġuwënuwën cebe ip—Jesus Cristo acâ — i juk adi oce owebe ma eyxe bima. — Korosa be oe'üiat acâ oġuwënuwën cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Itaybit cîcâat puxim ġu juy iboap ekawên oġuwënuwën cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Adem ġu oġuwën cebe ip — i juk adi oce owebe ma.

Imêneju òn adi oajëm eykay, okitpitpiyü. Oajëm Deus ekawên muwën âm eywebe—kawên icëmat muwën âm. Iboap ekawên iba'arëm osodop kuy bima soat xe wuyxe. ġasü bit ibapuk o'e. ³ Eyxe bima òn pit waġuy'üm cuk adi oġuy. Òn cuk adi oparara oġuy Deus

bikuyap tağ ġu paxi a'ġu oġuwēn iap puxim. ⁴Kawēn icēmat cuk adi oġuwēnuwēn eywebe. Itaybit cīcāat emumutaybitbinap tağ ġu juk adi oġuwēnuwēn—Deus a'ōbacaam acā.

— Wetaybit cīcāap tomuju ġu ixeyū oġutabun Jesus kay — i juk adi oce owebe ma. Owebe imuwēn puje, Deus biōġbuk Deus a'ōbacaap o'ġubapukpuk eywebe. Imēnpuye Jesus kay juk eyetabut epe'e. ⁵Jesus Cristo kay juk eyetabut epesop itaybit cīcāat ekawēn co buje ġu—Deus a'ōbacaap co buje acā.

⁶Deus biōġbuk a'ō kay kūyjobicayū be bit itaybit cīcāat ekawēn muwēnuwēn ōn. Itabut'ūmayū ekawēn muwēnuwēn ġu bit ōn cebe ip. Ya'ōcam warara'acat kukukayū ekawēn muwēnuwēn ġu dak ōn. Ġasū acā ya'ōbuyxi jījā ip. Ġuyjom pit ya'ōbuyxian ġu ip je'e. Abuyū kukukan je'e ip ġuyjom? Ka'ūma kukukan ma ip je'e. Deus ixeyū a'ōbacaap ġu'ūm. ⁷Soat podi ma Deus itaybit. Ixe Deus ekawēn muwēnuwēn acā ōn eywebe eyetaybit am.

— Cekay itabucayū otaxijo korosa be okpot oe'ū buye. Okpot co'iyayūm je'e ip — io'e Deus jewebe ma ipi mujurūġ'ūm awap.

Kuy bima iba'arēm osodop iboap ekawēn. Ġasū bit ibapuk o'e wuyxe. ⁸Ijodiat kukukayū itaybit ġu osodop iboap kawēn. Itaybit pima ip kuka juk wuykukukat o'subamupaya ġu korosa be ce'ū ām. Ixe Jesus soat podi ma jedipap kuġ, ja'ōbuyxiap kuġ tak. ⁹Imēn e'em Deus ekawētup:

Deus idip cīcāat o'ġuxipan i'ūm ām jekayayū be, i. Ajojojoiat podi ma idip, aya'ījojoiat podi ma dak, i. Wuyāguy bodi ma dak idip, i.

¹⁰Ibiat pit Deus o'ġubapuk wuywebe. Kuy bima iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Ġasū bit o'ġubapuk wuywebe. Jebiōġbuk o'ġuōm wuywebe iboap mubapuk am wuywebe. Ibiōġbuk xipacat soat coco'ukat. Imēnpuye itaybit soan. Itaybit apēn Deus ibikuy wuydaxijo am iam, iba'arēm ma'ġu wuyxe. ¹¹Warara'acat ġu itaybit apēn wuyju jewaġuyġuy iam—wuyju acā. Imēnpuxim warara'acat ġu itaybit apēn Deus jewaġuyġuy iam—ixe biōġbuk acā. ¹²Wuyju itabut'ūmayū ġu—itabucayū ma. Itabut'ūmat biōġbuk ġu juk ajat—Deus biōġbuk acā. Deus ma jebiōġbuk muōmōm wuywebe wuymutaybit am ajo kuy o'ġuxipan iūm ām wuywebe iam.

¹³Ijodiat ġu juk wuymutaybitbin osunuy—Deus biōġbuk acā. Imēnpuye ijodiat ekawēn muwēnuwēn ġu wuyju warara'acayū be—Deus ekawēn acā. Deus biōġbuk pe wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn wuyju ixe biōġbuk kukayū be. ¹⁴Ibiōġbuk kuġ'ūmat pe bit Deus biōġbuk ūmap ibu ba'ore. Itaybit pa'ore dak ip cebe apēnpuye iūmūm wuywebe iam. Iba'arēm cebe ip.

— Apēġām tak kuka iboap ojat? — i te'e ma e'em ip jewebe ma, Deus biōġbuk kuġ'ūm puye.

Wuyetaybit Deus biōġbuk emumuūm xipacat cīcā iam ibiōġbuk wuywebe bima acā.

¹⁵Ibiōġbuk xipacat kukat ma soat em itaybit ajo xipacat cīcā iam, ajo xipacat pūt iam tak, ajo xipacat ġu iam tak. Ibiōġbuk kuġ'ūmat pe bit iboap iba'arēm. Imēnpuye ibiōġbuk kuġ'ūmayū te'e ma ibiōġbuk kukat a'ō waywayway ip. ¹⁶Imēn e'em Deus ekawētup:

Abu xe'e itaybit apēn Deus jewaġuyġuy iam? Ka'ūma ma, i. Abu be ixe awē but? Ka'ūma be ma, i.

Cristo aġuy daġ wuyju bit jewaġuyġuy, ixe biōġbuk omuy wuywebe buye. Imēneju te'e ma ibiōġbuk kuġ'ūmat wuya'ōxikixiġ.

3

¹Okitpitpiyū, bekicat ikap'isuat puxim epesop Deus biōġbuk a'ō kay kūyjobitbūt puye. Imēnpuye Deus biōġbuk kukat eju wekawēnap puxim ġu juk adi ocekawēn eyweju—kūyjobit'ūmat eju wekawēnap puxim acā. ²Apēn wuyju kūmti ūmūm bekicat pe iap puxim kawēn iba'arēmān ġu oġuwēnuwēn eywebe kawēn ibapukan acā Deus ekawēn'in. Kawēn iba'arēmān pit eyetaybit pa'ore epesop. Ġasū dak eyetaybit pa'ore ma, ³itabut'ūmayū buxim eyju jekukum puye.

Eyetabutkarey eyewewekay. Jawa'õxixiğ eyju eyewewēju. Imēn eyeku buje, itabut'ūmayū jo'i eyju jekukum, Deus biõğbuk a'õ kay'ūmayū jo'i—ibiõğbuk kuğ'ūmayū jo'i. Imēneju iba'ore owebe eymutaybit am yayanat mukūyoap puxim.

⁴— Paulo kadiayū oceju bit — i'e'em ey'in.

Warara'acayū bit e'em:

— Apolo kadiayū oceju bit — i.

Imēnpuye eyju itabut'ūmayū jo'i jekukum.

⁵Apolo bit yoboğat ğu. Ōn tak yoboğat ğu. Ōn Deus peam kapikpik'ukat acā. Apolo dak ibicat ma. Jesus Cristo muwēnuwēn'ukayū acā oceju. Eyetabut cekay ğasū, juk adi ixē oceğuwēn eywebe buye. Wuykukukat kapikap ūmūm soat pe wuywebe. Imēğap pe acā kapikpiğ wuyju. ⁶⁻⁹Eyju Deus kat puxim. Kat iwat puxim Deus eykuğ xipan. Apolo, ōn tak Deus kat pe kapikpik'ukayū buxim. Oceju eymutaybitbin. Cristo muwēnuwēnap iğo kat pe kadai daidadamap puxim. Koap ōn cuk adi Cristo oğuwēnuwēn eywebe. Imēnpuye eyetabut cekay. Cristo ekawēn imutaybitbinap kadai abibimap puxim. Ğuyjom Apolo juk adi Cristo ekawēn eymutaybitbin osunuy. Deus pit cuk eymubikay jebiõğbuk a'õ kay am. Deus pe acā kadai muayan put. Imēnpuxim Deus acā wuyubikuy jebiõğbuk a'õ kay am. Imēnpuye yoboğ ğu Cristo muwēnuwēn'ukat, cekawēn imutaybitbin'ukat tak. Deus acā yoboğ, ixē wuyubikuy jebiõğbuk a'õ kay am puye. Cristo muwēnuwēn'ukat cekawēn imutaybitbin'ukat co'i Deus xe. Jewejojoi ma ip. Deus kapikaptei ideida soat pe kapikpik'ukat pe. Apēn cuk adi o'jekapikpik ip iap tağ ideida ip cebe. Ade xipacat je'ğūm cedağ ma o'jekapikpik'iat pe. Warēmtağ ma o'jekapikpik'iat pe bit yopit ma je'ğūm.

Deus emuamuy'a buxim eyju. Uk'a iwat puxim Deus eykuğ xipan. ¹⁰Cristo uk'a muycemucem'iat puxim. Wuyju uk'a muycemucemap mōğmōğ uk'a'abi dağ ya'acap puxim. Imēnpuxim cuk adi Cristo oğuwēnuwēn eywebe eyetabut am cekay, ipiat'ajojoap pe eyjuap puxim. Deus ja'õbacaap o'jomōğ owebe Cristo muwēn am itabut'ūmayū be. Cristo muwēnuwēnap uk'a muycemucemap mōğmōğap puxim. Warara'acat cekawēn eymutaybitbin ğasū odieğ. Ixe uk'a muymuy'ukat puxim. Ixe cūğ ma juy jeymutaybin. ¹¹Deus kuy Jesus Cristo o'ğudot ijodi.

— Warara'acat kay ğu juy epesop eyetabun—okpot kay acā — i'e'em Deus ijodiatat pe. Wuyju uk'a muycemucemap mōğmōğ yamuycem am. Imēnpuxim Deus jekpot o'ğudot ijodi wuywebe wuyetabut am cekay ipiat'ajojoap pe wuyjuap puxim. ¹²Eymutaybitbin'ukayū uk'a muymuy'ukayū buxim. Pūğpūğ uk'a muymuy'ukayū yakoroat'a muymuy. Ourom yamuymuy ixeyū, pratam tak, wita'am tak—yasopsepat'am—yadeiboğat'am. Cūğ ma eymutaybitbin'ukayū buxim ixeyū ma. Warara'acayū bit yakoro'umat'a muymuy. Im yamuymuy ip, kapi'idim tak, uktum tak. Cūğ'ūma eymutaybitbin'ukayū buxim ip. ¹³Daxam yamupik puje abuyū yacemat'a o'yamuy iap ibapuk e'em soat xe, abuyū yacem'umat'a o'yamuy iap tak, yakoro'umat'a yamupik puye. Imēn tak je'e Cristo ajēmap kabia, kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoan iap kabia. Ibpuk je'e abuyū juk adi cūğ ma eymutaybitbin iap, abuyū cūğ'ūma juk adi eymutaybitbin iap tak. Cūğ ma eymutaybitbin pima, eyetabut cīcā epesop yajēm puje. Cūğ'ūma eymutaybitbin pima bit, kuy juk adi eyetabucap epeyerere yajēm puje. ¹⁴Yapikpek'umat'a duk'a iwat tuk'a'e mabuk daxa epirēm puje. Imēnpuxim cūğ ma eymutaybitbin'ukayū xipacat je'jat Deus xewi jekapikapteim. ¹⁵Yapikpek'at'a duk'a iwat pit tuk'a'e ğu e'em, soat o'yapik puye. Imēnpuxim cūğ'ūma eymutaybitbin'ukayū xipacat je'jat ğu jekapikapteim. Imēnpit idaxijo ma ip daxa bewi o'jenapōniat puxim. ¹⁶Eyju ğebum ğu aco'i Deus biõğbuk nuynuy wuywebe iap kay. Eywebe dak ixē nuynuy ma. Imēnpuye Deus nuynuyap co'i wuyju. ¹⁷Deus nuynuyap ikērēat kuğ ğu. Idir cīcā soat tağ. Wuyju ma ixē nuynuyap co'i. Imēneju Deus ipiat supi'ajoat cūğ'ūma eymutaybitbin'ukayū be jenuynuyap mukērērēn'iyayū buxim ip puye.

¹⁸Jewemuğuykukum ğu bit cuy epesop.

— Itabut'ūmayū xe ocetaybit cīcā — i te'e ma pūğpūğ ey'in e'em.

Jewexe eyetaybicap cuy epeyepere icēmān eyetaybit am Deus xe. ¹⁹Itabut'ūmayū xe itaybit cīcāyū ibidaodao ip Deus xe. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus a'ōbi jewexe itaybicat jewemuḡuykuku jetacocokcap kuḡ, i.

²⁰Wara'atup e'em:

Deus itaybit jewexe itaybicat te'e ma jewaḡuyḡuy iam, i.

²¹Imēneju:

— Wuyetaybit soan ma — i'ūmḡu juy ace. Soat kukat puxim eyju Cristo eykukat puye.

²²Ōn eybuywatwat'ukat Cristo a'ōbi, Apolo dak, Pedro dak. Deus soat ipi daḡacat o'ḡuḡē xipan eykuk am. Eyetabēḡ pima, xipan eykuḡ. Eye'ū buje dak, xipan jeykuk. Xipan eykuḡ ḡasū. ḡuyjom tak xipan jeykuk. ²³Deus Cristo kukat. Cristo dak eykukat. Imēneju soat kukat puxim eyju.

4

¹ Cristo buywatwat'ukayū kukap puxim cuy ocekuḡ epesop, oceju Deus ekawēn muwēnuwēn puye—kuyje iba'arēm osunuy iap ekawēn muwēnuwēn puye—ḡasū ibapuk o'e iap ekawēn muwēnuwēn puye. ²Kariwa e'em jebekitkit pe:

— Wara'acat a'ō kay ḡu bit cuy ece—wa'ō kay acā — i.

Wara'an ḡu e'em cebe ip—jebekitkit pe. Imēnpuxim Deus e'em jebuywatwat'ukat pe:

— Wara'acat a'ō kay ḡu bit cuy ece—wa'ō kay acā — i.

Wara'an ḡu e'em cebe. ³Ak'arit'ūma oce eyekawēn kay “Paulo jekariwa a'ō daḡ jekukum” i'e buje. Warara'acat pe “Paulo jekariwa a'ō daḡ jekukum” i'e buje dak, ak'arit'ūma oce cekawēn kay. Owebe “Wekariwa a'ō daḡ ōn jekukum” i'e buje dak, ak'arit'ūma oce wekawēn kay. ⁴Owejeju bit a'ḡu wekariwa a'ō daḡ ōn jekukum. Imēnpit wekariwa a'ō daḡ ōn jekukum iap ibapuk ḡu soat xe ijodiat xe, “Wekariwa a'ō daḡ ōn jekukum” i ma'ḡu ōn e'em. Wuykukukat Jesus pe “Paulo wa'ō daḡ jekukum” i'e buje bit, ibapuk e'em ya'ō daḡ ōn jekukum iap. ⁵Imēnpuye waram wuykukukat ajēm'ūm pima:

— Ikērēat kuḡ ēn Deus xe — i'ūmḡu juy epe'e warara'acat pe.

Wuykukukat ma apēn cuk adi iba'arēm ma'ḡu aḡujurūḡrūḡ iap ḡubapuk soat pe. Jajēm puje iboap ḡubapuk. Apēn cuk adi wuybikuy i'e am ajop iap tak ḡubapuk soat pe. Ixe je'e: — Xipat eyju oxē — i wuywebe, cedaḡ ma ajekuku bima.

⁶— Eybureyū ejomuymuy ḡu juy wara'at muwēnuwēn xipan pima — i'e'em Deus ekawēntup.

Imēnpuye:

— “Paulo ya'ōbuyxi ḡu ocexe—Apolo acā” i'ūmḡu juy epe'e — i ōn e'em eywebe, okitpitpiyū.

Eyju pūḡ taḡ ma ocekuḡ pima, kuka ibo dup ekawēn taḡ epeku.

— Pūḡ taḡ ma juy soat epejukuk i ōn e'em waram eywebe.

⁷Ibit wedep ma soat wuyju Deus xe. Kaūmḡu iwaruat cexe. Imēnpuye pūḡ taḡ ma juy soat epeyewekuk. Ajo-kuḡ eyju Deus o'ḡūm ḡu eywebe iat? Ka'ūma kuḡ ma! Apēnpuye dak eyju napa ma e'em: — Deus soat ḡu o'ḡūm ocewebe — i?

⁸Tūybe oceju soat kuḡ iān eyju e'em. Tūybe oceju ibubut adeayū iān eyju e'em.

— Deus eju warara'acat kukukayū oceju, Paulo bit ka'ūma, Apolo dak ka'ūma — i eyju e'em te'e ma.

Eyju warara'acat kukukan pima bit, kuka juk ocokcok oce. Eyju warara'acat kukukan pima, wuyju dak kuka juk ixeyū kukukan acesop eyweju. ⁹Deus aco'i juk ocemuy ka'ūmaayūm ma soat xe, ixē emumujuyū ma'ḡu oceju. “Ixeyū juy ayaoka soat etabutpe xipat'ūm cīcā ip puye” i'e'em ip iat puxim aco'i oceju. Soat aco'i ocejom—kabi becat, ipi juacat tak. ¹⁰Itabut'ūmat xe ocadaodao, Cristo kay ocetabut puye. Eyju bit eyetaybit cīcā ceweju mūḡ'i eyju jekukum puye. Itabut'ūmat xe oca'ōca ḡu. Eyju bit eya'ōca cexe ip. Ocemuybuyxi'ūm'ūm ip. Eybuyxim pit ip eykuḡ. ¹¹Ocereren ma juk adi oceku, ocebiपुरukruk tak. Iokokat kuḡ ma dak cuk adi oceku ocedotim. Warara'acat tak cuk adi ocemupokupok. Pūḡ ka be ḡu dak cuk adi oceku—soat kaka daḡ. Imēn ma oceju

jekukum ġasū dak. ¹² Kapikipiġ ċiċā ocoxat pu am, ocedoti bu am tak. Warara'acat pe ocemuymuy buje, ocejede ġu cebe ip.

— Deus cuy xipacat je'ġūm eywebe — i bit oceju e'em cebe ip.

Ipiat'ajjom pima dak ocetaxi jġā. ¹³ Warara'acat pe ocemuymuy buje, ikērēm ġu bit ocejede—xipan ma. Kaokok co'i oceju itabut'umat xe.

¹⁴ Imēġaptup mubararaġ ōn eymusūsūn ām ġu—eymukūyjo am acā. Eykukpin ċiċā oxe. Webekitkiyū jo'i eyju oxe. Imēnpuye ōn eymukūyjo ojuy. ¹⁵ Adeayū kuka eymutaybin Cristo ekawēn—10,000 beayū ma. Pūġ ma eyebay bit. Kuy juk eyetabut epesop Jesus Cristo kay kawēn idipat oġuwēn eywebe buye. Ceweju mūġ'i eyju jekukum ġasū. Imēnpuye ōn eyebay jo'i. Imēnpuye ōn eymukūyjo ojuy. ¹⁶ Imēnpuye:

— Obuxim cuy epesop yoboġan pin ġu — i ōn e'em eywebe.

¹⁷ Imēnpuye Timóteo juy oġuju eykay. Ixe Timóteo okpot co'i. Ixe cūġ ma kapikipiġ wuykukukat peam. Ikukpin ċiċā oxe.

— Paulo yaġuyisu jekukum Jesus Cristo a'ō daġ jekukum puye — i je'e eywebe ixe Timóteo ma. — Imēn Paulo itabun'isuayū mutaybitbin tak soat ka watwat mutaybitbin — i je'e eywebe eyaġuyba'ūmap puxim.

¹⁸ Pūġpūġ ey'in pit jewexe itaybicayūm o'e. Tūybe Paulo omuyku ġu ocejo am iān o'e ip. ¹⁹ Deus ibikuy bima bit, ġaxīn ma oju eyjo am. Wetaybit ma'ġu ġasū jewexe itaybicayū ekawēn. Eyjo buje bit, wetaybit oce Deus a'ōbacaap kuġ ip iam, ikuġ ġu ip iam tak. ²⁰ Deus wuykukukat e'em “Ēn ma ocekkukat” i wuyju e'em pima ġu—ya'ōbacaap kuġ wuyju jekukum pima acā. ²¹ Eybu'u du omudon wa'ōpuruġ eymukorēm ām? Eybu'u ġu xe'e owebe eykuk am xipan? Eybikuy owebe eykuk am xipan pima, ikērēat muġēġēap cuy epeyepere.

5

¹ — Corinto ka beat jexidaap eju o'jepo itabut ma'ġu Jesus kay — i'e'em owebe yajēm'isuat.

Imēġap ikērē jġā Deus xe. Itabut'ūmayū bit isūsūn kuka o'e imēn i'e am. ² Te'e ma eyju bit e'em:

— Xipat ċiċā oceju — i.

Imēn ġu juy epe'e! Eyġuyċūġcūġ cuy epesop ixe aġokatkat ikērēat mujurūġrūġ puye. Ixe aġokatkat ikērēat kay iġuyċūġ'ūm pima, epeġuōm ġu juy Deus eju kawēnwēnap'a be je'awero am eyweju. ³ Wūy ma ōn pit eywi. Inaka ġebum ċiċā ma ōn eykay soat em.

— Ixe aġokatkat ikērē jġā, Deus xe ikērēat mujurūġrūġ puye — i ōn e'em eywebe Jesus Cristo a'ōbi.

Eyxe bima dak imēn ma kuka oce eywebe. Imēneju awerom ġu juy epesop ixe eju. ⁴ Eye'awero buje wuykukukat Jesus jeenuy eyxe. Soat em ma wuykukukat Jesus jekukum wuyweju wuya'ōmucanucan. Eye'awero buje dak jeenuy eyxe. Ōn tak eyxe bimaap co'i ma oġuy, soat em ōn ġebum eykay buye. ⁵ Eye'awero buje juy epe'e ixe aġokatkat pe:

— Satanás acā juy ekukan — i.

Imēn cuy epe'e ixe mubu'un am ikērēat mujurūġap puxim. Je'u' aco'i xeku. Ikērēat mujurūġap o'jepere bima bit Deus ixe aġokatkat biōġbuk idaxijo. Ibiōġbuk idaxijo wuykukukat ajēm puje, kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajjoan iap kabia be.

⁶ Te'e ma eyju e'em: — Warara'acat podi ma oceju xipat — i, cūġ ġu eyju jekukum puye. Pāo'a muyuhaptōm ikērēat mujurūġrūġap puxim.

— Tōm'icatōm pāo'a muyuhum—yaboġat'a muyuhum — i wuyju e'em.

Imēnpuxim pūġ ma wuy'inat ikērēat kuġ pima, warara'acayū dak ikērēat mujurūġ ojuy ma e'em ixe buxim. ⁷ Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere—soat eyju! Ikērēat mujurūġ'ūm pima, ikērēat kuġ ġu epesop. Pāo'a buxim epesop—yamuyuhuhaptōmtēm'umat'a buxim. Kuyje Judeuyū ovelha o'yaoka ip Egito eipi bewi cēm pima. Ovelha oe'ū uk'a beat e'ūap puxim. Imēnpuxim Cristo oe'ū wuye'ū'ūap puxim. Páscoa epeta bima Judeuyū ġebum wuydobuyū'ūm'ūm e'ūap puxim ovelha'ūm oe'ūi'ap kay. Wuyju dak cuy aceġebu wuye'ū'ūap puxim Cristo oe'ūi'ap kay. ⁸ Jesus oe'ū wuye'ū'ūap puxim. Imēnpuye ikērēat mujurūġrūġap cuy acepere. Ikērēat aġujurūġ ġu auy ġasū bit. Cūġ ma juy aceku. Icemān

cuy acekawên. Imên jekukum pima, Jesus e'üap kay juy acegebu apên Judeuyü ovelha e'üap kay gebum iap puxim.

⁹ Wara'atup kuy otupmubarak eywebeaptum cartadup. Ixedup pe juk oce eywebe:

— Aoyü kaykayat purem gu juy epeku, warara'acat itop kaykayat purem gu dak, jewekpidaodao'ukat purem gu dak, jenuy'ünakêkê'ukat purem gu dak — i.

¹⁰ Itabut'ümayü warara'acat tayxi kaykay ip, warara'acat itop kaykay dak. Itabikuku jijä dak ip warara'acat pubut kay. Küyjobit gu dak ip jeka kukat a'ö kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iyü kay—wita'a muğêgê kay. Itabut'ümayü xe eydop pin'üm pima bit, kuka epejê ipi dağwi. “Ixeü xe epesop gu” i'ümgu juk oce eywebe, “Ixeü burem gu juy epeku” acâ. ¹¹ Warara'acat pit jewexe itabut Jesus kay. Te'e ma wuyju e'em “Ocekpitpit” i ixeü be. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk ip. Warara'acat itop eju dak jepopo'uk ip. Itabikuku dak ip warara'acat pubut kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iyü kay—wita'a muğêgê kay. Jebureyü muymuy'uk tak ip. Ika'o'om tak ip jekukum. Ka'üma am ma ip xipat.

— Jewexe itabucayü burem gu juy epesop — i òn e'em eywebe.

Epeyekôn gu dak cuy ceweju ip—püg em tak ka'üma.

¹²⁻¹³ — Ikêrêat kuğ eyju Deus xe — i'ümgu òn pit e'em itabut'ümayü be.

Deus pit imên je'e cebe ip. Òn pit, ka'üma. Cüğ ma eywebe bit “Ikêrêat kuğ ên Deus xe” i'e am eyxeat pe—Jesus kay itabucat pe—eyweju je'aweroro'ukat pe. Imên e'em Deus ekawêntup:

Ikêrêat mujurügrüğ'ukat cuy epeğujê eyxewi, i.

6

¹ Eyju ikitpitpiyü Jesus Cristo kay eyetabut puye. Eyeweweu jewa'ömukorêmrêm pima, itabut'ümat kay bit cuy epeju gu ibimâmâat ekawên coco'ukat kay ixê be eymudin am. Eykitpit kay acâ juy epeju—itabucat kay acâ. Ixe kay juy epeju ixê be eymudin am. ² Wuyju Deus ebekitkit. Ipi'üm puje abuyü ipi dağayü'in ikêrê Deus xe iap aceğuwên. Abuyü ikêrê gu cexe iap tak aceğuwên. Eyetaybit gu du iboam? Iba'ore xe'e eywebe eykitpitpiyü mudin am? ³ Abuyü Deus ekawên tojtot'ukayü'in ikêrê Deus xe iap aceğuwên. Abuyü ixeü'in ikêrê gu cexe iap tak aceğuwên. Eyetaybit gu du iboam? Imênpuye eybu'um gu juy epesop eykitpitpiyü mudin am. ⁴ Imênpuye eyju jewa'öxixkiğ pima, itabut'ümat kay gu juy epeju ixê be eymudin am—ya'öbuxi gu ip Jesus kay itabucayü xe buye. ⁵ Eysüsün cuy epesop itabut'ümat kay eyju cucum pima. Ka'ümgu du eparakpeat itaybicat? Kake ma! Iba'ore du eywebe jewemudin am? Iba'ore gu ma! ⁶ Inaka eyju eykitpit tujowatwan itabut'ümat kay imuymuy am. Imêğap pit cüğ gu!

⁷ Eykitpit tujowatwan itabut'ümat kay imuymuy am pima, itabut'ümat ekukuap co'i ma eyju dak jekukum. Deus ekawên tağ'üma. Epetujowat gu juy. Äğ jeenuy ikêrê eykuğ. Ak'arit'ma juy eybubut tujupa'um puje dak. ⁸ Eyju ma warêmtağ warara'acat kuğ jeweik am. Warara'acat pubut tujupa'um'um tak eyju jeweik am. Warêmtağ eykitpit kuğ tak eyju jeweik am. Eykitpit pubut tujupa'um'um tak eyju jeweik am. Imênpuye cüğ gu eyju jekukum. ⁹ Deus soat kukukan pima, cüğ'üma jekuku'ukayü gu bit jeedop cexe. Gebum cuy epesop iboap kay. Jewemuğuykukukum gu juy epesop iboap kay. Ikêrêat mujurügrüğ'ukayü gu bit jeedop cexe Deus soat kukukan pima; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayü gu dak; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayü gu dak, jewexe deus'iat kayayü gu dak; jewekpidaodao'ukayü gu dak; jenuy'ünakêkê'ukayü gu dak; ¹⁰ warara'acat pubut tujupa'um'um'ukayü gu dak; warara'acat pubut kay itabikukuayü gu dak; ika'o'on'ukayü gu dak; jebureyü muymuy'ukayü gu dak; jeka kukat a'ö kay'ümayü gu dak. Ixeü gu bit jeedop Deus xe ixê soat kukukan pima. ¹¹ Püğpüğ ey'in tak imên cuk adi epekuku kuy bima—eyetabut'üm pima. Ğasü bit Deus ikêrêat o'ju'uk eywebewi. Ixe kuy juk eynaê jebekitkin soat em ja'ö dağ eyeku am. Ixe e'em eywebe:

— Cüğ ma eyju oxê — i.

Imên Deus e'em wuywebe, wuyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye. Imên ixē e'em wuywebe, Deus biōḡbuk omuy wuywebe buye dak.

¹²Ey'inat pit aco'i je'e owebe: — Ōn pit Cristo ebekit. Imēnpuye soat i'epi ḡu owebe — i. Icēmān ixē e'em. Soat i'epi ḡu wuywebe. Imēnpit soat ḡu xipat wuywebe i'e am. “Soat i'epi ḡu ocewebe” i'e but wuywebe. Inaka soat ḡu ojoixik cepere ba'oreap puxim. ¹³Warara'acat pit aco'i je'e owebe:

— Wuyxaxet wuydadade buye—wuydadade wuyxaxet puye dak — i.

Icēmān ixē e'em. Ḡujjom pit Deus xepxem ma ḡu'ūm—wuyxat, wuydada dak. Deus cuk wuymuḡē warara'acat tayxi eju wuyepo am ḡu, warara'acat itop eju wuyepo am ḡu dak; wuyekpidaodao am ḡu dak; wuyenyu'ūnakēkē ām ḡu dak. Deus cuk wuymuḡē ja'ō kay am acā. Jewebe am kapik am tak cuk wuymuḡē. Ya'ō kay'ūm pima, te'e ma kuka ajeku. ¹⁴Deus pit wuykukukat o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Imēnpuxim wuyju dak wuymutait wuye'ūap tomukadi. Ja'ōbacaan ma wuymutait.

¹⁵Jesus kay wuyetabun puje wuyjebit Cristo jebit'inat e'em. Imēnpuye ikērē jījā wuywedaodao am yapoat eju. Ikērē jījā Deus xe wuyjebit Cristo jebit'inat puye. Imēnpuye yapoat eju epeyepo ḡu juy—pūḡ em tak ka'ūma. ¹⁶Yapoat eju jewedaodao bima pūḡat puxim wuyju e'em ceweju. Eyetaybit iboam. Imēn e'em Deus ekawēntup: Xepxepayū pūḡat puxim e'em, i. ¹⁷Wuykukukat eju mūḡ'i jekukum pima bit, pūḡat puxim wuyju dak e'em ceweju ibiōḡbuk a'ōbi.

¹⁸Tapupuyū, warara'acat tayxi eju juy epeyepo ḡu. Tū'ū'yūy, warara'acat itop eju juy epeyepo ḡu. Wara'at mujurūḡrūḡ pima ikērēat kuka wuyjebit aḡukērērēn ḡu. Yapoat eju jepopom pima bit, kuka wuyjebit aḡukērērēn. ¹⁹Eyaḡuyba'ūm ḡu juy iboap kay. Wuyjebit Deus biōḡbuk tūytūyap—ibiōḡbuk xipacat tūytūyap. Ixe biōḡbuk omuy wuyjebit pe—Deus wuywebe o'ḡuōmiat. Wuyju ḡu jewekukat. Deus acā wuykukat. ²⁰Deus ma juk ikērēat o'ju'uk eywebewi. Cristo e'ūap eywebe ikērēat muḡēḡeaptei o'teida. Imēnpuye idipat acā juy aḡuḡē ijodi. Idipat muḡēḡēm pima bit, “Ka'ūmḡu Deus co'i idipat” i je'e itabut'ūmayū eyekukuap co buje.

7

¹Kuy juk eyemudupmubararaktup otupu cartadup. Ibodup pe juk epe'e owebe “Xipat tu ocewebe jewebumūn ām? Xipat ḡu xe'e?” i. Iboam ōn jeymukūyjo ḡasū. Aḡokatkat ewebumūn'ūm pima, xipat ma jeku. ²Imēnpit adeayū ikērēat mujurūḡrūḡ cewebumūn'ūm pima. Cewebumūn'ūm pima warara'acat tayxi eju jepopom aḡokatkat. Ayacat tak jepopom warara'acat itop eju. Imēnpuye juy epeyewebumūn. Xipat soat pe aḡokatkat pe cewetayxida am. Xipat soat pe ayacat pe dak ceweitopta am. ³Tapupuyū, etayxi eju juy ecepo, cepe pin pima. Aoyū, ektop eju juy ecepo, cepe pin pima. Eybu'um ḡu juy epesop jepo am eytayxi eju eytop eju dak. ⁴Aoyū, eybikuy bima acā ḡu juy epeyepo eyitop eju, ixē ibikuy bima dak. Tapupuyū, eybikuy bima acā ḡu juy epeyepo eytayxi eju—ixē ibikuy bima dak. ⁵Pūḡ em ḡu aco'i epe'e eyewewebe:

— Ḡasū bit acejewedaodao ḡu dak — i. — Deus eju acā acejekawēn ḡasū bit — i aco'i epe'e eyewewebe.

Ade kabia ḡu bit epe'e:

— Ḡasū bit ocepo ḡu eweju — i eytayxi be, eyitop pe dak.

Deus eju eyekawēnap kabia kap puje juy waram ḡuto epeyepo eyitop eju, eytayxi eju dak. Ade kabia “Acepo ḡu ḡasū bit” i eyju e'em pima, Satanás “Warara'acat eju juy epeyepo” i je'e eywebe. Ade kabia jepopom'ūm pima, kuka Satanás a'ō kayan epeku.

⁶— Imēn cuy epeku — i'ūmḡu ōn pit e'em eywebe. — Oxe bit xipat kuka o'e imēn eyeku am — i acā ōn e'em.

⁷Otayxixe ḡu ōn pit. Soat eytayxixe'ūm pima, xipat kuka o'e. Deus pūḡpūḡayū buywatwan ixeyū be ikērēat kukap puxim itayxixe ḡu ma'ḡu ip. Warara'acat pe bit iba'ore cūḡ ma jeku am itayxixe'ūm pima. Ikērēat mujurūḡrūḡ ip itayxixe'ūm pima. Imēnpuye Deus ibikuy ixeyū ewebumūn ām ikērēat kukap puxim.

⁸ — Epeyewebumün ġu juy — i òn e'em tak o'jewebumün ġu buk ip iayü be. — Obuxim cuy epesop — i òn e'em cebe ip. — Waram ġu juy epeyewebumün — i òn e'em itop'üm e'ü'ibiyü be, itayxi e'ü'ibiyü be dak.

⁹ Soat em ġebum ayacat kay bima juy epeyewebumün. Aoyü kay eyetabikukuap xipat ġu. Jewebumün âm acâ kuka o'e xipat eywebe.

¹⁰⁻¹¹ Cewebumün'ibiyü oġuküyjo ġasü bit. Wa'òbi ġu òn jeymuküyjo—wuykukukat a'òbi acâ. Tapupuyü, eytayxi juy epeyepere ġu. Aoyü, eyitop cuy epeyepere ġu. Eyitop epere buje bit cuy waram epeyewetopta ġu. Eyepit put koap epesop ikuġ iat kay eyitop kay.

¹² Warara'acayü oġuküyjo ġasü bit. Itabut'ümat eju cewebumün'ibiyü oġuküyjo ġasü—itabucayü oġuküyjo. Deus a'òbi ġu òn jeymuküyjo. Okpiwatpi ma òn e'em eywebe. Okitpitpiyü, püġpüġ ey'in cuk epeyewebumün itabut'ümat eju. Eytayxi itabut ġu Jesus kay. Eyxe tÿy pin cîcâ bima bit cuy epeyepere ġu. ¹³ Wuyixiyü, püġpüġ ey'in cuk epeyewebumün itabut'ümat eju. Eyitop itabut ġu Jesus kay. Eyxe tÿy pin pima bit cuy epeyepere ġu. ¹⁴ Ixeyü epere'üm pima, Deus xipacat je'ġüm eyitop pe, itabut ġu ma'ġu ip, itabucacat xe nuynuy'uk puye—jetayxi xe nuynuy'uk puye. Imênpuxim Deus xipacat je'ġüm eytayxi be, itabut ġu ma'ġu ip, itabucacat xe nuynuy'uk puye—jektop xe nuynuy'uk puye. Imên'üm pima, itabut'ümayü ebekitkiyü jo'i ma kuka o'e eyebekitkiyü. Deus pit xipacat ümüm eywebe, eyebekitkiyü be dak itabucacat xe nuynuy'uk puye. ¹⁵ Deus cuk wuyñaë kaba'üma wuydop am wuyitop eju, wuytayxi eju dak. Imênpuye itabut'ümat jetayxi epere pin pima, itabucacat epere pin pima, xipat kuka o'e jetayxi epere am.

— Operem ġu juy ece — i'ümġu juy je'e itabucacat itabut'ümat pe.

Āġ je'ju ip. ¹⁶ Imênpuye eyitop xe juy epesop, wuyixit! Ixeyü xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay. Imênpuye, eytayxi be juy epesop, okitpitpiyü. Ixeyü xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay.

¹⁷ Deus ja'òbacaap ümüm wuywebe soat taġ wuyekapik am cebeam. Imênpuye ibikuyap taġ cuy epekuku. Deus pe eynaë buje eyekapikap kuġ cuk adi epesop. Ibeat kuġ cuy epeyekapik ġasü dak. Imên soat ka watwat muküyjojom òn—itabucayü muküyjojom.

¹⁸ Deus e'em taypu'aġobixeedakat'ibit pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce ġasü” i'e'em pima, waram pit suxeemöġ ġu juy. Imênpuxim Deus e'em taypu'aġobixeedak'ümat pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce ġasü” i'e'em pima, jedaypu'aġobidakacat ġu juy.

¹⁹ — Ecewedaypu'aġobixeedakat tu? — i'ümġu Deus e'em wuywebe. — Ecewedaypu'aġobixeedakat ġu du? — i'ümġu dak. — Wekawën taġ tu eyju jekukum? — i acâ Deus e'em wuywebe.

²⁰ Deus pe eynaë buje eyekapikap kuġ epesop. Ibeat kuġ cuy epeyekapik ġasü dak. ²¹ Püġpüġ ey'in tei'üma kapikpik'ukayüm cuk adi epesop Deus pe eynaë buje. Eyaġuybabi'üm ġu bit cuy iboap kay. Kapikpiġ cuy epesop eyekariwa beam. Eyekariwa xewi eyjëm put pima bit, epejëm cuy teihem kapik am warara'acat peam. ²² Inaka tei'üma kapikpik'ukayü jekpiwatpin ġu jekukum—jekariwa ukpiwatpi acâ. Wuykukukat pe ixeyü naë buje bit, wuykukukat ukpiwatpi jeku ip. Teihem kapikpik'ukat pit jekpiwatpi jekukum. Wuykukukat pe ixeyü naë buje bit, jekpiwatpin ġu jeku ip—wuykukukat ukpiwatpi acâ.

²³ Deus cuk teihem wuydaxijo. Imênpuye ijodiat ukpiwatpin ġu juy epesop. Cristo ukpiwatpi acâ epeku. ²⁴ Okitpitpiyü, Deus pe eynaë buje, eyekapikap kuġ epesop. Ibeat kuġ cuy epeyekapik ġasü dak. Deus tak eybuywatwan jeenuy.

²⁵ Kuyatup pe owebeaptup pe “Apën xe'e kuka cwebumün'ümayü oceġukuyjo?” i juk epe'e owebe. Wuykukukat pit cuk omuküyjo ġu iboam. Jeymuküyjo òn wuykukukat a'òbi ġu—waġuybin ma. Imênpit wuykukukat Jesus itabotaidabotbot cîcâ osunuy okay. Imênpuye ya'ò daġ òn jekukum. Imênpuye eyetabun cuy epesop wekawën kay.

²⁶ Wuykay itakomaayü ipiat'ajojoan cîcâ wuywebe—itabut'ümayü. Imênpuye:

— Xipat kuka wuywebe wuyewebumün'üm âm — i òn e'em.

²⁷ Eytayxixe bima bit cuy epeyepere ġu. Eytayxixe'üm pima bit cuy epeyewetayxida ġu.
²⁸ Eyewebumün puje bit, ikêrêat epeġuġê ġu. Imênpit eyewebumün puje, ġebum cîcâ epesop eyxat puap kay, eytayxi esay buap kay dak. Õn pit obu'u eywebe eyeġebu am ijodiap kay.

²⁹⁻³¹ Okitpitpiyü, ġaxîn ma aco'i Cristo jajêm waram. Ijop eipi dao ma jeekop. Apên ġasü dopdom iap i'üm. Imênpuye itayxixeat cuy itayxixe'ümat co'i jeku. Waat tak cuy icokcokat puxim jeku. Jewaywaywayat tak cuy iġuycüġat puxim jeku. Tarekrek pupu'ukat tak cuy o'jat ġu buk'iat puxim jeku. Tarekrek kukuk'ukat tak cuy ikukuk'ümat puxim jeku.

³² Õn pit obu'u eywebe soat em ġebum am ijodiap kay—eybubut puap kay. Itayxixe'ümat soat em ġebum Deus kay. Soat em Deus mucokcok pin.

— Apên xe'e oce Deus mucokcok am? — i'e'em soat em jewebe ma.

³³ Itayxixeat pit soat em ġebum ijodiap puap kay tarekrek puap kay, jetayxi mucokcok pin puje. Soat em ixê e'em jewebe ma:

— Apên xe'e oce otayxi mucokcok am? — i.

³⁴ Xepxep a'õ kay pin ma—Deus a'õ kay—jetayxi a'õ kay dak. Itoptep'ümat pe soat em cekapik put wuykukukat peam. Ixe soat em jekukukat mucokcok pin. Soat em jekukukat kay ġebum. Itoptepat pit soat em ġebum jebubut puap kay. Jektop mucokcok pin soat em.

³⁵ Imêġap pit imuwênuwên òn eywebe eybuywat pin puje. Eyewebumünap muba'oren pin ġu bit òn.

— Epeyewebumün ġu juy iba'ore jijâ ma'ġu eywebe — i'ümġu òn e'em eywebe. — Cüġ ma epeku Deus xe — i acâ òn e'em eywebe. — Ixe ekawên taġ cuy epeku — i dak òn e'em eywebe. — Soat em ġebum cuy epesop wara'at kay ġu—wuykukukat kay acâ — i dak òn e'em eywebe.

³⁶ Ġasü iwadipyü oġuküyjo. “Ġasü bit puk wewebumün pin ġu oce” i kuy juk o'e'e'iyü oġuküyjo.

— Wewebumün'üm pima bit cedaġ ġu kuka owadip kuġ oce — i'e'em aġokatkat jewebe bima, juy jewebumün ip.

Ceweju jewedaodao pin cîcâ bima dak, cuy jewebumün ip. “Ocewewumün cuy ġasü bit” i'e buje dak cuy jewebumün ip. Cewebumün puje ikêrêat o'ġuġê ġu ip. ³⁷ Imênpit aġokatkat jekpiwatpin ma “Ġasü bit wewebumün pin ġu oce” i'e buje, xipat kuka o'e cewebumün'üm âm. Ibu'u jewebumün âm pima dak, xipat kuka o'e cewebumün'üm âm. Jewedaodao pin cîcâ'üm pima dak, xipat kuka o'e cewebumün'üm âm. ³⁸ Imêneju xipacan e'em ip jewadip eju cewebumün puje. Jewebumün'üm pima bit, ibodi ma xipacan e'em ip.

³⁹ Itop e'ü'ibiyü oġuküyjo ġasü. Itop itait pima, ayacat jektop xe ma jeenuy. Cüġ ġu jektop epere am. Itop e'ü buje bit, cüġ ma warara'acat eju jewebumün âm—jemukaypinput eju. Imênpit cüġ ġu itabut'ümat eju jewebumün âm—itabucat eju acâ. ⁴⁰ Imênpit itop e'ü'ibit ibodi ma icokcok kuka o'e waram jewebumün'üm pima. Waram pit cewebumünap ġu oxê ma ibodi ma kuka o'e icokcok. Deus biöġbuk omuy owebe. Imênpuye eya'õpicüġcüġ cuy epesop wa'õ kay.

8

¹ Kuyatup pe juk epe'e owebe: “Xipat tu ocewebe deusbaro wap iênmöġ'ibitên o am? Ocesuên'o ġu xe'e?” i. Iboam òn jeymuküyjo ġasü.

— Icêmân ocetaybit Deusan — i wuyju e'em. “Soat podi ma ocetaybit” i'e'em pima bit, xipat ġu kuka o'e. Warara'acat kuġ xipan pima bit, xipat kuka o'e soat peam. ² Soan ġu wuyetaybit—püġpüġ â. Imênpuye wuyju te'e ma e'em:

— Ocetaybit cîcâ — i.

³ Wuyxe Deus ikukpin cîcâ bima bit, Deus itaybit wuyjum. Deus burem tak cuy ajop.

⁴ Deusbaroyü wap iênmöġ'ibitên jeymuküyjo òn ġasü. Deusbaro ka'ümaap ma ibiöġbuk. Ade ġu Deus—püġ ma. Wuyetaybit iboam. ⁵ Ade ipi watwat xe bit ade ma desuyü. Tüybe ade deusyü iân e'em ip. Tüybe ade wuykukuk'ukayü iân e'em ip. Tüybe ipi daġ, kabi be dak omuy ip iân e'em ip. ⁶ Wuyxe bit püġ ma Deusat. Ixe Deus wuyebay. Soat ixê emumuġê.

Ixe beam ma soat wuyju dopdom. Pūg ma wuykukukat—Jesus Cristo acā. Ixe a'ōbi Deus soat o'gūgē kuyje—Jesus Cristo a'ōbi. Ixe a'ōbi ma wuyju dak dopdom.

⁷ Soat gū bit itabucayū iboam itaybit. Ikabap cīcā ip deusbaroyū kuḡ. Kuy ade kabia ma te'e ma itabut osodop ip ixeyū kay—deusbaroyū kay. Imēnpuye tūybe ijopēn deusbaroyū xatēn iān e'em ip. Ġasū dak imēn e'em ip. Itaybit gū ip deusbaroyū ka'ūma am ma ibiōḡbuk ip iam. Tūybe iḡo ēn o buje, ikērēat kuḡ kuka oce Deus xe iān e'em ip. ⁸ Wuyju bit cūḡ ma Deus xe iēn o'oap tomuju gū. Iwaru gū Deus xe. Ibit wedep ma—iēn o'oap, iēn o'o'ūmap tak.

⁹ Xipat eyxe iḡo ēn o buje, iēn o'ūm pima dak. Eykitpit xe bit, itabutcūcat xe, cūḡ gū iḡo ēn o am. Eykitpit pe ikērēat epeḡjurūḡat gū juy—itabutbūcat pe. Ixe xe cūḡ'ūm pima, iḡo ēn o am, epesuēn'o gū juy. ¹⁰ Eyetaybit deusbaroyū kake gū iam. Imēnpuye:

— Cūḡ ma wuywebe iḡo ēn o am — i'e'em eyju.

Imēnpuye deusbaroyū duk'a be eyju ōmōm, ixe xatēn o am. Itabutbūcat eyjom iḡo ēn o'om pima bit:

— Cūḡ ma owebe dak iḡo ēn o am — i aco'i je'e jewebe ma.

Imēnpit cūḡ gū buk ixe xe bit iḡo ēn o am, tūybe deusbaroyū kake iān e'em puye. ¹¹ Ixe dak aco'i iēn o eyjom iēn o'om puye. Iēn o buje bit iḡucūḡ cīcā je'e itabutbūcat.

— Oje'ū aco'i ikērēat oḡjurūḡat puye — i te'e ma je'e jewebe ma.

Cristo oe'ū ixe e'ūap puxim. Ixe ekitpit. Imēnpit iḡucūḡ ma jeku, ēn ma ikērēat eḡjurūḡat cebe buye. ¹² Cūḡ gū cexe i'o am pima:

— Ēn tak esuēn'o — i'ūmḡu juy epe'e cebe.

Imēn i'e buje, warēmtaḡ ma eykitpit kuḡ tak eyju. Warēmtaḡ eykitpit kuḡ pima, eyju dak ikērēat kuḡ epesop Cristo xe. ¹³ Imēneju okitpit pe ikērēat oḡjurūḡat gū. Okitpit xe iḡo ēn o'oap cūḡ gū bima, ōn tak kuka osuēn'o gū—pūḡ em tak ka'ūma. Osuēn'o gū okitpit pe ikērēat mujurūḡap puxim. Imēnpuxim eyju dak cuy eykitpitpiyū be ikērēat epeḡjurūḡat gū.

9

¹ Cūḡ ma owebe wekupinap taḡ weku am. Cristo emumuju ōn. Wuykukukat Jesus cuk ojojojo. Kuy bima juk eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay ōn ma juk ixe ekawēn oḡuwēn eywebe buye. ² Warara'acayū xe ma Cristo emumuju gū ōn. Eyxe bit cemumuju ōn.

— Corinto ka watwat Cristo eju mūḡ'i jekukum o'e ḡasū bit, Paulo cekawēn o'ḡuwēn cebe ip puye. Imēnpuye ocetaybit Paulo Cristo emumuju iam — i'e'em adeayū.

³ Wara'acat omuymuy bima, jewedayoyom ōn.

— Ōn tak Cristo emumuju ma — i ōn e'em cebe ip.

⁴ Cūḡ ma owebe oxat pu am, oxati bu am tak kawēn idipat muwēnuwēnapteim.

⁵ Warara'acayū Cristo emumujuyū jetayxi eju jekukum—itabucat eju. Imēn cūḡ ma Deus xe. Wuykukukat kitpitpiyū dak jetayxi eju jekukum ip, Pedro dak. Cūḡ ma kuka o'e owebe dak. ⁶ Warara'acayū Cristo emumujuyū wara'at pe gū kapikpiḡ ip—kawēn idipat muwēnuwēn acā. Cūḡ tu eyxe owebe wara'at pe kapik am, Barnabé be dak?

— Cūḡ gū — i ōn pit e'em.

⁷ Sorarayū teihem jenopaḡōḡōm. Jenopaḡōḡōaptei bubum ip. Wara'at pe gū ip kapikpiḡ jemukaypinput pu am. Kadaidip iwat tak teihem jekat pe kapikpiḡ. Jekat peat'a o'om ip jekapikapteim. Wara'at pe gū ip kapikpiḡ jemukaypinput pu am. Ovelha kukuk'ukat tak teihem ovelha kuḡ. Jeōhō kūmti kōnkōn ip ikukapteim.

⁸ Ixeyū buxim wuyju dak cūḡ ma wuyekapikaptei bu am—Deus ekawēn muwēnuwēnapteim. Moisés tak imēn cuk adi wuymutaybitbin osunuy. ⁹ Moisés ekawēntup imēn e'em:

Taixee'uk am kadaida mucakucan pima, juy biopakpi esubimukirik gū, i. Āḡ cuy jekōn kapikpiḡ puye, i.

Iboaptup mubarararaḡ pima biopak kay acā du ḡebum osunuy Deus? ¹⁰ Ka'ūma! Wuykay dak ḡebum ma osunuy. Ōn tak oxat'am cuy oyabu iap kay ḡebum taidada'ukat, ku beat'a

bubu'ukat tak. ¹¹Kawên idipat muwênuwên eywebe juk adi oceku ku apên ayacat ku beat taidadam iap puxim. Cûg ma gâsû ocewebe dak ocekapikapte bu am eyxewi. ¹²Cedağ ma warara'acat pe dinheiro ojuyjuy am eyxewi, kawên idipat o'ğuwên ip eywebe buye. Ixeyû bodi ma oceju bit cuy iojuy eyxewi.

Oceju bit cuk ocejoojuy ġu eyxewi. Teihem kawên idipat muwênuwên pima:

— Kawên idipat a'ġjo pin ġu òn pit, Paulo dinheiro kay jġjâ imuwênuwênapeim puye — i kuka o'e itabut'umayû.

Imênpuye tei'uma juk adi kawên idipat oceğuwênuwên. Wara'at pe ocesop kapikpik'uk ocemukaypinput pu am. ¹³Deus eju kawênwênap'a be kapikpik'ukayû jexat pupum tuk'a be òmòm'ukayû xewi. Deus etabixe wunca mupikpik'ukayû ipik'umat pupum ip jexan. Kuy eyetaybit iboam. ¹⁴Imênpuxim:

— Kawên idipat muwênuwên'ukayû dak cuy imuwênuwênapei je'jat ip jemukaypinput pu am — i juk o'e wuykukukat.

¹⁵Òn pit obu'u dinheiro bu am wa'ġjo'ukayû xewi kawên idipat muwênuwênapeim. Ijudup mubarararağ òn imuwênuwênapei juy epeğüm owebe iaptum ġu bit. We'û âm obu'uap podi ma obu'u imuwênuwênapei bum. Ka'uma ma juy je'e:

— Paulo kawên idipat muwênuwênapei kay jġjâ — i.

¹⁶— Ēn pit cuy kawên idipat eğuwênuwên — i juk o'e Deus owebe.

Imênpuye “Wa'òbuyxi jġjâat òn kawên idipat muwênuwên puye” i'e ba'ore owebe. Òn kawên idipat muwên'um pima bit kuka Deus ipiat o'supi'ajoat owebe. ¹⁷Okpiwatpin ma kawên idipat muwênuwên pima, cûg ma kuka o'e owebe wekapikapte bu am. Okpiwatpi ġu bit òn imuwênuwên.

— Ēn pit cuy kawên idipat eğuwênuwên — i juk o'e Deus owebe.

Deus ma juk o'ğüm wekapikam iboap. ¹⁸Apôğâm kuka wekapikapte ojat? Dinheiro kay ġu òn wekapikapteim.

— Dinheiro'in cuy epeğüm owebe imuwênuwênapeim — i'umğû dak òn pit e'em wa'ġjoomayû be.

Ocokcok cġcâ tei'uma kawên idipat muwên âm. Ocokcokap tak wekapikapte jo'i ma.

¹⁹Imêneju ijodiat ġu bit omujum kapik am. Wukpiwatpin ma òn kapikpiğ. Imênpit wukpiwat pin ma dak òn soat peam kapikpiğ kawên idipat muwênuwên adeayû mutabut am Jesus Cristo kay. ²⁰Imênpuye Moisés ekawên tağ acâ ġu òn jekukum Jesus Cristo ekawên tağ tak òn jekukum. Judeuyû parakpe kawên idipat muwênuwên pima bit, ixeyû buxim òn tak Moisés ekawên tağ jekukum ixeyû mubu'unap puxim Jesus ekawên kay. Judeuyû parakpe òn imuwênuwên pima, ixeyû ekukuap puxim òn tak jekukum ixeyû mutabut am Jesus Cristo kay. ²¹Imênpuxim òn Judeu'umayû parakpe bima, ixeyû buxim òn tak Moisés ekawên tağ ġu jekukum ixeyû mutabut am Jesus Cristo kay. Cristo ekawên tağ òn jekukum. Imênpuye Deus ekawên kay dak küyjobit òn. ²²Itabutbücayû parakpe bima, ixeyû ekukuap puxim òn tak jekukum ixeyû buywat am biğ ma itabut am Jesus kay. Soat em oxecat ekukuap puxim òn tak jekukum ixeyû mutabut am Jesus Cristo kay. Soan òn e'em warara'acat mutabut am cekay.

²³Imên ma òn jekukum kawên idipat muwên âm soat pe ijodiat pe. Òn kawên idipat muwênuwên pima, Deus xipacan e'em wa'ġjoomayû beam, owebeam tak. ²⁴Adeayû jedaudau tağ daudam cġcâ. Püğ ma bit jabeatup pupum—koam yajêm'ibit acâ—jeburewün podi ma iwüncaat acâ. Wuyedauap puxim wuyju dak jekukum Jesus Cristo ekawên tağ jekukum pima. Cekawên tağ cuy epeku ixe be “Cûg ma juk adi epekuku” i'e am eywebe. Ixe be eywebe imên i'e buje, jabeatup o'tupu'iat cokcokap podi ma eycokcok epesop.

²⁵Jedaudau'ukat soat kabia ma jewemuwüncacan iwünca jedau am i'e am. Soat em jewemuwüncacan ip jabeatup pu pin cġcâ buye. Iğodup ade kabia ġu tuptip e'em—püğ kabia ma. Dao ma dupkarawraw. Jesus Cristo ekawên tağ jekukum pima bit, püğ kabia ġu acesop Deus xe—soat kabia ma. ²⁶Cûğ ma jedaudaum jedaudauapu'abi kay ma jedaudau'ukat. Cûğ ma jedaudaum warêmtağ ma jedauap puxim. Ixe buxim òn tak cûğ ma weku pin. Jesus Cristo ekawên tağ weku pin warêmtağ ma wekuap puxim. Warara'acat

mureure'ukat puxim tak òn. Warara'acat muy'at ojuy bima te'e ġu ip jewemureurem ip—pipim ma. Imēnpuxim owebe dak te'e ġu Jesus Cristo ekawēn tağ wekuap.

²⁷— Jesus Cristo ekawēn tağ cuy epeku — i juk adi ocece warara'acat pe.

Imēnpuye owebe ikērēat muğē buje, kuka osūsūn oce soat xe, wekawēn o'jojo'iyū xe. Imēnpuye òn ikērēat muğē pin pima, wağuydağ ġu oce. Wağuy mubu'u'un cīcā òn ikērēat muğēap puxim, Jesus owebe “Ekērē oxē” i'eap puxim.

10

¹ Imēnpuye ġebum cuy epesop wuydobuyū'ūm'ūm kay, okitpitpiyū—Moisés ebek-itkiyū'ūm'ūm kay. Uk'a'ūmat tağ jekukum pima kabikerereat soat pe ixeyū be e mubapukpuğ oeku. Soat ixeyū iodi o'timudek tiboğati. Tipakpakati i iğodi butet osunuy.

² Kabikerereat cocom pima, timudekdeğ pima dak, soat ip kūyjobit osodop Moisés a'ò kay.

— Kūyjobin acesop a'ò kay — io'e ip Moisés pe.

Imēnpuxim:

— Kūyjobin acesop a'ò kay — i wuyju e'em Jesus pe wuymubatisasan pima.

³ Soat ip kabi bewiat o'om osodopdop jexan uk'a'ūmat pe. Maná o'om osodopdop ip. ⁴ Soat ip kabi bewiat kōnkōn osodopdop. Tikōnkōn osodopdop ip Cristo idibi o'timujēm puye. Cristo a'òbi wita'a bewi Moisés o'timujēm ixeyū eim. Imēnpuye:

— Wita'a jekukum wuyweju — io'e ip Cristo muwēnuwēn, Cristo ixeyū eju oeku buye.

⁵ Deus mucoccoğ ġu ip osodop ade ixeyū'in. Imēnpuye Deus itakoma o'e cekay ip. Deus a'òbi ip oe'ū'ū uk'a'ūmat tağ. O'jokotkot ip uk'a'ūmat pe.

⁶ Deus pit imēn ixeyū o'jukukuk wuymukūyjo am wuywebe ikērēat mujurūğap puxim. Ixeyū ma itabikuku osodop ikērēat kay. Wuyju bit cuy wuyetabikukum ġu ajop. ⁷ Oibu'un ip Deus kay. Deusbaroyū kay o'e ip—jemumuğē kay. O'jekōnkōn ip deusbaroyū wap peta muğēğēm “Ocetabut eykay” i'e am cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēntup:

O'jekōnkōn ip deusbaroyū wap, o'tikōnkōn tak ip, i. O'jeda'i'i'in tak ip cewap, i.

Wuyju bit cuy wuyetabun ġu ajop jewexe deus'iyū kay. ⁸ Ixeyū ma o'jepopo warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak. Imēnpuye pūğ kabia be ade oap ip ixeyū'in, 23,000 ma oap ip pūğ kabia be. Wuyju bit cuy acepo ġu warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak—pūğ em tak ka'ūma. ⁹ Ixeyū ma jemamama'uk cīcā oekuku Deus pe. Deus o'jobuyxijo ip itabotaidabotbot paxi wuykay iam.

— Deus ipiat supi'ajoat ġu aco'i wuywebe ikērēat mujurūğrūğ ma'ğū wuyju — io'e ip te'e ma.

Ikērēat o'ğujurūğrūğ ip. Imēnpuye Deus puybu o'subumudot ixeyū kay tūypiatpu. Ade o'joa ixeyū'in. Ade oap ip puybu nuy pibun. Wuyju bit cuy wuykukukat ajobuyxijo ġu.

¹⁰ O'jemāmā ip Deus pe. Imēnpuye Deus jekawēn tojtjot'ukat o'ğudot adeayū aoka am ixeyū'in. Deus xewiat ixeyū o'yaoka. Oe'ū'ū ip. Wuyju bit cuy acemāmā ġu Deus pe.

¹¹ Soat iboam pit o'jebapuk wuydobuyū'ūm'ūm pe wuymukūyjo am. Apēn Deus ipiat o'supi'ajoat cebe ip kūyjobit'ūm pima iap ibararak opop Deus ekawēntup pe. Iboaptup co buje, ixeyū'ūm'ūm ekukuap puxim ġu juy ajeku. Ġaxīn ma soat i'ūm. Imēnpuye ixeyū'ūm'ūm ekukuap puxim ġu juy ajeku.

¹² Imēnpuye:

— Ocejū bit ikērēat oceğujurūğ ġu ocebaca buye — i'ūmğū juy ace. — Ocejuywan cuy eğuy ocewebe ikērēat mujurūğap puxim — i acā juy ace Deus pe.

¹³ Warara'acat ikērēat muğēat ojuy du eywebe? Soat ijodiat pe ikērēat muğēat ojuy ip. Deus pit soat em ja'ò dağ e'em. Wuybaca'ūm pima, Deus wuybuywanwan. Wuybuywatwan jeenuy wuywebe ikērēat mujurūğap puxim.

¹⁴ Imēneju, okitpitpiyū, deusbaroyū buxixim cuy epewatwat. ¹⁵ Eyağuyusat kuy oxē. Wekawēn puyxijom cuy epe'e cedağ paxi Paulo e'em iam. ¹⁶ Ġebum cuy epesop Jesus Cristo e'ūap kay wuyeğebuapti kōn puje. Cristo e'ūap kay wuyeğebuapti kōn puje. — Bay, ēn xipat cīcā — i juy ace.

Wuyju ġebum Cristo'ūm toy kay, apēn Cristo wuymuisusunap kay dak. Pāo'a o buje, Cristo'ūm jebit kay wuyju ġebum, apēn Cristo wuymuisusun oe'ū wuywebeam puye iap

kay dak. ¹⁷ Pūḡ'a bewi ma wuyju ya'o'om Cristo e'ūap kay ḡebum am, ade ma'ḡu wuyju. Pūḡat jebit puxim wuyju, pūḡat kay wuyju ḡebum puye.

¹⁸ ḡebum cuy epesop Judeuyū kay. Ixeyū epaiyū Deus wap o'ḡupik ip iat epoyat o'om. Ibiat o'om pima ḡebum ip wuyju Deus ebekitkiyū iap kay. ¹⁹ Deusbaroyū bit kake ḡu. Eyetaybit iboam. Ōn tak wetaybit iboam. Ka'ūmaap ma deusbaroyū bit.

— Ixeyū wap oceju puybit ēn mōḡmōḡ ixeyū xatēn — i'e'em te'e ma deusbaroyū kayayū bit.

²⁰ Deusbaroyū wap iēn mōḡ puje Deus pe ḡu ma ip iūmūm—ibiōḡbuk kērēat pe acā, ibiōḡbuk kērēayū kukat ebekitkiyū ip puye. Obu'u jījā eywebe ibiōḡbuk kērēayū babim eyeku am. ²¹ Jesus e'ūap kay wuyḡebuaḡpti kōn puje, wuyju Deus ebekitkiyū iap kay wuyju ḡebum. Imēnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyū wap timōḡ'ibiti kōn ām ibiōḡbuk kērēayū kukat a'ōbi. Wuykukukat Jesus e'ūap kay wuyḡebuaḡ'a o buje, wuyju Deus ebekitkiyū iap kay wuyju ḡebum. Imēnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am ibiōḡbuk kērēayū kukat a'ōbi. ²² Wuybu'u wuykukukat mutaek am. Cēm ḡu du? Wuykukukat podi ma wuya'ōbaca i'e'em pima, kuka ibiōḡbuk kērēayū kukat kadiayūm ace'e. Ibiōḡbuk kērēayū kukat kadiayū bima bit, kuka itaek o'e wuykukukat. Itaek pima, xipat ḡu kuka o'e wuywebeam.

²³ — Cristo ebekitkit oceju. Imēnpuye soan oce'e but — i napa ma e'em pūḡpūḡayū.

— Soat ḡu bit xipat wuywebeam — i ōn pit e'em.

— Soan oce'e but — i napa ma e'em ip.

— Te'e ma kuka pūḡpūḡ pit ajukuk — i ōn pit e'em.

²⁴ Cūḡ ḡu wuywebe xipan jewewekuk am warara'acat kay ak'arit'i'ūm pima. Warara'acat tak cuy xipan ajukuk. ²⁵⁻²⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup: Deus ipi kukukat ipi daḡacat kukukat tak, i.

Imēneju ka'ūma ma i'opiat eywebe. Soatēn cuy epejat eyxatēn teidada'ukat xewi.

— Ite ēn tu deusbaroyū wap i'ēnmōḡ'ibit'en? — i'ūmḡu juy epe'e iēn pum pima.

²⁷ Jeweju jekōn ām Jesus kay itabut'ūmat pe eynomuwā buje, epeju juy eyju pin pima. Ajo o'ḡūm ip iat ēn cuy epesūēn'o.

— Ite ēn tu deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn? — i'ūmḡu juy epe'e eynomuwāt pe.

²⁸⁻²⁹ Itabutbūcat pe “ite ēn deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn” i'e buje bit cuy epesūēn'o ḡu ixe muḡuycūḡap puxim. Xipat eywebe ma ite ēn o am. Itabutbūcat xe bit xipat ḡu ite ēn o am. Ite ēn o'ūm pima bit, xipat je'e ixe xe, exe dak. Ka'ūma ma i'ḡuycūḡ je'e. Soat eycokcok wewep ma epe'e.

Warara'acat pit aco'i je'e:

— Apēnpuye dak ite ēn osuēn'o ḡu warara'acat xe cūḡ'ūm puye? Cūḡ ma oxe bit iboap — i. ³⁰ — Iēn om pima ōn e'em Deus pe “Bay, ēn xipat,” i — i aco'i je'e owebe. — Apēnpuye dak warara'acat kuka o'e owebe, “Cūḡ ḡu ewebe ite ēn o am,” i? — i aco'i je'e owebe.

³¹ Cūḡ ma juy epeku soat em warara'acat pe “Deus idip cīcā, ya'ōbaca jījā” i'e am. Cūḡ ma juy epeku jekōnkōn pima, tikōnkōn pima dak, soan e'em pima dak. ³² Cūḡ ma juy epeku Judeuyū etabutpe, Judeu'ūmayū etabutpe dak, Deus kay itabucayū etabutpe dak. Cūḡ ma juy epeku warara'acat mubu'unap puxim Jesus Cristo kay. ³³ Wekukuap puxim cuy epeku. Warara'acat mucokcok pinap kuḡ ōn jekukum soat em. Ajo xipat kuka o'e owebeam iap kay ḡu ōn ḡebum—ajo xipat kuka o'e warara'acat peam iap kay acā. Imēn ōn jekukum Deus pe warara'acat taxijoap ojuy.

11

¹ Cristo ekukuap puxim ōn tak jekukum. Imēnpuye wekukuap puxim cuy epeku.

² Soat kabia eyju ḡebum okay. Apēn cuk adi ōn eymutaybitbinap taḡ tak eyju jekukum—soat taḡ.

— Xipat cīcā eyju oxe — i ōn e'em eywebe.

³ Imēnpit waram jeymukūyjo ōn. Aḡokatkat jetayxi kukat. Cristo soat aḡokatkayū kukat. Deus Cristo kukat. ⁴ Imēneju aḡokatkat cuy jewajuy ḡu paḡōm jebureyū parakpe Deus eju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn warara'acat pe bima dak. Jewajuy buje bit

ibuyxim ġu kuka Cristo kuġ o'e. ⁵ Ayacat pit cuy jewajuy jeenuy jebureyū parakpe Deus eju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn warara'acat pe bima dak. Jewajuy'ūm pima bit, ibuyxim ġu kuka jektop kuġ o'e. Ayacat yajuy'ūmat pit yakoekoeat puxim yasūsūn. ⁶ Imēnpuye ayacat jewajuy'ūm pima, epeyadaptakat cuy. Wuywebe ayacat isūsūn jakoean, jadaptakacan tak. Imēnpuye juy yajuyjuy jeedop ip paġōm jesūsūnap puxim. ⁷ Imēntak aġokatkat pit cuy jewajuyjuy ġu, Deus jejo'ian o'ġuġē buye jedipap kuġ o'ġuġē buye. Deus aġokatkat o'ġuġē ja'ō daġ ceku am. Ayacat pit o'ġuġē jektop a'ō daġ ceku am. ⁸ Deus aġokatkat muġēm pima ayacat pewi ġu o'ju'uk. Ayacat muġēm pima bit, aġokatkat pewi o'ju'uk. ⁹ Aġokatkat o'ġuġē ayacat puye ġu. Ayacat pit o'ġuġē aġokatkat puye. ¹⁰ Imēneju itabucayū awerom, pima aoyū juy jaekabek kuġ jeedop ip Deus ekawēn tojtotj'ukayū wuyjojom puye. Jaekabek kuġ cuy jeedop ip jektop a'ō kay kūyjobicap mubapuk am soat pe. ¹¹ Wuykukukat Jesus kay wuyetabut puje bit, wuyaġepūġ ġu wuyju jekukum—ayacat, aġokatkat tak. Jewemukūyjojom tak wuyju, jewebuywatwan tak. ¹² Aġokatkat a'ōxa bewi Deus ayacat o'ju'uk. Ayacat uk pewi ġasū bit aġokatkat kapkam. Deus xewiat pit soat kake.

¹³ Cedaġ tu eyxe ayacat pe jaekabek kuġ'ūma kawēn ām Deus eju warara'acat parakpe? Cedaġ ġu! ¹⁴ Wuyukpiwatpin ma wuyetaybit xipat ġu aġokatkat pe yadaperean am iam. Aġokatkat yadaperen pima bit, jewemubuyxi'ūm'ūm. ¹⁵ Ayacat pit idip cīcā wuyxe soat xe yadaperen pima. Yadaperenat yaekabekat co'i.

¹⁶ — Cedaġ ġu ayacat peam pit kawēn ām Deus eju yajuy'ūm pima — i ōn e'em. Imēn e'em soat itabucayū dak—soat kaka daġayū. Imēn tak cuy oce'e soat pe oca'ōxik pinat pe.

¹⁷ — Cūġ ma eyju je'awerom — i'ūmġu ōn pit e'em eywebe.

Awerom pima eyju jewebuywatwan ġu biġ ma eyetabut am Jesus kay—jewemubu'u'un acā. Imēġap xipat ġu! Jeymukūyjo ōn cūġ ma eye'awero am.

¹⁸ — Awerom pima jewa'ōxixiġ ip Corinto ka watwat, Jesus kay itabucayū, pūġ kadi ġu ip puye — i'e'em owebe pūġpūġayū. Icēm xe'e ixeyū e'em?

¹⁹ — Wuyju pūġpūġ kadiayū bima, ibapuk e'em soat xe abuyū wuy'in cūġ ma jekukum iap, abuyū cūġ ġu iap tak — i te'e ma eyju e'em.

Xipat ġu wuyju Deus xe pūġpūġ kadiayū bima. ²⁰ Eyju je'awerom wuykukukat e'ūap kay jeġebu am ġu—jekōn ām acā. ²¹ Jekōn pima, soat eyju eyukpiwatpin ma jekōnkōn cīcā. Imēnpuye koap ajēm'ibit jekōnkōn cīcā jebureyū wiwim'ūma. Kanomūm yajēm'ibit pit jekōnkōn ġu. Ire mabuk ip e'em wara'acat ibeġbeġ pima, wara'acat ika'o bima dak. ²² Apēntak oce eywebe imēn eyju je'awerom pima?

— Cūġ ma eyju je'awerom — i du oce eywebe? Ka'ūma! — Cūġ'ūma — i acā oce. Eyre bima, eyduk'a be ma juy epeyekōn. Deus eju kawēnwēnap'a be bit warēmtaġ ġu juy epeyekōn. Ibubut'ūmat musūsūm ġu juy epesop iġo'a be. Cūġ ġu oxe eyju je'awerom.

²³ — We'ūap kay eyeġebu am cuy epeyekōn eyeweweju — i juk o'e wuykukukat Jesus owebe.

Apēn ixē o'e owebe iam cuk ōn eymutaybitbin. Jekay itakomaayū be jeūm pimaap exima be pāo'a o'yabu.

²⁴ — Bay, ēn xipat cīcā — io'e Deus pe.

Pāo'a o'yadakat. Ġebuje:

— Korosa be obamupaya ip iap kay juy epeġebu ibeat'a o buje — io'e jebekitkiyū be. — Oje'ū eywebeam — io'e cebe ip. — Pāo'a juy epeya'o we'ūap kay eyeġebu am — io'e.

²⁵ Imēnpuxim kopo dak o'jat jekōn epere buje ip.

— Deus kawēn iisuat ġuwēn ipi juayū be oje'ū buye, odoymukerereren puye — io'e wuykukukat. — Odoymukerererenap kay juy epeyeġebu uva'abidi kōn puje — io'e. — Tikōn puje, we'ūap kay juy epeyeġebu — io'e.

Imēn wuykukukat o'e owebe kuy bima. ²⁶ Imēneju ibeat'a o'om wuyju. Ibeat'a o buje, wuykukukat oe'ū wuywebeam iap muwēnuwēn wuyju soat pe, ibeati kōn puje dak. Imēn cuy epeyekōnkōn waram wuykukukat ajēmap wiwim pima.

²⁷ Imëneju Deus ipiat supi'ajoat wuywebe warëmtağ ma i'o buje. Warëmtağ ma wuykukukat e'üap kay wuyeğebuap'a o buje kuka ce'üap ajomuymuy, warëmtağ ma ce'üap kay wuyeğebuapti kôn puje dak. ²⁸ Imënpuye:

— Cedağ tu òn jekukum Deus xe? — i juy ace wuywebe ma pã'o a o awap, uva'abidi kôn awap tak.

Cedağ ma jekukum pima acã kuka aya'o. Atikôn tak kuka. Warëmtağ jekukum pima bit, kuka aya'o ğu, atikôn ğu dak kuka. ²⁹ Apëğãm korosa be wuykukukat oe'ü iam eyetaybit'üm pima juy epeya'o ğu wuyeğebuap'a. Epetikôn ğu dak cuy wuyeğebuapti. Eyetaybit'üma ya'o buje, eyukpiwat epe'e Deus xe. Imënpuye ipiat supi'ajoat eywebe. ³⁰ Ade ey'in warëmtağ ma o'ya'o'o. Imënpuye ip iwãtaxipipe o'e. Ibaca ğu ip o'e. Pũğpũğ oe'ü'ü kuy. ³¹ Ya'om pima:

— Ikërëat kuğ tu òn exe? — i juy ace Deus pe.

Ikërëat kuğ pima, iboap cuy ağuwën ixe be i'uk am wuywebewi. I'uk puje:

— Ikërëat kuğ eyju oxo" i'ümğu je'e wuywebe.

Ipiat tak supi'ajoat ğu wuywebe.

³² — Ikërëat kuğ eyju oxo — i'e'em Deus wuywebe ikërëat epereap ojuy.

Ipiatpi'ajojoan tak wuywebe wuymuküyo am waram wuywebe ikërëat kukap puxim. Ixe imën wuymuküyojom ipiat'ajojoap kay wuymujuap puxim küyjobit'ümayü eju.

³³ Imëneju, okitpitpiyü, eybureyü ajëmap puk cuy epejowiwi. Wuykukukat e'üap kay wuyeğebuap'a o am awerom pima, soat ajëm puje juy epeya'o. ³⁴ Abu ire mabuk iat cuy jeduk'a be ma jekôn. Imën'üm pima Deus ipiat supi'ajoat eywebe awerom pima. Wara'an cuk adi epeyewawën owebeaptup pe—kuyatup pe. Eykay oajëm puje bit iboam òn jeymuküyo.

12

¹ Okitpitpiyü, "Ajo ümüm wuywebe Deus biöğbuk?" i juk epe'e owebe kuyatup pe eyemudupmubararaktup pe. Iboam òn jeymutaybin. ² Jesus kay eyetabut'üm pima wara'at kaykaykay ma eyetabut epesop—jewexe deusyü kay—adeayü kay. Pũğ tak ixeyü'in cede ba'ore ma deusparoyü. Soat em eymuğuykukuku'uk ip osodop. ³ Ğasü bit "Deus a'öbi oceju e'em" i'e'e'ukayü jojom eyju. Deus biöğbuk a'öbi e'e'ukat e'em ğu:

— Jesus wüy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom — i.

Iba'ore cebe Jesus wuymuy am. Deus biöğbuk kukat acã icëmãn e'em:

— Jesus acã ocekkukukat — i.

Warara'acat pe bit iba'ore imën i'e am. Iboam eyetaybit pima eyetaybit tak abuyü Deus a'öbi e'em iam, abuyü napa ma e'em iam tak.

⁴ Ade ma Deus biöğbuk emumuüm omuy. Pũğ pit iümüm wuywebe—Deus biöğbuk acã. ⁵ Deus peam kapik put wuywebe wara'at tağtağtağ ma'ğu wuyju kapikpiğ. Pũğ peam pit wuyju kapikpiğ—wuykukukat peam acã. ⁶ Soat wuyju wuyetaybit kapik am warëmtaksuğ tağ ma Deus peam. Pũğ pit wuymutaybitbin wuyekapik am—Deus acã. Ixe be wuymutaybin'üm pima bit kuka wuyetaybit ğu. ⁷ Deus ma ja'öbacaap ümüm soat pe wuywebe wuymutaybit am obiöğbuk omuy eywebe iam. Soat wuykitpitpiyü buywat am iümüm wuywebe—warara'acat itabucat puywat am. ⁸ Imën Deus biöğbuk ja'öbacaap ümüm pũğpũğayü be kawën icëmat muwën ãm. Deus ekawën warara'acat mutaybit am ja'öbacaap ümüm warara'acat pe. ⁹ Jesus kay itabut cïcãam ja'öbacaap ümüm warara'acat pe. Iwãtaxipipiayü mu'ada'ada am ja'öbacaap ümüm warara'acat pe. ¹⁰ Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk am ja'öbacaap ümüm warara'acat pe. Deus ekawën muwënuwën ãm ja'öbacaap ümüm warara'acat pe. Warara'acat pe ja'öbacaap ümüm ixeyü be itaybit am abuyü jekukum Deus biöğbuk a'öbi iam, abuyü ja'öbi ma jekukum iam tak. Warara'acat pe ja'öbacaap ümüm ixeyü be ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën ãm. Warara'acat pe ja'öbacaap ümüm ixeyü be ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën'ukat ekawën muwën ãm wuya'öm ma. ¹¹ Ade ma ibiöğbuk xipacat emumuüm. Pũğ ma bit ibiöğbuk xipacat iümumat. Jekpiwatpin ma ja'öbacaap ümüm wuywebe.

¹² Pūg ma wuyjebit. Ade bit opop wuyjebit pe. Wuyjebit puxim Cristo kay itabucayū dak ade. Pūgāt puxim pit wuyju. ¹³ Adeayū itabut Jesus Cristo kay. Judeuyū itabut cekay, Judeu'ūmayū dak. Tei'ūm kapikpik'ukayū itabut cekay, teihem kapikpik'ukayū dak. Soat ip itabut cekay. Deus biōgbuk kuy juk wuyuwexat Cristo jebit puximayūm pūgan. Deus a'ōbacaap kuḡ wuyju ibiōgbuk nuynuy wuywebe buye.

¹⁴ Soat wuyjebit taḡat pit jekapikap kuḡ. Pūg ḡu opop wuyjebit pe—ade ma—wuyeta, wuyei, wuyba, wuybu. Pūg ma wuyjebit pit. Imēnpuxim soat itabucayū jekapikap kuḡ. Pūgāt a'ōbi bit wuyju kapikpiḡ. ¹⁵ Wuyjebit taḡat pit jemāmāmām ḡu Deus pe. “Wuyjuyū jebit taḡat ḡu ōn ibu ḡu buye” i'e but ma'ḡu wuyei be. Wuyjebit taḡ ma'ḡu nuynuy. ¹⁶ “Wuyjuyū jebit taḡat ḡu ōn, ita ḡu buye” i'e but ma'ḡu wuyḡuybu be. Wuyjebit taḡ ma'ḡu nuynuy. Jemāmāmām ḡu Deus pe wuyjebit taḡat. Icockok jekapikap kuḡ. ¹⁷ Wuyjebit wuyeta acā bima, kuka acekūyjo ḡu. Wuyjebit wuyḡuybu acā bima, kuka ajoyōn ḡu. ¹⁸ Imēnpit Deus pūg ḡu o'jomuy wuyjebit pe. Ade ma o'jomuy. Wuybu o'subumuy. Wuyeta o'sutamuy. Wuyba o'subamuy. Wuydao o'taomuy. Jekpiwatpi ma o'jomuy soat. ¹⁹ Pūg ma o'jomuy bima bit, wuyjebitbet ḡu kuka adi ace. ²⁰ Imēneju ade ma opop wuyjebit pe. Pūg ma wuyjebit pit. Wuyjebit taḡat pūg taḡ ma e'em, ade ma'ḡu cebe. Imēnpuxim wuyju dak pūg taḡ cuy ajeku pūgāt kay wuyetabut puye—Jesus Cristo kay. Pūg taḡ cuy ajeku Deus biōgbuk omuy soat pe wuywebe buye.

²¹ Ajo omuy te'e ma wuyjebit pe? Ka'ūma ma. Soat jekapikap kuḡ wuyjebit taḡat. Jecoatcoan wuyju wuyetam. Cūḡcūḡ wuyju wuyeim. Kapikpiḡ wuyju wuybum. Jewebuy-watwan soat wuyjebit taḡat. Imēnpuxim wuyju dak cuy acejewebuywan, Jesus Cristo kay wuyetabut puye. ²² Imēn ma Deus wuyjebit o'ḡuḡē. Pūḡpūḡ wuyjebit taḡat ibaca ḡu wuyxe. Imēnpit ixeyū dak ka'ūmḡu bima bit, kuka adi aje'ū. ²³ Imēntak pūḡpūḡ wuyjebit taḡat idip ḡu wuyxe. Imēnpit xipan wuyju ikuḡ. Wuysūsūn pūḡpūḡ wuyjebit taḡat ajuy'ūmām. Imēnpit xipan wuyju ikuḡ. ²⁴ Xipan'ūm'ūm ma wuyju idipat kuḡ—wuyjebit taḡat kuḡ. Wuysūsūn wuyju e'em pūḡpūḡ wuyjebit taḡat kuḡ. Deus pit isūsūn ḡu wuykuḡ. Soat ma o'ḡuḡē wuyjebit taḡan. Imēnpuye juy soat ajukuk xipan wuyjebit taḡat wuysūsūn ma'ḡu ikuḡ. ²⁵ Wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu wuyjebit e'em—pūḡ taḡ ma. Soat wuyjebit taḡat pūḡ taḡ ma e'em. Imēnpuxim wuyju dak wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu juy ajeku—pūḡ taḡ ma. ²⁶ Pūḡ pe ma'ḡu ipiat pima, soat wuyjebit taḡat itaybit jopku ipi iam. Pūḡ ma wuyjebit taḡat xipat pima dak, soat wuyjebit taḡat itaybit jopku xipat iam. Cristo kay itabucayū wuyjebit puxim. Wuybure ipiat'ajojom pima, soat kuka wuyḡuyucḡ ace cekay. Warara'acat wuybure awēḡmudim pima dak, soat kuka wuycockok ace cekay, wuybure kay.

²⁷ Imēneju Deus ade ma o'jomuy wuyjebit pe. Jekpiwatpi ma o'jomuy. Imēntak wuyju Jesus Cristo jebit puxim. Soat wuyju i'jebit taḡat puxim. ²⁸ Imēnpuye Deus soat jekpot kay itabucayū o'jomuy jekitpitpiyū buywat am. Koap pima:

— Wemumujuyūm epesop — i juk adi o'e pūḡpūḡayū be.

Ḡebuje:

— Soat kaka daḡ cuy epeju wekawēn muwēnuwēn ām — i juk adi o'e warara'acayū be.

Ḡebuje:

— Jesus kay itabucayū juy epeḡutaybitbin — i juk adi o'e warara'acayū be.

— Eywebe i'e ba'oreat cuy epeḡubapukpukuk wa'ōbi — i'e'em warara'acayū be. —

Iwātaxipipiayū juy epeḡu'ada'ada — i'e'em warara'acayū be. — Eykitpitpiyū buywatwan cuy epesop Jesus kay ibu'uap puxim — i'e'em warara'acayū be. — Eybureyū kukukayūm cuy epesop — i'e'em warara'acayū be. — Ya'ōba'arēmat'a'ōm cuy epeyekawēnwēn — i'e'em warara'acayū be.

²⁹ Soat ḡu ip Deus emumujuyū—pūḡpūḡ ā. Soat ḡu ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū—pūḡpūḡ ā. Soat ḡu ip itabucat mutaybitbin'ukayū—pūḡpūḡ ā. Soat pe ḡu Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am—pūḡpūḡ pe acā.

³⁰ Soat pe ḡu ja'ōbacaap o'ḡūm iwātaxipipiayū mu'ada am—pūḡpūḡ pe ma. Soat pe ḡu ja'ōbacaap o'ḡūm ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēn ām—pūḡpūḡ pe ma. Soat pe ḡu ja'ōbacaap

⁵ Ocokcoksū ma kuka oce Deus pe ja'ōbacaap ūm puje eywebe ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēn ām. Ocokcok cīcā ma bit kuka oce ixē be ja'ōbacaap ūm puje eywebe Deus ekawēn muwēn ām. Ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn'ukat xipan kapikpiḡ Deus peam. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pit ixē bodi ma xipan kapikpiḡ cebeam. Te'e ma kuka o'jekawēn ya'ōba'arēmat'a'ōm wara'acat ceweju'ūm pima wuya'ōm cekawēn muwēn ām ce'awero'ibiyū be. Te'e ma kuka o'jekawēn ya'ōba'arēmat'a'ōm Jesus kay itabucat buy-watwan'ūm puye. ⁶ Okitpitpiyū, eykay juy oajēm. Ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn pima bit, eybuywan ḡu kuka ōn, wekawēn pa'arēm eyxe buye. Apēn Deus cuk adi o'ḡuwēnuwēn owebe iap muwēn puje bit, kuka ōn eybuywan, apēn cuk adi ixē omutaybitbiniap muwēn puje dak. Deus biōḡbuk a'ōbi imuwēn puje dak, kuka ōn eybuywan, Deus ekawēn muwēn puje dak.

⁷ Wuya'ō'ē. Yamuydedeap tak ya'ō'ē ma. Tarekrek'uk'uk tak ya'ō'ē ma—flauta'uk tak ya'ō'ē ma, harpa'uk tak. Itaybit'ūmat cedaḡ'ūm yamuydedem pima bit, ajom i'eyū imuydedem i kuka o'e ip, warēmtaḡ ma yamuydedem puye. ⁸ Kededeg'uk kukat warēmtaḡ ma yukmuydedem pima bit, kuka o'jemuxipan ḡu ip sorarayū jeju am nopaḡōḡō ām. ⁹ Imēnpuxim ēn ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn pima, ekawēn cocoayū dak itaybit ḡu kuka o'e ip ekawēn, ya'tjojom ma'ḡu ip. Kawēnwēn'ūma ēn ceweju ip iat puxim kuka o'e ip. ¹⁰ Pūḡ'a'ō ḡu wuyju. Warēmtaḡ ma wuya'ō. Wuya'ōwarururu. Ibeat'a'ōm kawēnwēn'ukat xe bit ya'ōbapuk. ¹¹ Ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn'ukat pit wūyatka bewiat puxim oxe; ōn tak cexe wūyatka bewiat puxim ma. ¹² Deus biōḡbuk emumuūm kay jījā eyju kuy. Imēnpuye soat podi ma xipat cīcāat cuy epejoojuy cexewi. Ya'ōbacaap cuy epejoojuy warara'acat puywat am—Jesus kay itabucayū buywat am.

¹³ Imēnpuye ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnuwēn'ukat cuy jekawēn Deus eju.

— A'ōbacaap cuy eḡūm owebe apēn cuk adi oceceiap muwēn ām wa'tjojo'ukat a'ōm tak — i juy je'e ip Deus pe.

¹⁴ Ōn ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn Deus eju bima, waḡuybi ḡu ōn kawēnwēn. Obiōḡbuk pe acā ōn kawēnwēn. ¹⁵ Imēnpuye apēn paxi oce? Obiōḡbuk pe juy ocekawēn Deus eju, waḡuybi dak. Obiōḡbuk pe juy ocebibododon tak, waḡuybi dak. ¹⁶ “Bay, ēn xipat cīcā” i'e'em eyju eybiōḡbuk pe acā bima, “Xipat cīcā ma” i'e ba'ore kuka o'e eyweju je'aweromayū be, eyekawēn cekawēn'pa'arēm cexe ip puye.

— Apēn xe'e ite e'em? — i acā kuka o'e ip.

¹⁷ Eya'ōdip cīcā ma aco'i eybiōḡbuk pe eyju kawēnwēn Deus eju. Imēnpit eyweju je'aweromayū buywatwan ḡu eyju. ¹⁸ Eyekawēnap podi ma ōn pit kawēnwēn ya'ōba'arēmat'a'ōm. Imēnpuye:

— Ēn xipat cīcā oxe — i ōn e'em Deus pe.

¹⁹ Warara'acat eju awerom pima bit cuy ya'ōba'arēmat'a'ōm ḡu ocekawēn. Soat ip wa'tjojom iat'a'ōm acā ocekawēn ixeyū mutaybit am. 10.000 palavra ya'ōba'arēmat'a'ōm wekawēn puje, ka'ūma ma kuka itaybit o'e ip. 5 palavra ixeyū a'ōm wekawēn puje bit, kuka itaybit o'e ip. Imēn kuka ip osubuywan.

²⁰ Okitpitpiyū, yopit ma juy eyetaybin ikērēat muḡē ām bekitkit puxim. Bekitkit aḡuy buxim ḡu bit cuy epeyewaḡuyḡuy—yaypanayū aḡuy buxim acā. ²¹ Imēn e'em Deus wuyawēwēap ekawēntup pe:

“Ocekawēn puk ijodiat eju,” i'e'em wuykukukat, i. “Ya'ōba'arēmat'a'ōm puk ocekawēn ceweju ip—wūyatka watwat a'ōm,” i. “Imēnpit wa'tjojo pin ḡu juy je'e ip,” i.

Imēn e'em iḡodup.

²² Imēn wuyju ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn Deus soat podi ma ya'ōbaca i'e am itabucayū be ḡu—itabut'ūmayū be acā. Deus ekawēn muwēnuwēn pit wuyju Deus soat podi ma ya'ōbaca i'e am itabut'ūmayū be ḡu—itabucayū be acā. ²³ Jesus kay itabucayū e'awero buje, soat eyju aco'i ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn. Ćebuje itabut'ūmat aco'i jajēm eykay—o'ya'tjojo ḡu bukiat tak.

— Teyūku yadaoadoayū — i aco'i je'e ip eyekawēn cekawēn pa'arēm cexe ip puye.

²⁴Deus ekawên muwênuwên pima bit, itaybit je'e ip ikêrêat kuğ oceju iam—eyekawên co buje. Ya'ôba'arêmatâ'ô o'ya'îjojo ġu'ibit tak itaybit je'e iboam.

— Deus omuju juy ipiat'ajojoap kay ikêrêat kuğ òn cexe buye — i je'e eyekawên co buje.

²⁵— Ikêrêat kay òn ġebum soat em — i dak je'e ixex soat pe eywebe—awerom'ayû be. Jêġ'aecôġcôġ Deus wap:

— Bay, ên xipat cîcâ — i dak je'e Deus pe. — Icêmân Deus omuy eyxe — i dak je'e eywebe.

²⁶Imêneju, okitpitpiyû, jeymukûyjo òn cedaġ ma eye'awero am. Epeye'awero juy eywebuywat am biġ ma eyetabut am. Eye'awero buje, pûġ'in cuy ey'in jebibododon Deus kay; wara'at cuy jebureyû ma ġutaybin; wara'at cuy apên Deus o'e cebe iap ġuwên; wara'at cuy jekawên ya'ôba'arêmat'a'ôm; wara'at cuy wuya'ôm ma ġuwên apên ya'ôba'arêmat'a'ôm kawênwên'ukat o'e iap. Soan cuy epe'e eywebuywat am biġ ma eyetabut am Jesus kay. ²⁷Pûġ ġu ey'in kawênwên ya'ôba'arêmat'a'ôm. Adedem ġu bit cuy jekawên pûġ e'awero buje—xepxep â. Ebpûġ tak xipat ma. Xepxep ġu dak cuy jekawên ip. Pûġ ma koap jede. Ixe emûġ puje wara'at jede kanomûm. Wara'at tak cuy wuya'ôm ma apên ite o'e iap ġuwên. ²⁸Ka'ûma ma aco'i itaybit apên ite o'e iap muwên âm wuya'ôm. Itaybit'ûm pima, mûġ ma juy ip jeedop. Ya'ôberen ġu juy jede ip—jewebe acâ—Deus pe dak. ²⁹Xepxep â juy apên Deus o'ġuwên cebe ip iap ġuwên pûġ e'awero buje. Ebpûġ tak xipat ma. Ixeyû ekawên cocom cîcâ juy jeedop ip warara'acat.

— Cedaġ xe'e ixeyû e'em? — i juy je'e ip jewewebe.

³⁰Wara'acat pe Deus jekawên mubapuk puje bit, kawênwênat cuy jemûġ wara'acat ekawên âm. ³¹Deus jekawên ġubapuk pûġ pe ġu—soat pe ma. Soat ip i'e but ajo Deus o'e cebe iap. Pûġ ma juy ġuwên. Ixe emûġ puje juy wara'at ġuwên. Imên bodinmaku ġuwên ip. Imên eêm pima, soat cuy eyetaybin. Soat tak eycokcok epesop. Jewebuywatwan tak cuy epesop. ³²Jekpiwatpin ma jede Deus ekawên muwênuwên'ukat. Jekpiwatpin ma dak jemûġ. ³³Deus icokcok ġu warêmtaġ wuye'aweroap kay bit. Cedaġ ma wuye'awero buje bit, icokcok e'em.

³⁴Itabucayû e'awero buje juy mûġ ma jeedop ip aoyû. Imên je'awerorom soat ka daġ itabucayû. Abu ayacat o'ġuydeat ce'awero buje ip? Ka'ûma ma. Aġokatkayû kukukan ġu juy jeedop ip aoyû. Judeuyû awêwêap ekawên tak imên wuyumtaybitbin. ³⁵Wuysûsûn kuka ace ayacat ekawên puje aweromayû be. “Apên ite o'e?” i'e pin pima, jektop eju ma juy jekawên jeduk'a be ma—awerom pima bit ka'ûma.

³⁶Eyxewi ġu Deus ekawên o'jebapuk—cexewi ma—Deus xewi. Eywebe â ġu Deus jekawên o'ġuwên—soat pe ma. Imêneju:

— Oceju acâ cedaġ ma je'awerorom Deus eju kawênwênap'a be — i'ûmġu juy epe'e.

³⁷Pûġpûġ ey'in Deus ekawên muwênuwên'ukayû. Warara'acat ey'in Deus biôġbuk emumuûm kuġayû—ya'ôbacaap kuġayû.

— Wuykukukat a'ôbi Paulo ijudup mubarararaġ wuyumkûyjoaptum — i juy je'e ixeyû ma.

³⁸Pûġat pit wemudupmubararaktup peat ekawên kay'ûm pima, ixex e'eap kay ġu juy epesop.

³⁹Imêneju, okitpitpiyû: — A'ôbacaap cuy eġûm owebe ekawên muwên âm — i juy epe'e Deus pe. — Ya'ôba'arêmat'a'ôm ġu juy ecekawên — i'ûmġu bit cuy epe'e wara'acat pe.

⁴⁰Awerom pima bit, warêmtaġsuġ ġu juy epesop. Cedaġ ma juy epeye'awero.

15

¹Okitpitpiyû, ġebum cuy epesop kawên idipat kay. Kuy bima juk adi iboap ekawên oġuwênuwên eywebe. Iboap ekawên kay eyetabut epesop. Iboap ekawên taġ eyju jekukum ġasû dak. ²Iboap ekawên cekawêntip. Iboap ekawên cuk adi oġuwênuwên eywebe. Deus eydaxijojom iboap ekawên kay eyetabut puye. Eybu'u'ûm pima, jeydaxijo. Eybu'u bima bit, te'e ma juk eyetabut epesop.

³Apên cuk adi oya'îjojoiap cuk oġuwên eywebe. Iboap ekawên podi ma xipat. Cristo oe'û ikêrêat uk am wuywebe. Oe'û apên ibararak opop Deus ekawêntup pe iap taġ. ⁴Ixe'ûm o'jomôġ ip witabikûy be. Xepxep xet kap puje dak, Deus ixex o'ġuy ce'û'ûayû dopap pewi. Waram ġuto o'jetait apên ibararak opop Deus ekawêntup pe iap taġ. ⁵Pedro kay o'jebapuk

je'üap tomukadi. Ğasū 12 beayū kay o'jebapuk—jemumujuyū kay. ⁶Ğasū jewēju juk adi oekuku'iaiyū kay o'jebapuk adeayū kay—500 beayū kay. Ade ma buk ixeyū'in pit itabēğ ma. Warara'acat kuy oe'ū'ū ixeyū'in. ⁷Tiago kay o'jebapuk ğuyjom. Soat jemumujuyū kay o'jebapuk ğuyjom.

⁸Ixeyū kay jebapukap tomukadi okay o'jebapuk. It kapat wa'umat puxim òn, kanomūm okay o'jebapuk puye. ⁹Imēnpuye obodī ma ip ya'òbuyxi warara'acayū Jesus emumujuyū. Kuy bima Jesus kay itabucayū be ipiatp'ajojoan cuk adi ojekukuku. Imēnpuye osūsūn “Jesus emumuju òn” i'e am. ¹⁰Deus pit soat podi ma xipan okuğ, xipat ğu ma'ğū òn. Imēnpuye juk omuy Jesus emumujum. Te'e ğu juk omuy. Warara'acat ekapikap podi ma juk adi ocekapikpik Jesus emumujuyū ekapikap podi ma. Wa'òbacaam ğu bit cuk adi ocekapikpik—Deus a'òbacaam acā. Ixe wa'òmucanucan'uk osunuy soat em. ¹¹Kawēn idipat acā oğuwēn eywebe. Warara'acayū dak ibeat acā o'ğuwēn eywebe—Jesus emumujuyū. Abu imuwēnuwēn iat pit yoboğ ğu. Cekawēn pit yoboğ. Iboap ekawēn kay juk eyetabut epesop.

¹²— Deus waram ğuto Cristo o'ğutait ce'üap tomukadi — i wuyju e'em. Imēnpuye:

— Deus waram pit ce'ū'ū'ibiyū ğutait ğu — i'e'em te'e ma pūğpūğ ey'in.

¹³Ixeyū e'eap icēm pima bit: — Deus waram ğuto Cristo o'ğutait ğu — i dak e'em ip. 1

¹⁴Deus pe waram ğuto Cristo mutait'üm pima bit, te'e ma kuka kawēn idipat wara'acat pe—te'e ma dak kuka adi eyetabut iboap ekawēn kay.

¹⁵— Deus waram Cristo o'ğutait — i wuyju e'em.

Ixeyū e'eap icēm pima bit, napa ma wuyju e'em:

— Deus Cristo o'ğutait — i.

Deus waram ğuto ce'ū'üayū mutaicin ğu iap ekawēn icēm pima, Cristo dak waram ğuto o'ğutait ğu. ¹⁶Waram ğuto ce'ū'ū'ibiyū mutaicit'uk'üm pima, Cristo dak waram ğuto o'ğutait ğu. ¹⁷Ixe be waram ğuto Cristo mutait'üm pima, te'e ma juk eyetabut cekay. Ikērēat kuğ mabuk eyju. Ixe be imutait'üm pima, ipiat'ajojoap kay epeju eye'ū buje. ¹⁸Ixe be imutait'üm pima, Cristo kay itabucayū'üm'üm wūy ma opop ip Deus wi. Ipiat'ajojoap pe ma ip opop. ¹⁹Ijodi bima acā du Cristo xipan wuykuğ? Wuye'ū buje bit wuykay ğu xe'e? Imēn pima, warara'acat podi ma kuka wuyğuyçüğ ace.

²⁰Imēnpit ixeyū e'eap icēm ğu. Deus waram ğuto Cristo o'ğutait. O'ğutait waram ğuto soat webekitkiyū'üm'üm oğutait iam wuymutaybit am. ²¹Soat je'ū'üm ace'e pūğ ma ağokatkat ikērēat o'ğugē buye. Imēnpuxim soat acejetait waram wara'at pit idipat o'ğugē buye. ²²Soat je'ū'üm ace'e wuyju Adāo naxeğebitbit puye. Imēnpuxim waram acejetait Cristo eju müğ'i wuyju buye. ²³Cristo koap o'jetait waram. Ğuyjom pit Cristo a'òkayayū waram ğuto jetait. Waram acejetait ixe ajēm puje. ²⁴Cristo Deus kay'ümayū a'òbacaap ğu'üm. Soat ğu'üm. Soat xipat'ümayū kukukat a'òbacaap ğu'üm. Soat ya'òbuyxiat a'òbacaap tak ğu'üm. Soat ya'òcaat a'òbacaap tak ğu'üm. Ka'üma ma küyjobit jeenuy ixeyū a'ò kay. Deus a'ò kay acā jeedop ip küyjobit.

— Ēn acā soat kukukat. Soat küyjobit a'ò kay acā — i soat je'e ip Deus pe.

²⁵Cristo soat kukukan je'e Deus pe cekay itakomaayū a'òbacaap mu'üm puje. Soat jeedop ip küyjobit Cristo a'ò kay. ²⁶Wuye'üap wuykay itakomaat puxim. Wuyparara wuykay itakomaat puxim. Wuyparara dak je'üm. Deus soat kukukan pima bit ace'ū ğu. ²⁷Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus soat a'òbacaap o'ğū'üm, i. Soat jeedop ip küyjobit ixe a'ò kay, i.

Deus soat a'òbacaap ğu'üm. Soat jeedop ip küyjobit Cristo a'ò kay. Ja'òbacaap pit ğu'üm ğu. ²⁸Cristo a'ò kay am Deus pe soat muküyjo buje, Cristo jeenuy küyjobit Deus a'ò kay—jebay a'ò kay. Koap cebay soat ğuküyjo ja'ò kay am. Ğasū:

— Ōn tak küyjobin oce a'ò kay — i je'e ipot jebay be.

Deus soat ipi dağacat kukukan jeenuy kabi becat kukukan tak. Soat em jeenuy ixeyū kukukan. Ixeyū kukukap i'üm'ēm ğu.

²⁹ Deus pe ce'ú'ú'ibiyū mutaicit'uk'ūm pima, te'e ma pūḡpūḡ ey'in jemubatisasanan ce'ú'ibit tieḡ.

— Deus waram ḡuto ce'ú'ú'ibiyū mutaicin ḡu — i napa ma e'em ixeyū.

Ixeyū e'eap icēm pima bit, te'e ma jemubatisasanan ip ce'ú'ibit tieḡ. ³⁰ Ixe be ce'ú'ú'ibiyū mutaicit'uk'ūm pima, te'e ma soat kabia oaoka ojuyap cocom ḡn. Imēnpit waram ḡuto ip imutaicit'uk. Imēnpuye te'e ḡu wuyaoka ojuyap cocom wuyju. ³¹ Ocokcok eykay, wuykukukat Jesus Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum puye. Imēnpuye:

— Soat kabia oaoka ojuyap cocom ḡn, okitpitpiyū — i ḡn e'em eywebe.

³² Ijopka be dak cuk adi we'ūpinpinap ojojjo wida ika'uat eju ocebacacanap puxim. Deus ekawēn muwēnuwēn pima, we'ūpinpinap ojojjo ijopka be—Éfeso ka be. Omucokcok am imuwēn puje, te'e ma kajuk we'ūpinpinap ojojjo.

— Kuyaje ace'ū. Imēnpuye juy jekōnkōn acā ajop, tikōnkōn tak — i te'e ma e'em itabit'ūmayū.

Deus pe ce'ū'ūayū mutaicit'uk'ūm pima, ixeyū e'eap taḡ cuy ajeku.

³³ Eyday'em'um cuy epesop wara'acat pe eymuḡuykukuap puxim. Ikērēat mujurūḡrūḡx-iat purem pima, wuyju dak kuka cūḡ ma wuyekukuap acepere ma ixeyū buxim ikērēat mujurūḡ ām. ³⁴ Pūḡpūḡ ey'in pit eyetaybit ḡu Deus e'e am. Imēḡām ḡn e'em eymusūsūn ām. Waram pit cuy eyaḡuysan epesop. Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere!

³⁵ Imēnpit:

— Apēntak Deus waram ce'ú'ú'ibiyū ḡutait? — i je'e aco'i pūḡ ey'in owebe. — Apebitak ixeyū jebin je'e iisuat? — i je'e aco'i owebe.

³⁶ Eyetaybit ḡu eyju. Kadaida dadadam wuyju ipi be. Tamuwexat puje acā kadaim e'em. ³⁷ Kadai ḡu wuyju taidadam—warēmtaksuḡta ma. Trigoda aco'i taidadam wuyju—warēmtaksuḡta ma. ³⁸ Deus jekpiwatpin ma tamuwexaxan kadaim. Kadaida taida'ibita buxim ma jedaeuwexaxan yaypan puje—wara'atam ḡu.

³⁹ Soat itabēḡayū ēn pūḡēn ḡu. Wuyēn pūḡēn. Pucaēn pit wara'atēn ma. Wasūēn tak wara'atēn ma. Aximaēn tak wara'atēn ma.

⁴⁰ Imēn ma opop kabi be dak warēmtaksuḡat ma. Ipi daḡ tak imēn ma—warēmtaksuḡat ma. Kabi beacat idip. Ipi daḡacat tak idip. Jewejojo'i ḡu bit ip idip. ⁴¹ Imēntak kaxie iesop. Kaxiamat pit ḡuto iesop warun ma. Kasopta bit ḡuto taesop warun ma. Jewejojo'i ḡu ip isop. Imēntak pūḡpūḡta bit ḡuto kasopta wara'atasop co'i ḡu—tasop warun ma.

⁴² Imēnpuxim Deus waram ḡuto wuymutaicin. Wuykot puje wuyjebit ierep e'em. Waram ḡuto imutait puje bit, ierep pa'ore je'e. ⁴³ Wuykot puje ikērē e'em wuyjebit ibaca ḡu dak. Waram ḡuto imutait puje bit, idip cīcā je'e. Ibaca jījā dak je'e. ⁴⁴ Wuykot puje, ijodiat'ūm jebit ma wuyjebit. Waram ḡuto wuymutait puje bit, wara'an je'e. Deus biōḡbuk emumuḡē jebin je'e wuyjebit. Ijodi bima wuyjebit ijodiat jebit ma. Waram wuymutait puje bit Deus biōḡbuk emumuḡē jebit wuyjebin je'e. ⁴⁵ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus koapat aḡokatkat o'ḡuḡē—Adāo o'ḡuḡē, i. Ijebin o'ḡuḡē tebeam ijodiat jebin ma, i.

Kanomūmat Adāo bit ijodiat jebit podi ma. Ixe biōḡbuk pit wuymutaicit'ukat. Kanomūmat Adāo i wara'at putet Jesus Cristo butet. ⁴⁶ Koapat pit wuyjebit ijodiat jebit ma. ḡuyjom pit Deus wara'at jebit je'ḡūm wuyjebin. Jebiōḡbuk muḡēḡe je'ḡūm—kabi beat jebit. ⁴⁷ Koapat Adāo ka'wi muḡēḡe osunuy. Kanomūmat pit o'kop kabi bewi—wuykukukat Jesus. ⁴⁸ Ijodiat jebit ka'wi muḡēḡe Adāo jebit puxim. Kabi kay cumayū bit wara'at je'jat jejebin je'ū buje—Cristo jebit puxim—kabi beat jebit puxim. ⁴⁹ Ḡasū ka'wi muḡēḡe buxim wuyju. ḡuyjom pit kabi beat puxim acesop.

⁵⁰ Okitpitpiyū, imēn ḡn eymutaybin pin. Deus soat kukukan pima ka'ūma ma je'ū. Imēnpuye ijodiat jebit kuḡ pima aceōm ḡu cexe ixe soat kukukan pima—ierep em iat kuḡ pima. Ierep em iat ḡu jeenuy cexe.

⁵¹ Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Soat ḡu ace'ū. Dao ma bit Deus soat wuyju wuymuwexat. Kuy bima iboap iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Ḡasū bit ibapuk o'e. ⁵² Dao ma wuymuwexat wuyetapokap co'i. Ixe wuymuwexat amām parasuy jo'iat muyde buje.

Parasuy jo'iat ġuyde kabi be. Imuyde buje, Deus waram ġuto itabucayū'üm'üm jebit ġuyu ipi bewi. Iisuat je'ġüm ijebin. Waram ġuto itait je'e ip. Waram pit je'ü ġu ip. Soat em itait ip jeedop. Wuyju wuyetai pima parasuy jo'iat mujde buje, iisuat je'ġüm wuywebe dak wuyjebin. ⁵³ Ijodiat jebit je'ü'üm. Ierep e'em. Deus pit ibeat jebit ġuwexat kabi beat jebin—ierep ġuian, je'ü ġuian. ⁵⁴ Imēn e'em Deus ekawētup:

Ka'ümġu je'e je'üap Deus soat kukukan pima, i. Soat kūyjobit jeedop ip Deus a'ō kay, i. Deus je'üiat ġuwexat je'ü ġuian, i.

Imuwexat puje ibodup peat ekawēn co'i je'e.

⁵⁵ Wuye'üap dat pe wuyeiduap co'i. Deus pit ce'üat mutaicin dat tōġta'ukap puxim. Je'üaptip'üm pima, ka'üma buxim ace'e wuyparara. Acesup'i'ajo ġu dak ipiat. Pūġ em tak ka'üma.

⁵⁶ Soat ace'ü ikērēat kuġ puye. Ikērēat mujurūġrūġap dat tōġta buxim. Wuyetaybit wuyju ikērēat kuġ iam Deus ekawēn cocom puye. ⁵⁷ Deus pit wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat mujurūġap puxim, wuykukukat Jesus Cristo a'ō daġ wuyju jekukum puye. Imēnpuye:

— Soat podi ma ēn xipan ocekuġ — i juy ace cebe.

⁵⁸ Imēneju, okitpitpiyū, oxe ikukpinayū, eyaġuywarururun ġu juy epesop! Eybu'um ġu dak cuy epesop eyetabūt am Cristo kay. Soat em cuy kapikpiġ epesop wuykukukat peam. Ixe a'ōbacaam kapikpiġ pima, te'e ġu kuka acekapik.

16

¹ — Ocedinheiro juy oceġuxipan imuju am Deus ebekitkit pe—Judéia eipi watwat pe — i juk epe'e owebe eyemudupmubararaktup pe kuyatup pe.

Epeġuxipanpan cuy! Apēn cuk Galácia eipi watwat pe oceceiap taġ cuy eyju dak epeġuxipan—apēn cuk itabucayū be oceceiap taġ. ² Soat edomingo be eyedinheiro'in cuy epeġuxipan. Ade ma ikuġayū adem ma juy ġuxipan. Ade'üm ikuġat pit adem ġu juy ġuxipan. Imēn eyju ġasū imuxipanpan pima:

— Eyedinheiro'in cuy epejat — i ġu kuka oce eywebe eykay oajēm puje.

Oajēm puje at ġu juy epeġuxipanpan. Ģasū dak cuy epeġuxipanpan. Soat cuy je'e ixipan oajēm puje. ³ Oajēm puje aġokatkayū oġuju Jerusalém ka kay—eyemunaēyū. Cartadup tak otupmubararak eyedinheiro eju tupmujuaptum. Eyedinheiro tujowat ip cartadup tak. ⁴ Oju ba'ore'üm pima bit ōn tak oju ceweju ip.

⁵ Macedônia eipi daġ cuy ojeku. Macedônia eipi daġ weku epere buje bit, eykay juy oajēm. ⁶ Ibun ma aco'i oġuy eyxe. Ihi bun aco'i oġuy. Ģuyjom cuy obuywan epe'e ojuap taġ weku am. ⁷ Darem ġu onuy pin eyxe—ibun ma. Wuykukukat ibikuy bima, ibun ma oġuy eyxe.

⁸ Ijoce bit oġuy Pentecostes epeta ajēmap wiwim—Ēfeso ka be. ⁹ Adeayū mutaybin put owebe ijoce. Jesus ekawēn muwēnuwēn ōn adeayū be. Warara'acayū bit itakoma okay, Jesus muwēnuwēn ōn puye.

¹⁰ Obuxim Timóteo dak kapikpiġ wuykukukat peam kawēn idipat muwēnuwēn. Imēnpuye eykay yajēm puje juy xipan epejukuk ikabap i'e am eyxe. ¹¹ Ixe juy epeġupubun ġu yaypan'isu ma'ġu. Ixe epicap wiwim ōn wuykitpitpiyū eju. Imēnpuye juy ixe epesubuywan icokcoġ cepit am okay.

¹² — Ēn tak cuy eju Corinto ka watwat jom wuykitpitpiyū eju — i juk adi oce wuykitpit Apolo be.

Ade em ma imēn cuk adi ocece cebe.

— Ģasū ġu aco'i oju — io'e owebe.

Iju ba'ore'üm pima bit, je'ju eykay.

¹³ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Cristo kay. Eyetabun cīcā juy epesop cekay. Eya'ōcam cuy epesop. Wara'at kaykaykay ġu juy eyetabucap epejukuk. ¹⁴ Warara'acat ikukpinap tomuju juy epeyekapikpik.

¹⁵ Kuy eyetaybit Estéfanas—ibadipyũm tak. Ixeyũ koap ma itabut o'e Jesus kay Grécia eipi watwat'in. Soat em Deus ebekitkit puywatwan ip Estéfanasyũ. Okitpitpiyũ, ¹⁶ ixeyũ a'õ dağ cuy epekuku—ixeyũ eju kapikpik'ukayũ a'õ dak.

¹⁷ Ocokcok cĩcã Estéfanas ajẽmap kay, Fortunato ajẽmap kay dak, Acaíco ajẽmap kay dak. Eywebe obuywan pa'ore bima, ixeyũ ma obuywatwan. ¹⁸ Ixeyũ omucokcokcoğ cĩcã. Eymucokcokcoğ tak cuk adi ip osodop. Xipat cĩcã ip oxe. Eyxe dak aco'i xipat ma ip.

¹⁹ Ásia eipi watwat kato mujujum eywebe—itabucayũ. Áquila, Priscila dak kato mujujum eywebe, soat ixeyũ duk'a be je'aweroro'ukayũ dak, wuykukukat kay itabucayũ. ²⁰ Soat wuykitpitpiyũ dak kato mujujum eywebe—oxeayũ.

Epyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe. ²¹ Obubin ma Paulo dak kato mujujum eywebeiptup mubarararağ õn.

²² — Wũy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom wuykukukat kay'ũmayũ — i õn e'em. — Ocekukukat, ajẽm cuy! — i dak õn e'em.

²³ — Ocekukukat, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk—ekayayũ ejukuk — i õn e'em Jesus Cristo be.

²⁴ Eykukpin cĩcã oxe—soat wuyju Jesus Cristo eju mũğ'i jekukum puye. Ibürũ ma.

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Corinto ka watwat, cartadup mubarararağ òn eywebeaptum—Deus ebekitkiyũ adeayũ beaptum, Grécia eipi watwat beaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ. Tupmubarararağ òn wuykitpit Timóteo eju—wuyxe ikukpinat eju.

² — Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyũ ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

³ — Soat podi ma èn xipat — i juy acece Deus pe.

Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebay. Ixe ma wuyebayat tak. Soat em xipan wuykuğ. Soat em wuybuywatwan. ⁴ Xipat'umat jebapukpuğ ocewebe bima, ixe ma oxebuywatwan. Imènpuye warara'acayũ be xipat'umat ebapuk puje, ocetaybit ibuywat am ip, ipiatpi'ajojom ip pima dak. Ocetaybit ixeyũ buywat am, Deus soat em kuy ocebuywatwan puye. ⁵ Apèn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojom iap puxim oceju dak ipiatpi'ajojom ocetabut Cristo kay buye. Imènpit biğ ma oceju ipiatpi'ajojom pima, biğ ma ixe dak ocebuywatwan oca'òmucanucan.

⁶⁻⁷ — Deus ocebuywatwan e'em — i juk adi oce eywebe kuy bima. — Deus ocedaxijojom ipiat'ajojom kay ocejuap puxim — i dak cuk adi oce eywebe. Imènpuye Deus kay'umayũ oceyakay jijã. Ipiatpi'ajojom ip ocewebe. Wuyju ipiatpi'ajojom pima bit, Deus wuybuywatwan cícã. Kuy eyetaybit iboam. Imènpuye:

— Wuyju dak ipiatpi'ajojom pima, Deus wuybuywatwan jeenuy — i juy epe'e'e eyewebe a'òmucan am. — Wuykay'umayũ wuykaykay bima dak, ixe wuybuywatwan ma jeenuy — i juy epe'e'e eyewebe.

Ixe ma eya'òmucanucan jeenuy eywebe eyetabucap epereap puxim.

⁸ Okitpitpiyũ, ade jijã xipat'umat o'jebapukpuk ocewebe Ásia eipi be bima. Iboap cuy oğuwèn eywebe eyetaybit'umap puxim. Ipiat ocesupi'ajo jijã. Ipoxi jijãat kuğ oceweju iap co'i ma juk adi ocekekuku. Tüybe aceap iãn cuk adi oce'e. ⁹ Tüybe warara'acat wuyaoka iãn cuk adi oce'e. Imènpuye juk adi ocetaybit ocesop iba'ore ocewebe jewedaxijojom iam, Deus pe acã iba'ore ğu ocedaxijojom iam tak. Ixe be acã imutait put ce'uat tak. ¹⁰ Ixe juk adi ocedaxijojom warara'acat pe ocaokaap puxim. Ixe ma ocedaxijojom jeenuy soat em. Ocedaxijojom jeenuy xipat'umat ebapukpuğ ma'ğũ ocewebe. Imènpuye ocetabut cícã cekay. ¹¹ Eyju dak cuy ocebuywatwan epesop kawènwèn pima Deus eju ocewebeam. Deus tak ocebuywatwan jeenuy, ocewebeam eyju kawènwèn puye. Xipat cícãat je'ğũm ocewebe. Xipan jeenuy ocekuğ. Imènpuye adeayũ je'e cebe:

— Bay, soat podi ma èn xipat, xipan Pauloyũ ejukuk puye — i. — Èn xipat cícãat ùmũm cebe — i dak je'e ip cebe.

¹² Abu buk oceğuykuku? Ka'ũma ma. Cedağ ma juk adi ocekekuku. Xipan ma juk adi ocesop warara'acat kuğ. Eykuğ pit ibodi ma ocesop xipan eykuğ. Icèmãn oceju iboam e'em. Apèn cedağ ocece iap tağ oceju jekukum, ocetaybit cícã buye ğu—Deus ocebuywatwan puye acã; ixe soat em xipat cícãat ùmũm ocewebe buye dak. Imènpuye ocecockat ocekuap kay cedağ ma oceku buye. ¹³ Kawèn iba'arèmatup mubarararağ ğu òn eywebe—kawèn ibapukatup acã. Obu'u ma juk adi oğuy eymuğuykuku cartadup pe. Eyetaybitbüt ã òn. Imènpuye juy omuymuy ğu bit epesop! ¹⁴ Ğuyjom pit aco'i eyetaybit cícã epe'e òn. Eycokcoğ epesop okay ğebu je bit. Òn tak ocokcoğ oce eykay waram wuykukukat Jesus ajèmap kabia be.

¹⁵⁻¹⁶ Koap pima bit cuk adi a'ğũ wa'ò kay jijã epesop. Imènpuye eyjo pin cuk adi oğuy Macedônia eipi kay cum pima, ibocewi jepin pima dak. Imèn eyjojo buje kuka juk xepxep em oğuy eymucokcoğ Deus ekawèn eymutaybitbin. Eyju dak kuka juk obuywan epe'e Judéia eipi kay oju am. ¹⁷ Wetaybit'um tu oğuy eyxe eykay iju pin pima?

— Ewekay acã èn èbum — i du eyju e'em owebe? — “Cum òn eykay,” i èn e'em ocewebe cum'um pima — i du eyju e'em owebe?

Imên ãu òn e'em! ¹⁸Deus pit napa ãu e'em. Soat em ja'ò dağ e'em. Òn tak inapa bit oce ãu. Deus itaybit iboam.

— Hm hm. Cum òn eykay — i'ümğü òn e'em, cum'üm pima bit.

¹⁹ Òn ma Jesus Cristo juk adi oğuwēnuwēn eywebe. Timóteo dak cuk adi ixē ma o'ğuwēnuwēn eywebe, Silas dak. Ixe Jesus Cristo Deus ipocat.

— Em òn — i'ümğü ixē e'em em'üm pima.

Ja'ò dağ pit soat em ma e'em.

²⁰— Xipacat oğüm eywebe — i'e'em Deus wuywebe.

Ibo bubum ma wuyju xipacat pupum, Jesus Cristo Deus a'ò dağ iümüm wuywebe buye. Imēnpuye:

— Imēn cuy je'e, soat em Deus ja'ò dağ e'em puye — i wuyju e'em soat pe. Imēnpuye:

— Warara'acat podi ma Deus idip — i'e'em adeayū dak.

²¹Deus ma ja'òbacaap ümüm wuywebe Cristo ekukuap puxim wuyeku am. Ixe ma juk wuyñaē jebekitkin. ²²Wuybutet mubarararağ wuybubut pe teku juy obubut iap mubapuk am soat pe. Imēnpuxim Deus tak jebiōğbuk o'ğüöm wuywebe teyūku webekitkit iap mubapuk am soat pe. Ixe biōğbuk wuywebe bima, wuyetaybit soat wuywebe iüm piniat acejat iam.

²³Deus itaybit icēmān òn e'em eywebe iam. Eykay oju buje bit, kuka mo òn eymukorēm. Imēnpuye oju ãu eykay eymukorēmap puxim. Obu'u eymuğuycūğ. ²⁴Jeymukūyjo ãu bit oceju eyetabut am, kuy eyetabut cīcā buye. Imēnpit eycokcok cīcā ãu buk—eycokcoksū ma. Imēnpuye ocexe eymucokcok pin.

2

¹Imēnpuye:

— Odaobu'u'u Corinto ka beayū kay imukorēmap puxim ip—imuğuycūğap puxim tak ip — i juk oce owebe ma.

Omuçokcoğ cuk adi epesop kuy bima. ²Owebe eymuğuycūğ puje bit, abu kuka omuçokcoğ? Ka'üma ma! Soat kuka eyğuycūğ epesop. Imēnpuye oju ãu eykay obu'u eymukorēm puye. ³Imēnpuye koapatup cuk otupmubararak cartadup eymukorēmaptap. Ikērēat muğēğēap cuy epeyepere oajēm awap. Eywebe omuğuycūğap kay ãu juy òn oajēm puje. Eywebe omuçokcoğap kay acā juy òn. Òn ocokcok pima, eyju dak eycokcok ma epesop. ⁴Oğuycūğ cīcā eykay bima ibodup cuk otupmubararak eywebeaptup—wağuybabi'üm eykuğ pima. Wetadidetoğ ma juk adi otupmubararak. Eymuğuycūğap oju ãu bit cuk otupmubararak—eymukūyjoap oju acā. Eymukūyjo pin cuk adi oğuy eykukpin cīcā oce iam.

⁵Iğō bit cuk adi omuğuycūğ cīcā ağokatkat, eyxeat, ikērēat muğēğē'ukat. Iğō juy epeğukorēm iaptup cuk adi otupmubararak eywebeaptup koapatup. Omuğuycūğap podi ma bit iğō juk adi eymuğuycūğcūğ osunuy pūğpūğpūğ ey'in. Eya'òpuruğ ãu bit cuy epeğukorēm—eya'òdidim ma. ⁶Ade ey'in cuk kuy iğō o'ğukorēm rēm waram ġuto cedağ ma ceku am. Kuy juy o'e. Waram pit epeğukorēm ãu. ⁷Ğebum ãu juy epesop ġasū bit apēn ixē ikērēat o'ğūğē iap kay. Epesubuywan ġasū bit. Iburem cuy epesop biğ ma iğuycūğap puxim—Deus ikērēat ju'uk ãu owebewi i'eap puxim. ⁸Xipan cuy ixē epejukuk ġasū bit imutaybin am ocexe ekukpin cīcā iam. ⁹Kūyjobit paxi adi ip wa'ò kay iam cuk adi oğuy wetaybin pin. Imēnpuye juk ibodup otupmubararak eywebeaptup koapatup.

¹⁰Iğō ağokatkat cuk adi omuğuycūğ ikērēat muğēğē'ukat. Imēnpit eyju ġebum'üm pima apēn ikērēat o'ğūğē iap kay, òn tak ġebum ãu oce iboap kay. Wağuyba'üm iboap kay Cristo etabutpe. Wağuyba'üm puje, xipat ma je'e eywebeam tak. ¹¹Ğebum ãu oce iboap kay Satanás pe wuyağuyba'arēmap puxim. Wuyetaybit apēn Satanás jewağuymuğēğēm. Ibikuy jījā wuywebe ikērēat muğēğēan.

¹²Kuy ma juk oju Trōade ka be kawēn idipat muwēn ām iboka watwat pe—Cristo muwēn ām cebe ip. Iba'ore jījā osunuy iju am. Emucaçūğap puxim wuykukukat pit omuju kawēn idipat muwēn ām cebe ip. ¹³Wağuybabi'üm cīcā juk a'ğū oğuy, wuykitpit Tito dobuxik'üm puye. Imēnpuye ocewewuwēn ibo ka watwat pe. Macedônia eipi kay juk oju ikudadam.

¹⁴ Kuyje ya'ōcaat oexe nopaḡōḡōap taḡwi taomūnmūn'ibiyū kuḡ. Soat etabutpe oexe—jebekitkit etabutpe. Imēnpuxim Deus tak soat em wuya'ōmucanucan Cristo eju mūḡ'i wuyeku am soat etabutpe jebekitkit etabutpe. Apēn soat taḡ te'okuat jepōḡpōḡpōḡ iap puxim Deus tak wuyumujum soat kaka daḡ. Wuyumujum Cristo ekawēn muwēn ām soat ka watwat itaybit am ixem. Imēneju:

— Warara'acat podi ma ēn xipat! — i juy ace cebe—Deus pe.

¹⁵ Kuyje paīyū te'okuatōm mupikupik'uk osodop ip tiḡmuju am Deus kay. Wuyekukuap te'okuatiḡ puxim, wuyju Cristo bikuyap taḡ jekukum puye. Cristo ijoptiḡ tiḡmuyuhum Deus kay. Te'okuatiḡ jediḡepōḡpōḡpōḡ Deus taxijom'iaiyū be te'oyōn ām, ipiat'ajojoap kay cumayū be dak te'oyōn ām. ¹⁶ Ipiat'ajojoap kay cumayū xe wuyju Cristo bikuyap taḡ jekukum iap te'okōōmat puxim e'em—wuye'ū'ēmate'o buxim. Deus taxijom'iaiyū xe bit te'okuat puxim e'em wuyekukuap—wuymu'ada'adaapte'o buxim. Abu-be Cristo imuwēn put wara'at ka watwat pe? ¹⁷ Deus a'ōbiat pe acā! Deus pe wuyumuju buje, cedaḡ ma Cristo aḡuwēnuwēn. Warara'acat muḡuykukuku'uk'ūmayū wuyju. Deus etabutpe wuyju imuwēnuwēn. Warara'acat pit warēmtaḡ ma Cristo muwēnuwēn. Imuwēnuwēnaptei kay jījā dak e'em ip. Tūybe Cristo muwēnuwēn pima wuybuyxi jījāan ace'e iān e'em ip. Ixeyū buxim ḡu oceju bit.

3

¹ Warēmtaḡ ma eymutaybitbin'ukayū buxim ḡu oceju bit.

— Xipat cīcā oceju — i'ūmḡu oceju bit e'em warara'acayū be.

Ijoptup kukat xipat iaptup kay xe'e oceju eyxewi cartadup? Ka'ūma. Kuy ocetaybit eyju xipat iam. Iboaptup kay xe'e eyju ocexewi dak? Ka'ūma. Kuy eyetaybit oceju xipat iam. ² Oceju bit cartadup kay ḡu eyxewi Pauloyū xipat iaptup. Eyju ma ocemudupmubararaktup puxim cartadup puxim. Apēn eyju cedaḡ ma jekukum iap co buje soat je'e:

— Paulo xipat. Cedaḡ ma Corinto ka watwat o'ḡutaybitbin — i.

Imēn je'e ip apēn cuk ikērēat muḡēḡēap epeyepere iap co buje dak. ³ Eyju cartadup puxim—Cristo emudupmubararaktup puxim. Tintadim ḡu o'tupmubararak. Wita'a erūn'a be ḡu dak opop ibararak. Deus biōḡbuk pit cuk eyaḡuydadam o'e—soat em itabēḡat biōḡbuk ma. Eyaḡuydadam o'e ocewebe kawēn idipat muwēn puje eywebe. Imēnpuye eyekukuap cartadup puxim.

⁴ — Oceju xipat — i oceju e'em eywebe, ocetabut cīcā Deus kay buye, Cristo kay dak.

⁵ Deus ocebuywan'ūm pima, iba'ore kuka o'e ocewebe Cristo muwēn ām warara'acat pe. Imuwēn put ocewebe ixe ocebuywatwan pima acā. ⁶ Ixe ma ocebuywatwan kawēn iisuat muwēn ām soat ka watwat pe—apēn ixe soat ijodiacat taxijo pin iap ekawēn muwēn ām.

— Soat ekawēn taḡ eyeku'ūm pima Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ, ixe wi wūy ma epesop eye'ū buje — i'ūmḡu oceju e'em warara'acayū be. — Ibiōḡbuk xipacat eyaḡuydadam pima, Deus xe ma epesop eye'ū buje — i acā oceju e'em. Wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuy e'em ip adeayū. Jewedaxijo ojuy dak e'em ip. Iba'ore imēnpit cewedaxijo am ip. Imēnpuye wūy ma ip dopdom Deus wi. Ibiōḡbuk xipacat wuyayuydadam pima bit, Deus xe acesop soat em.

⁷ Kawēn kuyat pit ibararak osodop witadopa be—topaerūnatopa be. Deus dipap o'jebapuk iboap ekawēn muwēn puje Moisés pe. Idip cīcāt o'jebapuk. Imēnpuye Moisés osunuy topa jo ba'ore soat pe jebekitkit pe—Israel naxeḡebitbit pe. Topa jo ba'ore osunuy topasopsup puye Deus dipap kuḡ. ḡuyjom pit topasopsup ḡūḡūn ā o'e. Imēnpit iba'ore soat pe wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuyat wūy ma jeenuy Deus wi je'ū buje. ⁸ Ḡasū bit Deus jebiōḡbuk moōmōm wuywebe soat em wunuy ām jexe. Iboap idip cīcā wuyxe. Wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap idip cīcā. Deus jebiōḡbuk muōmōm wuywebe iap pit ibodi ma idip wuyxe. ⁹ Iba'ore soat pe wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku am kawēn kuyat taḡ. Imēnpuye:

— Ikērēat kuḡ eyju oxe — i'e'em Deus soat pe wuywebe.

Wuyawēwēap ekawēn pit cekawēntip. Ibodi ma kawēn iisuat pit cekawēntip. Kawēn iisuat tağ jekukum pima, cūğ ma acesop Deus xe. ¹⁰ Moisés Deus dipap o'jojjo kawēn kuyat muwēn puje. Cekawēntip osunuy. Ġasū bit cūğ ma acesop Deus xe kawēn iisuat tağ jekukum pima. Kawēn kuyat podi ma cekawēntip osunuy kawēn iisuat. ¹¹ Kawēn kuyat cekawēntip osodop. Ibon am ġu bit Deus o'e "Iboap ekawēn tağ cuy epeku," i. Daream ma. Kawēn iisuat pit kawēn kuyat podi ma cekawēntip. Soat em ma juy iboap ekawēn tağ ajeku.

¹² Soat em Deus xe acesop iap wiwim cīcā wuyju. Imēnpuye wuybisūsūn ġu kawēn iisuat muwēn ām soat pe. ¹³ Moisés buxim ġu wuyju. Ixe Moisés pağo ierūnat kuğ osunuy jedopa ajuy am. Ibu'u osunuy jebekitkiyū be jedopasopsep ġūsūnap coan. ¹⁴ Topa jojom ip osodop iğūğūn ā Moisés ebekitki—Israel naxeğebitbit. Itaybit ġūğūn ma dak osodop ip Deus ekawēn jedopa eju pağo kuğap co'i ma. Ġasū dak iba'ore jījā ixe'yū etaybin am apēnape Deus e'em iam cekawēntup cocom ma'ğū ip. Cekawēn pa'arēm cexe ip kawēn kuyat. Cristo eju jemūğ puje acā itaybit je'e ip cekawēn. ¹⁵ Wuyawēwēap ekawēntup co buje, ġasū dak itaybit ġūğūn ma ip—Moisés pe o'ğuwēn iap ekawēntup co buje. Itaybit ip yopit ma. Jedopa eju pağo kuğat co'ma ip itaybit. ¹⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus pağo o'ju'uk Moisés dopa ejuwi cepit puje wuykukukat kay, i.

Imēnpuxim ġasū dak wuywebe ikērēat muğēğēap epepe buje Deus ikērēat ju'uk wuywebewi pağo o'ju'ukiap puxim. Ikērēat ju'uk wuywebewi wuyetabun puje wuykukukat Jesus kay. ¹⁷ Ibodup pe wuykukukat Deus biōğbuk iape. Ixe wuymuissusun soat em Deus xe wuyñūy ām wuye'ū buje. Ixe biōğbuk wuywebe bima, wuyetaybit wuyju cūğ ma Deus xe Jesus kay wuyetabut pima acā iam, wuyawēwēap ekawēn tağ jekukum pima ġu iam. ¹⁸ Wuyju bit kuy wuyetabut wuykukukat Jesus kay. Jedopa eju pağo kukat puxim ġu wuyju. Wuykukukat biōğbuk wuymuwexaxan wuydip am jejo'i i'eap ojuy. Ixe wuymuwexaxan waroa jo'ian. Wuykukukat dipap ip o'jojjo wuyjojo'ukayū waroa jo' buye. Imēnpuye biğ ma wuykukukat co'iyām acesop. Imēn ace'e biğ ma wuydip.

4

¹ Deus ma ocekapikam o'ğūm ocewebe, itabotaidabotbot ocekap buye.

— Kawēn idipat cuy epeğuwēnuwēn soat kaka dağ — i juk adi o'e ocewebe.

Imēnpuye ocebu'u ġu ocesop ocekapikap kuğ. ² Iba'arēm ikērēat muğēğēap pit kuy ocepere. Warēmtağ ma ocekuap tak kuy ocepere. Warara'acat muğyukuku'uk ġu oceju bit imutabun am ip Jesus kay. Deus ekawēn muwarururun'uk ġu dak oceju. Soat em ma kawēn icēmat tağ oceju jekukum Deus etabutpe. Imēnpuye:

— Pauloyū cedağ ma jekukum — i'e'em ip soat pe ocekuap cocoayū.

³ Oceju kawēn idipat muwēnuwēn. Ixe ekawēn pit iba'arēm ipiat'ajojoap kay cumayū xe.

⁴ Kawēn idipat kabia buxim. Wuyetaybit Cristo idip cīcā iam kawēn idipat cocom puye. Icēmān Cristo Deus co'i iam tak wuyetaybit ma. Satanás pit ipiat kay cumayū mubu'u'un Jesus kay itabucap puxixim. Ixe'yū ağuy mubarēm rēm kabiok pe imunēm unēmap puxim. Imēnpuye itabut ġu ip kawēn idipat kay. Ita'ūmat puxim ip e'em.

⁵ — Ocekap juy eyetabun eposop — i'ūmğū oceju e'em warara'acat pe. — Jesus Cristo kay juy eyetabun eposop — i acā oceju e'em. — Āğ cuy ixe eykukan je'e — i oceju e'em.

Jesus Cristo xipat cīcā ocekap. Imēnpuye oceju eybuywatwan. ⁶ Kuyje:

— Kabiokat tağwi juy kabiaat je'bapuk — io'e Deus.

Ibo kabiaat wuy mukabiahāma iap co'i ixe wuy mukūyjojom. Ixe wuy mutaybitbin soat podi ma odip iam. Cristo dak ixe jo'i ma jedipap kuğ—Deus co'i ma.

⁷ Deus a'ōbacaap kuğ oceju cekawēn muwēn ām. Imuwēnuwēn oceju ocebacā ġu ma'ğū. Ka'wi muğēğē'a buxim oceju—yaca'ūmat'a buxim. Deus acā ya'ōbaca. Ixe bit oca'ōmucanucan jekawēn muwēn ā. Imēnpuye ocekapikam coco'ukayū itaybit ja'ōbi ġu teyūku imuwēnuwēn—Deus a'ōbi acā ip imuwēnuwēn iam. ⁸ Soat em xipat'ūmat jebapukpuğ ocewebe. Ocebu'u ġu ma'ğū ocetabut am Jesus kay. Soat em ocağyubabi'ūm'ūm oceju e'em. Ocetabucap pit ocepere ġu imēnpit. ⁹ Ade ocekap itakomaayū. Ocebureyū

dak ade ma. Soat em ocekey itakomaayū ocemupokupoğ. Ocemuy'ū ġu bit ip imēnpit.
¹⁰ Soat em ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum wuykukukat Jesus puxim. Ixe a'ōbacaap kuğ pit oceju soat em ma. Iboap ijo but soat pe ocejojo'ukayū be. ¹¹ Soat em ip ocaoka ojuy jekukum itabut'ūmayū Jesus kay ocetabut puye. Ocejebit ma i'ūm. Oceju bit soat em ma Jesus a'ōbacaap kuğ ocesop. Iboap ibapuk cīcā e'em soat xe ocejojo'ukayū xe. ¹² Ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum, Jesus Cristo muwēnuwēn puye. Eyju bit soat em eyetabēğ epesop Deus xe eye'ū buje, ocekawēn kay eyetabut puye.

¹³ Imēn ibararak opop Deus ekawēntup pe:

Kuy juk wetabut oce. Imēnpuye juk ocekawēn, i'e'em Deus ekawēntup.

Oceju dak kuy juk ocetabut ajop. Imēnpuye oceju kawēn idipat muwēnuwēn jekukum warara'acayū bit a'ġu ocaoka pin ma. ¹⁴ Deus cuk wuykukukat Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi. Ixe buxim oceju dak ocemutait oce'ūap tomukadi Jesus o'ġutait puye. Ocedujowat jewekay. Eyju dak jeydujowat jewekay. Ixe xe ma acesop soat em. ¹⁵ Oceju juk adi ipiat ocesupi'ajojo Deus ekawēn muwēn ām eywebe. Imēnpuye biğ ma Deus xipat cīcāat ūmūm soat pe eywebe. Imēnpuye biğ ma eyju e'em cebe:

— Xipat cīcā ēn ocekey — i.

Imēnpuye Deus dipap ibapuk e'em adeayū xe.

¹⁶ Apēnpuye kuka wuyġuycūğ ace'e? Ibacā'ūm e'em wuyjebit. Wuybinūn pit iisu e'em, Deus wuya'ōmucanucan puye. Wuya'ōmucanucan biğ ma wuyetabut am Jesus kay. ¹⁷ Wuykay'ūmayū wuykaykay jījā. Ipiatpi'ajojoan cīcā dak ip wuywebe. Imēnpit ibun ġu iboap acejukuk—darem ma. Ģuyjom pit Deus jedipap je'ġūm wuywebe. Idipap kuğ acesop. Darem ġu iboap kuğ acesop—soat em ma. Acejepere ġu. ¹⁸ Imēneju wuyju soat em ġebum wuywebe ijo bucat kay ġu—wuywebe ijo ba'oreat kay acā. Wuywebe ijo bucat darem ma dopdom. Wuywebe ijo ba'oreat pit soat em ma dopdom.

5

¹ Wuyjebit xijap'a'a buxim. Wuye'ūap xijap'a'a muy'acap puxim. Wuye'ū buje wuyjebit acejepere ijodi ipi be. Wara'at pit acejat wuyjebin iisuat. Kabi be bima bit wara'at ma je'e wuyjebin. Iisuat ijodiat emumuğē ġu—Deus emumuğē acā. Ibiat kuğ acesop soat em ma. ² Wuyetabikuku jījā wuyjebit iisuat kay, kabi be wuynuy pin cīcā buye. Kabi be bima iisuat acejat wuyjebin. ³ Wara'at acejat wuyjebin iisuat. Wuyjebitbet acesop kabi be bima. ⁴ Ijodi bima, xijap'a'a be iap puxim wuyju e'em. Soat em wuyju ipiat kuğ e'em. Soat em wuywātaxipi wuyju e'em. Imēnpit wuybu'u je'ū ām. Iisuat pu pin pit wuyxe wuyjebin. Iisuat kuğ pima wuyjebit kuğ, soat em ma wuyetabēğ acesop. Ace'ū ġu. ⁵ Deus ma iisuat o'ġuğe wuyjebin. Ixe juk jebiōğbuk o'ġuōm wuywebe wuymutaybit am wara'at oğūm eyjebit iisuat iam.

⁶ Ijodi bima bit puk wuykukukat wi wūy ma wuyju nuynuy—wuyjebit kuyat kuğ pima. Imēnpuye wuycokkok cīcā soat em ixex acesop iap wiwi am. ⁷ Iboap wiwim wuyju ijojomap tomuju ġu—wuyetabucap tomuju acā. ⁸ Wuycokkok cīcā wuyetabut am ixex acesop iap kay. Kuyat iwat pin wuyju—wuyjebit iwat pin—wuyju am wuykukukat kay. ⁹ Wuykukukat muwokkot pin cīcā wuyju warara'acat mucokkokap podi ma. Imucokkok pin cīcā wuyju ijoce wuyjebit kuyat kuğ pima, iboma cexe bima dak. ¹⁰ Soat cuy wuyju acejewemubapuk Cristo wap. Acejewemubapuk ixex be “Xipat eyju oxex” i'e am xipacayū be, “Ikērēat kuğ eyju oxex” i'e am ikērēat kukayū be dak. Cedağ ma ixex ideida soat pe wuywebe apēn cuk adi ijodi bima ajekukuku iaptei. Xipacat je'ġūm xipacat muğēğē'ukayū be xipan cekukuaptei. Ipiat pit supi'ajojoat ikērēat muğēğē'ukayū be ikērēm cekukuaptei.

¹¹ Wuypararak wuykukukat puxim ixex soat podi ma ya'ōbaca buye. Imēnpuye oceju kapikpiğ cīcā warara'acayū mutabut am cekay. Imuğuykukukum ġu bit oceju imutabucap ojuy ip. Cedağ ma oceju imutaybitbin ā ip. Deus itaybit iboam. Eyju dak xex eyetaybit iboam?

¹² — Eyetabun cuy epesop okay, xipat ōn eykay buye — waram pit i'e pin ġu oxex.

Eyju eycockok ocekey iap kay oceju. Warara'acayū bit ocemuymuy acā eywebe. Jewexe ip yoboğān kacūğtağ idip puye. Badi bit a'ğū idip'ūma ip. Oceju bit cedağ ma jekukum ixeyū a'ōmuypit am ey mucokkok am tak ocekey. ¹³Ocadaodao du eyxe “Cedağ ma oceju jekukum” i'e'em puye? Ocadaodao bima, imēn ma buk oce'e warara'acayū be “Deus soat podi ma xipat” i'e am. Ocağusyat tu eyxe iboam e'em puye? Ocağusyat pima dak, xipat ma kuka o'e eywebeam. ¹⁴Soan oceju e'em Cristo xe ocekekpin cīcā buye. Kuy juk ocetaybit ocesop pūğ ağokatkatk oe'ū soat peam ijodiakat peam iam. Imēnpuye soat ipi juacat yukpiwat ce'ū ām. ¹⁵Ixe oe'ū soat peam wuywebeam. Oe'ū wuywebeam wuybikayap tağ wuyeku am ġū. Jebikayap tağ jeku am acā oe'ū. Waram ġuto o'jetait xipat wuykay i'e am.

¹⁶Kacūğ kay acā wuyju ağ. Imēnpuye wuy'a bewi wuyju e'em:

— Teku xipat i. — Ğoku xipat ġū — i dak.

Ğuyjom pit imēn ġū ace'e. Wuy'a bewi dak cuk adi ġebum ma ajop Cristo kay kuy bima. Imēnpuye ijodiat co'i osunuy wuyxe. Ğasū bit imēn ġū wuyju ġebum cekay. ¹⁷Cristo ejo mūğ'i bima wuyisun ma acesop. Apēn cuk adi warēmtağ ma ajekukuku iap kuy oi'ūm. Iisuat acā o'jepoyat. Kuyat pit ka'ūmğū o'e. ¹⁸Wuymuisusunap Deus pabi. Ixe wuymuisusun soat tağ Cristo oe'ū wuywebeam puye. Kuy bima bit cuk adi a'ğū wuyetakoma ajop Deus kay. Ğasū bit ixē wuyuwexaxan o'e jebureyūm.

— “Deus pe juy epeyewemuxat jebureyūm,” i juy epe'e'e warara'acayū be — i'e'em Deus wuywebe ġasū bit.

¹⁹— Deus pit o'jeğebu ġū apēn cuk adi ikērēat epeğūğēğē iap kay. Cristo oe'ū ikērēat muğēğēap teida am puye — i wuyju e'em soat pe. — Jesus kay eyetabun puje Deus jeymuwexat jebureyūm Cristo oe'ū wuywebeam puye — i wuyju e'em soat pe ijodiakat pe.

Deus ma juk wuymuju iboam i'e am.

²⁰Imēneju oceju kawēnwēn eyweju Cristo a'ōbi. Deus ma juk ocemuju jekawēn muwēn ām eywebe.

— Deus ibu'u eywebe jekay'ūmām — i oceju e'em eywebe. — Eymuwexat pin jebureyūm — i oceju e'em eywebe. — Ğū cuy jeymuwexat jebureyūm — i oceju e'em eywebe.

Deus tak ijoce bima, imēn ma kuka o'e eywebe. Ixe a'ōbi ma iboam oceju e'em eywebe.

²¹Cristo bit ikērēat o'jukuk ġū. Pūğ em tak ka'ūma ma. Deus pit soat wuyju juk adi ikērēat ağūğēğēğē iap o'jomōğ Cristo be. O'jomōğ cebe. Imēnpuye kuğ ġū wuydop am. Imēnpuye wuyju Cristo eju mūğ'i jekukum pima, ikērēat kuğ ġū acesop Deus xe. Soat tağ wuyisu acesop cexe. Imēn ibikuy e'em wuywebe i'e am.

6

¹Ocebuxim ma eyju dak kapikpiğ Deus peam. Imēnpuye oceju jeyawē. Kuy juk adi a'ğū xipat cīcāt epejajat Deus xewi. Waram pit cuy epeyepere ġū xipacap. ²Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop Deus ekawēn kay. Imēn Deus e'em:

“Ocedaxijom cuy ece” i eyju e'em owebe bima, kuy juk oya'tjojo ey'eap, i. Eydaxijojoap kabia be ma juk ōn eydaxijo, i'e'em Deus.

Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop. Ğasū juy Deus eydaxijo pin. Ğū cuy ixē ġasū bit jeydaxijo.

³Cūğ ma oceku pin warara'acat mubu'unap puxim itabucap kay. Ocebu'u jījā warara'acayū be “Ocetabut ġū juy Jesus kay, ixē a'ōkayayū warēmtağ ma jekukum puye” i'e am ocekuuap cocom puye. ⁴Cedağ ma oceku pin warara'acat itaybit am teyūku Deus buywatwat'ukayū iam. Ocepiceğē ġū oceju jekukum, itabut'ūmayū bit adi a'ğū ocekeykay jījā ma, ipiatpi'ajojoan ma dak adi a'ğū ip ocewebe, ka'ūma kuğ ma dak adi a'ğū oceju. ⁵Kuy juk adi a'ğū ip ocemupokupok itabut'ūmayū. Te'e ma ip cuk adi a'ğū ocemuōm daomūnmūnap'a be. Ikērēm cīcā juk adi ip ocekek adeayū e'awero buje ocekyjoap mubarēmrmrē ma ip. Kuy juk adi a'ğū ocejekapikpikpik cīcā ma. Ocxexexet'ūma juk adi a'ğū, ocejekōnkōn'ūma dak. ⁶Warara'acayū itaybit osodop teyūku Deus peam kapikpik'ukayū iam, cedağ ma oceju jekukum puye. Soat tağ oceisu. Ocekawēnkērē

ḡu—ocekawēntip ma. Ocetaybit cīcā dak kawēn idipat muwēn ām. Ocepiceḡe ḡu dak warara'acat kuḡ. Warara'acat kuḡ tak xipan oceju. Imēn oceju bit jekukum xipat cīcāat biōḡbuk oceukat puye. Warara'acat kuḡ tak oceju ikukpin. ⁷Kawēn icēmat muwēnuwēn acā oceju warara'acat pe. Deus a'ōbacaap kuḡ oceju jekukum. Cedaḡ ma oceju jekukum. Imēnpuye:

— Cūḡ ma juy epeku, Deus cūḡ ma wuykuḡ puye — i oceju e'em itaybit'ūmayū be. — Ocemuymuy ḡu juy epesop, Deus cūḡ ma wuykuḡ puye — i oceju e'em ocemuymuy ojuyayū be dak.

⁸Pūḡpūḡ ocebuyxim ocekuḡ. Warara'acat ocebuyxim ḡu ocekuḡ. Pūḡpūḡ ocemuymuy. Warara'acat xipan ocekuḡ. Pūḡpūḡ te'e ma e'em:

— Pauloyū napa ma e'em — i.

Icemān pit oceju e'em. ⁹Pūḡpūḡ itaybit ḡu ocejum. Adeayū bit itaybit cīcā ocejum. Ocetabēḡ mabuk a'ḡu eyju ocejojom.

— Pauloyū o'yaoka ip — i'e'em ip te'e ma owebe pūḡpūḡ.

Ade em ipiat'ajojom oceju. Ocaoka ḡu ma bit ip. ¹⁰Pūḡ em ocemuḡyucūḡcūḡ warara'acat. Soat em pit ocecokcok oceju e'em. Pūḡpūḡayū xe ocedadaibot. Adeayū muwexaxan pit oceju ibubut adeat puximayūm kawēn idipat kay itabut ip puye. Adeayū xe oceju ka'ūma kuḡ. Deus xe bit soat kuḡ oceju.

¹¹Oceburereyū, Corinto ka beayū, eykukpin cīcā ocexe. Iba'arēm ḡu juk adi ocejekawēn eyweju—ocekawēn ojuy iap taḡ acā. Eykukpin cīcā ocexe iap kuy oceḡuwēn eywebe. Eykay jījā oceju. ¹²Ocebu'u ḡu juk adi ocesop eykay. Eyju bit cuk adi eybu'u epesop ocekey. ¹³Okpot eju kawēnwēn pimān puxim ōn kawēnwēn eyweju. Eybu'um ḡu juy epesop ocekey. Apēn oceju eykay jījā iap puxim cuy eyju dak ocekey epesop.

¹⁴Jesus kay'ūmayū eju cīcā ḡu juy epeku. Iba'ore cūḡ ma jekuku'ukat pe jeburere am warēmtaḡ ma jekuku'ukat eju. Iba'ore kabia daḡ jekuku'ukat pe jeburere am kabiok taḡ jekuku'ukat eju. ¹⁵Iba'ore Cristo ebekit pe pūḡ taḡ ma jewaḡuy am Satanās ebekit eju. Iba'ore itabucat pe itabut'ūmat aḡuy daḡ jewaḡuy am. ¹⁶Iba'ore Deus tuk'a be cucu'ukat pe jeweburedam deusbaro duk'a be cucu'ukat eju. Deus nuynuyap'a buxim wuyju, ibiōḡbuk omuy wuywebe buye. Itabēḡat omuy wuywebe. Imēn Deus cuk adi o'e:

Ixe'yū eju juy oḡuy, i. Ixe'yū binūnpe juy oḡuy, i. “Ēn acā Deusat ocexe,” i je'e ip owebe, i. “Webeitkiyū eyju,” i dak oce cebe ip, i juk adi o'e Deus. ¹⁷Imēnpuye wuykukukat cuk adi o'e: Ixe'yū juy epewepere, i. Ixe'yū xewi juy epewewede, i. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat ekukuap puxim ḡu juy epekuku, i. Ixe'yū buxim ḡu jekukum pima bit, ōn jeymudot okay, i. ¹⁸Ōn oce eyebay, i. Okpotpoyūm epesop. Odaxiyūm tak epesop, i. Imēn cuk adi wuykukukat o'e kuyje—soat podi ma ya'ōbacaat o'e.

7

¹Imēn Deus e'em wuywebe, oburereyū, oxo ikukpinayū. Xipat cīcāat ūm pin wuywebe. Imēnpuye ikērēat mujurūḡrūḡap cuy acepere! Ikērēat kay ḡu juy ḡebum ajop! Ibuyxim cuy Deus ajukuk. Ixe be juy acemisunat soat em ikērēat kukap puxim.

²Ocekukpin cuy epesop ocekuḡ! Ikērēm ḡu bit oceju soat knḡ—xipan acā. Warara'acat muymuy ḡu oceju. Warara'acat muḡyukukukum ḡu dak oceju xipacat puap ojuy ocewe-beam. ³Iboam ōn e'em “Xipat ḡu eyju ocexe” i'e am ḡu. Imēn ma juk adi ocecece eywebe kuy bima. Soat em eykukpin cīcā ocexe. Eyxe bimaap co'in ma ōn wetabēḡ pima, we'ū buje dak, soat em ma ōn ḡebum eykay buye. ⁴Wetabut cīcā eykay. Xipan ōn eyawēḡmuwēnuwēn soat em warara'acat pe. Oḡuykuku jījā ade xipat'ūmat jebapukpuḡ ma'ḡu ocewebe. Yoboḡ cīcā ōn ocokcokap kuḡ.

⁵Macedōnia eipi be ocajēm puje, ocejebodoy'ūma. Xipat'ūmat o'jebapukpukpuk ocewebe soat kaka daḡ pima. Oca'ōxixiḡ cīcā juk adi osodop ip ocekey'ūmayū. Ocepararan ma juk adi a'ḡu ocekekuku. ⁶Deus pit iḡuycūḡat mucokcokcok'uk. Ixe juk adi oca'ōmucan Tito ajēm puje. ⁷Oca'ōca juk adi oce'e yajēm puje. Yajēm puje:

— Xipan ma juk Corinto ka wat okuk — i juk o'e ocewebe. — Ğebum cīcā ip eykay — i dak cuk o'e ocewebe. — Iğuyucūğ cīcā o'e ip jebure kay—ikêrêat o'ğugê'iat kay — i dak cuk o'e ocewebe. — “Paulo cedağ ma juk adi ocawêwêm” i'e'em ip — i dak cuk o'e ocewebe. Iboap awêğ co buje biğ ma ocecokcok cīcā oce'e.

⁸Darem ma juk adi eyğuyucūğ epesop cartadup co buje, wemudupmubararaktup co buje, eymukorêmaptup co buje.

— Xipat ğu o'e owebe iboaptup mubararak am imukorêmaptup — i'ümğü òn pit e'em owebe ma.

Tupco buje juk eyğuyucūğ epesop iam wetaybit pima kuka juk òn tak oğuyucūğ oce. ⁹Oğuyucūğ ğu òn pit. Eyğuyucūğ cuk adi epesop wemudupmubararaktup co buje. Iboap kay ğu bit ocokcok. Imēnpit eybu'u juk adi a'ğü epesop ikêrêat muğê am òn eymuğuyucūğ puye. Ibo buye ocokcok. Deus ma juk eymuğuyucūğcūğ eymubu'unap ojuy ikêrêat kay. Imēnpuyep cūğ ma osodop owebe iboaptup mubararak am. ¹⁰Deus wuyumuğuyucūğcūğ wuymubu'unap ojuy ikêrêat kay wuy'eap puxim. Ikêrêat kuk am wuybu'un puje ixè wuydaxijojom. Ixè be wuydaxijo buje wuyğuyucūğap acepere. Wuyocokcok ma acesop. Deus kay'umat iğuyucūğ puje bit, ibu'u ğu ikêrêat kuk am. Jepereap kay ğu. Biğ ma cekay. Deus tak ixè idaxijo ğu ma. Soat em Deus wi wüy ma jeenuy je'ü buje. ¹¹Deus pit eyğuyucūğap o'ğuwexat xipacap eywebeam. Ğebum cuy epesop iboap kay. Itapuruğayüm cuk eymuwexat. Omutaybin pin cuk adi epesop ocekwiatpı ğu iam. Eyetakoma jījā juk adi epesop ixè kay—ikêrêat muğêğê'ukat kay. Eyparara dak cuk epesop ikêrêat muğêap puxixim. Ğebum cīcā juk epesop wa'ò kay.

— Ipiat cuy asupi'ajoat ikêrêat o'ğugê'iat pe — i juk epe'e eyewewebe. Imēneju ibapuk e'em soat xe eyukpiwatpı ğu iap.

¹²Ibodup cuk otupmubararak ixè ağokatkat awêaptup ojuy ixè be ikêrêat muğêap epereap ojuy. Tupmubarararağ pima cebay kay dak ğebum oğuy, jebay mubuyxi'üm'üm o'e buye. Cebay kay ğebumap podin ma bit cuk otupmubararak, Deus pe eymuğêbuap ojuy Pauloyü ikukpin cīcā ocexe iap kay. ¹³Ocecokcok cīcā juk adi ocekwipin eyxe iam ocetaybin puje.

Tito dak icokcok cīcā osunuy xipan cīcā juk adi ixè epejukuk puye. Icokcok cuk adi osunuy eyxe bima. Ocekay yajēm puje, ocemucokcokcoğ cuk adi osunuy eyawêğmuwēnuwēn ocewebe. Imēnpuye juk adi biğ ma ocecokcok oce'e. ¹⁴Eykay cum pima:

— Xipan cuk jukuk ip Corinto ka watwat, xipat cīcā ip puye — i juk oce cebe.

Wa'ò dağ ma xipan cuk adi ixè epejukuk. Omudapxin ğu eyju. Soat em icēmān òn e'em eywebe:

— Corinto ka watwat xipat cīcā — i juk adi ocece cebe.

Wa'ò dağ ma juk adi xipan ixè epejukuk.

¹⁵— Wa'ò kay küyjobit osodop ip — i juk adi o'e Tito ocewebe. — Obuyxim cīcā juk adi okuk ip — i dak o'e. — Yoboğan pin ğu osodop ip—obuywan pin acā ip osodop — i dak o'e ocewebe.

Ixè Tito ğebum cīcā xipan cīcā juk adi okuk ip iap kay. Imēnpuye biğ ma eykukpin cexe.

¹⁶Ocokcok cīcā eykay, soat em eya'ò dağ eyju e'em puye.

8

¹Okitpitpiyü, Deus cuk adi xipacat o'ğümğüm Jesus kay itabucayü be—Macedônia eipi watwat pe. Ocejü a'ğü eymutaybin ojuy iboam. ²Ipiat o'supi'ajojo jījā ip jetabucap puyxijom. Icokcokap ip yoboğ cīcā ip o'e imēnpit. Ade jījā o'ğümğüm ip tadaybotbocayü be, tadaybot cīcā ğu ma'ğü ixeyü dak. ³Iüm pucut ip o'ğüm. Ibodi ma dak ip o'ğüm. Oca'òbi ğu ip o'ğüm—jekpiwatpin ma.

⁴— Ocejü dak cuy oceğüm ocedinheiro eywebe tujowat am Judéia eipi watwat peam—itabucayü beam—tadabotbocayü beam — i juk adi o'e ip ocewebe. Biğ ma — Ocejü dak cuy oceğüm — io'e ip.

⁵Tübye yopit ma je'güm ip iän oce'e. Yoboğ ma ip o'güm. Koap ip o'jeweüm wuykukukat pe. Wuykukukat a'õ kay küyjobit pin cîcã osodop ip. Oca'õ kay dak küyjobit pin cîcã ip osodop. ⁶Dinheiro üm pin cîcã ip osodop ocewebe iap awëğ cocom pima, eykay juk ocesop gëbum. Imënpuye juk ocejekawën Tito eju. Kuy bima:

— Eyedinheiro juy epeğuxipan imuju am tadaybotbocayü be — i juk adi o'e ixë Tito eywebe. Imënpuye: — Corinto ka kay juy eju — i juk oce Tito be. — “Eyedinheiro juy epeğuxipan apën cuk adi epe'e iap tağ eykukpin ocexe i'e am tadaybotbocayü be,” i juy ece cebe ip — i juk oce Tito be.

⁷Warara'acat podi ma eyju ade ikuğ. Warara'acat podi ma eyetabut Jesus kay. Warara'acat podi ma dak eyetaybit Deus ekawën muwën âm. Ade ey'in tak itaybit cîcãayü. Warara'acat podi ma dak eyju warara'acat puywatwan. Warara'acat podi ma dak oceukpin eyxe. Imëneju:

— Warara'acat podi ma dak eycokcoğ cuy epesop eyedinheiro üm âm tadaybotbocayü be — i oceju e'em eywebe.

⁸— Eyedinheiro juy epeğüm tadaybotbocayü be — i'ümğu õn pit e'em eywebe. Wa'õbi gũ juy epeğüm. Warara'acat pit icokcok cîcã iüm âm cebe ip. Eywebe iüm puje, itaybit je'e ip icëmân Corinto ka beayü xe oceuk pin cîcã iam tadaybotbocayü. ⁹Kuy eyetaybit wuykukukat Jesus soat em xipan wuykuğ iam. Kuyje soat kuğ osunuy, kabi be bima. Ijodi ikop puje bit tadaybocan o'e. Tadaybocan o'e eywebe eycokcoğ eydop am teiboğat kuğiat puxim.

¹⁰Ğasü õn jeyawë eyedinheiro epeğuxipan iam. Koapat koato bima:

— Ocedinheiro juy oceğuxipan imuju am tadaybotbocayü be — i juk adi epe'e'e eyewewebe.

Eybu'um gũ juy epesop ġasü bit imuxipan am. Warara'acayü iüm ojuy awap, eyju bit cuk adi iüm ojuy epesop. Tadaybotbocayü buywan ojuy juk adi epesop.

¹¹— Ga'a ağuxipan wuyedinheiro — i juk adi epe'e'e eyewewebe.

Eycokcok cuk adi epesop eyedinheiro üm âm. Ğasü bit eybu'um gũ juy epesop imuju am. Eycokcoğ cuy epesop imuxipan am. Ade ikuğ iap wiwim gũ juy epesop. Epeğuxipan cuy ajo eyju ikuğ iat. ¹²Eycokcokap tomuju iüm puje xipat Deus xe—yoboğ pima, yopit pima dak xipat ma. Ajo waday ikuğ gũ iat ojuyjuy gũ Deus wuyxewi.

¹³⁻¹⁴Obu'u eymudadaybotocan warara'acayü ibubut ade i'e am. Ğasü eyju ade ikuğ. Ixeyü bit ikuğ gũ. Imënpuye cedağ ma eywebe eyedinheiro'in iüm âm cebe ip—eybubut mu'ë'ë âm cebe ip. Eyju gũ kuka yopit ikuğ pima, ixeyü gũ kuka o'gũ'ë'ë eywebe. Imën imu'ë'ë'ëm pima, jewejojo'in ma kuka epe'e ikuğ. Ka'üma ma kuka tadaybocat o'e. Ka'üma ma dak kuka ade ikuğiat o'e. ¹⁵Imën e'em Deus ekawëntup:

Ade o'jatiat cepoyat kuğ gũ dak o'e, i. Yopit ma o'jatiat tak ikuğ ma o'e, i. Imën e'em tup imu'ë'ë'ë'ukayü muwëğuwën.

¹⁶Ocebuxim Tito dak eybuywan pin cîcã. Imënpuye:

— Bay, ên xipat — i õn e'em Deus pe. ¹⁷“Edaobu'u du Corinto ka watwat com?” io'e buje, — Hm hm. Oju juy ġaxîn ma — io'e. Iju pin o'e. — Ixeyü juy oyawë cedinheiro üm âm — i juk o'e. Taobikuy jîjã osunuy eyjom. ¹⁸Wara'at tak wuykitpit oceğuju eykay. Ixe ibuyxiat soat xe itabucayü xe, itaybit cîcã kawën idipat muwën âm puye. ¹⁹Jesus kay itabucayü ixë o'taë oceweju iju am dinheiro dujowat am Jerusalém ka be. Dinheiro juy ocetujowat eykukpin cîcã ocexe iap mubapuk am tadaybotbocayü be. Ocetujowat cuy jewebuywatwan cîcã ip wuykukukat kay itabucayü iap mubapuk am soat pe. Imënpuye:

— Ka'ümğu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe dinheiro jeejat'ia'yü.

²⁰Ade dinheiro juy ocetujowat. Ocebu'un ma'gũ warara'acat pe “Pauloyü dinheiro'in ma o'ju'uk jewebam” i'e an. Imënpuye warara'acayü ocetujowat oceweju ocemuyuyap puxim. ²¹Cüğ ma oceku pin wuykukukat etabutpe acã gũ. Soat etabutpe ma oceku pin cüğ ma.

²²Imēnpuye wara'at wuykitpit cuy oceḡuju eykay. Kuy juk adi ixe ocesubuyxijojo ade em. Imēnpuye ocetaybit cīcā ixe soat em warara'acat puywat pin iam. Itabut cīcā eykay. Imēnpuye:

— Corinto ka watwat tak jedinhoiro jeeḡūm ma tadaybotbocayū be — i'e'em ixe.

Imēnpuye ixe eyjo pin cīcā eybuywat am imuju am. Ibūrū ma oceḡuju eykay wuykitpit-piyū. ²³Tito obure jījā. Ixe kapikpiḡ oweju eybuywatwan. Ixeyū wuykitpitpiyū cum ceweju eykay. Itabucayū a'ōbi cum ip. Ibuyxim ip Cristo kuḡ. ²⁴Eykay yajēm puje juy ikukpin epejukuk ip. Imēnpuye soat itabucayū itaybit je'e Corinto ka watwat xe ixeyū ikukpin cīcā iam.

— Corinto ka watwat xipat cīcā iap ocetobuxik apēn soat em Pauloyū e'em iap taḡ — i je'e ip.

9

¹Obu'u oce warara'acayū bit jedinhoiro mujum itabucayū be Judéia eipi beayū be iaptup mubararak am eywebe, ²kuy eyju dak ixeyū buywan pin puye.

— Tadaybotbocayū buywan pin ip wuykitpitpiyū Grécia eipi beayū — i kuy juk oce Macedônia eipi beayū be. — Kuy bima ma juk adi ip osodop ibuywan pin—koapat koato bima ma — i juk adi oce cebe ip.

Ade ixeyū'in ibuywan pin o'e eyju ibuywan pin ip iam itaybin puje.

³— Corinto ka beayū kuy juk jedinhoiro o'ḡuxipanpan ocewebe tujowat am iūm ām tadaybotbocayū be — i juk adi ocece cebe ip.

Eyedinheiro muxipan'ūm pima bit, kuka juk eyju wawēḡmukērērēn. Imuxipan'ūm pima:

— Napa ma juk Corinto ka beayū eḡuwēn ocewebe — i kuka o'e ip owebe. Obu'u wekawēn mukērērēn ān eywebe. Imēnpuye wuykitpitpiyū juy oḡuju eykay eywebe imuxipan'ūmap puxim. ⁴Oweju Macedônia eipi beayū ajēm puje, ocesūsūn kuka oce'e eykay, eyedinheiro muxipan'ūm pima. Ocebodi ma eyju dak kuka eysūsūn ma epe'e te'e ma ocetabut eykay buye. Ōn tak kuka osūsūn ma oce “Corinto ka beayū jedinhoiro muxipanpan je'ḡūm” i, te'e ma ocece buye. ⁵Imēnpuye ixeyū wuykitpitpiyū oḡuju eykay. Oajēm awap ma oḡuju ip eybuywat am soat muxipan am. Epeḡuxipan cuy apēn cuk adi epe'e'e iap taḡ. Oajēm puje, kuy ixipan je'e. Ixipan pima, warara'acat itaybit je'e Corinto ka beayū jedinhoiro o'ḡūm iūm pin puye iam. Warara'acat a'ōbi ḡu o'ḡūm ip iam itaybit je'e ip—jekpiwatpin ma ip o'ḡūm iam.

⁶Ade ḡu taidada'ukat yopīt ma ibubum. Ade taidada'ukat pit ade ibubum. ḡebum cuy epesop iboap kay. ⁷Eybu'u iūm pima bit cuy epeḡūm ḡu. “Eḡūm cuy” i'e'em pima dak, epeḡūm ḡu. Eyukpiwatpin ma juy epeḡūm. Būrū poro iūm pin cuy epeḡūm. Jecockoḡ iūmūm'ukat kay jījā Deus. ⁸Deus pe bit iūm put eywebe eyemukaypinput. Soat je'ḡūm eywebe. Soat em epesop eyemukaypinput kuḡ. Ajo eyju cekayiat podi ma dak je'ḡūm eywebe. Cepoyat kuḡ tak epesop iūm ām warara'acat pe—xipan i'e am ip cebe. ⁹Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus yopīt ḡu iūmūm tadaybotbocayū be yoboḡ ma, i. Soat em xipan ip ikuḡ, i. Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁰Deus tarektata ūmūm wuywebe taida am. Kadai mauypapan tak wuywebe i'o am. Imēnpuxim eywebe dak ade ma je'ḡūm eyemukaypinput. Soat em epesop cepoyat kuḡ tak. Ixe buxim eyju dak yopīt ḡu epeḡūm tadaybotbocayū be—yoboḡ ma. ¹¹Cepoyat kuḡ ma epesop soat em ixe xipan eykuḡ puye. Ibutut adeayū buxim epesop warara'acat pe iūm ām. Imēnpuye:

— Bay, xipat cīcā ēn! Corinto ka beayū ade juk o'ḡūm Pauloyū be tojot am ocewebe — i je'e ip Deus pe tadaybotbocayū—Judéia eipi beayū.

¹²Eywebe iūm puje, tadaybotbocayū buywatwan epeseop—Deus ebekitkit puywatwan.

— Bay, soat podi ma ēn xipat — i je'e ip Deus pe, epeḡūm puye.

¹³Icokkok cīcā je'e ip.

— Bay, ka'ūmḡu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe. — Bay, tacup ḡu iūmūm ip Corinto ka beayū — i je'e ip cebe. — Soat em tadaybotbocayū buywatwan ip — i je'e ip. — Cristo kay

jetabucap mubapukpuğ cîcā ip ocebuywatwan pima, warara'acat puywatwan pima dak — i je'e ip Deus pe. — Cristo ekawên tağ cîcā ip jekukum — i je'e ip Deus pe.

¹⁴Imêneju soat em jekawênwên jeedop ip Deus eju eywebeam, eykukpin cexe ip puye.

— Bay, ên xipan cîcā ocekuğ — i je'e ip Deus pe. — Tacum ġu juk ocekuğ ip Corinto ka beayû dak. Ocekuğpin cîcā juk ip ocekuğ, kuy bima ên ixeyû ikukpin ejukuk puye — i je'e ip Deus pe.

¹⁵İcêmân Deus warara'acat podi ma wuykukpin wuykuğ. Teimuweğün pa'oreatei iûmat puxim jekpot o'ğudot wuykay. Imênpuye:

— Warara'acat podi ma ên xipan ocekuğ — i juy ace cebe.

10

¹Ôn Paulo. Deus omudot eymutaybin am. Deus a'ôbi òn jeyawê. Apên Cristo wuyawêwêm iap puxim ma òn tak wa'òkadidim ma jeyawê. Ixe Cristo ya'òkadidim ma wuykuğ. Xipan ma wuykuğ. Eyju bit:

— Paulo ya'òpuruğ ocemukorêmrêm wÿy ocewi bima. Ijasûn ocexe bima bit iparara ocebuxim — i te'e ma e'em.

²Obu'u wa'òpuruğ eyukurêmrêm âm. Warêmtağ mabuk eyju jekukum pima bit, wa'òpuruğ ma òn jeymukorêmrêm.

— Paulo Deus a'ôbi ġu jekukum—ja'ôbi acā—jewekay acā ġebum itabut ûmat puxim — i napa ma eyju e'em eyewewebe püğpüğ ey'in.

Wa'òpuruğ ma omuyumuy'ukayû oğukurêmrêm eykay wajêm puje. ³Ijodi wuyju dopdom itabut'ûmayû parakpe. Wuya'òbacaam ġu bit wuyju jekukum imutabunap ojuy ip. ⁴Ijodiat a'òbacaap kuğ ġu wuyju bit jekukum, Deus a'òbacaap kuğ acā. Ixe a'òbacaam acā Satanás a'òkayayû a'òbacaap aceğû'ûm. Wuyju ya'òbacaap kuğ pima, wuya'òmuyipit pa'ore cebe ip Deus kay'ûmayû be. ⁵Yoboğan pin ip. Wuyumubu'u'un ojuy ip jekukum Deus kay wuyetabucap puxixim. Jağuybi ma jewa'òxikxiğ ip ceweju imubu'unap ojuy Deus kay. Wuyju Deus a'òbacaap kuğ pima bit, ixeyû a'òxikap aceğû'ûm. Aceğuyumüğ ip. Müğ ma jeedop ip. Imuyumüğ puje adeayû itabut je'e Deus kay. Cristo a'ò kay dak küyjobin jeedop ip. ⁶Koap ixè a'òbacaam òn jeymubikuy küyjobit am Cristo a'ò kay. Eyeküyjobin puje, ipiat acesupi'ajoat soat pe küyjobit'ûmayû be.

⁷Kacüğ tağ acā eyju püğpüğpüğ ağ. Eyxeat te'e ma e'em eywebe:

— Ôn acā Cristo a'ôbi jekukum—Pauloyû bit ka'ûma — i. Ixe juy jeenuy jewağuyğuy Cristo a'ò dağ paxi òn jekukum iap kay. Ixe jo'i oceju dak Cristo a'ôbi jekukum.

⁸— Wuykukukat cuk onaê eymutaybitbin am — i juk adi ocece eywebe.

Obisûsûn ġu oce iboap muwên âm ġuto eywebe. İcêmân òn cemunaê. Ya'ôbiat òn. Ixe juk onaê eyukurêmrêm'ukan ġu—eybuywatwat'ukan acā. Eybuywat am cuk onaê biğ ma eyju küyjobit am Deus biðğbuk a'ò kay. ⁹Eymupararan pin ġu òn wemudupmubararaktum cartadam. ¹⁰Okay'ûmat pit aco'i je'e:

— Paulo ya'òpuruğ ocemukorêmrêm jemudupmubararaktum — i. — Ocexe bima bit, ya'òkadidim ocekuğ — i dak aco'i je'e. — Ya'ïjo pin'ûma dak ocexe warêmtağ kawênwên puye — i dak aco'i je'e napa ma.

¹¹Wÿy òn eywi bima wemudupmubararaktup eyweju òn kawênwên iap co'i ma je'e. İtaybit je'e ip iboam okay'ûmayû—ocemuyumuy'ukayû.

¹²Püğpüğ ey'in te'e ma e'em:

— Warara'acat podi ma oceju xipacap kuğ — i. — İxeyû bodi ma oceju bit xipacap kuğ — i'ûmğû òn pit e'em eywebe.

Ajom itaybit ip? Ka'ûma ma. Jağuybin ma ip e'em: — Cedağ cîcā oceju jekukum — i.

Deus ağuy dağ ġu ip jewağuyğuy—jağuy dağ acā. ¹³Deus ocemujum'ûm pima:

— Deus a'ôbi oceju jekukum — i'ûmğû bit kuka oce'e.

Poma Deus ocemujum iap tağ acā oceju cucum. Eykay bit cuk ocemuju kapik am eyweju—eymutaybit am Deus ekawên. ¹⁴Deus cuk ocemuju eyka kay. Imênpuye juk adi Deus a'ò kay küyjobin ocesop, eykay ocajêm puje. Eykay juk ocajêm kawên idipat muwên

ãm eywebe—Cristo muwën ãm eywebe. ¹⁵ Warara'acayü dak cuk adi eymutaybitbin osodop ip Cristo ekawën. Imënpuye:

— Oceju acã juk adi ocesop Corinto ka watwat mutaybitbin — i'ümǵu oceju e'em.

Biǵ ma jeuru'urum eyetabucap kay oceju. Ğasü ma oceju kapiǵ eyweju biǵ ma Cristo ekawën muwën ãm soat pe. Ğasü ma oceju eymutaybin oju. Imënpit poma Deus ocemujumatka kay acã oceju. ¹⁶ Eyka be imuwën eper buje, eyka bodiatka kay oceju imuwën ãm. Ka'üma ma buk kawën idipat o'ǵuwën iatka be oceju. Imënpuye “Paulo bit kawën idipat muwënuwën kuy o'ya'ijojö'iyü be acã” i'e ba'ore je'e soat pe.

¹⁷ Imën e'em Deus ekawëntup:

“Xipat cïcã oceju bit” i'ümǵu juy ace, i. “Ocekukukat acã xipat cïcã” i acã juy ace, i.

¹⁸ “Xipat ma oceju” i wuyju e'em pima, abu xe xe'e wuyju xipat? Ka'üma xe ma. “Xipat ma eyju” i'e'em Deus wuywebe bima bit, wuyju xipat ma.

11

¹ Yadaodaot puxim òn kawënwën eyweju. Imënpit cuy eyukpiceǵëm ğu epesop okay. Ğǵ puk cuy ocekawën eyweju. ² Apën Deus yaǵuybabi'üm eykuǵ iap puxim òn tak waǵuybabi'üm eykuǵ. Eybay buxim òn tak waǵuybabi'üm eykuǵ. Aǵokatkat eju o'jepo ğu bukiat puxim eyju. Cebay bit kuy ibumüǵãm o'tobuxik iwadim iap puxim eyju. Ibumünmën'ümat soat kay ğu—jewadip kay acã. Imënpuxim obikuy eywebe Cristo kay jijã ãm warara'acat kayap podi ma. Obikuy eywebe soat taǵ eyisu eydop am. ³ Waǵuybabi'üm eykuǵ. Warara'acat kayap podi ma eyju Cristo kay ğasü. Jewexe ğu eyju cekay. Warara'acayü bit eyaǵuymuwarururunap oju. Eymuǵuykuku oju ip. Cristo kay ey'eap eperap oju ip. Imënpuxim Satanás Eva o'ǵuǵuykuku kuyje. ⁴ Oceju juk adi Jesusat oceǵuwënuwën eywebe. Eymuǵuykuku ojuyayü bit Jesus iwaruat muwënuwën eywebe. Te'e ma eycokcok ixeyü ekawën kay. Oceju juk adi Deus biǵǵbuk oceǵuwënuwën eywebe. Eymuǵuykuku ojuyayü bit ibiǵǵbuk iwaruat muwënuwën eywebe. Inaka te'e ma eycokcok ixeyü ekawën kay. Oceju juk adi kawën idipat acã oceǵuwënuwën eywebe. Eymuǵuykuku ojuyayü bit kawën iwaruat muwënuwën eywebe.

— Ijop ma kawën idipat — i napa ma e'em ip eywebe.

Inaka te'e ma eyetabut ixeyü ekawën kay.

⁵ Eyxe bit ixeyü warara'acat podi ma ya'òbuyxi jewexe ma'ǵu ip Deus emumujuyü. Òn pit ixeyü jo'i ma wa'òbuyxiap kuǵ. ⁶ Òn pit wetaybit cïcã ğu imënpit kawën ãm. Wetaybit cïcã bit apën òn e'em iam. Soat em cuk adi wetaybicap osodop ibapuk eyxe.

⁷ Òn kawën idipat muwënuwën eywebe bima ka'üma ma ojat eyxewi imuwënuwënapteim. Imënpit:

— Paulo ya'òbuyxiat ğu aco'i teihem'üma kapikpiǵ puye — i'ümǵu juy epe'e'e owebe.

Cedag ma osodop teihem ğu imuwën ãm eywebe. ⁸ Òn kawën idipat muwënuwën eywebe bima dinheiro mudodot'uk osodop ip wara'at ka beayü itabucayü. Jewexe ma òn cuk adi tujupa'um'um oǵuy ixeyü xewi teihem'üma imuwën ãm eywebe. ⁹ Wuykitpitpiyü juk adi oajëm Macedônia eipi bewi. Soat cuk adi o'tojot ip owebeam wemukaypinput. Imënpuye ka'üma ma juk adi ojoojuy eyxewi. Ikuǵ'üm pima dak “Dinheiro'in puk” i ğu oce eywebe. Püǵ em tak ka'üma ma. Kuy bima dak juk adi ojoojuy ğu ma dinheiro eyxewi. Ğuyjom tak ojoojuy ğu ma. Puju dinheiro ojoojuy eyxewi? Ka'üma em ma. ¹⁰ Abu ideidaat owebe? Ka'üma ma. Teihem ğu òn pit kawën idipat muwënuwën soat pe Grécia eipi watwat pe. Icëmãn òn e'em. Napapa'ukat ğu òn, Cristo a'òkayat puye.

¹¹ — Ğn iojuyjuyük ğu ocoxewi ocekukpin ğu exe buye — i te'e ma eyju e'em owebe. Eykukpin cïcã oxe. Deus itaybit iboam.

¹² — Pauloyü jo'i oceju dak kapikpiǵ — i'e ojuy ip jewexe Deus ekawën muwënuwën'ukayü. Òn pit teihem ğu kawën idipat muwënuwën. Imënpuye ibo i'e ba'ore cebe ip, imuwënuwënaptei bubum ip puye. Ğuyjom tak teihem ğu oǵuwënuwën.

¹³ Ixeyü bit icëmãn ğu Deus emumujuyü. Jewexe ip Deus emumujuyü.

— Ya'òbi oceju dak Deus ekawën muwënuwën — i e'em ip napa ma.

Warara'acayū muḡuykukukum ip oceju dak Cristo emumujuyū iam.

¹⁴— Apēn kuka itabut o'e ip imuḡuykuku'ukayū a'ō kay Corinto kay beayū? — i'Ūmḡu ōn pit e'em owebe ma.

Satanás pit cewemuwexat put Deus ekawēn tojtjot'ukat co'ian. Deus ekabia daḡwiat co'ian cewemuwexat put wuymuḡuykuku ojuj. ¹⁵Imēnpuxim cebekitkit tak cewemuwexat put xipacat muḡēḡē'ukat co'iyūm wuymuḡuykuku ojuj. Ipi'ūm puje bit, xipat'ūm cīcāt je'jat ip wuymuḡuykukuapteim. Cedaḡ ma Deus ideida cebe ip.

¹⁶— “Paulo yadaodao,” i'ūmḡu juy epe'e — i ōn e'em waram eywebe.

Wadaodao eyxe bima dak cuy wa'ijom ma epe'e. Jewexe Deus ekawēn muwēnwēn'ukayū buxim ōn tak e'em eywebe “Xipat cīcā ōn” i. ¹⁷Wuykukukat a'ōbi ḡu ōn kawēnwēn eywebe ḡasū bit—wukpiwatpi ma. “Xipat cīcā ōn” i'e'em pima yadaodaoat puxim ma ōn tak kawēnwēn. ¹⁸Warara'acayū e'em — Xipat cīcā ōn — i eywebe, ya'ōbuyxian pin ip eyxe buye.

Imēnpuxim ōn tak: — Xipat cīcā ōn — i oce eywebe. ¹⁹Jewexe ma eyetaybit cīcā. Yadaodaoayū jo'iyū kay jījā bit eyju! ²⁰Eyaḡuy'ūm cīcā. Ixeyū kay jījā eyju, ya'ōpuruḡ cīcā ma'ḡu eymujujum ip; eymudadaybotbon ma a'ḡu ip; eymuḡuykukukum ma a'ḡu ip; warēmtaḡ ma a'ḡu ip eykuḡ; eyukpiokakakam ma a'ḡu ip eykuḡ. ²¹Oceju bit cuk a'ḡu ocesēsūn ocesop eykuk am imēn.

Warara'acayū e'em: — Xipat cīcā ōn — i eywebe.

Ixeyū buxim ōn tak jeymukūyjo ōn ḡasu ōn xipat cīcā iam. Eyetaybit ōn yadaodaoat puxim kawēnwēn iam.

²²— Hebreuyū bit oceju icēmān — i'e'em ip eywebe jewexe Deus emumujuyū.

Ōn tak ibiat ma.

— Israel naxeḡebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Ōn tak ibiat ma.

— Abraão naxeḡebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Ōn tak ibiat ma.

²³— Cristo buywatwat'ukayū bit oceju — i'e'em ip eywebe. Ixeyū bodi ma ōn pit Cristo buywatwat'ukat xipacat. Ixeyū bodi ma juk adi ocekapikpik cīcā Cristo beam, yadaodaoat puxim ma'ḡu ōn kawēnwēn ḡasū eywebe. Ixeyū muōmāp podi ma juk adi omuōmōmōm ip daomūnmūnap'a be. Ade em juk adi ip wukxabiokakaka ixee muḡēḡēbum. Ade em ma oje'ū pinpin. ²⁴Cinco em Judeuyū kukuk'ukayū wukxabiokaka ixee muḡēḡēbum—īcaat yabi beatpum. Ade em wukxabiokaka ip—39 em ma. Soat em ip ibūrū em ma wukxabiokaka. ²⁵Ebapūḡ em cuk adi wukxabiokaka im Roma ka kukat ebekitkit. Pūḡ em cuk adi wabuḡbuḡ ip wita'am okay itakomaayū. Ebapūḡ em cuk adi oakōmkōm tiboḡati be kobexixi epiriḡ puje—odujowat ojuyat epiriḡ puje. Pūḡ em pit tibi'adop ma daḡ ojeku—kabiabun, iximabun tak. ²⁶Soat kaka daḡ cucum pima ade em cuk adi waoka ojuyap cocom ojekuku. Idibi adi o'tiōm ukā be bima adi oje'ū pin tiboḡ puje. Ibukurukayū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. Obadipyū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop—Judeuyū kukuk'ukayū. Judeu'ūmayū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop ade em ma. We'ū pinap cocom cuk adi ojekukuku ikaboḡatka daḡ, uk'a'ūmat taḡ tak, tiboḡcīcāti daḡ tak. Jewexe obureyū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. ²⁷Soat em cuk adi ocekapikpik cīcā. Soat em odaobire juk adi ojekukuku wekapikap taḡ. Xexen'ūma juk adi ojekukuku. Ade em cuk adi ojekukuku oxat'ūmḡu, odotiūm tak, oxexcap'a'ūmḡu dak. ²⁸Imēn ma ōn jekukum ipiatpi'ajojom. Waḡuybabi'ūm tak itabucayū kuḡ—soat ka beacat kuḡ—Jesus ekawēn kayayū kuḡ cedaḡ ma paxi a'ḡu ip jekukum iam. ²⁹Itabucat warēmtaḡ ma oeku bima, ōn tak ixē buxim ma oḡuycūḡ kuka oce. Ikērēat muḡē buje dak, ōn tak waḡuybabi'ūm cīcā oce ip ikuḡ.

³⁰Ade em wa'ōbaca'ūmap ibapuk e'em soat pe. “Xipat cīcā ōn” i'e ojuj bima, wa'ōbaca'ūmap kuka oḡuwēn. ³¹Deus itaybit ōn napa ḡu e'em eywebe iam. Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebya.

— Soat podi ma ēn xipat — i wuyju e'em cebe—Deus pe.

³²⁻³³ Õn Damasco ka be bima ibo ka kukukat oaoka ojuy o'e. Imēnpuye jeka wiwi'ukayū o'gūju jeka ekorara exīntbi wiwi am odaomūnap ojuy. Obureyū bit cuk adi odaxijo. Paḡeiro'aboḡ pe ip omukop ika ekorara tok taḡwi. Imēn ocenapōn waoka ojuyacat xewi—Aretas a'ōbi ika kukukat xewi.

12

¹Te'e ma wuyju e'em:

— Xipat cīcā òn — i warara'acat pe. Imēnpit puk jeymukūyjo òn xipat cīcā òn iam. Ade ma juk adi ojojoo wexey jo'iat pe idip cīcāat. Wuykukukat tak cuk adi soat ma o'gubapukpuk owebe omutaybit am. Iboap cuy oḡuwēn xipat cīcā òn iam eymukūyjo am. ²Kuy bima Deus cuk odujuu jewekay kabi kay—bodiat ka kay. Kuy quartoze koato o'kap pima juk adi odujuu. Õn xe'e odujuu? Wexeybi ḡu xe'e odujuu? Wetaybit ḡu toto. Deus acā itaybit. ³Dao ma juk adi odujuu ikadip cīcāatkay kay Deus tūytūyapka kay.

Õn xe'e odujuu? Wexeybi ḡu xe'e odujuu? Wetaybit ḡu toto. Deus acā itaybit — i òn e'em waram.

⁴Kawēn idip cīcāat cuk adi oya'ḡjoo ibodi. Imuwēn pa'ore eywebe iboap. Ka'ūmḡu wuya'ō kawēn iboam eymukūyjo am.

⁵— Xipat cīcā òn — i kuka oce warara'acat pe, iboap ojojoo buye.

Imēnpit obu'u imēn i'e am. Soat xe e'em ibapuk wa'ōbaca ḡu iap.

— Xipat cīcā òn — i'ūmḡu oce warara'acat pe. — Wa'ōbuyxi ḡu òn — i acā oce cebe ip.

“Xipat cīcā òn” i'e pin pima bit wadaodao ḡu kuka oce. Napa ḡu kuka oce eywebe. Icēmān kuka oce. Kuy juk wekukuap epejojoo. Wekawēn tak cuk kuy epeye'ḡjoo. Õn xipat ḡu ma'ḡu eyxe bima bit, “Xipat cīcā òn” i ḡu oce eyaḡyumuwarurun am okay i'e am.

⁷Idip cīcāat cuk adi ojojoo wexey jo'iat pe. Imēnpuye:

— Jeweweju yoboḡan pin cīcā aco'i je'e Paulo — i juk o'e Deus jewebe ma.

Imēnpuye soat em òn jekukum owātaxipi jewexe oboḡan o'eap puxim. Ipiatpi'ajojom òn jekukum. Deus a'ōbi acā Satanás cuk omuwātaxipin. Deus a'ōbi ma owātaxipi òn jekukum jewexe oboḡan o'eap puxim.

⁸— Owātaxipiat eju'uk owebewi — i juk adi ocece wuykukukat pe.

Ebapūḡ em cuk a'ḡu oce cebe imēn.

⁹— Oju'uk ḡu ewātaxipiat — io'e owebe. — Soat em pit òn xipan jekuk — io'e. — Wa'ōbacaap oḡūm ewebe — io'e. — Wara'at kay ḡu bit eḡuy — io'e. — A'ōbaca'ūm pima, biḡ ma wa'ōbacaap ejat — i juk o'e owebe.

Imēnpuye wa'ōbaca'ūmap kuḡ ma ocokcok.

— Wa'ōbaca òn pit — i'ūmḡu òn e'em warara'acat pe.

Cristo soat kabia ja'ōbacaap ūmūm owebe wa'ōbaca'ūm puye. Imēnpuye ocokcok cīcā wa'ōbaca ḡu ma'ḡu. ¹⁰Soat em ocokcok òn e'em wa'ōbaca ḡu ma'ḡu; okay'ūmayū dak a'ḡu omuymuy ma; yopīt ma dak a'ḡu òn jekukum ikuḡ; itabut'ūmayū dak a'ḡu ipiatpi'ajojom owebe; xipat'ūmat tak a'ḡu jebapukpuḡ owebe. Imēn ma ipiatpi'ajojom òn jekukum Cristo a'ō daḡ òn jekukum puye. Inaka soat em ocokcok òn e'em. Wa'ōbaca'ūm pima, wuykukukat ja'ōbacaap ūmūm owebe buye.

¹¹Xipan kuka a'ḡu eyju bit omuwēnuwēn. Imēnpit xipan ḡu eyju omuwēnuwēn. Imēnpuye yadaodaot puxim òn ma xipan jewemuwēnuwēn eywebe. Ka'ūma jo'i ma òn eyxe. Jewexe Deus emumujuyū bit ijo'i ip eyxe. Ajo muḡēḡēm ip imuḡē ba'ore owebe iat? Ka'ūma ma. ¹²Õn eyxe bima juk adi Deus a'ōbacaap oḡubapukpukpuk eywebe. Ixe a'ōbacaam wuywebe imubapuk pa'oreat tak cuk adi oḡubapukpukpuk soat etabutpe eyetabutpe. Iboap mubapuk puje eyetabēḡbēḡ epesop ijojom idip cīcā eyxe buye. Wukpiceḡe ḡu juk adi oḡuy iboap mubapuk am eywebe. Iboap coco buje juk eyetaybit epesop òn Deus emumuju iam Deus emumuju acā iboap mubapukpuḡ puye. ¹³Wara'atka be bima juk adi wemumukaypinput ūmūm'uk osodop ip owebe ibo ka watwat—itabucayū. Eyxe bima bit cuk iojuyjuy'uk ḡu oḡuy eyxewi. Apēnpuye “Paulo jemumukaypinput ojuyjuy'uk ḡu wuyxewi,” i eyju e'em eyewewebe?

— Wuykay ġu xe'e? — i te'e ma eyju e'em.
Imēn ġu bit cuy epe'e. Eykay ma'ġu ōn.

¹⁴Xepxep em cuk ojeku eyjom. Ġasū dak waram oju pin eyjom. Eyju bit cuy ojuapte i peteida ġu. Eyedinheiro kay ġu ōn. Eykay acā ōn okay am. Webekitkit puxim eyju. Bekitkiyū ma jedinheiro muxipanpan ġu jebay beam, jexi beam tak. Aġokatkayū bit jedinheiro muxipanpan jekpotpoyū beam, jedaxiyū beam tak. ¹⁵Ococok cīcā soat obubut ūm ām eywebe eybuywat am. Obu'u ġu we'ū ām tak eybuywacap ojuy. Biġ ma ōn eykay e'em. Eyju ġu xe'e biġ ma okay ġu e'em?

¹⁶Soat ma aco'i eyju e'em eyewewebe: — Icēmān wuyedinheiro aġu'ūm ġu Paulo beam — i.

Pūġ pit aco'i je'e napa ma:

— Ixe bit cuk adi ocemuġuykukuku — i. — Ixe juk adi ade aco'i o'tujupa'um ocexewi napaap tomuju ma — i dak aco'i je'e napa ma.

¹⁷Eymuġuykukuap ojuy ġu dak obureyū juk oġuju eykay. ¹⁸Tito juk oġuju eykay. Wara'at tak wuykitpit cuk oġuju eykay. Ajo dak ip o'tujupa'um eyxewi jebubun? Ka'ūma ma! Ōn, Tito dak jewejojo'i ma oceju. Cedaġ ma oceju jekukum. Warara'acat muġuykukuku'uk ġu oceju.

¹⁹— Pauloyū jewedayoyom ocewebe, yoboġan pin puye — i te'e ma eyju e'em. Jewedayoyom ġu oceju bit. Cristo a'ōbi oceju kawēnwēn eywebe Deus etabutpe. Oburereyū, eykukpin ocexe. Soan ma oceju e'em eybuywat am acā. ²⁰Eykay wajēm puje iwarum ma aco'i ōn jeydobuxik. Apēn ōn cekay iap co'i ġu aco'i ōn jeydobuxik. Eyju dak imēn ma odobuxik. Apēn eyju cekay iap co'i ġu aco'i eyju odobuxik. Jawa'ōxixkiġ aco'i ōn jeydobuxik, eyetabutkarey dak eyewewekay, eyetakomāmā dak eyewewekay. Warara'acat kay dak eyju ġebum ġu—eyewewekay acā. Jewemuymuy aco'i ōn jeydobuxik, eyekawēnkērē dak, yoboġan pin tak. Pūġ taġ ġu dak aco'i eyju jekukum—wara'at taġtaġtaġ ma. Imēn ōn eydobuxik puje eyju dak eyġuycūġcūġ epe'e. ²¹Waram eykay wajēm puje oġuycūġ cīcā oce eykay. Pūġ ġu ey'in cuk adi ikērēat o'ġuġē kuy bima. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk osodop ip, warara'acat itop eju dak. Ibu'un pa'ore ma e'em ip ikērēat muġēġēap kuġ. Cepere ba'ore ma cebe ip. Imēnpit iġuycūġ'ūma e'em ip ikērēat muġēġēap kay. Ibu'u ġu o'e ip ikērēat muġē ām. Imēnpuye oġuycūġ cīcā oce Deus etabutpe ikērēat kay acā eyju ġebum puye, ade em ma'ġu ōn eyawēwēm. Deus omuġebu ajo ġu ōn iap kay.

13

¹Kuy xepxep em cuk adi eyjom ojeku. Waram ġuto ōn eyjo ojuy. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Pūġ pe warara'acat muwara buje wuyetabut ġu cekay, i. Xepxepayū be, ebapūġayū be dak imuwara buje bit, wuyetabut cuy ace'e cekay, i.

Imēnpuye koap cuy bit ōn jeymukorēm. Xepxepayū, ebapūġayū a'ljo'ūm pima bit, ōn jeymukorēm ġu. ²Xepxep em kuy ojeku eyjom. Waram wajēm puje wa'ōdim ġu ōn jeymukorēm—wa'ōpuruġ ma. Abu itabotaidabotbon je'e eykay? Ka'ūma ma. Kuy bima ade em cuk adi ocece eywebe imēn. Ġasū dak ġuto imēn ma oce. Imēn ma ōn e'em soat kuy bima ikērēat o'ġuġē'iyayū be. Soat pe dak ey'in imēn ma ōn e'em ikērēat muġēġē'ukayū be. ³Eyetaybit epe'e ōn Cristo a'ōbi e'em iam. Eyetaybit ġuġūn ġu epe'e iboam. Eyetaybit cīcā ma. Cristo ya'ōbaca'ūm ġu eykuġ—ya'ōbacam ma. Soat em ja'ōbacaap mubapukpuġ eywebe. ⁴Korosa be je'ū buje ya'ōbaca'ūm osunuy. Ġasū bit itait ma'ġuto o'e. Deus ixē'ūm o'ġutait ja'ōbacaam soat podi ma ixē ya'ōbaca buye. Ipi daġ pima oceju dak ixē buxim oca'ōbaca ġu. Ceweju mūġ'i bima bit, ya'ōbacaap kuġ oceju e'em. Eybuywat am tak ya'ōbacaap kuġ oceju.

⁵Eyekukuap kay juy ġebum epesop Cristo ekawēn taġ paxi oceju jekukum iap kay.

— Wuyetabucap taġ paxi wuyju jekukum? — i juy epe'e'e eyewewebe.

Cristo a'ôbacaap kuğ tu eyju jekukum? Jewexe du eyju Cristo ebekitkiyū? Eyetabucap epere'üm pima, eyetaybit cĭcā Jesus Cristo wuywebe nuynuy iam. ⁶Eyetaybit aco'i ocetabucap ocejepere ġu iam. Icēmān Cristo ekawēn tağ oceju jekukum.

⁷— Bay, soat em cuy Corinto ka beayū buywatwan eğuy ixeyū be ikêrêat muğēap puxim — i òn e'em Deus pe.

Imēn òn e'em cebe warara'acayū be “Pauloyū cedağ ma Corinto ka beayū o'ğutaybitbin” i'e'eap ojuy ġu—eywebe cedağ ma jekukuap ojuy acā. “Pauloyū warēmtağ ma Corinto ka beayū o'ğutaybitbin” i warara'acat e'em pima bit, ak'arit ma oce cekawēn kay. ⁸Abu kuka kawēn icēmat tak o'ğū'üm? Ka'ūma ma. Imu'üm pa'ore. Iba'ore ġu bit ocewebe kawēn icēmat tağ oceku am. ⁹Eyju eyetabut cĭcā bima, ocecokcok oce'e oca'ôbaca ġu ma'ğū warara'acayū xe. Imēnpuye:

— Bay, a'ôbacaap cuy eğūm Corinto ka watwat pe ikêrêat kay'ūmayūm je'e am — i oceju e'em Deus pe.

¹⁰Wajēm awap eymukorēmaptup mubarararağ òn wajēm puje dak eymukorēmap puxim. Obu'u wa'ôpuruğ eymukorēm ām wuykukukat a'ôbi. Ixe juk ja'ôbacaap o'ğūm owebe eymukorēm ām ġu—eybuywat am acā. Owebe o'ğūm eybuywat am biğ ma küyjobit am jebiōğbuk a'ô kay am.

¹¹Ibūrū ma buk, okitpitpiyū. Soat em cuy epesop ġebum ikêrêat muğēap puxixim. Eya'ôpicūğcūğ wa'ô kay. Jawağuycom cuy epesop eyeweweju. Kaba'üm cuy epesop eye-wekuğ. Deus ma wuymutaybitbin warara'acat kuğ xipan am. Ixe dak wuyağuy mubabibin soat em. Ixe juy soat em je'ku eyweju.

¹²Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

— Kato'i juy cebe ip — i'e'em eywebe soat oxeayū itabucayū.

¹³⁻¹⁴— Xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. — Eykukpin cuy ixeyū ejukuk — i òn e'em Deus pe. — Ixeyū burerem cuy eğuy soat em — i òn e'em Deus biōğbuk pe.

Ibūrū ma.

GALÁCIA EIPI WATWAT PEAPTUP PAULO EMUMUDUPMUBARARAKTUP

^{1,2} Galácia eipi watwat, cartadup mubararağ òn eywebeaptum—Jesus Cristo kayayū beaptum. Òn Paulo. Ijodiat ġu juk onomuwā Jesus Cristo emumujum. Deus warara'acat pe ġu onomuwāat Jesus Cristo emumujum.

Jesus Cristo ma juk o'e owebe: — Wekawēn muwēnuwēn'ukan cuy ece — i. Ixe ebay dak imēn o'e owebe—Deus ma. Ixe Deus waram Jesus Cristo o'ğutait ce'ūap tomukadi. Kato mujujum òn eywebe ijudup pe. Soat e'em kato'i eywebe oxecat tak—Jesus kayacat—wuykitpitpiyū.

³ — Bay, xipan cuy Galácia eipi watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyū ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

⁴ Cristo oe'ū ikēreāt uk am soat pewi wuywebewi. Oe'ū wuywebe Deus kay'ūmat ekuyap tağ wuyekuap puxim. Jeweweju ma oe'ū. Oe'ū Deus bikuyap tağ—wuyebay bikuyap tağ. ⁵ Imēneju:

— Bay, soat podi ma ēn edipap kuğ — i juy ace Deus pe. — Bay, soat podi ma a'òbaca — i dak cuy ace cebe.

Soat em ma juy imēn acece cebe.

⁶ Wağuybabi'ūm'ūm cīcā eykuğ! Ibun ġu eyetabut Deus kay. Ğaxīn ma jeyağuyba'ūm cekay. Kuy ġu juk eyetabut epesop cekay. Ixe juk eynaē jebekitkiyūm. Jekpot kukap co'i xipan eykuğ—Cristo kukap co'i. Eyju bit eybu'u ġuto epesop cekay. Warara'acat ekawēn kay dak eyju ġasū bit.

— Ijop ekawēn kawēn idipat ocexe — i eyju e'em te'e ma.

⁷ Warara'acat ekawēn pit kawēn idipat ġu—Jesus ekawēn acā. Warara'acayū bit eymu'ukpiceğēn ojuy. Eymubu'un ojuy ip Jesus ekawēn kay. Cristo ekawēn muwarururun ojuy ip. Imēnpuye wağuybabi'ūm'ūm cīcā eykuğ. ⁸ Kuy juk adi kawēn idipat oceğuwēnuwēn eywebe—Jesus ekawēn. Ğasū bit kuka wara'at ekawēn ma oceğuwēn eywebe.

— Ijop ekawēn ma kawēn idipat — i kuka oce'e eywebe napa ma.

Imēn oce'e buje, Deus kuka ocemuju ipiat'ajojoap kay. Ğasū bit kabi bewiat kuka wara'at ekawēn o'ğuwēn eywebe.

— Ijop ekawēn ma kawēn idipat — i kuka o'e eywebe napa ma. Imēn i'e buje, wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom. ⁹ Kuy juk iboap oceğuwēn eywebe. Imēnpit ġuto waram oceğuwēn eywebe. Kuy bima juk adi eyetabut epesop kawēn idipat kay. “Ijop ekawēn ma kawēn idipat” i'e'em napa ma wara'at ekawēn ma imuwēn puje, wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom. ¹⁰ Òn pit ijodiat mucokcok pin ġu oce. Deus mucokcok pin acā òn pit. Warara'acayū be “Paulo xipat cīcā” i'e'eap kudadam ġu òn. Ijodiat mucokcok pin pima, kuka Cristo a'ò kay kūyjobican ġu oce!

¹¹ Okitpitpiyū, ijodiat ekawēn muwēnuwēn ġu bit òn. Ijodiat ekawēn ġu ma i ġuto òn e'em eywebe. ¹² Ijodiat ġu juk kawēn idipat o'ğuwēn owebe. Ka'ūma ma juk omutaybitbin ijodiat pit. Jesus Cristo acā juk adi omutybitbin.

¹³ Judeuyū etabucap co'i wetabun puje, juk adi ipiat osupi'ajojoat Jesus kay itabucayū be. Kuy eyetaybit apēn cuk adi ojekukuku iam. Wetakoma jījā juk adi oğuy ixeyū kay. Yaoka ojuyjuy ip cuk adi oğuy. Imēn cuk adi ojekukuku Jesus Cristo odpabijuk'ūm pima.

¹⁴ Wağuywağoyū bodi ma juk adi wetabut oğuy Deus kay. Judeuyū babim cuk adi wetabut oğuy. Cebodi ma ip we'ajojoyū'ūm'ūm ekawēn tağ cuk adi jeku ojuyjuy oğuy.

¹⁵ Deus pit cuk onaē jekawēn muwēn ām, warara'acat podi ma ixexipan okuğ puye. Okap awap ma juk onaē. ¹⁶ Ixe juk jekpot o'ğubapuk owebe.

— Okpot cuy eğuwēnuwēn Judeu'ūmayū be — i juk adi o'e owebe. — Kawēn idipat cuy eğuwēnuwēn cebe ip — i juk adi o'e o webe.

Imên i'e buje, ka'ûma kay ma juk oju wawê âm. ¹⁷Jerusalém ka be dak cuk oju gu Jesus emumujuyü eju kawên âm—kuy bima Deus o'taê'iyü eju kawên âm. Ixeyü be wawê âm gu juk oju. Arábia eipi kay bit cuk oju. Guyjom acâ juk oceptit Damasco ka kay. ¹⁸Ebapüğ koato kap puje juk oju Jerusalém ka kay Pedro jom. Xepxep esemana ma juk adi oğuy cexe. ¹⁹Warara'acayü bit cuk ojojojo gu Jesus emumujuyü. Tiağo acâ guto ojojojo—wuykukukat Jesus kitpit acâ.

²⁰Napa gu òn e'em eywebe. Deus ojojom ijudup mubarararağ pima.

²¹Pedro eju wekawên epere buje, Síria eipi dağ cuk adi ojekukuku, Cilícia eipi dağ tak.

²²Imênpuye Cristo kay itabucayü ojojojo gu ip—Judéia eipi watwat—wara'at ka dağ òn jekukum puye. ²³Warara'acat ekawên pit cuk ip o'joojojo kuy.

— Paulo juk adi ipiat o'supi'ajojoat wuywebe — i'e'em warara'acayü itabucayü jewewebe. — Jesus kay wuyetabucap mu'üm ojuy osunuy — i'e'em ip. — “Gasü bit ixé dak Jesus muwênuwên o'e! — i'e'em ip. — “Jesus kay juy eyetabun epesop!” i'e'em ixé ma — i'e'em ip.

²⁴Wawêğ co buje:

— Bay, ên soat podi ma a'òbaca — io'e ip Deus pe. — A'òbacaam cuk Paulo eğutabun ekpot kay — io'e ip cebe.

2

¹Catorze koato kap puje, oceptit Jerusalém ka kay. Barnabé eju oju. Tito dak otujowat oweju. ²Ibo ka kay oju “Jerusalém ka kay juy eju” i juk adi Deus o'e owebe buye. Jesus kayayü kukuk'ukayü o'je'awero wa'tjo am. Warara'acayü eju gu juk ocekawên—ixeyü eju acâ. Apên cuk adi kawên idipat oğuwênuwên Judeu'ümayü be iap oğuwên cebe ip. Apên cuk adi ixeyü oğutaybitbin iap tak oğuwên ma. Obu'u juk adi oğuy ixeyü be “Te'e ma juk adi eğutaybitbin ip cedağ'üma ên imutaybitbin puye” i'e am owebe. ³Wuykitpit Tito juk otujowat owebe. Judeu gu ixé.

— Teku juy ataypu'ağobixeedakacat wuydobuyü'üm'üm pabi dağ—Deus ekawên tağ — i'ümğu o'e ip itabucayü kukuk'ukayü ma—Judeuyü ma.

⁴Warara'acayü bit oòm oce'aweroap'a be, o'ğuküyo gu ma'gu ip. “Oceju dak ocetabun Jesus kay” i napa ma e'e'ukayü oòm ip ocekawên co am oca'òxikap ojuy. Jewemukorêm ojuy ip.

— Teku juy ataypu'ağobixeedakacat wuydobuyü'üm'üm ekawên tağ — io'e ixeyü ma. — Apênpuye dak eybu'u wuydobuyü'üm'üm pabi dağ jekum Jesus eju müğ'i eyeku buje? — io'e ip ocewebe. — Imên cüğ gu Deus xe — io'e ip ocewebe. — Wuydobuyü'üm'üm pabi dağ cuy epeku, Jesus kay a'ğu eyetabut ma — io'e ip ocewebe.

⁵Ixeyü ekawên kay gu bit oceju—püğ em tak ka'üma.

— Ha'a wuydobuyü'üm'üm pabi dağ cuy ajeku cüğ ma wuy'e am Deus xe — i'ümğu juk adi oce'e oceju bit.

Imên oce'e buje, kuka juk kawên idipat oceğuarurun. Ijo'i gu kuka juk o'e. Imên oce'e buje, eymuğuykuku kuka juk oceju.

⁶Iğo'a be o'je'awero ip itabucayü kukuk'ukayü. Soat xe ya'òbuyxi ip osodop. Yoboğ gu ip oxe bit ijodiat pit. Deus kacüğ kay gu ağ—badi acâ. Iisuan gu ixeyü bit omutaybin.

— Wara'an pit cuy eğutaybin Judeu'ümayü — i'ümğu o'e ip owebe. ⁷— Deus cuk Paulo o'jomuy kawên idipat muwên âm Judeu'ümayü be. Judeuyü be bit Pedro o'jomuy kawên idipat muwên âm — io'e ip jewewebe.

⁸Deus ja'òbacaap o'ğüm owebe jekawên muwên âm Judeu'ümayü be. Ixe emumuju òn. Judeuyü be bit jekawên muwên âm ja'òbacaap o'ğüm Pedro be.

⁹— Deus Paulo mujumun jekawên muwên âm Judeu'ümayü be — io'e ip itabucayü kukuk'ukayü—Tiago, Pedro dak, João dak.

Imênpuye juk ip obumukuğ. Barnabé bumukuğ tak ip jeburerexi ip puye.

— Judeu'ümayü be eyju ma juy Jesus ekawên epeğuwênuwên. Oceju bit cuy Judeuyü be oceğuwênuwên — io'e ip. ¹⁰Püğ ma ip ocemuğebu. — Ğebum cuy epesop tadaybotbocayü

kay—itabucayū kay—ocexeayū kay — i juk o'e ip ocewebe. — Dinheiro'in cuy epeğudot cekay ip, ka'ūma kuğ puye — i juk o'e ip ocewebe.

Ōn tak ocokcok cīcā oce imudot am.

¹¹ Ğuyjom ma Pedro oajēm oceju Antioquia ka be bima. Ōn pit xeku oğukorēm warara'acayū etabun ma, warēmtağ ma jekukum puye. ¹² Tiago jebureyū o'ğudot ocekey. Antioquia ka be ip oajēm. Ixeyū ajēm'üm pima, Pedro jekōnkōn'uk osunuy itabucayū eju—Judeu'ūmayū eju—Judeuyū babi dağ jekuku'uk'ūmayū eju—taypu'ağobixeedakatkat'ūmayū eju. Tiago bureyū ajēm puje bit, ibu'u o'e jekōn ām ceweju ip—Judeu'ūmayū eju. Iparara osunuy Judeuyū buxim— “Judeu'ūmat jedaypu'ağobixeedakacan cuy cūğ ma i'e am Deus xe, itabut ma'ğu ip Jesus kay” i'e'e'ukayū buxim. ¹³ Imēnpuye Pedro buxim o'e ip warara'acayū Judeuyū. Pūğ tağ ma oeku ip jeweweju Judeuyū. Jeparara pibun ibu'u o'e ip Judeu'ūmayū eju jekum. Barnabé dak ixeyū buxim iparara o'e. Pūğ tağ ma oeku Judeuyū eju. Judeu'ūmayū eju bti ibu'u o'e jekum jeparara pibun. ¹⁴ Cūğ ğu o'e ip jekukum. Kawēn idipat tağ ğu ip jekukum o'e. Iboap co buje juk ocekawēn Pedro eju warara'acayū etabutpe.

— Ēn Judeu — i juk oce cebe. — Inaka Judeu'ūmat co'i ēn jekukum — i juk oce cebe. — Judeu ekukuap puxim ğu ēn jekukum — i juk oce cebe. — Apēnpuye dak ēn e'em Judeu'ūmayū be “Judeuyū babi dağ cuy epeku!” i? — i juk oce cebe.

¹⁵ Oceu bit Judeuyū ocekapap pin ma.

— Ikērēat mujurūğrūğ'ukayū Judeu'ūmayū — i oceju e'em, ocedobuyū'üm'üm ekawēn tağ ğu ip jekukum puye.

¹⁶ Wuyju bit kuy wuyetabun Jesus Cristo kay. Deus xe wuyju cūğ ma wuydobyū'üm'üm ekawēn tağ wuyekuap tomuju ğu—wuyetabucap tomuju acā. Deus xe wuyju cūğ ma wuydobyū'üm'üm ekawēn tağ jekukum puye ğu—wuyetabun puye acā. Ka'ūma ma cūğ ma Deus xe jedobuyū'üm'üm ekawēn tağ jekuap tomuju.

¹⁷ — Cristo kay wuyetabun puje acā cūğ ma acesop Deus xe, wuydobyū'üm'üm ekawēn tağ jekukum ğu ma'ğu wuyju — i wuyju e'em.

Imēn i'e buje, ibapuk e'em soat pe Judeu'ūmayū jo'i ma wuyju dak ikērēat muğēğē'ukayū iap. Ibu'u ğu paxi Cristo je'e wuywebe ikērēat muğē ām? Ibu'u ma! Cedağ ğu cexe. Ijo'i ğu cexe.

¹⁸ — Wuydobyū'üm'üm ekawēn tağ wuyekukuap tomuju ğu wuyju cūğ ma Deus xe—wuyetabucap tomuju acā — i'e'e'uk cuk adi oğuy. Imēnpuye “Wuydobyū'üm'üm ekawēn tağ cuy ajeku cūğ ma wuy'e am Deus xe” o'e buje, kuyat wekawēn kuka ocepere, wuydobyū'üm'üm pabi dak kuka oğupubutbun. ¹⁹ Iba'ore owebe cūğ ma i'e am Deus xe wuydobyū'üm'üm ekawēn tağ wekuap tomuju. Deus ekawēn tup cocom cuk wetaybin iboam. Iba'ore soat pe wuywebe soat iboap ekawēn tağ jeku am. Wuydobyū'üm'üm pabi dağ wuyekuap tomuju wuyju cūğ ma Deus xe ibima apēğām Cristo oe'ū korosa be? Ka'ūma ām ma! ²⁰ Jekpiwan ma Jesus oe'ū korosa be owebeam iap kay wetabun pima, obikuyap tağ ğu ōn jekukum. Cristo biōğbuk omuy owebe. Kuyje wekukukuap kuy ocepere. Deus ipot kay wetabucap eju ōn jekukum ğasū bit. Ixe ipot jekpiwan ma oe'ū we'ūap puxim, okukpin cīcā cexe buye. ²¹ Deus ibikuy soat kuk am xipan.

— Okuğ ğu juy! — i'ümğū ōn pit e'em cebe. Ōn pit imēn ğu e'em. Wuydobyū'üm'üm pabi dağ wuyekuap tomuju wuyju cūğ ma Deus xe ibima, apēğām Cristo oe'ū korosa be? Ka'ūma ām ma!

3

¹ Galácia eipi watwat, eyağuyba'arēm cīcā! Abu dak cuk eymuğuykuku? Abu dak cuk eymubu'un kawēn icēmat tağ eyekuap puxim? Apēn Jesus Cristo oe'ū korosa be iap cuk adi oceğuwēn eywebe. Iba puğ ma juk adi oceğuwēn eywebe. Imēnpuye juk adi eyetabun cīcā epesop cekay. ² Pūğ ğu buk oğuwēn eywebe. Deus jebiōğbuk o'ğūom eywebe wuydobyū'üm'üm ekawēn tağ eyekuap puye ğu! Ibiōğbuk oōm eywebe apēn Cristo oe'ū iap ekawēn eyetaybit puye; iboap ekawēn kay eyetabun puye dak. ³ Eya'ōbacaam ğu juk epesop Deus ebekitkiyūm—Deus biōğbuk a'ōbacaam acā. Ğasū bit:

— Wuya'ôbacaam ma ixé a'ô dağ ajeku — i eyju e'em te'e ma.
Eyağuyba'arêm cîcâ dak epesop. ⁴ Kuy bima juk adi eyetabut cîcâ epesop Jesus kay, ipiatpi'ajojoan ma'ğū ip eywebe itabut'ūmayū. Gasū bit xe'e jeybu'un cekay? Te'e ma du juk adi ipiat epesupi'ajojo? Iba'ore! ⁵ Deus cuk adi jebiôğbuk a'ôbacaap o'ğūm eywebe. Ixe a'ôbacaam wuywebe i'e ba'oreat cuk adi epeğubapukpukpuk soat etabutpe. Ja'ôbacaap o'ğūm eywebe wuyawêwêap ekawên tağ eyju jekukum puye ğū. O'ğūm eywebe eyju Deus ekawên kay jîjâ buye, cekawên kay eyetabut puye dak.

⁶ Abraão etabucap puxim eyju dak cuk adi eyetabut epesop Deus kay. Imên Deus Abraão o'ğuwên: — Ixe juk adi itabut cîcâ osunuy okay — i. — Imênpuye cūğ ma osunuy oxé i.

⁷ Ixe-buxim itabucayū Abraão naxeğebitbicayū Deus xe, Judeuyū ğū ma'ğū ip. Iboam cuy eyetaybin. ⁸ Deus cuk adi o'e jewebe ma:

— Ğuyjom cūğ ma jeedop ip oxé warara'acayū dak—Judeu'ūmayū — i. — Itabun puje ip cūğ ma jeedop ip oxé Judeuyū jo'i ma — i juk adi o'e jewebe ma.

Imênpuye imên e'em Deus ekawên tup:

“Ōn ma xipacat oğūm soat ka watwat pe, ên etabut okay buye,” i'e'em Deus Abraão be, i.

Imên Deus kawên idipat o'ğuwên Abraão be xipacat ūm awap soat ka watwat pe. ⁹ Abraão itabut cîcâ osunuy Deus kay. Imênpuye Deus xipacat o'ğūm cebe. Ixe-buxim soat itabucayū dak xipacat jeejat Deus xewi.

¹⁰ Imên e'em Deus ekawên tup:

Wüy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom wuyawêwêap ekawên tağ jekukum'ūm pima, soat ekawên tağ jekukum'ūm pima, i.

Imênpit iba'ore soat pe wuywebe soat ekawên tağ wuyeku am wuyawêwêap ekawên tağ. Imênpuye:

— Xipat ğū eyju oxé — i'e'em Deus soat pe— “Wuyawêwêap ekawên tağ wuyeku buje acâ cūğ ma acesop Deus xe” i'e'e'ukayū be.

¹¹ Deus cuk adi o'e:

— Eyetabut okay bima acâ, cūğ ma epesop oxé — i.

Imênpuye wuyawêwêap ekawên tağ wuyekuap puye ğū cūğ ma acesop Deus xe. Imêntak e'em Habakuque ekawên tup—kuyjeat ekawên tup—Deus ekawên muwênuwên'ukat ekawên tup:

Itabucat ma cūğ ma Deus xe, i. Soat em itait jeenuy Deus xe, i.

¹² Imênpit itabut'ūmat tak wuyawêwêap ekawên tağ jeku ojuy. Imêntak e'em Deus ekawên tup:

Wuyawêwêap ekawên tağ jekuku'ukat acâ cūğ ma jeenuy Deus xe—soat ekawên tağ jekuku'ukat, i. Soat em itait jeenuy Deus xe, i.

¹³ — Xipat ğū ên oxé — i'e'em Deus soat pe—ikêrêat mujurūğrūğ'ukayū be.

Cristo bit oe'ū apên cuk adi ikêrêat ağujurūğrūğiap teida am. Imên e'em Deus ekawên tup:

Korosa eju ibamupayaat wüy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom ikêrêat kuğ puye, i.

Korosa eju bima: — Wüy ma juy eğuy owi ipiat'ajojom ikêrêat kuğ ên puye — io'e Deus Jesus pe.

Wuywebe ğū imên o'e. Jesus pe acâ imên o'e, apên cuk adi ikêrêat ağujurūğrūğ iap kuğ puye. ¹⁴ Deus o'e Abraão be: — Xipacat oğūm soat ka watwat pe, ên etabut okay buye — i.

Jesus Cristo kay Judeu'ūmayū itabun puje, Deus xipacat je'ğūm cebe ip. Xipacat je'ğūm cebe ip korosa eju Cristo apên cuk adi ikêrêat ağujurūğrūğ iap o'tujowat jewebe buye. Imênpuye Deus jebiôğbuk muômôm wuywebe wuyetabut puye. Imuômôm wuywebe apên cuk adi o'e Abraão be iap tağ.

¹⁵ Okitpitpiyū, apên jebapukpuğ soat kabia wuywebe iap tağ ōn jeymutaybin. Abu wuybubut je'jat wuye'ū buje iaptup mubararak pin pima, wuyju wuybutet mubarararağ ixedup pe. Wuybure dak jebutet mubarararağ ixedup pe. Xepxep putet mubararak puje, iba'ore warara'acat pe iboatup ekawên mupubut am. Iboatup ekawên muwarurun am tak iba'ore ma cebe ip.

¹⁶ — Xipacat oğūm ewebe, enaxeğebit pe dak — i juk adi o'e Deus Abraão be.

“Enaxeḡebitbiyū be” i'ümḡu e'em ibodup. “Enaxeḡebit pe” i acā e'em. Adeayū be ḡu kuka xipacat o'ḡūm. Pūḡ pe ma kuka o'ḡūm—Cristo be ma. ¹⁷Imēn ōn e ojuy eywebe. Deus cuk kuy o'e Abraão be:

— Xipacat oḡūm soat ka watwat pe, ēn etabut okay buye — i. — Soat em wa'ō daḡ ōn e'em — i juk o'e.

Ḡūyjom acā wuyawēwēap ekawēn o'ḡuwēn Moisés pe ixē be imuwēn ām jebekitkit pe—430 koato kap puje ma. Wuyawēwēap ekawēn muwēn puje bit:

— Obu'u oce xipacat ūm ām Abraão be ḡasū bit — i'ümḡu o'e Deus. — Apēn cuk oce cebe iap taḡ ḡu oce ḡasū bit — i'ümḡu o'e.

¹⁸Wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap puye Deus xipacat ūmūm wuywebe bima, apēn cuk adi o'e Abraão be iap taḡ ḡu kuka o'ḡūm wuywebe. Imēnpit Deus xipacat o'ḡūm Abraão be “Xipacat oḡūm ewebe ēn etabut okay buye” io'e buye. Deus ja'ō daḡ e'em soat em.

¹⁹— Apēnpuye dak Deus wuyawēwēap ekawēn o'ḡuwēn Moisés pe? — i du eyju e'em owebe?

Ōn jeymutaybin. Wuyawēwēap ekawēn o'ḡuwēn wuymutaybit am ajo Deus bikuyap taḡ ḡu iam. Ḡūyjom kuka Abraão naxeḡebit o'kap—Jesus Cristo. Deus xipacat kuka o'ḡūm cebe ja'ō daḡ. Ikap'ūm pima bit, kuy juk adi wuyetaybit ajop soat ipi juacat kūyjobit'ūm ip Deus a'ō kay iam. Deus ma o'jekawēn Abraão be.

— Xipacat oḡūm ewebe — i juk o'e cebe.

Wuyawēwēap ekawēn muwēn pin pima bit, ijodiatat eju ḡu o'jekawēn. Koap jekawēn tojotjot'ukayū be o'ḡuwēn. Ixeyū o'ḡudot jekawēn muwēn ām ijodiatat pe. Ijodiat ma ḡuwēn iboap wuywebe. ²⁰Wuyju warara'acat mujujum wuybure kay imukūyjo pin pima. Imēnpuxim Deus ixeyū o'ḡudot ijodiatat mukūyjo am, ixeyū be “Ha'a, ijop ekawēn taḡ cuy ajeku” i'e am. Deus pit pūḡ ma. Wuyju imujuap wiwim ḡu Deus, ja'ōbi ma e'em puye. Wuywebe bit iba'ore imuju am. Iba'ore wuywebe “Ēn imēn ece'e. Ōn tak wara'at taḡ oce” i'e am Deus pe, ixē mujujum ḡu wuyju buye. Ja'ōbi ma: — Xipacat oḡūm ewebe — i juk o'e Abraão be.

²¹— Eyetabun puje acā cūḡ ma epesop oxe — i'e'em Deus.

— Cūḡ ma epesop oxe eyawēwēap ekawēn taḡ eyeku buje acā — i dak tu e'em wuywebe? Xepxep ekawēn taḡ tu Deus e'em wuywebe? Ka'ūma! Deus pe wuy mucūḡ put wuyawēwēap ekawēn muwēn ām ibima, “Eyawēwēap ekawēn taḡ eyeku buje acā cūḡ ma epesop oxe” i kuka juk o'e Deus wuywebe. ²²Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Soat ipi watwat ikērēat kuḡ, i.

Iba'ore soat pe wuywebe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyeku am—soat ekawēn taḡ. Imēnpuye pūḡat kay wuyetabun puje acā cūḡ ma acesop Deus xe—Jesus Cristo kay wuyetabun puje acā. Soat ixē kay itabucayū xipacat jeejat Deus xewi “Xipacat oḡūm soat pe itabucat pe” io'e Deus puye.

²³Kuy bima juk adi wuyetaybit ḡu ajop wuyetabut am. Warara'acat pe wuy mutaybicat wiwim cuk adi ajop wuyetabut am Jesus kay. Taomūnmūnat puxim cuk adi ajop wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuy. ²⁴Bekitkit puxim cuk adi ajop. Bekicat kukat puxim wuyawēwēap ekawēn wuykuḡ osunuy. Ikukat bekicat mukūyjojom ixē be warēmtaḡ ma jekuap puxim. Imēnpuxim wuyju dak wuyawēwēap ekawēn taḡ cuk adi ajekuku warēmtaḡ ma wuyekuap puxim. Cristo ajēmap wiwim cuk adi ajop. Yajēm'isum cūḡ ma acesop Deus xe Cristo kay wuyetabucam acā.

²⁵⁻²⁶Ḡasū bit wuyetabut Cristo kay. Mūḡ'i wuyju ceweju. Ixē kay wuyetabun puje bekitkit puxim ḡu ajop. Deus ipotpoyū ma ajop yaypanayū buxim. Imēnpuye wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu ajeku ḡasū bit. Bekicat ikukacecat puxim ḡu wuyju. ²⁷Eyetabun puje, kuy juk ey mubatisasanat “Jesus eju mūḡ'i ojeku ḡasū bit” i'e am soat pe. Ḡasū bit Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum. Cristo buxim epeku. ²⁸Cristo eju mūḡ'i jekukum pima, Judeu, Judeu'ūmat tak weḡūḡūn ma ip jekukum. Tei'ūma kapikpik'ukat, teibubum kapikpik'ukat tak weḡūḡūn ma ip jekukum. Ayacat, aḡokatkat tak weḡūḡūn ma ip jekukum, Jesus Cristo eju mūḡ'i jekukum pima.

²⁹ — Xipacat oğüm enaxeğebit pe — i juk adi o'e Deus Abraão be. Cristo eykukat. Imênpuye Abraão naxeğebitbicat eyju Deus xe. Imênpuye xipacat epejat Deus xewi apên ixek juk adi o'e cebe iap tağ.

4

¹ Ğebum cuy ajop apên ipotpoyū jebay bubut pum iap kay.

— Yaypan pima acā okpot soat obubut je'jat jebubun — i'e'em cebay.

Yaypan'ūm pima bit, jebay eju kapikpik'ukat co'i ma ipot. Yaypan pima acā soat kuğ jeenuy—jebay bubut kuğ. ² Yaypan'ūm pima, warara'acayū bekicat kuğ imukūyjojom. Warara'acayū cebay bubut kuğ, cebay ekawēn tağ ma. ³ Bekicat yağuy'ūm bekin pima. Bekitkit puxim wuyju dak ajop wuyetabun'isum Jesus kay. Tūybe wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap tomuju cūğ ma acesop Deus xe iān cuk adi ajop. ⁴ Imudocap kabia ajēm puje, Deus jekpot o'ğudot ijodi. Wuyjo'i o'kap ayacat'uk pewi. Wuyawēwēap ekawēn tağ cuk adi oekukuku Judeu buye.

⁵ — Iba'ore ocewebe soat ekawēn tağ jeku am ocawēwēap ekawēn tağ — i'e'e'uk ajop Deus pe. — Apēntak cūğ ma acesop cexe? — i'e'e'uk ajop wuyewewebe. Jesus pit e'em wuywebe:

— Wa'ōbacaap oğüm eywebe—eyawēwēap ekawēn tağ eyku am ğu—Deus ebekitkiyūm eye'e am acā! — i.

⁶ Ixe Deus cuk jekpot biōğbuk o'ğūm wuywebe “Eyju dak okpotpoyū” i'e am wuywebe. Imênpuye:

— Bay! — i wuyju dak e'em cebe Jesus a'ō nomuju. — Bay — i'e'em wuyju ibiōğbuk a'ōbi.

⁷ Deus eju kapikpik'ukayū ğu a'ğū eyju. Ipotpoyū ma eyju. Imênpuye soat je'ğūm eywebe jekpotpoyū be iūmūmap.

⁸ Kuy bima juk adi eyetaybit ğu epesop Deusan. Warara'acayū kay juk adi eyetabut epesop. Tūybe iteyū ma deusyū iān cuk adi epesop. ⁹ Ğasū bit eyetaybit Deusan. Ixe dak o'e itaybit eyjum. Apēnpuyek dak waram eyetabut pin ma'ğuto deusbaroyū kay? Te'e ma kuka eyetabut epesop cekay ip. Wuybuywan pa'ore ip cebe itaybit'ūm puye. Te'e ma du ixeyū a'ō kay epe'e ğuto? Eyağuyba'arēm! ¹⁰ Tūybe cūğ ma acesop Deus xe kabia muxipanpan pima iān eyju e'em, kaxi muxipanpan pima dak iān, koato muxipanpan pima dak i'an eyju e'em. ¹¹ Wağuybabi'ūm'ūm cīcā eykuğ. Te'e ma du juk adi ocekapik kawēn idipat muwēnuwēn eywebe? Wağuybabi'ūm'ūm cīcā eykuğ.

¹² Okitpitpiyū, Cristo a'ō kay küyjobin cuy epesop obuxim. Ōn tak eybuxim ya'ō kay. Ōn cuk adi eyburem oğuy. Eyju dak cuk adi warēmtağ ğu epesop okuğ. ¹³ Koap weku buje, kawēn idipat epeya'ijōjo ğu buk. Ōn pit cuk oju imuwēn ām eywebe owātaxipi buye. Oju ğu wara'at ka kay. ¹⁴ Eyağuybabi'ūm'ūm cuk adi epesop okuğ owātaxipi buye. Owātaxiapi waywayway ğu juk adi epesop.

— Paulo kay ğu oceju soat em iwātaxipi buye — i'ūmğū juk adi epe'e'e.

Eyduk'a be juk adi eyju okuk. Xipan cuk adi eyju okuk kabi bewiat kukap puxim—Deus ekawēn tojtōt'ukat kukap puxim—Jesus Cristo kukap puxim. ¹⁵ Eycokcoğ cuk adi epesop okuğ. Okay jījā juk adi epesop. Apēnpuyek dak epe'e okay ğu ğasū bit? Iba'ore'ūm pima eyeta kuka juk epesutaūm owebe wetam. ¹⁶ Icēmān acā juk adi ocekawēnwēn eywebe. Apēnpuyek eyju ğasū okay ğu?

¹⁷ Jewexe ma ip eykay ixeyū warēmtağ ma eymutaybitbin'ukayū. Eymu'ağuyba'arēm ojuy ip okay'ūm ām. Ibu'u ip eywebe okay am. Ibikuy ip jewekay i'e am apēn kuy bima okay jījā epesop iap puxim. ¹⁸ Xipat wuywebe warara'acat kay am xipat i'e ojuy bima. Ixeyū mu'ağuyba'arēm ojuy bima bit, xipat ğu kuka o'e cekay am. Iboap icēmān soat em. Eykukpin cīcā oxe, eyxe ğu'ma'ğū ōn. ¹⁹ Bekitkit, eykukpin cīcā oxe. Ayacat i'itpiat puxim ōn. Wağuybabi'ūm'ūm cīcā eykuğ. Cristo ekukuap puxim eyju dak jekukum iap wiwim ōn ayacat je'it kapap wiwim iap puxim. ²⁰ Wağuybabi'ūm'ūm cīcā eykuğ. Eyxe pin cīcā oxe. Apēntak ōn jeyawē?

²¹ — Moisés ekawēn tağ cuy ajeku—wuyawēwēap ekawēn tağ — i te'e ma eyju e'em.

Eyetaybit tu apên wuyawêwêap ekawên e'em iam? ²² Ğebum cuy epesop Abraão ipotpoyū kay—xepxepayū kay. Xepxep osodop ip Abraão ipotpoyū. Pūğ ma ixi tei'ūma kapikpik'ukat osunuy Abraão duk'a be. Wara'at xi bit Abraão tayxiat osunuy. ²³ Kapikpik'ukat it o'kap wuykapap puxim. Itayxiat it pit Deus a'ōbi o'kap. O'kap “Ekpon oğūm ewebe” io'e buye. ²⁴ Xepxep aoyū xepxep em Deus jekawên o'ğuwên jebekitkit pe iap puxim. Jekawên o'ğuwên jebekitkit awêwê âm. Co'a bicūğpe bima o'ğuwên Moisés pe, Sinai'a bicūğpe bima. Wuyawêwêap ekawên tağ jeku ojuyayū tei'ūma kapikpik'ukat it puxim—Agar it puxim. ²⁵ Agar co'a buxim—Sinai'a buxim—Arábia eipi beat'a buxim.

— Wuyawêwêap ekawên tağ wuyekuap tomuju acā cūğ ma acesop Deus xe — i te'e ma e'em pūğpūğayū. Agar it puxim ixeyū—Ismael buxim—tei'ūma kapikpik'ukat it puxim. Jerusalém ka ixeyū Judeuyū ka. Ixeyū a'ō kayayū dak wuyawêwêap ekawên tağ jeku ojuy cūğ ma i'e am Deus xe. ²⁶ Wara'at ka bit opop. Jerusalém ka buxim ibo ka. Kabi bewiatka bit ibo ka. Wuyju ma ibo ka watwat. Itayxiat it puxim wuyju—Isaque buxim.

— Cūğ ma wuyju Deus xe wuyetabut puye — i wuyju e'em.

²⁷ Imên e'em Deus ekawên tup:

Tū'ū, ecokcoğ cuy eğuy e'it'et ğu ma'ğū ên, i. Ecokcoğ cuy eğuy e'it esupi'ajo ğu ma'ğū ên, i. Ayacat o'jepere iat iyū ade je'e—jektop eju nuyat iyū bodi ma, i.

Imên e'em Isaías emudupmubararakup.

²⁸ Okitpitpiyū, Deus a'ōbi Isaque o'kap. Ixe buxim eyju dak ya'ōbi Deus ipotpoyūm epe-sop. ²⁹ Wuykapap puxim o'kapiat Deus biōğbuk a'ōbi o'kapiat kaykay jĵā osunuyunuy. Ibawarere osunuyunuy cekay. Iwaywayway acā osunuyunuy. Ğasū dak imên ma jebapukpuğ iboap. Wuykapap puxim o'kap'iyū Deus biōğbuk a'ōbiayū kaykay jĵā. Iwaywayway jĵā ip. Warēmtağ ip ikuğ. ³⁰ Imēnpit, imên e'em Deus ekawên tup:

“Tei'ūma kapikpik'ukat cuy eğujēm eduk'a bewi,” i juk o'e Deus Abraão be, i. “Eğujēm cuy i'it eju ma,” i. “Etayxiat it puxim ğu ixē it,” i. “Jebay bubut je'jat ğu,” i. “Etayxiat it acā je'jat,” i.

³¹ Imēneju, okitpitpiyū, ğebum cuy epesop iboap ekawên kay. Tei'ūma kapikpik'ukat it puxim ğu wuyju—itayxiat it puxim acā.

5

¹ Cristo juk ja'ōbacaap o'ğūm wuywebe wuyjupinap tağ wuyeku am. Ixe a'ōbacaap kuğ cuy epesop soat em.

— Wuyawêwêap ekawên tağ cuy ajeku cūğ ma wuydop am Deus xe — i waram pit cuy epe'e ğu.

Tei'ūma kapikpik'ukat puxim ğu juy epesop waram.

² Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wekawên kay! Ūn Paulo. Judeu ūn. Jesus kay bit wetabut. Ūn ma jeymukūyjo. Warara'acat pe eydaypu'ağobixeedakacan pima, te'e ma kuka juk Cristo oe'ū eywebeam. ³ Imên ma ūn eymukūyjojom.

— Soat ekawên tağ cuy epeku wuyawêwêap ekawên tağ—Moisés ekawên tağ — i ūn e'em soat pe o'jewedaypu'ağobixeedakacat'iyū be.

⁴ “Cūğ ma acesop Deus xe wuyawêwêap ekawên tağ wuyju jekukum puye” i'e'e'ukayū wūy ma ip Cristo wi. Jetabucap kuy o'jepere ip. Ibu'u ip Deus pe xipan jekukan.

⁵ Wuyju bit wuyetaybit cūğ ma acesop Deus xe wuyetabut Jesus Cristo kay buye iam. Cūğ ma acesop cexe iap wiwim cīcā wuyju. Iboap wiwim cīcā wuyju soat em Deus biōğbuk wuya'ōmucanucan puye. ⁶ Jesus Cristo eju mūğ'i wuyju jekukum pima, yoboğ ğu Deus xe wuydaypu'ağobixeedakatkan pima, ixeedakatkan'ūm pima dak. Yoboğ pit cexe wuyetabucap acā. Wuyetabut pima xipan tak acejewekuk.

⁷ Kuy juk adi eyetabut cīcā epesop Jesus Cristo kay. Abu juk kawên icēmat kay eymubu'un? Apên cuk eymubu'un? ⁸ Apên xe'e ixē eyağuyumuwarurun? Deus ğu eyağuyumuwarurun. Deus ğu eymubu'un. Ixe juk eynaē cūğ ma eyeku am jexe.

⁹ — Tōm'it ma soat'a muyuhuhum—pāo'a muyuhuhuptōm. Yaboğ e'em — i wuyju e'em.

Imēnpuxim pūğ ma warēmtağ ma eymutaybitbin pima, soat kuka warēmtağ ma epeku.

— Wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap tomuju cūğ ma acesop Deus xe — i kuka o'e soat te'e ma.

¹⁰ Ōn pit wetabut mabuk eykay. Wetaybit waram ġuto eyağsuyat epe'e iam. Waram ġuto kawēn icēmat kay epesop. Wetaybit iboam mūğ'i wuyju wuykukukat eju buye. Warēmtağ ma eymutaybitbin'ukat pe bit Deus ipiat supi'ajoat—ya'ōbuyxi'umat pe, ya'ōbuyxiat pe dak.

¹¹ Okitpitpiyū, okay'ūmayū te'e ma wawēğmukērērērēn.

— Paulo e'em wuywebe “Jewedaypu'ağobixeedakatkacan cuy epesop”, i — i napa ma e'em ip soat pe.

Kuy bima juk adi ocece iboam soat pe. Ğasū bit oce ġu imēn. Imēn ōn e'em pima, itakoma ġu kuka adi Judeuyū okay. Ixeyū ma e'em imēn soat pe. Ōn pit e'em:

— Cūğ ma epesop Deus xe eyetabut pima Jesus oe'ū korosa be wuywebeam iap kay — i. Imēnpuye buk ip itakoma ma okay. ¹² “Jewedaypu'ağobixeedakatkacan cuy epesop Moisés ekawēn tağ” i'e'e'ukayū be bit:

— Epeyewedaxibada'uk cuy pūğ em ma — i ōn e'em.

¹³ Okitpitpiyū, Deus cuk wuyñaē wuyjupinap tağ wuyeku am. Imēnpit:

— Obikuyap tağ cuy ojeku jewemucokcokçoğ, Deus onaē ojupinap tağ weku am puye — i'ūmğū juy epe'e.

Eybikuyap tağ ġu juy epeku jewemucokcokçoğ. Xipan cuy epeyewekuk. Jewebuywatwan tak cuy epesop! ¹⁴ Imēn e'em wuyawēwēap ekawēn tup: Xipan cuy warara'acat ejukuk ewekukap puxim, i. Eywebe xipan warara'acat kuğ pima, wuyawēwēap ekawēn tağ eyju jekukum soat ekawēn tağ. ¹⁵ Ika'uat puxim jewewekuğ pima bit, kuka xipan jewewekuap epeyepere, jewemuymuy bima dak, jewawēğmukērērērēn pima dak.

¹⁶ Ōn mabuk jeyawē. Eybikuyap tağ ġu juy epeku jewemucokcokçoğ. Āğ cuy Deus biōğbuk jeyağuydada. Ixe eyağuydadam pima warēmtağ ġu kuka epekuku ikērēat muğēğēm. ¹⁷ Ajo Deus biōğbuk cekay iap ajo wuyju cekay iap ġu. Apēn Deus biōğbuk ibikuy iap puxim ġu wuyju bit wuybikuy. Apēn wuybikuy iap puxim ġu dak Deus biōğbuk pit ibikuy. Deus biōğbuk bikuyap tağ jekuku'ukat jebikuyap tağ ġu jekukum jewemucokcokçoğ. Imēnpuye ixe biōğbuk bikuyap tağ jeku pin pima, wuybikuyap tağ ġu kuka ajekuku—ixē bikuyap tağ acā. ¹⁸ Deus biōğbuk wuyağuydadam pima, wuyawēwēap ekawēn tağ ġu kuka ajeku cūğ ma wuydop am Deus xe—kawēn kuyat tağ ġu.

¹⁹ Wuybikuyap tağ jekukum pima, ikērēat acā kuka ağūğē. Soat wuyetaybit iboam. Wuybikuyap tağ jekukum pima, warara'acat itop kaykay kuka ajop, warara'acat tayxi dak; ikērēat kay acā dak kuka ajop ġebum; wuyekawēnkērēm tak kuka ajop; ²⁰ deusbaroyū kay dak kuka ajop wuyetabun; wuybukaypan tak kuka ajop; warara'acat aoka pin tak kuka ajop; jewa'ōxixiğ tak kuka ajop; wuyetakomāmām tak kuka ajop warara'acat kay; wuyetabikukum tak kuka ajop soat kay; wuya'ōbuyxian pin tak kuka ajop; wuyewejak'ūm tak kuka ajop wuybureyū kay; ²¹ wuyetabutkarey dak kuka ajop; wuyka'o'om tak kuka ajop; jewetabutpe ma kuka ajop aoyū dabi'o'om peta muğēğēm pima. Wuybikuyap tağ jekukum pima, warēmtağ ma kuka ajop. Deus soat kukukan pima, jeōm ġu ip kabi be imēn jekuku'ukayū. Imēn cuk oce eywebe. Ğasū dak imēn ma ōn e'em eywebe.

²² Deus biōğbuk wuyağuydadam pima bit, ikukpin kuka warara'acat ajukukuk; wuy-cokçoğ tak kuka ajop soat em; wuyağuybabibim tak kuka ajop; wuykpicēğēm ġu dak kuka ajop; wuya'ōdidim tak kuka warara'acat ajukukuk; xipan tak kuka warara'acat ajukukuk; wuya'ō dağ tak kuka ajekuku soat em; ²³ wuya'ōbuyxian pin ġu dak kuka ajop; jewawēwēm tak kuka ajop ikērēat muğēap puxim. Imēn wuyju jekukum pima, wuyawēwēap ekawēn tağ kuka ajeku—kawēn kuyat tağ. ²⁴ Jesus Cristo ebekitkiyū wuyju. Imēn wuyju jewawēwēm.

— Cristo oe'ū korosa be owebeam — i'e'em wuyju jewebe ma. — Ixe buxim oe'ūiat puxim cuy ojeku. Jewemucokcokçoğ obikuyap tağ ġu juy ojeku — i'e'em wuyju jewebe ma.

Imên wuyju jewawêwêm. ²⁵Kuy bima Deus biôgbuk wuymutabun Jesus Cristo kay. Āg cuy ġasū bit ixē wuyaġuydada. ²⁶Wuya'ôbuyxian pin ġu juy ajop. Warara'acat aġutakomān ġu dak cuy. Wuyetabutkarey ġu dak cuy ajop warara'acat kay.

6

¹Okitpitpiyū, wuybure be ikērēat muġē buje, ixē juy epeyawē. Deus biôgbuk a'ô kay kūyjobicat cuy ixē yawē. Eywebe dak xipāt'ūmat imuġē ġūġūn ixē buxim. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop eywebe ikērēat kukap puxim. ²Jewebuywatwan cuy epesop. Jewebuywatwan pima, kūyjobit epesop Cristo a'ô kay. ³Ya'ôbuyxi'ūmat “Ōn pit wa'ôbuyxi. Osobuywan ġu warara'acat” i'e'em pima, jewēġuykukukum. Te'e ma e'em — Cristo ebekit ōn — i. ⁴Ġebum cuy ajop wuyekukuap kay wuyetaybit am cūġ ma oceju jekukum iam, cūġ ġu iam tak. Cūġ ma jekukum pima, wuycokcok ace'e wuyekukuap kay.

— Ibo ekukuap co'i du wekukuap xipāt Deus xe? — i ġu kuka ace'e.

⁵Soat ma juy wuyekapikap ajukuk.

⁶Warara'acat pe Cristo ekawēn wuymutaybitbin pima, wuybubut'in cuy aġu'ē'ē cebe wuymutaybitbinapteim. ⁷Jewemuġuykukukum ġu juy epesop. Deus ya'ômupubutpun pa'ore soat pe wuywebe. Ajo ataida iat tak kuka ajat ma. ⁸Imēnpuxim jewemucokcokcoġ wuybikuyap taġ jekukum pima, ikērēat kuka aġujurūġ. Wuye'ū buje Deus wi wūy ma acesop. Deus biôgbuk mucokcokcoġ ixē bikuyap taġ jekukum pima bit, idipāt kuka aġujurūġ ixē a'ôbacaan, ibiôgbuk wuyaġuydadam pima dak. Wuye'ū buje, waram acejetait. Deus xe acesop soat em. ⁹Wuybu'u'um ġu juy ajop xipacat muġē ām. Xipacat puap kabia be xipacat acejat wuybu'u'u'um pima. ¹⁰Imēnpuye xipan warara'acat kukap cuy acejepere ġu. Warara'acat podi ma itabucayū ajukuk xipan.

¹¹Obum ma ijudup mubarararaġ ōn. Yoboġ cīcā wemumubararak. ¹²Xipan jewemuwēnuwēnayū ma e'em eywebe:

— Jewedaypu'aġobixeedakat kacān cuy epesop cūġ ma Deus xe eydop am — i.

Yoboġan pin ip. Jesus Cristo oe'ū korosa be iap muwēn pu'u jjiā ip. Iparara ip Jesus Cristo kay'ūmayū ipiat supi'ajoat cebe ip iap puxim. ¹³Jedaypu'aġobixeedakat kacat ip. Soat taġ ġu bit ip jekukum wuyawēwēap ekawēn taġ ġu. Eywebe jewedaypu'aġobixeedakat kacat ojuy ip, “Ade ma oca'ô kay kūyjobit” i'e ojuy ip puye.

¹⁴— Mēnku xipāt wuywebe cūġ ma wuydop am Deus xe, ġoku ġuto — i'ūmġu ōn pit e'em. — Wuykukukat Jesus Cristo oe'ū korosa be wuywebe cūġ ma wuydop am Deus xe — i acā ōn e'em.

Jesus kay'ūmat ekukuap puxim ġu weku pin ġasū bit. Idip ġu o'e oxe iboap pit. Jesus kay'ūmayū dak jeku pin ġu wekukuap puxim. Idip ġu cexe ip iboap. ¹⁵Wuyaġuy'isu bima, yoboġ ġu Deus xe wuydaypu'aġobixeedakat kacat pima, ixeedakat kacat'ūm pima dak. Ibitbit ma. Yoboġ pit cexe wuy'isum wuyeku am. ¹⁶Ōn kawēnwēn Deus eju yaġuy'isum jekuku'ukayū beam—Deus ebekitkit peam.

— Bay, ebekitkit aġuymubabibin cuy eġuy — i ōn e'em cebe. — Etabotaidobotbon cuy eġuy cekay ip — i ōn e'em cebe.

¹⁷Okaykay ġu juy ip jeedop. Wa'ômukorēm ġu juy jeedop ip jewedaypu'aġobixeedakat kacān iam. Kuy werowero opop wukxabi daġ ade. Iboap coco buje, itaybit je'e ip Paulo kapikpiġ cīcā wuykukukat Jesus peam iam.

¹⁸Okitpitpiyū, “Xipan cuy Galácia eipi watwat ejukuk” i ōn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. Xipan cuy jeykuk. Ibūrūn ma.

ÉFESO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹Éfeso ka watwat, cartadup mubararağ òn eywebeaptum. Deus ebekitkiyū eyju. Soat em eyju kŷyjobit Jesus Cristo a'ò kay, ceweju eyju mŷğ'i buye. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus a'òbi.

²Deus wuyebay. Jesus Cristo wuykukukat.

— Bay, Éfeso ka watwat cuy ejukuk xipan — i òn e'em Deus pe. — Ixeyū ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³Kabi beacat pe xipacat ūmūmap co'i ma soat em Deus xipacat ūmūm wuywebe dak. Kabi beayū buxim wuyju, Cristo eju mŷğ'i wuyju buye. Imēnpuye:

— Ēn xipat cīcā — i juy ace Deus pe soat em ma—wuykukukat Jesus Cristo ebay be.

⁴Ipi muğē'ūm pima ma, Deus kuy wuynaē jebekitkiyūm. Cebekitkiyū wuyju Cristo eju mŷğ'i wuyju buye.

— Soat tağ iisu jeedop ip oxe webekitkiyū — i juk o'e jewebe ma Deus. — Ikērēat kuğ ġu ip jeedop oxe — i juk o'e jewebe ma.

Imēn cuk wuynaē ixe xe wuykukpin puye.

⁵— Jesus Cristo kay itabun puje, webekitkiyūm ip je'e — io'e Deus jewebe ma.

Imēn Deus o'e, jexe wuykukpin puye. Ibikuy osunuy wuynaē ām. Jemucokkok am cuk wuynaē. ⁶Ipot ikukpin cīcā osunuy cexe. Imēnpit jekpot o'ğudot wuykay wuydaxijo am tei'umat ūmūmap puxim. Imēneju:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i juy ace cebe soat em. — Soat podi ma ēn xipacat ūmūm ocewebe — i dak cuy ace cebe.

⁷Deus ikērēat o'ju'uk wuywebewi Cristo oe'ū wuywebeam puye. Ğasū bit ixe ġebum ġu apēn cuk adi ikērēat ağuyğēğē iap kay. Soat podi ma ixe xipan wuykuğ. ⁸Ibu'u ġu xipan wuykuk am. Soat em wuykuğ xipan. Soat podi ma itaybitbit ixe. Soan ma itaybit. ⁹⁻¹⁰— Imu'awero pin pima, soat webekitkiyū oğū'awero—soat ipi juacat, soat kabi beacat tak — i juk o'e Deus jewebe ma. — Cristo soat kukan je'e ġebu je bit — i juk o'e jewebe ma. — Kŷyjobit jeedop ip ya'ò kay — io'e.

Kuy bima apēn imu'awero ojuy ip osunuy iap iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Ğasū bit iboap o'ğuwēn wuywebe.

— Cristo soat kukan je'e — i juk o'e wuywebe. — Soat ma kŷyjobin jeedop ip ya'ò kay — i juk o'e wuywebe.

¹¹Soat ma jebapkuğ wuywebe Deus bikuyap tağ—apēn ixe juk adi o'e'eiap tağ. Ixe juk wuynaē jebekitkiyūm Cristo eju wuyju mŷğ'i buye. Jebikuyap tağ wuynaē.

— Teyūku otaē webekitkiyūm — io'e ipi muğē awap.

Imēnpuye juk wuynaē. ¹²Oceju juk koam ocetabut oce'e Cristo kay. Imēnpuye:

— Ka'ūma ma ejo'iat ya'òbacaat — i oceju e'em Deus pe.

¹³Eyju dak cuk eyetabut Cristo kay. Kawēn icēmat co buje Cristo kay juk eyetabut epesop—kawēn idipat co buje, Deus wuydaxijojomap ekawēn co buje. Wuyju ma wuybutet mubarararağ wuybubut pe ijop cuy obubut i'e am soat pe. Imēnpuxim Deus tak jebiōğbuk muōmōm wuywebe “Teyūku webekitkiyū” i'e am soat pe. Jebiōğbuk muōmōm wuywebe apēn cuk adi o'e'e iap tağ. ¹⁴Wuyetaybit ajo Deus je'ğūm jebekitkiyū be iap acejat iam ibiōğbuk kuğ puye. Ixe ja'òbacaap ūmūm wuywebe ikērēat muğēap puxim. Imēnpuye wuyetaybit ixe xe acesop ikērēat kuğ ġu iam. Imēneju:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i juy ace cebe—Deus pe.

¹⁵— Éfeso ka watwat itabut cīcā wuykukukat kay—Jesus kay — i juk o'e warara'acayū ocewebe. — Ikukpin warara'acayū kuğ ip—itabucayū kuğ — i juk o'e ip ocewebe.

¹⁶Iboap awēğ tobuxik puje:

— Bay, ên xipat cîcâ. Êfeso ka watwat buywatwan ên ixeyû be warara'acayû kuk am xipan — i òn e'em Deus pe.

Obu'un pa'ore ma imên i'e'e am cebe. Soat em eywebeam òn kawênwên Deus eju. ¹⁷Kawênwên òn Deus eju—wuykukukat Jesus Cristo ebay eju. Ka'ûma ma ixe jo'iat idipat.

— Ebiôgbuk cuy eġuôm Êfeso ka watwat pe — i òn e'em cebe.

Ibiôgbuk jeymutaybin cûg ma eyeku am Deus etabutpe iam. Deus tak ġubapuk eywebe ibiôgbuk. Eyetaybit epesop ixem apên ixe ibikuy eywebe eteyaybit am ixem.

¹⁸— Bay, ixeyû juy eġutaybin soat em exe jeedop ip iam — i òn e'em Deus pe.

Ixe juk eynaê soat em jexe eydop am. Cexe eydopap wiwim eyju ġasû dak.

— Ixeyû juy eġutaybin xipat cîcâat eġuxipan iûm âm ebekitkiyû be iam — i òn e'em Deus pe. ¹⁹— Soat podi ma a'ôbaca iam cuy dak ixeyû eġutaybin — i òn e'em. — A'ôbacaap ûmûm soat pe ebekitkiyû be—itabucayû be iam tak cuy ixeyû eġutaybin — i òn e'em.

²⁰Iboap a'ôbacaam ma Deus Cristo o'ġutait ce'ûap tomukadi. Waram o'ġutait. O'ġuyu kabi kay.

— Soat kukan cuy eġuy oweju — io'e cebe—Cristo be. — Waġuywaġôm cuy eġuy — io'e cebe.

²¹Kabi be omuy ġasû Cristo. Soat podi ma ya'ôbaca ixe. Soat kabi beayû kukayû kûyjobit ixe a'ô kay acâ—ya'ôbuyxiayû, ya'ôcaayû dak, kariwaayû dak. Soat ip kûyjobit Cristo a'ô kay. ġasû ka'ûma ma ixe jo'iat ya'ôbuyxi. Ģuyjom tak ka'ûma ma je'e ixe jo'ian. ²²Deus soat a'ôbacaap o'ġu'ûm ixeyû be kûyjobit am Cristo a'ô kay.

— Soat kukat okpot — i juk o'e Jesus kay itabucayû be. — Ka'ûma ma ixe jo'iat — i juk o'e cebe ip.

²³Wuya'a wuyjebit kukat. Wuya'a buxim Cristo dak itabucayû kukat. Imênpuye itabucayû Cristo jebit puxim. Ixe Cristo soat em jebekitkiyû kuġ xipan—jekay itabucayû kuġ. Ixe-buxim wuyju dak soat kuġ xipan itabucayû kuġ soat kaka beayû kuġ, ixe wuykukat puye.

2

¹Kuy bima bit juk adi eybu'u epesop Deus bikuyap taġ jeku am Deus a'ô kay kûyjobit'ûm puye, ikêrêat mujurûġrûġ puye dak. ²Itabut'ûmat ekukuap puxim cuk adi epekukuku ikêrêat muġġġem acâ. Deus a'ô kay kûyjobit'ûmayû kukat a'ô kay epesop kûyjobit kabido daġayû kukat a'ô kay, ya'ôbacaayû kukat a'ô kay. ³Soat wuyju dak itabut'ûmayû ekukuap co'i ma juk adi ajekukuku. Wuyukpiwatpin ma juk adi ajekukuku ikêrêat mujurûġrûġ. Ajo-muġġ pin wuyxe iat muġġġem cuk adi ajekukuku. Ajo-kay wuyju jewaġuy pin iap kay dak cuk adi aceġebububu. Wuykap isu ma wuykokkok ikêrêat mujurûġrûġ âm ijodiat puye. Imêneju Deus itakoma osunuy wuykay ikêrêat mujurûġrûġ puye. Ipiat kuka o'supi'ajoat soat pe wuywebe. ⁴Deus pit soat podi ma itabotaïdabotbot wuykay. Imênpuye ipiat o'supi'ajoat ġu wuywebe. Soat podi ma wuykukpin cexe. ⁵Imênpuye ixe juk adi wuymuisun. Ce'ûat puxim cuk adi acesop. Ikêrêat mujurûġrûġ cuk adi ajekukuku. Ixe bit cuk wuymuisun. Kuy bima Deus waram ġuto Jesus o'ġutait ce'ûap tomukadi. Ja'ôbacaam o'ġutait. Iboap a'ôbacaam wuymuisusun tak Cristo eju wuyju müġ'i buje. Deus kuy juk wuydaxijo warara'acat podi ma xipan wuykuġ puye. ⁶Ixe juk wuymuisun ce'ûat mutaicap puxim. Wuymuyu jexe wuydop am Jesus Cristo eju müġ'i wuyju jekukum puye.

— Kabi be soat kukayûm je'e ip webekitkiyû Cristo eju — i juk o'e Deus jewebe ma.

⁷Ixe juk wuymuyu jexe wuydop am. Imênpuye ġuyjomayû je'e:

— Deus soat podi ma xipan wuykuġ, ikêrêat aġujurûġrûġ ma'ġu wuyju — i. — Ixeyû o'ġuyu jexe jedop am Jesus Cristo oe'û cebeam ip puye — i je'e ip.

⁸Deus wuydaxijojom xipan wuykuġ puye. Ixe wuydaxijojom Jesus Cristo kay wuyetabun puye. Tei'ûma wuydaxijojom. Deus emumuûm puxim wuydaxijojom teihe ġu buye. ⁹Deus wuydaxijojom cûg ma wuyekukuap tomuju ġu. Imênpuye:

— Deus cuk ocedaxijo cûg ma oceju jekukum puye — i'e ba'ore wuywebe. ¹⁰Deus cuk wuymuġġ. Ģasû bit cuk wuymuwexat xipacat mujurûġrûġ'ukayûm Jesus Cristo eju müġ'i wuyju buye.

— Xipacat mujurūgrūg'ukayūm ip jeedop Cristo eju mūg'iyū — i juk o'e Deus jewebe ma kuyje.

¹¹ Ğebum cuy epesop apēn cuk adi warēmtağ ma epekukuku iap kay. Judeuyū ğu eyju.

— Eyju jewedaypu'ağobixeedakatkacan ğu—oceju acā — i'e'em ip Judeuyū eywebe.

Jejebit pe ip takatkacap kuğ oceju Judeuyū iap mubapuk am soat pe. Judeuyū xe eykok epesop. ¹² Wūy ma juk adi epekukuku Cristo wi kuy bima. Powatwat puxim cuk adi epesop, Judeuyū'ūm puye—Deus emunaē'ūm puye dak.

— Ōn xipan jeykuk — i juk o'e Deus jebekitkiyū be—Judeuyū be.

Eywebe bit imēn ğu o'e. Deus xe soat em wuyetai acesop iap wiwim ğu juk adi epesop. Eyetabut ğu juk adi epesop Deus kay. ¹³ Kuy bima Deus wi wūy jījā juk adi epesop eyetaybit'ūm ixem puye. Ğasū bit cuk eydojot jetēğ Cristo oe'ū korosa be eywebeam puye. Ixe xe ma eyju dopdom ğasū Jesus Cristo eju mūg'i eyju buye. ¹⁴ Cristo wuyitudinudin. Judeuyū itakoma osodop Judeu'ūmayū kay. Wuyparakpe korara opop iap puxim cewağōn'ūm ip osodop jewewekay. Cristo bit itakomaap o'ģu'ūm korara muduap puxim. O'ģu'ūm je'ū buje. Ğasū bit pūğ kadian ma o'e ip Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Pūğ pe ma ip jewewekuğ o'e itakomaap oi'ūm puye. ¹⁵ Judeuyū itakoma osodop ip Judeu'ūmayū kay Moisés ekawēn tağ ğu ip oekuku buye—wuyawēwēap ekawēn tağ ğu.

— Moisés ekawēn tağ eyekukuap tomuju ğu eyju cūğ ma oxē — i juk o'e Cristo bit soat pe wuywebe.

Imēn cuk o'e je'ū buje. Kuy bima Judeuyū pūğ kadi ğu osodop ip Judeu'ūmayū eju—xepxep kadi. Cristo eju mūg'i jeku buje bit, pūğ kadian ma ip o'e. Yağuyisu ip o'e Cristo ip o'ğudin puye. Itakoma ip jewewekay iap o'ģu'ūm. ¹⁶ Wuyewewekay wuyetakomaap o'ģu'ūm, korosa be oe'ū buye. Pūğ kadian ma ixē juk wuyuwexat korosa be je'ūap tomuju—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Ixe juk wuyumbukuy Deus a'ō kay kūyjobit am. ¹⁷ Ipi ju jekop puje:

— Deus itakoma ğu eykay! Eykukpin cīcā cexē — i juk o'e Cristo.

Imēn ixē juk o'e eywebe—Judeu'ūmayū be—Deus wi wūyayū be. Ocewebe dak imēn cuk o'e Judeuyū be—Deus xēayū be. ¹⁸ Soat wuyajēm put wuyebay xe—Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak, Cristo kay wuyetabun puje. Wuyajēm put cexē pūğat a'ōbi—Deus biōğbuk a'ōbi, Deus biōğbuk wuywebe buye.

¹⁹ Eyju Judeu'ūmayū. Ğasū bit eyju wūyatka watwat puxim ğu—powatwat puxim ğu dak. Ocebuxim eyju dak Deus ebekitkiyūm epesop ğasū—Deus badiipyūm, Deus ka watwan. ²⁰ Deus nuynuyap'a buxim wuyju. Uk'a muy pin pima, tuk'a diotpeat muymuy wuyju koap. Imēnpuxim Jesus Cristo emumujuyū cekawēn o'ģuwēnuwēn koap, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. Uk'a muy bima, wita'a muymuy wuyju wara'at'a muycemucemap'a. Jesus Cristo iğo'a buxim. ²¹ Iğo'a wara'at'a muycemucem uk'a yacem i'e am. Imēnpuxim wuykukukat Jesus itabucayū a'ōmucanucan. Imēnpuye biğ ma wuyetabut cekay. Biğ ma wuyju xipan jewewekuğ. Biğ ma wuyju kūyjobit ya'ō kay. Uk'a buxim wuyju yadipat'a buxim. ²² Eyju dak Cristo eju mūg'i jekukum, Judeuyū ğu ma'ģu eyju. Imēnpuye ocebuxim eyju dak Deus nuynuyap'a buxim epesop. Deus nuynuy eywebe, ibiōğbuk nuynuy eywebe buye.

3

¹ Paulo ōn—Jesus Cristo emunaē.

— Deus Judeuyū daxijojom acā ğu. Judeu'ūmayū daxijojom tak — i ōn e'em.

Iboap puye ōn daomūnmūnap'a be. ² Deus soat podi ma xipan okuğ. Imēnpuye juk omuju jekawēn muwēn ām eywebe—Deus xe soat ikukpin cīcā iap ekawēn muwēn ām eywebe. Kuy eyetaybit apēn cuk ixē omuju eykay iam. ³⁻⁶ Kuyje Deus o'jekawēn jewebe ma.

— Kawēn idipat oğuju Judeu'ūmayū be dak — i juk o'e jewebe ma. — Jesus Cristo kay ixeyū etabun puje, ajo-ūmūm ōn webekitkiyū be iap je'jat ip — i juk o'e jewebe ma. — Pūğ pe ma ip jewebot. Judeuyū eju jewebot ip — i juk o'e. — Wa'ō dağ oce Judeu'ūmayū be dak apēn cuk adi ocece Judeuyū be iap tağ — i juk o'e jewebe ma.

Kuyje apên pûg kadian je'e ip iap ekawên o'ğuwên ğu warara'acat pe. Iba'arêm osodop soat xe iboap ekawên. Ğasû bit jemumujuyû o'ğutaybin iboap ekawên—soat tağ iisuayû. Jemunaëyû o'ğutaybin jekawên muwênuwên'ukayû dak. Jebiöğbuğ ip o'ğutaybin. Owebe dak Deus kuy bima iba'arêm osodop iap ekawên o'ğuwên. Kuy iboap ekawêntup o'tupmubararak yopîpît. Wemudupmubararaktup co buje, eyetaybit epe'e Paulo itaybit kuy bima iba'arêm osodop iap ekawên Cristo ekawên iam.

⁷— Kawên idipat cuy eğuwênuwên itaybit'umayû be — i juk o'e Deus owebe.

Tei'umat puxim ja'öbacaap o'ğûm owebe kawên idipat muwên âm. Ja'öbacaap o'ğûm owebe imuwên âm. O'ğûm owebe yoboğat ğu ma'ğu ön. Ixe xipan okuğ puye acâ o'ğûm owebe. ⁸Soat podi ma ön yopit ma Deus kayayû bodi ma. Owebe bit Deus o'e:

— Kawên idipat cuy eğuwênuwên Judeu'umayû be — i. Imênpuye:

— Soat podi ma Cristo xipan wuykuğ — i ön e'em cebe ip. — Soat podi ma xipacat ümûm wuywebe — i dak. ⁹— “Kuyje Deus ibikuy osunuy soat kay jebekitkin—Judeuyû kay, Judeu'umayû kay dak,” i juy ece soat pe — i juk o'e Deus owebe, soat muğëğë'ukat cuk o'e. — “Jebikuyap tağ Judeuyû daxijojom ğasû, Judeu'umayû daxijojom tak,” i juy ece soat pe — i juk o'e Deus owebe. Apên Deus ibikuy osunuy iap iba'arêm osodop soat xe kuy bima. Ğasû acâ ibapuk o'e. ¹⁰Iba'arêm osodop kuy bima. Ğasû bit ade taxijojô'ibiyû—Judeuyû, Judeu'umayû dak—soat kaka dağayû. Ixeyû jojom pima, kabi beayû itaybit je'e soat podi ma Deus itaybit iam.

— Deus acâ itaybit soat kaka dağayû daxijo am — i je'e ip kabi beayû—ya'öbuyxiayû, Deus ekawên tojtjot'ukayû kukukayû dak.

¹¹Ipi muğë awap Deus ğebum osunuy jebekitkiyû kay. Soat ka watwat mutabun ojuy osunuy. Deus ebekitkiyûm o'e ip wuykukukat Jesus Cristo kay itabut ip o'e buye. ¹²Ixe Jesus Cristo eju müğ'i wuyju, cekay wuyetabut puye. Imênpuye wuyekawênpi ğu Deus eju. Wuybisüsün ğu kawên âm ceweju. ¹³Imênpuye eyğuyçüğ ğu epesop ipiat'ajojom ma'ğu ön daomünmünap'a be. Ön ipiat'ajojom cuk adi kawên idipat oğuwênuwên eywebe buye. Ön kawên idipat muwênuwênap xipat osodop eywebeam. Ön daomünmünap'a be iap tak xipat eywebeam.

¹⁴Apên Deus soat kaka watwat o'taxijo jebekitkiyûm iap kay ön ğebum pima, ocëğ'aecöçcöğ wuyebay wap “Ën soat podi ma xipat ocekey” i'e am cebe. ¹⁵Deus xipan wuykuğ iap puxim soat wuyebayû jebekitkiyû kuğ xipan—kabi beayû, ipi dağayû dak. ¹⁶Eywebeam ön kawênwên Deus eju. Ixe soat podi ma idip, ya'öbaca dak. Imênpuye:

— Bay, a'öbacaap cuy eğûm Efeso ka watwat pe — i ön e'em cebe. — Ebiöğbuk cuy ip eya'ömucan küyjobit am ip a'ö kay — i ön e'em cebe. ¹⁷— Cristo juy jeeku ceweju ip itabut puye ip cekay — i ön e'em cebe.

Kanabû badî nabû ömômat puxim cuy epesop. Darem ğu warara'acat kuğ epesop xipan—soat em ma.

— Bay, ibuywatwan cuy ip eğuy xipan ip jewekuk am, ya'öbacaam tak ip — i ön e'em Deus pe. ¹⁸— Ixeyû juy eğutaybin apên Cristo xe ocekuşpin iam — i ön e'em cebe. — Soat ebekitkit cuy eğutaybin iboam — i ön e'em cebe. — Soat podi ma ocekuşpin exe — i ön e'em.

Apên Cristo xe ocekuşpin iap imuweğün pa'ore ocewebe, yoboğ cîcâ buye.

— Apên ocekuşpin cexe iam cuy eğutaybin ip — i ön e'em Deus pe. ¹⁹— Itaybit ğu ip ikuşpin cîcâ ip exe iam — i ön e'em cebe. — Apên ocekuşpin exe iam ocetaybitbüt â — i ön e'em cebe. — Iboam cuy ip eğutaybin — i ön e'em cebe. — Iboam ip itaybin puje, ka'üma kay je'e ip. Iccokcok cîcâ je'e ip soat kukat puxim — i ön e'em Deus pe.

²⁰Deus pe soat i'e be. Wuyemuojuy bodi ma ixe iümûm wuywebe. Wuyağuyğebuap podi ma dak iümûm wuywebe. Ixe a'öbacaap kuğ wuyju. Ixe ja'öbacaam soan e'em wuywebeam. Imênpuye:

— Ka'üma ma ejo'iat xipacat, idipat tak — i juy ace cebe.

²¹Soat em ma: — Ka'üma ma ejo'iat xipacat — i'e'em jeedop ip Deus pe Jesus kay itabucayû.

Imên i'e'em jeedop ip, soat em Jesus Cristo a'ô kay ip jekuku'ukayû. Ibu'u ġu ma ip je'e imên je'e am.

4

¹Deus warara'acat podi ma xipan wuykuġ. Imênpuye òn jeyawê. Daomünmünap'a be òn wuykukukat Jesus Cristo beam kapikpiġ puje. Deus kuy juk eynaê jebekitkiyüm cedaġ ma eyeku am. Ixe bikuyap taġ cuy epeku. ²Yoboġan pin ġu juy epesop warara'acat muġuykukuap ojuy. Eya'òtareġ ġu juy warara'acat epejukuk. Eyukpiceġem ġu juy epesop warara'acat kuġ. Jewebuywatwan cuy epesop. Ikukpin cuy warara'acat epejukuk. ³Deus biòġbuk bikuyap taġ jekukum pima, püġ taġ ma kuka acewaġuyġuy. Kaba'üm cuy epeyewekuk püġ taġ ma eyewaġuy am. ⁴Jesus kay itabucayü püġ tiwatwat ma. Püġ ma omuy wuywebe ibiòġbuk—Deus biòġbuk. Püġat wiwim soat wuyju—Deus xe acesop iap wiwim. Deus kuy juk wuynaê iboap wiwi am. ⁵Püġ ma wuykukukat. Püġat kay wuyetabut. Püġat ebekitkiyü oceju iap mubapuk am wuymubatisasanan. ⁶Püġ ma Deus. Püġ ma soat ebay. Ixe soat kukat. Soat kake ixe a'òbi. Soat taġ ixe kake.

⁷Jekpiwatpin ma Cristo ja'òbacaap ümüm soat pe wuywebe. Iümüm wuywebe wara'at taġtaġtaġ ma kapik am cebeam. ⁸Imên e'em Deus ekawëntup:

Jekay itakomaayü o'ġu'ümiat puxim o'jeu kabi kay, i. Ya'òbaka topibiyü o'tujuu jeweu taomünmünayü buxim, i. Ja'òbacaap o'ġüm ijodiatat pe, i.

⁹⁻¹⁰Koap ixe o'kop. Ijodi ma o'kop. Ipi tēġat pe o'kop. O'kop'iat ma waram ġuto o'jeu. O'jeu kabi kay soat kukan—ipi watwat kukan, kabi beecat kukan tak. Deus iboam wuymutaybin pin osunuy “Ixe o'jeu” i'e buje. ¹¹Ixe ma ja'òbacaap o'ġüm soat ijodiatat pe. Püġpüġ o'taê jemumujuyüm. Warara'acayü o'taê jekawên muwënuwën'ukayüm. Warara'acayü o'taê itabut'ümayü mutabun am. Warara'acayü o'taê itabucayü kukayüm. Warara'acayü o'taê itabucayü mutaybitbit'ukayüm. ¹²Deus ja'òbacaap ümüm soat pe jebekitkiyü be jebeweam ip kapik am. Ja'òbacaap ümüm cebe ip warara'acayü mutabut am Cristo kay. ¹³Ixe a'òbacaap kuġ pima; wara'at kaykaykay ġu acesop wuyetabun—Cristo kay acâ. Jewewejo'i ma acesop wuyetabut cekay. Jewewejo'i ma acesop wuyetaybit Deus ipon. Itabun'isuat ekukuap puxim ġu ajeku—Cristo ekukuap puxim acâ. ¹⁴Bekitkit dao ma yaġuyumuwarururun. Wara'at kaykaykay ma ip itabut. Kabidoxixi bima kobe soat taġ jedekudekum tipodoyat taġ puje. Bekitkit puxim ġu juy ajop—kobe edekudekuap puxim ġu dak. Jawaġuyumuwarururun ġu juy ajop. Wuyetabun ġu juy ajop wuymuġuykukuku'ukayü a'ò kay. Cedaġ ġu wuymutaybin ojuy ip. Wuymutabun ojuy ip napaap kay. Wuymuġuykuku ojuy ip kawën cüġ'ümat kay. ¹⁵Icēmān cuy ace. Wuyewekukpin cuy acewewekuk. Cristo bikuyap taġ tak cuy ajeku soat em. Ixe wuya'a buxim. ¹⁶Wuya'a wuyaġuy mucüġucüġ. Wuyewedap wuyjebit mucanukan. Wuyjebit taġ soat xipat pima, xipat ma acesop. Xipan tak wuyju aypapan. Imênpuxim Cristo wuykukukat. Wuyju ixe jebit taġat puxim. Cristo a'òbacaap kuġ pima, ikukpin jewewekuġ pima dak, biġ ma acesop wuyetabun Jesus kay; biġ ma ixe ekukuap puxim tak ajeku.

¹⁷Imênpuye òn jeyawê wuykukukat a'òbi. Deus itaybit'ümat ekukuap puxim ġu juy epeku ġasü bit. Te'e ma ip jewaġuyġuy itabut'ümayü. ¹⁸Itaybit ġu ip Deus ekawên. Kabiok taġtaġ'ukayü buxim ip. Itaybit'üm cîcâ ip. Küyjobit'üm cîcâ dak ip. Imênpuye ibu'u ip Deus pe jaġuymuísunan. ¹⁹Isüsün ġu ip e'em. Icokcok cîcâ ip ikêrêat mujurüġrūġap kay. Ibikuy jġjâ ip ikêrêat mujurüġ am. Wuysüsünap mujurüġrūġixi jġjâ ip.

²⁰Eyju bit imên ġu jekukum, Cristo ekukuam eyetaybit puje. ²¹Cedaġ ma ixe juk adi oekuku iam kuy epeyekütyo. Ixe eju müġ'i wuyju jekukum. Soat em Jesus icēmān e'em iam kuy eyetaybit. ²²Kuy bima ey mucocok am acâ soat pupum cuk adi epekukuku eyemu-mukaypinput pupum. Jewemuġuykukukum cuk adi epekukuku ikêrêat mujurüġrūġ. Imên jekuku'ukayü ikêrê jġjâ Deus xe. Iisuat pu buje wuyju iokokat xixxiġ. Imênpuxim ikêrêm eyekukuap cuy epeyepere. ²³Eyaġuyisum cuy epeku ġasü bit. Āġ cuy Deus jeyaġuymuísun. Āġ cuy ixe jeyaġuyda.

²⁴— Ocaġuymuísun cuy ece — i juy epe'e Deus pe.

Eyağuyisum jekukum pima Deus ekukuap puxim epeku. Kawēn icēmat tağ epeku. Cūğ ma dak epeku. Ikērēat tak epeğūğē ġu.

²⁵ Imēnpuye napa ġu juy epe'e'e. Soat wuyju ikitpitpiyū Cristo jebit'in wuyju buye. Imēnpuye icēm acā epe'e'e eyewewebe. ²⁶ Ikērēat epeğujurūğ ġu juy eyetakomaap pibun. Kabiabun ġu juy eyetakomaap epejukuk. Dao ma juy epedidin. ²⁷ Ibiōğbuk kērēayū kukukat pe juy jeymuğuykukuan ġu ikērēat mujurūğ am. ²⁸ Ibukuruk tübit ibukurūğ ġu juy jeenuy ġasū bit. Jekapik cuy ġasū bit jebubut pu am, cedağ ma jeku am. Ibukapiğ cuy jeenuy ikuğ'umat puywat am tak. ²⁹ Eyekawēnkērēm ġu juy epesop—eyekawēntim acā. Eyekawēntim pima xipat je'e eyekawēn coco'ukayū be. Biğ ma ip jeedop itabut Cristo kay. Jemumukaypinput ip jeejat Deus xewi. ³⁰ Deus biōğbuk ikērēat kuğ ġu. Soat tağ iisu. Ixe juy epeğūğuycūğ ġu. Soat eyju eyetaybit oceju Deus ebekitkiyū iam, Deus biōğbuk omuy eywebe buye. Ixe wuywebe buye, wuyetaybit ġuyjom ikērēat kuğ ġu acesop iam, Deus co'iyūm acesop iam. ³¹ Eya'ōpuruğ warara'acat kuğap cuy epeyepere. Eysapka'orem ġu dak cuy epesop. Eyetakomām ġu dak cuy epesop. Eya'ōberen ġu dak cuy epeyekawēnwēn warara'acat kay. Warara'acat epejomuyumy ġu dak cuy. Ikērēm ġu dak cuy warara'acat epejukuk. ³² Xipan cuy warara'acat epejukuk. Eya'ōdidin cuy warara'acat epejukuk. Deus ġebum ġu apēn cuk adi ikērēat ağujurūğrūğiap kay, Cristo wuywebewi ikērēat uk am oe'ū buye. Ixe buxim cuy epeyeğebu ġu apēn wara'acat cuk adi ikērēm eykuk iap kay.

5

¹ Deus ebekitkiyū eyju. Eykukpin cīcā cexe. Imēnpuye ixe ekukuap co'i juy epeku. Xipan cuy epeyewekuk. ² Wūnca ūmūm'uk osodop ip kuyjeayū pāi be Deus mucokcok am; Deus pe ikērēat uk'ukapteim tak. Imēnpuxim Cristo jekpiwatpin ma oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Deus icokcok osunuy ixe e'ūap kay. Ixe e'ūap te'okuap puxim osunuy Deus xe. Apēn ixe wuykuğ iap puxim cuy epeyewekuk xipan.

³ Deus ebekitkiyū eyju. Imēnpuye warara'acat tayxi kayak ġuu juy epesop—pūğ em tak ka'ūma, warara'acat itop kayak ġu dak. Wuyśūsūnap cuy epeğūğē ġu—pūğ em tak ka'ūma. Eyetabikukum ġu juy epesop warara'acat pubut kay. Iboam tak cuy epeyekawēn ġu. ⁴ Eyekawēnkērēm ġu juy epesop. Te'em ġu dak cuy epeyekawēnwēn. Eyekawēnwēn. Eyekawēnxim ġu dak cuy epesop.

— Bay, soat podi ma ēn xipat — i bit cuy epe'e Deus pe soat em.

⁵ Cristo ebekitkiyūm ġu bit je'e ip aoyū xiayū, ağokatkayū xiayū dak; wuyśūsūnap muğēğē'ukayū dak; itabikukuayū dak. Deus ka be ip jeōm ġu. Wuyetabikukuap deusbaroyū kay wuyetabucap co'i ikērē Deus xe.

⁶ Deus jetakomaap ġubapuk ja'ō kay kuyjobit'ūmayū be. Ipiat supi'ajoat cebe ip kuyjobit'um puye. Imēneju eyday'em'um cuy epesop te'e ma kawēnwēn'ukayū be eymuğuykukuap puxim.

— Deus ipiat supi'ajoat ġu wuywebe ikērēat muğēğēm ma'ġu wuyju — i te'e ma e'em ip.

⁷ Ixeyū kay ġu juy eybureyūm. ⁸ Ikērēat mujurūğrūğ cuk adi epekuku kuy bima kabiok tağtağ'ukat puxim. Ģasū bit wuykukukat ebekitkiyūm epesop. Kabia dağ jekuku'ukat puxim eyju ġasū bit. Kabia dağ jekuku'ukat ekukuap tağ cuy epeku. ⁹ Kabia dağ jekuku'ukat xipacat mujurūğrūğ. Cūğ ma ip jekukum. Icēmān ip kawēnwēn. ¹⁰ Eyetaybin cuy epesop wuykukukat mucokcok am. ¹¹ Warēmtağ jekuku'ukayū burem ġu juy epesop—kabiok tağtağxiayū burem ġu. Ixeyū juy epeyawē cedağ ma jeku am kabia dağ jekuku'ukat puxim. ¹² Wuybisūsūn cīcā apēn ip iba'arēm ikērēat mujurūğrūğ iap muwēn am. ¹³ Kabia kay warēmtaksuğat tojot puje wuyetaybit ajo ijop iam. Imēnpuxim Cristo kay ixeyū dojot puje wuyetaybit ikērēat kuğ joyūku iam. ¹⁴ Cristo kay wuyetabut pima kabia dağ jekuku'ukayū puximayūm acesop. Imēnpuye kuyjeayū e'em:

Ixecat, acewurūğ cuy, i. Ce'ū'ūayū dopdopap pewi juy eceu, i. Cristo jeymukabia, i. Cristo wuymukabiahm Cristo wuymuśusun iape.

¹⁵ Imēneju ġebum cuy epesop eyekukuap kay warēmtağ eyekuap puxim. Eyağuy'um ġu juy epesop. Eyağuybabim ma juy epesop. ¹⁶ Kabia mupa'um'um ġu juy epesop. ġasūacat

ikêrêat mujurûgrûg cîcâ buye. ¹⁷Eybidaodao ġu juy epesop. Eyetaybin pit cuy epesop apên wuykukukat ibikuy eyekuam iam.

¹⁸Jewemuka'o'on ġu juy epesop. Eyka'o'o bima itabidaoyû buxim eyju. Āġ cuy Deus biôġbuk pit jeyaġuydada. ¹⁹Davi pibodo juy jebibododon epesop awerom pima. Jebibododon tak cuy epesop “Cristo soat podi ma xipat” i'e pin pima wuykukukat pe; “Ocekokok cîcâ oceju ebekitkit puye” i'e pin pima dak cebe; “Cristo acâ ocekokukat” i'e pin pima dak; eycokkok pima dak Cristo kay eyetabut puye; “Ēn xipat cîcâ” i'e pin pima dak cebe. Jebibododon cuy epesop eycokkokap mubapuk am wuykukat pe.

²⁰— Soat em ên xipan ocekuġ, ocekokukat Jesus Cristo xe ocekokpin puye — i juy epe'e Deus pe—wuyebay be.

Imên cuy epe'e cebe, xipacat jebapukpuġ eywebe bima, xipat'umat jebapukpuġ pima dak.

²¹Soat eyju ibuyxim Cristo kuġ. Imênpuye kûyjobin cuy epesop eyewa'o'ô kay.

²²Tû'û'ûyû, kûyjobin cuy epesop eyitopyû a'ô kay wuykukukat a'ô kayap puxim.

²³Apên Cristo itabucayû kukat iap puxim aġokatkat tak jetayxi kuġ. Cristo itabucayû daxijojo'ukat. Itabucayû ixex jebit puxim. ²⁴Imêneju juy itabucayû kûyjobit Cristo a'ô kay. Imênpuxim aoyû dak cuy jeedop jektop a'ô kay.

²⁵Tapupuyû, xipan cuy eytayxiyû epejukuk apên Cristo xipan itabucayû kuġ iap puxim. Jekpiwatpin ma oe'û cebeam ip. ²⁶Oe'û itabucayû be Deus bikuyap taġ jeku am. Itabucayû o'ġuisun jekawên kay kûyjobit am. O'ġuisun ip apên wuyju idibim jewebuwuywuy iap puxim. ²⁷O'ġuisun ip “Eyju eydip cîcâ oxex” i'e am cebe ip. Cristo imên je'e cebe ip jexe yajêm puje. Soat taġ iisu je'e ip ixex ye yajêm puje. Ikêrêat kuġ ġu ip je'e. Iokokat kuġ ġu dak je'e ip—idipat kuġ acâ. Soat taġ xipat je'e ip. Xipat'umat kuġ ġu dak je'e ip—pûġ tak ka'ûma. ²⁸Aġokatkat cuy xipan jetayxi jukuk xipan jewekukap puxim. Xipan jetayxi kuġat xipan tak jewekuġ. ²⁹Ka'ûma ma xipan'um jejebit kuġ. Jewemuykônkon wuyju. Xipan wuyju wuyjebit kuġ. Imênpuxim Cristo xipan itabucayû kuġ. ³⁰Wuyju Cristo jebit puxim. Apên xipan wuyjebit kuġ iap puxim xipan cuy acewewekuk. ³¹Imên e'em Deus ekawêntup:

Imêneju aġokatkat jebay iwaciwan, jexi iwaciwan tak jetayxi xex jeenuy am, i. Pûġ taġ ma ip o'e xepxepayû, i.

³²Iboaptup ekawên icêmân wuymutaybitbin. Wuymutaybitbin apên Cristo xipan itabucayû kuġ iam. Iboap iba'arêm osodop wuyxex kuyje. Ġasû bit ibapuk o'e wuywebe. Imênpuye juy iboap ekawên taġ cuy aceku. ³³Iboaptup ekawên wuymutaybitbin apên cuy ajeku iam tak. Aġokatkat cuy xipan jetayxi jukuk xipan jewekukap puxim. Ayacat tak cuy ibuyxim jektop jukuk.

6

¹Bekitkit, kûyjobin cuy epesop eyebay a'ô kay, eyxi a'ô kay dak. Cedaġ ma eywebe ixeyû a'ô kay am, wuykukukat Jesus ikukpin eyxex buye. ²“Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak” i'e buje, “Xipan ôn tak jeykuk apên cuk adi oceciap taġ” i dak o'e Deus. Wara'an yawêwêm pima:

— Xipan ôn tak jeykuk — i'umġu o'e. ³— Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak xipan eydop am, ibun eydop am ipi ju — io'e Deus wuyawêwêm.

⁴Cebayû, eya'ôpuruġ ġu juy eyekpotpoyû epejukuk ixeyû mubu'unap puxim eya'ô kay. Ixeyû bit cuy epeġutaybitbin wuykukukat Jesus bikuyap taġ ceku am iam. Warêmtaġ ip ceku buje juy epeġukorêm.

⁵Tei'um kapikpik'ukayû, kûyjobin cuy epesop eyekariwa a'ô kay—ijodiat a'ô kay. Eypararam cuy epesop “Ap” i'e am cebe ip. Eyekariwa a'ômupubutbun ġu juy epesop. Jewexex ġu juy kûyjobin epesop ya'ô kay ip—icêmân. Ixeyû a'ô kay kûyjobin pima, Cristo a'ô kay dak eyju kûyjobit. ⁶Eyekariwa eyjom pima acâ ġu juy xipan epeyekapik—eyjom'um pima dak. Eyekariwa be “Ēn xipat” i'eap kudadam ġu juy xipan epeyekapik. Eycokkokap kuġ cuy epeyekapik cebeam ip. Deus bikuyap taġ cuy epeku wuykukukat Jesus peam kapikpik'ukat puxim. ⁷Eycokkoġ cuy epeyekapik.

— Ijodiat peam acā ġu òn kapikpiġ—okukukat peam tak—kabi beat peam tak — i juy epe'e'e eywebe ma.

⁸ Wuykukukat xipacat je'ġūm soat pe xipan kapikpik'ukayū be xipan kapikpikapteim—kariwayū be, tei'ūm kapikpik'ukayū be dak. Warēmtaġ kapikpik'ukayū bit warēmtaġ ma je'jat. Ġebum cuy epesop iboap kay.

⁹ Kariwayayū, xipan cuy eywebeam kapikpik'ukayū epejukuk. Imuparararan ġu juy ip epejukuk. Eyju, eywebeam kapikpik'ukayū dak wuykukukat ebekitkiyū—kabi beat ebekitkiyū. Wuykukukat pūġ pe ma soat kuġ xipan. Eyaġuyba'ūm ġu juy iboap kay.

¹⁰ Wuykukukat soat podi ma ya'òbaca. Ka'ūma ma ixex jo'iat ya'òbacaat. Ixe a'òbacaap cuy epejat. Ikuġ pima ceweju mūġ'i epeku. ¹¹ Sorarayū kukat icaat ūmūm jebekitkiyū be yaokaap puxim. Cesay icaat ūmūm cebe ip. Payao buximat ūmūm tak. Imēnpuxim Deus ja'òbacaap ūmūm wuywebe xipan wuyeku am. Imēnpuye: — A'òbacaap cuy eġūm owebe — i juy epe'e Deus pe.

Ixe a'òbacaap kuġ cuy epeku ibiòġbuk kērēayū kukukat a'ò kayap puxim. ¹² Sorarayū ma jenopaġòġōm ijodiat eju ya'òbacaap mu'ūm ojuy. Wuyju bit Deus kay'ūmayū a'òbacaap mu'ūm ojuy jekukum. Kabiokboġ taġ jekuku'ukayū a'òbacaap mu'ūmap ojuy wuyju jekukum. Ipi daġ ġu ip jekukum—kabi be ma. Ade jījā ip. Itakoma jījā ip wuykay. Wuymuy'ū pin ip. Ixeyū a'òbacaap mu'ūmap ojuy wuyju jekukum. ¹³ Imēneju, Deus a'òbacaap cuy epejat sorarayū be icaat puap puxim. Deus a'òbacaap kuġ pima, ikērēat muġēġē'ukayū je'e ġu wuywebe. Wuykay itakomaayū dak kuka wuyaoka ġu. Wuypararam ġu dak kuka ace cebuxim ip. Wuyetabucap kuka acepere ġu dak.

¹⁴ Sorara buxim cuy epeku soat icaat kukat puxim. Icaat muōm pin pima, sorara jesay mukirikirig jekpumūnpum. Imukirik'ūm pima, iba'ore kuka o'e icaat muōm ām. Icēmān cuy epeyekawēn. Icēmān kawēnwēn pima, jekpumūnpu kukat puxim kuka ajop. Icēmān cuy acekawēn warara'acat pe wuyumuyap puxim. Cedaġ ma juy epeku. Cedaġ ma jekukum pima, jekūm'a eju icaat kukat puxim kuka ajop. Cedaġ ma juy ajeku warara'acat pe wuykukukat Jesus muymuyap puxim. ¹⁵ Eycokcoġ cuy epesop kawēn idipat muwēn ām warara'acat pe. Imuwēn pu'u'ūm pima, jei be icaat kukat puxim kuka ajop. ¹⁶ Eyetabun cuy epesop Jesus kay. Cekay wuyetabut pima, jewap icaat kukat puxim kuka ajop. Sorarayū isopat kuġ osodop jedop'abi be wara'at kadiacat wūywūy ām. Imēnpuxim ikērēat mujurūrūġ'ukayū kukukat wuykaykay jījā wuymubu'unap ojuy Jesus kay. Jesus kay wuyetabut pima bit, wuymubu'un pa'ore kuka o'e cebe. ¹⁷ Ġuyjom Jesus co'iyūm acesop Deus wuydaxijojom puye. Iboap cuy epejowiwi jījā. Iboap wiwim pima, jabe icaat kukat puxim kuka ajop. Sorara jepayao kuġ osunuy jaokaap puxim. Deus ekawēn payao buxim. Deus biòġbuk jekawēn ūmūm wuywebe ikērēat kukap puxim. Cekawēn kay ġebum pima, payao kukat puxim kuka ajop. ¹⁸ Kawēnwēn'uġ cuy epesop Deus eju. Wuybuywatwacap cuy epejoojuy cexewi. Soat em cuy epeyekawēnwēn ceweju. Kawēnwēn pima, aġ cuy Deus biòġbuk jeyaġuydada. Ceweju kawēnwēn pima, xexen ġu juy epesop, eyetabēġ ma. Eybu'um ġu juy epesop kawēn ām ceweju. Soat em cuy epeyekawēnwēn Deus eju. Soat peam cuy epeyekawēn cebekitkiyū beam. ¹⁹ Owebeam tak cuy epeyekawēn ceweju.

— Bay, Paulo juy eġutaybin kawēn muwēn ām — i juy epe'e'e Deus pe. — Ixe juy eya'òmucanucan iparara'ūma kawēn idipat muwēn ām — i dak cuy epe'e'e cebe.

Iboap ekawēn iba'arēm osodop kuy bima. Ġasū bit ibapuk o'e. ²⁰ Wuykukukat Jesus a'òbuywatwat'ukat òn. Ġasū bit òn daomūnmūnap'a be, kawēn idipat muwēnwēn ojekuku buye. Imēnpuye owebeam cuy epeyekawēnwēn Deus eju.

— Bay, a'òbacaap cuy eġūm Paulo be ya'òcam ekawēn muwēn ām — i juy epe'e cebe.

²¹ Wuykitpit Tícico wawēġ ġuwēn eywebe. Eyetaybin cuy epesop apēn òn e'em iam. Ixe Tícico ikukpin cīcā wuyxe. Soat em kapikpiġ wuykukukat peam. Wara'at kaykaykay ġu itabut—wuykukukat kay acā. ²² Imēnpuye ixex oġuju eykay. Ixe apēn oceju iap ġuwēn eywebe. Ocawēġ tobuxik puje eycokcok epesop.

²³ Deus eju òn kawēnwēn eywebeam—wuyebayat eju.

— Éfeso ka watwat aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip xipan jewekuk am — i òn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip biḡ ma itabut am Jesus kay — i òn e'em cebe.

Iměn òn e'em Deus pe, wuykukukat Jesus Cristo be dak.

²⁴ — Bay, xipan cuy soat epejukuk wuykukukat kayayū, Jesus Cristo kayayū—soat em Jesus kay ḡebumayū — i òn e'em Deus pe.
Ibūrū ma.

FILIPOS KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Filipos ka watwat, cartadup mubarararağ òn eywebeaptum—Jesus kayayū beaptum. Òn Paulo. Tupmubarararağ òn Timóteo eju. Jesus peam kapikpik'ukayū oceju. Eyju Deus ebekitkiyū, Jesus Cristo eju mūğ'i eyju jekukum puye. Cartadup mubarararağ òn eywebeaptum, eykukuk'ukayū beaptum tak, eybuywatwat'ukayū beaptum tak, eybuywatwat'ukayū beaptum tak.

²— Bay, xipan cuy Filipos ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukat pe. — Ixeyū ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

³ Òn ġebum eykay bima soat em:

— Bay, ěn xipat cġcā, soat em ěn xipan Filipos ka watwat kuğ puye — i òn e'em Deus pe.

^{4,5} Òn kawěnwěn Deus eju eywebeam—soat peam. Òn eyka be bima juk adi obuywatwan cġcā epesop owebe kawěn idipat muwěn ām. Iměnpuye ocokcok cġcā kawěn ām Deus eju eywebeam. Koap pima juk adi obuywatwan epesop—òn kawěn idipan eymukūyjojom pima. Soat em cuk adi obuywatwan epesop owebe kawěn idipat muwěn ām. ⁶ Jesus kay eyetabut pima Deus adi eydaxijojom o'e. Ğasū dak soat kabia ma eydaxijojom. Waram Jesus Cristo ajěmap kabia be bit eydaxijojoaap jepere. Wetarybit cġcā iboam. ⁷ Apěn ixey xipan okuğ iap co'i ma eyju dak Deus xipan eykuğ. Eyju juk adi obuywatwan epesop “Kawěn idipat icěmān” i òn e'em pima itabut pin'ūmayū be, “Kawěn idipat kay eyetabun cuy epesop” i òn e'em pima dak itaybit'ūmayū be. Ğasū dak eyju obuywatwat daomūnmūnap'a be ma'ğū òn. Iměneju soat em òn ġebum eykay. Eykukpin cġcā dak oxey. ⁸ Apěn Jesus Cristo xey eykukpin iap co'i oxey dak eykukpin cġcā. Eykukpin cġcā oxey Jesus Cristo juk omutaybitbitbin owebe eykukpin am puye. Deus itaybit icěmān òn e'em iam.

⁹ Òn kawěnwěn Deus eju eywebeam biğ ma xipan eyewekuk am, biğ ma eyetaybit am tak apěn Deus e'em wuywebe iam, biğ ma eyetaybit am tak apěn xipat Deus xey iam, apěn xipat ġū cexey iam tak. ¹⁰ Deus pe iměn eymukūyjo bujey, soat podi ma xipacap ibapuk jey'e eyxey. Iboap acā epejukuk. Iměnpuye waram Cristo ajěm puje ikěrěat kuğ ġū epesop. Soat tağ eyisy epesop. Eysūsūn ġū epe'e Deus kay eyebapuk am. ¹¹ Idipat acā epejukuk eyweju, Jesus Cristo ja'òbacaap ūmūm eywebe buyey. Ixey a'òbi acā eyju xipacat mujurūğrūğ. Iměn eykuy bujey:

— ěn xipat cġcā ocexey, ebekitkit cūğ ma jekukum puye — i jey'e ip Deus pe eyjojo'ukayū.

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i jey'e ip cebe.

¹² Okitpitpiyū, warěmtağ ma juk adi ip okuk itabut'ūmayū. Inaka oparara ġū ma juk adi oce kawěn idipat muwěn ām. Biğ ma òn imuwěnuwěn soat pe. Iměnpuye warara'acayū itabucayū dak biğ ma imuwěnuwěn o'e. Iměnpuye adeayū dak oitaybitbitbin kawěn idipan. Ğasū òn iboam jeymukūyjo. ¹³ Te'e ma juk ip omuòm daomūnmūnap'a be Cristo eju kapikpik'ukat òn puye. Soat ma juk a'ğū ip itaybit osodop iboam iecuğap tuk'a wiwi'ukayū. Warara'acayū dak cuk a'ğū itaybit osodop iboam ijopka beayū. ¹⁴ Obisūsūn ġū kawěn idipat muwěnuwěn daomūnmūnap'a be ma'ğū òn. Iměnpuye ade wuykitpitpiyū biğ ma itabut o'e wuykukat kay. Iparara ġū o'e ip kawěn idipat muwěn ām. Ibisūsūn ġū o'e ip Jesus ekawěn muwěn ām. Biğ ma ip imuwěnuwěn o'e. ¹⁵⁻¹⁸ Pūğpūğ ixeyū'in Cristo muwěnuwěn itabutkarey ip okay buyey; wa'òxik ojuy ip puyey dak. Cristo muwěnuwěn ip xipacap kayap tomujy ġū. Warara'acat kay ġū ip ġebum. Jewekay acā ip ġebum. Imuwěnuwěn ip wa'òbacaap podi ma e ojuy.

— Cristo muwěnuwěn pima, kuka Paulo bodi ma oca'òbacaap kuğ oce'e — i te'e ma e'em ip.

Tūybe Paulo iğuycūğ jey'e daomūnmūnap'a be ocawěğ cocom pima iān o'e ip. Iměnpit omuğuycūğ pa'ore cebe ip iměn e'em pima.

Warara'acayū bit Cristo muwēnuwēn xipacap tomuju. Ixeyū xe okukpin. Itaybit ip Deus a'ōbi ōn kawēn idipat muwēnuwēn iam. Ōn pit ocokcok soat ip Cristo muwēnuwēn puye—xipat'ūmap kayap tomuju ma, xipacap kayap tomuju dak. Biḡ ma je'e ocokcokap tak. ¹⁹Jesus Cristo biōḡbuk nuynuy owebe obuywatwan. Eyju dak kawēnwēn Deus eju owebeam. Imēneju wetaybit daomūnmūnap'a bewi omujēm ip iam. Imēnpuye ocokcokap i'ūm ḡu. Bodinmaku ocokcokap jeku yoboḡ ma. ²⁰Obikuy jijā Cristo bikuyap taḡ weku am. Weku pin ixē bikuyap taḡ acā soat em. Ḡasū bit a'ḡu oce wa'ōca pin ixē ekawēn taḡ weku am soat em. Soat taḡ i'e pin ōn ibuyxim Cristo kuk am wetabēḡ pima, we'ū buje dak. ²¹Ajo xipat ijodi bima oxe? Cristo acā xipat oxe. We'ū buje dak soat podi ma xipacap ojukuk ixē xe acā soat em ma oḡuy buye. ²²Wetabēḡ pima bit kuka wekapik put oce Cristo beam. Wetait pima kuka o'e itabut warara'acayū Cristo kay wekawēn co buje. Apēḡap xe'e xipat oxe? Wetabēḡap? Pām ḡuto we'ūap i xe'e? Wetaybit ḡu oweweju bit. ²³Wetaybit ḡu buk apēḡap ḡu paxi xipat iam. We'ū buje dak xipat ma owebe soat em Cristo xe oḡuy buye. Ixē xe bima soat podi ma idipat kuḡ oḡuy. ²⁴Wetait pima bit xipat kuka o'e eywebeam. Wetait pima eybuywan mabuk kuka ōn. ²⁵Wetaybit eyxe oḡuy eybuywat am biḡ ma eyetabut am Jesus kay iam. Ōn eyxe bima, biḡ ma eycokcok epe'e kūyjobit am ixē a'ō kay. ²⁶Waram eykay oajēm puje, eycokcok epe'e okay xipat cīcā ōn eywebeam puye. Eycokcok cīcā epe'e okay, Jesus Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum puye. ²⁷Cristo ekawēn taḡ cuy epeku—kawēn idipat taḡ. Ixē ekawēn taḡ eyeku buje, wetaybit oce eyetabut cīcā pūḡat kay—Jesus kay iam. Wetaybit oce iboam waram eyjom oajēm puje, oajēm'ūm pima dak. Wetaybit oce soat eyju pūḡ taḡ ma soat kay jewaḡuyap muwebotbon iam, soat eyju jewebuywatwan kawēn idipat muwēn pin cīcā buye itaybit'ūmayū be iam tak. Kawēn idipat co buje acā kuka wuyetabut ajop Jesus kay. ²⁸Eypararam ḡu juy epesop eykay itakomaayū buxim. Deus ixeyū bodi ma ya'ōbaca. Imēnpuye eya'ōcam cuy epesop soat em. Eyparara'ūm pima bit itaybit je'e ip itabut'ūmayū Deus ocemuju ipiat'ajojoap kay iam. Ya'ōkayayū bit taxijo iam tak itaybit je'e ip. Deus acā eydaxijom soat em tūy ām cexe. ²⁹Deus cuk eynaē Cristo be kapikpik'ukayūm. Ixē beam kapikpiḡ eyju ixē kay eyetabut puye. Inaka ixē beam kapikpiḡ pima dak ipiat cuy epesupi'ajo ma Deus a'ōbi. ³⁰Kuy bima itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoan owebe, ōn Cristo muwēnuwēn puye. Kuy eyetaybit iboam. Ḡasū dak ipiatpi'ajojoan ip owebe. Apēn owebe juk adi ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim eywebe dak ipiat supi'ajoat ip eyju Cristo muwēnuwēn pima.

2

¹Eyju eya'ōca Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum puye. Eycokcok eyju e'em ixē xe eykukpin puye. Deus biōḡbuk nuynuy soat pe eywebe eymukūyjom. Xipan ma eyju e'em eyewewekuḡ. Eyetabotaidabotbot eyewewekay. ²Imēneju jewaḡuycom cuy epesop eyeweweju. Ikuḡpin tak cuy epeyewekuk. Pūḡ kay dak cuy epesop ḡebum. Imēn ma juy ōn eyawēwēm. Imēn eyeku buje ocokcok cīcā oce eykay. ³Jewewekay at ḡu juy epesop ḡebum—warara'acat kay dak. Warara'acayū be “Xipat cīcā eyju” i'e'eap epejokudada ḡu dak cuy. Yoboḡan pin ḡu dak cuy epesop.

— Warara'acat obodi ma xipat — i dak cuy epe'e'e eywebe ma.

⁴Ajo kuka o'e xipat ocewebeam iap kay at ḡu juy epesop ḡebum. Ajo kuka o'e xipat warara'acat peam iap kay dak cuy epesop ḡebum.

⁵Jesus Cristo ekukuap puxim cuy epekuku.

⁶Ixē Jesus Cristo soat em Deus co'ian osunuy nuynuy. Inaka “Soat em cuy ejo'ian oḡuy. Ipi juan ḡu juy oce,” i'ūmḡu o'e jebay be.

⁷Jekpiwatpin ma bit ixē soat o'suiwat ikuḡ osunuyiat ipi juan am. Warara'acat puywat-wat'ukan o'jewexat. Aḡokatkat puximan o'jewexat. Ipi juan o'jewexat.

⁸Ya'ōca pin ḡu oekukuku. Soat em Deus a'ō kay kūyjobit osunuy nuynuy. Kūyjobit osunuy je'ū ām tak. Korosa be ma oe'ū ikērēat muḡēḡē'ukat puxim.

⁹Imēneju Deus ixē o'ḡuyu jewekay. O'ḡuyu jaḡuywaḡōm soat kukuk'ukan. Ixē o'jomuy warara'acat podi ma ya'ōbacaan.

¹⁰ Imēnpuye soat ma jēg'aecōgōgōg ip Jesus wap—kabi beacayū, ipi juacayū dak, ce'u'ū'ibiyū dak. Jēg'aecōgōgōg ip kūyjobit am ya'ō kay.

¹¹ “Jesus Cristo acā ocekkukat” i je'e ip soat pe. Imēnpuye Deus soat podi ma ya'ōbaca iap ibapuk cīcā je'e soat xe—wuyebayat soat podi ma ya'ōbaca iap.

¹²⁻¹³ Oburereyū, eykukpin cīcā oxe. Ōn eyxe bima soat em cuk adi kūyjobit epesop wa'ō kay. Wūy ōn pima dak cuy wa'ō kay epesop kūyjobin. Deus soat em ja'ōbacaap ūmūm wuywebe wuyumbikuy am ixē bikuyap tağ wuyeku am. Ja'ōbacaap ūmūm wuywebe ixē ağuy dağ wuyağuy am. Imēnpuye ya'ōbacaap cuy epejooyuy cexewi ixē be eydaxijoap epere am. Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay. Eypararam cuy epesop “Ap” i'e am cebe.

¹⁴ Māmāmām ġu juy epesop Deus kay. Jawa'ōxixiğ ġu dak cuy epesop. ¹⁵ Ikērēat muğēgē'ukayū parakpe eyju nuynuy—warēmtağ ma jekuku'ukayū parakpe—Deus a'ōmpubutbun'ukayū parakpe. Eyju bit Deus ebekitkit. Ikērēat kuğ ġu eyju. Imēnpuye Deus ebekitkit ekukuap puxim cuy epekuku. Soat etabutpe cedağ cuy epekuku ixeyū be eymuymuyap puxim. Kasopta tabapuk cīcā kabiok pima. Imēnpuxim eyju dak Jesus Cristo bikuyap tağ jekukum pima, cūğ ma eyju jekukumap ibapuk cīcā je'e itabut'ūmayū xe. ¹⁶ Wuymutaicinap ekawēn cuy epeğuwēnuwēn ixeyū be. Cedağ eyju jekukum pima, ocokcok cīcā oce eykay waram Cristo ajēmap kabia be. Wetaybit tak oce te'e ġu juk adi ōn oğuy eymutaybitbitbin iam.

¹⁷ Ğaxīn ma aco'i itabut'ūmayū oaoka. Odoymukereren ip. Deus pit icokcok je'e we'ūap kay apēn kuyjeayū wūnca o'ğūmğūm cebe iap kay icokcok osunuy iap puxim. We'ū buje ōn tak ocokcok oce.

— Ōn tak ocokcok oce — i ōn waram e'em eywebe.

¹⁸ We'ū buje eyju dak eycokcoğ cuy epesop we'ū ma'ğū. Eyağuy'ūm ġu juy epesop we'ūap kay. Eycokcoğ tak cuy epe'e we'ū buje.

¹⁹ Wuykukukat Jesus ibikuy bima, Timóteo oğuju eykay. Ixe muju ojuy ōn ixē be eyawēğ tojot am okay. Eyawēğ tobuxik puje, ocokcok oce. ²⁰ Ixe Timóteo acā obuxim soat em ma ġebum eykay. Eykukpin cīcā ocexe. ²¹ Soat warara'acayū bit ġebum Jesus Cristo kay ġu—jewekay acā. Ibu'u ip jekapik am Jesus Cristo beam. Jewebeam acā ip kapikpiğ. ²² Ixe Timóteo bit soat em ja'ō dağ e'em. Xipat cīcā ixē. Jebay eju kapikpik'ukat puxim oweju ixē juk adi o'jekapikpikpik kawēn idipat muwēnuwēn. Eyju dak kuy eyetaybit iboam. ²³ Ğaxīn ma ōn ixē muju ojuy eykay. Wetaybit apēn je'e ip owebe iam pima, ixē oğuju eyka. ²⁴ Wetabut wuykukukat kay. Ğaxīn ma aco'i ixē omuju eykay.

²⁵ Wuykitpit Epafrodito muypit ojuy dak ōn eykay. Ixe juk epeğudot kuy okay obuywatwat'ukan. Oweju juk adi o'jekapikpikpik kawēn idipat muwēnuwēn. Oburem cuk adi osunuy. ²⁶ Ixe eyjo pin cīcā. Yağuybabi'ūm o'e iwātaxipi opop iap awēğ epejojojo buye. ²⁷ Iwātaxipi jījā osunuy. Oe'ū pin. Deus pit itabotaidabotbot osunuy cekay. Okay dak itabotaidabotbot ma osunuy. Ce'ū buje bit kuka adi oğuycūğ cīcā oce. ²⁸ Imēnpuye ixē muypit pin cīcā ōn eykay waram eywebe ijo am eycokcok ey'e am. Oğuycūğap tak kuka o'jepa'ūm ma. ²⁹ Eycokcoğ cuy ixē epeğūōm eyduk'a be wuykitpit muōmap puxim, pūğ ma wuykukukat puye. Ibuyxim cuy epejukuk. ³⁰ Ixe Epafrodito iparara ġu osunuy je'ū ām. Eywebe obuywat pa'ore bima ixē juk adi obuywatwan osunuy. Ce'ū ġūğūn cīcā osodop Cristo beam kapikpiğ oweju buye.

3

¹ Obureyū, būrūdupaku o'e tupmubararak am eywebeaptum. Wuykukukat cuy jeymu-cokcoğ. Obu'u ġu waram apēn kuy bima otupmubararakiatup peap ekawēn muwēn ām eywebe eyağuyba'ūmap puxim. Owebe eyawēap tağ eyeku buje, soat em ma xipat je'e eywebeam. ² Eyday'em'um cuy epesop ikērēat mujurūğrūğ'ukayū be eymuğuykukuap puxim—akurice buximayū be— “Epedaypu'ağobixeedakacat cuy” i'e'e'ukayū be.

³ — Ocejū acā Deus ebekitkit ocedaypu'ağobixeedakatkat puye — i napa ma e'em ixeyū ma.

Wuyju bit icēmān Deus ebekitkit. Soat em wuyju ġebum cekay ixē biōġbuk pe wuymutay-bitbinap taġ. Wuyju ma wuycokcok cīcā Jesus Cristo aġuy daġ wuyju jewaġuyġuy buye. Kacūġkadiwi jewewuywuy bima bit wuymucūġ pa'ore Deus xe. Wuyetaybit cīcā iboam. ⁴Te'e ma wuyetabut put kacūġkadiwi jewewuywuy bima, cūġ ma acesop Deus xe iap kay. Adeayū ma te'e ma e'em:

— Wuymucūġ put Deus xe kacūġkadiwi jewewuywuy bima — i.

Ōn tak i'e but imēn owebe, bekin pin ma kacūġkadiwi oisu buye. ⁵Oito kabia bima wuybabim ma odaypu'aġobixeedakacat ip “Deus ebekit teku” iap mubapuk am soat pe. Judeu dak ōn, Israel naxeġebit puye. Benjamim diwat tak ōn. Hebreu a'ōm kawēnwēn'uk tak oġuy bekin pima. Judeuyū awēwēap ekawēn taġ cīcā dak cuk adi ojekukuku Fariseu adi ōn ġebuġe. ⁶Judeuyū awēwēap ekawēn taġ cīcā juk adi ojekukuku—soat ekawēn taġ ma. Iboap ekawēn oġupubutbun ġu—pūġ em tak ka'ūma. Tūybe cūġ ma ōn Deus xe Judeuyū awēwēap taġ jekukum puye iān cuk adi oce. Jesus kay itabucayū be juk adi ipiat osupi'ajoġoat, Judeuyū awēwēap ekawēn taġ ġu ip jekukum puye. Tūybe xipat ġu ip iān cuk adi oce. ⁷Ġasū bit Cristo ikukpin cīcā oxe o'e. Imēnpuye ajo kuy bima juk adi xipat oxe iap xipat ġu oxe o'e ġasū bit. ⁸Ġasū bit wara'at ma otobuxik. Oceweūm Jesus Cristo be. Okukukan o'e. Ixe a'ō daġ weku pin cīcā oce. Soat podi ma xipacap kuġ ōn ixē obure buye. Wara'at pit kaokopak co'i o'e oxe. Soat ma ocepere ixē a'ō daġ weku am. Ka'ūma kuġ tak weku but ma. ⁹Cristo eju ōn mūġ'i. Kuy bima tūybe ōn cūġ ma Deus xe wuyawēwēap ekawēn taġ jekukum puye iān cuk adi oce. Ġasū bit wetaybit oce cūġ ma ōn cexe Cristo kay wetabut puye iam.

— Ēn cūġ ma oxe okpot kay etabut puye — i'e'em Deus owebe.

¹⁰Obikuy jījā soat em weku am Cristo a'ō daġ acā. Ixe ya'ōbaca jījā, waram ġuto o'jetait je'ūap tomukadi buye. Obikuy jījā iġo a'ōbacaap kuk am. Obu'u ġu ōn tak ipiat'ajo am apēn ixē juk adi o'supi'ajoġo iap puxim. Ixe oe'ū jebay a'ō kay kūyjobit puye. Ōn tak cebuxim ya'ō kay we'ū ma'ġu. ¹¹Ōn tak Deus waram omu'ada we'ūap tomukadi. Soat em ma wetabēġ oġuy ixē xe. Iboap wiwim cīcā ōn.

¹²— Soat em ma ōn pit ixē a'ō kay kūyjobit — i'ūmġu ōn pit e'em warara'acat pe. — Ikēēat kuġ ġu ōn pit—pūġ em tak ka'ūma — i'ūmġu dak ōn pit e'em. Imēnpit Cristo kuy juk omuwedayo jewekay. Imēnpuye kūyjobit pin cīcā ōn soat em ya'ō kay. ¹³Obureyū, “Soat em ma ōn pit ixē a'ō daġ jekukum, ixē ebekit puye” i'ūmġu ōn pit e'em eywebe. Ġebum ġu ōn pit e'em kuyap kay ikērēat kukukap kay. Waġuyba'ūm ōn pit iboap kay. Ġebuġe bit idipat ojukuk. Idipat kukap kay acā ōn ġebum. Imēnpuye soan ma ōn e'em soat em weku am ixē bikuyap taġ. ¹⁴Jedaudau'ukat cūġ ma jedaudaum tupteiboġatup pu am—jadaġaptup pu am. Ixe-buxim ōn tak soan ma e'em Deus emumuūm pu am. Deus kuy juk onaē soat em jexe onuy am, Jesus Cristo kay wetabut puye.

— Soat em cuy eġuy oxe kabi be — i mo adi a'ġu o'e owebe.

¹⁵Kuy wuyetaybit Cristo bikuyap taġ wuyeku am. Imēnpuye juy soat em ixē bikuyap taġ ajeku! Pūġpūġ ey'in ibu'u bima bit, Deus cuy ixē ġutaybin xipat cīcā ewebe wa'ō daġ eku am iam. ¹⁶Ixe a'ō daġ cuy ajeku! Apēn kuy bima ya'ō daġ ajekukuku iap co'i ma juy ajeku ġasū dak. ¹⁷Obureyū, kuy bima cūġ ma juk adi ojekukuku eyetabutpe. Ġasū bit eyju dak wekukuap puxim cuy epeku. Aġ cuy epesop obuxim jekuku'ukayū kay ixeyū ekukuap puxim eyeku am. ¹⁸Cristo korosa be oe'ū iap kay'ūm cīcā adeayū. Kuy soat em iboap o'ġuwēnuwēn eywebe. Ġasū dak iboap muwēn ōn eywebe wetadidim. ¹⁹Wuyju ma soat em ġebum Deus kay. Ixeyū bit soat em ġebum apēn ace'e iap kay acā. Soat em ip ġebum jecokcokap kay acā. Isūsūn kuka a'ġu o'e ip warēmtaġ jekukuap kay. Inaka isūsūn ġu ip. Xipat'ūmat muġēġēm ip warara'acayū etabun ma. Jeweweju bit ip xipat. Ġebum ġu ip kabi kay. Soat em ġebum ip ijodiap kay acā. Imēneju wūy ma jeedop ip Deus wi je'ū buġe. Soat em ipiat supi'ajoġo ixeyū ma. ²⁰Wuyju bit kabi watwan acesop. Wuydaxiġo'ukat kabi kadiwi jeekop—wuykukukat Jesus Cristo. Waram jajēm ijodi. Ixe ajēmap wiwim cīcā wuyju. ²¹Ixe Jesus Cristo warara'acat a'ōbacaap ġu'ūm ixē soat podi ma ya'ōbaca buye.

Soat ip jeedop kūyjobin ixe a'ō kay. Ixe ja'ōbacaan wuyjebit ġuwexat. Ijodi bima wuybaca ġu wuyju e'em. Ixe bit wuyjebit ġuwexat jejebit co'ian idipan. Imēneju waram ace'ū ġu ġebuje bit.

4

¹Okitpitpiyū, eykukpin cīcā oxe. Oġuykit eykay. Omucokoġ cīcā eyju. Xipat eyju oxe. Imēneju eybu'um ġu juy epesop wuykukukat bikuyap taġ eyeku am, okitpitpiyū.

²Evōdia, jemukūyjo ōn ġasū. Sīntique, ēn tak jemukūyjo ōn. Tū'ū'ūyū, eyju ikibiyū, xepxem ma wuykukukat kay eyetabut puye. Imēnpuye eyetakomām ġu juy epesop eyewewekay. Eyetakomaap cuy epeyepere. ³Ēn pit, obure, ixeyū aoyū juy eġudin—xepxepayū. Xipan cīcā kapikpik'uk eġuy oweju, obure. Ixeyū aoyū dak cuk adi obuywatwan oekuku ip ōn soat kaka daġ kawēn idipat muwēnuwēn pima. Clemente dak cuk adi o'jekapikpik oweju. Warara'acayū dak cuk adi o'jekapikpik oweju. Iboyū butet ibararak opop Deus pubutup pe—obuywatwat'ukayū butet. Ibararak opop abuyū soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe.

⁴Wuykukukat kuy wuymuwedayo jewekay. Imēnpuye eycokoġ cuy epesop.

— Soat em cuy eycokoġ epesop — i waram ōn e'em eywebe.

⁵Ġaxin ma xeku omuyku wuykukukat! Imēnpuye soat cuy xipan epejukuk ijodiyū.

⁶Ka'ūma kay ma juy epeyaġuyġebu. Soat pit cuy epeġuwēnuwēn Deus pe. Ajo ka'ūmġu eyxe iat cuy epejooyuyju cexewi. Iojuy buje, ajo Deus kuy juk o'ġūmġūm eywebe iap kay juy ġebum epesop. ⁷Wuyetaybit ġu apēn Deus wuyaġuymubabibin iam. Inaka ixe itaybit cīcā wuyaġuymubabin am. Jesus Cristo eju mūġ'i bima, ixe wuyaġuymubabibin jeenuy. Imēnpuye warara'acat a'ō kay ġu ace'e—ixe a'ō kay acā. Warara'acat kay ġu dak acesop ġebum—ixe kay acā.

⁸Oburereyū, ġasū mabuk ōn jeyawē. Soat em ma juy epesop ġebum ajo xipat iap kay, ajo ibuyxi iap kay dak, ajo icēmat iap kay dak, ajo warēmtaġ ġu iap kay dak, ajo cedaġ iap kay dak, ajo iisu iap kay dak, ajo Deus xe ikukpin iap kay dak, ajo inapa ġu iap kay dak. Iboap kay juy epesop ġebum soat em. ⁹Apēn cuk adi ōn eymutaybitbitbin iap taġ cuy epekuku, apēn cuk adi ōn eymukūyjojojo iap taġ tak. Wekukuap puxim cuy epekuku. Wekawēn puxim tak cuy epeyekawēn. Obuxim eyju jekukum pima, Deus soat em eybuywatwan jeenuy. Ixe ma wuyaġuymubabibin'ukak.

¹⁰Ococokap yoboġ cīcā wuykukukat eju mūġ'i ōn puye. Ade kaxi kap puje waram ġuto iba'ore ġu o'e eywebe obuywat am oceju ġebum cīcā ekay iap mubapuk am owebe.

— Kuy juk adi eybu'u epesop xipan oiuk am i'ūmġu ōn pit e'em eywebe.

Imēnpit iba'ore osunuy eywebe obuywat am, ēn ekukpin cīcā ocexe iap mabapuk am owebe. ¹¹Imēn ōn e'em eywebe. Inaka:

— Eyju juk opere — i'ūmġu ōn pit e'em eywebe.

Kuy wetaybit oce ococok am ajo-kuġ ōn iap kay. ¹²Kuy juk adi ojeku yopīt ma ikuġ. Ade dak ikuġ kuy juk adi ojeku. Ococok ma ōn e'em obeġbeġ pima, ore bima dak; odadaybot pima, soat-kuġ pima dak. Warara'acayū be iba'ore jewemucocok am soat taġ. Ōn pit cuk wetaybit oce jewemucocok am soat em. Soat kaka daġ ma ojekukuku ococok. ¹³Soat em Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe. Imēnpuye ixe a'ōbacaap kuġ ōn xipacat jebapukpuġ owebe bima, xipat'ūmat ebapuk puje dak.

¹⁴Filipos ka watwat, eyju ma juk adi obuywatwan epesop ōn ipiatpi'ajojom pima. Iboap xipat cīcā osodop. ¹⁵Macedōnia eipi bewi oġēm puje, eyju acā juk adi obuywatwan epesop. Obuywatwan cuk adi epesop koapat kabia ōn kawēn idipat muwēnuwēn pima. Eyju ma juk adi eyemumuūm epeġudot okay. Eyju ma juk adi ġebum epesop okay ōn ade ikuġ pima, yopīt ma ikuġ pima dak. Warara'acayū bit ġebum ġu osodop ip okay Jesus kay itabucayū.

¹⁶Pūġ em ġu juk adi eyemumuūm epeġudodot okay ōn Tesalōnica ka be bima, yopīt ma ikuġ pima. ¹⁷Waram paxi ip je'ġūm owebe iap wiwim ġu cuk oġuy. Deus xipacat je'ġūm eywebe eydacup ġu epesop okuġ iapteim. ¹⁸Kuy Epafrodito eyemumuūm o'tojot okay. Soat ma o'tojot. Cartadup mubarararaġ ōn eywebeaptum—kuy soat ojat eyemumudodot

iaptum—eyju xipan cīcā okuḡ iaptum. O'e jījā ma kuy. Kuy òn ade ikuḡ. Kuyjeayū be wūnca mupik puje, Deus icokcok osunuy cekay ip. Te'oku osunuy cekay. O'ḡupik ip iap xipat osodop cexe. Imēnpuxim ma okay eyemumudodot tak te'okuat puxim okay. Deus tak icokcok eyemumudodot cocom pima, eydacup ḡu epeḡūm owebe buye. ¹⁹ Wetabut cīcā ixē kay—Deus kay. Soat kuḡ ma Deus—idipat kuḡ. Soat je'ḡūm eywebe dak, eyju Jesus Cristo a'ò daḡ jekukum puye. Tacup ḡu Deus. Imūmūm pin cīcā cexe wuywebe. Ajo ka'ūmḡu eyxe iat je'ḡūm eywebe. Soat je'ḡūm eywebe. ²⁰ Ixe Deus wuyetayat. Soat kabia ma:

— Soat podi ma ēn a'òbuyxi — i juy acece cebe.

Imēn cuy acece cebe soat em ma. Imēn cuy je'e'e.

²¹ Ocejū kato mujujum cebe ip soat pe—Deus ebekitkit pe—Jesus Cristo kayayū be. Wuykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe—ocexeayū—iḡocejayū. ²² Soat Deus ebekitkit kato mujujum eywebe. Wuyēipi kukat peam kapik'ukayū dak kato mujujum eywebe.

²³ — Soat cuy ip xipan ejukuk Filipos ka watwat — i òn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. Būrūdupku otupmuju eywebe. Kuy cartadup mubararakapi ocepere.

COLOSSOS KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹² Colossos ka watwat, cartadup mubarararaḡ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Ijudup mubarararaḡ òn wuykitpit Timóteo eju. Eyju wuykitpitpiyū Colossos ka be. Cristo a'ò daḡ eyju jekukum soat em. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap taḡ.

— Bay, xipan cuy Colossos ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyū aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

¹⁴ — Itabut cīcā ip Jesus Cristo kay Colossos ka watwat — i juk o'e Epaфро ocewebe. — Xipan Deus ebekitkiyū kuḡ ip — i juk o'e. — Xipan soat kuḡ ip, Deus xe acesop iap wiwim puye — i juk o'e ocewebe. Imēnpuye:

— Bay, ēn xipat cīcā — i oceju e'em soat em Deus eju eywebeam kawēnwēn pima—Jesus Cristo ebay eju.

⁵ Soat em Deus xe acesop iap ekawēn kuy epejojo kawēn icēmāt co buje—kawēn idipat co buje. Iboap wiwim eyju ḡasū. Icēmān epesop ixe xe, “Oxe ma epesop” io'e Deus puye—kabi beat o'e buye. Imēnpuye Jesus kay eyetabut cīcā. Xipan soat kuḡ tak eyju.

⁶ Deus xipan wuykuḡ—soat kuḡ iap ekawēn kuy epeya'ījojo. Eyetaybit epesop iboap ekawēn icēmān iam koap em cekawēn co'isum. Soat eipi daḡacat kawēn idipat cocom ḡasū. Ixeyū dak itabut Jesus kay. Xipan soat kuḡ tak ip itabucayū kuḡ. Wuyē'ū buje soat em Deus xe acesop iap wiwim tak ip. ⁷ Epafras kawēn idipat o'ḡuwēn eywebe. Ixe Epafras wuybure ikukpin cīcāat wuyxe. Cūḡ me ixe kapikpiḡ Cristo muwēnuwēn warara'acat pe. Ixe eybuyatwan ocedieḡ ḡasū bit.

⁸ — Colossos ka watwat jewewekuḡ ip cewekukpin cīcā, Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm cebe ip puye — i juk o'e ixe Epafras ocewebe.

⁹ Imēneju soat em oceju kawēn Deus eju eywebeam. Eyawēḡ tobuxik puje ocebu'u ḡu ocesop jekawēn ām eywebeam. Imēn oceju e'em Deus pe:

— Bay, ocekitpitpiyū juy eḡutaybin apēn ebikuy ixeyū be jeku am iam — i. — Ixeyū juy eḡutaybin apēn xipat exe iam, apēn ikērē exe iam tak — i oceju e'em. — Iboam itaybit cīcā je'e ip ebiōḡbuk ixeyū mutaybitbin puye — i oceju e'em cebe.

¹⁰ Iboam eyetaybit pima, cūḡ ma epeku; soat em wuykukukat bikuyap taḡ epeku; soat em ixe mucokcokoḡ epesop; xipacat epeḡujurūḡrūḡ soat em; biḡ ma eyetaybit epesop Deus e'e iam.

¹¹ — Bay, ēn soat podi ma a'òbaca — i òn e'em Deus pe. — Soat podi ma ēn edipap kuḡ — i òn e'em. — A'òbacaap cuy eḡūm Colossos ka watwat pe Jesus kay ip jebu'up puxim ipiatpi'ajojom ma'ḡu ip — i òn e'em Deus pe.

¹² Deus kabiaat kukat. Ixe ebekitkit xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū. Ixe xipacat muxipanpan iūm ām jebekitkit pe.

— Cūḡ ma eyju oxo webekitkiyūm — i juk o'e Deus wuywebe.

Imēnpuye wuyju dak xipacat acejat. Iboap wiwim cīcā wuyju. Imēnpuye eyju dak eycokcoḡ cuy epesop.

— Xipat cīcā ēn — i juy epe'e'e wuyebay be.

¹³ Satanás kabiokat kukat. Ixe ebekitkit ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū. Deus pit wuy'uk kabiokat kukat pui bewi. Imēnpuye Satanás ḡu wuykukukat ḡasū—Deus ipot acā. Deus ipot ikukpin cīcā cexe. ¹⁴ Ixe ipot wuy'uk kabiokat kukat pui bewi. Ikērēat muḡēapte i o'teida, oe'ū buye. Imēnpuye ikērēat kuḡ ḡu wuyju ixe xe.

¹⁵ Deus ijo ba'ore wuywebe. Wuyetaybit bitku poro omuyku Cristo jojom, Cristo dak ijo'i buye. Ixe Cristo Deus ipot koapat. Soat Deus emumuḡē bodi ma ya'òbuyxi ixe. Deus pe ipi mujurūḡ'ūm pima ipot itait osunuy. ¹⁶ Deus soat o'ḡubapukpukpuk Cristo eju. Kabi beacat o'ḡubapukpukpuk soat ceweju, ipi daḡacat tak. Wuywebe ijobucacat o'ḡubapukpuk soat, wuywebe ijo ba'oreacat tak. Ya'òbuyxiayū kabi watwat o'ḡubapukpuk Cristo eju, ya'òbacaayū dak, warara'acayū mujuju'ukayū dak, warara'acat kukukayū dak. Deus ixe eju soat

o'ğubapuk. Soat o'ğubapuk cebeam. Soat o'ğubapuk ijodiatat pe Cristo kuk am ibuyxi am. ¹⁷Kabi, ipi ka'üm pima, Cristo kuy osunuy itabêğ. Ipi dağacat jedopap pe ma dopdom Cristo a'öbi. Kabi beacat tak dopdom jedopap pe ixe a'öbi. ¹⁸Wuya'a wuyjebit kukat iap puxim Cristo jekay itabucayü kukat. Apên wuya'a wuyağuydadam iap puxim Cristo dak itabut jekayayü ağuydadam. Ixe Deus ipot koapat. Ce'üap tomukadi Deus ixe Cristo waram o'ğutait. Soat podi ma ya'öbuyxian o'ğutait. Wuyju dak waram acejetait wuye'ü buje Deus ixe o'ğutait puye. ¹⁹Deus o'e jewebe ma:

— Okpot ojo'ian je'e — i.

Imênpuye jewa'öbaca jojo'i ma ip. ²⁰Ipi watwat itakoma osodop Deus kay, kabi beacat tak. Deus o'e jewebe ma:

— Soat ip o'ğudin obureyüm—ipi dağacat, kabi beacat tak — i. — Küyjobin jeedop ip wa'ö kay korosa be okpot e'ü buje — io'e jewebe ma.

Imên Deus ip o'ğudin jekaway. Itakomaap ip o'ğü'üm korosa be jekpot oe'ü ibuye.

²¹Eyju dak Deus bureyüm ğu epesop kuy bima. Cekay'üm cîcâ juk adi epesop. Imênpuye ikêrêat kay acâ juk adi ğebum epesop. Ikêrêat mujurüğrüg'uk tak adi epesop. ²²Ğasü bit Deus eywuwexat jebureyüm ipot oe'ü buye. Kuy eywuwexat ey mudot am jekaway. Imênpuye cüg ma epesop ixe wap eyajêm puje. Ikêrêat kuğ ğu epesop. Abu je'e eywebe:

— Xipat ğu eyju! — i?

Ka'üma ma! ²³Imêneju eyetabun cîcâ juy epesop Jesus kay. Eybu'um ğu juy epesop cekay! Koap em kawên idipat co ebikam Deus xe acesop wuye'ü buje iap wiwim cuk epesop. Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe ey mubu'unap puxim iboap wiwi am. Ibo muwënuwën'ukat òn—kawên idipat muwënuwën'ukat. Kawên idipat muwënuwën òn soat kaka dağ.

²⁴Ocokcok cîcâ, òn ipiatpi'ajoy eywebeam puye. Cristo ipiatpi'ajojom mabuk jekay itabucayü beam—jejebit puximayü beam. Imênpuxim òn tak ipiatpi'ajojom Cristo be o'supi'ajoyo iap mu'üm âm. ²⁵Deus o'e owebe:

— Itabucayü buywatwan cuy eğuy — i. — Imên ma kapikipiğ cuy eğuy wa'öbi — io'e owebe.

Ijop ekapikap o'ğüm owebe eybuywat am.

— Wekawên muwënuwën cuy eğuy soat ka watwat pe — io'e owebe.

²⁶Kuyje Deus soat ka watwat pe ğu jekawên o'ğuwënuwën. Ğasü bit o'ğuwën jekay itabucayü be. Ibo ekawên muwënuwën'ukat òn. ²⁷Cristo omuy eywebe Judeuyü ğu ma'ğu eyju. Imênpuye Deus jedipap mubapuk puje, eyju dak idipap kuğ epesop. Iboap wiwim cîcâ eyju. Kuy bima iboap iba'arêm osodop soat xe ijodiatat xe. Ğasü bit Deus soat jebekitkit mutaybit pin iboam. Iboap idip cîcâ. Xipat cîcâ dak. ²⁸Imêneju Cristo muwënuwën oceju soat ka watwat pe.

— Teyüku soat em Jesus kay e'em — i oceju e ojuy Deus pe ixe dopabe ixeyü dojoy puje. — Soat em teyüku Cristo eju müğ'i jekukum — i oceju e ojuy cebe.

Imêneju Cristo muwënuwën oceju soat pe ijodiatat pe. Soat awëwëm oceju. Soat jetaybitbicap eju oceju ip imutaybitbin. ²⁹Imêneju kapikipiğ cîcâ òn. Cristo ja'öbacaap ümüm owebe cebe wekapik am. Ixe Cristo soat podi ma ya'öbaca. Ixe Cristo ja'öbacaap ümüm owebe. Imênpuye ijodiatat mutaybin put owebe.

2

¹Kapikipiğ cîcâ juk adi oğuy eywebeam—ojojo'uk'ümayü beam, Laodicéia ka watwat peam tak. Òn jeymüküyo iboam. ²Cebeam ip cuk adi kapikipiğ cîcâ oğuy ixeyü be biğ ma jewewa'ömučan am Jesus ekawên tağ jeku am; biğ ma jewewekukpin am tak; warara'acat podi ma itaybit am tak kawên icêmân. Iboam itaybit pima, soat em Cristo kay jeedop ip. Jawağuy muwarururun ğu jeedop ip Jesus ekawên tağ xe'e oceku iam. Kuy bima itaybit ğu ip osodop Cristom. Ğasü bit ip oitaybit ixem. ³Soat ğu wuyetaybit Deus emumutaybitbin iam. Wuyetaybit ğügün â. Cristo bit xintabi o'tomudip'uk iap puxim. Cristo eju müğ'i

wuyju jekukum pima, wuyetaybit put Deus emumtaybitbin iam, apên cûg ma Deus xe iam tak, apên cûg ġu cexe iam tak.

⁴ Imêneju jeymukûyjo òn. Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuğuykukuap puxim. Adeayû xe cekawêntip iay. Imênpit cûg ġu ip. Napa ma ip kawênwên eyweju eymutabucap ojuy napaap kay. ⁵ Imêneju soat em ġebum òn eykay, eyxe ġu ma'ġu òn. Pûg tağ ma eyju e'em. Soat em eyetabut Jesus kay. Ocockok cîcâ ma iboap cocom puye.

⁶— Ocekukukan cuy ece — i juk adi epe'e Jesus Cristo be, eyetabut puye cekay.

Ġasû bit mûğ'i juy epeku ixexu. ⁷ Kadai nâbu muycemap puxim Cristo wuya'ômucanucan wuyetabucap epereap puxim. Imênpuye biğ ma juy eyetabun epesop cekay. Ġebum cekayap tomuju juy soan e'em epesop. Kuy juk adi ocewebe eymutaybitbinap tağ cuy epeku. Soat em cuy epe'e'e Deus pe:

— Bay, ên xipat cîcâ — i. — Soat em ên xipan ocekuğ — i juy epe'e'e cebe.

⁸ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Jesus kay apên wuyju taomûn âm ibubum iap puxim. Ixeyû Cristo ekawên ġu eymutaybitbin. Ijodiadat ekawên acâ eymutaybitbin ip—Deus kay'ûmayû ekawên—ipi juacat ağuy mubarêmrê'm'ukayû ekawên. Eymuğuykuku ojuy ip. Te'e ma eymutaybitbin ip. Eyetabun ġu juy epesop ixeyû a'ô kay. ⁹ Cristo jewa'ôbaca jojo'i ma ip Deus eju. Cristo ijodiat co'ian o'jewexat wuymutaybit am Deus e'e am. Wuyetaybit Deus e'e am Cristo e'eap co buje. Imêneju eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim eyetabut am Jesus kay. ¹⁰ Cristo eju mûğ'i jekukum pima, wuyju dak Deus a'ôbacaap kuğ acesop. Ixe Cristo soat podi ma ya'ôbuyxiat—Deus ekawên tojtjot'ukayû kukukayû bodi ma, ibiôğbuk itabidaoiayû kukukayû bodi ma dak.

¹¹ Imêntak Cristo ja'ôbacaap o'ğm eywebe ikêrêat kukap puxim ixexu eyju mûğ'i buye. Ağokatkat'it'it taypu'ağobixeedakatkat'uk osodop ip kuyjeayû teku iisu Deus xe i'eap ojuy. Deus pit soat tağ wuymuissusun wuyxeadakatkat puye ġu—Cristo eju wuyju mûğ'i buye acâ. ¹² Wuy mubatisasan puje Cristo a'ôbi wuyağuyokokat oi'um wuye'ûap puxim. Ixe a'ôbi oi'um wuykocap puxim. Kuy bima Deus waram ġuto Jesus o'ğutait ce'ûap tomukadi. Imênpuxim ijodi bima dak wuyağuy'isum wuyju jekukum waram ġuto wuyetaicap puxim wuye'ûap tomukadi. Wuyağuy'isum wuyju jekukum ġasû Deus soat podi ma ya'ôbaca iap kay wuyetabut puye. ¹³ Imênpuxim eyju ma ikêrêat mujurûğrûğ cîcâ juk adi epekukuku eyağuyokok puye. Ce'ûat puxim cuk adi epesop Deus xe ikêrêat kay acâ ġebum puye. Judeu'ûmat puxim tak cuk adi epesop—Deus pe wuyawêwêap ekawên tağ jekukum'ûmat puxim. Deus pit kuy eyağuy muissusun eywebe Cristo ağuy dağ jewağuy am. Wuyağuy muissusun puje, ixexu ikêrêat o'ju'uk wuywebewi. Soat o'ju'uk. ¹⁴ Iba'ore wuywebe Deus pe wuyawêwêap ekawên tağ jeku am—soat ekawên tağ. Deus itaybit soat em teyûku ekawên mupubutbuniam. Korosa be ixexu e'û buje bit, Cristo apên cuk adi iboap ekawên ağupubutbuniaptei o'teida. O'teida wuyekariwa be wuyeweroap teidaap puxim. Imênpuye Deus ikêrêat o'ju'uk wuywebewi. ¹⁵ Imênpit Cristo Satanás a'ôbacaap o'ğ'u'um korosa be je'û buje. Deus kay'ûmayû kukukayû a'ôbacaap o'ğ'u'um. Soat etabun ya'ôbacaap o'ğ'u'umiayû mubapukpuğ oeku imusûsûn âm. Imubapukpuğ oeku kuyjeayû be o'yaokaiat aririt'a mubapukap puxim.

¹⁶ Imêneju warara'acat a'ô kay ġu juy epesop eywebe te'e ma ixeyû e'em pima “Beku i'opi eywebe” i, “Ibiati tikônpi eywebe” i dak, “Ibeat kabia be epeyekapikpik ġu juy” i dak, “Kaxiaat ijêm'isu bima, peta juy epeğugê” i dak, “Sábado bima epeyekapikpik ġu juy” i dak. Ya'ô kay ġu juy epesop. ¹⁷ Ixeyû ekawên tağ cuk adi jekuku'uk ajop Cristo ajêm'um pima. Kabicuk jewurûğwurûğ iap puxim jekawên muwarururun ip soat em. Ġasû bit Cristo oajêm. Ixe ekawên soat em ma ibit. Imênpuye ixeyû ekawên tağ ġu wuyju jekukum ġasû—Cristo ekawên tağ acâ. ¹⁸ Warêmtağ eymutaybitbin'ukayû:

— Deus ipiat supi'ajoat eywebe, cûg ġu eyju cexe buye — i napa ma e'em ip eywebe.

Ixeyû ekawên kay bit eyetabun ġu juy epesop. Jewexe ya'ôbuyxi ip.

— Warara'acat podi ma oceju xipat Deus xe, soat em Deus ocemuyxeyxey buye — i'e'em ip te'e ma. — Ka'ûma ma oceju bit — i'e'em ip warara'acayû be, “Warara'acat podi ma

xipat oceju” i'e'em pima jewebe ma. — Deus kukap co'i juy cekawēn tojtjot'ukayū ajukuk — i'e'em ip ocewebe te'e ma. — Warara'acat podi ma oceju xipat Deus xe — i'e'em ip te'e ma.

Warēmtağ ma ip jewağuydadam. Deus ağuy dağ ğu ip jewağuyğuy—jağuy dağ acā. ¹⁹Cristo eju müğ'i ğu ip warēmtağ jewağuyğuy buye. Cristo wuya'a buxim. Cekay itabucayū ijebit puxim. Deus bikuyap tağ wuyju aypapan. Wuyekururukpu ibuboğatpu wuykukatpu wuywedap tağatpu wuywedap mucüğucüğatpu. Ibobu buxim Deus wuya'ömucanucan Cristo eju müğ'i wuyeku am. Jewexe ya'öbuxiyayū bit müğ'i ğu ceweju.

²⁰Cristo a'öbi eyağuyokokat oi'üm eye'üap puxim. Deus ja'öbacaap o'ğüm eywebe ibiöğbuk kērēat kukukayū a'ö kayap puxim—Deus kay'ümayū kukukayū a'ö kayap puxim. Imēneju Deus kay'ümat ekukuap cuy epeyepere. Warēmtağ eymutaybitbin'ukayū a'ö kay ğu juy epesop.

²¹—Boku juy epejukuk ğu — i'e'em ip te'e ma. — Beku juy epejo'o ğu — i dak. — Imēnmēn ğu bit epeku — i dak e'em ip te'e ma.

²²Soat ixeyū xe ikukpiat, i'opiat, tikōnpiati darem ma kuy kapkam. Ijodiacat ekawēn acā imuwēnuwēn ip—Deus ekawēn ğu bit. Ijodiacat ağuy dağ acā ip kawēnwēn—Deus ağuy dağ ğu bit. ²³Jewexe ip itaybitbit.

— Deus kukap co'a juy cekawēn tojtjot'ukayū ajukuk — i'e'e ip te'e ma. — Ka'üma ma oceju bit — i'e'em ip warara'acat pe, “Warara'acat podi ma xipat oceju Deus xe” i'e'em pima jewebe ma. Ade cexe ip ikukpiat, i'opiat tak, tikōnpiati dak. Xipan ğu ip jejebit kuğ. Tūybe ikērēat acejukuk'üma iān e'em ip. Ibo bit ka'üma jo'i ma. Wuybuywat pa'ore ikērēat kukap puxim.

3

¹Waram o'jetaiat puxim eyju Cristo eju müğ'i jekukum puye. Imēnpuye eyetabikum cuy epesop kabi beat kay. Iboce Cristo omuy Deus xe xik'i ya'öbuxiat tūyap pe, Deus co'i ya'öbuxi buye. ²³Ijodiacat eju ğu müğ'i eyju jekukum—Cristo eju acā müğ'i eyju jekukum. Imēnpuye ijoceap kay ğu juy epeyewağuyğuy—kabi beat kay acā. Püğ tağ ma jewağuyğuy ip Deus, Cristo dak. Ixeyū ağuy dağ eyju dak jewağuyğuy ğasū bit, Cristo eju müğ'i eyju jekukum puye. Iboap ibapuk ğu itabut'ümayū xe. Iba'arēm iboap cexe ip. ⁴Eyağuy'isum eyju jekukum Cristo eju müğ'i buye. Waram yajēm puje, wuyju dak acejewemubapuk ceweju. Ixe dipap acejat. Wuydip ace'e ixe jo'i.

⁵Imēneju ikērēat epeğüğē ğu juy. Ikērēat muğēğē pin eyju Deus kay'ümat puxim. Epeğüğē ğu bit. Warara'acat tayxi eju epeyepo ğu juy. Warara'acat itop eju epeyepo ğu juy. Ikērēan cuy epeyekaypatpan ğu. Ikērēat epeğujurüğ ğu juy eyemumukaypin pu am. Aoyū kaykay ğu juy epesop. Eyetabikukum ğu juy epesop warara'acat pubut kay. Wuyetabikukuap ikērēat Deus xe deusbaroyū kay wuyetabucap puxim. ⁶Deus ipiat supi'ajojoat imēn jekuku'ukayū be—küyjobit'ümayū be—ja'ö kay'ümayū be. ⁷Eyju dak cuk adi kuy bima warēmtağ ma epekukuku. Eycokcok epesop ikērēat muğēğē'ukap kuğ.

⁸Ğasū bit ijop epeyepere. Eyetakomām ğu juy epesop warara'acat kay. Aoyū kaykay ğu juy. Eysapka'orerem ğu juy epesop. Warara'acat epejomuymuy ğu juy. Eyekawēnkērēm ğu juy epesop—püğ em tak ka'üma. ⁹⁻¹⁰Cristo kay eyetabut puje, yağuy'suayüm epesop. Kuy bima eyağuyokok cuk adi epekuku. Eyağuyokok ğu juy epekuku ğasū bit. Deus soat em wuyağuy muisusun wuywebe jejo'i i'e am. Ğuyjom Deus ağuy dağ acā ğebum acesop. Biğ ma wuyetaybit ace'e Deus e'e am. Napa ğu juy epe'e'e eyewewebe. ¹¹Wuyağuy'isu bima, ğebum ğu acesop teku Judeu iap kay, teku Judeu ğu iap kay dak. Ğebum ğu acesop teku taypu'ağobixeeecukat iap kay dak, teku taypu'ağobixeeecuk'ümat iap kay dak. Ğebum ğu acesop teku pariwat iap kay, teku wuyjuyū iap kay dak. Ğebum ğu acesop teku tei'üma kapikpik'ukat iap kay, teku teibubum kapikpik'ukat iap kay dak. Cristo kay acā ğebum acesop. Iteyū be soat pe Cristo muymuy iap kay ğebum acesop.

¹²Deus ebekitkit eyju. Deus xe eykukpin cīcā epesop. Ixe juk eynaē jewekay am. Imēneju eyetabotaidabotbon cuy epesop eyewewekay. Xipan cuy epeyewewekuk. Yoboğan pin

ġu juy epesop Eyekawēnkērēm ġu juy epesop—eyekawēntim ma. Eyukpiceġēm ġu juy epesop eyewewekay. ¹³Epeyewebuywatwan cuy soat em. Eyxeat warēmtaġ eykuġ pima, ixe epejomuyumuy ġu juy. Ġebum ġu juy epesop apēn cuk adi warēmtaġ eykuk iap kay. Wuykukukat Jesus ġebum ġu apēn cuk adi ikērēat aġujurūġrūġ iap kay. Ixe buxim cuy eyju dak ġebum ġu epesop apēn cuk adi warēmtaġ eykuk iap kay. ¹⁴Xipan eyekukuap xipat Deus xe. Ibodi ma bit xipat eywebe xipan eyewewekuk am. Xipan jewewekuġ pima, wara'at taġtaġtaġ ġu epekuku—pūġ taġ ma. ¹⁵Cristo juk wuyuwexat jebekitkiyūm pūġ taġ ma wuyeku am. Ixe wuyaġuyumubabibin wuyaġuybabi'ūmap puxim. Āġ cuy ixe jeyaġuyumubabibin. Ixe be eyaġuyumubabibin puje xipan epeyewekuk. Pūġ tak ma dak epeyewaġuy. Soat em:

— Bay, ēn xipat cīcā ocekuġ — i juy epe'e'e Deus pe.

¹⁶Soat em Cristo ekawēn taġ cuy epekuku. Xipat cekawēn taġ wuyeku am wuyju idip cīcāat kuġat puxim. Soan cuy jewemutaybitbin epesop. Soan cuy jewemukūyjobitbin tak epesop. Soat em cuy pibododon epesop Deus kay. “Cristo soat podi ma ya'ōbuyxi” i'e pin pima, epeyebibododon cuy, “Cristo acā wuykukukat” i'e pin pima dak, eycokcok pima dak Cristo kay eyetabut puye, “Ēn xipat cīcā” i'e pin pima dak Deus pe. Deus biōġbuk a'ōbi juy pibododon epesop. ¹⁷Imēneju soat em cuy epekuku wuykukukat Jesus a'ō daġ. Soat em cuy epeyewekawēnwēn ixe a'ō daġ. Soat em:

— Ēn xipat cīcā — i juy epe'e'e wuyebay be—Deus pe, wuykukukat Jesus oe'ū buye.

¹⁸Tū'ū'ūyū, kūyjobin cuy epesop eyitopyū a'ō kay. Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay ip wuykukukat Jesus kay eyetabut puye.

¹⁹Tapupuyū, ikukpin cuy eytayxiyū epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk.

²⁰Bekitkit, kūyjobin cuy epesop eyebay a'ō kay soat em, eyxi a'ō kay dak. Wuykukukat icokcok e'em eyebay a'ō kay bima.

²¹Cebayū, imuparararan ġu juy eyebekitkiyū epejukuk ixeyū mubu'unap puxim kūyjobit am eya'ō kay.

²²Tei'ūma kapikpik'ukayū, soat em cuy kūyjobin epesop eyekariwa a'ō kay ixeyū eyjojom pima, eyjojom'ūm pima dak. Ixeyū a'ō kay kūyjobin cuy epesop ixeyū be “Ēn xipat” i'eap ojuy ġu. Kūyjobin cuy epesop kūyjobit pin puye. Kūyjobin cuy epesop wuykukukat Jesus ya'ōbuyxi eyxe buye. ²³Eycokcoġ cuy eyekapikap epejukuk. Ġebum cuy epesop ijodiācat peam acā ġu ōn kapikpiġ iap kay. Wuykukukat peam tak ōn kapikpiġ iap kay ġebum cuy epesop. ²⁴Cristo ma wuykukukat. Ixe beam ma wuyju kapikpiġ. Wuykukukat jebekitkit peam xipacat o'ġuxipan. Ibo juy epejat. Ġebum cuy epesop iboap kay. Cūġ ma wuyeku buje, cūġ ma jekuaptei je'ġūm wuywebe. ²⁵Warēmtaġ wuyeku buje bit, warēmtaġ jekuaptei dak je'ġūm wuywebe. Ipiat supi'ajoat wuywebe. Ixe Deus cūġ ma wuykuġ. Cedaġ ma wuyekapikaptei je'ġūm wuywebe. Weġūġūn ma wuykuġ.

4

¹Kariwayayū, cūġ ma juy eywebeam tei'ūma kapikpik'ukayū epejukuk. Imuġuykukukum ġu ip epejukuk. Eyju dak kapikpiġ eyekariwa beam—kabi beat peam. Ġebum cuy epesop iboap kay.

²Eybu'um ġu juy epesop Deus eju kawēn ām. Xexen ġu juy epesop kawēnwēn pima ceweju—eyetabēġbēġ ma.

— Ēn xipat cīcā — i juy epe'e'e cebe.

³Ocewebeam tak cuy epeyewekawēn Deus eju.

— Pauloyū buywatwan cuy eġuy ixeyū be ekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i juy epe'e'e cebe. — Ixeyū buywatwan cuy eġuy Cristo muwēn ām soat pe—kuy bima o'ġuwēn ġu iat ekawēn muwēn ām — i juy epe'e'e cebe.

Daomūnmūnap'a be ōn ġasū iboap ekawēn muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. ⁴Ibapuġ ma juy iboap ekawēn oġuwēn. Imēnpuye:

— Pauloyū juy esubuywatwan ixeyū be ibapuġ ma kawēn idipat muwēn ām adeayū be — i juy epe'e'e cebe.

⁵Eysūsūn ġu juy epesop Jesus muwēn ām itabut'ūmayū be imuwēn put pima. Eyaḡuysan cuy epeku ixeyū mu'ukpiceḡēḡēnap puxim Cristo kay. ⁶Te'e ġu juy epeyekawēn itabut'ūmayū eju. Eyekawēnkum cuy epeyekawēn ceweju ip eyekawēn kay ip ibu'unap puxim. Eyetaybin cuy epesop cedaḡ ma ya'ōbu am ip.

⁷Wuykitpit Tícico wawēḡ ḡuwēn eywebe—soat awēḡ ḡuwēn. Ixe Tícico ikukpin cīcā wuyxe. Ixe cūḡ ma kapikpiḡ warara'acayū beam—itabucayū beam. Wuyweju ixe dak kapikpiḡ wuykukukat peam. ⁸Ixe oḡuju eykay eymucokcok am, oceju xipat iap muwēn ām eywebe. ⁹Wuykitpit Onésimo oḡuju eykay Tícico eju. Ixe Onésimo cūḡ ma jekukum. Ikukpin cīcā wuyxe. Eyka bewiat ixe. Apēnpēn ijopka watwat iap ḡuwēn ip eywebe.

¹⁰Aristarco kato mujujum eywebe. Oweju ixe dak omuy daomūnmūnap'a be. Marcos tak kato mujujum eywebe—Barnabé kipitaap. Ixe Marcos eykay jajēm iap awēḡ kuy epeyawēḡtobuxik. Ixe ajēm puje xipan cuy epeḡuajēm eyduk'a be. ¹¹Josué Justo kato mujujum eywebe. Ixeyū acā Judeuyū kapikpiḡ oweju—ebapūḡayū: Aristarco, Marcos, Josué Justo. Ibūrū ma. Kapikpiḡ ip oweju warara'acayū mutabut am Jesus kay, Deus pe jekuk am. Obuywatwan cīcā osodop ip omucokcokḡ.

¹²Epafras tak kato mujujum eywebe—eyka bewiat—Jesus Cristo beam kapikpik'ukat. Soat em ixe kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Colossos ka watwat a'ōmucanucan cuy eḡuy ixeyū be jetabucap epereap puxim — i'e'em ixe Deus pe eymuwēnuwēn. — Ixeyū a'ōmucanucan cuy eḡuy ixeyū be Jesus eju mūḡ'i jeku am — i'e'em ixe cebe. — Ixeyū a'ōmucanucan cuy eḡuy ixeyū be soat em ma ebikuyap taḡ jeku am — i'e'em ixe Deus pe eymuwēnuwēn.

¹³Kapikap iba'ore jījāat kukap puxim ixe Epaḡro kawēnwēn cīcā Deus eju eywebeam, Laodicéia ka watwat peam tak, Hieríapolis ka watwat peam tak. Ōn ma iboap muwēnuwēn ey-mukūyjojom. ¹⁴Lucas kato mujujum eywebe—ocexe ikukpin cīcāt—wuyanūḡtata'ukat. Demas tak kato mujujum eywebe.

¹⁵Oceju kato mujujum warara'acayū be Jesus kay itabucayū be—Laodicéia ka watwat pe. Ninfa be dak kato mujujum oceju, ixe duk'a be je'aweroro'ukayū be dak—itabucayū be. ¹⁶Eywebe ijudup co buje juy epetupmuju Laodicéia ka watwat pe ixeyū be tup co am. Kuy juk wara'atup otupmuju ixeyū beaptum. Ixedup ixeyū tupmuju eywebe tupco buje. Ixedup tak epetupcoat.

¹⁷— Wuykukukat ewebe o'ḡūmiap ekapikap kuḡ cuy ejeku — i juy epe'e Arquipo be. — Ekapikap cuy eḡu'ūm — i juy epe'e cebe.

¹⁸Ōn ma obubin ma Paulo kato mujujum eywebe iaptup mubarararaḡ. Eyaḡuyba'ūm ġu juy epesop kawēn ām Deus eju owebeam, ōn daomūnmūnap'a be bima.

— Bay, xipan cuy Colossos ka watwat ejukuk — i ōn e'em Deus pe. Wemudupmubararaktup pe bit kuy oi'ūm.

TESSALÔNICA KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

¹Tessalônica ka watwat, cartadup mubarararağ òn soat peaptum eywebeaptum—Jesus kay itabucayū beaptum. Òn Paulo. Ijudup mubarararağ òn Timóteo eju, Silas eju dak. Eyju Deus ebekitkiyū—wuyebay ebekitkiyū. Wuykukukat ebekitkiyū eyju—Jesus Cristo ebekitkiyū.

— Bay, xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe. — Ixeyū ağıumubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

²Eywebeam oceju kawēnwēn Deus eju soat em ma.

— Bay, ēn xipat — i oceju e'em cebe, eyetabut cekay buye.

³Deus wuyebayat. Ocetabut ixekay. Eyju dak eyetabut ixekay. Imēnpuye soat em eyju warara'acat puywatwan ixekawēn. Deus ikukpin eyxe. Ijodiat tak ikukpin. Imēnpuye eyju kapikpiğ cīcā ixekawēn muwēnuwēn itabut'ūmayū be. Eyetaybit wuykukukat Jesus Cristo jajēm waram iam. Imēnpuye eybu'u ġu ixekawēn wīwī am. Imēn eyju jekukum, eyju wuykukukat a'ò kay buye—Jesus Cristo a'ò kay. Cūğ ma eyekukuap kay oceju ġebum Deus eju kawēnwēn pima. ⁴Ocekitpitpiyū, Deus xekukpin cīcā. Ixekawēn eyneā jebekitkiyūm. Ocetaybit iboam. ⁵Kawēn idipat cuk adi oceğuwēnuwēn eywebe—ijodiat ekawēn ġu—Deus ekawēn acā. Deus a'òbacaan ma juk adi oceğuwēnuwēn eywebe. Ibiōğbuk xipacat a'òbi oceğuwēnuwēn. Wuyetaybit kawēn idipat icēmān iam. Eyetabutpe cūğ ma juk adi oceukuku eywebe dak cūğ ma eyeku am. Eyetaybit iboam. ⁶Imēneju ocekuap co'i juk adi epekuku. Wuykukukat ekukuap co'i dak epekuku. Kawēn idipat kay juk adi eyetabun cīcā epesop. Eyetabut pima, ipiatpi'ajojom cuk adi epesop. Inaka Deus biōğbuk cuk adi eymucokkokcoğ osunuy—ibiōğbuk xipacat. ⁷Cūğ ma Tessalônica ka watwat jekukum iap awēğ o'yawēğcoco ip soat itabucayū—Macedônia eipi watwat, Grécia eipi watwat tak. Imēnpuye eyekukuap co'i juk ip oekuku. ⁸Wuykukukat ekawēn cuk adi epeğuwēnuwēn Macedônia eipi watwat pe, Grécia eipi watwat pe dak. Tessalônica ka watwat itabut cīcā Deus kay iap awēğ o'yawēğtobuxik ip soat kaka dağayū. Oceju bit eyetabucap muwēnuwēn ġu ġasū bit kuy ip itaybit puye. ⁹Soat em eyetabucap muwēnuwēn ip jewewebe.

— Tessalônica ka watwat te'e ma itabut osodop ip deusbaroyū kay — i'e'em ip jewewebe. — Pauloyū bit cuk Deus ekawēn o'ğuwēn cebe ip — i'e'em ip. — Imēnpuye oibu'un ip deusbaroyū kay — i'e'em ip. — Deusat a'ò kay acā ġasū ip—soat em itaicat a'ò kay — i'e'em ip jewewebe. — Deus peam ip kapikpiğ ġasū bit — i'e'em ip jewewebe. ¹⁰— Kabi kadiwī waram Deus ipot jekop iap wiwim ip — i'e'em ip. — Jesus jajēm iap wiwim ip — i. Deus jekpot o'ğutait ce'ūap tomukadi. Ixekawēn Jesus wuydaxijojom Deus pe wuykay itakomaap puxim. Imēnpuye Deus wuyumuju ġu ipiat'ajojoap kay.

2

¹Ocekitpitpiyū, eyetaybit te'e ġu juk adi eyjom oceku iam. ²Eykap ocajēm awap Filipos ka be juk adi oceku. Ibo ka watwat cuk adi xipan ġu oceku. Warēmtağ cuk adi ip oceku. Ocekay'ūm cīcā ip osodop. Ocekawēn kay'ūm cīcā dak ip osodop. Eyetaybit iboam. Inaka Deus cuk adi oca'òmucanucan osunuy. Imēnpuye ocebu'u ġu ocesop kawēn idipat muwēn ām eywebe. ³Kawēn cūğat cuk adi oceğuwēnuwēn. Ikērēat kayap tomuju ġu juk adi oceğuwēnuwēn eywebe. Eymuğuykuku ojuy ġu dak juk adi ocesop.

⁴— Oxe cūğ ma eywebe kawēn idipat muwēn ām itabut'ūmayū be — i juk adi o'e'e Deus ocewebe.

Imēnpuye kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi oceku. Imuwēnuwēn oceju ijodiat mucokkokap ojuy ġu—Deus mucokkokap ojuy acā. Deus wuybuyxijojom wa'ò dağ paxi je'e ip iam.

⁵ — Eyju xipat cīcā — i'ūmġu juk adi oce'e'e eywebe eybikuy ocekey am. — Ocejū eykay jījā — i'ūmġu juk adi oce'e'e eywebe eyedinheiro ūmap ojuy.

Deus itaybit iboam. ⁶ Eywebe xipan ocemuwēnuwēnap kudadam ġu ocejū—warara'acat pe xipan ocemuwēnuwēnap kudadam ġu dak. ⁷ Cūġ ma kuka o'e ocewebe “Kūyjobin cuy epesop oca'ō kay, ocejū Cristo emumujuyū buye” i'e am eywebe. Imēn ġu bit ocejū e'em warara'acayū be. Eywebe dak ka'ūma. Imēnpit eyxe bima oca'ōtareġ ġu juk adi eykuk. Xipan cuk adi ocejū eykuk ayacat xipan je'it kuġat puxim. ⁸ Eykukpin cīcā ocexe. Imēnpuyē kawēn idipat cuk adi oceġuwēnuwēn eywebe Deus ekawēn. Oceparara ġu juk adi ocesop warara'acat pe ocaokaap puxim, Jesus kay eyetabucap ojuy jījā buye, eykukpin cīcā ocexe buye dak. ⁹ Ocekpitpiyū, ġebum cuy epesop apēn cedaġ ma juk adi ocekey iap kay. Apēn cuk adi ocejapikpik eywebeam iap kay dak cuy ġebum epesop. Kabiam cuk adi kapikpiġ cīcā ocesop. Ixima be dak kapikpiġ ma ocesop. Eyxewi ocemukaypinput ojuyap puxim cuk adi kapikpiġ cīcā ocesop. Kapikpiġ cīcā juk adi ocesop eywebe Deus ekawēn muwēnuwēn pima—kawēn idipat muwēnuwēn pima.

¹⁰ Eyxe bima warēmtaġ ġu juk adi ocekeykuku. Cūġ ma juk adi ocekeykuku eyetabutpe. Ocekeywēnkērē ġu juk adi ocesop eyweju. Eyetaybit cūġ ma juk adi ocekeykuku iam. Deus tak itaybit iboam. ¹¹ Xipan cuk adi ocejū eykuk aġokatkat xipan jekpot kukap puxim. Eyetaybit iboam. ¹² Ocejū juk adi eymucokcokcoġ Jesus kay eye'e am. Eyġuycūġap mu'ūmu'ūm cuk adi ocesop. Eyawēwēm cuk adi ocesop eywebe Deus mucokcok am. Deus cuk eynaē soat em ja'ō daġ eyeku am. Ixe soat kukukan je'e. Soat kukukan i'e buje, eyju dak warara'acat kukuk'ukayūm epesop ceweju. Ixe soat podi ma jedipap kuġ. Eyju dak ixe dipap kuġ epesop.

¹³ Ocewebe Deus ekawēn muwēn puje, cuk adi kūyjobit epesop cekawēn kay.

— Iboap ekawēn ijodiat ekawēn ġu—Deus ekawēn acā — i juk adi epe'e'e.

Imēneju soat em ocejū e'em:

— Ēn xipat cīcā — i Deus pe.

Kawēn idipat Deus ekawēn ma. Ixe dak ja'ōbacaap ūmūm soat pe ja'ō kay itabucayū be. ¹⁴ Ocekpitpiyū, eybadipyū ma juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe—eyka watwat ma. Apēn Judéia eipi watwat ipiat'ajojom iap puxim eyju dak ipiat'ajojom. Deus kayayū ixeyū Judéia eipi watwat. Jesus Cristo ebekitkiyū ixeyū. Judeuyū kukuk'ukayū ixeyū be juk adi ipiat o'supi'ajojoat. ¹⁵ Judeuyū kukukayū wuykukukat Jesus o'yaokaat. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm aokaka'uk tak ip osodop ibadipyū ma'ġu ip. Ocekeykay dak cuk adi ip osodop. Xipat ġu ip Deus xe. Ijodiat kay dak ip itakoma. ¹⁶ Ibu'u'u jījā ip Deus pe Judeu'ūmayū daxijo am. Deus wuydaxijo pinap ekawēn muwēn pin ocejū Judeu'ūmayū be. Imuwēġap muba'orerem pit ip. Kuy bima ikērēat muġēġē'uk ip osodop. Biġ ma ikērēat muġēġēm ip ġasū dak. Imēnpit Deus itakoma jījā o'e cekay ip.

— Ikērēat kuġ cīcā oxe — io'e Deus cebe ip.

Ipiat o'supi'ajojoat cebe ip—ikērēat muġēġēxiayū be.

¹⁷ Ocekpitpiyū, eyxewi ocejēm'isum ma ocepit pin cīcā ocesop waram eyjom. Soat em oceġuykitkit cuk adi ocesop eykay. Eykay ocepicap kudadam cuk adi ocesop ġebum cīcā eykay buye. ¹⁸ Waram eyjo pin ma'ġu ocesop. Pūġ em ġu wepit pin ma'ġu oġuy eykay—soat em. Soat em ma:

— Ġa'a accepit — i juk adi ocece obureyū be.

Satanás pit ocemuyip'ūm'ūm cuk adi osunuy. Imēnpuyē ocepit pa'ore juk adi ocesop. ¹⁹ Waram wuykukukat Jesus ajēm puje soat wuyju acejewemubapuk cewap. Wuycockoġ acesop cewap pima. Warara'acat kayap podi ma ocekeycok oce'e eykay cewap pima. Xipan ocejū jeymuwēn Jesus pe.

— Teyūku juk adi ipiat o'supi'ajojo jījā. Inaka oibu'un ġu ip ekay — i oce'e cebe eymuwēnuwēn.

Ocekawēn coco buje, Jesus je'e ocewebe: — Eyju xipat cīcā oxe — i.

Iboap wiwim cīcā ocejū. ²⁰ Xipan ocejū eymuwēnuwēn warara'acayū be. Eyju ocemucok-cokcoġ eyetabut cīcā buye.

3

¹Imēneju oceḡuykitkit cīcā juk adi ocesop eyawēḡ tobuxik'ūm puye.

— Xipat ma waḡeptūḡ ma onuy am ijopka be—Athenas ka be — i juk oce obureyū be.

— Ha'a — i juk o'e ip owebe. — Ijopka be ma eḡuy — i.

²Wuykitpit Timóteo bit cuk oḡuju eykay. Deus cuk ixē o'taē kawēn idipat muwēn ām oceweju. Ixe Cristo ekawēn muwēnuwēn soat ka daḡ. Ixe juk oceḡuju eykay eymucokcok am. Eya'ōmucan am tak oceḡuju biḡ ma Cristo kay eyetabut am. ³Ixe juk oceḡuju eykay eywebe eyetabucap epereap puxim ipiat'ajojomap tomuju. Deus kay'ūmayū ipiatpi'ajojom wuywebe. Inaka iboap cūḡ ma Deus xe. Deus ibikuy jebekitkit pe ipiat'ajo am ixeyū etabucap puyxijo am. Eyju dak eyetaybit iboam. ⁴Eyxe bima:

— Itabut'ūmayū ipiat supi'ajojom wuywebe Jesus Cristo kay wuyetabut puye — i juk adi oce'e eywebe.

ḡasū dak ipiat o'supi'ajojom ip soat pe ocewebe apēn cuk adi ocece eywebe iap taḡ.

⁵Oceḡuykitkit cuk adi ocesop eyawēḡ tobuxik'ūm pima.

— Ibiōḡbuk kērēayū kukukat paxi ikērēat o'ḡuḡēat cebe ip? — i juk adi oce owebe ma.

— Wuymuḡuykukuku'ukat ekawēn kay paxi ip o'e? — i juk adi oce owebe ma. — Te'e ma paxi juk kawēn idipat oḡuwēn cebe ip? — i juk adi oce. — Oibu'un paxi ip Jesus Cristo kay jetabut am? — i juk adi oce owebe ma.

Imēneju Timóteo juk oḡuju eykay ḡasū dak paxi Jesus Cristo kay itabut ip iam wetaybit am.

⁶ḡasū bit Timóteo oajēm eyxewi. Eyawēḡ o'yawēḡtojot ocekey—yawēḡtipatawēḡ.

— Deus kay itabut cīcā ip — i juk o'e ocewebe. — Soat ikukpin cīcā cexe ip — i juk o'e ocewebe. — Soat em ḡebum ip wuykay, wuykukpin cexe ip puye — i juk o'e ocewebe. — Ixeyū wuyjo pin cīcā wuywebe ixeyū jo pinap co'i — i juk o'e ocewebe.

⁷Ocekpitpiyū, ocaḡuybabi'ūm cīcā juk adi ocesop eykuḡ. Jesus Cristo kay eyetabut cīcā mabuk iap awēḡ tobuxik puje bit, ocaḡuykuku oce'e eykay, ipiat'ajojom ma'ḡu oceju.

⁸Wuykukukat Jesus kay eyetabut cīcā bima, ocecokcok cīcā oce'e—ixē kay eybu'u'ūm pima. ⁹Deus eju kawēnwēn pima, ocecokcok cīcā Cristo kay eyetabut puye. Imēnpuye soat em oceju e'em Deus pe: — Bay, ēn xipat cīcā — i. — Tessalōnia ka watwat itabut cīcā ekay — i oceju e'em cebe.

¹⁰Kabia bun oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam, ixima bun tak.

— Bay, āḡ ocejepit Tessalōnica ka watwat com — i oceju e'em cebe. — Ḃḡ ocejepit ixeyū mutaybit am ajom itaybit ḡu ip iam, biḡ ma itabut am ip ekay — i oceju e'em cebe.

¹¹— Bay, ocedujupin cuy ece ixeyū jom — i oceju e'em Deus pe.

Imēn oceju e'em Deus pe wuyebayat pe, wuykukukat Jesus pe dak.

¹²— Bay, kuy xipan jewewekuḡ ip soat — i oceju e'em. — Xipan tak ip warara'acat kuḡ — i oceju e'em. — Ixeyū juy esubuywan biḡ ma ip xipan jewewekuk am, biḡ ma warara'acat kuk am tak ocece ikukpin ip iap puxim — i oceju e'em Deus pe.

¹³Imēn Deus pe eybuywan pima, ka'ūma ma kuka o'e eywebe:

— Ikērēat kuḡ eyju Deus xe — i.

Ikērēat kuḡ ḡu epesop cexe wuykukukat Jesus ajēm puje. Ixe jajēm soat jebekitkit eju—ja'ōkayayū eju.

4

¹Ocekpitpiyū, eymukūyjojom cuk adi oceku wuykukukat.

— Kūyjobin cuy epesop Deus a'ō kay — i juk adi oce'e'e eywebe.

Eyju kūyjobit ḡasū ya'ō kay. Imēnpit:

— Biḡ ma juy kūyjobin epesop ya'ō kay ixē mucokcok am — i ōn e'em eywebe wuykukukat Jesus a'ōbi.

²Deus pe ocawēwē ām eymutaybitbin cuk adi oceku wuykukukat Jesus a'ōbi. Eyetaybit iboam. ³Deus ibikuy wuyekawēntim wuyeku am soat em. Ibu'u jījā wuywebe ikērēat kukan. Imēneju eytayxi'ūmat eju ḡu juy epeyepo—eytayxi eju acā. Eyektop'ūmat eju

ġu juy epeyepo—eyektop eju acā. ^{4,5} Itabut'ūmayū ma jewebumūnmūn ayacat tabi o pin cīcā buye—Deus itaybit'ūmayū. Eyju bit epeyewebumūn cuy ayacat ikukpin cīcā buye acā. Ibuyxim cuy eytayxi epejukuk cūġ ma jeku am Deus etabutpe, ijodiat etabutpe dak. ^{6,7} Deus cuk wuynaē ikērēm wuyeku am ġu—cūġ ma wuyeku am acā. Soat taġ wuyisum wuydop am cuk wuynaē. Eyetabut Jesus kay. Imēneju warara'acat tayxi kaykay ġu juy epesop, warara'acat itop kaykay ġu dak. Ixeyū kaykay bima bit, wuykukukat ipiat supi'ajoat eywebe. Kuy bima oca'ōpuruġ cuk adi iboap oceġuwēnuwēn eywebe. ⁸ Deus jebiōġbuk muōmōm wuywebe—xīpacat muōmōm. Ijudup mubarararaġ ōn ijodiat a'ōbi ġu—Deus a'ōbi acā. Imēnpuye wekawēn kay'ūmat Deus ekawēn kay ġu dak.

⁹ Deus ma juk adi jeymutaybitbin osunuy xīpan cuy epeyewekuk eyju ikitpitpiyū buye iam. Ōn pit iboam ġu jeymutaybin ijudup pe. ¹⁰ Macedōnia eipi watwat kuġ cuk adi epesop xīpan. Ocekitpitpiyū:

— Biġ ma juy xīpan ip epejukuk — i oceju e'em eywebe.

¹¹ — Kaba'ūm cuy epesop eyeweweju — i oceju e'em eywebe.

Warara'acat ekapikap kay ġu juy epesop aġ—eyekapikap kay acā. Eyekapikap kuġ ma juy epesop eyemukaypinput pu am. Imēn ma juk adi eyawēwēm ocesop kuy bima dak. ¹² Imēn eyju kapikpiġ pima, ibuyxim jeykuk itabut'ūmayū. Warara'acat xewi epejoojuy ġu dak eyemukaypinput.

¹³ Ocekitpitpiyū, oceju jeymukūyjo apēn je'bapuk Jesus kay itabucat pe ce'ū buje iam. Iboam eyetaybit pima, eyġuycūġsū ma epesop itabucat e'ū buje. Itabut'ūmat e'ū buje bit ibureyū iġuycūġ cīcā e'em, soat em Deus xe acesop wuye'ū buje iap wiwim'ūm puye.

¹⁴ Wuyetabut Jesus oe'ū iap kay, waram ġuto o'jetait iap kay dak. Imēnpuye icēmān Deus itabucayū'ūm'ūm ġutait ġuto. Jesus o'ġutait'iyāy idojot ceweju waram jedot puje. Wuyetabut iboap kay dak.

¹⁵ Ijodi wuyetait pima, acejeu wuykukukat topabe waram ixē ajēm puje. Acejeu itabucayū'ūm'ūm eu awap ġu. Ixeyū eju ma acejeu—waram cemumutaityū eju. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe wuykukukat a'ōbi. ¹⁶ Wuykukukat Jesus je'kop kabi kadiwi. Deus ekawēn tojtjot'ukayū kukukat ewāwā buje je'kop—ya'ōbuyxiat ewāwā buje. Deus eparasuy jo'iat ede buje je'kop. Deus koam Cristo kay itabucayū'ūm'ūm jebit ġuyu. Soat em itait jeedop ip cexe. ¹⁷ Wuymuyu ġebuje. Itabēġayū ġuyu. Ijodiat ġuyu. Wuymuyu koam o'ġuyu'iyāy nomuxik am kabikererreat pe. Ixeyū eju acejeu wuykukukat topabe. Imēn soat em acesop cexe—wuykukukat Jesus xe. ¹⁸ Imēneju jewemukokkokcoġ cuy epesop ġebum ibo ekawēn kay—apēn je'bapuk itabucayū'ūm'ūm pe iap ekawēn kay.

5

¹ Kuy eyetaybit wuykukukat jajēm iam. Apēn je'bapuk ixē ajēm awap iam tak eyetaybit. Imēnpuye iboaptup otupmubararak ġu eywebeaptum. ² Eyetaybit apēn wuykukukat waram jajēm iam. Ixima be ibukurukat ajēmjēmap puxim jajēm uk'a iwāt aġ'ūma pima iap puxim. Adeayū aġ'ūm pima jajēm. ³ Yukreġat te'e ma e'em:

— Obu'u o'it pi'ajom — i.

Je'itpi bima, cenapōn pa'ore e'em je'it pibun. Jopi'ajo ma. Imēnpuxim adeayū te'e ma e'em:

— Kaba'ūm wuyju wuyeweweju — i. — Ka'ūma ma ipiat supi'ajoat wuywebe — i'e'em ip te'e ma.

Jesus ajēm puje bit, Deus dao ma ipiat supi'ajoat cebe ip—kūyjobit'ūmayū be. Cenapōn pa'ore je'e ip ipiat puxixim. ⁴ Kabiok taġ ibukurukat ajēmjēm wuyukuy am. Ocekitpitpiyū, kabiok taġ jekuku'ukat puxim ġu wuyju bit. Imēneju wuykukukat ajēmap cuy ajowiwi yajēm puje wuyekuyap puxim. Ibukurukat pe wuyukuyap puxim ġu juy ace.

⁵ — Kabiaat ebekitkit oceju — i wuyju e'em, Jesus ekawēn taġ wuyju jekukum puye. — Kabiokat ebekitkit ġu oceju — i wuyju e'em, ikērēat muġġēm ġu wuyju e'em puye. Imēnpuye wuykukukat ajēm puje acejekuy ġu. ⁶ Jesus kay itabut'ūmat ixecat puxim—aġ'ūmat puxim. Ixecat puxim ġu juy ajekuku. Aġ cuy ajekuku. Wuykukukat ajēmap cuy ajowiwi. ⁷ Kabiokat ebekitkiyū yaġuyba'arēm jekukum soat em ika'omat puxim.

Ikêrêat muğëğëm ip soat em. ⁸ Wuyju bit kabiaat ebekitkiyü. Ikêrêat muğëğëm ğu wuyju e'em. Imênpuye wuyağuyba'arêm ğu juy ajeku—wuyağuyusan acâ. Jesus Cristo kay wuyetabun cîcâ juy ajop wuyjuap puxim ipiat'ajojoap kay. Xipan cuy soat ajukuk. Imên jekukum pima sorara buxim acesop, xipan warara'acat kuğ pima dak. Sorara ja'ôxa dağ icaat kuğ jaokaap puxim. Soat em Deus xe acesop iap wiwim cuy acesop. Iboap wiwim pima ja be icaat kukat puxim ace'e. ⁹ Ipiat'ajojoap kay wuyumuju am ğu Deus cuk wuynaê—wuydaxijo am acâ. Ixe wuydaxijom wuykukukat Jesus Cristo oe'ü wuywebeam puye. ¹⁰ Ixe Cristo oe'ü wuywebeam. Oe'ü wuywebe soat em jexe wuydop am. Ixe ajêm puje aceju cekay wuyetait pima, wuye'ü bima dak. ¹¹ Imêneju juy epeyewemucokçoğ. Jewebuywatwan tak cuy epesop biğ ma eyetabun am Jesus kay. Ğasü dak eyju jewemucokçoğ, jewebuywatwan tak. Imênpit biğ ma juy: — Imên epesop — i òn e'em eywebe.

¹² Ocekpitpiyü: — Ibuyxim cuy eymutaybitbin'ukayü epejukuk — i oceju e'em eywebe. Wuykukukat cuk ixeyü o'taê jekawên eymutaybitbin am, eyruküyojo am tak. ¹³ Kapikğpiğ ip eywebeam. Imênpuye xipan cuy ixeyü epejukuk. Ibuyxim cuy epejukuk ip.

¹⁴ Imên cuy jeyawê oceju. Eya'ôpuruğ cuy ibukapik'ümat epeyawê. Iğuycüğcüğayü juy epeğucokçoğ. Itabutbücayü juy epesubuywan biğ ma itabun am ip Jesus kay. Eyukpiceğëm ğu juy epejukuk warara'acat—eya'ôdim ma. ¹⁵ Ikêrêm ğu juy warara'acat epejukuk, ikêrêm ma'ğu ip eykuğ. Soat em xipan cuy epeyewekuk. Warara'acayü dak cuy epejukuk xipan.

¹⁶ Soat em cuy eycokçoğ epesop. ¹⁷ Soat em cuy kawênwên epesop Deus eju. ¹⁸ Soat em cuy epe'e'e Deus pe:

— Bay, ên xipacat cîcâ — i.

Imên cuy epe'e'e cebe xipacat jebapukuğ eywebe bima, xipacat'ümat jebapukuğ pima dak. Deus ibikuy eywebe imên eyeku am Jesus Cristo ejo muğ'i jekukum pima. ¹⁹ Ibiöğbuk xipacat e ojuyaap muba'arêmrêm ğu juy epesop. ²⁰ Deus biöğbuk a'ôbi warara'acat ekawên puje juy epejowayway ğu. ²¹ Ijodiat ekawên co buje juy epe'e'e eyewewebe:

— Icêm tu ite e'em? — i.

Warara'acat ekawên kay ğu juy epesop eyetabun—xipacat ekawên kay â. ²² Ade opop iwarururuat xipacat'ümat. Epejukuk ğu—püğ tak ka'üma.

²³ Deus eju òn kawênwên eywebeam. Ixe Deus wuyağuyumababibin'ukat.

— Bay, Tessalônica ka watwat cuy eğuisun soat tağ ikêrêat kukap puxim ip — i òn e'em Deus pe. — Ixeyü juy eya'ômucanucan ikêrêat muğëap puxim — i òn e'em cebe. — Ixeyü jebit cuy eğuisun — i òn e'em cebe. — Eyağuymuisun tak cuy ip — i dak. — Esubiöğbukmuisun tak cuy ip — i dak òn e'em cebe. — Ixeyü a'ômucanucan pima, ikêrêat kuğ ğu je'e ip exe, ocekukukat Jesus Cristo ajêm puje — i òn e'em Deus pe. — Soat tağ idip je'e ip exe — i òn e'em cebe.

²⁴ Deus wuynaêhêm ikêrêat kuğ'ümayüm. Ixe ma wuymuisun soat tağ, soat em ja'ô dağ e'em puye.

²⁵ Ocekpitpiyü, ocewebeam tak cuy epeyewawênwên Deus eju.

²⁶ Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

²⁷ — Ijudup cuy epetupcoat soat pe—wuykitpitpiyü be — i òn e'em eywebe.

Imên òn e'em wuykukukat a'ôbi.

²⁸ — Xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i òn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. Ibürü ma.

TESSALÔNICA KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Tessalônica ka watwat, cartadup mubararağ òn Silas eju. Timóteo eju dak. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum—Jesus kay itabucayū beaptum. Òn Paulo. Eyju Deus ebekitkit—wuyebay ebekitkit. Wuykukukat ebekitkit eyju—Jesus Cristo ebekitkit.

² — Bay, xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, wuykukukat Jesus Cristo be dak. — Ixeyū ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³ Ocekpitpiyū, oceju e'em Deus pe:

— Bay, ên xipac cîcā — i.

Soat em biğ ma eyetabut Jesus Cristo kay. Soat em eyju biğ ma xipan jewewekuğ. Imēnpuye cedağ ocewebe “Ên xipac cîcā” i'e am Deus pe. ⁴ Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe. Inaka eybu'u ġu epesop eyetabut am Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'ğū eyju. Eyetabut cîcā Jesus kay. Eyetaxi jîjā ipiatpi'ajo am. Imēnpuye:

— Tessalônica ka watwat xipac cîcā. Ibu'u ġu ip jetabut am Jesus kay ipiat'ajojom ma'ğū ip — i oceju e'em wara'at ka watwat pe—Jesus kay itabucayū be. — Itaxi jîjā ip ipiatpi'ajo am — i oceju e'em cebe ip.

⁵ Ipiatpi'ajojom eyju Deus ebekitkit puye. Imēnpuye Deus je'e eywebe:

— Cedağ ma eywebe soat em oxo eydop am — i. — On soat kukukan pima, oxo ma epesop, cuk adi eyetaxi epesop ipiatpi'ajo am puye — i je'e Deus eywebe.

Ixe cūğ ma e'em soat em ma. ⁶ Deus soat em cūğ ma e'em. Imēnpuye ixe ipiat supi'ajojoat eykay'ūmayū be—ipiatpi'ajojoan eywebe'iyayū be. ⁷ Deus jeybuywan ipiat'ajojom pima. Ocebuiwan tak ipiatpi'ajojom pima. Imēn ixe wuybuywan waram ġuto wuykukukat Jesus ajēm puje dak. Kabi kadiwi ixe jajēm. Jekawēn tojtjot'ukayū eju jajēm—ya'òbacaayū eju. ⁸ Daxa kuğ jajēm. Ixe jajēm ipiatpi'ajoan Deus itaybit'ūmayū be. Ipiat supi'ajojoat wuykukukat Jesus a'ò kay'ūmayū be—kawēn idipac kay'ūmayū be.

⁹⁻¹⁰ — Jesus soat podi ma ya'òbaca — i je'e ip ixe ebekitkit wuykukukat ajēm puje.

Eyju dak imēn ma epe'e.

— Soat podi ma a'òbuyxi ên — i je'e ip soat itabucayū.

Eyju dak ixeyū eju epesop ocewebe eymukūyjojoap kay juk eyetabut puye. Cekay itabut'ūmayū bit ipiat'ajojom jeedop ip soat em. Soat em wūy ma jeedop ip wuykukukat wi.

— Soat podi ma Jesus idip—ya'òbaca dak — i je'e ip adeayū.

Itabut'ūmayū bit ixe a'òbacaap jojo ġu ip wūy buye. Idipap coco ġu ip wūy buye.

¹¹ Imēneju soat em oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Bay, Tessalônica ka watwat puywatwan cuy eğuy cūğ ma ceku am ip — i oceju e'em cebe. — Bay, ên cuk ixeyū etaē cūğ ma ceku am ip — i oceju e'em. — Bay, kūyjobit pin ip a'ò kay — i oceju e'em. — A'òbacaap cuy eğūm cebe ip warara'acat kuk am ip xipan — i oceju e'em. — Bay, Jesus kay itabut ip — i oceju e'em. — Imēnpuye ixeyū buywatwan cuy eğuy ebikuyap tağ ceku am ip — i oceju e'em Deus pe.

¹² Imēn oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Soat podi ma Jesus Cristo xipac — i je'e ip adeayū, wuyju Deus bikuyap tağ jekukum puye.

— Tessalônica ka watwat xipac cîcā oxo — i je'e Deus.

Ixe imēn je'e soat em xipacat ūmūm wuywebe buye. Wuykukukat Jesus Cristo dak soat em xipacat ūmūm wuywebe.

2

¹ — Wuykukukat Jesus Cristo waram jajēm — i juk adi oce'e'e eywebe, ocekpitpiyū. — Ixe dopabe juy aceje'awero — i dak cuk adi oce'e'e eywebe. — Ixe xe acesop soat em — i dak cuk adi oce'e'e.

Iboam eymukūyjojom cuk adi ocekkuku. ²Pūḡpūḡayū bit napa ma e'em eywebe:

— Wuykukukat Jesus Cristo kuy oajēm waram — i. — Paulo iboap cuk adi o'ḡuwēnuwēn wuywebe Deus biōḡbuk a'ōbi — i napa ma e'em ip. — Paulo wuykukukat kuy oajēm waram iaptup cuk o'tupmubararak wuywebeaptum — i napa ma e'em ip eywebe.

Ocekitpitpiyū, wekawēn co'isum ma eyaḡuybabi'ūma epesop! Eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay—napaap ekawēn kay. ³Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuḡuykukuap puxim. Wara'at cuy koap je'bapuk wuykukukat ajēm awap. Koap cuy Deus kay'ūmayū je'bapuk wuyparakpe. Deus a'ō kay kūyjobit'ūm cīcā jeku ip. Ikērēat mujurūḡrūḡxiat tak cuy je'bapuk. Kuyje:

— Ōn ma ikērēat mujurūḡrūḡxiat cuy oḡuju ipiat'ajojoap kay — io'e Deus. — Wūy ma jeenuy owexi soat em ipiat'ajojom — io'e Deus.

Imēnpuye iba'ore warara'acat pe ixē muju'ūm ām. Je'ju ma Deus a'ōbi ipiat'ajojoap kay. ⁴Ixe ikērēat mujurūḡrūḡxiat itakoma jījā je'e jewexe deusyū kay—deusbaroyū kay. Ijodiat ibuyxim ikuḡ iayū kay itakoma jījā je'e.

— Iteyū bodi ma wa'ōbuyxi — i napa ma je'e ixē. — Ixeyū a'ō kay ḡu juy epesop—wa'ō kay acā — i je'e ixē soat pe ijodiat pe.

Ixe jabik Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Deus jomuymuy soat pe ijodiat pe.

— Ōn acā Deus — i napa ma je'e.

Imēḡap ebapuk puje, Jesus Cristo jajēm.

⁵Ade em iboap cuk adi oḡuwēnuwēn eywebe eyxe bima. Ḡebum ḡu du eyju wekawēn kay? ⁶Ḡasū ma warara'acat ikērēat mujurūḡrūḡxiat ajēmap muba'oreren. Eyetaybit iboam. Ixe ajēmap ekabia be bit jajēm. ⁷Iba'arēm ma ikērēat mujurūḡrūḡ ḡasū ikērēat mujurūḡrūḡxiat. Ḡuyjom pit Deus ixē ajēmap muba'oreren'ukat ju'uk. I'uk puje, ibapuḡ ma ikērēat ḡujurūḡrūḡ soat etabutpe. ⁸I'uk puje, ikērēat mujurūḡrūḡxiat je'bapuk. Wuykukukat Jesus ajēm puje bit, ixē ḡu'ūm. Puw! Jebidom ixē ḡu'ūm. 'ūm. Ixe a'ōbacaap ḡu'ūm. 'ūm. Ixe a'ōbacaap ḡu'ūm jajēm ām idipan. ⁹Ikērēat mujurūḡrūḡxiat jajēm. Satanás a'ōbacaap kuḡ. Napa ma ja'ōbacaap ḡubapuk adeayū etabutpe. Wuywebe i'e ba'oreat ḡubapuk adeayū muḡuykuku ojuy. Itabēḡbēḡ jeedop ip ixē a'ōbacaap cocom, jewemuḡuykukukum ip puye. ¹⁰Ipiat'ajojoap kay cumayū ḡuḡuykuku. Ipiat'ajojoap kay je'ju ip kawēn icēmat kay kūyjobit'ūm puye. Ibu'u jījā ip osodop jetabut am kawēn icēmat kay. Deus pe jedaxijo an ibu'u ip osodop. ¹¹Imēneju Deus wuymuḡuykuku'ukat ḡuju ixeyū kay ixeyū mutabut am napaap kay. ¹²Imēnpuye soat ip yukpiwat jeedop Deus xe. Wūy ma jeedop ip Deus wi kawēn icēmat kay kūyjobit'ūm puye—napa ma i'e am icokkok puye dak.

¹³Ocekitpitpiyū, eykukpin cīcā wuykukukat xe. Ipi mujurūḡ'isum Deus cuk eynaē eydaxijo am. Ibiōḡbuk xipacat ja'ōbacaap ūmūm eywebe xipacat mujurūḡrūḡ'ukayūm. Kawēn icēmat kay eyetabut. Imēneju Deus ebekitkiyū eyju. Imēnpuye soat em:

— Bay, ēn xīpat cīcā, Tessalōnica ka watwat etaxijo buye — i oceju e'em Deus pe.

¹⁴Ixe juk eynaē wuykukukat Jesus Cristo dipap co'i ey'e am. Ixe ekawēn kay eyetabut, kawēn idipat oceḡuwēn eywebe buye.

— Ka'ūma ma wuykukukat Jesus Cristo jo'iat idipat — i je'e adeayū.

Deus cuk wuynaē Jesus Cristo jo'iyūm wuy'e am. ¹⁵Imēneju, ocekitpitpiyū, kawēn icēmat kay jījā juy epesop. Eybu'um ḡu juy epesop kawēn icēmat taḡ eyeku am—pūḡ em tak ka'ūma. Kawēn icēmat cuk adi oceḡuwēnuwēn eywebe ocekkawēn taḡ, ocemudup-mubararakup pe dak—eywebeaptup pe.

¹⁶Jesus Cristo wuykukukat. Deus wuyebay. Ixeyū xe juk adi wuykukpin cīcā ajop. Wuya'ōmucanucan'uk ip osodop. Wuybuywatwat'uk ip osodop wuywebe soat em Jesus xe acesop iap wiwi am. Warara'acat podi ma xipan wuykuḡ ip, xipat ḡu ma'ḡu wuyju. ¹⁷Imēneju Deus eju ōn kawēnwēn eywebeam.

— Tessalōnica ka watwat a'ōmucanucan cuy eḡuy — i ōn e'em cebe. — Ixeyū buywatwan cuy eḡuy ixeyū be soat em xipacat mujurūḡrūḡ ām; soat em cekawēntip i'e am tak — i ōn e'em Deus pe.

3

¹Ocekitpitpiyū, ḡasū ōn wara'at ekawēn jeymukūyjo. Ocewebeam cuy epeyekawēn Deus eju.

— Pauloyū juy esubuywan ixeyū be dao ma ekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i juy epe'e cebe. — Ya'ŋjojo'ibiyū juy eḡutabun ekawēn kay apēn cuk adi ēn ocemutabun iap puxim — i juy epe'e cebe.

²Soat ḡu itabut Jesus ekawēn kay. Ixeyū itabut'ūmayū ikērēat mujurūḡrūḡ soat ka daḡ. Warēmtaḡ ip jekukum. Imēnpuye:

— Pauloyū juy etaxijo ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe.

³Imēnpit soat em wuykukukat e'em apēn cuk adi o'e'e iap taḡ. Ixe jeya'ōmucan. Ixe jeydaxijo ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kukukat pui bewi—Satanás pui bewi. ⁴Apēn cuk adi oce eywebe iap taḡ eyju jekukum. ḡuyjom tak iboap taḡ epeku soat em. Ocetaybit iboam. Imēnpuye wuykukukat ocemucokcokcoḡ eykay.

⁵Eywebeam ōn kawēnwēn Deus eju.

— Bay, exe ocekupin cicā juk adi ocesop — i ōn e'em cebe. — Tessalōnica ka watwat cuy esubuywan ixeyū be xipan warara'acat kuk am — i ōn e'em. — Bay, Cristo juk adi itaxi jījā osunuy ipiat'ajo am — i ōn e'em. — Tessalōnica ka watwat cuy esubuywan itaxi am ip ipiat'ajo am — i ōn e'em.

⁶Ocekitpitpiyū, pūḡpūḡ wuykitpitpiyū'in ibu'u jījā kapiḡ. Apēn cuk adi oceju eymutaybitbinap taḡ ḡu ip jekukum. Ixeyū burem cicā ḡu juy epeku. Iboam oceju e'em eywebe wuykukukat Jesus Cristo a'ōbi. ⁷Eyju eyetaybit apēn cuk adi ocekukuku iam. Imēnpuye ocekukuap puxim cuy epekuku. Eyxe bima juk adi ocebu'u'u ḡu ocesop kapiḡ. ⁸Tei'ūm ḡu juk adi ocejajat ocexan eyxewi—teihem acā. Kabiam cuk adi ocejekapikpik, ixima daḡ tak eyxewi ocexat ojuyap puxim, ocemukaypinpuyap ojuyap puxim tak. ⁹Cedaḡ kuka o'e ocewebe ocexat ojuy am eyxewi, Deus ekawēn eymutaybitbin puye. Imēnpit eyxewi juk adi ocejooyuyju ḡu. Ocebu'u'u ḡu juk adi ocesop kapiḡ eyju dak eybu'uap puxim.

¹⁰— Ibukapik'ūmat jekōn ḡu juy — i juk adi oce'e'e eywebe eyxe bima.

¹¹Ijudup mubarararaḡ oceju kuy juk eyawēḡ oceyawēḡtobuxik puye.

— Ibu'u'u ip kapiḡ pūḡpūḡ Tessalōnica ka watwat — i juk adi o'e'e ip ocewebe. — Jebureyū muymuy acā ip e'em — i juk adi o'e'e ip ocewebe.

¹²— Eybu'um ḡu juy epesop kapiḡ eyxat pu am, eydoti bu am tak — i oceju e'em ibukapik'ūmayū be. — Eybureyū epejomuymuy ḡu juy — i oceju e'em cebe ip. — Eyekawēntim cuy epesop — i oceju e'em cebe ip wuykukukat a'ōbi—Jesus Cristo a'ōbi.

¹³Ocekitpitpiyū, eyju bit xipacat mujurūḡrūḡap epeyepere ḡu juy. ¹⁴Ijudup ekawēn kay kūyjobit'ūmat eju ḡu juy epekuku ixē musūsūn ām. Waram aco'i kūyjobin je'e isūsūn puye.

¹⁵Eykay itakomaat kukap puxim cuy ixē epejukuk. Ixe bit cuy epeyawē eykitpit puye.

¹⁶Wuykukukat wuyaḡuymucūḡcūḡ.

— Okukukat, Tessalōnica ka watwat aḡuymubabibin cuy eḡuy soat em—xipacat cebe ip jebapukpuḡ pima, xipat'ūmat jebapukpuḡ pima dak — i ōn e'em cebe. — Soat em cuy aḡ eḡuy ixeyū kay — i ōn e'em cebe.

¹⁷Paulo kato mujujum eywebe iaptup mubarararaḡ ōn obubin ma. Imēn cuk adi otupmubararak soatup—wemudupmubararaktup. Imēn ma ijudup tak otupmuju eykay.

¹⁸— Xipan cuy Tessalōnica ka watwat ejukuk — i ōn e'em wuykukukat pe—Jesus Cristo be. Ibūrūdup ma.

TIMÓTEO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

¹Timóteo, ijidup mubarararağ òn ewebeaptum kato muju am ewebeaptup. Paulo òn. Deus wuydaxijojo'ukat. Soat em Deus xe acesop wuyetait Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Iboap wiwim cícā wuyju. Ixe Jesus Cristo emumuju òn. Ixe a'òbi òn jekukum kawèn idipat muwènuwèn, Deus a'òbi dak. ²Èn okpot co'i jewağuyjojo'i ma wuyetabut Jesus Cristo kay buye.

— Bay, xipan cuy Timóteo ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be. — Etabotaidabotbon cuy eğuy Timóteo kay — i òn e'em Deus pe, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Yağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³— Éfeso ka be juy eğuy ibo ka watwat mutaybit am — i juk oce ewebe Macedônia eipi kay oju pin pima.

Ğāsū dak obikuy ewebe Éfeso ka be enuy am. Pūğpūğayū warəmtağ ibo ka watwat mutaybitbin. Deus ekawèn ğu ip imutaybitbin—jekawèn acā.

— Warəmtağ ğu juy epeğutaybin — i juy ece ixeyū ağokatkayū be. — Epeyepere juy warəmtağ ma imutaybitbinap — i. ⁴— Epeyekawènwèn ğu juy apèn wuydobuyū'üm'üm cuk adi o'e'e iam — i juy ece cebe ip. — Epeğuwènuwèn ğu juy wuydobuyū'üm'üm putet — i juy ece cebe ip. — Jewa'òixixiğ acā epesop iboap muwènuwèn pima — i juy ece cebe ip. — Iboam eyju kawènwèn pima, warara'acat epeğubikuy ğu Deus ekawèn tağ jeku am — i juy ece.

Wuyetabut pima acā wuyetaybit Deusan.

⁵— “Wuydobuyū'üm'üm ekawèn ğu juy epeyekawèn—Deus ekawèn acā,” i juy ece cebe ip — i òn e'em ewebe.

Imèn òn eyawèwèm eywebe biğ ma xipan eyewewekuk am. Apèn cedağ wuyxe iap tağ jekukum pima xipan wuyju jewewekuğ, wuyağuyisu bima dak; icēmān wuyetabut Jesus Cristo kay bima dak. ⁶Pūğpūğayū bit cūğ ma jekukuap o'jepere. Cūğat e dağwi oitabidao'iyay buxim ip. Warəmtağ ma ip jemāmāmām o'e. ⁷Deus ekawèn imutaybitbin'ukayūm pin ip—Moisés pe o'ğuwèn'iat ekawèn imutaybitbin'ukayūm pin. Imènpit itaybitbüt ā ip ixekawèn. Iboap ekawèn iba'arèm cexe ip. Imènpuye te'e ma e'em ip:

— Ocejū ma juy Deus ekawèn jeymutaybin — i.

⁸Wuyetaybit Deus ekawèn kawèntip cícā iam—Moisés pe o'ğuwèn iap ekawèn—wuyawèwèap ekawèn. Ixe ekawèn tağ jekukum pima xipat cícā kuka o'e wuyxe.

⁹Deus jekawèn o'ğuwèn cūğ ma jekuku'ukayū awē ām ğu—warəmtağ jekuku'ukayū awē ām acā. Wuyetaybit iboam. Ibürū ma juk jekawèn o'ğuwèn: ika'ūmayū be, iecuğap a'ò kay kuyjobit'ūmayū be dak, jekay itabut'ūmayū be dak, ikērēat mujurūğrūğ'ukayū be dak, jekay'ūmayū be dak, jebiōğbuk a'ò kay'ūmayū be dak, cebay o'yaoka'iyay be dak, warara'acat o'yaoka'iyay be dak, ¹⁰warara'acat tayxi kaykay'ukayū be dak, warara'acat itop kaykay'ukayū be dak, jewekpidaodao'ukayū be dak, jenuy'ūnaekeke'ukayū be dak, dinheiro bu am warara'acayū dujupa'um'um'ukayū be dak, napapa'ukayū be dak, warara'acat awēğ mukērērēn'ukayū be dak, jemumutaybitbinap muwarururun'ukayū be dak. Ibürū be ma jekawèn o'ğuwèn. Ixeyū awē ām Deus jekawèn o'ğuwèn.

¹¹— Wekawèn acā juy eğuwènuwèn soat kaka watwat pe — i juk o'e owebe Deus.

Ibiat ekawèn acā òn imuwènuwèn. Iboap acā icēmat. Ixe Deus soat podi ma xipat. Ka'ūma ma omuy ixekawèn jo'iat ya'òbuyxiat, idipat tak.

¹²— Èn xipat cícā oxe — i juk o'e owebe wuykukukat Jesus Cristo. — Owebeam cuy kapikpiğ eğuy kawèn idipat muwèn ām soat ka dağacat pe — i juk o'e owebe.

Ixe soat em wa'òmucanucan owebe kawèn idipat muwèn ām soat ka dağacat pe. Imènpuye soat em òn e'em cebe:

Èn xipan cícā okuğ — i.

¹³Jesus cuk adi ojomuymuy. Ixe butet cuk osubutetmukêrêrêrên kuy bima. Warêmtağ ma juk adi Jesus kayayū ojukukuk. Imênpit Deus itabotaidabotbot cîcā osunuy okay, Jesus kay wetabut ġu oğuy buye. Wetaybit'ūma ojekukuku wetabut'ūm puye. ¹⁴Wuykukukat warara'acayū bodi ma xipan cuk adi okuk. Ixe juk omutabun jewekay. Ixe juk omutaybin ikupin warara'acayū kuk am. Imên wuyju jekukum Jesus Cristo eju mūğ'i bima.

¹⁵— Jesus Cristo osodot ipi kay ikêrêat mujurūğrūğ'ukayū daxijo am — i wuyju e'em. Icēmān wuyju iboam e'em. Cedağ cîcā wuywebe wuyetabut am iboap ekawēn kay. Warara'acat ikêrêat mujurūğrūğ'ukat podi ma ōn ikêrêat mujurūğrūğ'ukat. ¹⁶Imênpit Deus itabotaidabotbot cîcā osunuy okay. Jesus Cristo yukpiceğēm ġu o'e okay. Ğasū ixe e'em warara'acayū be:

— Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop — i. — Paulo ma ikêrêat mujurūğrūğxi osunuy. Ōn pit ikêrēm ġu ixe ojukuk—xipan acā ixe ojukuk — i'e'em Deus warara'acayū be.

Itabut je'e ip cekay itabut'ūmayū, xipan okuğ puye, yukpiceğēm ġu o'e okay buye dak. Soat em Deus xe jeedop ip itait.

¹⁷— Ēn pit soat podi ma xipat — i juy ace ixe Deus pe.

Ibuyxim cuy ixe ajukuk. Kuyje ixe Deus soat kukukat osunuy. Ğasū dak e'em ijodiatat kukukat. Ğuyjom tak soat kukukan jeenuy. Ixe acā je'ū ġu. Soat em itait jeenuy. Ixe ijo ba'ore wuywebe. Ixe acā Deusat. Ka'ūmġu wara'at—ixe acā. Imêneju:

— Soat podi ma ěn edip — i juy ace cebe soat em.

Imên cuy ace!

¹⁸Timóteo, ěn okpot co'i. Imênpuye jawêwê juy ōn. Kuy bima Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e ewebe:

— Deus cuk enaē jekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i.

Ĝebum cuy eğuy ixeyū ekawēn kay! Sorarayū icaat kuğ jaokaap puxim. Imênpuxim ġebum cuy eğuy apēn cuk o'e'e ip ewebe iap kay a'ōbaca'ūmap puxim. ¹⁹Jesus Cristo kay etabucap ecepere ġu juy. Apēn cūğ ma exe iap tağ cuy ejeku, Timóteo. Pūğpūğayū bit apēn cūğ ma jexe iap tağ ġu ip jekukum. Jesus Cristo kay jetabucap o'jepere ip ixeyū ağokatkayū. Itabucap ip oi'ūm apēn kobexixi epiriğ puje soat i'ūmap puxim. ²⁰Himeneu ixeyū'in, Alexandre dak. Imênpuye ixeyū xepxepayū oğukorēm.

— Satanás eykukan cuy je'e — i juk oce cebe ip ixeyū mukūyjo am.

Ixeyū oğukorēm itaybit am Deus muymuy'ūm ām.

2

¹Koap ōn jawê Deus eju kawēn ām. Acekawēn cuy Deus eju soat peam ijodiat peam.

— Bay, xipan cuy ixeyū ejukuk — i dak cuy ace cebe. — Ixeyū juy esubuywan — i juy ace cebe.

Ajoojuy Deus xewi soat peam. Wuyetaybit ixe soat em xipan wuykuğ iam. Imênpuye soat em:

— Bay, ěn xipat cîcā — i juy ace cebe.

²Deus eju juy acekawēn soat eipi kukukayū beam, soat ka watwat kukukayū beam tak. Deus eju juy acekawēn ixeyū be xipan wuykuk am, wuywebe kaba'ūm wuydop am tak, wuywebe Deus bikuyap tağ wuyeku am tak, cedağ ma wuyeku am tak. ³Xipan wuyekukuap xipat Deus xe—wuydaxijojo'ukat xe. Xipan wuyju jekukum pima, Deus mucocokcoğ acesop. ⁴Ixe Deus ibikuy soat taxijo am ipiat'ajojoap kay ijuap puxim. Ibikuy ijodiacyū be itaybit am kawēn icēmān. ⁵⁻⁶Pūğ ma Deusat omuy. Ixe itakoma jġjā ikêrêat mujurūğrūğap kay. Ijodi bima Jesus Cristo ağokatkan o'e. Jekpiwan ma oe'ū soat pewi ikêrêat uk am. Imêneju Jesus Deus etakomaap o'ğū'ūm. Ixe Jesus jebay o'ğudin ijodiat kay. Yawêğ muwēn pin pima, Deus Jesus e'ūap awêğ o'yawêğmuwēn ijodiacyū be. Yawêğtobuxik puje itaybit ip o'e Deus ibikuy soat taxijo am wuydaxijo am iam. ⁷Imêneju Deus cuk onaē jekawēn muwēnuwēn'ukan. Ixe juk onaē Judeu'ūmayū mutaybitbin'ukan. Napa ġu ōn e'em. Icēmān ōn e'em ewebe.

— “Eyetabun cuy epesop Jesus Cristo kay” i juy ece cebe ip — io'e owebe.

⁸Jawē ōn ḡasū apēn cūḡ ma wuyeku am Deus eju kawēnwēnap'a be iam. Soat ka be bima juy acejekawēn Deus eju. Deus ekawēn taḡ wuyeku pin pima juy acejekawēn ceweju, warara'acat kay wuyetakoma'ūm pima dak, jewa'ōxixkiḡ'ūm pima dak.

⁹Cūḡ ma juy jeedop ip aoyū Deus eju kawēnwēnap'a be. Cūḡ ma juy jeedop ip jesay kuḡ. Warara'acat pe jejojoan ḡu juy ip jeedop. Yaḡuysan cuy ip jeedop. Iwarum ḡu jadapmuḡēḡēm cuy jeedop ip warara'acat pe jejojoan. Ouro muḡēḡēbu kuḡ ḡu juy jeedop ip, pérola'a muḡēḡē'a kuḡ ḡu dak. Ibusopsupatpu kuḡ ḡu dak jeedop ip, teiboḡat kuḡ ḡu dak jesay kuḡ. Warara'acat pe jejojoan ḡu juy jeedop ip aoyū. ¹⁰Xipacat mujurūḡrūḡ cuy ip jeedop aoyū— “Jesus ebekitkit oceju” i'e'e'ukayū. ¹¹Deus eju kawēnwēnap'a be jemutaybitbin pima, mūḡ cuy jeedop ip aoyū.

— Kuy wetaybit soan iboam — i'ūmḡu juy je'e ip jewebe ma.

¹²Obu'u ayacat pe aḡokatkat mutaybit am. Cūḡ ḡu ayacat pe warara'acat kukan—aḡokatkat pe acā. Mūḡ cuy jeedop ip aoyū. ¹³Koap Adāo o'ḡuḡē Deus—aḡokatkat o'ḡuḡē. Kanomūm Eva o'ḡuḡē—ayacat o'ḡuḡē. ¹⁴Adāo ḡu o'ḡuḡuykuku Satanás—Eva acā. Eva koap Deus ekawēn mubuyxi'ūm'ūm o'e. ¹⁵Imēneju aoyū je'itpi'ajojom o'e. Imēnpit Jesus kay ip itabut pima Deus ixeyū idaxijo, xipan warara'acat kuḡ pima dak, warara'acat pe jejojoan'ūm jekukum pima dak, ikērēat mujurūḡrūḡ'ūm pima dak.

3

¹Timóteo, ḡasū ōn jawē itabucayū kukukayū naē ām.

— Aḡokatkat itabucayū kukukat ojuy bima, xipacan e ojuy — i wuyju e'em.

Iboap e'eap icēmān. ²Imēn cuy ip jeku Jesus kay itabucayū kukukayū. Cūḡ ma juy jeku ip. Pūḡ ma dak cuy jetayxim jukuk ip. Yaḡuysan tak cuy jeedop ip. Jewawē juy ip ikērēat kukap puxim. Warēmtaḡ ḡu ma dak cuy jeku ip. Powatwat tujuōmōm'uḡ tak cuy jeku ip jekuk'a be. Deus ekawēn warara'acat mutaybitbin'uḡ tak cuy jeedop ip. ³Ika'om ḡu dak cuy jeedop ip. Warara'acat aokakam ḡu dak cuy jeedop ip. Ya'ōtareḡ ḡu dak cuy jeedop ip. Itabotaidabotbon tak cuy jeedop ip warara'acat kay. Itabikukum ḡu dak cuy jeedop ip warara'acat edinheiro kay. ⁴Jeduk'a beayū kuḡ tak cuy jeedop ip xipan. Jebekitkiyū mukūyjobitbin tak cuy jeedop ip. Jebekitkiyū be jemubuyxinam tak cuy jeedop ip. ⁵Itaybit'ūm xipan jeduk'a beacat kuḡ iam pima, kuka Deus kay itabucayū ikuk pa'ore o'e cebe ip. ⁶Jesus kay itabun'isuat ḡu juy epejomuy warara'acayū kukukan—itabucayū kukukan. Itabun'isuat muy buje:

— Warara'acat podi ma wa'ōbuyxi — i kuka o'e te'e ma.

Kuyje Satanás:

— Warara'acat podi ma wa'ōbuyxi — io'e te'e ma—ibiōḡbuk kērēayū kukukat.

Tūybe Deus podi ma wa'ōbuyxi iān kuka o'e. Imēnpuye dak Deus ipiat o'supi'ajoat cebe—Satanás pe kuyje. Imēnpuxim itabun'isuat jewexe ya'ōbuyxi bima, Deus ipiat kuka o'supi'ajoat cebe. ⁷Itabut'ūmayū emumubuyxin cuy epejomuy itabucayū kukukan ikukukat pe jemuḡuycūḡap puxim. Ixeyū xe ya'ōbuyxi'ūm pima, kuka o'jewemuḡuycūḡ ikukukat ip.

— Warēmtaḡ ma cuk ip emuy itabucayū kukukan — i kuka o'e ip cebe.

Satanás enobano'abibubu be kuka o'at. Satanás kuka o'ḡuḡuykuku ikērēat mujurūḡ ām.

⁸ḡasū ōn jawē itabucayū buywatwat'ukayū naē ām. Imēn cuy jeku ip ibuywatwat'ukayū. Ya'ōbuyxim cuy jeedop ip. Wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu dak cuy jekawēn ip—pūḡ taḡ ma. Kawēdi kōnkōnxi ḡu dak cuy jeedop ip. Itabikukum ḡu dak cuy jeedop ip soat kay jebubun. ⁹Kawēn icēmān osodop ip itaybit ḡu kuyje—pūḡpūḡ ā. ḡasū bit ade itaybicayū o'e. Itabut cīcā jeedop ip kawēn icēmān kay. Apēn cedaḡ ma jexe ip iap taḡ tak cuy jeku ip. ¹⁰Koam puk itabucayū buywatwat'ukat ojuyat cuy esubuyxijo. Epeye'awero juy teku xe'e xipat kuka o'e iam. Ibuyxijoap tomukadi soat xe xipat pima juy epejomuy ibuywatwat'ukan. ¹¹Ixeyū tayxi dak cuy xipat ipjeedop. Cekawēnxim ḡu juy jeedop ip. Warara'acat muymuy ḡu dak cuy jeku ip. Yaḡuysan tak cuy ip jeedop. Soat em ip jeedop icēmān e'em. Imēn cuy jeedop ip itayxiyū. ¹²Itabucayū buywatwat'ukayū jetayxim pūḡ ma ip jukuk. Jekpotpoyū

mukūyjobitbin tak cuy jeedop ip, jedaxiyū dak, jeduk'a beayū dak soat. ¹³Xipan itabucayū buywatwan pima, soat ip ibuyxim jukuk. Ya'ōcam ip jetabucap ġuwēn warara'acat pe.

— Jesus Cristo kay wuyetabut pima, mūġ'i aceku ceweju — i je'e ip soat pe.

¹⁴Timóteo, ijjudup mubararaġ ōn eywebeaptum. Ġaxīn ma'ġu ōn cu ojuy ejom. ¹⁵Ojuap ibun pima bit, etaybit ece cūġ ma jeku am warara'acayū eju—Deus ebekitkit eju iam ijjudup cocom pima. Wuyju Deus kay itabucayū—soat em itaicat kay itabucayū. Wuyetaybit kawēn icēmān.

— Uk'a muycemucemap'ip puxim wuyju — i'e'em itabut'ūmayū cūġ ma wuyekukuap cocom pima, kawēn icēmat taġ wuyju jekukum puye.

¹⁶Iba'arēm itabut'ūmayū xe apēn wuyetabut Deus kay iap, itaybit'ūm ip puye. Ġasū bit iba'arēm ġu o'e cebe ip, Jesus Cristo ixeyū mukūyjojom puye.

Ixe Jesus Cristo ijodian o'jebapuk. Deus biōġbuk cuk adi o'e ixe be: “Ēn cūġ cīcā oxe,” i. Ixe o'jojjo Deus ekawēn tojtjot'ukayū. Itabucayū ixe o'ġuwēnuwēn ijodi. Ade ijodiat itabut o'e ixe kay. Deus waram ixe o'ġuyyu kabi kay.

4

¹Ġasū ōn jawē ibiōġbuk kērēat a'ō kay kūyjobicayū be eymuġuykukuap puxim. Amap kabia be Jesus kay jetabucap jepere ip pūġpūġpūġ. Ibiōġbuk kērēat ekawēn kay ma itabut jeedop ip—wuymuġuykukuku'ukayū a'ō kay dak. ²Soat em napa ma e'em ip. Wuymuġuykukukuxi ip. Itaybit ġu ip ajo xīpat iam ajo xīpat ġu iam tak. Cewawē ba'ore ip. Ipikat puxim ip xidīġ mupikupikap puxim.

³— Cūġ ġu wuywebe jewebumūn ām — i'e'em ip wuywebe napa ma. — Ibiat i'opi wuywebe — i dak e'em ip napa ma.

Deus pit soat xat o'ġubapuk itabucayū xan—kawēn icēmān itaybicayū xan. ⁴Soat Deus emumuġē xīpat.

Imēnpuye ka'ūmġu i'opiat wuywebe.

Imēnpuye jekōn pima:

— Bay, xīpat cīcā ēn, soat em ēn ocesan iūmūm ocewebe — i wuyju e'em Deus pe.

⁵— Soat wemumuġē xīpat ipi watwat xan — i juk o'e Deus.

Jekōn pima wuyju dak kawēnwēn Deus eju.

— Ēn xīpat cīcā — i'e'em wuyju cebe.

Imēneju ka'ūmġu i'opiat wuywebe.

⁶Timóteo, owebe awēap cuy eġuwēn wuykitpitpiyū be itabucayū be. Iboam ixeyū mukūyjojom pima, xīpacan ecesīy Jesus Cristo be kapikpik'ukan. Kuy bima etabun cuy eġuy Jesus Cristo kay iap ekawēn icēmān. Kūyjobin cuy eġuy iboap ekawēn kay bekicat jetitinap puxim. Iboap ekawēn taġ cuk adi ejekuku.

— Ġasū dak imēn cuy ejeku — i ōn e'em ewebe.

⁷Itabut'ūmayū dobuyū'ūm'ūm ekawēn kay ġu juy eġuy. Te'e ma kuka eġuy ixeyū ekawēn kay etabut. Ixeyū'ūm'ūm ekawēn kay bima, wuybu'u kuka ace wuyetabut am Jesus kay. Ēn pit soat em kūyjobin cuy eġuy Deus biōġbuk a'ō kay biġ ma etabut cīcā am Cristo kay.

⁸Xīpat wuywebe wuyjebit mubacacan am. Ibodi ma bit xīpat wuywebe soat em kūyjobit am Deus biōġbuk a'ō kay. Ixe a'ō daġ jekukum pima, wuyāġuy'isum kuka ajeku ijodi bima. Wuye'ū buje dak soat em Deus xe acesop waram wuyetait puje. ⁹Icēmān ōn emutaybitbin iboam. Wuyetabun cuy ajop iboap ekawēn kay. ¹⁰Wuyetabut cīcā Deus kay—soat em itaicat kay. Imēnpuye wuyju kapikpiġ cīcā warara'acat mutabut am cekay. Ixe soat taxijo ojuy. Ixe soat jekay itabucayū daxījojom.

¹¹Timóteo, wawēwēap cuy eġuwēn wuykitpitpiyū be.

— Paulo ekawēn taġ cuy epekuku — i juy ece cebe ip.

¹²— Aypa ġu buk ēn. Ocetabut ġu ekawēn kay — i'ūmġu juy je'e ewebe warara'acayū. Cūġ cīcā juy ejeku. Ekawēntim cuy eġuy. Xīpan tak cuy itabucayū ejukuk, itabut'ūmayū dak. Etabun cīcā dak cuy eġuy Deus kay. Aġuy'isum tak cuy eġuy. Cūġ ma juy ejeku warara'acayū be ekuap co'i jeku am. ¹³Wajēmap wiwim pima Deus ekawēntup cocom

cuy eḡuy je'awerorom'ukayū be ya'l'jo am. Deus ekawēn muwēnuwēn cuy eḡuy cebe ip. Ixeyū mutaybitbin cuy eḡuy Cristo ekawēn. ¹⁴Deus cuk ja'ōbacaap o'ḡūm ewebe kapik am cebeam. Ixe juk ja'ōbacaap o'ḡūm ewebe jekawēn muwēnuwēn'ukayū eweju kawēn puje—itabucayū kukukayū eweju kawēn puje. O'jwebumōḡ ip abi jeje Deus ekapikap pe emuy ām. Imēn cuk o'e ip Deus biōḡbuk a'ōbi. Ixe a'ōbacaap taḡ cuy epeku. ¹⁵Āebum cuy eḡuy owebe awēwēap kay. Iboap taḡ cuy ejeku. Imēn eku buje, “Big ma Jesus Cristo ekawēn taḡ ēn jekukum” i je'e ip ewebe ejojoayū. ¹⁶Eday'em'um cuy eḡuy warēmtaḡ ekuap puxim, warēmtaḡ ma warara'acat mutaybinap puxim tak. Cūḡ ma eku buje, aḡuy'isum ejeku ijodi. Deus xe eḡuy e'ū buje dak. Ekawēn cocoayū dak ixexeedop ip soat em.

5

¹Ikērēat mujurūḡ puje, aypaat eḡukorēm ḡu juy. Eyawē acā juy. Ixe juy eyawē ebure awēap puxim. Aypapat eyawē juy ekitpit awēap puxim. ²Yabubut cuy eyawē eixit awēap puxim. Warara'acayū aoyū dak cuy eyawē eixit awēap puxim. Aoyū eju kawēnwēn pima jaejubuku ocepoy iap kay juy ḡebum ḡu eḡuy.

³Gasū ōn jemukūyjo apēn itop'e'ū'ibiyū buywan—ibadip'ūmayū iam. ⁴Itop'e'ū'ibit i'it'et pima, i'iyū juy xipan jexi jukuk. Yuktaxitxet pima, yuktaxit cuy xipan jeawa jukuk. Deus xe cūḡ ma warara'acayū be ḡu ixeyū xi kuk am, ixeyū eawa kuk am tak—ibadipyū be acā. Ixeyū itaybit cuy cūḡ ma Deus xe wuybadip kuk am iam kuy bima xipan ip jekukap teim. Irem ḡu juy jexi jukuk ip. Ixeyū juy ixat je'ḡūmḡūm cebe ip, cesay dak. Imēn xipat Deus xe. ⁵Pūḡpūḡ itop'e'ū'ibiyū tadaybot ma. I'it'et ḡu ip. Yuktaxitxet ḡu dak. Ixeyū itabut warara'acat kay ḡu—Deus kay acā. Kabiam, ixima daḡ tak ka'ūmat ojuyjuy ip Deus xewi acā—warara'acat xewi ḡu—ixeyū itop'e'ū'ibiyū. Deus eju kawēnwēn ip warara'acat peam, warara'acat kay ḡebum puye. Ixeyū be acā itabucayū juy ixat je'ḡūm, cesay dak, ibadipyū'um puye. ⁶Warara'acayū bit imēn ḡu jekukum itop'e'ū'ibiyū. Jewemucokcokcoḡ ā jekukum ip. Itabēḡ ip. Inaka Deus xe ce'ūat co'i ip warēmtaḡ ma jekukum puye. Ixeyū juy esubuywan ḡu. ⁷Owebe awēwēap cuy eḡuwēn wuykitpitpiyū be warara'acayū be ixeyū ekukuap muymuyap puxim. ⁸Xipan wuybadip kuḡ'um pima, wuyetabucap epereap co'i aceku. Itabut'ūmat ekukuap podi ma ikērēm aceku.

⁹Soat ḡu juy esubutetmōḡ ip itop'e'ū'ibiyū butet itabucayū e'awerorop'a beatup pe. Itop'e'ū'ibit yabut pima—60 koato kuḡ pima; ceweitopta ebikamat itom pima dak; ¹⁰warara'acayū “Teku xipacan e'em soat em” i'e'em pima dak; xipan je'iyū o'ḡuaypan pima dak; jeduk'a be powatwat tujuōmōm pima dak, soat em Deus ebekitkiyū buywatwan pima dak; iba'oreat kukayū buywatwan pima dak; warara'acat pe idipat mujurūḡḡ pima dak—ixeyū butet acā esubutetmubararak taperadup pe—teyūku kapikpiḡ Deus peam iaptup pe.

¹¹Yaypan'isuat putet pit esubutetmōḡ ḡu juy iḡodup pe—itop'e'ū'ibit putetup pe. Waram jwebumūn pin je'e ip. Ibu'u je'e ip kapik am Cristo beam. ¹²Koap pima:

— Waram pit ocebewumūn ḡu. Cristo beam acā kapig ōn — i juk o'e ip. Ibu'u ip pima bit:

— Te'e ma “Cristo beam acā kapig ōn,” i juk ece — i je'e warara'acayū cebe ip.

¹³Ixeyū itop'e'ū'ibiyū te'e ma ip kabiabun kapkam uk'a kapkam. Ibukapik'ūmayū ip. Cekawēnxi ip. Kawēn mukērērēn tak ip. Imuwēnpiat muwēnuwēn ip. ¹⁴Imēneju:

— Waram jwebumūn cuy ip itop'e'ū'ibiyū yaypan'isuayū — i ōn e'em. — Waram jewe'ita juy ip — i ōn e'em. — Xipan cuy ip jeedop je'iyū kuḡ — i ōn e'em.

Waram ip jwebumūn puje, wuyuy ba'ore je'e wuykay'ūmayū be. ¹⁵Pūḡpūḡ itop'e'ū'ibiyū'in o'jēm Deus e daḡwi. Satanás a'ō kay kūyjobit am ip o'jēm. ¹⁶Itabucat padip itop e'ū buje, ibadipyū juy ixexeedop ip.

— Ocebadiḡ cuy epesubuywan — i'ūmḡu juy je'e warara'acayū be, itabucayū be. Ibadip'ūmayū buywatwan pit ip jeedop itabucayū.

¹⁷Xipan cuy itabucayū kukukayū ajukuk. Eykukayū xipan itabucayū kuḡ pima, xepxem cuy cekapikaptepepeteida cebe ip. Kapikpiḡ cīcā bima, xepxem cuy cekapikaptepepeteida cebe ip Jesus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be—Deus ekawēn eymutaybitbin'ukayū be

dak. ¹⁸ Imên e'em Deus ekawên tup—Moisés emudupmubararakup: Imukapikipiğ pima, eöhöbi epesubimukirik ġu juy jexat'oap puxim—ãğ jekôn, i. Imên e'em Lucas emudupmubararakup: Cekapikaptei juy epeğüm kapikipik'ukat pe, i. Imêneju cekapikaptei juy epeteida itabucayü kukukayü be. ¹⁹ Püğ pe itabucayü kukukat muymuy buje, eyetabun ġu juy epesop ixe ekawên kay. Xepxepayü bit, ebapüğayü dak püğ tağ ma ixe muymuy buje, eyetabun cuy epesop ixeyü ekawên kay. Wara'at tağtağtağ pima bit, eyetabun ġu juy epesop ixeyü ekawên kay. ²⁰ Itabucayü kukukat ikêrêat mujurüğrüg epere am ibu'u bima juy epeğukorê m soat etabutpe. Epeğukorê m cuy warara'acat pe iparara am ikêrêat mujurüğap puxim.

²¹ Timóteo, owebe awêwêap tağ cuy ejeku. Püğ tağ ma juy ejukuk soat itabucayü. Ebu'um ġu juy eğuy imukorê m am ip ebureyü ma'ğ u ip. Iboap muwênuwên òn ewebe Deus a'òpiju, Jesus Cristo a'òpiju dak, Deus ekawên tojtjot'ukayü a'òpiju dak—ikêrêat kuğ'ümayü a'òpiju. ²² Dao ġu juy ecwebumöğ ağokatkat abi jeje imuy am itabucayü kukukan. Warara'acayü ikêrêat mujurüğrüg pima, eju ġu juy ceweju ip. Ağuy'isum cuy eğuy. Ikêrêat cuy eğüğê ġu—püğ em tak ka'üma.

²³ Idibi at ġu juy etikônkon. Uva'abidi dak etikônkon, edada muxere am.

²⁴ Püğpüğayü soat etabutpe ikêrêat mujurüğrüg. Soat itaybit ikêrêat mujurüğrüg ip iam. Itaybit ip ġaxin ma Deus ipiat supi'ajoat cebe ip iam. Warara'acayü bit iba'arê m ma ikêrêat mujurüğrüg. Guyjom pit soat itaybit je'e ikêrêat o'ğujurüğrüg ip iam. ²⁵ Imên puxim püğpüğayü ma soat etabutpe ma xipacat mujurüğrüg. Soat itaybit xipacat mujurüğrüg ip iam. Warara'acayü bit iba'arê m ma xipacat mujurüğrüg. Ğasü ka'üma ma itaybit apên ixeyü e'em iam. Ğuyjom pit itaybit je'e ip.

6

¹ Tei'üm kapikipik'ukayü be ecekawên cuy—Jesus kay itabucayü be.

— Ibuyxim cuy eyekariwa epejukuk — i juy ece cebe ip. — Ibuyxim ip ikuğ pima kuka Deus o'jomuyum ġu ip itabut'ümayü — i juy ece cebe ip. — “Pauloyü warêntağ ma itabucayü mutaybitbin,” i'ümğ u kuka dak o'e ip — i juy ece cebe ip.

² Püğpüğ ixeyü'in kapikipiğ itabucayü beam, jekitpitpiyü beam.

— “Küyjobin ġu oce wekariwa a'ò kay, ixe dak itabut Jesus kay buye,” i'ümğ u juy epe'e — i juy ece cebe ip. — Xipan cîcâ juy epyekapik cebeam ixeyü dak itabut puye, Jesus xe ikukpin ip puye dak — i juy ece cebe ip.

Timóteo, iboam cuy itabucayü eğutaybin

— Xipan cuy epeku — i juy ece cebe ip—tei'üm kapikipik'ukayü be.

³ Wuykukukat ekawên icêman—Jesus Cristo ekawên. Ixe ekawên tağ jekuku'ukat Deus bikuyap tağ tak jekukum. Ade'ümayü bit cekawên kay ġu. Cekawên ġu imutaybitbin ip. Warêntağ ma imutaybitbin ip.

⁴ — Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip te'e ma.

Imên pit itaybit ġu ma ip. Soat em jewa'òxixiğ ip. Jewa'òdawutwutxi ip. Itabikuku e'em ip jewewekay, imên jekukum puye. Wara'at tağtağtağ ma ip kawênwên. Itabutkarey ip jewewekay. ⁵ Soat em ip jewa'òxixiğ jewewegu. Yağuyba'arê m ip o'e. Oibu'un ip kawên icêmat kay. Tüybe Deus kay wuyetabut pima acejekariwan iân e'em ip. ⁶ Deus kay itabucat ibubut adeat puxim e'em icokkok, Deus kay wuyetabucap wuybubut kuğ iap podi ma xipat puye. ⁷ Ajo-kuğ wuybui be wuykap'isum? Ka'üma kuğ! Imên puxim ajo'in acetujowat ijodiwi wuye'ü buje? Ka'üma ma! ⁸ Wara'at kuğ'üm pima, wuycokkoğ mabuk acesop wuydotite bima, wuyxaxet pima dak. ⁹ Ibubut ade pinayü ikêrêat mujurüğrüg dinheiro buap ojuy. Warêntağ e'em ip itabikuku soat kay jebubun puye. Xipat ġu ip soat xe ijodiat xe. Soat em ipiat supi'ajojo ip. Deus wi wüy ma jeedop ip. ¹⁰ Ikêrêat mujurüğrüg ip soan dinheiro kay itabikukuap tomuju. Püğpüğayü oibu'un ip Jesus kay. Jetabucap o'jepere ip dinheiro kay jÿjâ buye. Ade o'jat ip dinheiro. Inaka iğuycüğ cîcâ ip jekukum jetabucap o'jepere buye.

¹¹ Ēn pit, Timóteo, Deus a'ōbuywatwat'ukat ěn. Imĕnpuye ikĕrĕat pewi juy ecenapōn. Cūg ma juy ejeku. Ikukpin cĭcā juy Deus ejukuk. Etabun cĭcā juy ĕguy cekay. Ikukpin cuy warara'acat tak ejukuk. Etaxim cuy ipiat esupi'ajo. Yoboġan pin ġu juy ĕguy. ¹² Jedaudau'ukat soan jewūncaan jedaudaum koap jedauap epere am jabeatup pu ojuy adeayū etabutpe. Ixe buxim ěn tak soan a'ōbacaan cuy etabut ĕguy Jesus kay. Ebu'u'ūm pima, soat em Deus xe ĕguy e'ū buje. Adeayū etabutpe:

— Wetabun oġuy Jesus kay ġebu je bit — i juk ece kuy bima.

Imĕn i'e buje, Deus cuk enaĕ soat em enuy am jexe. ¹³⁻¹⁴ Jesus ekawĕn taġ cuy ejeku ewebe ikĕrĕat muġĕap puxim; Jesus pe “Ikĕrĕat kuġ ěn” i'eap puxim ewebe. Wara'at taġ ġu juy ejeku—Jesus ekawĕn taġ acā—soat ekawĕnwĕnap taġ acā. Ixe ekawĕn taġ cuy ejeku wuykukuk at ġĕmap wiwim pima—Jesus Cristo ġĕmap wiwim pima. Iboam ōn awĕwĕm Deus etabutpe, Jesus Cristo etabutpe dak. Ixe Deus soat mutaicin. Ixe Jesus Cristo iparara'ūma kawĕn icĕmat o'ġuwĕn iecuġap pe—Pōncio Pilatos pe. ¹⁵ Imudot pin pima, Deus waram ixe Jesus Cristo ġudot wuykay. Ixe Deus xipat cĭcā. Wara'at ġu omuy ijodiat kukukat—Deus acā. Ixe ijodiat kukukayū kukukat. Ixe ijodiat ekariwayayū ekariwa. ¹⁶ Soat pit ace'ū. Ixe bit je'ū ġu. Ka'ūmġu xipat'ūmat cebe. Daxadia beat co'i. Wuyajĕm pa'ore cetĕġ. Abu ixe o'Jojojo? Ka'ūma ma. Iba'ore wuywebe ijo am.

— Kūyjobin ocesop a'ō kay acā — i juy ace cebe. — Soat podi ma ěn a'ōbaca — i juy ace cebe.

Imĕn cuy ace.

¹⁷ Timóteo, ibubut adeayū juy eyawĕwĕ.

— Eya'ōbuyxian pin ġu juy epesop — i juy ece cebe ip. — Dao ma kuka eybubut oi'ūm — i juy ece cebe ip. — Imĕnpuye eyetabun ġu juy epesop eybubut kay—Deus kay acā eyetabun — i juy ece cebe ip. — Deus ade iūmūm wuywebe wuymucokcok am — i juy ece cebe ip. — Soat wuyemumukaypinput iūmūm wuywebe — i juy ece cebe ip. ¹⁸— Xipan cuy warara'acat epejukuk — i juy ece cebe ip. — Xipacat cuy epeġujurūġrūġ — i juy ece cebe ip. — Eydacum ġu juy epesop warara'acat pe — i juy ece cebe ip. — Ibubut'ūmat pe juy eybubut'in epeġūm — i juy ece cebe ip. ¹⁹— Eybubut'in iūmūm pima ade epejukuk eybubun kabi be — i juy ece cebe ip. — I'ūm ġu eybubut — i juy ece cebe ip. — Icĕmān Deus xe epesop eyetai — i juy ece cebe ip.

²⁰ Timóteo, apĕn Deus o'e ewebe iap taġ cuy ejeku. Ade'ūmayū warĕmtaġ ma kawĕnwĕn ip. Jawa'ōxixi'g ip. Deus muymuy ip. Cekawĕnxiayū ip.

— Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip napa ma.

Ecekawĕn ġu juy ceweju ip.

²¹— Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip napa ma.

Jetabucap ip o'jepere e bewi oitabidao'ibit puxim.

— Bay, xipan cuy Timóteo ejukuk — i ōn e'em Deus pe. — Xipan cuy soat Jesus kay itabucayū ejukuk — i ōn e'em cebe.

Ibūrū ma.

TIMÓTEO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹Timóteo, cartadup mubarararağ òn ewebe kato mujuaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus a'òbi. — “Jesus Cristo eju mǔğ'i eyju jekukum pima, soat em Deus xe epesop eyetait,” i juy ece ijodiatat pe — i juk o'e Jesus Cristo owebe.

²Timóteo, ên okpot co'i. Ekukpin cĭcā oxe. Deus wuyebayat. Jesus Cristo wuykukukat. Deus eju òn kawēnwēn ewebeam.

— Xipan cuy Timóteo ejukuk — i òn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eğuy cekay — i òn e'em cebe. — Ixe ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³— Bay, ên xipacat cĭcā — i òn e'em Deus pe.

Warara'acat a'ò dağ ğu òn jekukum—ixe a'ò dağ acā. Wedobuyū'üm'üm tak ixe a'ò dağ jekuku'uk ip osodop. Ocockok ixe kay soat apēn cedağ oxe iap tağ òn jekukum puye. Ixe eju òn kawēnwēn ewebeam soat em. Kabiam òn kawēnwēn ceweju, ixima dağ tak. ⁴Ĝebum cĭcā òn ekay. Exewi ojēm puje etòñ iap kay ğebum òn. Ejo pin cĭcā òn waram ocockok am. ⁵Ĝebum òn apēn etabut Jesus Cristo kay iap kay. Jewexe ğu etabut cekay—icēmān. Koap pima eawa Lóide itabut osunuy cekay. Exi Eunice dak itabut osunuy cekay. Ixeyū buxim ên tak etabut cekay. Wetaybit cĭcā iboam. ⁶Imēnpuye òn jeāwē. Itbucayū kukukan emuy buje, juk ocewebumōğ abi jeje. Deus cuk ja'òbacaap o'jomōğ ewebe. Ĝebum cuy eğuy iboap kay. Ixe a'òbacaam cuy ejeku. ⁷Deus jebiōğbuk muōmōm wuywebe. Ixe biōğbuk wuymparararan ğu—wuya'òmucanucan acā. Deus ja'òbacaap ümüm wuywebe. Ya'òbacaap kuğ pima xipan kuka warara'acayū ajukuk. Jewāwēwēm tak ajop ikērēt muğēap puxim.

⁸Itabut'ümayū odaomün wuykukukat ekawēn oğuwēnuwēn puye. Inaka esūsün ğu juy eğuy obuxim, daomünmünap'a be ma'ğu òn. Ebisūsün ğu dak cuy eğuy wuykukukat ekawēn muwēn ām warara'acayū be. Owebe ipiat'ajojoap puxim ipiat supi'ajo an ip ewebe ên ixe ekawēn muwēnuwēn puye. Ebu'um ğu juy eğuy imuwēn ām ipiatpi'ajojom ma'ğu. Deus ja'òbacaap je'ğüm ewebe. ⁹Ixe Deus kuy wuydaxijo. Ixe kuy wuynaē jebekitkiyüm. Ixe kuy wuynaē xipacat ağūğēğē buye ğu—ixe wuynaē pin puye acā, ixe xe wuykukpin puye dak.

— Xipacat oğüm soat pe Jesus Cristo kay itabucayū be — i juk o'e Deus jewebe ma. Imēn cuk o'e jewebe ma ka'ümğü ipi bimān ma. ¹⁰Ixe xipacat üm pin osunuy soat pe iam wuyetaybit ğu juk adi ajop. Ğasū bit wuyetaybit ace. Wuyetaybit ace wuydaxijojo'ukat oajēm puye. Jesus Cristo kuy oajēm. Ixe Jesus Cristo xipacat ümüm wuywebe. Ixe ce'ü osunuy. Inaka waram ğuto o'jetait. Ixe wuye'ü'üap a'òbacaap o'ğü'üm. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi oekuku.

— Soat em eyetait epesop Deus xe eye'üap tomukadi — i juk adi o'e'e wuywebe. Imēnpuye Jesus Cristo kay wuyetabut pima, wuypararam ğu wuye'üap puxim.

¹¹Deus cuk onāē jemumujum.

— Wa'òbi juy kawēn idipat muwēnuwēn eğuy — i juk o'e owebe. — Itabucayū mutaybitbin cuy eğuy — i juk o'e owebe.

¹²Itabut'ümayū ipiatpi'ajojoan owebe, òn kawēn idipat muwēnuwēn puye. Obu'u ğu ma'ğu oğuy wetabut am Jesus kay. Wetabut cuk adi oğuy cekay. Ğasū dak wetabut ma cekay, wetaybit cĭcā ixem puye. Wetaybit soat podi ma ixe ya'òbaca iam. Soat oğüm cebe iap muxipanpan jeenuy jajēmap kabia wiwim pima. ¹³Kawēn icēmān cuk adi òn emutaybitbin. Iboap ekawēn tağ cuy ejeku. Wekukuap puxim cuy ejeku. Etabun cĭcā juy eğuy Jesus Cristo kay. Xipan cuy warara'acayū ejukuk. Imēn cuy ajeku Jesus Cristo eju mǔğ'i wuyju jekukum pima. ¹⁴Kawēn idipat o'ğuwēn ip ewebe kuy bima. Ĝebum cuy eğuy iboap ekawēn kay. Ibiōğbuk xipacat omuy wuywebe—Deus biōğbuk. Ixe biōğbuk wuybuywatwan ixe ekawēn kay ğebum am.

¹⁵ Ade Ásia eipi watwat'in cuk opere iap awëg kuy eyawëgtobuxik. Fígelo ma ixeyü'in osunuy, Hermógenes tak. ¹⁶ Onesíforo bit obuywatwat'uk osunuy.

— Xipan cīcā juy Onesíforo ejukuk, ibadipyü dak — i òn e'em wuykukukat pe. Ixe isüsün ñu osunuy jajëm ãm daomümmünap'a be ojo am. Püñ em ñu ixe Onesíforo omucokcokcoğ—ade em ma. ¹⁷ Roma ka be jajëm'isum okudadam oeku. Odobuxik puje acā oibu'un okudadam. ¹⁸ Etaybit Éfeso ka be bima soat em ixe obuywatwat'uk osunuy iam. Imëneju:

— Wetabotaidabotbon cuy oğuy ekay küyjobit'ümayü be ipiat'ajoap kabia be iam cuy Onesíforo eğutaybin — i òn e'em wuykukukat pe.

2

¹ Timóteo, ën okpot co'i. Deus soat em xipan wuykuğ Jesus Cristo eju müğ'i wuyju jekukum puye. Imënpuye a'òbacaam cuy eğuy! ² Adeayü mutaybitbin cuk adi oğuy—emutaybitbin tak. Ën pukto iboam cuy cüğ ma jekuku'ukayü mutaybitbin eğuy ixeyü be warara'acayü mutaybin am.

³ Ade itabucayü ipiatpi'ajojom. Ën tak sorara buxim ebu'um ñu juy eğuy ipiatpi'ajo am. Jesus Cristo esoraram cuy eğuy. Sorara buxim ixe a'ò kay acā juy küyjobin eğuy. ⁴ Nopagöğöm pima jeduk'a beat co'i'ümğü jekukum sorarayü. Ja'òbi ñu ip jekukum—jekukukat a'òbi acā. Imënpuxim Jesus Cristo a'òbi acā ejeku. ⁵ Cedağ ma o'jedau bima acā kuka o'jat jedauaptei warara'acat podi ma iwüncaat. Cedağ'üm o'jedau bima bit, kuka o'jat ñu. Imënpuxim ën tak cuy cedağ ma ejeku. ⁶ Ku be ibukapik cīcāt cuy koam jexat'am yabu. Imënpuxim ën tak cuy ecekapik cīcā Jesus Cristo beam. ⁷ Timóteo, ñebum cuy eğuy wekawën kay. Wuykukukat cuy jemutaybin apëğape wekawën iam.

⁸ Ñebum cuy eğuy Jesus Cristo kay. Deus ixe Jesus Cristo o'ğutait ce'üap tomukadi. O'ğuyü kabi kay. Davi naxeğebit o'ğuyü. Iboap cuk adi oğuwënuwën kawën idipat muwënuwën pima. ⁹ Itabut'ümayü juk adi ipiat o'supi'ajojoat owebe, kawën idipat oğuwënuwën puye. Ikërëat mujurügrüğ'ukat puxim ip odaomün owebe kawën idipat muwëğap puxim. Imënpit iba'ore cebe ip kawën idipat muwëğap mu'üm ãm. Kawën idipat muwënuwënap i'üm ñu. ¹⁰ Imëneju wetaxi jījā ipiatpi'ajo am Deus emunaëhëyü be kawën idipat a'ño am. Wetaxi jījā ixeyü mutabut am Jesus Cristo kay. Deus ixeyü dak idaxijo wuydaxiyoap co'i. Deus dipap kuğ jeedop ip. Ixeyü dak Deus xe jeedop wuyweju. Soat em wuyetai acesop cexe. ¹¹ Apën cuk adi oğuwënuwën ewebe iap waram ñuto oğuwën ewebe ñasü dak. Iboap ekawën icëmān.

Wuybu'u'üm pima wuye'ü ãm Cristo bikuyap tağ wuyekuap ojuy, ixe xe acesop wuyetai, i.

¹² Ipiatpi'ajo am wuyetaxi bima, ijodiacat kukukayüm acesop Cristo eju, i.

“Òn pit Cristo ebekit ñu,” i wuyju e'em pima, “Eyju dak webekitkiyü ñu,” i je'e wuywebe ixe dak, i.

¹³ Wuyju ixe ekawën epererem. Cristo bit ja'òmuwarururun ñu. Ixe soat em e'em apën cuk adi o'e'e iap tağ, i.

¹⁴ Owebe awëwëap cuy eğuwën ebekitkiyü be ñebum ip top am. Eğutaybitbin cuy ip.

— “Epeyewa'òxikik ñu juy,” i òn e'em eywebe Deus topabe — i juy ece cebe ip.

Jewa'òxikixiğ pima ip ya'ñojomayü buywatwan ñu ip—ixeyü mubu'u'un acā jetabut am Jesus Cristo kay. ¹⁵ Soan ma ece Deus pe “Cüğ ma ën jekukum oxë” i'e am ewebe. Cüğ ma juy kapikpiğ eğuy esüsünap puxim Deus pe ekapikap coan. Kawën icëmāt cuy eğutaybitbin—Deus ekawën. ¹⁶ Te'e ma jewa'òxikixiğ ip adeayü. Deus pit cekawën kay ñu ip. Ixeyü ekawën coco'ukayü biğ ma Deus kay ñu e'em. Jewa'òxikixiğ ñu juy eğuy ixeyü eju. ¹⁷ Ot'ü'ü wuyën mu'ümü'üm. Imënpuxim ixeyü wuymutaybitbin pima wuyetabucap kuka o'ğü'Üm ip. Wuyubu'un kuka ip Cristo kay wuyetabut am. Himeneu ixeyü'in Fileto dak. ¹⁸ Püğpüğ itabucayü'in ixeyü ekawën kay itabut o'e. Imënpuye oibu'un ip Jesus kay. Jetabucap o'jepere ip e bewi itabidaat puxim.

— Deus kuy itabucayū'ūm'ūm o'ğuyu kabi kay — i napa ma e'em ip itabucayū be. — Wuyiwat xeku — i napa ma e'em ip.

Imēn ip itabucayū mu'ukpiceğēğēn Jesus kay. ¹⁹ Wuyju bit acejepere ġu wuyetabucap, kawēn cūğat kay wuyetabut puye. Cem ma uk'a muy buje, ya'at'et ġu. Imēnpuxim kawēn cūğat kay wuyetabun puje, acejere ġu dak. Deus ebekitkiyū wuyju. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Wuykukukat itaybit abuyū webekitkiyū iam, i.

Wara'atup e'em:

“Deus ebekit òn” i'e'e'ukat ikērēat mujurūğrūğap cuy jepere, i dak e'em Deus ekawēntup.

²⁰ Ya'ade opop ibubut mūn'a'a yabo'gat'a be—ibubut adeat tuk'a be. Ouro muğēğē'a opop, prata muğēğē'a dak, ip muğēğē'a dak, wuynōm muğēğē'a dak. Pūğpūğ'a kuğ ip soat kabia. Wara'at'a kuğ pit ip xipacat ebapuk puje acā, ya'òbuyxiat ajēm puje acā. ²¹ Ikērēat mujurūğrūğap epere buje wuyju dak xipat acesop wuykukukat Jesus xe.

— Obuywatwan cuy eğuy, xipat ēn oxo buye — i je'e wuywebe. — Ocokcok cīcā ekay — i je'e wuywebe, wuyağuyisu buye, ikērēat mujurūğrūğap kuy acepere buye dak.

²² Yaypan'isuayū etabikukuap kay ġu juy eğuy. Cūğ ma juy ejeku Deus etabutpe. Etabun cuy eğuy Jesus Cristo kay. Ikukpin cuy soat ejukuk. Kaba'ūm cuy eğuy warara'acat eju. Imēn ma jekukum ip—“Ocekukukat, ocebuywatwan cuy eğuy” i'e'e'ukayū—Deus emu-muisunyū. ²³ Ecekawēn ġu juy jewa'òdawutwut'ukayū eju, warēmtağ ma kawēnwēn'ukayū eju dak. Jawa'òxixixiğ acā ip. ²⁴ Wuykukukat buywatwat'ukat pit jewa'òxixixiğ ġu juy. Xipan cuy soat jukuk. Xipan ma juy soat mutaybitbin jeenuy. Yukupiceğēm ġu juy warara'acat jukuk. ²⁵ Wuyumuy'ukayū mukūyjobitbin pima, wuya'òpuruğ ġu juy acekawēn cewēju ip. Ibuyxim cuy ip ajukuk. Ğuyjom paxi Deus ixeyū ġubu'un ikērēat kay am. Ixeyū aco'i ġutabun kawēn icēmat kay. ²⁶ Kuy bima ibiōğbuk kērēayū kukukat ixeyū o'jat puca buap puxim. Ibiōğbuk kērēayū kukukat bikuyap tağ ip jekukum ġasū. Ğaxīn ma aco'i ġuto ip yağuyusan. Ibu'un aco'i kuka ip ibiōğbuk kērēayū kukukat a'ò kay nobano'abibubu bewi puca o'kap iat puxim.

3

¹ Amap kabia iba'ore jījā je'e itabucayū be Deus ekawēn tağ jeku am adeayū ikērēat ġujurūğrūğ puye. Ğebum cuy eğuy iboap kay. ² Jewekay acā ġebum jeedop ip ijodiat. Itabikuku jījā jeedop ip dinheiro kay.

— Soat podi ma oca'òbuyxi — i je'e ip napa ma. — Ka'ūmğu ocejo'iat ya'òbuyxiat — i napa ma je'e ip.

Warara'acat ekawēn mukērērērēn jeedop ip.

— Ēn xipat cīcā — i'ūmğu je'e ip, warara'acat xipacat ūmūm ma'ğū cebe ip.

Kūyjobit ġu jeedop ip jebay a'ò kay, jexi a'ò kay dak. Ibuyxim ġu ip Deus jukuk. Ixe kay itabucayū dak jukuk ip ibuyxim ġu. ³ Abu jukuk ikukpin? Ka'ūma ma. Ya'òpuruğ ip soat jukuk. Warara'acat muymuyxi jeedop ip. Jewawēwēm ġu jeedop ip ikērēat kukap puxim. Dao ma ip etakomamān. Xipacat kay ġu jījā jeedop ip. ⁴ Jebureyū tujowat ip cekay itakomaayū be yaoka am. Warēmtağ ma jeku ip. Jewexe yoboğ cīcāayūm jeedop ip. Deus mucokcok pin ġu jeedop ip—jewemucokcok pin acā.

⁵ — Oceju dak Deus ebekitkiyū — i napa ma je'e ip warara'acat pe.

Inaka itaybit ġu jeedop ip Deus a'òbacaap kuk am. Deus bikuyap tağ ġu jeku ip—jebikuyap tağ acā. Ixeyū burem ġu juy eğuy, ēn pit. ⁶⁷ Ixeyū'in aoyū muğuykukukum—yağuy'ūmayū muğuykukukum. Ixeyū aoyū ikērēat mujurūğrūğ soat em.

— Ikērēat kuğ oceju — i'e'em ip ixeyū aoyū.

Inaka ikērēat mujurūğrūğap epereperem ġu ip. Iparara ip Deus ipiat supi'ajoat ocewebe iap puxim. Inaka kūyjobit pin ġu ip Deus pe jedaxi Joan. Jewexe ip kawēn icēmat kudadam. Jewexe jewemutaybitbin ip. Inaka itaybit pa'ore cebe ip kawēn icēmān. Imēnpuye imuğuykuku'ukayū òmōm ixeyū aoyū duk'a be. Warēmtağ imutaybitbin ip.

— Ocekawên tağ cuy epeku eyejuap puxim ipiat'ajojoap kay — i'e'em ip cebe ip napa ma.

Imên aoyü muğuykukukum ip kawên icêmat tobuxikap puxim. ⁸ Moisés kawên icêmat muwênuwên'uk osunuy Deus a'öbi kuyje. Janes Moisés a'ö kayğu jÿjâ osunuy, Jambres tak. Kawên icêmat kay ğu jÿjâ osodop ip. Imênpuxim ixeyü ağokatkayü warara'acayü muğuykukukum ixeyü be kawên icêmat kayap puxim. Yağuy'üm ip. Jesus kay jetabucap ip o'jepere. Itabut'ümat co'i ip Deus xe. ⁹ Soat em ğu bit ijodiatat ğuğuykuku ip—xepxep kabia â. Guyjom soat ijodiatat je'e cebe ip:

— Ajo am eyetaybit? Ka'üma am ma! — i.

Imênpuxim kuyjeayü'üm'üm o'e Janes pe, Jambres pe dak.

¹⁰ Bekit, etaybit cîcâ apên òn jekukum iam, apên òn warara'acat mutaybitbin iam tak, apên obikuy Deus bikuyap tağ weku am iam tak. Etaybit apên wetabut Jesus Cristo kay iam, apên wuydiceğêm ğu òn warara'acat kuğ iam tak, apên ikukpin warara'acat kuğ òn iam tak, apên wetaxi ipiat'ajo am iam tak. ¹¹ Itabut'ümayü juk adi ikêrêm okuk. Ipiat cuk adi o'supi'ajoat ip owebe. Ikêrêm cîcâ juk adi ip okuk Antioquia ka be bima, Icônio ka be bima dak, Lистра ka be bima dak. Ade em cuk adi ipiat osupi'ajojo. Wuykukat Jesus pit odaxijo ixeyü bui bewi. Etaybit iboam. ¹² Jesus Cristo eju müğ'i wuyeku am wuybikuy bima, itabut'ümayü ipiat supi'ajoat wuywebe, Deus ekawên tağ wuyeku am wuybikuy bima. ¹³ Biğ ma ip ikêrêat ğujurüğ xipat'ümayü—warêmtağ ijodiatat mutaybitbin'ukayü. Warara'acat muğuykukukum ip jeku. Jewemuğuykuku dak ip. ¹⁴ Ên pit apên òn cuk adi emutaybitbin iap tağ cuy ejeku—apên wuybadipyü juk adi emutaybitbin iap tağ tak. Etaybit cîcâ icêman oceju juk adi emutaybitbin iam. Imênpuye ocekawên kay etabun cîcâ juy eğuy. ¹⁵ Bekin pin ma Deus ekawêntup coco'uk eğuy. Etaybit oxekawên. Ibodup cocom pima wuyetaybit acesop apên Deus wuydaxijjom Jesus Cristo kay wuyetabun puje iam. ¹⁶ Deus a'öbi kuyjeayü'üm'üm ixekawêntup o'tupmubararak—soatup. Iboaptup ekawên xipat cîcâ kawên icêman wuymutaybit am. Xipat cîcâ ikêrêat mujurüğrüg'ukayü muğuycüğ am ikêrêat kay. Xipat cîcâ ikêrêat mujurüğrüg'ukayü mubikuy am ikêrêat mujurüğrüg'ap epere am. Xipat cîcâ itabucayü muküyo am Deus bikuyap tağ jeku am. ¹⁷ Ibodupkuğ pima wara'at kay ğu je'e ip itabikuku Deus buywatwat'ukayü. Soat kuğ kuy ip. Ibodup kuğ pima, iba'ore ğu je'e ixeyü be xipacat muğê am—iwarururuat muğê am.

4

¹ Deus etabun ğasü òn awêm, Timóteo, Jesus Cristo etabun tak. Ixe Jesus Cristo apên cuk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe—itabêğayü be, ce'ü'üayü be dak. Ixe Cristo waram jajêm. Ipiat supi'ajoat ikêrêat mujurüğrüg'ukayü be ikêrêat ip o'ğujurüğrüg' iapteim. Xipacat pit je'ğüm jebekitkiyü be—xipacat mujurüğrüg'ukayü be xipacat ip o'ğujurüğrüg' iapteim. ² Soat kukukan je'e ixeyü eju—jebekitkiyü eju. Imêneju Deus ekawên cuy eğuwênuwên soat pe. Cekawên cuy eğuwênuwên imuwên pa'ore ewebe bima, imuwên pa'ore'üm pima dak. Warêmtağ ma ceku'ibiyü juy eğukorêmrêm.

— Ikêrêat mujurüğrüg'ap cuy epeyepere — i juy ece cebe ip. — Eyetabun cuy Jesus kay — i juy ece cebe ip.

Eya'ömucanucan cuy ip ixeyü be cüğ ma jeku am. Ekpicêğê ğu juy ixeyü eğutaybitbin. ³ Guyjom kawên icêmat com ip ibu'un adeayü. Jekpiwan ma ip jewemucokcoğ. Warêmtağ ma imutaybitbin'ukayü tomuwâ ip jemutaybit am. Ya'tjo pinap acâ ip ğuwên cebe ip. ⁴ Kawên icêmat a'tjojoap jepere ip. Warêmtağ e'e'ukayü ekawên kay acâ je'e ip—aypapayü'üm'üm ekawên kay acâ. ⁵ Ên pit, Timóteo, ağıysan cuy eğuy warêmtağ ekuap puxim. Etaxim cuy eğuy ipiatpi'ajjom pima. Kawên idipat cuy eğuwênuwên soat pe. Deus cuk enaê kapik am cebeam. Imênpuye soat em cuy ixekawên kapikpiğ eğuy.

⁶ Òn pit ğaxın ma oaoka ip. Apên kuyje Deus etabutpe wınca aokakakaap puxim ip oaoka. Ğaxın ma ojem ijodiwi kobe o'jenapön iap puxim. ⁷ Sorara xipacat puxim òn kapikpiğ Jesus Cristo beam. Püğpüğ daudau'ukayü'in cedağ ğu jedaudaum ip. Ixeyü buxim ğu òn pit. Cedağ ma ojekuku—Deus ekawên tağ. Püğpüğ ixeyü'in taobu'u e'em

ip jedau am. Ixeyū buxim ġu òn pit. Obu'u ġu oġuy Jesus kay wetabut am. ⁸Daudauat iwat tumüntuptup mōġmōġ iwüncaat a be soat etabutpe. Soat etabutpe dak wuykukukat Jesus je'e owebe:

— Ĕn xipat Deus xe ixē emucūġ kuy buye — i.

Imēn ixē je'e waram jajēm puje—kūyjobit'ūmayū be ipiat'ajoap kabia be. Wuykukukat cūġ cīcā. Ixē wuyekukuap cocom—soat cocom.

— Eyju xipat Deus xe ixē eymucūġ kuy buye — i je'e warara'acayū be dak—ixē ajēmap wiwi'ukayū be—jekayayū be.

⁹Bekit, ġaxīn ma juy ejot ojom. ¹⁰Kuy ip o'jēm oxewi oxē osodop'iyā. Demas itabiku o'e ijodiat kay jebubun. Imēnpuyē opere. O'ju Tessalōnica ka kay. Crescente o'ju Galácia eipi kay. Tito o'ju Dalmácia eipi kay. ¹¹Lucas acā oxē jeenuy. Marcos cuy etakoy. Ixē juy etojot eweju okay don pima. Ixē xipat cīcā je'e obuywat am Deus ekapikap pe. ¹²Kuy Tíquico oġuju Éfeso ka kay. ¹³Weekabek cuk osuiwat Trōade ka be. Carpo duk'a be juk osuiwat. Ibo juy etojot don pima. Obubutup tak cuy etuptojot okay ixēemuġēġēdup.

¹⁴Alexandre juk adi ikērēm cīcā okuk—icaat muġēġē'ukat—ferro muġēġē'ukat. Wuykukukat cuy ideida cebe warēmtaġ okukapteim. ¹⁵Ixē wuya'ōxixkixi jījā osunuy. Imēnpuyē eday'em'um cuy eġuy cekay ixē be ikērēm ekukap puxim.

¹⁶César ebekitkit wap òn jewedayoyom pima, ka'ūma ma o'e:

— Teku xipat cīcā—ikērēat o'ġuġē ġu — i.

Soat ma ip oiwat. Ōn pit obu'u Deus pe “Ikērēat kuġ cīcā eyju oxē, Palo epesuiwat puyē” i'e am cebe ip. Imēnpuyē:

— Bay, etakomām ġu juy cekay oiwat ma'ġu ip — i òn e'em Deus pe.

¹⁷Ixeyū ma juk opere. Wuykukukat pit oiwat ġu. Oxē ma osunuy. Ixē obuywatwat'uk osunuy owebe Judeu'ūmayū mukūyjo am kawēn idipan—soat em imukūyjo am. Ixē juk odaxijo leão buximayū bui bewi—ika'uat puximayū bui bewi. ¹⁸Wuykukukat odaxijo ikērēat mujurūġrūġ'ukayū bui bewi—soat pui bewi waokaap puxim. Ģuyjom odujuu soat em jexē onuy am kabi be. Ixē soat ka watwak kukukan je'e.

— Ĕn soat podi ma edipap kuġ — i juy ace cebe—wuykukukat pe. Imēn cuy ace cebe.

¹⁹Kato i juy ece soat pe—Priscila be, Áquila be dak, Onesíforo badipyū be dak. ²⁰Erasto Corinto ka be omuy. Trófimo juk osuiwat Mileto ka be iwātaxipi buye. ²¹Ejot cuy okay ihi wap. Ĕubolo e'em: — Kato — i juy ewebe, Prudente dak, Lino dak, Cláudia dak, soat warara'acayū dak—wuykitpitpiyū.

²²Ōn kawēnwēn wuykukukat eju ewebeam.

— Bay, Timóteo a'ōmucanucan cuy eġuy soat em — i òn e'em cebe. — Bay, xipan cuy soat itabucayū ejukuk — i òn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

TITO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹Tito, ijidup mubararağ òn ewebeaptum. Òn Paulo. Deus buywatwat'ukat òn. Jesus Cristo emumuju òn. Ixe omujujum Deus emunaëyü mutaybitbit am biğ ma ip itabut am Jesus kay. Biğ ma itaybit je'e ip kawën icêmân. Biğ ma Deus bikuyap tağ jeku ip. ²Ixe bikuyap tağ wuyju jekukum, soat em acesop wuyetait cexe iap wiwim puye.

— Soat em ma ip jeedop oxo itait — io'e Deus ipi muğë'üm awap.

Deus napapa'uk ġu. ³Imuwëğat pin pima Deus kawën idipat o'ğuwëğat soat pe ijodiat pe. Okpot kayayü soat em itait ip jeedop oxo iap ekawën o'ğuwëğat. Òn tak ixe juk omuju iboap ekawën muwën âm ijodiat pe. Iboap ekawën muwënuwën òn Deus a'òbi. Ixe Deus wuydaxijojo'ukat.

⁴Tito, ijidup mubararağ òn ewebeaptum. Ĕn okpot co'i Jesus Cristo kay wuyetabut puye.

— Bay, xipan cuy Tito ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe.

— Yağuyumababibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

⁵Òn exe bima wuyekapikap cuk ağu'üm ġu. Imënpuye juk òn eiwat Creta be—tip'aweroro be wuyekapikap mu'üm âm. Itabucayü kukukayü juy etaë soat ka be ağokaka be. Ixeyü juy etaë apën cuk ocece ewebe iap tağ. ⁶Itabucayü kukukat cüğ ma juy jeku soat etabutpe. Püğ kuğ ma jetayxi kuğ jeenuy. Ixe ipotpoyü dak cuy Jesus kay itabun jeedop ip. “Teipotpoyüku warëmtağ acâ jekukum soat em” i wuyjuyü e'em pima, ixe juy etaë ġu itabucayü kukukan. “Teipotpoyüku küyjobit ġu jebay a'ò kay” i'e'em pima juy ixe etaë ġu. Imën cuy itabucayü kukukat jeenuy. ⁷Itabucayü kukukat Deus ekapikap kuğ. Imënpuye cüğ ma juy jeku ip soat etabutpe jemuymuyap puxim.

— Warara'acat podi ma wa'òbuyxi — i'ümġu juy je'e.

Soat em ġu juy itapuruğ jeku. Ika'o'on ġu juy jeenuy. Dao ġu juy itakomâ je'e. Warara'acat muğuykukukum ġu juy jeenuy dinheiro bu am. ⁸Powatwat cuy tujuômôm jeduk'a be. Xipacat kay juy jeenuy. Jewawëwën cuy jeenuy soat em cüğ ma jeku am. Cüğ ma juy warara'acayü jukuk. Deus ekawën tağ cuy jeku—soat ekawën tağ. Warëmtağ ġu juy ip jewekuk. ⁹Kawën icëmat kay jijâ juy jeenuy. Cüğ cîcâ ma wuywebe iboap ekawën tağ wuyeku am. Iboap ekawën tağ jekukum pima, Jesus emumutaybitbinap tağ tak wuyju jekukum. Iboap ekawën tağ jekukum pima kawën icêmân warara'acat mutaybitbin jeenuy. Ixeyü mucokcokçoğ jeenuy jetabucap epereap puxim cebe ip. Kawën icëmat kay'ümâyü dak imuküyjobitbin jeenuy ixeyü ağuyumuwarurun am.

¹⁰Cüğ ma juy jeku ip itabucayü kukukayü, ade opop puye Jesus ekawën kay ibu'u'uayü. Püğpüğ Judeuyü'in itabut o'e Jesus kay. Imënpit:

— Wuyajojoyü'üm'üm ekawën tağ cuy ajeku — i te'e ma e'em ip.

Warara'acat muğuykukukum ip ibiwarëmtağ ma ip kawënwen puye. ¹¹Ade jebadipyü mubu'u'un ip Jesus kay am, warëmtağ ma ip imutaybitbin puye. Ibisüsün ġu ip warëmtağ ma imutaybit am. Dinheiro bu ojuy am acâ ip imutaybitbin. Imënpuye juy ip eğuymüğ.

¹²— Creta eipi watwat dapxiyü — i juk o'e Creta eipi wat ma—Deus ekawën muwënuwën'ukat. — Wuyjuyüm ġu ip o'e—ika'üayüm acâ Creta eipi watwat — i juk o'e warara'acayü a'tjo. — Ibukapik'üm ip — i juk o'e. — Jexat o am acâ ip itaybit — i juk o'e. Imën Creta eipi wat jebadipyü o'ğuwën. ¹³İcêmân ixe juk o'e. Napa ġu juk o'e. Imëneju a'òpuruğ cuy ip eğukorem—imuğyukuku'ukayü ekawën kayayü. Jetabucap epereap puxim ip eğukorëm. Ewebe ip imukorëm puje, biğ ma ip je'e itabut Jesus kay. ¹⁴Ibu'u je'e ip jetabut am wuydobuyü'üm'üm ekawën kay—ijodiat ekawën kay—kawën icëmat kay'ümâyü ekawën kay. ¹⁵Xipacat mujurüğrüg'ukayü be xipacat tobuxik put soat pe. Ikërëat mujurüğrüg'ukat pe bit xipacat tobuxik pa'ore soat pe—itabut'ümâyü. Itaybit ġu ip apën cedağ Deus xe iam, apën cedağ ġu iam tak. Ikërëat kay acâ ip ġebum.

¹⁶ — Ocetaybit Deus — i'e'em ip napa ma. Imēnpit Deus ebekitkit ekukuap taḡ ḡu ip jekukum. Soat kay ip itakoma. Kūyjobit'ūm cīcā ip Deus ekawēn kay. Iba'ore cebe ip xipacat mujurūḡ ām—pūḡ em tak ka'ūma.

2

¹ Ēn pit, bekit, ixeyū ekukuap taḡ ḡu juy ejeku. Kawēn cūḡān cuy Jesus ebekitkiyū eḡutaybitbin. Deus ekawēn cuy ixeyū eḡutaybitbin. ² Aypapayū juy eḡukūyjo.

— Eyetabikukum ḡu juy epesop — i juy ece cebe ip. — Eyetapuruḡ cuy epesop — i juy ece cebe ip. — Jewawēwēm cuy epesop cūḡ ma eyeku am soat em — i juy ece cebe ip. — Eyetabun cīcā juy epesop Jesus kay — i juy ece cebe ip. — Ikukpin cuy warara'acat epejukuk — i juy ece cebe ip. — Eybu'um ḡu juy epesop Jesus ekawēn taḡ eyeku am — i juy ece cebe ip.

³ Imēntak yabutbucayū juy eḡukūyjo, bekit.

— Deus kay jījāyū ekukuap taḡ cuy epeku — i juy ece cebe ip. — Eybureyū muymuy ḡu juy — i juy ece cebe ip. — Kawēdi kay ḡu juy epesop eyka'o'onap puxim — i juy ece cebe ip. — Yaypan'isuayū juy epeḡutaybin ixeyū be cūḡ ma jeku am — i juy ece yabutbucayū be. ⁴ — Xipan cuy eyitop epejukuk — i juy je'e ip. — Xipan cuy ey'iyū epejukuk — i dak. Imēn yaypan'isuayū awēwēm cuy jeedop ip yabutbucayū.

⁵ — Jewawēwēm cuy epesop cūḡ ma eyeku am — i juy je'e ip yaypan'isuayū be. — Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayūm cuy epesop — i juy je'e ip. — Xipan cuy eyduk'a beayū epejukuk — i juy je'e ip. — Kūyjobin cuy epesop eyitop a'ō kay — i dak je'e ip.

Imēn cuy yaypan'isuayū ḡukūyjo ip yabutbucayū. Imēn ip imukūyjo buje, warara'acayū je'e ḡu:

— Deus ekawēn xipacat ḡu aco'i, cekawēn kayayū cūḡ ḡu jekukum puye — i.

⁶ Imēntak tapupuyū juy eḡukūyjo—yaypan'isuayū.

— Jewawēwēm cuy epesop cūḡ ma eyeku am — i juy ece cebe ip.

⁷ Ēn tak, bekit, xipacat mujurūḡrūḡ'ukan cuy eḡuy warara'acat pe ekukuap co'i jeku am. Warara'acat mutaybitbin pima juy aḡuysan eḡuy. Kaypatpan ḡu juy eḡuy. Deus ekawēn eḡuwarururun ḡu juy. Cūḡ ma juy cekawēn eḡutaybitbin. ⁸ Cūḡ ma juy kawēnwēn'uk eḡuy ekay'ūmayū be ekawēn mukērērēnap puxim. Cūḡ ma ēn kawēnwēn pima, isūsūn jeedop ip wuymuyam, ekawēnkērē'um puye.

⁹ Tei'ūma kapikpik'ukayū dak cuy eḡukūyjo, bekit.

— Kūyjobin cuy epesop eyekariwa a'ō kay — i juy ece cebe ip. — Eyekariwa bikuyap taḡ cuy epeku soat em — i juy ece cebe ip. — Jedede'ukayūm ḡu juy epesop eyekariwa kay — i juy ece cebe ip. ¹⁰ — Eyekariwa bubut cuy epetujupa'um ḡu—pūḡ em tak ka'ūma — i juy ece cebe ip. — Xipan cuy eyekapikap kuḡ epesop — i juy ece cebe ip. — Xipan cuy epeyekapik eyekariwa beam — i juy ece cebe ip. — “Deus ekawēn xipacat cīcā ixeyū daxijojo'ukat ekawēn,” i je'e warara'acayū xipan eyekapikap co buje — i juy ece cebe ip.

¹¹ Ḡasū bit: — Soat kuḡ ōn xipan soat taxiyo am—eydaxijo am — io'e Deus wuywebe.

Imēnpuye, Tito, imēn cuy Jesus ebekitkit eyawēwē.

¹² — Okpot oe'ū ipiat'ajojoap kay eyejuap puxim — i'e'em Deus wuywebe. — Imēnpuye eyetabut'ūmap cuy epeyepere — i'e'em. — Deus kay'ūmayū emumutabikukunap cuy epeyepere — i'e'em. — Jewawēwēm cuy epesop soat em cūḡ ma eyeku am — i dak. — Cedaḡ cuy epesop ijodiat etabixe — i dak. — Wekawēn taḡ cuy epeku soat em — i dak.

¹³ Imēn cuy ajeku Jesus Cristo ajēmap wiwim pima—wuydaxijojo'ukat ajēmap wiwim pima. Wuycockok cīcā yajēmap wiwi am. Ixe ajēm puje soat ijodiakat je'e:

— Soat podi ma Deus ya'ōbuxyi — i. — Ka'ūmḡu ixe jo'iat idipat — i je'e ip. Ka'ūmḡu yajēmap kabia jo'iat idipat. I dip cīcā je'e. ¹⁴ Ixe Jesus Cristo jekpiwatpin ma oe'ū wuywebeam. Wuya'ōmucan am oe'ū wuywebe ikērēat muḡēap puxim. Wuymuisun am soat taḡ oe'ū. Jebekitkin wuy'e am oe'ū. Wuywebe xipacat mujurūḡrūḡ'ukayūm oe'ū.

¹⁵ Bekit, i boam cuy itabucayū eḡutaybin. Yawēwēm cuy ip eḡuy. Ikērēat mujurūḡrūḡ pima juy ip eḡukorēm. Jemupubutbunat ḡu juy cebe ip.

— Wa'ōbi ġu òn eyawēwēm—Jesus Cristo a'ōbi acā — i juy ece cebe ip.

3

¹Tito, Jesus ebekitkiyū juy eġukūyjo—exeayū.

— Kūyjobin cuy epesop wuyajecuġap a'ō kay—ixe beam kapikpik'ukayū a'ō kay dak — i juy ece cebe ip. — Xipacat muġē ām ixeyū be eydakoy buje, epeyekapik cuy cebeam ip — i juy ece cebe ip. ²— Warara'acat epejomuymuy ġu juy — i juy ece cebe ip. — Kaba'ūm cuy epesop eyeweweju — i dak. — Xipan cuy soat epejukuk — i dak. — Eya'ōpuruġ ġu juy epesop—eya'ōdidim ma — i dak.

³— Warara'acat podi ma oceju bit xipacat — i'ūmġu juy ace'e, kuy bima wuyju dak cuk adi wuyāġuy'ūm ajop puye.

Kūyjobit'ūm cuk adi ajop warara'acayū a'ō kay—Deus a'ō kay dak. Ikērēat cuk adi aġujurūġrūġ. Ajo wuyju imuġē pin cīcā iat muġēġēm cuk adi ajop. Wuymucokkok am acā juk adi ajekuku. Ikērēm cuk adi warara'acat ajukuk. Warara'acat ekawēn mukērērēnxi ajop. Wuyetabikuku ajop warara'acat kay. Wuykay itakomama juk adi osodop ip warara'ayū. Wuyju dak ixeyū kay wuyetakomama juk adi ajop. ⁴Deus pit wuydaxijoj'ukat. Apēn wuykukpin cexe iap o'ġubapuk wuywebe. Apēn xipan wuykukpin iap tak o'ġubapuk wuywebe. ⁵Iboap mubapuk puje juk wuydaxijo. Ixe juk wuydaxijo xipacat aġujurūġrūġ puye ġu, cūġ ma ajekuku buye ġu dak. Ixe juk wuydaxijo, wuykay itabotaidabotbot puye acā. Ibiōġbuk cuk wuymuisun soat taġ. Kuy bima wuyebay ebekitkin ajop. Ġasū bit waram wuykapap puxim Deus ebekitkin acesop. Kuy bima ikērēat kuġ ajekuku. Ġasū bit Deus biōġbuk wuymuisusun. Wuybinūnisu ġasū. ⁶Deus jebiōġbuk o'ġuōm wuywebe. Tacup ġu osunuy iūm ām wuywebe. O'ġuōm wuywebe Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye—wuydaxijoj'ukat oe'ū buye. ⁷Ixe jebiōġbuk o'ġuōm wuywebe cūġ ma jexe wuyeku am. Deus soat podi ma wuykuġ xipan. Ixe wuymuctūġucūġ.

— Cūġ ma eyju oxo — i'e'em ixo wuywebe. — Soat em epesop oxo eyetait — i'e'em wuywebe.

Iboap wiwim cīcā wuyju. ⁸Icēmān òn eymutaybitbin.

Kuy òn awēwē iap cuy eġuwēnuwēn wuykitpitpiyū be—Deus kay itabun'ibiyū be. Xipacat mujurūġrūġ cuy jeedop ip soat em. Xipacat mujurūġrūġ pima, warara'acayū buywatwan jeedop ip. Xipacat tak je'e Deus xe. ⁹Warara'acayū te'e ma jewa'ōxixkiġ. Te'e ma ip wuydobuyū'ūm'ūm putet muwēnuwēn. Jewa'ōdawutwun e'em ip. Moisés ekawēn a'ōxixkiġ e'em ip. Te'e ma wuyju ixeyū ekawēn cocom. Te'e ma ip kawēnuwēn. Ecekawēn ġu juy ixeyū eju. ¹⁰Warara'acayū warēmtaġ itabucayū mutaybitbin. Itabucayū mubu'u'un ojuy ip ixeyū be wara'at taġtaġtaġ ma jekawēn ām. Ixeyū juy eġukorēm.

— Warēmtaġ imutaybitbinap cuy epeyepere — i juy ece cebe ip.

Warēmtaġ imutaybitbinap epere'ūm pima, waram cuy ixeyū eġukorēm. Xepxep em ixeyū eġukorēm. Warēmtaġ imutaybitbinap epere'ūm pima, ceweju ġu juy ip ejeku. ¹¹Etaybit ikērēat mujurūġrūġxi ip iam. Deus ekawēn kay ġu jījā ip. Ikērēat mujurūġrūġ acā ip. Ixeyū dak itaybit iboam.

¹²Ártemas cuy oġuju ekay. Ixe mujum'ūm pima, Títiquo juy oġuju. Ekay yajēm puje, dao juy eju Nicópolis ka kay odopabijuk am. Ibo ka be ihi oġukap. ¹³Warara'acat a'ōbuywatwat'ukat Zenas je'jēm exewi ġuyjom, Apolo dak. Ibuipuġ ġu juy ixeyū eġujēm. Iūm pucacat cuy eġūm cebe ip cum pima. ¹⁴Itabucayū mukūyjojom cuy eġuy.

— Xipacat mujurūġrūġ cuy epesop — i juy ece cebe ip. — Eybubut'in cuy epeġūm ikuġ'ūmayū be — i dak. — Warēmtaġ ġu juy epeku — i dak. — Eybu'um ġu juy epeyekapik — i juy ece cebe ip.

¹⁵Soat oxeyū kato mujujum ekay. Òn tak kato mujujum soat pe itabucayū be—wuybureyū be.

— Bay, xipan cuy Titoyū ejukuk — i òn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

FILEMOM BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹² Filemom, ijudup mubarararağ òn ewebeaptum. Òn Paulo. Daomünmünap'a be òn, Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. Wuykitpit Timóteo omuy oxe. Otupmuju ewebeaptum, Filemom, eduk'a be je'aweroro'ukayū beaptum tak—itabucayū beaptum. Otupmuju wuyixīt Áfia beaptum tak. Arquipo beaptum tak otupmuju—oweju Jesus Cristo beam kapikpik'ukat peaptum. Ekukpin cīcā ocexe. Ēn kapikpiğ oceweju kawēn idipat muwēnuwēn.

³ Deus wuyebayat. Jesus Cristo wuykukukat. Ixeyū eju òn kawēnwēn ewebeam.

— Bay, xipan cuy Filemom ejukuk — i òn e'em cebe. — Yağuy mubabibin cuy eğuy yağuybabi'ūmap puxim — i òn e'em cebe.

⁴⁵ Filemom, soat em warara'acayū e'em owebe: Ixe Filemom itabut cīcā wuykukukat Jesus kay — i. — Ixe xipan Jesus ebekitkit kuğ — i dak. Imēnpuye òn kawēnwēn Deus eju ewebeam.

— Bay, ěn xipat cīcā — i òn e'em. — Filemom buywatwan cuy eğuy — i òn e'em. — Ibadipyū buywatwan tak cuy eğuy — i òn e'em cebe.

⁶ Wuyayğuywağòm wuyju e'em, pūğ kay wuyetabut puye—Jesus Cristo kay. Imēnpuye:

— Bay, ocemutaybin cuy ece ade jījā xipacat pupum eyju Cristo eju mūğ'i eyju buye iam — i òn e'em Deus pe.

Big ma juy iboam wuyetaybin ace'e. ⁷ Okitpit, ocokcok cīcā. Wa'òca jījā dak oce, Deus ebekitkit ikukpin exe buye, ěn xipat oxeyū kuğ puye dak. Ēn soat Deus ebekitkit mucokcokcoğ.

⁸ Obure, cūğ ma kuka o'e owebe “Kūyjobin cuy eğuy wa'ò kay” i'e am ewebe, Cristo kay wuyetabut puye.

— Kūyjobin cuy eğuy wa'ò kay — i'ümğū òn pit e'em ewebe, ⁹ wuyewewekuğ wuykukpin puye. — Ekpiwan ma ecekūyjobin wa'ò kay, kūyjobit pin pima acā — i òn pit e'em ewebe. Imēn òn e'em ewebe Cristo a'òbi ma'ğū òn. Daomünmünap'a be òn ģasū, Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. ¹⁰ Onésimo awēğ muwēn òn ģasū ewebe. Òn daomünmünap'a be bima, ixe Onésimo itabut o'e Jesus kay, Jesus oğuwēn cebe buye. Imēnpuye ixe okpot co'i. ¹¹ Kuy bima ixe Onésimo xipat ģū osunuy exe. Kūyjobit'üm osunuy a'ò kay. Ģasū bit xipacan o'e wuyxe.

¹² Ixe ikukpin cīcā oxe. Inaka oğuypit ekay. ¹³ Obikuy oce oxe ma jeenuy am obuywacan edieğ, òn daomünmünap'a be bima.

¹⁴ — “Āğ jeenuy exe ebuywatwat'ukan,” i juy ece owebe — i'ümğū òn pit e'em ewebe. Obu'u ewebe ixe be obuywacan ebu'u bima. Ebikuy bima acā ixe be obuywacan ece. Ebikuy bima acā oxe jeenuy.

¹⁵ Ixe Onésimo ade kabia ģū osunuy wūy ma ewi. Ģasū bit acō'i soat em jeenuy exe ekay cepit puje. ¹⁶ Ewebe tei'ūma kapikpik'ukat osunuy kuy bima. Ģasū bit ekipit ma ixe, Cristo kay itabut puye. Ikukpin oxe ma. Exe bit ibodi ma ikukpin je'e ewebe kapikpiğ puye, wuykukukat kay itabut puye dak.

¹⁷ — Paulo obure jījā — i ěn e'em pima, ixe Onésimo juy etujuòm edukā be ewebe odujuòmmap puxim. ¹⁸ Ixe juk adi ebubut'in o'tujupa'um pima, exe cewero bima dak, iboap cuy eğubararak taperadup pe. Ceweroam ģū je'e—weweroam acā. ¹⁹ Ģuyjom òn ma ixe eweroap oteida ewebe. Paulo òn. Òn ma oteida iaptup mubarararağ òn ewebeaptum. Jesus Cristo kay mo etabut eğuy kawēn idipat oğuwēn ewebe buye. Imuwēn'üm pima kajuk etabut ģū eğuy. Soat em etabēğ eğuy Deus xe iap oweju eweroap co'i. Ģebum cuy eğuy iboap kay. ²⁰ Imēnpuye, okitpit, xipan cuy Onésimo ejukuk wuyetabut wuykukukat kay buye. Xipan cuy etujuòm eduk'a be omucokcok am.

²¹ — Xipan cuy Onésimo ejukuk — i juk oce ewebe, Filemom. — Imēnpit wekawēn podi ma xipan ixe jukuk — i òn e'em owebe ma ijudup mubarararağ pima.

²² Ğaxĩn ma aco'i Deus omudot eykay, “Paulo juy eğudot ocekey,” i'e'em eyju cebe buye. Imēneju:

— Eduk'a juy eyamuxipan owebeap'am oxecap'am — i òn e'em ewebe.

²³ Epafraſ kato mujujum ewebe. Ixe Epafraſ tak taomūnmūn, oweju Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi oeku buye. ²⁴ Obureyū kato io'e ip eywebe soat pe—Marcos, Aristarco dak, Demas tak, Lucas tak.

²⁵ — Ocekukukat, xipan cuy Filemom ejukuk — i òn e'em Jesus Cristo be. Ibūrū ma.

JUDEUYŨ BEAPTUP CARTADUP

¹ Kuy bima juk adi Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū o'ğudodot ipi kay jekawēn muwēn ām wuydobuyū'ūm'ūm pe—Judeuyū be—kuyje itabucayū be. Soat pucet ġu o'ğuwēn jekawēn—i'in ā. Ade em ma juk adi o'ğuwēnuwēn cebe ip. Wara'at taġtaġtaġ ma o'ğuwēnuwēn cebe ip. ² Ġasū bit jekpot ma o'ğudot wuykay jekawēn muwēn ām wuywebe. Jekpot eju Deus soat o'ğūġē—ipi, kabi dak. Jekpot eju dak koato o'ğuweġūn, ihi dak. Ixe juk jekpot o'taē soat kukukan—ipi juayū kukukan, kabi beayū kukukan tak. ³ Deus idipap co'i ipot tak idip. Deus a'ōbuyxi jo'i ma ixe dak ya'ōbuyxi. Deus co'i ma ipot tak. Ixe a'ōbi soat opop jemuybuyap pe—kabi daġat, ipi daġat tak, ixe ya'ōbaca buye. Ikērēat o'ju'uk soat pewi ipi juayū bewi. Soat taġ ip o'ğuisun. Imuisun ip puje, oabik Deus xe kabi be. Oabik Deus aġuywaġōm soat kukukan. Ixe Deus soat podi ma ja'ōbacaap kuġ.

⁴ Deus jekpot o'jomuy jekawēn tojtjtot'ukayū bodiam ya'ōbacaam. O'jomuy ya'ōbuyxiam kabi bewi ajēmjemayū bodi ma. Jesus Deus ipot. Imēnpuye:

— Jesus putet soat putet podi ma ibutetpuyxi — i'e'em Deus soat pe wuywebe.

⁵ — Ēn okpot. Ōn ma ebay oce ġasū — i juk o'e Deus jekawēn tojtjtot'ukayū be ġu—jekpot pe acā.

Waram pima:

— Ōn ma ebay oce, okpot ece'e — i juk o'e Deus jekawēn tojtjtot'ukayū be ġu—jekpot pe acā.

⁶ Deus jekpot mudon pima ipi kay, koapat osunuyiat mudon pima:

— Soat wekawēn tojtjtot'ukayū juy je'e okpot pe “Ēn xipat cīcā ocewebe,” i — io'e Deus soat pe.

⁷ Jekawēn tojtjtot'ukayū muwēnuwēn pima:

— Wekawēn tojtjtot'ukayū mujujum ōn kabido jo'i. Wa'ōbuywatwat'ukayū mujujum ōn daxae jo'i — i'e'em Deus.

⁸ Imēnpit:

— Deus, ēn ma soat taġacat kukukan ecesūy — i'e'em Deus jekpot pe. — Ēn soat kukukat iap i'ūm ġu. Cūġ ma ixeyū kukukan ecesūy — i'e'em cebe—jekpot pe. ⁹ Ajo cūġ ma iap kay jījā ēn, i. Ajo ikērēat iap kay bit etakoma, i. Imēneju kuy juk ōn enaē soat taġacayū kukukan, i. Deus ōn, i. Ebay ōn, i. Kuy juk ōn emuy ebureyū bodi ma a'ōbuyxian, i.

Imēnpuye ecokcok cīcā, i.

Imēn Deus jekpot muwēnuwēn o'e.

¹⁰ Imēntak jekpot o'ğuwēn: Kariwa, ka'ūmġu bima ēn cuk adi ipi eġuġē, i. Ebum ma juk adi kabi eġuġē, i. ¹¹ Ipi i'ūm, kabi dak i'ūm ma, i. Ēn pit ece'ūm ġu, i. Soat em ma ēn pit etabēġ ecesūy, io'e Deus jekpot pe, i. Ipi iokok je'e, kabi dak. Wuydoti iokokat puxim je'e ip, i. ¹² Wuydoti mu'adabocap puxim ipi eceġu'adabot, kabi dak, i. Wuyju wuydoti iokokat xixxiġ iisuat pu am, i. Imēnpuxim wara'at eipi eceġuġē ijop eipi dieġ, i. Kabi dak wara'at ma eceġuġē ijop tieġ kabi dieġ, i. Jajoren ġu ēn pit. Ibit ma ecesūy soat em ma, i.

Imēn Deus o'e jekpot muwēnuwēn.

¹³ Ekay itakomaayū a'ōbacaap oġu'ūm, i. Kūyjobin jeedop ip a'ō kay, i. Ēn ixeyū kukukan e'emap wiwim pima oxe mabuk ecesūy, i. Xik'i juy eġuy oxe, i.

Imēn Deus o'e jekawēn tojtjtot'ukayū be ġu—jekpot pe acā. Pūġ em tak o'e ġu ma jekawēn tojtjtot'ukayū be. ¹⁴ Cekawēn tojtjtot'ukayū ibiōġbuk acā—kabi bewi ajēmjemayū. Soat ip kapikpiġ Deus peam. Deus ixeyū mujujum ġuyjom taxijo'iyayū buywacam.

2

¹ Imēneju wuyetabun cīcā juy ajop iboap ekawēn kay wuyetabucap epereap puxim. Kuy bima juk adi kawēn icēmat aya'ijjojo. Iboap ekawēn kay wuyetabucap epere buje bit, warēmtaġ ma kuka ajeku kobe o'jenapōniat puxim—uhuiat puxim. ² Deus ekawēn

tojtjot'ukayū juk adi cekawēn o'ḡuwēnuwēn kuyje—kabi bewi ajēmjēmayū. Ixeyū ekawēn icēmat.

— Kūyjobin cuy epesop ixeyū ekawēn kay — i juk o'e Deus kuyjeayū be.

Imēnpuye Deus ipiat o'supi'ajojoat jekawēn kay kūyjobit'ūmayū be kūyjobit'ūmapteim. Ipiat o'supi'ajojoat jekawēn mupubutbut'ukayū be dak jekawēn mupubutbucapteim.

³Apēn Deus wuydaxijojom iap soat podi ma idip. Wuybu'u ixē be wuydaxijoan pima bit, wuyenapōn pa'ore ace'e ipiatpi'ajoap puxim. Wuykukukat Jesus koap ma o'e:

— Eyetabun pima, Deus jeydaxijo — i.

Ḡuyjom ixē ekawēn coco'ukayū kuy juk cekawēn o'ḡuwēn wuywebe.

— Icēmān xeku e'em eywebe — i juk o'e ip wuywebe. ⁴Deus tak o'e wuywebe:

— Icēmān ip wekawēn muwēnuwēn eywebe — i.

Ixe ja'ōbacaap o'jomōḡmōḡ cebe ip—jekawēn coco'ukayū be. Imēnpuye Deus a'ōbacaap o'ḡubapukpuk ip adeayū etabun. Wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk ip adeayū etabun. Ka'ūma ma buk ajojojoiat tak o'ḡubapukpuk ip Deus a'ōbi. Deus jekpiwatpi ma jebiōḡbuk emumuūm o'ḡu'ē'ē'ē cebe ip. Ibiōḡbuk xipacat emumuūm o'ḡu'ē'ē'ē.

⁵Ḡuyjom Deus wara'at ma ipi ḡuḡē iisuat. Ibo eipim omuyku iap muwēnuwēn oceju eywebe.

— Eyju ma ipi iisuat kukayūm epesop — io'e Deus jekawēn tojtjot'ukayū be ḡu—jebekitkit pe acā. ⁶Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus, soat em ēn ḡebum ijodiakat kay, yopīt ma'ḡu ip, i. Ya'ōbuyxi ḡu ip, i. Inaka ēn cekay ip aḡ, i. ⁷Deus, kuy juk ipi juacayū ejomuy ekawēn tojtjot'ukayū josū'iyayūm, i. Darem ma ip jeedop ixeyū josū'iyayūm, i. Kuy juk ixeyū ejomuy idipap kukayūm ipi kukukat puxim, ya'ōbuyxiayūm tak, i. ⁸Ixeyū be juk a'ōbacaap eḡūm soat taḡacat kukayūm, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

— Soat taḡacat kukayūm jeedop ip webekitkit — io'e Deus ibodup pe.

Ḡasū bit ijodiat soat ḡu ikukukan—Deus emumuḡē kukukan. Ixeyū soat kukukan iap ma ajojojo ḡu buk. ⁹Jesus pit kuy ajojojo. Deus xe ikukpin cīcā osodop ip ipi juacayū. Imēnpuye Deus Jesus o'jomuy jekawēn tojtjot'ukayū josū'ian. Darem ma osunuy ixeyū josū'ian ḡuyjom je'ū ām soat peam ipi juayū beam. Ḡasū bit ka'ūmḡu Jesus co'iat ya'ōbuyxiat. Ka'ūmḡu ixē jo'iat idipat. Ka'ūmḡu ixē jo'iat, ixē oe'ū soat peam puye. ¹⁰Deus a'ōbi soat kake ipi daḡacat, kabi daḡacat tak. Soat kake ixē dipap mubapuk am soat pe. Ixe ibikuy jījā soat jebekitkit pe jedipap kuk am.

— Okpot pe ipiat'ajo buje acā ipi juacat taxijo but je'e — io'e Deus jewebe ma.

Imēnpuye ibikuy osunuy ipiatpi'ajoan jekpot pe. E mukacūḡcūḡat puxim Jesus cucum koap kabi kay jemudaxijojoyū wap. Ipi juacayū kukukayūm jeedop ip Jesus eju ixē emudaxijojoyū.

¹¹Ixe Jesus ikērēat uk'uḡ ijodiakat pewi. Imuisusun ip. Ixe ebay cemumuisunyū ebay dak. Pūḡ ma ixeyū ebayat. Imēnpuye Jesus isūsūn ḡu “Eyju okitpitpiyū” i'e am ijodiacyayū be, jemumuisunyū be. ¹²Imēn e'em Deus ekawēntup:

Bay, jemuwēn ōn okitpitpiyū be, i'e'em Deus pe. Ēn soat podi ma a'ōbaca iam jebibododon oce a'ōkayayū be wa'ījo am, i.

¹³Wara'atup e'em:

Ōn pit wetabut oce cekay, i'e'em ixē. Ijoce ma ōn webekitkit kuḡēn ma juk eḡūm owebeiyayū kuḡ, i dak e'em ixē Deus pe.

¹⁴Deus ebekitkiyū ijodiacyayū ijebit taḡ toyteyayū. Imēnpuye Jesus tak ijodian o'e cebuxim ip. Ipi juan o'e ḡuyjom je'ū ām. Oe'ū ibiōḡbuk kērēayū kukukat a'ōbacaap mu'ūm ām. Ibiōḡbuk kērēayū kukukat wuy'ūap mupararurun. ¹⁵Tei'ūma kapikpik'ukat iparara jījā jekariwa buxim iap puxim wuyju dak wuyparara wuy'ūap puxim. Jesus pit oe'ū wuypararap mu'ūm ām. ¹⁶Jesus ipi juan o'e Deus ekawēn tojtjot'ukat taxijo am ḡu—Abraão naxeḡebitbit taxijo am acā. Imēntak e'em Deus ekawēntup. ¹⁷Jesus kuy juk jekitpitpiyū buximan o'e Deus bikuyap taḡ. Ixeyū buximan o'e cekay ip aḡ am paī

yoboġat puxim. Ixeyū buximan o'e xipan ixeyū kuk am, cedaġ ma kapik am Deus peam tak. Ixeyū buximan o'e Deus pe ikêrêat'ukan ixeyū bewi. ¹⁸Jesus ipiat o'supi'ajojo wuybuxim. Satanás te'e ma ikêrêat muġĕap ojuy osunuy Jesus pe, wuywebe ikêrêat muġĕap ojuy buxim. Imênpuye ixey itaybit wuybuywat am Satanás ikêrêat muġĕap ojuy wuywebe bima.

3

¹Okitpitpiyū, ġebum cuy epesop Jesus kay. Eyju okitpitpiyū wuyetabut Jesus kay buye. Wuyetabucap muwênuwên wuyju warara'acayū be. Deus cuk wuynaê jebekitkiyūm. Deus Jesus cuk o'taê wuyepaī yoboġan. Imêneju Jesus kay juy ġebum epesop. ²Deus cuk ixey o'taê jebekitkiyū kay aġ am. O'taê jebekitkiyū epaīm yoboġan. Jesus cedaġ ma jekapikap kuġ osunuy ixeyū kay aġ. Ixe buxim Moisés dak cedaġ ma jekapikap kuġ osunuy Deus ebekitkiyū kay aġ. ³Uk'a muymuyat uk'a beayū bodi ma ya'obuyxi. Imênpuxim Jesus ya'obuyxi Moisés bodi ma. Imênpuye cedaġ cīcā wuywebe kūyjobit am Jesus a'ō kay Moisés a'ō kayap podi ma. ⁴Soat uk'a ijodiat emuamuy'a. Soat pit Deus emumuġĕ. ⁵Moisés cedaġ ma osunuy jekapikap kuġ. Cedaġ ma osunuy Deus ebekitkiyū kuġ. Jekpiwan ma kapik'uk osunuy. Apên Deus je'e ġuyjom iap muwênuwên'uk osunuy cebe ip Moisés ma. ⁶Cristo bit Deus ipot. Deus ebekitkit kukukat ixey—wuykukukat. Ixe cedaġ ma wuykuġ. Wuya'ōca e'em pima, cebekitkiyūm acesop. Wuycokcoġ ma soat em Deus xe acesop iap wiwim pima dak.

⁷Imên kuyjeat e'em Deus biōġbuk a'ōbi: Ġasū eywebe Deus a'ijo buje, ⁸Kūyjobin cuy epesop ixey a'ō kay, i. Kūyjobit'ūm cīcā osodop ip Deus a'ō kay eydobyū'ūm'ūm, i. Ya'ō kay ġu ip o'e, i. Uk'a'ūmat taġ jekukum pima, “Wuyju ikêrêat muġĕġem pima dak, Deus ideida ġu wuywebe,” i te'e ma o'e ip Deus puyxijojom, i.

⁹Quarenta koato bun wa'ōbacaap mubapuk'uk oġuy itabutpe ip, i'e'em Deus, i. Imênpit “Xipan ġu ên ocekuġ,” i napa ma e'e'uk osodop ip owebe eydobyū'ūm'ūm, i. “Oceju ikêrêat muġĕġem pima dak ên ideida ġu ocewebe,” i napa ma e'e'uk osodop ip owebe obuyxijojom, i'e'em Deus, i. ¹⁰Imêneju wetakoma jījā juk adi oce cekay ip, io'e Deus, i. Ikêrêat kay acā ip osodop jewaġuyġuy, i'e'em Deus, i. Itaybit ġu ip osodop oem, i. ¹¹Imêneju wetakoma jījā juk adi oce cekay ip, i. “Jeōm ġu ip okay jebodoy am—pūġ tak ka'ūma ma,” i juk oce owebe ma wetakomaap pibun, i.

Imên Deus e'em.

¹²Okitpitpiyū, eyday'em'um cuy epesop eyewekay eywebe eyetabucap epereap puxim! Deus kay eybu'u bima soat em itaicat kay, ikêrêat kay acā juy epesop ġebum. Eyetabut ġu epesop cekay. Warara'acat a'ō kay acā epesop kūyjobit. Ixe a'ō kay bit kūyjobit ġu epesop. ¹³Soat kabia jewa'ōmucanucan cuy epesop eyewemuġuykukuap puxim ikêrêat muġĕap puxim tak; eyetabut'ūmap puxim tak; eybu'up puxim tak Deus kay.

— Ġasū ma kūyjobin cuy epesop — i juk o'e Deus wuydobyū'ūm'ūm pe.

— Ġasū — i'e'em Deus wuywebe dak.

Wuywebe “ġasū” i'e'em pima, jewa'ōmucanucan cuy epesop eywebe eyetabucap epereap puxim. ¹⁴Wuyetabun'isum cuk adi wuyetabut cīcā ajop Cristo kay. Ixe kay wuyetabucap epere'ūm pima ixey bureyūm acesop.

¹⁵Imên e'em Deus ekawêntup: Ġasū eywebe Deus a'ijo buje, kūyjobin cuy epesop ixey a'ō kay, i. Eydobyū'ūm'ūm puxim ġu juy epesop kūyjobit'ūmap kuġ, i.

¹⁶Deus a'ō o'ya'ijojo ip Egito eipi bewi Moisés emumujēmuyū. Inaka kūyjobit'ūm cīcā osodop ip ya'ō kay. Oibu'un ip cekay. ¹⁷Ibun cīcā Deus itakoma osunuy cekay ip—40 koato bun. Itakoma osunuy ikêrêat mujurūġrūġ'ukayū kay, uk'a'ūmat taġ oe'ū'ū'iyayū kay.

¹⁸—Ka'ūma'in ma ey'in jeōm okay jebodoy am — i juk o'e Deus cebe ip—kūyjobit'ūmayū be.

¹⁹Imêneju wuyetaybit iōm pa'ore o'e cebe ip Deus o'ġuwên ipi iat eipi be, itabut'ūm ip puyey iam.

4

¹Deus kuy juk o'jewa'ômudot wuykay.

— Epeôm cuy okay jebodoy am — i juk o'e wuywebe.

Wuyday'em'um cuy ajop wuyewewekay küyjobit'ümap puxim—wuyôm'ümap puxim cekay. ²Wuyju dak kuy kawên idipat aya'ïjojojo apên wuydobuyü'üm'üm o'ya'ïjojo iap puxim. Deus ekawên o'ya'ïjojo ip. Imênpit te'e ma o'ya'ïjojo ip itabut'üm puye. ³Wuyju bit wuyetabut. Imênpuye aceôm Deus kay jebodoy am. Imên cuk Deus o'e:

Wetakoma juk adi oğuy cekay ip, i “Jeôm ğu ip jebodoy am oxe,” i juk oce owebe ma wetakomaap pibun, i.

Ipi muğê buje, Deus jekapikap o'jepere. Inaka:

— Jeôm ğu ip jebodoy am oxe — i juk o'e ixeyü muwënuwën—küyjobit'ümayü muwënuwën.

⁴Imên e'em Deus ekawëntup:

Seis kabia kap puje, Deus o'jebodoy jekapikap epere buje, i.

⁵Waram pima dak imên ma o'e: — Jeôm ğu ip jebodoy am oxe—püğ tak jeôm ğu — i.

⁶Koap kawên idipat o'ya'ïjojo'ïayü oôm ğu jebodoy am Deus xe itabut'üm ip puye. Imênpuye warara'acayü jeôm jebodoy am cexe.

⁷— Ğasü ma küyjobin cuy epesop — i juk o'e Deus Moisés ebekitkiyü be—uk'a'ümat tağ jekuku'ukayü be.

Imênpit küyjobit'üm osodop ip. Imênpuye ade koato kap puje Deus wara'at kabia o'ğuweğün warara'acat muküyjobinap ojuy.

— Ğasü bit cuy küyjobin epesop — i ğuto o'e waram warara'acayü be—Davi ebekitkiyü be.

Davi dak iboap ma o'ğuwën Deus a'öbi jebekitkit pe. Imên e'em Davi emudupmubararak-tup:

Deus a'ïjo buje, küyjobin cuy epesop ya'ö kay, i.

⁸Josué Deus ebekitkit o'tujuôm ğu jebodoy am Deus xe. Josué be ixeyü dujuôm puje, Deus kuka juk wara'at kabia o'ğuweğün ğu ixeyü ômap kabiam. ⁹Imêneju:

— Epeôm cuy jebodoy am oxe — i mabuk e'em Deus jebekitkit pe.

Cebodoy but cebe ip apên seis kabia kap puje Deus o'jebodoy iap puxim. ¹⁰Jebodoy am Deus xe wuyôm puje, wuyju dak wuyekapikap acejepere apên Deus jekapikap o'jepere iap puxim.

¹¹⁻¹³Ğa'a juy aôm cekay. Soan cuy ace wuyebodoy am Deus xe! Deus ekawên itaicat puxim, ya'öbacaat puxim tak. Pajam soat takatkan wuyju—xepxep kadi tÿyibian. Pajam wuyju iên'uk'uğ tao bewi. Taobapuk e'em wuyxe iên'uk puje. Deus ekawên païya buxim—xepxep kadi tÿyibiat puxim. Deus ekawên co buje, apên wuyju jewağuyğuy iap ibapuk e'em wuyxe, apên wuybikuy iap tak. Soat imunêm pa'ore bit Deus pe ijo'ümap puxim. Soat ibapuk cîcâ cexe cemumuğëğëyü. Ixe soat cocom. Ixe wuyekukuap cocom, wuyağuy jojom tak. Ixe be acâ apên cuk adi ajekukukuip aceğuwën. Imêneju wuydobuyü'üm'üm puxim ğu juy ajop! Küyjobin cuy ajop Deus xe wuyôm'ümap puxim.

¹⁴Imêneju wuybu'um ğu juy ajop wuyetabut am Jesus kay. Wuyetabucap muwënuwën wuyju warara'acayü be. Jesus ma ağ wuykay paï yoboğat puxim. Ixe wuyepaï païyü kukukat puxim—Judeuyü epaïyü kukukat puxim. Ixe Deus ipot. Warara'acayü païyübodi ma ixe ya'öbuyxi. Ixe kuy oajëm Deus topabe kabi be. Ixe kawënwën Deus eju wuywebeam. Imêneju wuybu'um ğu juy ajop wuyetabut am ixe kay. Wuyetabun cîcâ ma juy ajop!

¹⁵Wuyepaï ya'öpuruğ ğu wuykuğ, wuya'öbaca ğu ma'ğü wuyju. Ya'ödidin ma wuykuğ. Itabotaidabotbot wuykay, wuya'öbaca ğu ma'ğü. Satanás wuywebe ikêrêat muğêat ojuy soat em. Te'e ma Jesus pe dak ikêrêat muğêat ojuy osunuy. Ixe bit ikêrêat o'ğugê ğu—püğ em tak ka'üma ma. ¹⁶Imênpuye wuysüsün ğu juy ajop kawên âm Jesus eju. Soat cuy ağuwën cebe. Ixe wuykay jîjâ. Ixe soat em wuykuğ xipan. Itabotaidabotbot wuykay. Wuya'öbaca'üm pima, ixe soat em ma wuybuywatwan jeenuy.

5

¹Wuyju paī yoboḡat taēhēm ijodiacat parakpewi. Deus a'ōbi kapikipiḡ ip jebekitkiyū buy-watwan. Ijodiacat emumuūm ūmūm ip Deus pe. Deus etabutpe wūnca ēn mupikupiḡ tak ip Deus pe ikērēat uk am wūnca iwat pewi. ²Ya'ōbaca ḡu paīyū dak. Imēnpuye ya'ōpuruḡ ḡu ip jebekitkiyū kuḡ—jetaybit'ūmap tomuju ikērēat mujuruḡrūḡ'ukayū kuḡ—warēm̄taḡ jekuku'ukayū kuḡ. Yukpiceḡē ḡu ip ikuḡ. Ya'ōdidin ma ip ikuḡ. ³Ya'ōbaca ḡu paīyū dak. Imēnpuye Deus etabutpe ip wūnca mupikupiḡ Deus pe ikērēat uk am jebekitkiyū bewi ā ḡu—jewebewi dak. ⁴Ijodiat jewenaēhēm ḡu paī yoboḡan e'em ip. Imēn kuyje Deus Arāo o'taē paī yoboḡan.

⁵Imēnpuxim Cristo dak jekpiwatpi ḡu o'jewenaē paī yoboḡan je'e am. Deus ma ixē o'taē. — Ēn okpot. Ōn ma ebay oce ḡasū — i juk o'e Deus cebe.

⁶Imēnpuxim wara'atup e'em Deus ekawēntup:

Ēn cuy soat em paīm eḡuy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim, i.

⁷Ipi ju bima Jesus kawēnwēn'uk osunuynuy Deus eju.

— Odaxijom cuy ece — i juk o'e cebe.

Ya'ōberen o'jewāwā cekay jetadi eju. Ibiḡuy bima iba'ore ḡu kuka juk o'e Deus pe Jesus daxijo am ce'ūap puxim. Jesus yoboḡan pin ḡu osunuy. Jemucokcok pin ḡu osunuynuy—jebay mucokcok pin acā. Kūyjobit osunuynuy Deus a'ō kay. Imēneju soat em Deus ixē ekawēn o'jojo. ⁸Jesus Deus ipot osunuy. Inaka ipiat'ajojoap taḡ ma oitaybitbin kūyjobit am Deus a'ō kay iam. ⁹Jesus ikērēat kuḡ ḡu. Iisu soat taḡ. Imēnpuye:

— Ewebe acā ipi watwat daxijo but — i juk o'e Deus cebe. Imēnpuye Jesus acā kūyjobicayū daxijojom—ipi juacat taxijojom. Soat em Deus xe jeedop ip itait cemudaxijojoyū.

¹⁰— Ēn acā paī yoboḡan eḡuy—ipi juacat kay aḡ am — i juk o'e Deus Jesus pe. — Apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim ēn tak eḡuy paī yoboḡan — io'e Deus cebe.

¹¹Soat ma'ḡu oceju eymutaybin ojuy apēn Jesus Cristo wuyepaī e'em iam. Imēnpit iba'ore ocewebe soan eymutaybit am eyetaybin wa'ūm cīcā buye kawēn iba'arēmān.

¹²Kuy bima ma juk eyetabut epesop Cristo kay. Imēnpuye cūḡ ma kuka o'e eywebe ma itabun'isuayū mutaybin am Deus ekawēn. Imēnpit warara'acayū ma eymutaybitbin Deus ekawēn—kawēn ibapukan. Eyetaybit ḡu buk cekawēn pa'arēmān. Itabun'isuayū itaybit kawēn ibapukan acā, ikap'isuat kūmti kōnkōnap puxim. Kūmti kōnkōn acā iat puxim eyju dak. Iēn o'ba'oreat puxim eyju, kawēn ibapukan acā eyetaybit puye. ¹³Ikap'isuayū itaybit ḡu apēn cedaḡ Deus xe iam, apēn cedaḡ ḡu iam tak. Ikap'isuayū buxim eyju dak. ¹⁴Deus bikuyap taḡ jekuku'ukayū bit itaybit Deus ekawēn—kawēn iba'arēmān. Iēn o'o'ukat puxim ip. Itaybit ip ajo xipat Deus xe iam, ajo xipat ḡu iam tak, jewemukūyjobitbin ip puye, jewawēwēm puye dak.

6

¹⁻²Cristo ekawēn'in pit cuy acepere—kawēn ibapukat'in. Kawēn iba'arēmān pit cuy acejekawēn wuyewemutaybit am. Kuy bima juk adi kawēn ibapukan kawēnwēn'uk ajop. Warēm̄taḡ wuyekukuap cuy acepere iam kuy juk adi kawēnwēn ajop. Wuyetabun cuy ajop Deus kay iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Acewemubatisasauan cuy iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Warara'acayū jewebumōḡmōḡ wuy'abi jeje Deus pe jebiḡḡbuk muōm ām wuywebe iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Deus ce'ū'ūayū ḡutait iam tak cuk adi kawēnwēn'uk ajop. Soat em Deus ipiat supi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Imēn ma juk adi kawēnwēn'uk ajop kawēn ibapukan. Kawēn iba'arēmān cuy acejekawēn ḡasū bit wuyewemutaybit am. ³Acekawēn cuy kawēn iba'arēmān wuyewebe—Cristo ekawēn'in. Deus pe wuyemutaybin puje iboam ma acejekawēn.

⁴Jetabucap o'jepere ip pūḡpūḡayū. Iba'ore wuywebe waram ixeyū mutabam am Cristo kay. Kuy juk kawēn icēmat o'ya'ijojo ip. Kabi beat emumuūm kuy ip o'jat xipacat. Kuy juk Deus biḡḡbuk kuḡ o'e ip jewebe. ⁵Itaybit o'e ip Deus ekawēn xipat cīcā iam, Deus cuk adi xipan ixeyū o'jukuk puye. Deus ja'ōbacaap o'ḡubapukpukuk ixeyū etabun. Imēnpuxim ja'ōbacaap ḡubapuk ipi iisuat muḡēm pima. ⁶ḡuyjom pit jetabucap ip o'jepere. Korosa eju

waram ġuto Deus ipot pamupaya ojuyayū buxim ip. Ixe ipot waywayway ip soat a'ōpiju. Iba'ore wuywebe waram imutabun ip Jesus kay.

⁷Deus xipan wuykuġ. Soat em muba'at muajēmjēm kadai mu'aypapan am ku iwat xan. Itabut pinayū iġo ku buxim—kadai ya'a'e iap puxim. ⁸Wara'at ku be bit kadai ġu aypapan—widaoho'ip acā. Wao'ip tak aypapan. Xipāt ġu kadaim. Wu yan ġu aypapan. Imēnpuye:

— Ojokot ġu oku xipāt'ūm puye — i'e'em ku iwat.

Jeku epereperem, xipāt'ūm puye. Jetabucap o'jepere'iaiyū iġo ku buxim—wao'ip'epat puxim. Xipāt ġu ip Deus xe. Imēnpuye ipiat supi'ajojoat cebe ip. Wūy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom.

⁹Oburereyū, wa'ōpuruġsū ma ōn kawēnwēn eywebe, eykay jījā ōn puye. Eybu'ū ġu juk adi epesop eyetabut am Jesus kay. Ġasū dak biġ ma juy epesop eyetabun cekay. Ocetaybit Deus xipacat ūmūm eywebe warara'acat pe iūmūmāo podi ma, kuy juk ixe eydaxijo buye iam. ¹⁰Ade em cuk adi eykitpitpiyū buywatwat'uk epesop—itabucayū buywatwat'uk epesop, eyxe ip ikukpin puye. Ġasū dak ixeyū buywatwan eyju. Deus yaġuyba'ūm ġu je'e eyju ip ibuywatwan iap kay, ixe cūġ ma buye. Biġ ma xipacat je'ġūm eywebe ixeyū buywatwacapeim.

¹¹— Waram Jesus ajēmap wiwim pima, biġ ma juy xipan epeyewewekuk — i oceju e'em eywebe. — Biġ ma juy jewebuywatwan epesop — i oceju e'em eywebe. Imēn cuy epeku eyemumuwiwi bu am.

¹²— Soat em oxe epesop — i juk o'e Deus wuywebe.

Iboap cuy epejowiwi. Itabucayū buxim cuy eyju dak eyetabun epesop. Eyukpiceġēm ġu juy epesop. Xipacat epejat Deus xewi apēn ixe juk o'e iap taġ.

¹³⁻¹⁴— Icēmān ōn e'em ewebe — i juk o'e Deus Abraão be. — Xipacat oġūm ewebe — i juk o'e cebe. — Ekpon oġūm ewebe — i. — Enaxeġebitbit ade jījā ecesūy — i juk o'e. Imēn i'e buje: — Ja'ōmuwarurun ġu ōn — i dak o'e Abraão be. — Wa'ō daġ ma oce ewebe — i juk o'e. Ka'ūmġu Deus podi ya'ōbacaat. Imēnpuye:

— Apēn kuy juk oce iap taġ oce wara'acat a'ōbi ġu—wa'ōbi ma — io'e Deus.

¹⁵Abraão yukpiceġē ġu osunuy jetabucap kuġ.

— Deus okpon je'ġūm owebe — i juk adi o'e'e jewebe ma.

Imēnpuye ipot o'kap Deus ekawēn taġ. Deus ja'ō daġ o'ġūm cebe. ¹⁶Ijodiat “Ja'ōmuwarurun ġu ōn” i'e ojuy bima, jebodi ma ya'ōbuyxiat nomuwāwām ibutet mubararak am taperadup pe.

— Ja'ōmuwarurun ġu ōn Deus aġ wuykay buye — i'e'em ijodiat.

Imēn i'e buje, ya'ōxik pa'ore ya'ijojomayū be.

¹⁷— Soat em oxe epesop — i juk o'e Deus jebekitkiyū be.

Ixeyū be ma “Ja'ōmuwarurun ġu ōn” i'e ojuy osunuy Deus—ġuyjom jexe dopayū be. Imēnpuye o'jekawēn cebe ip.

— Wa'ō daġ ma oce eywebeam, ōn soat em wetait puye — io'e cebe ip. ¹⁸— Wa'ō daġ ma oce eywebeam — i'e'em Deus.

Ja'ō daġ ma e'em soat em. “Apēn cuk adi kuy ma ocece iap taġ oce, ōn soat em aġ puye” i'e buje, ja'ō daġ ma je'e. Deus ja'ōmu'ipi'ūm ġu. Napapa'uk ġu. Wuymuġuykukukum ġu—pūġ em tak ka'ūma. Cepiriġ puje, oakōm'iaiyū jedokdoġ kobexixi baġbaġ kay je'ūap puxim. Ixeyū buxim wuyju dak wuyetabut Jesus kay wuye'ūap puxim. Soat em ixe wuya'ōmucanucan. Imēnpuye soat em Deus xe wuyetait acesop iap ajowiwi jījā. ¹⁹Soat em Deus xe acesop iap wiwim cīcā wuyju. Imēnpuye wuyetabucap kobexixi muycūcūap puxim. Imuycūcūap muakōm puje, wara'at taġtaġtaġ ġu cucum. Jecūap pe ma dopdom. Imēnpuxim wuyju dak wara'at kaykaykay ġu wuyetabut—pūġ kay acā—Jesus Cristo kay acā. Soat em wuyju ġebum cekay. Pāi yoboġat ōmōm'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a beat epaġo daġwi badiat'a be. ōmōm'uk osunuy kawēn ām Deus eju jebekitkiyū beam. Kabi be bit Jesus oōm. Deus xe nuynuy ġasū kawēnwēn wuywebeam. ²⁰Jesus o'jeu kabi

kay wuyeu'üm awap. Koap o'Jeu. Kaomüm acejeu cekay. Wuyepaım o'e yoboğan. Soat em wuyepaım jeenuy apên Melquisedeque paı osunuy iap puxim.

7

¹ Ixe Melquisedeque Salém ka kukukat osunuy. Deus epaı osunuy—soat podi ma ya'öbacaat epaı. Abraão jepitpin osunuy nopagöğöap tağwi—warara'acat ka kukukayü aokakaap tağwi. Melquisedeque Abraão o'topabijuk e dağ jepin pima.

— Deus cuy xipacat je'ğüm ewebe — io'e Melquisedeque Abraão be.

² Abraão jebubut'in o'ğüm Melquisedeque be. Ade ma o'ğüm cebe. Püğ ma o'ğüm cebe 10 beat'in. Nopagöğöap pewiat pupu o'ğüm cebe—yaokaka'ibiyü bubutpupu. Ibutet Melquisedeque cedağ ma jebekitkit kuğ iape. Ixe Salém ka kukukat osunuy. Ika butet Salém kaba'üm jebekitkit kuğ iape. ³ Wuyetaybit ğu Melquisedeque ebay buten, ixi buten tak, idobuyü'üm'üm puten tak. Pujuxi ixe o'kap iam tak wuyetaybit ğu, pujuxi oe'ü iam tak.

— Soat em cuy paım eğuy — i juk o'e Deus cebe—Melquisedeque be.

Imên o'e jekpot pe dak.

⁴ Ğebum cuy epesop Melquisedeque ya'öbuyxi jijā osunuy iap kay. Abraão Judeuyü ebapuk ebika osunuy. Imênpit jebubut'in o'ğüm cebe. Nopagöğöap tağwiat pupu o'ğüm cebe—idip cıcaat. ⁵ Kuyje Moisés o'e Levi ipotpot pe:

— Judeuyü juy jebubut'in je'ğüm eywebe, eyju ixeyü epaıyü buy — i. — Püğ ma juy je'ğüm ip eywebe 10 beat'in — i.

Imëntak ibararak opop wuyawëwëap ekawëntup pe. Jeadipyü xewi ibubu'uk osodop ip jebubun, ixeyü dak Abraão naxeğebitbit ma'ğu osodop. ⁶ Melquisedeque bit Levi diwat ğu osunuy. Abraão bit jebubut'in o'ğüm cebe. Püğ ma o'ğüm cebe 10 beat'in. Nopagöğöap tağwiat pupu o'ğüm cebe. Kuyje:

— Ijop eipi oğüm eipim — i juk o'e Deus Abraão be. — Enaxeğebitbit ade jijā ecesüy — i juk o'e cebe. Melquisedeque bit:

— Deus cuy xipan jekuk — io'e cebe—Abraão be.

⁷ Ya'öbuyxiat jëğ'aecöğcöğ ğu ya'öbuyxi'umat topabe “Deus cuy xipan jekuk” i'e am cebe. Ya'öbuyxi'umat pit jëğ'aecöğcöğ ya'öbuyxiat pe “Deus cuy xipan jekuk” i'e am cebe. ⁸ Ijodiayü jebubut'in iümüm paıyü be—je'ü'ıayü be. Imênpit Deus ekawëntup e'em: “Melquisedeque je'ü ğu—ıtabëğ ma jeenuy,” i. Imênpuye jebubut'in o'ğüm cebe.

⁹⁻¹⁰ Melquisedeque be Abraão dopabijuk puje, Levi o'kap ğu buk. Inaka:

— Kuy Abraão jebit pe bit osodop kake — i wuyju e'em.

Melquisedeque be Abraão be jebubut'in iüm puje, “Levi dak jebubut'in o'ğüm,” i wuyje e'em, ixe Levi Abraão jebit pe buye. Ğasü dak Levi naxeğebitbit ibubut pupum jeadipyü xewi Moisés a'öbi. 10 beat pewi püğ ma ibubum ip.

¹¹ Paıyü kake wuyawëwë am cedağ ma wuyeku am Deus bikuyap tağ. Levi ipotpoyü be bit ya'ömucan pa'ore osodop ip Deus bikuyap tağ ceku am ip. Imênpuye Deus wara'acat o'jomuy wuyepaım ixeyü dieğ. Cristo ma o'jomuy. Ixe Cristo paım o'e apên Arão paı osunuy iap puxim ğu—apên Melquisedeque paı osunuy iap puxim acā. Cristo ja'öbacaap möğmög wuywebe Deus bikuyap tağ wuyeku am. ¹² Moisés ekawën tağ paıyüm osodop ip Levi ipotpoyü. Ğasü bit wara'at Deus ebekitkit epaım o'e Arão naxeğebitbit tieğ. Imênpuye kawën kuyat tağ ğu wuyju jekukum ğasü—Moisés ekawën tağ ğu. Kawën iisuat tağ acā wuyju jekukum ğasü—Jesus ekawën tağ.

¹³⁻¹⁴ — Ğasü webekitkiyü epaım ecesüy yoboğan — i juk o'e Deus wuykukukat Jesus pe. Ixe Jesus Levi naxeğebit ğu. Wara'at tiwat ma wuykukukat. Judā naxeğebit ixe. Paıyüm ğu osodop ip Judā naxeğebitbit. Judā naxeğebitbit ğu wınca mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpeap ceje—mesa jeje—Levi naxeğebitbit acā. Moisés Judā naxeğebitbit ğu o'taë paıyüm. Levi naxeğebitbit acā o'taë paıyüm.

¹⁵ Apên cuk adi ocece iap biğ ma ibapuk e'em ğasü. Wara'at o'jebapuk paım—Melquisedeque buximat. ¹⁶ Ijodiati a'öbi ğu ixe Jesus paım o'e ijodiati pabi dağ

ġu dak. Ixe Deus ebekitkit epaïm o'e ġasû soat podi ma ya'ôbaca buye; soat em itait jeenuy buye dak. ¹⁷ Imên e'em Deus ekawëntup:

Soat em webekitkit epaïm cuy eġuy apên Melquisedeque paï osunuy iap puxim, i. Ên ixeyû epaïm iap i'ûm ġu, i.

¹⁸ Ibac'a'ûm osodop ip kawên kuyat taġ jekuku'ukayû—wuyawêwêap ekawên taġ jekuku'ukayû. Ixeyû be iba'ore osodop cedaġ ma jeku am Deus etabutpe ibaca'ûm puye. Imênpuye “Kawên kuyat taġ cuy epeku” i'ûmġu e'em Deus ġasû bit— “Kawên iisuat taġ cuy epeku” i acâ. ¹⁹ Ka'ûma ma soat taġ iisuan o'e Moisés ekawên taġ jekukuap tomuju. Imênpuye soat em Deus xe acesop iap wiwimsû ma osodop ip Moisés ekawên taġ jeku ojuyayû. Deus pit wara'at o'jomuy wuyepaïm. Warara'acat emumuwiwi bodi ma wuyemumuwiwi xipat. Imênpuye soat em ixexce acesop iap wiwimsû ġu wuyju. Iwiwim cîcâ ma. Wuyparara ġu kawên âm Deus eju, Jesus wuyepaï buye.

²⁰⁻²¹ Jebekitkit epaïm Cristo muy buje:

— Apên cuk adî ocece iap taġ cuy oce, soat em wetait puye — io'e Deus.

Jebekitkit epaïm Levi naxeġebitbit mōġ puje bit, imên ġu o'e cebe ip. Jesus muy buje acâ “Wa'ô daġ cuy oce, soat em wetait puye” io'e Deus. Imên e'em Deus ekawëntup:

“Webekitkit epaïm cuy eġuy soat em,” io'e Deus, i. “Ên ixeyû epaïm iap i'ûmġu,” io'e, i. Deus ja'ô o'jewa'ôepere cexe ip, i. Ja'ômuwarurun ġu Deus pit, i.

Imên Deus o'e Jesus muwênuwên.

²² — Apên cuk oce iap taġ cuy oce — io'e Deus warara'acayû be ġu—Jesus pe acâ.

Imênpuye wuyetaybit kawên iisuat kawên kuyat podi ma xipat iam. Deus jekawên o'ġuwên Moisés pe. Xipat osunuy ibo ekawên—kawên kuyat. Kawên iisuat pit kawên kuyat podi ma xipat.

²³ Ade ip osodop Levi naxeġebitbit. Oe'û'û ip. Ixeyû'inat e'û buje wara'at ma païm o'e oe'ûiat tieġ. ²⁴ Jesus pit soat em itait nuynuy. Warara'acat ġu wuyepaïm je'ie ixexce dieġ. Jesus acâ soat em jeenuy wuyepaïm. ²⁵ Ixe Jesus soat em itait. Soat em ixexce kawênwên Deus eju jekay itabucayû beam.

— Okayayû buywatwan cuy eġuy — i'e'em Deus pe.

Wuywebe cekawên put Deus eju Jesus kay wuyetabut puye. Imênpuye Jesus pe wuydaxijo but—itabucayû taxijo but. Ġasû ja'ôkayayû taxijo but cebe. Ġuyjom tak taxijo but cebe. Soat em ma ja'ôkayayû taxijo but je'ie cebe.

²⁶ Jesus ma wuyepaï yoboġat. Soat i'e ba'ore wuywebe wuya'ôca'ûm puye. Ajo wuywebe i'e ba'ore iap Jesus pe bit i'e but. Ixe be wuya'ômucan put soat em. Ixe soat taġ iisu. Ka'ûmġu xipat'ûmat cebe. Ikêrêat kuġ ġu ixexce. Ikêrêat o'ġuġê ġu—pūġ em tak ka'ûma ma. Ikêrêat mujurûġrûġ'ukat puxim ġu ixexce. Deus ixexce o'ġuyu kabi be soat em tûy âm jexe. ²⁷ Warara'acayû paï yoboġayû soat kabia wunca ên mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpe. Iên mupiġ pîma:

— Ikêrêat cuy eju'uk owebewi — io'e ip Deus pe.

Jewebewi i'ukap ojuy bima acâ “Ikêrêat cuy eju'uk ebekitkiyû bewi” io'e ip Deus pe ixeyû ma. Jesus pit ixeyû buxim ġu. Pūġ em ma o'jewewi Deus pe. Pūġ em ma ixexce oe'û ikêrêat uk am soat pewi wuywebewi. Jekpiwan ma o'jaokaat. Waram pit je'û ġu. ²⁸ Moisés ekawên taġ jeku ojuyayû ijodiakat muymuy'uk osodop jepaïm yoboġan. Arâo naxeġebitbit muymuy'uk osodop ip jepaïm yoboġan. Soat taġ osodop icêmayû ġu ixeyû dak. Deus pit o'jekawên jekpot pe Moisés pe jekawêġap tomukadi.

— Ên acâ icêmat soat taġ — io'e jekpot pe. — Imênpuye ên acâ eġuy webekitkit epaïm yoboġan — io'e Jesus pe. — Ên ixeyû epaïm iap i'ûm ġu — io'e cebe.

8

¹ Jesus wuyepaï yoboġat. Ixe Jesus xik'i omuy Deus ba'at kadi kabi be—soat podi ma ya'ôbacaat xe. Deus co'i ixexce ya'ôbaca. Ibom acâ oceju eymutaybin ojuy. ² Kuyje badiat'a be Deus nūynūyap'a ibuyxi jîjâat'a be ômôm'uk osunuy torojo'a be paï yoboġat. Jekawên âm Deus eju jebekitkit peam ômôm'uk osunuy. Ijodiakat emuamuy'a be ômôm'uk osunuy Deus

eju kawēnwēnap'a be. Jesus pit ijodiat emuamuy'a be ġu omuy—Deus tūytūyap pe acā. Iboce ma ixē kawēnwēn Deus eju wuywebeam.

³ Kuyjeayū ijodiat muymuy'uk osodop jemumuūm ūm ām Deus pe wūnca ēn mupik am tak cetabixe. Imēnpuxim cuy wuyepai dak je'ġūm Deus pe. ⁴ Jesus ġasū dak ijodi bima, paḍidp ġu kuka adi o'e warara'acat kuy paīyūm o'e buye. Levi naxeġebitbit kuy paīyūm o'e. Jedobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ ip jebekitkiyū emumuūm ūmūm Deus pe—Judeuyū'ūm'ūm ekawēn taġ—kawēn kuyat taġ. ⁵ Co'a bicūġpe bima Deus Moisés o'ġukūyjo torojo'a muy ām. Torojo'a muġēap piōġbuk o'ġuġē imubapuk am cebe mēnku juy eyamuy iam.

— Cedaġ cuy eġuġē apēn cuk oce ewebe iap taġ — io'e Deus cebe.

Jesus jebekitkiyū buywatwan kabi kadiwi. Ijodi dak paīyū ixē buxim jebekitkiyū buywatwan e'em. Jesus pit ixeyū bodi ma wuybuywatwan. ⁶ Jekpot pe bit Deus kapikap o'ġūm xipat cīcāap Levi naxeġebitbit pe iūm'ibit podi ma. Kuyje Deus jekawēn o'ġuwēn Moisés pe. Ibo ekawēn kawēn idip osodop. Ġuyjom pit jekawēn o'ġuwēn jekpot pe. Ibo ekawēn kawēn kuyat podi ma kawēn idip osodop. Ibo ekawēn kay wuyetabun puje, Deus wuymuisusun soat taġ. Wuyetaybit soat em Deus xe acesop iam ibo ekawēn kay wuyetabun puye. Imēneju kuyjeayū bodi ma wuycockok.

⁷ Deus koap jekawēn o'ġuwēn Moisés pe. Kawēn kuyat soat ekawēn podi ma idip pima, kuka juk wara'at ġu o'ġuwēn kawēn iisuat. ⁸ Deus pit jebekitkit o'tobuxik jekawēn mupubutbun. Imēn ma ixē e'em cebe ip:

Ġaxīn ma juy kawēn iisuat oġuwen Israel naxeġebitbit pe—Judā naxeġebitbit pe, i.

⁹ Kuyje juk adi wekawēn oġuwēnuwēn eydobyū'ūm'ūm pe, i. Iboap ekawēn co'i ġu ġasū bit oġuwēn webekitkit pe—wara'at ekawēn acā, i. Egito eipi bewi eydobyū'ūm'ūm mujēm puje, wekawēn oġuwēn cebe ip imukūyjoap ojuy, i. Imēnpit ip oibu'un wekawēn kay, i. Imēnpuye ōn tak obu'un ma oce cekay ip aġ am, i. Imēn Deus e'em, i. ¹⁰ Ġaxīn ma juy wara'at kawēn oġuwēn Israel naxeġebitbit pe—kawēn iisuat, i. Oġuġebu ip wekawēn kay, i. Soat em ġebum jeedop ip wekawēn kay, i. Icockok jeedop ip wekawēn taġ jeku am, i. “Deus acā ocekkukat,” i je'e ip soat pe, i. “Teyūku webekitkiyū” i ōn tak oce soat pe, i. ¹¹ Soat je'e itaybit ōn—ya'ōbuyxiayū, ya'ōbuyxi'ūmayū dak—yoboġayū, yopīcayū dak, i'e'em Deus, i. Jewemutaybitbin ġu jeedop ip Deus e'e am, kuy itaybit ip puye, i. “Ocemutaybin cuy epe'e Deus ekawēn,” i'ūmġu je'e ip jebureyū be, soat itaybit je'e buye, i. ¹² Ġebum ġu oce apēn cuk adi warēmtaġ oekukuku ip iap kay, i. “Ikērēt kuġ eyju oxe,” i'ūmġu oce cebe ip—pūġ em tak ka'ūma, ġebum ġu oce iboap kay buye, i. Deus imēn e'em jebekitkit pe—kuy o'ġuisun'iyū be.

¹³ Iokokat dao ma i'ūm. Iisuat pu buje, iokokat kuġ ġu ace'e. Imēnpuxim:

— Kawēn kuyat cuy epeyepere — i'e'em Deus ġasū bit. — Kawēn iisuat taġ cuy epeku ġasū bit — i'e'em wuywebe.

9

¹ Kawēn kuyat taġ jeku ojuyayū “Ēn xipat cīcā” i'e'e'uk osodop ip Deus pe ceweju kawēnwēnap'a be—ijodiat emuamuy'a be. ² Torojo'a o'yanuy ip wuydobyū'ūm'ūm—koopat'a. Kacūġkadiat'a be lâmpada'a o'yanuy jemūn ceje—ouro muġēġē'a. Mesa dak osunuy iġo'abi be ourom yajuyjuyat. Iġo emesa jeje pāo'a mōgmōġ'uk osodop ip Deus etabixe yamōgmōġ'ibit'a. Kacūġkadiat'a be “Deus tūytūyap'a” io'e wuydobyū'ūm'ūm. ³⁻⁴ Paġo toro'i oeku badiat'a exīntabi nomudim—idip cīcāat—iarixiġat. Tōmte'okuatōm mupikupikap osunuy ixē paġo xe—toro'iat xe. Badiat'a be “Deus tūytūyap'a ibuxiat'a” io'e ip wuydobyū'ūm'ūm. Caixa'a o'yanuy badiat'a be. Iġo'a ourom yajuyjuyat'a o'yanuy. Deus ekawēn kukatopa mūn'a o'yanuy iġo'a be—witadopa be ibararak iat mūn'a. Iġo'a be itīġ'a'it'it'a buximat'a dak o'yanuy—ouro muġēġē'a'a. Manada dak o'tanuy iġo'a be—pāo'anōmnōm puximata. Arāo ba'ip tak o'yoptūy iġo'a be caixa'a be—kuyje o'yopkobinōjēm'iat'ip. Witadopa dak o'topadop iġo'a be caixa'a be xepxepatopa—yaerūnatopa. Deus ekawēn ibararak osodop iġodopa be—kawēn kuyat.

⁵ Caixa'a jeje xepxep idip cīcāat piōġbuk osodop. Ceġeba abiwebotbot osodop ip caixa'a

¹⁸ Imēnpuxim wuydobuyū'ūm'ūm pe wūnca aoka buje acā, kawēn kuyat tağ jekuku'uk ip osodop wuyawēwēap ekawēn tağ. ¹⁹ Koap Moisés Deus pe jawēwēap ekawēn o'ğuwēn jebekitkiyū be. Biopak'it'it o'yaoka. Bode dak o'yaoka. O'toymuwekoy idibi be. Kadaidup o'tupu hissopodup. O'tupmukirik lābum—bōrōbu buximatpum—ibupakpukatpum. O'toymusūğsūğsūğ tulararakatup tağ—Deus ekawēntup tağ. Jebekitkiyū abi dağ tak o'toymusūğsūğsūğ Deus ekawēn tağ—kawēn kuyat tağ.

²⁰—Deus jekawēn o'ğuwēn wuywebe — io'e Moisés jebekitkiyū be. — “Wekawēn tağ cuy epeku,” i juk o'e wuywebe — io'e Moisés. — Ite doy musūğsūğsūğ ōn ey'abi dağ eywebe kūyjobit am Deus a'ō kay — io'e Moisés jebekitkiyū be.

²¹ Imēnpuxim torojo'a jeje dak o'toymusūğsūğsūğ Moisés. Iğō'a beat tağ tak o'toymusūğsūğsūğ soat tağ. “Ēn xipat cīcā ocewebe” i'e'em pima jebui be ikuğ iat tağ o'toymusūğsūğsūğ. ²² Wuyawēwēap ekawēn tağ jeku ojuyayū wūnca doy mukereren'uk ip osodop Deus pe jemuisun am. Toymukereren'ūm pima kuka juk Deus ikērēat o'ju'uk ġu cebewi ip. Deus ekawēn tağ toymukereren ip osodop soat muisun am kawēn kuyat tağ.

²³ Imēn jebekitkiyū muisusun'uk osodop ip paīyū apēn kabi becat jewemuisusunap puxim. Wūnca aokaka'uk ip osodop ijodiatat muisun am. Kabi kay cumayū muisusunap pit wūnca bodi ma xipat. ²⁴ Imēnpuye torojo'a be ġu Cristo oōm—ijodiat emuamuy'a be ġu—kabi beat'a buximat'a be ġu. Kabi be ma oōm—Deus tūytūyap pe ma. Ibocewi ma ġasū ixe kawēnwēn Deus eju wuywebeam. ²⁵ Judeuyū epāi yoboğat ma soat koato ōmōm'uk osunuy badiat'abi be, Deus tūytūyap'a ibuyxiap'a be. Ōmōm'uk osunuy wara'at toy kuğ—wūnca doy kuğ. Deus tūytūyap'a be ōmōm'uk osunuy Deus pe ikērēat ukap ojuy. ²⁶ Cristo bit soat em ġu oōm jewēūm ām Deus pe je'ū ām. Soat koato ġu oe'ū—pūğ em ma. Pūğ em ma o'jedoyekereren ikērēat mujurūğrūğap teida am. Jesus e'ūap wūnca e'ūap co'i bima, ipi muğē ebika ma kuka juk adi je'ū'ū'uk o'e. Ade em kuka adi oe'ū'ū. Poğ. Poğ. Poğ. Poğ. Bodimaku kuka adi je'ū'ū'uk o'e. Pūğ em pit o'jebapuk ipi oi'ūm pin pima. Waram tak ġu je'ū'apuk ikērēat uk am ipi juacat pewi. ²⁷ Soat ace'ū pūğ em ma. Wuye'ū buje Deus apēn ijodi bima juk adi ajekukuku iaptei ideida wuywebe soat pe. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūm topibiyū be kūyjobit'ūmapteim. Xipacat pit je'ğūm kūyjobicayū be. ²⁸ Imēnpuxim Cristo jekpiwan ma oe'ū apēn paī wūnca o'yaoka iap puxim. Oe'ū soat pewi ipi watwat pewi ikērēat uk am. Pūğ em ma oe'ū. Waram pit jajēm ijodi. Ikērēat uk am ġu jajēm. Jajēmap wiwimayū daxijo am acā jajēm.

10

¹ Judeuyū awēwēap ekawēn tağ jeku ojuyayū itaybitbūt ā ip osodop kawēn icēmān. Itaybitbūt ā ip osodop xipacat ajat iam. Soat tağ ġu iisu ip osodop iboap ekawēn tağ jeku ojuyayū. Soat koato paīyū wūnca aokaka'uk ip osodop Deus pe ikērēat uk ojuy jebekitkiyū bewi. Deus pit soat tağ ġu ixeyū ja'ōkayayū o'ğuisun. ² Soat tağ iisu bima waram kuka adi o'e ip iğuycūğ ġu oceju ikērēat kuğ iap kay. Soat tağ iisu bima, kuka adi wūnca aokakaap ip o'jepere. ³ Imēnpit soat koato wūnca aokaka'uk ip osodop ikērēat eju'uk ebekitkiyū bewi i'e ojuy Deus pe. Yaoka buje:

—Oceisu Deus xe ġasū bit; ikērēat kuğ ġu oce'e — i'ūmğū o'e ip. — Ģasū bit ġuto oceju ikērēat kuğ — i acā ip o'e.

⁴Biopak toy bit ikērēat uk'uğ ġu wuywebewi, bode doy dak.

⁵Imēnpuye Cristo osodot ijodi. Ixe don pima, o'jekawēn jebay eju—Deus eju.

Ijodiat pe wūnca aokaat pin ġu ēn, io'e Deus pe. Cebe ip wūnca ūmat pin ġu dak ēn, io'e. Ojebin pit eğūğē owebe ipi juan, io'e Deus pe. ⁶Etabun wūnca mukip ip puje, ecokcoğ ġu eğuy, io'e. Ijodiat pe wūnca aoka buje ikērēat uk am, ecokcoğ ġu eğuy, io'e. ⁷Imēnpuye, “Bay, ijoce ōn oajēm ebikuyap tağ weku am—emucokcok am,” i juk oce ewebe. “Apēn Judeuyū awēwēap ekawēntup omuwēnuwēn iap tağ weku pin,” i juk oce ewebe.

Imēn Cristo o'e jebay be—Deus pe.

⁸— Ijodiat pe wūnca aokaat pin ġu ħn, wūnca ūmat pin ġu dak — i juk o'e Jesus Deus pe. — Wūnca aoka buje ikērēat uk am, ecokcoġ ġu eġuy, etabun wūnca mupik ip puje dak — i juk o'e.

Imēn Jesus o'e kawēn kuyat taġ ma'ġu ip imupikupig—Judeuyū awēwēap ekawēn taġ.

⁹— Bay, ijoce ōn oajēm ebikuyap taġ weku am—emucokcok am — i juk o'e ġebuġe bit.

— Kuyjeat puxim wūnca juy epeyaoka owebe ikērēat uk am eywebewi — i'ūmġu e'em Deus ġasū bit. — Ikērēat oju'uk eywebewi Cristo oe'ū buye — i acā e'em Deus wuywebe.

Kuyat pit wūnca aokakaap Deus o'ġu'ūm. Ikērēat uk'ūġ wuywebewi Cristo oe'ū buye. ¹⁰Deus bikuyap taġ jekuku'uk osunuy Jesus Cristo. O'jewēum Deus pe je'ū ām. Jekpiwatpin ma oe'ū. Pūġ em ma oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Imēnpuye Deus wuymuissun soat taġ.

¹¹ Judeuyū epāi ma soat kabia cūġ'i osunuy jekapikap kuġ. Soat kabia wūnca mupikupik'uk ip osodop. Iboap kuġ osunuyunuy soat em. Imēnpit wūnca mupikupikap ikērēat uk ojuy ġu. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk ġu wūnca mupik puje dak. ¹²Jesus Cristo bit pūġ em ma oe'ū wūnca e'ūap puxim ġu. Oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Waram pit je'ū ġu. O'jeu Deus kay. Oabik jebay xe—Deus xe. Iba'at kadi oabik. Soat kukukan o'e ixe eju. ¹³Deus jekpot kay itakomaayū a'ōbacaap ġu'ūm. Kūyjobin jeedop ip Deus a'ō kay. Cristo omuy jebay xe iboap wiwim. ¹⁴Pūġ em ma oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Soat ikērēat kuġ'ūmayū o'ġuisun soat taġ. Soat taġ iisu jeedop ip soat em ma.

¹⁵ Imēn Deus biōġbuk tak wuymutaybitbin. Imēn koap o'e:

¹⁶“Ixyū kabia kap puje wara'at ekawēn oġuwēn webekitkiyū be kawēn iisuat,” i'e'em Deus, i. Soat em ġebum jeedop ip wekawēn kay, i. Icockok jeedop ip wekawēn taġ jeku am, i.

¹⁷ Ġuyjom imēn o'e:

“Ġebum ġu oce apēn cuk adi ikērēat o'ġuġēġē ip iap kay, apēn cuk adi warēmtaġ ma oekuku ip iap kay dak,” i'e'em, i.

¹⁸Deus pe wuywebewi ikērēat uk puje, waram pit wūnca aceyaoka ġu ikērēat uk an. Jesus e'ūap kuy o'e ikērēat ukap teida am.

¹⁹ Imēnpuye, okitpitpiyū, wuyparara ġu jekawēn ām Deus eju, korosa be Jesus oe'ū wuywebeam puye. Apēn kuyjeayū Deus tūytūyap'a ibuyxi jījāap'a be ōmōmap puxim wuyekawēn put ceweju. ²⁰Paī yoboġat acā paġo daġwi ōmōm'uk osunuy badiat'abi be kawēn ām Deus eju. Wuyju bit kawēnwēn Deus eju Jesus e'ūap puye. Ixe Jesus soat em itait. Jesus e isuat e buxim—Deus kayat e buxim. Imēnpuye soat em wuyekawēn put ceweju. ²¹Jesus wuyepāi yoboġat. Ixe soat itabucayū kukukat. ²²Imēnpuye juy acekawēn ceweju. Jewexe ġu juy acekawēn ceweju. Wuyetabun cīcā ma juy acekawēn ceweju.

— Ikērēat kuġ mabuk ōn — i'ūmġu juy ace wuywebe ma.

Ixe wuymuissun soat taġ idibim jewewuywuyap puxim. Imēnpuye juy acekawēn ceweju. ²³Deus ja'ō daġ e'em soat em. Te'e ġu wuyetabut cekay. Wuyetabucap muwēnuwēn warara'acayū be. Imēnpuye Deus xe acesop soat em iap cuy ajowiwi jījā.

²⁴Ġebum cuy ajop wuyewewekay wuyewebuywat am, wuykukpin wuyewewekuk am tak, xipan wuyewewekuk am tak. ²⁵Pūġpūġpūġ oibu'un je'awerom aweromayū xe Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixyū buxim ġu juy wuyju bit wuybu'un ġu ajop je'awerom. Jewemucokcokcoġ pit cuy ajop. Ġaxīn ma wuykukukat jajēm. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Xipacat pit je'ġūm ja'ō kayayū be. Imēnpuye biġ ma juy jewemucokcokcoġ ajop.

²⁶Kawēn icēmān wuyetaybit tomukadi wuyukpiwatpin ma wuyju ikērēat muġēġēm. Imēn ibima, apēn kuka ace ikērēat muġēap teida am? Ka'ūma ma. Wuywebewi ikērēat uk pa'ore soat pe wuywebe. ²⁷Imēnpuye wuypararam cuy ajop apēn paxi Deus je'e wuywebe iap puxim. Deus ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Ipiat'ajojom ip jeedop daxa isopat pe—ipararuat pe Deus kay itakomaayū. ²⁸Moisés a'ō kay kūyjobit'ūmayū o'yaoka ip kuyjeayū. Xepxepayū be, ebapūġayū be dak “Teku ikērēat muġēġēm” i'e buje, pūġ taġ ma ip i'e buje, o'yaoka ip. Itabotaidabotbot ġu o'e ip ixyū kay, Moisés a'ō kay'ūm puye.

²⁹ Ixeyū buxim ḡasū dak pūḡpūḡpūḡ Deus ipot muymuy. Deus kuy juk jekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

— Okpot o'jedoyekereren eywebeam. Oe'ū eymuisun ojoy — i juk o'e cebe ip.

Inaka cekawēn wayway ip.

— Apōḡām oe'ū? Ekpot tak ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū jo'i osunuy — i napa ma e'em ip Deus pe.

Deus biōḡbuk xe ikukpin ip. Inaka ibiōḡbuk muymuy ip. Moisés muymuy'ukat podi ma Deus muymuy'ukat ipiat supi'ajojo, ixeyū bodi ma ikērēat mujurūḡrūḡ puye. Karēm ip ipiat supi'ajojo.

³⁰ — Ōn ma oceweik — i juk o'e Deus. — Ōn ma apēn cuk adi oekuku ip iaptei oteida webekitkiyū be — i juk o'e. — Xipacat oḡūm xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū be — io'e. — Kūyjobit'ūm ip pima, ipiat osupi'ajoat cebe ip imukūyjo am — io'e Deus. — Kūyjobit pima bit ip, ōn ma ipiat osupi'ajoat cekay itakomaayū be — io'e.

Wuyetaybit imēn Deus cuk o'e iam. ³¹ Deus soat em itait. Ixe be ipiat'ajoat puje, iparara jījā je'e ip cekay ixē muymuy'ukayū.

³² Ḡebum pit cuy epesop apēn cuk adi kuy bima epekukuku iap kay. Kuy bima juk Deus ekawēn epeya'ījojo. Ixe biōḡbuk kuy oōm eywebe. Ade em itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe. Inaka eybu'u ḡu epesop Jesus kay ipiat'ajojom ma'ḡu eyju.

³³ Pūḡpūḡpūḡ eyju'in eymuymuy'uk ip osodop. Adeayū etabun cuk adi ikērēm eykuk ip. Ade em cuk adi ipiat o'supi'ajojoat ip eywebe. Eybu'u ḡu a'ḡu epesop eybureyū badipta am. Eyparara ḡu juk adi epesop eyaokaap puxim. ³⁴ Daomūnmūnap'a beayū jom tak cuk adi epeku ibuywat am ip. Itabut'ūmayū be eybubut tujupa'um puje, eybu'u ḡu a'ḡu epesop eyetabut am Cristo kay. Eycokcok acā a'ḡu epesop.

— Ijodiap podi ma xipacap opop ocewebeam — i a'ḡu epe'e. — Ibo ikoro jeedop soat em — i a'ḡu epe'e. — Soat em ibo kuḡ ajop — i a'ḡu epe'e.

³⁵ Ḡasū dak cuy eya'ōcam epesop. Eya'ōca bima, xipacat cuy epejat. ³⁶ Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop Deus bikuyap taḡ eyeku am. Ixe bikuyap taḡ eyeku buje, xipacat epejat apēn ixē juk adi o'e'e iap taḡ. ³⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ḡaxīn ma omuykuaiat jajēm, i. Ibun ḡu jajēm, i. ³⁸ Webekitkiyū bit itabut jeedop cūḡayū, i. Imēnpuye soat em itait jeedop ip oxe, i. Jetabucap epere buje bit, ocokcok ḡu oce cekay, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup. ³⁹ Wuyju bit wuyetabucap acepere ḡu. Ipiat'ajojoap kay ḡu wuyju bit cum. Oitabidaoiat puxim ḡu wuyju—jetabun o'jepereiat puxim ḡu. Wuyetabut ma. Deus tak wuydaxijojom.

11

¹ Deus kay wuyetabut pima wuyetaybit cīcā wuyemumuwiwi acejat iam. Deus kay wuyetabut pima: — Ḡasū wuyju ijojom ḡu iap ḡuyjom acejojo — i wuyju e'em wuyewewebe.

² — Xipat cīcā eyju oxe — io'e Deus kuyjeayū be, itabut ip cekay buye.

³ Wuyetabut cekay bima wuyetaybit Deus ja'ōbi ipi o'ḡujurūḡ iam. Wuywebe ijo but iap o'ḡuḡē Deus. Wuywebe ijo ba'orean soat o'ḡuḡē.

⁴ Deus kay itabut osunuy Abel. Imēnpuye ixē emumuūm Caim emumuūm podi ma xipat osunuy Deus xe.

— Cūḡ ma ēn oxe — i juk o'e Deus cebe, itabut jekay buye. — Emumuūm xipat oxe — i juk o'e.

Wuyju ḡebum pima apēn Abel itabut osunuy iap kay, “Itabucat cūḡ ma Deus xe” i wuyju e'em. Imēnpuye Abel e'ū buje dak puk wuymutaybitbin ma itabucat cūḡ ma Deus xe iam.

⁵ Deus kay itabut osunuy Enoque. Imēnpuye oe'ū ḡu. Deus ixē ita'in ma o'tujuu jewekay. Ibureyū ixē o'tobuxik ḡu, Deus kuy o'tujuu buye. Deus icokcok osunuy ixē ekukuap kay i'e'em Deus ekawēntup. ⁶ Wuyetabut'ūm pima, Deus imucokcok pa'ore wuywebe. Wuyju Deus kay bima, wuyetabun cuy ajop Deus kake iap kay; Deus xipacat ūmūm jebikuyap taḡ jeku pin cīcāyū be iap kay dak.

⁷Deus kay itabut osunuy Noé. “Ipi juayū oġu'ūm idibim soat” i'e buje, Deus ekawēn kay itabut osunuy. Muba'at puk o'jojojo ġu. Inaka itabut osunuy Deus ekawēn kay. Kobexixi o'ġuġē jebekitkiyū daxijo am. Kūyjobit ġu osodop ip warara'acayū ipi juacayū Deus a'ō kay iap ibapuk cīcā o'e, Noé kūyjobit puye. Imēneju:

— Cūġ ma ēn oxe, etabut okay buye — io'e Deus cebe.

⁸Deus kay itabut osunuy Abraão. Deus pe jenaē buje, kūyjobit osunuy ya'ō kay. Deus a'ōbi jeka bewi o'jēm itaybit ġu ma'ġu apoma oju iam.

— Ijop eipi oceipiūm ewebe — i juk o'e Deus cebe.

Ibo eipi kay o'ju. Ġuyjom je'ġūm cebe iap eipi kay o'ju.

⁹— Ijop eipi oġūm eipim — io'e Deus cebe.

Ibo eipi daġ oeku powatwat puxim. Paġo muġēġē'a be osunuy tūyap ġu buk puye. Torojo'a be osunuy jekpot eju—Isaque eju. Jenaxeġebit eju dak osunuy—Jacó eju.

— Ijop eipi oġūm eyipim — io'e Deus cebe ip—Abraão be, Isaque be dak, Jacó be dak. ¹⁰Deus emukamuweġūnka wiwim osunuy Abraão—Deus emukamuġēka wiwim—ika'ūm'ēm'ūmatka wiwim.

¹¹⁻¹²Itabut osunuy Abraão Deus kay. Aypa o'e. Ce'ūat puxim jetayxi mu'ukreġ pa'ore osunuy. Je'ū ojuy kuy osunuy. Sara dak yabut o'e—Abraão tayxi. I'ita ba'oreat osunuy. Inaka Abraão itabut osunuy Deus a'ō kay.

— Soat em Deus ja'ō daġ e'em — io'e jewebe ma.

Imēnpuye itayxi o'ġu'ukreġ yabut ma'ġu. Ipotpet o'e Abraão. Ade jījā ip osodop ixenaxeġebitbit. Imuweġūn pa'ore osodop ip kasopta buxim, ka'oririt puxim tak.

¹³Jetabut cīcāap kuġ ma ip oe'ū'ū—Abraão, Isaque dak, Jacó dak.

— Ijop eipi oġūm eyipim — i mo a'ġu o'e Deus cebe ip.

Inaka ibo eipi o'jat ġu ip. Imēnpit:

— Ijop eipi Deus je'ġūm ocenaxeġebitbit pe apēn ixenaxeġebitbit — io'e iap taġ — io'e ip jewebe ma.

Ipi o'jat ġu ip. Inaka icokcok ip osodop jetabucap kuġ.

— Powatwat acā oceju — io'e ip ibo eipi watwat pe.

Wara'at ka kaykaykay ma ip osodop.

— Eykadujukapkam acā oceju — io'e ip cebe ip. Ibo eipi bit o'jat ġu ip.

¹⁴“Eykadujukapkam acā oceju” i'e'e'ukayū jeka kudadam mabuk ip. ¹⁵Yaġuyepit ġu osodop ip kuy bima o'jēm ip iatka kay. Yaġuyepit pima kuka juk iba'ore ġu o'e cepit am ip.

¹⁶Wara'atka kay bit ip osodop yaġuyġebu. Kuy o'jēm ip iatka bodi ma xipat iboka. Kabi beatka kay ip osodop yaġuyġebu. Imēneju Deus isūsūn ġu o'e cebuxim ip, “Deus ebekitkiyū oceju cekay ocetabut puye” io'e ip cebe buye. Deus o'sukamubapuk ikam ip.

¹⁷⁻¹⁸Deus kay itabut osunuy Abraão.

— Ekpon oġūm ewebe — i mo a'ġu o'e Deus cebe. O'kap Abraão ipot. Isaque i ipot putet osunuy.

— Isaque ipotpoyū acā enaxeġebitbiyū oxe—warara'acayū bit ka'ūma — i mo adi a'ġu o'e Deus Abraão be. Inaka:

— Ekpot cuy eyaoka impik am wetabun — i mo adi a'ġu o'e Deus Abraão be okukpin cīcā paxi iap co am.

“Ekpot cuy eyaoka” i'e buje, Abraão kūyjobit o'e Deus a'ō kay. Isaque aoka ojuy o'e.

¹⁹— Iba'ore ġu Deus pe waram Isaque'ūm mutait am — io'e jewebe ma Abraão.

Inaka Isaque o'tujupit jeduk'a be, “Eyaoka ġu juy” io'e Deus puye. O'tujupit jeduk'a be ce'ūap tomukadi waram o'jetait'iat puxim.

²⁰Deus kay itabut osunuy Isaque. Imēnpuye:

— Ġuyjom Deus xipacat je'ġūm eywebe — io'e Jacó be, Esaú be dak.

²¹Itabut osunuy Jacó dak Deus kay. Je'ū pinpin puje: — Deus cuy xipacat je'ġūm eywebe — io'e José ipotpoyū be.

— Soat podi ma ēn xipat — io'e Deus pe jektokta'ip kuġ.

²²Itabut osunuy José dak Deus kay. Je'ū pinpin puje: — Israel naxegebitbit jeejēm Egito eipi bewi — i mo adi a'gu o'e. — We'ūap tomukadi ojebit cuy epetujowat oka be imōg ām witabikūy be — i mo adi a'gu o'e jekpotpoyū be.

²³Itabut osodop ip Deus kay Moisés ebay, ixi dak.

— Judeuyū ipotpoyū juy epeyaoka ikap'isum ma — i juk o'e Egito eipi kukukat—Faraó o'e.

Imēnpit iparara gu osodop ip ipi kukukat puxim—Faraó buxim. Kūyjobit'ūm osodop ip ixe a'ō kay Moisés ebayū. Ebapūg kaxi ikap'isuat munēmnēm'uk ip osodop yaokaap puxim. O'gunēm ip idip cīcā cexe ip puye.

²⁴Itabut osunuy Deus kay Moisés tak. Yaypan puje ibu'u o'e Faraó daxit'in. Jeadipyū kay pin o'e.

— “Faraó daxit'it ēn”, i'ūmgu juy epe'e owebe, i juk adi o'e Egito eipi watwat pe.

²⁵Ibu'u osunuy ikērēat muḡē ām jemucokcok am—pūg kabia dak ka'ūma. Ibu'u gu bit osunuy ipiatpi'ajo am jeadipyū eju—Deus ebekitkiyū eju. Ibu'u gu osunuy ipiatpi'ajo am Deus mucokcok am.

²⁶— Soat tarekrek kuḡ pima kuka ocokcok oce—Egito eipi beat kuḡ pima — i juk o'e jeweweju ma. — Deus emunaē mucokcokap ojuy owebe ipiatpi'ajoat puje bit, ibodi ma kuka ocokcok oce — i mo adi a'gu o'e jewebe ma. — Guyjom Deus kūyjobicaptei je'gūm owebe — i juk o'e jewebe ma.

Ibodei buap wiwim cīcā osunuy soat em ma.

²⁷Itabut osunuy Moisés Deus kay. Imēnpuye o'jēm Egito eipi bewi. Ipi kukukat etakomaap puxim jeparara pibun gu o'jēm Egito eipi bewi. O'jēm Deus kay itabut cīcā buye. Deus cocomap puxim oekukuku ijojom gu ma'gu. ²⁸Itabut osunuy Moisés. Imēnpuye apēn kūyjobit'ūmayū muy'ū'ū'ukat o'kap iap epeta o'gubapuk Deus a'ōbi. Páscoa i peta butet.

— Ovelha doy juy epetoymōg eyduk'a esūḡtabi daḡ kūyjobit'ūmayū muy'ū'ū'ukat pe eyekpot muy'ūap puxim—koopat muy'ūap puxim — i juk o'e Israel naxegebitbit pe.

²⁹Itabut ip osodop Deus kay Israel naxegebitbit Moisés ixeyū kukukan pima. Imēnpuye iodi o'timudek ip ipipurukat taḡ. Ixe di butet “Tipakpakati” i osunuy. Egito eipi watwat pit timudek ojuy bima, soat ip oap. Oakōm ip. Ka'ūma ma o'jepoyat.

³⁰Itabut osodop ip Deus kay Israel naxegebitbit Josué ixeyū kukukan pima. Imēnpuye Jericó ka ekorara o'jedu. Duuuuu. O'jedu 7 kabia ika koreren ceku buje ip. ³¹Itabut osunuy Deus kay Raabe dak yapoan ma'gu osunuy. Josué ebekitkit o'guōm jeduk'a be imunēm ān yaokaap puxim. Jericó ka jom oajēm'iaiyū o'gunēm. Imēnpuye Deus pe ja'ō kay kūyjobit'ūmayū aokaat puje, Raabe o'yaoka gu ip Josué ebekitkiyū.

³²Deus kay itabut ip osodop warara'acayū dak. Inaka o'e gu owebe itabucayū muwēn ām eywebe: Gideāo wiwēn ām eywebe, Baraque dak, Sansāo dak, Jefte dak, Davi dak, Samuel dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. ³³Itabut cīcā osodop ip Deus kay. Imēnpuye wara'at tiwatwat eju nopaḡōḡōm ip o'e. Ade jījā o'yaoka ip. Cūḡ ma oekuku ip Deus etabutpe. Imēnpuye Deus cebe iūm ojuy iap o'jat ip. Deus leāo o'tūymuymūḡ jekay itabucat oap puxim. ³⁴Waram pima Deus daxa yoboḡat o'gupirēm jekay itabucayū aokaap puxim. O'jenapōn ip pajam jaokaap puxim. Ya'ōbaca'ūm ip osodop. Ya'ōbacaan pit o'e ip Deus a'ōbi. Ade jījā o'yaoka ip itakomaayū nopaḡōḡōm pima. Ade ma dak o'guyōḡpōḡpōḡ ip powatwat esorarayū. Soat kaka daḡ owatwatwat ip. ³⁵Itabut Deus kay osodop ip aoyū. Imēnpuye Deus waram ixeyū ipotpoyū'ūm'ūm o'gutait.

Warara'acayū be itakomaayū ipiat o'supi'ajoat. Oe'ū'ū'ū ip ipiat pibun. Inaka Deus o'jomuymuy gu ip jaokaap puxim.

— Oce'ūpi gu — io'e ip. — Oceparara gu oce'ūap puxim — io'e ip.

Waram acejetait iap wiwēn osodop ip. Soat em wuyetait acesop Deus xe iap wiwim osodop ip. ³⁶Warara'acayū itabucayū o'jowaywayway ip adedeayū etabutpe. Warara'acayū o'yukxabiokaka ip ixemuḡēḡēbum yabi be icaat pum. Warēmtaḡ ma o'guōmōm ip daomūnmūnap'a be. ³⁷⁻³⁸O'yabuḡbuḡ ip wita'am. Ipidase o'ḡuweka ip kede'am. Pajam tak

o'yaoka ip. Tadaybot ma oekuku ip. Mēmē xee kuḡ oekuku ip jedotim, cabra xee kuḡ tak. Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat ixeyū be. Warēmtag cīcā juk adi ixeyū o'jukukuk ip. Kaokokat puxim osodop ip itabut'ūmayū xe. Deus xe bit soat podi ma xipat osodop ip itabucayū.

— Teyūku ikērē jījā — io'e ip itabut'ūmayū ma.

— Eyju soat podi ma xipat oxe — io'e Deus pit cebe ip.

Cenapōnat puxim uk'a'ūmat tag oekuku ip, co'a daḡ tak. Jeduk'a be ḡu osodopdop ip—witabikūy be acā.

³⁹— Xipat eyju oxe eyetabut cīcā okay buye — io'e Deus soat pe ixeyū be. Inaka ijodi bima Deus cebe ip iūm ojuy iap o'jat ḡu ip. ⁴⁰Deus kuyayū kay ā ḡu osunuy ḡebum. Wuykay dak osunuy ḡebum—ixeyū'ūm'ūm nomujuacayū kay dak. Soat ḡu o'ḡūm ja'ō daḡ kuyayū be. Soat pit je'ḡūm ja'ō daḡ jekay itabucayū be—kuyje itabucayū be—ḡasū itabucayū be dak, ḡuyjom itabut je'e iayū be dak. Soat je'ḡūm pūḡpūḡ pepepe ma. Soat tag wuymuisun je'e kuyjeayū muisunap puxim.

12

¹— Ocejū ma juk adi ocetabut cīcā ocesop Deus kay — i'e'em wuywebe soat ixeyū kuyjeayū. — Eyju dak eyetabun cīcā juy epesop cekay — i'e'em ip wuywebe.

Daudau'ukayū buxim wuyju. Daudau'ukat ipoxiat epererem jewūnca i'e am. Imēnpuxim ikērēat mujurūḡrūḡap cuy acepere Jesus a'ō kay am. Pa'orem ḡu wuyju ikērēat mujurūḡrūḡ. Ikērēat mujurūḡrūḡ pima wuybu'u wuyetabut am Jesus a'ō kay. Daudau'ukat taobu'u ḡu jedaudaup epere am. Ixe buxim wuyju dak wuybu'um ḡu juy ajop Jesus a'ō kay am. ²Ḡebum cuy ajop Jesus kay! Ixe ma juk adi wuymutabun. Ixe dak wuybuywatwan jeenuy wuyetabucap epereap puxim.

— Korosa be ḡu juy oje'ū — i'ūmḡu juk o'e. — Warēmtag cīcā ip okuk — i juk o'e jewebe ma. — Inaka korosa be dak obu'u ḡu we'ū ām — i juk o'e. — Ḡuyjom ocokcok oḡuy webay xe bima, ixe bikuyap tag cuk adi ojekuk buye — i juk o'e jewebe ma.

Oibu'un ḡu je'ū ām korosa be warēmtaksuḡ ma'ḡu ip o'jukuk. Imēneju ḡasū xik'i omuy Deus xe. Deus eju nuynuy soat kukukan.

³Ḡebum cuy epesop apēn cuk adi ixe Jesus ipiat o'supi'ajojo iap kay. Itakoma jījā ip osodop cekay ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū. Iboap kay juy ḡebum epesop eyetabut am eybu'u'up puxim, eyetabucap epereap puxim tak. ⁴Ikērēat muḡḡḡ'ukayū mukorēmrmēm cīcā juk adi epesop. Imēnpuye juk adi ipiat o'supi'ajojoat ip eywebe. Inaka eyaoka ḡu buk ip. ⁵Deus kawēnwēn eywebe apēn cebayū kawēnwēn jekpotpoyū eju iap puxim. Kawēnwēn eywebe eya'ōmucan am. Imēn ixe e'em:

Okpot, emukūyjobit am wuykukukat ipiatpi'ajoan ewebe bima, eya'ōpicūḡ cuy eḡuy ya'ō kay, i. Emukūyjo am ixe be emukorēm puje dak, eḡuycūḡ ḡu juy eḡuy, i.

⁶Wuykukukat ipiatpi'ajoan jewe ikukpinayū be cūḡ ma jekuap ojuy, i. Jekpotpoyū mukorēmrmēm imukūyjo am ip, i.

Eyaḡuyba'ūm tu iboap ekawēn kay? ⁷Eyetaxim cuy epesop ipiat'ajojom pima. Ipiatpi'ajojom pima:

— Wuyebayat ipiatpi'ajojoan ocewebe ocemūkūyjo am cūḡ ma wuyekuap ojuy — i juy epe'e eyewewebe.

Deus wuymukorēmrmēm pima, wuyetaybit Deus wuykuḡ jekpotpoyū kukap puxim iam. Soat wuyju ipiatpi'ajojoan wuy'ipotpoyū be cūḡ ma ip cekuap ojuy. ⁸Imukorēmrmēm'ūm pima wuyetabi kuka ace ite ipocat iap kay.

— Ekpocat tu ite? — i kuka ace cebay be.

Deus tak ipiatpi'ajojoan soat pe jebekitkiyū be imukūyjobit am ip. Imēneju eymukūyjo am eywebe ipiatpi'ajojoan'ūm pima, Deus ipotpocayū ḡu eyju. ⁹Ijodi ixeyū be wuymukorēm puje dak, ibuyxim ma wuyebayū ajukuk. Ixeyū a'ō kayap podi ma juy kūyjobin ajop wuyebayat a'ō kay—kabi beat a'ō kay, wuykay aḡat a'ō kay. Ixe a'ō kay kūyjobit pima, soat em acesop cexe wuyetait. ¹⁰Wuyebayū ma ipiatpi'ajojoan wuywebe wuymukūyjobit

am. Ipiatpi'ajojoan ip wuywebe ipiatpi'ajoat pin osodop ip puye. Darem ma ip wuymukorēmrmēm. Deus pit ipiatpi'ajojoan wuywebe xipan wuykuḡap tomuju. Ixe ipiatpi'ajojoan wuywebe soat taḡ wuymuisun am. Ipiatpi'ajojoan wuywebe soat taḡ wuyisu jejo'i am. ¹¹ Wuywebe ipiatpi'ajojoan pima, wuycokcok ḡu wuyju—wuyḡuycūḡ acā. Ḡuyjom pit cebay be imukorēm'ibiyū cedaḡ ma jekukum, kaba'ūm tak ip warara'acayū eju.

¹² Imēneju iḡuycūḡayū juy epesubuywan. Jetabucap kay ibu'u'uayū juy epeya'ōmucan waram icokcok i'e am ip. ¹³ Cūḡat e daḡ cuy epeku warēmtaḡ ma eyekuaop puxim.

¹⁴ Kaba'ūm cuy epesop soat eyxayū kuḡ. Soat taḡ eyisum cuy epesop. Soat taḡ wuyisu'ūm pima, wuykukukat acejojo ḡu. ¹⁵ Deus ibikuy xipan wuykuk am. Imēnpuye jewebuywatwan cuy epesop eybu'uap puxim Deus pe emumuūm pu am. Kada'i icupat jexeat mui'ū'ūm. Imēnpuxim pūḡ ma ey'inat jetabut am ibu'u bima, jebureyū dak kuka o'ḡubu'un. Imēnpuye jewebuywatwan cuy epesop eybu'uap puxim, eyetabucap epereap puxim. ¹⁶ Jewebuywatwan cuy epesop Deus a'ō kay kūyjobit'ūmap puxim, aoyū kaykayap puxim tak. Esaú ekuap puxim ḡu juy epeku. Esaú kūyjobit'ūm o'e Deus a'ō kay. Jecokcokap kay acā o'e ḡebum. Koapat osunuy cebay ipot. Cebay e'ū buje, soat ma kajuk o'jat jebay'ūm pubut, ixe koapat puye. Inaka:

— Pūḡ pratom exat'in eḡūm owebe — io'e jekitpit pe. — Ēn ma juy soat ejat wuyebay e'ū buje oxat teim — io'e jekitpit pe. — Odieḡ Deus xipan jekuk koapat kukap puxim oxat teim — io'e cebe.

¹⁷ Koapat peam tak cebayū kawēnwēn'uk osodop Deus eju kuyjeayū.

— Xipan cuy okpot ejukuk — i'e'e'uk osodop ip Deus pe.

— Owebeam tak cuy ecekawēn Deus eju — io'e Esaú jebay be. — “Xipan cuy okpot ejukuk—koapat ejukuk,” i juy ece cebe — io'e Esaú.

— Iba'ore owebe ḡasū bit — io'e cebay bit. — Ekitpit peam kuy juk iboam oce Deus pe — io'e.

Jewa'ōmuwarurun pa'ore o'e Esaú be cedaḡ ma jeku am. Cūḡat e daḡ jepit ojuj jījā o'e. O'tōn iḡuycūḡ puye. Inaka cepit pa'ore o'e cebe cūḡat e kay, kuy kūyjobit'ūm o'e buye.

¹⁸ Co'a jeje Deus jekawēn muwēnuwēn pima, iparara jījā osodop ip Judeuyū—kuyjeayū. Oajēm ip co'a ikibi be. Sinai'a ikibi be oajēm ip—wuyecoanpucata' ikibi be. Daxa isop iḡo'a akokorenen. Kabidaudau dak oeku. Kabiok tak oeku diḡ. Kabidoxixi dak oeku iḡo'a daḡ.

¹⁹ Parasuy jo'iat a'ō o'ya'i'jojo ip. Deus a'ō dak o'ya'i'jojo ip. Ixe a't'jojo buye, “Ecekawēn ḡu juy ocewebe” io'e kuyjeayū jeparara pibun.

²⁰ — Epeyue ḡu juy co'a kay — io'e. — Eyōhōyū dak cuy epeḡuyuat ḡu — io'e. — Ceu pinat cuy epeyabuḡbuḡ wita'am — io'e. — Ojopi eywebe soat pe — io'e cebe ip. Imēnpuye iparara jījā ip o'e Deus a't'jojoayū. ²¹ Ipararuat o'jojojo Moisés.

— Ōn ma okarabakbak oce oparara pibun — io'e co'a daḡ pima.

²² Eywebe Deus jekawēn muwēn puje bit, eypararam ḡu epesop. Kuy epesot wara'at'a kay co'a kay. Siāo'a kay epesot Jerusalém ka beat'a kay. Kuy epesot Deus ka be—soat em itaicat ka be—Jerusalém ka be—kabi beatka be. Tak ḡu ip Deus ekawēn tojtot'ukayū dopdom iḡo ka be—ade jījā ip. Imuweḡūn pa'ore wuywebe ade jījā ip puye. ²³ Kuy epesot Deus ebekitkiyū kay—koop itabucayū kay. Awerom ip dopdom Deus ka be. Icocok cīcā ip ibutet ibararak opop kabi beatup pe buye. Kuy epesot Deus kay. Ixe apēn cuk adi oekuku ip ipi ju bima iap ideida soat pe ipi juacayū be. Xipacat je'ḡūm cūḡayū be. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Kuy epesot cedaḡ ma jekuku'ukayū'ūm'ūm piōḡbuk kay—soat taḡ o'ḡuisun'iyayū'ūm'ūm piōḡbuk kay. ²⁴ Kuy epesot Jesus kay. Ixe juk kawēn iisuat o'ḡuwēn wuywebe. Ixe o'jedoyekereren wuywebeam. Apēn Abel o'jedoyekerereniap kay ḡebum pima “Eḡuweik cuy iwaḡo be yaokaap tei” i wuyju e'em Deus pe. Apēn Jesus o'jedoyekerereniap kay ḡebum pima bit, “Ḡasū bit ēn ikērēat uk'uḡ ocwebewi soat pewi” i wuyju e'em Deus pe.

²⁵ Imēneju:

— Kūyjobin ḡu ace Deus a'ō kay — i'ūmḡu juy epe'e.

Ijodi Moisés Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn kuyjeayū be. Kūyjobit'ūm ip osodop. Imēnpuye Deus ipiat o'supi'ajojoat cebe ip. Ġasū bit kabi bewi ma Deus jekawēn muwēnuwēn wuywebe. Kūyjobit'ūm pima kuyjeayū bodi ma kuka ipiat acesupi'ajo. ²⁶ Sinai'a jejewi cekawēn puje, ixe ja'ōbi ipi o'ḡuyxixixi. Ġasū bit waram o'jekawēn wuywebe.

— Waram pukto ipi oḡuyxixixi — i'e'em wuywebe. — Kabi dak oḡuyxixixi — i'e'em. ²⁷ — Waram pukto — i juk adi o'e.

Imēnpuye wuyetaybit jemumuḡē ma ḡuyxixixi iam. I'uk'uk je'e ip Deus emumuḡē soat. Imuyxixixi'ūmayū acā jeedop ip jenuyap pe ma.

²⁸Deus soat kukukan pima, wuykukukan tak jeenuy. Ixe a'ōbacaap mu'ūm pa'ore soat pe. Imēneju:

— Soat podi ma ēn xipāt — i juy ace Deus pe. — Soat podi ma ēn a'ōbaca — i juy ace cebe.

Ixe bikuyap taḡ cuy ajeku. Ibuyxim cuy ajukuk. Wuypararam cuy ajop ixe buxim. ²⁹Ixe kay acā wuyetabut—Deus kay acā. Daxa soat mu'ūmap puxim ixe dak ja'ō kay kūyjobit'ūmayū ḡu'ūm.

13

¹Eybu'um ḡu juy epesop ikukpin eykitpitpiyū kuk am—Cristo ebekitkiyū. ²Powatwat cuy epeḡuōm eyduk'a be. Xipan cuy ip epejukuk. Pūḡpūḡpūḡ kuy juk powatwat o'ḡuōm jeduk'a be. Tūybe teyūku powatwat iān o'e ip. Imēnpit Deus ekawēn tojtjot'ukayū ma juk o'ḡuōm ip—kabi watwat. ³Ḡebum cuy epesop daomūnmūnap'a beayū kay eyju dak cexe epesop iap puxim. Ḡebum cuy epesop ipiat'ajojomayū kay eyju dak cexe ip epesop iap puxim.

⁴Ibuyxim cuy ibumūnmēnat ajukuk. Warara'acat ewebumūn puje juy ibuyxim cuy ip epejukuk. Eytayxi'ūmat eju ḡu juy epeyepo—eytayxi eju acā. Eyektop'ūmat eju ḡu juy epeyepo—eyektop eju acā. Deus ipiat supi'ajoat warara'acat itop eju jepopo'ukat pe warara'acat tayxi eju jupopo'ukat pe dak.

⁵Dinheiro kay jījā ḡu juy epesop.

— Ōn pit jeyiwat ḡu—pūḡ em tak ka'ūma — i'e'em Deus wuywebe. — Ōn pit jeyepere ḡu—pūḡ em tak ka'ūma — i'e'em wuywebe.

Imēnpuye eyckoḡ cuy epesop ajo eyju ikuḡiat kay. ⁶Imēnpuye wuya'ōcam cuy ajop.

— Wuykukukat wuybuywatwan soat em — i juy ace warara'acat pe ipararaayū be. — Wuypararam ḡu juy ajeku — i juy ace cebe ip. — Ijodiat o'e ḡu kuka wuywebe — i juy ace cebe ip.

⁷Ḡebum cuy epesop kuy bima eykukukayū'ūm'ūm kay. Deus ekawēn cuk adi o'ḡuwēnuwēn ip eywebe. Ḡebum cuy epesop apēn cūḡ ma ip oekuku iap kay, apēn ip jetabucap kuḡ oe'ū'ū iap kay dak. Ixeyū'ūm'ūm puxim eyetabun cīcā juy epesop.

⁸Soat em Jesus Cristo iwaruru ḡu e'em. Ibit ma. Kuy bimaap co'i ma ḡasū dak omuy. Ḡuyjom tak imēn ma je'e. ⁹Eybu'um ḡu juy epesop kawēn icēmat taḡ jeku am. Iwarum eymutaybitbin'ukayū a'ō kay ḡu juy epesop cūḡat e daḡwi eyjēmap puxim. Pūḡpūḡ jewaḡuyḡuy ip i'opi paxi sujop owebe iap kay. Ibuywatwan ḡu ibo bit biḡ ma itabut am ip Jesus kay. Wuyju bit cuy ḡebum ajop Deus soat em xipan wuykuḡ wuya'ōmucanucan iap kay. Iboap kay ḡebum pima, biḡ ma wuyetabut acesop Jesus kay.

¹⁰⁻¹¹Paīyū wūnca ēn'in i'o'o'uk osodop ip o'suēnmupikupik ip ien'in torojo'a be kapikpik'ukayū. Ġasū bit i'opi o'e cebe ip wuyju Deus pe iūmūmat'in. Pūḡ kabia be bit paī yoboḡat ōmōm badiat'abi be—Deus tūytūyap ibuyxi jījāt'abi be. Wūnca doy dujuōmōm toy mubapuk am Deus etabun Deus pe ikērēat ukap ojuy. Ibiat ēn pit i'opi paī yoboḡat pe. Ibiat ēn tujowatwan ip jedopdopap etakobe imupik am. ¹²Imēnpuxim Jesus o'jedoyekereren wuywebewi ikērēat uk am. O'jedoyekereren jekay itabucayū muisun am soat taḡ. Itabut'ūmayū juk adi warēmtaḡ ma ixe o'jukuk. Ixe oe'ū ikaboḡatka etakobe. ¹³Ixe oibu'un ḡu je'ū ām korosa be warēmtaḡ ma'ḡu ip o'jukuk. Ixe buxim wuyju dak wuybu'um ḡu juy ajop ixe bikuyap taḡ jeku am warēmtaḡ ma'ḡu ip wuykuḡ

itabut'ūmayū. ¹⁴Wuydopdopapka ijodi ġu. Ikakoro ġu ijodiatka. Ġuyjom jeedotka wiwim wuyju. ¹⁵Imēnpuye:

— Ēn soat podi ma xipat cīcā — i wuyju e'em soat em Deus pe.

Wūnca mupikupik'uk'ūm ma'ġu wuyju Deus etabun. Jesus tak kawēnwēn Deus eju wuywebeam.

— Ēn ma soat podi ma xipat cīcā — i wuyju e'em soat em cebe. — Ēn acā ocekekukat — i dak wuyju e'em cebe soat em.

¹⁶Xipacat muġēġēap cuy epeyepere ġu. Jewebuywatwacap tak cuy epeyepere ġu. Imēn Deus epeġucokkoġ wūnca ūmūm cebe iap puxim.

¹⁷Kūyjobin cuy epesop eykukukayū a'ō kay. Ixeyū a'ō epeya'ōxik ġu juy. Apēn cuk adi eykuk ip iap cuy ġuwēn ip Deus pe. Imēnpuye ibu'u ġu ip eybuywat am. Aġ ip eykay eyetabucap epereap puxim. Eyju ixeyū a'ō kay bima, icokkok ip jeybuywatwan. Eyju kūyjobit'ūm pima bit, iġuycūġcūġ je'e ip. Ibo bit jeybuywan ġu.

¹⁸Epeyepere ġu kawēġap Deus eju ocewebeam. Soat em oceju cedaġ ma oceku pin Deuse tabun. Imēnpuye:

— Xipat paxí oceju Deus xe? — i'ūmġu oceju e'em.

Ocetaybit ocebinūnpe ma oceju cūġ ma cexe iam. ¹⁹Biġ ma juy epeyekawēn Deus eju ġaxīn ma ixē be waram omuypit am eyjo am.

²⁰Wuykukat Jesus itabucayū kukukat yoboġat ovelha kukuk'ukat puxim. Deus ixē Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi. Waram ġuto o'jetait. Imutait puje:

— Kawēn iisuat taġ cuy epeku ġasū bit, okpot o'jedoyekereren eywebeam puye — i juk o'e wuywebe. — Kawēn iisuat taġ eyeku buje, soat em oxe epesop eyetait — i juk o'e Deus wuywebe.

²¹Deus wuyaġuymubabibin'ukat. Ya'ōbacaap kuġ'ūm pima, ibikuyap taġ wuyeku ba'ore wuywebe. Imēnpuye ixē soat xipacat cuy je'ġūm wuywebe. Ja'ōbacaap cuy je'ġūm wuywebe ibikuyap taġ wuyeku am soat em. Jesus Cristo a'ōbi soan cuy je'e wuywebeam jebikuyap taġ.

— Ēn ma soat podi ma edipap kuġ — i juy acece soat em Jesus Cristo be.

Imēn cuy acece cebe.

²²Okitpitpiyū, itedup otupmubararak eymucokkoġaptum. Tup ade ġu otupmubararak. Imēnpuye eyukpiceġēm ġu juy epetupco. ²³Wuykitpit Timóteo o'ġujēm ip daomūnmūnap'a bewi iam eyetaybit pin ōn. Ġaxīn ma okay yajēm puje, otujowat cuy oweju, eyjom oju buje.

²⁴Oceju kato mujujum eykukukayū be—soat pe—Jesus a'ōkayayū be. Eykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe—Itália eipi watwat.

²⁵— Bay, xīpan cuy ebekitkiyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

TIAGO EMUDUPMUBARARAKTUP CARTADUP

¹ Bekitkit, cartadup mubarararāḡ òn kato i'e am eywebe—Deus ebekitkiyū be—soat ka daḡacat pe. Òn Tiago. Deus peam kapikpiḡ òn. Wuykukukat peam tak òn kapikpiḡ—Jesus Cristo beam.

² Okitpitpiyū, eycokcoḡ cuy epesop ipiatpi'ajojom ma'ḡu eyju. ³ Deus eybuyxijojom biḡ ma eyetabut am cekay. Ġebum cuy epesop iboap kay. Ixe kay eyetabut cīcā bima, eyetaxim epesop ipiatpi'ajo am. ⁴ Ibum ipiatpi'ajom pima dak cuy eyetaxim epesop. Eyetaxi bima cūḡ ma epesop Deus xe. Ikērēat kuḡ ḡu dak epesop cexe. Soat kukat puxim epesop cexe. ⁵ Cūḡ ma eyeku am cexe iam eyetaybit'ūm pima, eymutaybinap cuy epejoojuy Deus xewi. Ixe jeymutaybin. Ixe ibu'u ḡu wuymutaybit am. Tacup ḡu ixe. Soat em wuyemumuojuy ūmūm wuywebe. “Omutaybin cuy ece” i'e buje, eyetabun cuy epesop Deus kay.

— Wemumuojuy je'ḡūm xe'e owebe? — i'ūmḡu juy epe'e cebe.

“Wemumuojuy je'ḡūm xe'e owebe?” i'e'e'ukat tipodoyat puxim—soat taḡ kabido timupodoyodoyiap puxim, itabutbūt puye. ⁷⁻⁸ Wara'at taḡtaḡtaḡ ma tipodoyat e'em. Imēnpuxim wara'at taḡtaḡtaḡ ma ip jewaḡuyḡuy itabutbūcayū. Warara'acat ixeyū aḡuymubabi'ūm'ūm. Soat em jewaḡuymuwarururun ip— “Wuykukukat wemumuojuy je'ḡūm xe'e owebe?” i'e'e'ukayū—itabutbūcayū. Itabut cīcā ḡu ip—itabut'ūm'ūm ma. Imēnpuye jemumuojuy je'jat ḡu ip Deus xewi.

⁹⁻¹¹ Itabucat ibubut kuḡ'ūm pima, icokkok cuy jeenuy ade ibubut kukat co'i Deus xe buye. ḡuyjom Deus wara'at je'ḡūm cebe ibubun. Ibubut adeat pit dao ma i'ūm kadai'ip e'ūap co'i. Kaxi cēmcēm. Kaxiepi bima jeditedudum kaxie pibun. Dit at'an. Titip ḡu e'em. Imēnpuxim ibubut adeat je'ū wara'at pu ojuy kapikpiḡ cīcā bima. Imēneju itabucat ibubut ade bima, icokkok cuy jeenuy ka'ūma kukat co'i Deus xe buye.

¹² Ipiatpi'ajo am wuyetaxi bima wuycokcoḡ acesop—Jesus kay wuyetabucap epere'ūm pima dak. Wuybuyxijo epere buje:

— Soat em eyetait epesop oxo ma — i je'e Deus wuywebe.

Imēn Deus e'em soat pe—ikukpin jekukayū be—jekay itabucayū be. Imēneju wuycokkok wuyju e'em, ipiatpi'ajojom ma'ḡu wuyju. ¹³ Deus ikērēat muḡēḡēan ḡu wuywebe. Imēnpuye:

— Deus ikērēat muḡēan owebe — i'ūmḡu juy epe'e.

Warara'acayū ikērēat muḡēḡēan wuywebe. Deus pit ka'ūma. ¹⁴ Wuyju ma wuybikuy ikērēat muḡē ām. Wuykpiwatpin ma wuyju ikērēat mujurūḡrūḡ, ikērēat muḡē pin puye. Imēn wuyju jewemuḡuykukukum ikērēat muḡē ām. ¹⁵ Wuyju ikērēat muḡē pin wuybikuy ikērēat muḡē ām puye. Soat em wuyju ikērēat mujurūḡrūḡ. Ikērēat mujurūḡrūḡxian acesop. Ikērēat mujurūḡrūḡxian pima bit, “Soat em wūy ma juy epesop owi eye'ū buje” i'e'em Deus wuywebe.

¹⁶ Okitpitpiyū, eykukpin cīcā oxo. Jewemuḡuykukukum ḡu juy epesop. ¹⁷ Wuyebay kaxiaat o'ḡubapuk, kaxiepiat tak. Kasopta dak o'tamubapuk. Kaxiepiat jewarururun, kaxiaat tak: Deus pit jewarururun ḡu. Soat em ma ixe xipacat ūmūm wuywebe. Cemumūm ikērēat kuḡ ḡu. Xipat soat taḡ. Soat wuyju ikuḡiat ixe emumubapukpak ma. Soat em ma xipan wuykuḡ. Xipat'ūmat ḡu iūmūm wuywebe—xipacat acā. ¹⁸ Jekpiwatpin ma ixe wuynaē jebekitkiyūm kawēn icēmat kay wuyetabun puje. Ixe juk wuynaē warara'acat kukap podi ma wuykukam xipan.

¹⁹ Okitpitpiyū, dao ḡu juy epeyekawēn. Dao ḡu dak cuy eyetakomān. Dao ma bit cuy epekūyo. Ġebum cuy epesop iboap kay. ²⁰ Wuyetakoma bima cūḡ ḡu wuyju jekukum—Deus bikuyap taḡ ḡu dak. Imēnpuye eyetakomān ḡu juy epesop. ²¹ Imēneju ikērēat muḡēḡēap cuy epeyepere. Warēmtaḡ eyekuap tak cuy epeyepere. Yoboḡan pin ḡu juy epesop. Deus bikuyap taḡ cuy epeku. Ixe wuymukūyjojom jekawēn. Imēnpuye eyetabun cuy epesop cekawēn kay. Ixe wuydaxijojom jekawēn kay wuyetabut pima.

²² Ixe ekawên cocomat ġu juy epesop. Cekawên tağ cuy epeku. Ya'ijojom acā bima bit eyju jewemuğuykukukum. ²³ Püğpüğpüğ Deus ekawên cocom ā. Inaka cekawên tağ ġu ip jekukum. Ixeyü waroa kukat puxim. ²⁴ Dao ma ip jewejojom waroa be. Jewejo buje waroa muxipanpan ip. Akiju ip cēmcēm. Dao ma ip yağuyba'üm'üm jedopa kay. Imēnpuxim Deus ekawên coco'ukayū'in. Dao ma ip cekawên cocom. Cekawên co'isum pit yağuyba'üm'üm ip cekawên kay. Cekawên tağ ġu dak jekukum ixeyü ma. ²⁵ Warara'acayü bit daodaodao ġu Deus ekawên cocom. Jewağuyğuy ip dopdom cekawên kay. Yağuyba'üm'üm ġu ip cekawên co'isum. Soat kabia cekawên cocom ip. Küyjobit cīcā ip cekawên kay. Ixe ekawên cedağ ma wuymutaybitbin. Soat tağ xipat ixe ekawên. Wuya'ömucanucan wuywebe ikērēat muğēap puxim. Deus ixeyü ġucokcoğ soat tağ ja'ō dağ ip jekukum puye.

²⁶ Kawēnkērēat epere'üm pima, te'e ma wuyju e'em “Ocetabut Deus kay” i. Kawēnkērēat epere'üm pima, jewemuğuykukukum wuyju. ²⁷ Deus wuyebay. Ixe wuymutaybitbin apēn itabucat cuy jeku iam. Deus kay wuyetabut pima, cebay'ümat asubuywan. Itop'üm e'übit tak asubuywan—mudiuat. Itabut'ümat puxim ġu juy ajeku. Ikērēat tak cuy ağujurüğ ġu—püğ em tak ka'üma. Wuyağuyisum cuy ajeku. Imēn jekukum pima, cüğ ma wuyju jekukum Deus xe. Imēn jekukum pima:

— İcēmān eyetabut okay — i'e'em Deus wuywebe.

2

¹ Okitpitpiyü, iwarum ġu juy soat epejukuk—totidipat, totiokokat tak. Eyetabut wuykukukat kay—Jesus Cristo kay. Ka'üma ma ixe jo'iat jedipap kuğat. Imēneju püğ pe ma juy soat epejukuk—totidipat, totiokokat tak. ² İbubut adeat aco'i jajēm eykay eyju awerom pima. Cekaxima idipat kuğ ip. Pümün kuğ ip—teiboğat kuğ. İbubut'ümat tak aco'i jajēm. Cekamixa teiboğ ġu—idip ġu. ³ Xipan aco'i epejukuk İbubut adeat. Xipan ġu bit aco'i İbubut'ümat epejukuk.

— Xik'i juy abik ya'öbuxiat tüyap pe — i aco'i epe'e İbubut adeat pe.

— Cüğ'i juy eğuy — i aco'i epe'e İbubut'ümat pe. — Xik'i abik İpi ju ma — i aco'i epe'e cebe.

⁴ İmēn ey'e buje iwarum ma eyju ip İkuğ. İwarum ip İkuğ pima, cüğ ġu Deus xe.

— Teku ikērēat kuğ Deus xe — i eyju e'em cekamixa jojoap tomuju ma.

İmēn xipat ġu Deus xe.

⁵ Okitpitpiyü, eya'öpicüğcüğ cuy epesop wa'ō kay. İbubut'ümayü o'taē Deus itabut am Jesus kay. Itabut cīcā ip ceckay. İmēnpuye ixeyü o'taē soat em top am ip jexe, ixe soat kukukan pima.

— Okayayü acā jeedop oxē öñ soat kukukan pima — i juk adi o'e Deus kuyje.

İmēn Deus ma İbubut'ümayü o'taē top am ip jexe. ⁶ Eyju bit İmubuyxi'üm'üm ip. İbubut'ümayü ġu ey mudadaybotbon—İbubut adeayü acā. İxeyü ma ey mukurururüğ İbimāmāyü ekawên coco'ukat topabe ixeyü İpiat'ajoan eywebe.

⁷ — Ka'ümğü Jesus co'iat xipacat — i wuyju e'em.

— Jesus ebekitkiyü eyju — i'e'em Deus wuywebe.

İbubut adeayü bit Jesus muymuy.

⁸ — Xipan cuy eyxeat epejukuk xipan eywekukap puxim — i juk o'e wuykukukat.

İmēn e'em Deus ekawēntup. Soat em İboap ekawên tağ jekukum pima, xipan eyju jekukum. Soat ka kukukayü kukukat a'ō dağ eyju jekukum. ⁹ Cekamixa jojoap tomuju iwarum İjodiatat kuğ pima bit, ikērēat kuğ eyju Deus xe. İwarum ip İkuğ pima, Deus pe wuyawēwēap ekawên tağ ġu eyju jekukum. ¹⁰ Ade opop Deus pe wuyawēwēap ekawên. Püğ ekawên mupubun puje, wuykupiwat ma kuka ace Deus xe soat ekawên mupubutbun'ukat puxim. ¹¹ “Warara'acat tayxi kaykay ġu juy epesop” io'e iat “Warara'acat epeyaoka ġu juy” i dak o'e. Wara'acat aoka buje yukpiwat ma je'e Deus xe warara'acat tayxi eju cepo'İbit ġu ma'ğü. Ixe ikērēat kuğ Deus xe, püğ ekawên mupubut puje. ¹² Deus ekawên tağ cuy ajeku. Ixe ekawên tağ wuyeku buje, Deus wuya'ömucanucan wuywebe ikērēat muğēap puxim. Soat em wuya'ömucanucan “Eyju ikērēat kuğ oxē” i'eap puxim wuywebe. İmēnpuye

eyekawëntim cuy epeku. Xipan cuy epesop. ¹³Warara'acat kay wuyetabotaidabotbot'üm pima, Deus tak itabotaidabotbot ġu je'e wuykay. Cekay ip wuyetabotaidabotbot pima bit, "Eyju ikērēat kuġ oxe," i'ümġu Deus je'e wuywebe— "Wetabotaidabotbot eykay," i acā.

¹⁴Okitpitpiyū, "Ocetabut Jesus kay" i'eap tomuju acā ġu Deus wuydaxijojom. Itabut'umat ekukuap co'i wuyju jekukum pima, te'e ma wuyju e'em "Ocetabut Jesus kay" i. ¹⁵Toti'üm pima, ixaxet'üm pima dak, apēn xe'e kuka wuykitpitpiyū ajukuk? Cesaysey'üm pima, ixaxet'üm pima dak, apēn xe'e kuka wuyixityū ajukuk? ¹⁶Say'üm'üm pima, doti'üm'üm pima dak, te'e ma kuka ace cebe ip:

— Deus cuy xipan jeykuk — i. — Xipan cuy eyesaysum epeku — i dak. — Xipan cuy epeyekōn — i dak.

¹⁷Xipan'üm warara'acat kuġ pima, te'e ma wuyju e'em "Ocetabut Jesus kay" i—jewexe wuyetabut Deus kay.

¹⁸Warara'acat aco'i e'em wuywebe: — Ēn ma etabut — i. — On pit xipan warara'acat kuġ — i.

Ōn pit e'em eywebe:

— Warara'acat itaybit ġu wuyetabut Jesus kay iam, wuyju xipan warara'acat kuġ'üm pima bit — i. — Itaybit je'e ip wuyetabut cekay iam wuyju xipan warara'acat kuġ pima — i ōn e'em eywebe.

¹⁹Eytabut pūġ ma Deus kake iap kay. Imēn xipāt cīcā. Ibiōġbuk kērēayū dak itabut pūġ ma Deus kake iap kay. Imēnpuye ip ikarabakbak jeparara pibun. ²⁰Eyaġuyba'arēm cīcā. Te'e ma wuyju e'em: — Ocetabut Jesus kay — i, xipan warara'acat kuġ'üm pima. Iboap iba'arēm aco'i eyxe. Imēnpuye Abraão oġuwēn eywebe eymukūyjo am. ²¹Ixe Abraão jekpot o'jomōġ yawajeat'a jeje—wita'a jeje. Isaque o'jomōġ. Daxa jeje o'jomōġ Deus etabutpe yaoka am.

— Abraão cūġ ma oxe — i juk adi o'e Deus Abraão ekūyjobicap co buje.

²²Apēn cuk adi itabut osunuy iap taġ oeku. Biġ ma Deus kay itabucap yoboġ o'e jetabucap taġ oeku buye. ²³Deus ekawēntup e'em: Abraão itabut osunuy Deus kay, i. Imēnpuye:

— Cūġ ma ēn oxe — io'e Deus cebe, i.

Jekpot aoka ojuy bima itabut osunuy Deus ekawēn kay. Imēnpuye:

— Abraão obure — i juk adi o'e Deus.

²⁴— Ēn cūġ ma oxe — i'e'em Deus wuywebe wuyetabut puje acā ġu.

Wuyetabucap taġ wuyeku buje bit: — Cūġ ma ēn oxe — i'e'em wuywebe.

²⁵Imēnpuxim Raabe jetabucap taġ oeku kuyje yapoan ma'ġu. Ixe Raabe Josué emumu-juyū o'ġunēm jeduk'a be. Ġuyjom ip o'ġuju wara'at e daġ yaokaap puxim. Imēnpuye:

— Cūġ ma ēn oxe — io'e Deus Raabe be.

²⁶Wuybiōġbukbek'üm pima, te'e ma kuka wuyjebit kuġ ace. Ace'ū kuka. Imēnpuxim wuyetabucap taġ jekukum'üm pima, te'e ma kuka ace: — Ocetabut Jesus kay — i.

3

¹Okitpitpiyū, warēmtaġ ma wuyju jekukum pima, xipāt ġu Deus xe. Itabucayū mutaybitbin'ukat warēmtaġ ma jekukum pima bit, ibodi ma xipāt ġu cexe. Imēneju ade ġu juy ey'in itabucayū mutaybitbin'ukan je'e. ²Soat wuyju imudopatpan soat kabia. Soat em wuyekawēntip pima bit kuka ikērēat kuġ ġu ajop Deus xe. Ka'ūma em wuyekawēnkērē bima wuya'ōbaca kuka ajop ikērēat mujurūġap puxim. ³Cavaro biġe asubiġemuōm wuyōhō bi be ixeyū be kūyjobit am wuya'ō kay. Wuyju pinap taġ cucum ip, ibiġe yopīt ma'ġu. ⁴Imēnpuxim kobexixi yoboġ cīcāat. Imu'abicūġcūġap'ip pit yop'īt ma. Kabidoxixi kobexixi mujujum. Imēnpit iboap'im acā kobexixi mu'abicūġcūġ wuyju pinap taġ, yop'īt ma'ġu. ⁵Imēnpuxim wuykō dak ikō'īt ma. Inaka wuykōm ma soat em xipan jewemuwēnuwēn wuyju.

Daxae ie'īt ma. Inaka yopmupik put yop'ade. Wūy jījā imupikupiġ yopīt ma'ġu o'jesop. ⁶Wuykō ikō'īt ma. Inaka wuykōm ma wuyju ikērēat mubapukpuġ soat em. Wuyekawēnkērē bima, wuyaġuyumkērērērēn apēn daxae yopmukērērēn apuxim. Bekin pin ma wuyekawēnkērē. Aypan pima bin ma dak wuyekawēnkērē. Daxa boġ taġwiat e

buxim wuykō. ⁷Wuykō muwaḡōn pa'ore wuywebe wuyekawēnkērēap puxim. Awaydip taḡat'it'it imuwaḡōn put wuywebe. Wasū dak imuwaḡōn put wuywebe, ka'oririt taḡ wururuḡ'ukat tak. Axima dak ibu but wuywebe wuyōhōm. ⁸Wuykō bit imuwaḡōn pa'ore wuywebe. Wuykō xipat ḡu. Wuyekawēnkērēap cepere ba'ore wuywebe. Wuybu'u bima dak acede ma. Wuyekawēnkērēap xipat ḡu puybu nūydi buxim. ⁹Wuykōm: — Ēn xipat cīcā — i wuyju e'em wuykukukat pe—wuyebay be—kabi beat pe. Wuykōm: — Wūy ma juy eḡuy Deus wi ipiat'ajojom — i wuyju e'em warara'acat pe—jebuxim Deus emumuḡē be. ¹⁰⁻¹²Xepxepi ḡu diajēmjēm idi'a bewi—pūḡti acā. Tikōjōjēkati diajēmjēm pima, tikuati ḡu kuka o'tiajēm. Wuykō bit idi'a buxim ḡu. Okitpitpiyū, murusu'ip taḡwi asāo'a bubum ḡu wuyju. ḡudup'ip taḡwi keḡebiit'a bubum ḡu dak. Tikuati atibu ḡu tiyuati bewi. “Ēn xipat cīcā” i'e'eap cēmēm wuybi bewi. “Wūy ma juy eḡuy Deus wi ipiat'ajojom” i'e'eap tak cēmēm wuybi bewi. Okitpitpiyū, imēn xipat ḡu jījā.

¹³Okitpitpiyū, xipacat cuy aḡujurūḡ. Cūḡ ma juy ajeku warara'acat etabutpe. Yoboḡan pin ḡu juy ajeku. Wuyju cedaḡ jekukum pima, warara'acat je'e “Teyūku itaybit cīcā” i. ¹⁴Wuya'ōtarek pima, te'e ma kuka ace “Ocetaybit cīcā” i, yoboḡan pin pima dak, jewekay acā ḡebum pima dak, wuyetabutkarey warara'acat kay bima dak.

— Dapxi ēn — i'ūmḡu juy ace icēmān e'e'ukat pe.

¹⁵Wuyetabutkarey warara'acat kay bima, jewekay acā ḡebum pima dak, Deus pe wuy-mutaybitbinap taḡ ḡu wuyju jekukum—Deus kay'ūmat pe wuymutaybitbinap taḡ acā. Imēn jekukum pima awaydip taḡ omuyku iat puxim wuyju—ibiōḡbuk kērēayū kukukat pe wuymutaybitbinap taḡ acā. ¹⁶Wuyetabutkarey bima, jewekay acā ḡebum pima dak, soat pabin ma dak kuka ikērēat aḡujurūḡrūḡ, jewewa'ōxikxiḡ tak kuka ajop. ¹⁷Deus pe wuymutaybitbinap taḡ jekukum pima bit, ikērēat aceḡujurūḡ ḡu. Wuyaḡuyisum cuy ajeku. Kaba'ūm acesop wuyeweweju; wuya'ōpuruḡ ḡu dak warara'acat ajukuk; wuy mucokcop kay acā ḡu ḡebum acesop—warara'acat mucokcop kay dak; warara'acat kay wuyetab-otaidabotbon tak ajop; xipacat tak aceḡujurūḡ; jewexe xipacat kuḡ ḡu ajop warara'acat muḡuykuku ojuy. ¹⁸Itakomaat mudinudin'ukat kadai daidada'ukat puxim. Taidada'ukat kadai daidadam jeku be ḡuyjom kake i'e am jexan. Imēnpuxim itakomaat mudinudin'ukat itakomaayū mudinudin ixeyū be i'e am cūḡayūm Deus xe.

4

¹Apēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ? Soat eyju ikērēat kay. Soat em ikērēat kay ḡebum eyju. Imēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ, jewewa'ōdawutwun tak. ²Eybutut ade pin. Ikuḡ ḡu bit. Imēnpuye eyju warara'acat aoka pin ibubut pu ojuy. Eyetabikuku jījā warara'acat pubut kay. Imēnpit epejat ḡu. Imēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ, jewewa'ōdawutwun tak. Eyemukaypinput kuḡ ḡu eyju, Deus xewi iojuyju'ūm puye. ³Deus xewi iojuy buje dak, epejat ḡu ikērēat muḡē am epejoojuy buye. Eyju iojuyjuy Deus ekukuap taḡ ḡu jeku am—eyekupinap taḡ acā. Eyetabikukuap tomuju ma eyju iojuyjuy Deus xewi. ⁴Deus cuk epeyepere apēn ayacat jektop o'jepere wara'acat eju jepo am iat puxim. Deus kay'ūmat purem pima, Deus kay wuyetakomām tak ajop. Eyetaybit ḡu aco'i iboam. Deus kay'ūmat purem pin pima, Deus kay ḡu dak epesop. ⁵Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe, i. Wuykukpin cīcā cexe, i. Ibiyju jījā wuywebe kūyjobit am jebiōḡbuk a'ō kay, i. Wuyju kūyjobit'ūm pima, Deus itabutkarey wuykay, i. Te'e ma aco'i eyxe bit iboap ekawēn ibararak. ⁶Warara'acat podi ma Deus pit wuybuywatwan. Imēnpuye Deus ekawēntup e'em:

“Soat podi ma wa'ōbuyxi” i'e'e'ukat kay ḡu Deus, i. “Obuywan cuy ece wa'ōbaca'ūm puye” i'e'e'ukat puywatwan pit, i.

⁷Imēneju kūyjobin cuy epesop Deus a'ō kay.

— A'ō kay bit oceju kūyjobit ḡu — i juy epe'e Satanás pe—ibiōḡbuk kērēayū kukukat pe. Imēn i'e buje, jenapōn eyxewi. ⁸Deus kay juy epesop. Eyju ixē kay bima, ixē dak eykay je'e. Epeyewemuisun cuy Deus etabutpe. Ikērēat muḡēḡēap cuy epeyepere cūḡ ma eyeku am. Eyekawēnkērēap tak cuy epeyepere soat em ma eyetabut am Deus kay. ⁹Eyju

ikêrêat kuğ—ade. Imênpuye eyğuyçüçüğü cuy epesop. Epetôtôn cuy. Eybidewayap cuy epeyepere wa am. Eycokcokap tak cuy epeyepere eyğuyçüğü ey'e am. ¹⁰“Bay, obuywan cuy ece, wa'ôbaca'üm puye” i ey'e buje, Deus jeybuywan. Jeymuisun tak.

¹¹Okitpitpiyü, epeyewemuymuy ğu juy. Eykitpit muymuy bima, wuyawêwêap ekawên mupubutbun tak eyju. “Okitpit ikêrêat kuğ Deus xe” i'e buje, “Wuyawêwêap ekawên kawên ikêrê” i dak eyju e'em. “Wuyawêwêap ekawên kawên ikêrê” i'e buje, iboap ekawên tağ ğu eyju jekukum—iboap ekawên mupubutbun acâ. ¹²Deus ekawên acâ cüğü ma wuyawêwê. Ixe be acâ wuydaxijo but. Ixe be acâ wuymu'üm put. Imêneju:

— Teku ikêrêat kuğ Deus xe — i'ümğü juy ace.

Deus acâ itaybit abuyü ikêrêat kuğ iam—wuyju bit ka'üma.

¹³Okitpitpiyü, eya'ôpicüçüğü puk wekawên kay. Te'e ma eyju kawênwên eyeweweju.

— Ğasü, kuyaje aco'i aceju wara'atka kay — i aco'i eyju e'em eyewewebe. — Ihibun iboka be acesop tarekrek teidadam — i aco'i eyju e'em. — Ade jÿjâ acejat wuyedinheirom — i aco'i eyju e'em.

Imên te'e ma eyju kawênwên eyeweweju. ¹⁴Wuyetaybit ğu xipat tu je'bapuk wuywebe kuyaje iam, xipat ğu xe'e je'bapuk wuywebe iam. Wuyetaybit ğu puğün ace'ü iam. Kabidiğ puxim wuyju. Tiğ'ajêm'isum dao ma diğ'üm'üm. Dao ma diğwatwan. Kabidiğwacap puxim wuyju dak. Dao ma ace'ü. ¹⁵Imêneju:

— Deus ibikuy bima acâ iboam ace'e kuyaje — i juy epe'e eyewewebe. — Deus ibikuy bima acâ, kuyaje buk wuyekapikap kuğ acesop — i juy epe'e eyewewebe. ¹⁶— Kuyaje juy iboka be acesop wuyekapikap kuğ — i te'e ma eyju bit e'em.

Yoboğan pin eyju. Te'en ma eyju xipan jewemuwênuwên. Xipat ğu iboap. ¹⁷Xipacat mujurüğü âm wuyetaybit pima, ikêrêat kuğ acesop imujurüğü pima.

5

¹Ibubut adeayü, eya'ôpicüçüğü cuy epesop wa'ô kay. Ğasü eybubut ade. Ğuyjom pit ka'üma kuğ epesop. Ipiatpi'ajojom â epesop. Imênpuye epeyewâwâ juy. Wawa juy epesop. ²Eybubut oioroğ—teiboğat. Ixiwa'abiit eydoti o'jo'o'o—idip cÿcâat. ³Yoptite opop kuy soat tağ eyedinheiro dağ—isurüğat tağ. Eyeouro dağ tak yoptite opop. Te'e ma eyju ikuğ. Yoptiteat cocom pima warara'acat je'e:

— Tacup ma poro teku osunuy — i. — Teku jebubut o'ğuwaje jemucokcok am acâ — i je'e ip. — Ajo xe'e o'ğüm tadaybotbocayü be? Ka'üma ma — i je'e ip.

Daxa be wuympukupikap puxim ipiat epesupi'ajojo. Eybubut muwaje'uk epesop. Ğasü bit Deus je'e eywebe:

— Ikêrêat kuğ eyju oxo — i.

⁴Teidada'uk ğu epesop eykat pe kapikpik'ukayü be cekapikaptei ip. Eya'ôpicüçüğü cuy epesop. Deus pe jemâmâmâm ip eywebe kapikpik'ukayü jekapikaptei kuğ'üm puye. Imênpuye eymuymuy ip Deus pe. Deus ixeyü emâmâap cocom.

— Ocekariwa ocemudadaybotbon cÿcâ — i'e'em ip Deus pe. — Ipiat cuy esupi'ajoat ocekariwa be teidadam'üm puye — i'e'em ip cebe—Deus pe.

Ixe Deus soat podi ma ya'ôbacaat. ⁵Ijodi bima eybubut ade juk adi epesop. Eycokcoğ cuk adi epesop soat kuğ puye eybubut kuğ. Eybeğbeğ cuk adi epesop ikuat o'o am. Ğasü bit Deus jeymuju ipiat'ajojoap kay.

⁶— Ikêrêat kuğ eyju Deus xe — i napa ma juk adi epe'e'e ikêrêat kuğ'umat pe.

Ikêrêat kuğ'umayü aokaka'uk epesop. Ceweikek ğu ip osodop.

— Deus pit ipiat supi'ajojoat eywebe — i ðn e'em jebubut kay itabucayü be.

⁷Imêneju eyukpiceğêm ğu juy epesop wuykukukat Jesus ajêmap wiwi am, okitpitpiyü. Ixe ajêmap wiwim cuy epesop apên kat iwat jekat peat'a wiwim iat puxim. Kat iwat muba'at ajêmap wiwim. Muba'at ajêmjêm taida buje. Jekat'a op puje waram ajêmjêm. Yukpiceğê ğu kat iwat muba'at ajêmap wiwi am. ⁸Ixe buxim eyju dak eyukpiceğêm ğu juy epesop wuykukukat Jesus ajêmap wiwi am. Epejowiwi juy. Ğaxîn ma jajêm. Imêneju eycokcoğ cuy epesop ixe wiwi am.

⁹ Okitpitpiyū, jemāmāmām ġu juy epesop eyeweweju Deus pe “Ikērēat kuġ eyju oxē” i'eap puxim eywebe. Ġaxīn ma ixē jajēm. Ixē acā itaybit abuyū ikērēat kuġ iam. Wuyju bit ka'ūma. ¹⁰ Okitpitpiyū, ġebum cuy epesop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm kay—kuyjeayū'ūm'ūm kay. Wuykukukat a'ōbi imuwēnuwēn ip oekuku. Itaxi osodop ip ipiatpi'ajo am. Deus kay jetabucap o'jepere ġu ip ipiatpi'ajojom ma'ġu ip. Ixeyū'ūm'ūm ekukuap puxim cuy epekukuku.

¹¹ — Icockok cīcā ip osodop ipiat kay itaxiyū'ūm'ūm — i wuyju e'em.

Ġebum cuy epesop iboap kay. Jó itaxi osunuy ipiatpi'ajojo am. Deus kay jetabucap o'jepere ġu ipiatpi'ajojom ma'ġu. Eyetaybit wuykukukat cuk adi ixē o'jukukuk xipan. Soat ibubut oi'ūm. Inaka Deus wara'at o'ġūm cebe oi'ūmiat tieġ. Wuykukukat itabotaidabotbot cīcā wuykay. Ixē xipan wuykuġ wuykukpin cīcā cexe buye.

¹² Okitpitpiyū, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay. “Wa'ō daġ oce” i'e'em pima, “Deus etabutpe icēmān ōn e'em” i'ūmġu juy epe'e.

— Kabi beat etabutpe icēmān ōn e'em — i'ūmġu dak cuy epe'e. — Ipi o'ġuġēiat etabutpe icēmān ōn e'em — i'ūmġu dak cuy epe'e.

— Oce ġu juy — i juy epe'e'e em'ūm pima. — Oce juy — i bit cuy epe'e'e em pima.

icēmān acā juy epeyeweweju eyeweweju. Eya'ō daġ cuy epe'e'e soat em. Imēn e'em pima, Deus ipiat supi'ajoat ġu eywebe.

¹³ Wuyju ipiatpi'ajojom pima, Deus eju juy acekawēn. Wuycockok pima dak cuy acebibododon cebe “Soat podi ma ēn xipan ocekuġ” i'e am cebe. ¹⁴ Wuyewātaxipipi bima itabucayū kukukayū juy atakoy yajēm ām wuydukā be. iwātaxipiat mu'adaap joojuy ip Deus xewi. Ixepi juy timōġ ip iwātaxipiat a be Deus pe imu'ada am.

— Wuykukukat Jesus a'ōbi oceju timōġmōġ a be — i juy je'e ip cebe—iwātaxipiat pe.

¹⁵ Imēn iojuy buje, Deus iwātaxipiat ġu'ada wuykukukat Jesus kay itabut ip puye. Wuykukukat Jesus iwātaxipiat ġu'ada. Apēn cuk adi ikērēat o'ġujurūġrūġ iap ju'uk cebewi—soat ju'uk. ¹⁶ Imēneju apēn cuk adi ikērēat aġujurūġrūġ iap cuy aġuwēn wuyewewebe. Wuyewebem cuy acekawēn Deus eju ixē be wuymu'adam. Deus ja'ōbacaap ġubapuk wuywebe wuyju iboap ojujuy cexewi bima, ixē bikuyap taġ wuyju jekukum pima dak. ¹⁷ Wuybuxim Elias tak ijodian osunuy—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuyjeat. Ixē o'jekawēn Deus eju.

— Muba'at cuy eġudot ġu ocekey — io'e Deus pe.

Muba'at oajēm ġu Deus ixē ekawēn o'ya'ījojo buye. Ibut cīcā muba'at'ūmap. Muba'at ajēmjēm ġu oeku ebapūġ koato. 6 kaxi dak ka'ū ġu. ¹⁸ O'jekawēn ma'ġuto Deus eju Elias.

— Muba'at cuy waram eġudot ocekey — io'e cebe.

Waram ġuto kabi beat muba'at o'ġudot. Kadai waram o'yaipan. Elias puxim wuyju dak cuy wuyemuojuyjuy ajowiwi Deus xewi.

¹⁹ Okitpitpiyū, pūġ'in ey'in kawēn icēmat kayap epere buje juy ixē epeyawē waram ġuto kūyjobit am kawēn icēmat kay. ²⁰ Ikērēat mujurūġrūġ'ukat cuy epeġuyypit cedaġ ġuiat e daġwi. Imuyypit puje, Deus idaxijo. Iġuju ġu ipiat'ajojoap kay. Ikērēat ju'uk cebewi. Ade jījā ju'uk cebewi. Ġebum cuy epesop iboap kay.

Ibūrū ma.

PEDRO EMUDUPMUBARARAKTUP—KOAPATUP

¹Ōn Pedro. Jesus Cristo emumuju ōn. Ixe onaē owebe Deus a'ōbi kawēn idipat muwēn ām soat ka watwat pe. Eyju dak Deus ebekitkit. Ijudup mubarararaḡ ōn eywebeaptum. Eyipi be ḡu eyju dopdom. Soat eipi daḡ eyju jepōḡpōḡpōḡ—Ponto eipi daḡ, Galácia eipi daḡ tak, Capadócia eipi daḡ tak, Ásia eipi daḡ tak, Bitínia eipi daḡ tak. ²Deus wuyebayat. Ixe juk eynaē soat taḡ eyisu eydop am.

— Teyūku webekitkiyūm je'e — io'e Deus jewebe ma. — Okpot a'ō kay kūyjobin jeedop ip—Jesus Cristo a'ō kay — i juk o'e jewebe ma kuyje ma. — Obiōḡbuk ixeyū ḡuisun soat taḡ, okpot o'jedoyekereren puye — i juk o'e jewebe ma Deus.

— Bay, xipan cuy ebekitkit ejukuk—soat ka daḡ cepōḡpōḡ'ibiyū — i ōn e'em Deus pe. — Ixeyū aḡuymubabibin cuy eḡuy — i ōn e'em cebe.

³— Ēn soat podi ma xipat — i juy ace Deus pe—wuykukukat ebay be—Jesus Cristo ebay be.

Ixe Deus waram ḡuto Jesus Cristo o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Ixe ja'ōbacaap o'ḡuōm wuywebe wuyaḡuyisum jeku am, ixe itabotaidabotbot cīcā wuykay buye. Imēneju soat em ixe xe wuyetait acesop iap wiwim cīcā wuyju, Deus ja'ō daḡ e'em soat em puye. ⁴Deus xipacat muxipanpan jebekitkit pe iūm ām. Kabi be ma Deus iboap muxipanpan wuywebeam. Deus emumuūm pit cekērēn pa'ore ma. Iokoḡ ḡu ma dak. Ierep ḡu dak. Iboap ma acejat. Imēneju iboap cuy ajowiwi jījā. ⁵Eywebe iūmap kuy ixipan opop Deus xe. Eyetabut pima, Deus soat em aḡ eykay. Ixe dak ja'ōbacaap muōmōm eywebe. ḡuyjom Deus apēn ixe wuydaxijojom soat em jexe wuydop am iap ḡubapuk soat ipi juayū be. Iboap wiwim cīcā eyju.

⁶Iboap kay juy ḡebum epesop eycokcok am. Imēnpit ijodi bima darem ma eyḡuycūḡ epesop ipiatpi'ajojom puye. Soat taḡwi xipat'ūmat jebapukpuḡ eywebe. ⁷Ouro kay jījā wuyju. Wuyetabut cīcā Jesus kay bima bit, ouro kaypinap podi ma wuyju cekay. Wuyju ouro mudaxipxim wuyetaybit am teku imuwekoykeyat ḡu ouro ma iam. Ouro buyxijojop puxim Deus ipiatpi'ajojoan eywebe eyetabucap puyxijo am. Ouro imu'ūm put wuywebe. Eybu'u'ūm pima bit Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'ḡu eyju, eyetabucap imu'ūm pa'ore je'e. Eybu'u'ūm pima:

— Xipat eyju oce — i je'e Deus eywebe.

Imēn je'e eywebe Jesus Cristo muajēm puje. Jesus co'i eydip epesop. Cejo'i eya'ōbuyxi epesop. ⁸Ixe Jesus Cristo juk adi epejojajo ḡu. Inaka ixe ikukpin cīcā eyxe. ḡasū dak ixe jojomo ḡu eyju. Inaka eyetabut cīcā cekay. Imēneju eycokcok cīcā ma. Kabi beacat cokcokap co'i eyju dak eycokcok. Eycokcokap imuwēn pa'ore eywebe yoboḡ cīcā eycokcokap puye. ⁹Eyju juk adi eyetabut epesop Jesus kay. Imēnpuye Deus cuk eydaxijo. ḡasū eycokcok cīcā eyetaybit Deus kuy juk ocedaxijo iam puye. Jemudaxijoyū bit pūḡ em tak je'pere ḡu ma.

¹⁰ḡebum cīcā osodop ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū apēn Deus ipi juacat idaxijo iap kay—kuyjeayū. Itaybit pin cīcā osodop ip iboam.

— Apēn xe'e Deus xipan jebekitkit jukuk? — i'e'e'uk osodop ip. — Deus ipi juacayū idaxijo — i'e'e'uk ip osodop taxijo awap.

¹¹Cristo biōḡbuk osunuy cebe ip—jewemuwēnuwēn ma cebe ip Cristo ma.

— Deus emunaē juy ipiat supi'ajojo — i juk adi o'e cebe ip. — Ipiatpi'ajojo epere buje bit soat xe warara'acat podi ma ya'ōbuyxian je'e — i juk adi o'e cebe ip. Iboap ekawēn co buje:

— Abu muwēnuwēn xe'e Cristo biōḡbuk wuywebe? — io'e ip jewebe ma. — Puḡūn xe'e imēḡap je'bapuk? — io'e ip jewebe ma.

¹²— Eyetabēḡ pima ḡu ipiat supi'ajoat ip wemunaē be—ḡuyjom acā — i juk adi o'e Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū be.

Imĕn jekpot o'ġuwĕn cebe ip. Kuyjeayū iboap ekawĕn muwĕnuwĕn'uk ip osodop Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukayū. Ġasū dak kawĕn idipat muwĕnuwĕn'ukayū iboap ekawĕn ma juk adi o'ġuwĕnuwĕn eywebe Ibiōġbuk xipacat a'ōbi—kabi kadiwi Deus o'ġudot'iat a'ōbi. Kabi beacayū dak itaybin ojuy osodop ip iboap ekawĕn—Deus ekawĕn tojtjot'ukayū.

¹³ Imĕneju eyaġuykerem cuy epesop. Deus xipat cīcāat je'ġūm eywebe waram Jesus Cristo ajĕm puje. Yajĕmap wiwim cīcā juy epesop. Wara'at kay ġu juy ġebum epesop—ixe kay acā. ¹⁴ Kūyjobin cuy epesop Deus a'ō kay. Deus e'eam eyetaybit'um pima, juk adi ikĕrĕat muġĕġĕm acā epesop. Imĕn ġu juy epeku ġasū bit. ¹⁵ Deus ikĕrĕat kuġ ġu. Soat taġ iisu. Ixe juk eynaĕ soat taġ eyisuan jĕbuximayūm. Imĕnpuye juy eyaġuyisum epeku. Eyekawĕnkĕrĕm ġu dak cuy epesop. ¹⁶ Imĕn e'em Deus ekawĕntup:

Ōn ma ikĕrĕat ojukuk ġu—pūġ em tak ka'ūma ma, i. Imĕnpuye eyju dak ikĕrĕat epejukuk ġu, i.

¹⁷ — Bay — i wuyju e'em cebe, Deus eju oceju kawĕnwĕn pima. Ixe Deus pūġ taġ ma soat kuġ ipi juacat kuġ. Apĕn ijodi bima juk adi ajeku iaptei ideida soat pe wuywebe. Xipacat je'ġūm cedaġ ma jekuku'ukayū be cedaġ ma cekukuapteim. Ipiat supi'ajojoat ikĕrĕat mujurūġrūġ'ukat pe bit ikĕrĕat mujurūġrūġapteim. Imĕneju ibuyxim cuy ixe epejukuk ijodi bima. ¹⁸ Kuy bima warĕmtaġ ma juk adi epekukuku eydobuyū'um'um ekukuap puxim. Ikĕrĕat mujurūġrūġ cuk adi epekukuku. Deus pit eydaxijoaptei o'teida waram warĕmtaġ ma eyekuap puxim. Oorum ġu o'teida, pratam ġu dak. Ouro ikoro ġu. Prata dak ikoro ġu. Soat em ġu teiboġ ip. ¹⁹ Wuydaxijoaptei bit teiboġ cīcā osodop. Wuydaxijoaptei Cristo e'ūap osunuy. Cedoyekererenap osodop. Kuyjeayū ovelha aokaka'uk osodop ip Deus pe ikĕrĕat ukapteim. Idip cīcāat aokaka'uk osodop ip. Iwātaxipi'umat acā yaokaka'uk ip osodop. Ikĕrĕat kuġ'umat acā. Imĕnpuxim Cristo dak oe'ū, ikĕrĕat kuġ ġu ma'ġu. ²⁰ Ipi muġĕ awap Deus jekpot muy ojuy osunuy ipi juacayū daxijojo'ukan. Kuyje ġu bit ixe o'ġudot ijodi—ġaxīsūn ma. Ibaпуġ ma ixe o'ġudot ijodi eydaxijo am. ²¹ Deus ixe o'ġutait ce'ūap tomukadi. Ixe dak o'jomuy soat podi ma ya'ōbuyxiam, soat podi ma idipam tak. Imĕneju eyetabut cīcā Deus kay. Ixe jojoap wiwim cīcā eyju.

²² Kawĕn icĕmat kay juk adi epesop kūyjobin. Imĕnpuye soat taġ eyisu Deus xe—ikĕrĕat kuġ ġu ma. Eykitpitpiyū dak ikukpin cīcā eyxe—itabucayū. Jewexe ġu juy xipan epewewekuk—icĕmān. ²³ Koap cuk akap wuyebay wuy mujurūġ puje. Wuyebay bit je'ū'um ijodiat. Wuyju dak je'ū'um ma. Imĕn ma koap wuykapap. Ġasū bit waram akap Deus ebekitkiyūm. Deus pit je'ū'um ġu. Wuyju bit ġuto waram kapkam Deus ebekitkiyūm ixe ekawĕn kay wuyetabun pima. Ixe ekawĕn itaicat puxim, Deus soat em itait puye. Ixe ekawĕn pit i'um ġu. ²⁴ Imĕn e'em Deus ekawĕntup:

Ipi juacayū warĕmtaksuġtit puxim, i. Ibut ġu titip, i. Warĕmtaksuġtit dao ma jedite'ū'um, i. Dao ma jeditedudum tak e'em, i. ²⁵ Deus ekawĕn pit i'umġu—soat em dopdom, i.

Ixe ekawĕn cuk adi epeya'tjojo kawĕn idipat co buje.

2

¹ Ikĕrĕat muġĕġĕap cuy epewepere. Napa ġu dak cuy epe'e. Jewexe ġu dak cuy epekuku warara'acat muġuykukuap ojuy. Eyetabutkarey ġu dak cuy epesop warara'acat kay. Warara'acat muymuy ġu dak cuy epesop. Wuyetabut'um pima iboap kuġ ma juk adi ajeku—ikĕrĕat kuġ. Ġasū bit soat iboap acepere juy. ²⁻³ Kuy eyetaybit wuykukukat soat em xipan cīcā wuykuġ iam. Imĕn e'em tak Deus ekawĕntup. Imĕnpuye ixe ekawĕn kay juy epesop ikap'isuat jexi kūmti kayap puxim. Ka'umġu xipat'umap opop ixe ekawĕn taġ pit. Apĕn wuyxi kūmti wuymuaypapanap puxim ixe ekawĕn wuymuisusun soat taġ. Ixe ekawĕn kay juy epesop biġ ma eyetabut am Jesus kay, Deus pe eydaxijo am tak.

⁴ Kuy eyetabut wuykukukat kay. Ixe wita'a buxim. Inaka wita'a buxim ġu ma ixe bit soat em itait. Itabut'umayū itakoma ixe kay. Xipat ġu cexe ip. Deus xe bit ixe soat podi ma xipat. Deus cuk ixe o'taĕ soat ipi juacayū daxijo am. ⁵ Jesus Cristo kay eyetabut pima, Deus eykukukat e'em apĕn uk'a beat'a wita'a jexeat'a muycemucem iap puxim. Inaka

eyetait. Deus eju kawēnwēnap'a ma wita'a muḡēḡē. Cekay itabucayū bit ixē nūynūyap wita'a muḡēḡē buxim, ixē biōḡbuk omuy wuywebe buye. Eyju paīyū. Soat taḡ eyisu ikērēat kuḡ ḡu buye. Paīyū buxim eyju dak kapikpiḡ Deus peam, ixē biōḡbuk a'ōbacaap kuḡ. Ixeyū emumuūmap puxim eyemumuūmap tak Deus mucocōḡ, Jesus Cristo kay eyetabut puye.

⁶Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ixe juk otaē uk'a muymuy'ukayū wita'a naēap puxim—yadeiboḡ cīcāat'a naēap puxim—wara'at'a muycemucemap'a naēap puxim, i. Ixe oḡuju Siāo ka jo'iatka be, i. Ixe ojomuy soat kukukan warara'acat podi ma ya'ōbuyxian, i. Iḡyucūḡ ḡu jeedop ip jetabucap kuḡ ixē kay itabucayū—icokcōḡ ma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

⁷Eyju eyetabut Jesus kay. Itabut'ūmayū bit ka'ūma. Jesus yadeiboḡ cīcāat'a buxim eyxe—wita'a buxim. Itabut'ūmayū xe bit, ka'ūma. Cekay ḡu ip. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū ibo'a kay ḡu osodop ip—wita'a kay ḡu, i. Ibo'a bit wara'at'a muycemucemap'am o'e, i.

⁸Wara'atup e'em imēn—Deus ekawēntup:

Ibo'a be jepenpenpen ip adeayū, i. Ibo'a bit ixeyū ḡuy'at—itabut'ūmayū ḡuy'at, i.

Imēnpuxim Cristo soat kukukan je'e adeayū itabut ḡu ma'ḡu cekay. Jepenpenpen ip iap puxim itabut'ūmayū ibu'u kūyjobit am Deus a'ō kay. Deus imēn ibikuy osunuy kūyjobit'ūmayū beam.

⁹Eyju bit Deus emunaēyū apēn kuyje ixē pūḡ tiwatwat o'taē iap puxim. Paīyū eyju—soat kukukat pe kapikpik'ukayū. Soat taḡ eyisu. Deus ebekitkiyū eyju. Ixe juk eynaē, eywebe “Deus idip cīcāat e'em” i'e am soat pe, “Ka'ūmḡu i'e ba'oreat Deus pe” i'e am tak. Ixe juk eynaē eywebe kabiok taḡ eyekuap epere am kabia daḡ eyeku am, idip cīcāat taḡ eyeku am.

¹⁰Kuy bima Deus ebekitkin ḡu epesop. Ḡasū bit ixē ebekitkit eyju. Kuy bima eydadaybot ma juk adi epékuku eybu'u Deus pe jeykukan puye. Ḡasū bit Deus xipan eykuḡ.

¹¹Okitpitpiyū, ōn jeyawē, eykukpin oxē buye. Ijodi bima powatwat puxim eyju jeka be'ūmayū buxim. Ibut ḡu ijodi epesop—darem ma. Nopaḡōḡōm pima, aḡ'ūm pima, cekay itakomaat kuka sorara o'yaoka. Imēnpuxim wuyju dak wuyaḡuybin ma jekukum pima kuka ikērēat muḡēḡē'ukan ace.

Ikērēat cuy aḡuḡē ḡu i'e'em ōn pit.

¹²Eymuymuy ojuy jījā ip itabut'ūmayū.

— Itabucayū ikērēat mujurūḡrūḡ — i napa ma e'em ip.

Ixeyū etabutpe bit cuy cedaḡ epékuku. Cedaḡ ma eyekukuap co buje: — Eyju cedaḡ ma jekukum — i je'e eymuymuy ojuyayū. — Soat podi ma ēn xipat — i dak je'e ip Deus pe ixē ajēmap kabia be.

¹³Wuykukukat ebekitkit eyju—Jesus ebekitkit. Kūyjobin cuy epesop ijodiacat kukukayū a'ō kay itabut'ūmayū be Jesus muymuyap puxim. Kūyjobin cuy epesop César a'ō kay. Ixe César soat kaka wat kukukayū kukat. ¹⁴Kūyjobin cuy epesop iecuḡap a'ō kay dak. Deus a'ōbi César juk ixeyū o'jomuy eykukan. César a'ōbi ipiatpi'ajojoan ip ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū be bit — Xipat cīcā eyju ocex — i'e'em ip.

¹⁵Eymuymuy ojuy ip kawēn icēmān itaybit'ūmayū. Eyju xipacat mujurūḡrūḡ pima bit, eymuymuy ba'ore epe'e cebe ip. Imēneju Deus ibikuy eywebe xipacat mujurūḡ ām. ¹⁶Kariwa jebekitkit mujēmjēm jetabixewi yukpiwatpin ma jekupinap taḡ jeku am. Wuyju dak ixeyū buxim ma Jesus kay wuyetabun puje wuykpiwatpin ma wuyeku but. “Ocekpiwatpin ma ocekū but” i'ūmḡu juy epe'e ikērēat muḡēap ojuy. Eyukpiwatpi ḡu juy epēku—Deus ukpiwatpi acā. ¹⁷Soat ma ibuyxin cuy epējukuk. Ikuḡpin cuy itabucayū epējukuk—eykitpitpiyū. Icēmān cuy eypararam epesop Deus buxim. Ibuyxim cuy epējukuk soat kaka wat kukayū kukat.

¹⁸Kapikpiḡ eyekariwa beam pima, kūyjobin cuy epesop ya'ō kay. Soat em cuy kūyjobin epesop eyekariwa a'ō kay—ixeyū xipan eykuḡ pima, warēmtaḡ eykuḡ pima

dak—ya'òdidim eykuḡ pima, ya'òpuruḡ pima dak. ¹⁹ Warara'acayū te'e ma ipiat supi'ajojoat eywebe eyju Deus bikuyap taḡ jekukum puye. Eyju bit eyetaybit imēn Deus cekay iam. Ipiat kuḡ eyetaxi bima bit, Deus xipacat je'ḡūm eywebe. ²⁰ Ikērēat muḡēḡēapteim eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ḡūm ḡu Deus eywebe, eyetaxim ma'ḡu ipiatpi'ajojom. Xipacat muḡēḡēapteim pit eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ḡūm Deus eywebe, eyetaxi ma'ḡu ipiatpi'ajojom. ²¹ Deus cuk eynaē ipiatpi'ajoam. Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo eywebeam. Ipiat o'supi'ajojo eywebe daxaboḡ pe eyjuap puxim. Ixe juk adi ipiat o'supi'ajojo ikērēat kuḡ ḡu ma'ḡu. Deus cuk eynaē ixe ekukuap puxim eyeku am. ²² Ixe Cristo ikērēat o'jukuk ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Napapa'uk ḡu dak osunuy. ²³ Warara'acayū be ixe muymuy buje, ixe bit ip o'jomuymuy ḡu. Ixe ipiatpi'ajojom pima:

— Deus cuy ipiat supi'ajojo eywebe owebe ipiat'ajojoapteim — i'ūmḡu o'e jekay itakomaayū be. — Deus soat em aḡ okay — i bit o'e jewebe ma. — Deus ma ideida soat pe apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei — io'e jewebe ma.

Te'em pit ideida ḡu—cūḡ ma. ²⁴ Cristo apēn cuk adi ikērēat aḡuḡēḡē iap o'ḡuymūḡ jewekay korosa be bima. Oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Oe'ū ja'òbacaap ūm ām wuywebe ikērēat muḡēap puxim. Oe'ū wuywebe cūḡ ma wuyeku am Deus etabutpe. Ixe juk wuyumu'ada tapoa kūybut pibun, ipiat o'supi'ajojo buye. Imēnpuye waram ḡuto wuyetait ace'e wuye'ūap tomukadi. ²⁵ Ovelha buxim cuk adi epesop—e bidasewi oitabidaoiat puxim. Ḡasū bit Deus kuy juk eydujupit eykukukat kay ixe nomuju eyeku am—eykay aḡat kay juk eydujupit.

3

¹ Itoptepayū awēm ōn ḡasū. Tū'ū'yūyū, kūyjobin cuy epesop eyitopyū a'ò kay. Ibu'un mabuk ip kūyjobit am Deus ekawēn kay—kawēn icēmat kay. Eyju cedaḡ ma jekukum pima bit itabut je'e ip, e'em ḡu ma'ḡu cebe ip. Eyju cūḡ ma jekukum pima, eyitopyū je'e jewebe ma:

²— Otayxi warēmtaḡ ḡu jekukum — i. — Ibuyxi soat xe cūḡ ma jekukum puye — i je'e ip jewebe ma.

Imēnpuye itabut je'e ip Jesus Cristo kay. ³ Jewemudimudim ḡu bit cuy epesop soat pe eyjo am. Iwarum ḡu dak cuy epeyawamusēm soat pe eyjo am. Ouro muḡēḡēbu kuḡ ḡu dak cuy epeku ibusopsepaptu kuḡ ḡu dak, teiboḡat kuḡ ḡu dak eyesay kuḡ soat pe eyjo am. ⁴ Wuyesay dao ma i'ūm, ouro muḡēḡēbu dak. Soat em ḡu ikoro ip. Kacūḡtaḡ eydipap ma yoboḡ ḡu Deus xe. Eyekawēntip pit yoboḡ cexe. Kacūḡtaḡ ḡu bit cuy epeyewemudim—badi acā. Eya'ò'ūm'ūm pima bit eydip cīcā epesop Deus xe, eykukput pima dak. ⁵ Imēn ma oekuku ip kuyjeayū aoyū—Deus kay itabucayū—Deus xewi xipacat wiwi'ukayū. Xipat osodop Deus xe, jektopyū a'ò kay kūyjobit ip puye. ⁶ Imēn ma juk adi oeku Sara dak. Jektop a'ò kay juk adi kūyjobit osunuy—Abraão a'ò kay.

— Okukukat — i juk adi o'e cebe—jektop pe. Eyju xipacat mujurūḡrūḡ pima, Sara iyū buxim epesop epyarara'ūm pima dak soat puxim.

⁷ Itayxixeyū awēm ōn ḡasū. Tapupuyū, ḡebum cuy epesop eybuxim ḡu eytayxiyū ibaca ḡu iap kay. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyū epejukuk. Apēn Deus jeydujuu jewekay iap co'i ma ixe eytayxi dak idujuu jewekay. Eytayxi dak idujuu jewekay, eyekukuap co'i eytayxi dak Deus bikuyap taḡ jekukum pima. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyū epejukuk eybu'up puxim jekawēn ām Deus eju.

⁸ Amām ōn eyawēm ḡasū. Pūḡ taḡ ma juy epeyewaḡuy. Jawaḡuyccocom cuy epesop. Eykukpin cuy epeyewekuk. Eyewekukpin tak cuy epesop eyeweweju. Yoboḡan pin ḡu juy epesop eyewewekay. ⁹ Deus pe eynaē buje:

— Xipat cīcāat oḡūm eywebe — i juk o'e eywebe.

Imēnpuye wara'acat ikērēm eykuḡ pima, ikērēm ḡu eyju bit epejukuk, xipan acā. Eymuymuy bima dak, eyju bit epejomuymuy ḡu—xipan acā ixe epeḡuwēnuwēn. ¹⁰ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em wuyccokcok pin pin pima, ikērēm ḡu juy acekawēn; napa ḡu dak ace, i.

¹¹ Ikêrêat mujurûgrûgâp tak cuy acepere, i. Xipacat acâ juy aġujurûg, i. Acewa'ôdawut ġu juy, i. Kaba'um cuy ajop soat eju, i.

¹² Wuykukukat soat em aġ cûġayû kay xipan ikuk am ip, i. Jeweju ip kawênwênâp cocom soat em ma, i. Ikêrêat mujurûgrûg'ukayû kay bit itakoma, i.

Imên e'em Deus ekawêntup.

¹³ Eyju xipacat mujurûg pin pima, abu kuka ipiat o'sup'i'ajoat eywebe? ¹⁴ Itabut'umayû ma ipiat sup'i'ajoat eywebe cûġ ma'ġu jekukum eyju. Deus pit ġaxin ma xipat cîcâat je'ġum eywebe. Imênpuye eycockoġ cuy epesop. Eypararam ġu juy epesop soat puxim. Epeyekuy ġu dak cuy eywebe ipiat'ajoanayû buxim. ¹⁵ Ibuyxim cuy Cristo epejukuk. Ixe be juy epeyewekukat. “Apênpuye dak eyetabut Jesus kay?” i'e buje eywebe, eybisûsûn ġu juy epesop imuwêġâm cebe ip. ¹⁶ Eya'ôpuruġ ġu bit cuy ixeyû epeġukûyjo iboam—eya'ôdidin ma. Ibuyxim ma epeġukûyjo ip. Apên cûġ ma eyxe iap taġ cuy epeku eymuymuy ojuyayû musûsûn âm. “Cristo ebekitkit tak ikêrêat mujurûgrûg” i'e ojuy ip napa ma. Cûġ ma eyju jekukum pima bit, ibisûsûn je'e ip eymuymuy âm. ¹⁷ Warara'acayû ipiatpi'ajojoan wuywebe bima, xipacat mujurûgrûg ma'ġu wuyju, xipat je'e wuywebe, Deus tak ibikuy ma osunuy wuywebe ipiat'ajoan puye. Ikêrêat mujurûgrûgâpteim ipiatpi'ajojoan ip wuywebe bima bit, xipat ġu je'e wuywebe. ¹⁸ Ġebum cuy epesop apên Cristo oe'û iap kay. Ixe ma oe'û soat peam wuywebeam. Oe'û ikêrêat uk am soat pewi wuywebewi. Pûġ em ma oe'û. Waram pit je'û ġu. Xipacat oe'û xipat'umayû beam. Oe'û wuydujowat am Deus kay. Itakomaayû ix'e'um o'yaoka ijodi bima—ijebitbet pima. Inaka waram ġuto ibiôġbuk oôm cebe imutait am ce'ûap tomukadi. Waram o'jetait. ¹⁹ Jebiôġbuk ôm puje, o'kop ipiat'ajojoap kay. Kawên idipat o'ġuwên ipiatpi'ajojoayû be—ibiôġbuk taomûnmûnayû be. ²⁰ Deus a'ô kay kûyjobit'um osodop ip Noé kobexixi muġêġem pima. Deus ipi juayû muy'û pin ġu osunuy. Yukupiceġem ikuġ ip osunuy. Kûyjobin i'eap wiwim osunuy. Tûybe ip jekûyjobin iân o'e. Imênpit ade ġu kûyjobit osodop ip—8 be ma. 8 be ma oôm kobexixi be. 8 be ma Deus o'taxijo idibi be yakômap puxim. Oôm ip kobexixi be. Uhum oekuku ip kobexixi be idibi adopa daġ. ²¹ Jemubatisasanan pima wuyju ġebum ibiati kay—Noé o'taxijo iati kay. Wuywubatisasanan wuyju wuyewewuy am ġu. Wuyju jemubatisasanan “Deus cuk ocedaxijo” i'e am soat pe. Jemubatisasanan pima:

— Cûġ ma ôn Deus xe ġasû bit — i wuyju e'em soat pe. — Deus bikuyap taġ oceku ġasû bit — i wuyju e'em jemubatisasanan pima.

Deus wuydaxijojom wuywubatisasanan pima, ix'e waram Jesus Cristo o'ġutait puye. ²² Ixe Jesus Cristo juk o'jeu kabi kay. Ġasû omuy Deus xe ibaat kadi. Soat ip kûyjobit ġasû bit ix'e Jesus Cristo a'ô kay—Deus ekawên tojtjot'ukayû, kabi beayû dak ya'ôbuyxiayû, Deus a'ôbacaap kukayû dak.

4

¹ Ġebum cuy epesop apên Cristo juk adi ipiat o'sup'i'ajojo iap kay. Ixe'um oe'û wuywebeam.

— Obu'u ipiat'ajoam — i'umġu juk ix'e bit o'e.

Imênpuye eyju dak: — Ocebu'u ipiat'ajo am — i'umġu juy epe'e. Apên ix'e juk adi ipiat o'sup'i'ajojo iap kay ġebum pima, wuybu'u acesop ikêrêat kuk am. ² Ijodi eyju bima eybikuyap taġ cuk adi epekuku ikêrêat muġêġem. Deus bikuyap taġ acâ juy epeku ġasû bit. ³ Kuy bima itabut'umayû buxim cuk adi epekuku. Ikêrêat acâ juk adi epeġuġêġê. Aoyû kaykay jîjâ juk adi epesop. Eyewemukockok am acâ juk adi epekuku. Eyetabikuku jîjâ dak cuk adi epesop ikêrêat kay. Eyka'okêrê dak cuk adi epekuku. Ayacat muwadaiwadaï acâ dak cuk adi epesop. Jeweka'oap puxyijojom tak cuk adi epekuku. Ibuyxim tak cuk adi epejukuk jewexe deusayû. Iboap ikêrê jîjâ Deus xe. ⁴ Ġasû bit itabut'umayû xe eywaru jîjâ, eybu'u ikêrêat mujurûg âm ceweju ip puye. Eybu'u je'awero am ceweju ip ikêrêm jeku am. Eybu'u yadaodoat puxim jeku am ceweju ip. Imênpuye soat em ip eymuymuy. ⁵ Ixeyû bit apên ijodi bima juk adi oekuku ip iap ġuwên Deus pe. Deus ideida soat ekukuapteï. Xipacat je'ġum cedaġ jekuku'ukayû be. Ipiat pit sup'i'ajoat warêmtaġ jekuku'ukayû be.

Imên ideida cebe ip. Itabêğayū be ideida, ce'ū'ūayū be dak. ⁶ Kuyjeayū'ūm'ūm oe'ū'ū. Apên ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei Deus o'teida ixeyū be apên soat pe teidadam iap puxim. Inaka Cristo kawên idipat cuk adi o'ğuwên cebe ip itabêğ ip pima. O'ğuwên ixeyū be jebuxim waram ġuto itait top am ip Deus xe ce'ūap tomukadi.

⁷ Soat ġaxîn ma i'ūm. Imênpuye jewawêwêm cuy epesop. Xetpin ġu juy epesop soat em kawên âm Deus eju. ⁸ Eykukpin cîcā juy epeyewekuk. Wuykukpin jewewekuğ iap soat podi ma xipat Deus xe. Wuykukpin jewewekuğ pima, ġebum ġu acesop apên wuybure juk adi ikêrêat o'ğujurūğ iap kay. ⁹ Xipan cuy powatwat epejukuk eyduk'a be yajêm puje. Māmāmām ġu juy ip epejukuk. ¹⁰ Deus xipacat ūmūm wuywebe iwaruruat ūmūm. Soat wuyju kuy iboap ajat Deus xewi. Wuybu'um ġu juy ajop ġasū bit ikuk am. Iboap kuğ cuy warara'acat asubuywan. ¹¹ Warara'acat mukūyjom pima, Deus ekawên cuy aġuwên cebe ip. Warara'acat puywatwan pima dak, Deus a'ōbacaan ma asubuywan. Imên wuyju Deus xewiat kuğ pima:

— Ka'ūmġu Deus jo'iat xipacat — i je'e ip—soat wuyjojoayū. — Jesus Cristo xipat cîcā, cebekitkit tak xipat — i je'e ip.

— Ēn soat podi ma dipap kuğ — i juy acece ixé Jesus Cristo be. — Ēn soat podi ma a'ōbuyxi — i dak cuy acece cebe.

Soat em ma juy ace imên.

¹² Oburereyū, oxe ikukpinayū, ipiatpi'ajojom cîcā eyetabucap puyxijo am pima, eyaġuy-babi'ūm ġu juy epesop.

— Apênpuye dak oceju ipiat'ajojom? Warara'acat ipiatpi'ajojom ġul — i'ūmġu juy epe'e eyewewebe.

¹³ Ģasū eyju Cristo aġuywağōm ipiat kuğ. Ģuyjom pit ixé jedipap ġubapuk. Imubapuk puje eyju dak ixé dipap kuğ epesop. Eycokcokap yoboğ cîcā je'e ġebuje. ¹⁴ Itabut'ūmayū eymuymuy Cristo ebekitkit eyju buye. Eymuymuy bima juy eycokcoğ epesop. Ixeyū eymuymuy bima, ġebum cuy epesop Deus biōğbuk nuynuy wuywebe iap kay. Warara'acat podi ma idipat nuynuy wuywebe iap kay ġebum cuy epesop. ¹⁵ Wara'acat cuy epeyaoka ġu. Warara'acat pubut tak cuy epetujupa'um ġu. Wuyeipi kukat epeya'ōmutorok ġu dak cuy. Warara'acat ekawên mukêrêrên ġu dak cuy. Imên eyeku buje bit, cedağ ma kuka warara'acat ipiat o'supi'ajoat eywebe. ¹⁶ Eyju Cristo ebekitkit puye acā ipiatpi'ajojom pima bit, eysūsūn ġu juy epesop.

— Bay, ocecokcok cîcā Cristo ebekitkit puye, ipiatpi'ajojom ma'ġu oceju — i bit cuy epe'e Deus pe.

¹⁷ Ģaxîn ma Deus ideida soat pe apên ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat je'ġūm cedağ ma oekuku'iyayū be cekukuapteim. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be warêm tağ cekukuapteim. Koap jebekitkit pe ideida. Wuywebe ipiatpi'ajoan pima, ibodi ma ipiat supi'ajoat ja'ō kay kūyjobit'ūmayū be—kawên idipat kay'ūmayū be. ¹⁸ Imên e'em Deus ekawêntup:

Iba'ore xipacat mujurūğrūğ'ukat taxijo am, i. Ja'ō kay'ūmat pit Deus idaxijo ġu, i. Ikêrêat mujurūğrūğ'ukat idaxijo ġu, i.

Imên e'em Deus ekawêntup.

¹⁹ Wuyju Deus bikuyap tağ ipiatpi'ajojom pima, ixé juy wuykuk. Wuyetabun cîcā juy ajop cekay—wuymuğêat kay. Xipacat mujurūğrūğ cuy ajeku. Ixé soat em ja'ō dağ e'em wuywebeam. Ixé soat em xipan wuykuğ.

5

¹ Aypapayū, jeyawē òn ġasū, eyju itabucayū kukukayū buye. Eybuxim òn tak itabucayū kukukat. Apên Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap muwênuwên òn, wetabun cuk adi o'supi'ajojo buye. Wetam cuk adi ojojojo. Ģuyjom pit Deus Cristo soat podi ma idip iap ġubapuk soat pe. Iboap mubapuk puje, òn tak ixé jo'i oce odip. ² Deus cuk eynaē jebekitkit kukukayūm. Imênpuye xipan cuy ixeyū epejukuk ovelha kukuk'ukat puxim. Eybu'upap tomuju ġu juy ixeyū epejukuk—eybikuyap tomuju acā juy epejukuk ip. Deus bikuyap tağ cuy ixeyū epejukuk. Dinheiro buap ojuy ġu ixeyū epejukuk—ixeyū buywat

am acā. ³Imuohom cīcā ġu juy ixeyū epejukuk. Cūġ ma juy epeku ixeyū dak eyekup puxim ceku am. ⁴Cristo wuykukukat yoboġat ovelhayū kukuk'ukayū kukat puxim. Ijodi waram ixē ebapuk puje, soat em ixē aġuywaġōm epesop soat kukukayūm. Imēn ma cūġ ma eyekukuaptei epejat apēn ijodiayū kukukayū ouro muġēġēbu bubum ja beam iap puxim. Soat iboap kuġ epesop idip cīcāat kuġ.

⁵Yaypan'isuayū, ōn jeyawē ġasū. Kūyjobin cuy epesop aypapuyū a'ō kay. Yoboġan pin ġu juy epesop. Jewebuywatwan pit cuy epesop. Eybuyxim tak cuy epeyewekuk. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus itakoma yoboġan pinayū kay, i. Yoboġan pin'ūmayū buywatwan pit soat em, i.

⁶Imēnpuye yoboġan pin ġu juy epesop. Deus soat podi ma ya'ōbaca. Eyju yoboġan pin'ūm pima, Deus jeymuwexat ya'ōbuyxiayūm. Ixe ibikuy bima, ixē jeymuy ya'ōbuyxiayūm—yoboġayūm. ⁷Soat kay eyaġuybabi'ūm pima:

— Bay, waġuymubabin cuy ece waġuybabi'ūm cīcā buye — i juy epe'e Deus pe.

Imēn cuy epe'e cebe, ixē soat em xipan wuykuġ puye.

⁸Eyaġuysan cuy epeku. Apēn wida jededem puybit pu ojuy iap puxim Satanás tak wuydobatban jekukum wuyetabucap mu'ūm ojuy. Imēnpuye aġ cuy epesop ixē be eymubu'unap puxim Jesus kay. ⁹Eya'ōpicūġcūġ ġu juy Satanás a'ō kay—ibiōġbuk kērēayū kukukat a'ō kay.

— Ap! A'ō kay ġu oce — i epe'e'e cebe soat em.

Eybu'um ġu juy epesop eyetabut am Jesus Cristo kay. Eybuxim eykitpitpiyū dak ipiatpi'ajojum—soat ka watwat—itabucayū. Kuy eyetaybit iboam. ¹⁰Darem ma eyju ipiatpi'ajojom. Warara'acat podi ma Deus xe wuykukpin. Ixe juk eynaē jejo'ian eydip am, Cristo eju mūġ'i eyju jekukum puye. Soat em Deus soat taġ jeymuisun. Ixe eybuywatwan eybu'uap puxim eyetabut am Jesus Cristo kay. Ixe soat em eya'ōmucanucan. Apēn ixē soat podi ma jedipap kuġ iap ebapuk puje ixē jo'ian epesop eydip. Ixe dipap i'ūm'em ġu. ¹¹Ixe ma soat kukukan jeenuy soat em. Soat kaka daġayū jewaġuycom jeedop ip kūyjobit ixē a'ō kay. Ka'ūma ma kūyjobit'ūmat jeenuy. Imēn cuy jeenuy.

¹²Tup'ade ġu ōn tupmubarararaġ eywebeaptum. Ijudup otupmuju Silas bui be eywebeaptum. Wuykitpit Silas soat em ma ja'ō daġ e'em. Eymucokkoġ ojuy ōn. Soat em Deus xipan wuykuġ Napapa'uk ġu ixē bit. Icēmān acā e'em wuywebe. Imēnpuye ixē ekawēn taġ cuy epeku.

¹³Oxeayū kato mujujum eywebe—eykitpitpiyū, itabucayū, Deus emunaēyū, Babilōnia ka watwat. Okpot co'iat Marcos tak kato mujujum eywebe. ¹⁴Epeyewakobot cuy eyeweweju eykukpinap mubapak am soat pe.

Ōn kawēnwēn Deus eju eywebeam, Cristo ebekitkit eyju buye.

— Bay, ebekitkit cuy eyaġuymubabibin — i ōn e'em cebe.

Ibūrū ma.

PEDRO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Simão Pedro ðn. Jesus buywatwat'ukat ðn. Deus emumuju ðn. Cartadup mubarararağ ðn soat peaptum—Jesus Cristo kay itabucayū beaptum. Jesus Cristo wuydaxijojo'ukat. Deus co'i ma ixē dak cūğ ma e'em. Ixe juk eymutabun ocemutabunap puxim. Ixe kay wuyetabut pima, teiboğ cīcāat wuyju ikuğ iap puxim. ² Eyju kūyjobit e'em Deus a'ō kay, wuykukukat Jesus a'ō kay dak.

— Bay, soat em ebekitkit ağuy mubabibin cuy eğuy — i ðn e'em Deus pe. — Soat em xipan cuy ixeyū ejukuk — i ðn e'em cebe.

³ Deus cuk wuynaē jejo'i wuywebe idipat kuk am, jejo'i xipacat muğē ãm tak. Ixe dak cuk ja'ōbacaap o'ğūōm wuywebe. Imēnpuye soat em ixē a'ō dağ wuyeku but ijodi bima. Ya'ō dağ jeku am iba'ore ġu wuywebe, wuyetaybit wuynaēan puye.

⁴ — Ojo'i eyju dak epesop xipacat muğēğē'ukayūm — i juk adi o'e Deus wuywebe. — Ojo'i eyju dak epesop eydipap kuğ — i dak cuk adi o'e wuywebe.

Iboap ekawēn kay wuyetabut pima, wuycokcok cīcā acesop teiboğ cīcāat kukat puxim. Xipat cīcāat tak cuk o'ğūm wuywebe. Ixe emumuūm kuğ pima, ikērēat kay ġu ace'e, ixē ekawēn kay wuyetabut pima dak. Itabut'umat buxim ġu aceku. Deus kay'umat ağuy dağ ġu dak acesop jewağuyğuy—Deus ağuy dağ acā. ⁵ Imēneju eyetabut pima, xipacat tak cuy epeğuyğēğē. Xipacat muğēğēm pima, eyetaybin tak cuy epesop Deus e'e am. ⁶ Eyetaybit Deus e'e am pima, jewawēwēm tak cuy epesop eywebe ikērēat muğēap puxim. Jewawēwēm pima, eybu'um ġu dak cuy epesop Jesus kay, ipiatpi'ajojoan ma'ğū ip eywebe. Eyetabut am eybu'u'ūm pima, Deus ağuy dağ tak cuy epeyewağuyğuy. ⁷ Deus ağuy dağ jewağuyğuy bima, eykukpin tak cuy eykitpitpiyū epejukuk. Eykukpin eykitpitpiyū kuğ pima, warara'acat tak cuy eykukpin epejukuk. ⁸ Imēn cuy epekuku. Imēn jekukum pima, eyjojoayū je'e:

— Teyūku cedağ ma jekukum itabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye — i. — Warēmtağ ġu ip jekukum itabut cekay buye — i je'e ip.

⁹ Iboap ekawēn tağ jekuku'uk'ūmayū bit itabibacoyat puxim. Ita'umat puxim tak ip. Yağuyba'ūm ip Deus cuk ikērēat o'ju'uk ocewebewi iap kay.

¹⁰ Okitpitpiyū, biğ ma juy Deus a'ō dağ epeku. Biğ ma juy ixē bikuyap tağ epeku. Ixe juk wuynaē, wuynomuwā dak imēn ma wuyeku am. Imēn eyeku buje, epeyepere ġu eyetabucap. ¹¹ Ixe bikuyap tağ eyeku buje: — Epesop cuy okay — i je'e wuykukukat Jesus Cristo eywebe.

Wuydaxijojo'ukat imēn je'e eywebe.

— Soat em soat kukukayūm epesop oweju — i dak je'e eywebe. — Xipat oxē eywebe ixeyū kukuk'ukayūm oweju — i dak je'e eywebe.

¹² Kuy juk eyetaybit epesop kawēn icēmān. Eyetabut cīcā iboap ekawēn kay. Inaka soat em iboap ekawēn oğuwēn eywebe eyağuyba'ūmap puxim. Epeyepere ġu juy ixē ekawēn.

¹³ Wetabēğ pima, cūğ ma owebe waram ixē ekawēn muwēn ãm eywebe eyağuyba'ūmap puxim. ¹⁴ Wetaybit ġaxin ma oje'ū iam, wuykukukat Jesus Cristo kuy juk ibapuğ ma omukūyo buye. ¹⁵ Imēnpuye wa'ōbu'u ġu soat em ixē ekawēn muwēn ãm eywebe eyağuyba'ūmap puxim we'ū buje.

¹⁶ — Wuykukukat Jesus Cristo waram jajēm — i juk adi ocece eywebe. — Ğuyjom ixē ja'ōbacaap ġubapuk soat pe ijo am — i juk adi ocece eywebe. Ocekpiwatpi ġu juk adi iboap oceğuwēnuwēn eywebe. Ocetam ixē soat podi ma ya'ōbaca iap ocejojojo. ¹⁷ Deus soat podi ma ya'ōbuyxiat—wuyebayat. Soat podi ma ixē idip. Imēnpit:

— Ojo'i ma ēn tak soat podi ma a'ōbuyxi — i juk adi o'e Deus jekpot pe. — Ojo'i ma ēn tak soat podi ma edip — i juk adi o'e cebe. Imēn e'em pima, ixē xe juk ocesop cekawēn cocom. Kabi kadiwi juk o'jekawēn.

— Ite okpot ikukpinat — i juk adi o'e ocewebe. — Ocokcok cīcā cekay — i juk adi o'e.

¹⁸ Oceju ma kabi kadiwiat oceya'tjojo wuykukukat Jesus xe bima, co'a jeje bima, Jesus ebapupak'a jeje bima.

¹⁹ Kuy juk ocetabut Deus ekawën muwënuwën'ukayü'üm'üm ekawën kay. Kabi kadiwiat a'tjojo buje bit, biğ ma juk ocetabut ocesop. Ğebum cuy epesop ixeyü'üm'üm ekawën kay. Ixeyü'üm'üm ekawën lâmpada buxim—kabiok peat puxim. Kabiam pima kabiada jedaebapukpuğ. Iğoda buxim Jesus Cristo jajëm waram. Ixe ajëmap wiwim pima, ğebum cuy epesop cekawën muwënuwën'ukayü'üm'üm ekawën kay.

²⁰ Deus ekawën muwënuwën'ukayü jekpiwatpi ğu apën ğuyjom je'babuk wuywebe iap o'ğuwënuwën—püğ em tak ka'üma. Wuywebe dak wuyukpiwatpi ğu iboap ekawën muwën put. Ğebum cuy epesop iboap kay. ²¹ Jekpiwatpi ğu juk adi apën ğeyjom je'babuk wuywebe iap o'ğuwënuwën ip. Deus biöğbuk a'öbi ma o'ğuwënuwën ip—Xipat cîcâat a'öbi.

2

¹ Kuyje Judeuyü parakpe osodop ip jewexe Deus ekawën muwënuwën'ukayü. Imënpuxim ğasü dak warëmtağ ma eymutaybitbin'ukayü jajëm eykay. Napa ma jeymutaybin ip. Xipat'ümân ip jeymutaybin. Ja'tjojo'ukayü ğubu'un ip Jesus kay itabut am. Wuykukukat kuy ikërëat o'ju'uk cebewi ip. Inaka ibu'u je'e ip Deus pe ikërëat 'uk an jewebewi. Imënpuye Deus dao ma ixeyü ğuju ipiatpi'ajojoap kay. Soat em jeedop ip ipiat'ajojo. ² Adeayü bit ixeyü buxim jekpiwatpi ma jekuku ip ikërëat muğëğëm. Ixeyü ekukuap co buje, warara'acayü dak napa ma je'e: — Jesus e icëmat e ğu — i. — Jesus ebekitkit tak ikërëat muğëğëm itabut'ümat co'i — i dak je'e ip napa ma. ³ Jağuybi ma ip jekawën eyweju warëmtağ ma eymutaybin am, eyedinheiro kay jetabikuap tomuju ma. Napa ma je'e ip eywebe.

— Ikërëat kuğ ip oxe — i juk adi o'e Deus kuyje ma ixeyü muwënuwën.

Deus itanomudipidp ğu cekay ip. Ağ ma. Soat cocom. Ixeyü ğuju ipiat'ajojoap pe.

⁴ Jekawën tojtjot'ukayü be ikërëat muğë buje, Deus ibu'u ğu osunuy ipiatpi'ajoan cebe ip. Itabotaidabotbot ğu o'e cekay ip. Ipiat'ajojoap kay ip o'ğuju. Iboce ma ip taomünmün correntebum kabiokboğ pe. Ğuyjom Deus soat ideida apën ijodi bima juk adi oekuku ip iaptem. Xipacat je'ğüm cedağ oekuku'iyü be. Ipiat supi'ajoat warëmtağ oekuku'iyü be bit. Teidadaap kabia wiwim ip. ⁵ Kuyjeayü be ikërëat muğë buje dak, ibu'u ğu osunuy ipiatpi'ajoan cebe ip. Itabotaidabotbot ğu o'e cekay ip. Muba'atxiri o'ğujajëm ikërëat mujurüğü'ukayü mua pama. Noé acâ o'taxijo yakômap puxim. Ixe Noé xipat'ümayü muküryjom oekuku muba'at ajëm awap.

— Ikërëat mujurüğüap cuy epeyepere Deus pe ey mucüğ âm — i'e'em oekukuku.

Ixe badipyü dak o'taxijo. ⁷ beayü o'taxijo.

⁶ — Eyju ikërëat kuğ oxe — i juk adi o'e Deus. Sodoma ka watwat pe, Gomorra ka watwat pe dak.

Daxam ip o'ğup. O'ğup ip ikërëat mujurüğü'ukayü mutaybit am eyju dak ön jeymuap ma iam. ⁷ Ló bit o'tujujëm Sodoma ka bewi ce'üap puxim. Ixe Ló cüğ ma osunuy Deus xe. Yağuybabi'üm osunuy Sodoma ka watwat ikërëat muğëğëap cocom puye, ibo ka watwat ikërëat kay acâ ğebumap cocom puye dak. ⁸ Ixe Ló xipat osunuy. Soat kabia yukpiceğë osunuy jeka watwat ikërëat muğëğëap cocom puye, cekawënkërëap cocom puye dak. ⁹ Wuykukukat itaybit cîcâ ja'ökayayü daxijo am ipiatpi'ajoap puxim. Ja'ö kay'üm cîcâyü be bit ipiat supi'ajoat. Ixe yağuyba'üm ğu ixeyü muju am ipiat'ajojoap kay warëmtağ ma oekuku ip iap teidadaap kabia be. ¹⁰ Warara'acat podi ma ipiat supi'ajoat jekpiwatpi ikërëat muğëğë'ukayü be—ja'ö kay'ümayü be dak.

Ixeyü warëmtağ ma wuymutaybitbin'ukayü isüsün ğu ikërëat mujurüğü âm. Jewexe ip ya'öbuyxi. Ibuyxin ğu ip Deus ekawën tojtjot'ukayü kuğ. Imuyuy acâ ip. ¹¹ Warëmtağ wuymutaybitbin'ukayü bodi ma ya'öbaca Deus ekawën tojtjot'ukayü. Ixeyü bodi ma ya'öbuyxi dak ip. Inaka warëmtağ wuymutaybitbin'ukayü muymuy ğu ip Deus etabutpe.

— Teyūku xipat ġu ocexe — i'ūmġu e'em ip Deu pe. — Deu cuy ipiat supi'ajoat cebe ip — i bit e'em ip.

¹²Puca kake yaokaam acā—wuyxan acā. Ixeyū warēmtaġ ma wuymutaybitbin'ukayū puca buxim jekpiwan ma jekukum. Itaekat puxim ip jekukum. Jetaybit'ūmap waywayway ip. Puca aokaap puxim Deu ixeyū ġu'ūm. ¹³Apēn cuk adi ipiat o'supi'ajoat ip warara'acat pe iaptei ideida ip. Ipiat'ajojo am ip ideida. Deu ipiat supi'ajoat cebe ip. Ikērēat muġēġēm ip kabiabun soat etabun. Jemucokcok am ip ikērēat muġēġēm soat em. Isūsūn ġu ip ikērēat mujurūġ am soat tabutpe. Iokokat puxim ip ikērēat mujurūġrūġ xi ip puye. Eyju Jesus oe'ū wuywebeam iap kay wuyēgebuap'a o'om pima, te'e ma ip jekōnkōn eyweju, ikērēat muġēġēm ip jemucokcok am puye. Icockok cīcā ip warara'acat muġuykuku am oceju xipat iam. ¹⁴Ayecat co'isum ip itabiku cekay. Taobireren'ūma ip xipat'ūmap muġēġēm. Itabutbucayū muġuykukukum ip. Dinheiro buap kay acā ip ġebum.

— Ipiat osupi'ajoat eywebe — i juk adi o'e Deu ixeyū be.

Cemunēm am je'e ip iba'ore ipiat'ajoap puxim. ¹⁵Kawēn cūġat kay ip oibu'un cūġat e daġwi itabidaoat puxim. Balaão ekukuap puxim ip jekukum—Beor ipot ekukuap puxim. Ixe Balaão dinheiro bu ojuy oekukuku xipat'ūmap muġēġēapteim. ¹⁶Deu pit jumento o'guydeat Balaão mukorēm am, kūyjobit'ūm puye.

— Kūyjobin cuy eġuy Deu a'ō kay — i juk o'e jumento jekukat pe.

Jekukat a'ōm o'jekawēn Deu a'ōbi. Imēn Deu jumento be Balaão o'ġukorēmat. Jekawēn muwēnuwēn'ukat o'ġukorēmat ikērēat kay imubu'unap ojuy.

¹⁷Idi'a ti'ūmat puxim warēmtaġ wuymutaybitbin'ukayū. Kabikerereat puxim tak ip—kabido ixikiġiat puxim. Te'e ma idibi wiwim iap puxim te'e ma dak eyju ixeyū bi bewi icēmat cēmēmap wiwim. Deu kabiok cīcāatka o'sukanaē tibira jījāat puxim cebeam ip soat em top am ip. ¹⁸Cedaġ ġu ip kawēnwēn eyweju, yoboġan pin ip puye, yakpidapi ip e'em puye dak.

— Xipat ma wuyju Deu xe ikērēat muġēġēm wuy mucokcok am ma'ġu wuyju, aoyū kaykay ma'ġu wuyju — i napa ma e'em ip eywebe.

Imēn ikērēat muġēġē'ukayū xewi pu'un ojuyacayū muġuykukukum ip waram ġuto warēmtaġ ceku am.

¹⁹— Warēmtaġ ma juy ajeku—wuyekupinap taġ. Deu wuydaxijo ma — i napa ma ip e'em.

Iba'ore cebe ip cedaġ ma jeku am. Xipacat kay bima, xipacat acā juy aceġuġē. Xipat'ūmat kay bima bit, xipat'ūmat acā aceġuġē. Iba'ore cebe ip cūġ ma jeku am xipat'ūmat kay buye. ²⁰Pūġpūġpūġ ikērēat muġēġēap epereperem o'e. Xipacat mu'ūm ojuyayū ekukuap epereperem ip o'e wuykukukat a'ō kay kūyjobit am—wuydaxijojo'ukat Jesus Cristo a'ō kay. Itabut ip o'e cekay. Imēnpit waram ġuto oibu'un ya'ō kay. Imēnpuyē waram ġuto ikērēat muġēġēm ip o'e. Waram ġuto itabut'ūmat ekukuap puxim ip jekukum o'e. Tadaybot ip osodop kuy bima jetabut awap. Waram ġuto ikērēat mujurūġ puje bit, ibodi ma ip tadaybotbot o'e. ²¹Kawēn cūġan itaybit'ūm pima, Deu yopit ma kuka juk ipiat o'supi'ajoat cebe ip ce'ū buje, itaybit'ūm puye. Imēnpit itaybit ip osodop kawēn cūġan, kuy ip o'ya'ijojo buye. Darem ma ixē ekawēn taġ oekuku ip—Deu ekawēn taġ. Ibo ekawēn ikērē ġu—soat taġ xipat. Inaka waram ip oibu'un. Deu yoboġ ma ipiat supi'ajoat cebe ip ce'ū buje, cūġat a'ō kay ip oibu'un puye. ²²Imēn wuyju e'em:

— Cedadat puje akurice waram jedat o'om — i. — Idibi be dajebaro akōm epere buje, jepitpin kaerep kay waram jewemukotektekteġ kaerep pe — i.

Icēmat a'ō kay oibu'un'iaiyū ixeyū buxim.

3

¹Oburereyū ikukpinayū, ijudup xepxepatup cartadup wemudupmubararaktup eywebeaptup. Ijoptupyū otupmubararak eywebe xipacat kay acā ġebum am. Kuy otupmubararak eywebe eyaġuyba'ūmap puxim waram Jesus Cristo jajēm iap kay. ²Kuyje ma juk adi Deu ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm ixē waram jajēm iap o'ġukūyjojo—soat

tağ iisuayū'ūm'ūm. Ğebum cuy epesop ixeyū'ūm'ūm ekawēn kay. Ğasū dak wuykukukat warara'acayū o'ğudot jekawēn muwēn ām eywebe. Wuydaxijojo'ukat o'ğudot ip. Ğebum cuy epesop ixeyū ekawēn kay dak. ³ Ğap kabia bima ikērēat muğēğēxiayū jajēm eykay jemucokcok am ikērēat muğēğē'ukayū. Iboam cuy ōn eymukūyjojom. Cristo waram jajēm iap ip jowayway.

⁴ — “Waram ğuto oajēm eykay,” i te'e ma Cristo juk adi o'e eywebe — i napa ma ip je'e eywebe. — Pu iğuje? — i je'e ip. — Wuyebayū'ūm'ūm pit kuy oe'ū'ū. Inaka oajēm ğu buk — i je'e ip iwayway am. — Ğasū soat ibit ma apēn ipi muğē buje osodop iap co'i ma — i je'e ip Cristo waram jajēm iap wayway am.

⁵ Ja'ōm acā Deus kabi o'ğujurūğ, ipi dak. Idibi ma o'timuwexat ipim. Idibi parakpewi ma ipi o'ğubapuk. ⁶ Idibim tak kuyjeayū o'ğup—ipi juayū o'ğup. Muba'atxiri o'ğujēm soat muap am. ⁷ Ğasū dak Deus a'ōbi ma kabi jemōğap pe opop Deus a'ōbi. Deus a'ōbi ipi dak opop jemōğap pe ma. Ğuyjom pit ja'ōm ma'ğuto idibi ğu'ūm daxam. Ja'ōm ma ipi dak ğu'ūm. Imu'ūm puje, ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be—ikērēat mujurūğrūğ'ukayū be. Waram Cristo jajēm iap waywayway'ukayū jekpiwan ma yağuyba'ūm iboap ekawēn kay.

⁸ Wuykukukat xe bit pūğ kabia mil koato jo'i. Mil koato dak pūğ kabia jo'i cexe. Eyağuyba'ūm ğu juy cuy epesop iboap kay, oburereyū.

⁹ — Ocepit ma eykay — i juk adi a'ğū o'e wuykukukat.

— Ibum cīcā omuyku — i te'e ma e'em yajēmap waywayway'ukayū bit.

Ixe ibu'u kūyjobit'ūmayū mu'ūm ām. Ibikuy soat pe ikērēat mujurūğrūğap epere am. Imēnpuye ibun omuyku. Yukpiceğē ğu wuykuğ.

¹⁰ Imēnpit wuykukukat jajēm. Uk'a iwat ağ'ūm pima ibukurukat ajēmjēm. Imēnpuxim itabut'ūmayū ağ'ūm pima, wuykukukat jajēm. Yajēmap kabia be kabi i'ūm. Ya'ōkareyat ipararu jījāat pibun ma i'ūm. Soat kabi beat tak ipik ma. I'ūm. Ipi dak i'ūm—soat ipi dağat tak. ¹¹ Deus imēn soat ğu'ūm. Eyetaybit iboam. Imēnpuye ikērēat epeğūğē ğu juy—pūğ em tak ka'ūma. Deus a'ō dağ acā juy epekuku soat kabia. ¹² Deus pe waram Jesus Cristo mudocap kabia juy epejowiwi. Eywebe i'e but iap cuy epe'e'e. Dao ma kuka a'ğū oajēm. Ixe ajēm puje, kabi ipik. I'ūm. Kabi beat iero je'e taxpap pibun.

¹³ — Kabi iisuat oğūğē — i juk adi a'ğū o'e Deus pit. — Ipi dak wara'at oğūğē iisuat — i juk adi a'ğū o'e. — Cedağ ma jekuku'ukayū acā jeedop ipi iisuat pe — i juk adi a'ğū o'e. Iisuat wiwim cīcā wuyju.

¹⁴ Oburereyū ikukpinayū, ixe ajēmap kabia wiwim wuyju. Imēnpuye ikērēat epeğujurūğ ğu. Deus a'ō dağ cuy epekuku soat kabia. Imēn eyeku buje, ikērēat kuğ ğu epesop Deus etabun. Eyisun ma epesop itabun. Kaba'ūm cuy epesop ixe eju. ¹⁵ Wuykukukat ibun ma omuyku warara'acat taxijo pin puye. Yukpiceğē ğu wuykuğ. Ğebum cuy epesop iboap kay. Wuykitpit ikukpinat Paulo dak cuk imēğaptup o'tupmubararak eywebeaptum Deus kuy ixe o'ğutaybin puye. Imēn ixe dak cuk adi eymutaybitbin osunuy. ¹⁶ Ixe juk adi wuykukukat jajēm iaptup o'tupmubararak. Pūğpūğ ixe emudupmubararaktup peat ekawēn cekawēn pa'arēm. Iba'ore wuywebe wuyekūyo am. Imēnpuye warēmtağ ma itaybit'ūmayū wuymutaybitbin ixe emudupmubararaktup peat ekawēn—itabutbūcayū dak. Wara'atup peat ekawēn warēmtağ ma ip wuymutaybitbin Deus ekawēntup peat ekawēn. Imēneju ixeyū ma jemujuat ipiat'ajojoap pe. Soat em ipiat'ajojom jeedop ip je'ū buje.

¹⁷ Oburereyū, eyju bit eyetabutbūt ğu. Eyetabut cīcā ma. Yoboğ cīcā eyju eyetabucap kuğ. Kuy eyetaybit cedağ ğu wuymutaybitbin'ukayū omuyku iam. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymubu'unap puxim kawēn icēmat kay. Deus a'ō kay'ūm cīcā ip. ¹⁸ Biğ ma juy Jesus Cristo ekawēn tağ epeku—wuydaxijojo'ukat ekawēn tağ. Biğ ma juy cekawēn tağ epeku biğ ma ixe be xipan eykuk am. Biğ ma juy eyetabun cekay.

— Soat podi ma ēn edipap kuğ — i juy ace wuydaxijojo'ukat pe—wuykukukat Jesus Cristo be.

Imēn ma wuyju e'em cebe ğasū. Imēn cuy acece soat em cebe.

2 Pedro 3:18

408

2 Pedro 3:18

Ibūrū ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

¹Joãoyū oceju. Cartadup mubarararaḡ oceju Jesus Cristo muwēn ām eywebe. Ixe ekawēn kay wuyetabut pima, wuyaḡuyisum ajeku ijodi bima. Ixe xe wuyetai acesop wuye'ū buje dak. Ixe itait osunuy ipi mujurūḡ awap. Ixe ekawēn cuk adi oceya'tjojo ijodi bima. Ocetam cuk adi ocejojo ixe. Icēmān ixe ocejojo ocetam. Ixe eju ma juk adi ocekekuku. ²O'jebapuk ocekey. Cebapuk puje, ocejojo. Imēneju ixe ma oceḡuwēn eywebe. Ixe kay itabucayū yaḡuyisum jekukum ḡasū. Deus xe itait jeedop ip je'ū buje dak. Ixe wuymuissun soat em Deus xe wuydop am wuye'ū buje. Wuyebay xe osunuy kujje. ḡasū bit o'jebapuk ocekey. ³Apēn cuk adi ocejojo iap muwēnuwēn oceju eywebe. Apēn cuk adi oceya'tjojo iap tak imuwēnuwēn oceju eywebe. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe dak ocebuxim Deus eju jeburerem am. Oceju Deus eju jeburerem. Ixe ipot eju dak oceju jeburerem ma—Jesus Cristo eju. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe dak ocebuxim ixey'ū eju jeburerem am. ⁴Ijudup mubarararaḡ oceju eywebeaptum eymucokcok am. Wuycokcoksū ḡu ace'e—wuycokcok cīcā ma. Darem ḡu dak wuycokcoḡ acesop—soat em ma.

⁵Deus kabia buxim e'em. Ikērēat kuḡ ḡu ixe. Ka'ūmḡu kabiok Deus xe. Ikērēat o'jukuk ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Jesus Cristo juk adi iboap o'ḡuwēnuwēn ocewebe. Iboap ekawēn muwēnuwēn ma oceju dak eywebe. “Deus eju jeburerem oceju” i wuyju e'em pima ikērēat mujurūḡrūḡ ma'ḡu wuyju, napa ma wuyju e'em. Cūḡ ḡu dak wuyju jekukum. ⁷Deus pit ikērēat mujurūḡrūḡ ḡu. Ixe kabia daḡ jekuku'ukat puxim. Cedaḡ ma jekukum. Ixe ekukuap puxim wuyju jekukum pima, jeburerem kuka ajeku wuyewewēju. Pūḡ taḡ ma kuka ajeku. Deus ikērēat uk ūḡ wuywebewi—soat uk'uḡ. I'uk'uḡ wuywebewi korosa be ipot o'jedoyekereren puye. Jesus Deus ipot. Ixe wuymuissun soat taḡ.

⁸“Ikērēat kuḡ ḡu ōn pit” i'e'em pima, jewemuḡuykukukum wuyju. Napa ma wuyju e'em: — Ikērēat kuḡ ḡu ōn pit — i.

⁹Apēn cuk adi ikērēat aḡujurūḡrūḡiap cuy aḡuwēn Deus pe. Imuwēn puje, ixe ikērēat ju'uk wuywebewi. Soat ju'uk ikērēat, ixe soat em apēn cuk adi o'e'e iap taḡ e'em puye. Cūḡ ma ixe wuykuḡ. Ixe wuymuissun soat taḡ wuywebe waram ikērēat kukap puxim.

¹⁰— Soat ipi juacat ikērēat mujurūḡrūḡ — i'e'em Deus.

Wuyju e'em pima:

— Ōn pit ikērēat mujurūḡrūḡ ḡu — i; — Deus napa ma e'em — i dak wuyju e'em.

Imēn e'em pima, wuybinūnpe ḡu Deus ekawēn ōmōm.

2

¹Bekitkit, cartadup mubarararaḡ ōn eywebeaptum eywebe ikērēat mujurūḡrūḡap puxim. Wuywebe ikērēat mujurūḡ puje bit, wuywebeam Jesus Cristo kawēnwēn wuyebay eju. Ixe Jesus Cristo soat podi ma cūḡ ma. ²Ixe ma oe'ū ikērēat muḡēḡeap teida am. Imēnpuye Deus ikērēat uk'uḡ wuywebewi.

— Wuywebewi acā — i'ūmḡu ōn pit e'em. — Soat pewi ipi juacayū bewi ixe ikērēat uk'uḡ — i ōn e'em.

³Deus ekawēn kay kūyjobit pima dak, wuyetaybit ma wuyju Deus bureyū iam. ⁴Ixe ekawēn kay kūyjobit'ūmat pit napa ma e'em:

— Deus bure ōn — i.

Icēm ḡu e'em kūyjobit'ūm puye. ⁵⁻⁶Ixe ekawēn kay kūyjobicayū bit warara'acat kayap podi ma Deus kay ip. Cekawēn kay kūyjobin pima, wuyetaybit acesop Deus eju mūḡ'i wuyju jekukum iam. “Deus eju mūḡ'i oceju jekukum” i wuyju e'em pima, Jesus Cristo ekukuap puxim cuy ajeku. Ixe ekukuap puxim jekukum pima, wuyetaybit acesop Deus eju mūḡ'i wuyju jekukum iam.

⁷Oburereyū ikukpinayū, apēn cuk adi ocece eywebe iaptup mubarararaḡ ōn eywebeaptum. Iboap ekawēn kawēn iisuat ḡu. Kuy bima juk adi iboap ekawēn epeya'tjojo—xipan cuy epeyewekuk iap ekawēn. ⁸Iboap ekawēn kawēn iisuat puxim o'e Jesus ekukuap co buje.

Ixe ekukuap kay ġebum pima, wuyetaybit ace'e iboap ekawēn. Iboap ekawēn icēmān. Jesus Cristo iboap ekawēn tağ oekukuku—xipan soat kuğ ijodiacat kuğ. Jesus kabia buxim. Ixe ekawēn tağ jekuku'ukayū kabia dağ jekuku'ukayū buxim. Ixe ajēm puje, kabiokat kapkam iap puxim, ixe ekawēn tağ jekuku'ukayū ade buye.

⁹Jekitpit kay itakomaat napa ma e'em: — Deus ekawēn tağ ōn jekukum — i, ikērēat mujurūğrūğ'uk puye. Kabiok tağ jekuku'ukat puxim ixe. ¹⁰Wuyxe wuykitpit ikukpin pima, Deus ekawēn tağ wuyju jekukum. Soat ekawēn tağ jekuku'ukat kabia dağ jekuku'ukat puxim. Imēnpuye ikērēat mujurūğrūğan ġu warara'acat pe. ¹¹Jekitpit kay itakomaat pit kabiok tağ jekuku'ukat puxim. Kabiok tağ jekuku'ukat itaybit ġu poma oju iam. Imēnpuxim jekitpit kay itakomaat warēmtağ jekukum Deus kay kūyjobit'ūm puye.

¹²Bekitkiyū, eyju'in ġaxin ma juk eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum ġasū eywebewi Deus ikērēat o'ju'uk puye. O'ju'uk Jesus Cristo oe'ū buye. ¹³Baybayū, eyju'in cuk kuyje ma eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum eyju Jesus Cristo bureyū buye. Ixe Jesus Cristo ipi mujurūğ'isum itabēğ osunuy. Tapupuyū, eyju'in ġasū ma eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum kuy juk ikērēat mujurūğrūğ'ukayū kukukat a'ōbacaap epeğū'ūm puye—soat podi ma ikērēat kukukat a'ōbacaap epeğū'ūm.

¹⁴Warara'acayū ey'in kuy ma eyetabun. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum eyju Jesus Cristo bureyū buye. Ipi mujurūğ awap ixe itabēğ osunuy. Warara'acayū ey'in kapusukuruy eyetabun. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum eya'ōbaca buye. Soat em eyju ġebum Deus ekawēn kay. Soat podi ma ikērēat kukukat a'ōbacaap epeğū'ūm—ikērēat mujurūğrūğ'ukayū kukukat a'ōbacaap epeğū'ūm.

¹⁵⁻¹⁶Deus kay itakomaayū ibikuy jija ikērēat mujurūğ ām. Jeakağ cīcā ip ikērēat kay. Imēnpuye itabikuku jija ip ikērēat kay. Yoboğan pin ip adeayū xe. Imēn jekukum pima wuyebayat bikuyap tağ ġu epeku—itabut'ūmat ekukuaptağ acā. Imēneju eyetabikukum ġu juy epesop Deus kay'ūmayū emumutabikukunap kay. Ixeyū ekukuap puxim ġu juy epeku. Ixeyū ekukuap puxim eyeku pin pima, wuyebayat ikukpin ġu eyxe. ¹⁷Itabut'ūmayū e'eap i'ūm. Iteyū emumutabikukunap tak i'ūm. Deus bikuyap tağ jekuku'ukayū bit i'ūm ġu. Soat em itabēğ jeedop ip Deus xe.

¹⁸Bekitkit, ġaxin ma soat i'ūm. Cristo kay itakoma jijaat omuyku iap awēğ kuy epeyawēğcoco. Cristo kay'ūmayū kuy o'jebapuk ijodi—ade. Imēnpuye wuyetaybit ġaxin ma ipi i'ūm iam. Cristo soat kukukan iap kabia omuyku. ¹⁹Ixeyū Cristo kay'ūmayū o'jēm wuyxewi. Wuykadiayū ġu ip osodop—wuykadi'ūmayū ma. Imēnpuye o'jēm ip wuyxewi. Wuykadiayū bima kuka adi oibu'un ġu ip wuyxe. Ibu'un'ūm pima wuyxe ma kuka adi ip osodop. Imēnpit o'jēm ip wuyxewi. Imēnpuye wuyetaybit wuykadi ġu teyūku iam.

²⁰Deus Ibiōğbuk xipacat cuk o'ğūōm eywebe Cristo kay eyetabucap tomuju. Imēnpuye soat eyju eyetaybit kawēn icēmān. ²¹Kawēn icēmān itaybit'ūmayū ġu eyju. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum eyetaybit puye kawēn icēmān. Napa e'e'ukat pi bewi ġu kawēn icēmān cēmçēm. Eyetaybit iboam.

²²Abuyū dapxiyū iap oğuwēn eywebe. “Jesus Deus emunaē ġu” i'e'e'ukayū dapxiyū. “Deus Jesus ebay ġu” i'e'e'ukayū dapxiyū, “Jesus Deus ipot ġu” i'e'e'ukayū dak. Ixeyū Cristo kay itakoma jijaayū. ²³Adeayū etabutpe “Wetabut ġu Jesus Deus ipot iap kay” i'e'e'ukayū Deus bureyū ġu. Adeayū etabutpe “Wetabut Jesus Deus ipot iap kay” i'e'e'ukayū bit Deus burem e'em.

²⁴Kawēn idipat cuk epeya'ijojo eyetabut'isum. Iboap ekawēn tağ cuy epeku. Iboap ekawēn tağ jekukum pima, Cristo eju mūğ'i epekuku soat em—cebay bikuyap tağ tak.

²⁵— Eyağuyisum eyju jekukum ijodi bima — i juk adi o'e Cristo wuywebe. — Soat em Deus xe eyetai epesop eye'ū buje dak — i juk adi o'e Cristo wuywebe.

²⁶Itabut'ūmayū ma eymuğuykukuku ojuy jekukum. Imēnpuye ijudup mubarararağ ōn eymukūjoaptum. ²⁷Eyju bit Deus biōğbuk kukayū Cristo Deus biōğbuk o'ğūōm eywebe buye. Ixe biōğbuk nuynuy eywebe. Imēnpuye:

— Ocemutaybitbin'ukat cuy eğudot ocekey — i'ūmğū juy epe'e'e.

Eywebe dopdop'ukat acā eymutaybitbin soan. Napa ġu xeku eymutaybitbin—icēmān.

— Deus biōġbuk pe eymutaybitbinap taġ cuy epekuku — i òn e'em eywebe.

Cristo eju mūġ'i dak cuy epekuku.

²⁸ Bekitkit, soat em cuy Cristo eju mūġ'i epekuku. Ixe waram je'bpapuk ijodi. Ixe eju mūġ'i jekukum pima, wuya'ōcam acesop ixe ajēm puje. Wuyūsūn ġu acesop ixe ajēm puje. Acejemunēm ġu cebuxim. ²⁹ Eyetaybit Deus cūġ ma iam. Imēnpuye eyetaybit cūġ ma jekuku'ukayū ixe ebekitkiyū iam.

3

¹ Ġebum cuy epesop wuyebayat xe wuykukpin cīcā iap kay. Deus e'em wuywebe:

— Webekitkit eyju — i.

Icēmān Deus ebekitkit wuyju. Deus kay'ūmayū bit itaybit ġu Deus ebekitkit wuyju iam, Jesus Deus ipot iam itaybit'ūm ip puye. ² Oburereyū ikukpinayū, ġasū wuyju Deus ebekitkit. Wuyetaybit ġūġūn ma apēn ġuyjom acesop iam. Waram Cristo ebapuk puje bit, ixe jo'iyūm acesop. Wuyetaybit ace'e apēn ixe omuyku iam, ixe ajojojo buye. Ixe jo'iyūm acesop ixe ajojojo buye. ³ Cristo jo'i acesop iap wiwim cīcā wuyju. Cristo ikērēat kuġ ġu. Ikērēat o'jukuk ġu—pūġ em tak ka'ūma. Soat taġ iisu. Imēnpuye wuyju dak wuybu'u ikērēat mujurūġām. Wuyaġuyisum cuy ajeku.

⁴ Ikērēat mujurūġrūġ'ukat kūyjobit ġu Deus a'ō kay. Ikērēat mujurūġrūġap Deus a'ō kay kūyjobit'ūmap co'i. ⁵ Cristo o'jebapuk wuykay ikērēat uk am soat pewi ijodiacat pewi. Eyetaybit iboam. Ixe bit ikērēat kuġ ġu. Ka'ūmġu ikērēat cebe. ⁶ Cristo eju mūġ'i jekuku'ukat ibun ġu jekukum ikērēat mujurūġrūġ. Ikērēat mujurūġrūġ'ukat pit itabut ġu o'e Cristo kay. Ibu'u jījā mabuk Cristo a'ō daġ jeku am.

⁷ Bekitkit, eyday'em'um cuy epesop itabut'ūmayū be eymuġuykukuap puxim. Cūġ ma jekuku'ukayū ma cūġ ma Deus xe Cristo buxim. ⁸ Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū bit Satanás ebekitkit—ibiōġbuk kērēayū kukukat ebekitkit. Ixe Satanás ikērēat mujurūġrūġ'uk osunuy ipi mujurūġ'isum. Deus ipot osodot ijodi ixe e'eap mu'ūm ām.

⁹ Deus ebekitkit ibun ġu jekukum ikērēat mujurūġrūġ, Deus biōġbuk nuynuy cebe ip puye. Iba'ore cebe ip ibun ikērēat kuk am Deus ixeyū ebay buye. ¹⁰ Ibpapuk cīcā wuyxe abuyū Deus ebekitkit iap, abuyū Satanás ebekitkit iap tak. Cūġ ġu jekuku'ukayū Deus ebekitkit ġu. Warara'acat kay itakomaayū dak Deus ebekitkit ġu ip.

¹¹ — Xipan cuy epeyewekuk — i òn e'em eywebe.

Jesus Cristo kay eyetabut'isum cuk iboap ekawēn epeya'ījojo. ¹² Caim ekukuap puxim ġu juy ajeku. Ixe Caim ikērēat mujurūġrūġ'ukayū kukukat ebekit osunuy—Satanás ebekit. Ixe jekitpit'ūm o'yaoka. Caim ma cekawēnkērē osunuy. Ikitpit pit cekawēntip osunuy. Imēnpuye Caim itabutkarey o'e jekitpit kay. Imēnpuye o'yaoka.

¹³ Okitpitpiyū, itabut'ūmayū itakoma eykay bima, “Pēnpuye xe'e itakoma ip wuykay?” i'ūmġu juy epe'e eyewewebe. ¹⁴ Ipiat'ajojoap kay cumayū ekukuap puxim ġu wuyju jekukum. Wuyaġuyisum ma wuyju jekukum. Wuyxe warara'acat ikukpin—itabucat. Imēnpuye wuyetaybit aceju ġu ipiat'ajojoap kay iam. Ikērēm warara'acat kukuk'ukat pit yaġuyisum ġu jekukum. Imēnpuye ixe je'ju ipiat'ajojoap kay. ¹⁵ Jekitpit kay itakomaat ikērēat kuġ Deus xe wara'acat o'yaokaiat co'i. Ikērēat mujurūġap epere'ūm pima, warara'acat o'yaokaiat yaġuyisum ġu jekukum ijodi. Eyetaybit iboam. Deus xe ġu jeenuy je'u buje dak. ¹⁶ Cristo oe'ū wuye'ūap puxim. Imēnpuye wuyetaybit Cristo xe wuykukpin cīcā iam. Wuyju dak wuybu'un ġu juy ajop wuye'ū ām warara'acat e'ūap puxim—itabucat e'ūap puxim ixeyū ikukpin wuyxe buye. ¹⁷ Wuyju dak wuyetabotaidabotbon cuy ajop ibubut'ūmayū kay—itabucayū kay—wuykitpitpiyū kay. Wuybubut ade bima, i'in cuy aġūm ixeyū be. Iūm ām wuybu'u bima bit, te'e ma wuyju e'em “Deus ikukpin ocese” i. ¹⁸ Bekitkit, warara'acat puywan'ūm pima, te'e ma kuka ace cebe ip “Eyukukpin oxe” i. Icēmān warara'acat ikukpin wuyxe bima, xipan cuy ixeyū ajukuk, wuybubut'in tak cuy aġūm cebe ip.

¹⁹ Xipan warara'acat kuğ pima, wuyetaybit kawên icêmat tağ wuyju jekukum iam. Imênpuye:

— Kawên icêmat tağ paxi juk adi oceku? — i'ümğü ace'e Deus pe cetabutpe bima. Imênpuye wuypararam ġu ajop ixe etabixe bima. ²⁰ Ikêrêat mujurüğ puje dak, “Oceju ikêrêat kuğ Deus xe” i wuyju e'em wuywebe ma. Deus pit wuyetaybicap podi ma itaybit. Ixe itaybit teyüku ibu'u o'e ip ikêrêat mujurüğ am iam. Imênpuye:

— Ocejü ikêrêat kuğ Deus xe,” i'ümğü juy ace. Wuypararam ġu juy ajop Deus etabutpe. ²¹ Oburereyü ikukpinayü, ikêrêat kuğ paxi wuyju iap kay wuyağuykorereren'üm pima, wuya'ocam cuy ajop Deus etabixe. ²² Ixe xewi wuyemukaypinut acejat. Ixe ekawên kay küyjobit pima, kuka wuyemuojuyjuy acejat cexewi ixe bikuyap tağ jekukum pima dak.

²³ — Eyetabun cuy epesop okpot kay—Jesus Cristo kay — i'e'em Deus wuywebe. — Ikkupin cuy epeyewekuy — i dak. Imên Deus e'em wuywebe. Imên Cristo dak cuk adi o'e wuywebe. ²⁴ Deus ekawên kay küyjobicat Deus eju müğ'i jekukum. Deus tak jekukum müğ'i ceweju ip—jebekitkiyü eju. Ixe jebiöğbuk o'ğüöm wuywebe. Wuyetaybit Deus soat em jekukum müğ'i wuyweju iam ibiöğbuk nuynuy wuywebe buye.

4

¹ Oburereyü ikukpinayü, wuymuğuykukuku'ukayü omuy soat kaka dağ—ade. Imênpuye soat ekawên kay bit eyetabun ġu juy epesop— “Deus biöğbuk omuy ocewebe” i'e'e'ukayü ekawên kay. Koap eya'öpücügçüg cîcâ juy epesop ixeyü ekawên kay.

— Deus ekawên tağ paxi ite wuymutaybitbin—cekawên tağ ġu xe'e? — i juy epe'e eyewewebe.

— Deus biöğbuk omuy ocewebe — i'e'em ip napa ma.

² Eyetaybit put abuyü ixeyü'in Deus a'öbi wuymutaybitbin iam, abuyü ixeyü'in jekpiwatpi wuymutaybitbin iam tak. “Jesus Deus emunaê” i'e'e'ukayü Deus a'öbi wuymutaybitbit'ukayü, “Jesus ijodian o'e” i'e'e'ukayü dak. Deus biöğbuk omuy ixeyü be. ³ “Jesus ijodian ġu o'e” i'e'e'ukayü bit Deus a'öbi ġu wuymutaybitbin—ja'öbi acâ. Deus biöğbuk nuynuy ġu cebe ip. Cristo kay itakoma jîjâat a'öbi ixeyü wuymutaybitbin. “Ġaxîn ma Cristo kay'üm cîcâat omuyku” iap awêğ kuy juk epeyawêğcoco. Kuy ijodi ma omuy.

⁴ Bekitkit, Deus ebekitkiyü eyju bit. Cristo kay'üm cîcâat itabut'ümayü kukat. Ixe ya'öbaca. Deus biöğbuk pit ixe bodi ma ya'öbaca—eywebeat. Imêneju jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukayü a'öbacaap kuy epeğü'üm. ⁵ Apên itabut'ümayü e'e am ma ip kawênwên soat em jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukayü. Itabut'ümayü ixeyü ekawên kay jîjâ, itabut'ümayü kukukat kadi ip puye. ⁶ Wuyju bit Deus kadiayü. Deus bureyü wuyekawên coco'uk. Deus bure'ümayü bit wuyekawên coco'uk ġu. Imêneju wuyetaybit abuyü Deus biöğbuk a'öbi icêman wuymutaybitbin iam, abuyü cedağ ġu wuymutaybitbin iam tak.

⁷ Oburereyü ikukpinayü, Deus ibikuy wuywebe xipan jewekuk am. Imênpuye xipan cuy acewewuk. Xipan warara'acat kukuk'ukayü Deus ebekitkit. Deus bureyü ixeyü. ⁸ Deus xe soat ijodiät ikukpin. Jekpiwatpi ma wuykay. Imênpuye ikukpin warara'acat kuğ'üm pima Deus burem ġu kuka ace. ⁹ Wuykay jekpot mudot puje, Deus jexe wuykukpinap o'ğubapuk wuywebe. Püğ ma Deus ipot. O'ğudot ijodi wuykay soat em wuyetait wuydop am cexe wuye'ü buje. Imêneju wuyetaybit wuykukpin cîcâ Deus xe iam. ¹⁰ Wuyxe Deus ikukpin ġu osunuy kuyje. Ixe xe bit wuykukpin cîcâ ajop. Imênpuye jekpot o'ğudot wuykay. O'ğudot ikêrêat uk am wuywebewi. Deus ikêrêat uk'uğ wuywebewi ipot oe'ü buye. Oe'ü ikêrêat müğêğap teida am.

¹¹ Oburereyü ikukpinayü, Deus xe wuykukpin cîcâ ajop. Imênpuye wuyju dak xipan cuy acewewuk. ¹² Wuywebe Deus ijo ba'ore. Xipan jewekuğ pima, Deus wuyweju müğ'i jekukum. Deus wuyweju müğ'i jekukum pima, xipan warara'acat ajukuk apên Deus xipan wuykuğ iap puxim. ¹³ Deus cuk jebiöğbuk o'ğüöm wuywebe. Imênpuye wuyetaybit Deus eju müğ'i wuyju jekukum iam, ixe wuyweju müğ'i jekukum iam tak. ¹⁴ Deus ipot e'eap cuk adi ocejojo. Imênpuye:

Deus jekpot o'ğudot wuydaxijo am—soat taxijo am ipi watwat taxijo am — i oceju e'em soat pe.

¹⁵ Wuybisün'üm pima “Jesus Deus ipot” i'e am warara'acayū be, soat em Deus jekukum wuyweju; wuyju dak soat em jekukum ceweju—Deus eju. ¹⁶Deus jekpot o'ğudot wuydaxijo am. Imēnpuye wuyetaybit Deus xe wuykukpin cīcā iam. Wuyetabut tak Deus xe wuykukpin cīcā iap kay.

Soat ipi watwat ikukpin Deus xe. Xipan warara'acat kuğat Deus eju mūğ'i jekukum. Deus tak jekukum mūğ'i ceweju. ¹⁷Deus eju mūğ'i jekukum pima ixē buxim wuyju dak xipan warara'acat ajukuk. Deus ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be ikērēat muju rūğrūğ'ukayū be. Ipiat'ajoan pima wuypararam ġu acesop ixē etabixē. Wuya'ōcam acesop cetabixē. Ijodi bima Cristo ekukuap puxim wuyju dak jekukum puye, wuya'ōcam acesop cetabixē. ¹⁸Wuyxe warara'acat ikukpin pima, wuypararam ġu kuka ace Deus etabixē. Deus buxim ikukpin warara'acat kuğ pima bit, wuypararaap ajukuk ġu wuyweju. Wuyparara bima bit: — Ipiat supi'ajoat xe'e Deus wuywebe? — i kuka ace wuywebe ma. Wuyparara bima, iba'ore wuywebe Deus puxim warara'acat kuk am ikukpin.

¹⁹Kuyje Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye wuyju dak ġasū wuyxe Deus ikukpin cīcā, warara'acayū dak ikukpin wuyxe. ²⁰Warara'acat kay itabucat kay wuyetakoma bima, napa ma wuyju e'em:

— Deus ikukpin oxē — i.

Ka'ūma ma Deus o'jojojo buk. Deus ma ijojom ġu wuyju. Wuyxeacat pit ijojom soat em. Wuyxe wuyemumujoyū ikukpin'üm pima, iba'ore wuywebe ikukpin wuyemumujojo'üm kuk am.

²¹—Deus ikukpin eyxe bima, xipan cuy eykitpitpiyū dak epejukuk — i juk adi o'e'e Cristo wuywebe.

5

¹Jesus Deus emunaē iap kay itabucayū Deus ebekitkiyū. Wuyxe bekitkiyū ebay ikukpin pima, ixē ebekitkiyū dak ikukpin ma wuyxe. ²Wuyxe Deus ikukpin pima, ixē ekawēn tağ jekukum pima dak, wuyetaybit acesop wuyxe Deus ebekitkiyū ikukpin iam. ³⁻⁴Soat pe Deus ebekitkit pe Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'üm put. Wuyju itabut'ūmayū a'ōbacaap mu'ümü'üm Jesus kay wuyetabut puye. Iba'ore ġu wuywebe kūyjobit am ya'ō kay, ixē a'ōbacaap kuğ puye. Deus wuyxe ikukpin pima, cekawēn tağ ajeku. Deus ikukpin wuyxe bima, “Ocebu'u ixē ekawēn kay kūyjobit am,” i'ümğū kuka ace. ⁵Abu be Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'üm put? Jesus Deus ipot iap kay itabucayū be acā.

⁶Jesus Deus emunaē ma. Ixe Jesus oajēm Deus bikuyap tağ jeku am. Imēnpuye soat em kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye idibi be o'jewemubatisanat. Oe'ū korosa be. O'jedoyekereren korosa be soat em wuydop am Deus xe. Soat em ma Deus emunaē osunuy. Je'ū buje dak Deus emunaē osunuy. Ģasū dak Deus emunaē. ⁷⁻⁸Ixe Jesus oajēm wuymutaybit am “Ōn Deus ipot” iam. Wuyetaybit ixē Deus ipot iam apēn ixē idibi be o'jewemubatisanat iap kay ġebum pima, apēn ixē o'jedoyekereren iap kay dak. Cewemubatisanap acā ġu wuymutaybitbin icēmān Jesus Deus ipot iam. Cedoyekererenap tak iboam wuymutaybitbin. Deus biōğbuk tak wuymutaybitbin Jesus Deus ipot iam. Ixe biōğbuk icēmān e'em wuywebe. ⁹Ijodiacat Jesus Deus ipot iap muwēnuwēn wuywebe. Wuyetabut ixeyū ekawēn kay. Deus tak Jesus okpot iap o'ğuwēnuwēn wuywebe. Ijodiacayū e'eap podi ma icēmān Deus e'em. Imēnpuye wuyetabun cuy ajop ixē ekawēn kay. ¹⁰Deus o'e:

— Jesus okpot icēmat — i.

Ixe ipot kay itabucat e'em jewebe ma:

— Cūğ ma o'e owebe wetabut am Deus ipot kay — i.

Deus kay itabut'umat pit napa ma e'em: — Deus dapxi — i. Tūibe Deus dapxi iān e'em itabut'umat, Deus e'eap kay itabut'üm puye— “Jesus okpot” i'e'eap kay itabut'üm puye.

¹¹— Eyağuyisum epeku ijodi bima okpot oe'ū eywebeam puye — i'e'em Deus soat pe wuywebe. — Soat em eyetait epesop oxē eye'ū buje dak — i'e'em wuywebe.

¹² Ipot kay itabucayū ma yağuyisum jekukum ijodi. Soat em Deus xe itait jeedop ip je'ū buje dak. Itabut'ūmayū bit yağuyisum ġu jekukum ijodi. Soat em Deus wi wūy ma jeedop ip ce'ū buje dak.

¹³ Eyetabut Deus ipot kay. Imēnpuye eyağuyisum eyju jekukum ijodi bima. Eye'ū buje dak soat em eyetait epesop Deus xe. Ijudup mubarararağ ōn iboam eymutaybit am. ¹⁴Deus eju wuyju kawēnwēn. Ixe bikuyap tağ cexewi iojujuy bima, ixe wuyekawēn cocom. Wuyetaybit iboam. Imēnpuye wuyparara ġu kawēn ām ceweju. Ijudup mubarararağ ōn eymutaybit am iboam. ¹⁵Wuyetaybit ixe soat em wuyekawēn cocom iam. Wuyekawēn cocom cexewi wuyju iojujuy bima. Imēnpuye wuyetaybit ixe xewi wuyemukaypin ajat iam.

¹⁶⁻¹⁷ Wuykitpit pe ikērēat mujurūğ puje, acekawēn cuy Deus eju ixe beam. Deus iboap ju'uk cebewi ikērēat. Ixe soat em itait jeenuy Deus xe ce'ū buje. Cūğ ġu wuyju jekukum pima ikērēat mujurūğrūğ wuyju Deus xe. Pūğ pit ikērēat jījā Deus xe ikērēat mujurūğrūğap. Wara'at podi ma ikērē cexe. Wuybure iboap muğēğēm pima, ikērēat muğēğēm pima, “Epeyekawēn cuy Deus eju ixe beam,” i'ūmğu ōn e'em eywebe. Iboap muğēğēxiat soat em ipiatpi'ajojom jeenuy. Deus wi wūy ma jeenuy ce'ū buje dak.

¹⁸ Deus ebekitkiyū ibun ġu ikērēat mujurūğrūğ Deus ipot ağ ip cekay buye. Ikērēat mujurūğrūğ'ukayū kukukat pe Deus ebekitkit kuk pa'ore, Deus ipot ağ ip cekay buye.

¹⁹ Wuyetaybit Deus a'ō kay wuyju iam. Warara'acayū bit ikērēat mujurūğrūğ'ukayū kukukat a'ō kay acā—itabut'ūmayū.

²⁰ Wuyju acā wuyetaybit Deus ipot kuy oajēm ijodi iam. Ixe juk adi wuymutaybitbin oeku apēn Deus omuyku iam. Imēnpuye wuyetaybit apēn Deus omuyku iam. Ixe acā Deusat. Soat em Deus eju mūğ'i wuyju jekukum—cūğat eju. Ixe ipot eju dak mūğ'i wuyju jekukum—Jesus Cristo eju. Ixe acā Deusat. Ixe eju mūğ'i jekuku'ukayū yağuyisum jekukum ijodi. Soat em itait jeedop ip Deus xe ce'ū buje dak.

²¹ Bekitkiyū, eyetabun ġu juy epesop Deus pabi kuğ ojuyacat kay!
Ibūrū ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP IPIDASEATUP

¹Tüü, ijudup mubarararağ òn ewebeaptum, e'iyü beaptum tak. Jesus kay itabucayü kukukat òn. Eykukpin oxe. Warara'acayü xe dak eykukpin—soat xe. ²Eykukpin ocexe, wuyju kawên icêmat kay buye. Soat em wuyju ġebum iboap ekawên kay. Wuyağuyba'üm ġu iboap ekawên kay. Soat em iboap ekawên tağ ajeku.

³— Bay, xipan cuy wuykuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—Deus ipot pe. — Etabotaidabotbon cuy eğuy wuykay — i òn e'em cebe. — Wuyağuybabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

Wuyju kawên icêmat tağ jekukum pima, imên ip wuykuğ, xipan warara'acat kuğ pima dak.

⁴E'iyü ekukuap awêğ oyawêğtobuxik. Püğ ġu ixeyü'in kawên icêmat tağ jekukum—wuyebay be wuyawêwêap ekawên tağ. Ocokcok cîcâ oce ixeyü awêğtobuxik puje.

⁵— Tü'ü ikukpinat, xipan cuy epeyewekuk — i òn e'em ewebe.

Iboap ekawên kawên iisuat ġu—kawên kuyat. Kuy bima xipan cuy epeyewekuk iap ekawên aya'ijojo—Jesus kay wuyetabun'isum. ⁶Xipan cuy epeyewekuk iap ekawên kuy epeya'ijojo Jesus Cristo kay eyetabun'isum. Xipan jewekuğ pima Deus ekawên tağ tak kuka ajeku.

⁷Wuymuğuykuku'ukayü o'jepôğpôğpôğ soat kaka dağ.

— Jesus Cristo ijodian ġu o'e — i'e'em ip.

Imên e'e'ukat wuymuğuykuku'ukat. Cristo kay itakoma jîjâ ip. ⁸Imêneju eyday'em'lum cuy epesop ixeyü be eymuğuykukuap puxim. Ixeyü be eymuğuykuku buje, eyekapikapte i epejat ġu Deus xewi. Eymuğuykuku'üm pima bit, Deus jeymucokcoğ cîcâ eywebe eyekapikapte üm puje—soatei üm puje.

⁹Cristo be wuymutaybitbinap kay'ümayü ma Deus bikuyap tağ ġu jekukum—wara'at tağ acâ. Deus bure ġu ip. Itabut ġu ip Deus kay. Cristo be wuymutaybitbinap tağ jekuku'ukat pit püğ tağ ma jekukum Deus eju. Deus tak püğ tağ ma jekukum ixeyü eju. Deus ixeyü bure e'em. ¹⁰Cristo ekawên imutaybitbin'ümat a'ô kay ġu juy epesop. Ixeyü juy epeğüöm ġu eyduk'a be, eykay yajêm puje ip.

— Deus xipan cuy jeykuk — i'ümğü dak cuy epe'e cebe ip eyxewi ijêm puje.

¹¹Wuyduk'a be ixeyü muôm puje, wuyju dak ixeyü bureyüm kuka acesop ikêrêat muğêğêm.

¹²Soat muwên pin puk òn eywebe. Imênpit obu'u oce soat muwên âm eywebe taperadup pe. Cu ojuy bit a'ğü òn eyka be eyjom kawên âm eyweju. Kawênwên pima, wuycokcokap yoboğ je'e.

¹³Ekibit iyü kato mujujum eywebe. Ekibit tak Deus emunaê. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum.

Ibürü ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP KANOMŪMATUP

¹ Gaio, ijjudup mubarararaḡ òn ewebeaptum. Jesus kay itabucayā kukukat òn. Ekukpin oxe icēmat a'ò kay wuyetabut puye.

² Obure ikukpinat, ewebeam òn kawēnwēn Deus eju.

— Bay, xipan cuy Gaio ejukuk iwātaxipinap puxim — i òn e'em cebe.

Wetaybit etabut cīcā Jesus kay iam, kuy juk awēḡ oyawēḡtobuxik puye. ³ Wuykitpitpiyū'in oajēm okay—exewiyū. Awēḡ ip o'yawēḡmuwēn owebe.

— Gaio soat em kawēn icēmat taḡ jekukum — i juk o'e ip owebe. — Cūḡ ma ixē jekukum — i juk o'e ip owebe.

Ocokcok cīcā oce awēḡtobuxik puje. ⁴ Ebekitkiyū kawēn icēmat taḡ jekukum iap awēḡ tobuxik puje, soat podi ma ocokcok oce.

⁵ Obure, ekukpin oxe. Ēn xipan wuykitpitpiyū kuḡ wara'at ka watwat ma'ḡu ip. Cūḡ ma ewebe xipan ixeyū kuk am.

⁶ — Gaio juk adi xipan cīcā oceuk — i juk o'e ip itabucayū—exewi oajēmiayū.

Exewi waram ijēm pin pima wara'atka kay iju am, ibuibibuḡ ḡu juy ip eḡuju. Imēn cūḡ ma Deus xe, Deus peam kapikpiḡ ip puye. ⁷ Cēmcēm ip Cristo muwēn ām acā. Itabut'ūmayū ḡu iūmūm cebe ip ibubun—itabucayū acā. ⁸ Imēneju ixeyū buywan cuy ace—wuyju ma, itabucayū. Kawēn icēmat muwēn ām ip cum. Ibuywatwan pima, Deus xe wuyju dak kawēn icēmat muwēnuwēnat puxim cum ḡu ma'ḡu wuyju ixeyū eju.

⁹ Carta yopīcat kuy otupmuju ekay exe itabucayū beaptum. Diótrefes pit itabucayū kukat ojuy o'e warara'acayū xe—itabucayū xe. Ixe Diótrefes kūyjobit'ūm wa'ò kay.

¹⁰ Imēnpuye apēn ixē Diótrefes cuk adi xipan ḡu wawēḡ o'ḡuwēnuwēn iap oḡuwēn eywebe eykay wajēm puje, apēn ixē juk adi ocemuymuy iap tak oḡuwēn eywebe. Omuyumuy ā ḡu ixē bit. Warara'acayū kuḡ tak xipan ḡu. Wuykitpiyū ajēm puje, ḡuōm ḡu jedukā be. ḡuōmat ḡu dak ip Deus eju kawēnwēnap'a be. ḡujēmjēm tak ip ya bewi.

¹¹ Obure ikukpinat, xipāt'ūmat ekukuap puxim ḡu juy ejeku—xipacat ekukuap puxim acā. Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū Deus ebekitkiyū e'em. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū bit cebekitkiyū ḡu.

¹² Soat wuyjuyū e'em:

— Demétrio xipāt cīcā — i.

— Kawēn icēmat taḡ ixē jekukum soat em — i'e'em ip.

— Ixe xipāt cīcā — i oceju dak e'em.

Eyetaybit icēmān oceju e'em iam.

¹³ Soat muwēn pin puk òn eywebe. Imēnpit obu'u soat muwēn ām taperadup pe. ¹⁴ ḡaxīn ma a'ḡu òn cu ojuy eyka be eyjom. Acejekawēn cuy wuyeweweju.

¹⁵ — Gaio juy eyaḡuymubabin yaḡuybabi'ūmap puxim — i òn e'em Deus pe.

Kato'i o'e ewebe ebureyū. Kato'i juy ece wuybureyū be—iboceayū be—exēayū be. Ijudup mubarararaḡ òn eywebeaptum.

Ibūrū ma.

JUDAS EMUDUPMUBARARAKTUP CARTADUP

¹Ōn Judas. Jesus Cristo buywatwat'ukat ōn. Tiago kitpit ōn. Cartadup mubarararağ ōn eywebeaptum. Deus cuk eynaē jebekitkiyūm. Ixe Deus wuyebayat. Ixe xe eykukpin cīcā. Jesus Cristo dak soat em ağ eykay xipan eykuk am.

²Kawēnwēn ōn Deus eju eywebeam.

— Bay — i ōn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eğuy ebekitkit kay — i ōn e'em cebe. — Ixeyū ağuy mubabibin cuy eğuy — i ōn e'em cebe. — Ikukpin cuy ixeyū ejukuk — i ōn e'em cebe.

Kuy a'ğū ixe xipan eykuğ. Inaka kawēnwēn ōn ceweju biğ ma ixe be xipan eykuk am.

³⁻⁴Oburereyū ikukpinayū, kuy juk cartadup mubararak ojuy oğuy eywebeaptum—Deus eydaxijojom apēn cuk odaxijo iap puxim iaptup. Imēnpit Deus kay itabut'ūmayū oajēm wuykay. Ajojojo'ūma ip yajēm puje. Iba'arēm ma ip oajēm. Cekawēnwarun ma ip.

— Deus xipacat je'ğūm wuywebe soat em ikērēat mujurūğrūğ ma'ğū wuyju — i napa ma e'em ip wuywebe.

Imēn ip Deus xipacat ūmūm wuywebe iap ekawēn muwarururun, ikērēat mujurūğrūğxi ip puye. Jesus Cristo acā wuykukukat. Soat podi ma ixe itaybit wuymutaybin am.

— Eykukukat ġū oceukukat pit — i'e'em ip, Jesus Cristo kay'ūm ip puye.

Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus ixeyū ġuju ipiat'ajojoap kay ikērēat kuğ puye, i. “Xipat ġū eyju oxē” i je'e Deus cebe ip, i.

Iboap kuyje ma ibararak osodop Deus ekawēntup pe. Deus cuk adi eymutabun Jesus Cristo kay. Ixe ebekitkiyū eyju ġasū. Ipi'ūm puje dak ixe ebekitkiyūm epesop. Imēneju apēn Deus wuydaxijojom iaptup ġū otupmubararak eywebeaptum. Eybu'ūm ġū juy epesop eyetabut am Jesus kay iaptup acā otupmubararak. Eyday'em'm cuy epesop Deus kay'ūmayū be eymubu'unap puxim iaptup otupmubararak.

⁵Kuyje Deus Israel naxeğebitbit o'taxijo. O'tujujēm ip Egito eipi bewi. Itabut'ūmayū bit o'ğuy'ū'ū. Warara'acayū dujujēm puje o'ğuy'ū'ū. Kuy eyetaybit iboam. Inaka xipat eywebe soat em ma ġebum am iboap kay. Imēnpuye waram iboap oğuwēn eywebe.

⁶Pūğpūğ Deus ekawēn tojtot'ukayū'in Deus co'i i'e pin ip o'e.

— Deus co'i oca'ōbuyxi — i napa ma ip o'e.

Jewexe ip Deus co'i osodop ya'ōbuyxi. Imēneju Deus ixeyū o'ğuju ipiat'ajojoap kay. Kabiokboğ pe ip o'ğuju. Taomūnmūn ip dopdom kabiokboğ pe. Ijēm pa'ore ip. Jesus Cristo ajēm puje ipiat supi'ajo cebe ip. Ģebum cuy epesop ixeyū kay—jewexe Deus co'i ya'ōbuyxiayū kay. ⁷Sodoma ka watwat ikērēat mujurūğrūğxi ip osodop, Gomorra ka watwat tak, ibo ka xeatka watwat tak. Jewenūn'o'uk ip osodop ağokat kayū. Powatwat kay dak osodop ip tūn'o am. Nūn'o'oxi ip osodop. Deus ipiat o'supi'ajojoat Sodoma ka watwat pe apēn cuk adi ipiat o'supi'ajojoat jekawēn tojtot'ukayū xipat'ūmayū be iap puxim. Daxaboğ pe ip o'ğuju soat em ipiat'ajo am. O'ğuju warara'acat mutaybit am ipiat osupi'ajoat soat ikērēat mujurūğrūğ'ukayū be iam. Ģebum cuy epesop iboap kay.

⁸Ģaxīn ma eykay oajēmiayū kuyjeayū buxim soat em ikērēat mujurūğrūğ—Deus kay'ūmayū. Jebinūpe ip ikērēat muğğēm warēmtaksuğat cocom jexey jo'iat pe buye. Deus soat podi ma ya'ōbaca iap waywayway acā ip, ya'ō kay'ūm puye ip. Kabi beacat muymuy dak ip—idip cīcāyū muymuy. ⁹Imēn ġū juk adi oeku Míguel. Deus ekawēn tojtot'ukayū kukukat putet Míguel i omuy. Ibiōğbuk kērēayū kukukat jewa'ōxikxiğ o'e Míguel eju abu wuy'in Moisés'ūm jebit jokot iam. Jewa'ōxikxiğ pima:

— Ōn pit jemukorēm ġū — io'e Míguel. — Okukukat cuy jemukorēm — i acā o'e Míguel. Ibiōğbuk kērēayū kukukat o'jomuymuy ġū Míguel. ¹⁰Ixeyū Deus kay'ūmayū bit jetaybit'ūmap muymuy ip. Jekpiwatpi ma itaybit ip soan itaekat puxim. Jetaybicap ġū'ūmat ip. ¹¹Karem ġū ipiat supi'ajojo ip. Caim e dağ ip jekukum. Balaō buxim xipacap

o'ğudopat ip ikêrêat kay jîjâ ip dinheiro bu pinap tomuju ma. Kÿyjobit'ûm cîcâ ip Deus a'ô kay Coré buxim. Imênpuye Deus o'ğ'u'um ip. ¹²Te'e ma ip je'awerorom eyweju Jesus oe'û iap kay ģebumiat'a o am. Iokokat puxim ip eyparakpe. Isûsûn ģu ip pÿğxirim ma jeka'on ma soat etabutpe. Warara'acat kay ģu ip ģebum—jewekay acâ. Warara'acat kuğ ģu ip xipan—jewekuğ acâ. Kabikerereat puxim ip—muba'at'ûmat puxim—kabido emumukap puxim. Ya'a'e'ûmat'ip puxim tak ip—ya'a'eat ekaxi be ya'a'e' ģu iat'ip puxim. Yop'uk'ukat'ip puxim tak ip. Tÿybi'uk'ukat puxim ip—yope'uat puxim. ¹³Tipodoyboğat puxim ip. Tipodoy iokokat muymÿgmÿğ ka'oririt eju. Imênpuxim isûsûn'ûma ikêrêat mujurîğrîğ ip soat etabutpe. Te'e ma ip jekukum kasopta te'e ma jedaekuku'ukata buxim. Deus kabiokat o'ğuxipan ixeyû dopdop am. Kabiokboğ pe ma jeedop ip soat em.

¹⁴⁻¹⁵Kuyje ma Enoque ixeyû o'ğuwên—Deus kay'ûmayû o'ğuwên. Kuy ma ixeyû o'ğuwên ixeyû kap awap ma. Ixe Enoque Adão naxeğebit osunuy. Adão ipotpet o'e. Ixe ipot ipotpet o'e. Ixe ipotpet o'e. 6 be ipotpet ibima, Enoque o'jebapuk.

— Xeyûku Deus kay'ûm cîcâyû — i juk adi o'e Enoque kuyje ixeyû muwênwên. — Isûsûn ģu ip ikêrêat mujurîğ am Deus etabutpe — i juk adi o'e. — Cekawênkêrê jîjâ ip — i juk adi o'e. — Deus muymuyxi ip — i juk adi o'e. — Imêneju wuykukukat omuyku jekawên tojotjot'ukayû eju—adeayû eju—soat tağ iisuayû eju — i juk adi o'e. — Yajêm puje, “Eyju ikêrêat kuğ oxo,” i je'e Deus jekay'ûmayû be — i juk adi o'e. — Deus jekay'ûmayû ģuju ipiat'ajojoap pe — i juk adi o'e Enoque.

¹⁶Ixeyû Deus kay'ûmayû jetakomaap pibun ma jenuycaw ma ip kawênwên. Soat em ip warara'acat muymuy. Jewemukocokcoğ ma ip jekukum. Jeweweju ma e'em ip:

— Xîpat òn — i.

— Xîpat ên — i'e'em ip warara'acat pe jebubut ûmap ojuy.

¹⁷⁻¹⁸Wuykukukat a'ôbi jekuku'ukayû kay juk ey mukÿyjojo Jesus Cristo emumujuyû.

— Amap kabia bima itabut'ûmayû jebapuk eykay—jewemukocok'ukayû — i juk adi o'e ip eywebe ey mukÿyjojom eywaywayway'ukayû.

Imên o'e ip eywebe kuy bima—ixeyû ajêm awap ma. Ğebum cuy epesop ixeyû ekawên kay, oburereyû. ¹⁹Ixeyû Deus kay'ûmayû Jesus kayayû mubu'u'un jebureyû kay cewejak'ûm âm. Deus bikuyap tağ ģu ip jekukum—jebikuyap tağ acâ. Deus biðğbuk kuğ ģu ip.

²⁰Oburereyû, kuy juk eyetabut Jesus Cristo kay. Biğ ma juy eyetabun epesop cekay ģasû bit. Ixe kay wuyetabucap soat podi ma xîpat. Kawênwên cuy epesop Deus eju ixe biðğbuk a'ôbacaan. ²¹Eybu'um ģu juy epesop Deus pe eykukan xipan. Wuykukukat Jesus Cristo itabotaidabotbot wuykay. Ixe wuydujuu jewekay. Soat em ixe xe acesop. Iboap cuy epejowiwi jîjâ.

²²Pÿğpÿğayû soat em jewağuyumuwarururun, itabutbût â buye. Eya'òpuruğ ģu juy ip epejukuk—eya'òdidim ma. ²³Ixeyû juy epetaxijo daxaboğ pe ijuap puxim. Warara'acayû isûsûn ģu ikêrêat mujurîğ âm. Iokokat puxim ip. Te'e ma ip jewemukocokcoğ. Ixeyû dak cuy eya'òpuruğ ģu epejukuk—eya'òdidim ma. Eyetakomâm cuy epesop ixeyû emuğğêğê kay eywebe dak ixeyû buxim ikêrêat muğêap puxim.

²⁴Deus itaybit cîcâ wuya'ômubacan am wuywebe ikêrêat muğêap puxim. Ixe wuydujuu jeka kay soat em wuynuy âm jexe. Ikêrêat kuğ ģu ajop ģejuje bit. Soat tağ wuyisu acesop. Soat em wuykokkok acesop ixe xe. Ixe xe acesop iap soat podi ma idip.

²⁵— Ên acâ Deusat — i juy acece cebe. — Ka'umğû wara'at — i dak cuy acece cebe. — Ên acâ wuydaxijojo'ukat, Jesus Cristo kay ocetabut puye, ocekukukat kay — i juy acece cebe. — Soat podi ma ên xîpat ocexe — i dak. — Soat podi ma ên a'ôbuyxi jîjâ — i dak. — Soat podi ma ên a'ôbacaap kuğ — i dak. — Soat podi ma ên soat kukukat — i dak cuy acece cebe—Deus pe.

Imên ma o'e'e ip kuyje, ipi muğê awap. Ğasû dak imên ma wuyju e'em. Soat em ma juy imên acece cebe.

Ibûrû ma.

JOÃO BE DEUS O'ĜUBAPUKIAPTUP

¹ Deus apên ġaxīn ma juy je'bapuk iap o'ġuwēn Jesus Cristo be ixe be iboap muwēn ām jebuywatwat'ukat pe—João be. Deus a'ōbi Jesus Cristo iboap o'ġubapuk João be cexey jo'iat pe. Ibocewi jekawēn tojtjot'ukat o'ġuju João kay. Kabi bewiat o'ġuju cekay. O'ġuju imukūyo am apēnape cexey jo'ian ixe be warara'acayū mukūyo am iboam. ² Deus jekawēn o'ġuwēn ixe João be. Jesus Cristo kawēn icēmat o'ġuwēn cebe. João soat o'jojojoiap o'ġuwēnuwēn, soat o'ya'tjojoiap tak o'ġuwēnuwēn. Iboap ekawēn ibararak opop ijudup pe. ³ Ijudup coco'ukayū icokcok je'e. Apēn ġaxīn ma je'bapukiaptup peat ekawēn a'tjojo'ukayū dak icokcok je'e. Ijudup peat ekawēn kay kūyjobicayū dak icokcok je'e. Ģaxīn ma je'bapuk apēn ibararak ijudup pe iap taġ.

⁴ Ōn João. Ōn ijudup mubarararaġ Ásia eipi watwat peaptum—7 beatka watwat peaptum—Jesus kay itabucayū beaptum.

— Bay, xipan cuy ebekitkiyū ejukuk — i ōn e'em cebe. — Ebekitkiyū aġuymubabibin cuy eġuy — i ōn e'em cebe.

Ixe Deus itait ġasū. Kuyje dak itait osunuy. Ģaxīn ma jeedot ġuto wuykay. 7 be omuy ibiōġbuk Deus abikbikap topabe. Ixeyū juy xipan jeykuk. Eyaġuymubabibin cuy jeedop ip. ^{5,6} Jesus Cristo dak xipan jeykuk. Ixe eyaġuymubabibin cuy jeenuy. Ixe soat em icēmān e'em. Ixe koam o'jetait je'ūap tomukadi. Ixe Jesus Cristo ya'ōbuyxi soat ka kukat a'ōbuyxiap podi ma.

Ixe xe wuykukpin cīcā. Korosa be o'jedoyekerereren. Oe'ū ikērēat uk am wuywebewi.

— Paīyū buxim Deus peam epeyekapikpik—webay beam — i juk adi o'e wuywebe. Ixe soat em ma soat ipi juayū kukan jeenuy. Imēnpuye:

— Ka'ūmġu omuy ejo'iat idipat — i juy acece ixe Jesus Cristo be soat em ma. — Ka'ūma ma ejo'iat omuy ya'ōbacaat — i dak cuy acece cebe. Imēn cuy acece soat em ma.

⁷ Aġ cuy epesop. Kabikerereat taġ ixe Jesus omuyku. Soat ma ixe jojo. O'ya'ōxamutok'iyū dak ixe jojo ma. Soat tiwatwat jeetōtōn ixe dobuxik puje. Jeetōtōn ip jeġuycūġap pibun. Imēn ma juy jeedop ip. Imēn je'e.

⁸ — Soat ka'ūm pima ōn kuy kake — i'e'em wuykukukat Deus. — Soat i'ūm puje dak ōn pit kake. Ka'ūma kake bimaat ōn. Soat'ūm pimaat tak ōn ma — i'e'em wuykukukat Deus. Ixe Deus soat podi ma ya'ōbaca. Itait ġasū. Kuyje dak itait osunuy. Ģaxīn ma jeedot ġuto wuykay.

⁹ Ōn João—eywaġo. Eybuxim ōn tak Jesus eju mūġi jekukum. Eybuxim ōn tak ipiat'ajojom. Ōn tak soat kukukan oġuy Jesus eju ixe soat kukukan pima. Ōn tak eybuxim wukpiceġē ġu wetabucap kuġ. Tip'aweroro be juk adi oġuy. Patmos i osunuy tip'aweroro butet. Iboce ip omuju Deus ekawēn cuk adi oġuwēnuwēn puye—Jesus ekawēn cuk adi oġuwēnuwēn puye—kawēn icēmat. ¹⁰ Muto'o bima wukpiwan ġu juk adi ocewaġuy—wuykukukat ekabia be. Deus biōġbuk cuk adi waġuyda. Ya'ōberenat'a'ō oya'tjojo onōġpikadiwi jededem—parasuy jo'iat'a'ō.

¹¹ — Ģaxīn ma ejojoiaptup cuy etupmubararak — io'e owebe parasuy jo'iat'a'ō. — Ibodup cuy etupmuju Jesus kay itabucayū beaptum—7 beat ka watwat peaptum — i juk o'e owebe. — Etupmuju juy Ásia eipi watwat peaptum—Éfeso ka watwat peaptum, Esmirna ka watwat peaptum tak, Pérgamo ka watwat peaptum tak, Tiatira ka watwat peaptum tak, Sardes ka watwat peaptum tak, Filadélfia ka watwat peaptum tak, Laodicéia ka watwat peaptum tak — i juk o'e owebe.

¹² Korepēn'i oce abu paxi kawēnwēn oweju iam. 7 be lamparina'a mūn ojojojo—ouro muġēġē. ¹³ Cepidase ip ijodiat co'iat cūġ'i osunuy. Jesay kuġ osunuy iberenat kuġ. Ouro muġēġēbu kuġ osunuy jekūmpi daġ. ¹⁴ Yaoparut o'yanuy lā buxim—kabidiġpu buxim—aopaopu buxim. Itasop o'sutanuy daxae buxim. ¹⁵ Suisopsep o'suinuy bronze

buxim—icaat puxim—daxa be o'jeieerotiat puxim—o'ğusopsupiat puxim. Ixe a'ō ya'ōboğ osunuy ti'acap'a'ō buxim. Jororoh. Cororoğiat puxim. ¹⁶ Kasopta kuğ osunuy jeba'at kadi—7 beata kuğ. Ibi bewi jekawēn cēm cēm osunuy. Payao buxim osodop cekawēn—xepxep kadi ma tūyibibiat puxim. Topasop o'toponuy kaxicuğat kaxi jo'i.

¹⁷ Ixe dobuxik puje o'at cewap ce'ūat puxim. I'at puje o'jewebumōğ wabi jeje iba'at kadi.

— Epararam ġu juy eğuy — io'e owebe. — Ka'ūma kake bimaat ōn. Soat i'ūm puje dak ōn acā ocepoyat — io'e owebe. ¹⁸ — Soat em ma ōn wetabēğ. Kuy juk adi we'ū ojop. Ğasū bit ocetait waram. Waram pit oje'ū ġu. Wa'ōbi ma ijodiatat je'ū'ūm. Wa'ōbi ma ce'ū'ūayū dopdopap pe jeedop ip — io'e owebe. ¹⁹ — Ğaxīn ma ejojojoiaptup cuy etupmubararak, ġasū jebapukpuğ ewebe iaptup tak, ġuyjom je'bapuk ewebe iaptup tak — io'e owebe. ²⁰ — Kasopta kuğ ōn oba'at kadi—7 beata — io'e owebe. — Lamparina mūn tak 7 be opop. Iboap ejojojo kuy — io'e owebe. — Apēğap ibo iam pit etaybit ġu. Iboam pit ōn jemutaybin — io'e owebe. — Lamparina mūn Jesus kay itabucayū buxim—7 beatka watwat puxim—Deus ekawēn tojtjot'ukayū buxim — io'e.

Imēn onōğpikadiat o'jekawēn owebe—Jesus o'jekawēn owebe.

2

¹ — Cartadup cuy etupmubararak Éfeso ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — io'e owebe onōğpikadiat.

Ōn ma kasopta kuğ oba'at kadi. 7 beata kuğ ōn. Lamparina'a mūn pidase ōn cūğcūğ—7 beayū pidase—ouro muğēğēyū pidase. Jeyawē ōn. ² Wetaybit cūğ ma juk adi epukuku iam. Wetaybit cuk adi epeyekapikpik cīcā iam. Eyetaxi dak cuk adi epesop ipiat'ajojom. Xipat'ūmayū kay ġu jījā dak eyju. Jewexe Jesus emumujūyū dak cuk adi epesubuyxijojo— “Jesus a'ōbi oceju kawēn idipat muwēnuwēn eywebe” i napa ma e'e'ukayū. Eyetaybit napa ma e'em ip iam. ³ Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe, eyetabut okay buye. Eyetaxi bit epesop ipiat'ajojom. Eybu'u ġu juk adi epesop eyetabut am okay. ⁴ Imēnpit soat ġu eyekukuap xipat oxe. Koap pima okukpin cīcā oğuy eyxe. Ğasū bit ka'ūma. Okukpinsū ma eyxe ġasū bit. Imēn xipat ġu. ⁵ Ğebum cuy epesop apēn koap pima okukpin cīcā eyju okuk iap kay—apēn ġasū bit eyju okukpin ġu iap kay dak. Warēmtağ ma okukap cuy epeyepere. Waram ġuto okukpin cīcā juy epesop okuğ. Eywebe warēmtağ ma okukap epere'ūm pima bit, ōn ma ojot eykay. Apēn wuyju lamparina'a mūn muwedewedem wara'at muy ām tūyap pe iap puxim eyju ġu webekitkiyūm epesop. Jeymuwedewede ōn. Warara'acayū ma ojomuy webekitkiyūm eydieğ. ⁶ Obuxim eyju dak Nicolai a'ōkayayū ekawēn kay'ūm cīcā. Iboap xipat oxe.

⁷ Deus biōğbuk imēn Jesus a'ōkayayū awēwēm. Eyetaybin pin eyawēwē ām pima, eya'ōpicūğcūğ cuy epesop.

Imēn ma ōn Éfeso ka watwat kukukat awēwēm — i juk o'e owebe onōğpikadiat—Jesus. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixē beaptum — i juk o'e owebe.

⁸ — Cartadup cuy etupmubararak Esmirna ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe Jesus.

Ka'ūmğū bimaat ōn. Soat i'ūm puje dak ōn ma oğuy. Kuy juk ade we'ū ojop. Ğasū bit ocetait waram. Jeyawē ōn. ⁹ Wetaybit eyju ipiat'ajojom iam. Wetaybit eydaybot iam tak. Deus xe bit soat kuğ eyju. Jewexe Judeuyū eymuymuy. “Judeuyū oceju—Deus ebekitkiyū” i napa ma e'em ip. Satanás a'ō kayayū ixeyū bit. ¹⁰ Eypararam ġu epesop ipiat'ajoap puxim. Ibiōğbuk kērēayū kukukat ipiat supi'ajojoat eywebe eyetabucap puyxijom. Ixe a'ō kayayū warēmtağ ma jeymuōm daomūnmūnap'a be. Inaka ibun ġu ipiat epesupi'ajojo—10 kabia ma. Wa'ō dağ cuy epeku soat em. Eye'ū buje dak, wa'ō dağ cuy epeku. Wa'ō dağ eyeku buje, soat em epesop oxe eyetait. Soat em eyetait oxe iap idip cīcā ipi kukukat a dağat puxim—coroa buxim. ¹¹ Deus biōğbuk imēn Jesus a'ō kayayū kukukat awēwēm. Eyetaybin pin eyawēwēam pima, eya'ōpicūğcūğ cuy epesop. Wa'ō kay jījāyū bit waram je'ū ġu. Waram warara'acayū e'ū buje, je'ū ġu ip.

Imên ma òn Esmirna ka watwat kukukat awêwêm — i juk o'e owebe onôgpkadiwiat—Jesus. — Owebe yawêwêaptup cuy etupmubararak ixe beaptum — i juk o'e owebe.

¹²—Cartadup cuy etupmubararak Pérgamo ka watwat kukukat awêwêaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awêwêaptum — i juk o'e owebe onôgpkadiwiat—Jesus.

Òn ma payao kuḡ—xepxep kadi tūybiat kuḡ. Jeyawê òn. ¹³Wetaybit poce eyju dopdom iam. Satanás a'ò kayayū parakpe eyju. Wa'ò kay acā eyju bit kūyjobit. Itakomaayū Antipas o'yaoka eyka be—Satanás a'ò kayayū dopdopap ka be. Ixe Antipas cedaḡ ma juk adi omuwēnuwēn. Eyju bit cuk adi eybu'u ḡu epesop eyetabut am okay ixe a'ḡu ip o'yaoka ma. ¹⁴Imēnpit soat ḡu eyekukuap xipat oxe. Pūḡpūḡ ey'in Balaão emumutaybitbinap taḡ jekukum. Ixe Balaão o'jekawēn Balaque be. “Warēmtaḡ cuy Israel naxeḡebitbit eḡutaybin ixeyū be ikērēat muḡē ām,” io'e Balaāp Balaque be. Imēnpuyē “Xipat eywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am,” i napa ma o'e cebe ip. “Xipat eywebe warara'acat tayxi eju jepo am—warara'acat itop eju dak,” i napa ma o'e cebe ip. ¹⁵Ixe buxim pūḡpūḡ ey'in Nicolai a'ò kayayū emumutaybitbinap taḡ jekukum, warēmtaḡ ma'ḡu ip imutaybitbin. ¹⁶Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere. Cepere'ūm pima bit, ḡaxīn ma ojot eykay ipiat'ajoan eywebe. Ixeyū eju nopaḡōḡōm oce—warēmtaḡ imutaybitbinayū eju. Yaokakam ip oce wekawēn—payao buximan—xepxep kadi tūyan.

¹⁷Deus biōḡbuk imên Jesus kay itabucayū kukukat awêwêm. Eyetaybit pin eyawêwēam pima, eya'òpicūḡcūḡ cuy epesop.

Wa'ò kay jījāyū be manada otaūm ixtam ip tamunēm'ibita. Karatūḡ'a buximat'a dak oyaūm soat pe ixeyū be yarucat'a—yadeiboḡat'a. Ibutet iisuat ibararak opop iḡo'a be. Ka'ūma ma itaybit ixe buten. Yabuat acā itaybit je'e ixe buten.

Imên ma òn Pérgamo ka watwat kukukat awêwêm — io'e Jesus owebe—onôgpkadiwiat. — Owebe yawêwêaptup cuy etupmubararak ixe beaptum — i juk o'e owebe.

¹⁸—Cartadup cuy etupmubararak Tiatira ka watwat kukukat awêwêaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awêwêaptum — i juk o'e onôgpkadiwiat owebe—Jesus.

Deus ipot òn. Wetasop daxae buxim. Wui suisopsep bronze buxim—o'ḡusopsep ip iat puxim. Jeyawê òn. ¹⁹Wetaybit cūḡ ma eyju jekukum iam. Deus ikukpin cīcā eyxe. Eyetabut cīcā ixe kay. Kapikipḡ eyju. Eyetaxi dak ipiat'ajojom ma'ḡu. Koap pimaap podi ma ḡasū dak eyju xipacat mujurūḡrūḡ. ²⁰Imēnpit soat ḡu eyekukuap xipat oxe. Jezabel warēmtaḡ ma obuywatwat'ukayū mutaybitbin. E iekērēat taḡ webekitkit muykukum. Ixe napa ma e'em “Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat òn,” i. Webekitkit muḡuykukukum ixe ayacat. “Xipat eywebe warara'acat tayxi eju jepo am, warara'acat itop eju dak,” i napa ma e'em cebe ip. “Xipat eywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am,” i napa ma e'em cebe ip. Eyju bit epeḡujēm ḡu eyxewi. Āḡ jeenuy jekpiwan. ²¹Ibun ma ipiat osupi'ajoat ḡu cebe. Tūybe ḡasū paxi ikērēat mujurūḡrūḡap jepere iān oce. Ixe bit ibu'u jeperem. ²²Imēneju ixe ayacat òn ma ojoxik kama jo'iat pe. Ijoce ipiat supi'ajojo jījā ceweju o'jepo'iaiyū dak. Ixeyū be ikērēat mujurūḡrūḡap eperē'ūm pima, ipiat'ajojom cīcā jeedop ip. ²³I'iyū dak oyaokaka—ya'òkayayū. Ixeyū aoka buje, Jesus a'ò kayayū itaybit je'e Deus itaybit apēn ijodiact jewaḡuyḡuy iam. Apēn ip ibikuy iam tak itaybit je'e ip. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteit bit òn ma oteida soat pe.

²⁴Warara'acat'in ey'in pit warēmtaḡ ma eymutaybitbin'ukayū a'ò kay ḡu juk adi epe-sop—Tiratira ka watwat'in. Satanás pabi kuḡ ḡu buk eyju. Ixe babi kukayū soat ḡu Satanás babim itaybit. Eyju bit eybu'u ixe babi kuk am. ²⁵Wajēmap wiwim pima kuy eyetaybicap ekawēn taḡ cuy epeku. Wara'at ekawēn ḡu bit oḡuwēn eywebe iboap ekawēn taḡ eyeku am. ²⁶⁻²⁸Ēn ma soat ka watwat kukukan cuy ece,” i juk o'e webay owebe. “Eyju soat ka watwat kukayūm epesop oweju,” i oce wa'ò kay jījāyū be. Ya'òca ip jeedop ixeyū kukukan yopcaat'ip kukat puxim. Pipim'ūm kūyjobit'ūmayū a'òbacaap ḡu'ūm ip itīḡ'a kakaap puxim. “Eyju ma soat ka watwat kukukayūm cuy epesop oweju,” i oce wa'ò kay jījāyū be—amap kabia wiwim pima wa'ò daḡ jekuku'ukayū be. Kabiada dak otaūm cebe ip—kasopta—wa'ò kay jījāyū

be. ²⁹ Deuſ biōḡbuk imēn Jeſuſ a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēam pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop.

Imēn ma ōn Tiatura ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōḡpikadiwiat owebe—Jeſuſ. — Iboaptup cuy etupmubarak ixē awēwēaptum — i juk o'e owebe.

3

¹ Cartadup cuy etupmubarak Sardes ka watwat kukukat peaptum—Jeſuſ kay itabucayū kukukat peaptum — i juk o'e owebe onōḡpikadiwiat—Jeſuſ.

Ōn ma Deuſ biōḡbuk kuḡ—7 beayū kuḡ. Kasopta kuḡ tak ōn—7 beata kuḡ. Jeyawē ōn. Ōn wetaybit warēmtaḡ ma eyju jekukum iam. Adeayū napa ma e'em “Sardes ka watwat itabut cīcā Jeſuſ kay,” i. Ōn pit wetaybit eyetabutsū ma cekay iam. Ce'ūat puxim eyju cexe. ² Ce'ūat puxim ḡu juy epesop. Eyetabun cuy epesop cekay kuyjeap puxim. Eyaḡuysan cuy epeku. Eybu'um ḡu juy epesop cekawēn taḡ eyeku am. Soat ḡu bit xipat Deuſ xe apēn cuk adi epekukuiap. Wetaybit iboam. ³ Ğebum cuy epesop kuy eyetaybicap kay, kuy epeya'ījojiap kay dak. Kawēn icēmat cuk adi epeya'ījojo. Ğebum cuy epesop iboap ekawēn kay. Kūyjobin cuy epesop iboap ekawēn kay. Ikērēat mujurūḡrūḡap pit cuy epeyepere. Ixecat puxim eyju. Eyju aḡ'ūm pima ojat eykay. Ibukurukat puxim ojat eykay. Eyetaybit ḡu epe'e puju paxi oajēm iam. ⁴ Pūḡpūḡ pit ey'in ikērēat o'jukuk ḡu Sardes ka watwat'in. Ixeyū bit yaḡuyisuayū. Cesay isuayū buxim ip. Ixeyū ma oweju ma jeku jesay irucat kuḡ—iisuat kuḡ, “Cedaḡ ip oxē” i'e'em Deuſ cebe ip puye. ⁵ Wa'ō kay jījāayū jesay irucat kuḡ jeku. Ixeyū butet oju'uk ḡu soat em itait jeedop ip Deuſ xe iaptup pewi. Soat em ibararak jeedop ixeyū butet iḡodup pe. “Teyūku webekitkit,” i oce webay be, ixē ekawēn tojtjot'ukayū be dak.

⁶ Deuſ biōḡbuk imēn Jeſuſ a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēam pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop.

Imēn ma ōn Sardes ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōḡpikadiwiat owebe—Jeſuſ. — Iboaptup cuy etupmubarak ixē awēwēaptum — i juk o'e owebe.

⁷ — Cartadup cuy etupmubarak Filadélfia ka watwat kukukat awēwēaptum—Jeſuſ kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe.

Ōn pit ikērēat kuḡ ḡu. Ōn soat em icēmān e'em. Chave kuḡ ōn—Davi bubun osunuyiat kuḡ. Iju chavem owebe tomudip puje, kuka ip o'tomodip'uk ḡu. Owebe tomudip'uk puje dak, kuka ip o'tomodip ḡu. Jeyawē ōn. ⁸ Wetaybit apēn eyju jekukum iam. Eya'ōbaca'ūm'ūm ma. Owebe eymutaybitbinap taḡ pit cuk adi epekuku. Soat em epesop kūyjobit wa'ō kay. Ōn xīntabi o'gukoce eywap. Soat pe bit tomudip pa'ore. Owebe acā tomudip put. ⁹ Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Satanás a'ō kayayū napa ma e'em “Judeuyū oceju—Deuſ ebekitkit,” i. Napa ma e'em ip. Wa'ōbi ip jēḡ'aecōḡcōḡ eywap. Itaybit je'e ip eykukpin cīcā oxē iam. ¹⁰ “Eyukpiceḡḡēm ḡu juy epesop okay eyetabucap kuḡ ipiat'ajojom ma'ḡu eyju,” i juk oce eywebe. Eyukpiceḡḡēm ḡu okay juk adi epesop. Imēnpuye ipiat osupi'ajoat soat ipi daḡacat pe ixeyū etabucap puyxijom. Eyju bit ōn jeydaxijo ixeyū ipiatpi'ajojom pima. ¹¹ Ğaxīn ma oajēm eykay. Xipat cīcāat kuḡ eyju—wa'ō kay jījāaptei kuḡ. Iboap cuy epeḡuxipan cīcā warara'acat pe tujupa'umap puxim. ¹² Wa'ō kay jījāayū a'ōmucanucan cuy oḡuy. Deuſ eju kawēnwēnap'a beat'ip puxim jeedop ip—warara'acat'ip muycemucemap'ip puxim. Waram pit jejēm ḡu ip Deuſ xewi. Deuſ putet osubutetmubarak cebe, Deuſ ka butet tak. Jerusalēm i ika butet—ika isuatka butet. Iboka sukakop Deuſ xewi. Obutet iisuat tak osubutetmubarak cebe.

¹³ Deuſ biōḡbuk imēn Jeſuſ a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybit pin yawēwēam pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop.

Imēn ōn Filadélfia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptup cuy etupmubarak cebeaptum — i juk o'e onōḡpikadiwiat owebe—Jeſuſ o'e owebe.

¹⁴ — Cartadup cuy etupmubarak Laodicéia ka watwat kukukat awēwēaptum—Jeſuſ kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe onōḡpikadiwiat—Jeſuſ.

“Imên cuy jeenuy” i òn e'em. Imênpuye “Amém” i obutet. Soat em wa'ò dağ òn e'em. Soat em icēmān òn e'em. Deus pe soat muğēap awap kuy juk kake oğuy. Jeyawē òn. ¹⁵⁻¹⁶Wetaybit warēmtağ cīcā eyju jekukum iam. Taxipat puxim ġu eyju—icukat puxim ġu dak. Taxiptoktokat puxim eyju, icukğūğūnat puxim tak. Okukpin ġu eyju okuğ. Warēmtağ ġu dak eyju okuğ. Xipat ma kuka juk o'e warēmtağ okuğ pima, ikukpin okuğ pima dak. Imênpit okukpin ġu eyju okuğ. Imênpuye ġaxīn ma ipiat osupi'ajoat eywebe, iko'ōmat o buje jedadacap puxim. ¹⁷“Soat kuğ oceju bit,” i te'e ma eyju e'em. “Ocebubut ade oceju bit,” i te'e ma eyju e'em, “Xipat cīcā oceju,” i dak, “Soat kake ocexe,” i'e'em eyju te'e ma. Eyetaybit ġu eyju tadaybocat puxim iam. Iokokat puxim eyju—iğēmat puxim—ibisōat puxim. Tadaybocat puxim eyju, toti'ūmat puxim tak. Ita'ūmat puxim tak eyju. ¹⁸Òn pit jeyawē. Ouro juy epejat oxewi—iwekoykey'ūmat. Iboap kuğ pima icēmān ibubut adeayūm epe'e. Eyesay irucat tak cuy epejat oxewi eywebe imuōm ām eyesay'ūmap puxim, eyesūsūnap puxim. Posūğ tak cuy epejat oxewi itapiatkayat eyeta be imōğ ām xipan eyecoat am. ¹⁹Oxe ikukpinayū bit oğukorēm cedağ'ūm jekukum pima. Ipiat osupi'ajoat cebe ip waram ġuto cūğ ma ceku am ip. Imênpuye juy wa'ò kay epe'e waram. Ikērēat mujurūğrūğap cuy epeyepere. ²⁰Ya'òpicūğcūğ cuy epesop wa'ò kay. Tağtağtağ'i òn e'em xīntabi be. Wa'ījojoat pe tomudip'uk puje, oōm tuk'a be. Jekōnkōn'uk oğuy ixe eju. Ixe dak jekōnkōn'uk jeenuy oweju. ²¹“Epabik cuy oxe—wabikbikap pe” i oce wa'ò kay jījāayū be. Ixeyū buxim òn tak cuk adi oğuy webay a'ò kay kūyjobit. Imênpuye ġasū òn xik'i webay xe—yabikbikap pe.

²²Deus biōğbuk imēn Jesus a'ò kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēam pima, xipan cuy epeya'òpicūğ.

Imēn òn Laodicéia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onōğpikadiwiat owebe—Jesus o'e owebe.

4

¹Ğejuje wara'at ma ojojoo wexey jo'iat. Kabi beat exīntabi ojojoo ikoce. Waram parasuy jo'iat a'ò oya'ījojo—kuy oya'ījojoiat'a'ò ma. Waram ġuto o'jekawēn owebe.

— Eceu juy ijoce — io'e owebe. — Apēn ġuyjom jebapuk iap oğubapuk ewebe etaybit am — io'e owebe.

²Deus biōğbuk wağuyda ġejuje bit. Iboce yabikbikap osunuy—idip cīcāt kabi be. Pūğ xik'i osunuy cebe. ³Ixe dopa topasopsep o'topany wita'a buxim—yadip cīcāt'a buxim—jaspe'a buxim, sardōnio'a buxim tak. Ixe abikbikap akokoreren konopsanobu o'jebueku. Ibusopsep o'jebueku esmeralda'a buxim. ⁴Idip cīcāt akokoreren warara'acat abikbikap osodop 24 be. Ya'òbuyxiayū osodop ixeyū jeje kaxixik'i—24 beat ceje. Jesay irucat kuğayū osodop ip. Ouro muğēğē kuğ tak ip osodop jabi jeje—idip cīcāt kuğ. ⁵Yabikbikap pewi xiririkiat cēmēm'uk osunuy, tūmūn'a'ò dak, poroğiat tak. Wexiktak puximat tak osunuy yabikbikap wap isopat, 7 be. Ixeyū jojoom pima wuyju ġebum Deus biōğbuk kay—7 beayū kay. ⁶Iodi buximati o'tinuy yabikbikap wap—vidro muğēğē. Tixiriruk o'tinuy cristal'a buxim.

Ebadipdip tak osodop ip itabēğayū yabikbikap akokoreren—idip cīcāt akokoreren. Soat kadi osodop ip. Ita'ade osodop ip. Soat kadi osodop ita ip—cewap, yakpidakadi. ⁷Pūğ ixeyū'in leāo buxim osunuy. Wara'at ixeyū'in biopak puxim osunuy—ağokatkat yoboğat puxim. Wara'at ixeyū'inat topa ağokatkat topa buxim o'topany. Wara'at ixeyū'in dace buxim osunuy—pupumat puxim. ⁸Soat ip ceğebabe osodop. 6 be o'ceğebadop ip. Soat tağ itate ip osodop—badi, kacūğkadi dak. Soat em ip jebibododon. Ixima dağ tak ibu'u em ġu ip jebibododon, kabiam tak. Imēn ip ibibodo:

Wuykukukat Deus soat podi ma ya'òbaca, i'e'em ip jebibododon. Soat tağ iisu, i. Soat tağ iisu, i. Soat tağ iisu, i jebibododon ip. Ipi ka'ūm pima itait osunuy, i. Ğaxī dak itait, i. Ğaxīn ma jeedot waram wuykay, i.

Imēn ip ibibodo.

⁹— Ēn pit soat podi ma edip — i'e'em ip Deuſ pe jebibododon ebadipdip itabēḡayū. — Ēn pit soat podi ma a'ōbuyxi — i dak e'em ip jebibododon. — Ēn pit soat podi ma xipān ocekuḡ — i dak e'em ip jebibododon.

Yabikbikap cejeat peam cebibododon ip puje soat em itabēḡat peam, ¹⁰24 beayū aypapayū piḡ'i at'an ip cewap—yabikbikap cejeat wap.

— Ēn pit soat podi ma xipat — i'e'em ip cebe. Jabi jejeat mōḡmōḡ ip yabikbikap cejeat wap—idip cīcāat—ouro muḡēḡē. Imōḡmōḡ ip cewap “Ēn acā ocekekukat” i'e am cebe.

¹¹Imēn ip jebibododon cebe:

Ēn acā soat kukukat, i. Ēn acā Deusat, i. Ēn cuk soat eḡuḡē, i. Soat kake a'ōbin ma, i. Ēn ipi juacat mutaicin, i. Ēn soat podi ma edipap kuḡ, i. Soat podi ma a'ōbuyxi, i. Ēn acā soat podi ma a'ōbacaap kuḡ, i.

Imēn ip jebibododon cebe—yabikbikap cejeat pe.

5

¹Ḡebuje taperadup otupcoco tup'amūnmūnatup. Yabikbikap cejeat pui beatup otup-coco—iba'at kadiat pui beatup. Tupararak o'tuptop xepxep kadi ma. Tupmuymūḡmūḡap osodop serabu jo'ian. ⁷em o'tupmuymūḡmūḡ ip. ²Deus ekawēn tojtjot'ukat tak ojojojo ya'ōbacaat.

— Abu itaybit tupmuywut am? Ka'ūma ma — io'e ixe ya'ōberen.

³Imēnpit itaybicat ka'ūmḡu osunuy. Kabi be ka'ūmḡu. Ipi ju dak ka'ūmḡu. Ipi diotpe dak ka'ūmḡu. Ka'ūma ma itaybit tupmuywut am tup co am. ⁴Otōn cīcā ka'ūmḡu buye itaybicat tupmuywut am tup co am. ⁵Imēnpuye aypaat o'e owebe:

— Wa ḡu! Ak'i juy ece. Judá diwat pe iba'ore ḡu tupmuywut am — io'e. — Ixe acā itaybit tupmuywut am. Ixe be ma tup co but — io'e. — ⁷beat imuywut put ixe be — io'e owebe. — Ixe leāo buxim ya'ōca. Ya'ōbuyxi jījā ixe Davi naxeḡebit — io'e owebe.

⁶Ḡebuje mēmē ojojojo—ovelha. Cūḡ'i osunuy yabikbikap pidase. Ebadipdip itabēḡayū ixe akokoreren osodop ya'ōbuyxiayū dak. Kuy bima ce'ū osunuyiat puxim osunuy. ⁷be osodop yakanasūyū. Ita dak ⁷be ma o'sutanuy. ⁷be itateat puxim Deus biōḡbuk—soat ka kay imujumayū. ⁷Mēmē o'ju yabikbikap cejat topabe. Ibodup o'tupu ibui bewi iba'at kadiatup. ⁸Tupu buje ebadipdip itabēḡayū piḡ'i o'at ipi ju mēmē wap. Ya'ōbuyxiayū dak piḡ'i o'at ip cewap ya'ōbuyxi jījā cexe ip puye. Soat ip harpa'a kuḡ osodop yamuyde am. Wa'e buximat kuḡ tak ip osodop—ouro muḡēḡē kuḡ. Topapūn osodop tide'okuatim. Deus ebekitkit kawēnwēn ceweju iap tide'okuati buxim. ⁹Pibodo iisuan o'jebibododon ip. Imēn ibibodo ip:

Kuy juk e'ū eḡuy, i. Pūḡ ḡu juk etaxijo e'ūap puye soat tiwatwayū'in, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak, soat kaka daḡayū'in tak, i. Imēnpuye etaybit tupu am, i. Etaybit tupmuywut am tak, i. ¹⁰A'ōbi ma soat eipi juayū kukukayūm jeedop ip Deus eju, i. Paīyū buxim kapikpiḡ jeedop ip Deus peam—ocekekukat peam, i. Imēn ip ibibodo.

¹¹Waram ḡuto oceak. Deus ekawēn tojtjot'ukayū oya'tjojo. De'at ḡu ip osodop—kiiii iān. Imuweḡūn pa'ore osodop io. Ade jījā ma ip. Kacūḡcūḡ'i ip osodop yabikbikap akokoreren. Ebadipdip itabēḡayū akokoreren tak, ya'ōbuyxiayū akokoreren tak. ¹²Ya'ōberen o'jebibododon ip. Imēn ibibodo ip:

Ovelha buxim oe'ūiat soat podi ma jedipap kuḡ, i. Soat podi ma ja'ōbacaap kuḡ, i. Soat podi ma xipacap kuḡ, i. Soat podi ma jetaybitbicap kuḡ, i. Soat podi ma ja'ōcaap kuḡ, i. Soat podi ma ja'ōbuyxiap kuḡ, i. Soat podi ma jedipap kuḡ, i. Soat kayap podi ma ocekokcek Cekay, io'e ip jebibodo be.

Imēn ibibodo ip.

¹³Soat ma ip jebibododon o'e ḡebuje bit wa'ōpiju—kabi beacayū, ipi juacayū dak, ipi diotpeacayū dak, tiboḡ cīcāti daḡacayū dak—soat kakeayū. Imēn ibibodo ip:

Soat podi ma ēn pit xipat, i. Soat podi ma ēn pit a'ōbuyxi, i. Soat podi ma ēn pit edip, i. Soat podi ma ēn pit a'ōbaca, i. Imēn cuy acece ewebe soat em, i. Soat em

tak wuybu'um ġu acesop imēn i'e am ewebe, io'e ip jebibodo be xik'i yabikbikap peat pe—mēmē—ovelha buxim oe'ūiat pe.

¹⁴— Imēn cuy ace — i o'jede ebadipdip itabēġayū.

Ya'ōbuxiyāyū dak piġ'i o'at'at ip topabe—aypapayū. Piġ'i o'at'at ip “Soat podi ma ēn xipāt” i'e am cebe.

6

¹Mēmē tupmuymūġmūġap o'ġuywut wetabutpe. Koapat o'ġuywut. 7 be osodop ip tupmuymūġmūġap.

— Ejot cuy — io'e ya'ōberen ebadipdipayū'in—itabēġayū'in.

Nobano a'ō buxim o'ya'ōnuy ya'ōpuruġ.

²Waram ġuto oceak. Cavaro ojojojo irucat. Yakpi jejeat daruk kuġ oeku. Ixe xeat ouro muġēġē o'jomōġ ya be—ipi kukukat abeat—idip cīcāat. O'jēm soat a'ōbacaap mu'ūmu'ūm. Soat a'ōbacaap mu'ūm ām o'jēm.

³Ġebuje mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. Xepxep o'ġuywut kuy.

— Ejot cuy — io'e wara'at itabēġayū'in ebadipdipayū'in.

⁴Wara'at osodot cavaro ipakpukat. Ixe xeat ja'ōbacap o'ġūm yakpi jejeat pe.

— A'ōbi nopaġōġōm je'e ip jeweweju ipi daġacayū — io'e cexeat yakpi jejeat pe. Ka'ūma ip kaba'ūm je'e wara'at eju. — A'ōbi jenopaġōġōm je'e ip soat — io'e cebe.

Payao o'ġūm cebe yoboġat.

⁵Ġebuje mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. Ebpūġ kuy o'ġuywut.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabēġayū'in.

Waram ġuto oceak. Wara'at ojojojo cavaro iokat. Yakpi jejeat imupesarurunap kuġ oeku jebui be. ⁶Wuya'ijoiat oya'ijojō. Ebadipdip itabēġayū parakpewi oya'ijojō.

— Pūġ litrom trigodadei tadeiboġ cīcā je'e—pūġ kabia ekapikapeim je'e — io'e. — Ebpūġ litrom cevadadadei dak tadeiboġ cīcā je'e—pūġ kabia ekapikapeim je'e — io'e. — Oliveira'a xepti bit etimukērērēn ġu juy — io'e. — Uva'abidi dak etimukērērēn ġu juy — io'e.

⁷Ġebuje mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. Ebadipdip o'ġuywut kuy. Ebpūġ mabuk opop imuywut'ūmat.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabēġayū'in.

⁸Ġebuje waram ġuto oceak. Cavaro ipekpukat ojojojo. Yakpi jejeat putet Ce'ūap i osunuy. Ixe dobatban oekuku ip ce'ū'ūayū dopdopap pewiayū. Cexeat o'jekawēn cebe ip.

— Adeayū juy epeyaoka ipi juayū — io'e cebe ip. — Ebadipdip tobuxik puje, pūġ cuy epeyaoka — io'e cebe ip. — Nopaġōġōm ip epeġuap, repibun tak — io'e. — Wātaxipi pibun tak epeġuap ip, awaydip taġan tak, ika'uan — io'e cebe ip.

⁹Ġebuje mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. Ebadipdip o'ġuywut kuy. Xepxep mabuk o'jepoyat imuywut'ūmat. O'yaokaka ip iayū'ūm'ūm biōġbuk ojojojo wūnca mupikupikap'a diotpe caixa'a diotpe. Itakomaayū juk ixeyū o'yaoka Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn ip puye, cekawēn taġ oekuku ip puye dak. ¹⁰Ya'ōberen o'jewāwā ip:

— Ocekukukat, ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip. — Soat taġ eisu — io'e ip ya'ōberen.

— Icemān e'e'ukat ēn. Puġūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be? — io'e ip. — Puġūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat ocaokaayū be? — io'e ip ya'ōberen.

¹¹Iboceat cesay o'ġūm cebe ip soat pe—irucat.

— Epeyebodoy buk yopūt — io'e cebe ip. — Itakomaayū buk eykitpitpiyū yaoka ma — io'e cebe ip. — Eybure kapikpik'ukayū'in yaoka mabuk ip apēn cuk adi ip eyaoka iap puxim — io'e cebe ip. — Ixeyū aoka'ūm pima bit cuy epeyebodoy — io'e cebe ip.

¹²Ġebuje mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. 6 be o'ġuywut kuy. Pūġ ma omuy imuywut'ūmat. Imuywut puje ipi o'jexixi jījā ma. Kaxiepiat iok o'e paġo iokat puxim—mudiuhu doti buxim. Kaxiaat tak ipakpuk o'e doy buxim. ¹³Kasopta dak o'ta'at'at kabi bewi. O'ta'at'at ipi ju. O'ta'at'at figo'a muy'at'acap puxim—yakicat'a muy'at'acap puxim—kabidoxixi be yamuy'at'acap puxim. ¹⁴Kabi dak o'je'arabot apēn wuyju taperadup

mu'arabotboniap puxim. Co'a dak o'jeawede jenuyap pewi soat'a. Tip'aweroro dak o'jedipewede jediptuyap pewi soat.

¹⁵ Ġebuje soat ipi juayū kukukayū o'jewemunēm—iecuḡapyū dak, sorarayū kukukayū dak, ibubut adeayū dak, ya'ōcayū dak. Soat ipi juayū o'jewemunēm: jekpiwatpi ma kapikpik'ukayū, tei'ūm kapikpik'ukayū dak. Soat ip o'jewemunēm co'a kūy daḡ, co'a binünpe dak. ¹⁶ Te'e ma ip o'jewāwā ya'ōberen wita'a be, co'a be dak.

— A'a'at cuy ocejeje ocemunēm ām — i te'e ma o'e ip co'a be, wita'a be dak. — Ocemunēm cuy epe'e xik'i yabikbikap pe iat pe ocedobuxikap puxim — i te'e ma o'e ip. — Ocemunēm cuy epe'e mēmē itakoma ocekey buye — i te'e ma o'e ip. ¹⁷ — Mēmē itakoma jījā ocekey, ya'ō kayayū dak — io'e ip. — Ixeyū etakomaap ebapukap kabia ajēm puje, ka'ūma ma jepoyat. Soat i'ūm — io'e ip.

7

¹ Ġebuje Deus ekawēn tojtjt'ukayū ojojjo ebadipdipayū. Kacūḡcūḡ'i osodop ip ipi'abi daḡ. Kabido ixikixik'uk osodop ip ebadipdip kadiwiatpido. Kabido ixikixik'uk ip osodop ipi kay ibido kopap puxim, tiboḡcīcāti kay dak, tūmūn'ip'ip kay dak. ² Wara'at ojojjo ḡebuje bit Deus ekawēn tojtjt'ukat. Kaxi jēmjēmap kadiwi oajēm. Oajēm teku Deus ebekit iam imubararakap kuḡ jebui be—teku soat em itaīcat ebekit iam imubararakap kuḡ. Ya'ōberen o'jewāwā jebadipyū be—Deus ekawēn tojtjt'ukayū be—ebadipdipayū be. Deus kuyjuk ja'ōbacaap o'ḡūm ixeyū be. Ja'ōbi ixeyū o'ḡuju ipi mukērērēn ām, tiboḡcīcāti mukērērēn ām tak.

³ — Deus buyawatwat'ukayū dopa'a acetopa'amubararak teku Deus ebekit iam — io'e cebe ip. — Ocewebe ixeyū dopa'a mubararak'ūm pima bit, ipi epeḡukērērēn ḡu, tiboḡcīcāti dak epetimukērērēn ḡu, tūmūn'ip'ip tak epeyopmukērērēn ḡu — io'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

⁴ Pebūrū iteyū Deus ebekitkiyū iap o'ḡuwēn owebe—o'topa'amubararak ip iap. Tak ḡu o'topa'amubararak ip—ade jījā ma—144,000 be. Kiiiiān. Soati watwat'in o'topa'amubararak ip—Israel naxeḡebitbiyū'in. ⁵⁻⁸ 12,000 be o'topa'amubararak ip Judā diawatwat'in; 12,000 be Rubem diawatwat'in tak; 12,000 be Gade diawatwat'in tak; 12,000 be Aser diawatwat'in tak; 12,000 Naftali diawatwat'in tak; 12,000 be Manassēs diawatwat'in tak; 12,000 be Simeāo diawatwat'in tak; 12,000 be Levi diawatwat'in tak; 12,000 be Issacar diawatwat'in tak; 12,000 be Zebulom diawatwat'in tak; 12,000 be José diawatwat'in tak; 12,000 be Benjamim diawatwat'in tak. Ibūrū ma ip o'topa'amubararak teyūku Deus ebekitkiyū iam.

⁹ Waram ḡuto ceak. Tak ḡu wuyjuyū io'e kiiii. Ade jījā osodop ip. Imuweḡūn pa'ore ma osodop ip, ade jījā buye. Soat eipi watwat'in osodop ip, soat tiawatwat'in tak, soat iwarururuyū'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak. Mēmē abikbikap wap osodop ip jesay kuḡ—irucat kuḡ. Kosunano kuḡ osodop ip jebui be.

¹⁰ — Deus acā wuydaxijojom — io'e ip ya'ōberen. — Mēmē dak wuydaxijojom — io'e ip. Ixe ma xik'i jabikbikap pe — io'e ip ya'ōberen.

¹¹ Deus ekawēn tojtjt'ukayū dak kacūḡcūḡ'i osodop ip yabikbikap akokorenen—ya'ōbuyxiayū dak, ebadipdip itabēḡayū dak. Piḡ'i o'at ip yabikbikap wap “Ēn soat podi ma xīpat” i'e am Deus pe.

¹² O'jebibododon ip Deus pe. Imēn ibibodo:

Imēn cuy jeenuy, i. Deus ma soat podi ma xīpat, i. Ixe ma soat podi ma jedipap kuḡ, i. Ixe ma soat podi ma itaybitbit, i. “Xīpat cīcā ēn ocexe” i juy ace cebe, i. Soat podi ma ja'ōbuyxiap kuḡ, i. Soat podi ma ja'ōbacaap kuḡ, i. Soat podi ma jebacaap kuḡ tak, i. Imēn ma ixē ḡasū. Kuyaje dak imēn jeenuy. Soat i'ūm puje dak, imēn ma jeenuy, i. Imēn cuy jeenuy, io'e ip jebibododon.

¹³ — Abuyū suteyū cesayrurucayū? — i juk o'e owebe ya'ōbuyxiat, aypaat. — Pomawi ip osodot? — io'e owebe.

¹⁴ — Bay'a, ōn ma wetaybit ḡu. Ēn acā etaybit — i juk oce cebe.

— Ixeyū ipiat'ajojom cīcā juk adi osodop — io'e owebe. — Inaka ibu'u ġu o'e ip kūyjobit am Jesus a'ō kay — io'e. — Mēmē o'jedoyekereren wuywebeam iap kay itabut ip. Imēnpuye soat tağ iisu ip doti iwuy'isuat puxim. Soat tağ ip ikērēat kuğ ġu — io'e owebe. ¹⁵ — Imēnpuye ip kacūğcūğ'i Deus abikbikap wap ġasū — io'e owebe. — Deus buywatwan ip kabiam, kabiog tak — io'e. — Deus xe ip nuynuy ġasū. Yabikbikap peat soat em ağ cekay ip xipat'umat ebapukap puxim — io'e. ¹⁶ — Waram pit irem ġu ip. Soat em ibeğbeğ ma. İbipuruğ ġu dak ip jeedop. Kajepi kuğ cīcā ġu dak ip jeedop — io'e owebe. ¹⁷ — Mēmē ma ixeyū kukukan jeenuy apēn ōhō iwat xipan jeōhōyū kukap puxim. Ixeyū idujowat wuymutaicinapti kay tikōn ām. Deus itadisup ip. Waram pit ip jeetōn ġu — io'e owebe.

8

¹ Ğebuje mēmē wara'at o'ğuywut tupmuymūğmūğap. Amap o'ğuywut. 7 be o'ğuywut kuy. Ka'ūmğū wara'at o'e. Kuy oi'ūm. Darem ma ip osodop mūğ kabi beacayū—meia hora ma. ² Deus ekawēn tojtjt'ukayū ojojjo ġebuje—7 beayū—Deus xe kacūğcūğ'ıayū. Jexeat parasuy jo'iat o'ğūm cebe ip. Pūğ pepepe ma o'ğūm cebe ip.

³ Wara'at oajēm tōmte'okuatōm mupikupikap'a kay Deus ekawēn tojtjt'ukat—caixa'a kay. Cūğ'i osunuy iboce. Tōmte'okuatōm mūn'a kuğ oajēm—ouro muğēğē'a'a kuğ. İboceat tōmte'okuatōm o'tōmūm cebe tōm'ade.

— Deus ebekitkit kawēnwēn ceweju soat ip — io'e cebe iboceat. Ixeyū ekawēn cuy eğuwekoy tōmte'okuatōm eju tōmupikupikap'a be ouro muğēğē'a'a be Deus abikbikap wap — io'e cebe.

⁴ O'tōmuwekoy Deus ebekitkit ekawēn eju. O'tōmupik. Tōmte'okuatōmtiğ o'jedıgeu Deus kay cekawēn tojtjt'ukat pui bewi—Deus wap cūğ'iat pui bewi. Deus ebekitkit ekawēn tak o'jeu cekay tiğ eju. ⁵ Deus ekawēn tojtjt'ukat daxa o'jat tōmte'okuatōm mupikupikap'a bewi. Tōmte'okuatōm mūn'a o'yamunopapūn daxam. O'yaxik ipi kay. Yaxik puje, poroğiat o'e soat tağ ipi dağ. Poroğiat o'e soat tağ ya'ōpararu, xiririkiat tak. Nobano dak o'e soat tağ ipi dağ. İpi dak o'jexixi jījā. Tūmūn'a'ō o'jedede soat tağ ipi dağ.

⁶ Ğebuje Deus ekawēn tojtjt'ukayū parasuy jo'iat o'jat imuyde am—7 beayū.

⁷ Koapat jeparasuy jo'iat o'ğuyde. Akadadada o'jedaedu daxa eju—ade. Doy eju iwekoykey o'e. Kabi beat iwekoykeyat o'ğuy'at ipi kay. Ade o'ğupik ipi'in. Pūğ eipi o'ğupik ebapūğ eipiayū'in. Xepxep pit o'jeıpiepoyat ipi'umat eipi. Tūmūn'ip'ip tak o'yopmupik yop'ade. Pūğ'ip'ip'ip o'yopmupik ebapūğayū'ip'in. Xepxep pit o'jeıpepoyat ipik'umat'ip. Kapı'idip tak o'tıpiik soatip. Ka'ūma ma o'jedıpepoyat.

⁸ Ğebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Xepxep o'e ip imuydedem kuy. Kabi beat co'a jo'iat'a o'yamuakōm tıboğcıcaati be. Apıkiğ pıma o'yamuakōm. Tı'ade o'jedıewexaxat toy. Pūğtı o'jedıewexat toy. Xepxepı bit idıbi mabuk o'tınuı. O'jedıewexat ġu toy. ⁹ Tıboğcıcaati dağayū oap ade—ıdıbi tıyuati dağacayū. Pūğ'ūm oe'ū ebapūğayū'in. Tak ġu kobexixi dak o'ğuyubağbağbağ. Ade jījā. Kııııān. Pūğ ma o'ğuyubağbağbağ ebapūğayū'in—tıboğcıcaati adopa dağat.

¹⁰ Ğebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Ebapūğ o'e ip imuydedem kuy. Kasopta o'ta'at kabi kadiwi taboğata. Tasop o'tanuy wexıktak puxim. İdıbi be o'taakōm. Pūğtı be o'taakōm ebapūğtıayūıdi be. İdı'a'a be dak o'taakōm. Pūğtı'a be o'taakōm ebapūğtıayūıdi'a be. ¹¹ Tacupata i iğoda butet omuy—kasopta butet. İxeda akōm puje idıbi dak tıcup o'e pūğ kadi. Pūğtı tıcup o'e ebapūğayūıdi'in. Ade oap ipi watwat tikōn puje. Oap ip tıcup pıbun.

¹² Ğebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Ebadıdıp o'e ip imuydedem kuy. Pūğ kadi kaxıepıat o'sutamukērērēn. Kaxıaat tak o'sutamukērērēn ip pūğ kadi. Kasopta dak o'sutamukērērēn ip pūğ kadi. İmēnpuye kaxıepıpı ma o'e kaxı takērē buye. Kaxıamat tak yopıt ma kabıam o'e. Kasopta dak yopıt ma kabıam o'e. Kabiok oeku ebadıdıp hora bıma kabıa bun. Kabiok oeku ebadıdıp hora bıma ixıma bun.

¹³ Waram ġuto oceak. Dace oceğebaa'ıjojo. Um cıcā jepupupum oeku. Ya'ōberen ixıe dace o'jewāwā.

— Karem ġu ipi juayū! — io'e ya'ōberen. — Ipiatpi'ajojom cīcā jeedop ip — io'e ya'ōberen. — Karem ġu ipi juayū — io'e. — Ipiat'ajojom cīcā jeedop ip — io'e. — Warara'acat ġasū jeparasuy jo'iat ġuyde Deus ekawēn tojtjot'ukayū — io'e. — Ebpūġayū mabuk jeparasuy jo'iat ġuyde — io'e. — Ixeyū be imuyde buje, ipiat supi'ajo jījā ipi juayū — io'e ixē dace.

9

¹ Ġe buje wara'at jeparasuy jo'iat o'ġuyde Deus ekawēn tojtjot'ukat. Pūġpōġbi o'e ip imuydedem kuy. Kasopta jo'iat ojojjo—kabi kadiwi o'takopiata jo'iat. Kabi beat chave o'ġūm ixē be ikūybioreġ cīcātkūy domudip'ukap echave. ² Kasopta jo'iat iġo kūy o'sukūynomudip'uk ibo echavem. Ikūynomudip'uk puje, o'tiġcēm ikūy bewi. Waēn yoboġat peatiġ puxim o'tiġcēm. Iġodiġ kaxi o'ġupinēm tiġboġ cīcā buye. Soat taġ o'e kabiok. ³ Arōxēkxēk co'iyayū o'kop ixē diġ eju. Ipi kay ip o'kop. Dat puxim ip tōġtapi osodop Deus a'ōbi.

⁴ — Kapī'idip cuy epetimukērērēn ġu — io'e kabi beat cebe ip—arōxēkxēk co'iyayū be. — Tūmūn'ip'ip tak cuy epeyopmukērērēn ġu — io'e. — Wara'at tak cuy epe'gukērērēn ġu kadai — io'e. — Teku Deus ebekit iam topa'a bararuk'ūmayū kay acā juy epeju — io'e. — Ixeyū be acā juy ipiat epesupi'ajoat — io'e cebe ip—arōxēkxēk co'iyayū be. ⁵ — Ġasū bit puk yaoka pi ma eywebe — io'e cebe ip. — Ipiat pit epesupi'ajoat cebe ip 5 kaxi bun ma — io'e cebe ip.

Ixeyū arōxēkxēk co'iyayū tōġtapi osodop ip dat puxim. ⁶ Deus ebekitkit'ūmayū be ipiat o'supi'ajoat ip dat tōġtapi jo' i 5 kaxi bima—topa'a bararuk'ūmayū be. Imēnpuyē je'ūap kudadam ip jeeku. Inaka je'ūap ip tobuxik ġu. Je'ū ojuy ma'ġu ip jeeku. Inaka ce'ū ba'ore je'e ip.

⁷ Ixeyū arōxēkxēk co'iyayū cavaroyū buxim osodop ip—jenopaġōġōm cumayū buxim—icaat kuġ ip jewebe. Jadaġat kuġ ip oeku ouro muġēġē jo'iat kuġ. Aġokatkat topa buxim ip o'topadop. ⁸ Ayacat'adap puxim ip o'yadaptop. Leāo nūy buxim o'tūydrop ip. ⁹ Icaat kuġ oeku ip jekūm'a eju—ferro muġēġē kuġ. Carro jenopaġōġōap kay daodaodao ma cucum iap a'ō buxim o'ceġeba'a'ōnuy—cavaroyū imupuxikpuxiġiap a'ō buxim. ¹⁰ Dat puxim ip oeku tōġtapiat kuġ jekpu be. Jenōġtapiān ma juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojom topa'a bararuk'ūmayū be. 5 kaxi bima juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojom cebe ip. ¹¹ Ixeyū kukukat ikūybioreġ cīcātkūy beayū kukukat osunuy. Ixe butet Abadam i omuy Judeuyū a'ōm—Hebreu a'ōm. Apoliāo i omuy ibutet Grego a'ōm. Ibutet wuymu'ūm'ūm'ukat iape wuya'ōm.

¹² Kuy pūġ o'kap ipararu jījāat. Xepxep mabuk omuyku.

¹³ Ġe buje wara'at jeparasuy jo'iat o'ġuyde Deus ekawēn tojtjot'ukat. 6 be o'e ip imuydedem kuy. Tōmte'okuatōm mupikupikap'a bewiat'a'ō oya'iġjojo—ouro muġēġē'a bewiat'a'ō—Deus abikbikap wapat'a'ō. ¹⁴ Ixe a'ō o'jekawēn ixē Deus ekawēn tojtjot'ukat pe—imuyde isuat pe.

— Ebureyū juy eġuwekap — io'e. — Ebadipdip omuy ip taomūnmūn — io'e. — Taomūnmūn ip omuy Eufratesdi xe—tiboġati xe — io'e.

¹⁵ Kabi beat a'ōbi ixeyū Deus ekawēn tojtjot'ukayū soat kuġ ip osodop jebui be. Soat kuġ ip osodop pūġ yaoka am ebpūġayū'in—ipi watwat'in. Deus epeju i'eap wiwim ip osodop. Wara'at koato be ġu jeeju ip ixeyū aoka am, wara'at kaxi be ġu dak, wara'at kabia be ġu dak, wara'at ehora be ġu dak. Deus pe “Epeju” i'e buje acā jeeju ip ixeyū aoka am. Ixeyū ebadipdipayū o'ġuwekap. ¹⁶ Pebūrū ixeyū esorarayū iap awēġ oyawēġtobuxik kuy. Tak'ūm ip osodop—ade jījā. Kīiīiān. 200,000,000 be ip osodop—cavaro akpi jejeayū—nopaġōġō'ukayū. ¹⁷ Sorarayū dhōyū ojojjo wexey jo'iat pe cavaroyū. Ixeyū akpi jejeayū dak ojojjo. Soat yakpi jejeayū icaat kuġ ip osodop jekūm'a eju. Pūġpūġ ikūm'a ejuat ipakpuk osunuy daxa buxim. Warara'acat iremrum osunuy wita'a buxim—yadeiboġat'a buxim—safira'a buxim. Warara'acat ipekpu osunuy enxofrenōm puxim. Cavarō'a leāo'a buxim o'yanuy. Ibi daġwi diġ cēm cēm o'e daxadiġ, enxofrenōmtiġ tak. Daxa dak cēm cēm o'e ibi bewi. ¹⁸ Ade jījā ipi watwat oap ip cavaro

bi daḡwi ijēm'ibit pibun—daxae pibun, daxadiḡ pibun tak, enxofrenōmtiḡ pibun tak. Pūḡ'ūm oe'ū ebapūḡayū'in. Xepxep o'jepoyat. Imēn ma ip oap. Xere'ūma ipi watwat oap. Ade jījā. ¹⁹Cavaroyū ipi watwat o'yaoka jebi bewi o'jēm ian, jedoaybu bean tak. Ipiat o'supi'ajojoat ip ipi watwat pe puybu nuypi jo'i.

²⁰Cavaroyū ipiatpi'ajojoanap eperē buje, jemumuḡē kay jetabucap o'jepere ḡu ip—o'jepoyat'iyū. Wuyju Deus kay iap co'i ip osodop jemumuḡē kay jījā. Jemumuḡē kay jījā ip osodop—ouro muḡēḡē kay, prata muḡēḡē kay dak, bronze muḡēḡē kay dak, wita'a muḡēḡē kay dak, ip muḡēḡē kay dak. Ibiōḡbuk kērēayū kay dak ip osodop. Ixeyū emumuḡēḡē be ijo ba'ore, cekūyjo ba'ore dak ip, cexiḡxḡ pa'ore dak ip. Inaka tūybe iteyū deusyū iān o'e ip. Oe'ū'ū ḡu ip arōxēkxēk co'iyū nūy pibun, cavarō nūy pibun tak. Imēnpit jetabucap o'jepere ḡu ip jemumuḡēḡē kay. Deusat kay ḡu ip o'e. ²¹Wara'acat aokakaap ip o'jepere ḡu. Jebukaypacap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat tayxi kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat itop kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat pubut tujupa'um'umap tak o'jepere ḡu ip. Oibu'un ḡu ip ikērēat muḡēḡēm.

10

¹Ḡe buje wara'at ojojjo Deus ekawēn tojtjot'ukat—ya'ōbacaat. Kabi kadiwi kom pima ojojjo. Ixe esay kabikerereat co'i osunuy. Koropsanobu o'jebueku yakokoreren. Ixe dopa kaxiepiat puxim o'topanuy. Ixe dao daxae iecūḡat puxim o'taonuy—isopat puxim. ²Livrodup kuḡ osunuy jebui be—tup'icatup kuḡ—tupayaatup kuḡ. Jei o'suimōḡ tiboḡ cīcāati be jedaoat kadiat i. Jedao'ūḡat kadiat i bit o'suimōḡ ipi be. ³Ya'ōberen o'jewāwā leān ewāwāap puxim. Cewāwā buje 7 be xiririkpaw'iat o'ya'ōbu ya'ōberen. O'jepaw ya'ōberen. ⁴Cepaw isum apēn cuk ip o'e iaptup kuka otupmubarak. Kabi beat pit o'jekawēn owebe.

— Apēn 7 be xiririkpaw'iat o'e ewebe iaptup ḡu juy etupmubararak — io'e owebe. — Etupmubararak ḡu juy warara'acat pe itaybicap puxim — io'e owebe.

⁵Ḡe buje o'jebaepacūḡ kabi kay Deus ekawēn tojtjot'ukat jeba'at kadi—tiboḡ cīcāati be cūḡ'iat—ipi be cūḡ'iat—kuy ojojjoiat. ⁶O'jekawēn Deus a'ōpiju. Ixe Deus soat em itait. Je'ū ḡu ixe bit. Ixe juk kabi o'ḡuḡē, soat kabi beacat tak. Ipi dak cuk o'ḡuḡē, soat ipi juacat tak. Tiboḡ cīcāati dak o'timuḡē, soat tidaḡacat tak.

— Ḡasū bit ibun ḡu jeku — io'e Deus a'ōpiju. ⁷— “Soat je'bapuk obikuyap taḡ,” i juk o'e Deus jebuywatwat'ukayū be—jekawēn muwēnuwēn'ukayū be — io'e owebe. — Apēn Deus ibikuy osunuy iap iba'arēm osunuy soat pe kuy bima — io'e. — Ixe ekawēn tojtjot'ukat pe jeparasuy jo'iat muyde buje bit, soat je'bapuk apēn ibikuy osunuy iap taḡ—kanomūmat pe jeparasuy jo'iat muyde buje — io'e owebe.

⁸Kabi kadiwiat a'ō waram oya'ijojo. Waram o'jekawēn owebe.

— Tupayaatup cuy etupu—tup'icatup—Deus ekawēn tojtjot'ukat pui bewi—ipi be cūḡ'iat pui bewi—tiboḡ cīcāati be cūḡ'iat pui bewi — io'e owebe.

⁹Oju cekay.

— Ma — i oce cebe. — Etupūm owebe, — i oce cebe.

— Juku — io'e. — Etupu — io'e owebe. — Etup'o — io'e. — Ebi be bima tupkurukuru je'e eit puxim — io'e. — Edada be bit, tupsak je'e — io'e.

¹⁰Otupu ibui bewi tup'icatup, tupayaatup. Otupkūn. Otup'o. Tupkurukuru o'e obi be bima. Tupkūn puje bit o'e tupsak odada be.

¹¹— Waram tak cuy apēn Deus adeayū idaxijo iap ekawēn cuy eḡuwēnuwēn soat pe — io'e owebe. — “Ixe soat tiwatwayū'in idaxijo pin,” i juy ece, “soat ka watwayū'in tak, soat eipi watwayū'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak,” i juy ece soat pe — io'e owebe.

11

¹Ḡe buje kabi beat imuweḡūnḡūnap'ip o'yopūm owebe.

— Deus eju kawēnwēnap'a juy eyamuweḡūn—yaboḡat'a — io'e owebe. — Wūnca mupikupikap'a dak cuy eyamuweḡūn—caixa'a — io'e. — Pebūrū paxi e'em “Ēn xipat cīcā,” i Deus pe ceweju kawēnwēnap'a be? Ixeyū dak cuy eḡuweḡūn — io'e owebe. ²—

Kacūgkadiat pit cuy eḡuweḡūn ḡu—yakokorerenayū yanaxinōm — io'e. — “Wekawēn kay'ūmayū jeōm oweju kawēnwēnap'a naxinōm pe,” i juk o'e Deus — io'e owebe. — 42 kaxi bun warēmtaḡ ma jeku ip Deus ka daḡ—ikērēat kuḡ ḡuiat ka daḡ — io'e owebe. ³— Xepxepayū oḡuju wekawēn muwēn ām — io'e. — Ikurususucat kuḡ jeku ip jesay kuḡ oceḡuycūḡ eykay eyju warēmtaḡ ma jekukum puye iap mubapuk am soat pe. Ibun cīcā jeedop ip Deus ekawēn muwēnuwēn—1,260 kabia bun — io'e.

⁴Ixeḡyū xepxepayū oliveira'ip puxim wekawēn muwēnuwēn'ukayū. Lamparina'a mūn puxim tak ip—ipi juacat kukat etabun anuynuyat'a buxim. ⁵Warara'acayū warēmtaḡ ixeyū xepxepayū kuk ojuy bima, daxa cēmcēm ikōmbie daḡwi yaoka am. Imēnpuye je'ū ip warēmtaḡ ikuk ojuyayū. ⁶Ixeḡyū a'ōbi muba'at ajēmjēm ḡu Deus ekawēn muwēnuwēn ip pima. Deus a'ōbacaap kuḡ ip xepxepayū. Idi'a dak ip idimuwxat toy ja'ōbi. Ja'ōbi ip warēmtaksuḡat ḡudot ipi juayū mu'ūm ām, ku beecat mu'ūm ām tak, ku muypi'ūm ām. Imudot pin pima, ip ḡudot.

⁷Deus ekawēn muwēn epere isum yoboḡ cīcāat jajēm ipararu jījāat. Jajēm ikūybioreḡ cīcāatkūy bewi. Jebacacan je'e xepxepayū eju. Xepxepayū a'ōbacaap ḡu'ūm ipararu jījāat. Yaoka ip. ⁸Ixeḡyū'ūm'ūm jebit po'i jeedop akidaḡ ikaboḡatka be—korosa be ixeyū kukukat o'subamupaya ip iatka be. Po'i jeedop ip uk'a ukpibubu be soat pe ijo am. Ibo ka watwat kay ḡebum pima:

— Sodoma ka watwat co'i ip ikērēat kuḡ — i wuyju e'em. — Egito eipi watwat co'i ip ikērēat kuḡ — i dak.

⁹Ibun'ūmaj jeak ip adeayū ixeyū'ūm'ūm jebit kay—ebapūḡ kabia bun ma, ipidaseat kabia dak. Adeayū jeak ixeyū'ūm'ūm kay—soat eipi watwat'in, soati watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Ikot an ḡu ip.

— Ixeḡyū'ūm'ūm cuy epejokot ḡu — i je'e ip soat.

¹⁰Icokcok cīcā je'e ip ipi juacayū xepxepayū'ūm'ūm oe'ū iap kay—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm oe'ū iap kay. Peta ḡuḡē ip jecokcokap pibun ma. Iūmūmap je'ḡūm ip jewewebe jecokcokap pibun. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū ipiat o'supi'ajoat ipi watwat kay—ixeyū xepxepayū. Imēnpuye icokcok je'e ip xepxepayū'ūm'ūm e'ūap kay. ¹¹Xet. Xet. Xet. Kabiam. Kaxicuḡ pima, puw, Deus o'jepuw cekay ip jebidom. Waram ip o'jetait. Kirik'āy. O'āy'āy ip. Imēnpuye ipararu jījā ip o'e waram ip o'jetait iap o'tobuxik puye. ¹²Kabi beat ya'ōberen o'jewāwā xepxepayū be—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be—waram o'jetait'iaiyū be.

— Epeyeu juy ijodi — io'e cebe ip.

Jekay itakomaayū etabun ma ip o'jeu kabi kay ḡebuje bit. Kabikererereat taḡ ip o'jeu.

¹³Ceu isum ip ipi o'jexixi jījā. Pūḡ kadi o'sukamu'ūm 10 beatka'in. Tak ḡu oap ip ipi exixi buje. Ade jījā oap ip. 7,000 beayū'ūm'ūm oap ip. Ipararu jījā o'e ip o'jepoyat'iaiyū.

— Deus soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun. — Kabi beacayū kukukat soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun.

¹⁴Kuy xepxep o'kap ipararu jījāat. Aḡ cuy epesop imēnpit. Wara'at cuy omuyku ipararu jījāat. Ebapūḡ jeedop ip.

¹⁵ḡebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ḡuyde Deus ekawēn tobotjot'ukat. 7 be kuy imuyde-dem o'e. Ka'ūmḡu wara'at. O'e kuy.

— ḡasū Deus soat kukukan o'e — io'e kabi beayū ya'ōberen. — Ixe emunaē dak soat kukukan o'e ḡasū — io'e ip. — Soat em ixē soat kukukan jeenuy. Puḡūn xe'e ixē soat kukukan iap i'ūm? Ka'ūma em ma — io'e ip.

¹⁶Ya'ōbuyxiayū dak piḡ'i o'at'at ip jedop am ipi ju Deus wap “Ēn xipat” i'e am cebe—24 beayū, Deus xeayū, jabikbikap ceje kaxixik'iaiyū.

¹⁷— Ocekukukat, ēn acā Deusat — io'e ip. — Ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip. —

ḡasū ēn etabēḡ — i. — Kuyje dak cuk adi etabēḡ eḡuy — i. — Kuy juk a'ōbacaap eḡubapuk soat pe — i. — Imēnpuye “Ēn xipat cīcā,” i oceju e'em ewebe — i. — Soat kukukan ece ḡasū — io'e ip. ¹⁸— Ekay itabut'ūmayū itakoma jījā ekay, etakomaap mubapukap ehora oajēm puye — i. — ḡasū ipiat esupi'ajoat a'ōkay'ūmayū be

— i. — Imēnpuye itakoma jījā ip ekay — i. — Apēn cuk adi oekuku ip ipi ju bima iaptei eteida soat pe ce'ū'ūayū be — i. Cedağ ma juk adi oekuku ip iaptei eteida ebuywatwat'ukayū be—ekawēn muwēnuwēn'ukayū be dak, soat ebekitkit pe dak, ibuyxim ekukuk'ukayū be dak — i. — Soat pe cedağ ma eteida—yoboğayū be, ka'ūmaayū be dak — i. — Ğasū dak ipi mu'ūmu'ūm'ukayū eğu'ūm—a'ōkay'ūmayū — io'e.

Imēn o'e ip ya'ōbuyxiayū Deus pe.

¹⁹Deus nuynuyap'a exīntabi o'jekoce ġe buje—kabi beat'a. Deus ekawēn kukatopa mūn'a iyabapuk o'e soat pe—witadopa be ibararak iat mūn'a—caixa'a—ouro muğēğē'a. Iğo'a jo isum xiririkiat o'jepaw ya'ōpuruğ. Kōnēkōnēk io'e. Xiririk xiririk io'e. Ipi o'jexixi jījā. Akadadada o'ta'at ipi be ta'ade.

12

¹Ĝe buje wara'at ipararuat ojojojo kabi be yoboğat. O'jebapuk omukūyjo am apēn ġuyjom jebapuk iam. Koam ayacat ojojojo. Iekabek oeku kaxiepiat kuğ. Kaxiaat ixē i diotpe osunuy. Ouro muğēğē osunuy ya be—12 be kasopta kuğat. ²Yukreğ osunuy. It kam pasuğ osunuy. Ya'ōberen o'jewawā je'it pibun.

³Ĝe buje wara'acat o'jebapuk kabi be omukūyjo am apēn ġuyjom jebapuk iam. Seğemoxixi jo'iat ojojojo ipakpukat. 7 be ya'a o'yanuy. Soat'a be ouro muğēğē kukukuğ osunuy. 10 be yakanasū. ⁴Ta'adeata kuğ oeku jenomuju jedoaybu eju kasopta. Pūğta o'ta'uk kasopta ebapūğayūda'in. Tamuy'at'an oeku ipi kay. Cū. O'jecuğ yukreğat tobuxik puje. Ixe wap cūğ'i osunuy i'it oap ojuy. Ikap isum i'it o ojuy osunuy. ⁵Ayacat o'su'itkap ağokatkat. Ixe ağokatkat soat ka kukukan jeenuy ġuyjom. Ya'ōpuruğ ip jukuk jebui be icaat kukat puxim. Ka'ūma ma kūyjobit'ūm jeenuy ixē a'ō kay. Soat ya'ō kay jeedop ip kūyjobit. Bekicat kap isum Deus pit o'takoy. Kabi kay o'tujuu soat em jeenuy ām jexe. O'tujuu seğemoxixi be i'oap puxim. ⁶Ayacat tak o'jenapōn uk'a'ūmat kay. Iboce kuy juk Deus soat o'ğumuxipan tūy ām. Deus xipan jukuk iboce. 1,260 kabia bun xipan jukuk.

⁷Ĝe buje nopagōğōm o'e ip jewewēju ma kabi beacayū. Miguel a'ōkayayū nopagōğōm o'e seğemoxixi a'ōkayayū eju. Miguel a'ōkayayū Deus ekawēn tojtot'ukayū. Seğemoxixi a'ōkayayū Deus ekawēn tojtot'uk osodop ip kuy bima. Ğasū bit oibu'un ip Deus ekawēn tojtotjon. ⁸Miguel a'ōkayayū seğemoxixi a'ōkayayū a'ōbacaap o'ğu'ūm. Top pa'ore o'e ip kabi be. Deus oibu'un ip ikuğ. ⁹Seğemoxixi o'ğujēm ip kabi bewi. Kuyje seğemoxixi puybum osunuy—Deus ekadaı be osunuyiat. Ibiōğbuk kērēayū kukukat ixē. Satanás i ibutet. Ibutet ade. Soat ipi watwat muğuykukuku'ukat ixē. Ixe ma o'joxik ip kabi bewi. Ipi kay o'joxik ip ya'ōkayayū eju.

¹⁰Ĝe buje kabi beat oya'ıjojo. Ya'ōberen o'jekawēn. Imēn ixē o'e:

— Ğasū bit Deus ipi juacayū daxıjojoapi oibu'un — io'e. — Kuy juk ja'ōbacaap o'ğubapukpuk soat pe — io'e. — Ixe acā soat kukukan o'e — io'e. — Deus emunaē dak ja'ōbacaap o'ğubapukpuk soat pe—Cristo — io'e. — “Soat podi ma wa'ōbaca,” io'e soat pe — io'e. — Wuykitpitpiyū muymuy'ukat o'joxik kabi bewi — io'e. — Ixe te'e ma imuymuy'uk ip osunuy nuynuy Deus pe — io'e. — “Ikērēat kuğ eyju Deus xe,” i te'e ma e'e'uk osunuy nuynuy. Soat em wuykitpitpiyū muymuy'uk osunuy nuynuy—kabiabun, iximabun tak — io'e. — Deus ixē bit o'joxik kabi bewi — io'e. ¹¹— Iparara ġu ip osodop warara'acat pe jaokaap puxim wuykitpitpiyū Jesus kayayū — io'e. — Jetabucap o'jepere ġu ip jaokaap puxim. Itabut osodop ip mēmē buxim o'jedoyekereren je'ū ām wuywebeam iap kay — io'e. — Ibu'u ġu o'e ip kawēn icēmat muwēn ām — io'e. — Imēnpuye jemuy'ukat a'ōbacaap o'ğu'ūm ip — io'e. ¹²— Imēneju: “Kabi icokcok cuy jeenuy,” i ōn e'em. “Kabi beacayū dak icokcok cıca juy jeedop ip,” i ōn e'em — io'e. — Karem ipi juacat, tiboğ cıcaati beacat tak — io'e. — İpiat'ajojom cıca ip jeedop, ibiōğbuk kērēayū kukukat kuy o'kop cekay ip puye — io'e. — İtabyit darem ma ipiat osupi'ajojat Jesus kay itabucayū be iam — io'e. — Imēnpuye itakoma jījā o'e — io'e.

¹³ Ipi be juk oxik ip iam itaybit pima, ayacat tobatban oeku—ağokatkat'it'it kukat tobatban—ikap'isuat kukat tobatban. Tobatban oeku yaoka ojuy. ¹⁴ Inaka Deus dace buximat egeba o'cegebaüm ayacat pe. O'cegebaüm cebe pupupum jenapõn am jeka kay—uk'a'umatka kay. Ibo ka be Deus xipan ixekujuk. Ebapũg koato bun xipan jujuk, ipidaseat koato dak. Cekaykay ba'ore jeenuy puybu jo'iat pe. ¹⁵ Seğemoxixi bit idibi o'timujem jekõmbie dağwi. Idixidi buxim o'timujem. O'timujem wüy jija ayacat tujowacap ojuy. ¹⁶ Ipi bit ayacat o'taxijo. O'jedeğ idibi om am seğemoxixi kõmbie dağwiati om am. ¹⁷ Imēnpuye seğemoxixi itakoma jija o'e ayacat kay. O'ju nopağõğõ am ixekujuk eju—soat eju—Deus ekawen kay kuyjobicayü eju—Jesus ekawen tağ jekuku'ukayü eju—kawen icemat tağ jekuku'ukayü eju. ¹⁸ Seğemoxixi bit ka'oririt pe osunuy. Cũğ'i osunuy ka'uma kuğ ma—ibuipuk ma.

13

¹ Ğebye ipararu jijaat ojojoo. Tiboğ cicaati bewi jeuhum o'e kapurũg kay. 7 be ya'a. 10 be yakanasüyü. Ouro muğēğē kukukuğ osunuy soat akanasü dağ warara'acat kukuk'ukat adağat puxim. Deus muymuyap ibararak osodop soat'a dağ. ² Ixe ipararu jijaat leopardo buxim osunuy—wida buxim. Ixe i urso i buxim—widabaro i buxim. Leão bi buxim o'subinuy. Seğemoxixi ja'õbacaap o'ğüm ipararu jijaat pe. Jabikbikap tak o'ğüm cebe. Imēnpuye seğemoxixi jo'i o'e ya'õca. Kuyjobit o'e ip seğemoxixi a'õkayayü ipararu jijaat a'õ kay dak. ³ Pũğ'a werowero kuğ o'yanuy ipararu jijaat'a. Ce'uat'a jo'i o'yanuy. Weroweroğ pit kuy oiyo. Imēnpuye:

— Apēnpuye xe'e oe'ü ğu werowero pibun? — io'e ip jewewebe ipi dağacat.

Itabēğbēğ o'e ip yajojom. Kuyjobit ip o'e ya'õ kay oe'ü ğu buye. ⁴ Seğemoxixi ja'õbacaap o'ğüm ipararu jijaat pe. Imēnpuye soat ipi juacat itabut cica osodop seğemoxixi kay. Ipararu jijaat a'õ kay dak ip osodop.

— Soat podi ma ipararu jijaat ja'õbacaap kuğ — i te'e ma o'e ip. — Ka'uma be ma ixekujuk mu'üm put — i te'e ma o'e ip. Tübye seğemoxixi Deus ian o'e ip.

⁵ Seğemoxixi o'jekawen ipararu jijaat pe.

— Deus cuy ejomuymuy — io'e cebe. — Ekawenkērēm cuy eğuy — io'e cebe — Quarenta e dois kaxi bun cuy ejeku ipi dağayü paraktağ — io'e cebe.

⁶ Imēnpuye ipararu jijaat Deus o'jomuymuy jija. Deus o'subutetmuymuy. Deus nuynuyap tak o'jomuymuy jija. Kabi beayü dak o'jomuymuy jija.

⁷ — Deus ebekitkit eju juy nopağõğõm eğuy — io'e seğemoxixi cebe. — Eğubu'un cuy ip Deus kay — io'e ipararu jijaat pe.

Seğemoxixi ja'õbacaap o'ğüm cebe soat tiwatwat'in ya'õ kay i'e am, soat eipi watwat'in tak, soat a'õm kawenwen'ukayü'in tak, soat iwarururuayü'in tak. Soat ip kuyjobit o'e ya'õ kay. ⁸ Imēnpuye jewemuğuykukukum ip je'e ipi juacayü. Tübye Deus ian je'e ip ipararu jijaat pe.

— Ğn acā Deusat — i te'e ma je'e ip.

Ixe kay ip itabut je'e apen wuyju wuyetabut Deus kay iap puxim. Mēmē buxim oe'üiat pubutup pe ibutetet ğu ip—abuyü Deus xe itait jeedop iaptup pe. İğodup pe osodop ğu ibutet ip ipi muğē'isum ma.

⁹ Iboam eyetaybit pin pima, eya'õpicüğcüğ cuy epesop. ¹⁰ Taomünmün ijuibit taomün ma ip. Payaom yaoka'ibit yaokan ma ip payaom. Imēnpuye yuypiceğem ğu juy jeedop ip Deus ebekitkit jeta bucap kuğ ipiat'ajojom ma'ğu ip. Itabut cica juy jeedop ip cekay.

¹¹ Ğebye wara'at ojojoo ipararu jijaat. Xepxep osodop ip ğasü. Ipi bewi o'jem badiwi. Xepxep akanasü o'yakanasünuy. Cordeiro'it'it akanasü jo'i. Seğemoxixi ekawen co'i o'jekawen kawenkērē. ¹² Ya'õbaca jija osunuy koapat ipararu jijaat a'õbacaap co'i. Ja'õbacaap mubapukuğ osunuy koapat ipararu jijaat etabutpe.

— Koapat ipararu jījāat a'ō kay juy epesop — io'e soat ipi juayū be. — Werowero pibun oe'ū pin iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip. — Kuy oiyo iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip.

Imēnpuye ya'ō kay o'e ip ipararu jījāat a'ōbi. ¹³Wuywebe imuḡē ba'oreap mubapukpuḡ oekuku koapat ipararu jījāat. Ja'ōbacaan daxa o'ḡukopkop kabi bewi. Ipi kay o'ḡukopkop soat etabutpe ixeyū mutabut am jewekay. ¹⁴Soat ipi juayū o'ḡuḡuykukuku iba'oreap o'ḡubapuk puye. Wuywebe i'e'ba'oreat mubapukpuḡ osunuy koapat ipararu jījāat etabutpe.

— Koapat ipararu jījāat puximat cuy epeḡuḡē wita'am — io'e soat ka watwat pe. — Payaom werowero ip o'ḡuḡēiat puximat cuy epeḡuḡē — io'e. — Oe'ū ḡuiat puximat cuy epeḡuḡē — io'e.

Imēnpuye ixē buximat o'ḡuḡē ip wita'am. ¹⁵Kanomūmat ipararu jījāat ya'ōbacaap o'jat koapat pewi ja'ōbacaan. Ya'ōbacaap o'jat koapat puximat mutait am. Imēnpuye o'jetait koapat puximat—wita'a muḡēḡē. Cekawēn put o'e. Jekay itabut'ūmayū dak yaoka but o'e cebe.

¹⁶⁻¹⁷— Obutet cuy epesubutetmubarak eybūnū'a be eyba'at kadi, eydopa'a be dak — io'e. — Obutet mubarak'ūm pima, wenúmero ma epeḡubarak eydopa'a be, eybūnū'a be dak — io'e.

Imēn ixē o'e soat pe ipi juayū be—ya'ōbuyxiayū be, ya'ōbuyxi'ūmayū be dak; yopīcayū be, kariwayū be dak; jekpiwatpin ma kapikpik'ukayū be, tei'ūma kapikpik'ukayū be dak. Cewebubut pu ba'ore osodop ip topa'a bararak'ūm pima, ibūnū'a bararak'ūm pima dak. Tarekrek tak teida ba'ore ip osodop ixē butet ibarak'ūm pima, ibutet enúmero ibarak'ūm pima dak.

¹⁸Wuyetaybitbicap cuy ajat wuyetaybit am iboam. Wuyetaybit pima bit ixē enúmero imuweḡūn put kuka o'e wuywebe. Aḡokatkat putet co'i ixē enúmero. Ixē enúmero 666.

14

¹Deus omukūyjojom mabuk osunuy apēn jebapuk āmap kabia be iam. Apēn jebapuk āmap kabia bima iap cocom mabuk oḡuy wexey jo'iat pe. Mēmē buxim oe'ūiat ojojojo. Cūḡ'i osunuy co'a bicūḡpe—Siāo'a bicūḡpe—Jerusalém ka beat'a bicūḡpe. Adexiri osodop ixē eju—144,000 beayū. Mēmē butet ibarak osodop topa'a be ip. Ixē ebay butet tak ibarak osodop topa'a be ip. ²Kabi kadiwiat'a'ō dak oya'tjojo. Ya'ōboḡ o'ya'ōnuy ti'acapa'ō jo'i. Ya'ōpuruḡ tak o'ya'ōnuy xiririkiat'a'ō jo'i. Ya'ōdip cīcā dak o'ya'ōnuy adedeayū jebubut'uk muydedem pimaap a'ō buxim—harpa muydedem ip pimaap a'ō buxim. ³Ixeyū 144,000 beayū pibodo iisuan ip o'jebibododon. Deus abikbikap wap kacūḡcūḡ'i osodop ip jebibododon, ebadipdip itabēḡayū wap tak, 24 beayū ya'ōbuyxiayū wap tak. Ka'ūma be ma itaybit put ibo pibodom. 144,000 beayū be acā itaybit put—Deus emudaxijojoyū be acā—ipi ju oekuku'iyayū be acā. ⁴Ixeyū 144,000 beayū o'jewemukērērēn ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Soat taḡ iisu ip osodop ayacat eju o'jepo ḡu bukiat puxim. Mēmē badiptatam oekuku ip soat taḡ. Deus ixeyū o'taxijo kūyjobit'ūmayū parakpewi—ipi juacayū parakpewi. Ixeyū ma koam o'jewajak Deus kay soat em jedop am cexe. Mēmē kay dak o'jewajak ip soat em jedop am cexe. ⁵Napapa'uk ḡu ip osodop. Soat taḡ ip iisu.

⁶Ḣebye wara'at ojojojo Deus ekawēn tojtjot'ukat. Um oeku eium. Kopkom oeku kawēn idipat muwēn ām soat pe ipi juayū be—soat iwarururuayū be, soat tiwatwat pe dak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū be dak, soat eipi watwat pe dak. Kawēn idipat i'ūm ḡu. Soat em itabucayū ibo muwēnuwēn jeedop. I'ūm ḡu cekawēn—kawēn idipat.

⁷— Ibuyxim cuy Deus epejukuk — io'e ya'ōberen um cīcāat. — “Deus soat podi ma ya'ōbaca,” i juy epe'e'e — io'e. — Ḣaxīn ma ixē Deus ideida soat pe apēn ipi daḡ pima juk adi oekuku ip iaptei — io'e. — Xīpacat je'ḡūm xīpacayū be. Ipiat supī'ajoat ikērēat mujuriḡrūḡ'ukayū be bit — io'e. — “Warara'acat podi ma ēn xīpat,” i juy epe'e Deus pe — io'e. — Ixē Deus kabi o'ḡujurūḡ, ipi dak — io'e. — Tiboḡ cīcāati dak o'timujurūḡ — io'e. — Idi'a dak o'ti'amujurūḡ — io'e.

⁸Wara'at Deus ekawēn tojtjot'ukat koapat nomuju oeku. Um oeku eium.

— Babilônia ka watwat puximayū a'ōbacaap oi'ūm — io'e. — Ikērēat muḡēḡē'uk osodop ip soat ka watwat eju — io'e. — Warara'acat tayxi eju jepopo'ukap puxim ikērēat muḡēḡē'uk ip osodop, warara'acat itop eju jepopo'ukap puxim tak — io'e. — Ġasū bit ixeyū a'ōbacaap oi'ūm — io'e.

⁹⁻¹⁰ Wara'at Deus ekawēn tojtjot'ukat ojojojo—soat taḡ iisuayū. Ebaḡiḡ ip um oekuku eium.

— Ipararu jījāat pe “Ēn xipac cīcā” i'e'e'ukayū ipiat supi'ajojo jījā—ixe jo'iat pe “Ēn xipac cīcā” i'e'e'ukayū dak — io'e. — Ibutet pararak topa'a beayū dak ipiat supi'ajojo jījā—ibutet pararak ibūnū'a beayū dak — io'e. — Deus itakoma jījā je'e ixeyū kay. Itabotaidabotbot ḡu je'e ixeyū kay—pūḡ kay dak ka'ūma. Iba'ore je'e cebe ip jenapōn ām ipiat'ajojoap puxim — io'e. — Ipiat supi'ajojo jījā ma ip. Daxa be ipiat supi'ajojo ip, enxofre isopat pe dak — io'e. — Deus ekawēn tojtjot'ukayū etabutpe ipiat supi'ajojo ip, soat taḡ iisuayū etabutpe. Mēmē etabutpe dak ipiat supi'ajojo ip — io'e. ¹¹ — Ixeyū beaptiḡ jediḡeuhum soat em daxadiḡ. Ka'ūmḡu kabi daḡ tiḡ'ūmat. Soat em ma tiḡteḡ e'em. Iximabun, kabiabun tiḡteḡ e'em — io'e. — Ixeyū be ipiatpi'ajojoap tak i'ūm ḡu. Cebodoy ba'ore cebe ip. Kabiabun ipiat'ajojom ip jeedop, iximabun tak—ipararu jījāat pe “Ēn xipac” i'e'e'ukayū, ixe jo'iat pe imēn i'e'e'ukayū dak—topa'a be ibutet pararakayū — io'e.

¹² Apēn ibutet pararak ibūnū'a beayū ipiat supi'ajojo jījā iap kay ḡebum pima, yukupicēḡem ḡu juy jeedop ip jetabucap kuḡ Deus ebekitkiyū—Deus a'ō kay kūyjobicayū—Jesus kay jetabucap kukayū.

¹³ ḡebuje kabi kadiwiat'a'ō oya'ijjojo.

— Pūḡpūḡ xipacayū'in mabuk yaoka ip ḡasū itakomaayū jetabucap epere'ūmayū, ipararu jījāat putet mubararakan ibu'u'uyayū — io'e. — Icocok ip jeedop o'yaoka ma'ḡu ip — io'e. — Iboap cuy eḡubararak taperadup pe — io'e.

— Icēmān ēn e'em — i Deus biōḡbuk o'jede. — Icocok cīcā ma ip jeedop — io'e. — Ipi ju bima o'jekapikpik cīcā ip wuykukukat peam — io'e cebe—kabi beat pe. — Ce'ū buje bit ip jeebodoy — io'e. — Kapikap kay ḡu ip je'e — io'e cebe. — Jekaba'ūm ip — io'e. — Xīpan cīcā ip o'jekapikpik iaptem tak ip idujuu jewēju — io'e cebe.

Imēn Deus biōḡbuk o'jede kabi kadiwiat'a'ō wa'ōpiju.

¹⁴ Apēn jebapuk āmap kabia bima iap cocom mabuk oḡuy wexey jo'iat pe. Aḡokatkat co'iat ojojojo. Xik'i osunuy kabikerereat ceje. Ouro muḡēḡē kuḡ jabe osunuy. Pēḡap kuḡ osunuy jebui be—tūybibiak kuḡ.

¹⁵ Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi. O'jewāwā ya'ōberen kabikerereat cejeat pe.

— Epēḡām cuy etiptakat soat eipi daḡatip, kuy o'taop puye — io'e ya'ōberen. — Ġasū ma juy etiptakat — io'e.

¹⁶ Imēnpuye cococo'i o'e. Tiptakatkan o'e jepēḡām kabikerereat cejeat. Jepēḡap o'ḡuyco. Soat eipi daḡatip takatkan o'e. Pere. Soat o'tiptakat. Kuy o'jepere.

¹⁷ ḡebuje wara'at ojojojo Deus ekawēn tojtjot'ukat. Ixe dak o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi—kabi beat'a bewi. Ixe dak pēḡap kuḡ osunuy tūybibiak kuḡ.

¹⁸ Ibocewi wara'at Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jēm tōmte'okuatōm mupikupikap'a xewi. Ixe daxa kukuk'ukat osunuy tōmte'okuatōm mupikupikap'a beat taxa kukuk'ukat. Ixe o'jewāwā ya'ōberen jebure be—pēḡap kukat pe.

— Epēḡām cuy uva'adot eyadot'aḡobidakat — io'e. — Soat eipi daḡatip pe juy eyadot'aḡobidakat — io'e. — Kuy o'yaop — io'e ya'ōberen.

¹⁹ Imēnpuye cococo'i o'e. Yaḡobidakatkan oeku soat eipi daḡ uvadip taḡ. Perek. O'jepere. O'yamōḡ yamucakcakcap'a be yabidi'uk am. Deus ipiat supi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be apēn ip uva'a mucakcakcaḡ iap puxim. ²⁰ Ikaboḡatka etakobe yamucakcakcaḡ ip osodop. Xere ḡu o'yabidijēm uva'abidi. Yamucakcakcap'a bewiapti kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm toy buxim. Xere ḡu toy o'toyjēm. Kiiii iān toy. 3000 quilometrom o'toyjēm. Toydibida pūḡ metro ipidase dak o'jedoyeku—Deus ekawēn kay kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm toy.

15

¹ Ğejuje wara'at ipararuat ojojoho kabi be yoboğat. O'jebapuk omuküyojo am apên ğuyjom jebapuk iam. 7 be ojojoho Deus ekawên tojtjt'ukayü. Omuküyojoap iba'arêm mabuk osunuy oxe. Yoboğ osunuy. Ipararu jijâat osunuy. Warêmtaksuğat kuğ ip oekuku—âmap kuğ. Ipi kay ixik puje Deus jetakomaap ğu'üm.

— Eyuju ma warêmtaksuğat epejoxik küyjobit'ümayü be — io'e Deus cebe ip. — Wa'öbi ma ipiat cuy epesupi'ajojoat cebe ip — io'e. — Ixeyü acâ ojojokat wetakoma eykay iap mubapuk am soat pe küyjobit'ümayü be — io'e Deus cebe ip—7 beayü be.

² Ğejuje iodi buximat ojojoho—vidro muğëğë. Vidro iwekoykey osunuy daxa eju. Ixiriruk osunuy. Ipararu jijâat a'ö kay'ümayü dak ojojoho—ixe jo'iat a'ö kay'ümayü dak—jebetet enúmero kukat kukat a'ö kay'ümayü. Kacüğcüğ'i ip osodop iodi buximat xe—vidro muğëğë xe. Harpa'a muydedem ip osodop—Deus emuaüm muydedem. ³ Moisés bibodom ip o'jebibododon—wuykukukat puywatwat'ukat pibodom. Mêmê buxim oe'üiat pibodom tak ip o'jebibododon. Ibom o'jebibododon ip:

Ocekukukat, ên acâ Deusat, i. Ên soat podi ma a'öbacaap kuğ, i. Yoboğ cîcâ eğuğëğëiat, i. Ocecokkok cîcâ ğebum am emumuğë kay, i. Ên soat tiwatwat kukukat, i. Soat em cüğ ma ên ocekuğ, i. Icêmân acâ ên e'em, i. ⁴ Abu ibuyxim ğu ekuğ? Soat ma ibuyxim ekuğ, i. Abu kuka i'e pin ğu “Ên soat podi ma a'öbaca” i? Soat ma imên i'e pin, i. Ên acâ ikêrêat kuğ ğu, i. Soat tağ eisu, i. Soat tiwatwat jajêm “Ên xipat cîcâ” i'e am ewebe, i. Soat em cüğ ma ên wuykuğ iap cocom soat ipi juacayü, i.

Ibom o'jebibododon ip. ⁵ Cebibododon epere buje, Deus eju kawênwênep'a oyajojo. Xîntabi ekoce buje oyajojo. Toroja'a o'yanuy ibo'a be—Deus nuynuyap cîcâap'a. ⁶ 7 beayü o'jêm Deus eju kawênwênep'a bewi Deus ekawên tojtjt'ukayü. Warêmtaksuğat kuğ ip osodop ipiat'ajoan küyjobit'ümayü be. Cesaysopsepat kuğ ip osodop irucat kuğ, iarixiğsüğat kuğ. Ouro muğëğë kuğ ip osodop jeküm'a eju. ⁷ Püğ ebadipip itabëğayü'in bacia'a jo'iat'a o'yaümüm soat pe 7 beayü be—ouro muğëğë'a. Soat ip yakuğ püğpüğpüğ jebui wedim. Yanopapün ip o'yadop Deus etakomaap kuğ—soat em itaicat etakomaap kuğ. ⁸ Deus soat podi ma jedipap kuğ iaptiğ o'jedieğepöğpöğ soat'abi dağ Deus eju kawênwênep'abi dağ, Deus soat podi ma ja'öbacaap kuğ iaptiğ tak. Soat iöm pa'ore ip osodop badiat'abi be 7 be Deus ekawên tojtjt'ukayü be warêmtaksuğat xikap epere'üm pima—ipiatpi'ajojoan epere'üm pima.

16

¹ Ğejuje Deus eju kawênwênep'abi oya'tjojo. O'jekawên ya'öberen 7 be Deus ekawên tojtjt'ukayü be.

— Epeju juy — io'e cebe ip. — Bacia'a buximat'a beati juy epetixik ipi kay—Deus etakomaapti — io'e. — Deus etakomaapti juy epetidi soat küyjobit'ümayü be — io'e. — Epeju — io'e.

² Koapat o'ju Deus ekawên tojtjt'ukat. Jebacia'a buximat beati o'tidi ipi watwat kay. Imênpuye weroweropi o'jebak cebe ip—topa'a be ipararu jijâat putet kukayü be—ixe jo'iat a'ö kayayü be dak. Ipi jijâ osodop, ierep cîcâ dak, iohe ğu dak. Kuy püğ ma jebacia'a buximat beati o'tixik.

³ Ğejuje wara'at o'tidi jebacia'a buximat peati. O'tidi tiboğ cîcâati be tiyuati be. Imênpuye o'jediewexat. Ce'üatoy buxim o'e. Imênpuye idibi dağacat oap soat. Soat ip oap idibi dağayü'üm'üm. Kuy xepxepayü jebacia'a buximat peati o'tidi.

⁴ Ğejuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi idibi kay—tiyu'ümati kay. Idi'a dağ tak o'tidi. Imênpuye o'jediewexat. Toy o'jediewexat. ⁵ Wara'at Deus ekawên tojtjt'ukat o'jekawên Deus eju ğejuje bit. Ixe idibi kukukat osunuy—soati kukukat. Ixe ekawên oya'tjojo.

— Ên ikêrêat kuğ ğu—püğ em tak ka'üma — io'e Deus pe. — Cüğ ma ên ipiat'ajoan küyjobit'ümayü be soat pe — io'e. — Soat em ma etait. Kuyje dak cuk adi etait eğu — io'e. ⁶ — Küyjobit'ümayü ma juk adi ebekitkiyü'üm'üm o'yaoka. O'toymukereren ip.

Ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak o'yaoka ip — io'e. — Ğasū bit cuy etoykōnat cebe ip toymukererenapteim — io'e. — Ikērēm cuk adi ip oekuku iaptei bubum ip ğasū exewi — io'e Deus pe.

⁷Tōmte'okuatōm mupikupikap'a xeat'a'ō dak o'jekawēn wa'ōpiju.

— Ocekukukat, ēn acā Deusat — io'e. — Ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e. — Ēn cedağ ma ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be — io'e. — Cūğ cīcā ewebe ipiat'ajoan cebe ip kūyjobit'ūm cīcā ip puye — io'e.

Kuy ebapūğayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjot'ukayū.

⁸Ğe buje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi kaxiepiat etabe. Imēnpuye adedeayū oipik ipi watwat. ⁹Kūyjobit'ūmayū oipik cīcā kaxie pibun. Imēnpuye ip Deus o'jomuymuy jījā, ixe warēmtaksuğati o'tidiat cebe ip puye. Imēnpit ikērēat muğēğēap o'jepere ğu ip. “Ēn soat podi ma a'ōbaca,” i'e bu'u'u jījā ip osodop Deus pe.

Kuy ebadi pidipayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjot'ukayū.

¹⁰Ğe buje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi ipararu jījāat abikbikap pe—idip cīcāat pe. Imēnpuye kabiokboğ o'e cekay. Soat ya'ō kayayū kay dak kabiokboğ o'e. Jekō ip o'sukōaha ipibun ma. ¹¹Deus tak o'jomuymuy jījā ip kūyjobit'ūmayū. Kabi beecat kukukat o'jomuymuy jījā ip ipiat o'sup'i'ajo ip puye, werowero kuğ ip puye dak—soat tağ ipi jījāat kuğ puye. Inaka oibu'un'ūma ip ikērēat muğēğēm. O'jēm'ūma ip e iekērēate dağwi.

Kuy 5 be jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹²Ğe buje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi. O'tidi idibi be—tiboğati be—Euftratesti be. Imēnpuye o'tiap. Idibi o'tiapat tağ e o'jeeebapuk. O'tiap ipi juayū kukukayū beapem—kaxi jēmap pewiacat peapem. ¹³Ebapūğ ibiōğbuk kērēayū dak ojojojo. Muo buxim ip osodop. Pūğ o'jēm seğemoxixi kōmbie dağwi. Wara'at o'jēm ipararu jījāat kōmbie dağwi. Wara'at o'jēm jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kōmbie dağwi. ¹⁴Ixeyū ibiōğbuk kērēayū wuywebe i'e ba'reat mubapukpuğ. Ixeyū ebapūğayū cucum soat ka kay ika kukukayū mu'awero am nopağōğō ām. Nopağōğōm ip je'e. Nopağōğōm pima Deus soat podi ma wa'ōbaca iap ğubapuk soat pe.

¹⁵— Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop — i'e'em Cristo wuywebe. — Ibukurukat puxim oajēm — i'e'em. — Adeayū ağ'ūm pima oajēmtujupa'um'um'ukat puxim — i'e'em. — Icockok ip je'e wajēmap wiwi'ukayū—jewemukērērērēn'ūmayū — i'e'em. — Totiteayū buxim ip je'e wajēm puje — i'e'em. — Isūsūn ğu ip je'e — i'e'em Cristo.

¹⁶Ixeyū ibiōğbuk kērēayū soat ka kukukayū o'ğ'u'awero ip pūğka be ma. Ixe ka butet Armagedom i omuy Hebreu a'ōm—Judeuyū a'ōm.

Kuy seis beayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹⁷Ğe buje kanomūmat jebacia'a buximat peati o'tidi eiumwi. Deus eju kawēnwēnap'a bewiat o'jewāwā ya'ōberen—Deus abikbikap xeat.

— Kuy o'e, io'e.

¹⁸Imēn i'e buje, xiririk. Paw. O'jepaw. Xiririkpawiat o'jepaw ya'ōpuruğ cīcā. Tūmūn'a'ō dak o'jede ya'ōberen. Poroğiat tak o'jede ya'ōpuruğ. Ipi dak o'jexixi jījā. Puje buk a'ğ'u o'jebapuk iboap? Ka'ūma ma. Ğasū acā. Ipi mubapuk pujeap a'ğ'u iboap ka'ūmğu. Soat podi ma ipararuat o'jebapuk ğe buje. ¹⁹Babilōnia ka dak o'sukamuwe'ut'ut ipi exixi buje. Ebapūğkam o'jekaewexat. Deus soat eipi dağatka dak o'sukamu'ūm. Deus o'jeğebu Babilōnia ka watwat kay. Ikērēat mujurūrūğxiayū kay o'jeğebu. Warara'acat peap podi ma ipiat o'sup'i'ajoat cebe ip. Jetakomaap mu'ūm puje acā oibu'un' ipiat'ajoan cebe ip kūyjobit'ūmayū be. ²⁰Pa'ūm. O'jepa'ūm soat tip'aweroro. Pa'ūm. Co'a dak o'jeaepa'ūm. ²¹Akadadada dak o'ta'at'at kabi bewi tapoxiata. Pūğpūğta tapoxi jījā o'tadop—40 kiloata. O'ta'at'at ipi juacayū be—kūyjobit'ūmayū be. Itakoma o'e ip Deus kay ipiat'ajojom puye, warēmtaksuğat puye dak, akadadada buye dak. Deus o'jomuymuy jījā ip.

17

¹Ğe buje 7 beayū'in oajēm okay—Deus ekawēn tojtjot'ukayū'in—bacia'a buximat kukayū'in.

— Ejot — io'e owebe. — Apên Deus iboka sukamu'üm cîcâ iap cuy oğubapuk ewebe — io'e. — Ibo ka omuy idibi xe—ti'adeati xe — io'e. — Ikêrêat muğêğêm cîcâ ip ibo ka watwat — io'e. — Apên yapoat wara'at kaykaykay ma jepo am iap puxim wara'at kaykaykay ma e'em ip itabut. Tûybe Deusat iân e'em ip — io'e. — Imênpuye Deus ibo ka sukamu'üm cîcâ — io'e owebe. ²— Ikêrê jîjâat o'ğugê ip ibo ka watwat eju soat ka kukukayû—yapoat co'iyây eju — io'e. — Ixe adeayû be ikêrêat o'ğujurûğat apên itabut'ûmayû jebureyû muka'o'on iap puxim — io'e. — Imênpuxim ibo ka watwat tak ade küyjobit'ûmayû be ikêrêat o'ğujurûğat — io'e owebe.

³Ğe buje okpiwan ğu juk ocewağuy. Deus biöğbuk cuk wağuyda. Deus ekawên tojtjot'ukat odujowat uk'a'umat pe. Ayacat ojojojo iboce. Xik'i osunuy wara'at ipararu jîjâat akpi jeje—ipakpukat akpi jeje. Deus muymuyap ekawên ibararak osunuy ixe dağ soat tağ. ⁷ be ya'a o'yanuy. ¹⁰ be yakanasû o'yakanasûnûy. ⁴ Ayacat esay ipakpuk osunuy. Ouro muğêğêbu kuğ osunuy soat tağ jesay dağ. Wita'a kuğ tak osunuy—yadeiboğ cîcâat'a kuğ. Pérola'a kuğ tak osunuy yadeiboğ cîcâat'a kuğ. Bacia'a buximat'a kuğ osunuy jebui be—ouro muğêğê'a kuğ. Yanopapûn o'yanuy xipat'ûmap kuğ, wuymusûsûsûnap kuğ tak, ixe ağokatkayûxi jîjâ buye. ⁵ Topa'a be ibutet ibararak osunuy. Ka'ûma ma itaybit apênape ibutet iam. Babilônia ka ikaboğatka i ikabutet osunuy. Ağokatkayû xiayû kukat i dak ibutet osunuy. Xipat'ûmayû kukat i dak ibutet osunuy. Jekpiwatpin ma jewağuy mukêrêrêrê'n'ukat i dak ibutet osunuy. Ebapûğputet ibutet. ⁶ Ayacat ika'oat puxim icokcok osunuy ade Deus ebekitkiyû'üm'üm o'toymukereren puye. Ixe ayacat ojojojo. Ayacat ixeyû'üm'üm o'yaoka, Jesus kay jîjâ ip puye, jetabucap o'jepere ğu ip puye. Oparara jîjâ ojeuku ixe jo buje.

⁷— Pênpuye eparara ixe buxim? — io'e owebe Deus ekawên tojtjot'ukat. — Ajo iba'arêm exe iam cuy òn jemukûyjo — io'e owebe. — Abu-buxim ixe ayacat iam tak òn jemukûyjo — io'e. — Abu-buxim ipararu jîjâat iam tak òn jemukûyjo — io'e. — Apênape subo iam tak òn jemukûyjo—ayacat kuğ jekpi jeje iam — io'e. — Apênape ⁷ be ya'at iam tak òn jemukûyjo — io'e. — Apênape ¹⁰ be yakanasûat iam tak òn jemukûyjo — io'e owebe. ⁸— Ixe ipararu jîjâat kuy bima itait osunuy. Ğasû bit itait ğu o'e. Ğaxîn ma ixe jeejêm ikûybioreğ cîcâatkûy bewi. Imênpit Deus ixe ğu'üm — io'e. — Abuyû soat em itait jeedop Deus xe iaptup pe ibutet pararak'ûmayû iparara jîjâ je'e ipararu jîjâat co buje — io'e. — Ibutetpararak ğu ip ipi muğê'isum ma — io'e. — Ixe ipararu jîjâat itait osunuy kuy bima. Ğasû bit itait ğu o'e. Waram ğuto jebapuk — io'e.

⁹— Itaybit cîcâat acâ itaybit e'em apênape ojojojo iam—yağuybabiat acâ — io'e owebe. — ⁷ be ya'at puxim ⁷ be ma co'a dak. Ayacat xik'i iğo'a jeje—⁷ beat'a jeje. Ika kukayû buxim tak ip ya'a — io'e owebe. ¹⁰— ⁵ be ixeyû'in ibaca'üm o'e ip. Ka'ûma ma küyjobit ixeyû a'ò kay ğasû bit — io'e. — Pûğ ma ixeyû'in ya'òbacaat ğasû — io'e. — Adeayû ixe a'ò kay o'e küyjobit — io'e. — Wara'at ixeyû'in oajêm ğu buk adeayû kukukan. Ixe ajêm puje bit, darem ma adeayû kukukan jeenuy — io'e owebe. ¹¹— Ipararu jîjâat kanomûm adeayû kukukan je'e—kuy bima itait osunuyiat—ğasû itait ğu iat — io'e. — ⁷ beayû nomukadi ixe dak adeayû kukukan je'e. Deus ixe dak ğu'üm — io'e owebe.

¹²— ¹⁰ beat yakanasû eyakanasûjojo — io'e. — Ixeyû yakanasûyû ¹⁰ beayû buxim ika kukukayû buxim. Adeayû kukukayûm ğu buk o'e ip. Ğuyjom acâ je'e ip — io'e. — Darem ma ikukukayûm ip jeedop ipararu jîjâat eju—pûğ hora ma — io'e owebe. ¹³— Jewağuycom ip ¹⁰ beayû. Imênpuye ja'òbacaap ûmûm ip ipararu jîjâat pe. Imênpuye ixeyû a'òbi jeku ipararu jîjâat — io'e owebe. ¹⁴— Ixeyû ¹⁰ beayû nopağöğôm ip je'e mêmê buxim oe'ûiat eju. Mêmê nopağöğôm je'e ixeyû a'òbacaap mu'üm âm — io'e. — Nopağöğôm je'e jemunomuwayû eju, jemunaeyû eju—ja'òkayayû eju. Ixeyû a'òbacaap ğu'üm mêmê. Ixe soat podi ma ya'òbacaat. Adeayû kukayû kukat ixe. Imênpuye ixeyû a'òbacaap ğu'üm — io'e owebe.

¹⁵— Idibi dak cuk etijojo — io'e owebe Deus ekawên tojtjot'ukat. — Ayacat xik'i osunuy ixedi adopa dağ — io'e. — Ixedi soat tiwatwat puxim, soat eipi watwat puxim tak, soat iwarururuayû buxim tak, soat a'òm kawênwên'ukayû buxim tak — io'e owebe. ¹⁶— ¹⁰ be

yakanasuat tak cuk ejojojo — io'e owebe. — Ixeyü yakanasüyü itakoma jeedop ip ayacaw kay—ağokatkayüxi kay. Ipararu jījāat tak itakoma je'e cekay — io'e. — Soat ibubut ju'uk ip cexewi. Cesay'üm suiwat ip. Ixe aokam ip. Ixe'üm ĕn suĕn'o ip. Cepoyat ip ġupik daxa be — io'e. ¹⁷— Deus ixeyü o'ġubikuy jebikuyap taġ jeku am. Ixeyü o'ġubikuy jewaġuyco am jeweweju. Imĕnpuye Deus bikuyap taġ yaoka ip. Imĕnpuye “Wuya'ġbacaap cuy aġüm ipararu jījāat pe,” i je'e ip jewewebe ika kukukayü. “Wuya'ġbi juy ixe je'ku” i je'e ip jewewebe ma. Imĕn ma soat jebapuk apĕn cuk adi Deus o'e'e iap taġ — io'e owebe.

¹⁸— Ixe ayacat—ejojojoiat—ikaboġatka buxim — io'e owebe. — Adeayü kukukayü emukakukpinputka buxim — io'e owebe. — Adeayü kukukayü cucum ibo ka be ikĕrĕat muġĕ ħm — io'e owebe Deus ekawĕn tojtjot'ukat.

18

¹Iboap co buje, wara'at ojojojo Deus ekawĕn tojtjot'ukat. Kopkom o'e kabi kadiwi. Ya'ġbacaat osunuy. Isopsep osunuy. Imĕnpuye jesopsepap kabiam soat eipi o'ġukabia.

²— O'suka'üm cĭcā ma — io'e ya'ġberen. — Babilġnia ka o'suka'üm cĭcā ma — io'e. — Kuy bima ya'ġbacaayü cucu'uk ip oosodop ibo ka be — io'e. — Ģasü bit ibiġġbuk kĕrĕayü acā o'jepoyat ibo ka be, axikyü ikĕrĕ jījāayü dak — io'e. — Wasüyü dak o'jepoyat ibo ka be—i'oibit'umat — io'e. ³— Ibo ka watwat ikĕrĕat o'ġujurüġrügat soat ka watwat pe wuybureyü muka'o'onap puxim, — io'e. — Jekpiwatpin ma ikĕrĕat muġĕġĕ'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Ika kukukayü dak ikĕrĕat mujurüġrüg'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Tarekrek kukukayü dak jewemukariwawan'uk ip osodop ixeyü ikĕrĕat muġĕġĕaptei bubum — io'e.

⁴Wara'at'a'ġo dak oya'tjojo kabi kadiwiat'a'ġo.

— Bekitkit, epewat cuy ite ka bewi — io'e. — Epejĕm cuy ite ka watwat xewi — io'e. — Ixeyü buxim ġu juy epesop — io'e. — Ixeyü burem ġu juy epesop ikĕrĕat mujurüġrüg — io'e. — Ixeyü eju ikĕrĕat mujurüġrüg pima, Deus ipiat supi'ajoat eywebe apĕn ipiat supi'ajoat ixeyü be iap co'i — io'e. ⁵— Ibo ka watwat xipat'umap muġĕġĕxi. Imu'awero buje, kabi tĕġ kuka o'e xipat'umap — io'e. — Deus o'jeġebu apĕn cuk adi ikĕrĕat o'ġujurüġrüg ip iap kay — io'e. ⁶— Apĕn ip cuk adi warĕmtaġ eykukaptei juy epeteida cebe ip — io'e. — Xepxepetim pit cuy epeteida cebe ip — io'e cebe. — Tipiati juk ip o'timuġĕ eywebe tikġġaptim. Tipi jījāati juy epetimuġĕ cebe ip tikġġaptim — io'e. — Ibodim cuy bacia'a epeyamunopapün ixeyü muka'onaptim — io'e. ⁷— Ipiat cuy epesupi'ajoat cebe ip, idip cĭcā ip osodop jewexe iapetim — io'e. — Epeġuġyücüg'cüg cuy ip teiboġ cĭcāt pupu'uk ip osodop iapetim — io'e. — “Soat kuġ ġn ika kukukat co'i,” i te'e ma o'e ip jewebe ma. “Itayxibuk ġu ġn,” i te'e ma o'e. “Ipiat osupi'ajo ġu—püġ em tak ka'uma ma,” i te'e ma o'e jewebe ma. “Oġuycüg ġu juy oce,” i te'e ma juk adi o'e'e. ⁸Te'e ma imĕn cuk adi o'e'e — io'e. — Imĕnpuye püġ kabiam ma soat ipiat je'lapuk cebe—warĕmtaksuġpi. Iwātaxipi dak je'e. Ipiat tak supi'ajo. Re dak supi'ajo — io'e. — Daxa be ipik — io'e. — Soat iboap je'lapuk cebe wuykukukat ya'ġca buye. Ixe wuykukukat Deusat—soat podi ma ya'ġbacaat. Wuykukukat apĕn ipi ju bima juk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe — io'e. Imĕn Deus ekawĕn tojtjot'ukat ya'ġberen o'e owebe.

⁹Babilġnia ka pikpiġaptiġ co buje, iġuycüg cĭcā je'e ika kukukayü—iġo ka watwat puxim jemucokkok am ikĕrĕat mujurüġrüg'ukayü—yapoat eju jepopo'ukayü buximayü. Jeetġn ip ibo ka pikpiġaptiġ co buje. ¹⁰Wüy ma ip jeedop kacüġcüg'ü i kapiikap cocom. Wuywebe dak xe'e je'e imĕn iap puxim iparara ip.

— Tadaybot cĭcā opop ip pikpiġ! — i je'e ip tiġcocoayü. — Karem ip ipiat'ajojom — i je'e ip. — Kuy bima ikaboġ cĭcāt kam o'sukadop — i je'e ip. — Soat pe bit ibo ka ikamu'üm pa'ore o'sukadop — i je'e ip. — Deus pe bit püġ hora ma o'sukamu'üm — i je'e ip.

¹¹Ibo ka pikpiġaptiġ cocom pima, iġuycüg cĭcā je'e ip tarekrek kuġ topibiyü dak. Ka'ümġu o'e tarekrek pupu'ukayü, oipik ip puye. Imĕnpuye cewebubut pu ba'ore o'e ip. Ka'ümġu ip o'e ibubut pupuayü. Imĕnpuye jeetġn ip. ¹²Imĕn je'e ip tġtġn:

— Abu xe'e ġasū je'jat wuyeuoro, wuyepрата dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e ġasū yadeiboġat'a yabu wuyxewi, pérola'a dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e paġo je'jat wuyxewi—iarixiġat, ipakpukat tak, lā ipakpukat tak? — io'e jewewebe. — Abu xe'e ġasū soat'ip yopu wuyxewi—ip warēmtaksuġat'ip? — io'e. — Abu xe'e ġasū marfim muġēġē je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e yopteiboġ cīcāat'ip muġēġē je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e ġasū icaat muġēġē je'jat wuyxewi—bronze muġēġē, ferro muġēġē dak, mármore muġēġē dak? — i'e'em ip tōtōn. ¹³ — Abu xe'e wuyxat mukunukunap je'jat wuyxewi—cana? — io'e ip. — Abu xe'e ġasū tibu wuyxewi tide'oati, mirradi dak? — i. — Abu xe'e tōmpu wuyxewi pāo'anōm? — i. — Abu xe'e tibu wuyxewi uva'abidi, oliveira xepti dak? — i. — Abu xe'e tōmpu wuyxewi trigonōm? — i. — Abu xe'e tabu wuyxewi trigoda? — i. — Abu xe'e ġasū gado je'jat wuyxewi, ovelha dak, cavalo dak? — i. — Abu xe'e carro je'jat wuyxewi cawaro imupuxikpuxiġat? i. — Abu xe'e wuyjuyū je'jat wuyxewi jebuywatwat'ukan? — i.

Imēn je'e ip tarekrek kuġ topibiyū jewewebe. Imēn je'e ip tōtōn pima jebubut pupu'ukayū'ūm'ūm oiipik puye. ¹⁴ Imēn je'e ip ibo ka watwat pe:

— Soat eyetabikukuap kuy oi'ūm — i je'e ip ibo ka watwat pe. — Soat eybubut oi'ūm — i je'e. — Kuy bima ade idipat kuġ epesop, ade ouro dak — i je'e ip. — Ġasū bit soat oi'ūm — i je'e ip. — Waram pit epetobuxik ġu — i je'e ip ibo ka watwat pe.

¹⁵ Ibo ka be ip o'jekariwawan. Ġasū bit wūy wi ma ip o'e ikadiġ cocom. Wuyju dak xe'e acepik iap ip imuparararan. Jewāwā ip. Jeetōn tak ip.

¹⁶ — Tadaybotbot cīcā ip opop pikpiġ ibo ka watwat'ūm'ūm — i je'e ip. — Karem ip oiipik — i je'e ip. — Kuy bima teiboġ cīcāat kuġ oekuku ip jesay kuġ—paġo iadixiġat kuġ — i. — Ipakpukġūġūnat kuġ tak oekuku ip, ipakpukat kuġ tak, lā muġēġē kuġ tak — i je'e ip. — Ouro muġēġē kuġ tak ip oekuku jemujoipin am — i je'e ip. — Wita'a'it'it'a muġēġē kuġ tak ip oekuku jemujoipin am, pérola'a muġēġē kuġ tak — i je'e ip. ¹⁷⁻¹⁸ — Soat o'jepa'ūm pūġ hora ma — i je'e ip. — Soat jekariwaap oi'ūm — i je'e ip.

Ibo ka wi wūy ma dak ip osodop ibo ka pikpiġaptiġ cocom kobexixi kukuk'ukayū, kobexixi daġ cucu'ukayū dak, kobexixi mudidimyū dak, kobexixi bewi yajēm'ibiyū be tarekrek ūmūm'ukayū dak.

— Ibo ka soat ka podi ma ikadip o'sukadop — io'e ip tiġ cocom pima. — Ka'ūmġu aġoka iboka jo'iatka ikadip cīcāatka — io'e ip.

¹⁹ Jebabim ip o'jewa'amudididiġ ka'winōm jeġuycūġap mubapuk am. O'tōn cīcā ip iġuycūġ cīcā buye.

— Tadaybot cīcā ip opop pikpiġ ibo ka watwat'ūm'ūm — io'e ip. — Karem ip oiipik — io'e ip. — Kuy bima o'jekariwawan ip soat kobexixi kukuk'ukayū ibo ka watwat cedinheiroboġ cīcā buye — io'e ip. — Pūġ hora ma oi'ūm soat. Soat ibo ka watwat pubut oiipik pūġ hora ma — io'e ip.

²⁰ — “Eyu bit eycokcoġ cuy epesop,” i ōn pit e'em kabi beacat pe — io'e kabi beat owebe. — “Eycokcoġ cuy epesop,” i ōn e'em Deus ebekitkiyū be, Deus emumujuyū be dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be dak. “Eycokcoġ cuy epesop, Deus ipiat o'supl'ajoat ibo ka watwat pe ikērēm cīcā ip osodopdopdopiapteim,” i ōn e'em. “Apēn ip cuk adi ikērēm eyukappteim ipiat o'supl'ajoat cebe ip,” i ōn e'em — io'e owebe kabi beat.

²¹ Ġejuje Deus ekawēn tojtjot'ukat wita'a o'yabu ya'ōbacaat. Yaboġ cīcāat'a o'yabu—tūmūntata mucakcakap'a jo'iat'a. O'yaxik idibi be tiyuati be.

— Apēn iġo'a oyaxik iap co'i Deus tak Babilōnia ka sukaxik — io'e. — Waram pit acesukajo ġu ibo ka — io'e. ²² — Waram pit harpa muydede'ukat'a'ō aceya'ijo ġu ibo ka be — io'e. — Wara'at pubut'uk muydede'ukat'a'ō dak aceya'ijo ġu — io'e. — Tūmūn'uk'uk muydede'ukat'a'ō aceya'ijo ġu, parasuy jo'iat muydede'ukat'a'ō dak — io'e. — Warēmtaksuġ pikpik'ukat acetobuxik ġu ibo ka be — io'e. — Waram aceya'ijo ġu tūmūntata mucakcakap'a'ō dak ibo ka be — io'e. ²³ — Waram acejojo ġu lamparina'ae ibo ka be — io'e. — Waram aceya'ijo ġu jewebumūn'isuayū icokcokap'a'ō ibo ka be — io'e. — Ibo ka beayū kariwayayū warara'acat

podu ma ibubut ade ip osodop — io'e. — Soat kaka dağayū muğuykukuku'uk ip osodop jebukaypacam ma — io'e. ²⁴ — Deus pit ipiat o'supi'ajoat Babilônia ka watwat pe jekawên muwênuwên'ukayū'um'um aokakaapteim—jebekitkiyū'um'um aokakaapteim—soat kaka watwat'um'um aokakaapteim — io'e.

19

¹Iboap tomukadi, ya'oberenat'a'ō oya'ijojo ade jījā kabi beacayū a'ō.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace — io'e ip. — Deus acā wuydaxijojo'ukat — io'e ip. — Soat podu ma jedipap kuğ ixē — io'e ip. — Soat podu ma ja'ōbacaap kuğ — io'e ip. ² — Ixe cūğ ma ipiat'ajojoan kūyjobit'umayū be — io'e ip. — Cedağ ma ipiat'ajojoan cebe ip — io'e ip. — Ipiat o'supi'ajoat ağokatkiyūxiat pe, soat ipi juayū be ikērēat o'ğujurūğrūğat puyē—ikērēat mujurūğrūğxi ma jewağuy mukērērērēnat puyē dak — io'e ip. — Deus ipiat o'supi'ajoat cebe, jebuywatwat'ukayū'um'um o'yaokaat puyē — io'e ip.

³Waram ġuto o'jewāwā ip ya'oberen.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace! — io'e ip ya'oberen. — Apēn soat em kapiktig jediğeuhum iap puxim, soat em cuy ipiat'ajojom tak jeedop ip Babilônia ka watwat puximayū — io'e ip.

⁴— Imēn cuy jeedop ip — i dak o'e 24 be aypapayū—ya'ōbuyxiayū.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace — io'e ip ebadipdip itabēğayū dak.

O'jēğ'aecōğcōğ ip Deus wap: — Oecocok cīcā ekay — i'e'em cebe. Jabikbikap ceje xik'iat wap o'jēğ'aecōğcōğ ip.

⁵Deus abikbikap pewi o'ya'ōajēm.

— “ ‘Deus xipat cīcā,’ i juy epe'e,” i òn e'em soat ixē buywatwat'ukayū be, soat kaka dağayū be dak — io'e Deus xeat. — “ ‘Deus xipat cīcā,’ i juy epe'e,” i òn e'em soat pe ibuyxim Deus kukayū be—ya'ōbuyxiayū be, ya'ōbuyxi'umayū be dak — io'e.

⁶Ğebye wara'at'a'ō oya'ijojo. Adeayū e'awero buje iap'a'ō buxim o'ya'ōnuy. Ti'acap'a'ō buxim tak o'ya'ōnuy—ya'ōboğ cīcāt'a'ō buxim. Konēkonēk'iat'a'ō buxim tak o'ya'ōnuy ya'ōpuruğ.

— Ğasū bit ocekukukat soat ipi juacat kukukan o'e — io'e ip. — Ixe acā Deusat ocexe — io'e ip. — Ixe soat podu ma ya'ōbacaat — io'e ip. — Imēnpuyē: “Deus xipat cīcā,” i juy ace! — io'e ip. ⁷⁻⁸Mēmē buxim oe'ūiat ġaxīn ma jewebumūn — io'e ip. — Ixe wadip kuy o'jewemuxipan jewebumūn ām ceweju — io'e ip. — Imēnpuyē wuyocokcōğ cīcā juy ajop — io'e ip. — Iwadip kuy jesay o'jat jewebumūnap esay—pağo iarixiğat muğēğē, isopsupat muğēğē, iwekoykey'umat muğēğē — io'e ip. — Imēnpuyē juy acewemucokcōğ! — io'e ip. (Iwadip pağo iarixiğat kuğ soat Deus ebekitkiyū idipat muğēğēm iape).

⁹— Deus emunomuwayū icokcok cīcā — io'e waram Deus ekawēn tojtot'ukat owebe. — Ixe juk o'tomuwā ip jekōn ām mēmē buxim oe'ūiat ewebumūnap epeta be — io'e. — Icokcok cīcā ip iaptup cuy etupmubarak — io'e owebe. — Deus ma imēn cuk omukūyojo — io'e owebe Deus ekawēn tojtot'ukat.

¹⁰Ixe be omukūyo buje ocēğ'aecōğcōğ cewap soat podu ma a'ōbuyxi ēn i'e am cebe.

— Owap pit cuy ecēğ'aecōğcōğ ġu — io'e owebe. — Ebuxim ma òn tak Deus buywatwat'ukat, wuykitipiyū buxim tak — io'e. — Jesus ekawēn kay jījāyū buxim òn tak kawēn icēmat kay jījāyū buxim — io'e owebe. — Deus wap acā juy ecēğ'aecōğcōğ “Soat podu ma a'ōbuyxi ēn” i'e am cebe — io'e owebe.

Jesus kawēn icēmat muwēnuwēn oekukuku. Ğasū dak Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū icokcok cīcā iboap ekawēn muwēn ām, kawēn icēmat cexe ip puyē.

¹¹Ğebye kabi ikoce otobuxik. Cawaro ojojojo irucat. Cawaro akpi jejeat ojojojo irucat akpi jejeat. Ixe butet soat em ja'ō dağ jekuku'ukat i osunuy. Icēmat e'e'ukat i dak ibutet osunuy. Xepxeputet osunuy. Ixe cūğ ma ipiat'ajoan kūyjobit'umayū be. Cedağ ma nopāğōğōm jekay itakomaayū eju. ¹²Ixe eta itasop o'sutanuy daxanabōē buxim. Ade ouro muğēğē kuğ osunuy ya dağ ika kukukat puxim. Ibutet ibarak osunuy topa'a be. Ixe acā itaybit jebuten. Warara'acayū bit itaybit ġu. ¹³Iekabek kuğ osunuy. Toy kuğ osunuy

iekabek soat tağ. Ixe butet Deus ekawên i osunuy. ¹⁴Ixe nomuju oekuku ip sorarayû kabi beayû. Cavaroyû akpi jeje ip oekuku ixeyû dak—irucayû akpi jeje. Cesay kuğ ip osodop irucat kuğ—iarixiğat muğêğê kuğ—xipat cîcâat kuğ. ¹⁵Ibi bewi payao cêmcêm osunuy yoboğat, tûyibiat. Ixem payaom Deus a'ôkay'ûmayû a'ôbacaap o'ğû'um. Ya'ôpuruğ ixeyû kukukan jeenuy—icaat kukat puxim. Soat podi ma ya'ôbaca ixê. Kûyjobit'ûmayû aokam jetakomaap mubapuk puje. Ixeyû'um'um toy toy'ade je'e uva'a mucacakcakap'a bewiati buxim. ¹⁶Ixe butet ibararak opop jeekabek tağ jedao dağ tak. Ika kukukayû kukukat i ibutet. Ya'ôbuyxiayû kukukat i dak ibutet. Xepxeputet osunuy.

¹⁷Ğebye Deus ekawên tojtjot'ukat ojojojo. Cûğ'i osunuy kaxiepiat eta be. Ya'ôberen o'jewawâ soat wasüyü kay—umayû kay—iğemat'o'o'ukayû kay.

— Epesot cuy — io'e ya'ôberen cebe ip, wasüyü be. — Epeye'awero juy peta be—Deus emumuğu be—yoboğat pe — io'e cebe ip—iğemat'o'o'ukayû be. ¹⁸— Epesot cuy ika kukukayû'um'um ên o am, sorarayû kukukayû'um'um ên o am tak, sorarayû'um'um ên o am tak, cavaroyû'um'um ên o am tak, cavaroyû akpi jeje oekuku'iyayû'um'um ên o am tak — io'e cebe ip—wasüyü be. — Epesot cuy soat'um'um ên o am—tei'um kapikpik'ukayû'um'um ên o am, ja'ôbi kapikpik'ukayû'um'um ên o am tak; ya'ôbuyxiayû'um'um ên o am, yopicayû'um'um ên o am tak — io'e cebe ip—wasüyü be.

¹⁹Ibocewi waram ğuto ipararu jîjâat ojojojo. Ixe ipararu jîjâat o'je'awero ika kukukayû eju, ixeyû a'ôkayayû eju dak. Kuy juk ip o'jewemu'awero nopagôğô âm cavaro irucat akpi jejeat eju, ixê a'ôkayayû eju dak. O'jenopagôğôm cîcâ ip. ²⁰Cavaro akpi jejeat o'e jîjâ ipararu jîjâat pe. O'taomûn. Jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukat tak o'taomûn. Ipararu jîjâat etabutpe wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'ukat o'taomûn. Jedopa'a dağ ipararu jîjâat putet kukayû o'ğuykukuku wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ puye. Ipararu jîjâat pe “Ên xipat cîcâ” i te'e ma i'e'ukayû o'ğuykukuku. Ipararu jîjâat o'joxik daxaboğ pe, enxofre nôm sop pe. Jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukat tak o'joxik ibo be. Itabêğ ma ip o'joxik ibo be. ²¹Cavaro irucat akpi jejeat ixik'ibiyû a'ôkayayû dak o'yaoka. Payaom ip o'yaoka jebi bewi ijêm'ibin. Wasüyü o'subibu'u'un iên.

20

¹Ğebye Deus ekawên tojtjot'uk ojojojo wara'at. Kopkom o'e kabi kadiwi. Chaveboğ kuğ osunuy jebui be—ikûybioreğ cîcâatkûy nomudip'ukap kuğ. Correntebu kuğ tak osunuy ibupoxi jîjâatpu kuğ. ²Ixe Deus ekawên tojtjot'ukat seğemoxixi o'ğukirik—ibiôğbuk kêrêayû kukukat o'ğukirik. Satanás i ibutet. Ixe o'ğukirik ade koato tûy âm—1000 be koato tûy âm. ³Imukirik puje o'joxik ikûybioreğ cîcâatkûy be. Chavem tak o'sukûynomudip. O'sukûymuymûğmûğ tak ijêmap puxim waram soat ka dağayû muğuykukukuap puxim. Jeejêm ğu 1000 be koato dak. 1000 be koato kap puje bit waram ixê ğujêm darem ma tûy âm.

⁴Ğebye yabikbikayû ojojojo idip cîcâyû. Ixeyû jeje kaxikxik'iyayû dak ojojojo. Deus ja'ôbacaap o'ğûm cebe ip.

— Apên ipi juayû juk adi oekuku ip iaptei juy epeteida wa'ôbi — io'e Deus cebe ip. — Xipacat cuy epeğûm cedağ ma jekuku'ukayû be, — io'e. — Ipiat pit cuy epesupi'ajoat warêmtağ jekuku'ukayû be — io'e Deus.

Jesus kay jîjâ osodop iyayû'um'um piôğbuk tak ojojojo. Kuy juk itakomaayû ixeyû'um'um o'yaoka. O'ya'uk'uk ip Jesus ekawên muwênuwên osodop puye—kawên icêmat muwênuwên osodop puye—Deus ekawên muwênuwên osodop puye. Ipararu jîjâat wap tak o'jêğ'aecôğcôğ ğu ip—pûğ em tak ka'ûma. Ixe buximat wap tak o'jêğ'aecôğcôğ ğu ip. Ibutet tak o'subutetmubarakat ğu jedopa'a be, jebûnû'a be dak ka'ûma. Waram ip o'jetait. Soat em itait jeedop ip Cristo xe. Ixe eju dak adeayû kukukayûm jeedop ip 100 koato bun. ⁵Imên Deus Jesus kay jîjâ osodop iyayû'um'um ğutait waram. Warara'acayû'um'um pit waram ğutait 1000 koato kap puje acâ—kûyjobit'umayû'um'um.

⁶ Icokcok jeedop ip Deus emumutaityū—koam o'ğutait'iaiyū. Xipat cīcāat kuğ ip jeedop—Deus xewiat kuğ. Waram kūyjobit'ūmayū e'ū buje, ixeyū bit je'ū ġu. Deus buywatwat'ukayūm ip jeedop paī buxim—Cristo buywatwat'ukayūm tak. Cristo eju adeayū kukukayūm ip jeedop 1000 koato bun.

⁷ 1000 koato kap puje Deus Satnaás ġujēmat daomūnmūnap'a bewi—ikūybioreğ cīcāatkūy bewi. ⁸ Ixe Satanás jeeju soat ka dağayū muğuykukukum. Gogue a'ōkayayū ġuğuykukuku. Magogue a'ōkayayū dak ġuğuykukuku. Soat ka watwat ġu'awero. Nopağōğō ām Deus a'ōkayayū eju ip ġu'awero. Tak ġu ma jeedop ip. Ka'oririt co'ian ip jeedop adeap kuğ. Imuwēğūm pa'ore ma ip jeedop ade jījā buye. ⁹ Jepōğpōğ ip soat ka dağ Satanás a'ōkayayū. Deus ebekitkiyū ip yakodip yaokaap ojuy. Deus xe ikakupinatka dak ip ikaakodip ika watwat aokaap ojuy. Imēnpit daxa jeekop kabi kadiwi yaoka ojuyayū mupik am. Soat ixeyū ġu'ūm Satanás a'ōkayayū. ¹⁰ Deus ibiōğbuk kērēayū kukukat joxik daxaboğ pe—iodi jo'iat pe—enxfre nōm sop pe. Adeayū muğuykukuku'uk osunuyiat joxik ibo be. Kuy bima juk ipararu jījāat o'joxik ibo be, jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tak. Ipiat'ajojom cīcā ip jeedop ibo be. Kabia bun ipiat'ajojom ip jeedop, ixima bun tak. Soat em ma ipiat'ajojom ip jeedop. Ipiat'ajojoap i'ūm ġu cebe ip.

¹¹ Ğe buje yabikbikap ojojoo idip cīcāat, yoboğat, irucat. Ixe jeje xik'iat tak ojojoo. Ipi o'jenapōn itabixewi, kabi dak. Ijojom ġu ip osodop ġe buje bit. ¹² Oe'ū'ū'iaiyū ojojoo ġe buje—yoboğayū'ūm'ūm, ka'ūmaayū'ūm'ūm tak. Kacūğcūğ'i ip osodop yabikbikap wap. Deus jebubutupyū o'tupmupaya livrodupyū. Wara'atup o'tupmupaya ġe buje. Soat em itait jeedop ip Deus xe iayū butet kukatup o'tupmupaya. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iap bararak osunuy ibodup pe. Deus o'teida soat pe oe'ū'ū'iaiyū be apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptem. Xipacat o'ğūm cedağ ma oekuku'iaiyū be. Ipiat pit o'supi'ajoat ikērēm oekuku'iaiyū be. ¹³ Kuy juk tiyuati be oakōm'iaiyū'ūmm'ūm tak o'jebapuk kabi beat wap—yabikbikap ceje xik'iat wap. Kuy juk ipi be o'jokot ip'iaiyū'ūm'ūm tak o'jebapuk cewap—kuy juk ipiat'ajojoap pe o'joxik ip iayū'ūm'ūm tak. Xipacat o'ğūm cedağ ma oekuku'iaiyū be. Ipiat pit o'supi'ajoat ikērēm oekuku'iaiyū be. ¹⁴ Deus wuyumyū'ū'iap o'joxik daxaboğ pe—iodi jo'iat pe. Ce'ū'ū'iaiyū dak o'joxik ibo be. Daxaboğ pe ixeyū xikap xepxep em wuyē'ū'iap co'i. ¹⁵ Soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe ibutet pararak'ūmayū bit o'joxik daxaboğ pe—iodi jo'iat pe.

21

¹ Ğe buje kabi iisuat ojojoo, ipi iisuat tak. Kuyat kuy o'jepa'ūm—kabi, ipi dak. Tiyuati dak o'jediepa'ūm. ² Ikaisuatka dak osukajojo—Jerusalēm ka. Ōn, Joāo, osukajojo. Kakopkom o'e kabi kadiwi—Deus xewi. Ikadip cīcā o'sukadop apēn ayacat jewemudipudim jewebumūn ām iap co'i. ³ Yabikbikap cejeat o'jekawēn ya'ōberen.

— Ğasū bit Deus jemumuğēğēyū xe jeenuy — io'e. — Cebekitkiyūm je'e ip — io'e. — Deus tak ixeyū xe jeenuy soat em — io'e. — “Ekay acā ocetabut ēn acā Deusat puye,” i je'e ip cebe — io'e. ⁴ — Itadisup ip itōnap etadi. Ka'ūmğu je'e wuyē'ū'ū'iap — io'e. — Wuyğuycūğap tak ka'ūmğu je'e. Wuytōnap tak ka'ūmğu je'e. Ipiat'ajojoap tak ka'ūmğu je'e wuywebe — io'e. — Kuyatokok pit oi'ūm kuy — io'e.

⁵ — Ğasū bit ōn soat oğuisun — io'e yabikbikap cejeat. — Apēn cuk adi eya'ijojoiaptup cuy etupmubararak iboap ekawēn icēmān puye — io'e owebe. — Soat je'bapuk iboap ekawēn tağ. Imēnpuyē cūğ ma eywebe eyetabut am iboap ekawēn kay — io'e owebe. ⁶ — Soat kuy oğūğē — io'e. — Soat ka'ūm pima ōn kuy kake. Soat i'ūm puje dak ōn pit kake — io'e. — Ka'ūma kake bimaat ōn. Soat'ūm pimaat tak ōn ma — io'e owebe. — Tideihem ġu idibi otīūm ibipurukayū be—wuymutaicinapti'a bewiati — io'e. ⁷ — Xipat cīcāat oğūm wa'ōkay jījāayū be — io'e. — Ōn acā Deusat oğuy cexe ip. Okpotpoyūm ip jeedop — io'e. ⁸ — Wa'ō kay'ūmayū kūyjobit'ūmayū bit daxaboğ pe ip jeedop iodi jo'iat pe—ikērēat muğēğēap epere'ūmayū—jetabucap o'jepere'iaiyū dak, kawēn icēmat muwarururun'ukayū dak, warara'acat aokaka'ukayū dak, aoyūxiayū dak, ibukaypacayū dak, deusbaroyū kay itabucayū dak, dapxiyū dak — io'e. — Daxaboğ pe ip jeedop soat

em—enxofre nōm sop pe — io'e. — Deus pe ixeyū xik puje ibo be waram je'ū'ūap je'e cebe ip — io'e.

⁹Ġebeuje wara'at oajēm okay Deus ekawēn tojtjot'ukayū'in—7 beayū'in—bacia'a jo'iat kukayū'in—warēmtaksuġat kukayū'in—āmām o'joxik iat kukayū'in.

— Ejot — io'e owebe. — Iwadip oġubapuk ewebe—mēmē buxim oe'ūiat eju jewebumūnat — io'e.

¹⁰Waram ġuto Deus biōġbuk waġuyda. Deus ekawēn tojtjot'ukat odujuu co'a jeje—um cīcāat'a jeje. Jerusalém ka o'sukamubapuk owebe—ikaisuatka—soat taġ ikaisuatka—Deus xewi ikakop'ibitka.

¹¹— Deus soat podi ma ja'ōbacaap kuġ — i'e'em ibo ka jojo'ukayū. Ikasopsup o'sukadop Deus dipap kuġ.

Ikasopsup o'sukadop wita'it'it'a buxim—yadeiboġ cīcāat'a buxim—jaspe'a buxim. Ikaxiriruk tak o'sukadop cristal'a buxim. ¹²Korara osodop ika akokoreren—yoboġat—um cīcāat. 12 be osodop ip korara exīntabi. 12 beayū iġo exīntabi wiwi'ukayū osodop—Deus ekawēn tojtjot'ukayū. Israel ipotpoyū butet ibararak osodop xīntabi be 12 beayū butet.

¹³Ebapūġ osodop ip pūġ kadi xīntabi. Ebapūġ osodop ip kaxi jēmap kadi. Kaxi'at'acat kadi dak ebapūġ. Kaxi'at'acap joreġat kadi dak ebapūġ ma. Kaxijēmap joreġat kadi dak ebapūġ ma. ¹⁴Ibo ka ekorara o'ġuġē ip 12 beat'a jeje wita'a jeje. Ibo'a be mēmē buxim oe'ūiat emumujuyū butet ibararak osodop—12 beayū butet.

¹⁵Deus ekawēn tojtjot'ukat imuweġūġūnap'ip kuġ osunuy jebui be—oweju kuy o'jekawēniat. Ouro muġēġē'ip kuġ osunuy. Ibo'ip kuġ osunuy ika muweġūn ām, ika exīntabi muweġūn ām tak, cekorara muweġūn ām tak. ¹⁶Ibo ka soat kadi jeweka'abiweġūġūn o'sukadop. Ixe'im Deus ekawēn tojtjot'ukat o'sukamuweġūn. Pūġ kadi 2,200 quilometro o'sukadop. Ika'a bicūġkadi ika'a'ōxakadiwi dak ibuġūn ma o'sukadop.

¹⁷Korara dak o'ġuweġūn. 64 metro yabijodekadi osunuy. Ixe'im o'ġuweġūn. Pebūrū metro osunuy iap o'ġuwēn owebe Deus ekawēn tojtjot'ukat. ¹⁸⁻²⁰Ibo ka soat taġ ikaisu o'sukadop. Ouro muġēġēka o'sukadop—iwekoykey'ūmat muġēġēka. Ikaxiriruk o'sukadop vidro buxim. Ixe ekorara jaspe'a muġēġē osunuy. Korara o'jomuymuy ip wita'a daġ—12 beat'a daġ. Iġo'a daġ yadeiboġ cīcāat'a o'yamuymuy ip ya'īcat'a yamudim am. Koam jaspe'a o'yamuy ip. Jaspe'a nomuju safira'a o'yamuy ip. Safira'a nomuju āgata'a o'yamuy ip. Āgata'a nomuju esmeralda'a o'yamuy ip. Esmeralda'a nomuju sardōnio'a o'yamuy ip. Sardōnio'a nomuju sárdio'a o'yamuy ip. Sárdio'a nomuju cristólito'a o'yamuy ip. Crisólito'a nomuju berilo'a o'yamuy ip. Berilo'a nomuju topázio'a o'yamuy ip. Topázio'a nomuju crisópraso'a o'yamuy ip. Crisópraso'a nomuju jacinto'a o'yamuy ip. Jacinto'a nomuju amestista'a o'yamuy ip. Ibūrū'a ip o'yamuy ya'īcat'a 12 beat'a. Idip cīcā korara osodop yamuy buje. ²¹Xīntabi pérola'a muġēġē osodop 12 be. Pūġpūġpūġ xīntabi pūġ'a ma imuġēġē osunuy pérola'a ma. Ika ukpibu ouro muġēġē osunuy—iaġuat. Ixiriruk osunuy vidro buxim.

²²Deus eju kawēnwēnap'a dobuxik ġu ibo ka be, wuykukukat Deus ibo ka be nuynuy buye. Ixe soat podi ma ya'ōbaca. Mēmē buxim oe'ūiat tak iġo ka be nuynuy. Imēnpuye ya'ūmġu Deus eju kawēnwēnap'a. ²³Kaxi ġu iġo ka mukabiahah. Kaxiaat tak ka'ūma. Deus jedipam ma ikamukabiahah, mēmē dak. Lāmpada'a bodi ma idip Deus dipap, mēmē dipap tak. ²⁴Jekukum ip je'e ibo kabia daġ soat ka daġayū. Ibo ka ekabia soat ipi juayū ġukabia.

— Deus ocebodi ma ya'ōbuyxiat—mēmē buxim oe'ūiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'ōbuyxi osodop'iaiyū. — Deus ocebodi ma ya'ōbacaat mēmē buxim oe'ūiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'ōca osodop'iaiyū.

²⁵Kabia bun ibo ka exīntabi ikoce. Soat em ma ikoce. Nomudip ġu ma ip, kabiok ġu buye. Soat em kabia. ²⁶Ja'ōbuyxiap ip idojot ibo ka be soat ka watwat.

— Ēn ocebodi ma a'ōbuyxi, mēmē buxim oe'ūiat tak — i je'e ip Deus pe. — Ēn ocebodi ma a'ōbacaat — i dak je'e ip cebe.

Soat jebubut ip idojot teiboġat. Soat je'ġūm ip Deus pe, mēmē buxim oe'ūiat pe dak. ²⁷Soat taġ iisu'ūmat pit jeōm ġu ibo ka be. Wuysūsūġat muġēġē'ukat tak ka'ūma ma. Napapa'ukat

tak ka'ūma ma. Mēmē buxim oe'ūiat pubutup pe ibutet pararakayū acā jeōm—soat em itait jeedop ip Deus xe iatup pe ibutet pararakayū acā.

22

¹Wuymutaicinapti dak o'timubapuk owebe Deus ekawēn tojtjot'ukat. Tixiriruk o'tinuy cristal buxim. Deus abikbikap pewi dijēmjēm, mēmē buxim oe'ūiat abikbikap pewi dak. ²Ixedi jediekukum ika ukpibu dağ. Wuymutaicinap'ip opop tiwābu dağ, jodiwinābudaku. 12 em pūğ koato be ya'a'e nuynuy. Soat kaxi ya'a'e nuynuy. Iboyūdūp soat ka dağayū mu'ada'adaaptup. ³Deus xe ikērēat pit opop ġu ibo ka be—pūğ tak ka'ūma.

Deus abikbikap jeedop ibo ka be, mēmē buxim oe'ūiat abikbikap tak. Cebeam kapikpik'ukayū soat em je'e cebe: — Ēn soat podi ma xipat — i.

⁴Mēmē buxim oe'ūiat topajo ip. Ixe butet je'e ibararak topa'a be ip. ⁵Kabiok ġu je'e ibo ka be. Lamparina'a kuğ ġu dak jeedop ip ibo ka watwat. Kaxie dak ka'ūma ma. Wuykukukat Deus ma ibo ka watwat mukabiah'a'ukan jeenuy. Ixe eju adeayū kukukayūm jeedop ip soat em.

⁶⁻⁷Ġeubeje Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn oweju.

— “Ġaxīn ma ġuto waram oajēm,” i'e'em Jesus — io'e owebe. — Iboap ekawēn pit icēmān — io'e. — Xipat ewebe etabut am iboap ekawēn kay — io'e. — Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū mutaybitbin apēn ġuyjom je'bapuk iam — io'e owebe. — Ixe juk jekawēn tojtjot'ukat o'ğudot emutaybit am apēn ġaxīn ma je'bapuk iam — io'e. — Icockok jeedop ip iju dup peat ekawēn kay kūyjobicayū dak — io'e.

⁸Ōn João. Ōn ma juk soat iboap ojojjo. Soat iboap oya'ļjojo. Soat co epere buje, ocēğ'aecōğcōğ pin cuk Deus ekawēn tojtjot'ukat wap—soat cuk adi iboap o'ğubapuk owebe iat wap. “Ēn xipat cīcā” i'e am cebe ocēğ'aecōğcōğ.

⁹— Owap pit cuy ecēğ'aecōğcōğ ġu! — i bit o'e owebe. — Ōn tak ebure ma, wuykitpitpiyū bure dak — io'e. — Deus ekawēn muwēnuwēn ōn eybuxim — io'e. — Pūğ tağ ma wuyju kūyjobit ijudup peat ekawēn kay — io'e owebe. — Deus wap acā ecēğ'aecōğcōğ “Ēn xipat cīcā” i'e am cebe — io'e. ¹⁰— Ġaxīn ma soat je'bapuk ijudup peat ekawēn tağ ma — io'e. — Imēnpuye ebu'um ġu juy eğuy apēn ġuyjom je'bapuk iap muwēn ām itaybit'ūmayū be — io'e. ¹¹— Apēn ip jekukum ġasū iap puxim jeeku ip ipi juayū. Ikērēat mujurūğrūğ ma jeedop ip ikērēat mujurūğrūğ'ukayū. Ikērēat kay acā jeedop ip ġebum ikērēat kay ġebumayū. Xipacat muğēğēm pit jeedop ip xipacat muğēğē'ukayū. Soat tağ iisu jeedop ip soat tağ iisuayū — io'e owebe.

¹²— “Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop,” i'e'em Jesus. “Ġaxīn ma ġuto oajēm,” i'e'em. “Wetaybit cīcā eyekukuam,” i'e'em. “Apēn ipi dağ pima juk adi oekuku ip iaptei ōn ma oteida soat pe ipi juayū be,” i'e'em Jesus. “Xipacat oğūm xipacayū be,” i'e'em. “Ipiat pit osup'ajoat xipat'ūmayū be,” i'e'em Jesus — io'e owebe. ¹³— Soat ka'ūm pima ōn kuy kake. Soat i'ūm puje dak ōn pit kake,” i'e'em Jesus — io'e. — Ka'ūma kake bimaat ōn. Soat'ūm pimaat tak ōn ma. Koapat ōn. Kanomūmat tak ōn ma,” i'e'em Jesus — io'e.

¹⁴Icockok jeedop ip jesay iwuywuyat kukayū—iisuat kukayū.

— Eyesay iisuat pima, “Eymutaicinap'a epeya'o juy. Ya'o pi ġu eywebe,” i je'e Deus eywebe. “Epeōm cuy okay ikaboğatka exīntabi dağwi,” i je'e eywebe. ¹⁵Wūy ma ikaboğatka wi jeedop ip ikērēat muğēğēap epere'ūmayū bit, ibukaypacayū dak, ikērēat muğēğē'ukayū dak, wara'acat o'yaoka'ibiyū dak, deusbaroyū kay itabucayū dak, napapa'ukayū dak, warara'acat muğyukukuku'ukayū dak — io'e.

¹⁶— Jesus ōn — i'e'em. — Ōn cuk wekawēn tojtjot'ukat oğudot eymukūyjo am apēn ġuyjom je'bapuk iam — i'e'em. — Okay itabucayū mukūyjo am oğudot — i'e'em. — Ipi kukat Davi naxeğebit ōn — i'e'em. — Kasopta buxim ōn—tasopata buxim—kabiada buxim — i'e'em Jesus.

¹⁷— Ejot cuy! — i'e'em Deus biōğbuk, iwadip tak.

— Ejot cuy! — i juy je'e ip ijop ekawēntup coco'ukayū dak.

Ibipurukat cuy jeedot. Tikōn pinayū wuymutaicinapti idikōn. Tidei'ūma idikōn ip.

¹⁸ João òn. Ijoptup ekawèn coco'ukayū oyawē ġasū. Kaypatpan ġu òn e'em. Icēmān òn e'em. Apēn Deus warēmtaksuġpi supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be iap ibararak opop ijudup pe.

— Eyabewiat ekawèn iboap ekawèn muacokcoġ pima, Deus imēn ma ipiat supi'ajoat eywebe — i òn e'em eywebe.

¹⁹ Ijudup ekawèn'in imuwēn pu'u bima bit ya'opi je'e eywebe wuymutaicinap'a. Epeōm ġu ikaisuatka be—Deus ka be. Apēn ibo ka ikadip cīcā iap ibararak opop ijudup pe.

²⁰— Ġaxīn ma ġuto oajēm waram — i'e'em soat iboap o'ġuwēniat. — Oajēm ma — i'e'em ixē—Jesus e'em.

— Imēn cuy jajēm — i òn tak e'em.

— Ejot cuy! — i òn e'em wuykukukat Jesus pe.

²¹— Jesus, xipan cuy soat ebekitkiyū ejukuk — i òn e'em wuykukukat Jesus pe.

Ibūrū ma.